

अथौपुस्तकेस्य शेषांशः ।

अर्थतः

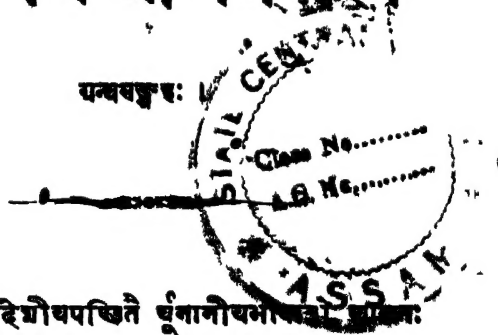
प्रभुणा यीशुख्रीष्टेन

निरूपितम्

220
B 47 Bil

नूतनधर्मनियमस्य

अनुवक्तव्यः

रैसपुत्रीयवद्रदेशीयपक्षितै र्गुणानीयभाषायाः प्रमाणः

धर्मसमाजसाहाय्येन मुद्राक्षरान्वितम् ।

कलिकातामरे

कलिकाता-कलकारिका त्रिभिः पुस्तकधर्मधर्मादिभिः,

२३ नं, चौदहरी रोड मद्रास प्रकाशितम् ।

१८९१ भावि । रं. पत्र १९१० ।

THE NEW TESTAMENT IN SANSKRIT

**Reproduced by photography 1922
from the 1910 edition**

.निर्घण्टवचं ।

	पृष्ठं
मधिलिखितः सुसंवादः	१
मार्कलिखितः सुसंवादः	८२
लूकलिखितः सुसंवादः	१३२
योहानलिखितः सुसंवादः	२१८
प्रेरितानां कर्मणामाख्यानम्	२८५
रोमिणः प्रति प्रेरितस्य पोलस्य पत्रं	३६३
करिन्थिनः प्रति पोलस्य प्रथमं पत्रं	४०२
करिन्थिनः प्रति पोलस्य द्वितीयं पत्रं	४३६
गालातिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४५८
इफिजिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४७०
फिलिपिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४८१
कलखिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४८९
थिमलनीकिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं	४९७
थिमलनीकिनः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं	५०५
तीमथियं प्रति पोलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं	५०९
तीमथियं प्रति पोलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं	५१८
तीतं प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५२५
फिलीमोनं प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५३९
इब्रिणः प्रति पोलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५३९
याकोबस्य सर्वसाधारणपत्रं	५५७
पित्रस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं	५६६
पित्रस्य द्वितीयं सर्वसाधारणपत्रं	५७५
योहानस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं	५८०
योहानस्य द्वितीयं पत्रं	५९०
योहानस्य तृतीयं पत्रं	५९२
थिबूदाः सर्वसाधारणपत्रं	५९४
योहानं प्रति प्रकाशितं वाक्यं	५९७

मथिलिखितः सुसंवादः ।

प्रभो यौगुस्त्रोष्ट्रस्य 'ग्रावलिपत्रम्

- अथ यौगोः स्त्रीष्टस्य जन्मपत्रम् । स तु दायूदस्य सन्तानः ।
१ दायूदोऽब्राहमस्य सन्तानः । अब्राहम इमहाकं जनयामास ।
इमहाको याकोबं जनयामास । याकोबो यिहदां तस्य 'भादृस्य
२ जनयामास । यामरो गर्भे यिहदाः पेरसं येरहस्य जनयामास ।
३ पेरसो हिप्त्रोणं जनयामास । हिप्त्रोणोऽरामं जनयामास । अरामो-
४ स्त्रीनादवं जनयामास । अस्त्रीनादवो नूहगोनं जनयामास । नूह-
५ गोनः सल्लोनं जनयामास । सल्लोनो राहवो गर्भे बोयसं जनया-
मास । बोयसो रूतो गर्भे ओवेदं जनयामास । ओवेदो यिश्रं
६ जनयामास । यिश्रयो राजानं दायूदं जनयामास । राजा दायूदो
मृतस्योरियस्य जायाया गर्भे शल्लोमानं जनयामास । शल्लोमा
७ रहबियामं जनयामास । रहबियामोऽबियं जनयामास । अबिय
८ आसां जनयामास । आसा यिहोशाफटं जनयामास । यिहोशाफटो
थोरामं जनयामास । थोराम उवियं जनयामास । उवियो थोयमं
९ जनयामास । थोयम आहसं जनयामास । आहसो हिष्कियं जनया-
१० मास । हिष्कियो मनःश्रिं जनयामास । मनःश्रिरीमोनं जनयामास ।
११ आमोनो योश्रियं जनयामास । योश्रियो यिकनियं तस्य भादृस्य
जनयामास । तदा बाबिलीयप्रवासोऽभूत् । बाबिलीयप्रवासात् परं
१२ यिकनियः शष्टीयेलं जनयामास । शष्टीयेलः अरब्बाविशं

जनयामास । सर्वस्वाविष्टोऽबौद्धं जनयामास । अबौद्ध इत्थीया- १९
 'कीमं जनयामास । इत्थियाकीमं आसोरं जनयामास । आसोरः
 सादोकं जनयामास । सादोकं आखीमं जनयामास । आखीम २०
 इत्थीकदं जनयामास । इत्थीकद इत्थियावरं जनयामास । इत्थि- २१
 यासरो मत्तनं जनयामास । मत्तनो याकोवं जनयामास । याको-
 वस मरियमः पतिं योषेकं जनयामास । तस्या एव गर्भं स्त्रीष्टो- २२
 ऽर्थतोऽभिषिक्त इत्यभिधो यीशु ज्ञे ।

इत्यमब्राह्ममाद् दायूदं यावत् साकल्येन चतुर्दशपुरुषाः, २०
 दायूदात् पुनर्वाबिलीयप्रवासं यावच्चतुर्दशपुरुषाः, बाबिलीयप्रवा-
 सात् पुनः स्त्रीष्टं यावच्चतुर्दशपुरुषाश्च ।

प्रभो यीशोर्जन्मविवरणम् ।

यीशोः स्त्रीष्टस्य तु जन्मेत्यमभूत् । तस्य मातरि मरियमि २०
 योषेफाय वाग्दत्तायां सत्यां तयोः सङ्गमात् हाक् सा पवित्रेणात्मना
 गर्भवतीत्याविष्कृतं । तस्याः पतिर्योषेफस्तु धार्मिकोऽयश्च तां साधा- २८
 रणनिन्दाभाजनं कर्तुमनिच्छन् तां गुप्तं परित्यक्तुमकल्पयत् । तस्मै
 त्वेतिच्छिन्नयते प्रभो दूतः स्वप्ने दर्शनं दत्त्वावादीत्, भो दायूदस्य सुत २०
 योषेफे स्वभार्याया मरियमः परिग्रहणान्माभैषीः, यतस्तस्या
 गर्भफलं पवित्रादात्मनः सम्भूतम् । सा हि पुत्रं प्रसविष्यते त्वच्च २१
 तस्य नाम यीशुरर्थतस्मातेति करिष्यसि, यतः स एव स्वपञ्चाशत्तां
 पापेभ्यस्तारयिष्यति । इत्येतेतत्तु तथा बभूव यथा भाववादिना २२
 व्याहृतं प्रभोरिदं वाक्यं सिद्धिं गच्छेत्, यथा,

कुमारौ गर्भिणीं पश्य सा पुत्रं प्रसविष्यते । २२

इत्यनुषेण इत्येव तस्य नाम भविष्यति

नाम्नोऽस्य तात्पर्यम् अस्मात्स्त्रीश्वर इति । अगन्तरं निद्रोत्थितो २३

योषेफो यथादिष्टं दूतेन तथैवाकार्षीत्, फलतः स्वभार्यां पथ्ययसीत्,
 १५ सा परं यावत् प्रथमसुतं न सुषुवे तावत् स तां न प्राजानात् ।
 तस्य नाम च यीशुरित्यकार्षीत् ॥ १ ॥

प्रभो यीशोः श्रेष्ठविवरणम् ।

२ १ राज्ञो हेरोदस्य काले यिहूदियादेशस्थे बैतलेहमे यीशो
 जन्मनः परं, पश्य, प्राच्यदेशात् केसिज्योतिर्विदो यिरूशालेम-
 १ मागत्य जगदः, कुत्र स यिहूदीयानां नवजातो राजा ? यस्मादु-
 २ दयदिशि तस्य नक्षत्रं दृष्टवन्तो वयं तं प्रणिपतितुमागताः । श्रुते
 तस्मिन् राज्ञो हेरोदस्य तेन च सह हस्तस्य यिरूशालेमस्थोद्वेगः
 ४ सञ्जातः । ततः स सर्वान् मुख्ययाजकान् प्रजानां शास्त्राध्यापकांश्चेकत्र
 ५ कृत्वा पप्रच्छ ख्रीष्टेन कुत्र जन्म गृहीतव्यं ? ते तं जगदः, यिहूदिया-
 देशस्थे बैतलेहमे, यतो भाववादिनेत्यं लिखितमास्ते यथा,

६ यिहूदीयप्रदेशस्थ लन्तु भो बैतलेहम ।

यिहूदानायकश्रेण्यां स चोदिष्टं कथञ्चन ॥

लन्त एव यतो हेतोः स उदेव्यति नायकः ।

मत्प्रजावृन्दमिस्त्रायेल् येन सन्पालयिष्यते ।

७ अनन्तरं हेरोदस्तान् ज्योतिर्विदो शुभमाह्वय तन्मन्त्रं कति
 ८ काञ्चं प्रकाशितमिति पृष्ट्वा सूक्ष्ममवगत्य तान् बैतलेहमं प्राहिणो-
 दिदमब्रवीच्च, यूयं गत्वा सूक्ष्मं तस्य शिशोः, तथ्यानुसन्धानं कुरुत,
 प्राप्ते त्वद्देशे मां ज्ञापयत, तेनाहमपि गत्वा तं प्रणिपतिष्यामि ।
 ९ राज्ञो वाक्यं श्रुत्वा तैर्गमने कृते, पश्य, पूर्वदिशि यन्मन्त्रं तैर्दृष्टं
 तत् तेषामग्रतोऽगच्छत् शिशुस्य स यत्राविद्यत तत्र स्थानं प्राप्य
 १० तदूर्ध्वमवतस्थे । नक्षत्रं तदू दृष्ट्वा तेऽतीव महता नन्देन प्रफुल्लिताः ।
 ११ अनन्तरं प्रविश्य तैर्दृष्टं मात्रा मरियमा सह शिशुराविश्यके ।

ततस्ते प्रणिपत्य तस्य भजनं चक्रुः स्वधनकोषानुन्मोच्य तस्मै स्वर्णकुन्द- १९
गन्धरमान् दर्शनीयानुपजहृष्य । ततः परं ते हेरोदं प्रति मा-
प्रत्यावर्त्तन्मिथ्यादेशं स्वप्नेनेयरासन्धान्य मार्गेण स्वदेशं प्रतस्थिरे ।

प्रस्थितेषु तेषु, पश्य, प्रभो दूतः स्वप्ने योषेफाय दर्शनं दत्त्वा १९
जगाद, उत्तिष्ठ शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वा मिसरं पलायस्व च,
यावच्चाहं तुभ्यं नान्यत् कथयामि तावत् तचावतिष्ठस्व, यतो हेरोदः
शिशो हत्याये तं मृगयितुमुद्यतः । अतः स रात्रावुत्थाय शिशुं २०
तन्मातरश्च गृहीत्वा मिसरं प्रतस्थे हेरोदस्य मृत्युं यावत् तचावतस्थे २५
च । इत्थं भाववादिनोक्ता प्रभोरियं कथा संसिद्धा यथा,

मिमर्द्दशत एवाहं स्त्रीयपुत्रं समाह्वयम् ।

तदा ज्योतिर्विद्भिरहं प्रवक्षित इति दृष्ट्वा हेरोदो भृशं चुकोप, १९
ज्योतिर्विदां वचनाच्च सूक्ष्मं निर्णोतकाज्ञानुरूपं वर्षदयवयस्कास्तद्भूत-
वयस्काश्च यावन्तः पुंशिशवो वैतलेहमे तत्तत्तत्परिशीमनि चावि-
द्यन्त जनान् प्रहित्य स तान् सर्वान् घातयामास । तदा भाववादिना २०
धिरमियाहेणोक्तमिदं वचनं सिद्धिं गतं यथा,

रामायां श्रूयते रावः शोकजं परिदेवनं ।

रोदनं वज्ररूपस्य बाहाकारस्य च ध्वनिः ॥

स्वसुतान् अनुशोचन्तौ राहेल् करोति रोदनं ।

यान्त्वनां सा न गृह्णाति यतो हेतोर्न सन्ति ते ॥

अनन्तरं पश्य मृते, हेरोदे प्रभो दूतो मिसरे योषेफाय स्वप्ने १९
दर्शनं दत्त्वा जगाद, उत्तिष्ठ शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वा येलदेशं २०
गच्छ च, यस्मात्स्वप्नोः प्राणनाशार्थिनो मृतवन्तः । ततः स उत्थाय २१
शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वा येलदेशं प्रविवेश । किन्वाखिलायः २१
स्वपितुर्हेरोदस्य पदं प्राप्य थिङ्गदियाया राजाक्षीति निशम्य स तच्च

१० गन्तुं शङ्कितः । ततः परं स्वप्न ईश्वरीयादेशं लब्ध्वा स गङ्गीकनैय-
जनपदं प्रतस्थे, तत्रागत्य च नासुरताभिधे नगरे वसतिं चक्रे ।
इत्थं स नामरीयोऽभिधायिष्यत इति भाववादिभिर्हता कथं
सिद्धिं गता ॥ २ ॥

• स्नापकयोहनस्य प्रचारादिकार्यम् ।

३१ तस्मिन् काले स्नापको योहन उपतिष्ठते । स यिद्धदियाया
१ मरौ घोषणां कुर्वन्भवदत्, मनांसि परावर्त्तयत यतः स्वर्गाख्यं
२ समीपमागतं । वास्तवं स हि भाववादिना यिशायाहेन तिर्हिष्टी
नरो यथा,

मरौ घोषयतः प्रोच्चैरख्यं कस्यचिद् रवः ।

प्रभोः संस्कृताध्वानं विधुर्द्धं तत्सृतौ षड्जः ॥

- ४ तस्य तु योहनस्योद्बलमनिर्भितं वसनं कटौ बद्धा चर्मनिर्भिता
पटुका चाक्षां पतङ्गा वन्यमधु च तस्य खाद्यान्यासन् ।
- ५ तदानौ यिरूशालेमस्य छत्रयिद्धदियादेशस्य यद्नान्तिकस्य
६ छत्रजनपदस्य च मानवास्तत्समीपं गत्वा रूपापानि स्त्रीकुर्व्वाणा
७ यद्ने तेनास्त्रायन्त । अनन्तरं तदीयस्नानार्थिनः फरौशिना महुँकि-
नाञ्च बहवो नरा आगच्छन्तीति दृष्ट्वा स तान् जगाद, भो मर्ष-
८ वंशाः, यूयं भाविक्रोधात् पलायितुं केनादिष्टाः ? अतो मनःपरा-
९ वर्त्तनस्य योग्यानि फलानि फलत । अस्माकं पिताब्राह्मामो विद्यत
इति वाक्यप्रयोगं वा स्वान्तरे मैव कल्पयत । यतोऽहं युष्मान्
ब्रवीमि, एतेभ्यः प्रन्तरेभ्योऽब्राह्मामस्य कृते सन्तानान्नुत्पादयितुमीश्वरः
१० शक्तिमान् । परन्त्वधुनैव पादपानां मूलेषु कुठारो कृगच्छादे, अतो
यः कश्चित् पादपः सत्फलं न फलति, स उच्छिद्यते वङ्गौ निक्षिप्यते
११ च । युष्मान् अहं मनःपरावर्त्तनाय तुभे स्नापयामि; मत्पश्चात् च

आशङ्कति स मत्तो बलवान् तस्योपानहौ वोढुमहं न योग्यः, स
 युष्मान् पविच आत्मनि वक्त्रौ च स्थापयिष्यति । तस्य हस्ते च ११
 धूपेण विद्यते, स स्त्रीयस्त्रलं सम्यक् संग्रोधयिष्यति निजगोधूमान्
 कुशूले सङ्गृहीष्यति च तुषांस्त्रनिर्वाणवक्त्रिणा दाहयिष्यति ।

प्रभो यीशोः स्थापनं परीक्षा ह ।

तदा योहनेनाहं स्थापयितव्य इति मत्वा यीशु गंभीरतः ११
 यद्दने तत्समीपमाजगाम । योऽनस्तु तं वारयन्नब्रवीत्, भवता मम १४
 स्थापनं प्रयोजनीयं, भवांस्तु मदन्तिकमागच्छति । ततो यीशुः १५
 प्रत्यवादीत्, अधुनानुमन्यस्व यस्मादित्यं सर्वधर्माधनमावयो युज्यते ।
 तदा स तमनुमन्यते । स्थापितस्तु यीशुस्त्रणं तोयादुत्थितः । पश्च १६
 तदा तस्य कृते स्त्रणं उद्घाटित ईश्वरस्थात्मा च कपोत इवावरोहन् १७
 तमाश्रयंश्च तेन दृष्टः स्त्रणं सञ्जाता चैका वाणी बभाषे, मम
 प्रियः पुत्रोऽयम् अस्मिन्नेवाहं प्रीतः ॥ ३ ॥

तदानीं यीशु दिवावलेन परीक्षासहनार्थमात्मना महं नीतः । ४ १
 तत्र स चत्वारिंशद्दिनानि चत्वारिंशद्वाचोपोषितः, ततः परं १
 चुचोध । तदा परीक्षकस्तमुपागत्य जगाद, भवांस्त्रेदीश्वरस्य पुत्रस्तर्हिमे १
 प्रप्तवा यथा पूषा भवेयुस्तथाज्ञापयतु । स तु प्रतिजगाद, ४
 लिखितमास्ते, न केवलेन पूषेन मनुष्यो जीविष्यति, किन्त्वीश्वरस्य
 सुखान्निर्गच्छता येन केनचिद् वचनेन । तदा दिवावच्छसं पुष्पनगरं ५
 नीत्वा धर्मधाम्नः शिखरे स्थापयित्वा जगाद, भवांस्त्रेदीश्वरस्य १
 पुत्रस्तर्ह्यधस्तात् प्रवततु यतो लिखितमास्ते,

मत्तने निजदूतेभ्यः स आदेशं प्रदास्यति ।

यथाह्न्याः पदं श्रौते तत् त्वां वक्ष्यन्मि ते करैः ॥

यीशुः जगाद, इदमपि लिखितमास्ते, त्वं स्त्रेश्वरस्य प्रभोः

- ८ परीक्षां माऽकार्षीः । पुनश्च दद्यात्सुखस्तमतीवोचं गिरिं नीत्वा
 ९ जगतो निखिलराज्यानि तेषां प्रतापश्च दर्शयन्नुवादीत्, त्वं चेत्
 प्रणिपत्य मम भजनां कुर्यात्सर्वानि सर्वाणि तुभ्यं दास्यामि ।
 १० तदा यीशुस्तं जगाद, अपसर श्रैतान, यतो लिखितमास्ते,
 निजेश्वरस्य प्रभो भोजना तथा कर्त्तव्या, एकश्च स एव त्वयाराध-
 ११ यितव्यः । तदा दद्यावस्तुमत्याचीत्, पश्य चापरं स्वर्गदूता उपागत्य
 तं परिचरितुं प्रावर्तन्त ।

यीशोः प्रकाशकार्यारम्भः ।

- १२ ततः परं योहनः कारायां समर्पित इति निश्चयं यीशु
 १३ गालीलैः प्रत्ये नासरतं त्यक्त्वा च सबूलूनस्य नप्तालेस्य सीमनि
 १४ सागरतीरस्थे कफरनाह्म उपस्थाय वसतिं चक्रे । इत्थं भाववादिना
 चिन्तायाहेन कथितमिदं वाक्यं सिद्धिं गतं यथा,
 १५ सबूलूनस्य यो दिशो नप्तालेरपि या चितिः ।
 पद्धतिः सागरासन्ना यद्दैनस्योत्तरे स्थिता ॥
 सेविते परजातीयैस्तस्मिन् गालीलैर्मण्डले ।
 १६ अन्धकारे समासीनैर्ज दृष्टा महाद्युतिः ॥
 मृत्युच्छायावृते देश उपविष्टाश्च ये पुरा ।
 ज्योतिस्तेषां मनुष्याणामुदितं दृष्टिगोचरे ॥
 १७ ततः परं यीशु घोषणां कर्त्तुमारभेदमब्रवीत्, मगांसि परा-
 १८ वर्त्तयत, यतः स्वर्गराज्यं सन्निकटमागतं । अपरं यीशु गालीलीय-
 सागरस्य तटे विहरन् द्वौ भ्रातरावर्धतः पित्राभिर्धं शिमोनं तस्य
 सहोदरमाश्रित्य च सागरे जातं क्षिपन्तौ दृढदर्शं, र्थतस्तौ धौवरा-
 १९ वासा । स तौ जगाद, भम पश्चादागच्छतम् प्रहस्य युवां मनुष्य-
 २० धारिणौ धौवरौ विधास्यामि । ततस्तौ द्वयं जातानि विधाप

तमन्वगच्छतां । तस्मात् स्थानात् प्रगत्य सोऽपरौ द्वौ भ्रातरावर्थतः १
 सिबदियस्य पुत्रं याकोबं तदीयसहोदरं योहनश्च स्वजनकेन
 सिबदियेन सह नौकायां स्वजालानां और्णोद्वारे नियुक्तौ दृष्ट्वा
 तावाजुहाव । तौ च तत्क्षणमेव नौकां स्वपितरञ्च विहाय तमन्व- ११
 गच्छतां ।

अनन्तरं यीशुः कृत्स्नं गालीलं परिभ्राम्यन् तत्रत्यानां समाजगृहेषु २०
 . शिष्यामददात् राज्यस्य सुसंवादश्चाघोषयत् जनानां यावतीयरोगं
 यावतीयदौर्बल्यञ्चोपाश्रमयत् । एवं तस्य ख्यातिः कृत्स्ने सुरियादेशे २५
 स्थानश्रे, अरुस्थ्या विविधे रोगे व्यसनैश्च क्लिष्टा भूताविष्टा अपस्मारिणः
 पक्षाघातिनश्च सर्वे मनुष्यैस्तस्यात्मिकमानीतास्तेन स्वस्थीकृताश्च ।
 अपर गालील-दिक्कापलि-थिरुशालेम-थिह्रदियाप्रदेशेभ्यो यर्दन- २५
 पाराञ्च महान्तो मानवनिषहा तमन्वगच्छन् ॥ ४ ॥

पर्वतोपरि प्रमुथीशोरुपदेशनम् ।

तान् मानवनिषहान् दृष्ट्वा स गिरिमारुरोह । तत्र तस्मिन्नुपविष्टे ५
 शिष्यास्तस्य समीपमागमन् । तदा स वक्त्रमुद्वाह्य तेभ्यः शिष्यां दातुं १
 प्रवृत्तोऽब्रवीत्—

स्वर्गराज्यस्य प्रजानिर्णयः ।

दौनात्मानो धन्याः, यतः स्वर्गराज्यं तेषामेव । शोकात्तां धन्याः, १
 यतस्ते सान्त्वयिष्यन्ते । मृदुशीला धन्याः, यतस्ते दायांशवत् क्षितिं ५
 लप्स्यन्ते । धार्मिकतां बुभुक्षवः पिपासवश्च धन्याः, यतस्ते परितर्ष्यन्ति । १
 कृपावन्तो धन्याः, यतस्ते कृपामवाप्स्यन्ति । शुचिहृदो धन्याः, यतस्ते २
 ईश्वरं द्रक्ष्यन्ति । मृत्तिकारिणो धन्याः, यतस्ते ईश्वरस्य पुत्रा ८
 इत्यभिधाविष्यन्ते । धर्महेतुनोपद्रुता धन्याः, यतः स्वर्गराज्यं तेषा- १०
 मेव । धन्या एषं यदा मनुष्या मदर्षं युष्मान् निन्दन्त्युपद्रवन्ति च ११

- ११ युष्मद्विरुद्धं मृषा सर्वविधां कुकेयां व्याहरन्ति च । आनन्दतोन्नमत
च, यतः सञ्चितं स्वर्गं युष्माकं प्रभूतं पारितोषिकं । वास्तवं युष्माकं
पूर्वं ये भाववादिन आसन्, तांस्ते तथैवोपाद्रवन् ।
- १२ यूयं पृथिव्या लवणं । लवणं तु यदि विस्त्रादं जायते तर्हि
केनोपायेन न तत् स्वादुयुक्तं कारिष्यते ? ततः परं तत् कस्मिंश्चित् कार्य्यं
- १३ न युज्यते, केवलं वहिर्निक्षेपणे मानवपदे मर्दने च युज्यते । यूयं
जगतो दीपः । पर्वतोपरि स्थितं नगरं प्रच्छन्नमवस्थातुं न शक्नोति ।
- १४ मनुष्याश्च दीपिकां प्रज्वालय न द्रोणस्याधस्ताद् अपि तु दीपाधारं-
- १५ स्योपरि स्थापयन्ति सा च गृहेऽवस्थितानां सर्वेषां राजते । तथैव
युष्माकं दीप्तिं मनुष्याणां समक्षं विराजतां, तथा ह्यते युष्माकं
सत्किंवा दृष्ट्वा ते युष्माकं स्वर्गस्थं पितरं स्तोष्यन्ति ।

स्वर्गराज्यस्य व्यवस्थात्कर्षः ।

- १६ व्यवस्थाया भाववादिनां वा मोचनायाऽऽमागत इति मानुभिर्मौढं ।
- १७ न मोचनाय, प्रत्युत पूरणायाऽऽमागतः, यतोऽहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि,
यावद् व्योममेदिन्योरत्ययो न भविष्यति तावद् व्यवस्थाया एका
- १८ माचैको विन्दुर्वा नैवात्येयति सर्वमेव हि सेत्स्यति । अतो यः
कश्चिदेतासां चोदिष्ठानामाज्ञानामेकां मुञ्चति मनुष्यांश्च तदनुकपं
- १९ शिञ्चयति, स स्वर्गराज्ये चोदिष्ठोऽभिधायिष्यते । यस्तु ता आचरति
शिञ्चयति च स स्वर्गराज्ये महानभिधायिष्यते । यतोऽहं युष्मान्
ब्रवीमि, युष्माकं धार्मिकता यदि शास्त्राध्यापकानां फरीशनाञ्च
धार्मिकतातोऽधिकं प्रभूता न स्यात्, तर्हि यूयं स्वर्गराज्यं
नेव प्रवेक्ष्यथ ।
- २० त्वं नरहत्या माऽकार्षीः, यस्तु नरहत्यां करोति स धर्माधिकरणे
शासनौयो भविष्यतीति प्राचौनेभ्यः कथितमासीत् युष्माभिरुद्धम् ।

अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, यः कश्चिदकारणं स्वभावे क्रुध्यति स धर्मा- १२
 धिकरणे शासनीयो भविष्यति । यस्य स्वभ्रातरं निर्बोधस्त्वमिति
 वदति स सभायां शासनीयो भविष्यति । यस्य वदति मूढस्त्वमिति,
 सोऽग्रिमये नरके शासनीयो भविष्यति । अतस्त्वया स्वकीयोपहारे १३
 यज्ञवेदिमान्नीते तव भ्रातु मंसि त्वद्विरुद्धा कथा विद्यत इति
 तच्च चेत् स्मरमि, तर्हि तच्च स्वकीयोपहारं यज्ञवेद्याः सम्मुखे विहाय १४
 याहि, प्रथमं स्वभ्रात्रा सन्धिलितो भव, ततः परमागत्य स्वकीयोपहारं
 निवेदय । स्वप्रतिपक्षेण सह यावन्मार्गं वर्त्तसे, तावत्, त्वर्णं तस्थानु- १५
 कूलो भव, नो चेत् प्रतिपक्षेण विचारयितुं हस्ते समर्पितस्त्वं
 विचारयित्रा पर्दातिक्रम्य हस्ते समर्पितः कारायां निक्षेप्यसे ।
 त्वामहं मत्तं वदामि, श्रेष्ठोऽपि कपर्दको यावत् त्वया न शोधितस्तावत् १६
 तत्स्थानाच्च निर्गमिष्यते ।

त्वं व्यभिचारं माऽकार्षीरिति प्राचीनेभ्यः कथितमासीत्, २०
 युष्मान्निस्तच्छ्रुतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि यः कश्चित् कामुकभावेन २१
 योषितं प्रति दृक्पातं करोति, स तावता स्वहृदये तथा सह
 व्यभिचारं कृतवान् । यदि तु तव दक्षिणं नेत्रं तव स्वस्वनकारणं २२
 भवेत्, तर्हि तदत्याज्य दूरं निक्षिप । यतस्तवैकस्याङ्गस्य नाशः, न तु
 कृत्स्नशरीरस्य नरके निपातस्तद्वि तव हितम् । यदि वा तव दक्षिणो २३
 हस्तस्तव स्वस्वनकारणं भवेत्, तर्हि तं हत्वा दूरं निक्षिप । यतस्तवैक-
 स्याङ्गस्य नाशः, न तु कृत्स्नशरीरस्य नरके निपातस्तद्वि तव हितम् ।

पुनश्च कथितमासीत्, यः कश्चित् स्वभार्यां त्यजति, स तस्यै २४
 त्यागपत्रं ददातु । अहन्तु युष्मान् वदामि, यः कश्चिद् व्यभिचार- २५
 दोषादन्येन हेतुना स्वभार्यां त्यजति, स तां व्यभिचारं कारयति ।
 यस्य त्याक्तां योषितमुदहति स व्यभिचारं करोति ।

१० पुनस्त्वं मृषा शपथं माऽकार्षीः, खशपथफलान् प्रभवे दास्यमौति
 ११ प्राचीनेभ्यः कथितं, युष्माभिसृज्युतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि,
 यूयं सर्व्वथा मा शपध्वं ; न स्वर्गेण, यतः स ईश्वरस्य सिंहासनं ;
 १२ न मेदिन्या, यतः सा तस्य पादपीठं, न यिरूशलेमेन, यतस्तन्महतो
 १३ राज्ञो नगरं । निजशिरसा वा मा शपस्व, यतः शिरोरुह एकोऽपि
 १४ सितौकर्तुम् असितौकर्तुं वा त्वया न शक्यते । युष्माकन्तु संलपने
 यत् तथा तत् तथैव यज्ञ तथैव भवतु ; यदेतदधिकं तत्,
 पापात्मतो जातम् ।

१५ चक्षुषो विनिमये चक्षुर्दन्तस्य विनिमये च दन्तं इति
 १६ कथितमासीत् युष्माभिसृज्युतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, दुर्जनस्य
 प्रतिरोधो न कर्त्तव्यः, अपितु यः कश्चित् तव दक्षिणकपोले
 १७ स्पेष्टाघातं करोति, तं प्रत्यन्यतरं कपलेमपि व्याघोटय । यस्य
 भ्रष्टाधिकरणे त्वया विर्यदमानस्तवाङ्गाच्छादकं जिहीर्षति, तस्य हृते
 १८ प्रावारमपि त्यज । यस्य विनावेतनं क्रोशमेकं गमनाय त्वं हरति,
 १९ गच्छ तेन क्रोशदयं । यस्य त्वत्तो याचते तस्मै देहि । यस्य त्वत्त
 ऋणमभिवाञ्छति तं प्रति विमुखो मा भव ।

२० त्वं खनिकटस्थं प्रति प्रेम, खशचुं प्रति तु द्वेषं करिष्यमौति
 २१ कथितमासीत् युष्माभिसृज्युतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, यूयं
 खशचून् प्रति प्रेम कुरुत, ये युष्मान् शपन्ति तानाश्रिप्तं वदत, ये
 युष्मान् द्विषन्ति तेषां हितमाचरत, ये युष्मान् अपवदन्तुपद्रवन्ति
 २२ च तेषां हृते प्रार्थनां कुरुत । तथा हृते युष्माकं यः स्वर्गस्थः पिता
 दुर्जनानां सुजनानाञ्चोपरि खसृज्यमुदाययति, धार्मिकाणामुधार्मि-
 २३ काणाञ्चोपरि तोयं वर्षयति च, तस्य पुत्रा भविष्यन्ति । यतो यदि
 केवलं युष्माग्मेकारिणः प्रति प्रेम कुरुय तर्हि किं पारितोषिकं

लभ्यन्ते ? शुक्लादायिनोऽपि किं न तदेव कुर्वन्ति ? केवलं स्वभाटन् ४०
 वा यद्यभिवदथ, तर्हि विगृह्य किं कुरुषु ? शुक्लादायिनोऽपि किं
 न तदेव कुर्वन्ति ? अतो युष्माकं स्वर्गस्थः पिता यथा सिद्धोऽस्ति, ४५
 यूयं तथैव सिद्धा भवत ॥ ५ ॥

दानप्रार्थनादिधर्मकर्मणां कथा ।

यूयं स्वधर्मानुष्ठाने सावधाना भवत, जनावलोकनार्थाय ई १
 तन्मानवानां समचं माऽकार्षे । अन्यथा युष्माकं स्वर्गस्थपितृतो लभ्यं
 किमपि पारितोषिकं युष्माकं न भविष्यति । अतस्त्वं यदा भिचां १
 ददासि तदा मनुष्येभ्यः प्रशंसालिप्सुकामेन समाजगृहेषु रथ्यासु च
 कपटिनो यथा कुर्वन्ति तथा आत्मनोऽग्रे तूयं धर्म्मि मा कुरु ।
 अहं युष्मान् सत्यं वदामि ते स्वपारितोषिकं लभ्यन्तः । त्वयि तु १
 भिचां ददति तव दक्षिणहस्तेन यत् क्रियते तत् तव वामहस्तेन मा
 ज्ञायतां । तथानुष्ठिते तव भिचादानं निश्चितं भविष्यति, तव ५
 निश्चितदर्शी पिता तु तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं दास्यति ।

यदा पुनः प्रार्थनां करोषि, तदा कपटिनां सदृशो मा भव, ५
 यतस्ते मनुष्याणां गोचरीभवितुकामाः समाजगृहेषु चत्वारसेषु च
 तिष्ठन्तः प्रार्थयितुमनुक्ताः । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ते स्वपारि-
 तोषिकं लभ्यन्तः । त्वन्तु यदा प्रार्थयसे तदा स्वान्तरागारं प्रविश्य १
 द्वारञ्च रुद्ध्वा निश्चितम् उपस्थितं तव पितरमुद्दिश्य प्रार्थनां कुरु,
 निश्चितदर्शी तव पिता तु तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं दास्यति ।

प्रार्थनकाले च यूयं परजातीयजनवद् वृथा पुनरुक्तिं मा कुरुत, ०
 ते हि स्ववाक्यबाहुल्यादुत्तरलाभः सम्भविष्यतीति मन्यन्ते, तद् यूयं
 तेषां सदृशा मा भवत । युष्माकं हि यद्यदिव प्रयोजनं तत्तद् युष्माभि ५
 र्वाचनात् प्राग् युष्मत्पित्रा ज्ञायते । अतो यूयमित्यं प्रार्थयध्वं, ६

- १० भो अस्माकं स्वर्गस्थ पितः, तव नाम पवित्रं पूज्यतां । तव राज्य-
 ११ मायात् । यथा स्वर्गे तथा मेदिन्यामपि तवेच्छा सिध्यतु । यस्तनं
 भक्ष्यमद्यास्वभ्यं देहि । वयञ्च यथास्मादपराधिनां क्षमामहे, तथा
 १२ त्वमस्माकमपराधान् क्षमस्व । अस्मांश्च परीक्षां मा नय, अपि तु
 दुरात्मत उद्धर । यतो राज्यं पराक्रमः प्रतापश्च युगे युगे तवेव ।
 १३ आमेन । वास्तवं हि यूयं चेन्ननुष्ठानामपराधान् क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं
 १४ स्वर्गस्थः पिता युष्माकमपि क्षमिष्यते । यदि तु मनुष्ठानामपराधान्,
 न क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं पिता युष्माकमप्यपराधान् न क्षमिष्यते ।
 १५ यदा उपवासं कुरुथ, तदा कपटिन इव विधस्वदना मा
 भवत, यतस्ते मनुष्ठानाम् उपवासिनः प्रत्यक्षीभवितुकामाः स्ववदनानि
 मलिनीकुर्वन्ते । युष्मानहं सत्यं वदामि ते स्वपारितोषिकं लब्धवन्तः ।
 १६ त्वनूपवासकाले स्वगिरसि तैलं शिञ्च स्ववदनं प्रक्षालय च । तथा कृते
 न मनुष्ठानाम् अपि तु निश्चयमास्थितस्य तव पितुः त्वमुपोषितः
 प्रत्यक्षीभविष्यति । निश्चयदर्शी तव पिता च तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं
 दास्यति ।

स्वर्गे धनसङ्ग्रहकरश्चकयनम् ।

- १७ यूयमात्मकृतेऽत्र मेदिन्यां धनानि मा सञ्चिनुत, यस्मादत्र
 १८ कीटकलङ्कौ चयं नयतः, चौराश्च कुशं क्षिप्त्वा मुष्णन्ति । स्वर्गे
 त्वात्मकृते धनानि सञ्चिनुत, तत्र कीटः कलङ्को वा चयं न नयति,
 १९ चौराश्च नापि कुशं क्षिन्दन्ति न वा मुष्णन्ति । यतो युष्माकं यत्र
 २० वित्तं तत्र युष्माकं चित्तमपि स्थास्यति । नयनं देहस्य दीपकं, अतस्तत्र
 नयनं चेत् सरलं तर्हि तव हृत्को देहो दीप्तिमयो भविष्यति ।
 २१ तव नयनं तु चेद् दुष्टं तर्हि तव हृत्को देहस्तिमिरमयो भविष्यति ।
 अतुस्तवान्तर्यामिणेति चेत् तिमिरं भवतु, तर्हि तत् तिमिरं कियन्महत् ।

दधोः स्वाभिगो दास्यं कर्तुं केनापि न शक्यं, यतः स एकतरं १५
 दिवस्यन्यतरस्मिन् प्रेक्ष्यते, न चेदेकतरस्मिन्नासंज्जमानोऽन्यतरमवमंश्यते ।
 ईश्वरस्य धनस्य चोभयो दास्यं कर्तुं युष्माभिर्न शक्यते ।

ईश्वरे विश्वासस्थापनकथा ।

अतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, किं भक्षिष्यामः किं वा पास्याम इति १५
 विचिन्त्य स्वप्राणानधि, किं वक्षिष्यामह इति विचिन्त्य स्वदेहमधि
 वा माकुलीभवत । किं हि प्राणा न भक्ष्याच्छ्रेष्ठाः ? वसनाद् वा
 नापि देहः श्रेष्ठः ? विश्वायसो विहङ्गमान् निरौचध्वं, तैर्नायते १६
 नापि क्रूयते न चापि कुशूलेषु सञ्जीयते, युष्माकं स्वर्गस्थः पिता
 च तान् पुष्पाति । किं यूयं तेभ्यो नाधिकं विप्रिष्यध्वे ? चिन्तयित्वा १७
 वा युष्माकं केन स्ववयो हस्तमेकं वर्द्धयितुं शक्यते ? कस्माद् वा १८
 वस्त्राण्यधि चिन्ताकुलीभवय ? शूशनाख्यानि चेत्पुष्पाणि पर्या-
 लोचयत, कथं तानि वर्द्धन्ते ? न तानि अमं कुर्वन्ते नापि सूत्राणि १९
 तन्वन्ति । युष्मान् त्वहं ब्रवीमि, श्रलोमापि स्वहस्तप्रतापे तेषामेकमिव २०
 न पर्यधीयत । यदि त्वद्य वर्त्तमानं श्वसुङ्गां निक्षेप्यं चेत्तस्य
 दृण्मौदृशमीश्वरः परिधापयति, तर्हि भो लोकविश्वासिनः,
 स किं युष्मान् नाधिकप्रचुरं परिधापयिष्यति ? अतः किं भक्षिष्यामः २१
 किं वा पास्यामः किं वापि वक्षिष्यामह इति विचिन्त्य माकुलीभवत,
 यतः परजातीयजना हि सर्वाण्येतान्यनुमन्दधते । वास्तवं यदिमानि २२
 सर्वाणि युष्माकमावश्यकानि तद् युष्माकं स्वर्गस्थः पिता जानीते ।
 प्रथमतस्त्वैश्वरस्य राज्ञ्यं धार्मिकताञ्चान्विच्छत, तथा कृते सर्वाणी- २३
 मान्यपि युष्मभ्यं प्रदायिष्यन्ते । अतः श्वःकृते चिन्ताकुला मा भवत, २४
 यतः श्वस्तनं दिनमात्मनो विषयं चिन्तयिष्यति । दिनस्य निजकष्टं
 तस्य कृते पर्याप्तं ॥ ६ ॥

परस्य विचारकरकथनम् ।

- ७ । मा विचारं कुर्वतः तेनैव युष्माकं विचारो न कारिष्यते ।
 १ यतो यूयं यद्विचारेण परस्य दोषान् निर्णयथ, तद्विचारेणैव युष्माकं
 २ दोषा निर्णयिष्यन्ते । येन परिमाणेन च मिमीध्वे, तेनैव
 ३ युष्मादर्थमपि मायिष्यते । कुतश्च तं स्वभातुश्चक्षुःशूककणं निरीक्ष्ये,
 तव चक्षुःस्थन्तु गेहकाष्ठं नावधारयसि ? तव चक्षुषः शूककणस्य ।
 मयोद्धरणमनुमन्यस्वेति वा स्वभातरं कथं गदिष्यसि ? तव चक्षुषि तु
 ५ गेहकाष्ठमवतिष्ठते । कपटिन प्रथमं स्वचक्षुषस्तद् गेहकाष्ठमुद्धर, ततः
 ६ स्वभातुश्चक्षुषः शूककणस्योद्धरणार्थं स्पष्टं द्रक्ष्यसि । युष्माकं पवित्रं
 द्रव्यं सारमेयेभ्यो मा दत्त । मापि स्वसुक्ताः शूकरेभ्यो निक्षिपत,
 यतस्तेन ते चरुणैस्ता मर्दिष्यन्ति परावृत्य च युष्मान् विदारयिष्यन्ति ।

प्रार्थनाकथनम् ।

- ७ याचध्वं, तेन श्रद्धं दायिष्यते । अन्विच्छत, तेनासादयिष्यथ ।
 ८ दारमाहृत तेन युष्मभ्यम् उद्घाटयिष्यते । यतो यः कश्चिद् याचते
 स लभते, यश्चान्विच्छति स प्राप्तादयति, यश्च दारमाहृति
 ९ तदर्थमुद्घाटयते । युष्मत्सु तादृशः को वा मानवो विद्यते यः स्वपुत्रेण
 १० पूर्णं याचितस्तस्मै प्रस्तरं दास्यति, मौनं वा याचितः सर्पं दास्यति ?
 ११ तद् दुर्जना अपि यूयं चेत् स्वसन्तानेभ्यो हितदानानि वितरितुं
 जानीथ, तर्हि किमधिकं युष्माकं स्वर्गस्थः पिता स्वयाचकेभ्यो हितानि
 १२ वितरिष्यति । तत् सर्वस्मिन् विषये युष्मान् प्रति मनुष्ये र्यादृश-
 माचरितुं यूयमभिवाञ्छथ, यूयमपि तान् प्रति तादृशमेवाचरत ।
 यद् एतदेव व्यवस्थाया भाववादिष्यन्त्यश्च तत्त्वं ।

स्वर्गपथे गमनकथनम् ।

- १२ प्रविशत सङ्कीर्णनैव गोपुरेण, यतो येन विनाशं नीयते विशाखं

तद् गोपुरं स मार्गः पृथुतरश्च, तेनैव च बहवः प्रविशन्ति । जीवनं १४
 हि येन नौयते सङ्कीर्णं तद् गोपुरं मार्गश्च स संकुचितः, स च यैः
 प्राप्यते तेऽल्पाः ।

यूयं कूटभाववादिभ्यः सावधाना भवत, ते मेषवेशा युष्मत्समीप- १५
 मागच्छन्ति, अन्तरे तु ते यमिष्णवो वृकाः, तत्फलैरेव यूयं १६
 तान् निश्चेद्यथ । कण्टकेभ्यः किं द्राक्षा गोचुरकेभ्यो वोढूम्बरफलानि
 सञ्चोयन्ते ? एवमेव सर्वः सुवृक्षः सुफलान्युत्पादयति, कुवृक्षस्तु १७
 कुफलान्येवोत्पादयति । सुवृक्षः कुफलान्युत्पादयितुं न शक्नोति, १८
 कुवृक्षस्तु सुफलान्युत्पादयितुं न शक्नोति । येन सुफलं नोत्पाद्यते, १९
 तादृशः सर्वो वृक्ष उच्छिद्यते वक्रैः प्रचिध्यते च । अतो यूयं तेषां २०
 फलैरेव तान् निश्चेद्यथ ।

ये मां प्रभो प्रभो इत्यभिभाषन्ते न ते सर्वे स्वर्गराज्यं प्रवेक्ष्यन्ति; २१
 यस्तु मम स्वर्गस्थपितुरभौष्टमाचरति स एव प्रवेक्ष्यति । अमुष्मिन् २२
 दिने बहवो मां वक्ष्यन्ति, प्रभो प्रभो, न किं भवतो नाम्नास्माभि
 र्भावरेकं घोषिता ? नापि किं भवतो नाम्नास्माभि र्भूता निःसारिताः ?
 न चापि किं भवतो नाम्नास्माभि र्भङ्गः प्रभावसिद्धाः क्रिया साधिताः ?
 तान् तु तदाहं स्पष्टं वदिष्यामि, युष्मानहं न कदाचित् ज्ञातवान्, २३
 अधर्माचारिणो यूयं मत्तोऽपसरत ।

अतो यः कश्चिन्मनैतानि वाक्यानि निशम्याचरति तमहं तेन २४
 बुद्धिमता नरेणोपमास्ये, येन पाषाणोपरि स्वगेहं निरमायि, परं २५
 वृक्षा पतित्वा प्रवाहैरागत्य वायुभिः प्रोक्ष्य तद् गेहमाक्रान्तं, न तु
 पपात, यतस्तस्य भित्तिमूलं पाषाणे स्थापितमासीत् । यः कश्चित् २६
 तु मनैतानि वाक्यानि निशम्य नाचरति स तेन मूढेन नरेण
 सदृशः प्रतिपश्यते, येन शिकतोपरि स्वगेहं निरमायि । यत् परं २७

दृष्ट्वा पतित्वा प्रवाहैरागत्य 'वायुभिः प्रोक्ष्य तद् गेहमाहत, तदा
तत् पपात, अभृच्च तत्पतनं घोरतरम् ।

१८ अनन्तरं यौशुनेतेषु वाक्त्रेषु समापितेषु जननित्रहासस्य

१९ शिखामाश्रय्या मेनिरे, यतः स चमतापन्न इव, न तु ग्राह्याध्यापका
इव तान् अश्लिष्यत् ॥ ७ ॥

यौशो विविधासौकिककर्माणि ।

८ १ पर्वताद् यौशोरवरोहणात् परं महान्तो जननिवहासमनुजग्मुः ।

यौशुना जनैककुष्ठिनो रोगमोचनम् ।

१ पश्च चापरं नर एकः कुष्ठौ आगत्य तस्य समचं प्रणिपत्य
जगाद, प्रभो भवान् यदीच्छति तर्हि मां शुचीकर्तुं शक्नोति ।

२ ततो यौशु हस्तं प्रसार्य तं स्पृष्ट्वा जगाद, इच्छामि, शुचि भवं ।

३ अनेनैव तस्य कुष्ठं शुद्धित्वं गतं । यौशुस्य तं जगाद, सावधानः,
कमपि मा ज्ञापय, अमितु याहि याजकमात्मानं दर्शय, मोक्षिना-
दिष्टमुपहारश्च तेभ्यः साध्यदानार्थमुत्सृज ।

यौशो जनैकशतपतेर्दासाय निरामयत्नदानम् ।

४ अनन्तरं यौशौ कफरनाङ्गमं प्रविष्टे कश्चिच्छतपतिसत्स्थान्तिक-

५ मागत्य तं प्रसादयन् जगाद, प्रभो, मम किङ्करो गेहेऽवग्राह्यस्त्रीं

६ पौच्यमानः श्रेते । ततो यौशुस्तं ब्रवीति, अहमागत्य तं निरामयं

७ करिष्यामि । स शतपतिस्तु प्रत्यब्रवीत्, प्रभो, भवान् यन्मम वेष्य
प्रविशेत्, नाहं तावता योग्यः । केवलं वाक्त्रं व्याहरतु, तेनैव मम

८ किङ्करो निरामयो भविष्यति । यतोऽहमपि चमताधीनो मनुष्यः,

ममाधीनाश्च सैनिकाः सन्ति । तेषामेको गृह्णीति 'मया कथिते
गच्छति, अपरस्याद्यादौति कथिते समायाति, मम दास्येदं

कुर्वन्ति कथिते तत् करोति । इदं श्रुत्वा यौशुनास्यै १०
 मन्यमानोऽनुगामिनोऽब्रवीत्, 'युष्मानहं ब्रह्मं वदामि, इत्यायेलेऽपि
 मयेदृशो विश्वासो न कश्चितः । युष्मांसु वदामि, पूर्वपश्चिमदिशो ११
 बहवो मनुष्याः स्वर्गराज्येऽब्राह्मणेऽस्माकेन याकोवेन च सह भोज्ये
 समाश्रित्यन्ते, राज्यस्य पुत्रास्तु बहिःस्थान्वाकारे निक्षेप्यन्ते, तत्र च १२
 रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च सम्भवित्यतः । अगन्तरं यौशुस्तं प्रतपति १३
 जगाद, याहि यथा च तया विश्वसितं तथैव तव सिध्यतु । तस्मिन्नेव
 च दण्डे तस्य किङ्करो निरामयीभूतः ।

यौशुना पितरस्य चक्षुःश्रोत्राः प्ररमोचनम् ।

ततः परं यौशुना पित्रस्य गेहं प्रविश्य तस्य श्वश्रूः शयाना १४
 ज्वरातुरा च दृष्ट्वा, ततस्तेन तस्या हस्ते स्पृष्ट्वा प्ररसां तस्याज, सा १५
 चोत्थाय तं पर्यचरत् ।

सन्ध्यायान्तपश्चिन्तायां भूताविष्टा बहवो मनुष्यास्तस्य समीप- १६
 मानीताः । स च वाक्तेन भूतान् निःसारयामास, अस्त्रस्थांसु सर्वांश्च
 निरामयान् चकार । इत्थं भाववादिना यिज्ञायाहेन कथितमिदं १७
 वचनं सिद्धिं गतं, यथा,

सत्यमस्माकमेवाचरिः स गृहीत्वावहत् स्वयं ।

अस्त्रदीयथयाभारं स चाधार्षीत् स्वभारवत् ॥

ततः परं यौशुः स्वपरितो जननिवहान् बहून् दृष्ट्वा स्वश्रित्यान् १८
 इदं तरितुमाज्ञापयामास । कश्चिच्छास्त्राध्यापकस्तदा तमागत्य १९
 जगाद, गुरो, यत्र कुचषिद् भवता गन्तव्यं तत्राहमपि भवन्तमनु-
 गमिष्यामि । यौशुस्तं जगाद, सन्ति गत्तानि शृङ्गाक्षानां नीडासु २०
 विश्वासो विहङ्गमज्जां न स्थानं मनुष्यपुत्रस्य तु शिरः प्राययितुं ।
 श्रित्याणामन्यतमज्ञं जगाद, प्रभो, प्रथमं स्वगितुः सत्कारार्थं गमिष्यन् २१

११ मामनुमन्यस्व । यीशुस्तु तं जगाद, मामनुगच्छ, मृतानेव मृत्युर्ना
स्वकीयानां सत्कारायानुजानीहि ।

यीशो अन्धानिवारणम् ।

१२ ततस्तस्मिन् नौकामारूढे तस्य शिष्यास्तमनुजग्मुः । पश्य च सागरे
१३ सञ्जातस्तुमुलंसङ्क्षोभो नौस्तरङ्गैश्चाष्काद्यत । स तु निद्रामसेवत ।
१४ शिष्याः पुनस्तत्समीपमागत्य तं जागरयित्वा चावदन्, प्रभो, रक्षतस्मान्,
१५ वयं नश्यामः । स तु तान् जगाद, भो स्तोकविश्वासिनः कुतो यूयं
भीरवः ? उत्थाय च स तदा वातान् समुद्रञ्च ततर्ज, भूतञ्च
१७ विशालं निःक्षोभं । नराश्चाश्चर्यं मत्वा जगदुः ; कौटुम्भिकौ यतो
वाताः समुद्रश्चाश्चां गृह्णन्ति ?

यीशुना लोकद्वयस्य भूतमोचनम् ।

१८ अनन्तरं तस्मिन् सागरस्यापरपारस्थं गादारीयाणां देशमागते
नरौ द्वौ भूताविष्टौ श्रवागारेभ्यो निर्गत्य तत्समक्षमुपस्थितौ,
१९ तयोरतिप्राचण्डाद्भाग्निं तेन गन्तुं केनापि नाशक्यत । पश्य च
तावुत्कोशन्तौ जगदतुः, भो ईश्वरस्य सुत यीशो, भवता सहावयोः
कः सम्बन्धः ? भवान् किं समयात् प्रागावयो र्यातनां चिकीर्षु-
२० रचागतवान् ? तेषान्त् किचद्दूरे बहूनां शूकराणां व्रजोऽचरत् ।
२१ अतस्तौ भूतौ तं प्रसादयन्तौ जगदतुः, यद्यावां निःसारयेत्
२२ तर्ह्यावाममुष्मिन् शूकरव्रज आवेष्टुमनुजानीतुः । स तौ जगाद, यातं ।
ततस्तौ निःसृत्य प्रविविशतुस्तं शूकरव्रजं, पश्य च तदा स कृत्स्नः
२३ शूकरव्रजो वेगेन धावन् पतित्वा शैलाघतस्तोये पङ्क्तुत्वं जगाम ।
ये च तमचारयन्ते पृच्छाथ नगरं गत्वा निखिलवृत्तान्तं
२४ भूताविष्टयोस्तयोः कथाञ्च निवेद्यान्मासुः । पश्य च नगरस्य सर्वं यीशुं

साद्यादुपस्थातुं तिर्गत्य तं दृष्ट्वा तेषां स्वसीमभ्यस्तस्य स्थानान्तरगमनं
प्रार्थयाच्चक्रिरे ॥ ८ ॥

यौशुना जनैकपक्षापातिने चारोग्यदानं तस्य पापमर्षश्च ।

अनन्तरं स नौकामारुह्य द्रुतं तरित्वा च स्वमगरमाजगाम । ९
पथ्य च तदा खट्वाद्यां शयानो नर एकोऽवशाङ्गस्तत्समीपमानीयत ।
यौशुस्य तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तमवशाङ्गं जगाद, आश्चर्यसिद्धि, वत्स,
तत्र पापानि मोक्षितानि । पथ्य च तदा शास्त्राध्यापकानां केचित्
स्नानार्जगदुः, अशावीश्वरं निन्दति । यौशुस्तु तेषां मनोगतान्यवलोका
जगाद, कुतो युष्माभिः स्वहृदयेषु कुचिन्तासिन्धवन्ते ? ब्रूत, तव
पापानि मोक्षितानीति वा त्वमुत्थाय परिब्रजेत्येतयोः कथनयोः
कतरम् अनायासं ? पृथिव्यान्तु पापानि मोक्षयितुं मनुष्यपुत्रस्य
सामर्थ्यमस्तीति यथा युष्माभिर्ज्ञायते, तदर्थं—तमवशाङ्गमभिभाष्य
स उवाच—त्वमुत्थाय स्वखट्वामादाय स्वगेहं याहि । स हृत्याय
स्वगेहं जगाम । तद् विलोक्य जननिवहा भयं गत्वा तुष्टुवुरीश्वरं
मनुष्यभ्यस्तादृशसामर्थ्यं दत्तवन्तम् ।

मथ्याङ्कान । यौशोसंदिषयकश्चिन्ता ।

अनन्तरं यौशुस्तस्मात् स्थानात् प्रगत्य शस्त्रादायस्थाने मथि- ९
रित्यभिधं नरं दृष्ट्वा जगाद, मामनुगच्छ, स चोत्थाय तमन्वगच्छत्,
ततः पथ्य गेहमध्ये भोजनार्थमासीने तस्मिन् शस्त्रादायिनो बहवः १०
पापिनस्तगत्य यौशुना तदीय शिष्यैश्च सार्द्धम् उपविशतः । तद् दृष्ट्वा ११
परौशिनस्तस्य शिष्यान् जगदुः, किमर्थं भुङ्क्ते गृहं युष्माकं शस्त्रा-
दायिभिः पापिभिश्च सार्द्धम् ? तच्छ्रुत्वा यौशुस्त तान् जगाद, १२
चिकित्सको न बहवर्तीतम् अपि त्वस्वस्थानामावश्यकः । यूयन्तु गत्वा १३
शिष्यं वचनस्यैतस्य तात्पर्यम्,

दद्यामेवाभिवाञ्छामि न तु यश्चक्रियामहं ।

यतो न धार्मिकान् अपि तु मनःपरावर्त्तनाय पापिन
आह्वातुमहमागतः ।

- १४ योऽहंनस्य शिष्यास्तदा तस्य समीपमागत्य जगदुः, कथं वा
फरीशिनो वयश्च भूयोभूय उपवसामः, भवतः शिष्या वा कथं
१५ गोपवसन्ति ? यीशुस्तान् जगाद, वरो यावद् वरसखैः साङ्गं
वर्त्तते, तावत् किं तैः शोचितुं शक्यते ? दिगानि तावदुपस्थास्यन्ते
१६ यदा वरसखेभ्योऽपहारिष्यते तदैव च त उपवस्यन्ति । जीर्णवसनेन
न कोऽप्यनाहतवस्त्रस्य खण्डं सिध्यति, यतस्तादृशपूरणेन जीर्णवसनात्
१७ कियदपद्रियते, महत्तरं तेन च कुकिट्टं सञ्जायते । नापि नवो
द्राचारसो जीर्णकुटूषु निधीयते, यतस्तथाकृते कुलो विदीर्यन्ते,
तेन द्राचारसश्च विखवति, कुलोऽपि नश्यन्ति । प्रत्युत नवो द्राचारसो
नवकुटूष्वेव निधीयते, तेन चोभयोरचा सम्भवति ।

यीशुना प्रदत्तोमिषाः शारीर्यकरणं सतकन्यायि जीवनदानम् ।

- १८ स यावत् तानिमानि वाक्यान्यवदत्, पश्य तावदभ्यास्य
कश्चिदध्वचस्तत्समं प्रणिपतन् जगाद, मम दुहितेदानौमेव मृतवती,
१९ तथापि भवान् आगत्य तस्यां हस्तमर्पयतु, तेन सा जीविष्यति । ततो
२० यीशुस्तस्य शिष्यास्येत्याय तमनुजगमुः । पश्य चानन्तरं द्वादशवर्षान्
यावद् रक्तस्त्रावातुरा काचिन्वारौ पश्चाद्दिशुपागत्य तदीयवस्त्रप्रलम्बकं
२१ पश्यन्, यतः सा स्नान्तरवदत्, केवलं चेत् तस्य वस्त्रं सृष्टेयं, तर्हि
२२ तरिष्यामि । यीशुस्त परावृत्य दृष्ट्वा च तां जगाद, आश्विहि, वस्ये,
तव विश्वासस्त्वं तारितवान् । ततार च सा नारी तस्मिन्नेव दण्डे ।
२३ अनन्तरं यीशुस्तस्याध्यक्ष्य गेहमागत्य वंशीवादकान् शब्दायमानं
२४ महान्तं जननिवहश्च दृष्ट्वा जगाद, अपगच्छतः, यतो बाजिकारौ

न मृता, सा निद्राणा । ते तु तमपजहसुः । वहिष्कृते तु जननिवहे १५
तेनान्तः प्रविश्य तस्या हस्तो धृतः, बाह्यिका चोत्तस्थे । अनेन तस्य १६
स्थितिः कृतं तं प्रदेशं व्यानये ।

यीशुना चन्द्रयाय नेत्रदानं वृत्ताय चारोग्यदानम् ।

तस्मात् प्रगच्छति यीशौ दावन्धौ तमनुव्रजन्तौ प्रोत्तरवेणावदतां, १७
भो दायूदस्य पुत्र भवानावामनुकम्पतां । गेहं प्रविष्टे च तस्मिंस्तावन्धौ १८
तत्समीपमाजगमतुः । यीशुस्तदा तौ अगाद, एतत् कर्तुं मया शक्यत
इति विश्वासो युवयोः किमस्ति ? तावूचतुः, अस्ति, प्रभो । स तदा १९
तयो र्नेत्राणि स्पृष्ट्वा कथयामास, विश्वासानुरूपं वां सिध्यतु ।
अभवन्सोद्घाटितानि तावत् तयो र्नेत्राणि । यीशुस्ततस्तौ प्रत्यन्यथावृत्तिं २०
गत्वा अगाद, यतेषां, कोऽप्येतन्मा आनातु । तौ तु निर्गत्य कृत्स्ने २१
प्रदेशे तस्मिन् तत्स्थितिं कीर्त्तयामासतुः ।

पश्य च तयो निर्गमनकाले नर एको मूको भूताविष्टस्तत्समीप- २२
मानौतः । ततो निःसारिते च भूते मूकः सोऽभाषत । अनेन जननिवहा २३
आश्चर्य्यं मत्वा अगदुः, इच्छायेले नेदृशं कदापि प्रतिभातं । फरीश- २४
नस्तुतुः, निःसारयत्यसौ भूतान् भूतराजस्य साहाय्येन ।

यीशुना दादशशिष्याणां प्रेरितपदे नियोगः ।

ततः परं यीशु नगराणि सर्वाणि ग्रामांश्च सर्वान् परिभ्राम्यन् २५
तेषां समाजगेहेषूपदिशत् राज्यस्य सुसंवादश्चाधोषयत् प्रत्यकरोच
तथा प्रजावृन्देषु निखिलरोगं निखिलामयम् । निरीक्ष्य च स २६
जननिवहान् तेषु सकरणो बभूव, यतस्ते व्याकुला अवसन्नासासन्
तेषां इव रक्तकविहीनाः । स तदा खग्नियानवादीत्, प्रचुरं तावच्छस्यं २७
कर्त्तव्यं कार्यकारिणस्त्वप्ये, तत् तदेव प्रार्थयध्वं शस्यसेचस्य २८
स्वामिनं यत् स स्वसेवे कार्यकारिणः प्रहृष्टयात् ॥ ८ ॥

१०१ अनन्तरं स शिष्यान् द्वादश निजान् स्वसमीपमाह्वय ददौ तेभ्यः

सामर्थ्यं निःसारणायात्मनान् अशुचैर्नां प्रतीकाराय च सर्वरोगस्य
२ सर्वामयस्य च । तेषां द्वादशशिष्याणां नामानीमानि, पित्राभिधः
शिर्मानः प्रथमस्तस्य भ्राताश्रित्यस्य, सिबदित्यस्य पुत्रो याकोबस्तस्य
३ भ्राता योहानस्य, फिलिपो बर्थसमयस्य, थोमा शुल्कादायी च मरिचः,
४ आल्फेयस्य पुत्रो याकोबो यद्देयाभिधस्य लिम्बेयः, कानानी शिर्मान
ईष्कारियोतीयस्य थिद्दाः, असौ शत्रुषु तस्य समर्पयिता ।

५ इमान् द्वादश यीशुः प्रेषयामास, प्रेषणकाले तु स तान् अगाद,
परजातीयानां पन्थानं मा गच्छत, शमरीयाणां वा नगरं मा प्रविशत,
६ वरमिस्रायेलकुलस्य हारितान् मेघाननुगच्छत । गच्छन्तसेदं घोषयत,
७ स्वर्गराज्यं सन्निकटं जातमिति । अस्वस्थान् निरामयान् कुरुत, कुष्ठिनः
८ शूचीकुरुत, मृतानुत्थापयत, भूतान् निःसारयत । स्ववन्तो यूयं मूर्खं
९ विनैव, प्रदत्तं मूर्खं विना । मोषार्थयतुं कोऽपि युष्माकं स्वकटिबन्धे
१० स्वर्णं वा रूप्यं वा ताम्रं वा गमनस्य कृते चेलसम्प्टकं वाङ्गरक्षके दे
११ वस्त्रे वा पादुके वा यष्टिं, यतः कार्यकारि स्ववृत्तिमर्हति । प्रविशथ
तु यदा किञ्चन नगरं कञ्चन ग्रामं वा, अनुसन्दर्शं तदा नरस्तथ
१२ को योग्यः, यावच्च न प्रस्थास्यध्वे तावत् तत्रैवावतिष्ठध्वं । गेहं
१३ प्रविशन्तश्च तस्मै मङ्गलं वदत । गेहं तद् यदि योग्यं स्यात् युष्मदुक्ता
शान्तिस्सर्वि तदाश्रयतु, यदि तद्योग्यं पुन युष्मदुक्ता शान्तिस्सर्वि
१४ युष्मासु परावर्त्ततां । कश्चित् यदि युष्मान् न गृह्णाति युष्माकं
वाक्यानि च न शृणोति, तर्हि यूयं तस्माद् गेहाश्रयराद् वा
१५ निर्गच्छन्तः स्वचरणेभ्यो धूलिमवधूनुत । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि,
भविष्यति विचारदिने सन्नतरा सदोमन्त्रोमरयोर् दैशस्य दशा
नगरस्य तस्य दशातः ।

पुष्पत, प्रदीपध्वे मया यूयं मेघा इव दृकाणां मध्ये, तद्भवत यूयं ११
 . भुजङ्गा इव सतर्काः कपोता इव चामादिकाः । भवत तु सावधाना १०
 सन्त्युभेभ्यः, यतस्तौ युष्मान् विचारसभासु समर्पयिष्यन्ति स्वसमाजगृहेषु
 च कर्माभिः प्रहरिष्यन्ति । नायिष्यध्वेऽपि च यूयं समक्षं देशाधिपानां १८
 रात्र्याश्च, साध्यन्तु सम्प्रविष्यत्यनेन तेषां परजातीनाञ्च हृते । यदा १८
 तु समर्पयिष्यध्वे, कथं किं वा तदा वक्तव्यं तस्मिन्मया माकुलीभवत ।
 यतो यद् वक्तव्यं तत् तस्मिन्नेव दण्डे युष्मभ्यं दायिष्यते । यतो न १०
 . यूयं वक्तारः, वक्ता तु युष्मदन्तर्भाषमाणो युष्मत्पितुरात्मा । भ्राता ११
 पुनर्भ्रातरं जनकश्च सुतं मृत्यवे समर्पयिष्यति, समानाश्च पित्रोः
 प्रातिकूल्येनोत्पाद्य, तौ घातयिष्यन्ति । मम नास्तौ हेतुना च यूयं ११
 सर्वे द्रक्ष्यध्वे । यस्मिन् यावत् स्थिरः स्थास्यति स एव चायिष्यते ।
 यदा त्वेकस्मिन् नगरे जना युष्मानुपद्रवन्ति, तदान्यन्नगरं गन्तुं ११
 पलायध्वं । यतो युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, दस्त्रायेलस्य नगरेषु युष्माकं
 कार्यसमाप्तेः प्राक् मनुष्यपुत्र आगमिष्यति । न श्रेयान् शिष्यो गुरुतो १०
 न च दासः स्वामितः । स्वगुरुणा समानत्वं शिष्यस्य हृते पर्याप्तं, ११
 दासस्य हृते च स्वामिना समानत्वं । गेहपतिर्यदि तैर्बैलसबूब
 इत्यभिहितस्तर्हि तद्गृहस्थाः किं वाधिकं नाभिधायिष्यन्ते ? यूयन्तु ११
 तेभ्यो मा बिभीत, यतो नास्ति किमपि तादृशं तिरोहितं
 यस्माविहितं भविष्यति, नापि तादृशं निगूढं यस्मा चायिष्यते । यूयं १०
 मया तिमिरे यदुच्यध्वे तद् दीप्तौ वदत, कर्णे च कथितं यच्छृणुष्व
 तद् गृहोपरिष्ठाद् घोषयत । ये च देहं ध्रुन्ति, नात्मानन्तु हन्तुं १८
 शक्नुवन्ति, तेभ्यो मा बिभीत, तस्मादेव वरं बिभीत यस्मात्मानश्च
 देहश्च हरके प्राशयितुं शक्नोति । चटकौ द्वौ किं नैकेन तास्रखण्डेन १८
 विक्रीयेते ? युष्माकं पितुरनुमतिं विना तु तेषाम् एकोऽपि भूमौ

१० न पतिष्यति । सन्ति च गणिताः सर्वेऽपि युष्मच्छिरसां कणाः ।

११ यतो मा विभीत । वज्रभ्यस्तकेभ्यो यूथं विशिष्यध्वे । तद् यः
कश्चिन्ननुव्याणां समचं मामङ्गीकुरुते, तमहमपि मम स्वर्गस्वर्ग
१२ पितुः समचमङ्गीकरिष्ये । यस्तु मनुव्याणां समचं मां प्रत्याख्याति,
तमहमपि मम स्वर्गस्वर्गस्य पितुः समचं प्रत्याख्यास्यामि ।

१३ मानुमिमौध्वं यदहं पृथिव्यामैक्यमवतारयितुमागत इति ।

१४ नैक्यम् अपि त्वसिम् अवतारयितुमागतोऽस्मि । यतो मनुष्यं पितु
र्विरुद्धं दुहितरं मातुर्विरुद्धं पुत्रवधूं स्रग्ना विरुद्धं भेदयितुमहमागतः,

१५ स्वगृह्णास्य मनुष्यस्य शत्रवो भविष्यन्ति । यः पितरि, मातरि वा

१६ मत्तोऽधिकं प्रेम कुरुते स मम न योग्यः । यः सुते सुतायां वा

१७ मत्तोऽधिकं प्रेम कुरुते स च मम न योग्यः । यस्य स्वकुशमादाय

१८ मां नातुव्रजति, स मम न योग्यः । यः स्वप्राणानासादयति स तान्
हारयिष्यते, यस्य मत्तुर्वे स्वप्राणान् हारयते स तानासादयिष्यति ।

१९ यो युष्मान् गृह्णाति स मामेव गृह्णाति, माञ्च यो गृह्णाति

२० स मत्प्रेषयितारमेव गृह्णाति । यो भाववादिप्रत्ययाद् भाववादिनं
गृह्णाति स भाववादिनः पारितोषिकं लप्स्यते । यस्य धार्मिकप्रत्ययाद्

२१ धार्मिकं गृह्णाति स धार्मिकस्य पारितोषिकं लप्स्यते । शिष्यप्रत्ययाद्
यस्यैतेषां चुद्राणामेकतमं चषकमेकं शीतलसल्लिखं पाथयति, युष्मानहं
सत्यं ब्रवीमि स कथञ्चन स्वपारितोषिकेण नोपवञ्चिष्यते ॥ १० ॥

११ समापिते स्त्रीयद्वादशश्रित्येभ्य आदेशप्रदाने धीशु जन्मानां
नगरेषु शिवादानार्थं घोषणार्थञ्च तस्मात् स्थानात् प्रतस्थे ।

योहनस्य प्रश्नः यीशुस्त्रीयस्य उत्तरम् ।

१ कारायां योहनस्तु स्त्रीयस्य क्रियाणां संवादं श्रुत्वा स्त्रीश्रित्याणां

२ द्वौ प्रक्षित्य तं पप्रच्छ, येनागन्तव्यं स किं भवान्, वाच्यः कश्चिदस्माभिः

प्रतीक्षितव्यः ? ततो यौशुसौ प्रतिजगाद्, युवाभ्यां यद्यच्छूयते दृश्यते ४
 च गत्वा तद् बोहनाय निवेद्यतां । अन्धा दृष्टिं लभन्ते, खञ्जाः परि- ५
 ब्रजन्ति, कुष्ठिनः शुशीभूयन्ते, वधिराः शृण्वन्ति, मृता उत्थाप्यन्ते, ६
 दरिद्राश्च सुसंवादं ज्ञायन्ते, यस्य मथि न स्त्वक्षति स धन्यः ।

तथोत्पन्नपञ्चतो यौशु जन्मनिवहेभ्यो योहनामधीदं कथयितु- ७
 मारेभे, किं निरीक्षितं यूयं महं निर्गतवन्तः ? किं वायुना ८
 चाक्ष्यमानं नलं ? किमथवा द्रष्टुं, यूयं निर्गतवन्तः ? किं सूक्ष्मवेष्ट- ९
 परिहितं मनुष्यं ? पश्यत सूक्ष्मवेष्टा मनुष्या राजभवनेषु विद्यन्ते ।
 किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं भाववादिनं ? तथैव, ८
 युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, भाववादितोऽपि श्रेष्ठतरं नरं । यतोऽसौ स १०
 यमधीदं लिखितमास्ते,

पश्य त्वददनस्याग्रे स्खदूतं प्रहिणोम्यहं ।

गन्तव्यं तव मार्गं स तवाग्रे संस्करिष्यति ॥

युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, नारीप्रसूतेषु स्नापकाद् योहनाम्नहान् कोऽपि ११
 नोत्पन्नः । स्वर्गराज्ये तु यः चोदीयान् स तस्मादपि महत्तरः ।
 परन्तु स्नापकस्य योहनास्य दिनान्यारम्भाच्च यावत् स्वर्गराज्यं बला- १२
 दाकृन्वते बलवन्तस्य तद्भूरन्ते । यतो भाववादिनो व्यवस्था च १३
 योहनापर्यन्ताः, यूथञ्च चेदेतद् पहीतुं सम्पत्तास्सर्हिं जानीत, १४
 वेनागन्तव्यं स एलिषोऽसौ । शृणोतु यस्य श्रोतुं शोभे स्तः । १५

तदेतत्काशीया मया कैरपमेचाः ? ते हृष्टेषूपविष्टैस्सैर्वाञ्चकैः १६
 सङ्गृह्याः, वे स्त्रवचंशान् आकृष्यन्तो वदन्ति, युष्मत्कृते वयं वंशीर- १७
 वाद्ययाम् यूयन्तु नागृह्यत, युष्मत्कृते वयं व्यस्रपाम यूयन्तु स्त्रवचांसि
 नाताड्यत । . योहना हि न भोजनं न पानं वा सेवमान आगतः, १८
 जनैस्त्वक्षते स भृताविष्टः । मनुष्यपुत्रो भोजनं पानञ्च सेवमान १९

आगतः, जनैस्त्वच्यते पश्चाच्च भोक्ता मद्यपञ्च मनुष्यः, शुक्लादादिनां
पापिनाञ्च बन्धुः । प्रज्ञा तु स्वसन्तानानामाचारतो निर्दोषीकृता ।

अविद्यासिनः प्रति भर्त्सनम् ; भाराक्रान्तलोकान् प्रति निमग्नकृत्वाकम् ।

- १० तदानौ येषु नगरेषु कर्माणि भूयिष्ठानि प्रभावसिद्धानि तेन
कृतानि, तेषां निवासिभिर्मनांसि न परावर्त्तितानीति हेतोः स
१ तानि भर्त्सयितुमारभ्य जगाद, हा कोरासिन, हा वैसैदे, युवां
सन्तापार्हे, यतो युवयो मध्ये कृतानि यानि प्रभावसिद्धानि कर्माणि,
तानि चेत् सोरे सीदोने चाकारिष्यन्त, प्रागेव तन्निवासिनस्तर्हि
११ शाणं परिधाय भक्षन्त्युपविश्य च मनांसि परावर्त्तयिष्यन् । अहन्तु
वा ब्रवीमि, विचारदिने युवयो दंशातः सोरस्य सीदोनस्य च
१२ दशा सद्यतरा भविष्यति । तच्च हा स्वर्गं यावदुन्नमिते कप्परना-
द्धमपुरि, पातालां यावदवरोहयिष्यसे, यतस्त्वयि कृतानि प्रभाव-
सिद्धानि यानि कर्माणि, तानि चेत् सदोमेऽकारिष्यन्त, तर्ह्यस्य
१४ यावत् तदस्यास्यत् । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, विचारदिने सदोमदेशस्य
दशा तव दशातः सद्यतरा भविष्यति ।

- १५ तस्मिन् काले बीशुरनुवभाषे, भो स्वर्गमर्त्ययोः स्वामिन् पितः,
त्वामहं साधु वदामि, यतस्त्वया विज्ञेभ्यस्तौष्ट्वबुद्धिभ्यसेम्यनि
१६ निगृह्य शिशूनामाविष्कृतानि । अतः किं पितः, यदि त्वं तव कुटुम्बे
१७ यत् प्रीतिकरं तदेव सिद्धं । मम पित्रा मयि सर्वमेव समर्पितं ;
पितरं विनापरः कोऽपि पुत्रं न विजानाति, पुत्रश्च विनापरः
कोऽपि पितरं न विजानाति, यस्मै च तं प्रकाशयितुं पुत्राय रोचते
सोऽपि तं विजानाति ।

- १८ भो परित्याक्ता भाराक्रान्ताश्च सर्वे, मम समौपमीयात,
१९ तेनाहं बुद्धान् विप्रमथिष्यामि । मम युगं स्वेवर्षं च ममः शिष्याश्च

मृद्वीत, यतो मृदुग्रीवो नमस्त्वयस्व । तथानुष्ठिते यूयं स्वमनसा
कृते विश्राममवाप्स्यथ । यतः सुषण्णं मम युगं लघुश्च मम भारः ॥ ११ ॥

विश्रामवारमधि यौगोपवेशः ।

वीरुस्तदा विश्रामवारे शस्यवेष्टेषामजन्तु, तस्य शिष्यास्तुधुन् १२ १
शस्यमन्त्ररौ भङ्गा च भोजने प्रावर्त्तन्त । तद् दृष्ट्वा करौघिनस्तमुषुः, १
पश्यतु, विश्रामवारे यद्विधेयं भवतः शिष्यैस्तु कथ्यते । स तु १
तान् जगाद, न किं पठितं भो दायूदस्तस्य सङ्गिनश्च यदास्तुधुन्
तदा स किमकार्षीत् ? स हौश्वरस्य गेहं प्रविश्य तानेव दर्शनीय- १
पूषान् अभुङ्क्त यान् भोक्तुं याजकैः केवलैर्विधेयमासीत्, न तु
तेन न तत्सङ्गिभिर्वा । नापि किं व्यवस्थायां पठितं भो यद् ५
धर्मधासि याजका विश्रामवारश्च लङ्घयन्ति निर्दोषास्तु सन्ति ?
युष्मास्तु ब्रवीमि, धर्मधासोऽपि महत्तरेण केनाप्यत्रोपस्थितं । परन्तु १
दयामेवाभिवाञ्छामि न तु यज्ञक्रियामहम् ।

एतस्य तत्त्वं यदि श्रूयमज्ञास्त, न निर्दोषान् दोषिणस्तदाकरिष्यत ।
प्रभु र्हि मनुष्यपुत्रो विश्रामवारस्यापि ।

अनन्तरं स स्थानात् तस्मात् प्रगत्य तेषां समाजमृहं प्रविवेश । २
पश्य च तदासीदुपस्थितो नर एकः शुष्कहस्तः । ते च तस्मिन्- १०
भियोगमारोपयितुकामास्तं पप्रच्छुः, किमामयस्य प्रतीकारो विधेयो
विश्रामवारे ? स तु तान् जगाद, अस्ति वः कोऽप्येकस्य मेघस्य क्षामौ ? ११
तस्य मेघस्येद् विश्रामवारे गर्तं पतति, स तर्हि किं तं धृत्वा
नोद्धरिष्यति ? मेघान्तु मनुष्यः किं न सुदूरं विप्रिष्यते ? अतो १२
विधेया सत्क्रिया विश्रामवारे । स तदा नरं तं जगाद, तव हस्तं १२
प्रसारय । हस्तं तेन प्रसारितः स्वस्त्रीभूतस्य सोऽन्यतर इव ।

अनन्तरं करौघिनो निर्गत्य मिथी, मन्मथासृक्किरे कथं स १३

- १५ विनाशयितव्यः । यीशुस्तु तज्ज्ञात्वा स्थानं तत् तत्त्याज, महान्तो
 १६ जननिवहाश्च तमम्ब्रजन्, स च सर्वान् निरामर्यास्रकार, तान्
 निर्भर्त्सयंश्च जगाद, मां साधारणगोचरं माऽकार्हे । इत्थं भाव-
 १७ वादिना चिन्नायाहेन कथितमिदं वाक्यं मिद्वं, यथा,
 १८ सेवको मम पश्चात्तौ वरयित्वा मया धृतः ।
 मामकप्रेमपात्रं स मन्मथस्तुष्टिकारकं ॥
 १९ मया तस्योपरिष्ठाञ्च स्वात्माधिष्ठापयित्वते ।
 विचारस्य च संवादं जातिभ्यः सर्वं प्रदास्यति ॥
 नैव कोलाहलस्तेन मोक्षशब्दः करिष्यते ।
 राजमार्गेषु वा कोऽपि नैव श्रोष्यति तद्भवं ॥
 २० प्रचक्षोऽपि नलस्तेन नैव खण्डौकरिष्यते ।
 निस्तेजा वर्त्तिका तेन न च निर्व्यापयिष्यते ॥
 २१ इत्थं शेषे जयप्राप्तं विचारं सोऽभिनेष्यति ।
 करिष्यन्ति च तस्यैव नाम्नाशां परजातयः ॥

यीशुना भूतप्रस्ताय आरोग्यदानं लोकेभ्य उपदेशदानञ्च ।

- २२ तदानीमन्धो मूकश्चैको भूताविष्टो मनुष्यस्तस्य समीपमानिव्ये,
 स च तं स्पर्शं चकार, तेनान्धो मूकश्च स वाक्शक्तिं दृष्टिञ्च
 २३ लेभे । ततः सर्वे जननिवहा आश्चर्यं मलाज्ज्वन्, किमसौ दाक्ष-
 २४ दस्य पुत्रः ? परीशिनस्तु तच्छ्रुत्वा जगदुः, निःसारयत्यसौ भूतान्
 केवलं भूतराजस्य बेलसबूबस्य साहाय्येन नान्येन केनाप्युपायेन ।
 २५ यीशुस्तु तेषां चिन्ता विज्ञाय तान् जगाद, उत्सीदति सकलं
 तद् राज्यं यद् भिन्नं सविद्वद्, नाप्यवस्थास्यते सकलं तत्तगरं कुलं
 २६ वा यद् भिन्नं सविद्वद् । श्रैतानश्चेत् श्रैतानं निःसारयति स, तर्हि
 सविद्वद् भिन्नः सन्नातः, तेन तस्य राज्यं वा कथमवस्थास्यते ?

तदहं यदि बेलसंबूबबलेन भूतान् निःसारयामि, युष्माकं पुत्रास्तर्हि १०
 केन तान् निःसारयन्ति ? अतस्ते युष्माकं विचारयितारो भविष्यन्ति ।
 यदि त्वीश्वरस्यात्मनाहं भूतान् निःसारयामि, तर्हीश्वरस्य राज्यं १०
 युष्मत्समीपमुपस्थितं अथवा तस्य बलिष्ठस्य गेहं प्रविश्य तस्य ११
 द्रव्याणि लोठयितुं मनुष्येण कथं शक्यते ? बलिष्ठं तम् अग्रे न बद्धा
 तत् कर्तुं तेन न शक्यं बद्धा तु तस्य गेहस्थं धनं तेन लोठयिष्यते ।
 यो न मम सहायः स मम विरोधी, यश्च मया साद्धं न सञ्चि- १०
 'नोति स विकिरति ।

तद् युष्मानहं ब्रवीमि, चमिष्यते तु मनुष्याणां सर्वपापं सर्व- ११
 निन्दा च आत्मनस्तु निन्दा मनुष्याणां न चमिष्यते । यस्तु मनुष्य- ११
 पुत्रस्य प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य चमिष्यते; यस्तु पवित्रस्या-
 त्मनः प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य नास्मिन् युगे न भविष्यति
 युगे वा चमिष्यते । युष्माभिः सुवृत्ते कल्पिते सुफलान्यपि तस्य १०
 कल्पयितव्यानि, कुवृत्ते च कल्पिते कुफलान्यपि तस्य कल्पयितव्यानि
 यतो फलेनाभिजायते वृक्षः । भो कालसर्पान्वयाः, यूयं दुष्टाः, १४
 युष्माभिः सदाक्यानि व्याहर्तुं कथं शक्यते ? यतो हृदयस्याति-
 पूरणमेव वक्त्रं व्याहरति । सुजनो हृदयात् सञ्चितसुधनात् सुवा- १५
 क्यानि निःसारयति, कुजनस्य कुधनात् कुवाक्यानि निःसारयति ।
 युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, वचनस्थानर्थकस्यैकैकस्य मनुष्यैः कथितस्योत्तरं १६
 विचारदिने दातव्यं । यतस्त्वं स्ववाक्येभ्यो निर्दोषः स्ववाक्येभ्य एव २०
 दोषी वा कारिष्यसे ।

तदानीं शास्त्राध्यापकानां फरीश्विनाञ्च केचित्तं प्रत्यवदन्, भो २०
 गुरोः भवतो दूरेऽभिज्ञानं द्रष्टुमिच्छामः । स तु तान् प्रतिजगाद, २१
 दृष्टो व्यभिचारी च वंशोऽभिज्ञानमनुसन्त्यसे, तस्मै तु भाववादिनो

- ४० योनाहस्यभिज्ञानादन्यदभिज्ञानं न दायिष्यते । यतो योनाहो यथा दिनचयं रात्रिचयश्च यावत् तिमेरुदरेऽवस्थितवान्, तथा मनुष्यपुत्रो दिनचयं रात्रिचयश्च यावत् पृथिव्या उदरेऽवस्थास्यते ।
- ४१ नौनवीथनरा विचारे वंशेनैतेन सार्द्धमुत्पास्यन्ति तं द्रोषीकरिष्यन्ति, च, यतो योनाहस्य घोषणे तै र्मनांसि परावर्त्तितानि, पश्य त्वच
- ४२ योनाहस्यहस्तरेण केनाप्युपस्थितं । दक्षिणदिशो राक्ष्मी विचारे वंशेनैतेन सार्द्धमुत्पापयिष्यते तं द्रोषीकरिष्यति च, यतः सा ग्रन्थोमनो विज्ञानोक्तौः श्रोतुं पृथिव्याः प्रान्तेभ्य आगतवती, पश्य त्वच ग्रन्थोमनो महस्तरेण केनाप्युपस्थितं ।
- ४३ आत्मा परन्वशश्चिर्मनुष्याभिर्यानात् परं निरुदकानि स्नानानि
- ४४ पर्षट्णं विश्रामं मृगयते न तु तं प्राप्नोति । स तदा वदति निर्गतोऽहं मामकाद् गेहाद् यस्मात् तत् पुनर्गच्छामि । तत्रोपस्थाद्य
- ४५ तु स तत् शून्यं मार्जितं शोभितश्च पश्यति । गत्वा च स तदापरान् स्नतो दुष्टतरान् सप्तात्मनः स्वसङ्गिनः करोति, सर्व्वे च ते तत्र प्रविश्य निवसन्ति । अनेन मनुष्यस्य तस्यान्तिमदशादिदृशातो निष्कृष्टा भवति । दुष्टस्य वंशस्यैतस्यापि तादृशी दृशा सम्भवियति ।
- ४६ स यावत् जननिवहेभ्योऽकथयत्, पश्य तावत् तस्य माता
- ४७ भ्रातरश्च वह्निस्तिष्ठन्तलोने संक्षपितुमैच्छन् । कश्चिच्च तं जगाद, पश्यतु, भवतो माता भ्रातरश्च भवता संक्षपितुमिच्छन्तो वह्नि-
- ४८ स्तिष्ठन्ति । स तु तं संवाददातारं प्रतिजगद्, का मम माता ?
- ४९ के वा मम भ्रातरः ? क्षत्रिय्यानुद्दिश्य हस्तं प्रसार्य्य च स जगाद,
- ५० पश्चाम्नी मम माता मम भ्रातरश्च । यतो यः, कश्चिन्मम स्वर्गक्षस्य पितुरिच्छां पाक्षयति, स एव मम भ्राता भगिनी माता च ॥ १९ ॥

ज्वररात्र्यमधि वसदृष्टान्ताः ।

तस्मिन्नेव दिने यीशु गंहाभिर्गत्य समुद्रतीर उपविशेत् । १३ १
समीपगतेषु तु महत्सु जगनिवहेषु स गौकामारुह्य तपोपविशेत्, १
कृत्वा जगनिवहस्तु समतले तीरेऽतिष्ठत् । स तदा दृष्टान्तकथा- १
भिर्व्यञ्ज्य आलपंस्तानब्रवीत्,

बीजवापकस्य दृष्टान्तः ।

पश्य वप्ता बीजानि वप्तुं निर्जगाम; वपनकाले तु पथपार्श्वे १
'कतिपयबीजानि पतितानि विहङ्गमैश्चागत्य तानि खादितानि ।
पतितानि चापराणि कतिपयानि स्थलेषु पाषाणमयेषु, तत्र ५
बाविद्यत मृत्तिका पथुरं तेषां कृते, मृत्तिकाया गभीरत्वस्था- ५
भावात् तान्याशु प्रकृढाणि, सूर्ये त्वक्षसंस्थे धानि मूलाभावाच्च
शोषितानि । पतितान्यपराणि तु कण्टकेषु सन्नीहितानि च ७
कण्टकै र्वद्धा । अपराणि त्वत्तममृत्तिकाया पतित्वा फलं फलित- ८
वन्ति, कानिचिच्छतगुणं, कानिचित् षष्टिगुणं, कानिचिद् वा
त्रिंशद्गुणं । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः । ८

अनन्तरं श्रित्वाः समीपमागत्य तं पप्रच्छः, कुतो भवान् १०
दृष्टान्तकथाभिरमूनालपति? स तान् प्रतिजगद, युष्मभं स्वर्ग- ११
राज्यस्य निगूढाणां विषयानां ज्ञानमदायि, अमुभ्यस्तु नादायि ।
यतो यस्यास्ति, तस्मै दायिष्यते, तेन तस्योपचायिष्यते । यस्य १२
तु नास्ति तस्य यदस्ति तदपि तस्माद्धारिष्यते । अतोऽहं दृष्टान्त- १३
कथाभिरमूनालपामि, यतस्ते पश्यन्तोऽपि न पश्यन्ति शृण्वन्तोऽपि
च न शृण्वन्ति न वा बुध्यन्ते । तेषु च यिशायाहस्येयं भाववाची १४
स्थितिः, यथा,

श्रोत्रैः संश्रुत्य युष्माभिर्बोधो भवोपलभ्यते ।

- सम्यग् दृष्ट्वा च युष्माभिर्नैव दर्शनमाप्स्यते ॥
 १५ जातेरस्या यतो हेतोर्द्दयं स्थूलतां गतं ।
 मन्दमेव स्वकर्णैश्च वाचं शृण्वन्ति तज्जनाः ॥
 विनिमीलितवन्तश्च स्वनेत्राणि मरा श्रमी ।
 त्र्येते लोचनैर्द्रष्टुं कर्णैः श्रोतुमनिच्छवः ॥
 यस्मात् ते हृदये बद्धा परावर्त्य मनांसि च ।
 मत्तो रोगप्रतीकारं प्रयच्छीतुमसम्यक्ताः ॥
- १६ युष्माकन्तु नेत्राणि धन्यानि यतस्तानि पश्यन्ति, कर्णाश्च धन्या
 १७ यतस्ते शृण्वन्ति । वस्तुतोऽहं युष्मान् सद्यं ब्रवीमि, बहवो भावगादिनो
 धार्मिकाश्च द्रष्टुं वाञ्छितवन्तो युष्माभि र्यद्यहृश्यते, श्रोतुश्च युष्माभि
 र्यद्यच्छ्रूयते, न तु तानि दृष्टवन्तो न वा श्रुतवन्तः ।
- १८ तद् युष्माभिः श्रूयतां तस्य वस्तु द्रष्टव्यं कथा । यदा कश्चिद्
 १९ राज्यस्य वाक्यं शृण्वन् न बुध्यते दुष्टात्मा तदागत्य तस्य हृदये
 २० यदुप्तं तदपहरति । मनुष्यः स एव लब्धवीजः पथपार्श्वे । स्थलेषु
 पाषाणमयेषु लब्धवीजः स एव यो वाक्यं शृणोति तूर्णञ्च सानन्दं
 २१ शृण्वति, स तन्तरे निर्मूलोऽतः क्षणस्थिरः, तत् तत्क्षणं स्मरति
 २२ पुनर्जाति क्लेशे वाक्यकृत उपद्रवे वा । कण्टकेषु लब्धवीजः स एव
 यो वाक्यं शृणोति परन्त्वेतस्य युगलं भावनया धनस्य मायया च
 २३ वाक्यं तत् समीक्ष्यते निष्फलञ्च जायते । उत्तममृत्तिकायां
 लब्धवीजस्तु स एव यो वाक्यं शृणोति बुध्यते च । स च फलवान्
 भवति, कोऽपि शतगुणं, कोऽपि षष्टिगुणं, कोऽपि वा त्रिंशद्गुणं
 फलमुत्पादयति ।

श्रीश्रीमद्वैद्यनाथः ।

२४ अनन्तरं स तेभ्योऽन्यां दृष्टान्तकथां कथयामास, स्वर्गराज्यं

तेनैव मनुष्येणोपमेयं यः स्वचेत्रे सुवीजमुवाप । मिद्राणेषु तु जनेषु १५
तस्य शत्रुरागत्य गोधूमानां मध्ये श्यामाकवीजान्युप्रा प्रस्थितः ।
ततस्तृणानि यदा प्रसृज्य फलवन्त्यभवन् तदा श्यामाका अपि प्रत्यक्षा १६
अभवन् । दासास्ततो गृहस्वामिनः समीपमागत्य जगदुः, प्रभो, १७
अपि चेत्रे भवान् किं सुवीजानि नोप्तवान्? तदस्य श्यामाकाः, १८
कथमेतत्? स तान् जगाद, केनचिच्छत्रुणा मनुष्येणैदं कृतं ।
दासास्तं पुनर्जगदुः, अभिमन्यते भवता यद् वयं गत्वा तान्
सङ्गृहीष्यामः? स त्वन्नवौत्, मैवं यतः श्यामाकान् सङ्गृह्णन्तस्तेः सह १९
गोधूमानुन्मूलयिष्यथेति बिभेमि । शस्यच्छेदनं यावदुभयोरेकत्र २०
वृद्धिं सहध्वं । शस्यच्छेदनकालेऽहं तच्छेत्तुनिदमाज्ञापयिष्यामि,
श्यामाकान् प्रथमं सङ्गृह्य दाहनार्थं कूर्चैर्बध्नीत, गोधूमांस्तु मम
कुशले निधत्तेति ।

सर्वपवीजकिण्वोदंष्ट्रान्ती ।

स तेभ्योऽपरां दृष्टान्तकथां कथयामास, स्वर्गराज्यं सर्वपवीजेन २१
तेन सदृशं यदादाय कश्चिन्ननुष्यः स्वचेत्र उवाप । चुद्रतमं तत् २२
सर्वपवीजेषु, वृद्धा पुनः प्राकेभ्यो वृहद् भवति वृद्धो जायते च,
ततो विहायसो विहङ्गमा आगत्य तस्य शाखासु निवसन्तीति ।

स तानपरां दृष्टान्तकथां जगाद, स्वर्गराज्यं किण्वेन तेन २३
सदृशं यत् कथाचद् योषितादाय गोधूमचूर्णानां द्रोणत्रय-
परिमितानां मध्ये निहृतं येन च परिणामे सञ्जातं तत्साकस्यं
किण्वभावितां ।

सर्वमेतद् योऽहं दृष्टान्तकथाभिर्जननिवहान् जगाद, दृष्टान्तं २४
बिना च स तेभ्यः किञ्चिन्नाकथयत् । इत्थं भाववादिन इत्यमुक्तिः २५
सिद्धिं गता, यथा,

अहं दृष्टान्तवाक्ये हि व्यादास्यामि निर्जं सुखं ।

आजगत्सृष्टितो गूढा व्याहरिष्याम्यहं कथाः ।

श्यामाकदह्यान्तान्यर्थम् ।

- १९ तदानीं यीशु जर्जननिवहान् विस्मृज्य गृहमाजगाम, तस्य शिष्याश्च
तत्समीपमागत्य जगदः, भवानस्मान् चेचस्यानां श्यामाकानां दृष्टा-
२० न्नकथां बोधयितुमर्हति । स ततस्तान् प्रत्यब्रवीत्, सुवीजानां
२१ वप्ता मनुष्यपुत्रः, चेचश्च जगत्, सुवीजानि च राज्यस्य सन्तानाः ।
श्यामाकास्तु दुष्टात्मनः सन्तानाः, तदप्ता च शत्रुर्दिधावलः ।
२२ प्रस्यच्छेदनकालस्य युगान्तः, केत्तारश्च स्वर्गदूताः । अतो यथा
२३ श्यामाकाः सङ्गृह्यन्ते वज्रैश्च निर्दह्यन्ते, तथैव युगान्ते सम्भविष्यति,
२४ मनुष्यपुत्रः स्वदूतान् प्रहेष्यति, ते च तस्य राज्यस्य मध्यात्
२५ सर्वाणि विघ्नान्यधर्माचारिणश्च सङ्गृह्य वज्रिमयचुल्लगां निक्षेप्यन्ति,
२६ तच्च रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च सम्भविष्यतः । धार्मिकास्तदा स्वपितृ-
राज्ये सूर्यवद् विराजिष्यन्ते । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः ।

गुप्तवित्तदृष्टान्तः उत्तममौक्तिकदृष्टान्तश्च ।

- ४४ पुनः स्वर्गराज्यं ज्ञेये निष्कृतेन तेन धनेन सदृशं यदासाद्य
कश्चिन्नानुयो निष्कृत्य निजामन्दवशाद् गत्वा सर्वस्वं विक्रीय ज्ञेयं
तत् क्रीणीते ।
४५ पुनः स्वर्गराज्यं मुक्ताः समीचीनाः अनुसन्धानेन वणिजा
४६ तेन सदृशं, येन महामूल्यैका मुक्तासादिता, प्रस्थाप्य च सर्वस्वं
विक्रीय सा क्रीता ।

शानायनिक्षेपदृष्टान्तः ।

- ४७ पुनः स्वर्गराज्यं समुद्रे निक्षिप्तेन सर्वविधान् तोयचरान् सङ्गृह्य-
४८ तानाद्येन सदृशं । पूर्णं च सति तस्मिन्नापानयिभिर्ज्ञं तैरिमानोद्य
तत्रोपविश्य सुमीनाः पात्रेषु सङ्गृहीताः कुस्मितांश्च वहिर्निक्षिप्ताः ।

युगान्ते तादृशं संभविव्यति, खर्गीयदूता आगत्य धार्मिकाणां ५६
मध्यतो दुष्टान् पृथक्कृत्य वल्लिमयचुष्ट्यां निवेशयन्ति, तत्र रोदनं ५०
इन्नेर्दन्तघर्षणञ्च संभविव्यतः ।

'यौशुस्तान् पप्रच्छ, बुद्धं किं युष्माभिरेतत् सर्व्वं? ते तं जगदुः, ५१
बुद्धं, प्रभो । तदा स तानब्रवीत्, अतो चः कश्चिच्छास्त्राध्यापकः ५२
खर्गराज्यस्य कृते शिचितः स खभाण्डागाराद् द्रव्याणि पुराणानि
नवीनानि चाहरता गृहस्वामिना सदृशः ।

यौगोः खनगरे असम्मानम् ।

समायेता दृष्टान्तकथा यौशुः स्थानात् तस्मात् प्रतस्थे । ततः ५३
स - खदेशमागत्य, तत्रत्यजनानां समाजगृहे तेभ्यः शिर्षां दातुं ५४
प्रावर्त्तत, तेन च त आश्चर्य्यं मत्वावदन्, कुतोऽसावीदृशज्ञानम्
ईदृशप्रभाववैभवञ्च लब्धवान्? नास्मावस्मदीयतत्तलः पुत्रः? नामुष्य ५५
मातुर् नाम मरियमिति? भ्रातृणाञ्च नामानि याकोबो योषिः
शिमोनो यिहूदाश्चेति? नामुष्य भगिन्योऽपि सर्व्वा विद्यन्तेऽत्रा- ५६
स्मन्मध्ये, तत् कुतोऽमुगलम्भि सर्व्वमेतत्? इत्थं ते तस्मिन् ५७
स्वस्थिताः । यौशुस्तु तान् जगाद, नान्यत्र कुत्रापि भाववादिनो-
ऽसम्माननं, केवलं तस्य खदेशे स्वकुले च । तेषामविश्वासवशाच्च ५८
तेन तत्र प्रभावशिद्धानि कर्माणि बहूनि न चक्रिरे ॥ १३ ॥

योहनस्त्रापकस्य वचनः ।

तस्मिन् काले चतुर्थ्यां प्राधिपति हेरोदो यौगोः स्थातिं श्रुत्वा १४
खदासान् जगाद, असौ स्त्रापको योहनः, मृतानां मध्यादुत्थितः १
सः । अतो हि प्रभाववैभवं तस्मिन् स्वकार्य्यं कुरुते । तद्यथा हेरोदः २
स्वभ्रातुः* फिलिपस्य भार्याया हेरोदियाभिधायाः कृते योहनं
धृत्वा बद्धा च कारागृहां निहितवान् । यतो योहनस्तमवदत्, न ४

- ५ विधेयं भवता तस्याः पतित्वं । तं हन्तुकामस्तु स जननिवहाद-
 ६ बिभेत्, यतः सर्व्वं तं भाववादिनममन्यन् । हेरोदस्य जन्मदिनोत्सवे
 ७ तु हेरोदियाया दुहिता सभामध्ये नृत्यन्ती हेरोदाधारोचत । स
 ८ च सशपथं प्रत्यज्ञासीत्, किमपि यत् त्वं याचिष्यसे तदेवाहं तुभ्यं
 ९ दास्यामि । तदा सा स्वमात्रा प्रवर्त्तिता जगद, स्नापकस्य योहनस्य
 १० शिरः स्थाले निधायाच मङ्गं ददातु । अनेन राजागोचौत्
 ११ शपथानां कृते सहभोजनश्चापेक्ष्य तु तस्य दानमादिदेश प्रेष्यच्च
 १२ प्रक्षित्य कारायां योहनस्य शिरश्छेदयामास । स्थाले निहितमानीतस्य
 १३ तस्य शिरो तत्तच्च तद् बालार्यै, उपहतञ्च तथा स्वमातुः
 १४ समीपम् । ततः परं शिष्यास्तस्मात्प्रत्यागम्य श्रवमादाय श्रवागारे निदधुः,
 १५ यौगोः समीपमागत्य च तस्मै संवादं निवेदयामासुः ।

यौगुना पञ्चसहस्रलोकेभ्यो भोजनदानम् पदत्रयेन जलसञ्चरणञ्च ।

- १६ तदाकर्ण्य योशुस्तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय नौकया निर्जनं स्थानं
 १७ किञ्चन निभृतं जगाम, जगनिवहास्तु तच्छ्रुत्वा नगरेभ्यो निर्गत्य
 १८ स्थलमार्गेण तमनुवव्रजुः । योशुस्तदा वहिरागत्य महान्तं जननिवहं
 १९ दृष्ट्वानुचकम्पे चकार च निरामयान्तेषां मध्ये रोगिणः । सन्ध्याया-
 २० न्नूपस्थितायां तस्य शिष्यास्तस्मैपमागत्य जगदुः, स्थानमेतन्निर्जनम्
 २१ आगतञ्च दिनावसानं, तद् विस्मज्यन्तां भवता जननिवहा ययामी
 २२ यामान् गत्वा स्वाद्यानि स्नार्थं क्रीणीयुः । योशुस्तु तान् जगद,
 २३ तेषामपगमनमनावश्यकं, यूयं वितरत तेभ्यो भक्ष्याणि । ते तम-
 २४ ब्रुवन् पूषान् पञ्च मीनौ च द्वौ विद्यायास्माकमथ किमपि नास्ति ।
 २५ स तान् जगद, तानेवाच मदन्तिकमानयत । ततः स जननिवहानां
 २६ श्रव्योपर्य्युपवेशनमादिदेश, तान् पूषान् पञ्च मीनौ च द्वौ वादाय
 २७ स्नानं प्रयूयद्दृष्टिं कृत्वाशीर्वाचनं चकार, ततः पूषान् शुक्ला शिष्येभ्यो

ददौ, ते च जननिवहेभ्यो ददुः । भुङ्क्ता च सर्वे तदपुः । भग्नानाम्- १०
 ग्रामां श्रेणे च ते दादृशङ्ककान् पूरयित्वाददुः । द्योषितो ११
 बाह्यकांश्च विहाय भोक्तारस्ते प्रायेण पुरुषाः पञ्चसहस्रास्थायिनः ।

अनन्तरं यीशुः शिष्यास्तत्क्षणं नौकामारोह्य तावदात्मनः १२
 प्राक् पारं गन्तुं सायहमादिदेश, स यावत् जननिवहं विवृजति ।
 जननिवहं विवृज्य स निवृत्तं प्रार्थनार्थं गिरिमारोह्य च । तत् १३
 सन्ध्यायाः परं स तत्रासीदेकाकौ, तदा तु मध्यममुद्रं नौर्हृषि- १४
 भिराह्वयत्, यतो वायुरासीत् प्रतिकूलः । यामे तु यामिन्यास्तुतर्थे १५
 यीशुस्तेषां समीपं गन्तुकामः समुद्रोपर्यव्रजत्, शिष्यास्तु तं समु- १६
 द्रोपरि व्रजन्तं दृष्ट्वादविजन्त चासाञ्चुकुशुश्रोक्ता प्रतिश्चायामाविति ।
 यीशुस्तु तत्क्षणं तानालप्याब्रवीत्, आश्चर्यित, अहमेव, मा भैष्ट । १७
 पिचस्तदा तमम्ब्रवीत्, प्रभो भवानेव चेत्, तर्हि तोथोपरि १८
 भवतोऽन्तिकं मम गमनमनुमन्यतां । स जगाद, एहि । ततः पिचो १९
 नौकातोऽवरोह्य यीशोः समीपगमनार्थं तोथोपर्यव्रजत् । वायुस्तु
 बलीवन्तं दृष्ट्वाविभेत्, निमज्जितुमारभ्य च चुक्रोश, प्रभो मां २०
 तारयतु । यीशुस्तत्क्षणं हस्तं प्रसार्य तं दधार जगाद च, भो २१
 स्तोकविश्वासिन्, किमर्थं समश्रेयाः ? ततस्तथो नौकामारूढयो वायुः २२
 शशाम नौकास्तजनास्त्रागत्य प्रणिपत्य च तं जगदुः, सत्यं भवान् २३
 ईश्वरस्य पुत्रः ।

तद्विलेप्यं ते प्रदेशे गिनेषरताख्य उपतस्थिरे । स्थानस्य तस्य २४
 नराश्च तमभिज्ञाय कृत्वा जनपदं जनान् प्रहित्यास्त्रस्थान् मनुष्यान् २५
 सर्वान्स्तस्य समीपमानाययामासुः प्रार्थयान्ति किरे च ते तेषां कृते २६
 तदीयवस्त्रप्रसङ्गकस्य स्पर्शनानुमतिमेव, तेन च तावन्तो यावन्तः
 स्पर्शनं चक्रुः ॥ १४ ॥

अग्रोचमधि उपदेशः ।

- १५ तदा चिह्नशालेमत आगताः । शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च
 १ यीशोरन्तिकमुपस्थाय जगदुः, भवतः शिष्याः कथं प्राचीनानां
 परम्परागतां शिष्यां लङ्घयन्ति ? यतस्ते भोजनकाले हस्तान् न
 २ प्रक्षालयन्ति । स तु तान् प्रतिजगाद, यूयमपि कथं युष्माकं
 ३ परम्परागतशिष्यायामनुरागवशाद् ईश्वरस्याज्ञां लङ्घयथ ? यत ईश्वर
 इदमाज्ञापयामास, त्वं स्वपितरं स्वमातरञ्च सम्मन्यस्वेति, अपि च,
 ४ यः स्वपितरं मातरं वा शपेत् स बन्धो भविष्यतीति । यूयन्तु
 वदथ, यः स्वपित्रे स्वमात्रे वा कथयति मत्तो यद्दानेन तवोपकारः
 ५ समभविष्यत् तदीश्वरायोपहतमित्यादि, स्वपितरं स्वमातरं वेत्यं स
 न कथञ्चन सम्मन्यते । स्वशिष्यायां परम्परागतायामनुरागाद् इत्थं
 ६ युष्माभिरीश्वरस्याज्ञा व्यर्थीकृता । भो कपटिनः, युष्मानधि चिन्ता-
 याहः समीचीनामिमां भावोक्तिं कथितवान्, यथा,
 ७ मनुष्याः सकला एत आत्यान्यास्यै र्मदन्तिकं ।
 अधरेरेव सम्मानम् आचरन्ति च मां प्रति ।
 किन्त्वन्तःकरणं तेषां मत्तो दूरमवस्थितं ॥
 ८ अस्मीकार्थन्विमे सर्व्वे मम कुर्व्वन्ति सेवनं ।
 धर्मशिष्याच्छलेनैव शिष्ययन्तो नृणां विधीन् ॥
 ९ अनन्तरं स जननिवहं स्वसमीपमाहूय जगाद, श्रुत्वा युष्माभि
 १० बृंध्यतां । यन्मुखं प्रविशति न तन्मनुष्यमशुचीकरोति । यन्तु सुखा-
 ११ निःसरति तदेव मनुष्यमशुचीकरोति । तस्य शिष्यास्तदोपागत्य
 जगदुः, अपि ज्ञायते भवता यद् वाक्यं तच्छ्रुत्वा फरीशिनः
 १२ स्खलिता इति ? स तु प्रतिजगाद, उन्मूलयिष्यते यः कश्चिद् वृषो
 १३ मम पिशा न रोपितः । यूयममून् परित्यजन्त, तेऽन्यानामन्याः

पथमदशकाः । अन्वयेदन्धं नयेत्, तर्ह्युभौ गर्ते पतियतः ।
 पिचस्तु तं प्रतिजगाद, भवानस्मानुपमां तां बोधयितुमर्हति । १५
 यीशुस्तदाब्रवीत्, यूयं किमधुनाप्यबोधाः ? युष्माभिरधुनापि किं न १६
 बुध्यते यद् यत् किञ्चन सुखं प्रविशति तदुदरमाश्रयति श्रौचकूपे १७
 च निरस्यते, यत् सुखाग्निःसरति, तद्दृढयाग्निरिति, तदेव च १८
 मनुष्यमशुचौकरोति । यतो हृदयात् कुतर्का नरहत्या परदारगमनं १९
 व्यभिचारश्चौर्यक्रिया मृषासाध्यं धर्मनिन्दा च बह्व्यगो निःसरन्ति ।
 एतान्येव मनुष्यमशुचौकुर्वन्ति, नाशुचौकरोति पुन मनुष्यम- २०
 प्रकाशितैर्हस्तैराहारकरणम् ।

यीशुना कस्येचिद् भूतग्रस्तवालिकायै आरोग्यदानं

चतुःसहस्रलोकेभ्यो भोज्यदानञ्च ।

स्थानात् तस्मात् प्रस्थाय यीशु जंगम प्रदेशं सोरसीदोनयोः । ११
 पश्य च कनानीया काश्चिन्नारी तत्परिषीमतो निर्गत्य तमुद्दिश्य १२
 क्रोशन्ती जगाद, प्रभो दायूदस्य सन्तान, मामनुकम्पतां । दुहिता
 मम भूतावेशवशाद् अतीव क्षिण्यते । स तु तां प्रत्यवादीक्षैकमपि १३
 वाक्यम् । शिष्याः पुनस्तस्यान्तिकमुपस्थाय प्रार्थयमाना अब्रुवन्,
 विहृजत्वमूम्, यतः सास्माकं पश्चात् क्रोशति । स तदा प्रतिजगाद, १४
 प्रहितोऽहं केवलमिस्त्रायेलकुलस्य हारितान् सेषान् प्रति नापरं
 प्रति । सा तु तमुपागम्य प्रणिपपात जगाद च, प्रभो, ममोप- १५
 करोतु । स प्रत्यवादीत्, न भद्रं भक्ष्यं बालकानां हत्वा शुनाम- १६
 भिसुखं तत् प्रचेष्टु । सानेन जगाद, सत्यं प्रभो, यत् श्वाणः १७
 स्वामिनां भोक्तृमद्याद् भ्रंशतीर्भक्ष्यकेलीः खादन्ति । यीशुस्तदा तां १८
 प्रत्यवादीत्, भो नारि, महान्तव विस्वासः, सम्भवतु तथा तव १९
 यथाभीष्टं । निरामयाभूच्च तस्य दुहिता तस्मादेव दृष्टात् ।

- स्थानात् तस्मात् प्रस्थाय यीशु गर्लौलीयसमुद्रस्य तटमागत्य
 १० पर्वतमारुह्य सचोपविवेश । महान्तो जननिवहास्य खञ्जान् अन्धान्
 मूकान् हौनाङ्गान् अपरांस्य बहून् सार्द्धमानौय यीशोस्वरणसमीपे ।
 ११ निश्चिचिपुः, स च तान् निरामयांश्चकार । इत्थं मूकान् भाषं-
 माणान्, हौनाङ्गान्, स्वस्थान्, खञ्जान् पर्यटतोऽन्धांस्य प्राप्तदृष्टौन्
 निरीक्ष्य जननिवहा विस्मयं गत्वेस्त्रायेस्त्रेस्त्रश्च तेषुबुः ।
 १२ अनन्तरं यीशुः शिष्यान् स्वसमीपमाह्वय जगाद, मनुष्येष्वेतेषु
 कारुण्यं समोत्पद्यते, यतस्त आदिनचयान्मम सन्निधाववतिष्ठन्ते
 भक्ष्यन्तु तेषां किमपि नास्ति । मार्गं ते मूर्च्छां यास्यन्तीति
 १३ भयादहं तान् अकृताहारान् विस्मष्टुं नेच्छामि । तदा शिष्यास्तमूचुः,
 कुतोऽस्माभिर्लभ्याः स्थानेऽत्र निर्जने तावन्तः पूपा यैर्जननिवहसौ-
 १४ दृक्महान्तं तर्पयिष्याम ? यीशुस्तान् पप्रच्छ, पूपाः कति युष्माकं
 १५ विद्यन्ते ? ते जगदुः सप्त स्वल्पे मत्स्यास्य चुद्राः । ततः स जननि-
 १६ वहान् भुव्युपवेशनमाज्ञापयामास, तांस्य सप्तपूपान् मत्स्यांश्चादाय
 धन्यवादवाच्यपूर्वकं भङ्क्वा स्वशिष्येभ्योऽददात्, ते च मनुष्ये-
 १७ भ्योऽददन् । ततः सर्वे भुङ्क्वा तप्तवन्तो भग्नानां शेषेण च सप्तपे-
 १८ टकान् प्ररथित्वाददरे । योषितो बालकांस्य विहाय भोक्तारस्ते
 पुरुषास्तुःसहस्राण्यसन् ।
 १९ अनन्तरं स जननिवहान् विस्मज्य नैकामारुह्य मगदलायाः
 सीमानमागमत् ॥ १५ ॥

यीशो नानाविधशिक्षा ।

- १६ १ तदा फरीशिनः सद्भूकिनस्य तस्यान्तिकमागत्य तं परीक्षमाणा
 १ गगनात् अभिज्ञानस्य कस्यचित् प्रदर्शनं यथाचिरे । स तु तान्
 प्रतिजगाद, सन्ध्यायामुपस्थितायां यूयं वदथ, सुद्धिं, यतो भात्या-

काशो रक्तवर्णः । प्रातश्च वदथ, वात्याद्य, यतो भात्याकाशो २
 मलिनो रक्तवर्णश्च । भो कपटिनः, यूयम् आकाशस्य रूपं
 निर्णेतुं जानीथ, न शक्नुथ किं काक्षानामभिज्ञानानि निर्णेतुं ? ४
 दुष्टो व्यभिचारी च वंशोऽभिज्ञानमनुसन्धत्ते, तस्मै तु भाववादिनो
 योनाहस्याभिज्ञानादन्यदभिज्ञानं न दाधिष्यते । अनन्तरं स तान्
 विहाय प्रतस्थे ।

ततः परं शिष्याः पारभागत्य पूपानादातुं विस्मृताः । यौशुस्तु ५
 तानब्रवीत्, यूयमालोच्य फरीशिनां सङ्कलिनाञ्च क्लिप्ततः सावधाना ६
 भवतः । अनेन ते मिथो विचारयन्तो जगदुः, अस्माभि र्थत् पूपा ७
 नादत्ता इति । यौशुस्तु तज्ज्ञात्वा तानब्रवीत्, भो स्लोकविश्वा- ८
 सिनः, युष्माभिः पूपा नादत्ता इत्येवं कथं मिथो विचारयथ ?
 अधुनापि किं न बुध्यते ? अपि न स्मरथ किं पञ्चसहस्रेषु तान् ९
 पञ्चपूपान् लब्धुल्लसकसङ्ख्याञ्च, चतुःसहस्रेषु च तान् सप्तपूपान् १०
 लब्धपेटकसङ्ख्याञ्च ? युष्माभिः कथं न बुध्यते यत् फरीशिनां ११
 सङ्कलिनाञ्च क्लिप्ततो युष्माभिः सावधानैर्भवितव्यमित्येतदधि मया
 कथितं न पूपानधीति ? तदा तैस्तस्योक्तेस्तात्पर्यमित्येवमबोधि १२
 यदस्माभिः फरीशिनां सङ्कलिनाञ्च शिखातः सावधानैर्भवितव्यं न
 तु पूपस्य क्लिप्तत इति ।

यौशुस्तेव स स्त्रीष्टः जीवनमयस्तेचरस्य पुनः ।

ततः परं यौशुः कैसरिया-फिलिप्पाः सन्निकटं प्रदेशमागत्य १२
 स्त्रिशिष्यानप्रच्छत्, मनुष्यपुत्रो योऽहं सोऽहं क इत्यधि किं वदन्ति
 मानवाः ? ते प्रत्यूषुः, केचिद् वदन्ति, भवान् स्नापको योहनः, १३
 अपरे वदन्ति, भवान् एलियः, अन्ये च वदन्ति, भवान् थिरमि-
 थाहोऽथवा भाववादिनामन्यतमः कश्चिदिति । स तान् जगद, १४

- १६ कोऽहमित्यधि यूयमेव वा किं वदथ ? शिमोनः पिचस्तदा प्रति-
जगाद, भवान् सोऽभिषिक्तः पुरुषो जीवनमयस्त्रैश्वरस्य पुत्रः ।
१७ यीशुः प्रतिवदन् तं जगाद, भो योनाःपुत्र शिमोन, धन्यस्त्वं
यतो न रक्तमांसाभ्यां तुभ्यमिदं व्यक्तीकृतम्, अपि तु मम स्वर्गस्थेन
१८ पित्रैव । अश्नु त्वां ज्ञवीमि, त्वं पित्रः (पाषाणः), पाषाणस्यैतस्यो-
परि चाहं मम मण्डलीं प्रतिष्ठापयिष्यामि, पातालस्य गोपुराणि
१९ च न तस्याः प्रभविष्यन्ति । तुभ्यश्चाहं स्वर्गराज्यस्य कुञ्चिकां दास्यामि,
किमपि यत् त्वं मेदिन्यां भन्यस्यसि स्वर्गं तद् बद्धं स्यात्यति,
२० यदपि च त्वं मेदिन्यां मोक्ष्यसि स्वर्गं तन्मुक्तं स्यात्यति । स
तांस्तदादिदेश, कस्मैचिदपि युष्माभिर्न कथयितव्यं यदहं सोऽभि-
षिक्तः पुरुष इति ।

यीशुः समरणमधि भविष्यद्वाक्यकथनम् ।

- २१ ततो यावद् यीशुः स्वशिष्येभ्यो दर्शयितुमारभे यदहं यिरू-
शालेमं गत्वा प्राचीनैर्मुख्ययाज्ञकैः शास्त्राध्यापकैश्च प्रचुरं क्लेशं
भोक्ष्ये घानिष्ये च तृतीये दिने तु पुनस्तस्यास्मात्पुनः ।
२२ पित्रोऽनेन तं निश्चितं नीत्वा भर्त्सयितुमारभ्यावतीत्, ईश्वरो
भवन्तमनुकम्पतां, प्रभो, दशा स भवतः कदापि न भविष्यति ।
२३ स तु परावृत्त्य पित्रं जगाद, मत्तोऽपसर, श्रैतन, त्वं मम स्वस्व-
नहेतुः, यतस्त्वया मानवं चिन्त्यते नेश्वरीयम् ।
२४ यीशुस्तदा स्वशिष्यान् जगाद, कश्चिद्वेष्मामनुगन्तुमिच्छति, स
२५ तच्चात्मानं प्रत्याख्यातु, स्वकुशमाददातु मामनुव्रजतु च । यतो
यः कश्चित् स्वप्राणान् रिरक्षिषति स तान् हारयिष्यति, यस्तु
२६ मदर्थं स्वप्राणान् हारयति स तान् लप्स्यते । यतो मनुष्यः स्वस्व-
जगतु, सन्धा यदि स्वप्राणैर्वधयते, तर्हि तस्य हितं वा किं

भवति ? स्त्रप्राणानां कं वा निष्कृष्टं मनुष्यो दास्यति ? यतः २०
 स्त्रीयदूतैः सह मनुष्यपुत्रः स्त्रपितुः प्रतापेनागमिष्यति, तदा च स
 प्रत्येकं तदाचारानुरूपं फलं दास्यति । युष्मानहं सत्यं वदामि, २८
 विद्यन्तेऽपि तिष्ठतां मध्ये केऽपि जना ये मनुष्यपुत्रं स्त्रराज्यान्वित-
 मागच्छन्तं न दृष्ट्वा मृत्युं नीत्वा दयितव्यः ॥ ११ ॥

यौगोस्त्वज्ज्वलमूर्त्तिधारणम् ।

ततः परं दिनेषु षट्स्वर्गतेषु यौशः पित्रं याकोबं तस्य १७
 सहोदरं योहनस्य साद्वं नीला निभृतं गिरिसुखं कश्चिदाहरोह,
 रूपान्तरौबभूव च तत्र तेषां समचं, तस्यास्यं तदा सूर्यवद् १
 व्यसजत वसनानि च तस्य दीप्तिवत् सितान्यभवन् । पश्चापि च २
 मोशिरैलियस्य तैः संस्रपन्तौ तेभ्यो दर्शनमददतुः । पित्रस्तदा ४
 यौशं प्रत्यब्रवीत्, प्रभो, भद्रमस्माकमचावस्थानं । भवांश्चेदभिमन्यते,
 तर्ह्यस्माभिरचोटजानि चीणि निर्झादियिष्यन्ते एकं भवदर्थम् एकं
 मोशर्थम् एकमेलियार्थम् । पश्य च तस्मिन्नित्यं ब्रुवाणे दोम एको ५
 मेघस्तेषामुपरि छाया ददौ, पश्चापि च मेघस्य तस्य मध्याद्
 वाणीयमुदभूत्, अयं मम प्रियः पुत्रः, अस्मिन्नहं प्रीतः, अस्य
 वर्चांसि युष्माभिः श्रूयन्तामिति । एतच्छ्रुत्वा श्रित्या अधोमुखः ६
 पतित्वातीव बिभुः । तदा यौशरूपागत्य तानब्रवीत्, उत्तिष्ठत, ७
 मा भैष्ट । ततस्ते लोचनान्युन्मील्य केवलं यौशं विहाय नापरं ८
 कमपि ददृशुः ।

ततः परं तेषु पर्वतादवरोहत्सु यौशस्तानिदमादिदेश, मनुष्य- ९
 मुषो, यावन्मृतानां मध्यास्तेतिष्ठति, तावद् दर्शनमिदं यूयं
 कस्मैपि न्मा कथयतेति । तदा तस्य श्रित्यास्तमपृच्छन्, प्रथमम् १०
 एलियेनागम्यमिति शास्त्राध्यापकैः कथमुच्यते ? यौशस्तु तान् ११

- प्रतिजगाद, एलिथः प्रथममागत्य सर्व्वं प्रतिसंस्करिष्यतीति । सत्यं,
 ११ युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, इतिपूर्व्वमेलिथ आगतवान्, मनुष्यास्तु तं
 नाभिज्ञाय तं प्रति तत्तत् कृतवन्तो यद्यदैश्वर्य्यं ते । तादृशं मनुष्यः
 १२ पुत्रेणापि तेभ्यो दुःखभोगो लप्स्यते । शिष्यैस्तदाबोधि यत् सोऽस्मान्
 स्नापकस्य थोहनस्य कथामुक्तवानिति ।

यौगो विविधकर्म्मणि शिक्षाञ्च ।

यौगना कस्यैषिद् अपस्मारयस्तवस्तवाय आरोग्यदानम् ।

- १३ ततस्तेषु जननिवहस्थान्तिकमागतेषु नरः कश्चित् तत्समीप-
 १४ सुपस्थाय तं सजानुपातं जगाद, प्रभो, मम पुत्रमनुकम्पतां यतः
 स चन्द्रादृतोऽतीव क्षिप्रते च । स हि भूयो वक्रौ भूयस्वं तोषे
 १५ पतति । स च मया भवतः शिष्याणां समीपमानीतः, ते तु तं
 १६ स्वस्थं कर्त्तुं नाशक्नुवन् । यौगुरनेन प्रत्यवादीत्, रे अविद्यासिन्
 उन्मार्गगामिंश्च वंश, कियन्तं वा कालं स्थातव्यं मया युष्माभिः
 सार्द्धम् ? कियन्तं वा कालं सोढव्या यूयं मया ? बालकं तं
 १७ मदन्तिकमत्रानयत । ततो यौगुस्तं भर्त्सयामास भूतश्च स तस्मा-
 १८ क्षिप्तसार, दण्डाच्च तस्माद् यावद् बालकः स स्वस्थोऽभूत् । ततः
 परं शिष्या निभृतं यौगोः समीपमागत्य तं पप्रच्छः, किमतः
 १९ कारणं यदस्माभिः स भूतो निःसारयितुं नाशक्यत ? यौगुस्तान्
 प्रतिजगाद, युष्माकमविश्वासस्तत्र हेतुः । यतोऽहं युष्मान् सत्यं
 ब्रवीमि, सति विश्वासे युष्माकं सर्व्वपवीजमिते यूयं चेदमुं पर्व्वतं
 वदथ, त्वमतोऽपसरन्नदो याहीति, तर्हि सोऽपसरन् यास्यति
 २० किमपि च न भविष्यति युष्माभिरशक्यं । परन्वेतज्जातीयो भूतो
 न निःसार्य्यते प्रार्थनोपवासाभ्यामन्येन केनाप्युपायेन ।

यौगना स्मरणमपि द्वितीयवारं भविष्यद्वाक्यकथनम् ।

- २१ ततः परं गालीले तेषां परिभ्रमणकाले यौगुस्तान् अभवीत्,

मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यते ते च तं हनिष्यन्ति तृतीये ११
दिने स पुनस्त्यास्यति च । अनेन तेऽतीव शोकाकुला बभूवुः ।

मीनमुखे मुद्रा ।

तेषु तु कफरनाहममागतेष्वङ्गशेकलमानानां मुद्राणामादायिनः १४
पित्रस्य समीपमुपस्थाय जगदुः, न दीयते किं युष्माकं गुरुणा करो
मन्दिरार्थकोऽङ्गशेकलमानः ? सोऽब्रवीत्, दीयते । गृहं प्रविष्टे तु १५
तस्मिन् यौशुस्तस्य कथनमप्रतीक्ष्य जगाद, भो पित्र, त्वया किमनु-
मीयते ? मेदिन्या राजानः केभ्यः शुल्कं करं वा गृह्णन्ति ? किं
स्वपुत्रेभ्योऽथवान्येभ्यः ? पित्रस्तं जगाद, अन्येभ्यः । यौशुस्तमब्रवीत्, १६
तथा, ते पुत्राः सुभरां निष्कराः सन्ति । किन्त्वमी यदस्माभिर्न १७
स्वाख्येरन्, तत् त्वं समुद्रतटं गत्वा वडिशं क्षिप, प्रथमस्य यो मीन
उद्देष्टि, तं धर, तस्य सुखमुद्वाह्य च त्वं शेकलमानां मुद्रामेकां
द्रष्टुमि, तामेवादाय मम तव च हतेऽमीभ्यो देहि ॥ १७ ॥

स्वर्गराज्ये महान् कः एतदधि शिक्षा ।

तस्मिन् दण्डे शिष्या यौशोरन्तिकमागत्य तं पप्रच्छुः, स्वर्ग- १८
राज्ये कस्मावन्महत्तरः ? यौशुस्तदा जुष्टं बालकमेकं स्वसमीपमाह्वय १
तेषां मध्ये स्थापयित्वा तान् जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यूष्ं
यदि न परावर्तध्वे न च बालका इव भवथ, स्वर्गराज्यं तर्हि १
कथञ्चन न प्रवेक्ष्यथ । अतः यः कश्चिदात्मानं बालकमिममिव ४
मघीकरोति, स एव स्वर्गराज्ये महत्तरः । यस्य मम नाञ्जेदृशमेकं ५
बालकं गृह्णाति, स मां गृह्णाति । यस्तु मयि विम्वसतामेषां १
जुष्टाणामेकं स्वालयति, तत्कण्डे बृहत्पेषणीबन्धनं गभीरसमुद्रे
च तस्य निमज्जनं श्रेयः । स्वलनहेतुभ्यो जगतः सन्तापो भविष्यति । ७
स्वलनहेतवो क्षावश्चभाविनः । अनेन तु स्वलनहेतुरायाति मनुष्यस्य

- ८ तस्य सन्तापो भविष्यति । यदि तु तव हस्तस्तरणो वा तव स्वलून-
हेतु भवेत् तर्हि तं क्षित्वा दूरं निक्षिप; तव हस्तद्वयसम्पन्नस्य
स्तरणद्वयसम्पन्नस्य वानन्ते वज्रौ निपातात् श्रेयांस्तव स्वलूनस्य हीना-
- ९ ज्ञस्य वा जीवने प्रवेशः । तव चक्षुर्वा यदि तव स्वलूनहेतुकं भवेत्
तर्हि तदुत्प्राप्य दूरं निक्षिप; तव नेत्रद्वयसम्पन्नस्य वज्रिमये नरके
- १० निपातात् श्रेयांस्तवैकनेत्रस्य जीवने प्रवेशः । सावधानास्तिष्ठत,
क्षुद्राणामेषाम् एकमपि मावमन्यध्वं । यतो युष्मानहं ब्रवीमि, स्वर्गं
- ११ तेषां दूता निरन्तरं मम स्वर्गस्थस्य पितुरास्यं निरीक्षन्ते । वास्तवं
- १२ हि हारितस्य चाणार्थं मनुष्यपुत्र आगतवान् । युष्माभिः किमनु-
मीयते ? मनुष्यस्य कस्यचित् सत्सु शतमेषेषु यदि तेषामेको भ्रान्तो
भवेत् तर्हि स किमन्यान् एकोनशतं मेषांस्त्यक्त्वा गिरिमयाणि
- १३ स्थानानि च गत्वा हारितं तं मेषं न मृगयते ? अहञ्च युष्मान् सत्यं
ब्रवीमि, यदि स कृतार्थस्तमासादयति, तं भ्रान्तोऽपि तेऽप्येकोनशतमेषेषु
यस्तस्थानन्दोऽस्ति तस्मादपि महत्तरस्तस्मिन्नेवानन्दो जनिष्यते ।
- १४ इत्यमेव क्षुद्राणामेषामेकस्यापि विनाशो मम स्वर्गस्थस्य पितु
दृष्ट्यामवाञ्छितः ।
- १५ त्वां प्रति तु तव भ्रात्रा पापे कृते त्वं याहि तं भर्तुय च
केवलं त्वयि तस्मिन् वर्त्तमानयोः । स चेत् तव वाक्यं गृहीयात्
- १६ तर्हि त्वया स्वभ्रातोपार्जितः । यदि तु न गृहीयात् तस्मात्प्रना
सार्द्धमपरमेकमपरौ वा द्वौ मृहाण, तथानुष्ठिते द्वयोस्तिसृणां वा
- १७ साक्षिणां सुखेन सर्व्वकथा संस्थास्यते । स चेत् तेषां वाक्यं न
गृहीयात् तर्हि मण्डलीं ज्ञापय । यदि स मण्डलीवाक्यमपि न
गृहीयात् तर्हि तव सकाशं स परजातीयेन शुष्कादतिथिना च
- १८ समानो भवतु । युष्मानहं सत्यं वदामि, किमपि, यद् दूष्यं मेदिन्यां

भन्त्यथ स्वर्गे तद् बद्धं स्थास्यति । यदपि च यूथं मेदिन्यां
मोक्ष्यथ स्वर्गे तन्मुक्तं स्थास्यति । पुनरपि युष्मान् ब्रवीमि, याचयितव्यं १८
कञ्चिद् वरमधि यदि युष्मन्मध्ये नरौ द्वावेकमतौ भवेतां तर्हि
मम स्वर्गस्थात् पितुः स वरस्ताभ्यां लप्स्यते । वास्तवं हि यच्च १०
कुचापि जनौ द्वौ त्रयो वा जना मन्नामोद्दिश्य समागतास्तेषां
मध्येऽहं तच्च विद्ये ।

समाशीलमधि शिक्षा ।

तदा पित्रस्तस्यान्तिकमागत्य जगाद, प्रभो, कतिकृत्वो मम २१
भ्रात्रा मम्रतिकूलं पापे कृते तस्याहं चमिष्ये ? किं यावत् सप्तकृत्वः ?
धीशुस्तं प्रत्यब्रवीत्, सप्तकृत्वो यावदिति त्वां न वदामि, अपि तु २२
सप्ततिकृत्वः सप्तकृत्वो यावदिति । अनेन स्वर्गराज्यं स्वदासैः सह जिगण- २३
यिषुणा नराधिपमनुख्येणोपमेयं । तस्मिन् गणयितुम् आरब्धवत्ययुत- २४
मुद्रागोणीनामृण्येको दासस्तस्मिन्मीपमानीतः । तस्य तु परिशोधोपाया- २५
भावात् प्रभुस्तस्य तदीयभार्यामन्तानानां तत्सर्व्वस्तस्य च विक्रयं
तन्मूल्यान चर्णशोधमाज्ञापयामास । ततः स दासः प्रणिपत्य पूजयित्वा २६
च जगाद, प्रभो, सहतां मे, तेन तुभ्यं सर्व्वं प्रत्यर्पयिष्यामि ।
प्रभुस्तदा दासं तमनुकम्प्य विससर्ज्ज सचमे च तस्य तदृणं । २७
दासः स तु निर्गतः सहदासानां मध्ये यस्तस्य शतं मुद्रापादान् २८
अधारयत् तमासाद्य धृत्वा च तस्य कण्ठदेशं पौडयन् जगाद,
प्रत्यर्पय मम यद्यद् धारयसि । सहदासः स तदा तस्य चरणयो २९
र्निपत्य सविनयमुवाच, सहतां मे, तेन तुभ्यं सर्व्वं प्रत्यर्पयिष्यामि ।
स त्वसक्तोऽभूत्, गत्वा च तमृण्यशोधं यावत् कारायां निचिक्षेप । ३०
तमाचारं दृष्ट्वा सहदास्यास्तस्यातीव शशुचुर्गत्वा च स्वप्रभवे सर्व्व- ३१
वृत्तान्तं निवेदयामासुः । तस्य प्रभुस्तदा तं स्वसमीपमाह्वय जगाद, ३२

रे दृष्ट दास तव सविनयां प्रार्थनां गृहीत्वाह तव तत् सर्व्वष्टुणं
 ११ क्षमितवान् । कृपा यथा मया त्वयि कृता तव सहृदयेऽपि किं न
 १४ तथा कृपा त्वयापि कर्त्तव्यासीत् ? अनन्तरं तस्य प्रभुः क्रुद्धा तेन
 यदधार्थ्यत, तत्सर्व्वस्य परिशोधं यावत् यन्त्रणादायिषु तं समर्प-
 १५ यामास । यूयश्च प्रत्येकं यदि हृदयेण स्वभातुरपराधान् न क्षमध्वे,
 तर्हि मम स्वर्गस्थः पितापि युष्मान् प्रति तथैव करिष्यति ॥ १८ ॥

१८ १ वाक्यान्वेतानि समाद्य यीशु गालीलात् प्रस्थाय यर्दनस्य पारे
 २ स्थितां विह्वलितयायाः मौमानमागमत् । महान्तो जननिवहास'
 तमन्वज्रजन् स च तत्र तान् निरामयान् चकार ।

स्त्रीत्यागमधि शिक्षा ।

३ अनन्तरं फरीशिनस्त्यागान्तिकमागत्य परीक्षमाणास्तं पप्रच्छुः,
 ४ विधेयः किं मनुष्येण भार्यात्यागो येन केनचिद्धेतुना ? स तु तान्
 प्रत्यब्रवीत्, युष्माभिः किमेतच्च पठितं भो यदादौ निर्माता नरं
 ५ नारीश्च तौ निर्मितवान् कथितवांस्य, एतद्धेतो मनुष्यः पितरं
 मातरश्च परित्यज्य स्वजायायामासंक्ष्यते तावुभौ चेकाङ्गीभविष्यत
 ६ इति ? अनेन तौ पुन न द्वौ स्तः, तावेकाङ्गीभूतौ । अतो यद्
 ७ ईश्वरेण संयोजितं, तन्ननुष्येण मा विचोष्यतां । ते तं पप्रच्छुः,
 ८ तर्हि त्यागपचदानपूर्व्वकं तस्यास्त्यागो मोशिना कथमादिष्ट ? स
 तान् जगाद, युष्माकं इत्काठिन्यमुद्दिश्य युष्मदीयभार्याणां त्यागो
 ९ मोशिनाव्यज्ञायि न त्वादितो भूतमित्यम् । अहन्तु युष्मान् वदामि
 व्यभिचारादन्यहेतुना यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्वा परामुदहति, स
 व्यभिचारं करोति, यस्य स्वामित्यक्तां स्त्रियमुदहति स व्यभिचारं
 १० करोति । तस्य शिष्यास्तमूचुः, भार्य्याया सह यदि नरः खेदः सम्म-
 ११ न्यस्तर्षदाहो न हितावहः । स तु तान् जगाद, वचनमेतच्च सर्व्वे

गृह्यते, तैरेव केवलं गृह्यते सामर्थ्यं येभ्योऽदायि । फलतो विद्यन्ते १२
 च क्लौवा चामाद्वजठरात् तथाविधा जाताः, नरहन्तक्लौवाश्च विद्यन्ते ।
 'स्वर्गराज्यार्थम् आत्महतक्लौवाश्च विद्यन्ते । गृह्णातु वो ग्रहणे समर्थः ।

शिशुविषयिणी शिक्षा ।

शिशवः केचित् तदानीं तस्यान्तिकमान्विन्यरे यत् तेन तेषु १३
 हस्तावर्पयित्वा प्रार्थना क्रियेत । शिष्यास्तु तान् अभर्त्सयन् । यीशुः १४
 पुनरवादीत्, मत्समीपमागमिष्यतः शिशून् अनुमन्यध्वं मा वारयत
 यतः स्वर्गराज्यम् ईदृशानामेव । स तदा तेषु हस्तावर्पयित्वा प्रतस्थे । १५

धनसम्बन्धिशिक्षा । लषकाणां दृष्टान्तः ।

पश्य चानन्तरं नरः कश्चिन्निकटमागत्य तं पप्रच्छ, भो सद्गुरो, १६
 सत् किं कर्त्तव्यं मथानन्तजीवनलाभार्थम्? स तु तमब्रवीत्, १७
 किमर्थं मां सतः कथां पृच्छसि? सन्नैक एव । यदि तु जीवनं
 प्रवेष्टुमिच्छसि तर्ह्यज्ञाः पालय । स ब्रूते, का आज्ञाः? यीशु- १८
 रनेनाब्रवीत्, नरहत्यां मा कुरु, व्यभिचारं मा कुरु, चौर्यं मा
 कुरु, मृषासाक्ष्यं मा देहि, स्वपितरं स्वमातरञ्च सम्मान्यस्व । अपि च १९
 स्वनिकटस्थं प्रत्यात्मवत् प्रेम कुर्विति । युवा स त जगाद, पालितं २०
 मया सर्वमेतदावाल्यात्, अधुना मम किमसम्पूर्णम्? यीशुस्तं २१
 जगाद, यदि सिद्धो भवितुमिच्छसि, तर्हि गत्वा सर्वं तव
 यद्यदस्ति देहि विक्रीय दरिद्रेभ्यः । तथा कृते स्वर्गं तव धनं
 स्यात्यति । ततः परमागत्य मामनुव्रज । वचनमेतच्छ्रुत्वा युवा स २२
 शोचन्नापजगाम, यतस्तस्य वस्त्राणि प्रचुराण्यासन् ।

यीशुस्तदा स्वशिष्यानुवाच, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, दुष्करो हि २३
 धनवतः स्वर्गराज्यप्रवेशः । पुनश्च युष्मान् ब्रवीमि, धनवतः स्वर्गराज्य- २४
 प्रवेशात् सूचीच्छिद्रेणोद्गमनं सुसाध्यं । एतच्छ्रुत्वा शिष्याश्चमत्कार- २५

- ११ मतीव गत्वा जगदुः, कस्तर्हि तरितुं शक्नोति? यौशुस्तदा तान्
समाश्लोक्याब्रवीत्, तन्मनुष्याणामसाध्यम्, ईश्वरस्तु सर्व्वं साध्यम् ।
१२ पिचस्तदानीं, तं प्रत्यब्रवीत्, पश्यतु वयं सर्व्वं त्यक्त्वा भवन्तम्
१३ अनुव्रजितवन्तः, किमस्माभिर्लक्ष्यते? यौशुस्तान् जगाद, युष्मानहं
सत्यं ब्रवीमि, पुनर्जन्मनि यदा मनुष्यपुत्रः स्वप्रतापसिंहासन उपविष्टो
भविष्यति, तदा मामनुव्रजितवन्तो यूयमपि द्वादशसिंहासनेषूपविष्टा
१४ इत्याथेलस्य द्वादशवंशानां विचारं करिष्यथ । अपरं यः कश्चिन्मम
नाम्नः कृते गृहाणि वा भ्रातृन् वा भगिनी वा पितरं वा मातरं
वा जायां वा सन्तानान् वा भृत्यधिकारान् वा व्यक्तवन् स
तच्छतगुणं लप्स्यते, दायांशरूपमनन्तजौवनञ्च प्राप्स्यति ।

२० अपि तु प्रथमा बहवोऽन्या भविष्यन्ति, अन्याश्च बहवः
प्रथमा भविष्यन्ति ॥ १६ ॥

- २० १ यतः स्वर्गराज्यं गृहस्वामिना तेन सदृशं, यः प्रत्यूष एव
खद्राचाचेनै कृषकान् वेतनजीविनो नियोक्तुमिच्छन् निर्जगाम ।
२ कृषकांश्च प्राप्य तैः सह दैनिकभृतिं सुद्रापादं निरूप्य तान्
३ खद्राचाचेनै प्राहिणोत् । ततः परं प्रायशः प्रहरे प्रथमेऽतीते स
पुनर्निर्गत्यापरान् कतिपयान् निष्कर्षकान् हृष्टे तिष्ठतो दृष्ट्वा
४ तानपि जगाद, यूयमपि मम द्राचाचेनै गच्छत, यच्च न्याय्यं
५ तदहं युष्मभ्यं दास्यामि, तेन च ते जग्मुः । द्वितीयस्य तृतीयस्य
६ च पुनः प्रहरस्थान्ते निर्गत्य स तथैव चकार । चतुर्थप्रहरस्य
पुनस्तृतीयांशेऽवशिष्टे निर्गत्य सोऽन्यान् निष्कर्षकान् तिष्ठतः कतिपयान्
७ दृष्ट्वा पप्रच्छ, किमर्थं यूयमत्र कृत्स्नं दिनं निष्कर्षकास्तित्थ ? ते
तमब्रुवन्, कर्षणि केनामि वयं न नियुक्ताः । संतानब्रवीत्,
८ यूयमपि मम द्राचाचेनै गच्छत, तेन च न्याय्यं तल्लक्ष्यध्वे । सन्ध्या-

यान्मूपस्थितायां द्राक्षाक्षेचस्य स्नामो विषयाध्यक्षं निजं जगाद, त्वं
 कृष्कानाङ्गयान्तेभ्यो दातुमारभ्य प्रथमान् यावत् तेभ्यो भृतिं
 देहि । अनेन ये सन्ध्यायाः सार्द्धदण्डद्वयं प्रागागतवन्त उपस्थाद्य ८
 ते प्रत्येकं मुद्रापादं लेभिरे । अगन्तरं प्रथमा उपस्थायास्माभि- १०
 रधिकं लक्ष्यत इत्यमन्यन्त । तेषाम्व्येकैको 'मुद्रापादमेव लेभे । ११
 लब्ध्वा तु ते गृहस्नामिनमपवदन्तो जगदुः, अन्धा अमी कर्म १२
 कृतवन्तो मुहूर्तमेकमेव, वयम्, दिनस्य भारमुत्तापञ्च सोढवन्तः,
 भवान् पुनरमूनस्माभिस्तुल्यान् कृतवान् । स ततः प्रतिवदन् १३
 तेषामेकं जगाद, मित्र, नाहं तवापराधोमि, मया सह त्वया किं
 भृतिः मुद्रापादमाना न निरूपिता ? गृहीत्वापगम्यतां त्वया १४
 यत्नम् । रोचये त्वहमन्यायैतस्मै दातुं तुभ्यमिव । न किं विधेयं १५
 मया स्वं मम निजस्वमग्निं यदहं कर्तुमिच्छामि ? अथवा किं तव
 नेत्रं दृश्यति । यदहं परहितैषीति ? इत्यनेनान्धाः प्रथमा भविष्यन्ति १६
 प्रथमास्यान्धाः । यत आहूता बहवोऽल्पे तु वरिताः ।

‘ योश्च ना समरक्षमग्निं दत्तौषधार् भविष्यदास्वकचनम् ।

ततः परं योऽशुर्द्वर्जगमार्गेण यिरुशालेमं गच्छन् पथि द्वादश- १७
 ग्रिथ्यान् निभृतं नीत्वा तेभ्यः कथयामास, पश्यत वयं यिरुशालेमं १८
 गच्छामः, मनुष्यपुत्रस्य मुख्ययाजकेषु ग्रास्त्राध्यापकेषु च समर्प-
 यिष्यते । ते च विचारेण तस्य प्राणदण्डाग्नां कृत्वा पारुष्याद्य १९
 कशाघाताद्य क्रुशारोर्पणाय च तं परजातीयेषु समर्पयिष्यन्ति,
 दत्तौषे दिने तु स पुनरुत्थास्यति ।

तद्वृतः महान् कः ? एतद्दिष्टयकशिष्टा ।

सिवदिषस्य पुत्रयो र्जननी तदा स्वसुताभ्यां सह तस्यान्तिक- २०
 मागत्य प्रणिपत्य वरं ययाचे । स तां जगाद, किं वाञ्छसि ? सा २१

- तमब्रवीत्, भवतो राज्ये यथा ममैतयोः पुत्रयोरेको भवतो दक्षिणे-
- ११ अन्यतरस्य भवतो वामे समुपविशेत् तथैवादिशत् । यौशुस्तु प्रत्य-
ब्रवीत्, युवां यद् याचेथे तन्न जानीथः । येन पानपात्रेणाहं पास्यामि
तेन किं युवां पातुं शक्नुयः ? येन च स्नानेनाहं स्नास्ये, तेन स्नातुं
१२ किं युवाभ्यां शक्यं तौ तमूचतुः शक्यं । तदा स तावब्रवीत्, मम
पानपात्रेण युवां पास्यथः, येनाहं स्नास्ये तेन स्नानेन स्नास्येथे च,
परन्तु मम दक्षिणे वामे वोपवेशनार्धिकारस्य दानं मया न विधेयं
स तु केवलेभ्यस्तेभ्यो दातव्यो येषां कृते मम पित्रा स निरूपितः ।
- १३ श्रुत्वा ददौ दश शिष्यास्तथोः महोदरयो रौक्ष्णमापन्नः । यौशुस्तु
१४ तान् स्वसमीपमाह्वयोवाच, यूयं जानीथ, परजांतोयानां ग्रास्ता-
रस्तेषामुपरि तीक्ष्णप्रभुत्वं कुर्वते, महान्तस्य तेषां तीक्ष्णकर्तृत्वं
१५ कुर्वते । न भव्यन्तु तादृशं युष्माकं मध्ये । प्रत्युत युष्मन्मध्ये यो
१६ महान् भवितुमिच्छति, स युष्माकं परिचारको भविष्यति । यश्च
युष्मन्मध्ये प्रथमो भवितुमिच्छति, स युष्माकं दासो भविष्यति ।
१७ यतस्तथैवागतो मनुष्यपुत्रो न परिचर्यां भोक्तुम् अपि तु परि-
चरितुं दातुञ्च स्वप्राणान् निष्कथमूर्खं बहूनां विनिमयेन ।

अन्वाय चक्षुर्दानम् । यौशो र्गिरालेमगमनम् ।

- १८ अनन्तरं तेषु चिररीकृतो निर्गच्छत्सु महान् जननिवहस्तमन्व-
- १९ ब्रजत् । पश्य च पथपार्श्वे उपविष्टौ दाबन्धौ यौशो र्गमनस्य कथां
श्रुत्वा क्रोशन्ताववदतां, भो प्रभो दायूदस्य पुत्र, श्रवामनुकम्पतां ।
- २० जननिवहस्तावनेन तर्जयन्नब्रवीत्, तूष्णींभवतं । तौ त्वधिकतरं
क्रोशन्ताववदतां, भो प्रभो दायूदस्य पुत्र, श्रवामनुकम्पतां ।
- २१ यौशुस्तदा तिष्ठंतावाह्वय पप्रच्छ, किं वाञ्छयः ? युवयो र्मया किं
२२ कर्णयं ? तौ तमूचतुः, प्रभो, श्रवयो र्नेत्राणि यद्दाह्येरन् तद्

वाञ्छावः । तदा यीशुः कृपां कृत्वा तयो नैचाणि पश्यन्, १४
तत्क्षणञ्च तौ दृक्शक्तिं लब्ध्वा तम् अन्वव्रजताम् ॥ २० ॥

अनन्तरं तेषु यिरूशलेमस्य समीपमागत्य जेतुनाखगिरौ २१
स्थितं बैतफगीनामकं ग्राममुपस्थितेषु यीशुः शिष्यौ द्वौ प्रेषयन्निद-
मादिदेश, युष्मत्सुखस्यममुं ग्रामं गच्छतं, तत्र तत्क्षणमेवैकां बद्धां १
सवत्सां गद्धंभीमासादयिष्यथः, तां मुक्तोभौ मदन्तिकमानयतं
यदि तु कसिद् युवां किमपि वदेत्, तर्हि ब्रूतम्, आभ्यां प्रभोः २
प्रयोजनमस्ति । तेन स तत्क्षणं तौ विस्मयति । सर्वस्यैतस्य ४
फलमिदं, यद् भाववादिनोक्तं कथा सफलाभूत्, यथा,

यूयं ब्रूतं कथामेतां सिथोन्दुहितरं प्रति । ५

पश्य यस्तव राजासौ समायाति कृते तव ।

विनीतो गद्धभाकृढो रासभीशिषुवाहनः ॥

अनन्तरं शिष्यौ तौ गत्वा यीशुना यथादिष्टं तथैव कृत्वा तां १
गद्धंभीं तस्याः पोतश्चानिन्यतुः स्त्रवस्त्राणि च तयो निर्दधाते स ०
च तदुपर्युपविवेश । जननिवहस्याधिकांशो मार्गे स्त्रवसनानि विस्तार- ८
ययामास, अन्ये च पादपानां शाखांश्चित्वा पथि व्यस्तारयन्
अग्रपश्चाद्गामिनश्च बहव उच्चैःस्त्रेणाब्रुवन् जय दायूदस्य पुत्र, प्रभो ९
नाम्ना य आयाति स धन्यो भूयात, ऊर्द्धलोके जयध्वनिर्भवत् ।
तस्मिन्तु यिरूशलेमं प्रविष्टे नगरस्य जनाः सर्वे वेपमाना अपृच्छन्, १०
कोऽसौ ? जननिवहास्त्ववदन्, नासरतनिवासी गाळीलीयो भाव- ११
वादी यीशुरसौ ।

अनन्तरं यीशुरीसरीय धर्मधाम प्रविश्य धर्मधात्रि क्रय- १२
विक्रयकारिणः सर्वाणि वक्षिणकार, बणिजां मुद्रासनानि कपोत-
विक्रेतृणामासनानि च व्यजयामास, जगाद् च तान्, लिखितमन्त्रो, १३

प्रार्थनागृहमित्येव नाम्ना मे स्थास्यते गृहं ।

- १४ तत्तु युष्माभिरकारि दस्यूनां गङ्गारः । अनन्तरमन्थाः खड्गाश्च धर्म-
 १५ धाम्नि तस्थान्तिकम् आगमन् स च तान् निरामयांसकार । मुख्य-
 याजकाः शास्त्राध्यापकाश्च त्वालोकाद्भुतकर्माणि तेन क्रियमाणाणि
 वासकांश्च 'धर्मधाम्नि जय दायूदस्य पुत्रेति वाचम् उदीरयतः
 १६ कुधन्तस्तमूचुः, श्रूयते किं त्वयामी यद् गदन्ति ? यीशुस्तु तान्
 प्रत्यवादीत्, श्रूयत इति । यूथं किं क्रदापि नैतत् पठितवन्तो यथा,

शिशूनां स्तनपानाच्च वक्तात् त्वं व्यदधाः स्तत्रम ।

- १७ अनन्तर स तांस्त्वक्त्वा गत्वा च नगरस्य वहिःस्थं वैथनित्यायामं
 रजनौ तत्र यापयामास ।

१८ प्रभाते तु नगरं गच्छन् सोऽनुवृत्तः, तत् पथपार्श्वे उडुम्बरवृक्षं

१९ दृष्ट्वा स तत्समीपं जगाम, तस्मिंस्तु पत्रेभ्योऽन्यत् किलपि नादृक्षत्,
 सोऽतस्तं जगाद, इतः परं कदापि त्वत्तः फलं नात्पद्यतां । अनेनो-

२० उडुम्बरवृक्षः स सद्यः शुष्को जातः । तद् दृष्ट्वा शिष्या आश्चर्यं मत्वा-

२१ ऽब्रुवन्, वृक्षोऽसौ कियच्छीघ्रं शुष्कोभूतः । यीशुस्तान् प्रतिजगद,
 अहं युष्मान् मत्वं ब्रवीमि, यूथं यदि विश्वासमवलम्ब्य न संशये,
 तर्हि न केवलम् उडुम्बरवृक्षमधि युष्माभिरीदृशं कर्म कारिष्यते,
 परन्तु त्वसुप्तस्य समुद्रे निपतेत्यमुं गिरिं प्रति युष्माभिरुक्तोऽपि तत्

२२ वेत्स्यति । लप्स्यध्वे च सर्वं प्रार्थनया विश्वसन्नो यद्यद् याचिष्यध्वे ।

यीशो र्थिक्रशालेने शिलादानम् ।

यीशोरधिकारमधि शिञ्चा ।

- २३ अनन्तरं धर्मधाम प्रविश्य स यदोपदेशमददात् मुख्ययाजका
 जनानां प्राचीनाश्च तदा तस्थान्तिकमागत्य अप्रष्टः, केनाधिकारेण
 करोषि त्वं कर्माप्येतेषां ? को वा तुभ्यं तमधिकारं दत्तवान् ?

यीशुस्तु तान् प्रत्यब्रवीत्, युष्मानहमपि कथामेकां प्रच्छामि, १४
 मञ्चं चेत् तदुत्तरं दत्त, तर्हि केनाधिकारेण सर्वमेतत् करोमि,
 तदहमपि युष्मान् वदिष्यामि । कुतो यीहनस्य स्थापनमुत्पन्नम् ? १५
 अपि स्वर्गादुत मनुष्येभ्यः ? ते तदा परस्परं विचारयन्तोऽवदन् तत्
 स्वर्गात्पन्नमित्युक्ते सोऽस्मान् प्रच्छति, यूयं तर्हि, तस्मिन् किमर्थं न
 विश्वसितवन्तः ? तत्त मनुष्येभ्य उत्पन्नमित्युक्ते जननिवहाद् भेतव्यं, १६
 यतः सर्वं योहनं भाववादिनं मन्यन्ते । तत् ते यीशुं प्रत्यवदन्, १७
 न जानीमः । सोऽप्यनेन तानवादीत्, नाहमपि युष्मान् ज्ञाप-
 यामि कृतोऽस्य सर्वमेतत् केनाधिकारेणेति ।

यूयं परं किं मन्यध्वे ? कस्यचित्स्वरस्य पुत्रौ दावास्ता । स १८
 तयोरेकस्यान्निकं गत्वा तं जगाद, वत्स, याहि, कुरु चाद्य कर्म मम
 द्राक्षाचेचे । स प्रत्यब्रवीत्, नेच्छामि, पश्चात्तु सोऽनुत्तप्य जगाम । १९
 नरः सोऽन्यतरस्यान्निकं गत्वा तथैव जगाद् । स तं प्रत्यब्रवीत् २०
 यथाज्ञापयतु प्रभो, न तु जगाम । तयो र्वयोः कः पितुरभि- २१
 मतमाचरितवान् ? ते तं वदन्ति, प्रथमः । यीशुस्तदा तान्
 जगाद, युष्मानहं भत्यं ब्रवीमि, शुल्कादायिनो वेश्यासैश्वरराज्यं
 प्रवेष्टुं युष्माकमग्रगामिनो भवन्ति, यतो योहनो धर्ममार्गेण २२
 युष्मदन्निकमागतवान् यूयं पुनस्तस्मिन् न विश्वसितवन्तः, शुल्का-
 दायिनस्तु वेश्यासु विश्वासं तस्मिन् चक्रे । तद्वा पश्चादपि
 यूयं नान्वतप्यध्वं तस्मिन् विश्वसितुं ।

गृहस्वामिभिरुपकायां दृष्टान्तः ।

शृणुतापरुमेकां दृष्टान्तकथां । गृहस्वामी कश्चिद् द्राक्षास्तता २३
 रोपयन् द्राक्षोद्यानं कृत्वा वृत्त्या परिवार्य तन्मध्ये द्राक्षामर्दनार्थक-
 कुण्डं खनित्वा हासं निर्माय च कृषकेषु करदांषि समर्थं देशान्तरं

- २४ जगाम । ततः परम् आसन्न फलकाले निजफलाग्रमादात् कृषकाणां
 २५ समीपं स खदाषान् प्राहिणोत् । कृषकास्तु तस्य दाषान् धृत्वा
 २६ तेषामेकं ताडयामासुरन्यं मारयामासुरपरञ्च प्रस्तरैरभ्याजन्तुः । पुनः
 स प्रथमेभ्यस्तेभ्योऽधिकान् अन्यान् दाषान् प्राहिणोत्, ते त्विमान्
 २७ प्रत्यपि तादृशमाचारं चक्रुः । अतो मत्पुत्रं प्रति ते त्रपिता भविष्य-
 न्तीति बुद्ध्या स पश्चात् तेषां समीपं खपुत्रं प्राहिणोत् । तन्तु दृष्ट्वा
 २८ कृषकास्ते परस्परमब्रुवन्, दायहरोऽसौ, तदागच्छत, वधममुं
 २९ हनिष्यामस्तस्य दायांश्चात्मसात् करिष्यामः । एवमुक्त्वा ते तं धृत्वा
 ३० द्राक्षोद्यानाद् वह्निर्निक्षिप्य जन्तुः । अतो द्राक्षोद्यानस्य खामौ
 ३१ यदायास्यति, स तदा कृषकांस्तान् प्रति किं करिष्यति ? ते तं
 वदन्ति, स तान् दुर्जनान् दुरन्तं विनाशयिष्यति, समर्पयिष्यति च
 खद्राक्षोद्यानं तेखेव कृषकेषु ये तस्मै यथार्कांशं फलानि दास्यन्ति ।
 ३२ यीशुस्तदा तानवादीत्, युष्माभिः कदापि किं शास्त्रे न पठितं, यथा
 गृहनिर्मातृभिर्लोकै र्यः पाषाणो निराकृतः ।
 स एव गृहकोणस्थः प्रमुख्यः प्रस्तरोऽभवत् ।
 परमेशस्य कर्मदम् अस्मद्दृष्टौ तदद्भुतम् ॥
 ३३ अतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, ईश्वरस्य राज्यं युष्मन्तोऽपहारिष्यते,
 दायिष्यते च तदन्यस्यै जात्यै या तदुपयुक्तैः फलैः फलवती भविष्यति ।
 ३४ प्रस्तरेऽस्मिन् यस्तु पतिष्यति स खण्डग्रो भग्नो भविष्यति, प्रस्तरश्चायं
 ३५ यस्मिन् पतिष्यति तं सञ्चूर्णयिष्यति । तास्तस्य दृष्टान्तकथऽ
 श्रुत्वा मुख्ययाजकैः फरीशिभिश्चाबोधि यदयमस्मानधि कथयतीति ।
 ३६ तं पुनर्धत्तुं यतमानास्ते जननिवहेभ्यो बिभूः, यतस्ते तं भाववा-
 दिजममन्यन्त ॥ ११ ॥

विवाहभोजनदृष्टान्तः ।

तदुत्तरं यीशुरिदं पुनस्तेभ्यो दृष्टान्तैः कथयामास, खग- २२ १
 राख्यं राज्ञा तेन सदृशं यः खपुत्रस्योद्वाहोत्सवं चकार, नरांश्च निम- २
 न्वितान् उदाहोत्सवायाङ्गात् खदामान् प्राहिणोत् । ते त्वागन्तु- ३
 भभवन् सस्यताः । स पुन दामानपरान् प्रेषयन्निदमादिदेश, यूयं ४
 नरांस्तान् निमन्वितान् वदत, पश्यत, पूर्वार्द्धिकं भोज्यं मम
 सञ्जीकृतं, पश्यश्च पुष्टा गवाद्यो मारितः, सर्वमेव प्रस्तुतं ।
 यूयमुद्वाहोत्सवमायातुमर्हथ । ते त्ववहेलयन्तः खचेचनेकः खवा- ५
 णिज्यं वापरो जगाम, शेषाश्च दूतांस्तस्य धृत्वा न्यक्कारपूर्वकं जघ्नुः । ६
 तच्छ्रुत्वा राजा स प्रकुप्य खबलानि प्रहृत्य घातकांस्तान् नाशया- ७
 मास नगरस्य तेषां दाहयामास । ततः स खदामान् व्याजहार, ८
 उदाहः सञ्जीकृतो निमन्वितस्ते पुनरयोग्या आसन् । यूयम- ९
 तस्मावत उदाहोत्सवायाङ्गयत राजमार्गाणां मंयोगस्थानानि गत्वा
 यावतो यूयं द्रक्ष्यथ । ततो दासास्ते राजमार्गान् गत्वा दर्जनान् १०
 सुजनांश्च यावत आसादयन् तावतः समानिन्युः । तेनोद्वाहगृहं
 जनैः समासीनैः पूर्णमभूत् । राजा तदा भोज्योपविष्टान् मनुष्यान् ११
 निरौचितुं प्रविश्योद्वाहवसनहीनं जनमेकं तत्र दृष्ट्वा पप्रच्छ मित्र १२
 उद्वाहवसनविहीनस्त्वं कथमेतत् स्थानं प्रविष्टः ? अनेन स निर्वाक्
 जातः । राजा तदा परिचारकान् जगाद, यूयमस्य चरणौ हस्तौ १३
 च बन्धौ धृत्वा चैनं, बहिःस्थे तिमिरे निक्षिपत तत्र रोदनं दन्तै
 र्दन्तघर्षणञ्च भविष्यतः । वास्तवं ह्याङ्गता बहवः खल्पे तु वरिताः । १४

योशुना शत्रूणां कतिपयप्रश्नानां उत्तरदानम् ।

फैरौशिभिर्गत्वा तदा मन्त्रयास्तके कथं स वाक्पाशेन निबध्यत १५
 इति । ततस्ते खशिथ्यान् हेरोदीयैः सहितान् तस्याम्निकं प्रेषया- १६

मासुः । त ऊचुः, भो गुरो, वयं जानीमो यद् भवान् सत्यवान्
 सत्यनेश्वरस्य पन्थानं शिञ्चयति च, कस्मादपि न विभेति, यतो भवान्
 १० मनुष्याणां सुखापेक्षां न करोति, अतो भवानस्मान् वक्तुमर्हति किं
 मन्यते भवान् कैसराय करदानं विधेयं न वेति । यौशुस्त तेषां
 १८ दुष्टतां ज्ञात्वा जगाद्, किमर्थं मां परीचध्वे कपटिनः? करदानस्य
 १९ सुद्रामेकां मां दर्शयत । तैस्तेकस्मिन्नानीते दीनारे स तान् जगाद्,
 २० कस्येयं मूर्तिरिदं लेखनञ्च? ते तं वदन्ति, कैसरस्य । तदा स
 २१ तानब्रवीत्, दत्तं तर्हि कैसराय यद्यत् कैसरस्य, दत्तं चेश्वराय
 २२ यद्यदीश्वरस्य । अतैतत्त आश्चर्यं मेनिरे तं विहाय च प्रतस्थिरे ।
 २३ दिने तस्मिन् पुनस्त्यानमनङ्गीकुर्व्याणाः सद्रूकिनस्तथान्तिक-
 २४ मागत्य तमूचुः, भो गुरो, मोश्विनादिष्टं धो निःसन्तानो ध्रियते,
 २५ तस्य भाचा तद्भार्यामुदुञ्च स्त्रभाचे वंशमुत्पादयिष्यतीति । अस्माकं
 मध्ये तु सप्त भ्रातरः आसन्, प्रथमो निवाहं कृत्वा ममार.
 २६ निःसन्तानत्वाच्च स्त्रभार्यां भ्रातुः कृते तत्याज । ततः परं द्वितीयस्य
 २७ द्वितीयस्य चैवं सप्तानामेव तादृशी गति बभूव । सर्वेषां पश्चाद्
 २८ योषित् सापि ममार । अतः पुनस्त्याने सा तेषां सप्तानां कस्य
 २९ भार्या भविष्यति? यतस्ते सर्व एव तामुदूढवन्तः । यौशुस्तदा
 तान् प्रत्यवादीत्, यूयं शास्त्राणीश्वरस्य शक्तिञ्च न जानीथ हेतोरतो
 ३० आस्यथ । यतः पुनस्त्याने मनुष्या नोदहन्ति नोदुहन्ते वा,
 ३१ प्रत्युतेश्वरस्य दूता इव स्वर्गे वर्तन्ते । न पठितं भो मृतानां
 ३२ पुनस्त्यानमधि युष्यभमीश्वरेण कथितमिदं वाक्यं, यथा, अत्राहा-
 मस्येश्वर इस्हाकस्य चेश्वरो याकोबस्य चेश्वरोऽहमिति । ईश्वरो न
 ३३ मृतानाम्, अपि तु जीवतस्म ईश्वरोऽस्ति । अतुल्यं जननिवहासस्य
 शिष्यं, चमत्कारं मेनिरे ।

फरीशिनस्तु सङ्कृतिनां तेन निरुत्तरौभवनम् अवगत्यैकच समा- २४
 जग्मुः, तेषां मध्ये चैको व्यवस्थावेत्ता परीक्षमाणस्तं पप्रच्छ, भो २५
 गुरो, व्यवस्थायाः काज्ञा महती? यीशुसमब्रवीत्, त्वं कृत्स्नान्तः- २६
 करणेन कृत्स्नप्राणैः कृत्स्नचित्तेन च स्वेष्टरे प्रभौ प्रेम कुर्वितौयं २७
 प्रथमा महती चाज्ञा । द्वितीया चास्याः ऋदुशी, 'यथा त्वम् २८
 खनिकटस्य आत्मवत् प्रेम कुर्विति । आज्ञयोर्द्वयोरेतयोः कृत्स्ना २९
 व्यवस्था भाववादिनस्य समालम्ब्यते । ३०

यीशोः श्रवणां निर्वाकत्वम् ।

ततः समेतेषु फरीशिषु यीशुस्तान् पप्रच्छ, स्त्रीष्टमधि ३१
 युष्माभिः किं मन्यते? कस्य पुत्रः सः? ते तं वदन्ति दायूदस्येति । ३२
 स तान् ब्रवीति, आत्मन आवेष्टाद् दायूदेन कथं स तर्हि प्रभुरि- ३३
 त्यभिधीयते? यथा,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः । ३४

त्वच्छून् पादपीठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसौनो मम दक्षिणे ॥

तद् यदि स दायूदेन प्रभुरित्यभिधीयते, कथं तर्हि स तस्य पुत्रो ३५
 भवेत्? एतस्योत्तरे केनापि वाक्यमेकं वक्तुं नाशक्यत, नाभवत् ३६
 तद्दिनादारभ्य साहसं कस्यापि तं किमपि प्रष्टुं ॥ २२ ॥

फरीश्यापक्तान् प्रति यीशोराक्षेपः ।

यीशुसदा जननिवहेभ्यः स्वशिष्येभ्यश्च कथयामास, शास्त्रा- २३१
 ध्यापकाः फरीशिनस्य भोगेरासनोपविष्टाः, अतः पालयतानुतिष्ठत ९
 च यद्यद् मुष्मास्ते पालनीयं वदन्ति । मा पुनः कुत तेषां ९
 क्रियानुरूपं, यतस्ते वदन्ति न त्वनुतिष्ठन्ति । वस्तुतस्ते भारान् ९
 गुरुन् दुर्वर्हासं बद्धा स्कन्धेभ्यो मनुष्याणामर्पयन्ति स्वयं तांस्तु-

- स्थापि सारयितुं नाङ्गीकुर्वते । स्वकर्माणि सर्वाणि ते लोकदर्श-
 नायैव कुर्वन्ति, कुर्वन्ति च पृथुन् स्वपट्टवन्धान् सुदीर्घाणि च
 ६ स्ववसनानां प्रलम्बकानि । आकाङ्क्षन्ति च ते भोज्येषु श्रेष्ठस्थानानि
 ७ समाजगृहेषु श्रेष्ठवासनानि हृष्टेष्वभिवन्दनानि मनुष्यैश्च भो रब्धिन्
 ८ भो रब्धिन्नित्यभिभाषणम् । यूयन्तु रब्धिन्निति मामभिभाषध्वं, यतो
 ९ युष्माकं गुरुरेक एव स्त्रीष्टः, यूयं सर्वे मिथो भ्रातरः । कमपि च
 मेदिन्यां भो पितरिति मामभिभाषध्वं, यतः पिता युष्माकमेक एव
 १० स स्वर्गवासी । मनुष्यैराचार्या इति मामभिभाषध्वं, यतो युष्माक-
 ११ माचार्य्य एक एव स्त्रीष्टः । युष्माकं मध्ये यस्य महत्तमः स युष्माकं
 १२ परिचारको भविष्यति । यस्मात्मानम् उच्चीकरिष्यति स नीचौका-
 रिष्यते, यस्मात्मानं नीचौकरिष्यति स उच्चीकारिष्यते ।
 १३ अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्तापभाज-
 नानि, यतो यूयं मनुष्येभ्यः स्वर्गराज्यस्य द्वारं हन्ध, यूयं पुन न
 १४ प्रविशथ, प्रविशतस्तु प्रवेशान्निवारयथ । अरे कपटिनः शास्त्राध्या-
 पकाः फरीशिनश्च यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं विधवानां
 गृहाणि यस्य कृत्वा च सुदीर्घं प्रार्थयध्वे । तस्मिन्मध्ये विचारे गुरुतरं
 १५ दण्डं । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्ताप-
 भाजनानि, यतो यूयं सागरं स्थलञ्च परिभ्राम्यथ कर्तुं मनुष्यमेकं
 १६ यिस्रदिवसम्वी भवति । अरे अन्धाः पथप्रदर्शका यूयं सन्तापभाज-
 नानि, यूयं हि वदथ, यो मन्दिरेण श्रपते नानुष्ठेयं तेन किमपि,
 १७ यस्तु सुवर्णेन मन्दिरस्थेन श्रपते स श्रेणी । अरे मूढा अन्धाश्च,
 १८ महत् कतरं, सुवर्णम् अथवा सुवर्णस्य पावकं मन्दिरं? वदथ च,
 यो यस्मिन्नेव श्रपते नानुष्ठेयं तेन किमपि, यस्मिन्पदारेण तदुपरि-

स्त्रेण ग्रपते स चण्णी । अरे मृठा चन्धास्य, महत् कतरं, उप- १८
 हारोऽयवोपहारस्य पाविका यज्ञवेदी? यो हि यज्ञवेद्या ग्रपते, १०
 ग्रपते स तथा सर्व्वेण च तेन तदुपरि यद्यदास्ते । यस्य मन्दिरेण ११
 ग्रपते, ग्रपते हि स तेन तन्निवासिना च । यस्य स्त्रुर्गेण ग्रपते, १२
 ग्रपते च स ईश्वरस्य सिंहासनेन तदासीनेन च । अरे कपटिनः १३
 शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं
 पोदिनायाः सितच्छाया जीरकस्य च दशमांशान् उपहरथ, परि-
 त्यक्तवन्तस्वेतान् व्यवस्थाया गरीयसोऽंशान् विचारो दद्या विश्वा-
 सस्य । असन्निभे युष्माभिरनुष्ठितव्या अमी च न त्यक्तव्याः । अरे १४
 अन्धाः पथप्रदंशका यूयं पानीय परिस्त्रावयन्तो मशकमपसारयथ
 महाङ्गन्तु निगिलथ । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, १५
 यूयं सन्तापभाजनानि, यतो युष्माभिः पानपात्रस्य स्थालस्य च वह्निर्देशः
 शुचीक्रियते, अन्तस्तु ते परस्त्रापहारेण ऽजितेन्द्रियत्वेन च परिपूर्णं
 स्तः । अरे अन्ध फरीशिन् प्रथमं पानपात्रस्य स्थालस्य चान्तर्देशं शुची- १६
 कुरु, तथा कृते वह्निर्देशोऽपि तथोः शुचि भविष्यति । अरे कपटिनः
 शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं सुधा- १७
 धवलितैः शवागारैः सदृशा यानि वह्निश्चारूणि प्रतिभान्ति, सन्त्यन्तस्त
 शवानाम् अस्थिभिः सर्व्वविधैरपद्रव्यैश्च परिपूर्णानि । तानीव यूयमपि
 वह्निर्मुन्येभ्यो धार्मिकाः प्रतिभाय, अन्तस्तु कापत्र्येणाधर्मेण च पूर्णाः १८
 स्य । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभा- १९
 जनानि, यतो यूयं भाववादिनां शवागाराणि निर्मिमौध्वे धार्मिका-
 णाञ्च, समुधिष्ठानान्युपशोभयथ, वदथ च, वयं चेत् स्वपूर्व्व- २०
 पुरुषाणां कालोऽवेक्ष्यामहि, नाभविष्याम वयं तर्हि तैः सहभागिनो
 भाववादिनां शोणितपातने । एवमेव यूयं यद् भाववादिष्वातकानां २१

- ३२ पुत्राः स्व युष्मानधि तस्य साक्ष्यं यूयमेव दत्त । यूयमाप स्वपूर्वपुरुषाणां
 ३३ परिमाणं पूरयत । अरे सर्पाः कालसर्पाणामात्मजाः, विचारे कथं
 यूयं नरकदण्डाभिस्तरौतुं शक्यथ ?
- ३४ तत् पश्यत यूयदन्तिकमहं भववादिनो विज्ञवरान् शास्त्रा-
 ध्यापकांश्च 'प्रेषयितुमुद्यतोऽस्मि । तेषां मध्यात् केचिद् युष्माभि-
 र्धानिष्यन्ते क्रुशमारोपयिष्यन्ते च, केचिच्च तेषां युष्माभिः स्वस-
 माजगृहेषु कशाभिराहनिष्यन्ते केचिच्च नगरान्नगरं प्रद्रावयिष्यन्ते ।
- ३५ इत्थं धार्मिकस्य हेबलस्य शोणितमारभ्य मन्दिरवेद्योरन्तराले युष्म-
 द्गतस्य बेरिखियसुतस्य सखरियस्य शोणितं यावद् धार्मिकशोणितं
- ३६ भूतले यावदेव सिक्तमभूत्, युष्मासु तस्माकन्येन वर्त्तितव्यं । युष्मा-
- ३७ नहं सत्यं ब्रवीमि, जनेष्वधुनातनेषु तत् सर्व्वं वर्त्तिष्यते । हा
 यिरूशालेम, हा यिरूशालेम, हा भाववादिनां हन्ति नराणां
 लक्ष्मीपं प्रहितानां प्रस्तराघातिनि पुरि, पचथोरधः स्वशावकान्
 सङ्गृह्णन्तौ कुक्कुटीवाहं कतिहलस्तव शावकान् सङ्गृहीतुं वाञ्छित-
- ३८ वान्, यूयन्तु न सस्यताः । पश्यत युष्माकं भवनं युष्मत्कृत उत्सृजं
- ३९ विहीयते । यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, यावद् यूयं न वक्ष्यथ, धन्यः स
 यः प्रभोर्नाम्नायातौति, इतः परं तावन्मां न पुनर्द्रक्ष्यथ ॥ २३ ॥

यीरूशालेमस्य विनाशं यीशोः पुनरागमनज्वाधि भाविष्यद्वाक्यम् ।

- २४ । अनन्तरं यीशु र्यदा निष्क्रम्य धर्मधामतोऽपागच्छत्, तस्य
 शिष्यास्तदा तं धर्मधाम्नो निर्माणप्रकारान् दर्शयितुं समीपम्
- १ आगमन् । यीशुस्तु तान् जगाद, न दृश्यन्ते किं युष्माभिरेतानि
 सर्वाणि ? युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, अत्र प्रस्तरोपरि प्रस्तर एकोऽ-
 यनिपातयितव्यो न विहास्यते ।

- २ अगन्तरं शिष्यास्तस्य जेतुनगिरातुपविष्टस्य समीपं गुप्तमागत्य

जगद्ः, वक्तुमर्हत्यस्मान् भवान्, कदा तत् सम्भविष्यति किं वाभि-
 ज्ञानं भवतस्योपस्थित्या युगान्तस्य चेति । यौशस्तदा तान् प्रत्य- ४
 दादीत्, सावधानास्तिष्ठत, युष्मान् कोऽपि मा प्रतारयतु, यतो ५
 बहवो मन्त्रामध्वजिन आगत्य वदिष्यन्धहं स्त्रीष्ट इति प्रतारयि-
 ष्यन्ति च बह्वन् । कथासु यूयं युद्धानां युद्धस्य किंवदन्तीषु श्रोष्यथ । ६
 सावधानास्तिष्ठत, मैवोद्विजध्वं, यतः सर्वैषैतेन भवितव्यं, परिणामस्तु ७
 नापि तदा । वस्तुतो जातिर्जाते विरुद्धं राज्यञ्च राज्यस्य विरुद्ध-
 मुत्पास्यति, भविष्यन्ति च स्थाने स्थाने दुर्भिक्षमारौभृकम्पाः । ८
 उपक्रमः पुनर्यातनानां सर्वमेतत् । ८

मानवास्तदा क्लेशभोगाय युष्मान् समर्पयिष्यन्ति युष्मान् ९
 मारयिष्यन्ति च, देक्ष्यध्वे च यूयं सर्वजातिभिर्मन्त्रामहते ।
 तदानीं पुनर्बहवः स्वलिखन्ति, एकोऽन्यं समर्पयिष्यति विदेक्ष्यति १०
 च । कूटभाववादिनो बहवस्तोत्यास्यन्ति बह्वन् प्रतारयिष्यन्ति च । ११
 अनुष्णं भविष्यति च बह्वतराणां प्रेमाधर्माप्राचुर्यात् । यस्त्वनं यावत् १२
 स्थिरः स्थास्यति स तरिष्यति । सुसंवादस्य राज्यस्थापं घोषयिष्यते १३
 कृत्स्ने भूमण्डले साक्षात् सर्वजातीनां कृते । तदानीं पुनरुपस्था- १४
 स्यते परिणामः ।

अतो यूयं यदा भाववादिना दानीयेलेन कथितं ध्वंसकारि १५
 घृष्टवस्तु स्थाने पवित्रे संस्थितं द्रक्ष्यथ—पाठको बुध्यतां—तदा ते १६
 पलाय्य गिरीन् आश्रयन्तां ये यिद्धदिवायां विद्यन्ते, नावरोहतु च १७
 स खगेहात् किमप्यादातुं यो गृह्णष्टे विद्यते, स च न खवासं- १८
 स्थादातुं प्रत्यावर्त्ततां यः क्षेपे विद्यते । भविष्यन्ति च दिनेषु तेषु १९
 गर्भिण्यः सैन्यदायिन्यस्य सन्तापभाजनानि । तथा च प्रार्थयध्वं २०
 युष्माकं पलायनं यथा ग्रीतकाले विश्रामवारे वा न भवेत् । यत- २१

- सदा महाक्लेशो यादृशः सम्भविष्यति, आजगदारम्भाद् अद्य यावत्
 ११ तादृशो न सम्भूतो नापि कदा सम्भविष्यति । दिनानि तानि च
 चेन्न न्यूनकारिष्यन्त मर्त्यः कोऽपि तर्हि नातरिष्यत् । न्यूनोकारि-
 ष्यन्ते तु दिनानि तानि वरितजनानां कृते ।
 १२ तदा च०मा विमुञ्चित यूयमुक्ता अपि केनचित् पश्य खीष्टोऽत्र
 १३ वामुच विद्यत इति । यतः कूटखीष्टाः कूटभाववादिनस्योत्थास्यन्ति,
 प्रदर्शयिष्यन्ति च ते महाभिज्ञानान्यहुतलक्षणानि च तादृशानि
 येः साध्ये सति ते वरितानपि मनुष्यान् पथभ्रष्टान् करिष्यन्ति ।
 १४ पश्यत युष्मानह पूर्वमेवोक्तवान् । तत् पश्य स मरौ विद्यत इति
 १५ कथिते जने युष्मभ्यं यूयं मा निर्गच्छत, पश्य वा सोऽन्तःपुरे विद्यत
 १६ इति कथिते मा विमुञ्चित । यतो मनुष्यपुत्रस्यागमनं तथैव
 भविष्यति क्षणप्रभा यथा पूर्वदिश उदेत्य पश्चिमदिशं यावत्,
 १७ प्रकाशते । यत्र हि कुणपुं गृध्राश्च तत्र समागमिष्यन्ति ।
 १८ तेषान्तु दिनानां क्लेशाद् अव्यवहितपरं सूर्यः सान्धकारो
 भविष्यति, चन्द्रश्च स्वज्योत्स्नां न प्रदास्यति, नक्षत्राणि च नभसः
 ० पतिष्यन्ति गगनस्य बलानि च विचलिष्यन्ति । तदा व्योम्नि
 मनुष्यपुत्रस्याभिज्ञानं प्रकाशिष्यते । तदा गोष्ठ्यस्य सर्वा देशस्थाः
 शोकेन खल्वचांस्याहनिष्यन्ति, निरीक्षिष्यन्ते च पराक्रमेण महाप्रतापेन
 १ च परीतमाकाशीयमेघरथेनागच्छन्तं मनुष्यपुत्रम् । स च त्वर्यध्वनिना
 महानिनादेन सहितान् खट्वान् प्रहेष्यति, ते च गगनस्यैक-
 प्रान्तमारम्भापरप्रान्तं यावच्चतुर्भां त्रायुभ्यो मनुष्यांस्तस्य वरितान्
 समानेयन्ति ।

उडुम्बरवृक्षाद् दृष्टान्तं शिचितुमर्हथ । स्पष्टं यदा तस्य शाखा
 जायते, कोमला पत्राणि च विकीर्यन्ते, जानीय यूयम् आसन्नसदा

यौगकाल इति । तथैव यदा यूयं सर्वमेतद् द्रक्ष्यथ, ज्ञास्यथ तदा २२
स समीपस्थो दार उपस्थितश्चेति । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यावत् २४
सर्वमेतन्न सम्भवति, तावन्न व्यत्येय्यन्ति मानवा एतत्कालिकाः ।
द्यावापृथिव्यावत्येय्यतः, मम वाक्यानि तु नैवात्येय्यन्ति । २५

दिनस्य तस्य तु दण्डस्य च तस्य तत्त्वं कोऽपि न जानाति, स्वर्गीय- २६
दूता अपि न जानन्ति, जानाति तन्मम पिता केवलः । वास्तवं हि ०
नोहस्य काले यादृशमासीत् मनुष्यपुत्रस्यागमनेऽपि तादृशं भवि-
ष्यति । फलतो महावन्थाः प्राक्तनेषु दिवसेषु पोते नोहस्य १०
प्रवेशदिनं यावद् आसन्निविष्टा यथा मानवा भोजने पाने च विव-
हने विवाहने च नाजानंश्च तावद् वन्ययोपस्थाय यावत् सर्वं न १८
समद्विचिन्त, तादृशमेव भविष्यति मनुष्यपुत्रस्यागमने । नरयो र्दयो- ४०
स्तदा चेत्ते तिष्ठतोरेकतरो ग्राह्यतेऽन्यतरः परित्यज्यते । योषितो ४१
र्दयोः पेषणीनियुक्तयोरेकतरा ग्राह्यतेऽन्यतरा परित्यज्यते ।

अतो यूयं जाग्रत, यतो यूयं न जानीथ दण्डे कस्मिन् युष्माकं ४९
प्रभुरायातीति । जानीत परन्त्विदं यद् यदि गृहस्वाम्यज्ञास्यद् ४२
आयाति सौरः कस्मिन् याम इति, स तर्ह्यजागरिष्यत् कुक्षभेदश्च
स्वगेहस्य नासहिष्यत । तद् यूयमपि ससज्जास्तिष्ठत, यत आयास्यति ४४
मनुष्यपुत्रस्तस्मिन्नेव दण्डे दण्डो यो युष्माभिर्नानुभूयते ।

को नु खलु स विश्वतो बुद्धिमांश्च दासो यो यथासमये ४५
भृत्येभ्यो भक्ष्यवितरणाय स्वामिना स्वभृत्येष्वधिकृतः ? धन्यः स ४६
दासः स्वामी यमागमनकाले तथैवाचरन्तमासादयिष्यति । अहं ४७
युष्मान् सत्यं ब्रवीमि स तं कृत्स्ने सर्वस्वेऽधिकरिष्यति । मम स्वामी ४८
त्वागन्तुं विलम्बत इति मनसि ध्यात्वा दासः स दुष्टो यदि सहदा- ४९
मान् ताडयितुं समन्तैश्च सह भोक्तुं पातुश्च प्रवर्त्तते स तर्हि दिने ५०

यस्मिन् नापेक्षते दण्डश्च यं स न जानाति तदेव दासस्य स्वामी
 ५१ तस्योपस्थाय तं दिधाकरिष्यति भाग्यश्च तस्य कपटिभिः साङ्कं
 निरूपयिष्यति । तच्च रोदनं दन्तैर् दन्तघर्षणश्च सम्भविष्यतः ॥२४॥

विचारदिनमधि दृष्टान्तः शिष्टा च ।

२५१ स्वर्गराज्यं तदा भविष्यति सदृशं दशकन्याभि र्याः स्वप्र-
 १ दीपान् आदाय वरं प्रत्युद्गन्तुं निरिताः । तासां मथ्यादासन् पञ्च
 २ बुद्धिमत्यः पञ्च च बुद्धिहीनाः । यास्तु बुद्धिहीनास्ताः स्वप्रदीपान्
 ३ आदाय स्वसाङ्कं तैलं नाददिरे । बुद्धिमत्यश्च पुनः पात्रेषु तैलं
 ४ निधाय स्वप्रदीपैः सहाददिरे । विलम्बमाने तु वरे निद्रालुतां
 ५ गत्वा सर्वा एव प्रसुषुपुः । अर्द्धरात्रे त्वयम् उच्चर्ध्वनिं बभूव, पश्य-
 ६ तायाति वरो यूयं तत्प्रत्युद्गमनाय निर्गच्छत । कन्यास्तास्तदा सर्वा
 ७ उत्थाय स्वप्रदीपान् संशुक्रुः । बुद्धिहीनास्तदा बुद्धिमती जगदुः,
 ८ दत्तास्मभ्यं किञ्चिद् युष्मदीयतैलाद् यतो निर्वायन्यस्माकं
 प्रदीपाः । बुद्धिमत्योऽनेन प्रतिजगदुः, नैवं कर्तव्यम् । न पर्याप्तं
 भविष्यति तदस्माकञ्च युष्माकञ्च हते । क्रीणीत वरं यूयं विक्रो-
 १० ह्णुणा समीपं गत्वा स्वार्थं । तास्तु क्रयार्थं यावदपगच्छन्ति वरस्तावदु-
 पतस्थे, याः सञ्जीहतास्ताश्च तेन सह विवाहेत्सवीयगृहं प्रविशन्तु
 ११ द्वारञ्च रुद्धे । ततः परम् अन्यास्ताः कन्या आगत्य जगदुः, प्रभो
 १२ प्रभो, मोक्षयतु द्वारमस्माकते । स तु प्रतिबभाषे, युष्मानहं सत्त्वं
 १३ ब्रवीमि नाहं जाने युष्मान् । अतो यूयं जाग्रत, यतो यूयं दिवसं
 तं दण्डश्च तं न जानीथ, आयाति यदा मनुष्यपुत्रः ।

१४ फलतः स नरेण तेन सदृशः, यो विदेशगमनार्थं यात्राकाले

१५ निजदासान् आह्वय स्वसम्पत्तिं तेषु समर्पयत् । स एकस्मै गोष्ठीः

पञ्च, सुद्रापूर्णा अपरस्मै गोष्ठी द्वे, अन्यस्मै गोष्ठीमेकामित्यं यस्य

यथा सामर्थ्यं तस्मै तदनुकूलमर्थं ददौ ततश्च तूष्णं प्रतस्थे । ततो १६
 लब्ध्वा येन सुद्रागोष्ठः पञ्च स ताभिर्वाणिज्यं कुर्वन्पराः पञ्च
 गोष्ठीरुपार्जयामास । लब्ध्वा येन गोष्ठ्या दे स तथैवापरं गोष्ठीदय- १७
 मुपार्जयामास । लब्ध्वा तु येनैका गत्वा स भूमिं खनित्वा स्वप्रभो १८
 सुद्रास्तत्र न्यगूहत् । काले दीर्घेऽतीते दासानां तेषां प्रभुरागत्य १९
 तैः सह गणयति । लब्ध्वा येन गोष्ठः पञ्च स तदोपस्थाचापराश्च २०
 गोष्ठीः पञ्चानीष व्याजहार, प्रभो समर्पिता भवता मयि गोष्ठः
 पञ्च । पश्यतु ताभिर्मयापरा गोष्ठः पञ्चोपार्जिताः । तस्य स्वामी २१
 तं जगाद, साधु भद्र विश्वस्त दास, आसीत्स्वं स्वल्पेषु विश्वस्तः,
 बहुषु मयाधिकारिष्यसे, गत्वाभ्यन्तरं भव भागी स्वप्रभोरानन्दस्य ।
 अनन्तरं लब्ध्वा येन गोष्ठ्यौ दे सोऽप्युपस्थाच व्याजहार, प्रभो २२
 समर्पिते भवता मयि गोष्ठ्यौ दे, पश्यतु ताभ्यां मयापरं गोष्ठी-
 दयमुपार्जितं । तस्य स्वामी तं जगाद, साधु भद्र विश्वस्त दास, २३
 आसीत्स्वं स्वल्पेषु विश्वस्तः बहुषु मयाधिकारिष्यसे । गत्वाभ्यन्तरं
 भव भागी स्वप्रभोरानन्दस्य । ततः परं लब्ध्वा येन गोष्ठ्येका, २४
 सोऽप्युपस्थाच व्याजहार, प्रभो भवान् नरः कठोरः, नोप्तवान् यच्च
 वीजानि कुन्तति तच्च ग्रन्थं, न यच्च विकीर्णवान् सञ्चिनोति तच्च,
 अतोऽहं भीतो गत्वा भूमौ गोष्ठीं भवतो गूढवान्, पश्यतु यद् २५
 भवतस्तद् गृह्णातु । तस्य स्वामी तु प्रतिगदन् तमब्रवीत् रे कुष्ट २६
 मन्द दास, त्वत्तेदं भो त्वज्जायि यन्मया नोप्तानि यच्च वीजानि
 कुट्यते तच्च ग्रन्थं, न यच्च विकीर्णं सञ्चीयते तथेति? तथा सति २७
 आसंस्त्वया मदीयसुद्रा वणिक्पुर्पयितव्याः, तथा कृतेऽहमेवोपस्थाच
 निजस्वं मम सृष्टिं चादायिष्ये । अतो यूयं गोष्ठीं तामस्माद् २८
 अपहृत्य दशगोष्ठीनाम् अधिकारिणे दत्त । यतो यस्य कल्पश्चिद् २९

- आसौ तस्मै दायिष्यते तस्य च प्राप्नुय्मं भविष्यति, यस्य तु नासौ
- १० तस्य यदस्ति तदपि तस्माद् अपहारिष्यते । दासं परन्विमम् अनुपयोगिनं तिमिरे वहिःस्थे निक्षिपत, तच्च रोदमं दन्तैर्दन्त-
घर्षणञ्च सम्भविष्यतः ।
- ११ यदा^१ तु स्वप्रतापापान्वितो मनुष्यपुत्रः सञ्जितः सर्वैर्दुतैः पवित्रै-
- १२ रागमिष्यति, स तदा स्वप्रतापसिंहासन उपवेक्ष्यति जातयश्च सर्वा-
स्तस्य समन्त्रम् एकचौकारिष्यन्ते । यथा च पाल्लरक्षकः पृथक् करोति
- १३ मेघेभ्यश्चागान्, स तथा विभज्य मनुष्यांस्तान् पृथक् करिष्यति,
- १४ स्थापयिष्यति च मेषान् खदचिणे त्वजान् ख्वामे । ततः परं राजा
वदिष्यति खदचिणे स्थितान्, भो मत्पितुराशौर्वीदभाजनान्यायात,
- १५ दायवद् भुङ्क्त राज्यमुपकल्पितं युष्मदर्थमाजगत्स्थापनात् । यतो
मयि जुत्त्वामे यूयं मङ्गं भक्ष्यम् अदत्त, त्वातुरे माम् अपाययत,
- १६ अतिथौ माम् अन्वगृहीत, विवस्त्रे मां वासांसि पर्यधापयत,
- १७ अस्त्रस्थे मां पर्यपश्यत, कारानिहिते माम् अभ्यागच्छत । धार्मिकासौ
तदा तं प्रतिभाषिष्यन्ते, प्रभो दृष्टो वा कदा भवान् अस्माभिः
जुत्त्वामो भक्ष्येण तर्पितश्च ? दृष्टो वा कदा त्वातुरः पायितश्च ?
- १८ दृष्टो वा कदा भवान् अतिथिरस्माभिरनुगृहीतश्च ? दृष्टो वा कदा
१९ विवस्त्रो वासांसि परिधापितश्च ? सञ्जितो वा कदा भवान् अस्त्रस्थः
२० कारानिहितो वास्माभिः परिदृष्टश्च ? राजा तांस्तदा प्रतिवदिष्यति,
युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, भ्रातृणां ममैतेषां चोदिष्टानाम् एकं प्रति
२१ युष्माभि र्यावद् अकारि तावन्मां प्रत्यकारि । ततः परं स वामे
स्थितानपौत्यम् आस्रपिष्यति, रे शत्रा यूयं मत्तो दूरमपगच्छता-
नन्तम् अग्निम् उपकल्पितं दिवावलस्य तदीयदूतानाञ्च कृते ।
- २२ यतो मयि जुत्त्वामे यूयं मङ्गं भक्ष्यं नादत्त, त्वातुरे मां नापा-

यद्यत, अतिथौ मां नान्वगृह्णीत, विवस्त्रे मां वासो न पर्यधापयत, ४१
 अस्त्रस्त्रे कारानिहिते वा मां न पर्यपश्यत । तेऽपि तदोत्तरं कृत्वा ४४
 तं गदिष्यन्ति, प्रभो, कदा वा भवन्तं क्षुत्क्षामं वा तृषातुरं वातिथिं
 वा विवस्त्रं वास्त्रस्त्रं वा कारानिहितं वा दृष्ट्वास्माभिर्भवतः परि-
 चर्या न कृता ? स तांस्तदा प्रतिभाषिष्यते, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ४५
 युष्माभिः क्षोदिष्ठानामेतेषाम् एकं प्रति थावस्त्राकारि तावन्नामेव
 प्रति नाकारि । ततोऽपगमिष्यन्तीमे दण्डं भजितुमनन्तं धार्मिका- ४६
 स्त्वनन्तं जीवनम् ॥ ० ५ ॥

यीशोः शेषद्वःस्तभोगमरणञ्च ।

समाप्य वाक्यानि सर्वाण्येतानि यीशुः स्वशिष्यान् जगाद, २६ १
 जानौथ यूयं यदुपस्थास्यते 'निस्रारपर्व' दिनदयात् परं, मनुष्य- १
 पुत्रस्तदा क्रुशारोपणाय समर्पयिष्यते । काले तस्मिन् मुख्ययाजकाः १
 शास्त्राध्यापकाः प्रजानां प्राचीनाश्च महायाजकस्य कायाफाभिधस्य
 हर्मे समाजगुः सम्मन्त्रयामासिरे च यथा यीशुं कलेन धृत्वा ४
 हन्युः । ते त्वदंश्च मेव पर्वणि, चेत् तथा भविष्यति कलहो ५
 जनानां मध्ये ।

यीशोरभिषेकः ।

वैथनियायान्तु यीशौ शिमोनस्य कुष्ठिनो गेहे विद्यमाने १
 योषिदेका श्वेतोपलभाजनेन महाहं सुगन्धितैलमानीय तस्यान्तिकं ०
 गत्वा स्नाययामास तच्छिरसि तस्य भोजनायासीनस्य । एवं दृष्ट्वा ८
 शिष्यास्तस्यासन्तुष्टा भूत्वा अगदन्, कथमयमप्ययः ? तैलेऽस्मिन् ८
 विज्ञौते मूख्यं महत्तुं दरिद्रेभ्यो दातुञ्चाशक्यत । यीशुस्तु १०
 तज्ज्वालां तान् बभाषे, 'कुह्य कथं दुःखिता योषामिमां ? कृतवती-
 यन्तु मयि कर्म सत् । यतो दरिद्राः सततं युष्मत्किनोऽहन्तु न ११

११ सततं युष्माकङ्गी । देहे मम तैलमिदं निषिध्यं तावत् कृतवती
 ११ कर्म्म मम समाधुपयोगि । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि कृतस्त्रय जगतो
 यत्र कुत्रचिद् घोषयिष्यते सुसंवादोऽयं, तत्र सर्वत्र कथयिष्यते
 कर्म्मायितत् कृतमनया स्मरणायमस्याः ।

१४ तदा*दादशशिष्याणाम् एक ईष्करियोतीथो यिह्मदा इत्यभिधो
 १५ मुख्यथाजकानां समीपं गत्वा जगाद, अहं यत् तं युष्मासु.
 समर्पयेयं तद् यूयं मद्यं किं दातुं, सन्मताः? ततस्ते चिंशद् रौप्य-
 १६ सुद्रास्तोलयामासुस्तस्य कृते । तदाप्रष्टव्यगवेषयत् स तत्समर्पणं
 समयम् । निस्तारपर्वपालनम् प्रभोर्भोजन्यापनञ्च ।

१७ अनन्तरं निष्क्रिण्णपूपानां प्रथमे दिने यौगोः*समीपम् उपस्थाय
 शिष्यास्तं जगदुः, भवत इच्छातः कुत्रास्माभिरुपकल्पयितव्यं भोजनं
 १८ निस्तारपार्वणं? स बभाषे, यूयं नगरममुकस्य समीपं गत्वा तं
 ब्रूत, गुरुर्वक्ति, आम्नन्नो मम कालस्तव गृहेऽहं स्वशिष्यैः सह
 १९ निस्तारपर्वं सम्पादयिष्यामि । अतो यौगुना यथादिष्टं शिष्यास्तथैव
 २० कुर्वन्तो भोजनं निस्तारपार्वणमुपकल्पयामासुः । सन्ध्यात्यान्तु
 २१ जातायां यौगु दादशशिष्यैः सह भोजनार्थम् उपविवेश । तेषु च
 भक्षमाणेषु स बभाषे, अहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, युष्माकम् एको
 २२ मां समर्पयिष्यति । अनेन तेऽतीव शोचन्तः प्रत्येकं तं प्रष्टुम्
 २३ आरेभिरे, प्रभो स किमहं? स तु प्रतिबभाषे मया सर्द्धं यः
 २४ सूपपात्रे पाणिममज्जयत् स एव मां समर्पयिष्यति । मनुष्यपुत्रमधि
 यथा लिखितमास्ते स तथैव प्रयाति, नरेण येन तु मनुष्यपुत्रः
 समर्प्यते स सन्तापपात्रं । तस्य नरस्य जन्म चेज्जामविष्यत् तर्हि
 २५ तेनैव तस्य क्षेमम् अभविष्यत् । तस्य समर्पयिता यिह्मदास्तदा
 प्रतिजगाद, भो रब्बिन् स किमहं? स बभाषे, त्वं व्याहारीः ।

अतस्तेषां भोजनकाले यीशुः पूषमादायाग्रीर्वादं कृत्वा तं भङ्गा १९
 शिष्येभ्यो ददौ वभाषे च, गृह्णीत भुङ्क्ष्वम्, एतन्मम शरीरं ।
 ततः स पानपाचमादाय धन्यवादं कृत्वा तेभ्यस्तद् ददौ वभाषे २०
 च, पिबतानेन सर्व्वे, यत एतन्मम श्रोणितं पापमोचनाय वङ्कनां २०
 कृते विस्वाव्यमाणं नूतननियमस्य श्रोणितं । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, २८
 गोस्तनीलतोत्पन्नोऽयं रसो दिने यस्मिन् मम पितृराज्ये नवीनो
 मया युष्माभिः सह पायिष्यते, अद्यारभ्य तद्दिनं यावत् स मया
 नैवं पायिष्यते । ततस्ते स्तोत्रं गीत्वा जैतूनपर्वतं जग्मुः । २०

यीशुस्तदा जगाद, रात्र्यामस्यां सर्व्वे यूयं मयि स्खलिष्यथ, २१
 यतो लिखितम् अस्ते “अहं व्रजरक्षकमाहनिष्यामि, व्रजस्य मेघास्य
 विकीर्णां भविष्यन्ति ।” परन्तु ममोत्थानात् परम् अहं युष्मदपे २१
 गास्तीक्ष्णं यास्यामि । पिचस्तं प्रतिजगाद, सर्व्वेऽपि चेद् भवति २२
 स्खलेयुस्तथाप्यहं कदाचन न स्खलिष्यामि । यीशुस्तं जगाद, त्वामहं २४
 सत्यं ब्रवीमि, रात्र्यामस्यां कुङ्कुटस्य रवात् प्राक् त्वं मां चिह्नितः
 प्रत्याख्यास्यसि । पिचस्तं ब्रवीति, यद्यपि भवता साहूँ मम मरणम् २५
 श्ववशं स्यात्, तथाप्यहं भवन्तं नैव प्रत्याख्यास्यामि । एवमेव शिष्याः
 सर्व्वेऽप्यभाषन्त ।

नेतश्चिमान्युद्याने यीशोर्मन्थान्तिकदुःखम् ।

यीशुस्तदा तेः सह नेतश्चिमानौत्यभिधं स्थानमुपस्थाय शिष्यान् २९
 जगाद युयमनोपविशत, यावदहममुच गत्वा प्रार्थनां कुर्व्वे ।
 अग्नन्तरं स पिचं सिबदिथस्य पुत्रौ च सङ्गिनः कृत्वा श्रोणितुं २०
 विषनुच्चारणे तांश्च जगाद, प्राणा मम मृत्यवे शोकापन्नाः, २०
 यूयमचावतिष्ठमाना मया सह जाग्रत । ततः स किञ्चिद् अघं २८
 गत्वाधोमुखो निपत्य प्रार्थयमानोऽब्रवीत्, भो मम पितः, यदि

- शक्यं स्यात् तर्हीदं पानीयपात्रं मत्तोऽपसरत्, तथापि न, मया,
 ४० अपि तु त्वया यथा वाञ्छयते तथैव भवतु । अनन्तरं स तेषां
 शिष्याणां समीपमागत्य तान् निद्राणान् दृष्ट्वा पितृं जगाद्,
 ४१ एवमेव यूयं घटिकाम् एकां मया साङ्गं जागर्तुं नाशकृत ? जागृत
 प्रार्थयध्वञ्च नो ज्ञेत् परीक्षां निवेक्ष्यध्वे, यत आत्मोद्यतः शरीरम्
 ४२ दुर्बलम् । द्वितीयवारं पुनर् ज्ञत्वा स प्रार्थयाञ्चक्रे भो मम पितः,
 पानीयपात्रमिदं यावन्मया न पीयते तावद् यदि मत्तोऽपसरितुं
 ४३ न शक्नुयात्, तवेच्छा तर्हि सिध्यतु । सोऽनन्तरमागत्य पुनस्तान्
 ४४ निद्राणान् ददर्श, यतस्तेषां नेचाण्यवशान्यासन् । ततः स तांस्त्यक्त्वा
 ४५ पुनरपगत्य द्वितीयवारं वाक्यं तदेव व्याहरन् प्रार्थयाञ्चक्रे । ततः
 परं स्वशिष्याणां समीपमागत्य तान् जगाद्, एवमेव यूयं निद्राणां
 विभ्रामं सेवध्वे किम् ? पश्यतोपस्थितः स दण्डो मनुष्यपुत्रश्च
 ४६ पापिनां करेषु समर्थते । उत्तिष्ठत वयं गच्छामः । पश्यत मम
 समर्पयिता समीपमागतः ।

यीशोः शत्रुहस्ते समर्पणम् ।

- ४७ पश्य स यावदित्यं भाषत आगमत् तावद् द्वादशानाम् एकोऽर्थतो
 यिज्ञदास्तेन साङ्गं च मुख्ययाजकानां जनप्राचीनानाञ्च सकाशाद्
 ४८ असियष्टिधारी महान् जननिवहः । तस्य समर्पयिता तेभ्यः सङ्केतं
 दत्तवान्, यथा, अहं यं बुभुक्षामि स एव सोऽस्ति यूयं तमेव
 ४९ धरतेति । अतः स तत्क्षणं यीशोरन्तिकमुपस्थाप्य, रश्मिन् प्रणाम
 ५० इत्युक्त्वा तं बुभुक्षन् । यीशुस्तु तमब्रवीत्, मित्र किमर्थमुपतिष्ठसे ?
 ५१ जनास्ते तदोपागत्य यीशौ हस्तार्पणं कृत्वा तं दधुः । पश्य नरसदा
 यीशोः सङ्गिनामेको हस्तं प्रसार्य कोषाभिजासिं निष्कृत्य महा-
 ५२ चाज्ञकस्य दासमाहृत्य तस्य कर्णमेकं परिबिच्छेद । यीशुसदा

तमब्रवीत्, तवासि पुनः स्वस्थाने निधेहि, यतो ऽसिघाहिणः सर्व्वे
 ऽसिना विनश्यन्ति । इदानीमेवाहं स्वपितरं याचितुं शक्नोमि, स ५९
 च मह्यं दादशम्यो बाह्वनीभ्योऽप्यधिकान् स्वर्गदूतान् वितरिष्यतीदं
 त्वया किम् असम्भवं मन्यते ? परन्त्वेतेनैव भवितव्यमिति शास्त्री- ५७
 योक्तयः कथं सेत्स्यन्ति ?

दण्डे तस्मिन् यीशु जन्निवहान् जगाद, दक्षुमिव मां धर्तुमस्मीन् ५४
 यद्यैवादाय किं यूयं वहिरागताः ? अहन्तु प्रत्यहं धर्मधात्रि
 युष्मत्सकाशमामौनोऽग्निचयं यूयं तदा न मां धृतवन्तः । सम्युतन्तु ५९
 सर्व्वमेतद् यथा भाववादिनां शास्त्रोक्तयः सिद्धिं गच्छेयुः ।

महायाजकसमक्षं यीशोर्विचारः ।

गिथ्यास्तदा सर्व्वं तं त्यक्त्वा पलायाञ्चक्रिरे । ये तु यीशुं धृतवन्तस्तेः ५०
 स महायाजकस्य कायापाः समीपं निन्ये । तत्र शास्त्राध्यापकाः
 प्राचीनाश्च समागमन् । पित्रस्तु दूरान्महायाजकस्य हर्म्यं यावत् ५८
 तमन्वव्रजत, परिणामं दिदृक्षुस्तत्र प्रविश्य पदातिभिः सहोपविवेश ।
 तदा मुख्यायाजकाः प्राचीनाः कृत्वा सभा च यीशुं हन्तुकामास्तस्य ५९
 प्रतिकूलं मृषासाध्यम् अमृगयन्त न तु लेभिरे बह्वेषु मृषासाक्षिषू-
 पागतेष्वपि न लेभिरे । पश्चात्तु द्वौ मृषासाक्षिणवुपस्थायोचतुः, असौ ६०
 व्याहृतवान् अहम् ईश्वरस्य मन्दिरं भङ्गा दिनत्रये निर्मातुं शक्नोमीति । ६१
 महायाजकोऽनेनोत्थाय तमब्रवीत्, किमपि त्वं किं न प्रतिभाषसे ? ६२
 इमौ तव प्रतिकूलं किं साध्यं दत्तः ? यीशुस्तु मौनम् अवलम्बयतिष्ठत् । ६३
 अनन्तरं महायाजकस्तं प्रतिवभाषे, अहं त्वां जीवनमयेनेश्वरेण
 ग्रपयाभि, त्वमीश्वरस्य पुत्रः त्रीष्टो न वेत्यस्मान् वद । यीशुस्तं जगाद, ६४
 त्वं व्याहर्षीः । अधिकन्तु युष्मानहं ब्रवीमि, इतः प्रभृति यूयं मनु-
 स्यपुत्रं प्रभावस्य दक्षिण आसीनम् आकाशीयमेघरथेनागच्छन्तश्च

- १५ वौचिख्यध्वे । महायजकस्तदा खवासांषि विदीर्य बभाषे, स ईश्वरनिन्दां
 चकारः साक्षिणामधिकानां किं प्रयोजनम् ? पश्यताधुनाश्रावि-
 १६ युष्माभिरौश्वरनिन्दा । युष्माभिः किं मन्यते ? ते प्रत्यवदन्, स प्राण-
 १७ दण्डमर्हति । ते तदा तस्यास्ये न्यष्टीवन् सुष्टिभिश्च तमाप्नन् । केचिन्तु
 १८ तं प्राहरुन्नवदंश्च, खीष्ट भावोक्त्यास्मान् वद कस्त्वां ताडितवान् ?

पितरेण यौगोः वारचयमस्तीकृतः ।

- १९ पित्रस्तु वह्निः प्राङ्गण आसीनोऽतिष्ठत् । दासी तदैका तस्मान्निक-
 २० मागत्याब्रवीत् त्वमपि गालीलीयस्य यौगोः संग्यामीः । स तु सर्वेषां
 समक्षम् अनङ्गीकुर्वन् जगाद, न बुध्यते मया त्वया किं गद्यते ।
 २१ तस्मिंश्च पुनर्गोपुरं गते काचिदन्या तं दृष्ट्वा जनास्तत्र विद्यमानानवदत्,
 २२ अयमपि नासरतीयस्य यौगोः संग्यामीत् । स ततः शप्तापुनरनङ्गीकुर्वन्
 २३ जगाद मनुष्यं तं न जानामीति । चणात् परं नरास्तत्र स्थिता उपागत्य
 पित्रमब्रुवन्, नूनं त्वमपि तेषाम् एकैतमोऽसि यतस्तव भाषा त्वां
 २४ व्यञ्जयति । स तदाभिगन्तुं दिव्यश्च कर्तुमारभ्याब्रवीत्, मनुष्यं तं न
 २५ जानामीति । सद्यस्तु कुक्कुटो रुराव । अनन्तरं कुक्कुटरावात् प्राक्
 त्वं मां त्रिह्रलः प्रत्याख्यास्यमीति वाक्यं यत् स यौगोःनोक्तस्तत्
 स्मृत्वा पित्रो वह्निं गत्वा तीव्रं रुरोद ॥ २६ ॥

२७

- ततः परं जाते पुनः प्रातःकाले मुख्ययाजका जनानां प्राची
 १ नास्य सर्वे यौगो विरुद्धं तस्य बध्दर्थं मन्त्रणां चक्रुर्बद्धा च तम-
 पनीय देशाधिपतौ पन्तीये पौल्लाते समर्पयामासुः ।

ईष्करियोनीययिहृदाकर्तृकः आत्मवधः ।

- २ कृता यौगो र्दण्डाच्चेति दृष्ट्वा तस्य समर्पयिता यिहृदास्तदानुतथ
 तास्त्रिंशद् रौप्यमुद्रा मुख्ययाजकेषु प्राचीनेषु च प्रत्यर्पयन् बभाषे,
 ३ शोणितं निरपराधं संमर्थ पापं मयाकारीति । ते त्वब्रुवन्, किमने-

नास्माकं ? त्वयैवास्मोच्यतां । स तदा रौप्यमुद्रास्ता मन्दिरे निक्षिप्य ५
 प्रतस्थे गत्वा चात्मानं प्रतिलिख्य ममार । ततो मुख्ययाजकास्ता मुद्रा ६
 आदाय जगदुः, भाण्डागारे स्थापनमेताषामविधेयं यतः शोणितस्य ७
 मुख्यमेतत् । अतस्ते मन्त्रणां कृत्वा ताभिर्विदेशिनां मृतानां समा- ८
 धिस्थानं कुम्भकारस्य चेन्नमृः । तद्धेतुना चेन्नस्य तस्याद्यापि प्रबलं ९
 शोणितं चेन्नमिति नाम सम्भूतम् । इत्थं भाववार्दिना थिरमियाहेण
 व्याहृतमिदं वाक्यं सिद्धिं गतं, यथा, “इसायेसः मृतानाम् आदेशाद् १०
 यस्य मुख्यं निरूपितं, तस्य मुख्यवतौ मुख्यं चिंशन्मुद्रामाणं कथं तैरादाय १०
 सदाप्रभु मां यथादिच्छत् तथा कुम्भकारस्य चेन्नैर्पितमिति” ।

देशाध्यक्षसमस्त यौशोर्विचारः ।

अनन्तरं यौशु देशाधिपतेः समस्तम् अतिष्ठत् । स तु देशाधि- ११
 पतिसं पप्रच्छ त्वं किं यिह्यदीयानां राजा ? यौशुस्तमवादीत्,
 भवान् व्याहरति । मुख्ययाजकैस्तु प्राचीनैश्च क्रियमाणे तस्याभियोगे ११
 स किमपि न प्रत्यभाषत । तदा पीक्षातस्तं ब्रवीति, न किं शृणोषि ११
 तव विद्वद्भूमौ माण्डवर्चांसि कति वदन्ति ? स तु तस्मै नैकस्यापि १४
 वचनस्योत्तरम् अदात् । अनेन देशाधिपतिरतीवाश्चर्यं मेने ।

रौतिरिषश्चासीत् यद् देशाधिपतिः प्रतिवर्षं पर्वणि तस्मिन् १५
 जनानां कृते तैरभौषितम् नरमेकं कारागुप्तं मोचयतीति । प्रसिद्धो १६
 नर एकस्तेषां तदा बारब्बा इतिनामकः कारागुप्त आसीत् । तेभ्यतः १७
 समागतेषु पीक्षातस्तान् अपृच्छत्, यूयं मत्तः कतरस्य मोचनं
 वाञ्छथ ? बारब्बाः किंवा ख्रीष्ट इति विख्यातस्य यौशोः ? यतो १८
 देशाधिपतिनाज्ञायत स यन्मात्सर्यात् तैः समर्पितः ।

अनन्तरं यदा स विचारासन उपविष्ट आसीत् तस्य पत्नी १९
 तदा प्रेथं प्रक्षित्य तं जगाद, धर्मवता तेन सह व्यापारः कोऽपि

- भवतो मा भवतु यतस्तस्य कृतेऽद्य स्वप्नदर्शने संभूता मम यातना
 १० बद्धतरा । यथा तु जननिवहो बारब्बां याचेत यीशुश्च नाशयेत्
 ११ सुख्ययाजकाः प्राचीनाश्च तांस्तथा प्रावर्त्तयन् । देशाधिपतिस्ततस्तान्
 पप्रक्ष युष्मदिच्छातस्तयो द्वयोः कतरो मया मोचयितव्यः ? ते
 १२ जगदुः, बारब्बाः । पीलातस्तान् अग्रवीत्, ख्रीष्टाभिधं तर्हि तं
 यीशुं प्रति मया किं कर्त्तव्यम् ? सर्वे तमब्रुवन् स क्रुशमारोप्य-
 १३ ताम् । देशाधिपति बभाषे, कथमेतत् ? किमपराद्धं तेन ? अनेन
 १४ तेऽधिकं क्रोशन्तोऽवदन् स क्रुशमारोप्यताम् । तदा यत्नो मम
 विफलः प्रत्युताधिकः कलहो जायत इति दृष्ट्वा पीलातस्तोयमादाय
 जननिवहस्य समक्षं हस्तौ प्रक्षाल्य बभाषे, धर्मवतोऽस्य शोणितपा-
 १५ तने निर्दोषोऽहं युष्माभिरालोच्यतामिति । कृत्स्नः प्रजानिवहस्तु
 तं प्रतिबभाषे, तस्य शोणितम् अस्माकम् अस्मत्सन्तानानाञ्च शिरःसु
 १६ वर्त्ततां । तेषां कृते स तदा बारब्बां मोचयामास यीशुन्तु कश्चाभिः
 प्रहार्यं क्रुशारोपणार्थं समर्पयामास ।
 १७ देशाधिपतेः सैनिकमरा यीशुं तदा राजहर्म्यस्थाभ्यन्तरं गौत्वा
 १८ सैन्यदलं कृत्स्नं तस्य परितः समागमयामासुः । वस्त्राणि तस्य च
 १९ मोचयित्वा तं लोहितवर्णं प्रावारं परिधापयामासुः कण्टकैश्च स्त्रजं
 निर्झाय तस्य शिरसि निदधुस्तस्य दक्षिणहस्तोपरि च नलं सम-
 २० र्पयामासुरनन्तरं तस्य समक्षं जानुपातं कुर्वन्त उपह्रासेन तमवदन्,
 २१ यिह्मदीयानां राजन् प्रणामः । पुनश्च तस्मिन् निष्ठौ च तं नल-
 मादाय तस्य शिरोऽताडयन् । इत्थं तम् उपहस्य तं प्रावारं मोचयित्वा
 तस्य स्त्रवासांसि परिधाप्य च क्रुशम् आरोपयितुं तम् अपनित्यः

यीशोः क्रुशारोपणं स्रष्टुम् ।

- २२ निर्गच्छन्तस्तु ते 'शिमोननामकं कुरीणीयं नरमेकमासादथा-

मासुर्दंष्ट्रस्य तं, कुंशं तस्य वोढुं वेतनं विना । अनन्तरं गङ्गाया- ३३
 र्थतः कपालखलमित्यभिधं स्थानमुपस्थाप्य पानौशार्थं ते तस्मै पित्त-
 भिश्रितम् अक्षरसं ददुः । स तु तमास्त्राद्य पातुं नाङ्गीचक्रे । ३४
 अनन्तरं ते तं कुशमारोप्य गुटिकापातेन तस्य वासांसि मियो ३५
 विभेजिरे । इत्थं भाववादिनोक्तेयं कथा सिद्धिं गता, यथा,

मामकीनानि वस्त्राणि स्वमध्ये विभजन्ति ते ।

मत्परिच्छदलिप्तातो गुटिकां पातयन्ति च ॥

अनन्तरं ते तत्रोपविश्य तम् अरक्षन् । तस्य शिरस्योर्द्ध्वं ते ३६
 बबन्धुरिदं तस्याभियोगलेखं यथा, धिक्कदिनां राजा यौशुरयम् । ३७
 तदा च दस्यू द्वौ तेन सार्द्धं कुशे आरोप्येताम्, एकतरस्तस्य दक्षिणे ३८
 वामे चान्यतरः ।

अनन्तरं ये मनुष्या मार्गेण तेनाग्रजंस्ते शिरांसि चालयन्तस्त- ३९
 मित्यमनिन्दन् यथा, मन्दिरभञ्जक दिनत्रये च तस्मिन्मतरात्मानं ४०
 तारय । लञ्चेदीश्वरस्य पुत्रोऽसि तर्हि कुशादवरोह । शास्त्राध्यापकैः ४१
 प्राप्नुनैश्च सार्द्धम् ईदृशमेव तमुपहसन्तो मुख्ययाजका अपि
 तमवदन्, सोऽपरान् अतारयत्, आत्मानं तारयितुं न शक्नोति ।
 स चेद् इत्यायेतस्य राजास्ति तर्हीदानीं कुशाद् अवरोहतु, तथा ४२
 कृते वयं तस्मिन् विश्वसिष्यामः । स ईश्वरे विश्वासं कृतवान् ईश्वरस्येत् ४३
 तम् अभिरौचयति तर्हि तमुद्धरतु, यतः स कथितवान् ईश्वरस्य
 पुत्रोऽहं । तेन सार्द्धं कुशादरोपितौ दस्यू तावपि तथैव तमपवदताम् । ४४

आमध्याह्नात्तु तृतीयप्रहरं यावत् कृत्स्ने भूतलोऽन्धकारोऽभूत् । ४५
 तृतीये प्रहरे च यौशुरात्क्रोशकुच्चरवेण बभाषे, एली, एली, लाप्सा ४६
 श्रवकानीति, अस्थार्योऽयं,

हे मदीशं मदीशं त्वं मां परित्यक्तवान् कुतः ।

१७ तच्छ्रुत्वा तच्च स्थितानां नराः केचिदवदन् असविलियमाङ्गयन्ति ।
 १८ तत्क्षणञ्च तेषामेको द्रुत्वा स्पञ्जमादायास्तरसेन पूरयित्वा नलाये
 १९ बद्धा तम् अपीयत् । अपरे त्ववदन्, निवर्त्तस्व, अमुं तारयितुम् ।
 एलिष आगच्छति न वेत्यस्माभिर्दृश्यताम् ।

५० ततः परं यीशुः पुनरुच्चैरुत्क्रुश्य प्राणांस्तत्याज । पश्य च तदा
 ५१ मन्दिरस्य तिरस्करिण्यतोऽधो यावद् विदद्रे भूस्त्रकम्पे ग्रीला
 ५२ विचिच्छिदिरे श्रवागाराणुहाटयामासिरे निद्राणानाञ्च पवित्राणां
 ५३ कुणपानि बह्न्युत्थापयाञ्चकिरे तस्योत्थापनात् परञ्च निर्गत्य ते
 ५४ पुण्यनगरं प्रविश्यानेकेषां प्रत्यक्षीबभूवुः । तांस्तु भूकम्पादीन् व्यापा-
 रान् दृष्ट्वा शतपति र्यीशो रक्षणे नियुक्तास्तस्य संज्ञिनश्चातीव
 भीत्वावदन्, सत्यम् आसीदसावीश्वरस्य पुत्रः ।

५५ अपि च गालीलतो यीशुम् अनुगतास्तत्परिचर्यायाञ्च नियुक्ता
 ५६ बह्वो योषितो दूरादवलोकमानास्तत्राविद्यन्त । तासां मध्ये मृगद-
 लीनी मरियम्, याकोबथोय्योश्च माता मरियम् सिबदियसुतयो
 माता चासन् ।

यीशोः समाधिः ।

५७ सन्ध्यायान्तु जातायाम् अरिमाथियानिवासी योषेफनामक
 ५८ एको धनी नर आगमत् । सोऽपि यीशोः शिष्यः । स पीलातस्य
 समीपं गत्वा यीशोर्देहं ययाचे । आदिष्टे तदा पीलातेन देहस्य
 ५९ दाने योषेफो देहमादाय शुचिना चैमवस्त्रेण वेष्टयामास
 ६० तक्षिते ग्रीलरन्ध्रे च स्त्रार्थं स यच्छ्रवागारं निर्मितवांस्तस्मिन्
 नूतने श्रवागारे निदधे महाश्वानञ्च लोठयित्वा श्रवागारस्य मुखे
 ६१ दत्त्वा प्रतस्थे । तच्च तु मृगदलीनी मरियम् • अन्यतरां च मरियम्
 श्रवागारस्य सम्मुखम् उपविश्यावातिष्ठेताम् ।

परदिने त्वर्थतः सञ्जनदिनात् परं यद्दिनं तस्मिन् मुख्यवाजकाः ११
 फरीशिनस्य पीलातस्य समचं समेत्य जगदुः प्रभो स प्रवञ्चको १२
 जीवत्कालं सक्तवान् दिनचयात् परम् सत्यास्थामौत्थसाभिः स्मर्यते ।
 अतस्तृतीयं दिवसं यावत् तच्छ्वागारस्य रक्षणं भवतादिश्रुताम् । १३
 नोचेत् शिष्यास्तस्य नक्तमागत्य तं हत्वा जनेभ्यः कथयिष्यन्ति स
 मृतानां मध्यादुत्थापित इति । एवं सत्यादिभ्रान्तितोऽग्निमा
 भ्रान्तिरनिष्टतरा भविष्यति । पीलातस्तान् जगाद, प्रहरिवर्गो १५
 युष्माकमास्ते, गत्वा तत् स्थानं यथाज्ञानं गोपयत । ते तदा गत्वा १६
 तमस्थानं सुद्रयाङ्कयित्वा प्रहरिवर्गेणापि श्वागारम् अगोपयन् ॥ २ ७ ॥

अप्रश्नानाद् योशोक्त्यानम् ।

शिष्यान् प्रति तस्य शेषाद्विशेषः ।

विश्रामवारे तृतीये सप्ताहस्य प्रथमदिवसस्य प्रातःकाले २८ १
 मग्दलीनी मरियम् सा सान्यतरा मरियम् तच्छ्वागारं द्रष्टुमा-
 गच्छताम् । पश्य च तदा महान् भृङ्गोऽभूत्, यतः प्रभोरेको १
 दूतः स्वर्गाद् अवसृज्य समीपमागत्य प्रस्तरं तं दारासोठयित्वा तदु-
 पर्युपविवेश । तस्य तु विद्युदिवाभा तुषारवच्छुक्तस्य परिच्छद २
 आस्तां तस्य भयाच्च रचकाः समुद्रिग्रा मृतकल्पास्य बभूवुः । स ४
 दूतस्ते योषिते प्राह, युवां मा भैष्टं यतोऽहं जाने युवां क्रुशारोपितं ५
 यौशम् अन्विष्यथः । स त्वच न विद्यते यतः स यथोक्तवांस्तथै- ६
 वोत्थापितः । आयातं यच्च प्रभुरग्रेत स्थानं तस्मिन्नीचेथां गत्वा च ७
 सत्वरं तस्य शिष्यान् वदतं स मृतानां मध्यादुत्थापितः पश्यत च स
 युष्मदद्यतो गास्त्रीलं याति, तच्चैव तं द्रक्ष्यथ । पश्यतमहं युवाभ्यां ८
 कथितवान् । ततस्ते सभयं महानन्देन च सत्वरं श्वागारात् प्रस्थाप्य
 तस्य शिष्येभ्यः संवादं दातुम् अद्रवताम् । पश्य च शिष्येभ्यस्तयोः ९

- संवादं दातुं गच्छत्यौशीशुस्ते साक्षात्कृत्याव्रवीत्, युवयो मङ्गलं
 १० भूयात् । ते चोपागत्य तस्य चरणौ धृत्वा भजनाम् अकार्हाम् ।
 तदा यौशुस्ते अवादीत्, मा भैष्टं गत्वा तु मम भ्रातृन् ममैन-
 मादेशं ज्ञापयतं यत् तैर्गालीक्षं गन्तव्यं, तत्रैव ते मां द्रक्ष्यन्तीति ।
 ११ यावत् ते गच्छतः पश्य तावद् रक्षकवर्गस्य केषिन्नरा नगर-
 सुपस्त्राय यद्यद् वृत्तं तत् सर्वं मुख्याजकेभ्यो निवेदयामासुः ।
 १२ ते तु प्राचीनैः सह समेत्य मन्त्रणाञ्च कृत्वा सैनिकनरेभ्यो यथेष्टा
 १३ रौप्यमुद्रा ददु बभाषिरे च यूथं वदत, शिथ्यास्तस्य राजावागत्य
 १४ निद्रितेष्वस्त्रासु तम् अचूचुरक्षिति । यदि च देशाधिपतेः समक्षम्
 अस्य अवणं भवेत्, वयं तर्हि तम् अनुमेयामो युष्मांस निःशङ्कान्
 १५ करिष्यामः । ततस्ते ता मुद्रा गृहीत्वा यथा शिञ्चितास्तत्रैव चक्रुः ।
 सा च कथा यिद्धदिनां मध्ये व्याप्याद्याप्यवतिष्ठते ।
 १६ एकादश शिथ्यास्तु गालीक्षं गत्वा यौशुना निर्दिष्टे गिरावुप-
 १७ तस्थिरे । तस्य वृद्धा तस्य भजनां चक्रुः । केषिन्तु समग्रेरत । तदा
 १८ यौशुः सुमीपमावत्य तैः संलपन् बभाषे, स्वर्गमेदिन्यो निर्लिप्तं
 १९ सामर्थ्यं मङ्गलम् अदायि । अतो यूथं गत्वा यावतीं जंतीः शिथ्यान्
 कुर्वन्तः पितुः पुत्रस्य च पवित्रस्यात्मनस्य नामोद्दिश्य तान् स्त्रापयत,
 २० शिञ्चयत च तांस्तत्सर्वस्य रक्षणं युष्मानहं यद्यदादिष्टवान् ॥ अधिकान्तु
 पश्यत, युष्मानं यत्नवत् सर्व्वदिनान्यहं युष्माभिः सार्द्धमाप्ते ॥ २८ ॥

मार्कलिखितः सुसंवादः ।

प्रभो यौगुक्षौष्ठ्यं स्थापनं परीक्षा च । ॥

ईश्वरपुत्रस्य धीशोः स्त्रीष्टस्य सुसंवादारम्भः । भाववादिनां ग्रन्थे १
लिखितम् आस्ते, २

पश्य तद्गमनस्थाये स्तदूर्तं प्रहिणोम्यहं ।

तवाग्रे तव पन्थानं स हि सञ्जीकरिष्यति ॥

मरौ घोषयतः प्रोक्षैरस्त्रयं कस्यचिद् रवः । ३

प्रभोः संस्क्रुताध्वानं विधुङ्क्षुं तत्सृती अजुः ॥

तथैव घोहनः प्रान्तर उपस्थायास्त्रापयत् पापमोक्षनाय च मनः- ४
परावर्त्तनार्थकम् स्थापनम् अघोषयत् । अपि च यिद्धदिथाया ५
निखिलो जनपदो यिरुशालेमनिवासिणश्च तदन्तिकम् अपागच्छन्
सर्व्वं च स्थापयानि स्त्रीकुर्व्वाणास्तेन यद्दैननयाम् अस्त्रायन्त ।
स तु घोहन उड्डालोमजपरिधानस्र्गपटुकया बद्धकटिस्थासीत् पत- ६
ङ्गान् वन्यमधु चाभक्षयत् । घोषणकाले तु सोऽवदत्, मन्तो बल- ७
वन्तरो नरो मत्पश्चाद् आयाति, नत्वा तदीयोपानहो बन्धन्यौ
मोक्षुमप्यहं न योग्यः । अहं तावद् युष्मान् तोये स्थापितवान्, ८
स तु युष्मान् पवित्र आत्मनि स्थापयिष्यति ।

तेष्वेव दिनेषु धीशु गालीकस्थानासरताद् आगत्य घोहनेन ९
यद्दनि स्थापयास्त्रके सद्यश्च तोयान्निर्गच्छन्नेव स गगनं भिद्यमानम् १०
आत्मीयश्च कपोतमिव स्त्रोपर्य्यवतरमाणम् अदृष्टत्, स्त्रगर्गस्थं ११
वाणी समभूत् त्वं मम प्रियः पुत्रो यस्मिन्मह प्रीत इति ।

१९ तत्स्थण्णात्मा तं मरुमपनिनाय तच्च मरौ तिष्ठंश्च स चत्वारिं-
 १९ शद् दिनानि श्रैतानेन पर्येक्ष्यत सत्तैः सार्द्धंश्चावर्त्तत स्त्रगदूताश्च
 तं पर्येषरन् ।

प्रभो यीशोः प्रकाशकाय्यारम्भः ।

- १४ समर्पिते . तु योहने यीशु गलीलमागत्येश्वरराज्यस्य सुसंवादं
 १५ घोषयन्नब्रवीत्, सङ्पूर्णः कालः समुपस्थितश्चेश्वरस्य राज्यं । यूयं
 मनांसि परावर्त्तयत सुसंवादे च विश्वसित ।
 १६ ततः परं गलीलीयसमुद्रस्य तटे विहरन् स शिमोनं तस्य
 भ्रातरम् आम्न्रियञ्च समुद्रे जालं क्षिपन्तौ ददर्श यतस्तौ धीवरा-
 १७ वास्ताम् । यीशुस्तावन्नवीत् मम पश्चाद् आयातम् अहञ्च युवां
 १८ मानवधारिणौ धीवरौ विधास्यामि । तदा तौ सपदि स्त्रजास्त्रानि
 १९ त्यक्त्वा तम् अन्वव्रजन् । ततश्च स्लोकम् अयं गत्वा स सिबदिथस्य पुत्रं
 याकोबं तत्सहोदरं योहनञ्च ददर्श, जालानां जीर्णोद्धारं कुर्वाणौ
 २० तावपि नौकायामास्ताम् । तदा सपदि तेनाङ्गतौ तौ स्त्रपितरं
 सिबदिथं वेतनजीविभिः सार्द्धं नौकायां त्यक्त्वा तमनुजग्मतुः ।
 २१ ततः परं ते कफरनाह्नमं प्रविष्टाः । सद्यश्च विश्रामवारं स
 २२ समाजगृहं प्रविश्याग्रिचयत् । जनाश्च तस्य शिष्यायां चमत्कारम्
 अमन्यन्त । यतः स सामर्थ्यविशिष्ट इवाग्रिचयत् न तु शास्त्राध्यापका
 २३ इव । तेषां समाजे चाशुष्यात्माविष्ट एको नरोऽविद्यत स उत्क्रो-
 २४ शन् जगाद, भो नासरतीय यीशो, अस्माकं भवतश्च किं ? भवान्
 किमस्मान् नाशयितुमागतः ? भवान् कस्तदहं जानामि, ईश्वरस्य
 २५ पवित्रो नरो भवानिति । यीशुस्तु तं निर्भर्त्सयन् वभाषे मौनीभव,
 २६ अस्माच्च निःसर । तदा सोऽशुषिरात्मा नरस्य तस्याङ्गान् सङ्कोच्य
 २७ प्रोच्चरुवेण क्रोशंस्तस्माभिः सृतः । अनेन सर्वे चमत्कारं मत्वा मिथ

आलोचमाना श्रवदन्, किमिदं ? का नूतनेयं शिष्या ? असौ
तावत् सामर्थ्येनाशुचीनात्मनोऽप्याज्ञापयति ते सामुख्याशावर्त्तिनो
भवन्ति । अनन्तरं तस्य स्थातिः सत्वरं गालीस्य कृत्स्नं परिसरं १८
व्यानजे ।

ततः परं समाजगृहान्नेक्रम्य स सत्वरं चाकोवेन योद्धनेन च १९
साङ्गं शिमोनस्यान्द्रियस्य च गेहं प्रविवेश । शिमोनस्य शत्रू तु २०
ज्वरातुराग्नेत । ते च तस्मै सत्वरं तस्या अवस्थाम् अकथयन् । २१
तदा स उपस्थाय तस्या हस्तं धत्वा ताम् उत्थापयामास । सद्यश्च
ज्वरस्तां तत्याज सा च तान् पर्य्यसरत् ।

सन्ध्यायान्तु जातायां यदा सूर्योऽस्तमगमत् तदास्वस्था भूता- २२
विष्टाश्च सर्वे तस्थान्तिकम् आनीताः कृत्स्नं नगरञ्च दारि समेत्या- २३
तिष्ठत् । स च नानाविधव्याधिभिरस्वस्थान् बह्वन् मानवान् स्वस्थी- २४
चकार भूतांश्च बह्वन् निःसारयामास, भूतास्तु भाषितुं नानुजज्ञे
यतस्ते तम् अभ्यजानन् ।

प्रातस्त्वतीव प्रत्यूषं च उत्थाय निष्क्रान्तो निर्जनं स्थानमपगत्य २५
प्रार्थयत् । शिमोनस्तु स्वसङ्गिभिः साङ्गं तम् अनुदुद्राव । तमासाद्य २६
च, तेऽब्रुवन्, सर्व्वं भवन्तम् अश्विष्यन्ति । स तु तान् बभाषे, २७
आयात, वयं समीपस्थान् ग्रामान् गच्छामः, तत्रापि मया घोषणं २८
कर्त्तव्यं, यतस्तदर्थमहं निर्गतोऽस्मि । ततः परं स कृत्स्ने गालीसे २९
जनानां समाजगृहेष्वघोषयत् भूतांश्च निरसारयत् ।

एकः कुष्ठी तु तस्थान्तिकमागत्य प्रसादयन् जानू पातयंश्च तम् ३०
अब्रवीत्, भवांश्चेदिच्छति तर्हि मां शुचीकर्त्तुं शक्नोति । तदा ३१
योऽशुः कृष्णाविष्टो हस्तं प्रसार्य तं पश्यन् बभाषे च, इच्छामि
शुचीभव । एवमुक्ते तेन सपदि कुष्ठं ततोऽप्येसार स च शुचीभूतः । ३२

४२ स तु तस्मिन्नधैर्यं गत्वा तत्क्षणं विसृज्य तं जगाद, सावधानो भव
 ४४ कमपि किमपि मा वद, अपि तु गत्वा याजकायात्मानं दर्शय
 तेषाञ्च साक्ष्यार्थं स्वशुचिस्वलाभनिमित्तं मोक्षिना यद्यदादिष्टं
 ४६ तदुपहर । स तु निर्गत्य बह्व्यो घोषयितुं तां कथां विज्ञापयितुञ्च
 प्रावर्त्तत, तस्माद् पुनः प्रकाशं नगरं प्रवेष्टुं तेन नाशक्यत, अपि तु स
 वह्निर्निर्जनेषु स्थानेष्ववर्त्तत सर्वतश्च अनास्तात्समीपमागच्छन् ॥ १ ॥

प्रभुयैशुः पापानि क्षमितुमपि शक्नोति ।

२१ कतिपयदिनेभ्यः परं स पुनः कफरनाह्वयं प्रविष्टः स च गृहे
 २ विद्यत इति जनैः संश्रुतम्, तत्क्षणञ्च बहवः समागतास्ततो
 ३ द्वारसमीपेऽपि स्थानं नाश्रित्यत । स च तेभ्यो वाचमकथयत् ।
 ४ तदा केचिन्नरास्तुर्भिरुद्धमानम् एकमवशाङ्गं नयन्तस्तम् अभ्यगच्छन्
 ५ जनौघहेतोस्तु तदन्तिकम् उपस्थातुमशक्यत्वात् स यथासीत् तत्र
 गृहपृष्ठं भित्तोत्खन्य च सोऽवशाङ्गो यथाशैत तं पर्यङ्कम् अवा-
 ६ रोहयन् । तदा यैरुत्तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तमवशाङ्गं जगाद, वत्स
 ७ तव पापानां क्षमा जातेति । तत्र तु केचिच्छास्त्राध्यापका आसीना
 ८ आसन्, ते स्वचित्तेष्वित्यम् अतर्कयन्, किमर्थमवावीदृशं भाषते ?
 ९ स ईश्वरं निन्दति । एकस्माद् ईश्वरादन्यः कः पापानि क्षमितुं
 १० शक्नोतीति ? ते तु स्वान्तर ईदृशं तर्कयन्तीति यैरुत्तेष्वित्यम् आत्म-
 न्यभिज्ञाय तान् अत्रवीत्, किमर्थं यूयं स्वचित्तेष्विमानि तर्कयथ ?
 ११ अवशाङ्गमिमं कतरं वक्तुं सुकरं, तव पापानां क्षमा जातेत्यथवा
 १२ त्वमुत्थाय स्वपर्यङ्कं वहन् विहरेति ? मेदिन्यान्तु पापानि क्षमितुं
 मनुष्यपुत्रस्य सामर्थ्यमस्तीति येन यूयं ज्ञानीयात, तदर्थं (स तम-
 १३ वशाङ्गमाह) त्वामहम् आदिशामि, उत्तिष्ठ, स्वपर्यङ्कमादाय वहन्
 १४ स्वगृहं गच्छ । स च उपश्रुत्या पर्यङ्कमादाय व्रष्टुं सर्वेषां समञ्चं

मिष्कान्तः । अनेन सर्व्वं चमत्कारं मत्सेश्वरं प्रशंसन्तोऽवदन्, ईदृशं
किमप्यस्माभिः कदापि नादर्शि ।

प्रभो यीशोर्नानाविधालौकिककर्माणि उपदेशय ।

लेखाङ्गानं । यीशोस्तद्विषयकशिक्षा ।

ततः परं स पुनः समुद्रतटमपजगाम । कृत्वा जननिवहस्य ११
तत्समीपमागच्छत् स च तान् अगच्छयत् । गच्छंश्च शुल्कादायस्थान १४
उपविष्टम् आसफेयस्य पुत्रं मयिं दृष्ट्वा जगाद, मामनुम्रजति ।
ततः स उत्थाय तमनुजगाम । ततः परं तस्य गृहे तस्मिन् भोज- १५
नार्थमुपविशति बहवः शुल्कादायिनः पापिनश्चापि यीशुना तच्छि-
ष्यैश्च सार्द्धम् उपाविशन्, यैस्तैः बहुसङ्ख्या आसन् तस्मान्ममजन् ।
तन्तु शुल्कादायिभिः पापिभिस्य सार्द्धं भक्षयन्तं दृष्ट्वा शास्त्राध्यापकाः १६
फरीशिनस्य तस्य शिष्यान् जगदुः, स किमर्थं शुल्कादायिभिः पापि- १७
भिस्य सह भक्षयति पिबति चेति ? तच्छ्रुत्वा यीशुस्तान् अत्रवौत्, न
बलवताम् अपि त्वत्स्थानां चिकित्सकेन प्रयोजनम् । न धार्मिकान्
अपि तु पापिनो मनःपरावर्तनायाङ्गातुम् अहम् आगतोऽस्मि ।

तदा तु योहनस्य शिष्याः फरीशिनस्योपावसन्, अतस्त आगत्य १८
तम् अपृच्छन् योहनस्य फरीशिनाञ्च शिष्या उपवसन्ति, भवतः
शिष्यास्तु नोपवसन्त्येतस्य कारणं किं ? यीशुस्तु तान् जगाद, कन्याया १९
वरो यावत् सखिभिः सह वर्त्तते तावत् ते किमुपवस्तुं शक्नुवन्ति ?
यावत्कालं वरस्यैः सह विद्यते तावत्कालं त उपवस्तुं न शक्नुवन्ति ।
आयास्यन्ति तु दिनानि यदा वरस्तेषां सान्निध्याद् अपहारिष्यते, २०
तेष्वेव दिनेषु त उपवस्यन्ति । जीर्णं वाससि कोऽप्यनाहतवस्त्रस्य २१
खण्डं न शीयति, अन्यथा नूतनेन तेन पूरणोपायेन जीर्णस्य किञ्च-
द्भागोऽपकृत्यते निरुद्धतरस्य भेदो जायते । अपि च कोऽपि जीर्णासु २२

कुट्टेषु नवीनं द्राचारसं न निधत्ते, अन्यथा नवीनो द्राचारसः कुट्टं
विदारयति, तेन द्राचारसश्च विस्त्रवति कुलस्य गेह्यन्ति । अपितु
नूतनासु कुट्टेषु नवीनो द्राचारसो निहितव्यः ।

विश्रामवारमधि यौगोषपदेशः ।

- २२ एकदा स, विश्रामवारे शस्यक्षेपेणात्रजत् तस्य शिष्याश्च गच्छ-
२४ न्ते मञ्जरी भङ्गादातुमारेभिरे । तदा फरीशिनस्तमवदन्, पश्यतु,
२५ विश्रामवारे यज्ञ विधेयं भवतः शिष्यास्तदेव कथं कुर्वन्ति ? स तु
तानब्रवीत्, अभावाद् दायूदस्य तत्सङ्गिनाश्च शुधायां जातायां
२६ तेन यदकारि तत् किं युष्माभिः कदापि नापाठि ? महायाजक-
स्याविद्याथरस्य काले स ईश्वरस्य गृहं प्रविष्टो ये च दर्शनौघपूपा
याजकेभ्योऽन्ये न भोक्तव्यास्तानेव सोऽभक्षयत् स्वसङ्गिभ्यश्चाप्यदात् ।
२७ पुनः स तान् बभाषे, मानवस्य कृते विश्रामवारः समुत्तो न तु
२८ विश्रामवारस्य कृते मनुष्यः । अतो मनुष्यपुत्रो विश्रामवारस्यापि
प्रभुरस्ति ॥ २ ॥

- ३१ ततः परं स पुनः समाजगृहं प्रविवेश । तत्र च शोषितहस्तः
१ कश्चिन्नर आसीत्, अतः स विश्रामवारे तं स्वस्थं करिष्यति न
२ वेति ज्ञातुं ते तं निरैच्छन्, यतस्ते तमभियुक्तुम् ऐच्छन् । स तु
४ तं शोषितहस्तं मानवं जगाद, मध्यस्थान उत्तिष्ठ, तांश्चाब्रवीत्,
विश्रामदिने किं विधेयं ? हितक्रिया किंवाहितक्रिया ? प्राणरचा
५ किंवा प्राणनाशः ? अनेन ते मौनमवललम्बिरे । स तु सक्रोधं
तान् समवलोक्य तेषां चित्तजडतायां शोचन्तं नरं जगाद, स्वहस्तं
प्रसारय । ततस्तेन प्रसारितः स हस्तः पुनरन्यतर इव स्वस्थः प्रतिपेदे ।
६ तदा फरीशिनो निर्गत्य तूष्णीं हेरोदौघैः सह तदिनाशोपायांकाङ्क्षया
तस्य विद्महं मन्त्रयाञ्चकिरे ।

यौशोरनेकालौकिककर्मणि ।

यौशुस्तु खगिष्यैः साङ्गे समुद्रतटं जगाम । गच्छीषाञ्च महान् ७
जननिवहस्तमन्वगच्छत् । यिह्मदिद्यातो यिह्मशास्त्रेमाद् इदोमाद् ८
यद्द्विपारस्त्रदेशाद्वागता मानवाः सौरबीदोनयोस्तुर्हिग्भ्यो महान्
जननिवहस्य तेन यद्यत् क्रियते तच्छ्रुत्वा तदन्तिकमाजग्मुः । तदा
जननिवहस्य कारणाद् अर्थतः स यन्नैर्न पीड्येत तदर्थं खगिष्यान्
जगाद, एका गौका मदर्थं सञ्जीकृता तिष्ठन्निति । यतः स बह्वन् १०
निरामयान् अकार्षीत्, ततो व्याध्यापन्नाः सर्वे स्त्र्यष्टुं यतमानास्तम्
आकुल्यन् । अशुचय आत्मानस्य यदा तम् अपृच्छंस्तदा प्रणिपत्य ११
क्रोधमनोऽवदन्, भवान् ईश्वरस्य पुत्रः । ते तु यच्च न व्यक्तीकुर्युस्तदर्थं १२
स तान् भूयोऽभर्षयत् ।

द्वादशगिष्याणां प्रेरितपदे नियोगः ।

ततः परं स गिरिमारुह्य खकीयेष्कांतः कांश्चन नरान् १३
स्नान्तिकम् आजुहाव ते च तत्समीपं जग्मुः । ये च तेन सह वर्त्तरन् १४
घोषणार्थञ्च तेन प्रेक्षेरन् व्याधीनां प्रतीकाराय च भूतानां निःसा- १५
रणाय च सामर्थ्यविशिष्टा भवेयुस्तादृशान् द्वादशनरान् स नियुयुजे । १६
[तेषां मध्ये गणिताय] शिमोनाय च पित्र इति नाम ददौ,
सिबदियस्य पुत्राय याकोबाय तस्य याकोबस्य भ्रात्रे योहनाय च १७
स बनेरगश् इति नाम ददौ, एतस्यार्थं मेघनादसुताविति ।
[शेषाणां नामानि] आन्द्रियः, फिलिपः, बर्थलमयः, मयिः, १८
थोमाः, आस्फेयसुतो याकोबः, यद्देयः, कानानिः शिमोनः,
ईष्करियोतीथो यिह्मदास । एष एव तस्य समर्पयिताभूत् । १९

यौशुना कस्मैचित् भूतग्रस्ताय आरोग्यदानं उपदेशदानञ्च ।

अपरं ते गृहं प्रविविशुः । पुनश्च महान् जननिवहः समागमन्, २०
ततस्त आहादमपि कर्तुं नाशक्रुवन् । तच्छ्रुत्वा तु तस्य हम्बुजनास्तं २१

- ११ धर्तुं निर्जग्मुः, यतस्तेऽवदन् स हतबुद्धिरभूत् । यिरुग्रासेमाद्,
 आगताः शास्त्राध्यापकाश्चाहुः, स ब्रह्मसबूलेनाविष्टः, भूतानामधि-
 १२ पतेः साहाय्येन स भूतान् निःसारयतीति । तदा स तान् समीपम्
 आह्वय्योपमाभिर्जंगाद, श्रैतानः कथं श्रैतानं निःसारयितुं शक्यतात् ?
 १३ किञ्चन राज्यं यथात्मविरुद्धं विभज्यते तर्हि तद् राज्यं स्थातुं न
 १४ शक्नोति, किञ्चन कुलञ्च यथात्मविरुद्धं विभज्यते तर्हि तत् कुलं
 १५ स्थातुं न शक्नोति । श्रैतानञ्च यथात्मविरुद्धमुत्थाय विभक्तो जातस्तर्हि
 १६ स स्थातुं न शक्नोति प्रत्युतान्नं प्राप्नोति । तस्य बलवतो गृहं प्रवि-
 श्यैव तस्य सञ्जाम् अपहर्तुं केनापि न शक्यं । प्रथमतः स बलवांस्तेन
 १७ बध्नातां, तथानुष्ठिते तद्गृहस्य द्रव्याणि तेनापहरिष्यन्ते । युष्मानहं
 सत्यं ब्रवीमि, मनुष्यसन्तानानां सर्वाणि पापानि तैर्ब्याहृतानि
 १८ सर्वाणि धर्म्मनिन्दावचांसि च मार्जयिष्यन्ते, यस्तु पवित्रस्यात्मनो
 विरुद्धं निन्दां व्याहरति सोऽनन्ते कालेऽपि क्षमां नावाप्स्यति, अपि-
 १९ तु विचारेऽनन्तं दण्डमर्हति । यतस्तेऽवदन्, असावशुचिनात्मनाविष्टः ।
 २० इतिमध्ये तस्य भ्रातरौ माता चागत्य वह्निस्तिष्ठन्तः प्रेथं प्रहित्य
 २१ तम् आजुहुवुः । तस्य परितस्तु जनौच आसीन् आसीत् । अतस्ते तं
 जगदुः, पश्यतु भवतो माता भ्रातरश्च वह्निस्तिष्ठन्ति भवन्तमन्वि-
 २२ यन्ति च । स तु तान् प्रतिबभाषे, मम माता का ? मम भ्रातरश्च के ?
 २३ तदा स स्वपरित उपविष्टान् जनान् समवलोक्य बभाषे, पश्यत, मम
 २४ माता मम भ्रातरश्चमे । यतो यः कश्चिद् ईश्वरस्थेष्काम् आचरति
 स एव मम भ्राता किंवा मम भगिनी किंवा मम माता ॥ ३ ॥

यौगोः कृत्तिपयदृष्टान्ताः ।

- ४१ पुनः स समुद्रतटे शिचयितुम् आरेभे, तदा तु महति जनौघे
 तत्समीपं, समागते स नौकां प्रविश्य समुद्र उपाविशत कृत्स्नो

जनौघश्च समुद्रतटस्थे स्थलेऽविद्यत । स च तेभ्यो दृष्टान्तकथाभिः १
 प्रचुरशिक्षाम् अददात्, विशेषतः स्वशिक्षायां तान् अभ्रवीत्, श्रूयतां, २
 पश्य वप्ता वीजानि वप्सु निर्गतः । तस्य वपनकाले तु कतिपयानि ४
 वीजानि पथपार्श्वेऽपतन् तत आकाशस्था विहङ्गमा आगत्य तान्य-
 भक्षयन् । अपराणि तु पाषाणमये स्थलेऽपतन् यत्र तत्कृते ५
 प्रभूतमृत्तिका नासीत् । मृत्तिकाया अगभीरत्वात् तानि क्षिप्रं ६
 प्रारोहन् उदिते तु सूर्येऽदृष्टान्त मूलहीनत्वाच्चाशोचन्त । अपराणि ७
 च कण्टकानां मध्येऽपतन् तैः कण्टकैश्च दृष्ट्वावपीडितानि फलं
 नाफलन् । अपराणि तूत्तमायां भूम्यां पतित्वा प्ररोहि वर्धिष्णु च ८
 फलम् अफलन्, कानिचित् त्रिशङ्कुणं, कानिचित् षष्टिगुणं, कानि-
 चिच्छतगुणञ्च । स च तान् जगाद, शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः । ९

यदा तु स निर्जने स्थान आसीत्, तदा दादशभिः सह तस्य १०
 सङ्गिनस्तं तस्य दृष्टान्तस्य तात्पर्यं पप्रच्छुः । स च तानब्रवीत्, ईश्वर- ११
 राज्यस्य गूढविषयस्य ज्ञानं युष्मभ्यं दत्तं वह्निःस्थानान्त्वमीनां कृते
 सर्व्वं तथोपमारूपं जायते यथा ते पश्यन्तो द्रक्ष्यन्ति न त्वनुभवि- १२
 ष्यन्ति शृण्वन्तश्च श्रोयन्ति न तु भोक्ष्यन्ते, अन्यथा परावृत्तानां
 तेषां पापचमा सम्भविष्यति । पुनः स तानाह, किं न जानीथ १३
 दृष्टान्तकथाभिमां कथञ्च सर्व्वा दृष्टान्तकथा युष्माभि ज्ञातव्याः ? स १४
 वप्ता वाक्यं वपति । पथपार्श्वेऽस्याश्च ते यत्र वाक्यमुप्यते श्रुते तु १५
 तस्मिन् श्रैताम् आगत्य तेषां हृदयेषूप्रं वाक्यम् अपहरति । पुनः १६
 पाषाणमये स्थले लब्धवीजास्ते ये वाक्यं श्रुत्वैव तत्क्षणं सानन्दं
 गृह्णन्ति तेषां त्वन्तर्मूलं नास्ति ततश्च तेऽल्पकालस्याधिनो भवन्ति १७
 ततः परं वाक्यहेतुना क्लेश उपद्रवे वोत्पन्ने ते सद्यः स्वल्पन्ति ।
 कण्टकानाञ्च मध्ये लब्धवीजास्ते ये वाक्यं शृण्वन्ति ततः परं १८

१६ संसारसम्बन्धीयाश्चिन्ता धनस्य माया चान्यविषयाणामभिलाषाश्च-

१० प्रविश्य वाक्यमवपीडयन्ति ततस्तन्निष्फलं जायते । उक्तमायान्तु
भूत्यां लब्धवीजास्ते ये वाक्यं शृण्वन्ति गृह्णन्ति फलं फलन्ति च,
केचित् चिंशहृणं, केचित् षष्टिगुणं, केचित् शतगुणं ।

११ अपि च स'तान् जगाद दीपो यद् द्रोणस्याधः किंवा खट्वाया
अधः स्थाप्येत तदर्थं किमायाति ? स यद् दीपाधारोपरि निधी-

११ येत किं न तदर्थम् आयाति ? वास्तवं, नास्ति किमपि गूढं यच्च
प्रत्यक्षं भविष्यति । तच्च येन सप्रकाशं स्थानं गच्छेत् तदर्थमेव

१२ प्रच्छन्नीभूतं । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः ।

१४ पुनः स तान् जगाद, युष्माभिः किं श्रूयते तद् आलोच्यतां ।
येन परिमाणेन यूयं मिमीध्वे तेनैवं युष्मदर्थं मायिष्यते, शृण्वद्वाच

१५ युष्मभ्यम् अधिकं दायिष्यते । यतो यस्यास्ते तस्मै दायिष्यते, यस्य
तु नास्ते तस्य यदस्ति तदपि, तस्माद् अपहारिष्यते ।

१६ पुनः स बभाषे, ईश्वरराज्यं तथा यथा कश्चिन्महो भूमौ वीजानि

१७ वपति ततः प्रभृति यावत् स प्रतिरात्रं प्रतिदिनञ्च निद्रात्युत्तिष्ठति

१८ च तावत् तदलक्षितरूपं वीजानि प्ररोहन्ति वर्धन्ते च, यतो भूमिः
स्वयमेव फलन्ती प्रथमं दृणं ततः परं मञ्जरीं पद्माञ्च मञ्जर्यां

१९ सिद्धं शक्यम् उत्पादयति । परिणते तु फले स तूर्णं लवचं प्रयुक्ते
यतः शक्यकर्त्तनकाल उपस्थितः ।

२० पुनः स बभाषे, वयम् ईश्वरराज्यं केन सदृशं वद्विष्यामः ?

२१ कथोपमया वा तद् उपमास्यामहे ? तत् सर्पपवीजेन सदृशं, यतो

२२ भूमौ वपनकाले तत् सर्व्ववीजेभ्यः क्षुद्रतरम्, उपपन्नं प्रहृष्टं सर्व्व-
शाकेभ्यो महत्तरं जायते महतीः शाखाश्च प्रसारयन्ति, तस्य छाया-
याश्चाकाशेऽप्यपक्षिणो निवसुं शक्नुवन्ति ।

ईदृशैरेव वज्रमि दृष्टान्तैः स तेषां अवष्टम्भानुरूपं तेभ्यो १९
वाचमकथयत् दृष्टान्तान् विना तेभ्यः किमपि नाकथयत् । निर्जनान् २०
स्त्रिभिः सर्वं व्याख्यत् ।

यौगोः कतिपयालौकिककर्मणि ।

यौगो भक्त्यानिवारणम् अनैकभूतपक्षाम् निरामयत्वदानम् ।

तस्मिन् दिने सन्ध्यायां जातार्थां स तान् जगाद, पारं गम्यतां । २५
अतस्ते जनौ च त्वत्त्वा तथाभूतं तं मौकाधामं अग्रहिषुः । तत्सह २६
त्वपराः काश्चिन्नौका आसन् । तदा महावात्या जाता तरङ्गाश्च नाव- २७
माहनत् अनेन सा तोवेनापूर्यत । स तु नावः पश्चाद्भाग उपविशोप- २८
धानमासन्ध्यानिद्रात् । अतस्ते तं प्राबोधयन् व्याहरंश्च भो गुरो वयं
नक्षामोऽत्र भवान् किं निश्चिन्तः ? तदा स जागरितो वायुं तर्जया- २९
मास ससुद्रश्च जगाद, मौनं कुरु त्वष्णीभव । अनेन वायुः शग्राम
सम्पूर्णं निर्वातो बभूव च । स च तान् जगाद, किमर्थमीदृशं भीरवः ३०
स्य ? यूयं विश्वासहीनाः कथमेतत् ? तदा ते महाभयपक्षा ३१
मिथो जगदुः, को न्वयं यद् वायुः ससुद्रस्याप्यस्याशा गृहीतः ॥ ४ ॥

ततः परं ते ससुद्रपारस्थं गादारीघाणां देशं प्रापुः । मौकातश्च ५०
निर्गते तस्मिन् तत्क्षणं श्रवागारेभ्य आगतः कश्चिद् अशुचिभूताविष्टो १
नरस्तस्य समक्षमुपतस्थे । स श्रवागारेषु कृतनिवास आसीत् कश्चिच्च २
तं शृङ्खलैरपि बद्धुं नाशक्नोत् यतः वज्रहस्तो मिगडैः शृङ्खलैश्च ४
बद्धेन तेन शृङ्खलानि विदीर्णानि मिगडानि च पूर्णितानि तं
शमयितुं शक्तिमान् कोऽपि नासीत् । स दिने च रात्रौ च निरन्तरं ५
गिरिषु श्रवागारेषु वा तिष्ठन्नक्रोशत् प्रक्षरेष्वत्मानम् अकृणत् ।
दूरात्तु धौश दृष्ट्वा सोऽभिधास्य तस्य भजनं चकार महारवेण च ६
क्रोशन् व्याजहार भो परात्परस्त्वस्वरस्य पुत्र धौगो भवती सह मम ७

- ८ कः सम्बन्धः ? ईश्वरेण भवन्तं प्रापयामि मां मा यातयतु । यत्रो
 ९ यीशुस्तमवदत् रे अशुचे आत्मन् मनुष्यादस्माक्षिःसर । स च त
 पप्रच्छ तव नाम किं ? स प्रत्युवाच वाहिनीति मम नाम यतो
 १० वयं बहवः । भवानस्मानेतद्देशाद् वह्नि मां प्रेषयत्वित्युक्त्वा च स तं
 ११ भृशं प्रसादयामास । तत्र गिरिनितम्बे तु महान् शूकरप्रजोऽचरत् ।
 १२ अतस्ते सर्वे भूताः प्रार्थयमानास्तमवदन्, अमून् शूकरान् प्रत्यक्षान्
 १३ विसृजतु, वयं तान् शूकरान् प्रविशाम । ततो यीशुना त्वर्णम्
 अनुज्ञातास्तेऽशुचय आत्मानो निःसृत्य तान् शूकरान् प्रविविश्चोऽन
 स कृत्स्नो प्रजः सवेगं धावन् ग्रैष्णापात् समुद्रे निपपात । ते शूकराः
 १४ प्रायेण द्वे सहस्रे आसन्, सर्वे च समुद्रे पक्ष्मं गताः । शूकर-
 रक्षकास्तु पलाय्य नगरे पक्षीषु च संवादं व्याज्ञापयामासुः । ततो
 १५ यद् दृत्तं तद् द्रष्टुं मनुष्या वहिराजगुः । यीशोः समीपमुपस्थाय
 च वाहिन्याविष्टः स भूतघ्नो नर उपविष्टो वस्त्राञ्चितः सुबुद्धिश्चेति
 १६ पश्यन्तस्ते विभुः । ये च दृष्टवन्तस्ते तेभ्यस्तस्य भूताविष्टस्य दृष्टान्तं
 १७ शूकराणाञ्च कथां निवेदयामासुः । ततस्ते यीशुं स्वसमीपातोऽप-
 १८ सरणं याचितुमारेभिरे । तस्मिंस्तु नावं प्रविशति स भूताविष्टः
 सविनयं यथाचे, अहं यद् भवता साङ्गं तिष्ठेयं तदनुमन्यतामिति ।
 १९ यीशुस्तु नानुमन्य तं जगाद्, स्वगृहं स्वजनसमीपं याहि, प्रभुस्त्वा-
 २० मनुकस्य त्वदर्थं यत् कृतवांस्तत् सर्वं तेभ्यो निवेदय च । ततः स
 गत्वा तं प्रति यीशुना यदकारि तत् सर्वं द्विकापल्यां घोषयितु-
 मारेभे, तेन मानवाः सर्वे आश्चर्यममन्यन्त ।

यीशुना जिया चारोग्यकरणं स्वतकस्यै जीवनदानम् ।

- २१ ततः परं यीशौ नावा द्रुदं तरित्वा पुनः पारम् आगते
 २२ महान्, जनौघस्तसमीपे धमाययौ स तु समुद्रतटं आसीत् । पश्य

स समाजाध्यक्षाणां मध्ये यायौरनामा नर एक आगच्छत् तच्च
दृष्ट्वा तस्य चरणयोः प्रणिपपात तच्च भृशम् अनुनयन्नवदत्, मम १२
चुष्ट्वा दुहिता मृतकल्पा । भवान् आगत्य तस्यां हस्तावर्पयितुम्
अर्हति, तेन सा तरित्वा जीविष्यति । ततः स तेन सह जगाम, १४
महान् जननिवहस्य तम् अन्वजन्नपीडयत् ।

तदा त्वादादशवर्षेभ्यः प्रदररोगेण श्रौणां या काचिद् योषिद् १५
बहुभिक्षिकित्सकैर्भृशं क्लिष्टा सर्वस्वं त्यक्त्वापि कमण्युपग्रमं न लब्ध- १६
वती प्रत्युताधिकमस्त्रस्या जाता सा यौगोः कथां श्रुत्वा जनौघस्य १७
मध्येन प्रच्छन्नं पश्चाद् उपस्थाय तस्य वसनं पश्यन् यतः सावदत् तस्य १८
वाचांसि स्पृष्ट्वाह तरिष्यामि । मद्यस्य तस्याः शोणितोत्सः शुष्कीभूतः १९
सा च यद् व्याधिसुक्ताभूत् तत् खदेहेऽनुबभूव । यौशस्त सपदि २०
स्वतः प्रभावस्य निर्गमनं ज्ञात्वा जननिवहस्य मध्ये परावृत्त्य पप्रच्छ,
को मम वसनं स्पृष्टवान् ? तस्य शिष्यास्तम् अवादिषुः, जनौघेन २१
भवान् पीड्यते तत् पश्यति, तथापि पृच्छति, को मां स्पृष्टवानिति ।
तत्तु यथाकारि तां दिदृचुः स पर्य्यपश्यत् । तदा सभया सकम्पा २२
च सा योषिद् आत्मनि यद् वृत्तं तज्ज्ञात्वा उपस्थाय तत्समचं प्रणिपत्य २३
सर्वं यथातथ्यं निवेदयामास । स तु तां जगाद, वत्से तव विश्वासस्त्वां २४
तारयामास, कुशलं याहि स्वव्याधितो सुक्ता तिष्ठ च ।

यावत् स एतद् भाषते तावत् तस्य समाजाध्यक्षस्य गृहात् २५
केचिन्नरा आगत्यातदन्, भवतो दुहिता ममार, किमर्थं गृहम्
अधिकं क्लिप्नीयात् ? यौशस्त ताम् उच्यमानां कथां सपद्युपश्रुत्य २६
तं समाजाध्यक्षं जगाद, मा भैषीः केवलं विश्वसिहि । स च पित्रं २७
याकोबं याकोबस्य सहोदरश्च योहन्नमपहायापरं कमपि स्नान-
प्रजनाय मानुगेने । ततः परं समाजाध्यक्षस्य गृहमागत्य भृशं रुदता २८

- ४८ क्रोशताञ्च कोलाहलं दृष्ट्वा स प्रविश्य तान् जगाद, किमग्रं
कोलाहलं कुक्ष्य रदिष्य च? न मृता सा बाष्ठा सा जिद्राणा ।
४९ ततस्ते तम् उपजहसुः । स तु तान् सर्वांन् वहिः कृत्वा खसाङ्कं
बालिकायाः पितरं मातरञ्च खसङ्गिनश्च नयन् बालिकायाः
५० शयनागारं प्रविवेश । तस्या बालिकाया इक्षुञ्च गृहीत्वा तां जगाद,
तास्त्रिया-कूमीति । भाषान्तर एतस्यार्थोऽयं, बालिके, उत्तिष्ठेति
५१ ममाज्ञा । सा च बालिका सपद्युत्याय विहत्तुं प्रावर्त्तत, यतः
सा द्वादशवर्षवयस्कासीत् । तदा मानवा महाचमत्कारं मेनिरे ।
५२ स तु तान् दृढमादिशत्, एतत् केनापि न ज्ञातव्यम् । अयि च
स तस्यै भक्ष्यदानम् आज्ञापयामास ॥ ७ ॥

खदेशीयलोके रीतिशोरसम्प्राप्तम् ।

- ई १ ततः परं स तस्मात् स्थानाभिर्गत्य खदेशमागमत् तस्य शिष्याश्च
२ तम् अश्वगच्छन् । उपस्थिते तु विश्रामवारं स समाजगृहे शिष्य-
यितुम् आरेभे बहवश्च ओतार आश्रयं मन्यमाना अवदन्,
कुतोऽमुना सर्वमेतदक्षम्भि? अमुमै दत्तञ्चेदं किं ज्ञानं? अमुय-
३ कराभ्यामीदृशानि प्रभावस्य कर्माणि कथं साध्यन्ते? असौ किं
नास्मदीयतया मरियमः सुतो याकोबस्य घोषे रियङ्गदाः शिमोनस्य
च भ्राता? अमुय भगिन्योऽपि किं नाचास्मन्निकटे वर्त्तन्ते? इत्थं
४ ते तस्मिन् खलिताः । यीशुस्तु तान् अभवौत्, नान्यत्र कुत्रापि
५ भाववाद्यसम्मानितः केवलं खदेशे खकुले खगृहे च । अतः स
तत्र प्रभावविद्धं किमपि कर्म कर्तुं नाशकौत् केवलं खस्थान
अखस्थान् नरान् हस्तार्पणेन निरामयान् अकार्षौत् । तेषाम्
६ अविश्वासे चातीवाश्रयं मेने । ततः परं स परितः स्थितेषु ग्रामेषु
पर्यटनमगच्छयत् ।

ग्रिथ्यान् प्रति यीश्वोरुपवेशः । योहानस्तापकस्य वचः ।

अपि च स पूर्वोक्तान् दादश ग्रिथ्यान् खसमीपम् आह्वय दौ ०
दौ कृत्वा प्रेषयितुम् आरेभे, तेभ्यश्चाशुचौनाम् आत्मनां कर्तव्यम्
अदात् । तांसेदमादिदेश, याचायें केवळं यष्टिमादायान्यत् किमपि ८
मादङ्गं, भिक्षाधारं, पूषं, पटुकायां वा सुद्रा मारङ्गं, अपि तु ९
काष्ठोपानहौ बध्नीत, दे तज्जाष्कादने मा परिधङ्गं । स तान इद- १०
मपि जगाद, यच्च कुचचिद् गृहं प्रविशथ, स्थानान्तरगमनं यावत्
तत्रावतिष्ठध्वं । ये च सर्वे मानवा युष्मान् नानुगृह्णन्ति युष्मदास्थानि ११
च न गृह्णन्ति, तेषां स्थानाभिर्गत्य तेषां विरुद्धं साक्षात्
खपरणाधःस्थितां मृत्तिकामप्यवधुनुत । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि,
विचारदिने सदोमस्य घमोराया वा दशा तस्य नगरस्य दशातः
सङ्घातरा भविष्यति । अतस्ते निर्गत्य मनःपरावर्त्तनस्य कर्त्तव्यताम् १२
अवोधयन्, बह्वन् भूतांस्य निरसारयन् अस्त्रांश्च बह्वन् तैलेज्जाभि- १३
षिच्य निरामयान् अकुर्वन् ।

तदा तस्य नाभिः प्रसिद्धतां गते राजा हेरोदसस्य ख्यातिं १४
श्रुत्वाब्रवीत्, स्तापको योहानो मृतानां मथाद् उत्थितस्ततो हेतोः
प्रभावास्तस्मिन् खकार्यं साधयन्ति । अन्ये त्वदन् स एखियः । १५
अपरे चावदन् स भाववादी किंवा भाववादिनाम् एकेन सदृशः ।
हेरोदस्तु श्रुत्वा जगाद, यस्य योहनस्य शिरो मया क्षिप्तं स एवासौ । १६
स मृतानां मथादुत्थितः ।

वास्तवं हेरोद एव खभ्रातुः फिलिपस्य भार्या यां हेरोदि- १७
यासुदूढवांस्तस्याः कारणात् प्रेथ्यान् प्रहित्य योहनं धृत्वा कारायां
बद्धवान् । यतो योहनो हेरोदमगदत्, भ्रातृभार्यायाः स्नामितं १८
त्वथा न विधेयमिति । हेरोदिद्या च तस्मै पर्यकुप्यत् तच्च हन्तुम् १९

- १० ऐच्छत् न त्वग्रहोत् । यतो हेरोदो योहनं धार्मिकं पवित्रञ्च नरं
ज्ञात्वा तस्मादविभेत् तच्चारत्तत् तस्यादेशं श्रुत्वा च बह्वनि कर्माश्च-
११ करोत् प्रीतश्च तस्य वाक्यान्याकर्णयत् । अपरम् उपस्थिते शुभदिने
यदा हेरोदः स्त्रीयजन्मोत्सवे स्त्रीयमहत्लोकानां सहस्रपतीनां गालौ-
१२ स्त्रीयप्रथमानाञ्च निमित्तं रात्रिभोज्यम् अकरोत्, तदा तस्या
हेरोदिषाया दुहितरि सभां प्रविश्य नृत्येन हेरोदस्य तपोपवि-
ष्टानां तत्सङ्गिनाञ्च प्रीतिमुत्पादितवत्यां राजा तां वाञ्छिकामब्रवीद्
१३ यद् वाञ्छसि तन्मां याचस्व तदेव तुभ्यं दास्यामि । अपि च स
ग्रन्था तां जगाद, यद् वाञ्छसि तत् तुभ्यं दास्यामि, अर्द्धराष्ट्र-
१४ पर्यन्तं तद् दास्यामि । तदा सा निर्गत्य स्वजननीम् अप्राचीत्, किं
१५ याचिष्ये ? सा जगाद, स्त्रापकस्य योहनस्य मस्तकमिति । ततः सा
क्षिप्रं सोत्साहं प्रविश्य राज्ञोऽन्तिकं गत्वायाचिष्ट यथा भवान् सपदि
मद्यं स्थाले स्त्रापकस्य योहनस्य मस्तकं दंदात्तियं मम वाञ्छा ।
१६ अनेन राजा श्लोकान्तां जातोऽपि शपथानां सङ्गिनाञ्च भयात् तां
१७ प्रत्याख्यातुं नैच्छत् । अतो राजा त्वर्णे प्रतिहारिणं प्रहित्य तस्य
१८ शिरस आनयनमादिदेश । स च गत्वा कारायां तस्य शिरश्छित्त्वा
स्थाले निधायानीय वाञ्छिकायै ददौ वाञ्छिका च स्वमात्रे तद्
ददौ । सर्वमेतच्छ्रुत्वा तस्य शिष्या आगत्य तस्य देहम् आदाय
शवागारे निदधुः ।

ग्रभो र्योगोरपरास्ति कानिचित् अलौकिककर्माणि ।

बीश्रमा पञ्चसप्तश्लोकेभ्य आश्रय्यरूपेण भोजनदानम्

पदमेन जलसत्तरणम् ।

१९ ततः परं प्रेरिता श्रीशोः समचं समाजगुः, यच्च शतवन्तः शिखित-

२० वन्तश्च तत् सर्वं तस्मै निवेदयामासुः । स च तान् जगाद, धूयमेव

गुप्तं निर्जनं स्नानमागत्य किञ्चिद् विश्राम्यत । यत आगच्छतामप- ११
 गच्छताञ्च महती सङ्घासीत्, आहारापायवकाशस्तेषां नाभवत् । १२
 अतस्ते गुप्तं नावमाह्वय निर्जनं स्नानं जग्मुः । जननिवहास्तु गच्छतस्तान् १३
 अपश्यन् बहवस्याभ्यजानन्, अतः सर्व्वनगरेभ्यो मानवाः स्वस्वमार्गेण
 तत्र धावन्तस्तान् अतिचक्रमुत्सृज्य समीपं समाजग्मुन् । यीशुस्तु १४
 वहिरेत्य महात्मां जननिवहं दृष्ट्वा तान् अनुचक्रे, यतस्ते हीनरचकै
 र्मर्चैः सङ्गृह्य आसन् । स च तेभ्यः प्रभृतां शिष्यां दातुमारेभे ।

इत्थं दिनस्य महाभागेऽतीते शिष्या उपागत्य तमूषुः, निर्जन- १५
 मिदं स्नानं गतञ्च वञ्छितरं दिनं । भवान् अमृतं विन्दुजतु यथा १६
 ते परितः स्निताः पक्षी र्गामांस्य गत्वा स्वार्थं पूषान् क्रीणीयु र्यत
 स्तेषां स्वाद्यं नास्ति । स तु तान् प्रतिबभावे, यूयमेव तेभ्य आहारं १७
 दत्त । अनेन ते तम् अनुब्रुवन्, वयं किं गत्वा दिशतस्तुद्रापादैः
 पूषान् क्रीत्वामीभ्य आहारं दास्यामः ? स तु तान् पप्रच्छ, युष्म- १८
 दन्तिकं कति पूषा विद्यन्ते ? गत्वा पश्यत । ते तदवगत्यानुब्रुवन्, पञ्च
 पूषा द्वौ मत्स्यौ च । ततः स तान् हरिति ऋणे पङ्क्तिभिः सर्व्वेषाम् १९
 उपवेशनमादिदेश । तदा त आहारार्थं शतं शतं पञ्चाशत् पञ्चाशच्च २०
 वरास्यतुरस्यपङ्क्तिभिरुपविष्टाः स च तान् पञ्च पूषान् द्वौ मत्स्यौ २१
 चादाय स्वर्गं प्रत्युच्चदृष्टि र्भूत्वाशिवमवादीत्, पूषांस्य भङ्गा तेभ्यः
 परिवेषणार्थं स्वशिष्येभ्योऽददात् तौ द्वौ मत्स्यावपि सर्व्वेषां कृते २२
 विभजे । इत्थं सर्व्वे भुङ्क्ता तदूषुः । भग्याग्रान् सङ्गृह्य च दादशउल्ल- २३
 कान् पूरयामासुः, मत्स्ययोरपि भग्याग्रान् आददिरे । ते पूषभोक्तारः २४
 प्रायः पञ्चसहस्रपुत्रा आसन् ।

ततः परं स सपदि सोत्साहं स्वशिष्यान् नावं प्रवेष्टुं यावच्च स २५
 जोगौघं विन्दुजतिः तावद् अगतो वैश्वेदासुहिष्य गन्तुमादिदेश । २६

- ४१ अनन्तरं स जनान् अनुज्ञाय प्रार्थयितुं गिरिमारुरोह । सन्ध्याया-
न्तुपस्थितायां नौका मध्यसागरं स चैकाकी स्थल आसीत् ।
४२ नौकावाहने च ते क्षिप्यन्ते यतो वायुस्तेषां समुख इति तेनादर्शि ।
प्रायो यामिन्यास्तुर्यं याने तु स समुद्रोपरि व्रजंतेषां समीपमा-
४३ गमत् ताननिक्रमितुञ्च प्रावर्त्तत । ते च समुद्रोपरि व्रजन्तं तं
४४ दृष्ट्वापञ्चाशां मत्वा चुक्रुशुः, यतः सर्व्व एव तं पश्यन्त उदिविजिरे ।
स तु तूष्णं तानाक्षपन्नब्रवीत्, आश्वसित, सोऽहं, मा भैष्ट ।
४५ ततः परं स नौकामारुह्य तेषां समीपम् उपतस्थे वायुञ्च ग्रशाम ।
४६ अनेन ते मनःस्रतिमाचं विक्षिता आश्चर्य्यं मेनिरे, यतः पृषानां
वृद्धा तैर्न बुद्धं, तेषां हृदयन्तु जडोभूतमासीत् ।
४७ तरित्वा ते गिनेष्वरताख्यं जनपदम् उपस्थाय नावं कूले बबन्धुः ।
४८ नावस्तु निर्गतेषु तेषु मानवाः सपदि तमभिजाय धावन्तो निकटस्थं
कतत्त्वं प्रदेशं गत्वा पर्य्यङ्कैरुत्सृज्यन् वदन्तो यच्च कुचापि तस्थोपस्थितेः
४९ संवादम् अश्रृण्वन्तन्तत् स्थानं निन्युः । तस्मिंश्च यामान् नगराणि
वा पत्नी वा प्रविशति मानवा अस्त्रस्थान् वृद्धस्थानेषु निधाय तैस्तु-
दीयवस्त्रप्रत्नम्कल्यर्णमेव तमयाचन्त, यावन्तस्मात्पृथंस्ते सर्व्वे तेहः ।

अश्रोचमपि उपदेशः ।

- ७१ एकदा फरीशिनः शास्त्राध्यापकानाञ्च केचिन्नरा थिङ्गशालेमत्
१ आगत्य तस्यान्निकं समाजमुत्तस्य कतिपर्याञ्च शिष्यान् अपविचैरर्थ-
२ तोऽप्रवाहिते ईस्तेराहरतो दृष्ट्वा निनिन्दुः । यतः फरीशिनो
थिङ्गदीयाञ्च सर्व्वे प्राचीनानां परम्परागतां शिष्यां रचन्तीतिहेतोः
३ सचक्षं वृक्षान् अप्रवाह्य न भक्षयन्ति । वृष्टापागता न स्नात्वा न
भक्षयन्ति । अन्या अपि वृक्षो रीत्यस्तैः शिषित्वा रक्ष्यन्ते, यथा
पानपुष्पाणां भाष्याणां तैजसभाजनानां ग्रथ्यानाञ्च, लपनम् । अतः

फरौशिः शास्त्राध्यापकाश्च तमपृच्छन्, तव शिष्याः किमर्थं प्राची- ५
नानां परम्परागतां शिष्याम् अनाचरन्तोऽप्रचाक्षिते हंसोः स्वाद्यमा-
हरन्ति ? स तु तान् प्रतिजगाद, कपटिगो युष्मानधि चिश्राद्याहः ६
समीचीनां भावोक्तिं व्याहृतवान्, यथा लिखितमास्ते,

अधरैरेव कुर्वन्ति मत्सम्मानं जना इमे । ७

किन्त्वन्तःकरणं तेषां मत्तो दूरमवस्थितं ॥

अस्त्रीकार्यन्विमे सर्वे मम कुर्वन्ति सेवगं ।

धर्मशिष्याकलेनैव शिष्यन्तो नृणां विधीन् ॥

यतो धूममीश्वरस्याज्ञां विहाय मानवानां परम्परागतां शिष्यां ८
रक्षन्तो भाण्डानां पानपात्राणाञ्च स्त्रपनं तत्सदृशा अन्याश्च बह्वः
क्रियाः कुर्वन् । स पुनस्तान् जगाद, युष्माकं परम्परागतां शिष्यां ९
रक्षितुकामा धूमं वाढम् ईश्वरस्याज्ञां व्यर्थीकुर्वन् । यतो मोशिः १०
कथयामास, त्वं निजपितर मातरश्च सन्न्यसेति, अपि च यो निज-
पितरं मातरं वा शपेत् स बध्यो भविष्यतीति । धूमन्तु वदथ, मत्तो ११
यद्दानेन तवोपकारः समभवित्यत् तत् कर्वाणमर्थत ईश्वरायोपहत-
मित्यं पित्रे मात्रे वा यो मनुष्यः कथयतीति । धूमश्च तत्पश्चात् तं
पितु मातु वा कमप्युपकारं कर्तुं नानुजानीथ । अनेन स्त्रपरम्परा- १२
गतशिष्येश्वरस्य वाक्यं व्यर्थीकुर्वन् । ईदृशी बह्वः क्रियाश्च कुर्वन् । १३

अनन्तरं स जननिवहं पुनः स्वसमीपमाह्वय बभाषे, सर्वे युष्माभिः १४
श्रुत्वा बुध्यतां । वाङ्मनस्यस्यान्तरं प्रविश्य यत् तम् अपविषीकर्तुं १५
शक्नोति तादृशं किमपि नास्ति । प्रत्युत यद्यत् तस्माज्जिःसरति
तत्तदेव मनुष्यम् अपविषीकरोति । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे क्षतः । १६

तस्मिंश्च जननिवहं त्यक्त्वा गृहं प्रविष्टे शिष्यास्तं तस्या उपमाया १७
अर्थे पप्रच्छुः । ततः स तान् जगाद, किं धूममध्येवं निर्बोधाः ? १८

- यत् किञ्चन बाह्यान्मनुष्यं प्रविशति तत् तम् अपविचीकर्तुं न
 १८ शक्नोत्येतत् किं न बुध्यध्वे ? तत् तावन्न तस्य हृदयं प्रविशत्यपि
 १० तूदरमेव प्रविश्य सर्वभुक्तस्य शूचीकारकं शौचकूपं निर्याति । स
 पुन जंगाद, मनुष्याद् यन्निःसरति तदेव मनुष्यम् अपविचीकरोति ।
 ११ यतोऽन्तरान्मनुष्याणां हृदयादेव कुचिन्ता निःसरन्ति यथा व्यभिचारा
 ११ वेष्ट्यागमनानि नरहत्याश्चौर्याणि लोभा अपकाराश्चलः खैरिता
 १२ कुट्टष्टि धर्मनिन्दाभिमानो मूढता । सर्वाण्येतान्यशुभान्यन्तराग्निःस-
 रन्ति मनुष्यम् अपविचीकुर्वन्ति च ।

प्रभो र्योशोरन्यानि कानिचित् अलौकिककर्मोणि

यौशुना भूतप्रलवालिकाया आरोग्यकरणम् ।

चतुःसहस्रलोकैभ्य आश्चर्यरूपेण भोजनदानञ्च ।

- १४ तस्मात् स्थानादुत्थाय स सोरसीदोनथोः सीमानं गत्वा
 किमपि गेहं प्रविवेश, तच्च केनापि न ज्ञातव्यमित्यवाञ्छत् न
 १४ त्वशक्नोदलक्षितः स्थातुम् । यतो यस्याः रुद्रा दुहिताश्चात्मा-
 विष्टासीत् तादृशी काचित् स्त्री तच्छ्रुत्वागत्य तस्य चरणयोः
 प्रणिपपात । सा योषित् सुरफेनीकीयजातीया यूनानीयासीत् ।
 १५ स यथा तस्या दुहितुस्तं भूतं निःसारयेत् तदेव तथायाच्यत् ।
 १७ यौशुस्तु . ताम् अभवीत्, प्रथमं बालकांस्तनुमनुमन्यस्व, यतो
 १८ बालकानां खाद्यं हत्वा सारमेयेभ्यो दानं न भद्रं । अनेन सा तं
 प्रतिजगाद, सत्यं प्रभो, यतो भोज्यमस्यस्याधो बालकानां फेस्यः
 १९ सारमेयै र्भक्ष्यन्ते । ततः स तां जगाद, अस्य वाक्यस्य हेतुतो
 १० याहि, तव दुहितुः स भूतो निर्गतः । सा च खगट्ठं गत्वा तं भूतं
 निर्गतं खदुहितरश्च पथ्यङ्गे शयानां ददर्श ।
 ११ पुनः सोरसीदोनथोः सीमतः प्रस्थाप्य स दिकांपलेः बीजां

मध्येन गास्त्रीलीधममुद्रस्यान्तिकमाजगाम । तच्च मानवाः स्वस्थित- २१
 वाचमेकं वधिरं तत्समीपमानीय स यत् तस्मिन् हस्तावर्पयेत्
 तदयाचन्त । ततः स तं जननिवहान्निर्जनं स्थानमपनीय तस्य २२
 कर्णयोः स्वाङ्गुली निधाय निष्ठौवंस्तस्य जिह्वां पश्यन् स्वर्गं प्रत्युच्च- २३
 दृष्टिं कृत्वा च निश्चस्य तं जगाद, इप्फायाह, अस्वार्थं मुच्यसेति ।
 सपदि च तस्य कर्णबुद्ध्याश्चक्राते जिह्वाबन्धनञ्च मुमुचे स २४
 चञ्जुवाग् बभूव च । यीशुश्च तानादिदेश, यूयं कमप्येतन्मा वदत । २५
 स तु यावदधिकं तानादिशत् तावदधिकं तेऽधोषयन्, अतिमात्रं २६
 समकृताश्चावदन्, स सर्वमेव सम्भक् चकार, वधिरांश्च अवणे
 मूकांश्च कंचने समर्थीकृतवान् ॥ ७ ॥

तेषु दिनेष्वेकदातीव महति जनारण्ये सति तेषाञ्च खाद्याभावे ८१
 जाते यीशुः शिष्यान् स्वसमीपमाह्वय जगाद, अनुकम्पेऽहममून् १
 मानवान्, यतस्त्रीष्वेव दिनानि ते मत्समीपम् अवस्थिताः खाद्यञ्च
 किमपि तेषां नास्ति । अनग्रनास्तु ते चेन्मया स्वगेहेषु निमृष्यन्ते २
 तर्हि पथ्यवसत्यन्ति, यतस्तेषां केचित् सुदूरादागताः । तस्य शिष्यास्तं ४
 प्रतिजगदुः, अत्र निर्जने स्थाने कः कस्मात् पूषान् लब्ध्वामून् तर्पयितुं
 शक्नुयात् ? स तान् पप्रच्छ, युष्माकं कति पूषाः सन्ति ? तेऽब्रुवन्, ५
 सप्तैव । ततः स जननिवहं भूमावुपवेष्टुमादिदेश, तान् सप्त ६
 पूषांश्चादाय भङ्गा च परिवेषणार्थं स्वशिष्येभ्योऽददात्, ते च
 जनौघाय पथ्यवेषयन् । स्वल्पाः क्षुद्रा मत्स्या अपि तेषामासन्, ७
 स आशिषं वदित्वा तेषामपि परिवेषणमाज्ञापयामास । इत्थं ८
 ते बुभुजिरे तदपुञ्च, अपशिष्टस्य भग्नांशैः पूर्णान् सप्त पेटका- ९
 ष्चार्दद्विरे । ते भोक्तारः प्रायश्चतुःसहस्राण्यासन् । अनन्तरं स तान्
 विमर्शज ।

यौगो नानाविधोपदेशाः कर्म्मणि च ।

- १० तत्त्वणश्च स स्वश्रित्यैः सह नावं प्रविश्य दाह्यानुयेतिनामके
 ११ प्रदेशे उपतस्थे । फरीशिनस्तु वहिरागत्य तेन सह वादानुवादौ
 कर्त्तुमारेभिरे परीक्षमाणश्च तं गगनात् किमप्यभिज्ञानं यथाचरे ।
 १२ स त्वात्मना गमिष्य जगाद, एतत्कालश्च मानवाः किमर्थमभिज्ञानं
 याचन्ते ? युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, वंशायास्तौ किमप्यभिज्ञानं न दाधि-
 १३ व्यते । इत्युक्त्वा स तांस्त्र्यह्ना पुनर्नावं प्रविश्यापरपारं प्रतस्थे ।
 १४ तैस्तु विस्मृत्य पूपा जानीता नावि च तैः साकं केवलमेकः पूप
 १५ आसीत् । स च तानादिशत्, सतर्का भवत, फरीशिनां क्लृप्तो
 १६ हेरोदश्च च क्लृप्तः सावहिता भवत । अनेन ते मिथो विचार-
 यन्तोऽवदन्, अस्माकं पूपा न सन्ति तदेतत् कथयति । यौगस्तु ज्ञात्वा
 १७ तान् जगाद, युष्माकं पूपा न सन्तीति किं विचारयथ ? इदानीमपि
 १८ किं न जानीय न वा बुध्यध्वे ? अधुनापि किं जडहृदो यूयं ? अनेनाः
 १९ किं न पश्यथ ? सकर्णाः किं न शृणुथ नापि स्मरथ ? पञ्चसहस्रेष्वहं
 यदा पञ्च पूपान् अभाङ्गं तदा भग्नाग्रैः पूर्णाः कति उल्लका युष्माभि-
 २० रादन्ताः ? ते तं वदन्ति, दादशेति । चतुःसहस्रेषु च यदा सप्त
 पूपानभाङ्गं, तदा भग्नाग्रैः पूर्णाः कति पेटका आदन्ताः ? तेऽवदन्,
 २१ सप्तेति । ततः स तान् बभाषे, युष्माभिर्न बुध्यते कथमेतत् ?
 २२ वैश्वेदायानूपस्थिते तस्मिन् मानवा अन्धमेकमानीय प्रसादय-
 २३ न्तस्तं तस्य स्पर्शनं यथाचरे । ततः स तस्यान्धस्य हस्तं धृत्वा तं ग्रामाद्
 वहिर्निर्नाय तस्मैचयोर्निष्ठौ च तस्मिन् करावर्पयित्वा तं पप्रच्छ
 २४ त्वया किमपि दृश्यते किं ? अनेन स दृक्पातं कृत्वाब्रवीत्, मनु-
 २५ ख्यान् निरीक्षे यतः पादपानिव तान् विहरतः पश्यामि । तदा स
 २६ पुनस्तस्मैचयोः करावर्पयित्वा तं दृक्पातं कारयामास । अनेन तस्या-

अथप्रतीकारे जाते स सर्वान् सुखदृष्टमपश्यत् । स तु तं गेहाय विदूष्य
जगाद, ग्राममपि मा प्रविश ग्रामस्थं वा कमपि मा ज्ञापय ।

यीशोः स्वमरणपुनरुत्थानेऽधि कथाकथनम् ।

ततः परं यीशुस्तच्छिष्याश्च कैसरियाफिलिया ग्रामान् जग्मुः । १०
‘पयि च स शिष्यान् पप्रच्छ, मानवा मां कं ज्ञात्वा वदन्तीति । ते
प्रत्युचुः, आपकं योहनम्, अपरे लेखियम् अपरे च भाववादिना- १८
मेकतममिति ॥ स पुनस्तान् वभाषे, यूयन्तु मां कं ज्ञात्वा वदथ ? १९
अनेन पित्रस्तं प्रत्युवाच, भवान् ख्रीष्ट इति । ततः स तांस्तर्जयन्न- २०
ब्रवीत्, मम कथां कमपि मा वदत ।

अगन्तारं स तानिदं शिचयितुमारेभे यथा, मनुष्यपुत्रस्यावश्यं ११
यत् स बरुदुःखं भुञ्जीत प्राचीनै मुख्ययाजकैः शास्त्राध्यापकैश्च
निराक्रियेत घात्येत च चिभ्यो दिनेभ्यस्तु परं पुनरुत्तिष्ठेत् । स च १२
वाक्यमेतत् स्पष्टमभाषत । तदा पित्रस्तं निर्जनमादाय तर्जयितु-
मारेभे । स तु परावृत्य स्वशिष्यान् दृष्ट्वा च पित्रं तर्जयन् १३
जगाद, मत्तोऽपमर ग्रीतान्, यतो नैवेश्वरस्यापि तु मनुष्याणामेव
विषयास्तथा चिन्त्यन्ते ।

ततः परं स स्वशिष्यैः सह जननिवसमपि स्वसमीपमाह्वय १४
तान् जगाद, यः कश्चिन्नाम् अनुगन्तुमिच्छति स आत्मानं प्रत्या-
ख्यातुं स्वकुशमादाय च मामनुव्रजतु । यतो यः स्वप्राणान् १५
रिरचिषति स तान् हारयिष्यति । यस्तु मदर्थं सुसंवादार्थञ्च
स्वप्राणान् हारयति स तान् रचिष्यति । यतो मनुष्यः कृत्स्नं १६
जगत्तन्वा यदि स्वप्राणैर्वञ्छ्यते तर्हि तस्य हितं वा किं भवति ?
स्वप्राणानां वा कं निष्कथं मनुष्यो दास्यति ? यतो यः कश्चिद् १७
व्यभिचारिषु पापिष्ठेषु चैतत्कालिकमानवेपु मत्तो मदीयवाक्येभ्य-

१८ स्थापयपते, पवित्रैर्दूतैर्दृतो मनुष्यपुत्रो यदा स्थापितः प्रतप्ते-
नागमिष्यति तदा सोऽपि तस्मादपचपिष्यते ।

१९ अपि च स तान् जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, अत्र ये
तिष्ठन्ति तेषां मध्ये केचिद् यावदौश्वरराज्यं प्रभावेनागतं न द्रक्ष्यन्ति,
तावन्मृत्योरास्वादं न लप्स्यन्ते ॥ ८ ॥

यीशोरुज्ज्वलमुत्तिधारणम् ।

६१ षड्भ्यो दिनेभ्यः परं यीशुः पित्रं याकोबं योजनञ्च गृहीत्वा
विजनं केवलं तानेव प्रोक्षसेकं गिरिम् आरोहयामास तेषां समक्षं

१ रूपान्तरौबभूव च । तस्य परिष्कदस्योज्ज्वलो हिमवदतीव शुभ-

२ स्थाभूत्, तादृक् शुभ्रीकर्तुं पृथिवीस्थेन रजकेण न शक्यं । अपि च

४ मोशिरैलियस्य तेभ्यो दर्शनं ददतुः । तौ यीशुना सह समक्षपतां ।

४ तदा पित्रो यीशुं सम्बोधावादीत् रब्बिन्, भद्रमस्माकमत्रावस्थानम्

अतोऽस्माभिस्त्रीष्युटजानि, निश्चीयन्तां भवतः कृत एकं मोशेः कृत

१ एकम् एलियस्य कृते चैकं । वास्तवं किं वक्तव्यं तत् तेन नाज्ञायत

० यतस्ते चासापन्ना आसन् । ततः परं तेषामुपरि ह्वायाकरो मेघः

सञ्जातस्तस्मान्मेघाद् वाणीयमुदभूत् अयं मम प्रियः पुत्रोऽस्य वचांसि

८ युष्माभिः श्रूयन्तामिति । अकस्मात्तु परितो दृक्पातं कुर्वन्तस्ते

पुनर्नापरं कमपि ददृशुः केवलं तैः सहितं यीशुं ।

६ गिरितस्त्वरोहत्सु तेषु यीशुस्तानिदमादिदेश, मनुष्यपुत्रो

यावन्मृतानां मध्यान्नोत्तिष्ठति तावद् यूथं यद्यद् दृष्टवन्तस्तत्

१० कमपि मा ज्ञापयत । अतस्ते तद् वचनं स्वार्थम् अरचन् अपि तु

११ मृतानां मध्यादुत्थानं किं भवेदेतदधि मिथो व्यचारयन् । ततस्ते

यीशुं पप्रच्छुः प्रथमम् एलियेनागन्तव्यमिति शास्त्राध्यापकैः कथ-

१२ मुच्यते? स तान् प्रतिजगाद, सत्यं प्रथमम् एलिय आगत्य सर्वं

पुरुः संस्कारिष्यात् । मनुष्यपुत्रमप्यधि कथमिदं लिखितमास्ते यत्
तेन बड्डदुःखं सोढव्यं नगच्छता च गन्तव्या ? युष्मांस्त्वहं सत्यं ११
ब्रवीमि, एषिथोऽप्यागतवान् तमधि च यत्लिखितमास्ते तदनुरूपं
ते तं प्रति तत्तत् कृतवन्तो यद्यदैच्छंस्ते ।

यौशो विविधकर्म्मणि शिष्टं च ।

यौशना भूतपक्षवालकस्य चारोग्यकरणम् ।

ततः परं यदा स शिष्याणामन्तिकमागमत् तदा महान्तं १४
जननिवहं तेषां परितः संस्थितं शास्त्राध्यापकांश्च तैर्विवदमानान्
ददर्श । तत्पणक्तु स कृत्स्नो जननिवहस्तं दृष्ट्वा चमत्कारं मेने १५
मनुष्याश्च समाद्रवन्तस्तमभ्यनन्दन् । स तु शास्त्राध्यापकान् पप्रच्छ, १६
एतैः किं विवदध्वे ? तदा जननिवहमध्यासर एकः प्रतिबभाषे, १७
शूरो, भवत्समीपमहं स्त्रपुत्रमानीतवान् स मूकेनात्मनाविष्टः । स १८
आत्मा यच्च तमाक्राम्यति तच्च तं कर्षति स च फेनमुद्गमयति
दन्तैश्च दन्तान् घर्षति यष्टिवत् कठिणो जायते च । भवतः शिष्या
यत् तं निःसारयेयुस्तदर्थमहं तेभ्यो न्यवेदयं ते तु नाग्रकुर्वन् । स तदा १९
तान् प्रतिभाषमाणो जगाद, रे विश्वासहीन वंश युष्मत्समीपं मया
कियत्कालमवस्थातव्यम् ? कियत्कालं यूथं मया सोढव्याः ? स
मदनिकमानीयताम् । ततस्तस्मिंस्तदनिकमानीते तं दृष्ट्वैव स २०
आत्मा तं बाणं कर्षन् लोभयामास स च भूमौ निपत्य फेनमुद्ग-
मयन्नलुठत् । तदा स तत्पितरं पप्रच्छ, कियत्कालमेतत् तस्य २१
सम्भूतम् ? स जगाद, आवाख्यात् । स च बड्डहस्तं नाशयितुकामो २२
वक्रौ तोये च निक्षिप्तवान् । भवता तु यदि किमपि शक्यं तर्ह्य-
स्माननुकम्प्योपकरांतु । यौशस्तु तमब्रवीत् यदि शक्यमिति कथं २३
वदसि ? सर्वमेव शक्यं विश्वसता । ततस्तस्य बाणकस्य पिता २४

- तत्क्षणमुच्चैःस्वरेण साश्रुनेत्रो जगाद विश्वसिमि प्रभो भवान्
 १५ ममाविश्वासमुपकरोतु । तदा यीशु जन्मनिवहं समाद्रवन्तं दृष्ट्वा
 तमश्रुचिमात्मानं तर्जयन् बभाषे, रे मूक बधिर आत्मान् त्वामहमा-
 १६ ज्ञापयामि, अस्मान्निःसार मैव पुनरिममाविश । तदा स क्रोशित्वा,
 मृत्युं तं कर्षित्वा च निःसार । स बालस्तु मृतकस्यो बभूव तेन
 १७ बहवोऽवादिषुः स मृतः । यीशुस्तु तस्य हस्तं धृत्वा तमुत्थापयामास
 १८ ततः स उक्तस्तौ । ततः परं तस्मिन् गृहं प्रविष्टे तस्य शिष्या
 १९ निर्जनं तं पप्रच्छुः, कथं वयं तमात्मानं निःसारयितुं नाशक्नुमः ? स
 तान् जगाद, जातेरस्या निःसारणं मान्येन केनाप्युपायेन सिध्यति,
 केवलं प्रार्थनोपवासाभ्याम् ।

यीशोः समरथमधि द्वितीयवारं कथाकथनम् ।

- २० स्थानात् तस्मात् प्रस्थाय ते गालीलुदेशेन प्रागच्छन्, तत्तु
 २१ केनापि ज्ञायेत तत् स जैच्छत्, यतः स स्वशिष्यान् शिष्ययज्ञ-
 कथयत्, मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यते तै र्गान्निष्यते
 २२ च, इतस्तु स तृतीये दिने पुनरुत्थास्यति । ते तु तद् वचनं
 नाबुध्यन्त तं प्रष्टुमबिभूयुः ।

तत्पतः को महान् चर्चयथे विद्वन्प्रातेः किं फलम् एतेऽपि शिष्या च ।

- २३ ततः परं ते कफरनाह्वयम् आजग्मुः । गृहं प्रविष्टश्च स तान्
 २४ पप्रच्छ पथि किमधि मिथो वादानुवादावकुर्वत ? ते तु मौजिनो
 बभूवु र्यतः को महत्तम एतदधि ते पथि मिथो वादानुवादौ
 २५ कृतवन्तः । स शोपयिष्य दादश शिष्यानाह्वय जगाद, यदि कश्चित्
 प्रथमो भवितुं वाञ्छति तर्हि स सर्वेषामन्यः सर्वेषां परिचारकश्च
 २६ भवतु । अपि च स बालकमेकमादाय तेषां मध्ये स्थापयामास तं
 २७ क्रोडे गृहीत्वा च तान् अजवीत् यः, केसिदीदृशमेकं बालकं मम

नाया गृह्णाति स मां गृह्णाति, मास्य यो गृह्णाति स न माम्
अपि तु मन्त्रेरकमेव गृह्णाति ।

तदा योहनस्तं प्रतिबभाषे, गुरो, भवतो नास्मा यो भूतान् २८
निःसारयत्यस्मांस्तु नालुगच्छति तादृशो नरः कश्चिदस्माभिर्दृष्टः,
स त्वस्मान् नालुगच्छतीतिहेतोर्वयं तं न्यवारयाम । यौशुस्तु जगाद २९
मैव तं निवारयत, यतो नास्ति कोऽपि तादृशो यो मन्त्रास्मा प्रभा-
वसिद्धं कर्षं कृत्वा सहसा मां निन्दितुं शक्नुयात् । यतो योऽस्माकं ४०
विपक्षो नास्ति सोऽस्माकं स्वपक्षः ।

दूयं स्त्रीष्ट्येति हेतोर्मम नास्मा यः कश्चिद् युष्मान् चषकमेकं ४१
तोयं पाययति, युष्मान् सत्यं ब्रवौमि, स कथञ्चन स्वपारितोषिकेण
नापर्वञ्चिष्यते । यः कश्चित्तु मयि विश्वस्यतामेतेषां बुद्ध्याणामेकं ४२
स्खालयति तत्कण्ठे दृढत्प्रेषणीबन्धनं समुद्रे च तस्य निपातनं द्रव्यः ।
तवं हस्तस्य चेत् तव स्वलनहेतुर्भवेत् तर्हि तं हिन्यि । त्वदर्थमिदं ४३
श्रेयो यत् त्वं हीनाङ्गो जीवनं प्रविशेः, न त्विदं यद् द्विहस्तो
नरकमनिर्वाणस्य वज्रिं गच्छे यच्च निवासिनां कीटो न क्षियते ४४
वज्रिष्य न निर्वायति । तव चरणो वा चेत् तव स्वलनहेतुर्भवेत् ४५
तर्हि तं हिन्यि । त्वदर्थमिदं श्रेयो यत् त्वं खञ्जो जीवनं प्रविशेः,
। त्विदं यद् द्विचरणो नरके वज्रौ चानिर्वाणे निक्षिपेथा यच्च
निवासिनां कीटो न क्षियते वज्रिष्य न निर्वायति । तव नेत्रं ४६
वा चेत् तव स्वलनहेतुर्भवेत् तर्हि तदुत्पाटय । त्वदर्थमिदं श्रेयो ४७
यत् त्वमेकनेत्र ईश्वरराज्यं प्रविशेः, न त्विदं यद् द्विनेत्रो वज्रिमये
नरके निक्षिपेथा यच्च निवासिनां कीटो न क्षियते वज्रिष्य न ४८
निर्वायति । वास्तवमेकैको नरो वज्रिरेण खवणेन मिश्रयिष्यते, ४९
एकैको यज्ञीयोर्षहारस्य खवणेन मिश्रयिष्यते । खवणं भद्रं । खवणस्तु

५० यदि खवणत्वहीनं जायते तर्हि केनोपायेन तत् खादयुक्तं करिष्यथ ?
खान्तरे खवणं रक्षत मिथ ऐक्यमाचरत च ॥ ८ ॥

जीत्यागमभि शिक्षा ।

१०१ तस्मात् खानात् प्रस्थाय स चिह्नदिद्याया यईनपारस्वप्रदेशस्थ
च सोमायासुपतस्थे पुनश्च जननिवहास्तदन्तिकं समाजग्मुः । स च
खरीत्यनुसारेण पुनस्तानग्रिचयत् ।

१ तदा परीश्विन उपागत्य परीक्षणाणां पप्रच्छुः, भार्यात्यागः
२ किं भर्तु विधेयः ? स तान् प्रतिवभाषे, मोश्विर्भुशान् किमादिष्ट-
३ वान् ? तेऽवदन् त्यागपत्रं लिखित्वा तां विस्मृष्टुं मोश्विरनुज्ञाते । तदा
४ यीश्वस्तान् प्रत्यवादीत्, युष्माकं हत्काठिन्यमवेच्छ मोश्विर्भुशदर्थ-
५ मिममादेशं लिखितवान् । सृष्टेरादौ त्वीश्वरो नरं नारीश्च तौ
६ निर्मितवान् । “एतद्वेतो मनुष्यः पितरं मत्तरश्च परित्यज्य खजा-
७ यायामासंक्ष्यते तावुभौ चैकाङ्गीभविष्यतः ।” अनेन तौ पुन नन्दौ
८ स्तः, तावेकाङ्गीभूतौ । अतो यंदीश्वरेण संयोजितं तस्मनुष्येण मा
९ वियोज्यतां । ततः परं गृहे श्रियाः पुनस्तं तां कथां पप्रच्छुः ।
१० तदा स तान् जगाद, यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्वा परासुदहति स
११ तस्या विरुद्धं व्यभिचारं करोति, या च जाया स्वपतिं त्यक्त्वान्येनो-
दुहते सा व्यभिचारं करोति ।

शिशुविनयिषी शिक्षा ।

१२ ततः परं शिशवः केषित् तस्याम्निकज्ञानीयन्त यत् स तान्
१३ स्मृयेत् । श्रियास्तु तदानेद्वन् अभर्त्सयन् । तद् दृष्ट्वा यीश्वः क्रुद्धा
तान् जगाद, मत्समीपमागमिष्यतः शिशून् अनुमन्यध्वं मा वारयत
१४ यतः खर्गराज्यमीदृशानामेव । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि यः कश्चिन्न
१५ शिशुरिव खर्गराज्यं गृह्णाति स न कचश्चनं तत् प्रवेक्ष्यति ।

ततः परं स तान् शिशून् क्रोडे गृहीत्वा तेषु हस्तावर्षयित्वा
चाश्विषं बभाषे ।

धर्माचरणविषयस्य शिक्षा ।

तस्मिंस्तु गृहाद् वशिः पन्थानं गते कश्चिद् द्रुतगमनेनागत्य १०
जानुनी पातयित्वा च तं पप्रच्छ, भौ सद्गुरो अनन्तजीवगस्याधिकारी
यद् भवेयं तदर्थं मया किं कर्त्तव्यं? यीशुस्तं जगाद, कथं मां सन्तं १८
वदसि? सदेक एवेश्वरो नापरः कोऽपि । त्वमाज्ञा जानासि,
अभिचारं मा कुरु, नरहत्यां मा कुरु, चौर्यं मा कुरु, मृषावाक्यं १८
मा देहि, वधनां मा कुरु, स्वपितरं स्वमातरञ्च मन्थस्वेति । स तं
प्रत्युवाच, गुरो पातितं मया सर्वमेतदावाच्यात् । तदा यीशुस्तं १०
समाजोक्त्य तस्मिन् स्नेहमनुभूय च तं जगाद, त्वं गुणैकहीनोऽसि, गत्वा ११
सर्वं तव यद्युदसि तद् विक्रीयी दरिद्रेभ्यो देहि, तथा कृते स्वर्गे तव
धनं स्थास्यति, ततः परमेहि कुशमादाय मामनुगच्छ । वचनेऽस्मिन्
विषादं गत्वा स शोचन् प्रतप्ते यतस्तस्य वसूनि प्रचुराण्यासन् । १२
तदा यीशुः परितो दृक्पातं कृत्वा स्वशिष्यान् अभ्रवीत्, १२
वसूनां स्त्रामिनः कियतायासेनेश्वरराज्यं प्रवेक्ष्यन्ति? तस्यैतेषु १४
वाक्येषु शिष्याश्चमत्कारं मेनिरे । पुनश्च यीशुः प्रतिभाषमाणस्तान्
जगाद, वत्साः, विज्ञेयु विश्वसतामीश्वरराज्यप्रवेशः कियदायासयुक्तः । १५
धनवत ईश्वरराज्यप्रवेशात् सूचीच्छिद्रेणोद्भगमनं सुसाध्यं । अनेन १६
तेऽद्यन्तमाश्रयं मन्यमाना मिथोऽवदन्, कस्तर्हि तरितुं शक्नुयात् ?
यीशुस्तदा समाजोक्त्य तानब्रवीत्, तदसाध्यं मनुष्याणां न त्वीश्वरस्य । १७
सर्वं हि साध्यमीश्वरस्य ।

तदा पिप्लसामिदं वक्तुं प्रावर्त्तत, पश्यतु वयं सर्वं त्यक्त्वा भवन्त- १८
मनुब्रजितवन्तः । यीशुः प्रतिबभाषे, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, १८

मदर्थं सुसंवादार्थञ्च गृहं धातुन् वा भगिनी वा पितरं वा मातरं
 १० वा भार्या वा सन्तानान् वा चेचाणि वा त्यक्त्वा य इदानीमस्मिन्
 युग उपद्रवैः बाह्यं शतगुणं गृहाणि धातुन् भगिनी मातुन् सन्ता-
 नान् चेचाणि च भावियुगेऽनन्तं जीवनञ्च न लप्स्यते तादृशः कोऽपि
 ११ नास्ति । बह्वैः प्रथमास्त्वन्या भविष्यन्त्यन्याश्च प्रथमाः ।

वीशोः समरथमधि द्वतीयवारं कथाकथनम् ।

१२ तदा ते विरूपाक्षेभ्यो गच्छन्त, वर्त्मन्यासन् यीशुस्तेवामयेऽप्रजत्
 ते च विस्मिता आसन् तमनुगच्छन्तोऽविभयश्च । ततः स पुनस्तान्
 दादश शिष्यान् स्वसमीपं गृहीत्वा स्वं प्रति यच्चत् सम्भविष्यति तत्
 १३ तेभ्यः कथयितुमारेभे, यथा, पश्यत वयं विरूपाक्षेभ्यो गच्छामो
 मनुष्यपुत्रश्च मुख्ययाजकेषु शास्त्राध्यापकेषु च समर्पयिष्यते । ते च
 विचारेण तस्य प्राणदण्डमादेक्ष्यन्ति परजातीयानां करेषु तं
 १४ समर्पयिष्यन्ति च, ते पुनस्तमुपहरिष्यन्ति, कश्चाभिः प्रहरिष्यन्ति,
 तदपुत्रि निष्ठीविष्यन्ति, तं घातयिष्यन्ति च । द्वितीये दिवसे तु स
 पुनस्तथास्यति ।

ईश्वराख्ये मन्त्रान् कः, एतदपि शिक्षा ।

१५ तदा शिवदिद्युसुतौ याकोबयोहनौ तस्मान्निकमागत्य जगदतुः,
 गुरो आवां यद् याचिष्यावहे भवान् अस्मदर्थं तत् करोमेतद्
 १६ वाञ्छावः । स तौ प्रपञ्च युगदर्थं मया कर्तव्यं किं वाञ्छयः ? तौ
 १७ तं जगदतुः, भवतः प्रताप आवयोरेकतरो भवतो दक्षिणेऽन्यतरो
 भवतो वामे समुपविशन्निमं वरमावाभ्यां दातुमर्हति । यीशुस्तु तौ
 १८ प्रत्यवाहीत्, युवां यद् याचये तन्न जानीयः । येन पानपात्रेणाहं
 पास्यामि तेन किं युवां पातुं शक्नुयः ? येन च क्षापनेनाहं स्नायै तेन
 १९ स्नातुं किं युवाभ्यां शक्यं ? तौ तमूचतुः, शक्यं । यीशुस्तावन्नवीत्,

येनाहं पाश्यामिं तेन पानपात्रेण युवां पाश्यायः, येनाहं स्नास्ये तेन
स्नापनेन स्नास्ये च, परन्तु मम दक्षिणे वामे वोपवेष्टनाधिकारस्य
दानं मया न विधेयं, स येषां कृते निरूपितस्तेभ्य एव दातव्यः । ४०
श्रुत्वैतदन्ये दश शिष्या आकोचे योहने च रौक्ष्यमापन्नाः । यीशुस्तु ४१
तान् स्वसमीपमाह्वयोवाच, यूयं जानीथ, ये परजातीयानां शास्त्रारः ४२
प्रतिभान्ति ते तेषामुपरि तीक्ष्णप्रभुत्वं कुर्वते, महान्तश्च तेषां
तीक्ष्णकर्तृत्वं कुर्वते । न भव्यन्तु तादृशं युष्माकं मध्ये । प्रत्युत ४३
युष्मन्मध्ये यो महान् भवितुमिच्छति स युष्माकं परिचारको
भविष्यति, यस्य युष्मन्मध्ये प्रथमो भवितुमिच्छति स सर्वेषां दासो ४४
भविष्यति । असौ मनुष्यपुत्रोऽप्यागतो न परिचर्यां भोक्तुम् अपि तु ४५
परिचरितुं दातुश्च स्वप्राणान् निष्कथमूच्छं बहूनां विनिमयेन ।

यीशो र्थिः शस्त्राले मगमनं उपवेश्य हानञ्च ।

‘सन्धरतीमयाय चक्षुर्हानम् ।

अनन्तरं ते थिरीऊमागताः । ततः परं तस्य तच्छिष्याणां ४६
सहस्रो जननिवहस्य च थिरीऊतो निर्गमनकाले तीमथस्य पुत्रो
वरतीमथ इति नामकोऽम्भो भिच्छमाणः पथपार्श्वे उपविष्ट आसीत् ।
सन्धरतीथो यीशुरुपस्थित इति श्रुत्वा स क्रोधम् गदितुमारभे, ४७
भो दाषूदस्य पुत्र यीशो मामनुकम्पताम् । अनेन बहवस्तं भर्त्स- ४८
यन्तो मौनावस्यन्मनादिदिशः । स तु वज्रगुणैरधिकमक्रोशत् ।
भो दाषूदस्य पुत्र सामनुकम्पताम् । यीशुस्तदा तिष्ठन्स्थानधन- ४९
माज्ञापयामास । अतस्ते तमन्धमाह्वयन्तोऽब्रुवन्, आश्वसिहि,
उत्तिष्ठ, स त्वामाह्वयति । तदा स स्ववसनं त्यक्त्वात्यथ यीशोर- ५०
न्तिकमागतः । यीशुस्तं सम्बोधावादीत्, तदयं मया कर्त्तव्यं किं ५१
वाञ्छसि ? सोऽम्भस्तं जगाद, भो रम्भोणे, इष्टिश्च किं स्निषे ? ततो ५२

यीशुस्तमुवाच, याहि तव विश्वासस्त्वां तारयामास । स च तत्क्षणं
दृष्टिग्रन्थिं लेभे मार्गे यीशोरनुगामी बभूव च ॥ १० ॥

यीशो र्थीकृशालेभे प्रवेशः ।

- १११ अनन्तरं तेषु थिरूशालेभस्य समीपमागत्य जेतुनाख्यगिरौ
स्थितयो वैक्किगी वैथनिया चेत्यभिधग्रामयोरुपस्थितेषु यीशुः
१ ग्रिथौ द्वौ प्रेषयन्निदमादिदेश, युन्नत्समुत्थममुं ग्रामं गच्छतं तच्च
प्रविश्यैव बद्धमेकं गर्हभग्नावकमासादयिष्यथो यत्पृष्ठं मनुष्यः कोऽपि
२ नाकूढवान्, तमेव मुक्त्वानयतं । यदि च कोऽपि युवां पृच्छेत्,
किमर्थमिदं कुरुथ इति, तर्हि वदतम्, अनेन प्रभोः प्रयोजनमास्त
४ इति, ततः स तत्क्षणं तमच विसृज्यति । तदा जौ गत्वा वहिः
जुद्धरथायाः पार्श्वे गृहदारे बद्धं तं गर्हभग्नावकमासाद्य मोक्तुं
५ प्रावर्त्ततां । तच्च तिष्ठन्तः केचिन्नरास्तु तावदन्, किमर्थं तं श्रावकं
६ मुञ्चथः ? तदा यीशुः ग्रंथादिष्टवांस्तथैव ताभ्यां कथिते तौ तैर-
७ नुज्ञातौ । श्रावकं तच्च यीशोः समीपमानिन्यतुस्तपृष्ठे च खवा-
८ सांश्च निदधाते । ततः स तमारोह । बहवश्च मार्गे स्तवसगानि
९ विस्तारयामासुरन्ये च पादपानां पल्लवांश्चित्वा पयि व्यस्तारयन्
१० अथपश्चाद्गामिनो नरास्तोच्चरवेणाब्रुवन्, जय, प्रभो नान्ना च आयाति
स धन्यो भूयात्, प्रभो नान्नास्तपितु दायूदस्य यद् राज्यमायाति
११ तद् धन्यं भूयात्, ऊर्द्धलोके जयध्वनि भवतु । अनन्तरं यीशु
थिरूशालेभं धर्माधाम च प्रविष्टः, परितः सर्गं निरीक्ष्य च दिना-
वसानहेतोर्द्वादशग्रिथैः सार्द्धं वैथनियां प्रतस्थे ।

विश्वासविशिष्टप्रार्थनामपि शिखा ।

१२ परप्रातःकाले तेषु वैथनियातः प्रस्थितेषु सोऽचुध्यत् दूराञ्च

१३ सपत्न्येकम् उडुम्बरवृक्षं निरीक्ष्य तच्च किमपि फलं लप्स्यते न वेति

द्रष्टुं तदन्तिकं जगाम । समीपमुपस्थाप्य तु पत्रेभ्योऽन्यत् किमपि १४
नासादयामास । यतस्तदोडुम्बरफलानां समयो नासीत् । अतो
यौऽसौ सम्बोधावादीत्, इतः परं कदापि कोऽपि तदुत्पन्नं फलं
न भक्षयत् । तस्य शिष्यास्य तद् वचनमश्रौषुः । ततः परं ते १५
यिहृशालेम उपतस्थिरे, यौशुस्य धर्मधाम प्रविश्य तथैव धर्मधाणि १६
कथयिकथयकारिणो वहिष्कर्तुमारम्भे, वणिजां मुद्रासनानि कपोत-
विकेहणामासनानि च न्युज्यामामास धर्मधाणो मध्येन च कस्यापि १७
पात्रवहनं नानुमेने, शिष्यस्य तान् जगाद, किं न लिखितमास्ते,

ख्यास्यते सर्वजातौनां प्रार्थनाधाम मङ्गलम् ।

तत्तु युष्माभिरकारि दयूनां गङ्गरः । तच्छ्रुत्वा शास्त्राध्यापका १८
मुख्ययाजकाश्च तं हन्तुमयतन्त । वास्तवं ते तस्मादविभयु र्यतः १९
कृत्स्नो जननिवहस्तस्य शिष्यायां समत्कारममन्यत ।

• सन्ध्यायान्तु जातायां स नगराभिर्जगाम । प्रातःकाले च मार्गेण २०
गच्छन्तस्ते तमुडुम्बरवृक्षं समूहं शुष्कीभूतं ददृशुः । तदा पिचः २१
स्मरंस्त्वं जगाद, रब्ध्विन् पश्यतु भवताभिः प्रपन्नः पादपोऽसौ शुष्कीभूतः ।
यौशुः प्रतिभाषमाणस्तानब्रवीत्, ईश्वरे विश्वासं कृत्वावतिष्ठध्वम् । २२
युष्मानहं सत्त्वं ब्रवौमि, त्वमुत्पत्य समुद्रे निपतेति गिरिमिममुक्त्वा २३
यः कश्चिन्मनसा न संशयानः स्त्रोक्ता कथा सिध्यतीति विश्वसिति
स यत् कथितवान् तदवाप्स्यति । ततो युष्मानहं वदामि, यूयं प्रार्थ- २४
यमाना यद्यद् याचध्वे तल्लभ्यवन्त इति विश्वसितं तर्हि तदवाप्स्यथ ।
यदा च प्रार्थयमाणास्तिष्ठथ तदा क्षमध्वं, यदि मनसि कस्यचिद् २५
विबुद्धा कथा विद्यते । तथा कृते युष्माकं स्वर्गस्थः पितापि युष्माकं
दोषान् क्षमिष्यते । वृथन्तु यदि न क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं पितापि २६
युष्माकं दोषान् न क्षमिष्यते ।

यीशोः क्षमताविषयिणी शिक्षा ।

- १० ततस्ते पुन र्थिरूशालेमं प्रविष्टाः । स च यदा धर्मधास्त्रि
 ११ व्यहरत्, तदा मुख्यधाजकाः शास्त्राध्यापकाः प्राचीनाश्च तमभ्येत्य
 पप्रच्छः, केनाधिकारेण करोषि त्वं कर्मास्थेतानि ? को वा त्वर्थे-
 १२ तानि कारयितुं तमधिकारं तुभ्यं दत्तवान् ? यीशुस्त तान् प्रत्य-
 ब्रवीत्, युञ्जानहमपि कथामेकां प्रक्ष्यामि. मद्भ्यं चेत् तदन्तरं
 दत्त, तर्हि केनाधिकारेण सर्वमेतत् करोमि तदहमपि युञ्जान्
 १३ वदिष्यामि । योहनस्य स्नापनं किं स्वर्गादुत्पन्नमुत मनुष्येभ्यः वा ?
 १४ एतस्योत्तरं मद्भ्यं दत्त । ते तदा परस्परं विचारयन्तोऽवदन्, तत्
 स्वर्गादुत्पन्नमिदमुक्ते सोऽस्मान् प्रक्ष्यति, यथं तर्हि तस्मिन् किमर्थं
 १५ न विश्वसितवन्तः ? तत्तु मनुष्येभ्य उत्पन्नमिति कथं वदेम ? वास्तवं
 ते जनेभ्यो विभ्युः, यतो योहनः प्रकृतो भाववाद्यासीदिति सर्वे
 १६ रन्वभूयत । तत्ते यीशुः, प्रत्यवदन्, न जानीमः । यीशुस्तदा तान्
 प्रतिवभाषे, नाहमपि युञ्जान् ज्ञापयामि, करोम्यहं सर्वमेतत्
 केनाधिकारेणेति ॥ ११ ॥

गृहस्थरूपकाणां दृष्टान्तः ।

- १२ तदा स उपमाभिस्तेभ्यः कथयितुमारभे, नरः कश्चिद् द्राक्षा-
 लता रोपयन् द्राक्षोद्यानं कृत्वा वृत्त्या परिवार्य तन्मध्ये द्राक्षा-
 मर्दनार्थककुण्डं खनित्वा द्राक्षं निर्माय च रुषकेषु करदायिषु तत्
 १ समर्थं देशान्तरं जगाम । ततः परं फलकाले रुषकेभ्यो द्राक्षोद्यानस्य
 २ फलानामंशमादातुं स रुषकाणां समीपं दासमेकं प्राहिणोत् । ते
 ३ तु तं धृत्वा ताडयामासुरिक्तहस्तं विसृज्य । ततः, स पुनर्क्षेत्रां
 ४ समीपमन्यमेकं दासं प्रेषयामास । ते प्रस्तरचेपणेन तस्यापि मूर्द्धा-
 ५ नमाञ्जन्यैकृत्य विसृज्य । ततः, परमन्यस्मिन् प्रहिते तेन ते

तं घातयामासुः । अपरांशानेकान् अहिंसिषुः, कांसित् प्रहारेण
 कांसिद् वा वधेन । तदैक एव तस्य प्रियः पुत्रोऽवशिष्टः । अतो १
 मत्पुत्रं प्रति ते चपिता भविष्यन्तीति बुद्ध्या श्रेष्ठे स तमपि तेषां
 समीपं प्राहिणोत् । ते ह्यवकास्तु परस्परमब्रुवन्, दायहरोऽसौ,
 तदागच्छत वयमसुं हनिष्यामस्तेन दायांशोऽस्माकं भविष्यति ।
 अनेन ते तं धृत्वा जगुर्द्राचोद्यानाद् वह्निं निचिचिपुस्तु । अतस्त- २
 स्त्रोद्यानस्य स्वामी किं करिष्यति ? स आगत्य तान् ह्यवकान् ३
 विनाशयिष्यति, द्राचोद्यानस्यान्येषु समर्पयिष्यति । युष्माभिः कदापि ४
 किं शास्त्रोक्तिरियं न पठिता, यथा,

गृहनिर्वाहं लोके र्यः पाषाणो निराकृतः ।

स एव गृहकोणस्थः प्रमुखः प्रहरोऽभवत् ।

परमेशस्य कर्षदम् अस्मद्वै तदहृतम् ॥ ११

शासनकर्तृन् प्रति कर्तव्यकर्माधि शिक्षा ।

ते तदा तं धर्तुमयतन्त जननिवहान्वविभयुः । यतस्तैरबोधि ११
 यत् स तानधि तां दृष्टान्तकथामवदत् । तं त्यक्त्वा तु ते प्रस्थिताः ।

ततः परं वाक्पाशेन तं निबद्धमिच्छन्तस्ते कांसित् परीक्षिनो १२
 हेरोदीयांश्च तस्यान्तिकं प्रेषयामासुः । त उपागत्य तमृषुः भो हुरो १३
 वयं जानीमो यद् भवान् सत्यवान् कस्मादपि न विभेति यतो
 भवान् मनुष्याणां सुखापेक्षां न करोत्यपि तु सत्यनेश्वरस्य पन्थानं
 शिचयति । कैसराय करदानं विधेयं न वेति ? दास्यामोऽथवा न १४
 दास्यामः किं ? स तु तेषां कापय्यं बुद्ध्या तान् जगाद, कथं मां
 परीक्षध्वे ? मुद्रापादमेकमानयताहं तं निरीक्षिष्ये । तस्मिंस्तैरानीते १५
 स तास् पप्रच्छ कस्येयं मूर्ध्निरिदं लेखनञ्च ? ते तं वदन्ति
 कैसरस्य । तदा धौशुस्तान् प्रतिशभाषे, दत्त कैसराय यद्यत् १०

कैसरस्य, दत्त चेश्वराय यद्यदीश्वरस्य । अनेन ते तस्मिन्नाद्यर्थं
मेनिरे ।

परकालविषयिणी शिक्षा ।

- १८ तदा पुनस्त्यानमनङ्गीकुर्वाणाः सद्भक्तिस्तत्त्वान्तिकमागत्य तं
१९ पप्रच्छुः, गुरो, मोक्षिरस्यार्थमिममादेशं लिखितवान्, यस्य भ्राता
भार्यां विहाय निःसन्तानो म्रियेत, स तां भ्रातृभार्यामुदुष्टं स्त्रियात्रे
२० वंशमुत्पादयत्विति । आसंसु सप्त भ्रातरः । प्रथमः योषितमुदुष्टं
२१ निःसन्तानो ममार द्वितीयस्तदा तामुदुवाह, सोऽपि निःसन्तानो
२२ ममार । तृतीयस्य तादृशेव गति बभूव । इत्थं ते सप्त तामुदूढं
निःसन्ताना मसुष्टु । सर्वेषां पश्चात् सा योषिदपि ममार । अतः पुन-
२३ स्त्यान उत्थितानां तेषां कस्य भार्या सा भविष्यति ? यतस्ते सप्तैव
२४ तामुदूढवन्तः । यौशुस्तदा तान् प्रत्यवादीत्, यूयं किं न हेतोरतो
भ्रातृभ्य यच्छास्त्राणीश्वरस्य शक्तिश्च न जानीय ? यतः पुनस्त्यानात्
२५ परं ते नोदहन्ति नोदुष्टान्ते वापि तु स्तर्गनिवासिनो दूता इव
२६ वर्तन्ते । मृतानधि, ते यदुत्तिष्ठन्त्येतदधि किं न पठितं युष्माभि
मोग्रे र्धन्वे स्तम्भवृत्तान्ते तं प्रति कथितमीश्वरस्येदं वाक्यं, यथा, अत्रा-
हामस्येश्वर इस्हाकस्य चेश्वरो याकोबस्य चेश्वरोऽहमिति । ईश्वरो
२७ न मृतानाम् अपि तु जीवतामीश्वरोऽस्ति, अतो यूयं वाढं भ्रातृभ्य ।

सर्वप्रधानादेशमधि शिक्षा ।

- २८ शास्त्राध्यापक एकस्तेषां तं विवादं श्रुत्वा, स तेभ्य उत्तमं प्रत्यु-
त्तरं दत्तवानिति बुद्ध्वा सोपागत्य तं पप्रच्छ, सर्वप्रथमाज्ञा का ?
२९ यौशुस्तं प्रत्यवादीत् सर्वज्ञानामियं प्रथमा, भो इत्याथेल, प्रदुष्टु,
३० अस्माकमीश्वरः प्रभुरेकः प्रभुरेव । तच्च सर्वान्तःकरणेन, सर्वप्राणैः
सर्वचित्तेन, सर्वशक्त्वा च स्तेश्वरे प्रभौ प्रेम कुर्वितीयं प्रथमाज्ञा ।

द्वितीया चास्याः सदृशी, यथा, त्वं स्वनिकटस्थ आत्मवत् प्रेम २१
 कुर्विति । एतयोर्महत्तरापरान्ता नास्ति । स शास्त्राध्यापकस्तदा २१
 तं जगाद, वाढं, गुरो, सत्यमुक्त भवता, यत ईश्वर एक एव तदन्यो
 नास्ति, सर्वान्तःकरणेन सर्वबुद्ध्या सर्वप्राणैः सर्वशक्त्या च तस्मिन् २२
 प्रेमाचरणं निकटस्थ आत्मवत् प्रेमाचरणञ्च सर्वहृद्येभ्यः सर्वयज्ञेभ्य-
 स्वाधिकम् । स च सविवेचनमुत्तरं कृतवानिति दृष्ट्वा यीशुस्तमुवाच, २४
 ईश्वरराज्यात् त्वं न दूरवर्तीति । ततः परं नाभवदन्यस्य कस्यापि
 साहसं तं किमपि प्रष्टुं ।

ततः, परं यीशुः प्रतिभाषमाणो धर्मधाम्नि शिष्यस्रजवीत्, २५
 शास्त्राध्यापकाः कथं वदन्ति ख्रीष्टो दायूदस्य पुत्र इति । स्वयं २६
 दायूदस्तु पवित्रस्यात्मन आदेशादिदं कथितवान्,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।

लष्कचून् पादपौठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसीनो मम दक्षिणे ॥

अनेन स्वयं दायूदस्तं प्रभुं वदति, कथं तर्हि स तस्य पुत्रो भवेत् ? २७
 तदा समागतो महाजननिवहः सोनन्दं तस्य वाक्यान्याकर्णयत् ।

बह्वारदानग्रीवताविषयिणी शिक्षा ।

स्वशिक्षायाञ्च स तान् जगाद, यूयं शास्त्राध्यापकेभ्यः सावधाना २८
 भवत, आकाङ्क्षन्ति ते महापरिच्छदैर्विहारेः हृद्व्यभिनन्दनानि
 समाजगृहेषु श्रेष्ठासनानि भोज्येषु च श्रेष्ठस्थानानि । ते विधवानां २९
 गृहाणि यमन्ति कृत्वा च सुदीर्घं प्रार्थयन्ते । विचारे ते घोरतरं ३०
 दण्डं लप्स्यन्ते ।

तदा ग्रीशु, धर्मागारस्य समस्तमुपविश्य तच्च धर्मागारे जनैः ३१
 कथं सुद्रा निक्षिप्यन्ते तन्निदैवत । बहवो धनिनश्च बहुसुद्रान्यचि-

- ४१ पन् । विधवा तु काचिद् दरिद्रागत्य बोधिष्ठमुद्रादयं न्यचिप्रत्
 ४२ तत् ताम्रमुद्रापादेन समं । यौशुस्तदा स्वशिष्यान् अन्निकमाहूया-
 वादीत्, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यावन्तोऽत्र धनागारे मुद्रा निचि-
 प्रवन्तस्तावतां मध्येऽधिकतमं विधवासौ दरिद्रा निचिप्रवतौ । यतः
 ४४ सर्व्वं प्रयोजनातिरिक्तं, किञ्चिन्निचिप्रवन्तः, सा तु प्रयोजनीयस्याभावे-
 ऽपि सर्व्वस्वं निचिप्रवतौ जीविकां कृत्स्नामेव ॥ ११ ॥

यिरुग्रासेमस्य विनाशः यौशोः पुनरागमनमपि शिवा ।

- १३ स यदा धर्म्मधामतो निरगच्छत् तदा तच्छिष्याणामेकस्त्वं
 जगद, गुरो पश्यतु, कौटुम्बा प्रस्तराः कौटुम्बानि हर्म्याणि च ।
 १ यौशुस्तदा तं प्रतिजगद, त्वमेतानि महानि हर्म्याणि किं पश्यसि ?
 अत्र प्रस्तरोपरि प्रस्तर एकोऽप्यनिपातयितव्यो न विहायिष्यते ।
 २ ततः परं यदा स जैतुनपर्व्वते धर्म्मधाम्नः समन्वमानौन आसीत्,
 तदा पित्रो याकोबो ग्रीह्येन आन्द्रियश्च निर्जनं तस्मै निवेदया-
 ४ मासुः, वक्तुमर्हत्यस्मान् भवान्, कदा सर्व्वं तत् सम्भविष्यति ? किं
 ५ वाभिज्ञानं यदा सर्व्वं तत् सिद्धिमवाप्स्यति ? तदा यौशुः प्रतिभाष-
 माणस्तेभ्यः कथयितुमारेभे, सावधानास्तिष्ठत, युष्मान् कोऽपि मा
 ६ प्रतारयतु, यतो बहवो मन्त्रामध्वजिन आगत्य वदिव्यन्त्यहं स इति
 ७ प्रतारयिष्यन्ति च बहून् । कथाश्च युद्धानां युद्धस्य किंवदन्तीश्च
 श्रुत्वा मैवोद्विजध्वं, यत एतेन भवितव्यं, परिणामस्तु नापि तदा ।
 ८ वस्तुतो जातिं जतिं विद्वद् राज्ञश्च राज्यस्य विद्वदमुत्यास्यति ।
 भविष्यन्ति च स्थाने स्थाने भूकम्पाः । पुनः पुन दुर्भिक्षमुपपन्नस्यापि
 सम्भविष्यतः । उपक्रमो यातनानां सर्व्वमेतत् ।
 ९ यूयन्तु स्त्रेषु शतर्का भवत, यतो मानवा युष्मान् विचारसभासु
 समर्पयिष्यन्ति यूयश्च समाजेषु प्रचारिष्यध्वे नदरंश्च देशाध्यक्षाणां

राज्ञाञ्च समचं स्थापयिष्यध्वे तेभ्यः साध्यदानार्थम् । प्रथमञ्च सर्व- १०
जातिषु सुसंवादो घोषयितव्यः । मानवास्तु यदा युष्मान् समर्पयि- ११
ष्यन्तो नेष्यन्ति तदा किं वक्तव्यमिति माखोचयत मा चिन्ताकुला
भवत वा । तस्मिन् दण्डे तु युष्मभ्यं यद् दायिष्यते तदेव कथयत,
यतो न यूयं वक्ताः, वक्ता तु पवित्र आत्मा, । भार्ता पुन भार्तरं १२
जनकस्य सुतं मृत्यवे समर्पयिष्यति, सन्तानास्य पित्रोः प्रातिकूल्ये-
नोत्पाय तौ घातयिष्यन्ति । मम नाम्नो हेतुना च यूयं सर्वं
ईक्ष्यध्वे । यस्त्वन्नं यावत् स्थिरः स्थास्यति स एव तरिष्यति । १३

अतो यूयं यदा भाववादिना दानीयेलेन कथितं ध्वंसकारि १४
दृष्टवस्त्वनुपयुक्ते स्थाने संस्थितं द्रक्ष्यथ — पाठको बुध्यतां — तदा ते
पक्षांश्च गिरीनाम्नयन्तां ये चिह्नदियाथां विद्यन्ते, यस्य मृदृष्टे विद्यते
स मृदं मावरोहत् स मृदं हत् किमप्यादातुं वा तच्च मा प्रविशत् । १५
यस्य चेचे विद्यते स खवस्त्वमादातुं मा प्रत्यावर्त्ततां । भविष्यन्ति च १६
दिनेषु तेषु गर्भधारिण्यः स्वन्यदायिन्यस्य सन्तापभाजनानि । तथा १७
च प्रार्थयध्वं युष्माकं पलायनं यथा ग्रीतकाले न भवेत् । यतस्तेषु १८
दिनेषु क्षोभो यादृशः सम्भविष्यति न सम्भूतस्तादृश ईश्वरकृतसृष्टेरा- १९
रश्माद् अथ यावत्, नापि सम्भविष्यति पुनः । दिनानि तानि च
प्रभुना चेन्न न्यूनकारिष्यन्त मर्त्यः कोऽपि तर्हि नातरिष्यत् । स तु २०
यान् वरितवान् तेषां वरितजनानां कृते तानि दिनानि न्युनीचकार ।

तदा च मा विस्मयित यूयमुक्ता अपि केनचित् पश्य स्त्रीष्टोऽच २१
वासुच विद्यते । यतो कूटस्त्रीष्टाः कूटभाववादिनस्योत्थास्यन्ति २२
प्रदर्शयिष्यन्ति च तेऽभिज्ञानान्यहुतलक्षणानि च तादृशानि यैः
साध्यं सति ते वरितानपि मनुष्यान् पृथग्भृष्टान् करिष्यन्ति । यूयन्तु २३
सावधानास्तिष्ठन्त । पश्यत युष्मानहं सर्वं पूर्वमेवोक्तवान् ।

१४ तेषु दिनेषु तस्मात् क्षेत्रात् परं सूर्यः सान्धकारो भविष्यति,
 १५ चन्द्रश्च सञ्ज्योत्स्रां न प्रदास्यति, नक्षत्राणि च नभसः पतिस्यन्ति
 १६ गगनस्थबलानि च विचलित्यन्ति । मानवाश्च निरीक्षित्यन्ते महाप-
 १७ राक्रमप्रतापाभ्यां परीतं मेघरथेनागच्छन्तं मनुष्यपुत्रम् । तदा च स
 खदूतान् प्रलित्य मेदिनीप्रान्तमारभ्य गगनप्रान्तं यावच्चतुर्भ्यो वायुभ्यो
 मनुष्यान् स्खरितान् सङ्गृहीष्यति ।

१८ उडुमरवृक्षाद् दृष्टान्तं शिचितुमर्हथ । स्पष्टं यदा तस्य शाखा
 जायते कोमला पत्राणि च प्रकाशन्ते जानीथ यूयमासन्नस्तदा
 १९ यौगकाल इति । तथैव यूयं यदा द्रक्षथ यत् सर्वमेतत् सम्भवति
 २० ज्ञास्यथ तदा स समीपस्थो दार उपस्थितश्चेति । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि,
 यावत् सर्वमेतन्न सम्भवति तावन्न व्यत्येस्यन्ति मानवा एतत्कालिकाः ।

२१ द्यावापृथिव्यावत्येभ्यः, मम वाक्शानि तु नैवात्येभ्यन्ति ।

२२ दिनस्य तस्य तु दण्डस्य च तस्य तत्त्वं केनापि न ज्ञायते,
 २३ नापि स्वर्गस्थदूतैर्नापि पुत्रेण, केवलः पिता तज्जानाति । यूय
 सावधानास्तिष्ठत, जाग्रत प्रार्थयध्वञ्च यतो न जानीथ समयः
 २४ कदोपतिष्ठते । युष्मत्प्रभुर्देवान्तरगतेन नरेण सदृशो यः खगलं
 त्यक्त्वा खदायेषु विषयमेकैकस्मिंश्च खं खं कर्ष्यं समर्पितवान् प्रति-
 २५ हारिणञ्च जागरणमादिष्टवान् । अतो जाग्रत यतो युयं न जानीथ
 गृहस्थामौ कदायाति, सायम् अर्द्धरात्रे वा कुक्कुटरावकाले वा प्रातः
 २६ वा । अकस्मादागत्य स यथा युष्मान् सुप्तान् नासादयेत् तत् क्षिप्त-
 २७ यत । युष्मांस्तु यद् ब्रवीमि तत् सर्वानेव ब्रवीमि, जाग्रतेति ॥ १ २ ॥

वीरोः श्रेष्ठः समोऽनः सत्युषः ।

१४ दिनदयात् परं निस्तारपर्वणा निष्किल्बपूपानां समयेन
 शोपस्थानमिति काले सुखयाजकाः शास्त्राभ्यापकाश्चायतनं यथा

तं कलेन धृत्वा हन्युः । ते लवदन्, मैव पर्वणि, चेत् तथा भविष्यति १
कलहो जनानां मध्ये ।

वीशोरभिषेकः ।

वैथनियायान्तु तस्मिन् विद्यमाने शिमोनस्य कुष्ठिनो गेहे २
भोजनायासीने च योषिदेका श्वेतोपलभाजनेन बद्धमुखं प्रकृतं
जटामांशीरसयुक्तं सुगन्धितैलमानीय श्वेतोपलभाजनं तद् भित्त्वा
तस्य शिरसि तैलं स्नावयामास । तत्रोपस्थितास्तु केचिद् अन्तरे ४
रौच्यापन्ना जगदुः, किमर्थं तैलस्यायमपव्ययः सम्भूतः ? तस्मिन् ५
विक्रीते चिग्रतमुद्रापादेभ्योऽधिकं मूल्यं लभ्यं दरिद्रेभ्यो दातुं चा-
ग्रच्छत् । एवं ते तस्यामर्घ्यमकुर्वन् । वीशुस्तूवाच, इमां त्यजत, १
कुरुष्व कथं दुःखितामिमाम् ? कृतवतीयं मयि कर्म सत् । यतो
दरिद्राः सततं युष्मत्सङ्गिनः, यदा चेच्छ्व तदैव तानुपकर्तुं शक्नुथः ७
अहन्तु न सततं युष्मत्सङ्गौ । यत् साध्यमनया तदकारि । समयात् ८
प्रागियं मम देहं सुगन्धितैलात् कृतवती मत्समाध्यर्थम् ।
युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, कृत्स्नस्य जगतो यत्र कुचचिद् घोषयिष्यते ९
सुसंवादोऽयं तत्र कुचचित् कथयिष्यते कर्माप्येतत् कृतमनया
स्मरणार्थमस्माः ।

ततो दादृशानां मध्ये गणित ईश्वरियोतीथो यिह्मदा मुख्य- १०
याजकानां समीपं जगाम तेष्वेव तं समर्पयितुकामः । तच्छ्रुत्वा ते ११
हर्षं गत्वा तस्मै रूप्यं दातुम् अङ्गीचक्रिरे च च सुसमये तं समर्प-
यितुम् अद्यतत ।

निक्षारपर्वपासनं प्रभोर्भोषणपानच ।

अनन्तरं निष्क्रिण्वपूपाणां प्रथमे दिनेऽर्थतो निक्षारपर्वीयसे- १२
षष्ठावकहत्यादिने शिष्यास्तं जगदुः, भवत इच्छातः कुचास्माभि

- १३ गँलोपकल्पयितव्यं भवदर्थं भोज्यं निस्तारपार्ष्णम् ? तदा स शिष्यौ
दौ प्रेषयन् जगाद, नगरं यातं तच्च मनुष्य एको जलपूर्णं कुम्भं वहन्
युष्मत्समखवर्त्ती भविष्यति, तमेवानुगच्छतं स च यच्च प्रवेक्ष्यति तच्च
१४ गृहस्थामिनं ब्रूतं, गुरुर्वक्ति कुत्र सातिथिशाला यच्च शिष्यैः साङ्गैः
१५ मया भोज्यं निस्तारपार्ष्णं सम्प्राप्तयितव्यमिति । स च वां भूमित
ऊर्द्धस्थामासनादिसज्जया मज्जितां वृहतीमेकां शाखां दर्शयिष्यति
१६ तत्रैवास्मदर्थमुपकल्पयतम् । अतः शिष्यौ तौ प्रस्थाप्य नगरमागत्य तेन
यदुक्तं तदनुरूपं स्थानं प्राप्य निस्तारपार्ष्णीयभोज्यमुपकल्पयामासतुः ।
१७ सन्ध्यायान्तु जातायां स दादशभिः सार्द्धमाजगाम । तेषु द्वय-
विश्वं भक्षमाणेषु यौशुर्वभाषे, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, युष्माकमेको
१८ मां समर्पयिष्यति यो मत्सहभोजी । अनेन ते शोचितुमारभ्य प्रत्येकं
१९ तं पप्रच्छुः, स किमहं ? स किमहं ? स तु प्रतिभाषमाणस्तानाह,
२० दादशानामेको यो मया साङ्गैः सूपपात्रे हस्तं मज्जयति, स एव ।
२१ मनुष्यपुत्रमपि यथा लिखितमास्ते स तथैव प्रयाति । नरेण चेन
तु मनुष्यपुत्रः समर्थते स सन्तापपात्रं । तस्य नरस्य जन्म चेन्नाभ-
विष्यत् तर्हि तेनैव तस्य चेमम् अभविष्यत् ।
२२ अतस्तेषां भोजनकाले यौशुः पूषमादायाग्रीर्वादिं कृत्वा तं
भङ्गा तेभ्यो ददौ वभाषे च, गृहीतं भुङ्ध्वम्, एतन्मम शरीरं ।
२३ ततः परं स पानपात्रमादाय धन्यवादं कृत्वा तेभ्यो ददौ सर्व्वं च
२४ तेन पपुः । स च तानाह, एतन्मम शोणितं बहूनां कृते विस्त्रा-
२५ व्यमाणं नूतननियमस्यैव शोणितं । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, गोस्त-
नीस्ततोत्पन्नोऽयं रक्षो दिने यस्मिन् ईश्वरस्य राज्ये नवीनो मया
२६ पायिष्यते तद्दिनं यावत् स मया पुनर्न पायिष्यते । ततस्ते स्त्रीचं
गौला जेतुनपर्व्वतं जग्मुः ।

यौशस्तास्तदा जगाद, रात्रावस्थां सर्व्वं यूथं मयि स्खल्लिख्यथ, यतो १०
 लिखितमास्ते, “अहं अजरचक्रमाहनिष्यामि मेघास्य विकीर्णं
 भविष्यन्ति ।” परन्तु ममोत्थानात् परमहं युष्मदये गालीकां १८
 द्यास्यामि । पिचस्तु तं जगाद, सर्व्वेऽपि चेत् स्खल्लेयुस्तथाप्यहं न स्खलि- १८
 ष्यामि । यौशस्तदा तमाह, त्वामहं सत्यं ब्रवीमि, अद्यैव रात्रावस्थां २०
 कुक्कुटस्य द्वितीयरवात् प्राक् त्वं मां चिह्नितः प्रत्याख्यास्यासि । स तु २१
 दृढतरमवोचत्, यद्यपि भवता साह्वं मम मरणम् अवश्यं स्यात्,
 तथाप्यहं भवन्तं नैव प्रत्याख्यास्यामि । एवमेव सर्व्वेऽप्यभाषन् ।

गेतशिमानीत्यभिधे उद्याने यौशोमर्कान्तिकदुःखम् ।

ततः परमुपस्थितेषु तेषु गेतशिमानीत्यभिधे स्थाने स खगशि २१
 खान् जगाद, यूथमचोपविशत यावदहं प्रार्थनां कुर्व्वे । अनन्तरं स २२
 पिचं याकोवं योहनश्च सज्जिनः कृत्वा चोभं विषत्तुच्चारेभे तांश्च
 जगाद, प्राणा मम भृत्यवे शोकापन्नाः, यूथमचावतिष्ठमाना २४
 जाग्रत । ततः स किञ्चिदपं गत्वा भूमौ निपत्येदं प्रार्थयाञ्चके, २५
 साध्ये सति यथा सा घटिका तस्मादपगच्छेत् । स चाब्रवीत्, आम्वा २६
 तात, सर्व्वे साध्यं भवता, पानीयपाचमिदं मत्तोऽपसारयतु । तथापि
 स मथा, अपि तु तथा यद् वाञ्छ्यते तदेव भवतु । अनन्तरं स २७
 आगत्य तान् निद्राणान् दृष्ट्वा पिचं जगाद, शिमोन निद्रासि किम् ? २८
 घटिकानेकां जागर्तुं किं नाशक्तो ? यूथं जाग्रत प्रार्थयध्वञ्च नो २९
 चेत् परीक्षां निवेक्ष्यध्वे, यत आत्मोद्यतः शरीरन्तु दुर्बलम् ।
 द्वितीयवारं गत्वा स वाक्यं तदेव व्याहरन् प्रार्थयाञ्चके । प्रत्यावृत्त्य ३०
 तु तान् पुनर्निद्राणान् ददर्श, यतस्त्रेषां नेषाण्यवशान्यासन् तस्मै च
 किञ्चुत्तरं दातव्यं तत् तैर्न विध्यत । तृतीयवारं पुनरागत्य स तान् ३१
 जगाद, एवमेव यूथं निद्राणां विन्नामं सेवध्वे किम् ? अक्षममेव ।

उपस्थितः स दण्डः । पश्यत मनुष्यपुत्रः पापिनां करेषु समर्थते ।

४१ उन्मिष्ठत । वयं गच्छामः । पश्यत मम समर्पयिता समीपमागतः ।

यीशोः मनुष्ये समर्पणम् ।

४२ तथैव तस्मिन् भाषमाणे द्वादशानां मध्ये गणितो विद्वद्वा
उपतस्थे, तेन सार्द्धं मुख्यायाजकानां शास्त्राध्यापकानां प्राचीनानाञ्च

४३ सकाशाद् अस्थिविधिधारी महान् जननिवहः । स समर्पयितुं

तेभ्यः सङ्केतं दत्तवान्, यथा, अहं यं पुम्निष्यामि स एव सोऽस्ति,

४४ यूयं तमेव धृत्वा यत्नेन रक्षन्तोऽपनयत । अतः स आगत्य त्वयं

४५ तदन्तिकमुपस्थाय रब्धिमित्युक्त्वा तं चुषुम् । तदा ते तस्मिन्

४६ हस्तार्पणं कृत्वा तं दधुः । नराणाम् तत्र तिष्ठतामेकः कोषादसिं

४७ निष्कृष्य महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य कर्णं परिचिच्छेद । यीशुस्तु

प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, दस्युमिव मां धर्तुम् असीन् यद्यौशा-

४८ दास किं यूयं वहिरागताः ? अहन्तु प्रथमं धर्मधाणि शिष्यान्

पुण्यसकाशमाशं, यूयं तदा न मां धृतवन्तः । परन्तु शास्त्रीयो-

४९ क्रिभिः सिद्धिर्गन्तव्या । तदा सर्वे तं त्यक्त्वा पलायाञ्चक्रिरे । युवा

५० कश्चित् तु नग्नकाये सूक्ष्मं वस्त्रं परिधाय तमन्वगच्छत् । युवभि-

५१ र्निषमाणस्तु स तत् सूक्ष्मं वस्त्रं विहाय नग्नः पलायाञ्चके ।

महायाजकसमक्षं यीशोर्विचारः ।

५२ यीशुस्तु महायाजकस्यानिकमानौतः । तदर्थं सर्वे मुख्य-

५३ याजकाः प्राचीनाः शास्त्राध्यापकाश्च समाजगुः । पित्रस्तु दूरान्म-

हायाजकीयहर्म्यस्याभ्यन्तरं यावत् तमनुगत्य पदातिभिः सार्द्धं सुप-

५४ विश्वाश्रितापमसेवत । मुख्ययाजकाः कृत्वा महासभा च यीशं

५५ हन्तुकामास्तस्य प्रतिकूलं साध्यममृगयन्त, न तुऽस्तेभिरे । नष्टव-

सादिबद्धं नृपासाध्यमकथयन्, तेषां साक्षात् तं समानां नि नाम-

वन् । तदा केचिदुत्थाय तस्य विद्वद्धं मृषासाध्यं कथयन्तोऽवदन्, ५०
 अस्य सुखादस्माभिर्वाक्यमिदमश्रावि यथा, हस्तकृतमिदं मन्दिरं ५५
 भङ्गाहं दिनचयेऽपरमेकमहस्तकृतं निर्मास्ये । इत्यमपि तेषां साध्यं ५८
 समानं नाभवत् । अनेन महायाजको मध्यस्थान उत्थाय यीशं ६०
 पप्रच्छ किमपि त्वं किं न प्रतिभाषसे ? इमे तव प्रतिकूलं किं
 साध्यं ददति ? स तु मौनमवलम्ब्यातिष्ठत्, किमपि न प्रत्यवदत् ।
 महायाजकः पुनस्तं पृच्छन्नवादीत्, त्वं किं परमधन्यस्य पुत्र ६१
 स्त्रीष्टः ? यीशुस्तदा जगाद, सोऽहमस्मि । यूयञ्च मनुष्यपुत्रं ६२
 प्रभावस्य दक्षिण आसीनम् आकाशीयमेघरयेनागच्छन्तञ्च वीक्षि-
 व्यध्वे । महायाजकस्तदा स्ववासांभिर्विदोर्थं बभाषे, साक्षिणमधि- ६३
 कानां किं प्रयोजनम् ? अश्रावि युष्माभिरीश्वरनिन्दा । युष्माभिः किं ६४
 मन्यते ? तदा सर्वे तं प्राणदण्डार्हमुक्त्वा दोषिणं चक्रुः । ततः केचित् ६५
 तदपुषि निष्ठीवितुं तस्यास्यमाच्छाद्य सुष्टिभिराहन्तुम् इदं वक्तुञ्चा-
 रेभिरे, भावोक्तिं व्याहरेति । अनन्तरं पदातिनः प्रहारैस्तं जगृहः ।

पितरेषु यीशुः चिह्ननः क्लीकृतः ।

पित्रस्तु यदाधः प्रप्लुण्डेऽविद्यत, तदा महायाजकस्तौका दास्या- ६६
 गृह्य तापसेवने निविष्टं पित्रं दृष्ट्वा सुनिरीक्ष्य च बभाषे त्वमपि ६७
 नासरतीययीशोः सङ्ग्रासीः । अनेन सोऽनङ्गीकुर्वन् जगाद, न ६८
 ज्ञायते न बुध्यते वा मया त्वया किं गद्यते । ततः स वह्निः-
 प्राङ्गणं जगाम तदैव कुक्कुटो दराव च । तच्चत्या दासी च तं दृष्ट्वा ६९
 पुनः समीपे संस्थितान् जनान् वक्तुमारम्भे, अशौ तेषामेकः । स
 तु पुनर्व्यारमणङ्गीचकार । क्षणात् परं समीपे संस्थिता जनाः पुन- ७०
 व्यारं पित्रमूचुः, सत्यं त्वं तेषामेकतमः, त्वं हि गालीलैथ्योऽसि तव
 भाषापि तादृशीं प्रतिभाति । तदा सोऽनिष्टं प्रार्थयितुं शङ्कुक्षारभ्य ७१

०९ व्याजहार, न जानेऽहं तं नरं यो युष्माभिरभिधीयते । तदा
द्वितीयवारं कुक्कुटो हराव । अनन्तरं कुक्कुटस्य द्वितीयरवात् प्राक्
त्वं मां त्रिह्रस्वः प्रत्याख्यास्यसीति वाक्यं यत् स यीशुमोक्तस्तु
स्मत्वा पित्रश्चिन्ताकुलो भूत्वा क्रन्दितुं प्रवृत्तः ॥ १४ ॥

देशाध्यक्षस्य समक्षं यीशोर्विचारः ।

१५ जाते पुनः प्रातःकाले प्राचीनैः शास्त्राध्यापकैश्च साङ्गं
मुख्ययाजकाः कृत्वा महामभा च त्वर्णं मन्त्राणां चक्रुर्बद्धा च
१ यीशुमपनीय पौष्पाते समर्पयामासुः । पौष्पातस्तदा तं पप्रच्छ, त्वं
२ किं विद्मदीयानां राजा ? स तं प्रत्यवादीत्, भवान् व्याहरति ।
३ मुख्ययाजकाश्च बह्वृशस्तस्याभियोगमकुर्वन् । पौष्पातस्तदा पुनस्तं
पप्रच्छ, त्वं किं किमपि न प्रतिभाषसे ? पश्य तव विद्वद्भूमौ
४ साध्यवर्चांसि कति वदन्ति । यीशुस्तु ततः प्रवृत्तिं किमपि न
५ प्रत्यभाषत, पौष्पातश्च तेनाश्चर्यं मेने ।
६ तस्मिन् पर्वणि तु प्रतिवर्षं स तेषां कृते नैर्वाचितं नरमेकं
कारागृहममोचयत् । तदा च यैरुपपन्नकारिभिरुपपन्ने नरहत्याकारि
७ तैः साङ्गं बारब्बा इतिनामको नर एकः काराबद्ध आसीत् ।
८ अतः स तान् प्रति नित्यं यादृशमकरोत् जननिवह उच्चैःस्वरेण
९ क्रोशंस्त्यादृशमनुग्रहं वाचितुमारभे । पौष्पातस्तदा तान् प्रत्यवादीत्,
१० युष्मदर्थमहं यद् विद्मदीयानां राजानं मोचयेयं तत् किं वाञ्छस्य ।
११ यतस्तेनाज्ञायत स यन्मात्सर्यान्मुख्ययाजकैः समर्पितः । यथा तु वरं
१२ बारब्बास्तेन मोच्येत तदर्थं मुख्ययाजका जननिवहं प्राचोदयन् ।
१३ पौष्पातस्तदा प्रतिभाषमाणः पुनस्तानब्रवीत्, यूयं यं विद्मदीयानां
राजानं वदथ तं प्रति तर्हि मया कर्त्तव्यं किमिच्छथ ? ते पुनः
१४ क्रोशन्तु जघुः, स क्रुशमारोप्यतां भवता । पौष्पातंस्तान् जगाद, किं

तु तेनापराद्धम् ? ते त्वधिकं क्रोशन्तोऽवदन् स क्रुशमारोप्यतां
भवता । पीलातस्तदा अननिवहस्य प्रीतिजनकं कर्म्म कर्त्तुमभिरोष्य १५
तेषामिच्छातो वारब्बां मोचयामास, यौशन्तु कशाभिः प्रहाव्यं
क्रुशारोपणार्थं तेषु समर्पयामास ।

यौशोः क्रुशारोपणं कृत्यः समाधिश्च ।

सैनिकनरास्तदा त इत्येवार्थतो राजभवनस्याभ्यन्तरं गत्वा १६
सैन्यदलं कृत्स्नमेकत्राहूय च कृष्णलोहितं वस्त्रं परिधापयामासुः १७
कण्टकैश्च खड्गं निर्माय तस्य शिरसि निदधुस्तमित्यमभिवादयितु-
ञ्चारेभिरे, यिह्मदीयानां राजन् प्रणामः । नलेन तस्य शिरसा- १८
ताडयन् तस्य वपुषि न्यसीवन् जानुपातं कुर्वन्तश्च तं प्राणमन्, १९
इत्थं तमुपहस्य तत् कृष्णलोहितवर्णं वस्त्रं मोचयित्वा तस्य खवा- २०
सांसि परिधाय च क्रुशमारोपयितुं तं वहि निन्युः ।

तेन मार्गेण तदा शिकन्दर-रूपयोः पिता शिमोगनामा नर २१
एकः कुरौणीयो यामत आगच्छत्, तमेव ते दधुः क्रुशं तस्य बोद्धुं
ब्रेतनं विना । इत्यश्च तं गलायानामकं स्थलं निन्युः । नाक्षोऽस्यार्थः २२
कपासस्थलमिति । तत्र ते पानीयार्थं तस्मै गन्धरसमिश्रितं २३
द्राचारसं दातुमुपचक्रमिरे स तु तं न जग्राह । अनन्तरं ते तं २४
क्रुशम् आरोप्य तस्य वासांसि मिथो विभजमानाः केन किं स्वभ्यं
तज्जातुं गुटिकापातमकार्षुः । प्रथमे प्रहरे स तैः क्रुशमारोपया- २५
ञ्चक्रे । तस्येदमभियोतपचञ्च सिखितमासीत्, यिह्मदीयानां राजेति । २६
तेन सार्द्धञ्च तैर्दंष्ट्रद्वौ क्रुशे आरोप्येताम्, एकतरस्तस्य दक्षिणे २७
वामे चान्यतरः । इत्थं शास्त्रीयोक्तिरियं सिद्धिं गता,

दुष्क्रियाकारिणा मध्य एकः स गणितोऽभवत् ।

२८

अनन्तरं ये मनुष्या मार्गेण तेनाग्रजंस्ते शिरांसि चाकथयन्तस्ते- २९

मित्यमनिन्दन्, यथा, हा मन्दिरभञ्जक दिनचये च तन्निर्वातारं-
 १० त्मानं तारय क्रुशादवरोह च । शास्त्राध्यापकैः सार्द्धं मुख्ययाजकां
 ११ अपीडृशमेव मिथो रक्ष्यं कुर्वन्तोऽवदन्, सोऽपरानतारयत्, आत्मानं
 १२ तारयितुं न शक्नोति । इत्येकस्य राजा ख्रीष्ट इदानीं क्रुशा-
 दवरोहत्, तथा कृते वयं दृष्ट्वा विश्वसिद्ध्यामः । तेन सार्द्धं क्रुशा-
 रोपितौ तौ द्वौ नरावपि तमपावदताम् ।

१३ आमथाङ्गात्तु द्वतीयप्रहरं यावत् कर्त्तुं भूतलेऽन्धकारोऽभूत् ।

१४ द्वतीये प्रहरे च यौशुस्कोशचरवेण बभाषे, एलोही, एलोही,
 छात्रा श्रवकानीति, अस्थार्योऽयम्,

हे मदीय मदीय त्वं मां परित्यक्तवान् कुतः ।

१५ तच्छ्रुत्वा तत्र स्थितानां नराः केचिदवदन्, पश्चासावेलियमाङ्गयति ।

१६ एकश्च द्रुत्वा सञ्जमस्तरसेन पूरयित्वा नलाये बद्धा च तमपीयत्
 प्राह च, निवर्त्तध्वम्, असुमवरोहयितुम् । एलिय आगच्छति न
 वेत्यस्माभिर्दृश्यताम् ।

१७ ततः परं यौशुस्चरवमुदीर्य प्राणांस्तत्याज । तदा मन्दिरस्य

१८ तिरस्करिष्यग्रतोऽधो यावद् विदीर्णा द्विखण्डा बभूव । स चेदमुत्कोशम्

१९ प्राणांस्तत्याजेति दृष्ट्वा तत्सम्पुष्टं संस्थितः शतपतिरवादीत्, सत्यं
 नरोऽयमीश्वरस्य पुत्र आसीत् ।

२० अपि च योषितः काश्चिद् दूरादवलोकमानास्तत्राविद्यन्

२१ तासां मध्ये मग्दलीनौ मरियम् कनिष्ठयाकोवस्य योषेस्य माता
 मरियम् शास्त्रोमी आसन्, स यदा गच्छीत् आसीत् तदायेतास्त-
 मनुगतवत्यः परितरितवत्यश्च । तेन सार्द्धं त्रिहस्तालेममागता
 बक्रोऽपरा अय्युपस्थिता आसन् ।

२२ तदा सन्ध्या सम्भूता । तद्दिनञ्च सञ्जीकर्णदिनमर्थतो विश्राम-

वारस्य पूर्वदिनम्, अतोऽरिमायिथानिवासी योषेफ इति नामको ४९
 यः सुग्रीवो मन्वीश्वरराज्यं प्रत्यैक्षत स उपस्थाय पुरुषत्वमवलम्ब्य
 पौलातस्य गृहं प्रविवेश तच्च यीशो देहं ययाचे । तस्याशुमरणे ५०
 पौलात आश्चर्यं मत्वा तं शतपतिमाह्वय पप्रच्छ स दीर्घकालं मृतो
 न वेति । शतपते मुखात् ज्ञातव्यमवगत्य स विनामूल्येन योषेफाय ५१
 देहं ददौ । स च सूक्ष्मं वस्त्रं क्रीत्वा तमवरोह्य तेन वस्त्रेण वेष्टयामास ५२
 ग्रैलमध्ये तक्षिते शवागारे निदधे च, प्रस्तरमेकं खोठयित्वा च
 तच्छवागारमुखं हरोध । स तु कुत्र निधीयते तन्मग्दलीनी मरियम् ५३
 योषे माता चान्यतरा मरियम् ददृशतुः ॥ १५ ॥

यीशोः पुनरुत्थानं स्मरारोहश्च ।

व्यतीते तु विश्रामदिने मग्दलीनी मरियम् याकोबस्य १६
 माता मरियम् ग्रासोमी च सुगन्धिद्रव्याणि चिक्रियु र्यतस्ता गत्वा तं
 संलेपयितुमैच्छन् । ततः शत्राहस्य प्रथमदिवसस्य प्रत्युषे ताः सूर्योदयात् १
 परं शवागारस्थानिकमागच्छन्त्यो मिथोऽवदन्, शवागारस्य दारात्
 कोऽस्मदर्थं तं प्रस्तरं खोठयिष्यतीति । तत् ऊर्द्धदृष्टिं कृत्वा ताभिः स २
 प्रस्तरं दाराखोठितो लक्षितो यतः खोज्जीव महानासीत् । अनन्तरं ३
 ताः शवागारं प्रविश्य सितप्रावारपरिहितमेकं युवानं दक्षिणपार्श्वं
 उपविष्टं ददृशुस्तुभिरे च । स तु ता जगाद, मा चुभ्यत । यूयं ४
 क्रुशारोपितं नासरतीयं यीशुम् अन्विष्यथ । पुनरुत्थितः स नाच ५
 विद्यते । पश्यतेदं तत् स्थानं यच्च स ग्रायितः । प्रत्युत यूयं गत्वा ७
 तस्य शिष्यान् पिचञ्च ब्रूत, स युष्मदपतो गालीलं याति, यूयं तेन
 यथोक्तास्तदनुरूपं तच्च तं द्रक्ष्यथेति । ततस्ता निर्गत्य सत्वरं शवागरात् ८
 पक्षाघातकिरे, कर्णविस्त्रयाभ्यामाक्रान्तास्तु कमपि किमपि नावदन्
 ततस्ता अभिभूयुः ।

८ सप्ताहस्य प्रथमे दिवसे प्रत्युषे पुनरुत्थितो यीशुः प्रथमं मग्दलीन्यै

१० मरियमे दर्शनं ददौ यस्याः स सप्त भूतान् निःसारितवान् । सा च

११ गत्वा शोचद्भ्यो रुदद्भ्यश्च तस्य सङ्गिभ्यः संवादं ददौ । स तु जीवति

१२ तथादर्शि चेति श्रुत्वा ते न व्यश्नसिषुः । ततः परं स रूपान्तरमादाय

१३ तेषां द्वयोः पदब्रजेन ग्रामं गच्छतोः प्रत्यचीबभूव । तौ च

गत्वान्येभ्यः संवादं ददतुः । तयो र्वाक्येष्वपि ते न व्यश्नसिषुः ।

१४ शेष एकादशसु भोजनायोपविष्टेषु स तेषामेव प्रत्यचीबभूव,

ये च तं पुनरुत्थितं दृष्टवन्तस्तेषां वाक्येषु तै र्विश्रासो नाकारौति

हेतोः स तेषाम् अविश्वासं मनःकाठिन्यञ्च निनिन्द ।

१५ अपि च स तान् जगद्, यूयं कृत्स्नं जगद्, गत्वा कृत्स्नसृष्टे

१६ ज्ञानार्थं सुसंवादं घोषयत । यो विश्वस्य स्थापयिष्यते स तारयिष्यते,

१७ यस्तु न विश्वसिष्यति स विचारे दण्डपात्रं भविष्यति । ये च विश्वसिष्यन्ति,

अभिज्ञानानीमानि तान्नुवर्त्तिष्यन्ते । मम नाम्ना ते भूतान्

निःसारयिष्यन्ति । नूतना भाषा वदिष्यन्ति । सर्पान् उपादास्यन्ते ।

१८ पौतमपि तैः प्राणान्तकं पानीयं तान् नैव हिंसिष्यति । कृते तैः

पौडितेषु हस्तार्पणे त आरोग्यं लप्स्यन्ते ।

१९ तैः संक्षपनात् परं प्रभुः स्वर्गमारोहित ईश्वरस्य दक्षिण

२० उपविष्टश्च । ते तु प्रस्थाय सर्व्वे च सुसंवादमघोषयन् प्रभुस्य सहकर्माम्भूत्,

अनुवर्त्तमानैरभिज्ञानैश्च वाक्यं सप्रमाणमकरोत् ॥ १६ ॥

लूकलिखितः सुसंवादः ।

आभावः । योहनस्वापकस्य जन्मादि आगमसंवादः ।

आदितो ये साचिणो वाक्यस्य सेवकाश्चासंतैरस्मासु यथा १।
समर्पितं तथैवास्मन्मध्ये दृढप्रत्ययेन गृहीतानाम् इतिवृत्तानां १
कथाप्रबन्धं रचयितुम् अनेक उपपन्नमिरे । अत एव, भो महामहिम २
थियफिल, सूक्ष्मानुसन्धानेनारम्भात् सर्वमनुगतोऽहमपि भवदर्थ-
मानुपूर्व्येण लेखितुं मतिमकार्षं, तेन भवान् याः कथाः शिचित- ४
क्षांसाम् अमोघतामनुभविष्यति ।

चिह्नद्विधाया राज्ञो हेरोदस्य कालेऽविद्यस्य श्रेष्ठां नियुक्तः ५
संखरियनामा याजक आसीत् । तस्य भार्या हारोणवंशोद्भवा,
नाम तस्या इलीशावेता । उभौ तावीश्वरस्य समचं धार्मिका- ६
वास्ताम् अनिन्दनीयौ च प्रभोः सर्वा आज्ञा विधींश्च समाचरताम् ।
सन्तानस्तु तयो नासीत्, यत इलीशावेता बन्ध्या तावुभौ च ७
वर्धोद्वृद्धौ जातौ । एकदा तु यदा स याजकत्वस्य नियमात् ८
स्वश्रेष्ठाः पर्यायहेतोरीश्वरस्य समचं याजकत्वम् अन्विष्टत्, तदा ९
गुटिकापातकृतनिरूपणात् स धूपदाहं कर्तुं प्रभो मन्दिरं प्रविष्ट- १०
वान् । धूपदाहकाले 'स कृत्स्नो जननिवहो बहिः प्रार्थयत । तदा ११
धूपवेद्या दक्षिणे तिष्ठन् प्रभोरेको दूतस्तस्मै दर्शनं ददौ । तं दृष्ट्वा १२
संखरिय उद्विष्य भूयकान्ताऽभूत् । स दूतस्तु तं जगाद, मा भेषीः १३
संखरिय, यतस्तव प्रार्थनाप्राप्ति, तव भार्ये इलीशावेता च त्वदर्थं १४
पूजं प्रशोभ्यते, त्वञ्च तस्य नाम योहन इति करिष्यसि । तव हर्ष १५

- १५ उत्सासस्य जनिष्यते बहवस्य तस्य जन्मन्यानन्दिष्यन्ति । यतः स
प्रभोः समचं महान् भविष्यति, द्राक्षारसं मद्यं वा न पास्यति,
१६ आमाद्वगर्भादेव पवित्रेणात्मना पूरयिष्यत इत्यायेत्यस्य सन्तानानाम्
१७ अनेकांस्तेषामीश्वरं प्रभुं प्रति प्रत्यावर्त्तयिष्यति च । तस्याग्रतश्च स
एलियस्यात्मना प्रभावेन च व्रजन् सन्तानान् प्रति पिद्वर्णा इदधानि
प्रत्यावर्त्तयिष्यत्याज्ञात्यागिनश्च धार्मिकाणां मतौ प्रवर्त्त्य प्रभोः कृते
१८ सज्जितं प्रजावृन्दमुपकल्पयिष्यति । सखरिषस्तदा तं दूतमब्रवीत्,
कथमेतन्म्यास्थामि ? अहं हि स्वविरो मम भार्यापि वयोवृद्धा ।
१९ दूतस्तं प्रतिबभाषे, ईश्वरस्य समचं स्थातुं नियुक्तो गाब्रीयेलोऽहं
२० त्वामाह्वयितुमिमं मङ्गलसंवादं तुभ्यं दातुञ्च प्रहितः । पश्य च
यस्मिन् दिन एतत् सेत्स्यति तद्दिनं यावत् त्वं मौनौ भाषितुम-
समर्थश्च स्थास्यसि । यतो मम वचःसु त्वया प्रत्ययो नाकारि,
२१ स्वसमये तु तानि सेत्स्यन्ति । एतावत्कालं प्रजाजनः सखरिषं
२२ प्रत्यैक्षत मन्दिरे तस्य विसम्बन्धे व्यस्यच्च । वहिरागतस्तु स तैः
संक्षपितुं नाशक्रोत्, मन्दिरे तेन दर्शनं स्वस्थमिति तैरबोधि च ।
२३ स तु तेषां ज्ञानार्थमिङ्गितान्यकरोन्मूकोऽवातिष्ठत च । तदीयो-
२४ पासनानुष्ठानस्य काले सम्पूर्णं स खगटहं प्रत्याजगाम । तस्मात् काशात्
परं तस्य भार्यैलीशाबेता गर्भवती बभूव पञ्च मासान् प्रच्छन्ना
२५ तस्यौ च, यतः सावदत्, प्रभु र्यस्मिन् काले जनेषु ममापयशो
हर्तुं दृक्पातं कृतवान्, तस्मिन् काले मां प्रतीत्यमाचरितवान् ।

यीशुज्जीवृष्य जन्मादि आगमसंवादः ।

- १६ षष्ठे मासे पुन गाब्रीयेलो दूतो गालीलस्थं नासरतास्थं नगरं
१७ दायूदकुलोद्भावाय योषेफाभिधाय पुरुषाय वाग्दत्तामेकां कुमारौ
१८ प्रतीक्षरेण प्रहितः । तस्याः कुमार्या नाम 'मरियमिति । दूतो

गृहं प्रविश्य तां जगाद, मङ्गलं ते भूयात्, अनुगृहीते, प्रभुस्तव
 सहायः, नारीषु त्वं धन्या । एवं दृष्ट्वा सा तस्य कथायामुद्दिग्ना १९
 समालोचयत् कौटुम्भोऽयं मङ्गलवाद इति । दूतस्तदा तामवादीत्, २०
 मा भेषी मरियम्, यतस्त्वमीश्वरस्यानुग्रहपात्री, पश्य च त्वं गर्भिणी २१
 भूत्वा पुत्रं प्रसोष्यते तस्य नाम यीशुरिति करिष्यसि च । स २२
 महान् भविष्यति परात्परस्य पुत्र इत्यभिधायिष्यते च, ईश्वरः
 प्रभुस्तस्मै तत्पितु दायूदस्य सिंहासनं दास्यति च, स च सर्वयुगानि २३
 यावद् चाकोबकुलस्य राजा स्यास्यति तद्राज्यस्थान्तः कदापि न
 भविष्यति च ।

मरियम् तदा दूतमवादीत् कथमेतत् सम्भविष्यति ? पुरुषं २४
 हि न जानेऽहं । दूतस्तां प्रतिबभाषे, पवित्र आत्मा त्वामधिष्ठास्यति २५
 परात्परस्य प्रभावस्तवोपरि क्वायां दास्यति च । एतत्कारणादेव
 भव तत् पवित्रं गर्भफलमीश्वरस्य पुत्र इत्यभिधायिष्यते । पश्य च २६
 तव ज्ञातिरिलीशावेतापि वार्द्धक्ये गर्भिणी जाता, सर्वे बन्धेत्य-
 भिक्षितायाश्च तस्याः षष्ठो मासोऽयं यत ईश्वरस्यासाध्यं वाक्यं किमपि २७
 नास्ति । मरियम् तदाम्रवीत् पश्याहं प्रभो दासी । यथोक्तं भवता २८
 तथैव मम गति भूयात् । अनन्तरं दूतस्तस्याः समीपात् प्रतस्थे ।

तस्मिन् काले मरियम् उत्थाय सत्वरं पर्वतमयप्रदेशस्थं यूदा- २९
 नगरं जगाम सखरियस्य गृहं प्रविश्य इलीशावेतां मङ्गलवादेना- ३०
 भिवभाषे । इलीशावेता च यदा मरियमो मङ्गलवादमश्रौषीत् ३१
 तदैव तस्या जठरे शिशुर्ननर्त्त । इलीशावेता च पवित्रेणात्मना ३२
 पूर्णोत्तरवेणेमां वाचमुदीरयामास, धन्या त्वं नारीषु धन्यश्च तव
 गर्भफलं । कथन्तु जातं मजेदं सौभाग्यं यन्ममभो जन्मनो मदन्ति- ३३
 कमागता ? 'पश्य' त्वदीयमङ्गलवादस्य रवे मम कर्णौ प्रविष्टवत्येव ३४

- ४५ जनर्त्तं शिशुरक्षासान्ममोदरे । धन्यैव त्वं विश्वासकारिणि यत्
प्रभोरादेशात् त्वं यद्यदुक्ता तत्सिद्धिर्भविष्यति । तदा मरिचम् बभाषे,
- ४६ कीर्त्तयन्ति मम प्राणा महिमानं सदाप्रभोः ।
४७ ममात्मा च प्रहृष्टोऽभूद् ईश्वरे तारके मम ॥
४८ खदास्या दीनतायां स दृक्पातं कृतवान् यतः ।
पश्चाद्यारभ्य वक्ष्यन्ति धन्यां मां सार्वकालिकाः ॥
४९ मदर्थं गुरुकर्माणि कृतवान् सर्वशक्तिमान् ।
५० नामधेयञ्च यत् तस्य तत् पवित्रं स्मृतं किल ॥
तस्माद् भीता मनुष्या ये तेषामेव कृते स्थिरा ।
पुत्रपौत्रादिभिर्भोग्या करुणा तस्य वर्त्तते ॥
५१ कर्म विक्रमसिद्धं स कृतवान् स्त्रीयवाङ्मना ।
उद्धृतांश्चित्तसङ्कल्पैर्मनुष्यान् स विकीर्णवान् ॥
५२ स कर्तृत्वविशिष्टांश्च कृतवान् आसनच्युतान् ।
ये च नीचा मनुष्यांस्तान् सकारोच्चपदान्वितान् ॥
५३ बुधितान् पूरयामास स द्रव्यैश्चतुर्भिः पुनः ।
धन्विनस्तु मनुष्यान् स रिक्तहस्तान् विस्मृष्टवान् ॥
५४ इक्ष्वायेवं खदासञ्चोपाकारिणो स सहायवत् ।
दयां स्मर्त्तुं यथा प्रोक्तास्तेनास्मत्पूर्वपुरुषाः ।
५५ अब्राहमे फलिष्यन्तीं तदग्रे च युगक्रमात् ॥
५६ अनन्तरं मरिचम् प्रायेण मासत्रय तस्याः सन्निधाववस्थाय खगृहं
प्रतिजगाम ।

योहनस्य जन्म ।

- ५७ इक्ष्वायेवेतायास्तु प्रसवकाले सम्पूर्णं सति सा पुत्रं प्राप्नोष्टि ।
५८ तदा त्वं प्रति प्रभुणा मन्त्रेण दयाकारोति स्तुता तस्याः समीप-

वासिनो ज्ञातिजनाश्च तथा सार्द्धमाननन्दुः । अष्टमे दिने च ते ५८
 शिशोस्त्वक्छेदनार्थमागत्य पितु नामैव तस्यापि सखरिय इति
 नाम कर्त्तुं प्रावर्त्तन्त । तस्य जननी तु प्रतिजगाद, मैवम्, अस्य ६०
 नाम योहन इत्यभिधायिष्यते । अनेन ते तामृचुः, एतन्नाम्ना ६१
 ख्यातस्तव ज्ञातिजनेषु कोऽपि नास्ति । ततस्तु इङ्गिमैस्तस्य पितरं ६२
 पप्रच्छुः, भवदिच्छातोऽस्य किं नाम कर्त्तव्यम् ? ततः स फलकमेकं ६३
 याचित्वा लिलेख, अस्य नाम योहन इति । अनेन सर्व्वे विस्मयं
 मेनिरे । तत्क्षणमेव तस्य वक्त्रं जिह्वा च मोचिते, स च भाषमाण ६४
 ईश्वरस्य धन्यवादं कर्त्तुं प्रवृत्तः । तयोः समीपवासिनश्च सर्व्वे ६५
 भयाक्रान्ताः । • थिङ्गदियाथाः पर्व्वतमयप्रदेशस्य च सर्व्वचैतासां ६६
 सर्व्वकप्राणां प्रसङ्गो व्यानग्रे, यावन्तस्य ता अश्रौषंस्ते हृदयेषु ता
 निधायावदन्, किं नु भवितव्यं शिशुनामुनेति । प्रभो हस्तस्य
 तस्य सहाय आसौत् ।

तस्य पिता सखरियश्च पवित्रेणात्मना पूर्णो भाववाक्यमिदं ६७
 व्याजहार,

धन्यः स्यादौसथेलीयजनानामीश्वरः प्रभुः । ६८
 अवेक्ष्य स्वप्रजानां स मोचनं कृतवान् यतः ॥
 शृङ्गञ्चोत्पादयामासस्मदर्थं चाणसाधकं । ६९
 उद्धृतं खौयदासस्य दायूदस्यैव वंशतः ।
 यथा प्राहादिकालीनैः पवित्रैर्भाववादिभिः ॥ ७०
 परिचाणार्थमस्माकं परिपन्थिसमूहतः ।
 उद्धाराय च सर्व्वेषाम् अस्मद्विद्वेषिणां करात् ॥ ७१
 कर्त्तुणां कर्त्तुकामोऽस्ति सोऽस्मदौयपितृन् प्रति । ७२
 निबन्धमस्मर्त्तुकामश्च पवित्रं स्वकृतं पुरा ।

- ०१ अस्मत्पित्रेऽब्रहामाय श्रद्धा दत्तञ्च तं वरं ॥
 ०२ निर्भया येन श्रद्धायामः शत्रुहस्तेभ्य उद्धृताः ।
 ०५ साधुत्वधार्मिकत्वाभ्यां तस्माच्चात् तं समर्चितुं ।
 सकलान् दिवसान् यावदस्माकं परमायुषः ॥
 ०६ शिंशो परात्परस्य त्वं भाववाद्यभिधास्यसे ।
 प्रभो मार्गान् हि संस्कर्तुं तदग्रे त्वं प्रजिग्यसि ॥
 ०७ प्रजाभ्यस्तस्य दातव्यं ज्ञानं चाणस्य च तया ।
 पापानां मार्जने तासां कारुण्येनास्मदीशितः ॥
 ०८ तत्क्षेत्रेऽहदूर्द्ध्वलोकोऽयमास्मान् ऊषा प्रत्यवैक्षत ।
 ०९ ध्वान्ते मृत्युतमिस्त्रे चासीमान् द्योतयितुं नरान् ।
 अस्मत्पादान् यथा कुर्याच्छान्तिमार्गावलम्बिनः ॥
 ८० अथ स शिशुरवर्द्धतात्मना च बलवान्, अजायत । इत्याद्येलाय
 तु तत्प्रदर्शनस्य दिनं यावदनुपस्थितं तावत् स निर्जनस्थानेष्व-
 वर्त्तत ॥ १ ॥

योह्वस्त्रीष्टस्य जन्म बाल्यकालश्च ।

- २१ तस्मिन् काले शैवस्तकेभ्यः सकाशादिदं शासनं प्रचचार, यत्
 १ साक्षाज्यस्य सर्वजनैः स्वनाम्नां लेख्यारोपणं कर्त्तव्यं । नाम्नां तस्मैत्या-
 रोपणं सुरियाप्रदेशाधिपतेः कुरीणीयस्याधिकारकालस्य प्रथम-
 १ मासीत् । अतो नामानि लेख्यमारोपयितुं सर्वजनः प्रत्येकं स्वनगरं
 ४ जगाम । योषेफोऽपि गालीलयास्यनगराद् यिहूदियादेशस्थं
 वैतलेहमाभिधं दायूदस्य नगरं जगाम, यतः स दायूदस्य कुले
 ५ गोच्छाञ्च जातः । स आत्मने वाग्दत्तया स्वजायया मरियमा, साङ्गं
 १ नाम्नां लेख्यारोपणार्थं, जगाम । सा तु गर्भिण्यासीत् । तयोश्च
 ० तच्च 'वर्त्तमानयोस्तस्याः प्रसूतिकालः उपतस्थे ।' अतः सा निजं

प्रथमजातं पुत्रं प्राप्नोष्ट, वस्त्रखण्डैर्वैष्टयित्वा च पशुशालास्थगवा-
दन्यां तं श्राययामास, यतः प्रवासगृहे तेषां कृते स्थानं नासीत् ।

तस्मिन् प्रदेशे वर्त्तमानाः केचिन्मेषरक्षकाः प्रान्तरे रात्रिं ८
यापयन्तः पर्यायक्रमेण यामिन्यां स्वप्रजम् अरचन् । पश्य च ९
प्रभोरेको दूतस्तेषामन्तिकम् उपतस्थे प्रभोः प्रतापञ्च तेषां परितो
विरेजे । अनेन ते महाभयेनाक्रान्ताः । स दूतस्तु तान् जगाद, १०
मा भैष्ट । पश्यताहं युष्मभ्यं महानन्दस्य सुसंवादं ददामि, स
आनन्दः कृत्स्नेन प्रजाजनेन भोग्यः । यतो युष्मदर्थमद्य दायूदस्य ११
नगरे परिचाताजनि, स हि स्त्रीष्टः प्रभुः । इदञ्च युष्मदर्थं १२
तदभिज्ञानं, वस्त्रखण्डैर्वैष्टितः शिशुर्गवादन्यां श्रयानो युष्माभि-
रासादयिष्यत इति । अकस्माच्च वज्रतरा स्वर्गीयसेना तस्य दूतस्य १३
सङ्गिनी भूत्वेश्वरस्य स्तवं गायन्ती व्याजहार,

ईश्वरायोर्द्वल्लोकेषु भूयान्माहात्म्यकीर्तनं ।

१४

शान्तिं भूयात् पृथिव्याञ्च प्रीतिपाचाणि मानवाः ॥

तेषु दूतेषु तेभ्यः स्वर्गं प्रस्थितेषु मेषरक्षकास्ते मनुष्याः परस्पर- १५
मूषुः, गम्यतामस्माभिर्वैतलेहमम्, अवलोक्यताञ्च तदितिवृत्तं यत्
प्रभुरस्मान् ज्ञापयामास । अतस्ते सत्वरं गत्वा मरियमं घोषेफञ्च १६
गवादन्यां श्रयानं शिशुश्चासादयामासुः । दृष्ट्वा च ज्ञापयामासुस्तं १७
शिशुमधि तां कथां यां ते प्रोक्ताः, श्रोतारस्य सर्व्वे मेषरक्षकैः १८
कथितेषु वचःस्वाश्रयं मेनिरे । मरियमपि चित्ते विचारयन्ती १९
तानि सर्व्वानि वचांस्यरचत् । ते मेषरक्षकास्तु यथोक्तास्तथैव यद्य- २०
च्छ्रुतवन्तो दृष्टवन्तश्च, तस्मिन्निमित्तमौश्वरं महयन्तस्तुवन्तश्च प्रत्याजग्मुः ।

अष्टमे दिने त्वपस्थिते शिशोस्त्वक्कुदेकाले तस्य नाम यौशु- २१
रित्यकारि । गर्भावस्थात् प्रागेव तस्य तन्नाम दूतेनोदाहृतम् ।

शिशुयौशुमधि दान्नाशिमियोनयोः कथा ।

- ११ मोशे र्व्यवस्थानुसारेण च तस्याः शुचौभवनकाल उपस्थिते तौ
प्रभोः समचं शिशुमुपस्थापयितुं थिरूशालेभं निन्यतुः, यतः प्रभो
१२ र्व्यवस्थायामिदं लिखितमास्ते, गर्भाशयोद्घाटकः सर्वपुंसन्तानः प्रभोः
१४ कृते पवित्रोऽभिधायिष्यते । पुनश्च प्रभो र्व्यवस्थायां यत् कथितमास्ते
तदनुसारेण यज्ञीयोपहारार्थं कपोतयुग्मं पारावतश्रावकद्वयं वा तयो
र्दातव्यमासीत् ।
- १५ पथ्य च थिरूशालेभे शिमियोननामको नर एकोऽविद्यत, स
धार्मिकः अद्वाशील इस्त्रायेल्स सान्वनां प्रतीचमाणः पवित्रेणात्म-
१६ नाधिष्ठितश्चासीत् । पवित्रेणात्मना तस्मै चेदं प्रत्यश्रावि यत् प्रभो-
१७ रभिषिक्तं नररत्नं (खौष्टं) न दृष्ट्वा स मृत्युं नास्मादिष्यति ।
पवित्रेणात्मन आवेशात् स धर्मधाम आगतवान् । यदा च शिशो
यौशोः पितरौ व्यवस्थानिरूपितरीतिमाचरितुं तमभ्यन्तरमानयतां,
१८ तदा सोऽपि तं क्रोडेऽपह्रीत्, ईश्वरस्य धन्यवादं कुर्वन्वावादीत्,
१९ इदानीं भवता स्त्रीयः किङ्करोऽयं विसृज्यते ।
भो मत्स्वामिन् सकल्याणं भवद्वाक्यानुसारतः ॥
- २० मञ्जेचाभ्यां यतोऽदर्शि चाणोपायस्तथा कृतः ।
समचं सर्वजातीनां भवतैवापकल्पितः ॥
- २१ दीपः स परजातीनां तासां प्रद्योतनार्थकः ।
- २२ तज्जनस्तु य इस्त्रायेल् तस्य भास्कर एव सः ॥
- २३ शिशुमधि यद्यद् अकथ्यत तत्र योषेफस्तस्य माता चाश्चर्यममग्नेतां ।
- २४ शिमियोनस्य ताभ्यामाश्रिपं ददौ तस्य मातरं 'मरियमं जगार्द च,
पथेऽयस्य मध्ये बह्वनां पतनोत्थानयो र्हेतु र्विस्वादात्तम-

भिज्ञानञ्च भवितुमयं नियुक्तः । तव निजप्राणा अय्यसिना १५
व्यत्यन्ते । इत्थं बड्डहृदयेभ्य उद्गतैस्तर्कैः प्रकटीभवितव्यमिति ।

तदानीमाशेरवंगोद्भवा पनूयेल्लसुता हास्येतिनामिका भाववा- १६
दिन्यासीत्, सातीव वयोवृद्धा, कौमार्यात् परं सप्तवत्सरान् भर्षा
सार्द्धसुषिला प्रायेण चतुरशीतिवर्षीया विधवा, जाता । सा धर्म- १७
धामतो न निरगच्छत् नक्तं दिवा चोपवासप्रार्थनाभिरूपासनाम-
कुर्वत । सापि तस्मिन् दण्ड उपस्थाय प्रभो माहात्म्यं स्त्रीकुर्वाणा १८
यिरूशालेमे ये मोचनं प्रत्येच्छन्त तेभ्यः सर्व्वेभ्यस्तस्य कथामकथयत् ।

प्रभो र्ववस्थयादिष्टानि सर्व्वकर्माणि सम्पाद्य तौ खनगरं १९
गाञ्जीलस्थं नास्यतं प्रतिजग्मतुः ।

बालकयौशोर्यिरूशालेमयात्रा ।

स शिशुश्चावर्धतात्मना बलवान् ज्ञानपूर्णश्चाभवत्, ईश्वरस्थानु- ४०
पदेणाधिष्ठितश्चासीत् ।

अथ तस्य पितरौ प्रतिवर्षं निस्तारपर्व्वणि यिरूशालेममगच्छ- ४१
ताम् । अतस्तस्मिन् दादशवर्षवयस्के सति पार्व्वणरीत्यनुसारेण ४२
तौ यिरूशालेमं गत्वा पार्व्वणदिनानि यापयित्वा च यदा प्रत्या-
वर्त्ततां तदा बालको यीशु यिरूशालेमेऽतिष्ठत् । योषेफस्तु तस्य ४३
माता च तन्नाजनीताम्, अपि तु स कश्चित् सहायचिकाणां ४४
मध्येऽस्तीत्यनुमाय तौ दिनैकगम्यं मार्गे जग्मतुः, ततः परं ज्ञानि-
जनेषु बन्धुषु च तम् अमृगयेताम् । अनासाद्य तु तमन्विष्यन्तौ ४५
यिरूशालेमं प्रत्याजग्मतुः । दिनत्रयात् परञ्च धर्मधाम्नि तमासा- ४६
दयामासतुः । स गुरुणां मध्य आसीनस्तेषां वचांस्यशृणोत् तांस्य
प्रश्नानपृच्छत् । यावन्तस्य तस्य वाक्यान्यशृण्वन् ते सर्व्वे तस्य बुद्ध्यां ४७
प्रद्युम्नरेषु चाश्चर्यममन्यन्त । तं दृष्ट्वा तौ विस्मयापन्नौ । तस्य माता ४८

च तं जगाद, वत्स, आवां प्रति त्वयेदं किमकारि ? पश्य तव
 ४८ पिताहस्य शोचन्तौ त्वाम् अन्वेष्टाव । स तु ताववादीत् किमर्थं
 मामन्वेष्टतम् ? किं नाजानीतं यन्मात्पितुर्विषयेष्ववस्थानं मयि
 ५० युज्यते ? इदं यद् वचनं स ताववादीत्, तत् ताभ्यां नाबोधि ।
 ५१ ततः परं स १ ताभ्यां साङ्गं यात्रां कृत्वा नाशरतमाजगाम तयो
 ५२ र्वशवर्त्ती तस्यौ च । तस्य माता चैताः सर्व्वकथासुचिरेरञ्चत् । यीशुस्तु
 ज्ञाने वयसौश्वरस्य मनुष्याणाञ्चानुग्रहे च वर्धिष्णुरासीत् ॥ ९ ॥

योहनस्नापकस्य कर्म्मणि । यीशोः स्नानम् ।

३१ अथ तिबिरियकैसरस्य राजत्वस्य पञ्चदशे वत्सरे यदा पन्तीयः
 पीलातो यिहूदिथायाः ग्रास्ता, चतुर्थ्यांशाधिपतीनां मध्ये च
 हेरोदो गालीलस्य, तदीयभ्राता फिलिपो यिहूरिया-चाखो-
 नीत्याख्ययोः प्रदेशयोः सुषाणियस्याबिलोन्या राजान आसन्, यदा
 १ च हाननः कायाफास्य महायाजकावास्तां, 'तदा मरुभूमावीश्वरस्य
 २ वाक्यं सखरियसुतं योहनं प्रति प्रादुरभूत् । ततः स यद्देनसमी-
 पस्य जनपदस्य सर्व्वत्रोपस्थाय पापमोचनार्थं मनःप्रत्यावर्त्तनसू-
 ४ चकम् स्नापनमघोषयत् भाववादिनो यिशयाहस्योक्तानां पन्थे
 यथा लिखितमास्ते,

मरौ घोषयतः प्रोच्चैरस्त्रयं कस्यचिद्रवः ।

प्रभोः संस्क्रुताध्वानं विधुङ्गं तत्सृती स्रज्जूः ॥

सर्वांश्चापूरयिष्यन्ते निम्नस्थानानि यत्नतः ।

कारिष्यन्ते पुनर्निष्ठाः सर्व्वे भूधरपर्व्वताः ॥

सरलानि भविष्यन्ति कुटिलानि व्यलान्यपि ।

यानि वर्त्मानि रुचाणि तान्यास्यन्ति समानतां

द्रक्ष्यन्ते सर्व्वमन्त्र्ये चोणमौश्वरसाधितं ॥

ततो ये जननिवहास्तेन स्थापनार्थं वहिरगच्छन्तान् सोऽवदत्, अरे
 सर्पवंशाः, यूयं भाविक्रोधात् पलायितुं केनादिष्टाः ? अतो मनःप्रत्या- ८
 वर्त्तनस्य योग्यानि फलानि फलन्त । अस्माकं पिताब्राह्मणो विद्यत इति
 वाक्यं वान्तरे प्रयोक्तुं मा प्रवर्त्तध्वं, यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, एतेभ्यः
 प्रक्षरेभ्योऽब्राह्मणस्य कृते सन्तानानुत्पादयितुम् ईश्वरः शक्तिमान् ।
 परस्वधुनैव पादपानां मूलेषु कुठारो लग्नमास्ते, अतो यः कश्चित् ९
 पादपः सत्फलं न फलति स उच्छिद्यते वक्रौ निक्षिप्यते च ।

जननिवहास्तदा तं पप्रच्छुः, तर्हि किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? स १०
 प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, यस्याङ्गरचके द्वे वस्त्रे स्त्रः स वस्त्रही- ११
 नाथैकतरं ददातु । खाद्यद्रव्याणि वा यस्य विद्यन्ते स तथैव
 करोतु । स्थापनार्थमागताः केचिच्छुस्कादायिनोऽपि तं जगदुः, १२
 गुरो किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? स तान् जगाद, युष्मदर्थं यदादिष्टं १३
 ततोऽधिकं माहारयत । केचिद् योद्धारोऽपि तं पप्रच्छुरस्माभि १४
 र्वा किं कर्त्तव्यं ? स तान् जगाद, कमपि मा पीडयत, मृषादोषं
 वा कस्मिन्नपि मारोपयत, स्मृतौ सन्त्य तिष्ठत च ।

प्रजाजनस्तु प्रतैक्षत सर्व्वे च योहनमधि मनःस्त्रित्यम् अतर्कयन्, १५
 अस्मै किं ख्रीष्टः स्यादिति ? अतो योहनः प्रतिभाषमाणः सर्व्वान् १६
 जगाद, अहं युष्मांस्तोये स्थापयामि, मत्पश्चात्तु मत्तो वल्लवन्तरो नर
 आगच्छति, तदीयोपानहो बन्धन्यौ मोक्तुमयहं न-योग्यः । स युष्मान्
 पवित्र आत्मनि वक्रौ च स्थापयिष्यति । तस्य हस्ते सूरो विद्यते,
 स च स्त्रीयखलं सम्यक् संग्रोधयिष्यति, निजगोधूमान् कुशले १७
 सङ्गृहीष्यति च, तुषांस्त्रनिर्व्वाणवक्रिणा दाहयिष्यतीति । एतदन्वेन १८
 प्रचुरेणोपदेशेनापि सं प्रजाजनं सुसंवादमश्नापयत् ।

ततः परं हेरोदः क्षिप्रिपनामकस्य स्वर्धातुं भार्ग्यो हेरोदिक्षामधि १९

- १० खल्लतान्यपराणि सर्वाणि दुष्कर्माण्यधि च योहनेन भर्त्सितः । अतः
 स तं दोषराशिमनेनापि वर्धयामास यद् योहनं कारायां बरोध ।
 ११ यदा तु कृत्स्नः प्रजाजनोऽन्वाप्यत, तदा यौशावपि स्थापिते
 १२ प्रार्थयमाने च खर्ग उद्घाटितः पवित्र आत्मा च दैहिक आकारं
 कपोत इव तस्थोपस्थावततार, खर्गाच्चैयं वाणी समभूत्, मम प्रियः
 पुत्रस्त्वं त्वय्यहं प्रीतः ।

यौशुस्त्रोष्ठस्य वंशावलि पत्रम् ।

- १३ खकार्यमारभमाणो यौशुः प्रायेण त्रिंशद्वर्षवयस्क आसीत् ।
 १४ लौकिकज्ञाने स योषेफस्य सुतः, स पुनरेलेः सुतः, स मत्ततस्य सुतः,
 स लेवेः सुतः, स मस्केः सुतः, स याक्वस्य सुतः, स योषेफस्य सुतः,
 १५ स मत्तथियस्य सुतः, स आमोषस्य सुतः, स नहमस्य सुतः,
 १६ स इष्लेः सुतः, स नगेः सुतः, स माटस्य सुतः, स मत्तथियस्य सुतः,
 स शिमियेः सुतः, स योषेफस्य सुतः, स यूदाः सुतः, स योहनाः
 १७ सुतः, स रीवाः सुतः, स सरुब्बाबिलस्य सुतः, स गल्लटीयेलस्य
 १८ सुतः, स नेरेः सुतः, स मस्केः सुतः, स आहेः सुतः, स कोषमस्य सुतः,
 स इल्मोदमस्य सुतः, स एरेः सुतः, स योषेः सुतः, स इल्लीथेवरस्य
 १९ सुतः, स थोरौमस्य सुतः, स मत्ततस्य सुतः, स लेवेः सुतः, स
 २० शिमियोनस्य सुतः, स यूदाः सुतः, स योषेफस्य सुतः, स थोननस्य
 २१ सुतः, स इलियाकीमस्य सुतः, स मिलेयाः सुतः, स मैननस्य सुतः,
 २२ स मत्ततस्य सुतः, स नाथनस्य सुतः, स दाथूदस्य सुतः, स यिश्मयस्य
 सुतः, स ओवेदस्य सुतः, स बोयसस्य सुतः, स सल्मोनस्य सुतः, स
 २३ नहश्मोनस्य सुतः, स आसीनादबस्य सुतः, सोऽरामस्य सुतः, स
 २४ हिश्मोणस्य सुतः, स पेरसस्य सुतः, स बिह्मदाः सुतः, स थाकोबस्य
 सुतः, स इस्हाकस्य सुतः, सोऽब्राहामस्य सुतः, स तेरहस्य सुतः, स

नाहोरस्य सुतः, स सङ्गस्य सुतः, स रियोः सुतः, स पेसगस्य सुतः, १५
 स एवरस्य सुतः, स ग्रेल्लहस्य सुतः, स कैननस्य सुतः, सोऽर्फचदस्य १६
 सुतः, स ग्रेमस्य सुतः, स नोहस्य सुतः, स 'लेमकस्य सुतः, स १७
 मयूग्रेल्लहस्य सुतः, स इनोकस्य सुतः, स येरदस्य सुतः, स
 महल्लेलस्य सुतः, स कैननस्य सुतः, स इनोग्रस्य सुतः, स १८
 ग्रेथस्य सुतः, स आदमस्य सुतः, स ईश्वरस्य सुतः ॥ २ ॥

. यीशोः परीक्षा ।

अथ यीशुः पवित्रेणात्मना पूर्णो यद्दैनतः प्रत्यावृत्त आत्मना ४
 च महं नीतश्चत्वारिंशद्दिनानि दियावलेन परीक्षितश्च । तेषु दिनेषु ९
 स निरग्रनस्तस्यौ । तेषु तृतीयेषु स चुचोद । ततो दियावलस्त- १
 माह, भवांश्चेदीश्वरस्य पुत्रस्तर्हि प्रस्तरोऽसौ यथा पूषो भवेत्
 तथाज्ञापयतु । यीशुस्तं प्रतिजगाद, लिखितमास्ते, न केवलेन ४
 पूषेन मनुष्यो जीविष्यत्यपि त्वीश्वरस्य येन केनचिद् वचनेन । ततः ५
 परं दियावलस्तमुच्चमेकं गिरिशिखरं नीत्वा निमिषेकमध्ये भूम-
 गडलस्य निखिलराज्यानि दर्शयन्नुवादीत्, कृत्स्नमिदं कर्तृत्वमेतेषां ६
 प्रतापञ्चाहं तुभ्यं दास्यामि, यतस्तत् सर्वं मयि समर्पितं, यस्मै च
 तद् दातुमिच्छामि तस्मै तद् ददामि, अतस्त्वं चेन्मम समचं ७
 प्रणिपतेस्तर्हि तत् सर्वं तवैव भविष्यति । यीशुस्तं प्रतिबभाषे ८
 मत्तोऽपसर शैतान्, यतो लिखितमास्ते, निजेश्वरस्य प्रभो भञ्जना त्वया
 कर्तव्या, एकश्च स एव त्वयाराधयितव्यः । पुनश्च स तं थिरुशालेमं ९
 नीत्वा धर्मधाम्नः शिखरे स्थापयित्वा च जगाद, भवांश्चेदीश्वरस्य
 पुत्रस्तर्ह्यस्मात् स्थानाद् अधस्तात् प्रपततु, यतो लिखितमास्ते, १०

तदर्थं निजदूतान् स तवादेक्ष्यति रक्षणं ।

यथाह्वान्याः पदं शैले तत् त्वां वक्ष्यन्ति ते करैः ॥

११ यौशस्तं प्रतिजगाद, उक्तमास्ते, त्वं खेश्वरस्य प्रभोः परीक्षां
१२ माकार्षीः । इत्थं कृत्वां परीक्षां समाप्य दियावस्तु उपयुक्तं समर्थं
धावत् तस्मात् प्रतस्थे ।

नासुरतनगरे यौशोरुपदेशः ।

१३ यौशश्चात्मनः प्रभावेन गालीलैः प्रत्यावृत्तस्तस्य ख्यातिश्च तं कृत्वा
१४ प्रदेशं ध्यानशे । स च तेषां समाजगृहेषूपदिशत् सर्वेषु प्राशस्यत ।
१५ इत्थं पुरा यत्र स पोषितस्तन्नासुरतनगरमाजगाम, खरीत्यनु-
१६ सारेण च विश्रामदिने समाजगृहं प्रविश्य पाठार्थमुत्तस्थौ । तदा
भाववादिनो यिश्नायाहस्य ग्रन्थे तस्मै दत्ते स ग्रन्थं विस्तार्य तत्
स्थानमवाप यत्र लिखितमासीत्,

१८ आस्ते मयि प्रभोरात्मा यतो मां सोऽभिषिक्तवान् ।

ज्ञापयेद्यं सुसंवादं दरिद्रान् मानवान् यथा ॥

तेनाहं प्रहितः कर्तुं, भग्नचित्तान् निरामयान् ।

वन्दौनां घोषितं मुक्तिं दृक्शक्तिश्च विष्ववाम् ॥

अप्यनुज्ञाय विस्त्रुं मनुष्यान् परिपीडितान् ।

१९ प्रभो घोरघयितुञ्चापि प्रसादावहवत्सरम् ॥

२० ततः परं स तं ग्रन्थं बद्धा मृत्युं प्रत्यर्पामन उपविवेश । समाजस्थाः

२१ सर्वे चैकदृष्ट्या तं निरीक्ष्य तस्युः । तदा स तानिदं वक्तुमारभे,

२२ शास्त्रीयवचनमिदमद्य युष्मत्कर्णगोचरे पूर्णतः गतम् । सर्वे च तस्य

पक्षे साध्यमददुस्तन्मुखाग्निःसरत्सु प्रीतिजनकेषु वचःस्वास्थ्यममन्यन्त

२३ च । ते पुनरवदन्, किं न योषेफस्य पुत्रोऽसौ ? ततः स तान्

जगाद, यूयमवश्यं मामिमं प्रवादं वक्ष्यथ, शिक्तिसक, आत्मशक्तिसां

कुरु, कफरनाहमे सिद्धानां येषां कर्षणां किंवदन्यस्माभिरआवि,

२४ तादृशग्रन्थश्च खदेशेऽपि कुर्वति । स पुनर्जगाद, कोऽपि भाववादी

- १५ स्वदेशे नानुगृह्यते । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, एलियस्य काले यदा
चीन् वत्सरान् षण्मासांश्च यावदाकाशो रुद्धोऽतिष्ठत् कृत्स्ने देशे
महादुर्भिक्षाभूत् दस्साथेले तदा बह्वो विधवा अविद्यन्त, एलियस्तु
१६ तासां कामपि प्रति न प्रहितः, केवलं सौदोनदेशस्थं सारिफन्नगरं
१७ काश्चिद्विधवां योषितं प्रति प्रहितः । तथा भाववादिन इलीयायस्य
काले दस्साथेले बहवः क्षुष्टिनोऽविद्यन्त, तेषाम्नु कोऽपि न शुचीकृतः,
१८ केवलः सुरीयो नामानः शुचीकृत इति । इदं श्रुत्वा समाजस्थाः सर्व्वे
१९ रोषेण पूर्णा उत्थाय तं नगराद् वहिश्चक्रुः । यच्च पर्व्वते च तेषां नगरं
२० निर्धितमासीत् तदग्रभागं नीत्वा तं निपातयितुमैच्छन् । स तु
तेषां मध्येन ब्रजन् प्रतस्थे ।

यौशोर्नानालौकिककर्मणां ।

यौशुना वृद्धयः पौडितभुतप्रसल्लोकेभ्यः चारोग्यदानम् ।

- २१ अनन्तरं स कफरनाद्धमाख्यं, गास्लीलस्थं नगरमवततार ।
२२ विश्रामवारे च यदा जनानश्चिच्छयत् तदा ते तस्य शिष्यायामा-
२३ श्र्य्यम् अमन्यन्त, यतस्तस्य वाक्यं सामर्थ्यविशिष्टमासीत् । तच्च
समाजे चाशुचिभूतस्यात्मनाधिष्ठित एको नरोऽविद्यत, स उच्चैः-
२४ स्वरेणोत्क्रोशन् जगाद, निवर्त्ततां, भो नासरतौय यौशो, अस्माकं
भवतश्च किम् ? भवान् किमस्मान् नाशयितुमागतः ? भवान् कस्तदहं
२५ जानामि, ईश्वरस्य पवित्रो नरो भवानिति । यौशुस्तु तं निर्भर्त्सयन्
बभाषे, मौनी भव, अस्माच्च निःसर । ततः स भूतस्थं मध्यस्थाने
निष्ठित्य किमपि न हिंसित्वा तस्माच्चिःसृतः, सर्व्वे च विस्मयेनापस्त्राः
परस्परं संक्षपन्तश्चावादिषुः, वाक्यमिदं कौदुशम् ? यतोऽसौ
२६ सामर्थ्येन प्रभावेन चाशुचीनात्मनोऽप्याज्ञापयति ते च निःसरन्ति ।
२७ अनन्तरं तद्दीयार्थकिंवदन्ती परितःस्थस्य जनपदस्य सर्व्वचःव्यानग्रे ।

१८ अनन्तरं च उत्थाय समाजात् शिमोनस्य गृहं प्रविशेत् ।

शिमोनस्य श्वश्रूदा प्रबलेन ज्वरेणापीकृत, ते च तस्या उपका-
१९ रायं तं प्रसादयामासुः । ततः स तस्या ऊर्ध्वं तिष्ठन् ज्वरं तर्जयामास,
ज्वरश्च तां तत्याज, सा च तत्क्षणमुत्थाय तान् पर्यचरत् ।

२० ततः परमस्तं गच्छति सूर्यं विविधव्याधियस्ता अस्वस्था जना
येषामासंस्ते सर्वे तान् तस्थान्तिकमानिन्युः । स च तेषामेकैकस्मिन्

२१ हस्तावर्पयस्तान् निरामयांश्चकार । बहुभ्यश्च भृता निःसरन्त उच्चैः-
स्खरेणावदन्, भवानीश्वरस्य पुत्रः ख्रीष्टः । ततः स तान् भर्त्सयन्

२२ भाषितुं नावमन्यत, यतः स ख्रीष्ट इति तेऽजानन् । जाते पुनः
प्रातःकाले स निर्गत्य किञ्चन निर्जनं स्थानं ययौ, जननिवहास्तु
तं मृगयाशक्तिरे तस्थान्तिकमागत्य च तेषां सन्निधितस्तस्य प्रस्थानं

२३ निवारयितुं तमधरन् । स तु तानब्रवीत्, अन्येष्वपि नगरेष्वीश्वर-

२४ राज्यस्य सुसंवादो मया घोषयितव्यः, यतस्तदर्थमहं प्रहितः । ततः
परं स गालीलस्य समाजगृहेष्वघोषयत् ॥ ४ ॥

जाजे बृहस्पत्योत्थानम् ।

पू १ एकदेश्वरस्य वाक्यं श्रोतुं जननिवहस्तमाकुलयत् स च गिनेष-

२ रताख्यद्वदस्य तीरेऽतिष्ठत् । तदा स द्वादकूलेऽवस्थिते दे नात्रौ

३ ददर्श, ताभ्यां निर्गता धीवरा जालानि प्राचालयन् । अतस्तयो
र्या शिमोनस्यासीत् स तां प्रविश्य शिमोनमब्रवीत् त्वं खञ्जात्
किञ्चिद् दूरं तां वाहयितुमर्हसीति । अनन्तरं स नाव्युपविश्य

४ जननिवहान् अग्रिचयत् । यदा च कथनादिरराम तदा शिमोनं
जगाद, गभीरं स्थानं यावन्नावं वाहय, तत्रैव मत्स्यधरणार्थं

५ युष्माभिर् जालानि निक्षिप्यन्तां । शिमोनस्तं प्रत्यब्रवीत्, नीच,
कृत्स्नां, यामिनीं परिश्रमं कृत्वास्माभिः किमपि न दत्तं, भवत

आज्ञायान्वहं जालं निचेष्टामि । तदनुरूपं कृत्वा च तैर्महान् १
 मत्स्यनिवहो निबद्धः । ततो विशीर्यमाणे तेषां जाले त उप-
 कारायागमनार्थम् अन्यतरस्यां नावि स्थितान् स्वसङ्गिन आजुङ्गु-
 स्तेषु चागतेषूभे नावौ मग्नकल्पे कुर्वन्तः पूरयामासुः । तद् ८
 विलोक्य पिबो यीशो जर्जानुनोः प्रणिपत्य व्याजहार, भक्तोऽपसरतु
 प्रभो, यतः पापिष्ठो नरोऽहमिति । यतस्तैः सन्धृतान्मत्स्ययूथात् स ९
 तत्सङ्गिनश्च सर्वे विस्मयाक्रान्ताः, शिमोनस्य सहभागिनोः सिबदिथ- १०
 सुतयो र्द्याकोब-योहनयोरपि सैव दशा सम्भूता । यीशुस्तु
 शिमोनमब्रवीत्, मा भैषीरचारभ्य त्वं नरधारी भविष्यसि । अनन्तरं ११
 नावौ स्थलं नीत्वा ते सर्वे विहाय तमन्जग्मुः ।

यीशुना जनैककुष्ठिने पक्षाघातिने च चारोग्यदानम् ।

अथ स यदा कस्मिंश्चिन्नगर आसीत्, तदा कुष्ठपूर्णे नर एक १२
 उपतस्थे । यीशुं दृष्ट्वा क्षोऽधोमुखं पतित्वा तं प्रसादयन् जगाद,
 प्रभो, भवान् यदीच्छति तर्हि मां शुचीकर्तुं शक्नोति । ततः स १३
 हस्तं प्रसार्य तं स्पृष्ट्वा जगाद, इच्छामि, शुचि भव । तत्क्षणञ्च १४
 कुष्ठं तस्मादपससार । यीशुस्तु तमाज्ञापयामास, कमयेतन्मा वद ।
 अपि तु गत्वा याजकमात्मानं दर्शय, तव शुचिललाभनिमित्तञ्च
 मोक्षिना यथादिष्टं तथैव तेभ्यः साध्यदानार्थमुपहारं देहि ।
 तथापि तदीयकिंवदन्यधिकं देशं व्याप्नोत्, महान्तो जननिवहास १५
 तस्य वाक्यानि श्रोतुं तेन व्याधिसुक्तिं लब्धुञ्च समागच्छन् । स तु १६
 गुप्तं गत्वा निर्जनेषु स्थानेष्ववर्त्तत प्रार्थयत च ।

अथ कस्मिंश्चिद् दिवसे यदा सोऽग्रिचयत् तदा गालीलस्य १७
 सर्वरीमेभ्यो चिह्नद्विधादेशाद् यिरूशलेमाप्तागताः फरीशिनो
 व्यवस्थावेत्तारस्य संभाषीना आसन् तेन व्याधिप्रतीकाराय च प्रभोः

- १८ प्रभावः सतेजा आसीत् । पश्य च केचिन्नराः खट्वाद्यां ग्रथानमेक-
मवशाङ्गं मनुष्यमभ्यन्तरं नेतुं तस्य समचं स्थापयितुञ्चायतन्त ।
- १९ जनताकारणान्तु तदानयनार्थं मार्गमप्राप्य ते गृहपृष्ठमारुह्य फल-
काकाराः कतिपया इष्टका अपसार्य तेन छिद्रेण तं सखद्वं गृहमध्ये
- २० यीशोः सम्मुखमवरोहयामासुः । स च तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तं
जगाद, भो मानव, तव पापानि मोचितानि । तदा ते शास्त्रा-
- २१ ध्यापकाः फरौशिनश्च मिथ इत्थं तर्कयितुमारेभिरे, कोऽसौ च
ईश्वरनिन्दककथा व्याहरति ? एकस्मादीश्वरादन्यः कः पापानि
- २२ क्षमितुं शक्नोति ? यीशुस्तु तेषां तर्कान् विज्ञाय प्रतिभाषमाण-
- २३ स्तानब्रवीत्, युष्माभिर्मनःसु किं तर्क्यते ? ब्रूत, तव पापानि
मोचितानीति वा त्वमुत्थाय परिव्रजेत्येतयोः कथनयोः कतरम्
- २४ अनायासम् ? पृथिव्यान्तु पापानि मोक्षयितुं मनुष्यपुत्रस्य सामर्थ्य-
मस्तीति यथा युष्माभिर्ज्ञायेत, तदर्थं—तमवशाङ्गमभिभाव्य स
उवाच—त्वामहमाज्ञापयामि, उत्थाय खखट्वामादाय खगेहं याहि ।
- २५ स तु तत्क्षणं सर्वेषां समक्षमुत्थाय खखट्वामादाय चेश्वरं स्तुवन्
- २६ खगट्हं जगाम । ततः सर्वे विस्मयापन्ना ईश्वरमस्तुवन् भयपूर्णास्त्रा-
वदन्, अहुतानीतिवृत्तान्यथास्माभिर्दृष्टानि ।

यीशोर्नानाविधोपदेशनम् ।

लेखाज्ञानम् । यीशोस्तद्विषयकश्चिन्ता ।

- २० ततः परं स वह्निर्गत्वा शुष्कादायस्थान उपविष्टं लेविनामकं
- २१ शुष्कादायिनं निरीक्ष्य जगाद, मामनुगच्छ । स च सर्वं त्यक्तो-
- २२ त्याय तमनुजगाम । स लेविश्च तस्य कृते निजगृहे महाभोज्यं
चकार, तत्र भोक्तुमुपविष्टा बहवः शुष्कादायिनस्तेषां सङ्गिनी-
- २० अन्यजनाभ्याविद्यन्त । अतस्तेषां शास्त्राध्यापकाः, फरौशिनश्च तस्य

श्रिष्यान् सम्बोध्य सामर्थ्यमवादिषुः, किमर्थं भुङ्क्ष्वे शुल्कादायिभिः
पापिभिश्च सार्द्धम् ? यीशुस्तु प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, चिकित्सको ११
न खल्विष्यानाम् अपि तल्लिख्यानाम् आवश्यकः । न धार्मिकान्, अपि १२
तु मनःपरावर्त्तनाय पापिन आह्वातुमहमागतः ।

ते पुनस्तमूषुः, किमर्थं योहनस्य श्रिष्या भूय उपवसन्ति प्रार्थयन्ते १३
च फरीशिनां श्रिष्या अपि तथैव कुर्वन्ति, तव श्रिष्यास्तत्रान्ति
पिवन्ति च ? तदा स तानब्रवीत्, वरो यावद् वरसखेः सार्द्धं १४
वर्त्तते तावत् किं तान् उपवासयितुं शक्नुय ? दिनानि तावदुप- १५
स्थास्यन्ति यदा वरसखेभ्योऽपहारिष्यते, तेव्येव दिनेषु त उपवस्यन्ति ।
स तानिभाम् उपमाकथामपि जगाद, जीर्णवसने न कोऽपि १६
नूतनवसनस्य खण्डं सीयति, यतस्तथा कृते तन्नूतनमपि तेन
ह्रियते पुरातने च न युज्यते नूतनादुद्धृतः स खण्डः । नापि नवो १७
द्राक्षारसः केनापि जीर्णकुठुषु निधीयते ; यतस्तथा कृते नवो
द्राक्षारसः कुठुर्विदारयति तेन स च विस्त्रोष्यति कुलस्य नञ्छ्यन्ति ।
प्रत्युत नवद्राक्षारसो नवकुठुषु निधातव्यस्तेनोभयो रक्षा सम्भवति । १८
पुरातनं पीत्वा तु कोऽपि ससृषा नवं नाभिवाञ्छति, यतः स १९
भूते, पुरातनः सुखादुत्तरः ॥ ५ ॥

विश्रामचारसमिधं यीशोऽपदेशः ।

द्वितीय आद्यविश्रामवारे तु शस्यचेनेण तस्मिन् व्रजति तस्य ई १
श्रिष्या मञ्चरौ भैक्ला पाणिभि र्द्वन्द्वन्तोऽभुञ्जत । फरीशिनः केचित् २
तदा तानवदन्, विश्रामदिने यन्न विधेयं तत् कर्म कथं कुरुय ?
ततो यीशुः प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, न किं पठितं भो ३
दायूदस्तस्य सन्निभस्य यदाद्युध्यस्तदा स किमकार्षीत् ? स यीश्वरस्य ४
नेहं प्रविश्य तानेव दर्शनौघपूपां आदायांशुक्लं स्वसन्निभस्य प्रादान्,

- ५ यान् भोक्तुं याजकैः केवलैर्विधेयम् । पुनः स तान् जगाद, प्रभु
र्हि मनुष्यपुत्रो विश्रामकरस्यापि ।
- ६ अन्यस्मिन्नपि विश्रामवारे स तेषां समाजं प्रविश्य यदोपादि-
० शत् तदासीत् तत्र नर एको यस्य दक्षिणो हस्तः शुष्कः । स तु
विश्रामवारे रोगप्रतीकारं करोति न वेति जिज्ञासवः शास्त्रा-
८ ध्यापकाः फरीशिनश्च तदभियोगस्य सूत्रं गवेषयन्तस्तमवैचिन्न । स
तु तेषां तर्कान् ज्ञात्वा तं शुष्कहस्तं मनुष्यं जगाद, उत्थाय
९ मध्यस्थाने तिष्ठ । ततः स उत्थायातिष्ठत् । यीशुस्तदा तान्
जगाद, युष्मानहं पृच्छामि, विश्रामवारे किं विधेयं, हितापुरण-
१० मयवा हिंसाचरणम् ? प्राणरक्षायवा प्राणनाशः ? अन्नभक्षणं स
परितस्तान् सर्वान् निरीक्ष्य तं नरं जगाद, तव हस्तं प्रसारय ।
११ ततस्तेन तथा कृते स करोऽन्यतर इव स्वस्यो जातः । ते तु तमः-
पूर्णा बभूवु यीशुं प्रति किं कर्त्तव्यं तदधि समभाषन्त च ।

प्रेरितानां नियोगः । यीशोरुपदेशः ।

- १२ तेषु दिनेषु यीशुरेकदा प्रार्थयितुं पर्वतं गत्वेष्टरमुद्दिश्य
१३ प्रार्थयमानः कृत्स्नां रात्रिमयापयत् । दिवसे त्वपस्थिते स स्वशि-
ष्याणाङ्गस्य तेषां मध्ये पश्चात्तिर्दिष्टान् द्वादश नरान् वरयामास
१४ तेषाञ्च प्रेरितवर्ग इत्यभिधानं चकार । ते शिमोनो यस्सेन पित्र
इत्यभिहितस्तस्य भ्रातान्द्रियस्य याकोबो योहनस्य फिलिपो
१५ वर्चलमयस्य मथिस्थोमास्य, आरफेथसुतो याकोब उद्योगीत्यभिधः
१६ शिमोनस्य, याकोबस्य (भ्राता) थिद्ददा स सेबेत्तरियोतीयो थिद्ददा
यः पश्चात् समर्पयिता बभूव ।
१७ ततः परं स तैः सार्द्धमवरुह्य कस्मिंश्चित् समस्थले तस्थौ ।
उपतश्चिरे च तत्र तच्छिष्यवृन्दं कृत्स्नथिद्ददियातोः विहगालेमात्

शोरसौदोनयोः समुद्रतौरस्यप्रदेशाच्चागतो महान् जननिवहस्य ।

इमे तस्य वाक्यं श्रोतुं रोगमुक्तिं प्राप्तुञ्च तस्यान्तिकमागतवन्तः, १८
भृताविष्टाश्चाश्रुत्यात्मभ्यो मुक्तिम् अलभन्त, कृत्स्नो जननिवहस्य तं १९
स्पृष्टुमयतत, यतः प्रभावस्तस्मान्निर्गच्छन् सर्वेषामारोग्यमसाधयत् ।

अनन्तरं स खग्निय्यानुदिश्योर्द्धदृष्टिर्भूत्वा व्यांजहार, धन्या १०
दीना यूयं, यत ईश्वरराज्यं युष्माकमेव । धन्या अधुना क्षुधान्ता ११
यूयं यतः परितस्थथ । धन्या अधुना रुदन्तो यूयं, यतो हसि-
व्यथ । धन्या यूयं यदा जना मनुष्यपुत्रस्य हेतो र्युष्मभ्यम् द्विषन्ति, १२
यदा युष्मान् पृथक् कुर्वन्ति न्यक्कुर्वन्ति अधममिव युष्मन्नाम
निराकुर्वन्ति च । तस्मिन् दिन आनन्दत नृत्यत च । यतः १३
पश्यत सच्चितं स्वर्गं युष्माकं प्रचुरं पारितोषिकं । वास्तवं तेषां
पूर्वपुरुषा भाववादिनः प्रति तथैवाचरितवन्तः । प्रत्युत धनिनो १४
यूयं सन्तापपात्राणि, यतो यूयं स्वसात्वनां लब्धवन्तः । परिहृता १५
यूयं सन्तापपात्राणि यतः क्षोत्स्यथ । अधुना हसन्तो यूयं सन्ता- १६
पपात्राणि, यतः शोचिष्यथ रोदिष्यथ च । यूयं सन्तापपात्राणि
यदा मनुष्याः सर्वे युष्माकं सुख्यातिं कुर्वन्ति । वास्तवं तेषां
पूर्वपुरुषाः कूटभाववादिनः प्रति तथैवाचरितवन्तः ।

परन्तु भो श्रोतारः, युष्मानहं ब्रवीमि, खग्नान् प्रति प्रेम १०
कुरुत, ये युष्मान् द्विषन्ति तेषां हितं कुरुथ, ये युष्मान् शपन्ति १८
तेभ्य आग्निषं दत्त, ये युष्मान् अपवदन्ति तेषां हितं प्रार्थयध्वं ।
यस्तवैकतरस्मिन् कपोले कराघातं करोति तं प्रत्यन्यतरं कपोल- १९
मपि व्यघोटय । यस्य तव प्रावारं हरति, तवाङ्गाच्छादकमपि
हन्तुं तं मा वारय । यः कश्चित् त्वां याचते तस्मै देहि । यस्य २०
तव द्रव्याणि हरति तं तत्प्रतिदानं मा याचस्व । अपि युष्मान् २१

- प्रति मनुष्याणां यादृशमाचारं यूयमभिवाञ्छथ, 'यूयमपि तान्
 ११ प्रति तादृशमाचरत । यदि तु युष्मत्प्रेमकारिणः प्रति प्रेम कुर्वथ,
 कस्तर्हि युष्माकं साधुवादः ? यतः पापिनोऽपि स्वप्रेमकारिणः प्रति
 १२ प्रेम कुर्वन्ति । यदि च स्वहितकारिणः प्रति हिताचारं कुर्वथ,
 कस्तर्हि युष्माकं साधुवादः ? यतः पापिनोऽपि तदेव कुर्वन्ति ।
 १४ येभ्यः प्रत्यादानस्याशा युष्माकमस्ति तेषु चेदृणं समर्पयथ, कस्तर्हि
 युष्माकं साधुवादः ? यतः समानप्रत्यादानार्थं पापिनोऽपि पापि
 १५ व्युणं समर्पयन्ति । प्रत्युत यूयं स्वशत्रून् प्रति प्रेम कुरुत प्रत्यादानस्य
 प्रत्याशाभावेऽपि हिताचारमृणदानञ्च कुरुत । तथा हते युष्माकं
 प्रचुरं पारितोषिकं भविष्यति यूयञ्च परात्परस्य पुत्रा भविष्यथ ।
 १६ स ह्यकृतज्ञान् दुर्जनांश्च प्रति सुशीलः । अतो युष्माकं पिता यथा
 कृपावान्, यूयमपि तथैव कृपावन्तो भवत ।
 १७ विचारं वा मा कुरुत, तेन युष्माकं विचारो न कारिष्यते ।
 परं मा दोषीकुरुत, तेन यूयं न दोषीकारिष्यध्वे । क्षमध्वं तेन
 १८ क्षमां लप्स्यध्वे । दत्त, तेन युष्मभ्यं दायिष्यते, उत्तमं निषीदितं,
 सञ्चालितम् अन्निपूर्णं परिमाणपात्रं युष्मत्कोडे दायिष्यते । येन
 परिमाणेन यूयं मिमीध्वे तेनैव युष्मदर्थं पुन मायिष्यते ।
 १९ अथ स तेभ्य उपमां कथयामास, अन्यः किमन्धं नेतुं शक्नोति ?
 २० किं न तावुभौ गर्त्तं पतिष्यतः ? नास्ति शिष्यो गुरुतः श्रेष्ठः ।
 २१ परिपक्वस्तु यः कश्चित् स स्वगुरुणा तुल्यः । त्वञ्च कुतः स्वभ्रातृश्चतुःस्थं
 २२ शूककणं निरौचसे, तव चतुःस्थन्तु गेहकाष्ठं नावधारयसि ? तव
 चतुःस्थं गेहकाष्ठमदृष्ट्वा त्वं कथं वा स्वभ्रातरं गदितुं शक्नोषि,
 भ्रातृस्त्वव चतुःस्थशूककणस्य मयोद्धरणमनुमन्यसेति । कपटिन्,
 प्रथमं स्वचतुषस्तद् गेहकाष्ठमुद्धर, ततः स्वभ्रातृश्चतुषः शूककण-

स्योद्धरणार्थं स्थष्टं द्रष्टव्यमि । नास्ति हि सृष्टः कुफलोत्पादकः ॥१॥
 नास्ति वा कुट्टचः सुफलोत्पादकः, यत एकैको वृचः स्त्रफलेना-
 भिज्ञायते । नैव कण्टकेभ्य उडुम्बरफलानि सञ्चीयन्ते नैव स्तम्बाद् ॥४॥
 वा द्राक्षाफलानि सङ्गृह्यन्ते । सुजनो सुधनपूर्णाद्भृदयात् सुद्रव्यं ॥५॥
 निःसारयति, कुजनश्च कुधनपूर्णाद्भृदयात्, कुद्रव्यं निःसारयति,
 यतो हृदयस्यातिपूरणमेव वक्रं व्याहरति ।

किमर्थं वा यूयं मां प्रभो प्रभो इत्यभिभाषध्वे न तु महा- ॥१॥
 क्यानुरूपमाचरणं कुरुष्व ? यः कश्चिन्मदन्तिकमागत्य मम वाक्यानि ॥२॥
 शृणोति समाचरति च स केन सदृशस्तदहं युष्मान् ज्ञापयिष्यामि । ॥३॥
 सगृहनिर्माणे, नियुक्तेन नरेण सदृशो यो गभीरं खनित्वा पाषाणे
 गृहमूखं स्थापयामास । ततः परं वन्यायासुपस्थितायां स्रोतस्तद्
 गृहमाजघान विषालयितुन्तु नाशक्रोत्, यतस्तत् पाषाणोपरि
 संस्थापितं । यस्तु श्रुत्वा न समाचरति स तेन नरेण सदृशो येन ॥४॥
 भित्तिमूखं विना गृहं मृत्तिकोपरि निर्मितं । स्रोतसाहन्यमानं
 तत् सदृशा पपात, तस्य गृहस्य भङ्गो घोरतरो बभूव च ॥ ६ ॥

यौशुना पीडितस्य आरोग्यकरणं सृताय जीवनदानञ्च ।

जनानां कर्णगोचरे सर्वाणि तानि वाक्यानि समाप्य स ॥७॥
 कफरणाङ्गमं प्रविवेश । कस्यचिच्छतपते र्याधिपस्यो दासस्तदा ॥१॥
 मृतकस्य आसीत्, स स्वाभिगो वञ्चमतः । अतः स यौशोः संवादं ॥२॥
 श्रुत्वा यिद्धदीयानां प्राचीनान् तस्यान्निकं प्रहित्य तं याचयामास
 स यथागत्य तस्य दासं तारयेत् । ते च यौशोः समीपमुपस्थाप्य ॥३॥
 सयत्नं प्रसादयन्तस्त्वमूचुः भवान् यदित्यं तमुपकुर्व्यात् स तस्य ॥४॥
 योग्यपात्रं, यतोऽस्मज्जातिं प्रति स प्रेम करोति, स एव चास्माकं ॥५॥
 समाजगृहं निर्धापितवान् । अतो यौशुसैः सार्द्धमनजत् । तद्गृहा-

- दनतिदूरन्नुपस्थिते तस्मिन् स शतपतिः कतिपयान् बन्धून् तदग्निक
 प्रक्षित्य तमब्रवीत्, प्रभो, मा आन्यतु नाहमर्हामि यद् भवान्
 ० मम वेष्ट प्रविशेत् । ततोहेतोरेवाहं स्वयं भवत्समीपं गन्तुमा-
 त्मानमयोग्यममन्ये । प्रत्युत भवान् वाक्यं व्याहरतु तेनैव मम किङ्करो
 ८ निरामयो भविष्यति । यतोऽहमपि क्षमताया वशीभूतो मनुष्यः,
 ममाधीनास्य सैनिकाः सन्ति । तेषामेको गच्छेति मया कथिते
 गच्छति, अपरस्यायाहीति कथिते प्रमायाति, मम दासश्चेदं
 ९ कुर्विति कथिते तत् करोति । इदं श्रुत्वा यौशस्तस्मिन्नास्यर्थं
 मन्यमानो सुखं प्रत्यावर्त्तानुगामिनं जननिवहं जगाद, युष्मानहं
 १० ब्रवीमि इत्याद्येलेऽपि मयेदृग्दृढो विश्वासो न सञ्चितः । तदग्निरं
 ते प्रक्षिता जनासद् गृहं परावृत्य तं रोगिणं दासं स्वस्थं ददृशुः ।
 ११ परदिवसे स नाथिनास्थमेकं नगरमगच्छत् तेन सार्द्धं च तस्य
 १२ बहवः शिष्या महान् जनस्रिवहस्त्राजन् । पश्य च नगरदारसमीप-
 सुपस्थिते तस्मिन् कश्चिन्मृतः समाध्यर्थं वहिरुद्धते, स निजमातुरे-
 कजातः सापि विधवा । नगरस्य महान् जननिवहस्य तथा सार्द्धमासीत् ।
 १३ तां दृष्ट्वा प्रभुरनुकम्प्य जगाद, मा रोदीः । ततः परं स समीप-
 १४ मागत्य श्रवयानं पश्यन् । वाहकेषु तदा तिष्ठत्सु स जगाद, भो
 १५ युवकुन्तिष्ठेति त्वामादिशामि । अनेन स मृत ऊर्द्धो भूलोपविवेश
 १६ भाषितुमारेभे च । ततः परं स तं तस्मातरि समर्पयामास । सर्व्वं
 च भयाक्रान्ता ईश्वरं तुष्टुवुचुश्च, उत्पन्नोऽस्मन्मथे महान् भाववा-
 १७ दीतीश्वरः स्वप्रजा अवेक्षितवानिति च । तमधि सा किंवदन्ती च
 कृत्स्नां विद्वादिषां परितःस्थं कृत्स्नं जनपदञ्च व्यानये ।

योहनस्य प्रश्नः यौशोरुत्तरञ्च ।

- १८ योहनस्य शिष्यास्तस्मै तदैताः सर्व्वकथां निवेदयामासुः । ततो

योहनः स्वशिष्याणां द्वौ समीपमाह्वय यीशुं प्रति प्रहित्य पप्रच्छ, १८
 येनागन्तव्यं स किं भवान्, वान्यः कश्चिदस्माभिः प्रतीक्षितव्यः ?
 अतस्तौ नरौ तस्थान्तिकमागत्य जगदतुः, स्नापको योहन १०
 आवां भवत्समीपं प्रहित्य पृच्छति, येनागन्तव्यं स किं भवान्, वान्यः
 कश्चिदस्माभिः प्रतीक्षितव्य इति । तस्मिन् दण्डे तु स बद्धन् व्याधितो ११
 यातनातो दुष्टात्मश्च मोक्षितवान् बद्धभ्योऽन्धेभ्यो दृक्शक्तिं
 दत्तवांश्च । अतो यीशुः प्रतिभाषमाणस्तौ जगाद, युवाभ्यां यद्यदृष्टं १२
 श्रुतञ्च गत्वा तद् योहनाय निवेद्यतां । अन्धा दृष्टिं लभन्ते, स्वप्नाः
 परित्ररन्ति, कुष्ठिनः शुचीभूयन्ते, वधिराः शृण्वन्ति, मृता उत्था-
 यन्ते, दरिद्राश्च सुसंवादं ज्ञाप्यन्ते, यस्य मयि न स्वलति स धन्यः । १३

योहनस्य दूतयोरपगतयो यीशु जैननिवेद्येभ्यो योहनमधीदं १४
 कथयितुमारेभे, किं निरीक्षितं यूयं महं निर्गतवन्तः ? किं वायुना
 व्याख्यमानं नलं ? किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं सूक्ष्मे- १५
 श्चपरिहितं मनुष्यं ? पश्यत ये शूभ्रं परिच्छदं सुखभोगश्च सेवन्ते
 ते राजभवनेषु विद्यन्ते । किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं १६
 भाववादिनं ? तथैव, युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, भाववादिनोऽपि श्रेष्ठतरं
 नरम् । असौ स यमधीदं लिखितमास्ते, १७

पश्य त्वददनस्याग्रे स्तदूतं प्रहिणोम्यहं ।

गन्तव्यं तव मार्गं स त्वदग्रे संस्करिष्यति ॥

यतो युष्मानहं ब्रवीमि, नारीप्रसूतेषु स्नापकाद् योहनान्महान् १८
 भाववादी नास्ति । ईश्वरराज्ये तु यः चोदीयान् स तस्मादपि
 महत्तरः ! कृत्स्नं हि जनवृन्दं शुष्कादायिनश्च श्रुत्वा योहनस्य १९
 स्वानेन स्नापिता ईश्वरं धार्मिकं मत्वा प्रतिपेदिरे, फरीशिनश्च २०
 शास्त्राध्यापकाश्च तेन खानमस्त्रीकृत्येश्वरस्य मन्त्रणाभात्तोद्देशे

- ११ व्यर्थीचक्रिरे । तदेतत्कालीया मनुष्या मया कैरूपमेथाः ? ते बह्व
 १२ उपविष्टैस्तेर्बालकैः सदृशा येषामेकेऽन्यानाङ्गयन्तो वदन्ति, युष्मत्कृते
 वथं वंशीरवादयाम यूयन्तु नानृत्यत, युष्मत्कृते वथं व्यलपाम
 १३ यूयन्तु नारुदित । योद्धनो हि न पूषभोजनं न द्राक्षारसपानं,
 १४ वा सेवमान ' आगतः युष्माभिस्त्वृच्यते, स भृताविष्टः । मनुष्य-
 पुत्रो भोजनं पानञ्च सेवमान आगतः, युष्माभिस्त्वृच्यते, पश्चासौ
 १५ भोक्ता मद्यपञ्च मनुष्यः, शुस्कादायिनां पापिनाञ्च बन्धुः । प्रज्ञा
 तु स्वसर्वसन्तानानां स्वभावेन निर्दोषीकृता ।

अनुतापिनीं स्त्रियम् प्रति यीशोर्दया ।

- ११ अथ कश्चित् फरीशी स्त्रियं सह भोजनार्थं तं निमन्त्रयामास,
 १२ ततः स तस्य फरीशिनो गृहं प्रविश्य भोजनार्थमुपविवेश । पश्च च
 तस्मिन्निवासिनी काचित् पापिष्ठा योषित् तस्य फरीशिनो गृहे
 भोजनार्थं तदुपवेशनस्य संवादं श्रुत्वा सुगन्धितैलपूर्णं श्वेतोपलप-
 १३ चमादाय पश्चात् तच्चरणयोः सन्निधौ तिष्ठन्ती रुदती च नेचाम्बुना
 तस्य चरणौ निषेक्तुमारेभे, पुनः स्वशिरसः कचैर्माद्वा तौ चरणा-
 १४ वसुम्बत् तैलेनामर्दयत् । तद्दृष्ट्वा तस्मिन्मन्त्रयिता फरीशी खान्तरे-
 ज्वादीत्, असौ चेद् भाववाद्यभविष्यत्, तर्ह्यज्ञास्यत्, का कीदृशी च
 १५ सा योषिद् या तं स्पृशति, यतः सा पापिष्ठा । ततो यीशुः
 प्रतिभाषमाणस्तमुवाच, शिमोन, तुभ्यं कथंचित्त्वं मम किञ्चिदास्ते ।
 १६ स उवाच, गुरो, कथयतु । एकस्योत्तमर्णस्य द्वावधमर्णवास्तां,
 १७ तयोरेकः पञ्चशतान्यन्यतरस्य पञ्चाशत् मुद्रापादानधारयत् । तयोस्तु
 प्रतिदानस्योपायाभावात् स उभयोश्चक्षमे । तद् वद, कतरस्तं
 १८ प्रत्यधिकं प्रेम करिष्यति ? शिमोनः प्रत्युवाच, मंन्ये यस्याधिकमृणं
 चक्षमे । स तमब्रवीत्, यथार्थं विचारोऽकारि त्वया । ततः परं

स तां चोषितं प्रति सुखं प्रत्यावर्त्तं जगाद, चोषितममूं किं ॥
 पश्यसि ? मयि तव गृहं प्रविष्टे त्वं मत्पादप्रचालनार्थं तोयं नादाः,
 असौ तु खनेचाम्बुना मम पादौ निषिक्तवती स्वशिरसः कश्चै
 मूर्जितवती च । त्वं मां नाचुम्बीरसौ त्वच्च मत्प्रवेशकाक्षमारब्ध ॥
 मम पादौ चुम्बितुं न निवृत्ता । त्वं तैलेन मम शिरो नाममर्दः, ॥
 असौ तु सुगन्धितैलेन मम पादौ मर्दितवती । अतो हेतोस्तां ॥
 ब्रवीमि, असुस्थाः पापानि यानि बह्वनि तेषां क्षमाकारि, यतः
 (पश्य) सा बहुप्रेम चकार । यस्य तु स्तोकं क्षम्यते स स्तोकं प्रेम
 करोति । ततः परं स तां जगाद, तव पापानां क्षमाकारि । ॥
 तदा सहभरेजिनः खेषु वक्तुमारेभिरे, कोऽसौ यः पापक्षमामपि ॥
 करोति ? स तु तां चोषितं जगाद, तव विश्वासस्तां तारयामास, ५०
 क्षमेण याहि ॥ ७ ॥

- तदनन्तरं स देशं परिभ्राम्यन् नगरेषु ग्रामेषु चेश्वरस्य राज्य- ८॥
 मघोषयत् तत्सुसंवादश्च जनानञ्जापयत् । आसंसु तेन साङ्गं पूर्वोक्ता १
 • द्वादश नरा दुष्टात्मनो व्याधिभ्यश्च तेन मुक्ताः काश्चिद् चोषितो-
 ऽर्थतो यस्याः सप्त भूता निःसृताः सा मगदलौन्यभिधा मरियम्
 हेरोदस्य विषयाश्चक्षस्य क्रूराः पत्नी योहाना शोशन्ना बह्वृशान्याः, १
 दमाः स्ववसुभिस्तं पर्यचरन् ।

वीजवापकस्य दृष्टान्तः ।

अथ महति जननिवहे समागच्छति मनुष्येषु च नगरेभ्यस्त- ४
 स्थान्तिकं प्रजत्सु स दृष्टान्तकथयेदं व्याजहार, वप्रा स्ववीजानि वपुं ५
 निर्जगाम, वपनकाष्ठे तु पथपार्श्वे कतिपयानि पतितानि, तत-
 स्तानि पादतलैर्दक्षितानि खेसरपक्षिभिः खादितानि च । पति- १
 तानि चापरुणि प्राषाणे, तानि प्रहृष्टा रंसाभावाच्छोषितानि । पति- ०

- तान्यपराणि तु कष्टकानां मध्ये तान्येकत्र वर्द्धमानैः कष्टकैः समीडि-
 ८ तानि । अपराणि दत्तममृत्तिकायां पतित्वा प्रहृष्ट्य शतशृणं फलं
 फेसुः । इदमुक्त्वा स उच्चैर् व्याजहार, शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे क्षतः ।
 ९ ततः परं तस्य शिष्यास्तं पप्रच्छुः, अस्या दृष्टान्तकथायास्तात्पर्यं
 १० किं स्यात् ? स तान् जगाद, युष्मभ्यम् ईश्वरराज्यस्य निगूढानां
 विषयाणां ज्ञानमदायि, अपरेभ्यस्तु दृष्टान्तच्छलेन (शिष्या दीयते),
 ११ ते यथा दृष्ट्वापि न पश्येयुः श्रुत्वापि च न बुधेरन् । सा दृष्टान्त-
 १२ कथा त्वेवभूता । वीजमीश्वरस्य वाक्यं । पथपार्श्वस्थास्तं ये शृण्वन्ति
 ततः परं यथा ते विश्वस्य परिचाणं न प्राप्नुयुस्तदर्थं दिष्टावत्
 १३ आगत्य तेषां हृदयतो वाक्यमपहरति । पाषाणोपरिस्थांश्च ते ये
 अवणकाले सहसा सामन्दं वाक्यं शृण्वन्ति, ते तु मूलहीनाः
 १४ स्वल्पकालं विश्वसन्ति । परीक्षाकाले चापक्राम्यन्ति । कष्टकेषु पति-
 तानि वीजानि च ते ये श्रुत्वा सिन्ताभिर्बन्धुभिर्जीवनसम्बन्धीय-
 सुखभोगेन च भाराक्रान्ताश्चरन्तो निपीड्यन्ते पक्वफलहीनास्तिष्ठन्ति
 १५ च । उत्तममृत्तिकायां पतितानि वीजानि च ते ये भद्रेण साधुना
 च हृदयेन वाक्यं श्रुत्वा रक्षन्ति सैर्धैर्येण फलं फलन्ति च ।
 १६ दीपिकां प्रज्वाल्य मनुष्येभ्यस्तं न पात्रेणाष्कादयति नापि
 खट्वाया अधो निदधाति, अपि तु दीपाधारस्योपरि स्थापयति यथा
 १७ प्रविशन्तः सर्वे दीप्तिं पश्येयुः । यतो नास्ति किमपि तादृशं
 तिरोहितं यन्नाविर्हितं भविष्यति, नापि तादृशं निगूढं यच्च
 १८ ज्ञायिष्यते प्रकाशताञ्च यास्यति । अतो युष्माभिः कथं श्रूयते
 तदाज्ञोच्यतां । यतो यस्यास्ति तस्मै दायिष्यते, यस्य तु नास्ति स
 यत् खं मन्यते तदपि तस्मादपहारिष्यते ।
 १९ अथ तस्य माता भ्रातरश्च तत्समीपमागमन्, जनताहेतोस्तु

तेन सह मिश्रितं नाशक्रवन् । ततः केषित् तस्मै निवेदयामासुः, १०
भवतो माता भ्रातरश्च भवन्तं द्रुष्टुमिच्छन्तो वहिस्तिष्ठन्ति । स तु ११
तान् प्रतिजगाद, मम माता भ्रातरश्च ते य ईश्वरस्य वाक्यं शृण्वन्ति
समाचरन्ति च ।

यौशोर्नानाविधालौकिककर्माणि ।

यौशोर्भञ्जानिवारणम् ।

कस्मिंश्चिद् दिने स खग्रिथैः सह नावमारुह्य तान् जगाद, ११
हृदस्य पारं गम्यतां । ततस्ते नावं मुक्त्वा प्रस्थिताः । गमनकाले तु १२
सन्ध्यात् । तदा झञ्झा हृदमाचक्राम नावि तोयेन पूर्यमाणार्थां
तेषां 'प्राणसंग्रहो बभूव च । ततस्ते समीपं गत्वा तं जागरयित्वा १३
जगदुः नाय 'नश्यामो वयं । तदा स उत्थाय वायुं तोयभङ्गश्च
तर्जयामास तौ च निवृत्तौ शान्तिश्च सञ्जाता । तांस्तु सोऽब्रवीत्, १५
युष्माकं विश्वासः कः ? अनेन ते भीता विस्मिताश्च परस्परमाहुः, को
न्यसौ यत् स वायून् अपस्याप्याज्ञापयति तैश्च तस्यादेशो गृह्यते ?

यौशुना भूतपक्षसारोग्यकरणम् ।

ततः परं नावा वहमानास्ते गाक्षीलस्य समुखस्थं गादारीयाणां १६
देशं प्रापुः । तत्र स्थलमवतीर्णं तस्मिन् नगरस्य कस्मिन्ननुयत्यस्य १७
समुखमुपतस्थे, य आ बडवत्सरेभ्यो भूतैराविष्टः । स न वस्त्रं पर्यधत्त,
नापि गृहेऽवसत्, अपि तु शवागारेषु । यौशुं दृष्ट्वैव स प्रणिपत्य १८
क्रुद्धा प्रोचै व्याजहार, भो परात्परस्येश्वरस्य पुत्र यौशो भवता सह
मम कः सम्बन्धः ? नार्हति भवान् मां यातयितुं । यतः स तम- १९
शुचिमात्मानं तस्मान्मनुष्यान्निर्गन्तुमादिशत् । यत आ दीर्घकासात्
स तेनाक्रान्तः, यदा च शृङ्खलैर्निगडैश्च बद्धोऽरक्ष्यत तदा बन्धनानि
विदारयन् भूतेन निर्जनानि स्थानान्यपानीयत । यौशुस्तं पप्रच्छ, २०

- तव किं नाम ? स व्याजहार वाहिनौति, यतः स बंजभूतैराविष्टः ।
 ११ ते सानुनयं तमूचुः, अस्मान् अगाधस्थानं गन्तुं मैवाज्ञापयतु । तच्च तु
 बंजसङ्ख्यकशूकरव्रजो गिरावचरत् । अतस्ते यीशं यथाचिरे, अमून्
 ११ शूकरान् प्रवेष्टुमस्माननुजानातु । ततः स तान् अनुजज्ञौ । ते भूतास्तदा
 १२ तस्मान्मनुष्यान्निःसृत्य तान् शूकरान् प्रविविशस्ततः हृत्तो व्रजो
 १३ धावन् पतित्वा शैलाग्रतो हृदे पञ्चत्वं जगाम । ये च तमचारयस्ते
 १४ तदिति वृत्तं दृष्ट्वा पलाय्य नगरे ग्रामेषु, च तज्ज्ञापयामासुः । यद्
 वृत्तं जनास्तदा तद् द्रष्टुं वहिराश्रमुः, यीशोः समीपमुपस्थाय च
 ददृशुः, भूतास्ते यस्माच्चिर्गताः स मनुष्यो वस्त्रान्वितः सुबुद्धिश्च
 १५ यीशोश्चरणयोरुपविष्टोऽस्तीति, ततस्ते बिभुः । भूताविष्टः स नरश्च
 १६ कथं तारितस्तत् साच्चिभिस्तेभ्यो निवेदयाञ्चके । ततो गादारौय-
 प्रदेशनिवासिनां हृत्तो जनौघो महाचासापन्नत्वात् तमाह, भवान्-
 १७ स्मत्सन्निधितोऽपगन्तुमर्हति । ततः स नावमारुह्य प्रत्याववृते । ते
 भूतास्तु यस्माच्चिःसृता स मनुष्यस्तं प्रार्थयःञ्चके, भवत्समीपमवस्थातुं
 मामनुमन्यतां । यीशुस्तु तं विसृज्याव्रवीत्, त्वं खगृहं प्रत्यावर्त्तस्व,
 १८ त्वदर्धमीश्वरो यद्यत् कृतवांस्तत्कथां कथय च । स तदा प्रस्थाप्य
 तदर्थं यीशु र्यद्यत् कृतवान्, नगरस्य सर्वत्र तत्कथामघोषयत् ।

यीशुना प्रदरोगिण्या आरोग्यकरणम्

सूतकन्यायै जीवनदानञ्च ।

- ३० प्रत्यावृत्ते तु यीशौ जननिवहस्तमनुजग्राह, यतः सर्व्वं तं प्रत्यैक्षन्त ।
 ३१ पश्य च याधीर इत्यभिध एको नर उपतस्थे, स समाजाध्यक्ष
 आसीत् । स यीशोश्चरणयोः प्रणिपत्य खगृहप्रवेशार्थं तं प्रसाद-
 ३२ यामास, यतः प्रायेण द्वादशवर्षीया तस्यैकजाता या दुहिता सा

मरणोद्यतासीत् । गमनकाले तु जनता तमपीडयत् । अनन्तरं ४१
 द्वादशवर्षान् यावद् रक्तस्त्रावातुरा काचिच्चारी या चिकित्सकैः
 सेवनार्थं सर्व्वस्त्रं व्यथितवती, तथापि कस्मादप्यारोग्यं लब्धुं नाशक्नोत्,
 सा पश्चाद्दिश्युपागत्य तदीयवस्त्रस्य प्रलम्बकं पश्यन्, तत्क्षणाच्च तस्या ४४
 रक्तस्त्रावो विरराम । यौशस्तदा पप्रच्छ, को मां स्पृष्टवान्? अनङ्गौ- ४५
 कुर्व्वन्तु तु सर्व्वेषु पित्रस्तत्सङ्गिश्चाहुः, नाथ, भवान् जनतया परि-
 वार्य्यते पीड्यते च, पुनः पृच्छति, को मां स्पृष्टवानिति । यौशरुवाच, ४६
 कश्चिन्मां पश्यन्, यतः प्रभावो मत्तो निःसृत इत्यज्ञायि मया । ततः ४७
 सा द्योषित् प्रच्छन्ना स्थातुं न शक्नोतीति बुद्ध्या वेपमानोपाजगाम,
 तस्थान्तिकं मणिपत्य च तत्पश्यनस्य कारणं सद्य आरोग्यलाभस्य
 कथञ्च सर्व्वजनानां समच्चं निवेदयामास । स तदा तामब्रवीत्, ४८
 आश्चर्य्यसिहि, वत्से, तव विश्वामस्त्रां तारयामास, क्षेमेण याहि ।
 . इदं भाषमाणे तस्मिन् समाजाध्यक्षस्य गृहात् कश्चिदागत्य ४९
 तमाह, भवतो दुहिता ममार, गुरुं मा क्लिश्रातु । यौशस्तच्छ्रुत्वा ५०
 प्रतिभाषमाणस्तं जगाद, मा भैषीः, केवलं विश्वसिहि, तेन सा
 तरिष्यते । ततः परं स तद् भवनमागत्य नान्यं कमपि प्रवेष्टुमनु- ५१
 जङ्गौ, केवलं पित्रं याकोवं योहनञ्च बालाया मातापितरौ च ।
 जनाः सर्व्वे त्वरुदंस्तस्याः कृते वच्चांस्यताडयन्श्च । स तानाहं, मा ५२
 रुदित, न मृता सापि तु निद्राणा । सा तु मृतवतीति ज्ञात्वा ते ५३
 तमुपाह्वयन् । स तदा तान् सर्व्वान् वहिष्कृत्य तस्या हस्तं धृत्वा प्रोच्चै ५४
 र्याजिहार, बालिके उत्तिष्ठेति । तस्याः प्राणास्तदा प्रत्याजग्मुः, सा च ५५
 तत्क्षणमुत्तस्थौ । ततः परं यौशस्तस्यै भक्ष्यदानमादिदेश, तस्या ५६
 जनकौ च विस्मयापन्नौ । स तु तावाज्ञापयामास, इदं यद् वृत्तं
 युवां तत् कमपि ज्ञापयितुं नार्हथः ॥ ८ ॥

यीश्वोरादेशश्रित्ताकर्मार्थं च ।

यीश्वना घोषयितुं द्वादशश्रित्याः प्रेषिताः ।

- ६१ अथ स श्रित्यान् द्वादश निजानेकचाह्वय तेभ्यः सर्वभूतानां
(दमनार्थं) प्रभावं कर्तुं त्वञ्च रोगप्रतीकारस्य सामर्थ्यञ्च ददौ,
२ तांश्चेश्वरस्य राज्यं घोषयितुमस्वस्थान् निरामयान् कर्तुञ्च प्रेषया-
३ मास । तान् जगाद च, गमनार्थं यष्टिं चेलसम्पुटकं वा पूपं वा रूप्यं
४ वा किमपि मादद्धं, युष्माकञ्च कस्याप्यङ्गरचे द्वे मास्तां । यद् गृहं
५ प्रविश्य च तत्र तिष्ठत, तस्माच्च प्रतिष्ठध्वं । यस्य नगरस्य जनास्तु
युष्मान् न गृह्णन्ति, तस्मान्नगरान्निर्गच्छन्तः स्वचरणेभ्यो धूलिमय-
६ वधूनुत तेषां विरुद्धं साध्यार्थम् । ततस्ते प्रस्थाप यामं यामं पथ्य-
टन्तः सर्वत्र सुसंवादमघोषयन् व्याधिप्रतीकारमकुर्वन् ।
७ तेन तु यद्यदक्रियत तत्कथां चतुर्थांशपति हेरोदः शूश्रावा-
स्थिरो बभूव च, यतः कैस्रिदूचे, योहनो मृतेभ्य उत्यापित इति,
८ अपरैः कैस्रित्, एलियो दर्शनं ददाविति, अपरैः पुनः, प्राचीनानां
९ भावनादिनामेक उत्तस्याविति । हेरोदस्तदाब्रवीत्, योहनस्य शिर-
श्छेदनं कृतं मया, कः पुनरसौ यमघौदृशीः कथाः शृणोमि ? स
च तं द्रष्टुमयतत ।

यीश्वना पञ्चसहस्रलोकेभ्यो भोजनदानम् ।

- ततः, परं प्रेरिताः प्रत्यावृत्य यद्यत् तैः कृतं तस्मै तन्निवेद-
यामासुः । स तदा तान् सङ्गिनः कृत्वा गुप्तं बैत्सेदाख्यनगरसमी-
११ पथं किञ्चन निर्जनं स्थानं जगाम । जननिवहास्तु तदनुभूय
तमनुजग्मुः, स च तान् गृहीत्वेश्वरस्य राज्यमधि तैः संस्रलाप
१२ रोगप्रतीकारार्थिनश्च निरामयाश्चकार । दिनावशेने लागच्छति ते
द्वादश श्रित्या उपागत्य 'तमूचुः, विरुज्यन्तां, भवता जननिवहा

यथामौ परितःस्थाः पक्षौ यामांश्च गत्वा रात्रिं चापयेयुः खाद्या-
न्याभ्युपयुञ्च्य, वयं ह्यत्र निर्जने स्थाने विद्यामहे । स तांनब्रवीत्, ११
यूयमेव तेभ्यो भक्ष्याणि दत्त । तेऽवादिषुः, पूषान् पञ्च मीनौ च
द्वावपहायास्माकं किमपि नास्ति, तदंतेषां सर्वजनानां कृते
खाद्यानि केतुमस्माभिर्गन्तव्यं किं? यतः प्रायेण पुंरूपाः पञ्चस- १४
हस्राण्यामन् । स तदा खगिष्यान् जगाद, यूयं पञ्चाग्रतं पञ्चाग्रतं,
जनानेकच कृत्वा सर्वान् पक्षिभिरुपवेष्टयत । ते तदेव कृत्वा सर्वान् १५
उपवेष्टयामासुः । स तदा तान् पूषान् पञ्च मीनौ च द्वावादाय १६
स्वर्गं, प्रत्युचदृष्टिं कृत्वा तेभ्य आशिषं ददौ भक्ष्या च जनानां कृते
परिवेष्टणार्थं । खगिष्येभ्यस्तानददात् । भुक्त्वा च सर्वे तद्वपुः । १७
भग्नानामंशानां शेषेण पूर्णा द्वादश उल्लकाश्च जनैराददिरे ।

यौशोः समरचपुनस्त्यानमधि च कथाकथनम् ।

एकदा स यदा^१ निभृतं प्रार्थयत् तदा तस्य शिष्यास्तेन १८
सार्द्धमासन् । स च तान् पप्रच्छ, जना मां कं वदन्ति? ते प्रत्युचुः, १९
ज्ञापकं योहनमिति । केचित्तु वदन्ति, भवान् एलिय इति ।
अन्ये पुनः, प्राचीनानां भाववादिनामेक उत्तस्त्वाविति । स तदा
तान् पप्रच्छ, यूयं तु मां कं वदथ? पित्रः प्रतिभाषमाणोऽब्रवीत्, २०
ईश्वरस्य ख्रीष्टं । ततः स तांस्तर्जयन् जगाद, यूयमिदं कमपि मा २१
ज्ञापयत । स पुनरब्रवीत्, मनुष्यपुत्रस्यावश्यम्भावि यत् स बहूदःख २२
भोक्ष्यते प्राचीने मुख्ययाजकैः शास्त्राध्यापकैश्च निराकारिभ्यते
घातयिष्यते च, द्वितीये दिवसे तु पुनस्त्यापयिष्यते ।

स पुनः सर्वानुवाच, कश्चिन्नेन्मामनुगन्तुमिच्छति स तर्ह्यत्मानं २३
प्रत्याख्यातुं प्रत्यहं स्वकृशमादाय मामनुव्रजतु च । यतो यः २४
कश्चित् स्वप्राणान् रिरिच्छति स तान्^२ हरयिष्यति. यस्तु मदर्थं

- १५ स्त्रप्राणान् हारयति स एव तान् रक्षिष्यति, यतो मनुष्यः हृत्क्ष्णं
जगत्सन्धा यद्यात्मानं हारयति वात्महानिं कुरुते, तर्हि तस्य हितं
१६ वा किं भवति? यतो यः कश्चिन्मत्तो मदीयवाक्केभ्यश्चापचपते,
मनुष्यपुत्रो यदा स्त्रप्रतापेन स्त्रपितुः पवित्रदूतानाञ्च प्रतापेन .
१७ चागमिष्यति तदा सोऽपि तस्मादपचपिष्यते । युष्मांस्त्वहं सत्यं
ब्रवीमि, अत्र ये तिष्ठन्ति तेषां केचिद् यावदीश्वरस्य राज्यं न
द्रक्ष्यन्ति तावन्मृत्योराम्नादं न क्षण्यन्ते ।

योशोरुत्तलमूर्तिधारणम् ।

- १८ एताभ्यः कथाभ्यः परं व्यतीतेषु प्रायेणाष्टसु दिनेषु स पित्रं
१९ याकोबं योहनञ्च सज्जिनः कृत्वा प्रार्थयितुं पर्वतमारोह । प्रार्थ-
यमाने च तस्मिंस्तदीयवदनस्याकृतिरन्यकपा परिच्छदस्य सित
२० उज्ज्वलस्य बभूव । पश्य च द्वौ नरौ तेन समलपतां, तौ मोश-
२१ रेलियस्य । इमौ सप्रतापं दर्शनं दत्त्वा यिरुशलेमे साधयितव्यां
२२ तस्य शेषगतिमकथयतां । पिच्छस्तसज्जिनौ च निद्राभारेणाक्रान्ता
आसन् । तथापि कथञ्चिज्जागृत्वा तस्य प्रतापं तेन सार्द्धं तिष्ठन्तौ
२३ तौ नरौ च ददृशुः । तथोस्तु तस्मात् प्रस्थानकाले पित्रो यीशुं
जगद, नाथ भद्रमस्माकमचावस्थानम्, अतोऽस्माभिरुजानि चीणि
निष्कीर्यन्ताम्, एकं भवदर्शम्, एकं मोक्षार्थम्, एकमेलियार्थम् ।
२४ स तु यदभाषत तन्नावुध्यत । तस्मिंस्त्रित्यं ब्रुवाणे मेघ एक आगत्य
२५ तेषामुपरि छायां ददौ । तस्मिन् मेघे तयोः प्रवेशकाले ते बिभुः ।
मेघस्य मध्याच्च वाणौयमुदभूत्, अयं मम प्रियः पुत्रः, अस्य वचांसि
२६ युष्माभिः श्रूयन्तामिति । सम्भूतायामेवास्यां वाण्यां यीशुरेकाक्य-
विद्यत । ते च भौनमवललम्बिरे यच्च दृष्टवन्तस्तदधि तेषु दिनेषु
कमपि किमपि न जगदः ।

यीशुना बालकस्यारोग्यकरणम् ।

परदिने तेषु गिरितोऽवरुद्धेषु महान् जननिवहस्तत्समस्तसु- १७
तस्थे । पश्य च जनताया नर एक उच्चैःस्वरेणोवाच, गुरो, मम १८
पुत्रं प्रति भवान् दृक्पातं कर्तुमर्हति, यतः स भूमैकजातः ।

पश्यतु च कश्चिदात्मा तं धरति सहसा चोत्क्रोशयति फेनमुद्गम- १९
यंस्तदीयाङ्गानि कर्षति तच्च चूर्णयन्निव कष्टेन तस्मादपसरति ।

भवतः शिष्याश्च मया तस्य 'निःसारणं' याचिताः, ते तु नाशक्नुवन् । ४०

यीशुस्तदा प्रतिभाषमाणोऽब्रवीत्, रे अविश्वास्मिन्नागर्गामिंश्च वंश, ४१
कियन्तं कालं स्यातव्यं मया युष्माभिः सार्द्धं यूयञ्च मोदय्या मया ?

तव पुत्रमत्रानय स तु यदागच्छत्, तदा स भूतस्तमाकम्पाकर्षत् । ४२

यीशुस्तदा तमश्चिमात्मानं भर्त्सयामास बालकञ्च स्वस्थं कृत्वा तस्य
पितरि समर्पयामास । तृदेश्वरस्य माहात्म्यतः सर्वे विस्मयापन्नाः । ४३

'यीशुना कृतेषु सर्वकर्मासु यदा शर्व आश्चर्यममन्यन्त, तदा ४४

स स्वशिष्यानब्रवीत्, सर्वा इमाः कथा युष्मात्कर्णैर्गृह्यन्तां, यतो
मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यत इति । तद् वाक्यन्तु तै ४५

र्न बुबुधे यथा च तैर्नानुभूयेत तथा तेभ्यः प्रच्छन्नमासीत् । तद्
वाक्यमधि तं किमपि प्रष्टुं तेऽविभयुश्च ।

अथ तर्क एषस्तान् प्रविवेश, तेषां कः श्रेष्ठ इति । यीशुस्तु ४६

तेषां हृद्गतं तर्कं दृष्ट्वा बालकमेकं गृहीत्वा स्वपार्श्वे स्थापयित्वा च ४७

तान् उवाच, यः कश्चिन्मम नास्तेमं बालकं गृह्णाति स मां गृह्णाति,

माञ्च यो गृह्णाति स मत्प्रेषयितारं गृह्णाति । यतो युष्मासु यः ४८

सर्वेषां चोर्ध्वः स महान् भविष्यति ।

ततो यो हस्तः प्रतिभाषमाणोऽब्रवीत्, नाथ, भवतो नाम्ना यो ४९

भ्रतान् निःसारयति तादृशः कश्चिदस्माभिर्लक्षितः, स त्वस्माभिः

५० साद्धं नानुगच्छति तन्निमित्तं सोऽस्माभिर्निवारितः । यीशुस्तमुवाच,
तं मा निवारयत, यस्माद् यो न युष्मद्विपक्षः स युष्मत्सुपक्षः ।

यीशो यिरूशालेमे शेषगमनम् ।

- ५१ अथ स 'यदा स्वर्गमारोहयितव्यस्तस्मिन् काले पूर्यमाणे स
५२ स्थिरचेता यिरूशालेमं गन्तुमुन्मुखो बभूव । ततः स स्वस्यागतो
दूतान् प्राहिणोत् । ते च प्रस्थाप्य तदर्थे प्रयोज्यद्रव्याणि सज्जीकर्तुं-
५३ मिच्छन्तः श्रमरीयाणां कञ्चिद् ग्रामं प्रविविशुः । स तु यिरूशालेमं
५४ गन्तुमुन्मुखस्ततो हेतोर्जनास्तं न जगृह्युः । तद् दृष्ट्वा याकोबो
योहनश्चेतिनामानौ तस्य शिष्यौ पप्रच्छतुः, प्रभो, एलिथेनापि
यथाकारि तथैवावां किं वक्लिमादेच्छावो यन् स्वर्गादवरोह्य तान्
५५ संहरेत् ? इदं किं भवतोऽभिरुचितम् ? स तु मुखं प्रत्यावर्त्य तौ
५६ भर्त्सयन् जगाद, युवां कौदृशस्यात्मनस्तन्न जानीथः । मनुष्यपुत्रो
हि न मनुष्याणां प्राणान् नाशयितुमागतोऽपि तु तारयितुम् ।
ततस्तेऽपरं ग्रामं जग्मुः ।
- ५७ अथ तेषां गमनकाले कश्चित् पथि तं जगाद, प्रभो यच्च
५८ कुत्रचिद् भवता गन्तव्यं तत्राहमपि भवन्तमनुगमिष्यामि । यीशुस्तं
जगाद, सन्ति गर्त्तानि शृङ्गालानां नीडाश्च विहायसो विहङ्गमानां,
५९ न स्थानं मनुष्यपुत्रस्य तु शिरः शाययितुं । ऊपरमेकं नरं सोऽब्रवीत्
६० मामनुगच्छ । स तु प्रतिजगाद, प्रभो, प्रथमं गत्वा खपितुः सत्कारं
कर्तुं मामनुमन्यताम् । यीशुस्तं जगाद, मृतानेव मृतानां
खकीयानां सत्कारायाजानौहि, त्वन्तु गलेश्वरराज्यस्य संवादं
६१ प्रचारय । अपरः कश्चिदुवाच, प्रभो, अहं भवन्तमनुयास्यामि,
६२ प्रथमन्तु मदीयगृहे ये विद्यन्ते तानाग्रह्यं मामनुजानातु । यीशुस्तं

तमब्रवीत्, लाङ्गुले हस्तमर्पयित्वा येन पश्चाद्दिशि दृक्पातः क्रियते
तादृशः कोऽपौश्वरराज्यार्थमुपयोगी नास्ति ॥ ८ ॥

यीशोः सप्ततिजनानां प्रेरणं विविधशिक्षादानञ्च ।

ततः परं प्रभुरन्यान् सप्ततिजनानपि निरूपयामास, स स्वयं १०१
यद्यन्नगरं स्थानं वा गमिष्यति तत्र स्वस्थापयितवान् द्वौ द्वौ प्रेषया-
मास । तान् जगाद च, प्रचुरं तावच्छ्रयं कर्तनीयं कार्यकारिण- १
स्त्वस्ये, तत् तदेव प्रार्थयध्वं ग्रन्थवेचस्य स्वामिनं यत् स स्वदेवे
कार्यकारिणः प्रेरयेत् । यात, पश्यत वृक्षाणां मध्ये शिशुमेषानिव १
युष्मान्, प्रहिणोमि । मुद्राधारं चेलममृटकं वोपानहौ वा मा वहत, ४
पथि च कमपि मङ्गलवादं मा वदत । यदा च किञ्चन गृहं ५
प्रविश्य तदा प्रथमं वदत, गृहस्थास्य शान्तिं भूयात् । ततो यदि ६
तत्र शान्तेः पात्रं विद्यते तर्हि युष्मदुक्ता शान्तिस्तं नरमाश्रयिष्यति
नो चेत् पुन युष्मासु वर्त्तिष्यते । यूयं तस्मिन् गृहे चावतिष्ठध्वं भुञ्जं ७
पिबत च यद्यत् तत्तत्प्रेभ्यो लप्स्यध्वे । यतः कार्यकारी स्ववेतनमर्हति ।
गृहाद् गृहं मा गच्छत । किञ्चन नगरं प्रविष्टा यूयं यदि जनै ८
गृह्यध्वे, तर्हि युष्मदर्थं यद्यत् परिवेषयिष्यते तद् भुञ्जं, तत्तत्यान्
अस्वस्थान् निरामयान् कुर्वत, जनांस्य वदत, ईश्वरस्य राज्यं युष्मासु ९
भीषमुपस्थितं । किञ्चन नगरं प्रविष्टास्तु यदि जनै न गृह्यध्वे, तर्हि १०
वह्निस्तदीयचत्तराणि गत्वा वदत, युष्मदीयनगरस्य या धूर्जिरस्मासु ११
लगातामपि युष्मदर्थमवधूनुमः । तथापि युष्माभिरिदं ज्ञायतां
यदीश्वरस्य राज्यं युष्मासुभीषमुपस्थितम् । युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, दिने- १२
ऽमुस्मिन् सदोमस्य दशा तस्य नगरस्य दशातः सञ्चतरा भविष्यति ।

हा कोराथिनं, हा बेत्सेदे, युवां सन्तापार्हं, यतो युवयो मध्ये १२
हतानि यानि प्रभावविद्वानि कर्माणि, तानि चेत् शोषे सीदोने

- चाकारिष्यन्त, प्रागेव तस्मिन्वास्मिन्सार्हिं शाणं परिधाय भस्मन्युपविश्य
 १४ च मनांसि परावर्त्तयिष्यन् । अपि तु विचारे युवयो र्दंशातः
 १५ सोरस्य सौदोनस्य च दशा सङ्घतरा भविष्यति । त्वञ्च हा स्वर्गं
 यावदुन्मिते कफरनाह्मपुरि, पाताळं यावद्वरोहयिष्यसे ।
 १६ यो युष्माकं वाक्यानि गृह्णाति स मम वाक्यानि गृह्णाति ।
 यस्य युष्मान् निराकरोति स मां निराकरोति । यस्य मां निरा-
 करोति स मत्प्रेरकं निराकरोति ।
 १७ ततः परं सप्ततिस्ते सानन्दं प्रत्यागत्य जगदुः, प्रभो भवतो
 १८ नास्मा भूता अण्यस्माकं वशीभवन्ति । स तु तानवादीत्, अहं
 १९ विद्युतमिव त्रैतान् स्वर्गात् पतन्तमवलोकयं । पश्चत युष्माभ्यंमहमिदं
 सामर्थ्यं दत्तवान्, तद् यूयं सर्पान् वृश्चिकांश्च रिपोः कृत्स्नं बलञ्च
 २० चरणै र्महिष्यथ । किमप्येव युष्मान् न हिंस्रिष्यति । अपि तु मैवै-
 तस्मिन्सानन्दत यदात्मानो युष्माकं वशीभवन्ति, प्रत्युतैतस्मिन्
 यद्युष्माकामानि स्वर्गे लिखितानि विद्यन्ते ।
 २१ तस्मिन् दण्डे यौशुरात्मनुष्मासमनुभूय बभाषे, भो स्वर्गमर्त्ययोः
 स्वामिन् पितः, त्वामहं साधुं वदामि यतस्त्वया विज्ञेभ्यस्तीक्ष्णबुद्धि-
 भ्यस्तेमानि निगुह्य शिशूनामाविष्कृतानि । अतः किं पितः, यदित्यं
 २२ तव दृष्टौ यत् प्रीतिकरं तदेव सिद्धं । ततः परं स शिष्यान् प्रति
 परावृत्त्योवाच, मम पित्रा मयि सर्वमेव समर्पितं, अपि च पुत्रः
 कस्तत् पितरं विनापरः कोऽपि न जानाति, पिता वा कस्तत् पुत्रं
 विनापरः कोऽपि न जानाति, यस्मै च तत् प्रकाशयितुं पुत्राय
 रोचते सोऽपि तज्जानाति ।
 २३ ततः परं स स्वशिष्यान् प्रति प्रत्यावृत्त्य विजनेऽवादीत्, धन्यानि
 २४ तानि नेत्राणि यानि पश्यन्ति यद्यद् यूयं पश्यथ । वेस्ततोऽहं युष्मान्

ब्रवीमि, बहवो भाववादिनो राजानश्च द्रष्टुं वाञ्छितवन्तो युष्माभि-
र्यद्यह्यते श्रोतुञ्च युष्माभि र्यद्यच्छ्रूयते, न तु तानि दृष्टवन्तो न
वा श्रुतवन्तः ।

किं सर्वप्रधानाच्चा एतद्विषयकशिक्षा ।

पश्य च, व्यवस्थावेत्ता कश्चिदुत्थाय तं परीक्षमाणोऽब्रवीत्, गुरो, १५
किं कृत्वा मयानन्तजीवनस्याधिकारो लभ्यते ? स तं जगाद, १६
व्यवस्थायां किं लिखितमाप्ते ? कौटुकं पठसि ? स प्रतिबभाषे, त्वं १७
कृत्स्नान्तःकरणेन कृत्स्नप्राणैः कृत्स्नशक्त्या कृत्स्नचित्तेन च खेश्वरं प्रभुं
प्रति, स्ववच्च स्वनिकटस्थं प्रति प्रेम कुर्विति । स तमाह, 'यथार्थं १८
प्रत्युक्तं' लघ्ना, तदेवाचर तर्हि जीविष्यसि । स त्वात्मानं निर्दोषो- १९
कर्तुमिच्छन् यीशुमब्रवीत्, वादं, मम निकटस्थः कः ? यीशुस्तदा २०
प्रतिभाषमाणः कथयामास, कश्चिन्मनुष्यो यिरूशलेमाद् यिरौऊ-
मवारोहन् दस्युभिरासादितः, ते तं विवस्वीकृत्यास्त्रैराजघ्नो मृत-
प्रांयञ्च त्यक्त्वा प्रतस्थिरे । सङ्गत्या यार्जकः कश्चित् तेन मार्गेणा- २१
वारोहत्, स तं दृष्ट्वापरपार्श्वेनापजगाम । तथैव लेवीयः कश्चित् २२
तस्मिंस्थान उपस्थाद्योपागत्य दृष्ट्वा चापरपार्श्वेनापजगाम । तदन्तिक- २३
मुपस्थितः ग्रमरीयः कश्चित् पथिकस्तु तं दृष्ट्वानुचकम्पे, समीपं २४
गत्वा च तैलं द्राचारसञ्च निषिच्य तत्सत्तानि बबन्ध, निजवाहन-
मारोह्य च तं पान्थशालां निनायाशुश्रूषत च । परदिने च निर्गत्य २५
मुद्रापादद्वयं गृहीत्वा पान्थशालाध्यक्षाय ददौ तच्चाह, श्शुश्रूषस्वामुं,
यदि चाधिकं व्यथेस्तर्ह्यहं प्रत्यागमनकाले तुभ्यं तत् प्रतिदास्या-
मीति । अत्र त्वं किं मन्यसे ? चयाणां तेषां को दस्युभिरासादि- २६
तस्य तस्य निकटस्थो जातः ? सोऽब्रवीत् यत्नं प्रति दयां चकार
स एव । ततो यीशुस्तमुवाच, याहि त्वमपि तथैवाचर । २७

- १८ अथ तेषां गमनकाले स कश्चिद् ग्रामं प्रविवेश । मार्था नाम्नी
 १९ योषिञ्च खगृहे तस्यातिथ्यं चकार । तस्या मरियमभिधा भगि-
 २० न्यासीत्, सा यौशोस्वरणयोरुपविश्य तस्य वाक्यमाकर्णयत् । मार्था
 तु बहुविधपरिचर्यायां व्याकुलाभूत्, उपागत्य चावोचत्, प्रभो,
 भवानत्र किमुदासीनो यन्मद्भगिनी मां त्यक्त्वा कस्यां मयि परिचर्यां
 समर्पितवती ? तदादिशत् तां यथा सा मम साहाय्यं कुर्यात् ।
 २१ यौशुस्तु प्रतिभाषमाणस्तामाह, मार्थ, मार्थ, बहुन्यधि चिन्तयसि
 २२ व्यथा भवसि च, एकमेव तु प्रयोज्यं । मरियम् हि तमुत्तममंगं
 वरितवती यस्तस्या नैवापहारिष्यते ॥ १० ॥

विविधमधि यौशोरुपदेशः ।

प्रार्थनामधि शिष्टा ।

- ११ अथ कस्मिंश्चित् स्थानेऽवस्थितिकाले स प्रार्थयत्, यदा च
 विरराम तदा तच्छिष्याणामेकस्तमाह, प्रभो, शिष्यत्वस्मान् प्रार्थयितुं
 १ योहनोऽपि यथा स्वशिष्यान् शिञ्चितवान् । ततः स तानवादीत्,
 यदा प्रार्थयध्वे तदा वदत, अस्माकं स्वर्गस्य पितः, तव नाम पवित्रं
 पूज्यतां । तव राज्यमायात् । यथा स्वर्गं तथा मेदिन्यामपि तवेच्छां
 २ सिध्यतु । अस्माकं श्वस्तनं भक्ष्यं प्रत्यहमस्मभ्यं देहि । अस्माकं
 ३ पापानि क्षमस्व च, यतो वयमप्यस्मादपराधिनामेकैकस्य क्षमामहे ।
 अस्मांश्च परीक्षां मा नय, अपि तु दुरात्मत उद्धर ।
 ४ पुनश्च स तानवादीत्, युष्मासु यस्य बन्धुरास्ते स यद्युद्धराचे
 ५ तदन्तिकं गत्वा तं वदति, मित्र, पूषत्रयं मद्भ्रमणं देहि, यतो
 मम बन्धुः पथिक एको मद्गृहमागतस्तं परिवेषयितुं मम किमपि
 ७ नास्ति, गृहाभ्यन्तरस्यः स प्रतिभाषमाणस्तर्हि किं वदिष्यति, मां
 मा क्षिप्रान्, रुद्धं हि सन्नति दारं, मम बालकाश्च मया साद्धं

प्रथमे विद्यन्ते, तुभ्यं दानार्थमुत्थातुं न शक्नोमीति । युष्मानहं =
 ब्रवीमि, स मित्रमितिहेतोस्तथाय तस्मै दातुमशक्तः सन्नपि स
 तदीयापहकारणादेवोत्थाय तस्मै यति पूपाः प्रयोज्यास्तुति दास्यति ।
 अहमपि युष्मान् ब्रवीमि, याचध्वं तेन युष्मभ्यं दायिष्यते, अन्वि- ८
 श्यत तेनासादयिष्यथ । द्वारमाहृत तेन युष्मभ्यमुद्घाटयिष्यते । यतो १०
 यः कश्चिद् याचते स लभते, यश्चान्विष्यति स आसादयति, यश्च
 द्वारमाहन्ति तदर्घ्यमुद्घाटयते । युष्मासु कः पिता स्वपुत्रेण पूपं ११
 दायितस्तस्मै प्रस्तरं दास्यति ? मीनं वा याचितः स किं मीनस्य
 परिवर्त्तनं तस्मै सपं दास्यति ? अण्डं वा याचितः किं तस्मै १२
 वृश्चिकं दास्यति ? तद् दुर्जना अपि यूयं चेत् स्वमन्त्रानेभ्यो १३
 हितदानानि वितरितुं जानीथ, तर्हि किमधिकं स स्वर्गस्थः पिता
 स्वयाचकेभ्यः पवित्रमात्मानं वितरिष्यति ।

भूतानामधि शिष्टा ।

अथैकदा स भूतं निरभारयत्, स भूतस्य मूकः । निःसृते च १४
 भूते स मूकोऽभाषत, ततो जननिबद्धा आश्चर्यं मेनिरे । तेषां १५
 'केचित् त्ववदन्, निःसारयत्यसौ भूतान् भूतराज्यस्य बेल्सबूबस्य
 साहाय्येन । अपरे च परीक्षमाणास्तं गगनादभिज्ञानस्य प्रदर्शनं १६
 ययाचिरे । स तु तेषां चिन्ता विज्ञाय तान् जगाद, उत्सीदति १७
 सकलं तद् राज्यं यद् भिन्नं स्वविहङ्गं, कुलस्योपरि कुलं पतति
 च । शैतानोऽपि चेत् स्वविहङ्गं भिन्नो जातस्तस्य राज्यं तर्हि १८
 कथमवस्थास्यते ? यूयं हि वदथ यदहं बेल्सबूबस्य नाम्ना भूतान्
 निःसारयामि । तदहं यदि बेल्सबूबस्येन भूतान् निःसारयामि, १९
 युष्माकं पुत्रास्तर्हि केन निःसारयन्ति ? अतस्ते युष्माकं विचारयि-
 तारो भविष्यन्ति । यदि त्वौश्वरस्याङ्गुल्याहं भूतान् निःसारयामि २०

- ११ तर्हीश्वरस्य राज्यं नूनं युष्मत्समीपमुपस्थितं । स बलिष्ठो यावद्
रणसञ्जाम्बितः स्वपासादं रक्षति तावत् तस्य वस्त्राणि निरुपद्रवाणि
१२ तिष्ठन्ति । तस्माद् बलवत्तरो नरस्त्वपागत्य यदा तं पराजेष्यति,
तदा तस्य विश्वामभूमिं सर्वाङ्गरक्षिकां रणसञ्जामपहरिष्यति
१३ तदीयस्रोत्राणि विभक्ष्यति च । यो न मम सहायः स मम
विरोधी, यस्य मया साद्वै न सञ्चिनोति स विकिरति ।
१४ अगुचिरात्मा मनुष्याभिर्यानात् परं निरुदकानि स्थानानि
पर्यटन् विश्रामं मृगयते । तन्वप्राप्य स वदति, निर्गतोऽहं माम-
१५ काद् गेहाद् यस्मात् तत् पुनर्गच्छामि । तत्रोपस्थाप्य तु स तन्मा-
१६ जितं शोभितञ्च पश्यति । गत्वा च स तदापरान् स्वतो दुष्टतरान्
सप्तात्मनः स्वसङ्गिनः करोति, सर्व्वे ते च तत्र प्रविश्य निवसन्ति ।
अनेन मनुष्यस्य तस्यान्तिमदशादिदशातो निजज्ञा भवति ।
१७ स यदैतान्यकथयत् तदा जनतामध्यात् कापि योषिदुश्चरवेष्ट
तमाह, धन्यः स जठरो यो भवन्तं धारितवान् धन्यञ्च तत् स्नान-
१८ दयं यद् भवता दोहितं । स तूवाच, भवतु, धन्यास्तु ते येरौश्वरस्य
वाक्यं श्रूयते रक्ष्यते च ।

अजुतामधि शिक्षा ।

- १९ समागच्छन्तु तु जननिवहेषु स वक्रुमारेभे, वंशोऽयं दुष्टः,
शोऽभिज्ञानमनुमन्वत्ते, तस्मै तु भाववादिनो योनाहस्याभिज्ञाना-
२० दन्यदभिज्ञानं न दायिष्यते । यतो योनाहो यथा नौनवीथानां
निमित्तमभिज्ञानमभूत्, तथा मनुष्यपुत्रोऽप्यस्य वंशस्य निमित्तम-
२१ भिज्ञानं भविष्यति । दक्षिणदिशो राज्ञी विचारेऽस्य वंशस्य नरैः
साद्वैमुत्थापयिष्यते तान् दोषीकरिष्यति च, यतः सो शस्त्रोर्मनो
विज्ञानोक्तोः श्रोतुं प्रयिष्याः प्रान्तेभ्य आगतवती, यश्च त्वं शस्त्रोर्मनो

महत्तरेण केनाप्युपस्थितं । नीनवीथमरा विचारे वंशेनैतेन शङ्क- ११
मुत्थास्यन्ति तं दोषीकरिष्यन्ति च, यतो योनाहस्य घोषणे तैर्मनांसि
परावर्त्तितानि, पश्य तत्र योनाहान्महत्तरेण केनाप्युपस्थितं ।

मनुष्यो दीपिकां प्रज्वाल्य न गृहाधःस्थायां गुप्यां द्रोणस्था- १२
धस्ताद् वा' अपि तु दीपाधारस्योपरि स्थापयति, प्रवेगिनो यथा
दीप्तिं पश्येयुः । देहस्य दीपिका चक्षुः । अतस्तव चक्षुषि सरले सति १४
तव कृत्स्नो देहो दीप्तिमयोऽस्ति, तस्मिंस्तु दृष्टे जाते तव देहोऽपि
तिमिरमयो भवति । ततो हेतोस्तथावस्योक्तं तवान्तर्ज्योति र्यथा १५
न तिमिरमयं भवेत् । तद् यदि तव कृत्स्नो देहो दीप्तिमयो १६
भवेत्, तस्य कोऽयंशस्तिमिरमयो न भवेत्, तर्हि तत्सर्वाङ्गं
दीप्तिमयं भविष्यति, स्वप्रभया त्वं द्योतयन्ती दीपिकेव ।

शान्तरिकशुचितावश्यकलविषयकशिक्षा ।

स यदाभाषत तदा फरीशी कश्चित् तं निमग्नयामास यथा १७
स पूर्वाङ्किकाहारार्थं तद्गृहमागच्छेत् । ततः स प्रविश्य भोजनार्थ-
मुपविवेश । तद् दृष्ट्वा स फरीशी विस्मयं जगाम यतो भोजनात् १८
प्राक् स नास्त्राप्यत । प्रभुस्तु तमवादीत्, इदानीं फरीशिनो १९
यूयं पानपात्रस्य स्थालस्य च वह्निर्देशं शुचीकुक्ष्य, युष्मदन्तर्देशस्तु
परस्त्रापहारेण दुष्टतया च परिपूर्णोऽस्ति । भो निर्व्विधाः, वह्नि- २०
र्देशो येन रचितस्तेन किं नान्तर्देशोऽपि रचितः ? अपि तु यद्यद- २१
न्तःस्थं तद् भिक्षां दत्त, पश्यत च युष्मदर्थं सर्व्वमेव शुचीभूतं ।
फरीशिनो यूयं सन्नापभाजनानि, यतो यूयं पोदिनायाः पीगना- २२
स्थद्वयस्य सर्व्वशाकानाञ्च दशमांशानुपहरथ, परिहरथ तु विचार-
मौख्यस्य प्रेम च । दशमेतदासीद् युष्माभिरनुष्ठातव्यम् अमी च न
त्यक्तव्याः । फरीशिनो यूयं सन्नापभाजनानि, यतः समाजगृहेषु २३

- ४३ श्रेष्ठासनानि हृष्टेषु चाभिवन्दनान्याकाङ्क्ष्य । अरे कर्पटिनः शास्त्रा-
ध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं प्रच्छन्नेः
शवागारैः सदृशा येषामुपरि मनुष्या अज्ञात्वा विहरन्ति ।
- ४५ तदा व्यवस्थावेत्तृणां कश्चित् प्रतिभाषमाणस्तमवादौत्, गुरोः
४६ वचांषीमानि 'व्याहरंस्त्वमस्मानपि न्यक्करोषि । स त्ववाच, रे
व्यवस्थावेत्तारः यूयमपि सन्तापभाजनानि, यतो यूयं दुर्वहैर्भारै
र्मनुष्यान् भारिणः कुरुथ, स्वयं लेकाङ्गुल्यापि तान् भारान् न
सृशथ । यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं भाववादिनां शवागा-
४७ राणि निर्भिमीध्वे, युष्माकं पूर्वपुरुषास्तु तान् हतवन्तः । सुतरां
४८ युष्मत्पूर्वपुरुषाणां कर्माणि सप्रमाणानि कुरुथ तेऽध्वनुमोदं ध्वे च ।
ते हि तान् हतवन्तो यूयञ्च तेषां शवागाराणि निर्भिमीध्वे ।
- ४९ अतो हेतोरौश्वरस्य प्रज्ञापि व्याजहार, तेषामन्तिकमहं भाव-
वादिनः प्रेरितांश्च प्रहेष्यामि, तेषां मध्यात् केचित् तै घांनि-
यन्ते प्रद्रावयिष्यन्ते च, इत्यमाजगत्संस्थापनाद् विस्त्रावितं सर्वेषां
५० भाववादिनां यच्छोणितं, हेबलस्य शोणितमारभ्य निकेतनवेद्यो-
५१ रन्तराले नष्टस्य सखरियस्य शोणितं यावत् तत्सर्वस्य शोधो
जनेभ्योऽधुनातनेभ्य आहारयिष्यते । युष्मानहं निश्चितं ब्रवीमि,
५२ जनेभ्योऽधुनातनेभ्यस्तच्छोध आहारयिष्यते । रे व्यवस्थावेत्तारः,
यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं ज्ञानस्य कुञ्चिकामपहतवन्तः ।
यूयमपि न प्रविष्टाः प्रविशन्तोऽपि युष्माभि र्निवारिताः ।
- ५३ तेनैतान्युच्यमानाः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च गाढं व्यपीभूय
५४ तद्विरुद्धं मन्त्रयमाणा अभियोगसूत्रलिपयः तन्मुखनिःसृतं किमपि
धर्तुं यतमानास्तु तं बहुप्रश्नानामाकस्मिकं प्रत्युत्तरं चाक्षितुमा-
रेभिरे ॥ ११ ॥

कापयलाभादयोरधि च यीशोरुपदेशः ।

इतोमध्ये जननिवहा अयुतशः समागत्य परस्परं पादे मर्दन्- १२१

यितुं प्रावर्तन्त । तदा स खग्नियान् वक्तुमारंभे, यूयं प्रथमतः
स्वरचार्यं फरीशानां किण्वतः सावधानास्तिष्ठत । तद्धि कापयं ।
नास्ति तु किमपि तादृशं तिरोहितं यस्माविर्हितं भविष्यति, १
नापि तादृशं निगूढं यच्च ज्ञायिष्यते । अतो यूयं तिमिरे यद्य- २
दुक्तवन्तस्तद् दीप्तौ आविष्यते, अन्तरागारेषु च कर्णकुहरे यद्यद्
व्याहृतवन्तस्तद् गृहपृष्ठेषु घोषयिष्यते । मदीयबन्धून् युष्मांस्त्वहं ३
ब्रवीमि, मा भैष्ट तेभ्यो ये देहं प्रान्ति तदुत्तरन्तं धिकं किमपि
कर्तुं न शक्नुवन्ति । कस्मात्तु भेतव्यं तदहं युष्मान् बोधयिष्यामि । ५
बिभौत तस्माद् यो हत्वा तदुत्तरं नरके निक्षेप्तुं सामर्थ्यविशिष्टः ।
युष्मानहं निश्चितं वदामि, तस्मादेव बिभौत । चटकाः पञ्च किं ६
न तास्यखण्डदयेन विक्रीयन्ते ? ईश्वरस्य समचन्तु तेषां नैकोऽप्यस्यतः ।
सन्ति च गणिताः सर्वेऽपि युष्मच्छिरषां कषाः । अतो मा बिभौत, ७
यूयं वज्रभ्यश्चटकेभ्यो विशिष्यध्वे । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, यः कश्चिन्न- ८
नुव्याणां समचं मामङ्गीकुरुते, तं मनुष्यपुत्रोऽपीश्वरस्य दूतानां
समचमङ्गीकरिष्यते । यस्तु मनुव्याणां समचं मां प्रत्याख्याति, स ९
ईश्वरस्य दूतानां समचं प्रत्याख्यायिष्यते । यः कश्चिच्च मनुष्यपुत्रस्य १०
प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य क्षमिष्यते, यस्तु पवित्रमात्मानं परि-
निन्दति तस्य नैव क्षमिष्यते । यदा तु जनेः समाजानां शास्त्राणां ११
कर्तृणाञ्च समचं नायिष्यध्वे, कथं किं वा तदा प्रतिवदिष्यथ कथ-
यिष्यथ वा, तच्चिन्तया माकुलीभवत । यतो यद् वक्तव्यं तत् १२
तस्मिन्नेव दण्डे पवित्र आत्मा युष्मान् शिञ्चयिष्यति ।

अथ जनताया मध्यात् कश्चित् तं जमाद, गुरो, मम भ्रातरं १३

- १४ तथादिशतु यथा स मया सार्द्धं रिक्तं विभजेत् । स तु तमब्रवीत्,
हे मनुष्य, युवयोः प्राङ्निवाकं विभक्तारं वा मां कोऽधिकृतवान् ?
- १५ ततः स जनानवादीत्, सतर्का भवत सावधानाश्च सर्वस्माद्भ्रमलो-
- १६ भात्, यतो धनाढ्यस्य जीवनं न तद्वित्तनिष्ठं । स तेभ्यो दृष्टान्त-
कथामपि कथयामास, यथा, मनुष्यस्य कस्यचिद् धनिनो भूमिः
- १७ प्रचुरशस्यादीनि द्रव्याण्युदपीपदत् । तदा स मनसा व्यतर्कयत् किं
करवाणि ? यतो मम भूम्युत्पन्नद्रव्याणि सञ्चेतुं मम स्थानं नास्ति ।
- १८ स पुनरब्रवीत्, इदं करिष्यामि, मम कुशूलान् भङ्गा मृत्तरान्
निष्काय्य तत्रैव मम सर्वाणि भूम्युत्पन्नद्रव्याणि वित्तानि स सञ्चे-
- १९ व्यामि, मत्प्राणांश्च वदिष्यामि, भो प्राणाः, सन्ति वः प्रचुरंवित्तानि
वज्रवर्षार्थं सञ्चितानि । विश्रामः क्रियतां मुञ्चतां पीयताम् आभोदः
- २० सेव्यतां । ईश्वरस्तु तमाह, रे निर्व्वोध, राचावस्थां त्वं प्राणानां
प्रत्यर्पणमाज्ञापयिष्यसे । कस्यतर्हि भविष्यति सर्व्वं तद् यत् सञ्जीकृतं
- २१ त्वया ? ईदृशेव गतिस्तस्य य आत्मार्थिं धनसञ्चयकारी न लीश्व-
रार्थं धनवान् ।
- २२ स्वशिष्यांस्तु स जगाद, ततो हेतोरहं युष्मान् ब्रवीमि, किं
भञ्जिष्याम इति विचिन्त्य स्वप्राणानधि, किं वसिष्यामह इति
- २३ विचिन्त्य स्वदेहमधि वा माकुलीभवत । भक्ष्यात् प्राणा हि श्रेष्ठा
- २४ वसनाच्च देहः श्रेष्ठः । वायसानालोचयत, तैर् नोप्यते नापि कृत्यते,
भाण्डागारं कुशूलो वा तेषां नास्ति, तथापीश्वरस्तान् पुष्पाति ।
- २५ विहङ्गमेभ्यो यूयं कतिगुणमधिकं विशिष्यध्वे ? चिन्तयित्वा वा
- २६ युष्माकं केन स्ववयो हस्तमेकं वर्द्धयितुं शक्यते ? तद् यदि लघु-
मपि युष्माकमशक्यं, कथं तर्ह्यन्यान्यधि चिन्ताबुद्ध्या भवंच ? शूश्र-
- २७ नाख्यानि ज्ञेयपुष्पाणि पथ्यालोचयत, कथं तानि वर्द्धन्ते ? न तानि

अमं कुर्वन्ते नापि सूत्राणि तन्वन्ति । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, ग्रहोऽपि
 स्वस्त्यप्रतापे तेषामेकमिव न पर्यधीयत । यदि त्वद्य जेचे वर्त्त- १८
 मानं श्वसुह्यां निचेप्रव्यं दृणमीदृशमीश्वरः परिधापयति, तर्हि भो
 श्लोकविश्वासिनः स कतिगुणमधिकं युष्मान् परिधापयिष्यति । अतो १९
 यूयं किं भक्षिष्यथ किं पास्यथ वा तस्मानुसन्धुङ्गं संग्रयाकृढा वा
 मा भवत । जगतिस्थाः परजातीयजना हि सर्वाण्येतान्यनुसन्द-
 धते । युष्मत्पिता तु जानीते यदिमानि सर्वाणि युष्माकमावश-
 कानि । ईश्वरस्य राज्यमेवान्विष्यत, तथा ह्यते सर्वाणीमान्यपि २०
 युष्मभ्यं प्रदायिष्यन्ते । मा भेषीः क्षुद्रं मेषव्रज, यतो युष्मभ्यं राज्यं २१
 दातुं युष्मत्पिता रोचितवान् । युष्माकं यद्यदास्ते तद् विक्रीय
 भिक्षां दत्त । सञ्जीकुर्वत स्वार्थमजरान् सुद्राधारान् श्वचयं धनं २२
 स्वर्गे सञ्चितं, यच्च न चौर उपसर्पति न कीटो वा क्षिणोति ।
 यतो युष्माकं यच्च वित्तं तच्च युष्माकं चित्तमपि स्थास्यति । २४
 युष्माकं कटथो बद्धा दीपिकाश्चोष्जलास्तिष्ठन्तु, यूयश्च भवत २५
 सदृशास्ते र्जने र्ये विवाहोत्सवात् स्वप्रभोः प्रस्थानकालमाकाङ्क्षन्त- २६
 स्तथा तं प्रतीक्ष्यावतिष्ठन्ते, यथा तस्मिन्नायाते दारं ताडयति च
 तत्क्षणं तदर्थं दारमुद्घाटयेयुः । धन्यास्ते दासाः प्रभुरागत्य यान् २७
 जायत आसादयिष्यति । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि स कटिं बद्धा तान्
 भोजनाद्योपवेशयिष्यत्युपागत्य च परिचरिष्यति । स द्वितीये यामे २८
 तृतीये यामे वागत्य यानेवभूतान् आसादयिष्यति, त एव दासा
 धन्याः । जानीत परन्विदं यद् यदि गृहस्त्राम्यज्ञास्यद् आयाति २९
 चौरः कस्मिन् दण्ड इति, स तर्ह्यजागरिष्यत् कुक्षभेदश्च स्वगेहस्य
 नार्सहिष्यत । तद् यूयमपि ससज्जास्तिष्ठत, यत आयाति मनुष्य- ३०

पुत्रस्तस्मिन्नेव दण्डे दण्डो यो युष्माभिर्नानुभूयते ।

- ४१ पिचस्तदा तं पप्रच्छ, प्रभो, दृष्टान्तोऽयं भवतास्मर्थं कथ्यते
 ४२ किंवा सर्व्वेभ्य एव? प्रभुरब्रवीत् को तु खलु स विश्वस्तो बुद्धिर्मांस
 धनाध्यक्षो यो यथासमये निरूपितभक्ष्यवितरणाय स्वामिना
 ४३ स्वभृत्येष्वधिक्रियते? धन्यः स दासः स्वामी यमागमनकाले तथै-
 ४४ वाचरन्तमासादयिष्यति । अहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, स तं हत्स्ने
 ४५ सर्व्वस्वेऽधिकरिष्यति । मम स्वामी त्वागन्तुं विलम्बत इति मनसि
 ध्यात्वा दासः स यदि दासान् दासीष्व ताडयितुं, भोक्तुं पातुं
 ४६ प्रमत्तो भवितुश्च प्रवर्त्तते, स तर्हि दिने यस्मिन् नापेक्षते दण्डश्च
 यं स न जानाति, तदैव दासस्य स्वामी तस्योपस्थाय तं द्विधा-
 ४७ करिष्यति भाग्यश्च तस्याविश्वाभिभिः साङ्गं निरूपयिष्यति । यो
 दासस्तु स्वामिनोऽभौष्टं विज्ञाय न ससज्जोऽभूत् न वा तदभौष्टा-
 ४८ नुरूपमाचरितवान् स प्रभृतं प्रहारिष्यते । यस्तु न विज्ञाय प्रहार-
 योग्यमाचारं कृतवान् स स्तोकं प्रहारिष्यते । अपि च यस्मै
 कस्मैचिद् बड्द दत्तं बड्द तत्सन्निधावनुसन्धायिष्यते, यस्मिंश्च बड्द
 समर्पितं, जनैः सोऽधिकतरं याचिष्यते ।
 ४९ मेदिन्यामग्निं निक्षेप्तुमहमागतः, स चेदधुना प्रज्वलितस्तर्क्षपरं
 ५० किं वाञ्छामि? स्वानेन केनचित्तु मया स्वातथ्यं तच्च यावद-
 ५१ सिद्धं तावत् कीदृक् सङ्कोचे! युष्माभिः किमनुमीयते यदहं
 पृथिव्यामैक्यं निधातुमागतः? युष्मानहं ब्रवीमि, न तथापि
 ५२ तु विभेदमेव । यतोऽद्यप्रभृत्येकस्मिन् गृहे पञ्च जना विभिन्ना
 ५३ भविष्यन्ति, त्रयो दयो द्वौ च त्रयाणां विरुद्धं । विभिन्ना हि
 भविष्यन्ति पिता पुत्रस्य, पुत्रः पितुर्विरुद्धं, माता दुहितुर्दुहिता
 मातुर्विरुद्धं, श्वश्रूः पुत्रबध्वाः पुत्रबधूः श्वश्राश्च विरुद्धम् ।
 ५४ अपि च स जननिर्वहान् जगाद, पश्चिमदिश उद्गच्छन्तं मेघं

दृष्ट्वै यूयं वदथ, दृष्टिरायातीति, तथैव जायते च । दक्षिणवायु ५५
 वतीति निरूप्य च वदथ, यीशो भविष्यतीति, तच्च जायते । रे ५६
 कपटिनः, यूयं भूतलस्याकाशस्य च रूपं निर्णेतुं जानीथ, कथं तर्हि
 काष्ठमिमं न निर्णयथ ? कथञ्च स्वयमेव यथार्थं विचारं न कुरुथ ? ५७
 शास्तुः समीपं गच्छंस्त्वं यावत् स्वप्रतिपक्षेण साङ्गं व्रजसि, तावत् ५८
 पथि तस्मादुद्धारं साधयितुं यतस्व, नोचेत् स त्वां बलेन प्राङ्घ्रि-
 वाकस्यान्तिकं नेयति, प्राङ्घ्रिवाकश्च त्वां पदातौ समर्पयिष्यति,
 पदातिश्च त्वां कारायां चेष्टयति । त्वामहं ब्रवीमि, श्रेष्ठोऽपि कपर्दको ५९
 यावत् त्वया न शोधितस्तावत् तत्स्थानाच्च निर्गमिष्यते ॥ १२ ॥

यीशो नानाविधशिक्षाकर्म्मणि च ।

ममःपरिवर्तयितुमावश्यकलभमि शिक्षा ।

तस्मिन् काले केचिदुपस्थाय तस्मै तेषां गालीलैयानां, १३
 संवादं ददु र्धेषां निजश्रेणितं यज्ञीयेन साङ्गं पीलातेन मिश्रितं । १
 योऽस्तदा प्रतिभाषमाणस्तान् अब्रवीत्, यूयं किं मन्यध्वे यत् तेन
 दुर्भगत्वेन ते गालीलैयाः सर्वेभ्यो गालीलैयेभ्योऽधिकपापिनः
 प्रतिपक्षाः ? युष्मानहं ब्रवीमि, न तथा । प्रत्युत यदि न प्रत्याव- २
 र्त्तध्वे सर्वे तर्हि तथैव विनश्यथ । अथवा ग्रीलोहस्येनोच्चगृहेण ३
 पतता ये हतास्तेऽष्टादशजना यिरूशलेमनिवासिभ्यः सर्वमनुयेभ्यो-
 ऽपराधिनः प्रतिपक्षा इति किं मन्यध्वे ? युष्मानहं ब्रवीमि, न ५
 तथा, प्रत्युत यदि न प्रत्यावर्त्तध्वे, सर्वे तर्हि तथैव विनश्यथ ।

अनन्तरं स दृष्टान्तकथामिमां कथयामास, कस्यचित् खट्वाचा- ६
 जेवे रोपित उडुम्बरवृक्षे आसीत्, स चागत्य तस्मिन् फलमन्वेष्ट्यत्,
 न तु प्राप । ततः स ट्राचाजेचरत्तवां जगाद, पश्य चीन् वर्षानह- ७
 मागत्यास्मिन्नुडुम्बरवृक्षे फलमन्वेष्ट्यामि न तु प्राप्नोमि, त्वमेनमु-

- ८ च्छिन्धि, किमर्थमयं भूमिमपि विकारयति ? सं तु तं प्रत्यब्रवीत्,
प्रभो, वर्षमेनमपीमं स्थातुमनुजानातु, अहं तावत् तत्परितः
९ खनिथ्याभ्याल्लावास्त्रं स्थापयिष्यामि च, किंस्मितं स फलं फलियति,
नोचेत् ततः परं स भवतोच्छेद्यते ।

१० विश्रामवारप्रतिपादनाय शिक्षा ।

- १० अथ स विश्रामवारे कस्मिंश्चित् समाजगृह उपादिशत् । पश्य
११ च तत्राष्टादशवर्षान् यावद् दौर्बल्यजनकात्मनाविष्टा काचिद् योषि-
१२ दासीत् । सा भुग्ना सम्पूर्णरूपमृजुं भवितुं नाशक्नोत् । यौशस्तां
१३ दृष्ट्वाजुहाव जगाद च, नारि, तव दौर्बल्यात् त्वं मुक्ता । इत्युक्त्वा
१४ स तस्यां हस्तावर्पयामास । ततः सा तत्क्षणमृजुर्बभूवेच्चरं तृष्टुं च ।
समाजाध्यक्षस्तु विश्रामवारे यौशुनारोग्यसाधने क्रुद्धा जननिवहं
जगाद, परिश्रमो येषु विधेयस्तादृशानि षट् दिनानि सन्ति,
१५ आरोग्यसाभाय तेज्ज्वेगच्छत, न तु विश्रामवारे । ततः प्रभुः
प्रतिभाषमाणस्तमाह, रे कपटिनः, किं न युष्माकमेकैको विश्राम-
वारे स्वर्गां स्वर्गद्वं वा गवादनीतो मुक्ता तोयं पाययितुं नयति ?
१६ इत्यन्वब्राह्मणस्य या तनयाष्टादशवर्षान् यावत् ग्रैतानेन बद्धा,
१७ एतस्या विश्रामवारे बन्धनादस्माभ्योचनं किं न विधेयम् ? तस्मि-
न्नेतत् कथितवति तद्विपद्याः सर्व्वं सज्जापन्नाः कृत्स्नो जननिवहस्तु
तेन साधितेषु यशस्विषु कर्मस्नाननन्द ।

सर्पपवीजकिषयोर्दृष्टान्तौ ।

- १८ अथ स बभाषे, ईश्वरस्य राज्यं केन सदृशं ? केन वा तदुप-
१९ मास्ये ? तत् सर्पपवीजेन तेन सदृशं यदादाय कश्चिन्नमनुष्यः खोद्यान
उवाप । तच्च दृष्ट्वा महातरु बभूव, विहायसो विहङ्गमास्य तस्य
२० शाखासु, न्यवसन् । पुनरपि स जगाद, ईश्वरस्य राज्यं केनोपमास्ये ?

तत् किण्वेन तेन सदृशं यत् कयाचिद् योषितादाय गोधूमचूर्णानां ११
द्रोणत्रयपरिमितानां मध्ये निक्षुतं येन च परिणामे सञ्जातं
तत्साकल्यं किण्वभावितां ।

परिचातुस् प्राणपणकरश्मधि शिक्षा ।

अथ स नगराक्षगरं ग्रामाच्च ग्रामं गलोपादिशक् चिरूशालेम- ११
मुद्दिश्य यात्रामकरोत् । एकदा कश्चित् तम् अप्राचीत्, प्रभो, ११
प्राणपात्राणि किमस्यानि ? स तं जगाद, सङ्कीर्णेन गोपुरेण प्रवेष्टुं १४
प्राणपणेन चेष्टध्वं, यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, बहवः प्रवेष्टुं यतिष्यन्ते,
न तु ग्रह्यन्ति । गृहस्वामिनोत्याय द्वारे बद्धे वह्निस्तिष्ठन्तो यूयं १५
द्वारमाहन्तुमारभ्य यदा वक्ष्यथ, प्रभो प्रभो, अस्मदर्थं द्वारं मुञ्च-
विति, तेन त्विदं प्रतिवक्ष्यध्वे, कुचत्या यूयं तन्न जानामीति,
तदा यूयमिदं वक्तुं प्रवर्त्तिष्यध्वे, भवतः समक्षं वयं भोजनपाने ११
कृतवन्तोऽस्मदीयचत्वरेषु च भवानुपदिष्टवानिति । स तु व्याहरि- १७
यति, युष्मानहं ब्रवीमि, कुचत्या यूयं तन्न जानामि, मत्तोऽपसृत्य
तिष्ठत रे अधर्माचारिणः सर्व्व इति । तत्र रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च १८
भविष्यते युष्माकं वीक्षमाणानाम् अब्राह्मणम् इसहाकं याकोबञ्च
भाववादिनश्च सर्व्वान् ईश्वरस्य राज्ये (सुखासीनान्), युष्मांसु
वह्निर्निक्षिप्तान् । अपरञ्च पूर्व्वपश्चिमोत्तरदक्षिणदिग्भ्यो जना आग- १९
त्येश्वरस्य राज्ये भोजनायोपवेक्ष्यन्ति । पश्यत चान्यैः कैश्चित् प्रथमै २०
भवितव्यम् प्रथमैश्च कैश्चिदन्यैः ।

तस्मिन् दिने फरीशिनः कैश्चित् तदन्तिकमागत्य तमब्रुवन्, २१
प्रस्थाय दूरं याहि, यतो हेरोदस्त्वां जिघांसति । स तु तान् २१
जगाद, "यूयं गत्वा तं भूरिमायं वदत, पश्चादमघ श्वश्रु भूतान्
मिःसारयाम्यारोग्यदानानि साधयामि" च, तृतीये दिने च सिद्ध-

- १२ कर्मा भविष्यामि । प्रत्युताद्य श्वश्च परश्वश्च मया थाचा कर्तव्या ।
- १४ यतो यिरूशालेमाद् वह्नि भाववादिनो विनाशो न सम्भवति । हा यिरूशालेम, हा यिरूशालेम, हा भाववादिनां हन्ति नराणाञ्च त्वत्समीपं प्रहितानां प्रस्तराघातिनि पुरि, पचयोरधः स्वप्नावकान् सङ्गृहीतौ कुङ्कुटीवाहं कतिक्त्वत्तव शावकान् सङ्गृहीतुं वाञ्छित-
 १५ वान्, यूयन्तु न सम्मताः । पश्यत युष्माकं भवनं युष्मत्कृत उत्सर्जं विहीयते । युष्मांश्चाहं सत्यं ब्रवीमि, धन्यः स यः प्रभो नास्माया-
 तीति यदा यूयं वक्ष्यत, स कास्त्रो यावदनुपस्थितस्तावन्मां पुन न
 द्रक्ष्यथ ॥ १३ ॥

भोजनसमये दत्तोपदेशः ।

- १४ १ अथ कस्मिंश्चिद् विश्रामवारे तेन भोजनार्थं कस्यचिन्मुख्य-
 १ फरीशिनो गृहं प्रविष्टे ते तमवेक्ष्यातिष्ठन् । पश्य च नर एक
 २ उदकोदरी तस्य सधुस्त्रमविद्यत । यीशुस्तदा प्रतिभाषमाणो ब्यव-
 स्थावेत्तृन् फरीशिनश्चाह, विश्रामवारे रोगप्रतीकारः किं विधेयः ?
 ४ अनेन ते मौनीभूताः । स तु तं नरं स्पृशन् निरामयं कृत्वा
 ५ विसर्ज, ततः परं प्रतिभाषमाणस्तानवादीत्, युष्माकं मध्ये कः
 कूपे पतितं स्वगर्दभं स्वगां वा तत्क्षणं विश्रामवारे नोद्धरति ?
 १ अस्य वचनस्य प्रत्युत्तरं कर्तुं तैर्नाशक्यत ।

- ततः परं स निमन्त्रितेभ्यो जनेभ्यो दृष्टान्तकथामकथयत्,
 ८ यतस्ते कथं श्रेष्ठस्थानानि वरयन्ति तत् तेनालक्ष्यत । स तानुवाच,
 केनचिद् विवाहोत्सवायं तव निमन्त्रणे कृते मैव श्रेष्ठस्थान उपविश,
 ९ किंस्वित् त्वत्तो बड्ढमतः कस्वित् तेन निमन्त्रितः, तथा सति तव
 तस्य च निमन्त्रयितोपागम्य त्वां वक्ष्यति, अमुकै स्थानं देहीति,
 १० तच्च तदा लब्धितोऽन्यस्थानमाश्रयितुं प्रवर्त्तिष्यसे । प्रत्युत कृते

तव निमन्त्रणे 'गत्वान्धस्थान उपविश, यथा त्वन्निमन्त्रयितागमन-
काले त्वां वदेत् बन्धो त्वमुच्चतरं स्थानं गन्तुमर्हसि । तदा हि
सहभोजिनां समचं तव गौरवं जनियते । यतो यः कश्चिदात्मा- ११
भुञ्जीकरोति स नीचीकारियते, यस्यात्मानं नीचीकरोति स
उच्चौकारियते ।

अथ यस्तं निमन्त्रितवान्, तस्मै स कथयामास, त्वं यदा पूर्वा- ११
द्विकमपराद्विकं वा भोज्यं करोषि, तदा स्वबन्धून् स्वभ्रातृन् वा
स्वकुटुम्बिनो वा स्वसमीपवासिनो धनिनो वा मा निमन्त्रय, किंस्वित्
तैरपि तव निमन्त्रणे हते तव प्रतिदानं भविष्यति । प्रत्युत यदा
महाभोज्यं करोषि, तदा दरिद्रान्, दौनाङ्गान्, खञ्जान्, अन्धान् १२
निमन्त्रय, तर्हि धन्यो भविष्यसि, यतस्तुभ्य प्रतिदानस्थोपायस्तेषां १४
नास्ति, धार्मिकाणां पुनस्त्यागे तु तुभ्यं प्रतिदानं विधायिष्यते ।

कथा एताः श्रुत्वा सहभोजिनामेकक्षमब्रवीत्, धन्यः स य ईश्वरस्य १५
राज्ये भक्ष्यभागी भविष्यति । स तु तमुवाच, कश्चिन्ननुयोऽपराद्विकं १६
महाभोज्यं चक्रे वह्नन् निमन्त्रयामास च । भोज्यस्य दण्डे च स्वदासं १७
प्रहित्य तानवादीत्, आयात, यतः सर्वमेवेदानीं सञ्जीभृतं । ते
सर्वे लेकमत्यानुज्ञां याचितुं प्रवृत्तिरे । प्रथमस्तमुवाच, क्षेपं क्रीतं १८
मया तद्दर्शनार्थमवश्यं वह्निर्गन्तव्यं । त्वां प्रार्थये, मामनुज्ञातं मन्यस्व ।
द्वितीय आह, गोयुग्मानि पञ्च क्रीतानि मया, तानि परीक्षितुं
गच्छामि, त्वां प्रार्थये, मामनुज्ञातं मन्यस्व । अपर एको जगाद, १९
दारा उदूढा मया, ततो गन्तुं न शक्यते । ततः परं स दास २०
उपस्थाय स्वप्रभवे तत् सर्वं निवेदयामास । गृहस्वामी तदा क्रुद्धा २१
स्वदासमाह, 'सर्वं नगरस्य चत्वरणि रथाश्च गत्वा दरिद्रान्,
दौनाङ्गान्, खञ्जान्, अन्धांश्चात्र समानय ।' ततः परं तेन दासेनोक्तं, २२

- प्रभो, भवता यथादिष्टं तथैवाकारि, स्थानन्विदानौमपि शिष्यते ।
 १२ प्रभुस्तदा दासमाह, त्वं वह्नौराजमार्गान् तरतस्तानि च मत्वा तथा-
 यद् विधाय जनान् समानय यथा मम गृहं परिपूर्यते । यतोऽहं
 १४ युष्मान् ब्रवीमि, नराणां तेषां निमग्नितानां कोऽपि मम भोज्यं
 नास्वादित्यति ।
 १५ अथ महत्सु जननिवहेषु तेन साङ्ख्यं व्रजत्सु स प्रत्यावृत्त्य तान्
 १६ जगाद, यो मदन्तिकमायाति स यदि स्वपितरं स्वमातरञ्च प्रति
 भार्यां सन्तानान् भ्रातृन् भगिनौश्च प्रत्यपि च स्वप्राणान् प्रति न
 १७ विरज्यते तर्हि मम शिष्यो भवितुं न शक्नोति । यः कश्चिच्च स्वकुश
 १८ वहन् मां नानुगच्छति स मम शिष्यो भवितुं न शक्नोति । यत
 उच्चगृहं निर्मातुमिच्छु र्युष्माकं को न प्रथममुपविश्य व्ययं गणयन्
 १९ कार्यमिद्धेरपायस्तस्यास्ति न वेति विचारयति ? नोचेत् स्थापिते
 गृहमूले यदि समाग्नस्तस्याग्न्या जायते, तर्हि ये तद् द्रक्ष्यन्ति
 २० ते सर्वे तमुपहसितुं प्रवृत्ता वदिष्यन्ति, नरोऽसौ गृहनिर्माणमा-
 २१ रेभे समापयितुन्तु न शक्नोति । अथवापरेण राज्ञा साङ्ख्यं सम्पा-
 तार्थं युद्धयाचां चिकौर्षुः को राजा न प्रथममुपविश्य मन्त्रयते,
 विंशतिसहस्रै र्वृतो यो मदिरुद्धमायाति, तं किं दशसहस्रै र्वृतोऽहं
 २२ प्रतिरोद्धुं शक्यामीति । यद्यशक्यं प्रतिभाति, तर्हि यावदन्यतरो
 दूरे स्थितस्तावत् स दौत्यं प्रहित्य सन्नेः सम्भवं प्रार्थयिष्यते ।
 २३ तथैव युष्माकं यः कश्चित् सर्वस्वाय जलाञ्जलिं न ददाति स मम
 २४ शिष्यो भवितुं न शक्नोति । लवणं हि भद्रं, लवणान्तु यदि विस्वादं
 २५ जायते, तर्हि तत् केनोपायेन स्वादयुक्तं कारिष्यते ? ततः प्रभृति
 तन्न मृत्तिकायां नास्त्वान्नराग्रौ वा युज्यते, वहिरेव निक्षिप्यते ।
 शृणोतु यस्य श्रोतुं शीघ्रं स्तः ॥ १४ ॥

हारितमेघहारितमुद्रापादाहारितपुत्राणाञ्च स्तत्तृयोदृष्टान्ताः ।

अथ शुक्लादायिषु पापिषु च सर्वेषु तस्य वाक्यानि श्रोतुं १५
तदन्तिकमागच्छत्सु फरीशिनः शास्त्राध्यापकाश्चासन्नुद्यावदन्, पापि- १
नोऽनुगृह्णात्यसौ तैः सार्द्धमश्राति च । स तु तेभ्यो दृष्टान्तकथा- २
मिमां कथयामास. युष्माकं को नरः शतमेघाणां स्वामी? तेषामेक- ३
स्मिन् हारिते स किं नैकोनशतं प्रान्तरे परित्यज्य तमेकं हारितं
यावच्च प्राप्नोति तावदनुसरति? प्राप्य च स हृष्टस्तं स्कन्धदेशमारो- ४
पयति गृहमागत्य च बन्धून् समीपवासिनश्चाह्वय वदति, मया ५
सार्द्धमानन्दत, यतो मम हारितो मेघो मया पुनर्लब्धः । युष्मानहं ६
ब्रवीमि, तथैव पापिन्येकस्मिन् मनः परावर्त्तयति स्वर्गं आनन्दो ७
भविष्यति । न भविष्यति तादृश एकोनशतधार्मिकेष्वपि येषां मनः-
परावर्त्तनमप्रयोज्यम् ।

यस्या दशमुद्रापादाः सन्ति तादृशौ वा का येषिद् एकस्मिन् ८
मुद्रापादे हारिते न दीपिकां प्रज्वालयति यावच्च तं न प्राप्नोति
तावद् गृहं परिमार्जन्तौ सयज्ञं गवेषयति? तस्मिन्नासादिते च सा ९
सखीः प्रतिवेशिनीश्च समाह्वय वदति, मया सार्द्धमानन्दत, यतः स
हारितो मुद्रापादो मया पुनर्लब्धः । युष्मानहं ब्रवीमि, तथैवैकस्मिन् १०
पापिनि मनः परावर्त्तयतीश्वरस्य दूतानां समक्षमानन्दः सम्भवति ।

स पुनः कथयामास, नरस्य कस्यचिद् द्वौ पुत्रावास्तां । ११
तयोः कनिष्ठः पितरमाह, पितः देहि मङ्गं रिक्तस्य तमंगं यो १२
मया प्राप्तयः । ततः स तयोः कृते रिक्तं विबभाज । अनधिक- १३
दिवसेभ्यः परं स कनिष्ठः सर्वं सङ्गृह्य दूरदेशं प्रतस्थे तत्र च
छान्दोग्येन 'जीवनं' थापयन् स्ववित्तं प्राकरीत् । व्ययिते तु तेन १४
सर्वस्वे तस्मिन् देशे घोरतरं दुर्भिक्षं सञ्जातं, स च कष्टभागौ

- १५ भवितुमारेभे । तदा स गत्वा तत्प्रदेशस्थे कस्मिंश्चित् पौरे ससज्जे,
 १६ स च तं शूकरचारणार्थं स्वयामान्तीयत्वेनाणि प्रेषयामास । तत्र स
 शूकराणां भोज्यैर्वन्यमाषकोषैरुदरं परिपूरयितुमवाञ्छत्, कोऽपि
 १७ तु तस्मै नाददात् । ततः परं स चेतनां लब्ध्वा बभाषे, मत्पितुः
 कति वेतनजीविनः पूरैरतिदृष्टा भवन्ति, अहन्वचं तु धया नश्यामि ।
 १८ अहमुत्थाय मत्पितरमभियास्यामि, तच्च वदिष्यामि, पितः, स्वर्गस्थ
 १९ विरुद्धं भवतः समक्षं पापं कृतं मया, भवतः पुत्र इति नाम
 मयि पुनर्न युज्यते, भवान् मां स्ववेतनजीविनामेकेन समानं
 २० करोतु । अनन्तरं स उत्थाय स्वपितरमभिजगाम । तन्तु दूरे
 स्थितमेव पिता लक्षयामासानुकम्प्य च धावित्वा तस्य कण्ठं धृत्वा
 २१ चुचुम् । पुत्रस्तदा तमवादीत्, पितः, स्वर्गस्थ विरुद्धं भवतः समक्षं
 पापं कृतं मया, भवतः पुत्र इति नाम मयि पुनर्न युज्यते ।
 २२ तस्य पिता तु स्वदासानाह, सत्वरं सर्वोत्तमं प्रावारं वहिरानीयेमं
 परिधापयत, अस्य हस्ते चाङ्गुरीयकं चरणयोश्चोपानहावर्पयत,
 २३ अस्मत्पोषितं गोवत्समानीय मारयत च, अस्माभिर्भुज्यतां हर्षः
 २४ सेव्यताञ्च, यतो ममायं पुत्रो मृत आसीत् पुनर्जीवितश्चाभूत्,
 हारित आसीत् पुनर्लब्धश्चाभूत् । ततस्ते हर्षं सेवितुमारेभिरे ।
 २५ तस्य ज्येष्ठः पुत्रस्तु तदा चेन्न आसीत् । आगमनकाले स यदा
 २६ गृहान्तिकमुपातिष्ठत्, तदा वाद्यनृत्यानां शब्दमश्रौषीत् । ततः स
 २७ दासानामेकं समीपमाह्वय पप्रच्छ, किमर्थमेतत् ? स तमवादीत्,
 भवतो भ्रातागतः, भवतः पिता च तं स्वस्थं लब्ध्वांस्तद्धेतोः पोषितं
 २८ गोवत्सं मारयामास । ततः स कुपित्वा प्रवेष्टुमनङ्गीचक्रे । तस्य पिता
 २९ तदा वहिरागत्य तं प्रासादयत् । स तु प्रतिभाषमाणः पितरमाह,
 पश्यैतावतो वत्सरानहं त्वां परिचरामि, कदापि तन्नाशं न लब्ध्वामि

स्म, मद्वां हि त्वं कदापि मित्रैः साङ्गं हर्षसेवनायं ह्यागशावकं
 नाददाः । यस्तु वेश्याभिः साङ्गं तव जीविकां यस्तवां स्तव तस्मिन् पुत्रे- १०
 ऽमुष्मिन्नागतवत्येव तदर्थं पोषितं गोवत्सममारयः । स तु तमब्रवीत्, ११
 वत्स, त्वं सततं मया साङ्गं वर्त्तसे, मम च यद्यदस्ति तत् सर्वं तव ।
 प्रत्युत हर्षसेवनमाह्लादनश्चास्मासु युज्यते स्म, यतस्तव भ्रातासौ मृत १२
 आसीत् पुनर्जीवितश्चाभूत्, हारित आसीत् पुनर्लब्धश्चाभूत् ॥ १५ ॥

धनादिविषयकयोशोसपदेशः ।

अथ स स्वश्रित्येभ्योऽपि कथयामास, नरस्य कस्यचिद् धनिनो १६
 धनाध्यक्ष आसीत्, स तस्य वित्तानि प्रकिरतीति तत्समीपं पर्यु-
 दितः । ततः स तमाह्वय जगाद, किमेतद् यच्छ्रूयते मया १
 त्वामधि? त्वं स्वधनाध्यक्षत्वस्य गणनां देहि, यत इतः प्रभृति त्वं
 धनाध्यक्षः स्यात् त्वं न गच्छसि । स धनाध्यक्षस्तदा स्वान्तरेऽचिन्तयत्, २
 किं करवाणि? यतः मम स्वामी धनाध्यक्षत्वपदं मत्तोऽपहरति ।
 खनितुं मम वस्त्रं नास्ति, भिक्षितुं लज्जे । किं कर्त्तव्यं तस्मै वा बुद्धं, ४
 जना यथाध्यक्षत्वाद्यावितं मां स्वगृहेषु गृहीयुः । ततः स स्वप्र- ५
 भोरेकैकमधमर्णमाह्वय प्रथमं पप्रच्छ, त्वं मम स्वामिनः कति
 धारयसि? स जगाद, तैलस्य ग्रतं कुट्टः । ततः स तमादिशत्, तव ६
 पत्रमादायोपविश्य च त्वर्णं पञ्चाशतं लिख । ततः परं सोऽन्यमेकं ७
 पप्रच्छ, त्वञ्च कति धारयसि? सोऽब्रवीत्, गोधूमानां ग्रतं द्रोणान् ।
 स तमादिशत्, तव पत्रमादायाग्रीति लिख । अनन्तरं स्वामी ८
 तमयाथार्थिकं धनाध्यक्षं सुबुद्ध्याचारिणं मत्वा प्रशशंस, यतो दीप्तेः
 सन्तानेभ्य एतद्युगस्य सन्तानाः स्वजातिसुदृश्य बुद्धिमत्तराः । अह- ९
 मपि युष्मान् ब्रवीमि, यूयमयथार्थेन धनेन मित्रलाभं साधयत, तथा
 कृते यदा हीनस्त्रा भविष्यथ, तदा मित्रैर्मन्त्रेणावासेषु ग्राहीष्वध्वे ।

- १० यो लघिष्ठे विश्वस्तः स प्रभृतेऽपि विश्वस्तः । यस्तु लघिष्ठेऽथाथा-
- ११ र्थिकः स प्रभृतेऽप्यथाथार्थिकः । अतो यूयमयथार्थं धने चेद्विश्वस्ता
- १२ जाताः कस्तर्हि विश्वस्य युष्मासु परमार्थं निक्षेप्यति ? परकीये च
- चेन्न विश्वस्ता जाताः कस्तर्हि युष्मदीयं युष्मभ्यं दास्यति ? द्वयोः
- १३ स्वामिनो दास्यं कर्तुं केनापि दासेन न शक्यं । यतः स एकतरं
- द्विषन्नन्यतरस्मिन् प्रेक्ष्यते, न चेदेकतरस्मिन्नासञ्जमानोऽन्यतरमवमं-
- स्यते । ईश्वरस्य धनस्य चोभयो दास्यं कर्तुं युष्माभिर्न शक्यते ।
- १४ धनलोभिनः फरीशिनोऽपि सर्व्वाण्येतान्यष्टस्यन् तमुपाहस्यं,
- स तु तानवादीत्, यूयमेव मनुष्याणां समचं खान् धार्मिकीकुर्वथ,
- १५ ईश्वरस्तु युष्माकं चिन्तानि जानाति । यतो मनुष्येषु यदुच्चमीश्वरस्य
- १६ समचं तज्जघन्यं । व्यवस्था भाववादिनस्य योहनपर्यन्ताः । तं काल-
- मारभ्येश्वरराज्यस्य सुसंवादो घोष्यते, नराश्च प्रत्येकं व्यथनेन तत्
- १७ प्रविशन्ति । व्यवस्थाया एकस्य विन्दोरपायाद् द्वावाष्टयिष्वोरपाजः
- १८ सुसाध्यः । यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्यान्वामुदहति स व्यभिचारं करोति,
- यश्च कश्चित् स्वामित्यक्तां स्त्रियमुदहति स व्यभिचारं करोति । .
- १९ धनाढ्यः कश्चिन्नर आसीत्, स लणलोहितानि सूत्राणि च
- २० वसनानि पर्यधत्त प्रत्यहञ्च सप्रतापं सुखभोगमसेवत । अपि च
- लासाराभिध एको दरिद्र आसीत्, स तस्य गोपुरान्तिकं शयानो
- २१ ब्रणयुक्तश्च तस्य धनिनो भोव्यमञ्चाद् भंशनीभिर्भक्ष्यफेसीभि-
- स्त्राप्तुमैच्छत् । प्रत्युत शयानोऽप्यागत्य तस्य ब्रणानि पर्यक्षिहन् ।
- २२ ततः परं स दरिद्रो ममार स्वर्गदूतैश्चोद्यमानोऽब्राह्मणस्य कोष्ठं
- २३ निन्ये । स धनवानपि ममार शवागारे निदधे च । पाताले तूद्धं
- निरीक्ष्य यन्मणाल्याने विद्यमानो दूराद्ब्राह्मणं तत्कोष्ठस्थं लासा-
- २४ रञ्च ददद्ग । ततः स प्रोच्चैराह, भो पितरब्राह्मण, मामनुकम्पतां

साधारश्च प्रहिणोत स यथाङ्गुल्या अग्रभागं तोषे मञ्चयित्वा मम
 जिह्वां शीतलीकुर्व्यात्, यतोऽचाग्निशिखायां यातनां सहे । १५
 अब्राहामस्त्वब्रवीत्, वत्स, स्मर यत् त्वं स्वजीवने तव सुखमभजः,
 साधारश्च तथैव दुःखमभजत् । इदानीन्तु तस्याच सान्त्वना तव च
 यातनां जायते । सर्वमेतदपहाय तस्माकं युष्माकश्चान्तराखं १६
 वृक्षं न्यखलं तथा दृढीकृतं, यथास्मात् स्थानाद् युष्मदन्तिकं
 जिगमिषवस्तरितुं न शक्नुयुः, नासुष्मात् स्थानादागन्तुकामा वास्म-
 दन्तिकं तरेयुः । स तदा जगाद, भवन्तं प्रार्थये, पितः, भवांस्तं
 मत्पिदग्दहं प्रहिणोतु, यतो मम पञ्च भ्रातरः सन्ति, तेऽपि यथेदं १७
 यातनास्थानं गागच्छेयुस्तथा स तेभ्यो दृढं साध्यं ददातु । अब्राहाम- १८
 मस्त्वमाह, मोग्नि भाववादिनश्च तेषां (शिखकाः) सन्ति, तेषां १९
 वचांसि तैः श्रूयन्तां । स उवाच, न तथा, पितरब्राह्मण । प्रत्युत २०
 मृतानां समीपतो यदि कश्चित् तेषां समीपं गच्छेत्, तर्हि ते
 मनांसि परावर्त्तयिष्यन्ति । स तु तमवादीत्, ते यदि मोग्ने २१
 भाववादिनाश्च वचांसि न शृण्वन्ति, तर्हि मृतानां मध्यादुत्थितेऽपि
 कस्मिंश्चिन् प्रत्येयन्ति ॥ १६ ॥

समादयरधि उपदेशः ।

अथ स स्वशिष्यानब्रवीत्, स्वखलनहेतवो यच्च भविष्यन्ति १७ ।
 तदसम्भवं, ते तु येनायान्ति स सन्तापपाचं । तत्कण्ठे वृद्धत्पेषणी- १
 बन्धन समुद्रे च तस्य निक्षेपणं श्रेयः, न चैतेषां जुद्राणामेकस्य
 स्वाखलनं । यूथमात्मार्यं सावधानास्तिष्ठत । तव भ्राता यदि त्वदि- २
 दृढं पापं करोति, तर्हि तं भर्त्सय, यदि त्वनुतथ्यते तर्हि तस्य
 क्षमस्व । एकस्मिन् दिने सप्तकलस्त्वदिदृढं पापं कृत्वा यदि स ३
 एकस्मिन् दिने, सप्तकलस्त्वां प्रति परावृत्त्य वदति, अनुतथ्य इति,

५ तर्हि तस्य चमिष्यसे । प्रेरितास्तदा प्रभुमूषः, अस्माकं विश्वासं
६ वर्द्धयतु । प्रभुस्तु तान् जगाद, सति विश्वासे युष्माकं सर्वपवौजमिमे
यूयं चेदेनमुदुम्बरवृक्षं वदथ, त्वमुन्मूलितो भूत्वा समुद्रे रोपितो
भवेति, तर्हि स युष्माकमाज्ञां गृहीयति ।

युष्माकं कस्यचिद्वृक्षधरः पशुचारको वा दासो यदा चेन्नाद्
गृहं प्रविशति, तदा स किं तं वदिष्यति, इदानीमेवोपागत्य
८ भोजनार्थमुपविशति । स तं किं नेदं वदिष्यति, ममापराधिका-
हारायै सव्ये सञ्जीकुरु, यावच्चाहमन्नामि पिबामि च तावद्
९ बद्धकटिः स्थितो मां परिचर, ततः परं त्वमप्यग्निष्वसि पात्यसि
चेति । स दास आदिष्टानि कर्माणि कृतवानिति हेतुः स किं तं
१० प्रति कृतज्ञतां स्वीकरिष्यति ? मन्येऽहं न तथा । तथैव यूयमपि
यद्यदादिष्टास्तत्समापनात् परं ब्रूत, अनुपयोगिनो दासा वयं,
अस्माभि र्यद्यद् दृष्टव्यं तद्वद कर्तव्यमासीत् तदेवाकारि ।

यौगोर्दंशकुटिनां स्थाप्यकरणम् ।

११ अथ स यदा धिरूशालेममगच्छत् तदा शमरियागालीलयां
१२ मध्येनागच्छत् । प्रविष्टे च तेन कस्मिंश्चिद् ग्रामे कुटिनो दश
१३ नरास्तस्य सम्मुखीबभूवुः, ते दूरे तिष्ठन्तः प्रोच्चैरवदन्, यौगो नाथ,
१४ अस्माननुकम्पतां । तद् दृष्ट्वा स तानब्रवीत्, यूयं गत्वा याजकेभ्यः
१५ खान् दर्शयत । ततस्तेषां यात्राकाले ते शूचीभूताः । तेषामेक-
१६ स्तदात्मानं प्राप्तारोग्यं दृष्ट्वाश्चरवेणेश्वरं स्तुवन् प्रत्यावृत्ते तस्य
चरणयोरधोमुखं प्रणिपत्य च तं प्रति कृतज्ञतामङ्गीचकार । स
१७ नरः शमरीयः । यौगुस्तदा प्रतिभाषमाणो जगाद्, किं न दश ते
१८ शूचीकृताः ? ते नव तर्हि कुत्र ? ईश्वरं स्तोतं प्रत्यावृत्ता अस्माद्

विजातीयान्ये केऽपि किं न लक्षिताः ? ततः परं स तमुवाच, १८
उत्थाय याहि, तव विश्वासस्त्वां तारयामास ।

यीशोर्नानाविधशिक्षा ।

ईश्वरराज्ये आगन्तुमुद्दिश्य शिक्षा ।

अथेश्वरस्य राज्यं कदायातौति फरीशभिः पृष्टः स प्रतिभाष- १०
माणस्त्वानवादीत्, नायातीश्वरस्य राज्यं प्रत्यक्षतया सहितं, जनाश्च
न वदिष्यन्ति, पश्चाच्चेति, पश्चामुच्चेति वा । यतः पश्यत, ईश्वरस्य ११
राज्यं युगदन्तःस्थम् ।

अथ स ख्रिश्चियानुवाच, आयाति स कालो यदा यूयं मनुष्य- १२
पुत्रस्य दिनानामेकं दिदृक्षिष्यथ न तु द्रक्ष्यथ । जनाश्च युष्मान् १३
वदिष्यन्ति, पश्चाच्चेति, पश्चामुच्चेति वा । मैवापगच्छत, मैवानुधावत
वा । यतः प्रकाशमाना विद्युद् यथाकाशस्याधोदेशमारम्भाकाशस्या- १४
धोदेशं यावद् विराजते, तथैव मनुष्यपुत्रोऽपि खदिवसे प्रतिभा-
स्यति । अपि तु प्रथमं तेन बह्वं दुःखं भोक्तव्यम्, एतत्कालिकै १५
र्मनुष्यैश्च तस्य निराकरणमवश्यम्भावि । अपि च नोहस्य काले यथा १६
संभूतं, तथैव मनुष्यपुत्रस्य कालेऽपि सम्भविष्यति । पोते नोहस्य १७
प्रवेशदिनं यावन्मनुष्या आश्रमपिबन्नुदवहन्नुदौघान्त च, तदा तु
वन्योपस्थाय सर्वान् नाशयामास । तथैव लोटस्य कालेऽपि सम्भूतं । १८
मनुष्या आश्रमपिबन्नुदवहन्नुदौघान्त च, तदा तु लोटस्य कालेऽपि सम्भूतं । १९
यस्मिन् दिने तु लोटः सदोमान्निर्घण्यौ, तस्मिन्नाकाशाद् वर्षन्तौ २०
वज्रिगन्धकौ सर्वान् नाशयामासतुः । मनुष्यपुत्रो यस्मिन् दिने २०
प्रकाशित्यते, तस्मिन्सथैव भविष्यति । तस्मिन् दिने यो गृहपृष्ठे २१
विद्यते तस्य द्रव्येषु गृहमध्ये स्थितेषु मावरोहतु स तान्यादातुं ।
तथैव यः क्षेपे विद्यते स मा परावर्त्ततां । लोटस्य भार्यां स्मरत । २२

- १२ यः कश्चित् स्वप्राणान् रक्षितुं धत्तिष्यते स तान् हारयिष्यति, अथ
 १३ तान् हारयिष्यति स तान् जीवयिष्यति । युष्मानहं ब्रवीमि, तस्यां
 राचावेकस्यां स्वद्वार्यां शयानयो र्द्वयो र्नरयोरेकतरो ग्राहीष्यते-
 १४ ऽन्यतरः परित्यज्यते । योषितो र्द्वयोरेकश्च येषणीनियुक्तयोरेकतरा
 १५ ग्राहीष्यतेऽन्यतरा परित्यज्यते । नरयो र्द्वयोः चेचे स्थितयोरेक-
 १६ तरो ग्राहीष्यतेऽन्यतरः परित्यज्यते । तदा ते प्रतिभाषमाणान्
 पप्रच्छुः, कुत्र, प्रभो? स तानवादीत्, यत्र कुणपं तत्रैव गृध्राः
 समागमिष्यन्ति ॥ १७ ॥

प्रार्थनाविषयकशिक्षा ।

- १८ १ अथ सर्वदा प्रार्थना कर्त्तव्या, निरुत्साहः परिहर्त्तव्य एतदधि
 २ स तेभ्यो दृष्टान्तकथामपि कथयन् बभाषे, कस्मिंश्चिन्नगरे प्राङ्नि-
 वाक एक आसीत्, स ईश्वरास्त्राभिभेत्, मनुष्यमपि नामानयत् ।
 ३ तस्मिन्नेव नगरे विधवा काचिदासीत्, सा तस्य समीपमुपस्थाप्य
 ४ तमवदत्, अन्यायं प्रतीकृत्य मत्प्रतिपक्षान्मासुद्धर । अथ स दीर्घ-
 काक्षमसम्भृतोऽतिष्ठत् । ततः परन्तु मनस्यवदत्, यद्यपीश्वरास्त्रं
 ५ बिभेमि मनुष्यमपि न मानयामि, तथाप्येवं विधवा मां क्षिन्ना-
 तीतिहेतोरन्यायं प्रतीकृत्येमासुद्धरिष्यामि नोषेदित्थं चरममागत्य
 ६ मुञ्चाघातेन मां कलङ्कयिष्यति । प्रभुः पुन बभाषे, तेनायाया-
 ७ र्थिकेन प्राङ्निवाकेन यदुच्यते तद् युष्माभिः श्रूयतां । ईश्वरेण तर्हि
 किं नोद्धारिष्यन्तेऽन्यायं प्रतीकृत्य तस्यात्मवरितनरा ये दिवाराचं
 तमुद्दिश्य क्रोशन्ति? स किमुदासीनत्वात् तान् प्रति सहनशीलः?
 ८ युष्मानहं ब्रवीमि, स सत्वरमन्यायं प्रतीकृत्य तानुद्धरिष्यति । प्रत्युत
 मनुष्यपुत्र आगमनकाले किं नेदिन्यां विश्वासमवाप्स्यति?

पापक्षमाविषयकशिक्षा ।

अथ धार्मिका वथमित्यात्मनिष्ठा येऽपरान् तुष्णीकुर्वन्ति, ८
 तादृशान् कांक्षिन्नानुष्ठानुद्दिश्य स दृष्टान्तकथामिमां कथयामास,
 नरौ द्वौ प्रार्थयितुं धर्मधाम जगत्तुः । तयोरेकतरः फरीशी, अन्य- १०
 तरः शुस्कादाथौ । फरीशी स्त्रिया खगतमित्यं प्रार्थयत, भो ११
 ईश्वर, त्वं स्तौमि, यतो नास्म्यहं सदृशोऽन्ये मनुष्यैः परस्त्रापहार-
 कैरन्यायाचारिभि र्यभिचारिभिश्च नापि वा सदृशोऽनेन शुस्का-
 दाधिना । प्रतिष्ठापामहं दिक्षु उपवमामि मदीयसर्वायस्य १२
 दशमांशमुपहरामि च । स शुस्कादाथौ तु दूरे तिष्ठन् स्वर्गं प्रत्युद्धं १३
 निरीधितुमपि नैच्छत् अपि तु वचःस्थलमाहत्य व्याहरत्, भो
 ईश्वर, प्रसीद' मे पापिनः । युष्मानहं ब्रवीमि, अमुमपहायैषो १४
 धार्मिकोक्ततः स्वगृहमवततार । यतो यः कश्चिदात्मानमुच्चो करोति
 स नीचोकारिष्यते, यस्मात्मानं नीचो करोति स उच्चोकारिष्यते ।

शिशुनामधि शिक्षा ।

अथ शिशवोऽपि तस्मान्तिकमानिन्धिरे यत् तेन स्पृश्येरन् । १५
 तद् दृष्ट्वा शिष्यास्तानभर्त्सयन् । यीशुस्तु तान् समीपमाह्वय बभाषे, १६
 मत्समीपमागमिष्यतः शिशून्नुमन्यध्वं मा वारयत, यत ईश्वरस्य
 राज्यमोदृशानामेव । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यः कश्चिन्न शिशुरि- १७
 वेश्वरस्य राज्यं गृह्णाति स तच्च नैव प्रवेक्ष्यति ।

धर्मासक्तिविषयकशिक्षा ।

अथ कश्चिदष्टवक्त्रं पप्रच्छ, भो सद्गुरो, किं कृत्वाहमनन्तग्री- १८
 वनस्थाधिकारौ भविष्यामि ? यीशुस्तु तमब्रवीत्, किमर्थं मां सन्तं १९
 वदसि ? सत् कोऽन्यन्यो नास्ति, केवल ईश्वरः । त्वमाज्ञा जानासि, २०
 व्यभिचारं मां कुर्व; नरहत्यां मां कुर्व, चौर्यं मां कुर्व, मृषासाक्ष्यं
 मां देहि, स्वपितरं स्वमातरश्च सन्धन्यस्व । स जगाद, पाञ्चितं मया २१

- ११ सर्वमेतदावाच्यात् । तच्छ्रुत्वा यीशुस्तमब्रवीत्, अधुनापि तवासम्पूर्णं
किञ्चिदस्ति । सर्वं तव यद्यदस्ति देहि विक्रीय दरिद्रेभ्यः, तथा
१२ कृते स्वर्गं तव धनं स्यात्यति, ततः परमागत्य मामनुव्रज । एतच्छ्रुत्वा
१३ स प्रोक्तान्तीं बभूव, यतः सोऽतीव धनवानासीत् । यीशुस्तु तं
प्रोक्तान्तीभूतं दृष्ट्वा बभाषे, वित्तानां स्वामिनः कौटुगायासेनेश्वरस्य
१४ राज्यं प्रवेक्ष्यन्ति । सुसाध्यं हि धनवत ईश्वरराज्यप्रवेशात् सूची-
१५ च्छिद्रेणोद्गमनं । ओतारस्तदा जगदुः, कस्यर्हि तरितुं शक्नोति ?
१६ सोऽब्रवीत्, मनुष्याणां यद्यदसाध्यं तदीश्वरस्य साध्यं । पिचस्तादा
१७ व्याजहार, पश्यतु, वयं सर्वं त्यक्त्वा भवन्तमनुव्रजितवन्तः । अन्तान्
१८ जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ईश्वरराज्यस्य कृते गृहं जनकौ वा
भ्रातृन् वा जायां वा सन्तानान् वा त्यक्त्वा य इहकाले तद्दण्डगुणम्
१९ आगामियुगे चानन्तं जीवनं न लप्स्यते तादृशः कोऽपि नास्ति ।
२० अथ स दादशग्रिथ्यान् स्वान्निकमानौघाब्रवीत्, पश्यत दयं
यिरुशालेमं गच्छामः, भाववादिभिस्तु मनुष्यपुत्रमधि यद्यस्तिखितं
२१ तत् सर्वं सेत्स्यति । यतः स परजातीयेभ्यः समर्पयिष्यत उपहा-
२२ सिष्यते न्यक्कारिष्यतेऽवनिष्ठीविष्यते च, ते च कशाभिराहत्य तं
२३ घातयिष्यन्ति, द्वितीये दिने च स पुनस्तथास्यतीति । तैस्तेतासां
कथानां किमपि नाबोधि तद् वचनञ्च तेभ्यस्तिरोहितमासीत्,
यद्यदकथ्यत च तत् ते नाज्ञायि ।

यिरुशालेने यीशोः शेषगमनम् ।

अन्धाय नेचदानम् ।

- २४ अथ तस्मिन् यिरीहोः समीपम् उपस्थिते कश्चिदन्धो भिक्ष-
२५ माणः पथपार्श्वे उपविष्ट आसीत् । स सन्निध्या गच्छतो जननिवहस्य
२६ शब्दं श्रुत्वा पप्रच्छः किं भूतमिति । जनास्तस्युक्तः, नासरतीषो

धीशुरनेन मार्गेण गच्छति । ततः स कोशन् जगाद, भो दायूदस्य १८
 पुत्र धीश्रो, मामनुकम्पता । अनेनायगामिनस्तं तर्जयन्तोऽवादिषुः १९
 मौनी भव, स तु बड्गुणाधिकमुच्चैरवदत्, भो दायूदस्य पुत्र,
 मामनुकम्पता । धीशुस्तदा खिला खसभौपं तस्थानयनमादिदेश । २०
 ततः परं तस्मिन्नुपागते स तं पप्रच्छ, त्वदर्थं मया कर्त्तव्यं किं २१
 वाञ्छसि ? स जगाद, प्रभो, दृक्शक्तिं यथा प्राप्नुयां । ततो २२
 धीशुस्तमाह, दृक्शक्तिं गृहाण, तव विश्वासस्त्वां तारयामास । स २३
 तत्क्षणं दृक्शक्तिं लेभे, ईश्वरस्य प्रशंसस्तमनुजगाम । कृत्तव्यो जननि-
 वदस्य तद् दृष्टेश्वरं तदुच्ये ॥ १८ ॥

सङ्क्षेपस्य मनःपरिवर्तनम् ।

ततः परं स धिरीकुलं प्रविश्य तन्मध्येनागच्छत् । पश्य च १६१
 सङ्क्षेपनामा कश्चिन्मरुतचासीत् । स मुख्यः शुष्कादायौ धनी १
 नासीत् । को धीशुस्तस्मिन्नेतुमिच्छन् स तं द्रष्टुम् अयतत जनता- २
 कारणान् नाग्रकोत्, यतः स इत्यकाय आसीत् । ततः सोऽपे ३
 भावित्वा तद्दिदृक्षयोऽम्बरवृक्षमारोह, यतस्तत्रैव तेन गन्तव्यं । ततः ४
 परं धीशुस्तत् स्थानं प्राप्योर्द्ध्वदृष्टिं कृत्वा तं निरीक्ष्य जगाद, सङ्क्षेप,
 ग्रीष्मभवतर, यतस्तत्र गृहे मयाद्य वस्तव्यं । स तदा त्वरयावदस्य ५
 सानन्दं तं जघाह । तद् दृष्ट्वा सर्वेऽसन्तुष्य प्राङ्गः, स रात्रिचाप- ६
 नार्थं पापिष्ठनरस्य गृहं प्रविष्टः । सङ्क्षेपस्तु खिला प्रभुमवतीत्, ७
 पश्यतु प्रभो, मदीयसर्वस्वस्यार्द्धमहं दरिद्रेभ्यो वितरामि, यदि स
 मृषादोषमारोप्य कस्यचित् किमपि मयापहतं, तर्हि तच्चतुर्गुणं
 प्रत्यर्पयामि । धीशुस्तदा तमाह, अद्य गृहेऽस्मिन् परिचाणं ववृते, ८
 यतोऽयमप्यब्राह्मणस्य सन्तानः । मनुष्यपुत्रो हि चारितमन्वेषितुं ९
 तारयितुञ्चागतः ।

दशसर्पसुद्राया दद्यात् ।

- ११ तेज्येच्छृणुस्तु स दृष्टान्तकयामपि कथयामास, यतः स थिर-
 १२ शालेमस्य सन्निधावासीत् तैश्चाम्बमीयत यदीश्वरस्य राज्यं सहसा
 १३ प्रकाशित्यते । अतः स व्याजहार, नरः कश्चित् कुक्षीनो दूरदेशं
 १४ प्रतस्थे, स स्त्रायै राजत्वं यहीतुं प्रत्यायातुश्चेच्छत् । स स्त्रदासान्
 १५ दश समाह्वय दश स्पर्णसुद्रास्तेषु समर्थं च तान् जगाद, ममागमनं
 १६ यावद् व्यापारं कुरुतेति । तदीयपुरवासिनस्तु तमद्विपुस्तपस्याच
 १७ दौत्यं प्रहित्य निवेदयामासुः, नरोऽसौ यदस्माकं राजा भवेत्
 १८ तन्नाभिमतमस्माभिः । स तु यदा राजत्वं जन्वा पुनरागमत्, तदा
 १९ केन व्यापारं कृत्वा किमुपार्जितं तस्मिन्नासुः स तेषां दासगाना-
 २० माङ्गानमादिदेश येऽर्थमर्पितवान् । ततः प्रथम उपस्थाद्य जगाद,
 २१ प्रभो, भवतो सुद्रयापरा दश सुद्रा उपार्जिताः । स तमाह, बाधु,
 २२ भद्र दास, त्वं बोधिष्ठे विस्तृत आसीस्ततो दशानां नगराणामाधि-
 २३ पत्यविशिष्टो भव । अगम्य द्वितीय आगत्य जगाद, प्रभो, भवतो
 २४ सुद्रया पञ्च सुद्रा उपार्जिताः । स तमयाह, त्वं पञ्चसु नगरेष्वधि-
 २५ कृतो भव । ततः परमन्य एक आगत्याब्रवीत्, प्रभो, पश्यत्वियं भवतो
 २६ सुद्रा । खेदहरवस्त्रे निधाय सा मया रक्षिता भवतो भयात् ।
 २७ यतो भवान् कठोरो नरः, यत्र निहितवांसदादत्ते, वीजान्यनुष्ठा
 २८ च शस्त्रं कृण्वति । स तु तमवादीत्, तव सुखाद् यन्निःसृतं, रे
 २९ दुष्ट दास, तेनैव तव विचारं करिष्यामि । त्वयेदं भो अज्ञाधि
 ३० यदहं कठोरो नरः, न निधाय द्रव्यमाददे, वीजान्यनुष्ठा च शस्त्रं
 ३१ कृण्वामि । कथं तर्हि ममार्थस्त्वया न वणिजां हस्ते निक्षिप्तः ? तथा
 ३२ कृतेऽहमागमनकाले कुक्षीदेन साहं तं प्रत्यपस्थे । निकटे तिष्ठतो
 ३३ जनांसु र्वं उवाच, तां स्पर्णसुद्रामस्मादपहृत्यायुषौ दत्त यस्य दश

सुद्राः सन्ति । ते प्रोचुः, प्रभो, सन्ति तस्य दश सुद्राः । युष्मानहं १४
ब्रवीमि, यस्य कस्यचिदास्ते तस्मै दायिष्यते, यस्य तु नास्ते तस्य १६
यदस्ति तदपि तस्मादपहारिष्यते । किन्वानयथाच मत्समं घातयत १७
च मम तान् शत्रून् ये खेषामुपरि मम राजत्वम् अस्वीकृतवन्तः ।

यीशूयिरूशालेमे प्रवेशः ।

सर्वमेतत् कथयित्वा स पुरस्ताद् व्रजन् यिरूशालेमं गन्तुं १८
प्रवृत्ते । यदा च स बैत्फग्गा बैयनियायाश्च निकटे जैतुनाख्य- १९
गिरेः पार्श्वं उपातिष्ठत, तदा ख्रिश्चिण्याणां द्वौ प्रेषयन्नब्रवीत्, समु- २०
खस्यमुसुं यामं गच्छतं, तत्र प्रविश्यैव तादृशमेकं बद्धं गर्दभवत्समा-
सादयिष्यथो, यस्य पृष्ठे मनुष्यः कोऽपि कदापि नोपविष्टवान्, तं
सुक्लानयतं । यदि तु कसिद् वां पृच्छति, कुतो मुञ्चथ इति तर्हि २१
ब्रूतं, अनेन प्रभोः प्रयोजनमस्तीति । ततस्तौ प्रेरितौ गत्वा तेन २२
यत् कथितं तदनुरूपं प्रापतुः । तौ तु यदा तं गर्दभवत्समुच्चतां २३
तदा तत्स्वामिन ऊचुः, कुतो गर्दभवत्सं मुञ्चथ? तौ प्रावृत्तुः, अनेन २४
प्रभोः प्रयोजनमस्ति । ततः परं तौ तं गर्दभवत्सं यीशोः समीपं २५
गिन्यतुस्तपृष्ठे च खवासांसि क्षिप्त्वा यीशुं तदुपर्युपवेशयामासतुः ।
तस्य यात्राकाले च जनाः खवस्ताणि मार्गे तस्तहः । ततः परं २६
यदा स जैतुनपर्वतादवरोहणमार्गस्य सन्निधावुपातिष्ठत, तदा हत्तः २७
श्रिथ्यनिवहः शानन्दं पूर्वदृष्टानां सर्वेषां प्रभावसिद्धकर्षणां कार-
णादीश्वरस्य स्तवं कीर्त्तयितुमारभ्य बभाषे, धन्यो राजासौ यः प्रभो २८
नास्मादायति, स्वर्गं शान्तिरुर्द्धलोके च माहात्म्यकीर्त्तनं भूयात् ।
जनताया मध्यात् तदा केचित् फरीशिनस्तमवादिषुः, शूरो, २९
ख्रिश्चिण्यन् तर्जयतुं । स तु प्रतिभाषमाणस्तान् जगद, युष्मानहं ३०
ब्रवीमि, अमौ यदि त्वष्णीभवन्ति, प्रस्तरास्तर्हि प्रक्षोभ्यन्ति ।

- ४१ ततः परं स यदा निकटस्थोऽभूत् तदा पुरीं निरीक्ष्य तासु-
 ४२ दिश्य कन्दमवतीत्, यत् तव शान्तिजनकं कथं तन्न त्वयाप्यनुभूतं ?
 अस्मिन् त्वदीयदिवस एव कथं नानुभूतं ? तत् त्वधुना तव दृष्टितः
 ४३ प्रच्छन्नं । यत उपस्थास्यन्ति त्वां तानि दिनानि येषु तव शत्रवस्त्व-
 ४४ त्परितः प्राकारं रचयिष्यात् त्वां वेष्टयिष्यन्ति समन्ताद्रोत्स्यन्ति च,
 त्वां त्वदन्तःस्थान् तव शिशुंश्च भूमिभात् करिष्यन्ति, त्वन्मध्ये प्रस्तर-
 स्थोपरि प्रस्तरं नैकमपि शेषयिष्यन्ति च, यतो हेतोस्त्वदीयतत्त्वा-
 ४५ वलोकनस्य समयस्त्वया नानुभूतः । अथ स धर्मधाम प्रविश्य तत्र
 ४६ क्रयविक्रयकारिणो वहिष्कृत्य प्रवृत्ते, तांश्चाववीत्, लिखितग्रन्थो,
 गृहं यन्मामकीनं तद् भविता प्रार्थनागृहं ।

तन्तु युष्माभिरकारि दस्यूनां गङ्गरः ।

- ४७ ततः प्रभृति स प्रत्यहं धर्मधामनृपादिशत् । मुख्ययाजकास्तु
 ४८ शास्त्राध्यापकाः प्रजानां प्रथमास्तु तं नाशयितुमयतन्त, तथापि किं
 कर्त्तव्यं तन्निर्णेतुं नाशकुर्वन्, यतः सर्वजनस्तदुपदेशमवण आसक्त
 आसीत् ॥ १८ ॥

यिरुशलेमे यीशोवरुपदेशनम् ।

यीशोः जमताविषयिणी शिक्षा ।

- २०१ तत्कालस्य कस्मिंश्चिद्विषये स यदा धर्मधामि जनानां श्रवयत्
 सुसंवादमज्ञापयञ्च, तदा मुख्ययाजकाः शास्त्राध्यापकाः प्राचीनास्तु
 २ तमुपस्थाय जगदुः, अस्मान् वद, केनाधिकारेण करोषि त्वं कर्त्ता-
 ३ ष्येतानि ? को वा तुभ्यं तमधिकारं दत्तवान् ? यीशस्तु प्रतिभाष-
 माणस्तानवादीत्, युष्मानहमपि कथामेकां प्रच्छामि, मच्चं तदुत्तरं
 ४ दत्त । योहन्स्य स्थापनं किं स्वर्गोत्पन्नमासीदुत मनुष्योत्पन्नं ? ते
 ५ तदा मिथो विचारयन्तोऽवदन्, तत स्वर्गोत्पन्नमिति युक्ते सोऽस्मान्

प्रच्छति, यच्च तर्हि तस्मिन् किमर्थं न विश्वसितवन्तः ? तत्तु मनु- १
 व्योत्पन्नमित्युक्ते सर्वजनोऽस्मान् प्रक्षरैराहत्य मारयिष्यति, यतो
 योहनो यद् भाववादी तत् सर्व्व ईदं प्रतीयते । तत् ते प्रत्यवदन् ०
 तत् कुत उत्पन्नं तन्न जानीमः । यौशुरनेन तानवादीत्, नाहमपि ८
 युष्मान् ज्ञापयामि, करोम्यहं सर्व्वमेतत् केनाधिकारेण ।

गृहस्थानीकषकाणां दृष्टान्तः ।

ततः स जनेभ्यो दृष्टान्तकथाभिमां कथयितुं प्रवृत्ते, नरः ८
 कश्चिद् द्राक्षालता रोपयन् द्राक्षोद्यानं चकार, कृषकेषु करदायिषु
 तत् घुमर्थं च दीर्घकालार्थं देशान्तरं जगाम । फलकाले च कृषका १०
 यद् द्राक्षोद्यानोत्पन्नफलानामंशं तस्मै दद्युस्तदर्थं स तेषां समीपं
 दास्यमेकं प्राहिणोत्, कृषकास्तु तं प्रहृत्य रिक्तहस्तं विशसृजुः । पुनः ११
 सोऽपरमेकं दास्यं प्राहिणोत्, ते तु तमपि प्रहृत्य न्यसृत्य च
 रिक्तहस्तं विशसृजुः । पुनः स तृतीयमेकं प्रेषयामास, ते तु तमप्य- १२
 क्षौराहत्य वहिर् निष्चिचिपुः । उद्यानस्य स्वामी तदा बभाषे, किं १३
 करवाणि ? मम प्रियं पुत्रं प्रहेष्यामि, किंस्त्रित् तं दृष्ट्वा त
 आदरिष्यन्ते । कृषकास्तु तं दृष्ट्वा परस्परं तर्कयन्तोऽवदन्, असाधु- १४
 न्तराधिकारी, समायात, हन्यतामसावस्माभिलेन रिक्तमस्त्राकं १५
 भविष्यति । ततः परं स तैर् द्राक्षोद्यानाद् वहिर् निष्चिन्नो हतश्च ।
 तद्रोद्यानस्य, स्वामी, तान् प्रति किं करिष्यति ? स आगत्य तान् १६
 कृषकान् संहरिष्यति, द्राक्षोद्यानमन्येषु समर्पयिष्यति च । तच्छ्रुत्वा १७
 जना अवदन्, मैवं भवतु । स तु तान् अवलोक्य व्याजहार, किं
 तर्हीतद् यन्निखितमासे,

गृहनिष्ठादभिलोकै र्यः पाषाणो निराकृतः ।

च. एव. गृहकोणस्थः प्रमुखः प्रक्षरोऽभवत् ॥

- १८ प्रक्षरे तस्मिन् यः कश्चित् पतिय्यति स खण्डग्रो भग्गो भविष्यति,
 १९ प्रक्षरस्य स यस्मिन् पतिय्यति तं सधूर्णथिय्यति । मुख्ययाजकाः शास्त्रा-
 ध्यापकाश्च तस्मिन्नेव दण्डे तस्मिन् हस्तार्पणं कर्तुमयतना, जनेभ्यस्त्व-
 विभ्युः, यतः स तानुद्दिश्यामुं दृष्टान्नं कथितवानिति तैरबोधि ।

शासनकर्तृन् प्रति कर्तव्यविषयिणी शिक्षा ।

- १० अथ शास्त्रे हस्ते देशाध्यवस्थाधिकारे च तं समर्पयितुमिच्छवत्सो
 समाख्येय वाक्पाशेन यत् तं धरेयुस्तदर्थं कपटधार्मिकवेद्यान्
 ११ कतिपयान् प्रणिधौन् प्रेषयामासुः । ते तं पप्रच्छुः, भो गुरो, वयं
 जानीमो यद् भवान् खजु भाषते उपदिशति च, सुखापेक्षां न
 १२ कुर्वतेऽपि तु सत्येतेश्वरस्य मार्गं शिचयति । अस्माभिः कैसराय
 १३ करदानं विधेयं न वेति ? स तु तेषां धूर्ततां बुद्ध्या तान् जगद,
 १४ किमर्थं मां परीक्षध्वे ? सुद्रामेकां दौनाराख्यां मां दर्शयत । अथ
 १५ कस्य मूर्तिं लेखनञ्च भातः ? ते प्रत्युष्टुः, कैसरस्य । तदा स
 तानब्रवीत्, दत्त तर्हि कैसराय यद्यत् कैसरस्य, दत्त चेश्वराय
 १६ यद्यदौश्वरस्य । ततस्ते जनानां समक्षं वाक्पाशेन तं धत्तुं नाशक्रुवन्,
 तस्य प्रत्युत्तरे विस्मिता मौनौबभूवुश्च ।

परकालविषयिणी शिक्षा ।

- १० अथ पुनस्त्यानमनज्जीकुर्वाणाः केषित् सङ्किकिनो निकटमागत्य
 १८ तं पप्रच्छुः, भो गुरो, मोश्विरस्मदर्थं लिखितवान्, कस्यचित् कृत-
 दारो भ्राता यदि निःसन्तानो भियते, तर्हि तस्य भ्राता तां
 १९ जायामुदुह्य स्वभ्रात्रे वंशमुत्पादयिष्यतीति । वाढं, सप्त भ्रातर
 २० आसन् । प्रथमस्य विवाहं कृत्वा निःसन्तानो ममार । द्वितीयस्तदा
 २१ तस्य जायां लेभे, सोऽपि निःसन्तानो ममार । ततस्तृतीयस्यां लेभे ।
 २२ इत्यमेव ते सप्त नराः सन्तानान्त्यक्त्वा मसुः ।, सर्वेषां पश्चात् सा

योषिदपि ममार । अतः पुनस्त्याने सा तेषां कस्य भार्या भवेत् ? ११
 यतस्ते सप्त तामुदूढवन्तः । यीशस्तदा तान् प्रत्यवादीत्, एतद्युगस्य २४
 सन्ताना उदहन्त्युदुहन्ते च, ये त्वस्य युगस्य मृतोत्थानस्य च १५
 भागित्वमर्हन्तीति प्रतिपन्नास्ते नोदहन्ति नोदुहन्ते वा, न शक्यं
 हि तैः पुन मर्त्तुमपि । वास्तवं स्वर्गदूतैस्तुल्यास्त ईश्वरस्य सन्तानाश्च १६
 जाताः, यतस्ते पुनस्त्यानस्य सन्तानाः । मृतास्तु यदुत्थाप्यन्ते तत् १७
 स्तम्भवृत्तान्ते मोक्षिनापि, सूचयाञ्चक्रे, यतस्तेन प्रभुरब्राह्मणेश्वर
 इस्हाकस्य चेश्वरो याकोबस्य चेश्वर इत्यभिधीयते । ईश्वरो न १८
 मृतानामपि तु जीवतामौश्वरोऽस्ति, यतस्तस्मै सर्वे जीवन्ति । १९
 ग्रास्त्राध्यापकाणां केचित् तदा प्रत्युचुः, भो गुरो, सम्यगुक्तं भवता । २०
 ततः प्रभृति पुनस्तं किमपि प्रष्टुं ते नोत्सेहिरे ।

यीशुना श्रवणां निरुत्तरकरणम् ।

स तु तानवादीत्, जनाः ख्रीष्टं कथं दायूदस्य पुत्रं वदन्ति ? ४१
 गीतयन्त्रे हि स्वयं दायूद इत्थं व्याहरति, ४२

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।

त्वच्छून् पादपीठं ते यावन्न हि करोम्यहं । ४३

अवतिष्ठस्व तावत् त्वमासीनो मम दक्षिणे ॥

अतएव स दायूदेन प्रभुरित्याभिधीयते, कथं तर्हि स तस्य ४४
 पुत्रो भवेत् ?

ततः परं स हस्तस्य प्रजावृन्दस्य कर्णगोचरे स्वशिष्यानाह, यूयं ४५
 ग्रास्त्राध्यापकेभ्यः सावधाना भवत, रोचयन्ति ते महापरिष्कदे ४६
 विहारम्, आकाङ्क्षन्ति च हृदयैर्विवन्दनानि समाजगृहेषु श्रेष्ठासनानि
 भोज्येषु च श्रेष्ठस्थानानि । ते विधवानां गृहाणि यजन्ति, कलाश्च ४७
 सुदीर्घं प्रार्थयन्ते । विचारे ते घोरतरं दण्डं लप्स्यन्ते ॥ १० ॥

दानश्रीसताविषयिणी श्रिता ।

२१^१ अथ स ऊर्द्धदृष्टिं कृत्वा धनागार उपहारान् निक्षिपतो
 १ धनिनो ददर्श विधवास्रैकां दरिद्रां ददर्श या चोधिष्ठमुद्रादथं
 २ तत्र न्यक्षेप्सीत् । ततः स उवाच, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, दरिद्रेथं
 ४ विधवा सर्व्वभ्योऽधिकं निक्षिप्रवती, यतः सर्व्वं प्रयोजनातिरिक्तं
 किञ्चिदीश्वरोद्देश्योपहारेषु निक्षिप्रवन्तः, इयन्तु प्रयोजनौघस्याभा-
 वेऽपि सर्व्वस्वं निक्षिप्रवती, जीविकां हृत्नामेव ।

यिरुशलेमस्य विनाशः यीशोः पुनरागमनमपि श्रिता ।

- ५ अथ धर्मधाम रुचिरैः प्रस्तरेषुसृष्टद्रव्यैश्च शोभितमिति कैश्चित्
- ६ कथिते स व्याजहार, अत्र युष्माभि र्यच्छहस्यते तन्मध्ये यदा प्रस्तरोपरि
 प्रस्तर एकोऽप्यनिपातयितव्यो न विहायिष्यते, तादृशानि दिना-
- ७ न्यायास्यन्ति । ते तदा तं पप्रच्छुः, गुरो, वाढं, कदा तत् सम्भ-
- ८ विय्यति ? किं वाभिज्ञानं तत्सम्भवकाण्य ? स उवाच, सावधाना-
 स्तिष्ठत, मा भ्राम्यत, यतो बहवो मन्त्रामध्वजिन आगत्य वदियन्त्यहं
- ९ सः, समयस्य निकटमागत इति । तद्युयं तान् मानुगच्छत । यदा
 च युद्धानामुपपन्नानाञ्च किंवदन्तीं श्रोष्यथ तदा मा चक्षत, यत
 एतानि प्रथममवश्यम्भावीनि, न त्वापाततः परिणामो भविष्यति ।
- १० स तदा तान् जगाद, जातिर्जातिर्विद्वद् राज्यञ्च राज्यञ्च
- ११ विद्वदुत्थास्यति, स्थाने स्थाने च महाभूकम्पा दुर्भिक्षाणि मार्यञ्च
 भविष्यन्ति, गगनाच्च महान्ति भौषणान्यभिज्ञानानि च सम्भवि-
- १२ ष्यन्ति । सर्व्वस्मादेतस्मात् प्राक् तु मनुष्या युष्मासु हस्तानर्पयिष्यन्ति
 समाजगृहेषु कारासु च निधास्यन्त उपद्रोष्यन्ति च युष्मान् राज्ञां
- १३ शासृणाञ्च समक्षं नेतव्यान् मन्त्रामकारणात् । तन्तु युष्मत्पत्नीयसा-
- १४ स्त्र्येण परिणतं भविष्यति । ततो यूयं मनःस्विदं निश्चिनुत यत्

स्वपक्षवादार्थं युष्माभिः प्राक् न चिन्तयितव्यं । यतो युष्माकं सर्वेऽपि १५
 विपक्षा यस्य प्रतिकूलवादं प्रतिरोधं वा कर्तुं न शक्यन्ति, तादृशं
 वक्तुं ज्ञानञ्च मयैव युष्मभ्यं दायिष्येते । यूयन्तु पितृभ्यामपि भ्रातृभिः १६
 भ्रातिभिः बन्धुभिश्च समर्पयिष्यध्वे, युष्माकं केचित् घानिष्यन्ते । यूयञ्च १७
 सर्वेषां देवपात्राणि भविष्यन् मन्त्रामकारणात् । न तु विनश्यति १८
 युष्माकमेकोऽपि शिरोरुहः । स्वधैर्येण यूयं स्वप्राणान् अर्जयिष्यथ । १९

यदा तु यिरूशलेमपुरीं प्रतनाभिर्वेष्टितां द्रक्ष्यथ, तदा तस्य २०
 उच्छिन्ति रश्मिकटमागता तज्जानीत् । तदा यिहूदिद्यानिवासिनः २१
 पञ्चास्य पर्वतानाग्रयन्तु मनुष्यास्य पुर्यां मध्ये वर्त्तमाना निर्गच्छन्तु
 ग्रामेषु वर्त्तमानास्य तां मा प्रविशन्तु । यतो यद्यस्तिखितमास्ते २२
 तत्सर्वस्य सिद्धये तान्यधर्माप्रतीकारस्य दिनानि भविष्यन्ति । भवि- २३
 ष्यन्ति च दिनेषु तेषु गर्भिण्यः सन्त्यदायिन्यस्य सन्तापभाजनानि ।
 यतो मेदिन्यां महादुर्गति भविष्यति कोपस्य जातिमिमां प्रति ।
 जना अश्रियस्ताः पतियन्ति वन्द्यीकृताः सर्वजातिषु (विक्रायिष्यन्ते) २४
 च । परजातीनां कालस्य यावदपूर्णः स्थास्यति, तावद् यिरूशलेमं
 नित्यं परजातीनां चरणैर् मर्दयिष्यते । सूर्ये चन्द्रे नक्षत्रेषु चाभि- २५
 ज्ञानानि भविष्यन्ति, भूतलेऽपि जातीनां सङ्कोचो व्याकुलानां २६
 समुद्रस्य नादचलनयो र्मनुष्येषु च प्राणत्यागिषु भयाद् भ्रमण्डल-
 माक्रमिष्यन्तीनां (विपदां) प्रतीक्षणाञ्च, यतो गगनस्य बलानि
 विचलियन्ति । तदा च महासामर्थ्यप्रतापाभ्यां सार्द्धं मेघरथेना- २७
 गच्छन् मनुष्यपुत्रस्ते लक्षयिष्यते । एतत्सम्भवसारम्भे तु यूयमूर्द्ध्व- २८
 भूय शिरांस्तुषीकुर्वत, यतो युष्माकं मुक्तिरासञ्जा ।

पुनः च तेभ्यो दृष्टान्तं कथयामास, सडुम्बराः सर्वे दृष्टास्य २९
 युष्माभिरासौच्यतां, ते स्वष्टं पञ्चवानुत्पादयन्तीति दृष्ट्वा स्वयं २०

११ जानीय यूयमासन्नः यौगकाश्च इति । तथैव यूयमपि यदैतत्सर्वस्य
 १२ सम्भवं द्रष्टव्यं ज्ञातव्यं तदा यदीश्वरस्य राज्यं समीपस्थं । युष्मानहं
 सत्यं ब्रवीमि, यावत् सर्वमेतन्न सम्भवति तावन्न व्यत्येय्यन्ति मानवा
 १३ एतत्काशिकाः । यावापृथिव्यावत्येय्यतः, मम वाक्यानि तु नैवा-
 १४ त्येय्यन्ति । धूयन्तु स्वार्थं सावधाना भवत, नोचेत् युष्मच्चिन्तानि
 मद्यभारेण मन्ततया जीविकाजन्यचिन्ताभिर्वा जडीभविष्यन्ति,
 १५ तथा सति स दिवसः सहसा युष्मानुपस्थास्यति । यतः कूटपाशवत्
 १६ स भूतलस्य सर्वचासीनानां सर्वेषामुपरि वर्त्तिष्यते । अतो यूयं
 जाग्रतः स्थित्वा सर्वकाले तथा प्रार्थयध्वं यथा विचार इदं निश्ची-
 येत यत् सर्वाष्टेतानि भाविदुःखानि तरितुं मनुष्यपुत्रस्य समञ्चं
 स्थातुञ्च यूयमर्हच ।

१७ तदा स प्रत्यहं धर्मधामन्युपदिशन् दिवसमयापयत्, जैतुना-
 १८ खगिरिं निर्गत्य च तत्र रात्रिमयापयत् । प्रत्यूषे च सर्वजनो
 धर्मधात्रि तस्य वाक्यान्याकर्णयितुं तस्य समीपमागच्छत् ॥ २१ ॥

यौगोः श्रेष्ठः खभोगः सुलुप्तः ।

२२१ निष्किल्लपूपानां पर्वं तदासन्नमासीत्, तस्य नामान्तरं
 १ पास्रवेति । मुख्ययाजकाः शास्त्राध्यापकाश्च यौगो र्यापादनस्योपा-
 यमगवेषयन्, यतस्ते जनेभ्यो भीता आसन् ।

ईष्करियोतीययिह्मदा इत्यभिधो नरस्य विश्वासघातिलम् ।

२ अथ श्रैतानो दादशानां श्रेष्ठां गणितमौष्करियोतीयाभिधं
 ४ यिह्मदाम् आविवेश । स च मुख्ययाजकानां सेनापतीनाञ्च समीपं
 ५ गत्वा तेषु तत्समर्पणस्योपायमधि तैः संल्लाप । ततस्ते इषं गत्वा
 ६ तस्मै इयं दातुमङ्गीचक्रुः । सोऽपि सन्नतो बभूव, जनताव्यतिरे-
 केण तेषु तत्समर्पणार्थमवकाशं प्राप्तुमयतत च ।

निसारपर्वपावनं प्रभोर्भोष्यस्त्रायनम् ।

ततः परं निष्किलपूपानां दिनमुपतस्थे यदा निसारोत्सवीथो ०
मेधो घातयितव्यः । यौशस्तदा पित्रं योहनश्चेदमादिशन् प्राहि- ८
षोत्, युवां गत्वास्मदर्थं निसारोत्सवीथं भोष्यं सञ्जीकुरुतं तद-
स्माभि र्थया भुज्येत । तौ तं पप्रच्छतुः, भवदिच्छातः कुचावाभ्यां ९
सञ्जीकर्त्तव्यं ? स तावदादौत्, पश्यतं युवयो नगरं प्रविष्टयो जल- १०
पूर्णे कलसं वहन् कश्चिन्नरो युष्मासुखमुपस्थास्यते, स यद् गृहं
प्रवेक्ष्यति, तदभ्यन्तरं यावद् तमनुगच्छतं, गृहस्त्रामिनश्च वदतं, गृह ११
भवनं पृच्छति, कुत्र तदतिथिगृहं यचाहं स्त्राग्निः सार्द्धं निसारो-
त्सवीथं भोष्यं भोष्ये ? स तदा वा भूमित उच्चतरामासनेः सज्जितां १२
गृहतीं ग्राह्यां दर्शयिष्यति । तत्रैवोपकल्पयतं । ततस्तौ गत्वा तेन १३
यत् कथितं तदनुरूपं दृष्ट्वा निसारोत्सवीथं भोष्यं सञ्जीकृतुः ।

समये त्वपस्थिते स भोक्तुमुपविवेश दादश प्रेरिताश्च तेन सार्द्धं १४
मासन । स तदा तानुवाच, दृढाकाङ्क्षयेदं मया प्रत्याकाङ्क्षितं १५
यन्मम दुःखभोगात् प्राग् युष्माभिः सार्द्धमिदं निसारोत्सवीथं भोष्यं
भुञ्जीथ । युष्मानहं ब्रवीमि, तद् यावदौश्वरस्य राज्ये सिद्धं न १६
भविष्यति तावन्मया नैव भोक्ष्यते पुनः । ततः परं स पानपात्रं १७
गृहीत्वा धन्यवादं कृत्वा जगाद, गृहीतेतन्मियो विभजध्वं च । यतो १८
युष्मान् ब्रवीमि, इतः परं यावदौश्वरस्य राज्यं नोपस्थास्यते तावद्
गोस्तनीजतोत्पन्नो रसो मया न पायिष्यते । ततः परं स पूषमा- १९
दाय धन्यवादं कृत्वा च तं भङ्गा तेभ्यो ददौ वभाषे च, एतन्मम
शरीरं यद् युष्मदर्थं दीयते । मम स्मरणार्थमिदं कुरुत । भोजनात् २०
परञ्च स तथैव पानपात्रमादाय वभाषे, पानपात्रमेतन्मम शोषितेन
स्थापितो नूतनो नियमः, युष्मदर्थं तद् विस्त्रायते ।

११ अपि च पश्यत, मत्समर्पयितुं हस्तो मया सार्द्धं भोजनमग्ने
 १२ वर्त्तते । यथा निरूपितं यथैव मनुष्यपुत्रः प्रयाति, नरेण येन तु
 १३ स समर्थते स सन्तापपात्रं । ततस्तेषां कस्तन् करिष्यत्येतदधि ते
 मिथो विचारयितुमादेभिरे ।

१४ पुनस्तेषां को महान् मान्यः, एतदधि तेषु वादानुवाद उत्पदे ।
 १५ स तु तान् जगाद, परजातीयानां राजानस्तेषामुपरि प्रभुत्वं कुर्वते,
 १६ तेषां कर्तृत्वकारिणश्च हितकरा इत्यभिधीयन्ते । यूयन्वीदृग्भावा
 १७ मा भवत । प्रत्युत युष्मद्मध्ये यो महान् स कनिष्ठ इव भवतु, यश्च
 १८ नायकः स परिचारक इव भवतु । कतरो हि महान्, भोज्ये च
 आसीनोऽस्त्ययवा यः परिचरति ? किं न स य आसीनोऽस्ति ?
 १९ युष्माकं मध्ये त्वहं परिचारक इव वर्त्ते । मत्परीक्षासु तु यूयं
 स्थिरभावेन मया सार्द्धमवस्थितास्ततो यथा मम पिता मम दाय-
 २० वद् राज्यं दातुमङ्गीकृतवान्, तथाहं युष्मभ्यं दातवदिममधिकारं
 दातुमङ्गीकरोमि, यन्मम राज्ये यूयं मया सार्द्धं मम भोजनमग्ने
 भोक्ष्यध्वे पास्यथ च, सिंहासनेष्व्यासीना इत्यायेलस्य द्वादशानां
 वंशानां विचारं करिष्यथ च ।

२१ ततः परं प्रभु ब्रूयात्, शिमोन, शिमोन, पश्य, शैतानस्तित-
 २२ उना शस्यमिव चालयिष्यन् युष्मान् लभ्यं ययाचे, अहन्तु त्वदर्थं
 तथा प्रार्थितवान् यथा तव विश्वासो न विक्षुण्णेत । त्वमपि स्वसमये
 २३ प्रत्यावृत्तस्तत्र भ्रातृन् सुस्थिरौकुह । स तु तमाह, प्रभो, भवता
 २४ सार्द्धमहं कारामपि मृत्युमपि च गन्तुमुद्यतोऽस्मि । स त्वाच,
 पित्र, त्वामहं ब्रवीमि, त्वं यन्मां जानासि तत् चित्तलो यावज्जान-
 ङ्गीकरिष्यमि तावत् कुङ्कुटोऽद्य न रविष्यति ।

२५ ततः परं स तानुवाच, यदाहं युष्मान् मृद्राधारं चेलसमुत्क-

सुपानहौ च विना प्राहिण्वं, तदा युष्माकं किं कस्याप्यभावो जातः ? ते प्रत्यूचुः, न जातः । स पुनस्तानवादीत्, अधुना तु यस्य १९ सुद्राधारोऽस्ति स तं गृह्णातु चेत्तस्मिन्मुटकञ्च तथा । यस्य तु नास्ति २० स खवस्त्रं विक्रीणालसिञ्च क्रीणातु । यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, मामध्येतेनापि सिद्धेन भवितव्यं यल्लिखितमाले,

अधर्माचारिणां मध्ये सोऽप्येको गणितोऽभवत् ॥

यतो मामधि यद्यस्त्रिरूपितं तत्परिणामः सिध्यति । तेऽवादिषुः, २२ प्रभो, पश्वत्तु दावसी विद्येतै । स तानब्रवीत्, तत् पर्याप्तम् ।

नेत्त्रिमान्युषाने यौशोर्भर्माग्निकदुःखम् ।

ततः परं स निर्गत्य स्त्रीरौत्यनुसारेण जैतुनपर्वतं ययौ तच्छि- २८
व्यस्य तमनुजग्मः । गन्तव्यं स्थानं प्राप्तञ्च स तानवादीत्, यूयं तथा
प्रार्थयध्वं यथा परीक्षां मा प्रविशेत । अनन्तरं स प्रायेण प्रस्तरक्षेप- ४०
स्थानमन्तरं कुर्व्यस्तेभ्यः पृथग् बभूव जानुंगी पातयित्वा चेदं भाष- ४१
माणः प्रार्थयाञ्चक्रे, पितः पानपात्रमिदं मत्तोऽपसारयितुं यदि तव ४२
मतिर्भवेत् ! तथापि न मम वाञ्छापि तु तवैव वाञ्छा सिध्यतु ।
तदा स्वर्गात् तस्मै बलदाता द्रुत एकस्तस्मै दर्शनं ददौ । स च ४३
प्राणपणेन चेष्टमान एकाग्रतरं प्रार्थयत । तस्य स्नेदस्य बभूव भूमौ ४४
पतद्भिः शोणितविन्दुभिः सदृशः । ततः परं स प्रार्थनात् उत्थाय ४५
शिथिलाणां समीपं गत्वा तान् श्लोकान्निद्राणान् ददर्श बभाषे च, किमर्थं
निद्राय ? उत्थाय तथा प्रार्थयध्वं यथा परीक्षां न प्रविशेत । ४६

‘यौशोः शत्रुहन्ते समर्पयम् ।

स यदैतदभाषत, पश्य तदा जनतोपतस्थे, तदप्ये च दादश- ४७
नामेकोऽर्थतो यिद्धदा इत्यभिधो नरोऽब्रवीत्, यौशुं चुम्बितुञ्च तद-

- ४८ मिकमाजगाम । यीशुस्तु तमाह, रे थिद्दा, चुम्बनेन किं मनुष्यपुत्रं
 ४९ शत्रुषु समर्पयसि ? तदा यद् भवितव्यं तत्सङ्गिभिः कैसित् तद् दृष्ट्वा
 ५० स पृष्टः, प्रभो, अस्माभिः किं कृपाणाघातः कर्त्तव्यः ? तेषामेकस्य
 महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य दक्षिणं कर्णमवचिच्छेद । यीशुस्तु
 ५१ प्रत्युवाच, एतद् यावन् मामनुजानीत । इत्युक्त्वा स तस्य कर्णं स्पृष्ट्वा
 ५२ तं निरामयं चकार । अनन्तरं यीशुः स्वसमीपमभ्यागतान् मुख्य-
 याजकान् धर्मधामरचकान् सेनापतीन् प्राचीनांश्च जगाद, दस्यु
 धरिष्यन्त इव यूयं किमधीन् यष्टींश्चादायागताः ? अहन्तु प्रत्यहं
 ५३ धर्मधात्रि युष्माभिः सार्द्धमासं, तदा यूयं मदिदृढं हस्तान् न
 प्रासारयत । अपि त्वयं युष्माकं समयोऽन्धकारस्य चाधिपत्यम् ।

पितरं यः यीशुः विह्वलोऽस्मीकृतः ।

- ५४ ते तु तं धृत्वापनीय महायाजकस्य गृहं प्रवेशयामासुः, पिचस्व
 ५५ दूरात् तमन्वगच्छत् । तच्च प्राङ्गणस्य मध्ये जनेषु वङ्गिं प्रज्वाल्यै-
 ५६ कत्रोपविष्टेषु पिचस्त्रेषां मध्य उपविवेश । दासौ काचित् तदा तमा-
 लोकस्य पुरस्तादुपविष्टं निरौध्य तं प्रत्येकदृष्टिं कुर्वन्ती व्याहार्षीत्,
 ५७ असावपि तेन सार्द्धमासीदिति । स त्वगङ्गीकुर्वन्प्रवीत्, नारि, तं
 ५८ न जानामि । क्षणात् परमन्यः कसित् तं दृष्ट्वा जगाद, त्वमपि
 ५९ तेषामेक इति । पिचस्त्रवाच, नर, नाहमस्मि । ततः परं व्यतीतायां
 प्रायेणैकस्या घटिकायामपरः कसिद् दृढतरं व्याहार्षीत्, नूनमसा-
 वपि तेन सार्द्धमासीत्, असौ हि गाक्षीलीय इति । पिचस्त्रवादीत्,
 ६० नर, न जाने त्वया यदुच्यते । तस्मिन्नित्यं भाषमाणे सहसा कुकुटो
 कराव, प्रभुश्च मुखं परावर्त्य पिचं समासलोकयामास । पिचस्तदास्मा-
 ६१ र्षीत् प्रभोस्तद् वाक्यं यत् स तेनोक्तः, यथा, कुकुटरावात् प्राक् त्वं
 ६२ चिह्नलो भां प्रत्याख्यास्यसीति । ततः पिचो वह्निर्गत्वा, तीव्रं करोद ।

याजकदेशाध्यक्षमहं यीशोर्विचारः ।

अथ यीशो रक्षणे नियुक्ता नरा उपहसितुं प्रवृत्तास्तं प्राहरन् १२
वस्त्रेण तस्य शिर आच्छाद्य चास्यमताडयन् तमपृच्छन्सु, कस्मां १३
'ताडितवान् ? भावोऽस्या तद् वद । एतदन्यान्यापि निन्दासूचकवर्णांसि १४
बहूनि तं प्रति तैरुचिरे ।

जाते पुन दिवसे जनानां प्राचीनवर्गो मुख्ययाजकाः शास्त्रा- १५
ध्यापकाश्च समागत्य ख्रीष्टसभामानास्य तं जगदुः, त्वं 'यदि ख्रीष्ट- १६
सर्वज्ञानं वद । स तु तानुवाच, मयोक्ता अपि यूयं न विश्वसिष्यथ, १७
पृष्टास्तुपि मां न प्रतिवदिष्यथ नापि वा मोक्षयिष्यथ । इतः प्रमृति १८
मनुष्यपुत्र ईश्वरस्य प्रभावस्य दक्षिण आसीनः स्थास्यति । अनेन सर्वे १९
व्याहर्तुः, त्वं तर्हि किमीश्वरस्य पुत्रः ? स तामवादीत्, यूयं (तथ्यं)
व्याहरथ, यतोऽहं सोऽस्मि । तदा ते प्राङ्, साक्ष्येणाधिकेनास्माक २०
किं प्रयोजनं ? वयमेव तस्य सुखान्निर्गतं वाक्यं श्रुतवन्तः ॥ २२ ॥

ततः परं तेषां कर्तृत्वं निकर उत्थाय तं पीलातस्य समी- २३
पमनैषीत् तस्य विरुद्धञ्च तेऽभियोगं कुर्वन्तो भाषितुमारेभिरे, २४
लक्षितोऽयमस्माभि र्यद् राजा ख्रीष्टोऽहमिति व्याहरन्त्यं जाति-
मिमासुन्मार्गगामित्वे प्रव्रत्तयति कैसराय करदानं निवारयति च ।
पीलातस्तदा तं पप्रच्छ, त्वं किं विद्मदीयानां राजा ? स तं प्रति- २५
वभाषे, भवांस्तथ्यं व्याहरति । ततः पीलातो मुख्ययाजकान् जननि- २६
वहंश्च जगद, नरेऽस्मिन् मया कोऽपि दोषो न लक्ष्यते । ते तु
गाढतरमवदन्, स प्रजा उत्तेजयति, गालीलत आरभ्येतत् स्थानं २७
अवद् विद्मदीयायाः सर्वत्रोपदिशति च । इत्थं गालीलस्य नाम २८
श्रुत्वा पीलातः पप्रच्छ, स नरः किं गालीलीयः ? ततः स हेरो- २९
दस्य कर्तृत्वाधीन इत्यवगम्य स तं हेरोदस्य समीपं प्राहिणोत्, ३०

- यतस्तेषु दिनेषु योऽपि थिरुशालेमेऽवर्त्तत । यीशुं दृष्ट्वा हेरोदो-
 ५ तौव जहर्षे, यत आदीर्घकालात् स तमदिदृक्षत, यतः स तमधि-
 बङ्गीः कथा अष्टृणोत्, तेन प्रदर्शितं किञ्चनाभिज्ञानं द्रष्टव्यमीत्या-
 ८ शापि तस्य सञ्जाता । तस्मात् स तं बङ्गप्रश्नानपृच्छत् । स तु तं
 १० किमपि न प्रर्थभाषत । अपि च तच्च स्थिता मुख्ययाजकाः शास्त्रा-
 ११ ध्यापकाश्चैकाग्रं तस्याभियोगमकुर्वन् । हेरोदस्तु स्वपैन्यानां साहा-
 य्येन तं पदवीकृत्योपजहास शुभ्रं प्रावारं परिधाप्य च तं पुनः
 १२ पीलातस्थान्तिकं प्रेषयामास । तस्मिन् दिने पीलातहेरोदौ परस्परं
 प्रणयिनौ बभूवतुः, यतस्तत्पूर्वं तौ परस्परं वैरमास्थितौ ॥
 १३ अथ पीलातो मुख्ययाजकान् नायकान् प्रजाजनञ्च समाह्वया-
 १४ ब्रवीत्, मनुष्योऽयं प्रजाजनस्य कुप्रवर्त्तक इव युष्माभि मन्दन्तिक-
 १५ मानीतः । पश्यत तु यूयमस्मिन् यान् दोषानारोपयथ मया
 युष्मत्समं विचारं कुर्वतास्मिन् नरे तेषां कोऽपि दोषो न लक्षितः,
 हेरोदेनापि न लक्षितः, यतोऽहं युष्मान् तस्थान्तिकं प्रेषितवान् ।
 १६ पश्यत च नापराद्धमनेन प्राणदण्डहेतुकं किमपि । अतोऽहमिमं
 १७ शासित्वा मोचयिष्यामि । प्रतिवत्सरन्तु पर्वणि तेषां तोषणार्थमेकस्य
 १८ मोचनं तेनावश्यं कर्त्तव्यमासीत् । अतस्तेषां कृत्स्नजनतोत्क्रोशन्ती
 १९ जगाद्, संहरेमं वाराब्बाश्चास्मदर्थं मोचय । नरः स नगरे मन्भू-
 तस्योपप्लवस्य नरहत्यायास्य कारणात् काराबद्ध आसीत् । पीला-
 २० तस्तदा यीशुं मोचयितुमिच्छंस्तान् पुनरुच्चैः सम्बोधयामास । ते
 २१ त्वच्चैर्जगद्, क्रुशमारोपयेमं, क्रुशमारोपथ । पीलातस्तृतीयवारं
 २२ तान् बभाषे, किं अपराद्धमनेन ? न लक्षितोऽस्मिन् मया प्राण-
 २३ दण्डहेतुकः कोऽपि दोषः । तदिमं शासित्वा मोचयिष्यामि । ते तु
 महाशब्दैरुपतामास्तास्य तस्य क्रुशारोपणं यथाचिरे, तेषाञ्च मुख्य-

वाजकानाञ्च शब्दाः प्रबभूवुः, पीसातश्च तेषां याज्जायाः साधनं १४
 भिक्षिकाय । इत्यमुपस्रवस्य नरहत्यायाञ्च कारणात् कारावद्धौ १५
 वो नरसौ याचितः स तेषां तोषणार्थं तेन मोचितः, यौशुस्तु
 तेषामभिज्ञाये समर्पितः ।

वीथोः कुशारोपणं चतुषः ।

अथ जना यदा तमपानयन्तदा ग्रामादागच्छन्तं श्रिमोनाभिधमेकं १६
 कुरीणीयं नरं धत्वा यौगोः पश्चाद् वद्वनार्थं तत्स्थान्त्रे कुशमर्या-
 मासुः । महान् जननिवहस्य तमन्वगच्छत् तन्मध्ये योषितोऽप्यासन्, १७
 तास्तदर्थं स्त्रवणांस्तदाद्यन् व्यस्रपंस्य । यौशुस्तु सुखं परिवर्त्य ता १८
 अभवौतु, भो थिरुग्राहमेस्य दुहितरः, मदर्थं मा इदितापि तु स्त्रार्थं
 स्वसम्मानवन्दार्थञ्च, यतः पश्यतायान्ति तानि दिनामि यदा जने १९
 वक्ष्यते, धन्या बन्ध्याः, धन्या जठरा अप्रसूताः, धन्याश्च स्तना
 अप्रदोहिताः । तदा मगुश्या गिरीन् सम्बोध्य वदिष्यन्ति, अस्मासु २०
 निपततेति, श्रैष्ठांश्च वक्ष्यन्ति, अस्मान् प्रच्छादयतेति । यतः सरसं
 त्वं प्रति यद्येतत् कियते, का तर्हि शुष्कस्य गतिं भविष्यति ? २१
 अपि च तेन सार्द्धमपरौ द्वौ दुष्कर्म्मिणौ व्यापादनायापानीयेताम् । २२ ।

ततः परं ते कपाळमित्यभिधं स्थानं प्राप्य तत्रैव तच्च तौ २३
 दुष्कर्म्मिणौ च कुशान्यारोपयामासुरेकतमं तस्य दक्षिणे, वामे
 चान्यतरं । यौशुस्तदोवाच, पितः, चमस्त्र तेषां, यतः किं कुर्वन्ति २४
 तच्च जानन्ति । अगन्तरं ते तस्य वासांसि विभजमाना गुटिका- २५
 पातमकार्षुः प्रजाजनाश्च निरीक्षमाणा अतिष्ठन् । तैः सार्द्धं नायका
 अपि तं न्यकुर्वन्तोऽवदन्, असावन्यास्तारयामास, यद्यसावौश्वरस्य
 वरितः स्त्रीष्टस्तर्त्तमानं तारयत् । वैनिका अपि तमुपस्रवन्त २६
 उपागत्यास्त्रसमुपाहरन्नावदंस्य, त्वं चेद् थिरुद्वीपानां राजा, तर्ह्या- २७

- १८ त्मानं तारय । तस्योर्द्धं च युनानीयै रोमीयैरित्रीयैश्चापरै किञ्चि-
तमिदं लेख्यमासीत्, यिह्मदीयानां राजायमिति ।
- १९ तेन सार्द्धमुदङ्गयो दुष्कर्मिणोरेकतरोऽपि तं निन्दन्नाह, त्वं यदि
२० यौष्टस्तर्थात्मानमावाञ्च तारय । अन्यतरस्तु तं भर्त्सयन्ब्रवीत्, ईश्वरा-
२१ दपि किं त्वं न विभेषि तेनैव दण्डेनाक्रान्तः ? आवां हि तदर्हं,
यत आवाभ्यां यद्यदपराङ्गं तदुपयुक्तानि फलानि भुज्यन्ते, अन्यन्ययुक्तं
२२ किमपि न कृतवान् । ततः परं स यौशुं जगाद, प्रभो, भवान्
२३ यदा स्मराजत्वेनायास्यति, तदा मां स्मरतु । यौशुश्च तमवादीत्,
त्वामहं सत्यं ब्रवीमि, अद्य त्वं परमदेशे मम सङ्गी भविष्यसि ।
- २४ तदा प्रायेणोपस्थितायां घटघटिकायां कृत्स्ने भूमण्डलेऽन्धकारः
२५ सञ्जातः, स नवमघटिकां यावदवतस्थे । सूर्यस्तदान्धकारमथो बभूव,
२६ मन्दिरस्य तिरस्करिणी च हिक्का द्विधा बभूव । यौशुस्योच्चरवमुदी-
रयन् व्याजहार, पितस्तव हस्तयोर्ममात्मानं समर्पयामि । इदमुक्त्वा
२७ स प्राणांस्तत्याज । तदितिवृत्तं दृष्ट्वा प्रतपतिरौश्वरं स्तवभुवाच,
२८ सत्यं, नरोऽसौ धार्मिक आसीत् । तत्कौतुकदर्शनार्थमेकचौभूता
जननिवहाश्च सर्वे तदितिवृत्तं निरीक्ष्य स्तववांसि ताडयन्तः प्रति-
२९ जग्मुः । आसंश्च दूरे तिष्ठन्तस्तत्परिचितजनाः सर्वे याश्च गाक्षीक-
तस्तेन सार्द्धमनुगतास्त्रासां काश्चिद थोषितस्तत् सर्वं निरीक्षमाणाः ।

वीश्रोः समाधिः ।

- ५० पश्य च यिह्मदीयानाम् अरिमायियानगराक्षर एको यौषेक-
५१ नामोपतस्थे । स मन्त्री किन्तु भद्रो धार्मिकश्च नरोऽमीषां मन्त्र-
५२ षाचाराभ्यामसमृक्कश्चासीत् स्वयमपीश्वरस्य राज्यं प्रतैक्षत च । स
५३ एव पीक्षातस्थान्तिकं गत्वा तं यौश्रो र्द्वेष्टं ययाचे । तमवरोक्ष्य च
सूक्ष्मावाग्रास वेष्टयामास, 'यद्यपि च प्राक् कोऽपि कदापि न ग्रथित-

स्नादुश्च तक्षिते श्रवागारे तं निदधाय । तद्दिनं सञ्जनदिनं, विश्रा- ५४
मवारस्थारम्भश्चासन्न आसीत् । गाक्षीकृतस्नेह सार्द्धमागता नार्यो- ५५
ऽप्यनुगच्छन्त्यस्तच्छ्रवागारमवलोकयामासुर्देहस्य कथं निधीयते तद्
ददृशुः । ततः परं प्रत्यावृत्त्य सुगन्धीनि द्रव्याणि तैलानि च सञ्जीवकः । ५६
तथापि विधानानुसारेण ता विश्रामवारे विश्राममसेर्वन्त ॥ २३ ॥

यीशोः पुनस्त्यानं स्वर्गारोहणञ्च ।

सप्ताहस्य प्रथमे दिने तृतीये प्रत्यूषे ताः सञ्जीकृतानि सुग २४१
न्विद्रव्याणि वह्न्यः श्रवागारान्तिकं जग्मुस्ताभिः सार्द्धमन्या अपि
काश्चिन्नार्योऽज्जन् । तदा ताः श्रवागारद्वारात् प्रस्तरमपसारितं १
लक्षयामासुः, प्रविश्य तु प्रभो यीशोर्देहं न ददृशुः । पश्य चात्र २
चिन्ताकुलासु तासु दीपपरिष्कृदवेष्टितौ द्वौ पुरुषौ ता उपतस्थतुः । ३
तासु च भीतासु भूमिं प्रति नतमुखीषु च तौ ता ऊचतुः, कथं ५
मृतानां मध्ये तं जीवितं गवेषयथ ? सोऽत्र नास्ति, स उत्पापित १
एव । पुरा गाक्षीले विद्यमानेन तेन यूयं यदुक्तास्तत् स्मरत । ७
स हि कथितवान्, मनुष्यपुत्रस्येदमवश्यम्भावि, यत् स पापिमनुष्याणां ८
करेषु समर्पयिष्यते, क्रुशमारोपयिष्यते च तृतीये दिने च पुनरु-
त्थास्यति । तदा तास्तस्मिन्नीः सस्मरुः ।

अनन्तरं ताः श्रवागारात् प्रत्यावृत्त्यैकादशभ्यः प्रेरितेभ्योऽन्येभ्यः ९
सर्वेभ्यश्च संवादं ददुः । मगदलीनी मरियम् घोहाना थाकोबस्य १४
माता मरियम् तासां सङ्गिन्योऽन्यास्येमा एव प्रेरितेभ्यः सर्वमेतत्
कथयामासुः । तेषां दृष्टौ तु तासां कथा प्रज्ञाप एव प्रत्यभात् ११
ते, च तासु न व्यसन्नम् । पित्रस्तथापि श्रवागारं प्रति दुद्राव, १२
प्रहस्य केवलं वस्त्रं खण्डान् भूमौ विस्तृतान् ददर्श, यच्च वृत्तं तच्च
मनसाश्चर्यं मन्यमानोऽपजर्गाम ।

- १३ पश्य च तस्मिन् दिवसे तेषां द्वौ नरौ थिरुशालेमात् कोश-
 १४ चतुष्टयव्यवहितमिषायूनामकं ग्राममगच्छतां । तावेतानि सर्व-
 १५ णीतिवृत्तान्यधि मिथः समक्षपतां । तथोरित्थं संक्षपत्यो विचारय-
 १६ त्योश्च स्त्रियं यीशुः समीपमागत्य ताभ्यां साङ्गं व्रजितुं प्रवृत्ते । तयो
 १७ नैवाणि तु तथा बह्वान्यासन् यथा तौ तमभिजातुं नाशङ्कतां । स
 तदा ताववादीत्, कास्ताः कथा व्रजनकाले या मिथो विचारयथो
 १८ विषयौ ? तदा क्रियपानामा तयोरेकतरः प्रतिभाषमाणस्तमवादीत्,
 एको भवान् प्रवासीव थिरुशालेमे वर्त्तमानोऽपि किं नावगतवांस्तत्
 १९ सर्वं यदेतेषु दिनेषु तच्च वृत्तं ? स तौ प्रपृच्छ, तत् किं ? तौ
 तमूचतुः, नासरतीयं यीशुमधि यद् वृत्तं तदेव । स भाववादी
 नर आसीत्, ईश्वरस्य सर्वजनस्य च समक्षं क्रियया वाचा च
 २० शक्तिमान् । स यन्मुख्ययाजकैरस्माकं नायकैश्च प्राणदण्डार्थं समर्पितः
 २१ कुशमारोपितस्याभूत् । तस्माकन्वियमाशासीत्, यत् स एवेसायेत्यस्य
 भावो मोक्षयिता । तद् यथास्तु तथास्तु, तस्मादिति वृत्तादारम्भाच्च
 २२ द्वतीयं दिनं स गतः । अपि चास्मत्सङ्गिनीभिः कामिस्त्रिभार्याभि
 २३ वर्यं समत्कारिताः । ताः प्रत्यूषे श्रवागारं गतास्तदीयदेहमप्राप्य
 प्रत्यागतास्तु, ता अवदन्, वर्यं स्वर्गदूतयो दर्शनं प्राप्तास्ताभ्यामुच्यते
 २४ स जीवतीति । ततोऽस्मत्सङ्गिनां केऽपि श्रवागारं जग्मुः, ते ताभि
 २५ यथा कथितं तदनु रूपमेव सर्वे प्रापुस्तन्तु न ददृशुः । स तदा
 ताबुवाच, रे निर्वोधौ भाववादिभि र्यद्यदुक्तं तच्च विस्मयितुं मन्द-
 २६ धियौ च, कृत्स्नं तद् दुःखं भुक्त्वा स्त्रीष्टो यत् स्वप्रतापं प्रविशति,
 २७ किं न तत् तस्यावश्यं कर्त्तव्यमासीत् ? ततः परं स मोक्षितः सर्वभ्यो
 भाववादिभ्यश्चारभ्य कृत्स्ने शास्त्रे तमधि यद्यस्मिन्निर्दिष्टं तद् व्याख्यात् ।
 २८ इत्थं हि यदा तयो र्गन्तव्यस्य स्थानस्य समीपमुपातिष्ठन्त स

तदाद्यगमनेच्छायां लक्षणमदर्शयत् । तौ तु सायहं प्रसादयन्तौ १८
 तमूचतुः, तिष्ठत्वावाभ्यां साङ्के, यतः सायंसमय आसक्तो दिनावसानश्च
 प्रतिभाति । ततः स ताभ्यां साङ्केमवस्थानार्थं गृहं प्रविवेश । ततः १९
 परं ताभ्यां साङ्के भोजनायोपविश्य स पूषं गृहीत्वा धन्यवादम-
 कार्षीत्, तं भङ्क्ता च ताभ्यामददात् । अनेन तयो नैत्राणि सुक्तानि २०
 तौ च तमभिजज्ञतुः । स तु तयोः समीपतोऽन्तर्दधे । तौ तदा २१
 परस्परमवादिष्टां, अस्मद्गृहं किं नाज्यसत् तदास्मदन्तरे यदा स
 पथ्यावाभ्यां समलपदस्मदर्थश्च शास्त्राणि व्याख्यत् ?

तस्मिन्नेव दण्डे तावुत्याय यिरूशलेमं प्रतिजग्मतुः समवेतांश्चै- २२
 कादग्रप्रेरितांशेषां सङ्गिनश्च प्रापतुः । तेऽवदन् मयं प्रभुरुत्थापितो २३
 दत्तवांश्च श्रिमोनाय दर्शनमिति । तावपि पथि यद् वृत्तं पूषभ- २४
 श्चने च स यथा ताभ्यामभिज्ञातस्तस्मिन्नेवेदयामासतुः ।

इत्थं तेषां कथनकाले स्वयं यीशुखेषां मध्ये तस्थौ तांश्च २५
 जगद, युष्माकं शान्ति भूयात् । ततस्ते चुन्वा चासं गत्वा चाम्ब- २६
 सिमत कश्चिदात्मानं पश्याम इति । स तु तानब्रवीत्, कथमुदिश्याः २७
 स्त्र ? किमर्थंश्च युष्माकं हृदयेषु वितर्का उद्भवन्ति ? मम हस्तौ २८
 चरणौ च निरौक्ष्य जानीत यत् स्वयमहं सोऽस्मि । स्पृशत मां
 समवलोकयत च । नास्मात्मा तादृश्यांसास्त्रिविशिष्टो यादृशं मां
 पश्यथ । एतद् भाषमाणः स तेभ्यः स्त्रहस्तौ स्त्रचरणौ च दर्शय- ४०
 मास । तदापि त्वानन्दात् तेषु न विश्वसत्त्वाद्यर्थं मन्यमानेषु च ४१
 स तान् पप्रच्छ, युष्माकमत्र किञ्चित् खाद्यं किं विद्यते ? तदा ते ४२
 तस्मै गृहमीनस्य खण्डं मधुकोषस्य खण्डश्च ददुः, स च तेषां समभं ४३
 तद् गृहीत्वा बुभुजे । तांश्चोवाच, मोक्षे र्व्यवस्थायां भाववादिनां ४४
 ग्रन्थेषु गीतसंहितायाश्च मामधि यद्यस्मिन्निखितमास्ते सर्व्वेण तेन

- चिह्नेन भवितव्यमिति याः कथाः पुरा युष्माभिः साङ्गैर्ममावस्थिति-
 ३५ काले यूयं मयोक्तास्तासां फलमेतत् । तदा च तेषां बुद्धिं ग्राह्य-
 ३६ बोधायोद्घाटयामास । तांश्च जगाद, इत्थं लिखितमास्ते इत्थञ्च
 स्त्रीष्टस्यावश्यवर्त्तव्यमासीत्, यत् तेन दुःखं भोक्तव्यं तृतीये दिने
 ३७ पुनस्त्यातव्यं, यिरूशालेमादारभ्य च सर्वजातिषु तस्य नाम्ना मनः-
 ३८ परावर्त्तनस्य पापक्षमायाश्च घोषणेन व्याप्तव्यं । यूयश्च सर्वस्येतस्य
 ३९ साक्षिणः । पश्यत च मम पित्रा यत् प्रतिश्रुतं तदहं युष्माकमुपरि
 प्रेषयिष्यामि । यूयश्च यावदूर्ध्वलोकतः प्रभावेन सञ्जिता न भविष्यन्,
 तावद् यिरूशालेमपुर्ण्यामवतिष्ठध्वम् ।
- ५० अथ स तान् वैयनिथां यावद् वहि निर्गाय, स्त्रकरावूर्द्धीकृत्य च
 ५१ तेभ्य आग्निषं ददौ । आग्नीर्दानकाले च तेभ्यः पृथग्युय स्वर्गमारो-
 ५२ हयाञ्चक्रे । ते च तस्य भजनं कृत्वा महानन्देन यिरूशालेमं प्रतिजग्मुः,
 ५३ सततं धर्मधात्रि वर्त्तमानास्तेष्वरमस्तुवन् धन्यमवदंस ॥ २४ ॥

योहर्नालिखितः सुसंवादः ।

ईश्वरस्य वाक्यं यीशोर्महत्त्वमवतारकथा च ।

आदौ वाद आसीत्, स च वाद ईश्वराभिसुख आसीत्, स १
च वाद ईश्वर आसीत् । स आदावैश्वराभिसुख आसीत् । तेन २
सर्वसुदृढं, यद्यदुद्धृतं तस्मिन् च तं विना न किमप्युद्धृतं । तस्मिन् ३
जीवनमासीत्, 'तज्जीवनञ्च मनुष्याणां ज्योतिरासीत् । तज्ज्योति- ४
स्यान्धकारे राजतेऽन्धकारस्तु तच्च जपाह । ५

अथेश्वरसकाशात् प्रहितो नर एकः समुद्रभूत, तस्य नाम योहन ६
इति । स साक्षात्समाजगाम, ज्योतिरधि तेन तथा साक्ष्यं दात- ७
व्यमासीत्, यथा सर्वे तेन विश्वासिनो भवेयुः । स ज्योतिं नासीत्, ८
अपि तु ज्योतिषि साक्ष्यदाने नियुक्तः । यत् सर्वमनुग्रहं द्योतयति ९
तद् यथार्थं ज्योतिरासीजगदायात्सुद्यतं । तज्जगत्यासीत्, जगच्च १०
तेन समुद्रभूत, जगत्तु तस्माज्जातात् । स ज्योतिःस्वरूपो निजविषय- ११
माजगाम, निजस्वास्तु तं न जगृहः । यावन्तस्तु तं जगृहक्षेत्रः १२
स तत् सामर्थ्यं ददौ येन त ईश्वरस्य सन्ताना भवन्ति यतस्तेऽसुख
नास्ति 'वस्यसन्ति । न श्रोत्रिभ्यो नापि वा मांसखाभिक्षावाक्नापि १३
वा, पुण्यखाभिक्षायात् प्रत्युतेश्वरादेव ते जाताः ।

अ च वादो मांसरूपी बभूव प्रवासीवासस्थाने ववृते च, यद्यच्च १४
पितृसकाशादागतस्त्वेकजातस्य पुत्रस्य प्रतापमिव तस्य प्रतापं निरी-
क्षितवन्तः । परिपूर्वः स प्रसादेन सत्येन च । योहनस्य साक्षी, स १५

प्रोचैवक्तवान्, अयं स एव यमधि मथोक्तं, मम पश्चाद् स आयाति
 १५ स मत्तोऽग्रगण्यो जातः, यतः स मत्तः प्रागासीदिति । तस्य पूर्व-
 १० तातस्यास्माभिः सर्वैरस्माभिः प्रसादात् परं प्रसादः । यतो मोक्षिद्वारा
 १८ व्यवस्थादायि, प्रसादसत्ये तु योऽग्रगण्योऽद्वारा समुद्भूते । ईश्वरः कदापि
 केनापि नादर्शि, पित्रकोऽस्य एकजातः पुत्र एव तं व्याचक्ष्यौ ।

योऽनुविषये योद्धनस्य साक्ष्यदानम् ।

१६ अथ योद्धनस्य साक्ष्यमिदं । यिद्धद्वीयजना यिरुशास्तेमाद्
 साजकान् लेवीयांस्य प्रहित्य यदा तमप्रच्छयन्, को भवानिति,
 १० तदा सोऽङ्गीचकार नेवापजुङ्गवे । सोऽङ्गीचकार, नाहं ख्रीष्टः ।
 ११ ते तमप्राचुः, तर्हि किं ? भवान् किमेत्थिः ? सोऽब्रवीत्, नाहं
 सः । तर्हि भवान् किं स भाववादी ? स प्रत्यवादीत्, नाहं सः ।
 ११ ततस्ते तमाहुः, भवान् कस्तद् वदतु, यतो वयं येः प्रेरितास्तेभ्यो-
 ऽस्माभिः प्रत्युत्तरं दातव्यं, । आत्मविषये भवान् किं वदति ? स
 उवाच, भाववादी यिशायाहो यथोक्तवान्, तथैव ।

अस्यहं कस्यचिद् वाणी प्रोचै घोषयतो मरौ ।

भो युष्माभिः प्रभो मार्गः समानीक्रियतामिति ॥

१२ प्रहितास्ते जनाः करीग्निनां श्रेष्ठां गणिताः । ते तदा तमिमां
 १३ कथामप्राचुः, भवान् यदि न ख्रीष्टो नाप्येत्थिः वा नापि वा स
 १५ भाववादी, किमर्थं तर्हि स्थापयति ? योद्धनः प्रतिभाषमाणस्त्वानवा-
 १६ द्वात्, अहं तोयेन स्थापयामि, यूयन्तु यं न जानीथ तादृशो नर
 १० एको युष्माकं मध्ये स्थित्वास्ते । मत्पश्चादागच्छन् स एव ममाग्रगण्यो
 जातः । नाहं न्यहं तदीयोपानहो बन्धनं मोक्तुमिति । योद्धनो
 १८ सचास्मापयत् तत्र यद्दैन्यपारस्थायां वैयनित्यायामिदं समभूत् ।

१९ परदिवसे योद्धनः स्वसमीपमागच्छन्तं योऽग्रं विचोक्ष्य वभाषे,

पश्चाच्चमीश्वरस्य मेघश्रावको यो जगतः पापभारं धरति । अर्थं च १०
 चमधि मयोक्तं, मत्पश्चाच्चर एक आवाति यो ममापगच्छो जातः, यतः
 च मत्तः प्रागासीदिति । अहञ्च तं नाजानां, स तु यद्विद्याषेक्षस्य ११
 प्रत्यक्षीक्रियेत तदर्धमहं तोये स्थापयन्नागत इति । अपि च बौद्धः १२
 साध्यं दत्त्वावादीत्, पवित्र आत्मा कपोत इव स्वर्गादवरोहन् मघा
 सञ्चितः, स चासुखोपर्यवतस्ते । अहमपि तं नाजानां, येन तु तोये १३
 स्थापयितुं प्रहितोऽहं तेनैव मद्यं कथितं, त्वं यस्योपरि पवित्रमात्मा-
 नमवरोहन्तमवतिष्ठमानस्य द्रष्टव्यं, स एव पवित्र आत्मनि स्थाप-
 यितः । अहञ्च दृष्टवान् साध्यं दत्तवांस्य यदयमीश्वरस्य पुत्र इति । १४

बौद्धना त्रिव्यासां प्रथमाज्ञानसु ।

तत्परदिवसे पुन योहन्स्तिष्ठन्नासीत्, तच्छिष्यौ च द्वौ तेन १५
 शार्ङ्गमासां । स तदा बौद्धं विचरन्तं निरीक्ष्य वभाषे, पश्चाच्चमी- १६
 श्वरस्य मेघश्रावकः । तौ द्वौ शिष्यौ च तस्मै वचनं श्रुत्वा बौद्धमनु- २०
 जगमतुः । बौद्धः प्रत्यावृत्त्य तावतुगच्छन्तौ विप्रोक्त्य भाषते, किम- २०
 प्विष्यथः ? तौ तमवदतां, भवान् कुत्र वसति, रञ्जिन् ? भाषान्तरे-
 ऽस्माको गुरो । स तौ ब्रवीति, एतत् पश्यतं । ततस्तौ गत्वा च २८
 वचावसत् तत् स्थानं ददृशुस्तस्मिन्नेव तेन शार्ङ्गमवतस्माते । तदा
 प्रायेण दग्धमी चटिकासीत् । यौ द्वौ बौद्धस्य वचनं श्रुत्वा ३०
 बौद्धमनुगतौ, आग्निधनामा श्रिमोनस्य पित्रस्य भ्राता तयोरेकतर
 आसीत् । प्रथमः स निजभ्रातरं श्रिमोनमपिच प्राप्तोति वदति ३१
 च, आवाहित आवाभां मग्नोहः । भाषान्तरेऽस्माकः खीष्टः (अनि-
 विक्तः) । इदमुक्त्वा स तं बौद्धोरनिकं विनाश । बौद्धस्तदा तं ३२
 समासोक्त्य वभाषे, त्वं जीनाः सुतः श्रिमोनः, त्वं कैसा इत्यभिधा-
 विष्यसे । भाषान्तरेऽस्माकः पित्रः (पाषाणः) ।

- ११ तत्परदिग्बधे वीर्यं गच्छीतं प्रस्तातुमैच्छत् । य च क्षिप्रिपमा-
 १२ साद्य वदति, मामनुगच्छ । आश्रित्यपिचौ यस्य पौरौ, य क्षिप्रि-
 १३ षोऽपि तस्य वैतसैदाख्यपुरस्य पौर आसीत् । पुनः क्षिप्रियो
 नयनेक्षमासाद्य वदति, मोघं र्ववस्थायां भाववादिनस्य यस्य वर्णनां
 चिह्नितवन्तः शोऽस्माभिः प्राप्तः, य योवेक्ष्यतो नाशरतीयो वीर्यः ।
 १४ नयनेक्षसमव्रवीत्, नाशरताद् भद्रं किमपि किं वसुध्वितं
 १५ प्रक्रीति? क्षिप्रिपसं व्रवीति, एतत् पश्य । वीर्यः खानिकमाम-
 १६ ष्यन्तं नयनेक्षं निरौच्छ तस्युद्दिष्ट भावते, पश्चाद्यं सत्येनेसायेक्षीयो
 १७ नाख्यक्षिन् कपटः । नयनेक्षसं व्रवीति, कथं मां जानाति भ्रान्?
 वीर्यः प्रतिभाषमाख्यसमाह, क्षिप्रिपेन तवाङ्गानात् प्रागुदुम्बरस्य-
 १८ स्थापः क्षितस्यं मया लक्षितः । नयनेक्षः प्रतिभाषमाख्यसं वदति,
 १९ रक्षिन्, भवानीश्वरस्य पुनः, भवानिच्छायेक्षस्य राजा । वीर्यः
 प्रतिभाषमाख्यसमाह, उदुम्बरस्थापस्य त्वं मया लक्षित इत्यर्थं
 त्वासुक्तवांसात्कारणात् किं विश्वसिषि? अस्मादपि महत्तराणि
 २० (लक्षणाणि) दृश्यन्ति । अन्वद्य य तं वक्ति, सत्यं सत्यं, युष्मानहं
 व्रवीमि, उवाटितः स्तर्गो मनुष्यपुत्रयोर्द्वेन चारोहन्तोऽवतरन्तस्य
 खर्गदूता युष्माभिर्द्रक्ष्यन्ते ॥ १ ॥

वीरोः प्रकाश्याकार्यारम्भः ।

- २१ हतीये दिने तु गच्छीतस्यकाकायां विवाहः समभूत्, वीरो माता
 १ य तत्रासीत् । वीर्यस्यैव्यास्यापि तस्यै विवाहाय निमग्निता
 २ आसन् । अते तदा द्राक्षारसस्य न्यूनत्वे वीरो माता तम-
 ३ वादीत्, अमीषां द्राक्षारसो नास्ति । वीर्यसां, वदति, नारि,
 मया सह तव किं कार्यं? मम समस्य इदानीमप्यनुपस्थितः ।
 ४ तस्य माता परिचारकान् व्रवीति, असौ युष्मान् यद्यद् वक्ति तत्

कुर्वत । तच्च तु धिक्कदीयानां झुच्चिलसाधनार्थमुचितानि पाषाण- १
 मयानि षट् महान्ति तोयपाचाण्यासन् । तानि प्रत्येकमाढकदय-
 माढकचयं वधारयन् । यौशुस्तान् वक्कि, पाचाणीमानि तोयेन
 पूरयत । ततस्से तान्याकर्णे पूरयामासुः । तदा स तान् ब्रवीति, =
 इदानो किञ्चिदादाय भोज्याध्यक्षस्थान्तिकं वहत । ततस्से किञ्चि-
 दूज्जः । स भोज्याध्यक्षो यदा तोयं तद् द्राक्षारसेन परिणतमास्त्रा- ८
 दयत्, तदा तत् कुत अगतीं तस्माजानात्, यैसु तदुत्तारितं ते
 परिचारका अजानन् । ततः स भोज्याध्यक्षो वरमाह्वयाह, सर्व्व- १०
 मनुज्जः प्रथममुत्तमं द्राक्षारसं परिवेषयति, जने बाज्जस्येन पीते च ११
 निक्कट्ठतरं परिवेषयति । त्वस्वेतावत्कासं यावदुत्तमं द्राक्षारसं रक्षित
 वान् । गालौकस्यकास्त्रायां यौशुनाभिञ्जानानामथमारम्भोऽकारि
 स्सप्रतापस्य प्रत्यक्षोचक्रे । तच्छिष्यास्य तस्मिन् व्यससन् ।

ततः परं स तस्य माता भ्रातरस्य तस्य शिष्यास्य कप्परनाहम- १२
 भवतेहः, तच्च त्वत्पदिनान्यवतस्सिरे ।

योशो र्थिहग्गालेसममनस्सु ।

आसन्ने पुन र्थिह्कदीयानां निस्सारपर्य्याणि यौशु र्थिहग्गालेस- १३
 मादरोह । धर्म्मधाणि च गोमेषकपोतविकेहं सुद्राविमिमय- १४
 कारिणस्यसीमान् दृष्ट्वा स दामभिः कग्गां रचयित्वा सर्व्वीसान् १५
 मेषान् गास्य धर्म्मधामतो वहिर्द्रावियामास, वणिजासु सुद्राचयान्
 विकीर्यासमानि न्युज्जीषकार, कपोतविकेहं सोवाच, सर्व्वमेतदतः १६
 स्त्रानादपसारयत, मम पितु र्हं मा काट्टं वाणिज्यगृहमिति ।
 तच्छिष्यास्य सक्काह र्थं लिखितमासे,

त्वन्निक्केतनपद्धीया व्यपतां मां यस्सिच्चति । १७

ततो धिक्कदीयाः प्रतिभाषमाणास्समवादिषुः, एतत् त्वं वा चत् १८

- १८ कर्मव्यं तस्य किमभिज्ञानमस्मान् दर्शयसि ? यौशुः प्रतिभाषमाण-
स्त्रानब्रवीत्, मन्दिरमिदं भङ्गं, त्रिषु दिनेष्वहं तदुत्थापयिष्यामि ।
१९ चिह्नदीयास्तदा जगदुः षट्चत्वारिंशद्वत्सरान् यावन्मन्दिरमिदं
निर्णीयते स्म, त्वं कथं त्रिषु दिनेषु तदुत्थापयिष्यसि ? स तु
२० स्वदेहरूपं मन्दिरमुद्दिश्याकथयत् । अतो मृतानां मध्यतस्तस्थोत्या-
२१ नात् परं तस्य शिष्याः समुत्तर्यत् ते तेनेदमुक्ताः । तदा ते शास्त्रे
यौशुना कथिते वचने च व्यस्यसिषुः ।

- २२ निस्तारपर्वणि यदा स चिह्नशालेमेवर्त्तत, तदा तेन क्रिष्-
माणान्यभिज्ञानार्थकर्षाणि विस्तोष्य बहवस्तस्य नास्ति व्यस्यन् ।
२३ यौशुस्तु तेष्वात्मसमर्पणं नाकार्षीत्, यतः स सर्वानजानात् ।
२४ मनुष्ये परस्य साध्येण तस्य प्रयोजनं वा नाभवत्, यतो मनुष्य-
स्यान्तरे यदविद्यत, तत् स स्वयमजानात् ॥ २ ॥

नवस्रन्मविश्रावस्रन्मन्त्रि स यौशुः शिष्यान्वानयत् ।

- ३१ अथ फरीश्विनां मध्ये नौकदीमनामा नर आसीत्, स चिह्नदीया-
२ नामेको नायकः । स रात्रौ यौशोरग्निकमागत्य तमवादीत्, रक्षिन्,
वयं जानीमो यद् भवानीश्वरादागतो गुरुः, यतो भवान् चान्यभि-
ज्ञानार्थकर्षाणि करोति, तानि कर्तुं केनापि न शक्यानीश्वरस्य
३ सङ्गत्वं विना । यौशुः प्रतिभाषमाणस्तमब्रवीत्, सत्यं सत्यं, त्वामहं
ब्रवीमि, पुनरादितो न जनित्वा मनुष्य ईश्वरस्य राक्ष्यं द्रष्टुं न
४ शक्नोति । नौकदीमस्तं ब्रूते, वार्द्धक्यप्राप्तो मनुष्यः कथं जमितुं
शक्नुयात् ? स किं द्वितीयवारं मातु ऊठरं प्रविश्य जमितुं शक्नोति ?
५ यौशुः प्रतिवभाषे, सत्यं सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, तोषात्मर्षा न जनित्वा
६ मनुष्य ईश्वरस्य राक्ष्यं प्रवेष्टुं न शक्नोति । चर्षावती जातं तन्मांसं,
७ यदात्मतो जातं तदात्मा । युष्माभिः पुनरादितो जमितुमिति मया

त्वं बहुक्तस्तथायथं मा मन्वस्य । आत्मरूपो वायु र्षेष्मति तत्र ८
 वाति, तस्मिन्नस्य त्वया श्रूयते, न ज्ञायते तु स कुत आयाति कुत्र
 याति वा । आत्मतो जातः सर्वमनुव्यसादुद्भूतः । नौकदीमः प्रति- ८
 भाषमाणस्तमवादीत्, सर्वमेतत् कथं भवितुं शक्नोति ? यौशुः प्रति- १०
 भाषमाणस्तमाह, त्वमिच्छायेद्यस्य गृहस्थाप्येतन्न आनासि ? सत्यं ११
 सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, वयं यज्जानीमस्तत् कथयामः, यच्च दृष्टवन्तस्तत्र
 शास्त्रं दध्मः, तथाप्यस्यशास्त्रं युष्माभिर्न गृह्यते । पार्थिवविषयान् १२
 कथितवति मयि यदि यूयं न विश्वसिष्य, कथं तर्हि स्मर्त्तव्यविषयान्
 कथितवति मयि विश्वसिष्य ? नापरः कोऽपि स्मर्त्तमारोह, केवलं १३
 स्मर्त्तादवच्छेदः, स्मर्त्तवासी मनुष्यपुत्रः । अपि च यथा मरौ मोघिना १४
 सर्प उच्चैरुतस्तथा मनुष्यपुत्रो यदि उच्चैकारिष्यते तत्तस्यावश्यम्भावि,
 तस्मिन् विश्वासी सर्वमनुव्यो यथा न विनश्यानन्तं जीवनं लप्स्यते । १५
 यत ईश्वरो जगतीत्यं प्रेम सकार, यस्मिजमेकजातं पुत्रं ददौ, १६
 तस्मिन् विश्वासी सर्वमनुव्यो यथा न विनश्यानन्तं जीवनं लप्स्यते ।
 ईश्वरो हि स्त्रपुत्रं जगति प्रहितवान् न जगतो विचारसाधनायं, १७
 प्रत्युत जगद् यत् तेन चाणं लभेत तदर्थं । यस्तस्मिन् विश्वसिति १८
 तस्य विचारो न क्रियते । यो न विश्वसिति तस्य विचारः
 सम्भूतः, यतः स ईश्वरस्यैकजातपुत्रस्य नास्ति न विश्वसितवान् ।
 विचारसाध, यदागतं जगति ज्योतिः, मनुष्यास्तु ज्योतिषस्तिमिरे- १८
 ऽधिकमप्रीयन्त, यतस्तेषां कक्षाणि दुष्टानि । कदाचारवान् सर्व- १०
 मनुष्यो हि ज्योतिर्ब्रूहि, तदीयकर्त्तृणां दोषक्षेपं यत्कीमविष्यतीति
 भवाच्च स ज्योतिषो निकटं नायाति । यस्तु यत्प्रमाचरति तस्य ११
 कक्षाचोश्वरे साधितानीव प्रत्यक्षीमविष्यन्तीत्याकाङ्क्षा स ज्योतिषो
 निकटमायाति ।

योशुर्वचये योहनस्य साख्यानम् ।

- ११ ततः परं थौइस्तदीयग्रिथ्यास्य थिह्मदियाथा जनपदं जग्मुः
 १२ स च तच्चेव तेः साह्वे वर्त्तमानोऽस्त्रापयत् । थोहनोऽपि शास्त्रीमानि-
 कस्य ऐनोने वर्त्तमानोऽस्त्रापयत्, यतस्तच्च बङ्गाप आमन् मनुयासो-
 १३ पस्याय स्त्रापिताः । थोहनस्तदापि कारायामनिष्ठस्य आसीत् ।
 १४ अथ इष्टितसाधनमधि थोहनस्य केषाञ्चिच्छिष्याणां कस्यचिद्
 १५ थिह्मदीयनरस्य च मिथो वादानुवादो बभूव । ते तदा थोहनस्य
 समीपमागत्य तमवादिषुः, रब्बिन्, थर्हन्पादे थो भवता साह्वे-
 मासीत्. भवता च यस्य स्त्रपचं साह्वमदायि, पश्यत् स स्त्रापयति,
 १६ सर्व्वे च तस्यमीपमुपतिष्ठन्ते । थोहनः प्रतिभाषमाणो जगाद, यस्मै
 यत् स्त्रगाददायि, तद्भिन्नं किमपि तेन मनुयेणादातुं न शक्यते ।
 १७ नाहं स्त्रीष्टोऽपि तु तस्यापे ग्रहितोऽस्मीति मया थदूचे तच्च दूथमेव
 १८ मम सात्तिणः । यः कन्यां प्राप्तवान् स एव वरः, वरस्य थो बन्धुः ।
 सञ्जिधौ तिष्ठस्तस्य वाक्यान्याकर्णयति, स वरस्य वाणीकारणादानन्देन
 मोदते । नूनं मम स आनन्दः पूर्णो बभूव । अमुना वर्धितस्य,
 १९ मया तु ह्रमितस्य । य ऊर्द्धत आदाति स सर्व्वेषामुपरिष्ठः । थो
 २० भूत्युत्पन्नो भौमः सः, भौमविषयान् कथयति च । यः स्त्रगा-
 २१ दायाति स सर्व्वेषामुपरिष्ठः, यच्च दृष्टवान् इतुवांस्य तदधि साख्यं
 २२ ददाति । तस्य साख्यन्तु केनापि न शक्यते । तस्य साख्यं येन
 श्यहीतं, तेनेश्वरः सत्य इति कथा सुद्रयाङ्किता । यतो य ईश्वरेण
 २३ ग्रहितः स ईश्वरस्योक्तौ भाषते । ईश्वरो आमितात्मानं ददाति ।
 २४ पिता पुत्रे प्रेम करोति, तस्य हस्ये सर्व्वे समर्पदामास, च । यः
 २५ पुत्रे विश्वसिति तस्मान्नन्तं जीवनमाप्ते, यस्तु पुत्रं न गृह्णाति स
 जीवनं न द्रष्टाति प्रत्युतेश्वरस्य क्रोधस्योपपन्नमिति उक्ते ॥ २ ॥

श्रमरीयस्त्रिये यीशोरुपदेशकया तत्फलञ्च ।

यीशुः स्वयं नास्मापयत्, तस्य शिष्या दस्मापयन् । अतो ४१
 योहनतो यीशुना बहवः शिष्याः क्रियन्ते स्मापयन्ते चेति कथा
 करीमिभिरन्वाद्येतज्ज्ञात्वा प्रभु दिङ्मदिषां परित्यज्य पुन ग्रीकोषं
 प्रतस्थे । श्रमरियादेभ्यो गमनञ्च तस्यावच्छेदार्थमासीत् । ततः च
 श्रमरियादेशस्थं शहराभिधं नगरमायाति । पुरा वा भूमि
 र्वाकोवेन खूपुचाय घोषेकाय दत्ता तन्नगरं तन्मनीष्यं । तत्र च
 याकोवस्य कूप आसीत् । अत यीशुः पचआक्तो भूत्वा तथैव
 तत्कूपान्तिकमुपविष्टवान् । तदा प्रायेण षष्ठी घटित्वासीत् । श्रमरीया
 काचिन्नारौ तोयमुद्धर्तुमायाति । यीशुकां ब्रूते, मद्यं पानीयं
 देहि । यतस्तस्यः शिष्याः स्वाद्यकयाधे नगरमपगतवन्तः । ततः सा
 श्रमरीया नारी तं ब्रवीति, अहं श्रमरीया नारी, तस्य चिह्नदीपः,
 तत् कथं मां पानीयं याचसे ? यतः श्रमरीयेः सह चिह्नदीपानां
 व्यवहारो नास्ति । यीशुः प्रतिभाषमावस्थामवादीत्, यदि त्वमी-
 श्वरस्य दातमश्नास्यः, मद्यं पानीयं देहोति येनोच्यसे तस्य तत्तस्य
 चक्षुश्चावच्छेदार्थं तमेव तमवाचिष्यथाः, च च तुभ्यं जीवि तोषम-
 दास्यत् । सा बोधित् तं वदति, प्रभो, तोषोद्धारणोपायो भवतो
 नास्ति, प्रहस्य मञ्जीरः, कुतः पुनस्तज्जीवि तोषं स्वयं भवता ?
 खूपोऽयं येनास्वभ्यं दत्तस्तस्मादस्यत्पितामहाद् याकोवाद् भवान्
 किं महत्तरः ? तेनापि तात्पुत्रेण तत्पोधितेः पशुभिश्चेतस्य तोषम-
 पोचत । यीशुः प्रतिभाषमावस्थामवादीत्, तोषमेतद् येन केनचित्
 पोचते .च पुनः पिपाचिष्यति, महातथ्यं तोषन्तु येन पोचते,
 खोऽननकाशं पावय पिपाचिष्यति, अपि अहं तस्मै क्व तोषं
 दास्यामि तत् तस्मान्नरेऽननं जीवनं पावदुह्यमानस्य तोषकोऽसौ

- १५ भविष्यति । सा नारी तं ब्रूते, प्रभो, मद्यं तत् तोयं ददातु, अद्य
यथा न पिपासामि नापि वा तोयोद्भूरणार्थमचागच्छामि । यौशुक्षां
१६ वक्ति, चाहि, तव पतिमाह्वयाचागच्छ । सा योषित् प्रतिभाषमाणा
१७ तमवादीन्, पति मम नास्ति । यौशुक्षां ब्रूते, पति मम नास्तीति
१८ युक्तं कथितं त्वया, यतः पतयः पञ्च तवासन्, अधुना तु तव
१९ योऽस्ति नास्ति स तव पतिः । सत्यमिदमुक्तं त्वया । सा नारी
२० तं वदति, प्रभो, निरूपयाम्यहं यद् भवान् भाववादी । अस्मत्पिता-
महा अस्मिन् गिरावुपासनम् अकुर्वन्, यूयन्तु वदथ, उपामनं
२१ यत्र कर्त्तव्यं, तत् स्वयं विद्मालेनेऽस्तीति । यौशुक्षां ब्रूते, नारि,
मयि विमृशहि तत् समयः स आयाति, यदा नास्मिन् गिरौ
२२ नापि वा विद्मालेने पितुःपासनं युष्माभिः कारिष्यते । यूयं
यत्र जानीथ तस्योपासनं कुदथ । वयं यज्जानीमस्तस्योपासनं कुदथः ।
२३ परिचायं हि विद्मदोयजातिमूलकं । प्रत्युत्-समयः स आयात्यधुना
नास्ति यदा प्रकृता उपामका आत्मना सत्येन स पितुःपासनं
२४ करिष्यन्ति, यतः पिता स्त्रोपासकांस्तद्भान् अनुमन्वते । ईश्वर
आत्मा, यैश्च तस्योपासनं क्रियत आत्मना सत्येन सोपासनं
२५ तैः कर्त्तव्यं । सा स्त्री तं गदति, जानेऽहं मग्नौहेनार्थतः
स्त्रीष्टाभिधेन पुरुषेणान्तथं, स यदायासति तदास्त्रभ्यं स्वयं
२६ निवेदयिष्यति । यौशुक्षां ब्रवीति, त्वया सम्भाषमाणो योऽहं
योऽहमेव योऽस्ति ।
२७ तदैव तस्य श्रिया उपलक्षिते, नार्यां सह तस्य सम्भाषण
आख्यं जेनिरे च, तथापि भवान् किमपिचितीति, अथवाबुधा
२८ सह भवान् किं सम्भाषत इति केनापि नावादि । ततः सा नारी
२९ स्वस्वस्य विहाय नगरं गत्वा जनान् वदति, आयात, महा यद्यद-

कारि तत् सर्वं मद्यं चः कथितवांस्तादृशं मनुष्यं पश्यत च । स १०
किं खौष्टः स्यात् ? ततस्ते मगराजिर्गत्य तस्य समीपमगच्छन् ।

तस्मिन्मवसरे शिष्याः सानुमयं तमवादिषुः, रञ्जिन्, अन्नात् । ११
अ तु तानब्रवीत्, भोजनार्थं युष्मद्विदितं भक्ष्यं ममास्ते । अनेन १२
शिष्या मिथोऽपृच्छन्, केनापि किं तस्य समीपं गच्छमानाणि ? १३
धीशूतान् ब्रूते, मम भक्ष्यमिदं अन्नाग्नेयधितुरभौष्टमाचरामि १४
तदीयकर्म बाधयामि च । अधुनापि मावन्तुष्टयं शिष्यते, तदा १५
श्रम्यकर्तनकाश्च उपस्थास्यत इति किं युष्मांभिर्नोच्यते ? पश्यताहं
युष्मान् ब्रवीमि, ऊर्द्धदृष्टिं हत्वा क्षेपाश्वकोकयत, श्रम्यकर्तनार्थं
तान्यधुनैव खिताणि प्रतिभान्ति । श्रम्यच्छेत्ता च वेतनं कभतेऽनन्त- १६
जीवनाय फलानि सञ्चिनोति च, यथा वप्तृच्छेतारावेकचान-
न्देता । अथ हि प्रवादोऽयं सत्यः, वपत्येकः कृन्तत्यन्य इति । यूयं १७
यथ न अममनुष्ठितवन्तस्तथ श्रम्यकर्तनार्थं ग्रहिता मया । अन्ये १८
अममनुष्ठितवन्तः, यूयश्च तेषां अमस्थानं प्रविष्टाः ।

अथ मया यद्यदकारि तत् सर्वं स मद्यं कथितवानिति १९
सांख्यदायिन्यास्तस्या नाभ्यां वचनात् तज्जगरीया बहवः श्रमरीषम-
नुष्ठास्तस्मिन् व्यस्यसिषुः । ततस्ते श्रमरीया यदा तस्मैपसुपातिहन्त, २०
तदा तैः सार्द्धमवस्थानं तं प्रार्थयन्त, स च दिग्दयं तपावतस्ते ।
वज्रगुणाधिकाश्च तस्य वचनाद् व्यस्यसिषुकां गारौमवादिषुश्च, २१
अधुनापि तदीयकथनकारणादेव वयं विश्वसिमस्तु, यतः स्वयम- २२
स्माभिः स्तुतमनुभूतश्चेदं यत् सत्यमेवायं जगन्नाता खौष्टः ।

दिग्दये तस्मिन्कतीते स ततः प्रह्लाध गाक्षीकं जगाम । खौष्टः २३
स्वयं हि 'सांख्यमिदं दत्तवान् यत् खदिग्रे भाववादी सञ्चानहोनः । २४
अतो गाक्षीकः उपस्थितः स गाक्षीकौष्ठैरन्वयादि, तत्कारणमिदं २५

यद् यिह्मशालेने पर्ष्यणि तेन यद्यत् कृतं तत् सर्वं ते दृष्टवन्तः,
यतस्तोऽपि पर्ष्यन्तुपस्थितवन्तः ।

यीशो र्जनेकदोगिष्य आरोग्यकाण्डम् ।

- ४६ अत एव यीशु र्यच तोद्यं द्राक्षारसौक्यतवांस्तां गालीलस्यकाणां
पुनराजगाम । तदा कफरनाहमे यस्य पुत्रो व्याधितस्तादृशो
४७ राजपुरुषः कश्चिदासीत् । स यिह्मदिधातो गालीलै यीशोरान-
मनस्य संवादं श्रुत्वा तस्यान्तिकं जगाम, स च यत् (कफरनाहमम्)
अवबुध्य तं पुत्रं निरामयं कुर्यात् तत् प्रार्थयामासुके, यतः स मृतकस्य
४८ आसीत् । ततो यीशुस्तमुवाच, यूयम् अभिमानान्यहुतस्यचरणानि
४९ चादृष्ट्वा नेव विश्वसिष्यथ । स राजपुरुषस्तं ब्रूते, प्रभो, मंदांसकस्य
५० मरणात् प्रागवरोहत् । यीशुस्तं ब्रवीति, याहि, तव पुत्रो जीवति ।
ततः स नरो यीशुना यदुक्तमस्मिन् वाक्ये विश्वस्य याचामकुर्वत ।
५१ तस्य चावरोहणकाक्ष एव तस्य दामास्ततुकुसुपस्थायेदं निवेद-
५२ यामासुः, भवतः पुत्रो जीवतीति । ततः स तान् प्रपश्य, कस्मिन्
दण्डे तस्योपशमो जातः ? ते तमूचुः, ह्यः सप्तम्यां घटिकायां
ज्वरसमत्थासीत् । ततः पित्राबोधि तत् तस्यामेव घटिकायां
५३ सञ्भूतं यदा स यीशुनोक्तस्तव पुत्रो जीवतीति । ततः स तदीय-
५४ दृष्ट्वा सर्वं व्यस्यमिषुः । इदं पुन र्दितौयमभिज्ञानायकर्माकारि
यीशुना यिह्मदिधातो गालीलमागतेन ॥ ४ ॥

यीशुना अन्त्यनेकं रोगिष्यमारोग्यकाण्डम् ।

तस्यो उपदेशवानज्ज ।

- ५५ ततः परमुपस्थिते यिह्मदीयानासुसवे यीशु यिह्मशालेनं
१ जगाम । यिह्मशालेने मेघदारास्यस्य गोपुरस्य निकटे सर एकमस्ति,
रुमीयभाषया तस्य नाम वेथेथेदेति, तच्च पक्षमिरास्ये र्जनेन ।

तेषु ग्रथानां व्याधितां चत्वाः खञ्जाः शुष्काणां वा बहवो मनुष्या- १
 स्तोयस्य कम्पनं प्रत्येक्षन् । यतः समये समये खर्गदूत एकस्मात् ४
 सरोज्वतरं स्तोयमकम्पयत् । तोयकम्पनात् परञ्च प्रथमो यो मनुष्य-
 स्तोयं प्राविशत् स येन केनचिद् व्याधिना व्याधितस्तस्मात्सुप्तो ५
 निरामयस्याभवत् । तच्च चाष्टभिर्ग्रन्थैर्वापि यावद् व्याधिगतो नरः ४
 कश्चिद्विद्यत । यौशुस्तमेव ग्रथानं दृष्ट्वा स आदीर्घकाष्ठाद् व्याधि- ५
 तस्तस्मात्तां च पश्यन्, तं किं निरामयो भवितुं वाञ्छसि ? स ०
 रोगौ तं प्रत्यवादीत्, प्रभो, नास्ति मम जगो यस्तोयकम्पनकाले
 मां स्रुवि निक्षिपेत्, यावच्चाहस्युपागच्छामि, तावदपरः कश्चिन्मत्तः
 प्रागवतरति । यौशुसं ब्रवीति, उन्मिष्ठ, तव खट्वामादाय विहर ८
 च । ततः स मनुष्यस्तत्स्थं निरामयो जातः खट्वामादाय च ९
 विहरन् प्रवृत्तः । तद् दिनम् विश्रामदिनं । ततो धिक्कदीयास्त- १०
 मारोग्यप्राप्तं नरं जगदुः, अथ विश्रामदिनं, तव खट्वावहनमवि-
 धेयं । स तान् प्रत्यवादीत्, अहं येन खल्लोक्तसोनेवोक्तः, तव ११
 खट्वामादाय विहरेति । ततस्तो ब्रमपृच्छन्, तव खट्वामादाय विहरेति १२
 त्वं येनोक्तः स मनुष्यः कः ? स तु कस्मात् तेनारोग्यप्राप्तेन नाश्नाधि, १३
 यतस्तच्च जननिवृत्त्योपस्थितितो यौशुरपद्यतः ।

ततः परं यौशु धर्मधात्रि तमासायावादीत्, पश्य तद्यारो- १४
 ग्यमस्तस्मिन्, पुनः पापं मां कुरु, नोचेत् तव क्षीरतरा दुर्गति
 भंक्षिष्यति । स मनुष्यस्तदा गत्वा धिक्कदीयान् ज्ञापयामास, यद् १५
 यौशुस्तमारोग्यकारी । ततो धिक्कदीया यौशुमवाधनां हन्तुम- १६
 क्षतम् च, तत्कारणमेतदेव यत् स विश्रामवार एताव्यकरोत् ।
 यौशुस्तु तान् प्रत्यवादीत्, मम पिताय यावत् कर्म करोत्यहमपि १७
 करोमि । एतत्कारणदेव धिक्कदीयासं हन्तुमधिकमव्ययतम्, १८

- यतः स न केवलं विद्यामवारमण्यदपि मौखरं शीघ्रपितरमभ्य-
 १८ दधात्, इत्यद्यात्मानमौखरेण तुल्यमकुर्वत । ततो धीशुः प्रति-
 भाषमाश्वसानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, पितरं सर्वं कुर्वन्
 न दृष्ट्वा पुत्रः स्मृतः किमपि कर्तुं न शक्नोति । स हि यद्यन्
 १० करोति, पुत्रोऽपि तथैव तत् करोति । यतः पिता पुत्रे प्रेम कुर्वते,
 स्वयञ्च यद्यत् करोति पुत्रं तत् सर्वं दर्शयति । स च तमेतेभ्योऽपि
 महत्तराणि कर्माणि दर्शयिष्यति, यूयं वचासुखं मंस्यध्वे । यतः
 ११ पिता बाहृशं स्मृतानुत्यापयति सञ्जीवयति च, तादृशं पुत्रोऽपि
 १२ यान् रोचयति तान् सञ्जीवयति । पिता हि कस्यापि विप्रारमपि
 १३ न करोत्यपि तु समस्तं विचारं पुत्रे समर्पयामास, सर्वं यथा
 १४ पितरं मानयन्ति तथैव पुत्रं मानयन्ति तस्याभिप्रायः । पुत्रो
 येन न मान्यते, तन्नेवधिता पितापि तेन न मान्यते । सत्यं सत्यं,
 युष्मानहं ब्रवीमि, यो मम वाक्यं शृणोति तन्नेवधितरि विश्वसति
 च, सोऽनन्तजीवनप्राप्तः, स च विचारं न नेतव्योऽपि तु स्मृत्युक्तो
 १५ जीवनं प्रत्युत्तीर्णः । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, समस्तः स
 आयात्यधुना चास्ति, यदा स्मृता ईश्वरपुत्रश्च गिरं ओष्यन्ति, ते
 १६ च ओष्यन्ति ते जीविष्यन्ति । यतः पिता बाहृक् स्वस्वीवी
 तादृक् पुत्राणां स्वस्वीविमं दत्तवान् विचारसाधनस्य सामर्थ्यञ्च
 १७ तस्यै दत्तवान्, यतः स मनुजपुत्रः । यत्र मासुखं मन्वधं । यत
 १८ आयाति स समस्तो यदा प्रवागारक्षाः सर्वे तस्य गिरं ओष्यन्ति
 १९ वहिरावाक्यन्ति च कृतसदाचारा जीवनायपुनस्त्यागाय, कृतदुरा-
 चाराश्च विचारार्थपुनस्त्यागाय । स्मृतः किमपि कर्तुं मया न
 २० शक्यते, वक्ष्येमीमि तदनुसृत्य विचारं करोमि, मम विचारस्य व्याप्यः,
 यतोऽहं न मदीयामीदृमपि तु मन्नेवधितुः पितृभोऽहोरे ।

यद्यहं स्वार्थं साध्यं ददामि, तर्हि मम साध्यं न सत्यं । अपरो ११
मयि साध्यं ददाति, अहञ्च जाने यन्मयि दीधमानं तस्य साध्यं १२
सत्यं । यूयं योहनं प्रति दूतान् प्रहितवन्तः स च सत्यस्य रूपं १३
साध्यं दत्तवान् । नाहन्तु मनुष्यात् साध्यं गृह्णामि । यूयं यत् १४
चाणमाप्नुयात तदर्धमेतत् कथयामि । स व्यवक्ता विराजमाना १५
च दीपकासीत्, यूयञ्च क्षणं यावत् तस्य दीप्यो मोदितुमरोचयत ।
योहनस्य साक्ष्यान् महत्तरं साध्यं ममास्ते । येषां कार्याणां १६
साधनार्थं तद्गारः पित्रा मयि समर्पितस्तानि मया क्रियमाणानि
कार्याणि, मयोदं साध्यं ददति यदहं पित्रा प्रहितः । मत्प्रेय्यता १७
पितापि स्वयं मामभि साध्यं दत्तवान् । युष्माभिः कदापि तस्य
वाणी न श्रुता नापि वा तस्य रूपं दृष्टं, नापि वा स्वयं तस्य
वाक्यं युष्मदन्तरवतिष्ठमानं । यतस्तेन यः प्रहितस्तस्मिन् युष्माभि १८
र्णं विश्रव्यते । शास्त्राण्यनुसन्धुङ्गं यूयं हि तेषु खान् अनन्तजीवन- १९
प्राप्तान् मन्यध्वे, तान्येव च मयि साध्यं ददति । तथापि यूयं २०
जैवन्मृताभ्यां मदन्तिकमायातुमसक्तताः । मनुष्येभ्योऽहं रुह्यान् न २१
गृह्णामि, युष्मास्तु जानामि, यच्च स्वयं युष्माभिरीश्वरस्य प्रेम २२
युष्मदन्तरवतिष्ठमानं । मत्पितुर्नांखागतोऽहं युष्माभि र्गं गृह्णे । २३
अपरः कश्चिद्वैजनाखागच्छेत्, स एव तर्हि युष्माभि र्गोहीयते ।
परस्परं सन्धानं गृह्णन् एकस्मादीश्वराक्षयं सन्धानमनोदमाना ये २४
दूष्टं, कथं विश्रवितुं शक्यते युष्माभिः ? मा मन्यध्वं यत् पितुर- २५
निक्रमहं युष्माकमभियोक्ता भविष्यामि । अस्ति युष्माकमभियोक्ता
च मोघि र्गो युष्मदीषाशाश्रमिः । यतो यदि मोघौ व्यसिष्यत, २६
तर्हि मयि व्यसिष्यत, स हि मामभि निखितवान् । तस्य केकेषु २७
तु यदि न विश्रव्यते, कथं तर्हि मम वाक्येषु विश्रव्यते ? ॥ ५ ॥

वीरपुरे द्वे अलौकिके कार्ये तत्कृत्यक उपदेशश्च ।

- ई^१ ततः परं यौशुर्गालौलस्यस्य तिविरियास्यद्वयस्य पारं प्रतस्ये ।
- महाजननिवहस्य तमन्वगच्छत्, यतो रोगिषु तेन क्रियमाणान्व-
- २ भिज्ञानार्थकर्माणि तैरदृश्यन् । एकदा यौशुर्गिरिमारुह्य स्वशिष्यैः
- साङ्गं तत्रोपविष्टवान् । तदा विह्वलौघानां निस्तारोत्सव आरब्ध-
- ५ आसीत् । ततो यौशुर्दृष्ट्वा कृत्वा स्वममोपमागच्छन्तं महान्तं
- जननिवहं निगीक्ष्य फिलिपं पप्रच्छ, एतेषां भोजनार्थं कुत्रास्माभिः
- ६ पूपाः केतव्याः ? स तं परीक्षमाण इदमवदत्, यतः स किं
- कर्तुमुद्यत आसीत् तदजानात् । फिलिपस्तं प्रत्यवादीत्, दिशत-
- सुद्रापादमूल्याः पूपा अयेतेषां निमित्तं तथा पर्याप्ता न भवि-
- ८ स्यन्ति यथेतेषामेकैकस्तोकं लप्स्यते । तदीयशिष्याणामेकोऽर्थतः
- ९ पिचस्य भ्रातान्द्रियस्तं ब्रवीति, अस्यच ह्रुद्र एको बालकः, तस्य-
- मीपे पञ्च यावपूपा मीनौ च द्वौ रुद्रौ विद्यन्ते । एतावतः प्रीति
- १० तु तत् किं ? यौशुस्तदाब्रवीत्, यूयं तान् मानवान् भोजनायोप-
- वेशयत । तच्च प्रभृतं ग्रह्यमासीत् । ये च पुरुषा उपविविशुस्ते
- ११ संख्यया प्रायेण पञ्च सहस्राणि । ततः परं यौशुस्तान् पूपान्
- जपाह, धन्यवादं कृत्वा च शिष्येभ्यो ददौ, पुनश्च शिष्याः ममा-
- सीमेभ्यो मनुष्येभ्यो ददुः । तत्रैव तयो मीनयोस्तेभ्यो यथेष्टम-
- १२ दीयत । तेषु तु दत्तेषु स स्वशिष्यान् जगाद, अत्रशिष्टा भग्नान्
- १३ युष्माभिः सञ्चोचन्तां, किमपि मा विनश्यतु । अतस्ते तेषां पञ्चानां
- यावपूपानां भोक्तृभिः शेषितान् भग्नान् सञ्चित्य तैर्दादश्च
- १४ उक्तकान् पूरयामासुः । यौशुना कृतं तदभिज्ञानार्थकर्मा दृष्ट्वा
- मनुष्या अवदन्, सत्यम्, अयं स भाववादी येन जगत्पञ्चातस्य-

मिति । अतस्ते मां राजानं चिकीर्षन्तो मां धर्तुं मानमिच्छन्तीति १५
ज्वाला यौशुरेकाको पुन निर्माग्निस्राव ।

तस्य अग्न्याद्यु सन्ध्यायामुपस्थितार्था समुद्रतीरमवकृत्वा नावं १६
प्रविश्य समुद्रपारस्थं कफरनाह्नमं गन्तुं प्रवृत्ताश्च । ततः परम् १७
चन्धकारे जातेऽपि यौशुरेवां समीपं नागतवान् समुद्रस्य महा- १८
बाधोराधातेनाबोध्यत । इत्थं वदमानास्ते यदा सार्द्धैकं क्रोधं १९
क्रोधद्वयं वा गतास्तदा यौशुं समुद्रस्योपरि प्रज्ज्मं नावो निकट-
मुपस्थितस्य लक्षयामादुरनेन विभ्रुश्च । स तु तानाह, अद्यमहं, २०
मा भेष्टु । ततस्ते तं नावि यद्वीतुमरोचयन्, नौश्च तत्क्षणं तेषां २१
मनस्ये संक्षुब्धपतस्ते ।

तत्परदिने समुद्रपारे जननिवहसिष्ठकाशीत् । तदीयग्निसौः २२
प्रविष्टात् पोतादन्यः पोतस्तत्र नासीत्, तदीयग्निस्रावार्त्ता प्रवेशकास्ते
च सा नौ यौशुना न प्रविष्टा केवलं तदीयग्निसौरेव प्रविष्टेतत्
ते जनेरदग्निः । तत्पश्चान्नु तिविरिचात आगता चन्धा नावकास्तान् २३
समीपमुपतस्थिरे, यत्र कृते प्रभुजा धन्यवादे पूपास्ते भुक्ताः ।
चनोऽपि यौशुर्नास्ति तदीयग्निस्राव न वन्तीति दृष्ट्वा ते जना २४
अपि नौका आरुह्य यौशुमन्विज्मः कफरनाह्नममाजग्मुः समुद्र- २५
पारे तं प्राप्य च पप्रच्छुः, रज्ज्विन्, भगवन् कदोपस्थितवान्?
यौशुस्तान् प्रतिजनाह, सत्यं सत्यं, युष्मानहं प्रवीमि, वृद्धमभि- २६
ज्ञानानि दृष्टवन्तो जेतस्कारणास्मान्मन्विष्यच, प्रत्युत तान् पूषन्
भुक्ता वन्तु ब्रह्मवन्तस्तत्कारणादेव । काव्ये मा क्विचतां युष्माभिः २७
जीवमाह्वय भक्ष्यस्य क्षिप्रया, क्षिप्रताम्बनन्तजीवनं चावन्तु
क्षायिनो भक्ष्यस्य क्षिप्रया । मनुष्यपुत्रेभ्य तद् युष्मभ्यं दातव्यं । स
हि पित्रेभ्यरेव बुद्धादितः । ततस्ते तर्जवादिषुः, ईश्वरादिष्टानि २८

- १८ कार्याणि चिकीर्षुमिरुहामिः किं कृतव्यं? योऽयं प्रतिभावमाणा-
 स्तानुवाच, ईश्वरादिष्टं कार्यमिदं, यत् तेन यः प्रहितो दुष्प्राभि-
 १० क्षास्तिन् विश्वसितव्यं । ततस्ते तमाहुः, त्वं तु किमभिज्ञानार्थं कर्त्तुं
 करोषि यद्, दुष्प्राप्ताभिस्तपि विश्वसितव्यं । त्वं किं सुसुपार्ज-
 ११ यधि? अस्मात्पूर्वपुरुषा मरौ मायामनुसृत, यतो सिद्धितमासौ,
 १२ स तेभ्यो भोगमार्थं स्वर्गात्पञ्चं खाद्यं ददाविति । ततो योऽस्मान्
 अवादीत्, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, मोक्षि दुष्प्राभं स्वर्गात्पञ्चं
 खाद्यं न दत्तवान्, मम पिता तु युष्माभं प्रकृतं स्वर्गात्पञ्चं खाद्यं
 १२ ददाति । यत ईश्वरीयं खाद्यं तदेव यत् स्वर्गादवतरति, जगते
 १३ जीवनं ददाति च । ततस्ते तमृचुः, प्रभो, सर्वदाकृत्यं तत्
 १४ खाद्यं ददातु । योऽस्मत् तानुवाच, अहमेव जीवनदायि खाद्यं ।
 मत्समीपं य आगच्छति, स नैव चोत्स्यति, मयि यद्य विश्वसिति
 १५ स कदापि न तर्षिष्यति । युष्मांस्तदनुकृत्वान्, यस्यां दुष्प्रापि न
 १६ विश्वसिष्य । पित्रा मद्यं यद्यहोयते सर्वं तन्मत्समीपमायास्यति ।
 १७ यद्य मत्समीपमायाति, स मया नैव वहि हिंसेष्यते । यतो न
 मदीयाभौष्टमपि तु मन्त्रेषचितुरभौष्टं कर्त्तुमहं स्वर्गादवतीर्णः ।
 १८ मन्त्रेषचितुः पितुरभौष्टस्तेदं यन्मद्यं तेन यद्यद् दत्तं तस्य किमपि
 १९ मया न हारयितव्यमपि तन्निमदिने सर्वं मयोत्पापयितव्यं ।
 मन्त्रेषचितुरभौष्टस्तेदं यत् पुत्रं मितीक्ष्य यः कश्चित् तस्मिन्
 विश्वसिति, तेनागन्तं जीवनं प्राप्तव्यमन्निमदिने च स मयोत्पाप-
 यितव्यः ।
 २० यद्य स्वर्गादवतीर्णं खाद्यमहमिति योऽस्मा यदुक्तं, तत्कारणाद्
 २१ विद्मदीयास्तमपि विवदितुं प्रवृत्ताः । तेऽवदन्, अनौ किं न
 बोधेकत्वं पुनः स योऽयं यत्नः पितरं मातरश्च जानौमः? कथं

तर्हि स वदति, खर्गादवतीर्णोऽहमिति ? यीशु प्रतिभाषमाण- ५१
 खानप्रवौत्, मा विवदध्वं मिथः । अपरः कोऽपि मत्समीपमायातुं ५२
 न शक्नोति, केवलं स यो मत्प्रेषयित्वा पित्राकृत्यते, स पान्तिम-
 दिने मयोत्थापयिष्यते । भाववादिनां ग्रन्थे लिखितमास्ते, ५५

भविष्यन्ति हि ते सर्वं ईश्वरेणैव शिक्षिताः ।

अतो यः कश्चित् पितुः सकाशाद्भुत्वा शिक्षितवान्, स मत्समीप-
 मायाति । कोऽपि यत् पितरं दृष्टवान्, न तथा, ईश्वरस्य ५६
 सकाशाद् योऽस्ति, केवलं स एव पितरं दृष्टवान् । सत्यं सत्यं, ५७
 युष्मानहं प्रवीमि, मयि यो विश्वमिति, तस्यानन्त जीवनमास्ते । अहं ५८
 जीवनदायि स्थायं । दुष्माकं पूर्वपुरुषा मरौ मार्गा भुक्तवन्तो ५९
 मृतवन्तस्य । इदं खर्गादवतीर्णं स्थायम्, मनुष्येण भोक्तव्यं, भुक्त्वा ६०
 च न मर्त्तव्यं । अहं खर्गादवतीर्णं जीवनमयं स्थायं । स्थायमिदं ६१
 ज्ञेन भुज्यते च शाश्वतं जीविष्यति । यस्य स्थायमहं दास्यामि
 तन्मम मांसं यद्दातव्यं जगतो जीवनायें ।

• ततो यिह्मदीया मिथो वाग्युद्धं कुर्वन्तोऽवदन्, भोजनार्थ- ५२
 मस्माभ्यं स्मासां दातुममुना कथं शक्यं ? यीशुस्तदा तानवादीत्, ५३
 सत्यं सत्यं, युष्मानहं प्रवीमि, यदि मनुष्यपुत्रस्य मांसं नाश्नीय
 तस्य शोणितं न पिबथ च, तर्हि यूयमनरेऽनन्तं जीवनं न
 प्राप्तवन्तः । यो मम मांसमश्नाति मम शोणितं पिबति च, ५४
 सोऽनन्तजीवनप्राप्त उत्थापयितव्यस्य मथान्तिमदिने । यतो मम ५५
 मांसं सत्यं भक्ष्यं मम शोणितस्य सत्यं पानीयं । यो मम मांस- ५६
 मश्नाति मम शोणितं पिबति च, मयि सोऽस्तिष्ठते तस्मिन्-
 वद्भावतिष्ठे । यथा जीवनमयः पिता मां प्रहितवान् पितुं गुंजादहं ५७
 जीवामि च, तथा यो मामश्नाति सोऽपि मम गुणाब्जोविष्यति ।

५८ इदमेव खर्गादवतीर्णं खाद्यं । नास्तीदं तेन माक्षाख्यद्वयेण सदृशं,
 युष्माकं पूर्वपुरुषा यद् भुज्जवन्तो मृतवन्तस्य । खाद्यमिदं येन
 ५९ भुज्यते स शाश्वतं जीविष्यति । कथा एतास्तेन कप्परनाम्भसे समा-
 जगट्श्च उपदिशताकथ्यन्त ।

६० अथ ताः श्रुत्वा तदीयप्रियाणां बह्वीऽवादिषुः, कठिनेष्वुक्तिः
 केन ओतुं शक्या ? तदीयप्रियास्तु यदस्मिन् विषये विवदन्ते,
 ६१ यीशुरन्तरे तज्ज्ञात्वा तानवादीत्, इदं किं युष्मान् खाद्यस्यति ?
 ६२ तर्हि मनुष्यपुत्रः पुरा यचासीत् तत् खानमारोहन्तं तं यदा
 ६३ निरौषिष्यध्वे, तदा किमनुमास्यध्वे ? आत्मैव जीवमदाधौ, मांसं
 किमपि नोपकरोति । अहं युष्मभ्यं यानि वचांसि कथयामि,
 ६४ तान्यात्मा जीवमस्य । सन्ति तु युष्माकं केचिद्, ये न विश्वसन्ति ।
 यतः के के न विश्वसन्ति को वा तं (ग्रन्थु) समर्पयिष्यति तद्
 ६५ यीशुनादितोऽश्नायि । स चाब्रवीत्, अतो हेतो रूयं मयोक्ताः
 अपरः कोऽपि मत्समीपमायातुं न शक्नोति, केवलं स यस्मै पिशा
 चक्रिरदाथेति ।

६६ ततः प्रभृति तच्छिष्याणां बहवः पराङ्मुखीभूयापक्रान्ताः, न
 ६७ पुनस्तेन सार्द्धमब्रजन् । तदा यीशु दादश प्रेरितानपादौत्, दूयमपि
 ६८ किमपक्रमितुमिच्छथ ? शिमोनः पिप्लसमुवाच, प्रभो, कमाश्रयितु-
 ६९ मपक्रमिष्यामः ? सन्ति भवतोऽनन्तजीवनस्य कथाः । अस्माभिश्च
 विश्वसितं ज्ञातञ्च यद् भवान् जीवनमयस्तेष्वरस्य पुत्रः स्वीष्टः ।
 ७० यीशुस्तान् प्रत्युवाच, किं न दादश दूयं वरिता मया ? तथापि
 युष्माकमेको दिद्यावत्तः । अनेन स शिमोनस्य पुत्रमौक्कुरियोतीर्षं
 शिष्यदामसूचयत्, यतो, दादशानामेकः सस्यपि स तस्य भावो
 समर्पयितासीत् ॥ ६ ॥

पिच्छालेभे यौगोत्पन्नेभ्यः ।

ततः परं बीडुर्गच्छीते प्रव्याटत्, यतो विह्वदीयासां जिघां- ७
 वन्तीति ज्ञात्वा स पुन र्घिह्वदीयासां पर्व्याटितुं नेच्छत् । विह्वदी- ८
 यानमुटजनिर्घाणाख्य उत्सवे त्वामन्ने मति तस्य धातरसमवदन्, ९
 त्वमतः खानादुत्थाय र्घिह्वदीयां याहि, त्वया यानि क्रियन्ते,
 तानि कर्त्तामि तव शिष्येण्यलोक्षणां, यतः स्वयं सप्रकाशो ४
 भवितुमीक्षमानः कोऽपि गुप्तं नाचरति । त्वं यद्येतानि साधयसि,
 तर्ह्यात्मानं जगतः प्रत्यक्षं कुर्विति । यतस्तदीयधातरोऽपि तस्मिन् ५
 व्यचरन् । बीडुस्तदा तानवादीत्, मम समय इदानीमप्यनुपस्थितः, ६
 युष्माकं समयस्तु सर्व्वदा प्रस्तुतः । जगद् युष्मान् देखुं न शक्नोति, ७
 माम् देखि, यतस्तस्मिन्नेदं साध्यं दीयते यत् तस्य कर्त्तामि
 दुष्टानि । युयमेवेनमुत्सवं गच्छत । अहमधुनाप्येनमुत्सवं न गच्छामि, ८
 जतो मम काश्च इदानीमप्यमपूर्णः । तानिदमुक्त्वा स गच्छीते- ९
 स्वतस्थे । प्रस्थितेषु तु तदीयधातुषु सोऽपि तमुत्सवं जगाम, न १०
 सप्रकाशमपि तु गुप्तमिव । ततो विह्वदीया उत्सवे तं गवेवचन्तो- ११
 स्वदन्, स नरः कुच ? जननिवहेषु च तमधि वज्रतरो विवादः १२
 समजायत । केचिद्वदन्, स भद्र इति । केचित् पुनरवदन्, न
 तथा, प्रत्युत स जननिवहकुक्ष्यायंगामिनं करोतीति । तथापि १३
 विह्वदीयानां भयात् कोऽपि तमधि सप्रकाशं नाकचयत् ।

उत्सववार्द्धकात्वे तु बीडुर्धर्मधाम गतोपदेष्टुं प्रवृत्ते । १४
 अनेन विह्वदीया विद्यायापका अवदन्, असावगधीत्यापि कथं १५
 शास्त्रविज्ज्ञातः ? बीडुः प्रतिभाषमाख्यानवादीत्, मदोत्तोपदेशो १६
 न मम, स मन्नेवचितुरेव । कस्मिद् यदि तस्माभीष्टमाचरितुं १७
 रोचयति, स तर्ह्युपदेशमधि ज्ञास्यति स ईश्वरोत्पन्नोऽयवाहं ज्ञातो

- १८ भाष इति । यः स्नतो भाषते स स्त्रीयगौरवमोहते, यस्तु स्त्रीप्रेषयितु
 १९ गौरवमोहते, स सत्यमस्तिंसाधर्मो नास्ति । व्यवस्था किं न मोक्षिना
 २० युष्मभ्यं दत्ता ? तथापि युष्माकं कोऽपि व्यवस्थां न समाचरति । यूयं
 किमर्थं मां जिघांसय ? जननिवहः प्रत्यवादीत्, त्वं भृताविष्टः,
 २१ कस्मां जिघांसति ? यौशुः प्रतिभाषमाणज्ञानव्रवीत्, कर्षेकमकारि
 २२ मया, तच्च सर्वं यूयमाख्ये मन्यध्वे । तत्कारणाद् (वदामि,) मोक्षि
 युष्मभ्यं त्वक्छेदस्य विधिं दत्तवान्, सोऽपि न मोक्षित उत्पन्नः
 प्रत्युत पितृभ्यः, यूयञ्च विश्रामवारे मनुष्यस्य त्वक्छेदं कुरुष्व ।
 २३ मोक्षे व्यवस्था यच्च कथ्येत, तदर्थं यदि विश्रामवारे मनुष्येण त्वक्छेदः,
 सोढव्यस्तर्हि विश्रामवारे सर्वज्ञो मनुष्यो मया स्नस्त्रीकृतोऽपि किं
 २४ मङ्गं कुर्यात् ? चाक्षुषं विचारं मा कुरुत, न्यायमेव विचारं कुरुत ।
 २५ ततो विद्वद्गालेमनिवाशिनां केचिदवदन्, (नायका) यं हन्तुं
 २६ क्षतज्ज्ञे, मनुष्योऽयं किं न स एव ? पश्यत यच्च सप्रकाशं भाषते तैश्च
 किमपि नोच्यते । अयं स्त्रीष्ट एवेति किं नायकैः सत्यमज्ञासि ?
 २७ अचक्षुः कुत उत्पन्नस्तदस्माभिर्विदितं । स्त्रीष्टस्तु यदावाचति तदा
 २८ स कुत उत्पन्नस्तत् केनापि न ज्ञायिष्यते । ततो यौशु धर्म्य-
 धामन्वुपदिशन् प्रोक्षेराह, यूयं मास्त्र जानीथ कुतश्चाहसुत्पन्न-
 स्तदपि जानीथ । अचक्षुः न स्नत आगतः प्रत्युत सत्योऽस्ति
 २९ मध्येषयिता, स युष्माभिरविदितः । अचक्षुः तं जानामि,
 क्षतोऽहं तस्मकाग्राद् (आगतो) ऽस्ति, स च मां प्रक्षितवान् ।
 ३० ततस्तो तं धर्मुमयतन्त, तथापि कोऽपि तस्मिन् हस्तं नार्पयामास,
 ३१ क्षतस्तदानौमपि तस्मै समयोऽनुपक्षित आसीत् । जननिवहस्य बहवो
 नरास्तस्मिन् क्षयविपुलवादिपुत्र, स्त्रीष्टो यदावाचति, तदानेन
 वाणि कृतानि तेभ्योऽधिकतन्त्रभिन्नानार्थकस्यासि किं स करिष्यति ?

अथ जननिवहसमधीत्यं यद् व्यवदत तच्छ्रुत्वा करीग्रिनो १९
 सुखयाजकाश्च तं धर्तुं पदातीन् प्रेषयामासुः । अतो यौशस्तान् २०
 जगाद, इतः परमहं स्त्रोकं काचं युष्माभिः साङ्गं स्थास्यामि, ततो
 मन्नेषयितुः समीपं यास्यामि । यूथं मां गवेषयिष्यथ न त्ववाप्स्यथ । २१
 अहंश्च यच्च विद्ये तत्रोपस्थातुं युष्माभिरग्रक्ष्यं । ततो चिह्नदीया २२
 मियोऽवदन्, अनेन किं स्थानं गन्तव्यं यत् सोऽस्माभिरप्राप्यो
 भविष्यति ? अयं किं घ्नानौयानां मध्ये विकीर्णजनानां समीपं
 गत्वा घ्नानौयान् शिञ्चयिष्यति ? कौदुग्रमिदमनेन कथितं वचनं, २३
 यूथं मां गवेषयिष्यथ न त्ववाप्स्यथेत्यपरञ्च यथाहं विद्ये तत्रोपस्थातुं
 युष्माभिरग्रक्ष्यामिति ?

अथोत्सवंस्थानिमदिवसेऽर्थतो महादिवसे यौशस्तिष्ठन्नुच्चरवेण २४
 वभाषे, यः पिपासुः स मदन्तिकमागत्य पिबतु । मयि यो विश्व- २५
 सिति, शास्त्रीयोत्सनुसारेण तस्यान्तरादमृततोयस्य सरितः प्रक्ष-
 विष्यन्ति । तस्मिन् विश्वाभिर्भिर्यं आर्त्ता कृष्यते तमधि तेनैतद्- २६
 कथ्यत । पवित्रस्यात्मनो वितरणं तदाप्यममृतमासीत्, यतस्तदापि
 यौशुरप्राप्तप्रताप आसीत् । वचनमेतच्छ्रुत्वा जननिवहस्य वचनो २७
 जना अवदन्, संत्यम्, अयं स भाववादी । अन्येऽवदन्, अयं ख्रीष्टः । २८
 अन्ये पुनरवदन्, कथमेतत् ? ख्रीष्टेन किं गाक्षीलादागन्तव्यं ? शास्त्रे २९
 किं नेदं लिखितमास्ते यद् दायूदस्य वंश्राद् दारूदस्य वसन्तिशामाश्च
 बैतलेहमात् ख्रीष्टेनागन्तव्यं ? अतस्तमधि जननिवहस्य भेदः ३०
 सञ्जातः । तेषां केचित्तं धर्तुमेच्छन्, तथापि कोऽपि तस्मिन् ३१
 ह्यसं नार्पयामास ।

ततस्ते. पदानुयो सुखयाजकानां करीग्रिनाश्च समीपं प्रत्या- ३२
 जग्मुस्ते च ताणप्रासुः, स किमर्थं युष्माभिर्नामोतः ? पदातयः ३३

प्रत्यूषः, स चादृशं भाषते, तादृशं कोऽपि मनुष्य इतिपूर्वं कदापि
 १० न भाषितवान् । परीशिनस्तदा तान् प्रत्यूषः, यथमपि किमुच्चार्य
 १८ नीताः ? नायकानां परीशिनां वा कोऽपि किं तस्मिन् विश्रयास ?
 १९ प्रत्यूष व्यवस्थानभिज्ञोऽसौ जननिवहः शम्भुः । तदा तेषां मध्ये
 २० गणितो यो नीकदीमो रजन्यां तस्थान्तिकमागतवान्, स तान्
 २१ ब्रवीति, प्रथमं मनुष्यस्य सुखाद् वाक्यमश्रुत्वा तेन किं क्रियते
 तदज्ञात्वा वाक्मात्रं व्यवस्था किं मनुष्यं दोषिणं करोति ? ते
 प्रतिभाषमाणस्तमूषः, त्वमपि किं गाक्षीक्षीयः ? अनुसन्धत्वालोचय
 च यद् गाक्षीक्षतः कोऽपि भाववादी नोत्पद्यते ॥ ७ ॥

८१ ततस्ते प्रत्येकं खगट्टं जग्मुः, यीशस्य जेतूनगिरिं जंगम ।
 १ प्रत्यूषे तु स पुन धर्मधामन्युपतप्ते सर्वजनस्य तदन्तिकमागच्छत्,
 २ स सोपविश्य तानगच्छयत् । तदा शास्त्राध्यापकाः परीशिनस्य
 व्यभिचारे धृतां स्त्रियं काञ्चित् तस्य समीपमानयन्ति, मध्यस्थाने
 ४ स्थापयित्वा च तं वदन्ति, गुरो, योषिदियं व्यभिचारं कुर्वन्त्येव
 ५ धृता । व्यवस्थायाश्च मोक्षिरस्मान् प्रसूराघातेनेदृशीनां प्राणदण्ड-
 ६ माज्ञापयामास, अतो भवान् किं वदति ? तस्य विद्वद्भूमयोग-
 ७ सुषस्य क्षिप्तया ते परीक्षमाणस्तमेतदूचुः । यीशस्य प्रकीर्णयानुष्ठा
 ८ मृत्तिकायाम् अलिखत् । तेषु तु तं पृष्ट्वातिष्ठमानेषु, स ऊर्ध्वी-
 ९ भूय तानवादीत्, युष्माकं यो निष्पापः प्रथमं सोऽस्यां प्रस्तरं
 १० निक्षिपतु । इत्युक्त्वा स पुनः प्रकीर्णय मृत्तिकायामलिखत् । ते
 ११ तु तच्छ्रुत्वा संवेदेन दोषबोधमनुभूय च प्राचीनेभ्य आरभ्यान्मान्
 चावदेकैकशः सर्वं निरक्रामन् । इत्यनेकाको यीश मध्यस्थाने
 १२ तिष्ठन्तो वा स्त्री चाग्नियेता । ततो यीश ऊर्ध्वीभूय तां क्षिप्त-
 मृतेऽपरं कमपि न दृष्ट्वा च तां पप्रच्छ, नारि, त्वदभियोगिनस्य

नराः कुत्र ? तं किं केनापि न दृष्टार्ह्यकृता ? बावादीत, न ११
केनापि, प्रभो । ततो योशुखामाह, अहमपि तां न दृष्टार्ह्य-
करोमि, चाहि, पुनः पापं माकार्हीः ।

ततो योशुः पुनर्जनैः संक्षयं बभावे, अहं जगतो ज्योतिः, १२
यो मामनुगच्छति स मेवात्मकारे ब्रजिष्यत्यपि तु जीवन्मुक्तमाशोकं
प्राप्स्यति । परीशिनस्तदा तमूषुः तया स्वार्यं साध्यं दीयते, तव १३
साध्यं न सत्यं । योशुः प्रतिभावमायस्कान् जगाद, यद्यप्यहं १४
स्वार्यं साध्यं ददामि, तथापि मम साध्यं सत्यं, यतोऽहं कुत
आगतः क्व वा गच्छामि, तज्जाने । यूयन्तु न जानीय कुतो-
ऽहमागतः क्व वा गच्छामि । यूयं परीरानुयायिनं विचारं कुरुष्व, १५
अहं कस्यापि विचारं न करोमि । यद्यप्यहं विचारं करोमि, १६
तथापि मम विचारः सत्यः, यतो नास्म्यहमेकाकी, किन्त्वहमस्मि
मत्प्रेषयिता पिता चास्मि । युष्मदीयव्यवस्थायामपि लिखितमस्ति, १७
यद् दत्तोः साक्षिणोः साध्यं सत्यं । अहं स्वार्यं साध्यदातास्मि, १८
मत्प्रेषयिता पिता च मयि साध्यं ददाति । तदा ते तं पप्रक्षुः, १९
कुत्रास्मि तव पिता ? योशुस्तान् प्रतिजगाद, यूयं माद्य न
जानीय, मम पितरस्य न जानीय । यदि मामश्नास्वत, तर्हि मम
पितरमप्यश्नास्वत । एतानि वर्षाणि धनागारे योशुनाकथ्यन्त । २०
स तदा धर्मधामन्युपादिशत्, तथापि कोऽपि तं न दधार, यत-
स्तदानीमपि तस्य समकोऽनुपस्थित आसीत् ।

ततो योशुः पुनस्तान् जगाद, अहं गच्छामि, यूयस्य मां २१
मत्प्रेषयिष्यथ, स्थापाये मरिष्यथ च । अहं यत् एतान् गच्छामि
ततोपस्थातुं युष्माभिरग्रह्यं । ततो यिह्मदीया अवदन्, स किमा- २२
त्तथातो भवितुमुद्यतस्तद्वेतोश्च वदति, धत् स्नानमहं गच्छामि

- १२ तपोपक्षात् युष्मानिरग्रश्चमिति ? स तदा तानम्रवीत्, धूम्रमधः-
 खानौघाः, चरमूर्द्धखानौघः । धूम्रमेतज्जगत्सम्बन्धीघाः, नास्म्यह-
 १३ नेतज्जगत्सम्बन्धीघः । ततो युष्मभं कथितवान्, धूयं स्त्रपापेषु
 मरिष्यथ । यतोऽहं सोऽस्मीति चेन्न विवक्षिष्य, तर्हि स्त्रपापेषु
 १४ मरिष्यथ । ते तदा तं पप्रच्छुः, कस्मिन् ? वीरुस्त्रागुवाच, आदित-
 १५ सदेव युष्मभं कथयामि । युष्मानधि मया वज्र वक्तव्यं वज्र
 विचारणञ्च कर्तव्यं । मत्प्रेषयिता तु सत्यः, तस्य सुखाच्च मया
 १६ यद्यद्भ्रावि तदेव जगते कथ्यते । स यत् तेषां ज्ञानार्थं पितरम-
 १७ सूषयत् तस्मैर्नाबोधि । ततो वीरुस्त्रानम्रवीत्, मनुष्यपुत्रे, युष्मा-
 निवक्षीकृते ज्ञाथिष्यते यदहं सोऽस्मि स्त्रतश्च किमपि न करोम्यपि
 १८ तु पित्रा यथादिष्टस्तथैवेतानि भाषे । मत्प्रेषयिता च मया
 सार्द्धमासे, स मामेकाकिनं न त्यक्तवान् यतस्तस्मै यद्यद् रोचते
 सर्वदा तदेव मया क्रियते ।
- १९ स यदैताः कथा अभामत, तदा बहवस्तस्मिन् व्यससिषुः ।
 २० ततो ये चिह्नदीयास्तस्मिन् व्यससिषुस्तान् वीरुर्जगाद, यदि मम
 २१ वाक्ये स्थिरा भवथ, तर्हि सत्यं धूयं मम श्रियाः स्त्र, सत्यञ्च
 २२ ज्ञास्यथ सद्येन स्त्राधीनौकारिष्यध्वे च । ते तं प्रतूषुः, वयमब्राह्म-
 मय वंशः, कदापि कस्त्रापि दास्यं नाचरितवन्तः । तत् कथं
 २३ तयोच्यते, धूयं स्त्राधीना भविष्येति ? वीरुस्तान् प्रत्यवादीत्,
 सद्यं सद्यं, युष्मानहं वदामि, यः कस्मिन् पापमाचरति स पापस्त्र
 २४ दासः, दासश्च न ब्राह्मणं गृह्णतिष्ठते, पुत्र एव ब्राह्मणमवतिष्ठते ।
 २५ अतस्तेन् पुत्रेण स्त्राधीनौ क्रियध्वे, तर्हि सत्यरूपेण, स्त्राधीना
 २६ भविष्यथ । अहं जाने यद् धूम्रमब्राह्मणस्य वंशः, मानु निचांस्य,
 २७ ततो मदीयवाक्यं सुचक्ष्मरे स्त्रानं नाप्नोति । मत्पितुः समीपं

मया यद्यददर्शिं तदेव कथ्यते, तथा च युष्मत्पितुः समीपं युष्माभि
 र्यद्यददर्शिं तत् कथ्यते । ते प्रतिभावमानास्तमूषुः, अत्राहामो- १८
 ऽस्माकं पिता । योऽस्मान् वदति, यद्यत्राहामस्म्य सन्ताना अभ-
 विष्यत, तर्ह्यत्राहामस्म्य क्रिया प्रकरिष्यत । इदानीन्तु मां जिघांसय, २०
 नरं य ईश्वरस्य सुखात् सत्यं श्रुत्वा युष्मभं कथितवान् । अत्राहामे-
 शैतन्नाकारि । युष्मत्पितुः क्रिया युष्माभिः क्रियन्ते । ततस्ते तमूषुः, २१
 न व्यभिचारजाता वयम्, अस्माकमेकः पितास्ति स ईश्वरः ।
 योऽस्मादा तानुवाच, ईश्वरो यदि युष्माकं पिताभविष्यत्, तर्हि २२
 यूयं मयि प्रेमाकरिष्यत, यतोऽहमीश्वराभिर्गत्याघातः, नैव हि
 स्तन आगतोऽहं प्रत्युत स एव मां प्रक्षितवान् । मम भावा २३
 किमर्थं युष्माभिर्नाभिज्ञायते ? कारणमेतद् यद् यूयं मम वाक्यं
 श्रोतुं न शक्नुय । यूयं पितुर्दिवावस्यस्य सम्बन्धीयाः, युष्मत्पितुर- २४
 भिज्ञाषानापरितुकामास्य । स आदितो नरघातक आसीत्, सत्ये
 च नावस्थितः, यतस्तस्मिन् सत्यं नास्ति । स यदानीन्तं भाषते तदा
 निजस्त्वं भाषते, यतः सोऽनृतवादी तस्य पिता चास्ति । अहम् २५
 सत्यं भाषे, तत्कारणाद् यूयं मयि न विश्वसिष्य । मम पापमस्तीति २६
 प्रमाणं युष्माकं को ददाति ? यदि तु सत्यं भाषे, किमर्थं तर्हि
 यूयं मयि न विश्वसिष्य ? य ईश्वरसम्बन्धीयः स ईश्वरलोकोः २७
 प्रदोति । युष्माभिस्ता न श्रूयन्ते, तत्कारणमेतद् यद् यूयमीश्वर-
 सम्बन्धीया न स्य ।

विहृदीयास्तदा प्रतिभावमानास्तमवादिषुः, किं न युष्मन्मस्माभिः २८
 कथ्यते यत् त्वं श्रमरीयो भूताविष्टसेति । योऽऽः प्रतिजगाद्, २९
 नास्म्यहं भूताविष्टः, प्रत्युत मम पितरं सस्मानयामि, यूयश्च
 मास्मवमानयथ । नाहं मत्सन्धानाग्नेयो, अस्ति त्वेकसदग्नेयो तदि- ३०

- ५१ चारयिता च । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, 'यः कश्चिन्मम
 ५२ वाक्यमनुपासयति, सोऽनन्तकाष्ठं यावन्मृत्युं न द्रक्ष्यति । चिह्नदी-
 यास्तदा तमवदन्, अधुना वयं बुद्ध्या जानीमो यत् त्वं भूताविष्टः ।
 अत्राहामो ममार, भाववादिनश्च मनुः, त्वं पुन वदसि, यः
 कश्चिन्मम वाक्यमनुपासयति, सोऽनन्तकाष्ठं यावन्मृत्युं नास्माद-
 ५३ धिष्यतीति । अस्मत्पितुरत्राहामात् त्वं किं महत्तरः ? स हि ममार,
 ५४ भाववादिनोऽपि मनुः, त्वमात्मानं कं कुर्वसे ? यीशुः प्रत्युवाच,
 यद्यहं स्वं सञ्जानयामि, तर्हि मम सञ्जानः किमपि नास्ति, मम
 ५५ पितैव मत्सञ्जानयिता, स युष्माकमीश्वर इति यूयं वदथ. तथापि
 स युष्माकमविदितः, अहन्तु तं जानामि । स ममाविदित इति
 चेद् वदेयं, तर्हि युष्माभिः सहृदोऽमृतवादी भविष्यामि । अहं तं
 ५६ जानामि तस्य वाक्यमनुपासयामि च । युष्मत्पितात्राहामो महि-
 ५७ नदर्शनस्याश्रया प्रसुसुदे तद् दृष्ट्वा चाह्वयत् । ततो चिह्नदीयास्त-
 मनुः, इदानीमपि तव पञ्चादर्वपरिमितं वयो नास्ति, त्वं
 ५८ किमत्राहामं दृष्टवान् ? यीशुस्तानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं,
 ५९ ब्रवीमि, अत्राहामश्च जन्मनः प्राज्ञास्तमारब्धाहमस्मि । तदा ते
 तमाह्वयं प्रसारणादादरे । यीशुश्च प्रच्छन्नलोकां मध्येन ब्रजन्
 धर्मधामतो निःस्यारेत्वं स्नानान्तरं जगाम च ॥ ८ ॥

यीशुना जन्मान्वाय नेत्र दानसु ।

उत्तमनीचपास्तकाश्च दृष्टान्तः ।

- ६१ गमनकाष्ठे स नरमेकं जन्मान्धं लक्षयामास । तस्य शिष्यास्तदा
 १ तमप्राचुः, रम्बिन्, अहो यदन्धोऽजनि, तादृशं पापं केनाकारि ?
 २ अमुना किं वासुख्यं पितृभ्यां ? यीशुः प्रत्युवाच, (तादृशं) पापं
 नासुनाकारि, नापि वासुख्यं पितृभ्याम्. प्रत्यत्तत्त्वमिमीश्वरश्च

क्रियाभिः प्रत्यक्षीभवितव्यम् । यावद् दिवसोऽस्ति तावन्मन्त्रेणयितुः ०
 क्रिया मया कर्तव्याः । आधाति सा रात्रि र्यदा काव्यं कर्तुं
 केनापि न शक्यते । अहं यावज्जगति वर्त्तं तावज्जगतो ज्येतिरस्मि । ५
 इत्थं भाषिता स भूमौ निष्ठोऽय तेन धीवनेन पङ्कं रचयामास, ६
 पङ्केन तस्यान्वस्य चतुषी क्षिप्वा च त जगाद, आर्हि, ग्रीखोऽहस्य- ७
 सरस्यास्यं प्रचास्य च । भावान्तरे मासोऽन्वार्थः प्रक्षित इति ।
 स तदा गत्वास्यं प्रचास्य दृष्टिप्राप्तः प्रत्याग्नगाम ।

तत्प्रतिवेष्टितृन्वाद्यो ये मनुष्याः प्राक् तमन्वं ज्ञात्वास्तथास्यं ८
 तदाप्राप्तुः, अयं किं न स जनो यः (प्रत्यक्षम्) आसौगोऽभिधत् ?
 अपरेऽवदन्, अयं स एव । अपरे चावदन्, अयं तेन सहृद्यः । ९
 स तवादीत्, अहं स एव । ततस्ते तमप्राप्तुः, तव ज्ञोचने कथं १०
 प्रसक्षीभूते ? स प्रतिभावमास्यज्ञानवादीत्, यीशुनामा नर एकः ११
 पङ्कं कृत्वा मम ज्ञोचने क्षिप्वा च मामादिदेश, ग्रीखोऽहसरो
 गत्वास्यं प्रचास्येति । ततोऽहं गत्वा प्रचास्य च दृष्टिं प्राप्तवान् ।
 ते तदा तमप्राप्तुः, स कुचास्ति ? स आह, न जाने । १२

तदा ते तं पूर्वान्वं करीग्रिनां समीपमनेषुः । यीशुस्तु यस्मिन् १३
 दिने पङ्कं कृत्वा तस्य नेचे प्रसक्षीकृतवांसाद् विश्रामदिनं । करी- १४
 ग्रिनस्तदा तं पुनरप्राप्तुः, कथं तया दृक्शक्ति र्यथा ? स तान् १५
 जगाद, तेन मन्त्रेणयोः पङ्केऽयितेऽहमास्यं प्रचासितवान्, ततश्च
 पश्चामि । करीग्रिनः केचित् तदा तमप्राप्तुः, नास्ति स नर ईश्वरप्रक्षितः, १६
 यतः स विश्रामवारं गानुपासयति । अपरेऽवदन्, पापी मनुष्य
 ईदृशान्वन्निष्ठानार्थकर्षाणि कर्तुं कथं शक्नोति ? इत्थं तेषु भेदो १७
 जातः । ततस्ते तमन्वं पुनरप्राप्तुः, स तव नेचे प्रसक्षीकृतवानिति १८
 तेतोऽहं तमधि किं वदसि ? स उवाच, स भाववादीति वदामि ।

- १८ स च दन्ध आसीत् इक्ष्वाकुश्च प्राप्तवान्, चिह्नदीयान् ।
 १९ सत्यममन्यन्तः । ततः श्रेष्ठे तस्य इष्टिप्राप्त्यः पितरावाह्यं तावत्प्राप्तुः,
 अयं युवयोः पुत्रो यो युवयोः प्रमाणादन्धोऽजनिः । अधुनायं कथं
 २० पश्यति ? तत्पितरौ प्रतिभाषमाणा तानूचतुः, अयमकात्पुत्रोऽस्य-
 २१ न्नोऽजनिः च तज्जानीवः । कथम्वधुना पश्यति, केन वास्य नेत्रे
 प्रसञ्जीकृते तस्य जानीव आवा । वयःप्राप्तोऽयम्, इममेव पृच्छत,
 २२ अयं क्वकथां क्वयं कथयिष्यति । तत्पितरौ चिह्नदीयानां भया-
 देवेत्यमभाषितां, यतो यः कश्चित् तं खीष्टं मत्वा खीकरिष्यति स
 २३ समाजधृष्टो भविष्यतीति चिह्नदीयास्तत्पूर्वं निश्चितवन्तः । तत्का-
 रणात् तस्य पितरावूचतुः, अयं वयःप्राप्तः, इममेव पृच्छतेति ।
 २४ तदा ते द्विगोचवारं तं पूर्वान्धमाह्वयं जगदुः, ईश्वरस्य
 २५ महिमानं खीकुरु, वयं जानीमो यत् स नरः पापी । स प्रति-
 भाषमाणोऽप्रवीत्, स पापी न वेत्यहं न जाने, एकमेव जाने,
 २६ पूर्वान्धोऽहमिदानीं पश्यामि । ते तं पुनरप्राप्तुः, स त्वां प्रति किं
 २७ कृतवान् ? कथं तव नेत्रे प्रसञ्जीकृतवान् ? स तान् प्रत्यवादीत्, पुरा
 मघोक्ता त्वं नाश्रीष्ट, किमर्थं पुनः श्रोतुमिच्छस्य ? यत्नमपि
 २८ किं तस्य श्रित्या भवितुं वाञ्छस्य ? तदा ते तं व्यकुर्वन्तोऽवादिषुः,
 २९ त्वं तस्य श्रित्यः, वयं श्रेष्ठेः श्रित्याः । श्रेष्ठेनेश्वरः संलक्ष्य तद्
 ३० वयं जानीमः, अद्यै तं कृतं उत्पन्नस्य जानीमः । स नरः प्रति-
 भाषमाणस्तान् जगाद, अपेतदेवाश्चर्यं, यत् स कृतं उत्पन्नस्य
 ३१ युष्माभिर्न ज्ञायते । स हि मम नेत्रे प्रसञ्जीकृतवान्, वयस्य जानीमो
 चदीश्वरः पापिनां न दृष्टोति, प्रत्युत यो मनुष्यः ईश्वरभक्तसद्विभो-
 ३२ जायते च तस्यैव दृष्टोति । जन्मान्धस्य नयने केनापि प्रसञ्जीकृते
 ३३ इत्याधुनाकाश्यादि । अद्यै चदीश्वरप्रदितो नाभविष्यत् तर्हि किमपि

कर्तुं नाशच्छत् । ते तं प्रत्यवादिषुः, सर्वाङ्गः पापाविष्टोऽजनिष्ठा १३
यत्त्वं त्वं किमस्मान् शिष्यसि ? इत्युक्त्वा ते तं वहिष्यतुः ।

स तैर् वहिष्यतु इति श्रुत्वा बीशुसमनुसृत्य जताद्, त्वं १५
किमीश्वरस्य पुत्रे विश्वसिषि ? स प्रतिवभाषे, स कः, प्रभो ? अहं १६
तस्मिन् विश्वसानि । बीशुसमब्रवीत्, स त्वयादर्शि, त्वया सः १७
संक्षपति स एव सः । तेनावादि, विश्वसिमि, प्रभो । इत्युक्त्वा स १८
प्रणिपत्य तमर्चयामास ।

बीशुसदा वभाषे, ये न पश्यन्ति ते द्रष्टव्यं, ये च पश्यन्ति १९
तैरन्ध्रीभवितव्यमिति विचारार्थमहं जगदिदमागतः । तच्छ्रुत्वा ये २०
केचित् फरौगिनस्तेन सार्द्धमविद्यन्त ते तमवादिषुः, वयमपि
किमन्धाः ? बीशुसानाह, यद्यन्धा अभविष्यत, तर्हि निष्पापा २१
अभविष्यत, युष्माभिस्त्रिदानीमुच्यते पश्याम इति, ततो युष्माकं
पापमवतिष्ठते ॥ ८ ॥

सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यो न दारेण मेघवाटं प्रविश्ये- १०१
तरोपायेनारोहति स चोरो द्रष्टुश्च, यस्तु दारेण प्रविशति स १
मेघाणां रक्षकः । तस्य निमित्तं दौवारिको दारं मुञ्चति, मेघाश्च २
तस्य गिरं द्रष्टुन्ति, स चैकैकस्य नाका निजमेघानाङ्गयति वहि
र्नयति च । स च यदा निजस्नान् वहिः करोति, तदा तेषामपतो ३
ब्रजति, मेघाश्च तमनुगच्छन्ति, यतस्तो तस्य गिरं जानन्ति । पर- ४
कीक्षन्तु नैवानुगमिष्यन्ति प्रत्युत तत्समीपात् पक्षाधिव्यग्ने, यतस्तो
परकीक्षाणां गिरं न जानन्ति ।

उपमेयं बीशुना तेभ्योऽकथ्यत, ते तु तेन वदुष्यते तज्जा- १
नुष्यन्त । बीशुसदा पुनस्तानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, २
अहमेव मेघवाटद्वारं । यावन्तो मद्वर्त आगतास्तो सर्वे चोरा ३

- ६ दृष्टवस्स, मेवास्स तेषां नाद्दस्सन् । अहं दारस्सकूपः । मया यः प्रवि-
 श्रति, स चाणं लस्यते, स च प्रवेक्ष्यति निर्व्यास्यति च प्रचारमाप्स्यति
- १० च । चोरो नान्यकार्थार्थमायाति, केवलं चौर्यहत्यादिनाशार्थमेव ।
 मेवास्स यथा जीवनम् अतिपूर्णताञ्च प्राप्तुयुक्तदर्थमहमागतः ।
- ११ अहं स भद्रो मेघरक्षकः । भद्रो मेघरक्षको मेवाणां निमित्तं
 १२ स्सप्राणास्सजति । यो वैतनिकस्स न मेघरक्षकः, मेवास्स यस्स मिजस्सा
 न सन्ति, स ट्ठकमग्गच्छन्तं निरौच्छ मेवान् विजहाति पस्सायते
- १३ च । ततो ट्ठकस्सान् हरति मेवान् विकिरति च । वैतनिकः
 १४ पस्सायते, यतो हेतोः स वैतनिको मेघेषु निश्चिन्नास्स । अहं स भद्रो
 मेघरक्षको मदीयांस्स जानामि मदीयास्स मां जानन्ति, यथा पिता
- १५ मां जानात्यहस्स पितरं जानामि । मेवाणां निमित्तं स्सप्राणास्सजामि
- १६ च । सन्ति ममैतस्सोषवाटस्सोभ्योऽप्यन्ये मेवाः, तेऽपि मया नेतव्याः, ते च
 मम गिरं ओय्यन्ति, इत्थं मेघव्रज एको भविष्यति, मेघरक्षकस्यैव ।
- १७ एतत्कारणात्पतिता मयि प्रेम करोति यतोऽहं मम प्राणास्सथा
- १८ त्यजामि यथा तान् पुन रंहीय्यामि । नान्यः कोऽपि मत्तस्सान-
 पहरति, स्सथमहंसास्सजामि । तांस्सन्तु मम सामर्थ्यमास्ते, पुनस्सान्
 यहीतुमपि मम सामर्थ्यमास्ते । आदेशोऽयं मत्पिबतो मयास्सन्नि ।
- १९ एतेभ्यो वाक्कोभो चिद्गदियेषु पुन भेदः सच्चातः । तेषां मध्ये
- २० बहवोऽवदन्, स भूताविट्ठ उक्तास्स, किमयं तस्स द्दुष्पुच ?
- २१ अन्येऽवदन्, न सन्ति भूताविट्ठस्योक्तय इमाः । भूतः किमन्धानां
 मेवाधि प्रसञ्जीकर्त्तुं शक्नोति ?

वीथीः कलसताविनयिकी शिवा ।

- २२ अथ चिद्ग्रासेने मन्दिरोत्तर्गपय्याभत् । तदा हेमन्तकास्स
- २३ चासीत् । एकदा धर्मधाधि शक्कोमनोऽस्मिन्ने गिरहन् चोद्ग भिद्ग-

दीर्घे वैष्टितः दृष्टश्च, कति कासमस्यत्पाणान् संग्रहाद्वान् भार- १४
 वधि ? त्वं चेत् खीष्टस्तर्ज्ज्वान् स्थष्टं वद । योऽस्तान् प्रत्यवादीत्, १५
 ब्रूयसुक्ता मया, न तु विम्वसिच । मत्पितु नांवाहं याः क्रियाः १६
 करोमि ता एव मामधि वाच्यं ददति ब्रूयन्तु न विम्वसिच । धृष्टं
 हि न मदौघनेषाणां ज्येष्ठा गच्छाः । (युष्मानहं तदगुरुपसुक्तवान् ।)
 मम मेघा मम गिरं दृष्टवन्ति, अहञ्च तान् आगामि, ते च मामनु-
 गच्छन्ति तेभ्योऽहञ्चानन्तं जीवनं ददामि । अगन्तवासेऽपि ते नैव १७
 विगच्छन्ति, मम कराश्च कोऽपि तान् नापहरिष्यति । ते मम्यं येन १८
 दत्ताः च मदौघपिता सर्वेभ्यो महत्तरः । मत्पितु र्हेताश्च त्रानपहन्तुं १९
 कोऽपि न शक्नोति । अहं पिता पैकं खः । चिह्नदियास्तदा पुनस्त- २०
 माहन्तुं प्रस्तरानाददिरे । योऽस्तान् प्रत्यवादीत्, मत्पितुः सका- २१
 ग्रादहं युष्मान् बद्ध्वा हितकर्माणि दर्शितवान्, तेषां कस्य कर्मणः २२
 कारणाणां प्रस्तरैराहय ? चिह्नदीयाः प्रतिभाषमाणास्तमवादिषुः, २३
 नैव हितकर्माणः कारणात् तां प्रस्तरैराहयः, प्रत्युत्तेश्वरनिन्दाकारणात्,
 यतस्तं मनुष्यः सत्तात्मानमौश्वरं कुरुषे । योऽस्तान् प्रतिजगाद, २४
 युष्माकं ब्राह्मे किं नेदं सिद्धितमाप्ते, मयोक्तमौश्वरा ब्रूयमिति ?
 स यदि तान् ईश्वरान् अभिहितवान् यान् प्रतीश्वरस्य वाक्यं प्रादु- २५
 रभूत्, यदि च ब्राह्मस्य लोपो न सम्भवति, तर्हि पिता यं पवि- २६
 चीकृत्य जगति प्रहितवान् सोऽहं कथितवान् ईश्वरस्य पुत्रोऽस्मीति
 कारणात् किं मां वदय तमौश्वरं निन्दसीति ? यदि मत्पितुः क्रिया २७
 न करोमि तर्हि मयि मा विम्वसित, यदि तु करोमि, मयि च २८
 न विम्वसिच, तर्हि क्रियास्तु तथा विम्वसित, यथा ब्राह्मणं विम्व-
 सिष्यच च यस्यापि पिता तस्मिंश्चाहं क्षितः । तदा ते पुनस्तं धर्तु-
 मशक्तान्, स तु तेषां वक्षतो निःसवार ।

- १८ ततः परं योशुः पुनर्बर्हन्पारस्वं तत् स्नानं प्रतप्ते चच प्रचमं
 १० योह्नोऽद्यापयत्, तदैवावतप्ते च । बहवश्च तदन्तिकमागच्छन्-
 ११ वदन्, योह्नः किमप्यभिज्ञानार्थकस्य न कृतवान्, इममधि तु
 ११ योह्नो यद्यदुक्तंवास्तु सत्यं सत्यमासीत् । बहवश्च तत्र तस्मिन्
 व्यसन्निधुः ॥ १४ ॥

योह्नुना कृतवाचाराय योहनदानम् ।

- ११ १ अथ वैचनियामिवासी सासारामिधः कश्चिन्नरो व्याधित
 आसीत् । वैचनिया मरियमस्तस्या भगिन्या मार्यायाश्च ग्राम
 १ आसीत् । मरियम् वा योषिद् वा सुगन्धितेलेन प्रभुं समशीकृषत्
 स्नकचेष्ट तस्मिन् पर्वमासीत् । तस्या एव भ्राता सासारो व्याधित
 १ आसीत् । अतस्तस्य भगिन्यौ दूतं प्रहित्य तस्मै निवेदयामासतुः,
 प्रभो, पश्यतु, भवान् यस्मिन् प्रेम करोति स व्याधितः । योशुस्तु
 १ तच्छ्रुत्वाब्रवीत्, व्याधिरथ न मृत्यवे प्रत्युत्तरेण महिमार्थः,
 १ ईश्वरस्य पुत्रो यथा तेन महीयेत । योशु मार्यायां तस्या भगिन्यां
 १ [मरियमि] सासारे च प्रेमाकरोत् । स तु यथाविद्यत तत्र
 तद्व्याधिसंवादश्रवणात् परमपि दिनद्वयमवतप्ते ।

- ० ततः परम् स श्रिष्ट्यागवादीत्, पुनर्बर्हद्दिवा गन्धतामसाभिः ।
 ८ श्रिष्ट्यासं वदन्ति, रश्मिन्, दिनेऽमुष्मिन् चिह्नदीपाः प्रसाराघातेन
 ८ भवन्तं मारयितुमयतन्त, भवांस्य किं पुनस्तत्र गच्छति ? योशुः
 प्रतिबभूवे, दिवसे किं न द्वादश चटिका भवन्ति ? दिवा यः परि-
 १० ब्रजति स न स्मरति, यतः स जगतोऽस्य ज्योतिः पश्यति, निशायान्नु
 यः परिब्रजति स स्मरति, यतो ज्योतिर्न तदन्तःखं ।
 ११ एतत्कथनात् परं स तानब्रवीत्, अस्मादन्तु सासारः कल्पितः,
 ११ तं जामरयितुम् गच्छामि । श्रिष्ट्यासदा तमूः, प्रभो, स यदि

स्त्रापिति, तर्हि तरिष्यति । यीशुस्तस्य मृत्युमुद्दिष्य कथितवान्, ते १२
 स्वमन्यन्त, स निद्रारूपस्त्रापनमुद्दिष्य कथयतीति । अतएव यीशु- १४
 कदा तान् स्पष्टमब्रवीत्, आसारो ममार, यूषश्च विश्वसिष्येति
 बुद्ध्या युष्मदर्थं तच्च मदनुपस्थितत्वाद्दं हव्यामि । तद्यथा तच्चासु, १५
 सत्यमौषं गम्यतां । तदा योमा अर्थतो दिदुमो [जमकः] सह- १६
 ग्रिष्यान् जगाद्, अस्माभिरपि गम्यतां, तेन 'साह्वं' तथा मरिष्यामः ।
 इत्थं यीशु र्यदागमत् तदाजानाद्, यदादिनचतुष्टयात् स [आसारः] १७
 श्रवागारे ग्रेते । वैयनिया च यिरुशालेमस्य समीपस्था प्रायेण १८
 क्रोगैकदूरासीत्, बहवो यिरुदीयास्य मार्थामरिषमो भांष्ट्रोक- १९
 सान्त्वनार्थं तथो ग्टहमागतवन्तः ।

मार्था तदा यीशोरोगमनसंवादं मुनैव तं प्रत्युज्जगाम, मरिषम् १०
 तु ग्टह आसीनावातिष्ठत । मार्था तदा यीशुमवादीत्, प्रभो, ११
 भावन् यद्यथास्त्राप्यत्, तर्हि मम भ्राता नामरिष्यत् ; जाने १२
 'तद्युनापि भवान् ईश्वरं यद्यत् प्रार्थयिष्यते, तदीश्वरेण भवते
 दायिष्यते । यीशुस्तां ब्रूते, तव भ्राता पुनरुत्थास्यति । मार्था तं १३
 ब्रूते, अन्तिमदिने पुनरुत्थाने स उत्थास्यतीति जाने । यीशुस्ता- १४
 सुवाच, अहं पुनरुत्थानं जीवनश्च । मयि यो विश्वसिति स मृत्वापि १५
 जीविष्यति, यः कश्चिच्च जीवति मयि विश्वसिति च, सोऽनन्तकाले- १६
 ऽपि नैव मरिष्यति । अच त्वं किं विश्वसिषि ? सा तं ब्रवीति, १७
 तथैव, प्रभो । जगति सेनागन्तव्यम् ईश्वरस्य पुनः स स्त्रीष्टो भवा-
 नेवेति विश्वासो मयाकारि । इत्युक्त्वा स्त्रापजगाम, युष्मच्च स्वभगिनी १८
 मरिषममाकृष्यन्ती तामाच, युष्मदपस्थितोऽसि तामाकृष्यति च ।
 सा तच्छ्रुत्वेव सत्वरमुत्थाय तदन्तिकमायाति । यीशुस्तदापि ग्रामं १९
 न प्रविष्टवान्, मार्था यच्च तं प्राप्तवती तत्रैवासीत् । ततो मरिषमा २०

- ११ चार्द्धं गृहे विद्यामाना ये धिक्कदीयास्तान्वावयन्ते तां सत्वर-
मुनिष्ठनीं निर्गच्छन्तीश्च दृष्ट्वा, सा रोदितुं प्रवागारं यातीत्युक्ता
- १२ च तामनुजगृह्युः । यौशुस्त यथासीत् मरिचम् ततोपस्थाप्य तं
दृष्ट्वा च तत्परिणयोः प्रणिपत्योवाच, प्रभो, भवान् यद्यथास्यास्यत्,
- १३ तर्हि मम भ्राता नामरिच्यत् । तदा यौशुस्तां वदतीं तथा
चार्द्धमागतान् धिक्कदीयांश्चापि वदतो विस्रोक्ष्यात्मन्यधैर्यं गत्वा
- १४ संवृण्व च पप्रच्छ, स युष्माभिः कुत्र प्राचितः ? ते तं वदन्ति, प्रभो,
- १५ एतत् निरीक्षतां । यौशुरभूद्यमुञ्चत् । ततो धिक्कदीया अवदन्,
- १६ पश्यत, स तस्मिन् कीदृक् प्रेमाकुलः । तेषां केचित्पाङ्गः, तस्यान्वयः
- १७ नेचे प्रसञ्जीवकार सोऽसौ सोऽसौ किमस्य मृत्युं निवारयितुमपि
- १८ समर्था नासीत् ? यौशुस्तदान्तरे पुनरधैर्यं गत्वा प्रवागारसमीप-
- १९ मागच्छति । तद् दृष्ट्वाकारं पाषाणेनापिहितञ्चासीत् । यौशु
ब्रवीति, तं पाषाणमपसारयत । तस्य मृतस्य भगिनी मार्था तं
वदति, प्रभो, इदानीं स पूर्यते, यत आचतुर्थां दिनेभ्यः स मृतः ।
- २० यौशुस्तां ब्रवीति, त्वं यदि विश्वसिषि, तर्हीश्वरस्य महिमानं
- २१ द्रष्टुमीति किं नोक्ता मया ? ततः स मृतो यथाश्रित, तत्र स्थितः
पाषाणसौरपसारितः । यौशुसोर्द्धदृष्टिं कृत्वा व्याजहार, पितः,
- २२ त्वामहं धन्यं वदामि, यतस्त्वं मे श्रुतवान् । त्वं सर्वदा मे शृणोषि
तदजानाम् अपि त्वयाहं यत् प्रहितस्तपैते विश्वसिष्यन्तीति बुद्ध्वा
- २३ परितः स्थितस्य जननिवहस्य कारणादिदं मयोदाहारि । इदमुक्त्वा
- २४ स प्रीत्यै क्रोशन् व्याजहार, आसार, वहिरागच्छ । तदा स मृतो
वहिरागमत्, स च दीर्घवस्त्रखण्डे बद्धचरणस्तः स्नेहवस्त्रेण
वेष्टितमुद्यथासीत् । यौशुस्तान् ब्रवीति, बन्धनानि सुक्तेर्न गन्तुमशु-
- २५ जानीत । तदा मरिचमः समीपमागता बह्वो धिक्कदीया यौशुना

अथदकारि तद् दृष्ट्वा तस्मिन् व्यस्यिषुः, केचित्तु फरीग्रिनामनिकं ५१
गत्वा बौद्धना अथदकारि तत् तेभ्यो निवेदयामासुः ।

ततो मुख्ययाजकाः फरीग्रिनश्च मन्त्रिभर्ता समाह्वयावादिषुः, ५०
किं कारवाम ? स नरो बह्वन्वभिज्ञानार्थकस्यांश्च करोति । अदि ५०
तस्य वृत्तिमित्त्वं सहामहे, तर्हि सर्वे तस्मिन् विश्विष्यन्ति, रोमी-
थासामत्यासाकं स्नानञ्च प्रजावृन्दञ्च हरिष्यन्ते । तेषां मध्ये गणित- ५२
स्तेको नरोऽर्थतो यः काथाफासस्य संवत्सरस्य महायाजक आसीत्
स तदा तामुवाच, यूयं किमपि न जानीथ नापीदं तर्कवच, यत्
प्रजावृन्दस्य निमित्तमेकस्य मरणमस्माद्वितकरं, न च कृत्स्नस्य प्रजा- ५०
वृन्दस्य विनाशः । एतत् तेन न स्मृतो व्याहारि, प्रत्युत स तस्य ५१
संवत्सरस्य महायाजक आसीत्, तत्कारणात् तेन भावोक्तिरिचं
व्याहारि यत् प्रजावृन्दस्य निमित्तं बौद्धना मर्त्तव्यं, नापि च ५१
केवचं तस्य प्रजावृन्दस्य निमित्तं, प्रत्युत विकीर्णानाम् ईश्वर-
सन्तानानाम् एकस्य सङ्गच्छार्थमपि । तद्दिनमारभ्य ते तस्य वधार्थम् ५१
अमन्त्रयन्त । अतएव बौद्ध न पुनः सप्रकाशं चिह्नदीयानां मध्ये ५४
पञ्चाटत्, प्रत्युत तस्मात् स्नानाभ्यसनीयस्यम् इन्द्रियमाख्यं ग्रामं
प्रस्थाप्य सन्निभ्यः सार्द्धं तथैवावर्त्तत ।

योजो निंकारपट्वोत्सवे विश्वग्राह्येभ्यः समस्त उपवेशदानञ्च ।

तदा चिह्नदीयानां निस्तारोत्सव आरब्ध आसीत्, बहवो ५५
मनुष्याश्च शुचिलसाधनार्थं निस्तारोत्सवात् प्राक् जनपदाद् विश्व-
ग्राह्येभ्यः जग्मुः । ते तदा बौद्धमगवेचयन् धर्मधात्रि स्त्रिता च ५१
निष्कोऽवदन्, किं मन्वध्वे, स किमुत्सवे नैवोपस्थास्यत इति ।
मुख्ययाजकाः फरीग्रिनश्च तं धर्तुमिच्छन्त आश्रामपि दत्तवन्तः, ५०
अथा स सुख वर्त्तते तत् स्नानं यो वेत्ति स तत् सूचयेदिति ॥ ११ ॥

- १२ १ ततो योऽपि निश्चारोऽस्यवात् षट् दिनाणि ग्रामं वैचरिष्या-
 चासुपतस्ते । यो मृतो साधारणेन मृतानां मध्यादुत्थापितः स
 २ तचासीत् । तत्र च तस्य निमित्तं रात्रिभोज्यमकारि, मार्गं तत्र
 ३ पर्यचरत्, साधारणं तत्सहभोजनानेक आसीत् । तदा मरिचम्
 चर्तुष्वेकं बल्लभं प्रकृतं जटामांसीरसयुक्तं सुगन्धितैलमादाय
 योऽपि चरन्तौ समलेपयत् स्नानेन तौ चरन्तौ पर्यमार्शित्, कृतं
 ४ गृहं तस्य तैलस्य सौरभेन पर्यपूर्णम् । तदा तच्छिष्याणामे-
 कोऽर्थतः श्रमोन्मुक्तो च ईष्करिष्यतीत्यो विद्वदास्तस्मिन्पञ्चिता-
 ५ भूत्, स प्रव्रवीत्, सुगन्धितैलमिदं किमर्थं न शिभिः श्रतेः कुंदापादै
 ६ विंकीतं दरिद्रेभ्यो दत्तम् ? न दरिद्राणां क्षितीयान्नकारणात्
 तेनेदमकथ्यत, प्रत्युत स चौरः समुद्रवाही आसीत् समुद्रे च यद्यश्च-
 ७ क्षिप्यत तद्वदत् तत्कारणादेव । योऽपि दास्यव्रवीत्, अमूमनुजानीहि,
 ८ मत्समाधिदिनार्थं तवेदं रक्षितं । दरिद्रा हि सततं युष्मत्प्रभे,
 अहन्तु न सततं युष्मत्प्रभे ।
 ९ अथ योऽपि दासीति ज्ञात्वा विद्वद्दीवानां महान् जननि-
 वहसाचोपतस्ते, न केवलं योऽपि कारणात्, प्रत्युत मृतानां मध्यात्
 १० तेनोत्थापितस्य साधारणापि दिदृक्षन् । सुखवाजकास्य साधा-
 ११ रणापि इत्याद्ये मन्मथाश्चक्रे, यतस्तस्य कारणाद् बहवो विद्वद्दीवा
 ज्ञात्वा योऽपि अचरन् ।
 १२ अथ परदिने योऽपि धिक्प्राप्तेममाचानीति जुला पर्यार्थ-
 १३ मागतो महान् जननिवहः सङ्घर्षरपन्नवाणादाय योऽपि प्रत्युद्गमनार्थं
 निर्धनानुसारेवदत्, अथ, प्रभो नांवा च आयाति धन्यः स
 १४ इत्यादिवाच्य राजा । योऽपि युवगर्भं प्राप्य तत्पुत्रं उपविशेत्,
 यथा लिखितमासे,

मैवानुभूयतां चासौ भो खीयोनसुते खया ।

१५

पश्य राजा तवायात्यासीनो गर्हभग्रावके ॥

सर्वमेतत् तस्य शिष्यैः प्रथमं नाबोधि, खीग्रोस्तु महिमप्राप्तेः परं ते १५

सकस्य र्थम् तमधि कथेषं क्षिप्तितासीत् तं प्रतीत्यमकारि चेति ।

खीग्रुं धंक्षासारं श्रवागाराभिर्गमनार्थमाहृतवान् मृतानां मध्यादुत्था- १०

पितवांश्चेति वाक्ष्यं तस्य तदानीन्तनसन्निविष्टेनादीयत । एतत्कार- १८

णादेवार्थतः स तद् अभिज्ञानार्थकस्य कृतवानितिकयाश्रवणकरणादेव

जननिवृत्तं प्रत्युज्जगाम । फरौशिनस्तदा परस्परमाहः, युष्माकं १८

सर्व्वरज्जो श्र्यस्यद् विसोकथय, जगदेव तस्य पश्चाद् अपगतम् ।

पर्व्वच्छुपावभार्थं ये आगमंस्तेषां मध्ये कतिपया धूनानीया नरा १०

आसन् । ते तदा गाक्षीसख्यैतस्यैदानीवासिनं क्षिप्तिपमभिगम्य प्रार्थ- ११

याञ्चक्रिरे, प्रभो, वयं खीग्रुं दिव्युत्तमहे । क्षिप्तिप आगत्यान्त्रियं ११

तद् वदति । पुनरान्त्रियक्षिप्तिपौ खीग्रवे निवेदयतः । खीग्रुस्तु ११

प्रतिभाषमाणस्तावदादीत्, मनुष्यपुत्रस्य महिमप्राप्तेः समय उपस्थितः ।

सत्यं सत्यं, युवामहं ब्रवीमि, गोधूमबीजं चेन्न मृत्तिकायां पतित्वा १०

क्षियते, तर्हि कं तिष्ठति, यदि तु क्षियते, तर्हि बड्ड फलं फलति ।

यः स्त्रप्राणेषु प्रेम कुर्वते, स तान् हारयिष्यति, यस्मिन्सोके तान् १५

प्रति विरज्यते, सोऽनन्तजीवनाय तान् रक्षिष्यति । कश्चिन्नानुज्यो १५

अदि मां परिचरितुं स्वीकरोति, तर्हि मामनुगच्छतु, तथा सत्यं

अवाप्सि मम परिचारकोऽपि तथैव स्थास्यति । यस्य कश्चिन्नां

परिचरति, सम पिता तं सन्मानयिष्यति ।

खीग्रो विद्यायाविद्यायश्च त्रिवयः ।

अधुना तु मम प्राप्ता अदिद्या जाताः, अत्र किं वदामि ? १०

पितः, दद्यादक्षायां तारथ । प्रत्युतेतदर्थमहं दद्यामिमां आवदा-

- १८ गतवान् । पितः, तव नाम महिमान्वितं कुब । तदा गगनादियं
वाणी सञ्जाता, तन्मया महिमान्वितमकारि पुनश्च महिमान्वितं
१९ कारिष्यत इति । तच्च स्थितो जननिवहस्तदा श्रुत्वाश्रवौत्, मेघनादो
जात इति । अन्वेऽवदन्, कश्चित् स्वर्गदूतोऽनेन समभाषतेति ।
२० यौशस्तु प्रतिभाषमाणोऽश्रवौत्, न मदर्थं, किन्तु युष्मदर्थं वाणीयं
२१ समभूत् । अधुना जगतोऽस्य विचारः साध्यते, अधुना जगतो-
२२ ऽस्याधिपतिं वंदि निर्दिश्यते । अहञ्च चेत् भूतत्वादुच्चीकृतो
२३ भवामि, तर्हि सर्वान् मदन्तिकमाकक्ष्यामि । स कौदृशं मृत्युं
२४ सहिष्यते वचनेनैतेन तदस्मृचयत् । ततो जननिवह उवाच, व्यवस्था-
पाठेन वयं श्रुतवन्तो यत् ख्रीष्टेन ग्रास्यतं स्यातयं, तद् भवान्
कथं ब्रूते, मनुष्यपुत्र उच्चीकर्त्तव्य इति ? स मनुष्यपुत्रः कः ?
२५ यौशस्तदा तानवादीत्, इतः परं ज्योतिः स्तोकं कासं युष्माभिः
साङ्गं विद्यते । ततो यावोज्ज्यतिस्तिष्ठति तावत् परिभ्रजत्,
नोचेदन्धकारेणावेक्ष्यध्वे । अन्धकारे यः परिभ्रजति स कुच
२६ गच्छति तन्न जानाति । यावद् युष्माकं ज्योतिरास्ते तावज्ज्योतिषि
तथा विन्यसित यथा ज्योतिषः पुत्रा भविष्यथ । एतानि वचनानि
यौशस्तेभ्यः कथयामास, ततः परमपगत्य तेभ्यः प्रच्छन्नो बभूव ।
२७ यद्यपि स तेषां समक्षमेतावन्धभिज्ञानार्थं कर्माणि कृतवांसुचापि
२८ ते तस्मिन् न व्यस्रमन् । इत्थं भाववादिनो विग्रायाश्चैतद् वचनं
शिद्धिं गतं,

अस्मच्छावितसंवादे विश्वासं कोऽकरोत् प्रभो ।

परमेष्ठस्य बाह्वर्वाभूत् कसौ सम्यक्काशितः ॥

- १९ एतत्कारणान् ते विन्यसितुं नाशक्रुवन्, यतो विग्रायाश्चः

पुनरिदमपि व्याहृतवान्,

तेषां तेषां चिन्तां सोऽन्धानि चित्तं ध्रुवं चकार च ।

नोचेत् ते लोचने कृदा चित्तैर्बुद्धिमवाप्य च ।

परावृत्ता भविष्यन्ति मोक्षव्यासामयान्मया ॥

विश्रान्तास्तस्य प्रतापमपश्यत् तत इदं व्याहारीत्, तन्नेवोद्दिश्य ॥१॥
 स बभाषे । तथापि नायकानामपि बहवस्तस्मिन् व्यस्यन्ति, परीक्षितां ॥१॥
 कारणात् तं न स्वीकृतवन्तः, समाजभ्रष्टा भविष्याम इति भयात् ।
 यत ईश्वरदत्तगौरवात् ते मानवदत्तं गौरवं प्रेयोऽमन्यन्त । ॥१॥

अपि तु योऽश्वत्थैः स्तरेण व्याहतवान्, यो मयि विश्वसिति, ॥२॥
 स न मुचि विश्वसित्यपि तु मत्प्रेषयितरि । यस्य मां निरीक्षते ॥३॥
 स मत्प्रेषयितारं निरीक्षते । अहं ज्योतिःस्वरूपो जगदागतवान्, ॥४॥
 यः कश्चिन्मयि विश्वसिति स यथा तिमिरे न स्थास्यति । यस्य ॥५॥
 कश्चिन्मम वचांसि श्रुत्वा न विश्वसिति तस्य विचारो मया न
 क्रियते, यस्मान्न जगतो विचारं कर्तुमागताऽहं, प्रत्युत जगत्
 तारयितुमेव । यो मां निराकरोति मम वचांसि न गृह्णाति च ॥६॥
 तस्य विचारयितास्ते । मया कथितं वाक्यमेवानिमदिने तस्य विचारं
 करिष्यति । यतोऽहं न स्ततः कथितवान्, प्रत्युत मया किं कथयितव्यं ॥७॥
 किञ्च भाषितव्यं, तच्चिरूपिकाज्ञा मत्प्रेषयिषा पिषा मल्लमदाधि ।
 तस्याज्ञा च यद् अजन्मजीवनावस्था तदहं जानामि । अतोऽहं यद् ॥८॥
 भाषे तत् पिषा यथोक्तस्तथैव भाषे ॥ १२ ॥

योऽग्रे संयोः प्राग् त्रिव्यान् प्रति तस्य प्रकीर्तयामासु ।

योऽग्रेनास्त्रविद्यायां चरन्वाक्यम् ।

अथ निखारोत्सवात् प्राग् योऽश्वत्थं जगतोऽस्मात् पितु-१ ॥
 रत्निकमार्त्तममनस्य समचक्षुषश्चित्तमजानात् तदा जगति क्षितान्
 यान् निजस्थान् प्रति प्रेम कृतवांस्तान् प्रत्यक्षं यावत् प्रेमाकुलत ।

- १ अपि च शत्रुषु तत्समर्पणस्य वीजे दियावलेन शिमोनसुतखेष्करि-
 योतीवस्य विद्वदा यदि निश्चिते सति यदा रात्रिभोज्यमभवत्,
 २ तदा सर्वे पित्रा मत्स्वरथोः समर्पितमश्नेष्वरसकाशादामत ईश्वर-
 ३ समीपं गन्तुमुद्यतस्येति ज्ञात्वा यीशु भोज्यादुत्तस्थौ खवसनानि
 ४ मोचयित्वा च गात्रमार्जनवस्त्रमादाय तेन खकटिं बबन्ध । ततः
 परं प्रचासनपात्रे तोयं निधाय शिष्याणां चरणान् प्रचासयितुं
 ५ खकटौ निबद्धेन मार्जनवस्त्रेण मार्जयितुञ्चारेभे । इत्थं स यदा
 शिमोनपित्रस्य समीपमागच्छत् तदा स तमवादीत्, प्रभो, भवान्
 ६ किं मम चरणौ प्रचासयेत् ? यीशुः प्रतिभाषमाणस्तनुवाच, मया
 यत् क्रियते, त्वया तदिदानीं न ज्ञायते, इतः परन्तु ज्ञायिष्यते ।
 ७ पित्रस्तं ब्रूते, भवान् अनन्तकालेऽपि नैव मच्चरणौ प्रचासयिष्यति ।
 यीशुस्तं प्रत्यब्रवीत्, यद्यहं त्वं न प्रचासयामि, तर्हि मया साद्वं
 ८ तवांशित्वं न भवति । शिमोनः पित्रस्तं वदति, तर्हि न केवलं
 मम चरणौ, प्रत्युत करौ शिरश्चापि [प्रचासयतु] । यीशुस्तं ब्रूते,
 ९ यः ज्ञातः केवलं चरणयोः प्रचासनं तस्यावश्यकं स हि सर्वोक्तः शुद्धिः ।
 १० यूयमपि शुद्ध्यः स्य, न तु सर्वे । यतो यीशुः स्वसमर्पयितार-
 मजाज्ञात्, तत्कारणाव्यगाद, न सर्वे यूयं शुद्ध्यः ।
 ११ इत्थं तेषां चरणान् प्रचास्य स खवसनान्याददे, पुनर्भोजना-
 योपविश्य च तानवादीत्, युष्मान् प्रति मया यदकारि तत् किं
 १२ जानीथ ? युष्माभिरहं गुरुः प्रभुस्येत्यभिधीये, तच्च भद्रं कथ्यते,
 १३ यतोऽहं स एवास्मि । अतः प्रभु गुरुस्य योऽहं सोऽहं यदि युष्म-
 चरणान् प्रचासितवांस्तर्हि परस्परं चरणप्रचासनं युष्माभिरपि
 १४ कर्तव्यं । यतोऽहं युष्मान् प्रति यादृशं कृतवान् तादृशं कर्त्तुं यूय-
 १५ मपि यत् करिष्यथ, तदर्थं युष्मान् दृष्टान्तं दर्शितवान् । सत्यं सत्यं,

युष्मानहं ब्रवीमि, नास्ति दासः स्वप्रभुतो मङ्गलरो नापि वा प्रेरितः १०
 प्रेषयितु मङ्गलरः । वक्षेतत् सर्व्वं जानीय तर्हि तदाचरन्तो धन्या ११
 भविष्यथ । न सर्व्वान् युष्मानधीदं मया कथ्यते । अहं यान् वरित-
 वांस्तान् जानामि, अपि त्वेन शास्त्रीयवचनेन सिद्धेन भवितव्यं,

— — — यः पूपाग्रौ मया सह

सोऽपि मत्प्रातिकूल्येन पार्श्विद्वेपं सकार ह ॥

इदानीमेव सिद्धेः प्राग् युष्मदुपस्थिते मया, सिद्धिकाले यथा १८
 विश्वविष्यथ यदहं सोऽस्मि । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यो १०
 मया प्रहितं नरं गृह्णाति स मां गृह्णाति, माञ्च यो गृह्णाति
 स मत्प्रेषयितारं गृह्णाति ।

यिद्वदा विन्नामघातौ भविष्यतीति ज्ञापनम् ।

इदमुक्त्वा यौशुरात्मन्युदविजत, साक्ष्यञ्च ददत् कथयामास, सत्यं ११
 सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, युष्माकमेको मां शत्रुषु समर्पयिष्यति । ततः
 स कमधि भाषते तच्च सन्दिहानाः शिष्याः परस्परमात्मोक्तयन् । १२
 तदीयशिष्याणामेकस्त्वर्थतो यो यौग्रोः प्रियः स तस्य क्रोडमा- १३
 सन्ध्यासीन आसीत् । शिमोनः पित्रः सङ्केतेन तमेवेदमादिशत्, १४
 यत् कसुहिश्च यौग्रु भाषते, तत् तेन पृष्टा वक्तव्यं । ततः स यौग्रो १५
 वक्षसि शिरो निपात्य तं वदति, प्रभो, स कः ? यौग्रुः प्रत्यवादीत्, १६
 अहं [सूत्रे] पूषण्डं मज्जयित्वा यस्यै दास्यामि स एव सः । ततः स
 पूषण्डं मज्जयित्वा शिमोनसुतायेष्करिष्यतोयाय यिद्वदै ददौ ।
 तस्मात् पूषण्डात् परं ग्रैतानसं प्रावेचीत् । यौग्रुस्तदा तमाह, १७
 त्वं यत् करोषि तत् सत्वरमेव कुरु । किमुहिदं तेनाकथ्यत, तद् १८
 भोजनाद्यासीनाम्ना केनापि नाज्ञायत । सःच यिद्वदासेलसन्पुटवाहक १९
 आसीत्, तस्मान्, कैश्चिदन्वनीयत, यौग्रुस्तसुसुवार्थमस्मात्प्रबोधाणि

२० ब्रह्माणि केतुं किंवा दरिद्रेभ्यः किञ्चिद् दातुमाज्ञापयतीति । स तु तं पूषखण्डं गृहीत्वा सपदि निश्चक्राम । तदा राचिरासीत् ।

यीशो 'नवीनाम्ना' ।

- २१ तस्मिन् निष्क्रान्ते यीशुत्वाच, इदानीं मनुष्यपुत्रो महि-
 २२ माश्वितोऽभूत्, ईश्वरस्य तस्मिन् महिमाश्वितोऽभूत् । तस्मिंश्चे-
 दीश्वरो महिमाश्वितोऽभूत्, तर्हीश्वरोऽपि स्वस्मिंस्तं महिमाश्वितं
 २३ करिष्यति, सत्वरमेव करिष्यति । वत्साः, युष्माभिः सार्द्धमहमितः
 परं स्तोत्रं काशं स्थास्यामि । यूयं मां गवेषयिष्यथ, यथा तु
 यिद्गदीयानहसुक्तवांस्तथाधुना युष्मानपि वक्षि, अहं यत् स्नानं
 २४ गच्छामि तत्रोपस्थातुं युष्माभिर्न शक्यं । नवीनामेकामाज्ञां युष्मभ्यं
 ददामि, यद् युष्माभिः परस्परं प्रेम कर्त्तव्यं । यथा युष्मान् प्रति मयै-
 २५ तदर्थं प्रेमाकारि यद् यूयमपि परस्परं प्रेम करिष्यत । यदि परस्परं
 प्रेमाचरथ, तर्ह्यनेन सर्वे ज्ञास्यन्ति यद् यूयं मम शिष्या इति ।
 २६ शिष्योः पित्रस्तं ब्रवीति, प्रभो, कुत्र याति भवान्? यीशुस्तं
 प्रत्युवाच, यत्र गच्छामि, तत्रेदानीं मामनुगन्तुं न शक्नोषि, पश्चात्
 २७ त्वनुगमिष्यसि । पित्रस्तं ब्रूते, किमर्थमधुनैव भवन्तमनुयातुं न
 २८ शक्नुयां? भवदर्थमहं प्राणांस्वच्छामि । यीशुः प्रतिबभाषे, मदर्थं
 त्वं किं प्राणांस्वच्छसि? सत्यं सत्यं त्वामहं ब्रवीमि, त्वं यावत्
 चिह्नितो मां निरीक्ष्यसे तावत् कुङ्कुटो न रविष्यति ॥ १२ ॥

यीशुरेव पत्न्याः ।

- १४ १ युष्माकं इदं मैवोद्दिशताम्, ईश्वरे विश्वसित, मय्यपि
 २ विश्वसित । मम पितुर्निकेतने बहवो वासाः 'सन्ति' । नोचेद्
 युष्मभ्यमकथयिष्यं । युष्मदर्थं हि स्नानं सञ्जीकर्तुं गच्छामि ।
 ३ यदि च गत्वा युष्मदर्थं स्नानं सञ्जीकरोमि, तर्हि पुनरागत्य

मत्समीपं युष्मान् गृहीष्यामि, यथाहं वर्त्ते तच्च यूयमपि यथा
वर्त्तिस्यध्वे । यत् स्थानमहं गच्छामि तद् यूयं जानीथ, पन्थान- ४
मपि जानीथ । योमास्तं ब्रूते, प्रभो, भवान् किं स्थानं गच्छति, ५
तच्च जानीमः, कथं तर्हि पन्थानं ज्ञातुं शक्नुयाम् ? यीशुस्तं ६
वदति, अहमेव पन्थाः सत्यञ्च जीवनञ्च, नान्येनोपायेन मनुष्यः
पितुः समीपमायाति, केवलं मया । मास्त्रेदं ज्ञास्यत, तर्हि मत्पि- ७
तरमप्यज्ञास्यत । अधुनारभ्य च तं जानीथ, तं दृष्टवन्तस्व ।

फिलिपस्तदा तं ब्रवीति, प्रभो, दर्शयत्वस्मभ्यं पितरम् अस्म- ८
दर्थं तत् पथ्याप्तं भविष्यति । यीशुस्तमवादीत्, एतावत्काळं ९
यावदहं युष्माभिः सार्द्धं वर्त्ते, फिलिप । तथापि त्वं मां किं न
जानासि ? मां यो दृष्टवान् स पितरं दृष्टवान् । अतः कथं
वदसि, दर्शयत्वस्मभ्यं पितरमिति ? त्वं किमिदं न विश्वसिषि १०
यदहं पितरि, पिता च मयि स्थितः ? युष्मभ्यमहं यानि वचांसि
कथयामि तानि न स्नेतः कथयाम्यपि तु मय्यवस्थितः पितैव
कर्माणि करोति । मयि विश्वसितं यदहं पितरि पिता च मयि ११
स्थितः । नोचेत् कर्माणां कारणाद् विश्वसितं । सत्यं सत्यं, युष्मानहं १२
ब्रवीमि, मयि यो विश्वसिति, मया क्रियमाणानि कर्माणि
तेनापि कारिष्यन्ते, तेभ्यो मन्त्रराणि च कारिष्यन्ते, यतो हेतो-
रहं मत्पितुः समीपं गच्छामि, युष्माभिस्तु मम नात्मा यत् किमपि १३
प्रार्थयिष्यते तत् करिष्यामि, पुत्रे पिता यथा मन्त्रिमाश्रितो भवि-
ष्यति । यदि मम नात्मा किञ्चन प्रार्थयध्वे तर्ह्यहं तत् करिष्यामि । १४

सत्यस्वरूपमात्मा शिष्याणां वचनम् ।

यदि मां प्रति प्रेम सुदृढा, तर्हि ममाज्ञा अनुपालयत, १५
ततोऽहं पितरं चापिष्ये, स च युष्मभ्यमन्यत्नेकं शान्तिकर्तारं १६

- १७ दास्यति युष्माभिः साङ्ख्यं येन ग्राह्यं स्थातव्यं, तं सत्यस्वरूपमात्मानं
दास्यति यो जगता यहीतुं न शक्यते, यतः स तेन न दृश्यते
नापि वा ज्ञायते । युष्माभिस्तु स ज्ञायते, यतः स युष्मात्समीपमव-
१८ तिष्ठते युष्मदन्तश्च वर्त्तिष्यते । न परित्यज्यामि युष्मान् अनाथान्,
१९ अहं युष्मदन्तिकमागच्छामि । स्तोके काले व्यतीते जगन्मां पुन
न द्रक्ष्यति, यूयन्तु द्रक्ष्यथ, यतोऽहं जीवामि [ततश्च] यूयमपि
२० जीविष्यथ । तस्मिन् दिने यूयं ज्ञास्यथ, यदहं मत्पितरि स्थितो
२१ यूयञ्च मयि स्थिता अहञ्च युष्मासु स्थितः । यो ममाज्ञाः प्राप्तवांस्ता
अनुपालयति च स एव मयि प्रेमकारी । यश्च मयि प्रेम्णकारी
स मम पितुः प्रेमपात्रं भविष्यति, अहञ्च तं प्रति प्रेम करिष्यामि
२२ स्वं तत्प्रत्यक्षौकरिष्यामि च । ईष्करियोतीयादन्यो चिह्नदास्तदा
तं ब्रूते, प्रभो, कथमेतद् यद् भवान् स्वं जगतः प्रत्यक्षं न कृत्वास्व-
२३ त्प्रत्यक्षं करिष्यति ? यीशुः प्रतिभाषमाणस्तमाह, कश्चिद् यदि
मां प्रति प्रेम करोति तर्हि मम वाक्यमनुपालयिष्यति, मम
पिता च तं प्रति प्रेम करिष्यति, तत आवां तस्य समीपमागमि-
ष्यावस्तेन सह वसतिं करिष्यावस्य । यो मां प्रति प्रेम न करोति
२४ स मम वाक्यानि नानुपालयति । यश्च वाक्यं युष्माभिः श्रूयते,
तच्च मम प्रत्युत मत्प्रेषयितुः पितु वाक्यम् ।
२५ युष्माभिः साङ्ख्यं वर्त्तमानोऽहं युष्मभ्यं सर्वमेतत् कथितवान् ।
२६ शान्तिकर्ता त्वर्थतो मन्त्राणि पित्रा प्रेषयितव्यः पवित्र आत्मा
युष्मान् सर्वं शिक्षयिष्यति, मया युष्मभ्यं यद्यत् कथितं तत् सर्वं
२७ स्मारयिष्यति च । अहं युष्मदर्थं दायमिव शान्तिं त्यजामि,
मदीयशान्तिं युष्मभ्यं ददामि । जगद् यथा ददाति नाहं युष्मभ्यं
तथा ददामि । युष्माकं चदयं मैवोदिजतां मैत्रं च भीह भवतु ।

अहं गत्वा युष्मत्समीपमागमिष्यामीति युष्मभ्यं यदक्षकथं तद् यूथं १८
 श्रुतवन्तः । यदि मां प्रति प्रेमाकरिष्यत, तर्ह्यहं पितुः समीपं
 गच्छामीति यदक्षकथं तत्रानन्दिष्यत, यतः पिता मत्तो महत्तरः ।
 तत्सिद्धिकाले च यद् विश्वसिष्यथ, तदर्थमहमिदानीं सिद्धेः प्राग् १९
 युष्मभ्यं कथितवान् । इतः परमहं युष्माभिः साङ्गं न पुनर्बद्ध २०
 सञ्जाषिष्ये । यतो जगतोऽस्याधिपतिरागच्छति, मयि च तस्य
 किमपि नास्ति । अहन्तु प्रितरं प्रति प्रेम करोमि पित्रा च यथा- २१
 दिष्टस्तथाचरामीति जगता ज्ञातव्यम् । उत्तिष्ठत, स्थानादस्माद-
 स्माभिः मन्वीयताम् ॥ १ ४ ॥

यौगोप्राञ्जलतासुरूपलदर्शनं शिष्याणां शास्त्रारूपलदर्शनम् ।

अहं यथार्था द्राक्षालता, मम पिता च कृषकः । मयि १५
 , स्त्रिता या काचिच्छांखा फलं न फलति सा तेन द्वियते । या
 काचिच्छांखा च फल फलति, सा तेन तथा संस्क्रियते यथाधिकं
 , फलं फलिष्यति । यूथं मया यद् वाक्यमुक्तास्तत्कारणात् परिष्कृता २
 जाताः । मयि युष्माभिरवस्थीयतां, युष्मासु च मया । यथा द्राक्षा-
 लतायामनवस्थाय शाखया स्ततः फलं फलितुं न शक्यते, तथा
 मय्यनवस्थाय युष्माभिरपि न शक्यते । अहं लता, यूथं तच्छांखाः । ४
 यो मय्यवतिष्ठतेऽहञ्च यस्मिन्नवतिष्ठे, स बद्धनि फलानि फलति ।
 यतो मत्तः पृथग् युष्माभिः किमपि कर्तुं न शक्यते । मनुष्ये- ५
 ष्वपि नावतिष्ठते, तर्हि स शाखेव वहिर्निक्षिप्तः शुष्कीभूतश्च,
 मनुष्येऽपि सच्चित्प्राप्तौ निक्षिप्तास्मा क्लृप्ति ।

यूथं यदि मय्यवतिष्ठध्वे मम वचांसि च युष्मास्त्ववतिष्ठन्ते तर्हि
 यद्यद् वाञ्छिष्यथ, तत् प्रार्थयिष्यध्वे, युष्मदर्थं तत् सेव्यति च ।

- ८ मम पितामेव महिमान्वितोऽभूत्, यद् यूयं वञ्च कलं फलस्य मम
 ९ शिष्या भविष्यथ च । यथा मयि पित्रा प्रेमाकारि, तथा युष्मासु
 १० मया प्रेमाकारि । मम प्रेमन्यवतिष्ठध्वं । यदि ममाज्ञा अनुपास्तयथ
 तर्हि मम प्रेमन्यवस्थास्यध्वे, यथाहं मत्पितुराज्ञा अनुपास्तितवा-
 ११ स्तत्प्रेमन्यवतिष्ठे च । अहं युष्मभ्यमेतदर्थमिदं कथयामि यन्ममानन्दो
 १२ युष्मास्त्ववस्थास्यते युष्माकमानन्दस्य सन्पूर्णे भविष्यति । ममाज्ञेयं
 यद् युष्माभिः परस्परं तथा प्रेम कर्त्तव्यं यथा युष्मान् प्रति मया
 १३ प्रेमाकारि । स्वबन्धूनां निमित्तं प्राणत्यागान्महत्तरं प्रेम कस्यापि
 १४ नास्ति । यूयं मया यद्यदादिश्यध्वे तत् सर्वं चेदाचरथ तर्हि
 १५ यूयं मम बन्धवः । नाहं पुन युष्मान् दासानित्यभिदधामि, यतः
 प्रभुना किं क्रियते दासस्तत्र जानाति । अपि तु युष्मान् बन्धू-
 नित्यभिहितवान्, यतः पितुः सकाशान्मया यद्यदश्रावि तत्
 १६ सर्वमहं युष्मान् ज्ञापितवान् । न यूयं मां वरितवन्तः, प्रत्युताहं
 युष्मान् वरितवांस्तदर्थं नियुक्तवांस्य यद् यूयं गत्वा फलं फलिष्यथ,
 युष्मत्फलञ्च स्थास्यति, यथा मम नाम्ना पितरं यत् किमपि
 प्रार्थयिष्यध्वे तत् तेन युष्मभ्य दायिष्यते ।

जगत् सत्यस्य च आत्मा ।

- १० अहं युष्मानेतदर्थमिदमादिशामि, यद् यूयं परस्परं प्रेम
 १८ करिष्यथ । जगद् यदि युष्मान् देष्टुं तर्हीदं जानीत यद् युष्म-
 १९ दयतोऽहं तेन सन्दिष्टः । यदि जगत्सम्बन्धीया अभविष्यत, तर्हि
 जगन्निजस्त्वं प्रति प्रेमाकरिष्यत् । यूयन्तु न जगत्सम्बन्धीया अपि
 २० तु जगन्मध्यान्मया वरितास्तत्कारणाज्जगद् युष्मान् देष्टुं । नास्ति
 दासः स्वप्रभुतो महत्तर इति यद् वचो यूयं मयोक्तास्तत् स्मरत ।
 ते यद्यहमुपद्रुतस्तर्हि यूयमप्युपद्राविष्यध्वे, तै र्हीदं मम वाक्यमनु-

पालितं तर्हि 'युष्माकमपि वाक्यमनुपालयिष्यते । एतत् सर्व्वन्तु ११
 युष्मान् प्रति मन्त्राच्चः कारणात् तैः कारिष्यते, यतस्ते मन्त्रेषधितारं १२
 न जानन्ति । यद्यहमनागत्य तेभ्यो नाकथयिष्यं, तर्हि ते निष्पापा
 अभविष्यन् । इदानीन्तु स्त्रपापप्रच्छादकोपायस्तेषां नास्ति । यो मां १३
 देष्टि स मत्पितरमपि देष्टि । यानि कर्ष्माण्यन्तेन केनापि न १४
 कृतानि, तानि चेदहं तेषां मध्ये नाकरिष्यं, तर्हि ते निष्पापा
 अभविष्यन् । इदानीन्तु वे इहापि माञ्च मत्पितरञ्च दिष्टवन्तः ।
 किन्त्वित्यमेव तेषां ग्रास्ते लिखितेनानेन वचनेन सिद्धेन भवितव्यं, १५
 दिष्टोऽहं तैरकारणादिति । यः शान्तिकर्त्ता तु पितुः सकाशाद् १६
 युष्मदन्तिकं मया प्रेषयिष्यते, पितुः सकाशाच्चिर्गच्छन् स सत्यस्वरूप
 आत्मा यदागमिष्यति, तदा स एव मामधि साक्ष्यं प्रदास्यति । १७
 यूयमपि साक्षिणः, यत आदितो मत्सज्जनः स्य ॥ १५ ॥

यूयं यच्च स्वलिख्यतददर्शमहं युष्मभ्यं सर्व्वमेतत् कथितवान् । १६
 जना युष्मान् समाजय्युतान् करिष्यन्ति । अपि तु समथ आयाति १
 यदा युष्मद्वातक एकैको मंथ्यते, ईश्वरायाराधनमुपहरामीति ।
 ते यद् युष्मान् प्रतीदृशमाचरिष्यन्ति, तत्कारणमिदं यत् तैर् न २
 पिता नाहं वाभिज्ञातः । यूयं मयेदमुक्ता इति यदुपस्थिते समये ४
 स्मरिष्यथ, तदर्शमहं युष्मभ्यमिदं कथितवान् । आदितस्तु युष्मभ्यमिदं
 नाकथयं, यतोऽहं युष्माभिः सार्द्धमासं अधुना तु मन्त्रेषधितुः ५
 समीपं गच्छामि, युष्माकञ्च कोऽपि मां न पृच्छति, कुत्र
 गच्छसीति । अपि तु युष्मभ्यं मयैतत् कथितमिति कारणाद् ६
 युष्माकं हृदयं शोकपूर्णमभूत् । तथापि युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ७
 ममापगमनं युष्माकं हितावहं, यतोऽहं चेन्नापगच्छामि, तर्हि
 शान्तिकर्त्ता दृश्यत्समीपं नागमिष्यति, यदि त्वपगच्छामि तर्हि

- ८ तं युष्मत्समीपं प्रहेष्यामि । ततः स आगत्य पापे धार्मिकतायां
 ९ विचारे च दोषस्य प्रमाणं जगते दास्यति । पापस्य प्रमाणमिदं
 १० यत् ते मयि न विश्वसन्ति । धार्मिकतायाः प्रमाणमिदं यदहं
 ११ पितुः समीपं गच्छामि युष्माभिश्च न पुन द्रक्ष्ये । विचारस्य
 प्रमाणञ्चेदं यदस्य जगतोऽधिपते विचारो निरणाधि ।
 १२ युष्मभ्यं कथयितव्या अन्या वक्त्रः कथा मम सन्ति, यूयन्विदानीं
 १३ ताः सोढुं न शक्नुयः । स सत्यस्वरूप आत्मा तु यदाद्यास्यति तदा पथ-
 प्रदर्शक इव युष्मान् कृत्स्नं सत्यं नेष्यति । मं हि न स्मृतः कथयिष्यति,
 प्रत्युत यद्यच्छोष्यति तत् कथयिष्यति, यद्यद् भावि तद् युष्मान्
 १४ ज्ञापयिष्यति च । स मां महिमान्वितं करिष्यति, यतो यन्मम
 १५ तत्सन्धा युष्मान् ज्ञापयिष्यति । पितु र्यद्यदास्ते तत् सर्वं मम, ततो
 हंतो मया कथितं, यन्मम स तत्सन्धा युष्मान् ज्ञापयिष्यति ।
 १६ श्लोककालेऽतीते यूयं मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककालेऽतीते
 १७ मां द्रक्ष्यथ, यतोऽहं पितुः समीपं गच्छामि । ततस्तच्छिष्याणां
 केचित् परस्परमवदन्, किमेतद् यत् तेन व्याह्रियते, श्लोककाले-
 १८ ऽतीते यूयं मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककालेऽतीते मां द्रक्ष्यथेति,
 अपि च, यतोऽहं पितुः समीपं गच्छामीति । तत्रैव तेऽवदन्,
 श्लोककाल इति तेन यदुदाह्रियते तत् किं ? तेन किं कथ्यते
 १९ तदस्माभिर्न बुध्यते । ततस्ते तं प्रष्टुकामा इति ज्ञात्वा धीशु
 स्तानवादीत्, श्लोककालेऽतीते मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककाले-
 २० ऽतीते मां द्रक्ष्यथेति मया यदुक्तं तदधि किं मिथो विचारयथ ?
 सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यूयं क्रन्दिष्यथ विलपिष्यथ च, जगत्
 त्वानन्दिष्यति । यूयं शोचिष्यथ, किन्तु युष्माकं शोक आनन्देन
 २१ परिणतो भविष्यति । प्रसन्नन्ती नारी शोकार्ता भवति, यतस्तस्या

दष्ट उपस्थितः । शिशुं प्रसूता तु सा तं क्लेशं पुन न स्मरति,
 प्रसवेन मनुष्यो जगत् प्रविष्ट इत्यानन्दात् । यूथमप्यधुना श्लोकार्ताः, २१
 अहन्तु युष्मान् पुन द्रष्टव्यामि, ततो युष्माकं हृदयमानन्दस्थिति,
 युष्माकमानन्दस्य केनापि युष्मत्तो नापहर्तव्यः । तस्मिन् दिने च यूथं
 मां किमपि न प्रक्ष्यथ । सत्यं सत्यं, यूष्मानहं ब्रवीमि, यूथं पितरं २२
 यद्यत् प्रार्थयिष्यध्वे मम नाम्ना स युष्मभ्यं तत् सर्वं दास्यति ।
 इतिपूर्वं यूथं मम नाम्ना किमपि न प्रार्थितवन्तः । प्रार्थयध्वं तेन २४
 कस्यध्वे, युष्माकमानन्दो यथा सन्पूर्णे भविष्यति ।

सर्वमेतदहमुपमाभि युष्मभ्यमकथयं । आयाति तु समयो २५
 यदा २६ पुनरुपमाभि युष्माभिः साङ्गं सम्भाषिष्येऽपि तु स्पष्टं
 युष्मान् पितुः कथां ज्ञापयिष्यामि । तस्मिन् दिने यूथं मम नाम्ना २६
 प्रार्थयिष्यध्वे । युष्मानप्यहं पितरं याचिष्य इति युष्मान् न वदामि ।
 पिता हि स्वयं युष्मासु प्रेम कुर्वते, यतो यूथं मयि प्रेम कृतवन्तो २७
 विश्वसितवन्तस्य यदहं पितुः सकाशाच्चिर्गत्यायातः । अहं पितुः २८
 सकाशाच्चिर्गत्य जगदायातः, पुन जगत् त्यक्त्वा पितुः समीपं
 गच्छामि । तस्य शिष्यास्तं वदन्ति, पश्यत्वधुना भवान् स्पष्टं भाषते, २९
 कामप्युपमां न कथयति । भवान् सर्वं वेत्ति कस्यापि प्रश्नं न ३०
 प्रतीचते, तदधुनास्माभिरनुभूतं । अनेन वयं विश्वसिमो यद्
 भवान् ईश्वरसकाशाच्चिर्गत्यायातः । यीशुस्तान् प्रत्यवादीत्, अधुना ३१
 किं विश्वसिथ ? पश्यतायाति स समय इदानीच्च जगतोऽस्ति यदा यूथं ३२
 विकीर्णाः प्रत्येकं निजस्थानं गमिष्यथ मामेकाकिनं विहास्यथ च ।
 नास्मि लोकात्की, यतः पिता मया साङ्गं वर्तते । सर्वमेतदहं युष्मभ्यम-
 कथयं, यथा मग्नि युष्माकं शान्तिं भविष्यति । जगति युष्माकं क्लेशो ३३
 जायते, किन्वाभ्यसितः पराजितं मया जगत् ॥ १६ ॥

त्रिष्य्याद्यामर्थं बीशोप्राथनम् ।

- १७१ सर्वमेतत् कथयित्वा बीशः स्वर्गं प्रत्यूर्द्धदृष्टिं कृत्वा वभाषे,
 पितः, समय उपस्थितः, तव पुत्रं महिमान्वितं कुरु, पुत्रोऽपि यथा
 १ त्वां महिमान्वितं करिष्यति । त्वं ह्येतदर्थं तस्मै यावतीयमर्चानां
 कर्तृत्वं दत्तवान् यत् तस्मै त्वया यद्यददायि तत्सर्वस्मै सोऽनन्तं जीवनं
 २ दास्यति । अनन्तं जीवनम्विदं यत् त एकं सत्यमीश्वरं त्वां तत्प्रेरितं
 ३ बीशं स्वीष्टञ्च ज्ञास्यन्ति । पृथिव्यामहं त्वां महिमान्वितं कृतवान्
 साधितवाञ्च तत् कर्म यत् त्वं मया करणार्थं मयि समर्पितवान् ।
 ४ अतोऽधुना, पितः, त्वत्समीपं मां महिमान्वितं कुरु तेन महिष्या
 यो जगत उद्भवात् प्राक् त्वत्समीपं ममासीत् ।
 ५ जगतो मध्याद् ये मनुष्यास्त्वया मद्यं दत्तास्तेषां समक्षमहं
 तव नाम प्रकाशितवान् । ते तवासन्, त्वञ्च मद्यं तान् दत्तवान्,
 ६ ते च तव वाक्यं रचितवन्तः । इदानीं तैरज्ञायि यत् त्वं मद्यं
 ७ यद्यद् दत्तवान्, तत् सर्वं त्वत्सकाशादुत्पन्नं । यतस्त्वं मद्यं यावि
 वाक्यानि दत्तवांस्तानि मया तेभ्यो दत्तानि, तैश्च तानि गृहीत्वा
 सत्यमज्ञायि यदहं त्वत्सकाशाभिर्गत्यायातः । ते चापि यद्यसिषु
 ८ र्थत् त्वं मां प्रहितवान् । तेषां निमित्तमहं याचे । नाहं जगतो
 निमित्तं याचे, किन्तु त्वया ये मद्यं दत्तास्तेषां निमित्तं, यतस्ते
 ९ तव । यद्यन्मम तत् सर्वं तव, तथा यद्यत् तव तन्मम । अहञ्च
 १० तेषु महिमान्वितो जातः । इतः प्रभृति चाहं न जगति वर्त्तं ।
 इमे तु जगति वर्त्तन्तेऽहञ्च त्वत्समीपं गच्छामि । पवित्र पितः,
 मद्यं दत्ते तव नास्ति तान् रक्ष, आत्रामिव ते यथैकं भविष्यन्ति ।
 ११ यदा तैः सार्द्धं जगत्यासं तदाहं तव नास्ति तान् रक्षं । त्वं मद्यं
 यान् दत्तवांस्तान् रक्षितवान् । तेषां मध्ये कोऽपि न हारितः,

केवचं तद् विनाशभाजनं स्मारितं, यतः शाल्लेण सिद्धेन भवि-
 तव्यं । अधुना त्वहं तव समीपं गच्छामि, भावे चेदं जगति, ते १२
 'यथा ममानन्दं सम्पूर्णमन्तरे प्राप्य भोक्ष्यन्ते । अहं तेभ्यस्तव वाक्यं '॥
 दत्तवान् जगच्च तान् अदिषत्, यतोऽहं यथा न जगत्सम्बन्धीयस्तथा
 तेऽपि न जगत्सम्बन्धीयाः । ते त्वया जगतो वहिर्जीवन्तां नाहमेतद् १५
 याचे, प्रत्युत ते त्वया दुरात्मतो रक्ष्यन्ममिति याचे । अहं यथा
 जगत्सम्बन्धीयो नास्मि तेऽपि तथा जगत्सम्बन्धीया न सन्ति । तव १६
 सत्येन तान् पवित्रीकुरु, तव वाक्यमेव सत्यस्वरूपं । त्वं यथा मां जगति १७
 प्रहितवांस्तथाहमपि तान् जगति प्रहितवान् । तेषां निमित्तं खं १८
 पवित्रीकरोमि च, यथा तेऽपि सत्येन पवित्रीकृता भविष्यन्ति । १९

अहं न केवलमेतेषां निमित्तं याचे, प्रत्युत तेषामपि निमित्तं २०
 च एतेषां वाक्येन मयि विश्वसिष्यन्ति, सर्व्वे ते यद् एकीभविष्यन्ति । २१
 यथा मयि त्वं, पितः, त्वयि चाहं, तथावयोस्तेऽपि यद् एकीभ-
 विष्यन्ति, त्वं मां प्रहितवानच जगद् यद् विश्वसिष्यति । त्वया यो २२
 महिमा मम दत्तस्ममहं तेभ्यो दत्तवान्, यथावामेकं स्वरूपा तेऽपि
 अदेकीभविष्यन्ति, तेव्वहं मयि च त्वं, ते यत् सिद्धिं प्राप्येकीभवि- २३
 ष्यन्ति, त्वच्च मां प्रहितवान् यथा च मयि प्रेम कृतवांस्तथा तेव्वपि
 प्रेम कृतवानिति जगद् यज्ज्ञास्यति । पितः, ममाभीष्टमिदं, त्वं मम २४
 यावद् दत्तवान्, यथाहं वर्त्ते तव मया साद्धिं तेऽपि वर्त्तन्तां, जगत्स्थाप-
 नात् प्राक् च त्वं मयि प्रेम कृतवानिति हेतोर्मम यं महिमानं
 दत्तवान्, मम तं महिमानं ते निरीचन्तां । धर्ममय पितः, जगत् २५
 स्तो नाजानात्, अहन्तु त्वामजानां, त्वयाहं प्रहित इतीमेऽप्यजानन् ।
 अहर्क्षं तांस्तव नाम आपितवान् पुन ज्ञापयिष्यामि च, त्वं मयि यत् २६
 प्रेम कृतवांस्तद् यथा तेषु स्थास्यत्यहं यथा तेषु स्थास्यामि ॥ १७ ॥

यीशुः शेषमुःखभोगमरकसमाधिष्य ।

महायाजकसम्यक् यीशुर्विचारः ।

१८ सर्वमेतत् कथयित्वा यीशुः ख्रिश्चिस्थान् सज्जिनः कृत्वा किन्नो-
णाख्यस्तोतसः पार जगाम शिष्यैः साङ्गं तत्तत्समेकमुद्यानं प्रविवेश
१ च । तस्य समर्पयिता यिहूदा अपि तत् स्थानमजानात्, यतो
२ यीशुः पुनः पुनः ख्रिश्च्यैः सह तत्र समवेतः । तदा यिहूदाः
सैन्यगणं मुख्ययाजकेभ्यः परीश्विभ्यश्च पदान्तींश्च लब्धोक्तादीपिकान्तैः
३ सज्जितस्तत्रोपतिष्ठते । ततो यीशुरात्मानं प्रति यद् भवितव्यं तद्
४ दृष्ट्वा वहिरागत्य तानवादीत्, कं गवेषयथ ? ते प्रत्यूषुः, नागरतीर्थं
५ यीशुं । यीशुस्तान् प्रवीति, अहमेव सः । तेः साङ्गं तस्य
६ समर्पयिता यिहूदा अपि तिष्ठन्नासीत् । अतोऽहं स इति तेन
व्याहृते ते पश्चाद्दिशं प्रजित्वा भूमौ निपेतुः । ततः स तान् पुनर-
७ प्राचीत्, कमन्विष्यथ ? तेऽत्रादिषुः, नागरतीर्थं यीशुं । यीशुस्तान्
८ प्रत्यवादीत्, अहं सोऽस्मीति युष्मान् उक्तवान् । अतो मां चेदन्विष्यथ
तर्हीतेषां गमनमनुजानीत । एतस्याभिप्रायोऽयं यत् तेन कथित-
मिदं वचनं सिद्धं भवेत्, त्वं मद्यं यान् दत्तवांस्तेषां कोऽपि मद्या
९ न स्मरित इति । तदा शिमीनः पिचोऽभिना सज्जित आसीत्,
अतः स तं कोशास्त्रिकृत्य महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य दक्षिणं
१० कणं परिचिच्छेद । दासस्य तस्य नाम मस्क इति । ततो यीशुः
पिचं जगद, तवासिं कोषे निधेहि । पिता मद्यं यत् पानपात्रं
दत्तवांस्तपस्वसं पानीयं किं न पास्यामि ?

११ ततः परं सैन्यगणः सहस्रपति र्थिहूदीयानां पदातृष्वस्य यीशुं

१२ धृत्वा बद्धा च प्रथमं हाननस्य समीपमनेषुः । बन्धुरस्य तस्य

१३ महायाजको यः कायाकास्तस्य अशुरो हाननः । कायाका एव

धिहृदीयान् मन्त्रणारूपामिमां कथामुक्तवान्, प्रज्वालन्दस्य निमित्त-
मेकस्य मनुष्यस्य मरणं श्रेय इति ।

यौशुस्तु पिचेष तदन्येनैकेन शिष्येण चाप्यगम्यत । स शिष्यो १५
महायाजकस्य परिचित आसीत्, यौशुना साङ्गं महायाजकस्य
[निकेतनस्य] प्राङ्गणं प्रविवेश च । पिचस्तु वहिर्गोपुरसमीपं १६
तिष्ठन्नासीत् । ततो महायाजकस्य परिचितः सोऽन्यतरः शिष्यो
वहिर्गत्वा द्वाररक्षिकया दास्या संलप्य पिचमभ्यन्तरमनैषीत् ।
सा द्वाररक्षिका दास्यै तदा पिचं जगाद, त्वमपि किं नरस्य तस्य १७
शिष्याणांमेकः ? सोऽवादीत्, नास्मि । दासेषु पदातिषु च श्रौत- १८
कारणाद् अङ्गारैरग्निं प्रज्वालय तिष्ठत्सु तापं सेवमानेषु च पिचोऽपि
तैः साङ्गं तिष्ठंस्तपमसेवत ।

महायाजकस्तदा यौशुं तस्य शिष्यानुपदेशश्चाप्राचीत् । यौशुस्तं १९
प्रतिजगाद, अहं जगते स्पष्टमकथयं । धिहृदीया यच्च नियतं २०
समागच्छन्ति सर्वदा तच्च समाजगृहे धर्मधाम्नि चोपादिशं, गुप्तं
किमपि न कथितं मया । भवान् मां कथं पृच्छति ? ये श्रुतवन्तस्ते २१
मया किमुक्तास्तानेव तत् पृच्छतु । पश्यतु मया यत् कथितं
तत् तैर्ज्ञायते । इदं भाषितवति तस्मिन् तच्च तिष्ठन्नेकः पदातिः २२
करेण यौशुमाहृत्य जगाद, महायाजकं किमित्यं प्रतिभाषसे ?
यौशुस्तं प्रत्यवादीत्, यद्ययुक्तं व्याहृतं मया तर्हि तस्ययुक्तस्य प्रमाणं २३
देहि. युक्तान्तु यदि व्याहृतं तर्हि कथं मां प्रहरसि ?

ततो हाननस्तं बद्धं महायाजकस्य कायाफाः समीपं प्राहि- २४
णोत् । तदापि शिष्योऽपि पिचस्तिष्ठन् तापमसेवत । ततः कैचित् २५
तं वदन्ति, त्वमपि किं तस्य शिष्याणांमेकः ? स निऋत्य जगाद,
नास्मि । पिचो यस्य कथं द्विजवांसस्य ज्ञातिर्महायाजकस्यैको २६

दासस्तदाब्रवीत्, उद्याने तेन साङ्गं तिष्ठन्स्वं किं न खचितो मया ?

१७ ततः पिचः पुनर्निजुक्तुवे तत्पणञ्च कुकुटो वराव ।

देशाध्यक्षसमचं योशोर्विचारः ।

१८ ततो योशुस्तैः कात्याकाः सकाशात् राजगृहं नीतः । तदा प्रत्यूष आसीत् । ते तु राजगृहं न प्रविविशुः, यतस्तोऽग्नौचं

१९ परिहर्तुं निस्तारोत्सवीयं भोज्यं भोक्तुमैच्छन् । ततः पीसातकोषां समीपं वहिरागत्य वभाषे, नरस्यैतस्य विद्वद्भ्यं यूयं कमभियोग-

२० सुपस्थापयथ ? ते प्रतिभाषमाणास्तमूचुः, अयं यदि दुष्कर्मी

२१ नाभविष्यत्, तर्हिस्माभिर्भवतो हस्ते न समापेक्ष्यतः । ततः पीसातस्तानब्रवीत्, यूयमेव तं गृहीत्वा युष्मदीयव्यवस्थानुरूपं तस्य विचारं कुरुत । यिद्गदीयास्तदा तमूचुः, कमपि हन्तुमस्माकं

२२ क्षमता नास्तीति । एतस्याभिप्रायोऽयं यत् तेन कौटुशो मृत्युर्भोक्तव्यस्तमूचकं तस्य वचनं, विद्वद्भ्यं भवेत् ।

२३ ततः पीसातो राजगृहं पुनः प्रविश्य योशुमाह्वय जगद,

२४ त्वं किं यिद्गदीयानां राजा ? योशुस्तं प्रत्यवादीत्, भवानेतत् स्मृतो

२५ भाषते, किं वान्येन मम कथाशुक्तः ? पीसातः प्रतिवभाषे, किं यिद्गदीयोऽहं ? तवैव जात्या मुख्ययाजकैश्च त्वं मयि समर्पितः ।

२६ किमकारि त्वया ? योशुः प्रत्युवाच, नास्ति मम राज्यम् एतज्जग-
त्सम्बन्धीयं । मम राज्यं यद्येतज्जगत्सम्बन्धीयमभविष्यत् तर्हि यिद्गदी-
यानां हस्ते मत्समर्पणस्य निवारणार्थं मम मृत्याः [प्राणपणेन]

२७ व्यवेष्टिष्यन् । वास्तवन्तु नास्ति मम राज्यमैहिकं । ततः पीसात-
स्तमब्रवीत्, तर्हि नूनं राजासि त्वं ? योशुः प्रतिवभाषे, भवांस्तव्यं
ब्रवीति, यतोऽन्यद्दहं राजा । एतदर्थमजनिषि, एतदर्थं जगदागमञ्च,
यत् सत्यार्थं मया साक्ष्यं दातव्यं । यः कश्चित् प्रत्यसम्बन्धीयः स

मम वाणीं शृणोति । पीसातस्तमाह, सत्यं किं ? इदमुक्त्वा स पुन २८
 , धिक्कदीयानां समीपं वहिर्गत्वा तान् ब्रवीति, मया तस्मिन् कोऽपि
 दोषो न लक्ष्यते, निस्सारोत्सवे तु काराबद्ध एको नरो युष्मदर्थं १९
 मया मोच्यते युष्माकमियं रौतिरस्मि । अतो धिक्कदीयानां राजा
 युष्मदर्थं मया मोच्यत इदं किं वाञ्छ्य ? ततः सर्वे पुनरसौःक्षरेणा- २०
 वदन्, मैवाद्यमपि तु बाराब्बाः । स बाराब्बा दक्षुरासीत् ॥ १ ८ ॥

अतएव तदा पीसातो यीशुं गृहीत्वा कशाभिराजघान । १६
 वैनिकजनाश्च कण्टकैः स्त्रजं रचयित्वा तस्य शिरस्पर्शयामासुस्तच्च २
 कृष्णलोहितं वसनं परिधापयामासुस्ततो नमो धिक्कदीयानां राज्ञ ३
 इति वदन्कसमताडयन् । पीसातस्तदा पुनर्वहिरागत्य जनान्ब्रवीत्, ४
 पश्यताहं तं पुनर्धुंस्तस्मीपमानयामि, यतस्तस्मिन् कमप्यपराधं न
 लक्षयामीति युष्माभिर्ज्ञातव्यं । ततस्तया कण्टकस्त्रजा, तेन कृष्णलो- ५
 हितवर्णेन वसनेन च राजवेश्मौ यीशुर्वहिराजमाम, पीसातस्य
 वभाषे, निरीक्ष्यतामयं मनुष्य इति । मुख्ययाजकाः पदातयश्च तदा ६
 तं, दृष्ट्वा बह्वुः, क्रुशारोपणं कुरु, क्रुशारोपणं कुरु । पीसातस्तान् ब्रूते,
 यूयं तं गृहीत्वा क्रुशमारोपयत, यतो मया तस्मिन् कोऽप्यपराधो
 न लक्ष्यते । धिक्कदीयास्तं प्रतिजगदुः, अस्माकं व्यवस्थासि, तथास्म-
 दीयव्यवस्थया स मृत्युमर्हति, यतः स स्त्रमीश्वरस्य पुत्रं हतवान् ।

ततः पीसातो वचनमिदं श्रुत्वाधिकमभैषीत् पुनश्च राजगृहं ८
 प्रविश्य यीशुं ब्रवीति, कुचत्यस्त्वं ? यीशुस्त तस्मै किमपि प्रत्युत्तरं ९
 नादात् । ततः पीसातस्तमवादीत्, मया किं न सम्भाषसे ? किं न १०
 जानीषि यत् त्वां क्रुशमारोपयितुं ममाधिकारोऽस्ति, त्वां मोचयि-
 तुमधिकारोऽप्यस्ति ? यीशुः प्रतिवभाषे, ऊर्द्धतो यदि भवते न ११
 प्रादायिष्यत, तर्हि मदिदं भवतः कोऽप्यधिकारो नाभविष्यत् ।

- १९ एतत्कारणात् स महत्तरेण पापेन लिप्तो येनाहं भवतः करे समर्पितः । तदारभ्य पीलातस्तं मोचयितुमद्यतत । 'यिह्मदीयास्त्रसै-
रवदन् भवान् यद्येनं मोचयति, तर्हि कैसरस्य प्रणयो न भवति ।'
यः कश्चित् खं राजानं कुरुते, स कैसरं प्रति विसंवादीति ।
- २० ततः पीलातः कथामिमां श्रुत्वा यीशुं वहिरानिनाय, स्वयञ्च
ग्रिस्सास्तर इत्यभिहिते स्थाने विचारासन उपविवेश । इन्नीयभाषया
- २४ तस्य स्थानस्य नाम गम्बथेति । तद् दिनं निस्तारोत्सवस्य सञ्जनदिनं,
घटिका प्रायेण घटौ । ततः स यिह्मदीयान् ब्रूते, निरीक्ष्यतां
- २५ युष्माकं राजा । ते तु हस्तुः, संहरेनं संहरेनं क्रुशमारोपय । पीलातस्तान्
ब्रूते, युष्माकं राजानं किं क्रुशमारोपयिष्यामि ? मुख्ययाजकाः प्रति-
- २६ बभाषिरे, नास्त्यस्माकं राजा कैसरान्यः । तदैव स तं क्रुशारोप-
णार्थं तेषु समर्पयामास । ते च यीशुं धृत्वापनिन्युः ।

यीशोः क्रुशारोपणं चतुर्थ ।

- २७ ततः स स्त्रकुशं वहन् 'कपालस्थलमित्यभिधमर्थत इन्नीयभाषया
- २८ गम्बथेतिनामकं स्थानं प्रतस्थे । तत्रैव ते तच्च तेन सार्द्धमन्यौ द्वौ
च क्रुशान्यारोपयामासुः, तौ द्वौ तस्य पार्श्वयोर्चीशुश्च मध्यस्थाने ।
- २९ पीलातश्चापराधविज्ञापकं पञ्च लेखयित्वा क्रुशेऽर्पयामास । तत्र
- ३० लिखितमासीत्, यिह्मदीयानां राजा नाभरतीयो यीशुरिति । अत
एव बहवो यिह्मदीयास्तत् पत्रमपठन्, यतो यीशु र्थं क्रुशमारो-
पितस्तत् स्थानं नगरस्य निकटस्थं, तत् पत्रज्ञेन्नीये रूनानीये रोमी-
- ३१ यैसाचरै लिखितमासीत् । अत एव यिह्मदीयानां मुख्ययाजकाः
पीलातमवादीषुः यिह्मदीयानां राजेति मा लिख्यतां, प्रत्युतेदं
- ३२ लिख्यताम् अयं कथितवान्, यिह्मदीयानां राजाहमिति । पीलातः
प्रतिबभाषे, अहं यलिखितवांसदेव लिखितवान् ।

सैनिकजनास्तु यौशं क्रुशमारोप्य तस्य वाचांसि गृहीत्वैकैकस्य ११
 सैनिकस्य निमित्तमेकैकमंग्रमिति चतुरोऽङ्गान् कृत्वा विभेजिरे.
 तस्याङ्गाच्छादकमप्याददुस्य । तदङ्गाच्छादकन्तु सौवनरहितम् ऊर्द्ध-
 प्रान्तमारभ्याखिलमृतमासीत् । ततस्ते परस्परमवदन्, मैव ह्यिष- १४
 तामिदं प्रत्युतेदं कस्य भविष्यति गुटिकापातं कृत्वा तन्निश्चीयताम् ।
 अनेन शास्त्रीयमिदं वचः सिद्धं बभूव,

मामक्रीनानि वस्त्राणि स्वमध्ये विभजन्ति ते ।

मम परिच्छदार्थं च गुटिकां पातयन्ति हि ॥

ते सैनिकजनास्तदेवाकार्षुः ।

आसीत् यौग्रोः क्रुशस्य समीपे तिष्ठन्त्यस्तस्य माता, मातु र्भगिनी २४
 क्लोपाभार्या मरियम्, मग्दलीनी च मरियम् । यौग्रुक्तदा स्वमातरं २५
 सन्निधौ तिष्ठन्तं स्वप्रियं शिष्यञ्च विलोक्य स्वमातरमाह, नारि,
 पश्चाद्यं तव पुत्रः । ततः परं स तं शिष्यमाह, पश्येयं तव माता । २७
 तस्मात् दृष्ट्वादारभ्य स शिष्यस्तां निजगृहं नीत्वागच्छीत् ।

ततः परं शास्त्रं यथा सिद्धं भवेत् तथा सर्वमिदानीं समाप्त- २८
 मिति ज्ञात्वा यौग्रु ब्रभाषे पिपासामि । तच्च त्वच्चरसेन पूर्णं २९
 पात्रमेकमासीत् । ततो जनाः स्पञ्जमेकमच्चरसेन पूरयित्वा तुलसी- ३०
 दण्डे बद्धा च तस्य मुखान्तिकमनैषुः । अच्चरसं तं भुक्त्वा यौग्रु-
 र्याजहार, समाप्तमिति, शिरो नमयन्नात्मानं समर्पयामास च ।

तद् दिनं सञ्जनदिनं तदुत्तरविश्रामवारस्य महादिनं, तत्का- ३१
 रणाद् थिङ्गदीया विश्रामवारं तेषां श्रवानां क्रुशेस्वस्थानं निवार-
 शितुमिच्छन्तः पौलतां तदीयजङ्गानां भञ्जनं तेषाञ्च स्थानान्तरी-
 करणं यद्याचरे । अत एव सैनिकजना आगत्य तेन साङ्गे क्रुशारो- ३२
 पितयोः प्रथमस्य जङ्गे तदन्यतरस्य जङ्गे न बभञ्जुः, यौग्रुमुपस्थाप्य

- १२ तु यदा तं स्पष्टं मृतमपश्यंस्तदा ते तस्य ज्ञो न बभञ्जुरेकसु
 १५ वैनिको दीर्घशूलेन तस्य पार्श्वे विव्याध, ततस्तत्क्षणं शोषितं तोबच्च
 १५ निःसृते । यो दृष्टवान् स साक्ष्यं दत्तवान्, तस्य साक्ष्यञ्च सत्यं,
 स च जानाति यत् सत्यं भाषते यूयं यथा विश्वमिष्यथ, यतः
 १९ सर्वमिदमेतदर्थं समूतं यदिद्यं शास्त्रीयोक्तिः सिद्धा भवेत्, तस्यैकं
 १७ कौकसमपि न भङ्ग्यमिति । पुनश्चान्या शास्त्रीयोक्तिरियं, ते च
 विद्ववन्तस्तमुद्दिश्य दृक्पातं करिष्यन्तीति ।

यीशोः समाधिः ।

- २८ ततः परमरिमायिद्यानिवासी यो योषको यीशोः शिष्य
 आसीत्, प्रच्छन्नस्तु चिह्नदीयानां भयात्, स यीशो देहं स्थाना-
 न्तरीकर्तुमिच्छंस्तदर्थं पीलातमनुमतिं यथाचे । पीलातेनानुज्ञातस्य
 २८ स आगत्य यीशो देहमवरोहयामास । यस्य नौकदीमः प्रथमं
 रजण्यां यीशोः समीपमागतवान्, सोऽप्यागत्य प्रायेण पञ्चाशत्सेटक-
 ३० परिमितं गन्धरसमिश्रितमग्न्युह समानेषीत् । तौ तदा यीशो देह-
 मादाय चिह्नदीयानां समाधिकर्माणो रीत्यनुसारेण तैः सुगन्धिद्रव्यैः
 ३१ सार्द्धं पटैर्वेष्टयामासतुः । यत्र स्थाने च स कुशमारोपितस्तत्रोद्यानं,
 तस्मिन्नुद्याने च नूतनमेकं श्रवागारमासीत्, यत्र कोऽपि कदापि
 ३२ न निहितः । अतस्तदा चिह्नदीयानां सञ्जनदिनं तच्छ्रवागारञ्च
 निकटस्थमेतत्कारणाद् बीशुस्तथैव ताभ्यां निहितः ॥ १८ ॥

यीशोः पुनरुत्थानम् शिष्येभ्यो श्रवस्मारकश्रवणदानम् ।

यीशोः मगदसैन्यीमरियने दर्शनदानम् ।

- २० १ सप्ताहस्य प्रथमे दिने तु मगदसैन्यौ मरियम् प्रत्युषेऽन्ध-
 कारेऽनतीते तच्छ्रवागारमाद्याति पाषाणं श्रवागारमुच्छादयसारितं
 १ लक्षयति च । ततः सा धावन्ती शिमोनस्य पित्रस्य समीपं यीशोः

प्रियस्थान्यतरश्चिथ्यस्य च समीपमाप्ताति तौ वदति च, श्रवागारात्
 प्रभुरपसारितोऽस्मदविदिते स्थाने निहितस्येति । ततः पिचः सोऽन्य- १
 तरः शिथ्यस्य निर्गत्य श्रवागारमगच्छतां । तौ युगपदधावतां । ४
 सोऽन्यतरः शिथ्यस्तु पिचान् क्षिप्रतरं प्रधाव्य प्रथमं श्रवागार उप-
 तस्थे, प्रङ्गीभूय पटानि लक्षयामास च, न तु प्रविशेत् । ततः परं ५
 तमनुगच्छन् शिमोनः पिच उपस्थाय प्रविशति भूमौ निहितानि ६
 पटानि लक्षयति च, तस्य शिरस्य येनाच्छादितं तत् खेदहरवस्त्रमपि ७
 लक्षयामास । तत्र पटैः 'षाट्ठं' निहितं प्रत्युत पृथक् स्थानविशेषे
 सुरक्षितमासीत् । तदैव श्रवागारे प्रथममागतः सोऽन्यतरः शिथ्योऽपि ८
 प्रावेक्षीत् दृष्ट्वा च व्यश्वसीत् । यतो मृतानां मध्यात् तेनोत्थातव्य- ९
 मिति या शास्त्रीयोक्तिः सा तदानीमपि ताभ्यां नाबोधि ।

तौ शिथ्यौ तदा पुनर्निजस्थानं जगमतुः । मरिचम् तु रुदती १०
 श्रवागारसमीपे वहिरतिष्ठत् । रुदती श्रवागारं प्रति प्रङ्गीभूय सा ११
 भ्रमेतवसनौ द्वौ खर्गदूतौ पश्यति, यौग्रीर्देहो यचाग्रेत तौ तयो- १२
 पविष्टौ, एकः शिरसः स्थानेऽन्यतरस्य चरणयोः स्थाने । तौ तां १३
 वदतः, नारि, किमर्थं रोदिषि ? सा तौ ब्रवीति, मम प्रभुः
 स्थानान्तरीकृतः, न जाने कुत्र स निहितः । एतदुक्त्वा सा पश्चाद्विशि १४
 प्रत्यावृत्त्य यौशं तिष्ठन्तं पश्यति, न तु जानाति यत् स यौशः ।
 यौशुक्षां ब्रूते, नारि, किमर्थं रोदिषि ? कमन्विष्यसि ? सा तम् १५
 उद्यानरचकं मत्वा ब्रवीति, महेष्क, स यदि भवतापवाहितस्तर्हि
 कुत्र निहितस्तस्मां वक्तुमर्हति, अहस्य तं स्थानान्तरीकरिष्यामि ।
 यौशुक्षां वदति, भो मरिचम् । सा प्रत्यावृत्त्येवैवभावया तं १६
 वदति, रन्ध्रणे । अस्वार्थः, भो गुरो । यौशुक्षां ब्रूते, मां मा धर, १७
 यतोऽहमिदानीमपि मत्पितुः समीपं गच्छामां, प्रत्युत मम

भ्रातृणां समीपं याहि तान् ब्रूहि च, यो मम पिता युष्माकश्च
 १८ पिता, मनेश्वरो युष्माकश्चेश्वरस्तस्य समीपमहमारोहामौति । तदा
 मग्दक्षौनी मरिचम् गत्वा, प्रभुस्तस्यै दर्शनं दत्तवान् सर्वमेतत्
 कथितवाञ्छेदं शिष्यान् ज्ञापयामास ।

यौगोः शिष्येभ्यो द्वौ वारो दर्शनदानम् ।

तस्मिन्नेव सप्ताहस्य प्रथमदिने सन्ध्यायां जातायां समवेताः
 शिष्या यत्रासन् विह्वदीयानां भयात् तस्य स्थानस्य द्वारेषु बद्धेषु
 यौशुरागत्य मध्यस्थाने स्थित्वा तान् ब्रूते, युष्माकं शान्तिं भूयात् ।
 १० इदमुक्त्वा स तान् स्वहस्तौ स्वपार्श्वे च दर्शयामास । ततः प्रभुं निरीक्ष्य
 ११ शिष्या आननन्दुः । यौशुरस्तदा तान् पुनर्ब्रवीति, युष्माकं शान्तिं
 भूयात् । यथा पिता मां प्रहितवांस्तथाहं युष्मान् प्रहिणोमि ।
 १२ इदमुक्त्वा स तानुद्दिश्य दक्षौ तान् जगाद च, पवित्रमात्मानं गृहीत,
 १३ येषां पापानि मोक्षयिष्यथ, तेषां मोक्षयिष्यन्ते, येषान्तु न मोक्ष-
 यिष्यथ तेषाममुक्तानि स्यात्प्रान्ति ।

१४ इत्य यदा यौशुरागमत्, तदा दादशानां मध्ये गणितः योमा
 १५ अर्थतो यमजस्तैः सार्द्धं नासीत् । ततोऽन्ये शिष्यास्तमूचुः, वयं प्रभुं
 दृष्टवन्तः । स तु तानवादीत्, तस्य करयो लौहकीलचिह्नमदृष्ट्वा
 तच्च लौहकीलचिह्ने ममाङ्गुलीमनिधाय च तस्य पार्श्वं मम करम-
 निधाय चाहं नैव विश्वसिष्यामीति ।

१६ ततोऽष्टदिनेभ्यः परं शिष्याः पुनरभ्यन्तर आसन्, योमा अपि
 तैः सार्द्धमासीत् । तदा बद्धेषु द्वारेषु यौशुरपस्थाप्य मध्यस्थाने
 तिष्ठन्वादीत्, युष्माकं शान्तिं भूयात् । ततः परं स योमां ब्रवीति,
 १७ तवाङ्गुलीमपि नय मम हस्तौ निरीक्षस्व च, तव करश्च नय मम
 पार्श्वं निधेहि च । अविश्वासी च मा भव, पश्यतुं विश्वासी भव ।

योमास्तदा प्रतिभाषमाणस्तमवादीत् भो मम प्रभो, भो ममेश्वर । १८
 यीशुसं ब्रूते, त्वं मां दृष्टवांस्त्रयोमाः, तस्माद् व्यसृषीः, धन्यास्ते ये न १९
 दृष्टापि व्यसृषिषुः ।

वास्तवमेतेभ्योऽन्यानि बह्वन्यभिज्ञानार्थकर्माणि स्त्रियाणां समचं ०
 यीशुनाक्रियन्त, तानि त्वस्मिन् ग्रन्थे न लिखितानि । एतेषां ११
 दृष्टान्तस्त्वलेखि, यतो यीशु र्यदीश्वरस्य पुत्रः स्त्रीष्टोऽत्र युष्माभि
 र्विस्मयितव्यं, विस्मयद्भिस्तस्य नास्ति जीवनं प्राप्तव्यम् ॥ २० ॥

यीशोः समुद्र-तीरे कतिपयशिष्येभ्यो दर्शनदानम् ।

ततः- परं यीशुस्तिविरीयस्य हृदस्य तीरे पुनरात्मानं २१
 श्रियाणां प्रत्यक्षं चकार । स इत्यमेवात्मानं प्रत्यक्षीचकार ।
 श्रिमोनः पित्रः, योमा अर्थतो यमजः, गालीलैस्त्र्यकाम्नानिवासी १
 नथनेसः, शिवदिषस्य पुत्रौ, श्रियौ च दावन्यावेकचासन् । श्रिमोनः २
 पित्रस्तान् ब्रवीति, अहं मौनान् धर्तुं यामि । ते तं वदन्ति
 वयमपि त्वया सार्द्धं यामः । ततस्ते त्वर्णं बहिर्गत्वा नावमाह-
 दृष्टस्तस्यां रजन्यान् किमपि न दधुः । जाते पुनः प्रत्यूषे यीशुस्तटे ४
 स्थितवान् । स तु यीशुरिति श्रियैर्नाज्ञाति । यीशुस्तदा तान् ५
 ब्रवीति, वत्साः, खाद्यं किमपि युष्माकं किमास्ते ? ते तं प्रत्य-
 वादिषुः, नास्ति । यीशुस्तदा तान् वदति, नावो दक्षिणपार्श्वे जातं १
 निक्षिपत, तर्हि लप्स्यध्वे । ततस्ते तन्निक्षिपुस्तदा च मौनानां
 महासञ्ज्ञातः पुनस्तदाकष्टं नाग्रक्रुवन् । ततो यीशोः प्रियः स ०
 श्रियः पित्रमवादीत्, असौ प्रभुः । तदा प्रभुरसाविति श्रुत्वा पित्र
 उत्तरीयवसनमादाय कटौ बबन्ध, यतः स विवस्त्र आसीत् ।
 ततः परं समुद्रे निपपात । अन्ये श्रियास्तु रोतेनागमन्, यतस्ते ८
 तस्माद् सदूराः श्वेत्सं प्रायेण दिशतस्तस्यवधाना आसन् । ते च

- ८ मत्स्यपूर्णं जातमाकर्षन् । खलसुत्तोर्यं तु तैरङ्गारौघोऽग्निस्तस्यो-
 १० परिस्थितो भृष्टो मीनः पूषश्च खल्यन्ते । यौशस्तान् ब्रवीति,
 ११ अधुना यान् मत्स्यान् अधार्ष्टं तेषां कतिपयानानयत । ततः
 शिमोनः पिच आदृष्ट्वा मत्स्यपूर्णं जातं कर्षन् खलेऽर्पयामास, तत्र
 त्रिपञ्चाशदधिकंशतं महान्तो मत्स्या आसन् एतावन्तु सत्स्यपि
 १० जातं न व्यदौर्यन् । यौशस्तदा तानवादीत्, आद्यात, प्रातराशं
 भुङ्ग्वं । शिष्याणाञ्च कोऽपि कस्त्वमिति तं खतत्वं प्रष्टुं नोत्सेहे,
 ११ यतः स प्रभुरिति तेऽजानन् । यौशस्तदोपस्थाय तं पूषं गृहीत्वा
 १४ तेभ्यो वितरति, तं मत्स्यञ्च तथा । इत्थं श्रुतानां मध्यादुत्था-
 पितो यौशस्तृतीयं वारं खशिष्याणां प्रत्यक्षो बभूव ।

पिचेष सच यौशोः कथनम् ।

- ४ तेषां प्रातराशभोगात् परं यौशः शिमोनं पिचं ब्रवीति,
 योनासुत शिमोन, एतेभ्यस्त्वं किं मां प्रत्यधिकं प्रेम करोषि ?
 स तं वदति, सत्यं प्रभो, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः ।
 १६ स तं ब्रवीति, मम मेषशावकान् चारय । स पुन द्वितीयं वारं
 तं वदति, योनासुत शिमोन, मयि किं प्रेम करोषि ? स तं
 वदति, सत्यं प्रभो, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः । स तं
 १० ब्रवीति, मम मेषान् पास्तय । स तृतीयं वारं तं ब्रवीति,
 योनासुत शिमोन, त्वं किं मदनुरक्तः ? पिचस्तृतीयवारं त्वं किं
 मदनुरक्त इति तेन पृष्टस्तत्कारणाच्छोकार्त्ता बभूव, तच्च जगाद,
 प्रभो भवान् सर्वविद्, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः । यौशस्तं
 १८ ब्रूते, मम मेषान् चारय । सत्यं सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, यदा
 तद्वन्तर आसीस्तदा सत्यं सत्यमिदमब्रूवा यत्र वैष्ण्वस्तत्र व्यहरः ।
 यदा तु वृद्धो भविष्यति, तदा स्वस्वसौ प्रसारयिष्यत्यस्य कश्चित्

तव कटिं भग्नयति, त्वदनभौष्टं स्थानं त्वां नेष्यति च । कौटुम्भेन १८
मृत्युना स ईश्वरं सम्मानयिष्यति तत् सूचयन् यौशुरिदं कथया-
मास । इदं कथयित्वा च स तमवादीत्, मामनुगच्छ ।

पिचस्तदा प्रत्यावृत्त्य यौगोः प्रियं तं शिष्यमनुगच्छन्तं व्यसो- १०
कथत्, यो भोज्ये तस्य वचस्यासीनः पृष्ठवान्, प्रभो, भवतः
समर्पयिता क इति । तमेव दृष्ट्वा पिचो यौशुं ब्रवीति, प्रभो, ११
किं भवितव्यमनेन ? यौशुस्तं वदति यदि ममागमनं यावत् १२
तस्यावस्थानं रोचये, तर्हि तत्र तव किं ? त्वं मामनुगच्छ । ततः १३
शिष्येषु कथेयं व्यानग्रे तत् तेन शिष्येण न मर्त्तव्यं । यौशुस्तु तं
नैवेदं व्याजहार, तेन न मर्त्तव्यमिति, प्रत्युतेदं, यदि ममागमनं
यावत् तस्यावस्थानं रोचये तर्हि तत्र तव किमिति ।

स एव शिष्य एताः कथा अधि साक्ष्यं दत्तवान् एताः कथा १४
लिखितवांस्य, तस्य साक्ष्यञ्च सत्यमिति, वयं जानीमः । एतेभ्यो- १५
ऽन्यान्यपि बहूनि कर्माणि यौशुना कृतानि, सर्वाणि तानि यद्ये-
कैकशो लिख्यन्ते, मन्ये तर्हि तेषां लिखितव्यानां ग्रन्थानां धारणार्थं
जगदप्यपर्याप्तं भविष्यति ॥ १ १ ॥

प्रेरितानां कर्मणामाख्यानम् ।

आभाषः । प्रभोः यीशोः स्वर्गारोहणम् ।

- १ भो महामहिमचिद्यक्षिन्, बीश र्वद्यत् कर्तुंसुपदेशुञ्च प्रवहते
- २ तत्सर्व्वस्य कथा मया पूर्व्वप्रबन्धे तद् दिनं यावद् रक्षिता यस्मिन्
- ३ स पवित्रेणात्मना स्खरितेभ्यः शिष्येभ्य आदेशं दत्तोर्द्ध्वलोकमनावि ।
- ४ खदुःखभोगात् परं स वज्रभिः प्रत्यक्षैः प्रमाणैस्तेषां समक्षमात्मानं
- ५ जीवन्तं दर्शितवान्, यतस्तत्पारिश्रद्धिनेषु स पुनः पुनस्तेभ्यो दर्शनम-
- ६ ददात् ईश्वरराज्यस्य कथाञ्चाकथयत् । ततः स तान् एकचौकृत्या-
- ७ दिदेश, यूयं यिहशालेमतो मापगच्छत, प्रत्युत मत्तः श्रुतां पितुः
- ८ प्रतिज्ञां प्रतीचध्वं, यतो योहनस्त्रोयेनास्त्रापयत्, यूयन्वत्पेषु दिनेष्व-
- ९ तीतेषु पवित्र आत्मनि स्थापयिष्यध्वे । ते तदा समागत्य तमप्राचुः,;
- १० प्रभो, कालेऽस्मिन् भवान् किमिच्छायेत्याद्य राज्यं प्रतिपादयिष्यति ?
- ११ स तु तानवादीत्, पिता यान् कासान् याञ्च समयान् खकर्तृत्वा-
- १२ धीनान् कृतवाञ्छान् ज्ञातुं युष्माकमधिकारो नास्ति । पवित्रेणात्म-
- १३ नाविष्टास्तु यूयं प्रभावं क्षस्यध्वे, यिहशालेने कृत्स्नायां यिह्रदियायां
- १४ श्रमरियायाञ्च मेदिन्याः प्रान्तञ्च यावन्नाम साक्षिणो भविष्यथ ।
- १५ तेनेदमुक्तास्ते यावन्निरैवन्त तावत् स ऊर्द्धमनीयत मेघसैकस्तेषां
- १६ स्त्रोचनगोचरात् तमपजहार । तस्यापगमनकाले त्रेखेकाधदृष्ट्या गगनं
- १७ निरीक्षमाणेषु, पञ्च, शृङ्गपरिच्छदौ द्वौ पुरुषौ तासुपस्थायावदतां,
- १८ भो गास्त्रीस्त्रोचनराः, किमर्थं गगनमवलोकयन्तस्त्रिष्वथ ? । अथौ त्रौ
- १९ बीश र्वद्यत्समीपात् खगं, नीतः स यादृशेन गमनेन खगं गच्छन्
- २० युष्माभिः सन्दृष्टकादृशेन प्रत्यागमिष्यति ।

तदा ते जैतुनाख्यगिरितो यिरुशालेमं प्रत्याववृत्तिरे । स गिरि १९
 यिरुशालेमस्य निकटस्थः प्रायेण विश्रामवारौघमार्गेकव्यवधानः ।
 नगरं प्रविश्य ते गृहस्थोपरिस्थप्रकोष्ठं जग्मुः । तद्गृहनिवासिनः पित्रो १९
 याकोबो योहन आन्द्रियस्य, फिलिपस्योमास्य बर्थेल्मयो मथिस्य,
 आल्फेयस्युतो याकोब उद्योगी शिमोनस्य याकोबस्य भ्राता यिहूदा-
 श्वैते सर्वे योषिद्धि र्थीशो र्माचा मरियमा च तस्य भ्रातृभिश्च शार्ङ्ग- १४
 मेकचित्ताः सन्तः प्रार्थनायां याचनायाञ्चाध्यवसायिनोऽवर्तन्त ।

यिहूदाविनिमयेन सप्तधियनिर्गमनञ्च ।

तेषु दिनेष्वेकंदा प्रायेण विंशत्यधिकशतजनेष्वेकत्रीभूतेषु पित्रो १५
 भ्रातृणां मध्यं उत्थाय वभाषे, भ्रातरः, यीशु र्थैरधारि तेषां १९
 नायकीभूतं यिहूदामधि पवित्र आत्मा दाणूदस्य वस्त्रेण यां शास्त्री-
 योक्तिं व्याहृतवांस्तथा शिद्धिः प्राप्तव्यासीत् । स ह्यस्माकं मध्ये १७
 शिषितोऽस्याः परिचर्याया अंग्रिलं प्राप्तव्यासीत् । सोऽधर्मस्य वेतनेन १८
 भूमिखण्डमेकमकैषीत् अवाक् पतित्वा तु द्विधा बभूव निःसन्तुस्य
 तस्य सर्वान्माणि । तच्च यिरुशालेमनिवासिभिः सर्वैरज्ञायि, तस्मात् १९
 तेषां स्तभाषायां तत् चेत् एककदामेत्यभिधीयते । अत्यार्थः
 शोणितचेचमिति । गीतसंहितास्ये यन्त्रे हि लिखितमास्ते ।

वाटी तस्य भवेच्छून्या तस्याधो कोऽपि मा वसेत् ॥ १०

पुनश्च, अथचलपदं तस्य गृहीद्यादपरो नरः ॥

अत एव योहनस्य स्थापनमारभ्य प्रभो र्थीशोरस्तप्त ऊर्द्धमपसा- ११
 रणद्विनं यावत् सोऽस्माकं दृष्टिगोचरे यदा प्राविशन्निरगच्छच्च
 तस्मिन् कृत्ते काले येऽस्माकं सदृशरा आसंसेषां नराणामेको- ११
 ऽस्माभिः शार्ङ्गं तदीयपुनस्त्यानस्य साक्षी भवतीत्यावश्यकं । ततस्ते ११
 वृष्ट इतिनामानं वार्धवाभिधं योषेणं मनथियस्य दावेतौ स्थापया-

- २४ मासुः प्रार्थयमानाश्च जगदुः, भो सर्वेषां चित्तज्ञ प्रभो, चिह्नदाः
स्वस्थानं प्रधाणार्थमिदं यत् परिचारकत्वं प्रेरितत्वञ्च त्यक्त्वा गत-
२५ वांस्तदधिकारकाभाय त्वया दधोरेतयो र्यो वरितस्तं निर्दिश ।
२६ ततः परं तादृङ्मिथु गटिकापाते कृते मन्त्रविधौ गटिकया निर-
चायि, स चैकादशप्रेरितैः साङ्गं गणितोऽभूत् ॥ १ ॥

पञ्चाशत्तमौषधिधोत्सवस्य दिने पवित्रस्यात्मन आविर्भावः ।

- २७ ततः परमुपस्थिते पञ्चाशत्तमौषधिधोत्सवस्य दिने ते सर्वे
१ एकचित्तेनैकचायन् । तदा कस्माद् गगनाद् वहमानस्य प्रवृत्त्या-
तस्तेव शब्दः सञ्जातः, ते च यथोपविष्टा आसंस्तु कृतं गृह्यं तेन
२ व्याप्तम्, अग्रेरिव विभज्यमाना जिह्वाकाराश्च तेषां प्रत्यक्षीयभूतुः
३ स च वज्रिस्तेषामेकैकस्मिन् निवसाद्, ते सर्वे च पविष्टेणात्मना
पूरयाञ्चक्रिरे, आत्मना च यथोच्चारणमदीयतु तथैवान्याभि भाषाभि
गदितुमारेभिरे ।

- ४ तदा गगनस्थाधःस्थिताभ्यः सर्वजानिभ्य आगताः अद्वाशीला
५ चिह्नदीयनरा चिह्नशालेने न्यवसन् । अतः सञ्जाते तस्मिन् शब्दे
जनौघः समागत्य व्याकुलीयभूव, यतस्ते प्रत्येकं निजभावया व्याहरतां
६ तेषां कथामशृण्वन् । ततः सर्वे आश्चर्यं मत्वा समस्तताः परस्परमृषुः,
७ पश्चतां, वक्तारोऽमी किं न सर्वं गालीलीयाः ? कथं तर्हि वयं
प्रत्येकं स्वजन्मभावया व्याहरतां तेषां कथां शृणुमः ? पार्श्वीया मादीया
८ एलमीया जना मिषपतामिया-चिह्नदिद्या-कापदकिद्या-पन्तदेशानाम्
९ आश्रिया-फरुगिया-पम्पुलियादेशानां मिषरस्य कुरीष्मन्तिकिनुथा-
देशस्य च निवासिनः प्रवासिरोमीयाश्च चिह्नदीया चिह्नदिमताव-
१० समिनश्च क्रीतीया आरवीयाश्च वयं सर्वेऽसङ्गावाभिरीश्वरकृतानि
११ मद्गान्ति कर्माणि भिवेदयताम् असौषां कथाः शृणुमः । इत्थं सर्वे

विचिता बभूवुः सन्दिहानाञ्च परस्परसूचुः । अस्म तात्पर्यं किं भवेत् ?

अन्ये ह्यपहसन्तोऽवदन्, अमी सुखादुना द्राक्षारसेन मत्ताः । १२

पिचस्योपदेशवाक्यम् ।

तदां पिच एकादशभिः सार्द्धमुत्पाद्योच्चस्तरमुदीरयन्तानुद्दिष्टत्वं १४

वभाषे, भो भ्रातरौ चिरुग्रास्त्रेमनिवासिनश्च सर्व्वे, युष्माभिरेत-

ज्ज्ञायताम् अतो मय वक्तव्यमाकर्ण्यतां । युष्माभि र्वंधानुमीयते तयामी १५

मत्ताः सन्ति तच्च सत्यं, यतोऽधुना दिवसस्य द्वतीया घटिकास्ति ।

प्रत्युत भाववादिना चोद्येलेन यदुक्तम् इदं तदेव, यथा । १६

“इदं भाव्यन्तिमे काल इति व्याहरतीश्वरः । १७

वर्षिष्यामि निजात्मानं सर्व्वमर्त्यस्य मूर्धनि ।

युष्माकं पुत्रपुत्रीभि र्भावोक्तिः कथयिष्यते ॥

भविष्यन्ति च युष्माकं युवानो लब्धदर्शनाः ।

स्वप्नान्यालोकयिष्यन्ते युष्माकं स्वविरा अपि ॥

ग्रीर्षेस्वपि स्वदासानां स्वदासीनाञ्च मूर्धंषु । १८

वर्षिष्यामि निजात्मानमहं तेषु दिनेषु च ॥

गगने लक्षणान्यूर्द्ध्वमिज्ञानान्यथधो भुवि । १९

रक्तं दास्यामि वज्रिञ्च बधूनां वाप्यमेव च ॥

विकृतोऽग्रे रविध्वान्तं चन्द्रो रक्तं भविष्यति । २०

तदायास्यति भौमं तत् प्रसिद्धञ्च प्रभोर्दिनं ॥

भव्यमेतच्च यः कश्चिन्नरो नामाङ्गयन् प्रभोः । २१

प्रार्थनां कुर्वते तस्य परिचापं भविष्यति ॥

भो इच्छायेस्त्रीयनरा वचांसीमान्याकर्णयत । नासरतीयो योशुः २२

प्रभावसिद्धक्रियाभिरहृतलक्षणैरभिज्ञानार्थफलभिस्य युष्मांसमीपमीश-

रात् प्रक्षितो नर इव प्रतिपन्न आसीत् । ईश्वरो हि तेनैव युष्मन्मध्ये

- १३ तानि कृतवान् एतद् यूथमपि जानीथ । तमीश्वरस्य निर्णीतमन्वयथा
भाविज्ञानेन च समर्पितं यूथं धृत्वाधर्षिणां हसैः क्रुश्विद्धं
१४ इतवन्तः । ईश्वरस्तु मृत्यो र्धन्वनानि मोचयित्वा तमुत्थापयामास ।
१५ यतस्तं वशीकर्तुं मृत्युर्नाशकोत् । दायूदो हि तमुद्दिश्योवाच,
यततं स्थापयामि स्म निजवाचादहं प्रभुं ।
स महर्षिणपार्श्वस्थः स्वस्ननं मे निवारयन् ॥
१६ तस्माद्ब्रूयति मच्चित्तं मम जिज्ञा च नन्दति ।
शरीरं मामकस्याप्याश्वासितं विममिष्यति ॥
१७ यतस्त्वं मामकप्राणान् पाताले न विहास्यसि ।
स्त्रीचपुष्पवतो नैव सोढासे चयदर्शनं ।
१८ जीवनस्य हि पन्थानं तं मां ज्ञापितवानसि ।
पूरयिष्यसि हर्षेण मां त्वदास्यस्य सज्जिनं ॥
१९ हे भ्रातरः, तं पिष्टकुलपतिं दायूदमग्निं युग्मभ्यं मुक्तकण्ठेन
मयेदं कथयितुं शक्यते यत् स ममार च शवाधारे निदधे च तस्य ।
२० शवागारश्चाद्यायस्यदन्तिकं विद्यते । स तु भाववाद्यासीदजानाच्च
यच्छरीरसम्बन्धे तस्यौरसफलात् स्त्रीष्टेनोत्पद्य तदीयसिंहासन उप-
२१ वेष्टय्यमितीश्वरः शपथेन तस्मै प्रतिश्रुतवान् । ततः स भवितव्यं दृष्ट्वा
स्त्रीष्टस्य पुनस्त्यागमधीदमब्रवीत्, यतस्त्वेव प्राणाः पाताले न
२२ परित्यक्तास्त्यैव देहस्य चयं न दृष्टवान् । तमेव धीशूमीश्वरः
२३ पुनस्त्यापितवान्, अत्र सर्व्वे वयं साक्षिणः । अत ईश्वरस्य दक्षिण-
चक्षेणोचीकृतः स पिष्टतः प्रतिज्ञायाः फलं पवित्रमतिमानं लब्ध्वाधुना
२४ युष्माभि र्यद् दृश्यते श्रूयते च तदवतारयामास । न हि दायूदः
स्वर्गमाकूडवान् स एव त्वाच,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।

तच्छून् पादपीठं ते चावबहि करोम्यहं ॥

१५

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसीनो मम दक्षिणे ॥

अत इत्याद्येव स्य हस्तं कुलममोघं जानातु यद् युष्माभिः १६
कुशारोपितं तमेव यौगुमीश्वरः प्रभुमभिषिक्तचातारश्च चकार ।

त्रयाणां सहस्राणां लोकानां मण्डलिसुक्तलम् ।

इदं श्रुत्वा ते विदीर्णहृदया भूत्वा पिचमन्यान् प्रेरितांश्च जगदुः, १०
भो भ्रातरः, किं करवाम ? पिचस्तदा तानुवाच, मनांसि परावर्त्त- १८
यत प्रत्येकश्च पापानां मोक्षार्थं यौगोः स्त्रीष्टस्य नास्ति ह्यायध्वं,
तथा ह्यते पवित्रमात्मानं दानवस्तस्यध्वे । यतः सा प्रतिज्ञा युष्मासु १८
युष्मात्सन्तानेषु, चास्मदीश्वरेण प्रभुना समाक्रायिष्यमाणेषु दूरस्थेषु
सर्वेष्वपि च वर्त्तते । एतदन्यैरपि वज्रभि र्वचोभिः स साक्ष्यं ४०
दत्त्वान्वयत्, यूयमेतत्कालिकेभ्यः कुटिलेभ्यो मनुज्येभ्यः स्त्रिस्तार
साधयितुमर्हथ । तदा ते सानन्दं तस्य वाक्यं गृहीत्वा ह्यापिता ४१
युग्मद्वयः । इत्थं तस्मिन् दिने प्रायेण त्रयाणां सहस्राणां मनुष्या-
णामागमने मण्डली वष्टुधे ।

ते च प्रेरितानां शिष्याणां सहभागितायां पूषभञ्जने प्रार्थनासु ४९
साध्यवसायेन निविष्टा अतिष्ठन् । यावतीयप्राणिनश्च भयं सञ्जातं ४९
प्रेरितैश्च बह्वन्यहुतानि लक्षणान्यभिज्ञानार्थकर्माणि सासाध्यन्त ।
विश्वाग्निनश्च सर्व्व एकचातिष्ठन् सर्व्वश्च साधारणं मत्साधारणम्, ४४
स्वावराणि जङ्गमानि वा विन्तानि च व्यक्रीणन् एकैकश्च प्रयोज- ४५
नानुसारेण सर्व्वेषु व्यभजंश्च । अथ्यवसायेन च प्रत्यहमेकचिन्ता ४९
धर्मधाम्न्यवर्त्तन्त गृहे गृहे च पूषं भञ्जन्त आह्लादेन हृदयस्य
सारस्वतेन च भक्ष्यम् अभुञ्जतेश्वरमस्तुवंश्च सर्व्वजनस्यानुग्रहभाजना- ४०
न्यभवश्च । प्रभुस्तु प्रत्यहं परिचायपात्रे मण्डलीमवर्धयत् ॥ २ ॥

जनैकजन्यखड्गस्य आरोग्यकारणम् ।

पित्रयोह्नयोश्च कथा कारायां स्थापनञ्च ॥

- ३६ एकदा प्रार्थनायाः समयेऽर्थतस्तृतीये प्रहरे पित्रयोह्नौ यदा
 १ युगपद् धर्मधाम गच्छतस्तदामाद्वगर्भतः खञ्जो नर एक उद्भूतमान
 आगच्छत् । धर्मधामप्रवेशकान् भिक्षां याचिष्यमाणः स प्रत्यहं
 २ धर्मधातः सुन्दराभिधे दारे न्यधीयत । स धर्मधाम प्रवेष्टुमुद्यतौ
 ३ पित्रयोह्नौ निरीक्ष्य भिक्षां लिप्सुरयाचत । तदा योह्नेन सहितः
 ४ पित्रोऽनन्यदृष्ट्या तं समालोक्याह, आवां प्रत्यवेक्षस्व । स तदा
 ५ किमपि लक्ष्य इति प्रतीक्ष्य तयो र्निविष्टलोचनोऽतिष्ठत् । ततः
 पित्रो जगाद स्तूयं रूपं वा मम नास्ति, यत्तस्मिन् तुभ्यं तद्
 ददामि । नासरतौयस्य यीशोः स्त्रीष्टस्य नास्तीति समुत्थाय परित्रज ।
 ७ इत्युक्त्वा स तस्य दक्षिणहस्तं धृत्वा तमुत्थापयामास । तत्क्षणमेव
 ८ तस्य पादतलौ गुण्फौ च दृढौ बभूवुः, र्चं चोत्प्लवमान उत्तस्थौ,
 त्रजितुं प्रववृते च ब्रजसुत्प्लवमानश्चेश्वरं सुवंताभ्यां बाहुं धर्मधाम
 ९ प्रविवेश च । ब्रजस्त्रीश्वरं सुवंशं स सर्वजनेनादर्शितं धर्मधातः
 १० सुन्दरे द्वार उपविष्टो योऽभिचक्षत स एवायमित्यभ्यन्नायि च ।
 तस्मिंश्च यत् बभूतं तेन ते समत्कृता विस्मयापन्नाश्च बभूवुः ।
 ११ स्वास्थ्याप्राप्ते तस्मिन् खञ्जे तु पित्रयोह्नाववलम्ब्य स्थिते सर्वजन-
 समत्कृतो द्रुतगत्या श्लोमनोऽलिन्दं तेषामन्तिकमाजगाम ।
 १२ तद् दृष्ट्वा पित्रो जनानवादीत, भो इत्यायेस्त्रीयनराः, यूयं
 किमर्थमचाक्षर्यं मन्यध्वे निजशक्त्या निजभक्त्या वावामिमं ब्रजने
 समर्थं कृतवन्ताविति मत्वा किमर्थमनन्यदृष्ट्यावां निरीक्षध्वे च ?
 १३ अत्राहामस्तेषाकस्य याकोवस्य च य ईश्वरोऽस्मात्पूर्वपुरुषाणां श्रीश्वरः
 स एव खखेवकं तं श्रीशं महिमाप्राप्तं कृतवान्, सो युष्माभिः

अबुद्धो समर्पितो विचारे तदिसर्जनकामस्य पीछातस्य समक्षमेव
 प्रत्याख्यातस्य । यूयं हि पवित्रं धर्मवन्तश्च तं नरं प्रत्याख्याय १४
 मनुष्यघातिनं नरं वरवद् याचितवन्तो जौवनस्थादिकर्तारन्तु १५
 हतवन्तः । ईश्वरस्तु मृतानां मध्यात् तमुत्थापितवान् एतस्यावां
 साक्षिणौ । तस्य नास्ति विश्वसनेतोस्य युष्माभिर्दृश्यमानम- १६
 भिज्ञातञ्च नरमिमं तस्य नाम सबलौक्यतवान् तव्यनितो विश्वास-
 साक्षौ सर्वेषां युष्माकं समक्षमिदं सर्वाङ्गव्यापि स्थास्थं दत्तवान् ।

अधुना, भो भ्रातरः, जानेऽहं तत् कर्म युष्माभिर्द्युम्नदौया- १०
 धचेष्टाज्ञानत्वादकारि । स्त्रीष्टेन तु दुःखं भोक्तव्यमिति यद्यद् १८
 भव्यमीश्वरः स्त्रीयभाववादिनां सर्वेषां मुखैर्विज्ञापितवान् तत्तदित्यं
 साधयामास । अतो युष्मत्पापानां मार्जनार्थमनुतप्यध्वं मनांसि १८
 परावर्तयत च, तथा ह्यतो प्रभोः सकाशात् तापशान्तेः काष्ठ
 आयास्यति स च युष्मदर्थं पूर्वं निरूपितं स्त्रीष्टं यीशुं प्रहेत्यति । २०
 ईश्वरस्तु युगारम्भात् पवित्राणां स्त्रीयभाववादिनां सर्वेषां मुखैः २१
 सर्वविषयाणां सुदृशायाः प्रतिपादनस्य यं कालमङ्गीकृतवान् तं प्रती-
 तमाप्तेन स्त्रीष्टेन स्वर्गेऽवस्थातव्यं । मोघिर्ह्यस्मात्पूर्वपुरुषान् उक्तवान् २२
 युष्माकमीश्वरः प्रभुर्द्युम्नदर्थं युष्मद्भाट्टाणां मध्यान्मादृशं भाववादि-
 नमुत्पादयिष्यति, स युष्मान् यद्यद् वदिष्यति, तत् सर्वमधि तस्य
 वाक्यं युष्माभिर्गृहीतव्यं । यः कश्चित् प्राणी तु तस्य भाववादिनो २३
 वाक्यं न गृहीष्यति स खलजनमध्याद् उच्छेत्स्यत इति । अपि च २४
 शमूखेलादयो यावन्तो भाववादिनः काष्ठातुक्रमेण भाषितवन्तः सर्वे
 तेऽपीमं कालमधि भाविवाक्यं कथयामासुः । यूयं हि भाववादिनां २५
 सन्तानां अस्मात्पूर्वपुरुषैः सार्द्धमीश्वरेण स्थापितस्य समक्षस्य साधि-
 कारिणः सन्तानाः । तं स्थापयन् सोऽब्राह्मणमवादीत्, तव वंशे

१९ मेदिन्याः सर्वाणि कुलान्याग्निं सप्यन्त इति । प्रथमं युष्मदन्ति-
कमौश्वरः स्वसेवकं यौशुसुत्यायैकैकं स्वस्वसतातः परावर्त्तं युष्मान्
आग्निषो भाजनानि करिष्यन्तं तं प्राहिणोत् ॥ ३ ॥

४१ यदा तौ जनान् प्रतौत्यमभाषेतां, तदा याजका धर्मधावः
१ सेनापतिः सङ्क्रीयाश्च तावुपतस्थुः, यतस्तौ जनानुपादिशतां यौशौ
२ मृतानां मध्यादुत्यानमज्ञापयताश्चेत्यनेन ते पर्येतयन्त । अतस्तथो
ईक्षार्पणं कृत्वा ते परदिनपर्यन्तं तौ कारायां निदधुः, यतस्तदा
३ सन्ध्यासीत् । ये तु वाक्चं श्रुतवन्तस्तेषां बहवो विश्वासिनो जाताः,
पुरुषाश्च सङ्ख्या न्यूनाधिकं पञ्च सहस्राख्याम् ।

५ परदिनेऽध्यक्षाः प्राचीनाः शास्त्राध्यापका हानननामा महाया-
६ जकः कायाका योहनः सिकन्दरश्च महायाजकीयकुलजाता अन्ये
७ सर्वे नराश्च यिरूशलेमे समाजग्मुः, मध्यस्थाने तौ स्थापयित्वा
पप्रक्षुश्च, केनाधिकारेण केन नास्मा वा युवामिदं कृतवन्तौ ?
८ तदा पवित्रेणात्मना पूर्णः पित्रस्तान् जगाद, भो जनाध्यक्षा इत्या-
९ येस्तस्य प्राचीनाश्च, अयं केन स्नास्यं प्राप्तवानिति रोगिणोऽस्य
१० मनुष्यस्योपकारमधि यद्यावां प्रच्छेद्यावहे, तर्हि सर्वे युष्माभिः
सर्वेष्वेस्त्रायेस्त्रीयजनेन चेदं ज्ञायतां, यो युष्माभिः क्रुशमारोपित
ईश्वरेण तु मृतानां मध्यादुत्यापितस्तस्यैव नाशरतीयस्य यौशु-
११ स्त्रीष्टस्य नाद्यायं युष्मत्समचमरोगी तिष्ठति । स एव स्वपतिभि
१२ युष्माभिरवज्ञातः स प्रस्तरो यः कोणस्य मुख्यप्रस्तरो जातः । न
च विद्यतेऽन्यस्मिन् कस्मिन्नपि परिचाणं, नापि वाख्यन्यत् किमपि
नाम स्वर्गस्थाधो मनुष्येभ्यो दत्तं यद्द्वारास्माभिः परिचाण प्राप्तम् ।
१३ तदा पित्र्योह्नयो निर्भयतां पश्यन्तस्तावकृतविधौ सामान्य-
नराविति बुद्ध्या च ते विस्मिता बभूवुस्तौ यौशोः सङ्गिनावास्ता-

मित्यभ्यजानंश्च । तं खल्वीकृतं मनुष्यन्तु ताभ्यां शार्ङ्गे तिष्ठन्तं १४
 पश्यन्तः किमपि प्रतिवदितुं न श्रेयः । ततः परं सभातस्त्रेषां निर्ग- १५
 मनमादिष्व ते मिथ इत्थं मन्त्रयितुमारेभिरे, इमौ नरावुद्दिष्टा- १६
 स्माभिः किं कर्त्तव्यं ? यतः प्रसिद्धमेकमभिज्ञानार्थकं ताभ्यां यद-
 कारि तद् विदुःशास्त्रेमनिवाशिनां सर्वेषां प्रत्यक्षमस्माभिश्च निष्क्रो-
 तुमशक्यं । परन्तु सा कथा प्रजासु यथाधिकं न व्याप्नुयात् तदर्थं १७
 वयं तौ तर्जयन्तोऽद्यप्रभृति तेन नास्मा कमपि किमपि मा भाषे-
 यामित्यादेच्छ्यामः । ततः परं ते तावाहयान्नापयामासुः, इतः परं १८
 यौशो नास्मा कथञ्चित् किमपि मा व्याहरतं मा श्रिण्वतं वेति ।
 पिचयोर्हनौ तु प्रतिगदन्तौ तानवादिष्टाम् ईश्वरस्याज्ञातो युष्मा- १९
 कमाज्ञायामधिकमवधानमौश्वरस्य दृष्टौ न्याय्यं न वेति युष्माभि
 निर्णीयतां । आवाभ्यां हि यद्यददर्शयामि च तन्न भाषितुमशक्य- २०
 मिति । तदा ते पुनस्तौ तर्जयित्वा विस्मयुः, यतो यत् सञ्जातं तद्धेतोः २१
 ईश्वरमस्तुवन्, अतो जनभयात् ते तयोः शासनस्योपायं
 नास्मभ्यन्त । तत् स्थास्यप्रदानरूपमभिज्ञानञ्च यस्मिन् नरे प्रदर्शितं २२
 तस्य वयस्यत्वारिंशद्वर्षयोऽप्यधिकमासीत् ।

इत्थं विस्मृष्टौ तौ स्त्रीयात्मनीयानां समीपमगमतां मुखयाजकैः २३
 प्राचीनैश्च यद्यदुक्तौ तत् तेभ्यः कथयामासतुश्च । अत्रा ते चैकचि- २४
 त्तेनेश्वरमुद्दिष्टा प्रोच्येः प्रार्थयमाना अवदन्, भो नाथ, खर्गस्य
 भूमण्डलस्य समुद्रस्य च तच्च विद्यमानानां सर्वेषाञ्च तमेव खण्डे-
 श्वरः, त्वत्सेवकस्य दायूदस्य मुखेन च त्वमिदं भाषितवान्, २५

किमर्थं भिन्नजातीया लोकाः कुर्वन्ति गर्जनं ।

द्विगवाभिप्रजास्यापि क्षिप्तयन्ति व्यलीकतां ॥

उत्तिष्ठन्ति महीपाशाः समायाजि च नाथकाः । २६

परमेश्वर्य तेनैव चाभिषिक्तस्य शाशवात् ॥

- १० सत्यं हि, पवित्रस्तव सेवको यो यौशस्त्वयाभिषिक्तस्तस्य विद्वं
 १० मगरेऽस्मिन् हेरोदः पन्तीयः पीक्षातश्च परजातीधैरिखायेनौचव-
 ग्रीयेस्य जनैः साङ्गे मिलित्वा साधितवन्तौ सर्व्वं तद् भयं यत् तव
 १८ हस्तेन मन्त्रण्यां च पुरा निर्णीतमासीत् । इदानीञ्च, भो प्रभो,
 तेषां विविधतर्जनमवलोक्य स्वदासेभ्यश्च सम्पूर्णनिर्भयत्वेन तदाक्य-
 १० कथनस्य सामर्थ्यं देहि तदर्थश्च प्रसारय स्वहृत्समारोग्यदानाय तव
 पवित्रसेवकस्य यौशो नांसाभिज्ञानार्थकर्मणामद्भुतलक्षणानाञ्च सिद्धये
 ११ च । तैरित्यं प्रार्थिते यत्र ते समवेता आसंस्तत् स्थानं चकम्पे,
 सर्व्वे ते च पवित्रेणात्मना पूर्णा ईश्वरस्य वाक्यं निर्भयमकथयन् ।

अध्यायानां प्रेम । प्रेरितानां समतासाहचर्य्य ।

- १२ कृतविश्वासिनाञ्च निकरस्य चित्तमेकं मनश्चैकमासीत् । नापि
 च कोऽपि सर्व्वस्वस्य किमपि निजस्वमवदत् अपि तु सर्व्वमेव तेषां
 साधारणमासीत् । प्रेरिताश्च मह्यप्रभावेण प्रभो यौशोः पुन-
 १० इत्याने साध्यं प्राददुः । तेषु सर्व्वेषु च महानुपहोऽवर्त्तते ।
 १४ फलतो दुर्गत एकोऽपि तेषु नाविद्यत, यतो यावन्तो भूमि-
 खण्डानां गृहाणां वा स्वामिन आसंसैस्त्वानि विक्रीय यदा यद्
 यक्रीयत तदा तस्य मूख्यमानीय प्रेरितानां चरणेषु न्यधीयत
 १५ ततः परम् एकैकस्मै प्रयोजनानुसाराद् व्यतीर्थ्यत । तदा यो प्रेरिते
 ११ वार्ष्णेया चर्चतः प्रबोधपुत्र इत्यभिहितः स कुप्रदोषे जातो बोधि-
 १० नामा लेवीयः सेचसैकस्य स्वाम्यासीत्, स तद् विक्रीय मूख्यमानीय
 प्रेरिताणां चरणेषु निदधौ ॥ ४ ॥

- ५१ अननिवाक्यस्त्वैकः पुरुषः स्वभार्यायाः साक्षीराजाः सन्त्या
 १ कश्चिद् विषयं विक्रीय भार्यायामप्यवगतायां मूख्यसांग्रमात्मसात्

कृत्वा कश्चिदंशमानीय प्रेरितानां चरणेषु निदधौ । पिचस्तु तम- १
 वादौत्, अननिय, किमर्थं ग्रैतानस्तव हृदयं पूरयित्वा त्वं यथा ४
 पविचायात्मनेऽनृतं कथयेत्तद्भूमिखण्डस्य मूखस्य चांशमात्मसात्
 कुर्यात्तथा त्वां प्रवर्त्तयामास ? स्थितिकाले च किं न तवातिष्ठत् ?
 विक्रीते च तन्मूखं किं न तवाधीनमासीत् ? किमर्थमेतत् कथं
 खहृदयेऽप्राहीः ? न मनुष्येभ्योऽपि लीश्वराद्यानृतं कथितं त्वया ।
 कथा एताः शृण्वन्ननियः पतित्वा प्राणांस्तत्याज, यावन्तस्याश्रौषुस्ते ५
 सर्वे महाभयापन्नाः । युवानस्तूत्याय तं वस्त्रेण वेष्टयामासु वंहिरुद्धा ९
 शवागारे निदधुः ।

तदनन्तरमतीते प्रायेणैकस्मिन् ग्रहरे तस्य पत्नी तद् वृत्तम- ७
 ज्ञात्वा प्रविवेश । पिचस्तां सम्बोध्य जगाद, मां वद, सा भूमिः ८
 किं युवाभ्यामेतावन्मुद्राभिर्विक्रीता ? साब्रवीत्, सत्यम् एतावती-
 भिरिव । तदा पिचस्तां जगाद, कथमेतद् यद् युवां प्रभोरात्मानं ९
 परीक्षितुमेकमन्त्रणौ जातौ ? पश्य तव पतिर्यैः शवागारे निहित-
 स्तेषां पादा दारदेश उपस्थितास्ते त्वामपि वह्निर्वक्ष्यन्ति । अनेन सा १०
 तत्क्षणं तस्य चरणयोर्मिपत्य प्राणांस्तत्याज । ते युवानश्च प्रविश्य
 तां मृतां दृष्ट्वा वह्निरुद्धा पतिपार्श्वे तां शवागारे निदधुः । ११
 ततः कृत्वा मण्डलीं येष्टेदमन्त्राणि सर्वे ते च महाभयेनापन्नाः ।

अपि च प्रेरितानां हस्तौ जनेषु बह्वन्यभिज्ञानार्थकर्माण्युद्भूत- १२
 लक्षणानि दासाध्यन्त । सर्वे चैकचित्ताः शस्त्रोपयोगेऽस्त्रिन्देऽवर्त्तन्त । १३
 अपरेषां कोऽपि मनुष्यस्तेष्वनुषङ्गं प्रगल्भतां नागमत् । तथापि
 जनास्तान् समाद्रियन्त । विश्वासिनां सङ्ख्या तु पुरुषाणां योषिताश्च १४
 बाहुल्येनोत्तरोत्तरमवर्धत । सत्परेष्वपि मनुष्यैर्वह्निरानीय व्याधिताः १५
 ग्रन्थासु सङ्घासु वा प्राविता न्यधीयन्त, किंश्चिदवागच्छतः पिचस्तु

- १६ ज्ञायैव तेषां कमपि स्पृश्यतीत्याश्रया । अतुर्द्विक्स्थनगराणां नर-
निकरस्य व्याधितान् अशुच्यात्मभिः क्षिष्टाश्च मनुष्यान् आनयन्तो
थिरुग्रालेभे समागच्छन्, सर्वे ते चारोग्यमलभन् ।
- १७ तदा महायाजकः सर्वे तस्य सङ्गिनश्चार्थतः सद्भूमितावस-
१८ म्भिनां सङ्गतं ईर्ष्या पूर्णाः प्रेरितेषु हस्तार्पणं कृत्वा तान्
१९ साधारणकारायां निदधुः । प्रभो दूर्तसु राक्षौ काराया दाराण्यु-
२० द्वाटयामास, तांश्च वह्निं नोत्वा जगद्, यूयं गत्वा धर्मधाञ्चि
तिष्ठन्तो जनेभ्य एतज्जीवनावहानि सर्वेषां वाक्यानि कथयत ।
- २१ श्रुत्वा त आसन्नप्रभाते धर्मधाम प्रविश्योपदेष्टुमारेभिरे । इतो-
मध्ये महायाजकस्तत्सङ्गिनस्योपस्थाय सभाम् इत्याद्येलीयसन्तानानां
२२ कृत्स्नं प्राचीनवर्गञ्च समाहूय प्रेरितानामानयनार्थं पदातिनः कारा-
गृहं प्रेषयामासुः । ते त्वपस्थाय तान् कारायां नासादयामासुः ।
- २३ अतस्ते प्रत्यावृत्त्य जगदुः सम्पूर्णयत्नेन रुद्धं कारागृहं दारदेशेषु,
तिष्ठन्तो रक्षकास्त्रास्त्राभिर्दृष्टाः, प्रविश्य त्वभ्यन्तरे कोऽपि नासा-
२४ दितः । कथामिमां श्रुत्वा महायाजको धर्मधाम्नः सेनाध्यक्षो,
२५ सुखयाजकाद्येहं केन परिण्यतौति तेषु चिन्ताकुला अभवन् । तदा
कश्चिदागत्य तेभ्यो निवेदयामास, पश्यत. ये पुरुषा युष्माभिः
२६ कारायां समर्पितास्ते धर्मधाञ्चि तिष्ठन्तो जनमुपदिशन्ति । तदा
सेनाध्यक्षः पदातयश्च गत्वा तानानिनाय, न तु बलेन, जनभयान्
२७ प्रस्तरैर्घानिष्यामह इति शङ्कमानाः । तांस्त्राणीय सभायां स्थापया-
२८ मासुः । महायाजकस्तदा तान् पप्रच्छ, तेन नासा भैवोपदिशतेति
यूयं किं न दृढमस्माभिराज्ञापिताः ? पश्यत तु, युष्मदुपदेशेन
यूयं थिरुग्रालेभं पूरयितवन्तः, तस्य नरस्य शोषितमस्मासु वर्त्तयितुं
२९ यतन्ध्वे च । ततः पिचोऽन्ये प्रेरिताश्च प्रतिजगदुः, मनुष्याणामाज्ञात

ईश्वरस्याज्ञाधिकं गृहीतव्या । यूय काष्ठ उदध्य यं व्यापादितवन्तः १०
 स योऽश्वरस्तत्पूर्वपुराणामोश्वरेण पुनरुत्थापितः । ईश्वरः स्मदक्षिण- ११
 हस्तेन तमेवोच्चैरुत्थेस्त्रायेत्ताय मनःपरावर्त्तनस्य पापमोचनस्य च
 प्रदानार्थमधिपतिं चातारक्ष्य कृतवान् । कथास्नेतासु तस्य साक्षिणो १२
 वचं स च पवित्र आत्मा यमोश्वरः स्त्रीयाज्ञायास्त्रिभ्यः प्रदत्तवान् ।

एतच्छ्रुत्वा ते दृष्टास्तेषां हृत्कार्यममन्त्रयन्त । सभायामुपस्थित- १३
 स्त्वेकः फरौशी नरोऽर्थतो सर्वजनेन सम्मानितो गमनीयेत्य १४
 इत्यभिधो व्यवस्थाध्यापक उत्थाय प्रेरितानां किञ्चित्कालार्थं वहि-
 ष्करणमदिश्य सभास्थान् जगाद, भो इत्यायेस्त्रीयनराः, यूयं तान् १५
 मनुष्यान् प्रति यत् करिष्यथ तच्च मावधाना भवत । एतेभ्यो १६
 दिनेभ्यः प्राक् यूटा आत्मानं विशिष्टं मलोत्तस्थौ न्यूनाधिकं
 चलारिग्रतानि नराश्च तस्मिन्नुपसृज्यिरे, स तु जग्रे तस्याज्ञा-
 याहिणश्च सर्वे विकीर्णा अवास्तवाश्च बभूवुः । तस्य पश्चात् नाका १७
 स्तेत्यारोपणकाले गास्त्रीस्त्रीय चिह्नदा उत्थाय बहुजनान् स्नानु-
 गमनाद्येन्मार्गं निनाय । सोऽपि ननाश्र तदाक्यगाहिणश्च सर्वे
 विकीर्णा बभूवुः । अतोऽहमिदानीं युष्मान् ब्रवीमि, यूयं तान् १८
 नरास्त्यक्त्वा मा बाधध्वं । यतो मन्त्रणमिदं कार्यमिदं वा चेन्ननुष्य- १९
 मूलकं तर्हि स्त्रोपं यास्यति, तत्तु चेदोश्वरमूलकं तर्हि यूयं तस्य स्त्रोपं
 साधयितुं न शक्यथ । अपि लीश्वरेण शङ्कं युद्धकारिणः प्रतिभास्यथ ।
 तदा ते तस्य वाक्यं जगृहुः प्रेरितांश्च खान्तिकमाह्वय प्रशार्थं च, २०
 योश्वो नाका पुन न भाषध्वमित्यादिश्य च तान् विसृजुः । तदा २१
 तस्य नाकः कारणाद् वयमवमाननाया योग्या गणिता इत्यत्रा-
 नन्दनस्ते सभायाः सङ्गुष्ठात् प्रतस्थिरे । कृत्स्नं दिनं चाविरतं धर्मधाणि २२
 गृहे शोपादिशङ्कं योऽश्वरेव स्त्रीष्ट इति मवादं व्यज्ञापयंश्च ॥ ५ ॥

सप्तसहकारिणां नियोजनम् ।

- ६। तेषु दिनेषु वर्धमानायां शिष्याणां सञ्ज्ञायाम् इन्द्रोद्यभाषिणां ,
 विरुद्धं धुनानीयभाषिणां मनोदुःखसूचकमिदं वाक्यमश्रावि यत्
 १ प्रात्यक्षिकोपकारेऽस्माकं विधवा योषित उपेक्ष्यन्त इति । द्वादश-
 प्रेरितास्तदा शिष्यनिकरं स्वसमीपमाह्वय जगदुः, वयं यदीश्वरस्य
 २ वाक्यं विहाय भोजनमश्नान् परिचरामस्तत्र प्रीतिजनकं । अतो भो
 भ्रातरः, युष्मन्मध्ये पवित्रेणात्मना प्रज्ञया च पूर्णान् सप्त सुख्यातान्
 ३ नरान् निरूपयत, तानेव वयं कार्येऽस्मिन् अधिकरिष्यामः । वयन्तु
 प्रार्थनायां वाक्यस्य परिचर्यायाञ्चाध्यवसायिनः स्थास्यामः ।
 ४ कथायामेतस्यां कृत्स्नस्य जननिवहस्य प्रीतिर्जाया, अतस्ते
 विश्वासेन पवित्रेणात्मना च पूर्णं स्तिफाननामानं नरं, फिलिपं,
 प्रखरं, नौकानरं, तीमोनं, पार्मिणां, नौकलायाभिधमेकश्चान्तीय-
 ५ स्त्रीयं यिह्मदिमतावलम्बिनं, वरयामासुः प्रेरितानां सम्मुखे स्थाप-
 ६ यामासुश्च, ते च प्रार्थयित्वा तेषु हस्तानर्पयामासुः । ईश्वरस्य
 ७ वाक्यश्चावर्धत, यिरूशलेमे शिष्याणां सञ्ज्ञायतीवावर्धत । याजका-
 नामपि महानिवहो विश्वासेनाज्ञायाही बभूव ।

स्तिफानस्य विवरणम् ।

- ८ अनन्तरं स्तिफानोऽनुग्रहेण प्रभावेन च पूर्णः सन् जनानां
 ९ मध्येऽद्भुतलक्षणान्यभिज्ञानार्थकर्माणि चासाधयत् । तदा स्तिवर्त्ती-
 नानां समाज इत्यभिधस्य समाजस्य केचिदंशिनः कुरीणीयानां
 सिकन्दरीयाणाञ्च केचिन्नराः किष्किरियाप्रदेशिनाम् आश्रिया-
 १० प्रदेशिनाञ्च समाजस्य केचिदंशिनश्चोत्थाय स्तिफानेन सङ्घं व्यव-
 दन्त स तु येन प्राज्ञत्वेन येनात्मना चाभाषत तयोः प्रतिरोधं कर्तुं
 ११ नाशक्रुवन् । तदा तैः प्रवर्त्तिताः केचिन्नरा अश्वदंश्च असौ मोशे-

रौश्वरस्य च विरुद्धं निन्दोक्तौ व्याहरत् ता वयमाकर्णितवन्तः ।
 इत्थं प्रजासु प्राचीनेषु शास्त्राध्यापकेषु च तैरुत्तेजितेषु ते तमुप- १९
 स्थाय दधुः सभां निन्दुष्व मृषासाक्षिण उपस्थापयामासुश्च । तेऽ- २०
 ब्रुवन् असौ नरोऽस्य पवित्रस्थानस्य व्यवस्थायाश्च विरुद्धं निन्दोक्तौ
 व्याहर्तुं न विरमति । वयं हि तस्येदं वाक्यमश्रौम, यथा, नासरतीथो २४
 योऽरिदं स्थानं ध्वंसयिष्यति मोक्षिनास्मभ्यं दत्ता रौतौः परि-
 वर्त्तयिष्यति चेति । तदा सभायामासीनाः सर्व्वेऽनन्ददृष्ट्या तं समा- २५
 लोचयन्तस्तत्स्थानं स्वर्गदूतस्थानमिव प्रतिभातीत्यपश्यन् ॥ ६ ॥

अनुन्तरं महायाजकः पप्रच्छ, कथा एताः किं सत्याः ? ७१
 स्त्रिफानोऽब्रवीद्, भो भ्रातरः पितरश्च, शृणुत । अस्माकं पूर्व्व- १
 पुरुषोऽब्राह्मो हारणनगरे निवासनात् प्राग् यदा मिस्रपतामि-
 यादेशेऽवर्त्तत, तदा प्रतापस्येश्वरस्तस्मै दर्शनं दत्त्वा तमवादीत्, त्वं २
 स्वदेशात् स्वजातिजनमध्याश्च निर्गत्य मया प्रदर्शयितव्यं देशं
 ३ याहि । तदा स कष्टदीयानां देशान्निर्गत्य हारणे न्युवास । पुन-
 ४ स्तत्पितु मरणान् परं स तं ततोऽपि प्रस्थाप्येदानीं युष्माभिरध्यु-
 ५ माणेऽस्मिन् देशे वासयामास । तत्र तु तस्ये कमपि भृत्यधिकारं
 ६ न ददौ पदैकमानामपि भूमिं न ददौ तथा च निजस्त्रविषयार्थं
 ७ तं देशं तस्मै तदीयोत्तरवंशाय च दातुं प्रतिशुश्राव । तदा स
 ८ निःसन्तान आसीत् । ईश्वर इत्यमप्यभाषत, यत् तस्य वंशस्तारि-
 ९ शतानि वर्षान् परदेशप्रवासौ भविष्यति तज्जनैर्दासीकृतः पौडयिष्यते
 १० च । ताः प्रजास्तु यस्या जाते दांसा भविष्यन्ति, दामहं शासिष्या-
 ११ मौति प्रभुर्हवाच, ततः परं ता निर्गत्य स्थानेऽस्मिन् मामाराधयि-
 १२ ष्यन्तीति । स तस्मै त्वक्छेदस्य नियममपि ददौ । तदनुसृत्य स
 १३ इषह्वाकं जनयित्वाष्टमे दिने तस्य त्वक्छेदं चकार । पुनरिषह्वाको

याकोवं प्रति, याकोवस्यास्माकं दादश पिढकुलपतीन् प्रति तदेव चकार ।

- ८ ते पिढकुलपतयो योषेफायैर्यन्तो मिसरगामिनरेषु तं
 १० विचिक्षिपिरे । ईश्वरस्तु तेन सार्द्धमवर्तत तद्भुक्तात् सर्वस्मात्
 क्लेशात् तसुहृधारे च, तस्मै मिसरराजस्य फरौणस्य समलमनुग्रहं
 प्राप्नोताञ्च विततार च, स च तं मिसरस्य स्त्रीयकृत्स्नकुलस्य चाधि-
 ११ पत्ये नियुयुजे । तदा कृत्स्ने मिसरदेशे कनाने च दुर्भिक्षं महा-
 १२ क्लेशश्चोपतस्थान्ते, भक्ष्यद्रव्याणि चास्मात्पूर्वपुरुषैरलभ्यान्यभवन । तदा
 मिसरे गोधूमा विद्यन्त इति निशम्य याकोवः प्रथममस्मात्पूर्व-
 १३ पुरुषान् प्राहिणोत् । अनन्तरं द्वितीये गमने योषेफः स्वभ्रातृभिः
 १४ प्रत्यभिज्ञातः फरौणस्य समक्षे योषेफस्य जातिः प्रकाशिता । तदा
 योषेफः संवादं प्रहित्य स्वपितरं याकोवं निजान् पञ्चसप्ततिसङ्ख्यान्
 १५ सर्वज्ञातीन् शानाययामास । अनन्तरं याकोवो मिसरं जगाम, तत्रैव,
 १६ स चास्मात्पूर्वपुरुषाञ्च प्राणांस्तत्यजः । तेषां श्रवाञ्च शिखिमं नीताः
 शिखिमस्त्रहमोरस्य पुत्रेभ्यो ह्यमूल्यं दत्त्वा ब्राह्मणेण क्रीते,
 श्रवागारे निदधिरे ।
 १७ ईश्वरस्त्वब्राह्मणाय श्रपयेन यत् प्रतिश्रुतवान् तस्याङ्गीकार-
 वाक्यस्य सिद्धिसमयो यदा निकटोऽभवत् तदा मिसरे प्रजा-
 १८ वर्धत बड्ढसङ्ख्या चाभवत् । शेषे योषेफं यो नाजानात् तादृशो
 १९ ऽपरो मिसरराज उत्पन्नः । सोऽस्माज्जाते विरुद्धं क्लृप्ताश्रित्यास्माकं
 पूर्वपुरुषानपौडयत् फलतस्तेषां शिशवो यथा न जीवेयुस्तदर्थं
 २० तेषां बहिःपरित्यागमादिदेश । तस्मिन् काले मोशिरजनि, स
 ईश्वरस्य दृष्टौ मनोहर आसीत्, मासत्रयं पिढग्रहे पर्यपात्यत च ।
 २१ ततः परं बहिः परित्यक्तं तं फरौणस्य दुहितोद्धार स्तार्थं पुत्रं

नियुज्य परिपालयामास च । ततो मोशि मिस्त्रीयाणां सर्वविज्ञानं ११
 शिषितो वाक्शेषु क्रियासु च शक्तिमान् जातस्य । इत्थं चत्वारिंश- १२
 दर्वपरिमिते कास्ते तेनातिवाहिते स्त्रभाट्टणामिस्त्रायेकसन्मानानां
 तत्त्वावधारणे प्रवृत्तिस्तस्य इदाकाश उदियास । ततस्तेषामेकं १४
 प्रत्यन्यायः क्रियत इति दृष्ट्वा स उपकारं कुर्वन्सं मिस्त्रीयं ज्ञत्वा
 तस्य पीड्यमानस्य कृतेऽन्यायस्य प्रतीकारं चकार । अत्र सोऽन्वमन्यत, १५
 मम भ्रातरो भोत्स्यन्ते यन्मम हस्तेनेश्वरस्तेभ्यस्त्राणं ददातीति । तत्तु १६
 ते नाबोधि । परदिने तेषु मिथो युध्यमानेषु स तेषां प्रत्यक्षो
 भूत्वा सायहं सन्धये प्रवर्तयंस्तानब्रवीत्, भो नराः, भ्रातरो यूयं १७
 किमर्थं परस्परमपकुह्य ? तदा निकटस्थस्यापकारौ तं दूरीकुर्वन्
 जगाद, कस्त्वां शासकं प्राप्तिवाक्यं कृत्वास्माक्यधिकृतवान् । त्वं १८
 यथा ह्यस्तं मिस्त्रीयं हतवांस्तथा मामपि हन्तुं किमिच्छसि ? तद् १९
 वचः श्रुत्वा मोशिः पलाय्य मिदियनदेशप्रवासी बभूव तत्र पुचदयं
 जनयामासे च । इत्थं चत्वारिंशदर्वेव्यतीतेषु सीनयगिरे मरौ प्रभो २०
 दूतो गुल्मानस्य शिखायां तस्मै दर्शनं ददौ । तस्मिन् दर्शने २१
 मोशिर्विस्मितः । यदा तु तत समालोकयितुं समीपं याति, तदा
 तं प्रति प्रभोरियं वाणौ बभूव, तव पूर्वपुरुषाणामीश्वरोऽहम्, २२
 अत्राहामस्येश्वर इच्छाकस्येश्वरो याकोबस्य चेश्वरः । तदा मोशिर्वैप-
 मानः समालोकयितुं प्रगल्भो न बभूव । प्रभुस्तु तमब्रवीत् । तव २३
 चरणयोरुपानहौ मोचय यतस्त्वं यत्र तिष्ठसि सा पवित्रा भूमिः ।
 मिसरस्थानां मम प्रजानां पीडनं मया सम्यग् दृष्टं श्रुतस्य तासा- २४
 र्मार्वरावः । ता उद्धर्तुमेवाहमवतीर्णः । इदानीं तु त्वमायाहि, अहं
 त्वां मिसरं प्रहेयामि । तं यं मोशिं प्रत्याख्याय त उक्तवन्तः, २५
 कस्त्वां शासकं प्राप्तिवाक्यं नियुक्तवांस्तमेवेश्वरः शासकं मोचयिता-

- ११ रक्ष कृत्वा गुह्ये तस्मै दर्शनदातु दूतस्य हस्तेन प्रेषयामास । स एव
मिशरदेशे लोहितसमुद्रे च मरौ च चत्वारिंशद् वत्सरान् अहृत-
१० लक्षणाव्यभिज्ञानार्थकर्माणि च साधयन्तान् वह्निं निर्नाय । स एव
मोग्निरिच्छायेल्लक्ष्मणानान् जगाद युष्माकमीश्वरः प्रभु युष्मदर्थं
युष्मद्वाट्ठणां मध्याह्नादग्रं भाववादिनमुत्पादयिष्यति, तस्य वाक्यं
१२ युष्माभि र्गृहीतव्यमिति । स एव मरौ वर्त्तमानायां मण्डल्यां
सौनयगिरौ तेन संलपतो दूतस्यास्मात्पूर्वपुरुषाणाञ्च मध्यस्थो जातो-
१२ ऽस्मभ्यं दातव्यानि जीवनावहानि वचांसि लब्धवांस्य । अस्मात्पूर्व-
१० पुरुषास्तु तस्याज्ञावर्त्तिनो भवितुमनिच्छन्तस्तं दूरीकृत्य स्मनःसु
मिशरं प्रत्यावृत्ता हारोणमब्रुवन् अस्मदर्थं देवान्, निर्भिमीय
येऽस्माकमपे यास्यन्ति, यतो येन मोग्निना वयं मिशराद् वहिरा-
११ नीतास्तस्य का दृशा सम्भूता तन्न जानीम इति । तस्मिन् काले ते
गोवत्समूर्त्तिं निर्वाय तां, मूर्त्तिंसुहिष्य यज्ञमनुतस्थुः स्वहस्तानां,
११ कर्षस्नानन्दुस्य । तत ईश्वरः पराङ्मुखीभूय गगनीयवाहिन्या
आराधनायै तांस्तत्याज । भाववादिनां ग्रन्थे तदधीदं लिखितमास्ते,
चत्वारिंशत् समा यावत् किं मह्यं प्रान्तरे बलीन् ।
किं नैवेद्यानि वादत्त यूयं भो दत्तायेल्लुक्ल ॥
१३ मोक्षकस्यापि दूष्यन्तु रिम्फन्देवस्य तारकां ।
युष्माभि निर्भिताः पूज्या अन्यस्यावहताहृतीः ।
ततोऽहं बाबिलः पारं वो नेष्यामि प्रवासयन् ॥
१४ यो मोग्निं तेन दृष्ट्यादर्शयानुरूपं यास्यदूष्यं निर्वातुमादिष्टवां-
१४ स्तस्याज्ञातस्तद् दूष्यं मरावस्मात्पूर्वपुरुषाणां मध्येऽविद्यत, यिहो-
शूयस्य सज्जिगोऽस्मात्पूर्वपुरुषास्य पैटकविषयमध्ये तल्लब्धा परजाती-
नामधिकारग्रहणकाले तच्च नीत्वास्मात्पूर्वपुरुषाणां, सम्भवादीश्वरेण

निरस्तानां ताषां जातीनां देगे दायूदस्य काष्ठ, यावत् तदरसम् ।

• स ईश्वरस्थानुग्रहभाजनं भूत्वा याकोवेश्वरस्य कृत आवासस्याविष्कारं ४६

प्रार्थयाञ्चके । शस्त्रोमा तु तस्य कृते गृहं निर्धने । अपि तु ४७

परात्परो हस्तनिर्धितेषु निवासेषु न वसति, भाववादिना यथोक्तं, ४८

मम सिंहासनं स्वर्गं मम पादासनञ्च भूः ।

४९

प्रभुराह गृहं कौटुम्बं विनिर्धायत्य मत्कृते ॥

मद्विश्रामार्थकं स्थानं कुत्र वा लब्धयिष्यते ।

मामकीनकरसेदं साकल्यं किं न सृष्टवान् ॥

५०

भो कठोरयौवा इदयेषु कर्णेषु चाच्छिन्नलसस्य जनाः, यूथं सर्वदा ५१

पवित्रेणात्मनः प्रतिकूलाचाराः, युष्माकं पूर्वपुरुषा यादृशा आसन्,

यूथमपि तादृशाः । भाववादिनां मध्ये को युष्मात्पूर्वपुरुषेर्नापद्रुतः । ५२

तस्य धर्मावतो भाव्यागमनं ये ज्ञापितं तांस्ते जघ्नुः । इदानीञ्च

यूथं तस्य समर्पयितारो घातकास्तु जनाः । स्वर्गदूतानां नियम- ५३

मिव व्यवस्थां सन्धा यूथं तां न रक्षितवन्तः ।

• एतच्छ्रुत्वा ते इष्टहृदया जातास्तं प्रति दन्तानघर्षञ्च । स तु ५४

पवित्रेणात्मना पूर्णः सन्नन्यदृष्ट्या स्वर्गमाप्तोकयस्त्रैश्वरस्य प्रताप- ५५

मीश्वरस्य दक्षिणे तिष्ठन्तं यीशुञ्च ददर्श जगाद च, पश्य, उद्घाटितं ५६

स्वर्गमीश्वरस्य दक्षिणे तिष्ठन्तं मनुष्यपुत्रञ्च वीक्षे, तदा ते प्रोच- ५७

रवेण क्रोशन्तः स्वकर्णान् रुद्ध्वा चैकचित्तेन तमभ्यद्रवन् । नगराद् ५८

वहिष्कृत्य च तं प्रस्तरैरान्नन् । साक्षिणस्य शौलनाभः कस्यचिद्

यूनस्वरणयोः स्ववासांसि निदधुः । यदा ते स्तिफानं प्रस्तरैरान्नस्तदा ५९

स प्रार्थयमानोऽवदत्, प्रभो यीशो ममात्मानं गृहाण । जाबुनौ ६०

पातयित्वा चाब्रवीत्, तेषामिदं पापं, मा गणय । इत्युक्त्वा स

निदद्रौ । शौलस्य तस्य इत्याद्यां समप्रीयत ॥ ७ ॥

फिलिपस्य प्रचारकार्यसु ।

- ८ तस्मिन् दिने यिहूशालेमस्थमण्डला विह्वसुत्कट उपद्रव उत्पन्नः । ततः प्रेरितेभ्योऽन्ये सर्वे यिहूदियायाः शमरियायाश्च
- ९ यालेषु व्यकीर्यन्त । तथाच अद्दाशालिनः केचिन्नराः स्लिफानस्य
- १० समाधिक्रियामनुष्ठाय तमधि सहाविलापमकार्षुः । श्रौक्षसु मण्डलीं क्षुण्णं गृहाणि प्रविश्य पुरुषान् योषितश्च व्यपकर्षन् कारायां समर्पयत् ।
- ११ तदा ये विकीर्णस्थे विविधस्थानानि गच्छन्त, सुसंवादस्य वाक्यं
- १२ व्यज्ञापयन् । विशेषतः फिलिपः शमरियाया नगरं गत्वा तत्रत्य-
मनुष्याणां मध्ये ख्रीष्टस्य कथामघोषयत् । तदा फिलिपो यद्यद्
- १३ अकथयत्, जननिवहा एकचित्तास्तत्र मनांसि न्यदधत्, 'यत्क्षेन साध्यमानानामभिज्ञानार्थकर्षणां वृत्तान्तं तेऽगृह्यन् अथवा तान्य-
- १४ पश्यन् । फलतोऽगृह्यात्माविष्टेभ्यो बह्व्य आत्मान उच्चरवसुदीरयन्तो
- १५ निरगच्छन् अवशाङ्गाः स्वस्त्रासु बहवो निरामया अभवन् । अनेन तस्मिन् नगरे महानन्दः सञ्जातः ।
- १६ तस्मिन् नगरे पूर्वसुपस्थितः शिमोननामा पुरुष एक आसीत्,
स मायाविलवृत्तिमास्त्राय महापुरुषोऽहमिति वदन् शमरीयं-
- १७ जातिं विस्मयापन्नमकरोत् । असावीश्वरस्य महती शक्तिरिति वदन्तः क्षुद्रा महान्तश्च सर्वे तस्मिन् मनांसि न्यदधत् च ।
- १८ आदीर्घकालाद् विविधमायाविलेन ते विस्मयापन्नास्ततो हेतो-
- १९ स्तस्मिन् मनांसि न्यदधत् । यदा लीश्वरराज्यस्य यौगुख्रीष्टस्य नाकस्य सुसंवादं विज्ञापयति फिलिपे तेषां विश्वासोऽजायत तदा
- २० पुरुषा योषितश्च स्थापिता अभवन् । स शिमोनोऽपि व्यसृज्य, स्थापितस्य नित्यं फिलिपस्यानिकेऽवर्त्तत, अभिज्ञानानां प्रभावशिद्धा-
नाञ्च महतां कर्मणां साधनं पश्यन् विस्मयापन्नोऽभवत् ।

अनन्तरं ग्रमरीया ईश्वरस्य वाक्यं गृहीतवन्त इति श्रुत्वा १४
 यिरूशालेमस्थाः प्रेरिताः पित्रं योहनञ्च तेषां समीपं प्रादिष्टन्,
 तौ च तत्रोपस्थाप्य यथा ते पवित्रमात्मानं लभेरुलोषां निमित्तं १५
 तथा प्रार्थयामासुः । यतस्तदा स आत्मा तेषां कस्याप्यपरि न १६
 पतितवान् । ते केवलं प्रभो वींशो नास्मां खांपिता आसन् ।
 अतस्तौ तेषु हस्तार्पणमकुर्वतां ते च पवित्रमात्मानमलभन्त । १७
 अनन्तरं प्रेरितयो हस्तार्पणेन पवित्र आत्मा वितौर्यत इति १८
 लक्षयित्वा शिमोनस्तयोः समीपं मुद्रा आनीय तावन्नवीत्, मध्य- १९
 मपीदं सामर्थ्यं दत्तं, यन्मया यस्मिन् कस्मिंश्चिद् हस्तार्पणं कियते
 स पवित्रमात्मानं लभेतेति । पित्रस्तु तमवादीत्, तव रूपं २०
 त्वया सहितं विनाशमाप्नोतु, यतस्त्वमीश्वरस्य दानं मुद्राभिः कृतं
 कल्पितवान् । कथायामस्यां कोऽप्यंशः कोऽप्यधिकारो वा तव २१
 नास्ति, यत ईश्वरस्य नमस्त्वं तव हृदयं न सरलं । अतः कुभावा- २२
 दिदंस्मान्नः प्रत्यावर्त्तय, कथञ्चित् तव हृदयस्येतत्सङ्कल्परूपं पापं
 यन्मार्ज्यते तदेवेश्वरं प्रार्थयस्व च, यतोऽहं पश्यामि, त्वं तिष्ठता- २३
 रूपपित्ते चाधर्म्परूपबन्धने च पतितः । शिमोनस्तु प्रतिभाष- २४
 माणोऽब्रवीत्, युवामेव मदर्थं प्रभुं तथा प्रार्थयेयां यथा युग-
 त्कथितं किमपि मयि न वर्त्तिष्यते । अनन्तरं तौ साध्यं दत्त्वा २५
 प्रभो वाक्यं कथयित्वा च यिरूशालेमं प्रतिजग्मतुः, गमनकाले
 च ग्रमरीयाणां बड्ढाभ्येषु सुसंवादं विज्ञापयामासतुः ।

प्रभो द्रुतस्तु फिलिपमालयाब्रवीत्, त्वमुत्थाय दक्षिणां दिश- २६
 मुद्दिश्य प्रस्थाय यो मार्गा यिरूशालेमाद् येषां याति तमाज-
 म्बस्व, स निर्जनः । ततः स उत्थाय प्रस्थितः । पश्य च, कूग्रदेशीय २७
 एको नपुंसकस्तदासीत्, स कूग्रीयानां कान्दाकीत्यभिधाया महिष्या

अमात्यस्तस्याः कृत्स्ने धनकोषेऽधिकृतश्च । स उपासनायै चिह्नशालेमं
 २८ गत्वा प्रत्यागमनकाले रघासीनो भाववादीनो चिन्नाद्याहस्यं यन्त्रं
 २९ पठति । आत्मा फिलिपं जगाद, समीपं गत्वामुग्निं रयेऽनुषव्यस्य ।
 ३० फिलिपस्तस्मीपं धावन्तेन पथमानानि भाववादिनो चिन्नाद्याहस्यं
 वचांसि शृण्वन्तमाह, भवता यत् पश्यते तत् किं बुध्यते ? स जगाद,
 ३१ कथं तच्छब्दं मया बोधकहीनेन ? अनन्तरं स फिलिपं जगाद, भवा-
 ३२ नाहस्यं मया सार्द्धमुपविशतु । शास्त्रस्य यत् प्रकरणं तेनापश्यत तदिदं

यथा मेषस्तथा सोऽपि वध्यस्तानमनौयत ।

लोमच्छेत्तुः समचक्ष मूको मेषमिश्रं यथा ॥

तादृगेव स्ववक्त्रस्योद्घाटनं न करोति सः ।

३३ तस्य दीनदशायाञ्च विचारोऽप्यपहारितः ॥

तत्कालिकमनुयाणां वर्णने को भवेत् क्षमः ।

यतो भूमण्डलात् तस्य जीवनं व्यग्रहार्थ्यते ॥

३४ स नपुंसकः प्रतिभाषमाणः फिलिपमब्रवीत्, भवान् मां वक्ष्य-
 मर्हति, कथं भाववादिना कमुद्दिश्य कथ्यते ? स्वमुद्दिश्यायवा

३५ कश्चिदन्यमुद्दिश्य ? तदा फिलिपो वक्त्रमुद्घात्य तस्माच्छास्त्रीयं-

३६ वचनादारभ्य तं यौगोः सुसंवादं ज्ञापयामास । अनन्तरं मार्गेण
 गमनकाले तोयस्त्रावमेकं ताभ्यां प्रापि । तदा नपुंसक आह,

३७ पश्यत्वच तोयं । मम ज्ञापनस्य का बाधा ? फिलिपस्तमब्रवीत्,
 भवान् यदि सम्पूर्णान्तःकरणेन विश्वसिति, तर्हि बाधा नास्ति ।

३८ स प्रतिबभाषे, यौगोः स्त्रीष्ट ईश्वरस्य पुत्र इति विश्वसिनि । तदा
 दिष्टायां तेन रथस्य गमनविरत्यां फिलिपो नपुंसकस्योभौ तोय-

३९ मवतेरतुः, स च तं ज्ञापयामास । तोयमध्यस्तु तथोराकूटयोः
 फिलिपः प्रभोरात्मनापहतो नपुंसकेन च पुनर्न दृष्टः । स हि

सानन्दं स्रगन्तव्यमार्गेणागमत् । फलिपत्न्यसूदोद आविष्कृतः । ४०
ततश्चायं गच्छन् सर्वेषु नगरेषु सुसंवादं घोषयञ्च स क्रमेण
'कैसरियायामुपतस्थे ॥ ८ ॥

शौलस्य मनःपरिवर्त्तनम् यीशोः प्रचारणञ्च ।

प्रभोः शिष्याणां भर्त्सनं वधश्च तदापि शौलस्य प्राणवायुरास्तां, ६
ततो हेतोः स महायाजकस्य समीपं गत्वा दक्षेष्टकस्थेभ्यः समाजेभ्यो २
दर्शयितव्याः पर्चिका यथाचे । तत्र यदि स तन्मार्गावलम्बिनः
कांश्चिन्मनुष्यान् आसादयति, तर्हि पुरुषांस्तांस्ता घोषितो वा
शृङ्खलैर्बद्धा चिरुशालेमं नेय्यतीति तस्याभिप्राय आसीत् ।
गमनकाले तु यदा स दक्षेष्टकस्य निकटमुपातिष्ठत, तदा सहसा ३
तस्य परितो गगनात् प्रभा व्यद्योतिष्ट अनेन स भूमौ पतित्वा ४
मामलपन्नीमिमां वाणीमश्रौषीत्, शौल शौल किमर्थं मामुप-
द्रवसि ? सोऽब्रवीत्, को भवान् प्रभो ? प्रभु र्जगाद्, त्वं यमुप- ५
द्रवसि स यीशुरहं ; दुष्करं तव पदाघातेन कण्टकाद्याणां ताडनं ।
स कम्पमानश्चमत्कृतश्च पप्रच्छ, प्रभो, भवान् मया कर्त्तव्यं किं ६
वाञ्छति ? प्रभुस्तमाह, उत्थाय नगरं प्रविश, यत् त्वया कर्त्तव्यं
तत् तुभ्यं कथयिष्यते । तत्सङ्गिनः पान्थास्तु मौनिनोऽतिष्ठन्, यतः ७
शब्दं शृण्वन्तोऽपि ते कमपि नापश्यन् । अनन्तरं शौलो भूमित ८
उत्तस्थौ । उन्मीलितयोस्तु तस्य नेत्रयोः स कमपि नापश्यत्, केचि-
न्नरास्तु तस्य हस्तं धत्वा तं दक्षेष्टकं निन्तुः । तत्र स चीणि ९
दिनानि दृष्टिहीनोऽवर्त्तत, भोजनं पानञ्चापि नाकरोत् ।

दक्षेष्टकनिवासिनां शिष्याणां मध्येऽननिधास्य एको नर आसीत्, १०
प्रभु दर्शनं दत्त्वा तमब्रवीत्, अननिय । स प्रतिजगाद्, पश्यतूप-
स्थितोऽहं प्रभो । प्रभुस्तमाह, उत्थाय 'सरसाभिर्ध' मार्गे गच्छ, ११

- यिद्गदा गृहे तार्क्षीयं श्रौतमन्विच्छ च । यतः पश्य स प्रार्थयते
 १९ दर्शने चेद दृष्टवान् यदननित्याख्यो नरः प्रविश्य तस्मै दृष्टिदानार्थं
 २० तस्मिन् हस्तार्पणं करोति । अननियः प्रतिबभाषे, प्रभो, बहूनां
 सुखात् तं नरमधि मयाश्रावि यिरूशालेमे भवतः पवित्रजनानां
 २४ कल्पकारान् स हतवान्, अत्रापि मुख्ययाजकैः प्रदत्तस्तस्याधि-
 कारोऽस्ति तेन स भवज्ञात्वा प्रार्थयमानान् सर्वान् बन्धुं समर्थः ।
 २५ प्रभुस्तु तं जगाद, याहि, यतः परजातीनां राज्ञाश्चेत्यायेलसन्तानानाञ्च
 २६ समचं मदीयनाम्नो वह्नार्थं स मत्कृते वरितं भाजनं । यतो
 मदीयनाम्नः कृते कति दुःखानि तेन भोक्तव्यानि तदहं तं
 २७ दर्शयिष्यामि । अनन्तरमननियः प्रस्थाय तद् गृहं प्रविवेश तस्मिन्
 हस्तार्पयित्वा च तमाह, भ्रातः शौल, प्रभुरर्थतस्तवागमनकाले
 पथि तुभ्यं दर्शनदाता यीशु मां प्राहिणोत्, त्वं यद् दृष्टिं शक्तिं
 २८ लब्ध्वा पवित्रेणात्मना पूर्णं भविष्यसीति 'तस्याभिप्रायः । तत्क्षणं
 तस्य नेत्राभ्यां मीनशस्त्रवद् वस्तुषु पतितेषु स तदैव दृष्टिं लेभे
 २९ प्रोत्थाय स्थापितो भवन् भोजनं गृहीत्वा सबलीबभूव च ।

- अनन्तरं शौलः कतिपयदिवसान् दम्भेशकस्यैः शिष्यैः सार्द्धम-
 २० वर्त्तत, अखिलमे च समाजगृहेषु बीशोरिमां कथामधोश्रयत् यत्
 २१ स एवेश्वरस्य पुत्रः । कथेयं यैरश्रावि ते सर्वे समकृता अवदन्, अयं
 किं न स मनुष्यो यो यिरूशालेम एतस्मात्वा प्रार्थयमानान् नाशितवान्
 स्थानमिदञ्चैतदर्थमागतवान्, यत् स तान् बद्धा मुख्ययाजकानां
 २२ समीपं नेष्यति ? श्रौतस्त्वधिकं शक्तिमान् अभवत्, अस्मै खीष्ट इति
 शिद्धान्तं कुर्वन् दम्भेशकनिवासिनो यिद्गदीयान् निहन्तरान् अकरोत् ।
 २३ बद्धदिनेष्वित्यमतिवाहितेषु यिद्गदीयास्तं हन्तुममन्वयन्त ।
 २४ तेषान्तु सा कुकल्पना श्रौलेनाज्ञायि । ते, च तं हन्तुमिच्छन्तो

दिवाणिग्रं पुरस्काराख्यरचयन् । तदा शिष्यास्तं गृहीत्वा रात्रौ पिटकं १५
प्रवेक्ष्य प्राचीरस्य छिद्रेण रज्जुभिरवरोहयामासुः ।

यिरूशलेम उपस्थाय शौखः शिष्येभ्यस्तुषक्तो भवितुमुत्सेहे, स १९
तु यच्छिष्य इति न विश्वस्य सर्व्वे तस्माद् अभ्येधुः । तदा वार्णवास- २०
सुपकुर्व्वन् प्रेरितानां समीपं निनाय, पथि स कथं प्रभुं दृष्टवान्
प्रभुश्च यत् तेन संलपितवान् दक्षेग्रके च स यीशो नास्मा
कौटुम्भी निर्भयतां प्रदर्शित्वास्तत् सर्व्वे तेभ्यो निवेदयामास च ।
अनन्तरं स यिरूशलेमे तैः सह वर्त्तमानो गृहप्रवेशं गृहान्निर्गम- २०
नश्चाकरोत् प्रभो यीशो नास्मा निर्भयतां प्रदर्शयंश्च यूनानीभाषा- २८
वादिभिः सार्द्धमालापं मीमांसाश्चाकरोत् । ते तु तं हन्तुं प्रावर्त्तन् ।
तदवगत्य भ्रातरस्तं समुद्रतटस्थां कैसरियां गीत्वा तार्षे प्रेषयामासुः । १०

पितरश्च द्वौ अलौकिकौ कार्य्यम् ।

तदा यिरूदिथायां गालीले शमरियायाश्च सर्व्वच मण्डलौ ११
निर्व्विघ्नतां भुञ्जाना प्रत्यष्टाप्यत प्रभो भीतिं पविच्छात्मनः
सात्स्वनमाचरन्ती च सञ्चयावर्धत च ।

तदा सर्व्वेषां स्थानानि पर्य्यटन् पित्रो रुद्धानिवासिनां पविच- २१
जनानामन्तिकमण्डपतस्थे । तत्राष्टौ वत्सरान् रुद्धायां शयान ऐनिय- २२
नामावशाङ्ग एको नरस्तेनादर्शि, पिच्छसमव्रवीत्, ऐनिय, यीशुः २४
खोष्टस्त्रामरोगं करोति, त्वमुत्थाय स्नार्थं शय्यां विसृजु । स
तत्क्षणमुत्तस्थौ रुद्धानारोणयो निर्वासिनश्च सर्व्वे तं ददृशुः प्रभुं २५
प्रति मनांसि प्रत्यावर्त्तयामासुश्च ।

तदा थाफुनगरे टाबियानाख्येका शिष्यासीत्, भाषान्तरेऽस्य २६
नाम दर्का [हरिणी] । सा भिक्षादानादिभिः सत्कर्मभिः पूर्णा-
सीत् । तस्मिन् 'कास्त्रे तु व्याधिता सती सा ममार धौता २७

- १८ गृहोपरिस्थप्रकोष्ठे श्रायथाश्चक्रे च । लुब्धा तु थाफो निरकटश्चा,
 अतः पिचस्तथास्तीति श्रुत्वा शिष्या द्वौ नरौ तस्यात्मिकं प्रहित्य तं,
 १९ यथाचिरे, भवानस्मत्स्थानं यावदागन्तुं मा विस्मन्तामिति । तदा ।
 पिच उत्थाय ताभ्यां सार्द्धं जगाम । तस्मिंस्तपोपस्थिते जनैस्तं
 प्रकोष्ठं नीते च सर्व्या विधवा योषितस्तस्य परितस्तिष्ठन्त्यो रुद-
 त्यश्च स्त्राभिः सार्द्धमवस्थितिकाले दर्कथा रषितान्यङ्गरचकादीनि
 २० वासांसि प्रादर्शयन् । पिचस्तु सर्वान् तद्दिष्कृत्य जानुनी पातयित्वा
 प्रार्थयाश्चक्रे श्रवमुद्दिश्य मुखं वर्त्तयित्वा चाग्रवीत्, टाबिये, उत्तिष्ठ ।
 २१ तदा सा नेत्रे लम्बीकृत्यामास पिचं दृष्टोर्द्वौपविवेश च । स च
 तस्यै हस्तं दत्त्वा तामुत्थापयामास । अमन्तरं स पवित्रजनान्
 २२ विधवास्याङ्ग्य तां जीवन्तीं प्रदर्शयामास । तच्च थाफौ सर्व्वं च
 २३ विदितमभूत् बह्वस्य प्रभौ विश्वशिषुः । ततः पिचो दीर्घकालं
 थाफौ शिमोननाम्नः कस्यचिच्चर्चकारस्य गृहेऽवातिष्ठत ।

स्त्रीपुंमश्चल्यम् परजातीयानां प्रवेशनम् ।

- १० । कैसरियायाम् इतालौयाख्येन्यदस्मान्तर्गतः शतपतिरेक
 १ आसीत्, तस्य ताम कर्णीलिय इति । सत्तगृहेण सहितः स भक्त
 ईश्वराद् भीतश्चासीत् चिह्नदिजातये प्रचुरभिचादानान्यकरोत्,
 २ ईश्वरमुद्दिश्य सततं प्रार्थयत च । एकदा प्रायेण समाप्ते दिवसस्य
 तृतीये प्रहरे स दर्शने स्पष्टमीश्वरस्य दूतमेकं वीचाश्चक्रे यस्तस्य
 ३ समीपं प्रविश्य तमवादीत्, भो कर्णीलिय । स स्थिरदृष्ट्या
 तमवलोक्य भयापन्नः पप्रच्छ, भो प्रभो, किं ? स तमब्रवीत्,
 तव प्रार्थना भिचादानानि च स्मरणोपायवद्दीश्वरस्य समक्षमुपत-
 ४ स्तिरे । अत इदानीं त्वं कतिपयनरान् थाफुं प्रहित्य पिचाभिधं
 ५ शिमोनमानायय । स समुद्रतटस्त्वग्निवाग्निनः शिमोननाम्नः

कथञ्चिच्चर्चकारस्यातिथिः । तथा यत् कर्त्तव्यं तत् स त्वं वदित्वाति ।
 , कर्णेणैव साङ्गं संलपति तस्मिन् दूते प्रस्थिते स खदासानां द्वौ ७
 ' जनौ स्वपरिचारकाणां मध्ये भक्तमेकं सैनिकनरञ्चाह्वय सर्व्वं ८
 निवेद्य तान् याफुं प्रस्थापयामास ।

परदिवसे यदा ते मार्गेण गच्छन्तो नगरान्तिकमुपातिष्ठन्त, ९
 तदा मध्याह्नकाले पित्रः प्रार्थनार्थं गृहपृष्ठमारुढवान्, चुत्पीडितो १०
 भूत्वा च भोक्तुमैच्छत् । यावत्तु खाद्यमुपाकल्प्यत तावत् स मूर्च्छा-
 पन्नो भूत्वा स्वर्गमुद्घाटितं स्वसमीपमवतरमाणं दृष्ट्वास्वाकारमेकं ११
 भाजनञ्च, ददर्श, तच्चतुर्भिः कोणैरावद्धं भूतलमवारोह्यत । तत्र १२
 सर्वविधा भूचरास्तुष्पदाः पद्मवः सरीसृपाश्च खेचरपक्षिणश्चावि-
 द्यन्त, एका वाणी च तमाह, पित्र, उत्थाय मारय भुञ्ज च । १३
 पित्रस्त्वब्रवीत्, मैव प्रभो, यतोऽखाद्यमशुचि वा किमपि कदापि १४
 स्यात् न भुक्तं । पुनर्द्वितीयवारं वाणी तमाह, ईश्वरो यच्छुची- १५
 कृतवांस्तत् त्वमखाद्यं मा कुरु । चिक्त्व इत्थं वृत्ते सति तद् १६
 भाजनमकस्मात् पुनः स्वर्गमारोहयाञ्चक्रे ।

पित्रेण दृष्टं तद् दर्शनं किमर्थकमत्र यावत् स मनसि १७
 सन्दिग्ध आसीत्, पश्य तावत् कर्णेणैव साङ्गित्येन प्राहितास्ते नरा
 अनुसन्धानेन श्रियोनस्य गृहं निश्चित्य द्वारदेश उपतस्थिरे उच्चै- १८
 रपृच्छन्स्व, पित्राभिधः श्रियोनः किमतिथिः सञ्च विद्यत इति ।
 पित्रे च तद् दर्शनमनुचिन्तयत्यात्मा तमवादीत्, पश्य कतिपय- १९
 नरास्त्वां गवेषयन्ते, तत् त्वमुत्थायावरोह निःसंशयञ्च तैः साङ्गं २०
 याहि, यतोऽहं तान् प्रहितवान् । तदा पित्रोऽवहन् कर्णेणैव २१
 स्वसमीपं प्रेषितानां नराणां समक्षमुपस्थाय जगाद, युष्माभि-
 र्योऽन्विष्यते सोऽहं, युष्माकमुपस्थितेः किं कारणं ? त ऊचुः, २२

- ग्रतपतिः कर्णौल्लिख इति नामा धार्मिक ईश्वराद् भीतः कृत्स्नायां
 यिहृदिजात्यां सुख्यातश्च नरः पवित्रेण स्वर्गदूतेन स्वगृहं भवत
 २२ आनयन् भवतो मुखे वाक्यश्रवणश्चाज्ञापयाञ्चके । अनन्तरं स
 तानभ्यन्तरमानीयातिथौनिव जघाह । परदिने पिच उत्थाय तैः
 साङ्गं प्रतस्थे, याफुनिवासिनां भ्रातृणां केचिदपि तेन साङ्गं जग्मुः ।
 २४ तत्परदिने ते कैसरियां प्रविशिशुः कर्णौल्लिखश्च स्वज्ञातीन्
 २५ आत्मीयबन्धून् समाहूय तान् प्रतीक्ष्य स्थितः । अनन्तरं पिचो
 यदा गृहं प्राविशत् तदा कर्णौल्लिखस्तमभ्युदृत्य तच्चरणयोः पतित्वा
 २६ भजनं चकार । पिचस्तु तमुत्थाप्याब्रवीत्, उत्तिष्ठ, अहमपि मनुष्यः ।
 २७ तेन संलपंश्च प्रविश्य स बह्वन् समवेतान् ददर्श, तांश्च जगाद,
 २८ अन्यजातीयस्य कस्यचिदनुषङ्गी निकटवर्त्ती वा भवितुं यिहृदि-
 नरस्य कथमवैधं तद् युष्माभिरनुभूतं । मान्सीश्वर इदमादिष्टवान्,
 २९ त्वं कमपि मनुष्यमव्यवहार्यमशुचिं वा मा भवेदिति । ततो हेतोश्च
 दूतेराहृतः सन् विना प्रतिकूलवादमागमं । अतः शुष्कामि, दूयं
 ३० किमर्थं मामानायितवन्तः ? तदा कर्णौल्लिख उवाच, अद्य चत्वारि
 दिनानि गतान्यहमिमां घटिकां यावदुपोष्य तृतीयप्रहरस्थान्ते
 स्वगृहे प्रार्थनां कृत्वा स्थितः । तदा, पथः शुभ्रवासा एकः पुरुषो
 ३१ मम समक्षं तिष्ठन्नाह, कर्णौल्लिख, तव प्रार्थनानुगृहीता, तव
 ३२ भिचादानानि चेष्टरस्य समक्षं स्मृतानि । अतस्त्वं याफुं दूतान्
 प्रहित्य पिचाभिधं शिमेनमानायय, स ससुद्रतौरनिवासिनश्चर्च-
 कारस्य शिमेनस्य गृहेऽतिथिः । स आगत्य त्वया साङ्गं सम्भा-
 ३३ यिष्यते । तत्क्षणमेवाहं भवन्तं प्रति दूतान् प्राहिण्वं । भवानागत-
 वानित्युत्तममकार्षीत् । अत इदानीं सर्वे वद्यमीश्वरस्य समक्षमुप-
 स्थिताः, भवानीश्वरेण यद्यदादिष्टस्तत् सर्वं श्रोतुमिच्छामः ।

पितरस्योपदेशवाक्यम् तत्फलञ्च ।

तदा पित्रो वक्त्रमुद्गास्य बभाषे, सत्यं मयानुभूयते यद् ईश्वरो २४
न पचपाती, अपि तु सर्व्वस्यां जात्यां यस्तस्माद् विभेति धर्म- २५
माचरति च स तस्य याज्ञः । स इत्याद्येलस्य सन्तानान् प्रति २६
कथामेकां प्रेषयामास, सा यीशूना स्त्रीष्टेन सन्धिसाधनस्य घोषणा ।
स एव सर्व्वेषां प्रभुः । योहनेन घोषितां स्त्र्यापनात् परं सा या २७
वाणी गालीलत आरभ्य कृत्वां यिहूदियां व्याप्तवती सा नासर-
तीययीशोः कथा युद्धदिदिता । ईश्वरो हि पवित्रेणात्मना प्रभावेन २८
च तमभिषिक्तवान्, स देशं पर्य्यटन् जनस्य हितमकरोत् दिया-
बलेनोपनिषीदमानानां सर्व्वेषामारोग्यमसाधयञ्च, यत ईश्वरस्तेन
सार्द्धमासीत् । वयञ्च यिहूदीयानां जनपदे यिरुशलेमे च तेन २९
कृतानां सर्व्वकर्म्मणां साचिणः । ते तु दण्डकाष्ठ उद्ग्रह्य तं जघ्नः ।
तमेवेश्वरस्तृतीये दिने • पुनस्तथाप्य प्रत्यक्षीभवितुमनुमेने । स न ३०
सर्व्वजनस्य प्रत्यक्षीभवत्, किन्त्वैश्वरेण पूर्वं निरूपितानां साचिणां ३१
तेषामस्माकं ये मृतानां मध्यात् तस्योत्थानात् परं तेन सार्द्धं
भोजनपाने कृतवन्तः । स चास्मान् जनेष्विदं घोषयितुमिदं साध्यं ३२
दातुञ्चादिदेश, यत् स एव जीवितानां मृतानाञ्चेश्वरनिरूपितो
विचारपतिः । तस्य पक्षे भाववादिनः सर्व्व इदं साध्यं ददति, यत् ३३
तस्मिन् यः कश्चित् विश्वसिति स तस्य नास्मा पापक्षमां प्राप्नोतीति ।

पित्रे कथा एता भाषमाणे यावन्तो मनुष्या वाक्यमश्रुत्स्वन् ३४
पवित्र आत्मा तेषु सर्व्वेषु पपात । तदा पवित्रात्मरूपं दानं ३५
परजातीयेष्वपि वारिवत् पातितं दृष्ट्वा पित्रेण सार्द्धमागता
विश्वासिनिष्कलञ्चः सर्व्वे नराश्चमत्कृता बभूवुः, यतस्ते तेषा- ३६
मन्यभाषाकथनम् ईश्वरस्तवनञ्चाश्रुत्स्वन् । अनन्तरं पित्रो व्याजहार,

४० वयमिवैते ये जनाः पवित्रमात्मानं सम्भवन्तः कोऽपि किं तोषं
 ४८ निवारयन्नेतेषां स्थापनं निषेद्धुं शक्नोति? ततः स प्रभो यीशोः
 ख्रीष्टस्य नाम्ना तेषां स्थापनमादिदेश । तदा ते कतिपयदिनानि
 यावत् तस्यावस्थितिं प्रार्थयामासुः ।

१११ अनन्तरं परजातीयान् मनुष्या अपीश्वरस्य वाक्यं गृहीतवन्तः
 १ इति प्रेरितै र्द्विद्विधानिवासिभि र्भादभिस्याम्नावि । यदा च
 पित्रो यिहूशालेममागमत्, तदा ख्रिस्तत्वस्यो भ्रातरस्तेन साङ्गं
 २ विवदमाना अभवन्, त्वमख्रिस्तत्वस्यं नराणां गृहं प्रविश्य तैः साङ्गं
 ४ भुक्तवानिति । तदा पित्र आरभ्य तेभ्यः क्रमागतं वृत्तान्तं कथ-
 ५ यन्नावदीत्, थाफुनगरे वर्त्तमानोऽहमेकदा प्रार्थनकाले मूर्च्छापन्नो
 दर्शनं प्राप्तापश्यं, चतुर्भिः कोणैरवरोक्षमाणं दृष्ट्वा वस्त्रमिव
 ६ भाजनमेकं स्वर्गादवतरति मदन्तिकं यावदायाति च । अनन्यदृष्ट्वा
 तस्मिन्नीक्षमाणस्य तत्र भूषणान् चतुष्पदपशून् वन्यजीविनः शरी-
 ७ रूपाण् स्त्रियश्चरपक्षिणश्चापश्यं वाणीमेकामग्रौषस्य, सा मामाह, पित्र,
 ८ उत्थाय मारय भुञ्क्ष्व च । तदाहमवादिषं, नैव, प्रभो, यतो-
 ९ ऽस्माद्यमशुचि वा किमपि कदापि मम मुखं न प्रविष्टं । पुनश्च
 वाणी मां प्रतिबभाषे, ईश्वरो यच्छुषीकृतवांस्रान् त्वमशुचि मा
 १० क्षुह । चिरित्यं वृत्ते सति तत् सर्वं पुनः स्वर्गमाकृष्टं । पश्य च
 ११ तदेव कैसरियातो मत्समीपं प्रहितास्त्रयो नरा आगत्य यत्राहम्
 १२ आशं तद्गृहस्य दार उपतस्थिरे । आत्मा च मां निःसंशयं तैः सह
 गमनमादिदेश । इमे षड् भ्रातरोऽपि मम साङ्गमगमन् । अनन्तर-
 १३ मस्मात्सु तस्य नरस्य गृहं प्रविष्टेषु सोऽस्माभ्यं कथयामास, मया
 दूत एकोऽदर्शि, स मद्गृहस्थाभ्यन्तरे तिष्ठन् मामाह, त्वं याकं
 १४ नरान् प्रहित्य पित्राभिधं शिमोनमानाथस्य, त्वं तुभ्यं कथाः

कथयिष्यति, ताभिस्त्वया कृत्स्नेन तव कुलेन च परिचाणं लप्स्यते ।

मयि तु भाषितुमारभमाणे पवित्र आत्मा यथादावस्मासु तथा १५
तेष्वपि पपात । तदा प्रभोरेतद् वाक्यं मयास्मारि, योहनस्तोत्रे- १६
ऽस्त्वापयत्, यूयन्तु पवित्र आत्मनि स्त्वापयिष्यध्व इति । अतो यदि १७
प्रभो यीशौ स्त्रीष्टे कृतविश्वासेभ्योऽस्मभ्यं तेभ्यश्च समानं दानमीश्व-
रेणादायि तर्हि कः पुनरहं यदीश्वरं वारयितुं शक्नुयां? एतच्छ्रुत्वा १८
ते शान्ता बभूवुरीश्वरं प्रशंसन्तश्च जगदुः, तर्हीश्वरः परजातीयेभ्यो-
ऽपि जीवनावहं मनःपरावर्त्तनं दत्तवानिति ।

स्तिफानमधि समूतेन क्लेशेन विकीर्णा नराः कैनीकीदेशं कुप्र- १९
दीपमान्तियखियागरश्च यावत् पर्यटन्तः केवलं यिह्दीयानी-
श्वरस्य वाक्यमब्रुवन् न तु कमथन्तः । तथापि तेषां मध्ये कुप्रीयाः २०
कुरीणोयाश्च केचिन्नरा यदान्तियखियामागमंस्तदा यूनानीयजनैः
सम्भाषमाणाः प्रभो यीशोः सुसंवादमज्ञापयन् । प्रभो हस्तस्य तेषां २१
सहाय आसीत्, बज्रसङ्ख्या मनुष्याश्च विश्वस्य प्रभुं प्रति परावृत्तिरे ।
तेषां कथा च यिरूशालेमस्यमण्डल्याः कर्णचरमाजगाम । अतो २२
मण्डली वार्णवां प्रक्षित्यान्तियखियां यावद् गन्तुमादिदेश । स २३
तत्रोपस्थायेश्वरस्थानुग्रहं दृष्ट्वा जहर्ष सर्व्याश्च हृदयस्य निश्चयेन प्रभाव-
वस्थानाय समान्वासयत्, यतः स सुजनो विश्वासेन च पवित्रेणात्मना २४
च पूर्ण आसीत् । तदा बज्रमनुष्यैः प्रभोः प्रजावृद्धिः सञ्जाता ।

अनन्तरं वार्णवा पौलमन्वेष्टुं तार्षं जगाम, तमावाद्यान्तिय- २५
खियामानिनाय च । ततः परं तौ कृत्स्नं संवत्सरं मण्डल्यां मिलन्तौ २६
बज्रजनमग्निचयताम्, प्रथमस्यान्तियखियायां शिथ्याः स्त्रीष्टीया
इति नास्माभ्यधीयन्त ।

तस्मिन् काळे केचिद् भाववादिनो यिरूशालेमाद् आन्तिच- २७

- १८ खियामाजग्मुः । आगावनामा तेषामेक उत्थायात्मन आवेशात्
सूचयामास यत् कृत्स्ने साध्याये महादुर्भिक्षेण भवितव्यं । कैसरस्य
१९ क्लौदियस्य राजत्वकाले च तत् सम्भूतं । शिथ्याश्च प्रत्येकं स्त्रीय-
सम्पदनुरूपं साहाय्यं यिहूदियानिवासिनां भ्रातृणां समीपं प्रेषयितुं
२० विनिरचैषिषुः, तत् कुर्वन्तश्च वार्णबाग्नौलथो ईस्तेष्वर्थं ममर्ष
प्राचीनानां समीपं प्रेषयामासुः ।

याकोबस्य वधः पित्रस्य मोचनञ्च ।

- १२१ तस्मिन् काले राजा हेरोदो मण्डल्याः केषाञ्चिदंशिनां हिंसने
१ हस्तक्षेपं चक्रे । स हि योहन्स्य भ्रातरं याकोबमसिना घातयामास,
२ यिहूदीयेभ्यश्च तद्रोचत इति विलोक्य स पित्रमपि संगृहीतुं
३ प्रवृत्ते । तदा किष्यशून्यपूपानां समय आसीत् । स तं सङ्गृह्य
कारायां निधाय रक्षार्थं चतुर्षु योद्धृचतुष्टयेषु समर्पयामास,
यतोऽतोते निस्सारोत्सवे स तं जनस्य समक्षमुपस्थापयिष्यतीति
४ तस्याभिप्राय आसीत् । अतः पित्रः कारायामरक्ष्यत, मण्डल्या
५ तस्य कृत ईश्वरमुद्दिश्यैकाद्या प्रार्थनाक्रियत । अनन्तर यस्मिन्
दिने हेरोदस्तं जनस्य समक्षमुपस्थापयितुमैच्छत् तत्पूर्वमिष्टायां
६ शृङ्खलद्वयेन बद्धः पित्रो दयो र्घोद्धो मध्येऽग्रेत, रक्षकाश्च द्वार-
७ देशेऽरचन्, पश्य तदा प्रभोरेको दूत उपतस्थौ दीप्तिश्च तस्मिन्
प्रकोष्ठे विरराज, स दूतश्च पित्रस्य कक्षदेशं ताडयन्तं जागरयित्वा
८ जगाद, सत्वरमुत्तिष्ठ । तदा तस्य हस्ताभ्यां शृङ्खलद्वयेऽवगलिते
स दूतस्तमाह, कटिं बद्ध्वा पादयोरुपानहावर्षय । स तच्चकार ।
९ अनन्तरं दूतस्तमाह, खवस्त्रं परिधाय मामनुगच्छ । ततः स
निष्क्रम्य तमनुजगाम । दूतेन तु यदसाध्यत तत् सत्यमिति स
१० नाजानात् अपि तु दर्शनं पश्यामीत्यन्वमिमीन । अनन्तरं तौ

प्रथमस्य द्वितीयस्य च रक्षकवर्मस्य मध्येन प्रगत्य, नगरं येन गम्यते
तस्य सौहृदारक्षानिकमुपतस्थान्ते । तत् तथोः कृते स्त्रियं मुमुषे ।
तेन निःस्त्र्यैकस्या रथ्याया अन्नं चावत् प्रगतयोस्तथोः स दूतः
बह्वशा तस्मात् प्रतस्थे । तदा पित्रः सचेतनो भूत्वाप्रवीत्, इदानी- ११
महं निश्चयं जाने, प्रभुः खदूतं प्रक्षित्य हेरोदस्य करं दत्तं चिह्नदि-
जातेः सर्व्याकाङ्क्षातश्च मासुद्धृतवान् ।

एतदनुभूय स मार्काभिधस्य योहनस्य मातु मरिचमो गृहा- १२
निकं जगाम । तत्र बहवो मिश्रित्वा प्रार्थयन्त । अनन्तरं पित्रे १३
बहिर्द्वारस्य कपाटं ताञ्जितवति रोदानामिका दासी अवलोक्य
तत्राजगाम । सा च पित्रस्य स्वरमभिज्ञायानन्दाद् बहिर्द्वारं न १४
सुक्ताभ्यन्तरं धावित्वा व्याजहार, पित्रो द्वारदेशे तिष्ठतीति । ते तु १५
तामुचुः, इतज्जानासि । सा पुनः पुनरप्रवीत्, सत्यमेव कथयामि ।
तदा, तेऽवदन्, मन्ये'स्य तस्य दूतः । इतिमध्ये पित्रः पुनः पुन १६
द्वारमताडयत् । ततस्तो तन्मुमुषुः पित्रं दृष्ट्वा चमत्कृता बभूवुश्च ।
स तु हस्तपाशनेन तेषां मौनावलम्बनार्थं संकृतं कृत्वा कथं प्रभुस्तं १७
कारात् उद्धृतवास्तस्मिन्निवेदयामास, जगाद् च यूथं चाकोवाच
आटभ्यक्षेतस्य संवादं दत्त । इत्युक्त्वा स निर्गत्य स्थानान्तरं जगाम ।
प्रभाते जाते तु पित्रः क्व विद्यत इत्यत्र खोद्वृणां महाद्योभः सञ्जातः । १८
हेरोदस्य तं गवेयवामास न प्राप्य च रक्षिणां विचारं कृत्वा प्राणदण्ड- १९
माज्ञापयामास । ततः परं चिह्नदिजातः कैसरियां गत्वा तत्रावर्तत ।

तदा स खोरसीदोनथो निर्वासिभ्योऽपुण्यत् । ते लेकचिन्नेन २०
तत्सुपतस्यः राज्ञः अचनानारथ्यं ह्यासं प्रसाद्य सन्निं यथाचिरे
च, जतो राज्ञो देशात् तेषां देशो खाद्यद्रव्याण्यभत । अनन्तरं २१
निष्पिते दिवसे राजकीयपरिच्छदवेष्टितो हेरोदो भद्रासन उपविश्य

१२ २२-१३ = प्रेरितानां कर्मकामाख्यानां ।

११०

११ पौरसमाजे तानुद्दिश्य वक्तृतामकरोत् । समवेताः पौराक्षोक्षैर-

१२ ब्रुवन् । वाणीयमीश्वरस्य, न तु मनुष्यस्येति । सहसा च प्रभो
दूतस्तमाजघान, यतः स ईश्वरस्य गौरवं न स्वीकृतवान् । तत
परं स ह्यभिभक्षितः प्राणांस्तथाज ।

१४ ईश्वरस्य वाक्यमवर्धत बह्वक्षदमभवत् । वार्षवाः श्रौतस्य
कर्त्तव्यां परिचर्यां समाप्य मार्काभिधं योद्धुं सहचरवद् गृहीत्वा
च यिहग्रास्तेमतः प्रतिजग्मतुः ।

सुखं वादं प्रचारयितुं योक्षस्य प्रथमगमनम् ।

१३ आग्निपथिचार्या या मण्डस्त्रासीत् तस्यां केचिद् भाववादिनो
गुरवस्याविद्यन्त, ते वार्षवा निघाभिधः शिमेनः कुरीणीयो लुकिथो
१ राज्यपादाधिपेन हेरोदेन साद्धं पोषितो मनहेमः श्रौतस्य । प्रभु-
मुद्दिश्य तेषु सेवामनुतिष्ठत्सूपवसत्सु च पवित्र आत्मावादीत्, वार्षवाः
श्रौतस्य यत् कर्म कर्त्तुं मयाकृतौ तदर्थं युष्माभिर्मनुद्दिश्य
२ पृथक् क्रियेतां । तदा त उपोष्य प्रार्थ्य च तयो र्हस्तान् अर्पयित्वा
च तौ विसृजुः ।

४ इत्थं पवित्रेणात्मना प्रेषितौ तौ समुद्रतीरस्थां विबुक्तियां
५ जग्मतुः । तस्मात् स्थानाच्चार्षवधानेन कुप्रदोषं प्रतस्माते । साक्षा-
न्मासुपस्थाय च यिहदिनां समाजगृहेस्वीश्वरस्य वाक्यमज्ञापयतां ।
६ श्रुत्य इव योद्धोऽपि तयोः सहचर आसीत् । अनन्तरं ते तस्य
दोषस्य मध्येन पापं यावद् गत्वा तत्र वार्षीश्वरित्यभिधं यिहदि-
७ जातीयमेकं मांषाविनमासादयामासुः । स कूटभाववादी देशा-
ध्यक्षेण वर्गियपौत्रेण साद्धमवर्त्तत । नरोऽयं बुद्धिमान् आसीत्,
= ततो वार्षवां श्रौतस्त्राक्षेश्वरस्य वाक्यं ओतुमद्यतत । इक्षुमा
मावावी तु तयोः प्रतिरोधमकरोत् । मावावीमि तदीयनामधेय-

स्थार्थः । विश्वासाद् देशाध्यक्षपसारणाय सोऽयतत । तदा ८
 पौल इति नामान्तरेण विख्यातः ग्रौहः पवित्रेणात्मना पूर्णः
 सन्नन्यदृष्ट्या तं समालोक्याब्रवीत् । हे यावतीयच्छेन यावतीय- १०
 श्राव्येन च परिपूर्णभाजनं दद्यावल्लस्यात्मनः सर्वधर्मदेपिन्, प्रभोः
 सरत्नानां मार्गाणां विपरीतिकरणात् कतिकालमनिर्दृत्य स्थास्यसि ?
 अत इदानीं पश्य, प्रभो हस्तेनावपौडितस्त्वमन्धो भविष्यसि, उप ११
 युक्तं समयं यावत् सूर्यो न द्रक्ष्यसि । तत्क्षणं धूमेनान्धकारेण
 चाक्रान्तः स परिव्रजन् हस्तधारिणोऽन्वैष्यत् । तदा यद् वृत्तं तद् ११
 विस्लोक्य देशाध्यक्षः प्रभोः शिष्यायां समकृतो विश्वासी बभूव ।

आन्विष्यश्रियायां सुसंवादप्रचारणम् ।

अनन्तरं पौलस्तत्सङ्गिनौ च पोतेन पाप्मात् प्रस्थाप्य- ११
 स्त्रियादेशस्तपगर्गयामुपतस्थिरे, योहनस्तु तौ विहाय चिरुशालेमं
 प्रत्यावृष्टे । तौ तु वर्गातो देशस्य मध्येन गत्वा पिषिदिया- १२
 प्रदेशस्थायाम् आन्विष्यश्रियामुपतस्थीते विश्रामवारे च समाजगृहं
 प्रविश्योपविविशतुः । व्यवस्थाया भाववादिनां ग्रन्थस्य च पठनात् १३
 परं समाजाध्यक्षाः प्रेक्ष्येण ताववादिषुः, भातरौ, जनान् प्रति वक्तव्यं
 किमपि प्रबोधवाक्यं युवयो र्यदि विद्यते तर्हि तद् वक्तुमर्हयः ।
 तदा पौल उत्थाय हस्तं चालयित्वा बभाषे, भो इस्रायेलीयनराः, १४
 भो ईश्वरभौतिपराः सर्वे, शृणुत । अस्या इस्रायेलीयजातेरीश्वरो- १५
 ऽस्माकं पूर्वपुरुषान् वरयामास, मिसरदेशे प्रवासिनामस्माज्जातीय-
 जनानामुन्नतिं साधयामास च ऊर्द्ध्वेन बाहुना तस्माद् देशात् तान्
 वह्निं निर्नाय च । अनन्तरं प्रायेण सत्वारिंशद्वर्षपरिमितं कालं १६
 मरौ शिशुपालकं इव तान् अवहत् । ततः परं कनानदेशे सप्त १७
 जातीरुत्पाप्य तत्रसां भूमिं रिक्त्यमिव तेभ्यो ददौ । तदा प्रायेण १८

- पञ्चाशदधिकचतुःशतानि वत्सरा अतिवाहिता आसत् । अनन्तरं
- ११ स त्रेभ्यो भाववादिनं श्रमूयेखं यावद् विचारपतीन् ददौ । ततः
परं ते राजानं याचयामासुस्तत ईश्वरस्तेभ्यो विन्यामीनीयवंशजातं
- १२ कौशस्थ पुत्रं शौखं चत्वारिंशद् वत्सरान् यावद् ददौ । अनन्तरं स
तं दूरीकृत्य तेषां निमित्तं नृपतिमिव दायूदमुत्पादयामास । तमे-
वाधि स राज्यं दत्त्वा जगद । ललितो मया विश्वस्य पुत्रो
दायूदः, स मदीयहृदयाभिमतो नरः, स मम सर्वमभीष्टं साध-
१३ यिष्यति । तस्यैव वंशात् स स्त्रीयप्रतिज्ञानुसारेणैकाद्येलस्य कृते
- १४ चातारं यौशुमुत्पादयामास । तस्यागमनात् पूर्वन्तु योहनः
कृत्वाया इत्यायेस्त्रीयजात्या निमित्तं मनःपरावर्त्तनार्थकं स्थापनं
- १५ घोषयामास । स योहनो यदा स्त्रीयधावनमसाधयत् तदावदत्,
यूयं मां कं मन्यध्वे? नाहं सोऽस्मि, पश्यत तु, यस्य चरणयो-
रुपानहौ मोचयितुमर्हं नाहमि स मत्पश्चादायाति ।
- १६ भो धातरः, भो अब्राहमस्य वंशोत्पन्नाः सन्तानाः, भो अचोऽ-
पस्विता ईश्वरभौतिपरा मनुष्याश्च, युगदन्तिकमेतत्परिचाणकया
- १७ प्रहिता । यतो यिरूशालेमनिवासिनस्तेषां नायकाश्च तं चातारं
प्रतिविश्रामदिनं पश्यमाना भाववादिनामुक्तौज्ञानभिज्ञाय तस्य
- १८ विचारं कुर्वन्तस्माः सिद्धीचक्रः, प्राणदण्डाहं कमपि दोषमप्राप्य
- १९ पौलातं तस्य संहारं यथाशुच्य । तमधि यद्यस्तिखितमासीत् तस्मिन्
सर्वस्मिन् समाने सति स दण्डकाष्ठादवरोहितः शवागारे स्थापि-
- २० तश्च । ईश्वरस्तु मृतानां मध्यात् तमुत्पापयामास ये च तेन साङ्गे
- २१ गालीसाद् यिरूशालेममागतवन्तस्तेभ्यः स बहुदिनानि दर्शनम-
- २२ ददात्, ते पुनः प्रजानां समक्षं तस्य साक्षिणः सन्ति । अस्मात्पूर्व-
पुरुषान् प्रति कृतां प्रतिज्ञामध्यावामपि युष्मानिम् सुसंवार्दं ज्ञाप-

यावः, यदीश्वरलोषां सन्तानान्छासुद्दिश्य तां प्रतिज्ञां सिद्धीचकार, १३
यतः स बीडं पुनस्त्यापयामास । एतदधि द्वितीये गीते हि सिद्धि-
तमाप्ते, यथा,

मदीयस्तनयोऽसि त्वम् अद्याहं त्वामजीजनम् ॥

तेन च चयस्थानं न प्रत्यावर्त्तितमिति निश्चित्येश्वरं सृष्टानां १४
मन्वाद्युत्थापितवानेतदधि स वभाषे,

दायूदेनार्जितं पुण्यं पणं दास्यामि वः स्थिरम् ॥

तस्मिन्निर्जितं सोऽन्यस्मिन् स्थानेऽपि वदति, यथा, १५

त्वं ह्यपुण्यवतो नैव बोद्धासे चयदर्शनम् ॥

ईश्वरस्य मन्त्रणातो दायूदः स्वकाण्डिकमनुष्ठान् उपकृत्य १६
निद्रां जगाम, स्वपूर्वपुरुषाणां समीपं सङ्गृहीतः चयं ददर्श च ।
ईश्वरस्तु यमुत्थापितवान् स चयं न ददर्श । अतो, भो भ्रातरः, १७
युष्माभिरिदं ज्ञायतां यत् तेनैव पापक्षमा भवतीति संवादो १८
कुम्भं दीयते, मोक्षे र्व्यवस्थया च वेभ्यो दोषेभ्यो निर्द्वाषीभवितुं १९
युष्माकमग्रक्षमासीत् तेभ्यः सर्वेभ्यो विशासी सर्वमनुव्यस्येनैव
निर्द्वाषीकृत्यते । अतः सावधाना भवत । भाववादीनां मध्ये २०
लिखितेयमुक्तिं युष्मासु मा फलतु, यथा,

अवज्ञाकारिणः सर्वे कुपताचावलोकनं । २१

चमत्कारश्च मन्यध्वम् अन्तर्धानश्च गच्छत ॥

युष्मत्काले यतः कार्यमेकं कारिष्यते मया ।

तस्मिन् विज्ञापिते ब्रूयं विश्वासं न करिष्यथ ॥

अर्जुनः समाजगृह्यात् तयो निर्गमनकाले जना इदं प्रार्थन् २२
यश्चक्रिरे, आर्गामिनि विश्रामवारे ता एव कथा अस्मभ्यं कथ्य-
न्तामिति । विस्मृष्टे च समाये चिह्नदिनां मध्ये भजनशीलानां २३

यिद्भदिमतावस्मिन्नां मध्ये चानेके पौखं वार्षवाद्यानुजग्मुः । तौ च
तैः सम्भाषमाणावीश्वरस्यानुपदेऽवस्थानाय तान् समाम्नासयतां ।

- ॥ ४४ ॥ तत्परविश्रामवारे नगरस्य प्रायेण सर्वजन ईश्वरस्य वाक्यं श्रोतुं
॥ ४५ ॥ समाजगाम । यिद्भदिनस्तु तं जननिवहं दृष्टेय्या पूर्णाः सन्तः
प्रतिवदमाना निन्दन्तस्य पौत्रेण यद्यदकथ्यत तत्प्रतिकूलं व्यवदन् ।
॥ ४६ ॥ तदा पौत्रो वार्षवास्य स्पष्टमूचतुः, प्रथमं युष्मभ्यमीश्वरस्य वाक्यं
कथयितव्यमासीत् । यूयन्तु तन्निरस्यथ स्वान् अनन्तजीवनस्याधोग्यान्
॥ ४७ ॥ मन्त्रध्वे च नन्निमित्तं पश्यत, आवां परजातीयानां समीपं वृत्तावहे,
यतः प्रभुरावामिदम् आश्नापितवान्, यथा,

पृथिवीप्रान्तपर्यन्तं त्वं यत् चाणकरो भवेः ।

तदर्थं परजातीनां त्वं ज्योति र्भक्षिरूपितं ॥

- ॥ ४८ ॥ तच्छ्रुत्वा परजातीया इष्टा ईश्वरस्य वाक्यं प्राशंसन्, यावन्त-
॥ ४९ ॥ स्यान्तजीवनाथ निरूपिता आसंसे व्यस्यपिषुः । प्रभो वाक्यस्य तं
॥ ५० ॥ कर्त्तुं जनपदं व्याप्नोत् । यिद्भदिनस्तु भजनशीला विशिष्टास्य महिला,
नगरस्य प्रमुखनरांस्य प्रचोदयन्तः पौत्रवार्षवयो विबद्धसुपद्रवसुत्पाद्य
॥ ५१ ॥ स्त्रीसौमभ्यक्षौ निःसारयामासुः । तदा तेषां विबद्धं स्त्रचरणेभ्यो धूळिं
॥ ५२ ॥ प्रमृज्य ताविकनिधं गलोपतस्याते । शिष्यास्तानन्देन पवित्रेणात्मना
च पूर्णा बभूवुः ।

तानादिभ्यो सुसंवाद्प्रचारयम् ।

१४ १ इकनिये तावेकच यिद्भदिनां समाजं प्रविशेत्यमभाषेतां येन

- १ यिद्भदिनां पुनानीयानास्य वज्जज्जो व्यस्यसीत् । अविश्यासिनो यिद्भदि-
नस्तु परजातीयानां मनांसि भ्रातृणां विबद्धसुप्तेजयन्तो हिंसायां
२ प्रवर्त्तयामासुः । तौ हि दीर्घकाक्षमवतिष्ठमानौ प्रभुमवलम्ब्याधोभे-
लोपादिश्रतां, सोऽपि स्त्रीयानुपदेऽस्य कथां समाम्नासकरोत् तथो

ईशैश्याभिमानानाम् अद्भुतलक्षणाणाञ्च प्रदर्शनम् असाधयत् । ततो ४
 नगरस्य जननिकरो दैधीवभूव । एके थिह्दिनाम् अन्ये तु प्रेरितयो-
 रनुषङ्गिणो बभूवुः । यदा तु नायकानां साहाय्येन तयो न्यङ्कारं ५
 प्रक्षराघातञ्च कर्तुं परजातीयानां थिह्दिनाञ्च चेष्टा समजायत, तदा ६
 तौ तद् बुद्ध्या पलाय्य लुकायनियादेशस्य लुक्तादर्ज्जीनामकं नगरद्वयं ७
 तत्परिषरञ्च जग्मतुः सुसंवादं घोषयन्तौ च तच्चावातिष्ठेतां ।

लुक्तायाम् अवग्रहरण एको नर उपविश्यातिष्ठत् । स आमाह- ८
 जठरात् खञ्जः, कदापि न व्रजितवान् । स पौलेन यदकथ्यत ९
 तदद्भुतोत् । पौलश्चानन्यदृष्ट्या तं निरीक्ष्य चाणप्राप्तये तस्य
 विश्वासोऽस्तीति विश्लोक्य च प्रोक्षैरुवाच, चरणाभ्यामुत्तिष्ठन् खञ्जु १०
 भवेति । तदा स सत्सुत्याव्रजत् । पौलेन यदकारि तद् दृष्ट्वा ११
 जननिवशा लुकायनीयभाषया प्रोक्षैरवदन्, देवा मनुष्यरूपिणो
 भूत्वास्मत्समीपमवतीर्णम् । ते च वार्ष्णेबां युपितर इत्यभ्यदधुः, पौलञ्च १२
 हर्षिरिति, यतः स एव सुख्यो वक्तासीत् । तेषां नगरस्य समुखं १३
 स्थापितस्य युपितरविग्रहस्य याजकस्य वृषान् मालाञ्च द्वारदेशमानीय
 जनैः सार्द्धं यष्टुमैच्छत् । तच्छ्रुत्वा तु प्रेरितौ वार्ष्णेबापौलौ खवासांश्चै १४
 विदार्योत्सृत्य जनानां मथ्यं धावित्वा प्रोक्षैरवदतां, भो नराः,
 किमेतत् कुदय ? आवामपि सुखदुःखभोगेन युष्मादृशौ मनुष्यौ, १५
 युष्माक्षेमं सुसंवादं ज्ञापयावः, यदेतेभ्योऽस्त्रीकेभ्यो वस्तुभ्यो जीवन-
 मयमौघरं प्रति युष्माभिः प्रत्यावर्त्तयं । स एव स्वर्गं पृथिवीं समुद्रञ्च
 तेषु वक्ष्यद् विद्यते तत् सर्वञ्च रचितवान् । अतीतायां पुद्गलपरम्परायां १६
 स र्वासां परजातीनां स्नेहमार्गे गमनमवहत । तच्चापि स्वं साक्ष्य- १७
 विज्ञानं नात्यजत् । स हि मङ्गलकारी सन् युष्माकं गणनाद् दृष्टिं
 पलायित्वा दकान् चतुर्ष्वं प्राददात् भयैरामोदेन च युष्माकृदध्यान्-

- १८ पूरयत् । एतानि कथयामासौ तौ कथङ्कथमपि जनान् स्थाप्य
यजनाजिवारयामासतुः ।
- १९ अनन्तरम् आन्तियस्त्रियात् इकनियस्त्रोपागताः किवन्तो
यिह्मदिनो जननिवसान् प्रचोद्य पौष्टं प्रस्तरेराजघ्नं मृतं मन्वमाना
२० नगराद् वहिस्त्रुषुषु । शिष्येषु तु तस्य परितः संस्थितेषु स उत्थाय
२१ नगरं प्रविवेश । परदिने च स वार्षावाश्च दर्वीं जग्मतुः । तस्मिन्
नगरे सुसंवादं ज्ञापयित्वा बहुजनान् शिष्यान् कृत्वा च तौ कुस्त्राम्
२२ इकनियम् आन्तियस्त्रियाश्च प्रत्यावृत्त्य जग्मतुः । तत्र तौ शिष्याणां
मनांसि सुखिराण्यकुर्वताम् विश्वासेऽवस्थानायाश्चासद्यन्तावदताश्च
यत् क्षेत्रवाङ्मत्यरूपेण द्वारेणेश्वरस्य राज्यमस्माभिः प्रवेष्टव्यमिति ।
२३ तेषां निमित्तञ्च मण्डलीं प्रति प्राचीनवर्गे निथोज्य सोपवासं प्रार्थनां
कृत्वा यस्मिन् प्रभौ ते विश्वसितवन्तस्तस्य हस्ते तान् समर्पयामासतुः ।
२४ अनन्तरं पिषिदियाया मध्येन गत्वा तौ पाम्फुलियप्रदेशमुपतस्थान्ते
२५ पर्गाथाम् ईश्वरस्य वाक्यं कथयित्वा च समुद्रतटस्थाम् अन्तालिथीं
२६ जग्मतुः । ततश्च पोतेन ताम् आन्तियस्त्रियानगरौ प्रतस्थान्ते, यत्र
तस्य स्वसम्यक्कर्षणो निमित्तं तौ प्रथममीश्वरस्यानुग्रहे समर्पितौ
२७ जातौ । तत्रोपस्थाय तौ मण्डलीमेकचक्रतुः, ताभ्यां सार्द्धमीश्वरेण
साधितानि सर्वकर्मणि परजातीयानां निमित्तञ्च यत् तेन
२८ विश्वासरूपं द्वारमुद्घाटितं तदपि निवेदयामासतुश्च । ततः परं तौ
दीर्घं कालं शिष्यैः सार्द्धमवातिष्ठेताम् ।

लोष्टमण्डल्याम् यिह्मदिनां परजातीयानाञ्च समकालस्य श्रीमंसा ।

- १५ १ तदानौ यिह्मदिनात् आगताः केषिञ्चरा भ्रातृनिद्रमग्निच-
यन्, यूयं यदि भोगे विभ्रितमिह्मन्त्रलो न भवथ तर्हि चाणं सभं
१ न प्रकुप । अत्र तान् प्रति पौष्टवार्षावयोः, प्रभूतदम्बविवादयो

जातयोः शिष्यैरिदं निरुपाधि, यत् तद्विवादनिष्पत्त्यर्थं पौलो
 वार्ष्णेयाः स्वेषामन्ये केचिन्नरास्तु यिरूशलेमं प्रेरितानां प्राचीना-
 नाञ्च समीपं यास्यन्ति । अतो मण्डल्या प्रस्थापितास्तो कैनीकी- १
 शमरियादेशयो मध्येनागच्छन् परजातीयानां मनःप्रत्यावर्तनं निवे-
 दयन्तः सर्वभ्रातृणां महानन्दमजनयन् । यिरूशलेम उपस्थितास्तु ४
 मण्डल्या प्रेरितैः प्राचीनैश्चानुजगृहिरे स्त्रैः सार्द्धमीश्वरेण यत्
 बाधितं तद्वृत्तान्तं कथयामासुस्तु । फरीशिपञ्चस्तु तु केचिद् विश्वा- ५
 शिनो नरा अनूत्याद्यावादिषुः, तेषां लक्ष्मिदः कर्त्तव्यः, मोश्रिदत्त-
 यवस्थायाः याज्ञनस्त्राज्ञा तेभ्यो दातव्या चेति ।

अनन्तरं तस्याः कथाया आस्रोचनार्थं प्रेरिताः प्राचीनास्तु १
 समाजस्युः । तदा बहुविवादे जाते पित्र उत्थाय तान् जगाद, २
 भो भ्रातरः, यूयं जानीय यत् प्राज्ञास्तेऽस्माकं मध्ये ईश्वरः पर-
 ज्ञातीत्यानां मम सुखार्त्तं सुसंवादकथायाः श्रवणं विश्वसनञ्च रोचित-
 वान् । स चित्तञ्च ईश्वरस्तेषु साक्ष्यमपि दत्तवान्, वस्तुतः सोऽस्मा- ८
 भूमिव तेभ्योऽपि पवित्रमात्मानं विततार तेषां हृदयानि च ९
 विश्वासेन शुचौकृत्यास्माकं तेषाञ्च मध्ये कमपि प्रभेदं न चकार ।
 अतएवेदानीं किमर्थं यूयमीश्वरं परीक्षमाणस्तेषां शिष्याणां यीवासु १०
 तं युगमर्पयितुं यतश्चे यस्य सहनं नास्मत्पूर्वपुरुषैर्नास्माभिर्वा
 शक्यमासीदिति बुद्ध्या वयमपि ते मनुष्या इव प्रभो रीतिः स्त्रीष्ट- ११
 स्त्रानुपदेष्टुं परिचाणं प्राप्ता इति विश्वसामः ? अनन्तरं सभाः १२
 सर्व्यैर्दृष्ट्वात्मभृषुः, वार्ष्णेयापौलाभ्यामीश्वरः परजातीयेषु यान्यभि-
 ज्ञानार्थकक्षाच्छ्रुतलक्षणानि च बाधितवांस्ताभ्यां कथ्यमानं तेषां
 वृत्तान्तमब्रवीत् । समाप्तार्थां तयोः कथायां याकोब उत्तरं १३
 कुर्वन्नाह, भ्रातरः, मम वाक्यं श्रूयतां । ईश्वरः कथं प्रथमं स्त्रिणासो १४

- निमित्तं परजातीनां मध्ये प्रजापुच्छं यदौखन् तत्त्वावधानं कृतवान्
 १५ तद्वृत्तान्तं श्रिमोः कथयामास । अपि च भाववादिनामुक्तयस्तत्-
 सप्तताः, यतो लिखितमासौ,
 १६ इतः पश्चाद्वि दासूदः कुटीरं पतितं भुवि ।
 अहमुत्थापयिष्यामि स्नानान्युत्पादितानि च ॥
 विनिर्वाणे पुनस्तस्य करिष्यामि च तद्वृजुः ।
 १७ अत्रेदं मदभिप्रेतं सकलाः श्रेष्ठमानवाः ॥
 यासाञ्चोपरि मज्जाम ख्यातं ताः परजातयः
 सकला यत् करिष्यन्ति प्रभोरेव गवेष्टयं ।
 इयं तस्य प्रभो वाणी यस्तत्सर्वस्य साधकः ॥
 १८ ईश्वरस्य सर्वाणि कर्माण्यनादिकास्मात् तेनानुभूतानि । अतो
 १९ मम मतिरियं, परजातीनां मध्ये ये मनुष्या ईश्वरमुद्दिश्य प्रत्या-
 वर्तन्ते तेषामुपरि कोऽण्यो भारो मेवार्थताम् आदेशोऽयम्
 २० पञ्चिका तेभ्यो दीयतां यद् देवमूर्तिभ्यो यमिचाराद् बद्ध्वा
 जीविनां सांसात् शोषितभोगाच्चेतेभ्योऽग्रौचस्य कारणेभ्यस्तैः पृथक्
 २१ स्नातव्यं । मोघिदत्तव्यवस्थाया हि घोषका विदन्ते, यत आचिर-
 कास्मात् सर्वजगरेषु प्रतिविश्रामवारं सा पश्यते ।
 २२ तदा प्रेरिताः प्राचीनास्य छत्त्रमण्डला सार्द्धमिदं निरचैषु चतु-
 ते स्त्रेणां मध्ये द्वौ नरौ वरयित्वा पौत्रवार्षवाभ्यां सार्द्धम् आग्नि-
 चिह्नां प्रवेक्ष्यन्ति । तौ वरितौ नरौ वार्षवाभिधो यिज्ञदाः
 २३ सौखास्य, आदधु तावपगच्छौ । तयो हंसैश्च ते पञ्चिकचेदं निवेदया-
 मासुः, आग्निचिह्नियानगरस्य सुरियाकिष्किचादेश्वोश्च निवा-
 सिभ्यः परजातीयआद्व्यः, प्रेरितानां प्राचीनानास्य भद्रसास्य
 २४ मङ्गलवादः । अतमस्माभि र्यदस्मानो निर्गताः, किञ्चनो नरा

अस्मत्त आदेशंमप्राप्य युष्मन्मनांसि चोभयन्तो युष्माभिस्त्वक्षदेः
 क्षीकर्त्तव्यो व्यवस्था पालयितव्या चेति कथामि युष्मान् व्याकुली-
 कृतवन्तः, अत एकचित्तेन समवेता वयमिदं निरचैष, यद् अस्माकं १५
 प्रियौ यौ बाणबापौलावस्मत्प्रभो र्योगोः ग्रीष्टस्य, नास्ते निमित्तं १६
 स्त्रीयप्राणान् पणवन्निच्छिन्नवन्तौ ताभ्यां सार्द्धमस्मदरितान् कति-
 पथनरान् युष्मदन्तिकं प्रहेष्यामः । अतो यिह्मदां मौलाञ्च प्रहि- १७
 णुमः, तावपि वाचनिकसंवादेन युष्मांस्तदेव ज्ञापयिष्यतः । फलतः १८
 पवित्रेणात्मनास्माभिश्चेदं निरचायि यद् युष्मास्वभिकं कमपि भार-
 मनर्पयित्वा केवलमावश्यकमिममादेशं दास्यामो यद् देवमूर्त्तये १९
 दत्तेभ्य उपशारेभ्यः शोणिताद् रुद्धश्वासजीविनां मांसाद् व्यभि-
 चाराच्च युष्माभिः पृथक् स्यातव्यं । एतेभ्य आत्मारचां कुर्वन्तः
 चेममवाप्स्यथ । युष्माकं मङ्गलं भूयादिति ।

अनन्तरं ते विस्मृष्टा आन्तियखियां जग्मुः, तत्र त्रिव्यनिवह- २०
 मेकचीकृत्य पत्रिकां समर्पयामासुश्च । तां पठित्वा सर्व्व आश्वासा- २१
 दाननन्दुः । यिह्मदाः मौलाश्चापि भाववादिनावास्ताम् अत एव २२
 तावपि प्रचुरवाक्यैस्तान् आश्वासयतां स्थिरानकुस्ताञ्च । इत्थं २३
 दीर्घकालं यापयित्वा तौ स्वप्रेरयितृणां समीपं गमनार्थं सकल्याणं
 भ्रातृभिर्विसृज्यते । मौलास्तु तत्रावस्थातुं रोचयामास । अपि २४
 च मौलो बाणबास्यान्तियखियायां निवसन्तावनैरेनेकैः सार्द्धं प्रभो २५
 वाक्यमश्लिष्यन् तत्सुसंवादमज्ञापयञ्च ।

सुसंतादं प्रचारयितुं मौलस्य द्वितीयगमनसु ।

अतीन्ते तु कस्मिंश्चित् काले मौलो बाणबामवादीत्, येषु २६
 नगरेषु प्रभो वाक्यं प्रागावाभ्यां विज्ञापितं तत्र पुनर्गत्वा
 प्रतिनगरमस्मद्वाह्मणं तत्त्वानुसन्धानं क्रियतां । तदा बाणबा मार्का- २७

- २८ मिथं योहनं सज्जिनं कर्त्तुमैच्छत्, पौलस्त्यमन्यत यत् पाप्कुलिया-
याम् अस्मत्तोऽपक्रम्य य आवाभ्यां साङ्गे कर्म कर्त्तुं न गतवान्
- २९ न युक्तमावाभ्यां तं सज्जिनं कर्त्तुं । अत्र चण्डले सञ्जाते तौ पृथग्
बभूवतुः । बार्णवाश्च मार्कं सज्जिनं कृत्वा पोतेन कुप्रं प्रतस्थे ।
- ३० पौलस्त्य सीला वरयित्वादाय भ्रातृभिरौश्वरस्थानुषङ्गे समर्पितः सन्
- ३१ प्रतस्थे मण्डलीः स्थिरीकुर्वंश्च सुरियां किलिकियाञ्च पथ्याटत् ।
- १६१ ततः परं स दर्श्यां लुस्त्याञ्चोपतस्थे । पश्य च तत्र तीम-
थियत्रामा शिष्य एकोऽविद्यत, स विश्वासिन्या विहृदिन्या घोषितः
- १ पुत्रस्तस्य पिता तु यूनानीय आसीत् । लुस्त्यायाम् इकनिथे च
- २ स्थिता भ्रातरस्तस्य पत्ने साक्ष्यमददुः । अतः पौलः स्नेहं साङ्गे
तस्मैव गमनं रोचयामास, तेषु स्थानेषु विद्यमानानां विहृदिनां
हेतोस्तमादाय तस्य त्वक्केदं चकार च, यतस्तस्य पिता यद्
यूनानीयस्तत् ते सर्वेऽजानन् ।
- ३ नगराणि पर्यटन्तस्ते प्रेरिते र्थिहृशालेमस्थैः प्राचीनैश्चाभिम्
- ४ तानि विधानानि पालनार्थं शिष्येषु समर्पयन् । मण्डल्यश्चानुदिनं
विश्वासे दृढा अभवन् सङ्ख्यायामवर्द्धन्त च ।
- ५ फरगौयगालातौयदेशस्य मध्येन गत्वा त आश्रियायामीश्वरीय-
- ६ वाक्चकथनात् पवित्रेणात्मनां निवारिताः सन्तो सुश्रियायाः सन्नि-
धावुपस्थाप्य विधुनिधां प्रवेष्टुमुदसहन्त, यीशोरात्मा तु तान् नानु-
- ७ ज्ञे । अनन्तरं ते सुश्रियामतौत्य समुद्रतटस्थां चोयां जग्मुः ।
- ८ तत्र रात्रौ पौलो दर्शनं लेभे । एको माकिदनीयो नरस्तिष्ठन् तं
प्रसादयन्ब्रूवदत्, समुद्रं तरित्वा माकिदनिधामागत्यास्मानुपकुर्व ।
- ९ तेन तस्मिन् दर्शने लब्धे वयं तद्देशीयान् संसंवादं ज्ञापयितुं
प्रभुनाहता इति निश्चित्य सत्वरं माकिदनिधां प्रस्थातुमयतिष्ठहि ।

यूरोपमहादेशे सुसंवाद-प्रचारारम्भः ।

अतस्त्रयोधातः समुद्रयाचामारभ्य वयम्वजुगत्या सामग्राकीदीपं ११
परदिने च नियापलीं प्राप्य ततः फिलिपीं जगाम । सा माकि- ११
दनियाविभागस्य प्रथमनगरी रोमीयाणामुपनिवेशश्च । तस्मिन्
नगरे वयं कियन्ति दिनान्यथापयाम । सप्ताहस्य प्रथमे दिने च वयं १२
नगरस्य वहि र्यंच नदीतीरे प्रार्थनास्थानमस्तीत्यन्वमन्यामहि तत्
स्थानं गतोपविश्य समवेताभ्यो नारीभ्यः कथामकथयाम । तदेश्वर- १४
भजनकारिणीं बुद्धियानाख्येका योषिदष्टृणोत्, सा युयातीरानग-
रीया धूर्सवस्त्रविक्रेत्री । सा यथा पौलेन कथ्यमानेषु वाक्येषु मनो
निदधौत तथा प्रभुस्त्रया हृदयमुद्घाटयामास । अगन्तरं तथा तस्याः १५
कृत्स्नगृहेण च स्थापिते सति सा सविनयमस्मानवादीत्, भवन्तो
यदि मां प्रभौ विश्वासिनीं ज्ञातवन्तस्तर्हि मङ्गलमागत्य तच्चावतिष्ठ-
ध्वनिति । सागृहेणास्मान् प्रवर्त्तयामास च ।

फिलिपीननगरे सुसंवादप्रचारारम्भः ।

एकदास्मासु तत् प्रार्थनास्थानं गच्छत्सु दैवज्ञात्माविष्टैका दास्य- १४
स्त्रस्यधुस्त्रमागमत् सा भाविवादिवृत्तेन स्त्रस्यामिनां प्रचुरमायमजन-
यत् । सा पौलमस्त्रांश्चानुव्रजन्ती प्रचैरवदत्, नरा इमे परात्पर- १०
स्त्रेश्वरस्य दासाः, इमेऽस्मान् परिचाणस्य पन्थानं ज्ञापयन्तीति ।
वज्रदिनानि तथेतदक्रियत । शेषे पौलौ व्यथितः सन् परावृत्त्य १८
तमात्मानमवादीत्, यौशोः स्त्रीष्टस्य नास्माहं त्वामादिशामि, अस्या
निःसरेति । तस्मिन्नेव दण्डे स निःससार, तदास्त्रदायस्याग्रा निःस्त्र- १८
तेति हृद्वा तस्याः स्त्रामिन्ः पौलं सीलाञ्च सङ्गृह्य कर्षन्तो विपणिं
शास्त्राणां सङ्मुखं निन्युः सेनापत्योः समीपं तावुपस्थाप्य च जगदुः, २०
नराविमावस्त्राजग्रमतीव व्याकुलीकुहतः, इमौ चिह्नदिनौ वयं

- ११ रोमीषाः, या रौतौ रंजीतुमनुष्ठातुं वा न विधेयमस्माभिसादृशी
 १२ रौतौरिमौ विज्ञापयत इति । जननिवहोऽपि तयोर्विद्वद्भुक्तस्यौ ।
 तदा सेनापतौ तयोर्वांसांसि विद्वार्थं तयोर्वैचाघातमाज्ञापय-
 १३ मासतुः । ब्रह्माघातैस्तौ प्रहार्यं च कारारक्षकं तयोः सयत्नं रक्ष-
 १४ मादिश्य तौ कारागारे स्थापयामासतुः । स च तादृशमादेशं प्राप्य
 तावन्तरक्षकारार्था निधाय काष्ठसन्त्येन तयोश्चरणान् बन्ध-
 १५ अर्द्धरात्रे पौलः सीलस्य प्रार्थयमानावीश्वरस्य सवमगायतां,
 १६ काराबद्धा जनास्य तयोर्गणमाकर्णयन् । सहसा तु महान् भूकम्पः
 सन्मभूव तेन कारागृहस्य भित्तिमूलाणि विचालितानि सर्वद्वाराणि
 १७ युगपदुद्घाटितानि सर्वेषां बन्धनानि च मुक्तानि । तदा कारारक्षकः
 भग्ननिद्रः सन् काराया द्वाराणि मुक्तानि दृष्ट्वा कोषादस्त्रिं निष्कृ-
 १८ व्यात्मघातं कर्तुं प्रावर्त्तत, यतो वन्दिजना वहिः पलायिता इति
 १९ तेनाप्यमोयत । पौलस्वत्युच्चस्वरेण तमाह, म्रैवात्महिंसां कुर्वन् यतो
 २० वधं सर्वेऽत्र विद्यामह इति । तदा स दौपिका याचित्वा श्रवमानः
 २१ प्रविवेश, सकम्पीभूय पौलसीलयोश्चरणेषु प्रणिपपात च । तौ बहि-
 २२ नीत्वा बभाषे च, प्रभू, परिचाणस्वामार्थं मया किं कर्तव्यं ? ताव-
 वदतां, प्रभो यौगौ स्त्रीष्टे विश्रुतां तथा हते परिचाणं लस्यते
 २३ त्वया तव गृहेण च । अनन्तरं तौ तस्मै तस्य गृहे विद्यमानेभ्यः
 २४ सर्वेभ्यश्च प्रभो वाक्यं कथयामासतुः, स च निशयास्तस्मिन् दण्डे
 तावादाय तयोः क्षतानि प्रक्षालयामास, स च सर्वे तदीयजनास्य
 २५ युगपत् स्थापिता अभवन् । स च तान् ऊर्द्धं स्त्रीयवेश्म नीत्वा भक्ष्याणि
 परिवेषयामास सपरिवारमीश्वरे विश्वासी भूत्वा अहर्षं च ।
 २६ प्रभाते जाते सेनापतौ वेषधरान् प्रहित्य तंभूषतुः, तौ नरौ
 २७ विद्युजेति । अतः कारारक्षकस्तां कथां ज्ञापयन् पौलमवादीत्,

सेनापती युष्मद्विषर्जनस्याज्ञां प्रहितवन्तौ, अत इदानीं युवां निर्गत्य
 सकल्याणं प्रस्थातुमर्हथः । पौलस्तु तानुवाच, रोमीयौ नरावावां १०
 विचारं विना सर्वजनस्य समक्षं ताभ्यां प्रहार्य कारायां स्थापितौ,
 इदानीं पुन गुप्तं ताभ्यां वह्निक्रियावहे ? तन्मैव भूयात् । तावेवागत्य
 नौ वह्निर्नयतामिति । अनन्तरं ताः कथा वेचधरैः सेनापतिभ्यां १५
 निवेदिताः । तदा तौ रोमीयाविति श्रुत्वा सेनापती विभ्यतुरागत्य च २०
 तौ प्रासादयतां वह्निर्नीत्वा च नगरात् तयोः प्रस्थानं प्रार्थयामासुः ।
 अनन्तरं तौ कारातो निर्गत्य लुब्धियाया गृहं प्रविशन्तुः, तत्र च २५
 भ्रातृन् दृष्ट्वा समाश्रास्य च प्रतस्थाते ।

थिषलनीकीनगरे सुसंवादप्रचारणम् ।

अनन्तरं तावाक्पिपल्यापल्लोनियया च गत्वा थिषलनीक्यामुप- १७ १
 तस्थाते । तत्र थिङ्गदिनां समाजगृहमासीत् । पौलस्तु स्त्रीयाम्नासात् २
 तेषां समाजं प्रविवेश । त्रिषु विश्रामवारेषु च तैः सम्भाषमाणः
 ग्रास्त्रप्रयोगेनेदमवर्णयत् प्रत्यपादयच्च यत् क्षेत्रभागित्वं मृतानां ५
 मध्यात् पुनस्त्यानञ्च स्त्रीष्टस्योचितमासीत् मया च यस्य संवादो
 युष्मभ्यं कथ्यते स यीशूरेव स्त्रीष्ट इति । तदा तेषां केचिन्नरा ६
 भजनशीलानां यूनानीयानां महती सङ्ख्या बह्व्यः प्रमुख्यमहिलाश्च
 वाक्यं गृहीत्वा पौलस्तीलयोः स्वपक्षा बभूवुः । अविश्वासिनो ५
 थिङ्गदिनस्त्रीर्यामाख्याय दृष्टसेविनां कांश्चिद् दुर्जनान् गृहीत्वा
 जनसंहतिं कृत्वा च नगरं व्याकुलीचक्रुः, यासनस्य गृहमुपस्थाय च
 तौ पौरसमाजं नेतुमयतन्त । तावप्राप्य तु यासनं कांश्चिदन्यान् ८
 भ्रातृन् कर्षन्तः पौरनायकानां समीपं गीत्वा प्रोक्षैरवदन्, ये
 सुमण्डलं विचोभितवन्तस्तेऽत्रायुपस्थिताः, यासनस्य तेषामातिथ्यं
 कृतवान् । ते सर्वे च कैसरस्य विधीनां प्रतिकूलाचारं कुर्वन्तो ९

८ वदन्ति, यौशुनामा तदन्यो राजास्तीति । कथामिमां आवयन्तस्ते
९ जननिवहं पौरनायकांश्च व्याकुलीचक्रुः, ततस्ते यासनाद् अन्येभ्यश्च
प्रतिभाव्यमादाय तान् विसृजुः ।

- १० अनन्तरं भ्रातरः शीघ्रं निशायामेव पौलं सौलञ्च विरथां
प्रस्थापयामासुः । तत्रोपस्थाय तौ धिक्कृदिनां समाजगृहं जग्मतुः ।
११ धिषलनीकौनिवासिभ्य इमे सुशीला आसन्, तस्मात् सम्पूर्णनोत्सुकत्वे-
नैश्वरवाक्यमग्रहिषुः, प्रतिदिनञ्च शास्त्राण्यालोचयन्तस्ताः कथा यथार्था
१२ न वेति ज्ञातुमयतन्त । ततस्तेषामनेके यूनानीयानां भद्रयोषितां
१३ पुरुषाणाञ्चानव्यास्य व्यश्वसिषुः । धिषलनीकीया धिक्कृदिनस्तु विरथा-
यामपि पौलेनैश्वरवाक्यस्य घोषणमवगत्यैव तत्राप्युपस्थाय जननिवहं
१४ व्यचालयन् व्याकुलमकुर्वन् । तदा भ्रातरस्तत्क्षणं पौलं समुद्रेण
जिगमिषुमिव प्रस्थापयामासुः, सौलस्तु तीमथियश्च तत्रावातिष्ठेता ।
१५ पौलस्य पथप्रदर्शकास्तु तम् आधीनौ यावज्जिन्तुः, सौलास्तीमथियश्च
यथाशीघ्रं मदन्तिकमागच्छन्तामित्याशां प्राप्य प्रतस्थिरे च ।

आधीनीनगरे सुसंवादप्रचारणम् ।

- १६ आधीन्यां तौ प्रतीक्षमाणः पौलो यदा तन्नगरं देवप्रतिमामथे-
१७ मपश्यत् तदा तस्थान्तरात्प्रोदतेजयत । ततः स समाजगृहे धिक्कृदिभि-
र्मज्जनशीलजनैश्च, विपण्याञ्च प्रत्यहं तत्र विद्यमानैर्मनुजैः समभाषत ।
१८ इपिकूरीयमतस्य स्तोत्रिकीयमतस्य च कियन्तो दर्शनशास्त्रवेत्तारोऽपि
तेन साङ्गं व्यवदन्त । एके चावदन्, वाक्कणाहारोऽसौ किं विवचुरिति ?
अन्योऽवदन्, मन्ये स विदेशिदेवानां ज्ञापक इति, यतः स तान् यौगोः
१९ पुनरुत्थितेभ्य सुसंवादमकथयत् । शेषे ते तं गृहीत्वारेयपागाभिर्हं
सभाख्यानं नीत्वावादिषुः, भवता कथ्यमानेयं नवग्रिचा कीदृशी, तत्
२० किमस्माभिरवगम्यं न वेति ? भवान् असम्भवकथा, असत्कर्णगोचर-

मानयति, अतःशाखां किं तात्पर्यं तद् वयं ज्ञातुमिच्छाम इति ।
 आचोनीयाः सर्वे तत्र प्रवासिविदेशिनश्च नान्यत् किमपि कर्तुं ११
 पर्यवाच्यन्, केवलं सर्वतो नूतनतरं किञ्चित् कथयितुं श्रोतुं वा ।

तदा पौल आरेयपागस्य मध्य उत्थाय जगाद, भो आचोनीयनराः, १२
 युष्मानहं सर्वविषयेऽतीव देवभक्तान् लक्षयामि । यतः पर्यटनकाले १३
 युष्माकं पूर्ववस्त्रानि समाखोचयता मया यज्ञवेदिरेकादग्निं, तस्यां
 क्षिप्रितमासीत्, अविदिताय देवायेति । अतो यूयमजानन्नो वयं
 भजनं कुरुष्व तस्य कथामहं युष्मान् ज्ञापयामि । विश्वस्य तत्र १४
 विश्वमानानां सर्वेषाञ्च निष्ठाया य ईश्वरः स एव स्वर्गपृथिव्योः
 प्रभुः सन् नैव हस्तनिर्घितेषु मन्दिरेषु निवसति न वा कस्यापि
 द्रव्यस्याप्राप्तिनो मानवहस्तैः सेव्यते, स एव हि सर्वेभ्यो जीवमस्य १५
 आसस्य सर्वस्य च दाता । स चेकस्माच्छोषितामनुव्याणां यावतीत्य- १६
 जातिमुत्पाद्य कृत्स्ने भूमण्डले वासयित्वा च तेषां निवासस्य प्राङ्-
 निरूपितान् कालान् सौमास्य निर्णीतवान् । किमर्थं ? ते कथञ्चित् १७
 तं स्पष्ट्यन्ववाप्यन्ति वेत्याश्रया यत् तमन्विष्येयुरित्यर्थः । स तस्माकं १८
 कस्माच्चिद् दूरे न वर्तते, यतस्तस्मिन्नेव वयं जीवामश्वरामः स्मर ।
 तथा हि युष्माकं कैश्चित् कविभिरपि कथितं तस्य वयं सजातीयौ
 इति । यदि च वयं तस्य सजातीयौकश्चिं नानुमेयमस्माभि र्वद् १९
 ऐश्वरप्रकृति र्मनुव्याणां शिष्याश्चिन्तातस्य सुतश्चितेन स्वर्गेन रजतेन
 प्रसरेण वा सदृशी । अतएवेश्वरोऽज्ञानलस्य कालान् उपेक्ष्य साम्प्रतं २०
 सर्व्वच सर्व्वमनुव्यान् मनःप्रत्यावर्त्तनमादिशति । यतः स दिनमेकं २१
 निरूपितवान्, यस्मिन् स स्वनिर्णीतेन नरेण धर्त्ततो भूमण्डलस्य
 विचारं करिष्यति, मृतानां मध्यात् तस्योत्थापनेन च तमधि
 सर्व्वेभ्यो विश्वास्योग्यं प्रमाणं दत्तवानिति ।

- १२ तदा मृतानां पुनरुत्थानस्य कथां श्रुत्वा केचिदुपजहसुः केचिन्ना-
कादिषुः, अन्यस्मिन् काले वयं तव सुखादेतस्य कथां श्रोत्वाम इति ।
१३ इत्थं पौलस्तोषां मध्याभिर्जगाम । केचिन्नरास्तु तस्यानुवृत्तिषो भूत्वा
१४ व्यश्विषुः, आरेषपागौयो दियनुविषोऽपि तेषां मध्य आसीत् तथा
दामारीनाय्येका महिला, अन्ये कियन्तस्य ताभ्यां शार्ङ्गमासन् ।

करिन्धनद्वारे सुसंवादप्रचारयन् ।

- १८ १ ततः परं पौल आचौनोतः प्रस्थाय करिन्ध उपतस्थे । तत्र
२ स पन्तदेशजातम् आकिलानामागमेकं चिह्नं दिनं तत्पत्नीं प्रिष्कि-
लाञ्चासादयामास, स आकिला किञ्चित् पूर्वम् इतालियात् आगत-
वान्, यतः क्लौदियो रोमातः सर्वचिह्नदिनां प्रस्थानमाज्ञापितवान् ।
३ पौलस्तावभ्यगमत् एकव्यवसायित्वाच्च ताभ्यां शार्ङ्गे वसन् कर्माकरोत्,
४ यतस्तौ दूष्यनिर्घाणव्यवसायिनावास्तां । प्रतिविआमवारान् स समाज-
गृहे कथाप्रसङ्गं कुर्वन् चिह्नदिनो यूनानीयांस विश्वामिनः
कर्त्तुमयतत ।
५ माकिदनियातस्तु सोलातीमयिचयोरगतयोः पौल ऐश्वरवाक्ये
निविष्टमनाः सन् यौशुरेव खौष्ट एतस्य दृढं प्रमाणं चिह्नदिभ्यां-
६ ऽददत् । तेषु तु प्रतिरोधं धर्मनिन्दाञ्च कुर्वन्तु स स्वस्त्राणि
परिधूय तानवादीत्, युस्सच्छोणितं युष्माक शिरःसु वर्त्ततां, शूचि-
७ रहमदारभ्य परजातीयानां समीपं यास्यामि । अगन्तारं स समाज-
गृहं त्यक्त्वा युष्टनामकस्य कस्यचिद् ऐश्वरभजनश्रीलस्य नरस्य गृहं
८ प्रविशेत्, तस्य गृहं समाजगृहस्य पार्श्वे स्थितं । समाजाध्यक्षः
क्लोप्पस्य कृत्स्नेन स्वगृहेण शार्ङ्गं प्रभौ व्यश्वसौत्, करिन्धीयानाञ्च
९ वक्ष्यः श्रुत्वा व्यश्विषुः स्थापिता बभूवुस् । प्रभुश्च 'नेश्वर्द्गनेन
१० पौलमब्रवीत्, मा भैषीरपि तु भावस्व, मौनो मा भवेः, यतोऽहं

तथा षाड् वर्त्तं, तां हिंसितुं कोऽपि तां नाकमिच्छति, यतो
नगरेऽस्मिन् मम बह्वी प्रजा विद्यते । न च वत्सरमेकं षड्मासां- ११
स्वावस्थाव तत्तत्पानां मध्य ईश्वरस्य वाक्यमग्निचयत् ।

अस्त्रियनि लाक्षायाप्रदेशस्थाधिपत्ये नियुक्ते सति विद्ददिन ११
एकचित्तेन पौलस्त्य विद्दमुत्थाय विचारासनस्य सम्यक् नौत्वादन्,
असावीश्वरस्य व्यवस्थाविद्बभूवभजनाय मनुष्यान् प्रचोदयति । तदा १२
पौले सुखमुद्घाटयितुमुद्यते मति गाक्षिया विद्ददिनोऽब्रवीत्, भो १४
विद्ददिनः, यद्यपराधोऽयवा दुष्टच्छलः ममभविष्यत् तर्हि यथायुक्तं
युष्मान् अशुद्धये । यदि तु केवलं कथां नामानि युष्मदीयव्यवस्था- १५
मधि वा विवादः स्यात् तर्हि यूयमेव तदालोचनां कुरुष्व, यत-
स्मादुद्ग्रानां विचारयिता भवितुमहं न रोचये । इत्यमुक्त्वा स तान् १६
विचारासनसमीपात् निरास्यत्, तदा यूनानीयः सर्वजनः समाजा- १७
ध्यक्षं सोस्थिनिं सङ्गृह्य विचारासनस्य सम्यक् ताडयामासुः । गाक्षिया
तत्र किञ्चिदपि न व्यचिन्तयत् ।

ततः परमपि पौलो बहुदिनान्यवस्थाय शेषे भ्रातृन् आमन्त्र्य २८
‘सुरियादेशगमनार्थं प्रिक्खित्ताक्खिमाभ्यां सहितः पोतमारोह ।
किञ्चिद् व्रतमास्थाय स किंस्त्रियाणां शिरो मण्डितवान् । अनन्तरम् २९
इक्षिप उपस्थाय स तौ तत्र तत्प्राज, स्वयञ्च समाजगृहं प्रविश्य
विद्ददिभिः षाड् कथाप्रसङ्गमकार्षीत् । तेषु तु स्वसन्निधौ तस्य २०
दीर्घतरमवस्थानं प्रार्थयमानेषु स तस्माङ्गीचकार, अपि तु ताना- २१
मन्वावादीत्, यिरुशलेम आगामिपर्वणः पासनं सर्वथा मया
कर्तव्यं । यदि त्वीश्वराय रोचते, तर्हि पश्चाद् युष्मदन्तिकं प्रत्या-
गमिष्यामि । अनन्तरं स पोतेनेक्षिषात् प्रतस्त्रे कैसरियायामुपस्थाय २२
स स्त्रलेन यिरुशलेमं गत्वा मण्डलीमभिधन्वानियक्षिणां जगाम ।

सुखंवाङ् प्रचारयितुं पौलस्त्य तृतीयगमनम् ।

२३ तत्र कियत्काष्ठं आपयित्वा स प्रस्थाप्य क्रमशो मास्त्रातिथादेशं
कुरुगिवाञ्च पर्यटनं सर्वान् शिष्यान् स्थिरौकर्तुं प्रावर्त्तत ।

आपन्नोर्विवरयम् ।

२४ अथ सिकन्दरिद्यानगरे जात आपन्ननामैको धिक्कदीप्तिष उप-
२५ तस्थे, स सुवक्ता शास्त्रे शक्तश्चासीत् । स प्रभो मार्गं शिञ्चित
आत्मन्युत्तमस्य सन् प्रमुमधि सूक्ष्ममुपदेशमददात् अपि तु केवलं
२६ योहनस्य स्थापनमजानात् । स नरः समाजगृहे निर्भयेन भाषितु-
मारेभे । तस्योपदेशं श्रुत्वाकिष्ठाः प्रिक्किष्ठा च तं खान्तिकमानीय
२७ सूक्ष्मतरूपेणेश्वरस्य पन्थानमबोधयतां । ततः परं तस्मिन् सामुद्र-
मार्गेणास्त्रायां जिगमिषति भ्रातर आश्वास्य शिष्यैः यदनुगृह्यत
तदर्थं तेषां समीपं पत्रिकां लिखितुः । तत्रोपस्थाप्य च सोऽनुगृहेष
२८ प्राप्तविश्वासिनाम् अतीवोपकारी बभूव, यतो यीशूरेव स्त्रीष्ट
एतत् शास्त्रीयोक्तिभिः सप्रमाणीकुर्वन् स उत्साहपूर्वकं जनसमक्षं
यिह्मदिभिः सार्द्धं विवदमानस्तान् अजयत् ।

इफिषनगरे पौलस्त्य प्रचारयम् ।

१८ १ करिन्ध आपन्नोरवस्थितिकाले पौलः समुद्राद् दूरतराणां
प्रदेशानां पर्यटनं समाप्येफिष उपतस्थे । तत्र कतिपयान् शिष्यान्
२ आश्वास्य पप्रच्छ, यूयं विश्वासिनो भूत्वा किं पवित्रमात्मानं लब्ध-
वन्तः ? ते तमूचुः, पवित्र आत्मा यदस्तीदमपि न अतमस्माभिः ।
३ स तान् पुनरवादीत्, तर्हि किमुहिम्न स्थापिता अभवत् ? त ऊचुः,
४ योहनस्य स्थापनमुहिम्न । पौलस्त्याह, योहनो मनःप्रत्यावर्त्तनसूच-
केन स्थापनेनास्थापयत्, अपि तु जनेभ्योऽकचयत् मत्पत्याद् य
आगमिष्यति तस्मिन्वर्ततः स्त्रीष्टे यीशौ युष्माभिर्निश्चितमिति ।

तच्छ्रुत्वा ते प्रभो यौगोर्नाम्ना स्थापिता बभूवुः । पौलोमे तेषु हस्तार्पणं ५
कृते च पवित्र आत्मा तेष्ववततार, ते चान्यभाषाभिरभाषन्त ६
भावोक्तीर्वाहरन् । ते साकश्येन प्रायेण दादृशन्तरा आसन् । ७

ततः परं स समाजगृहं प्रविश्य चीन् मासान् यावत् निर्मल- ८
त्वमाप्तावेसरस्य राज्यमधि प्रसङ्गमकरोत् विश्वासाथ च श्रोतृणा-
मसथत् । केचित्तु कठोरा शनाश्चावहास्य भवन्ति जनसम्ममं धर्म्ममार्गं ९
निन्दन्ति चेति दृष्ट्वा स तेभ्योऽपक्रम्य शिष्यान् पृथक् कृत्वा प्रत्यहं
तुराशनाम्नः कस्यचिद्वरस्य विद्याशालायां कथाप्रसङ्गमकरोत् । इत्थं १०
वर्षद्वयमयाप्ततः, तस्माद् आश्रित्याप्रदेशनिवासिभि र्विह्वदिभि
र्धूनानीयेषु सर्वैः प्रभो यौगोः कथाश्रावि । ईश्वरस्य पौलस्य हस्ताभ्याम् ११
असामान्यानि प्रभावसिद्धकर्माण्यसाधयत्, फलतस्तस्य गाथासौतेषु १२
निचोलेषु हस्तमार्ज्जनायवस्तेषु वा आधितानामुपरि निहितेषु
व्याधयस्तेभ्यो निराक्रियन्ते, दुष्टा आत्मानस्य तदाविष्टेभ्यो निरसरन् ।

तदा दृष्टवर्षटकानां विह्वदिनां भूतापसारिणां केचिद् दुष्टा- १३
त्माभिः क्लिष्टानां मनुष्याणामुपरि प्रभो यौगो नामव्याहर्तुं प्रवृत्त्या-
वदन्, पौलोमे घोषमाणस्य यौगो नाम्ना गृह्णा युष्मान् आज्ञापयाम
इति । श्लिवाणाञ्च कस्यचिद् विह्वदिनो मुख्ययाजकस्य सप्त पुत्रास्तद- १४
कुम्भं । एकदा तु दुष्ट आत्मावादीत्, यौगं जानामि पौलोऽपि मम १५
विदितः, धूयन्तु के ? अनन्तरं तेन दुष्टेनात्मनाविष्टो नर उत्प्लुत्य १६
तानाक्रम्य जिह्वा च तेषां तथा प्रवभूव, यथा ते विवस्त्राः क्षताङ्गाश्च
तस्माद् गृह्णाद् बहिः पलायसाक्षिकिरे । तस्मैफिषनिवासिभिः सर्वै १७
र्विह्वदिभि र्धूनानीयेस्वावागम्यत, ते च सर्वे भयाक्रान्ता अभवन्
प्रभो यौगो नामं चामहीयत । ये विश्वधितवन्तस्तेषामनेके चागत्य १८
स्वव्यापारान् स्वीककिरे ज्ञापयामासुश्च । ये च कुहकटुतस्य आस- १९

- शेषामनेने क्षुप्तकानि समानीय सर्वेषां समचमधामुः । यचितेषु
 २० च तेषां मूर्खेषु तानि पञ्चायुतानि रौप्यसुव्रा इति तैर्निरक्षयि ।
 इत्थं सप्रभावं प्रभो वाक्यमवर्धत प्राभवत् ।
 २१ सन्ध्यावेतेषु कर्षसु पौखो मनसोदं निरक्षयौत्, माकिदनिषाम्
 आशावाच्च पर्यटिष्यामि ततश्च थिरुग्राखेमं गमिष्यामीति, पुनश्चाह,
 २२ तच्च गमनात् परं मया रोमांपि द्रष्टव्येति । अनन्तरं तच्च
 परिचर्याकारिणां मध्ये तीमथियमिराक्काच्च दावेतौ माकिदनिषां
 प्रहित्य स स्त्रयम् आग्निषायां कियन्तं कासमवातिष्ठत ।
 २३ तस्मिन् काले तु तं धर्मपथमधि महाशोभ उत्पदे । प्रकृतौ
 २४ दौमीचियमामैकः क्षर्षकार आर्त्तिमीदेया रौप्यमन्त्रिणां रचयन्
 २५ शिषिणां प्रचुरार्थोपार्जनमजनयत् । स तान् तादृशशिष्यसम्पर्कीय-
 कर्षकारिणश्चेकषीकृत्यावादीत्, महाशयाः, अर्थोपार्जनोपायादस्या-
 २६ दद्याकं सन्धिः सम्भवतीति भवद्भिरनुभूयते । भवद्भिश्चैतद् दृश्यते
 भूयते च यच्च केवलमिषिषेऽपि तु प्रायेण कृत्तयाचाम् आग्निषायां
 पौखोऽसौ वज्रजनं स्त्रपचीकृत्य इत्यनिर्दिता देवा न देवा इत्युप-
 २७ दिशन् मतान्नरावस्त्रनिगं कृतवान् । अनेन न केवलम् अस्त्रदीप्त-
 दृत्तेरपचग्रोगमनं प्रकृन्नीयम्, अपि तु महादेया आर्त्तिन्वा धर्मधासो
 देवत्वं कृत्तयाश्रितया मर्त्यलोकेन च पूज्यमानायास्तथा माहात्म्य-
 २८ भंशोऽपि प्रकृन्नीयः । एतच्छ्रुत्वा ते रोषपूर्णं उचैःक्षरेण क्रोशन्तो-
 २९ ऽवदन्, इक्षिवीथायाम् आर्त्तिमी महतीति । कृत्ते नगरे च कक्षहूर्णं
 जाते ते पौखस्य सचरौ गायारिष्टार्त्ताविमौ माकिदनीषौ नरौ
 ३० सङ्गृह्यैकचित्ते भावनोरङ्गभूमिं जग्मुः । पौखे तु पौरसमाजं
 ३१ प्रवेष्टुमिच्छां दर्शयति शिष्यास्तं नातुजशिरे । आग्निषाधिपतीनां च
 केचित् तच्च प्रवृत्तिं आसंक्षेऽपि दूतं प्रहित्य रङ्गभूमौ ससमर्पणं

तेन यच्च क्रियेत तत् प्रार्थयाच्चक्रिरे । तच्च त्वेक एकमन्ये चान्यत् १९
 क्रोशन्तोऽवदन्, यतः पौरमण्डली प्रचुम्भासीत्, ते किमर्थं समवे-
 तास्तदप्यधिकांशो जनो नाजानात् । अजम्बरं जननिवहाद् चिह्नदिभि १९
 निर्दिष्टः शिकन्दरः कैश्चिद् वरिष्ठानिन्ये, स च शिकन्दरो हस्तं
 चालयित्वा दोषप्रचालनार्थं पौरसमाजमाह्वयितुमुद्यतोऽभूत् । स तु २०
 चिह्नदीति विदिते सति, प्रायेण पञ्च दण्डान् धावत् क्रोशतां
 सर्वेषां मुखादियमेका वाणी निरसरत्, इक्षिषीथाणाम् आर्त्तिमौ
 महतौति । श्रेष्ठे नगरस्य कार्यसम्पादको जननिवहं ग्रमयित्वावादीत्, २५
 भो इक्षिषीथनराः, को नु मनुष्यो नेदं जानाति यदिक्षिषीथाणां
 नगरो महादेव्या आर्त्तिन्या द्युपितरात् पतिताया मूर्त्याश्च मन्दिर-
 मार्जिका ? कथं प्रतिवादातीतेति बुद्धा युष्माभिः शान्तभावमवलम्ब्य २९
 स्थातव्यम् अविमृश्य किमपि न कर्त्तव्यं । नराविमौ युष्माभिरानीतौ, २०
 तौ तु न पूतवस्त्रपहारकौ न वा युष्मद्देव्या मिन्दकौ । केनचित् सार्द्धं २८
 यदि दीमौचिचस्य तत्सज्जिनां शिष्यिणाञ्च विवादो भवेत्, तर्हि
 व्यवहारार्थं निरूपितानि दिनानि सन्ति राजप्रतिनिधयश्च विद्यन्ते,
 ते मिथो वादप्रतिवादौ क्रियेतां, अन्यत् किमपि तु यदि युष्माभि २९
 र्थाच्यते, तर्हि व्यवस्थानुमतायां पौरमण्डल्यां तज्जिर्णायिष्यते ।
 वास्तवम् अद्यतनस्य कारणाद् उपस्रवदोषग्रस्तानामिवास्माकमभियोगो ३०
 शङ्कनीयः, यत एतस्य बह्वजनसमागमस्य व्याख्यां कर्त्तुं येन शक्यमान
 तादृशो हेतुवादः कोऽपि न विद्यते । इदं कथयित्वा स ३१
 पौरमण्डलीं विसर्ज ।

श्रीकृष्ण प्रथमे श्रीकृष्णे सनत्कर्तुं विरुद्रासेनमनम् ।

तस्य कलहस्यं निवृत्तः परं पौलः शिष्यान् स्वसमीपमाह्वय ३०९
 मङ्गलं वदित्वा च माकिदगिर्या गन्तुकामः प्रतस्थे । तत्पत्यस्थानानि ९

- चर्यन्त बह्वर्क्यौ जगन्मात्रास्य च स धूमानीयदेश उपतस्थे ।
 १ तत्र मासकथं आपयित्वा यदा स समुद्रमार्गेण सुरियां गन्तुमुद्यत
 आसीत्, तदा चिह्नदिभिस्तस्य विहङ्गाणां कुमन्तव्याणां कृतायां स
 ४ माकिदनिधया प्रत्यावर्त्तितुं निरचैषीत् । आश्रियां यावच्च तेन
 सार्द्धमिनेऽगच्छन्, विरयीयः सोपाचः, पिबलनीकीयावारिष्टार्थसि-
 कुन्दौ दर्वीषो गायस्त्रीमयियस्य, आश्रियादेशीयौ तुषिकचफिमौ
 ५ च । इनेऽस्माकं पूर्वं गत्वा चोयायाम् अस्मान् प्रत्यैषन्त । वयन्तु
 ६ किंशून्यूपानां पर्वकास्त्रात् परं पोतेन फिलिपीतः प्रक्षाय पञ्च-
 भिर्दिनैस्त्रोयां तेषां समीपमागमाम तत्र सप्तदिनान्यथापयाम च ।
 ७ अनन्तरं सप्ताहस्य प्रथमे दिने भ्रातृषु पूषभञ्जनार्थं मिलितेषु
 पौषः परप्रातःकाले प्रस्थातुं निश्चित्य तैः सह कथाप्रसङ्गं कुर्वन्नेर्ध-
 ८ रात्रं यावत् कथयित्वातिष्ठत् । यत्र गृहोपरिस्थे प्रकोष्ठे वयं
 ९ मिलिता आस्य तत्र बह्वो दीपिका अग्नयन् । तदा वातायन
 उपविष्ट ऊतुखगामैको युवां प्रबलनिद्रयाकाम्यत । पौले दीर्घकार्ष
 भावमाणे स निद्रयाकृष्टतृतीयायाः श्रेष्ठाः प्रकोष्ठाद् भूमौ निपपात
 १० मृतोऽपनिन्दे च । पौलस्त्ववदन् तस्योपरि पतित्वा तं समास्त्रिय
 ११ चावादीत् मा जुभ्यध्वं यतोऽस्य देहे प्राणाः स्थिताः । अनन्तरं स
 पुनरुपरिस्थं प्रकोष्ठं गत्वा पूषं भङ्गाहारं कृत्वा प्रभातं यावत् प्रचुरं
 १२ खम्भाय च तथाविधो निर्जगाम । जनास्तु तं बाह्यं जीवन्तमानौ-
 दासामान्यमाश्रासं लब्धवन्तः ।
 १३ प्रथमं हि वयं पोतमारुह्यास्तं जिगमिषवस्तत्रैव पौषं गृहीयन्तः
 १४ प्रस्थितमहे, यतः स एव स्थलेन गन्तुकामस्तदाज्ञापितवान् । आस्ते-
 ऽस्माभिः माद्वे मिलितं तं गृहीत्वा वयं मितुलीयौ अभिमम. ततश्च
 १५ प्रक्षाय परदिनं खीयस्व क्षय्यमुपतस्थिमहे । अपरेषुः सामं यावत्

समुद्र तेरिम; चोगुल्लिधे राशिं चापयित्वा च परदिने मिञ्जीतं
जग्मिम । यत आग्निषायां विस्तृतः सन्धविद्यतीति शङ्कया पौष्ट १९
इक्षिप्तमतिक्रम्य गन्तव्यममन्यत । यतः शक्ते यति पञ्चाशत्तत्सुखस्य
दिने चिह्नशालेम उपस्थितो भवितुमिच्छातः सोऽन्तरत ।

मिञ्जीतान् स इक्षिप्तं दूतं प्रक्षित्य मण्डप्याः प्राचीवान् १०
आह्वययामास । तेषु तस्याग्निकमागतेषु स तान् जगाद, १०
आग्निषायां ममोपस्थितेः प्रथमं दिनमारभ्य युष्मत्प्रेऽहं समस्तकाशं
कथमाचरितवांसद् युष्माभिरनुभूतं । समूर्णनघतयाहं प्रचुरनेत्रजलेन १८
वहितो चिह्नदिनां कुमन्मणामिहत्पादितानां वज्रपरीक्षाणां मध्ये
प्रभो दीर्घत्वम् अकरवं । हितजनकं किमपि न प्रच्छाद्य जनसमक्षं १०
गृहे गृहे च युष्मान् सर्व्वं ज्ञापयितुं शिचयितुश्चाह्वान आसम्,
ईश्वरसुदिश्य मनःप्रत्यावर्त्तनं कर्त्तव्यम् अस्मात्प्रभुं यौशं स्त्रीष्टसुदिश्य ११
विश्वासस्य कर्त्तव्यं द्रव्येतस्य बाह्यं चिह्नदिभ्यो युगानीधेभ्यस्य
प्राददाम् । इदानीन्तु पश्यतात्मना वज्रोऽहं चिह्नशालेमं गच्छामि; ११
न जाने तच्च मम किं सन्धविद्यति, केवलमिदं जानामि, यदेकै- ११
कंक्षिन् नगरे पवित्र आत्मा बाह्यं दत्त्वा वदति, यद् बन्धनानि
क्लेशश्च मां प्रतीचन्ते । नाहं तु किमप्यनुष्मिन्तयामि न वा मम १४
प्राणान् मदर्थं महामूल्यान् मन्ये, केवलं सागन्दं मम धावनं
समापयितुम् ईश्वरातुयहप्रकाशके सुखंवादे बाह्यप्रदानाय प्रभो
वीरो र्त्तव्यां परिचर्यां बाधयितुश्चाह्वानामि । इदानीच्च पश्यत १५
जानेऽहं यद् जेषां मध्य ईश्वरस्य राज्यं चोषचक्षहं पर्य्यटितवान् सर्व्वं
ते दूषयितः परं ममाद्यं पुन न द्रक्ष्यस्य । अतो हेतोरद्यैव युष्मान् १९
बाधितः कुर्व्वन् वदामि, सर्व्वेषां प्रोक्षितपातदोषादहं शुचिः, यतो
युष्मान् ईश्वरस्य समर्था मन्त्रणा ज्ञापयितुमहमह्वान आसं । अतो २०

- १८ धूषं स्त्रेषु पवित्र आत्मा च युष्मान् अथवाण् कृत्वा वक्ष्ये
 स्थापितवांसस्मिन् कृत्स्ने मये च मनीषि निधङ्गम् ईश्वरस्य
 १९ स्थाप्योहितेन क्रीतां मण्डलीं रचितुं यतध्वं । जानेऽहं यन्मम
 प्रक्षानात् परं दुर्व्या दृक्वा युष्मद्व्यथं प्रवेक्ष्यन्ति ते प्रजस्य न
 २० दयिष्यन्ते । युष्मन्तः केचिन्नरा उत्पद्य कुटिलकथाभिः श्रित्वाण् स्नानु-
 २१ गमित्वावापकर्षितुं यतिष्यन्ते । अतो नायत स्मरत च यद् सर्वेष्वं
 धावद्दहं निशार्थां दिवसे च सशाम्यनेषो युष्मान् प्रत्येकं सचेतनान्
 २२ कुर्वन् व्यरमे । इदानीञ्च भो ध्यातरः, अहमीश्वरे तदीयानुपपद्य
 वाक्ये च युष्मान् समर्पयामि, स हि युष्मान् प्रतिष्ठापयितुं
 पवित्रीकृतानां सर्वेषां मध्ये युष्मभ्यं दार्थाग्रं दातुञ्च शक्नुः । कस्यचित्
 २३ स्थाप्यं कृत्वाय परिच्छेदाय वाहं न क्षुब्धवान् । धूषमेव च
 २४ जानीय यन्मम मदीयसङ्गिनास्त्वावश्यकव्ययार्थं किङ्करेणैवेतेन
 २५ करदयेन परिश्रमोऽकारि । सर्वेषाहं स्वं युष्माकमादर्शं कृतवान्
 यत इत्थं परिश्रमं स्वीकृत्यास्माभिर्दुर्व्या उपकर्त्तव्याः स्मर्त्तव्यानि,
 च प्रभो र्चीशो वाङ्मयानि स एव हि कथितवान्, धन्यतरं
 दागमादानत इति ।

- २६ एतत् कथयित्वा स जानुनी पातयित्वा सर्वैः शार्ङ्गं प्रार्थया-
 २७ च्छुके । सर्वेषाञ्च तीव्रं रोदनं सञ्जातं, ते च पौलस्य कण्ठदेश-
 २८ मास्त्रिष्य तमबुम्बन् । विग्रेषतस्तो तदीयास्त्वं पुनर्न द्रष्टव्यमतीति
 तेन चकुक्कं तस्मिन् वाक्ये तेऽतीत दुःखार्त्ता बभूवुः । अगन्तरं ते
 पीतं चावत् त्रेण शार्ङ्गं कम्पः ।

- २९ १ आवासेन तेभ्यो विद्युन्नाः सन्तः पीतेन प्रक्षाय वयम्बुजगमनेन
 १ क्रीडं परदिने च रोदं, ततश्च पातारं जग्मिम् । तच्च कैनौकौ-
 २ देशमाभिर्न पीतमावाच तमादश्च प्रतस्मिन्ने । कुपदीपे वाक्-

इष्टिगोचरीभूते तं सद्यदिशि विहाय सुरियासुहिष्य गत्वा शोर
उपतस्थिमहे । यतस्तत्रैव पोताद् भाण्डनिःसारणं कर्त्तव्यमासीत् १
वयश्च तत्र शिष्यान्नुद्यन्वाय सप्तदिनान्यतिष्ठाम । त आत्मनः ४
आवेशात् पौलस्तमवदन् यत् तेन यिरूशालेभं न गन्तव्यं । तेषु ५
दिनेषु श्रेष्ठं यावदस्माभि र्यापितेषु यदा वयं नगराभिर्गन्तव्यं प्राति-
ष्ठामहि तदा भार्याभि र्वास्तकैश्च परिवृतास्ते सर्वेऽस्माभिः साङ्गं
नगरस्य बहिःप्रान्तं यावदगच्छन् तत्र समुद्रतटे च सर्वे वयं जानूनि
पातयित्वा प्रार्थयामहि । अनन्तरं परस्परमभिवाद्य वयं पोतमाह- ९
रहिम् ते च प्रत्येकं स्नानं प्रत्याववृत्तिरे ।

शौराद् वयं समुद्रयात्रां समाप्य तस्मिन्मायावुपतस्थिमहे शिष्या- ४
नभिवाद्य च दिनमेकं तेषां सन्निधाववातिष्ठामहि । अपरेद्युश्च ५
पौलस्तमस्त्रिजस्र वयं प्रस्थाय कैमरियायासुपतस्थिमहे ; सप्तानां
श्रेष्ठां गणितस्य सुसंवाद्घोषकस्य फिलिपस्य गृहं प्रविश्य च तस्य
सन्निधाववातिष्ठामहि । तस्य चतस्रोऽनूदा भाववादिन्यो दक्षितर ८
आसन् । अस्मासु तत्र बह्वतराणि दिनान्यवतिष्ठमानेषु यिह्ददि- १०
थात आगावनामैको भाववाद्युपतस्थे । सोऽस्मात्समीपमागत्य पौलस्य ११
कटिबन्धनं गृहीत्वा स्नहस्तौ स्नस्पर्णौ च बद्धाब्रवीत्, पवित्र
आत्मेदं वक्ति, इदं यस्य कटिबन्धनं, तं नरं यिरूशालेमे यिह्ददिन
इत्थं बद्धा परजातीयानां हस्तेषु समर्पयिष्यन्तीति । तच्छ्रुत्वास्मा- १२
भिस्तत्रत्येभ्यः स सविनयमूचे, भवता यिरूशालेभं मा गम्यतामिति ।
पौलस्तस्मान् प्रतिवभाषे, क्रन्दन्तो मम हृदयं सम्पौडयन्तस्य किं १३
कुदय ? प्रभो यौशो गांसो निमित्तं यिरूशालेमे न केवलं बद्धो
भवितुमुद्यतोऽहं मर्त्तुमप्युद्यतोऽस्मि । इत्थं तस्मिन्मायाकं याचनाया- १४
मसक्यते सति वयं निवृत्त्यावादिष्य, प्रभोरिच्छा भवन्ति ।

पौलस्त्य विद्वद्वालेने मृदुसावद्वत्त्वम् ।

- १५ तेभ्यो दिनेभ्यः, परं वयं पाथेयद्रव्याद्यादाय विद्वद्वालेम-
 १६ गमाम । कैसरिघातोऽपि केचिच्छिष्या अस्माभिः सार्द्धमगमन्
 यस्य गृहे शास्त्राभिरतिथिभिर्भूतित्वं तस्य कुप्रीयवासीनेतिनामः
 प्राचीनस्य शिष्यस्य गृहमस्माननेषु ।
- १७ विद्वद्वालेम उपस्थिता वयं भ्रातृभिः सानन्दमनुगृहीताः ।
 १८ अपरेषुः पौलोऽस्मान् सङ्गिनः कृत्वा याकोबस्य गृहं प्रविवेश ।
 १९ प्राचीनाश्च सर्वे तत्रोपतस्थिरे । स तानभिवाद्य तस्य परिचर्यया
 परजातीनां मध्य ईश्वरेण यद् यत् साधितं तत्तत् सविशेषं तेभ्यः
 २० कथयामास । ते च श्रुत्वेश्वरमस्तुवन्, पौलस्त्रावदन् त्वं पश्यसि,
 भ्रातः, कथयुतानि विद्वद्दिनो विश्वासिनो जाताः, ते च सर्वे
 २१ व्यवस्थायाः पञ्च उद्योगिनः । त्वामधि च ते सयत्नमिदमुक्ता यत्
 त्वं परजातिषु वासकारिणः सर्वान् विद्वद्दिनो मोक्षितोऽपक्रमणं
 शिष्ययन् शिष्टानां लक्ष्मणेदोऽकर्त्तव्यो रीतयस्य नापरितत्या युष्मा-
 २२ भिरिति वदसि । अतः किं कर्त्तव्यं ? जननिवहेनावशं मिलितव्यं,
 २३ अतस्त्वदागमनसंवादस्तैः श्रोयते । अतो वयं तुभ्यं यत् कथया-
 मस्तत् कर्त्तुमर्हसि । व्रतेन बद्धा अस्माकं सत्तारः पुरुषा विद्यन्ते ।
 २४ त्वं तानादाय तैः सार्द्धं स्वं पुनौष्य ते च यथा शिरोमुण्डनं कर्त्तुं
 शक्रयुस्तथा तेषां निमित्तमर्थव्ययं कुरु, तथा कृते सर्वे शास्त्रान्ति
 यत् त्वामधि ते यदुक्तास्तदतथ्यमपि तु त्वमपि व्यवस्थापासन-
 २५ माचरसीति । कृतविश्वासानां परजातीयानां हि वयं पचेणास्माक-
 मिमां मतिं ज्ञापितवन्तो यदेतेषामन्यत् किमपि तैर्न रक्षणीयं
 केवलं देवमूर्त्तीनां प्रसादः शोणितं बद्धश्वासजीविनां मांसं व्यभि-
 २६ चारयेतानि तैः परिहर्त्तव्यानि । तदा पौलस्त्रान् नरानादाय

परदिने तैः श्राद्धं स्नं पवित्रा धर्मधाम प्रविश्य तेषां निमित्तमे-
कैकग्र उपहारानयनं यावद् व्यापचित्त्यानां पावनस्य दिनानां
पूर्णां सङ्ख्यां ज्ञापयामास ।

तेषु सप्तसु दिनेषु प्रायेण समाप्तेषु आग्निचादेशीया चिह्नदिनो १०
धर्मधाणि तं दृष्ट्वा प्रायेण कृत्स्नं जननिवहं व्याकुलीचक्रुस्तस्मिन्
इत्यार्पणं कृतोच्चैःस्वरेणावादिषुस, भो इत्याद्येलौचनराः साहाय्यं १८
कुरुत । अयं स मनुष्यो यः सर्वं सर्वेभ्यो ऽस्मदीयजाते र्ववस्थायाः
स्नानस्येतस्य च विद्वद्वां शिवां ददाति । अपि च स धूनानीच-
नरानपि धर्मधाणोऽभ्यन्तरमानोयेदं पवित्रं स्नानमपविचोक्तवा-
मिति । वस्तुतस्तत्पूर्वं ते नगरे तस्य सप्त इक्षिवीथं चक्रिम् दृष्ट- १८
वन्तः स पौत्रेण धर्मधाणोऽभ्यन्तरं गीत इत्यनुमितवन्तस्य । अम- १०
न्तरं कृत्स्नं नगरं चुचुभे जननिवहास्य मिश्रितं दधातुः । पौत्रं
सङ्गृह्य कर्षणो धर्मधाणो बहिर् नन्यस्य । तदीयगोपुराणि च
तत्क्षणं बह्वानि । इत्थं तेषु तं हन्तुं यतमानेषु सैन्यदक्षाध्यवस्य ११
सहस्रपतेः समीपं संवादोऽयमुपतस्थे यत् कृत्स्नं चिरुशालेमं
प्रचुम्बमिति । ततः स दूर्णं योद्धृन् शतपतौस सङ्गिनः कृत्वा तेषां १२
विचक्रुं दधाव । सहस्रपतिं योद्धृस्य दृष्ट्वा ते पौत्रं ताडयितुं
निवृत्ताः । सहस्रपतिस्तदा निकटं गत्वा तं सङ्गृह्य प्रहृष्टादवेन १३
तस्य बन्धनमादिदेश । न च कः किं कृतवांसेत्यपृच्छत् । तदां १०
जननिवहस्य मध्य एक एकमन्त्रे चान्यद् वच उदैरचन् । कोला-
हलात् निश्चितं किमप्यवगन्तुमशक्तः सन् स सज्जिवेशं तस्यापमचन-
मादिदेश । यदा तु स सोपान उपातिष्ठत तदा जननिवहस्योप- १४
तातो योद्धृमिहंश्च वचनमावध्यकमभूत् । यतो जननिवहोऽनुव्रज- १५
ण्येःस्वरेणान्वीत्, अयं व्यापाद्यतामिति ।

- १० सन्निवेशस्याभ्यन्तरं नाधिक्यमापद्यतु पौष्टः सहस्रपतिं यमस्य,
भवन्तं किञ्चन वक्तुं किमनुज्ञायते ? सोऽप्रवीत्, बुनानौयभावां
१० किं जानासि ? तर्हि नासि त्वं स मिच्छीयन्तरो यः कियत्काष्ठात्
पूर्वं विज्ञवं कृत्वा घातकानां चतुःसहस्राणि पुरुषान् अङ्गुलभूमिं
१८ नीतवान् ? पौष्टः प्रतिबभाषे, अहं तार्षे जातो विह्वदी, किञ्चि-
किद्यासास्त्रस्यैव प्रविष्टस्य नगरस्य पौरोऽहं, जननिवहमाभाषितु-
१० मिच्छन् भवन्तं तदनुमतिं प्रार्थयें । दक्षायाश्च तेनानुमत्यां पौष्टः
सोपाने तिष्ठन् जननिवहस्य मौनार्थं हस्तं चाक्षयामास । तदा
महती निःशब्दता सञ्जाता ।

पौष्टस्य निवेदनम् ।

- २२१ अगन्तरं स इन्नोभाषया प्रोक्षेरिदं कथयामास, भो धातरः
१ पितरस्य, मयेदानीं स्वपथे, यद् वक्तव्यं भवन्तीत्युक्तुमर्हन्ति । तदा
स इन्नोभाषयास्नानाक्षपतीति श्रुत्वा तेऽधिकतरं मौनभावमात्मसुः ।
१ स च जगाद, अहं विह्वदी नरः, किञ्चिकिद्यास्ये तार्षे जातोऽपि
त्वस्मिन् नगरे गमस्तीयेत्यस्य चरणतले पोषितः पैतृकव्यवस्थायाः
सूक्ष्मनिचयानुरूपं शिचित्तस्य भूत्वा सर्व्वं धूयमस्य यथा स तथै-
४ वेश्वरस्य निमित्तमुद्योग्यासं । एतद्वृत्तमार्गावच्छम्बिनोऽहं मृत्तुं याव-
५ दुपाद्रवं पुरुषान् योषितस्य वद्धा कारासु समर्पयस्य । अत्र मम
साक्षी महायाजकः कृत्स्नः प्राचीनवर्गस्य । तेभ्य एवाहं धातृन् प्रति
पथिकां मृहीवैकदा दक्षेऽशकमगच्छं । तत्र येऽविद्यन्त तान् वद्धा
१ दक्षनार्थं विह्वद्वीक्षेनं नेयामीति मम मनस्यभासीत् । यदा तु
मार्गेण गच्छन् दक्षेऽशकस्य सन्निधानुपातिष्ठे, तदा मध्याह्नकाखे
सहसा गगनाद्वतरमाणा महती दीप्तिर्नैपद्रितो व्यस्योतिष्ठ ।

अहञ्च भूमौ पतित्वा मामाक्षपन्तीमिमां वाष्पीमश्रौषं, शौख शौख ०
 किमर्थं मामुपद्रवस्येति । तदाहं प्रत्यवदं को भवान्, प्रभो ? स ८
 मामवादीत्, त्वं यमुपद्रवसि, स नाशरतीथो यीशुरहमिति । मम
 अहञ्चरा अपि तां दौष्टिं दृष्टवन्तो भययस्ता जातास्तु, मामाक्षापतो
 वाष्पीन् तु ते न श्रुतवन्तः । अहं पुनरवोचं, किं कर्त्तव्यं मया, प्रभो ? १०
 स अगाद, उत्थाय दक्षेष्टकं याहि, तव कर्त्तव्यं यद्यन्निरूपितं तत्
 सर्वं तत्रैव तुभ्यं कथयिष्ये । अगन्तरं तस्या दौष्टिः प्रतापतो हीन- ११
 दृष्टिः सञ्जहं खलुङ्गिभि र्धृतहस्तो दक्षेष्टकं प्राविशं । ततः परं १२
 तस्मिन्वाशिषु धर्म्मेषु चिह्नदिषु सुखातो व्यवस्थानुरूपं भक्तोऽननिय- १३
 नामैको नरो ममान्तिकमागत्य मामुपस्थाय च मामब्रवीत्, भ्रातः
 शौख, दृष्टिं खमस्व । तदृष्टे चाहं तं प्रति दृक्पातमकार्षं । स च १४
 मामवादीत्, अस्मात्पूर्वपुरवाणामीश्वरस्तस्मैच्छाया ज्ञानार्थं तस्य धर्म्म-
 वतो दर्शनसाभार्थं तदीयस्तुखाद् वाष्ठाः अवधारयस्व तां नियुक्तवान् ।
 यतस्त्वं यद्यद् दृष्टवान् श्रुतवांस तस्मिन् सर्वस्मिन् सर्वमनुव्याप्तां १५
 समीपं तस्य साक्षी भविष्यसि । इदानीञ्च किमर्थं विलम्बसे ? उत्थाय १६
 तस्य नामाङ्ग्य स्थापनं गृहाण स्थापानि प्रक्षालय च । ततः परं १७
 चिह्नशालेने प्रत्यावृत्तोऽहं यदा धर्म्मधात्रि प्रार्थये तदा मूर्च्छापन्नो
 भूत्वा तमदर्शं, स मामवादीत्, त्वरामास्थाय शौघं चिह्नशालेमात् १८
 प्रतिष्ठस्व, यतो मामधि तव साक्ष्यं तै र्न याहीष्यते । अहन्त्ववोचं, १९
 प्रभो, ते जानन्ति, यदहं त्वयि विश्वासिणो मनुष्यान् काराणां २०
 समार्पयं समाजगृहेषु प्राहारयञ्च, यदा च तव साक्षिणः क्षिप्तानस्य
 शोषितमसिच्यत तदाहं पार्श्वे तिष्ठन्तस्य वधमन्वमोदे तदधकारिणां
 वाषांश्वरचक्षेति । स तु मामवादीत्, याहि, यतोऽहं त्वां दूरं २१
 परजातीनां समीपं प्रवेक्षामीति ।

पौलस्त्य विषयं ज्ञाकानां कथनं कथया तं तादृशितुं सेनापतेरिदम् ।

- १२ एतद्वचो यावत् तस्य कथां श्रुत्वा ते प्रोक्षैरिदमुदैरयन्, एवं-
 १३ विधोऽथौ पृथिवीतो गिराक्रियतां, न युक्तं तस्य जीवनं । तेषु तु
 १४ विक्रोशस्तु वस्त्राणि त्यजत्स्वाकाशं प्रति धूषितं चिपस्तु च सहस्रपति-
 स्तस्य विरुद्धं तेषां कोलाहलस्य कारणमवगन्तुमिच्छन् सन्निवेशस्था-
 भन्तरं तस्यापनयनमादिश्य कशाघातेन तस्य परीक्षस्तथापचा-
 १५ मास । यदा त स चर्चकशानां निमित्तमातन्व्यत तदा पौलः पार्श्वं
 तिष्ठन्तं शतपतिं पप्रच्छ, रोमीयस्यायवानिर्णीतदोषस्य नरस्य
 १६ कशाघातः किं विधेयो युष्माकं ? तच्छ्रुत्वा स शतपतिर्गत्वा सहस्र-
 पतिमब्रवीत्, भवान् यत् कर्तुमुद्यतस्तत्र सतर्को भवतु, यतः स
 १७ मनुष्यो रोमीयः । तदा सहस्रपतिः समीपमागत्य तं जगाद, ब्रूहि
 मां, त्वं रोमीयो न वेति ? सोऽवाहौत्, रोमीयोऽस्मि, सहस्रपतिः
 १८ पुनरवोचत्, महता मूख्येनाहं तं पौरत्वाधिकारं क्रीतवान् । मौल्यो
 १९ जगाद, अहं जन्मनैव तं लब्धवान् । ततस्तं परीक्षितुमुद्यता नरा-
 स्तत्क्षणं तस्मादपचक्रमुः । स च रोमीय इत्यवगत्य सहस्रपति र्यत्
 तं बद्ध्वांस्तत्कारणादभैषीत् ।

- २० अपरेद्यु यिह्मदिभिस्तस्य किमभियुज्यते यथातथ्यं तज्ज्ञातु-
 मिच्छन् सहस्रपतिस्तस्य बन्धनानि मोचयामास, मुख्ययाजकानां
 कृत्स्नायाः सभायाश्चागमनमादिदेश च । अनन्तरं पौलं नीत्वा तेषां
 समक्षं स्थापयामास ।

२३१ तदा पौलः स्त्रिरदृष्ट्या मश्यासभामालोक्य जगाद, भो
 आतरः, सर्वथोक्तमेव संवेदेनाहमद्य यावद् ईश्वरभक्तिमाचरितवान् ।

- २ अथ महायाज्ञकोऽननियस्तस्यधिधौ तिष्ठतो जनांसदीयशुखस्य
 २ ताडनमाज्ञापयामास । तदा पौलस्तमाह, भो सुधाधवलित कुण्ड,

ईश्वरस्यां ताडयिष्यति, व्यवहारसुखारेण मम विचारं कर्म्मसुपविष्टो
यत्नं स त्वं व्यवस्थां लब्धयन् मम ताडनमाप्तापयसि । पार्श्वे तिष्ठन्नो १
नरा अवदन्, त्वं किमीश्वरस्य महावाजकं धिक्करोषि ? पौलःोऽवा- १
दौत्, भ्रातरः स महावाजक इति नाजानं । लिखितं क्षति,
खीयजाते सुखं मा ग्रपस्वेति । सभास्थानमेकतरोऽंशः सङ्कृतिनाम् १
अन्यतरस्य फरीग्रिनामिति ज्ञात्वा पौलः सभावासुषैःक्षरेण व्याज-
हार, भ्रातरः, फरीग्रहं फरीग्रिसुतस्य, मृतानां प्रत्याग्रां पुनश्चत्यान- ०
क्षाधि मम विचारो भवतीति । तेनैवं कथिते फरीग्रिनां सङ्कृति-
नाञ्च विषंवादः सभाया भेदस्य सञ्जातौ । सङ्कृतिनो हि वदन्ति २
पुनश्चत्यानं नास्ति स्वर्गीयदूत आत्मापि वा नास्ति । फरीग्रिस्त्वभवं
खीकुर्वन्ति । इत्थं महति कोलाहले जाते फरीग्रिनां स्वरपाः ८
शास्त्राध्यापका उत्थाय वाग्युद्धं कुर्वन्तोऽवदन्, अस्मि नरस्य कोऽपि
होषोऽस्माभि न दृश्यते, किंस्मिन् कोऽप्यात्मा स्वर्गीयदूतोऽनेन
सम्भाषितवान्, ईश्वरेण सहास्माभिः किं योद्धव्यमिति । अगन्तरं १०
घोरे विषंवाद उत्पन्ने पौलसैः परिकर्षद्विर्दिधा कारिष्यत इति
प्रक्षिप्त्वा सहस्रपति, सैन्यं तच्च गमनं तेषां मध्यात् तस्य सङ्ग्रहणं
सचिवेशाभ्यन्तरमपनयन्नापयामास । परनिशार्थां प्रभुस्तसुपस्थाप ११
जगाद्, आस्यसिद्धि, पौल, यतो मत्पक्षे तच्चा यथा विदुःशस्त्रेणे
वाच्यमदासि तच्चा रोमायामपि दातव्यम् ।

पुनर्दिवसे जाते विह्वलिनां केचिदेकमन्त्रणा भूत्वा ग्रपयेनेदं १२
प्रत्यत्रौषु, पौलं न हत्वास्माभिः खाद्यं पेयं वा किमपि न भोक्ष्यते ।
अलार्चिस्तोऽधिका नराः पक्षमिमं कृतवन्तः । ते च सुखवाजकानां १२
प्राचीनानाञ्च समीपं गत्वा तानवदन् चोत्प्रपद्येन स्नानं कृत्वास्माभि- १३
रिदं प्रत्यभावि, नतः पौलं न हत्वास्माभिः किमपि नास्मादिष्यते ।

१५. अत इदानीं महासभायाः सञ्चिता यूथं सवस्त्रपतिमिदं वाचध्वं, यत्
पौलस्त्य कथां सूक्ष्मतरमनुसन्धानमुच्छ्रितां युष्माकं समीपं सस्त्रपु-
ष्पापधितुं सोऽर्हति, वयस्य तस्योपस्थितेः प्राक् तं हन्तुमुद्यताः ।
- १६ तस्य कुसङ्कल्पस्य कथा तु पौलस्त्य भगिनीसुतेनाग्रावि, स च
१७ गत्वा सन्निवेशं प्रविश्य पौलं तां ज्ञापयामास । पौलस्त्यदा श्रतपती-
नामेकमाह्वय जगाद, भवान् युवानमिमं सवस्त्रपतेः समीपं नेतु-
मर्हति, यतोऽनेन तस्यै किञ्चित् कथयितव्यं । अतः स तमादाय
सवस्त्रपतेः समीपं नीत्वान्वीत्, वन्दिः पौलो माम् आह्वय प्रार्थ-
यत, यद् भवतः समीपं युवानमिममानयामि, यतो भवतोऽस्य
१८ किञ्चित् कथयितव्यं । तदा सवस्त्रपतिस्तस्य हस्तं धृत्वा निवृत्तं स्नानं
१९ गत्वा तं पप्रच्छ, मय्यं किं कथयितव्यं त्वया ? सोऽब्रवीत्, पौलसमि-
ह सूक्ष्मतरमनुसन्धानं कर्तव्यमिति कलमास्त्याय चिह्नदिभिर्मिदं निर-
वाचि, यत् सस्त्रेणां सभां पौलस्त्यानयनं तेऽभवन्तं प्रार्थयिष्यन्ते ।
२० नार्हति तु भवांस्त्रेणां यास्मां गच्छीतुं । यतस्त्रेणां चत्वारिंशतोऽधिका
नराः कुसङ्कल्पं साधयितुं यतन्ते, तं न हत्वा ते स्त्रायं प्रेषं वा
किमपि न भोक्ष्यन्त इति प्रतिश्रुत्य श्रपयं क्षतवन्तस्य, इदानीमेव
२१ सञ्चिताः सन्तो भवतस्तमङ्गीकारं प्रतीक्षन्ते च । तदा सवस्त्रपतिस्तं
युवानं विच्छिन्नं आदिदेश, त्वं मामिदं ज्ञापितवांस्तत् कमपि मा
२२ वद । अनन्तरं स श्रतपतीनां द्वौ नरावाह्वय, युवां कैसरिणां चावद्
गमनार्थं द्वे श्रते योद्धृन् सप्तत्यश्वारोहिनस्य द्वे श्रतेऽनुचरांस्य
२३ चामिन्याः प्रथमचामस्य श्रेष्ठे सज्जयन्तं, तैश्च वाहनान्ययुपस्थापयि-
२४ तव्यानि, तदारोहितः पौलस्त्य निर्भिन्नं देशाध्यक्षस्य फौलस्यस्य समीपं
२५ नेतव्य इति । स एतत्कथाकुन्वसितां पञ्चकामपि स्त्रिलेख, महा-
महिमनीयुक्ताय देशाध्यक्षाय फौलसियाय कौटिल्यचिन्तय नमस्तकारः ।

विहृदिभिः सङ्गृहीतं तूष्णं घानिष्यमाकृष्टेनं नरमहं ससैन्यं उपस्थाप १०
 रोमीषोऽयमित्यवगतोद्भूतवान् । तैस्तस्य विरुद्धोऽभिषोगो यत् १०
 क्रियते तस्य कारणं जिज्ञासुषाहं तेषां समीपं तं गीतवान् । तदा १२
 मयाज्ञाधि यत् तेषां व्यवस्थायाः कांश्चन प्रश्नानधि तस्य विरुद्धो-
 ऽभिषोगः क्रियते, मरणार्हः शृङ्खलार्हो वा दोषस्तु तस्मिन्नारोप्यते ।
 अगन्तरं तस्य विरुद्धं विहृदिभिः कुमन्मणा कारिष्यत इति संवादं १०
 प्राप्याहं तत्क्षणं भवतः समीपं तं प्राहिण्वं तदभियोगिनश्चादिशं यद्
 भवतः सम्मुखं तद्विरुद्धं तै कथयितव्यं । भवतः कुशलं भूयात् ।

अगन्तरं सैनिकनरा यथादिष्टास्तथा पौलमादाय तस्यां रजन्याम् ११
 अग्निपात्रो नित्यः । प्रातश्च सन्निवेशं प्रत्यार्त्तमाना इत्याकृष्टांसेन १२
 साङ्गे गमनमनुयच्छिरे । ते च कैसरियां मला देशाध्यक्षाय पत्रिकां १३
 दत्त्वा पौलमपि तस्य समक्षमुपस्थापयामासु । तां पठित्वा देशाध्यक्षः १४
 पप्रच्छ, स कस्य प्रदेशस्य नरः । स यत् किलिकियायां जात इत्यव-
 गत्य च स तमाह, तदभियोगिष्यप्यागतेष्वहं तव कथां सत्यत्वं १५
 श्रोष्यामि । इत्युक्त्वा स हेरोदस्य इत्यर्थे तस्य रक्षणमादिदेश ।

देशाध्यक्षमत्तं पौलस्य विचारः ।

पञ्चदिनेभ्यः परं महायाजकोऽननियः प्राचौनवर्गं तर्तुल्लना- २४१
 मानं कश्चन वक्त्ररश्च सङ्गिनः कृत्वा कैसरियां जगाम, ते च
 देशाध्यक्षस्य समीपं पौलस्य विरुद्धमभिषोगमावेदयामासुः । तदा १
 तस्मिन्नाहूते तर्तुल्ल इत्यमभिषोगुमारोभे, भो महामहिम पौलिच,
 भवतो, यत्नेनास्माकं बहुकुशलं जातं, भवतः परिणामदर्शितया
 सर्वथा सर्वत्र चास्या जातेरुन्नतिः साध्यते च, तद् वयं सम्पूर्ण- २
 कृतज्ञतया स्वीकुर्मः । कथाधिक्येन तु भवन्तं बाधितुमनिच्छुः ४
 सजहं प्रार्थये, भवान् स्वीयज्ञान्यास्माकं स्वल्पकथा आकर्षयतां ।

- १ कृततो नरोऽयं मारीकस्वरूपो भूमिस्थसखेषु सर्व्यधिहृदिषु विरोधो-
 २ त्पादको नासरतीयस्य वैधर्म्यपक्षस्थापणी चेत्तस्माभिरनुभूतं, स
 ३ च धर्मधामोऽप्यपवित्रीकर्तुमुपपन्नमे, ततो वयं तं सङ्गृह्यामदीय-
 ४ व्यवस्थानुसारेण तस्य विचारं कर्तुमुद्यता अभवाम, सहस्रपति
 ५ संघियस्त्रपथ्याय महाबलेनास्मत्करेभ्यस्तमपनीय तदभियोगिनो
 ६ भवतः समक्षमागमनमादिदेश । अस्माभिसस्य यदभियुज्यते, भवान्
 ७ परीक्षां कुर्वन्सखैव प्रमाणात् तत् सर्वमवगन्तुं शक्यतीति । चिह्न-
 ८ दिनोऽपि खौल्यत्वावदन्, प्रमाणमिदं यथार्थमिति ।
- १० अनन्तरं देशाध्यक्ष इङ्गितेन पौसाय कथनस्थानुमतिं दत्तवति
 ११ स प्रतिवभाषे, भवान् आबहुवसरेभ्योऽस्या जातेः प्रास्तासौति
 १२ विश्वायाहं सुमनाः सन् मदर्थं प्रतिभाषे । केवलं द्वादशदिनेभ्यः
 १३ पूर्वमहं चिरुशालेम ईश्वरसुपाश्विभ्यन् तत्र गतवानिदं भवतावगन्तुं
 १४ शक्यते । इमे च न धर्मधात्रि न समाजगृहे न नगरे वा मां
 १५ केनचित् सन्धाषमाणं जनान् सङ्गृहीकुर्वन्तं वा दृष्टवन्त इदानीञ्च
 १६ मयि यान् दोषान् आरोपयन्ति तेषां प्रमाणं दातुं न शक्नुवन्ति ।
 १७ भवतः समौपम्वहमिदं स्वीकरोमि यदिमे यं वैधर्म्यमार्गं वदन्ति
 १८ तं मार्गमवस्रम्याहमित्यं पैटकमीश्वरमाराधयामि, वस्तुतो व्यवस्थार्थां
 १९ भाववादिनां ग्रन्थे च यद्यस्तिखितमस्ति तस्मिन् सर्वस्मिन् विश्वसामि,
 २० धार्मिकाणामधार्मिकाणाञ्च पुनस्त्यानं भविष्यतीति यां प्रत्या-
 २१ ग्रामिणेऽपि प्रतीचन्तेऽहमपीश्वरसुद्दिश्य तां धारयामि च । अत्र
 २२ पाहमीश्वरं प्रति मनुष्यांश्च प्रति निरन्तरम् अवाधं संबेदं रक्षितं
 २३ यते । बहुवर्षान्ते स्त्रजातये दानानि नैवेद्यानि च चिकीर्षुरहम्
 २४ उपतिष्ठे । अत्रावसरेऽहं धर्मधात्रि पावितो न तु जन्मनिवहेष
 २५ कोसाहलेन वा संहितो बृहः, नैवेतैरपि त्राग्निवाप्रदेशौघैः कैश्चिद्

चिह्नदिभिः । भवतः समर्थं तैरेवोपस्थापयामिधोक्त्यमासीत्, अदि १८
मया तेषां किमप्यपराद्धं । नोचेदिम एव वदन्तु, महासभायाः १०
समर्थं यदाहमितिष्ठं तदा मम किमपि दुष्कृतं निरुपाधि न वेति ।
मन्ये केवलमिदमेकं वचो यत् तेषां मध्ये तिष्ठता मयोदीरितं, ११
यथा, स्तूतानां पुनस्त्यानमध्यस्य दुष्प्राप्तिर्मेम विचारो क्लियत इति ।

पौलिस्त्यं धर्ममार्गमधि सूक्ष्मतरमभिज्ञ आसीत्, अतस्तत्पुत्रा १२
स तान् विस्मयमवस्थानप्रवदादौत्, स हस्तपति कुंविधो यदाया-
च्छति, तदाहं युष्मत्कर्षां सम्मग्नवगमिष्यामीति । अतपतिस्तु स १३
पौलस्त्य रचयामादिश्याम्वीत्. स क्षेत्ररहितसिष्ठतु, आत्मीयानां
केनापि तस्य परिचर्या तत्समीपं गमनं वा त्वं मागिवारयेरिति ।

कतिपयदिनेभ्यः परं पौलिस्त्यः स्वभार्यया चिह्नदिन्या द्रुषि- १४
क्या सहित उपस्थाय पौलस्त्याह्वय तस्य सुखात् स्त्रीष्टे विषयमस्य
कथामब्रवीत् । तदा न्यायपरतायाः परिमितभोगस्य भावि- १५
विचारस्य च कथायां पौलेन कथ्यमानायां पौलिस्त्यो भयपक्षः
सम प्रतिबभाषे, इदानीं याहि, उपयुक्तं समर्थं सन्धातुं तामा-
ज्ञास्यामि । एतदतिरिक्तं तत्स्थेयमात्रापि समजायत, यन्मुक्तिं सिद्धुना १६
पौलेन तस्यै मुद्रा दायिष्यन्ते । ततो हेतोस्तु स पुनः पुनस्तमा-
ह्वय तेन समभाषत । अतिवाहिते तु वर्षद्वये पकिंयः पौष्टः १७
पौलिस्त्योत्तराधिकारित्वे नियुयुजे । तदा पौलिस्त्यो चिह्नदिनः
प्रसादयितुमिच्छुः पौलं बद्धं विहाय प्रतस्थे ।

अनन्तरं पौष्टः शासनीयप्रदेशमागत्य दिनत्रयात् परं २५ १
केसरिर्वातो विह्वलाग्नेमं जगाम । तदा महायाजको चिह्नदिनां २
मुख्यगरास्य तस्य समीपं पौलस्त्य विह्वलमावेदनमकार्षुस्त्वं विपक्षं
वरं प्रार्थयमानश्चेद् यथाचिरे यत् स तं विह्वलाग्नेममनामयेत् । ३

- अनेन ते पथिमध्ये तस्य इत्यर्थे तद्विरुद्धां कुमन्मणामपिकिर्षन् ।
 ४ फौष्टसु प्रतिवभाषे, पौलः कैसरियाणां बद्धो रक्ष्यते, अहमपि
 ५ सत्वरं प्रस्थातुमिच्छामि, अतो युष्माकं मध्ये ये शक्तिमन्तस्ते मया
 साद्धं तच्च गच्छन्तु, यदि च तस्य नरस्य कोऽपि दोषो विद्यते, तर्हि
 ६ तस्याभियोगं कुर्वन्तु । ततः परं स तेषां समीपमष्टाभ्यो दशभ्यो
 वा दिनेभ्योऽनधिकं काष्ठं आपयित्वा कैसरियां जगाम, परदिने च
 ७ विचारासन उपविश्य पौलस्यानयनमादिदेश । तस्मिन्नुपस्थिते
 यिरूशालेमत आगता यिहूदिनः परितस्तिष्ठन्तः पौले बहून्
 ८ गृहतरांसु दोषानारोपयामासुः सप्रमाणी कर्तुन्तु न श्रेकुः । स
 चात्मपक्षे प्रतिजगाद, न यिहूदिनां व्यवस्थाया विरुद्धं न धर्म-
 ९ धात्तो वा विरुद्धं न कैसरस्य वा किमप्यपराद्धं मया ॥ फौष्टसु
 यिहूदिनः प्रसन्नौकर्तुमिच्छुः प्रतिभाषमाणः पौलं पप्रच्छ, यिरू-
 शालेने मम समक्षं कथास्वेतासु तव विचारे यद् भवेत् तदर्थं त्वं
 १० किं तत् स्थानं गन्तुमिच्छसि । तदा पौलो जगाद, कैसरस्यैव
 विचारासनस्य समुखेऽहं तिष्ठामि, अत्र मम विचारेण भवितव्यं ।
 यिहूदिनां मया किमपि नापराद्ध, तद् भवतापि सम्यग् बुध्यते ।
 ११ यद्यहमपराधी, यदि वधाहं किमपि कृतवानस्मि तर्हि मर्तुं
 नानङ्गीकरोमि, एतैस्तु मम यदभियुज्यते तत् सर्वं यद्यतर्थं तर्हि
 कोऽप्येतेभ्य उपहारमिव मां प्रदातुं न शक्नोति । कैसरमहं पुन
 १२ विचारं प्रार्थये । तदा फौष्टो मन्त्रिभिः साद्धं सङ्गम्य प्रतिजगाद,
 कैसरस्तथा विचारं याचितः, कैसरस्य समीपं त्वं गमिष्यसि ।

आग्निपाराजस्य सन्निधौ पौलस्य आत्मपक्षसमर्थनम् ।

- ११ अनन्तरमतीतेषु कतिपयदिनेष्वापिपा राजा वर्षीकी च
 १२ फौष्टमभिवादितुं कैसरियामाजगत् । तथोक्तं दीर्घतरं काष्ठं

विश्वम्भमानयोः फौटो राजानं पौलस्त्य कथां ज्ञापयन्नब्रवीत्,
 क्षीर्षिषेण कारायां परित्यक्तो नर एको दिद्यते, मयि च यिह- १५
 ग्रास्तेम उपस्थिते यिह्मदिनां सुख्ययाजकाः प्राचीनास्तु तमधि
 मस्यमौपमावेदनं कृत्वा तस्य विहङ्गां दण्डाज्ञां याचितवन्तः ।
 अहन्तु तान् प्रत्युक्तवान्, कस्मिंश्चिन्नगुये यदि दोष आरोप्यते, १६
 तर्हि स यावद् दोषवक्तृन् साक्षात् दृष्ट्वाभियोगस्य स्वयङ्कार्थं सुयोगं
 न प्राप्नोति, तावद् विनाशार्थमुपहारस्तेव तस्य समर्पणं रोमौघाणा-
 मनुचितमिति । ततः परं तेषु मया सार्द्धमेतत् स्थानमागतेस्वहं १७
 कञ्चन विशम्भं न कृत्वा तत्परदिवसे विचारारम्भे उपविश्य तस्य
 नरस्थानयनमादिशं । तं परितिष्ठन्नास्तस्य दोषवक्तारस्तदा मदनु- १८
 मितं कमपिदोषमनारोप्य तस्य विहङ्गं स्त्रीयधर्मसम्बन्धीयेषु केषु- १९
 चिद् विवादिषु प्रवृत्तिरे, विग्रेषतो यौशुनामानमेकं मृतं नर-
 मधि, यस्य विषये पौलस्त्योऽवदत् स जीवतीति । एतेषां विचारे २०
 सन्दिग्धः सन्नहं तमप्राचं, कथास्तेतासु तव विचारो यिह्मग्रास्तेमे
 चद् भवेत् तदर्थं त्वं किं तत् स्थानं गन्तुमिच्छसीति । पौलस्त्य २१
 पुनर्विचारं याचिला राजाधिराजेन नीमांशार्थं कारायां रक्षितो
 भवितुं प्रार्थयाञ्चके, अतः कैसरस्य समीपं स यावन्न प्रहायिष्यते
 तावद्दहं तस्य रक्षणमादिशं । तदाधिपाः फौष्टमवादीत्, तस्य २२
 नरस्य सुखात् कथां श्रोतुं ममापि मनौषा सञ्जाता । स प्रत्यवा-
 दीत्, अस्तस्य कथा भवता अविद्यत ।

अतस्तत्परदिन आधिपा वर्षीकी च महासमारोहेण सहोप- २३
 स्थाय संहस्रपतिभिर्नगरस्य अष्टनरैश्च मिलित्वा सभामण्डपं
 प्रविशन्तुः । तदा फौष्टस्यादेशात् पौलस्त्य समानीते फौटो जगाद, २४
 भो राजन्नाधिपा, भो अस्माभिः सार्द्धमनोपहिता महेष्वाः, भवको

मनुष्यमिमं निरीक्षितुमर्हन्ति, यमधि धिरुग्रालेने ऽथ च धिक्क-
 दिनां सर्व्वे जना मत्समीपमावेदयित्वा प्रोक्षैः कथितवान्, इतः
 १५ परमनेन न जीवितव्यमिति । तेन तु त्रधाहं किमपि कर्म नाका-
 रीति मया बुद्धं, तेनाप्यधीश्वरो विचारं चाचितस्तस्मादहं तं
 १६ प्रेषयितुं मतिमकार्षं । पत्रेण तु प्रभुं तमधि यज्ज्ञापयिष्यामि
 तादृशं निश्चितं किमपि मम नास्ति, ततो हेतो भवतां समक्षं,
 विशेषतो भो राजन्नाग्निपा, भवतः समक्षं च मयानीतः, मन्वे
 १७ विचारे कृते लिखितव्यं किञ्चिद्व्याथा सस्यते । यतः शृङ्खलवद्धस्य
 मनुष्यस्य प्रेषणकाले तस्मिन्नारोपितानां दोषाणां सूचनाश्लिष्टमि
 र्मम युक्तिविरह्या प्रतिभाति ।

२६ १ अनन्तरमाग्निपाः पौलं जगाद, स्वपक्षं कथयन्मनोमतिस्तुभ्यं
 दौष्यते । तदा पौल्लो हस्तं प्रसाध्याभियोगस्वपक्षनार्थमकथयत् ।
 २ भो राजन्नाग्निपा धिक्कदिभि र्मम यद्यदभियुज्यते तत् सर्व्वमधि,
 भवतः समक्षमद्य मयात्मपक्षं कथयितव्यम्, अनेन स्वं धन्यं मन्वे,
 ३ विशेषतो भवान् धिक्कदिनामुचितेवाचारेषु विवादेषु चाभिज्ञस्त-
 ज्ञानामि । अतः प्रार्थये, भवान् सहिष्णुभावेन मम कथां श्रोतुं-
 ४ मर्हति । आदौ स्वजाते मध्ये धिरुग्रालेने मम वात्यकालमारभ्य
 ५ प्रदर्शितमाचारव्यवहारं सर्व्वधिक्कदिनो जानन्ति, प्रथमाकाम परिच-
 यप्राप्तत्वाच्च यदीच्छन्ति तर्हीदं साक्ष्यं दातुं शक्नुवन्ति, यदस्मदीय-
 धर्ममतस्य सूक्ष्मतमं पक्षमवलम्ब्याहं फरीशौ भूत्वा जीवनमथापयन्,
 ६ अस्मत्पूर्वपुत्रवान् प्रतीक्षरेण कृतमङ्गीकारमधि साद्य ममाच्च तिष्ठतो
 ७ विचारः क्रियते । तस्मैवाङ्गीकारस्य फलं प्राप्स्याम इत्याशयास्मदीय-
 दादश्वग्नानां साकल्यं दिवानिग्रमेकाग्रामाराधनां करोति । भो
 राजन्नाग्निपा, तस्या एवाश्रयाः कारणाद् धिक्कदिभि र्ममाभियोगः

क्रियते । ईश्वरेण कृताणामुत्थापनं भवतु किं विश्वासस्यायोग्यं =
 मन्यते ? भवतु, मया हि नासरतीययोर्गोर्नामो विद्वद्भ्यं बह्विधं ८
 प्रतिक्रियाचरणं कर्तव्यमिति निरुच्यते । अहं च विद्वद्भ्योऽस्मिन् तदेव १०
 कृतवान्, मुख्ययाजकेभ्योऽधिकारं लब्ध्वा पवित्राणां बहून् कारा-
 गृहेषु बहून्वांशेषां हत्याकाले स्वधर्मं ज्ञापितवांश्च । सर्वेषु ११
 समाजगृहेष्वहं भूयो भूयस्तेषां शासनं कुर्वन्तान् धर्मनिन्दामकारयं ।
 तेषु सातिशयमुत्पन्नो भूत्वा च विदेशीयनगराणि यावत्, तान-
 पीडयम् । इत्यनेकदा मुख्ययाजकेभ्योऽधिकारं प्रतिभूतश्च लब्ध्वाहं १२
 यदा दक्षेयकर्मणश्च तदा, भो राजन्, मार्गं मयाऽहं काले सूर्यस्य १३
 तेजसोऽपि प्रसरतरा दौष्टिः स्वर्गादवदत्त मम मदीयस्यैष्यिका-
 नाञ्च परितो विराजतीति मयादर्शितं, सर्वेष्वस्मात् भूमौ पतितेषु १४
 च मामात्मन्येका वाणी मयाश्रावि, सा वाणीब्रूयभाषया मां
 सम्बोधयन्त्यवब्रवीत्, श्रौतं श्रौतं किमर्थं मां पीडयसि ? कष्टकेषु १५
 पादाङ्गनं तव दुःसाध्यमिति, तदाहमवादिषं, को भवान् ? प्रभो ।
 स व्याजहार, अहं स योऽहं यस्मै पौडयते । तमुत्तिष्ठ स्वचर- १६
 ण्योरेव तिष्ठ च, यतस्तुभ्यमेतदर्थं दर्शनं दत्तवानस्मि, त्वं यद्यद्
 दृष्टवान् तेषु विषयेष्वहं तुभ्यं दर्शनं दास्यामि च, तच्च त्वां भूयं
 साक्षिणश्च कृत्वाधिकरिष्यामि । स्वजातीयेभ्यः परजातीयेभ्यश्च मनु- १७
 जेभ्यस्तद्वद्वृत्तां सन्नहमिदानीमेतदर्थं तेषां समीपं त्वां प्रक्षिणोमि
 च, यत् लथोद्वाटितेषु तेषां नेत्रेषु ते तिमिराद् दौष्टिं प्रति १८
 श्रैतानस्य कर्तृत्वाद्येष्टरं प्रति परावृत्त्य मां विश्वसनेन पापकर्म
 पवित्रीकृतानां मध्येऽधिकारस्थांश्च लप्स्यन् इति । अतो भो राज- १९
 जापिपा, अहं तस्य स्वर्गीयदर्शनस्याज्ञात्वात् नाभवम् अपि तु प्रथमं २०
 दक्षेयकर्मिवाशिषु ततः परं विद्वद्भ्योऽस्मिन् विद्वद्भ्योऽस्मिन् विद्वद्भ्योऽस्मिन्

- हृत्स्नं जनपदस्य यावत् परजातीनां मध्ये च मनुष्यानिदमज्ञापयं यत्
 तैरनुतापः कर्त्तव्य ईश्वरं प्रति मनांसि परावर्त्तयितव्यान्नुतापोपयु-
 २१ क्तानि कर्माणि च कर्त्तव्यानीति । एतत्कारणाद् धिक्कृदिनो धर्मधाणि
 २२ मां सङ्गृह्य व्यापादयितुम् उपचक्रमिरे । ईश्वरात्तु साहाय्यं प्राप्याहमद्य
 यावत् स्थिरः सन् क्षुद्रेभ्यो महद्भ्यश्च साध्यं ददामि, नान्यत् किमपि
 तु व्याहरन् केवलं भाववादिभिर्मांशना चोक्ता भाविकया इमा
 २३ वदामि, यत् स्त्रीष्टः दुःखभोगस्य भाजनं, यद् प्रथमः स ईश्वरस्य प्रजाये
 परजातिभ्यश्च मृतानां पुनरुत्थानेन दौमिः संवादं दातुं नियुक्त इति ।
 २४ पौलस्त्येन प्रतिवादं श्रुत्वा फौष्टः, प्रोक्षैरवादीत्, उन्मत्तोऽपि
 २५ पौल, बद्धविद्याभ्यासस्त्वाम् उन्मादं गततीति । स त्वाह, भो महा-
 महिम फौष्ट, नाहमुन्मत्तोऽपि तु सत्यस्य सुबोधस्य च कथा व्याह-
 २६ रामि । राजा हि सर्व्वमेतदभिजानाति तमेवोद्दिश्य चाहं निर्भय-
 तरं भाषे । यतो मन्ये, कथानामेतासां मध्ये'तस्याविदिता कापि
 २७ नास्ति, यतो नैव कोणे वृत्तमेतत् । भो राजन्नायिपा भवानं किं
 २८ भाववादिषु विश्वसिति ? जानेऽहं यद् भवान् विश्वसिति । अनेना-
 यिपाः पौलमाह, स्वल्पायासेन मां स्त्रीष्टीयानं भवितुं प्रवर्त्तयसि ।
 २९ पौलस्त्यु व्याजहार, ईश्वरमिदं प्रार्थये यत् स्वल्पेन वा महता वाया-
 सेन न केवलो भवान् अपि तु यावन्तोऽद्य मम कथां श्रुण्वन्ति ते
 सर्व्वे भवन्तोऽपि मनुष्या भवन्तु श्रुण्वन्तानीमान्यपरायेति ।
 ३० समाप्तायां तस्य कथायां देशाध्यक्षो राजा वर्षीकी च तैः
 ३१ सार्द्धमासीना नराश्च उन्मत्तुः स्थानान्तरं गत्वा च मिथः सम्भाष-
 माणा अवदन् । नरोऽयं वधार्हं बन्धनार्हं वा किमपि न करोति
 ३२ ख । आयिपाश्च फौष्टमाह, नरोऽयं चेत् कैसरं विचारं न प्रार्थ-
 यिष्यत तर्हीतः पूर्व्वमपि मोचनं प्राप्तुमशक्यत् ।

पोलस्य रोमे गमनसु सुसमाचारप्रचारकञ्च ।

यदा तु समुद्रमार्गेणास्माकमितालिथादेशसुद्दिश्य यात्रा ६७ ।
कर्त्तव्या प्रत्यभात् तदा पौलोऽन्ये केचिच्छृङ्खलवद्धा मनुष्याश्च राजा-
धिराजीयस्य सैन्यदलस्य यूलियमार्चि शतपतौ समर्पयाञ्चक्रिरे,
वयञ्चाग्रिथादेशस्थोपकूलस्य स्थानानि गमिष्यन्तमाद्रासुत्तीयं पोत- १
नेकमाहञ्च प्रतस्थिमहे । माकिदनियास्यथिषलनीकीनिवास्थारिष्टा-
र्खाऽप्यस्माभिः सार्द्धमाषीत् । परदिने भीदोन्मुपस्थायास्मासु दिक्क- २
मानेषु यूलियः पौलं प्रति शौजन्यं प्रदर्शयन् बन्धूनां समीपं तस्य
गमनं शुश्रूषासेवनञ्चानुयञ्जे । पुनस्ततः प्रस्थाप्य वधं वाटूनां प्राति- ३
कूच्यात् कुप्रदीपस्य नैकथेनागच्छाम । ततः परं किलिकियापा- ४
न्मुलियादेशयोः समीपस्थं समुद्रं तरित्वा लुकियादेशस्थां मुरा-
माजगाम । तत्र शतपतिरितालिथा गन्तुमुद्यतं सिकन्दरिथानगरो- ५
यमेकं पोतमासाद्यास्मांस्तमेवारोहयामाह ।

अनन्तरं बह्वदिवसान् शनैः शनैः गच्छन्तो महायासेन क्रीदस्य ७
समुखसुपातिष्ठामहि, तत्स्थानं गमनात् तु वायुना निवारिताः सन्तः
साल्मोनीनिकटस्थे क्रीतीद्वीपस्थोपकूल उपतिष्ठामहि । अनन्तरं ८
महायासेन तस्या साल्मोन्याः समीपेनाघसरं भूत्वा सुन्दरपोता-
श्रयनामकमेकं स्थानं प्राप्नुम । सासेयापुरी तस्य निकटस्था । इत्थं ९
महाविलम्बे जाते तदा साश्विनमासीयोपवासकालस्थातीतत्वात्
समुद्रयात्रायां समग्रहीभूतायां पौलस्तान् प्रवर्त्तयन्वादीत्, महेच्छाः १०
पश्यामि यत् समुद्रयात्रायां विपत्तिं महाचतिश्च सम्भविव्यति, न
केवलं भारस्य, पोतस्य च किञ्चिन्नम्राणानामपीति । शतपतिस्य ११
पौलस्य कथाभ्यः कर्णधारस्य पोतस्त्रामिनस्य कथास्तदधिकं व्यस्यत्
अपि च स पोताश्रयः श्रीतकालथापनेऽनुपयोग्यासीत्, ततो हेतो- १२

- रधिका नराः तस्मात् स्थानादपि प्रस्थातुं यदि शक्यं भवेत् तर्हि
 कैनिकं गत्वा तच्च ग्रीतकालं थापयितुं मतिमकार्षुः। तत् कैनिकं
 क्रीत्याः पोताश्रयः, सुखान् तस्य तोयं दक्षिणपश्चिमदिग्मुत्तर-
 १२ पश्चिमदिग्दक्ष प्रति विसौर्षं दृश्यते । अनन्तरं दक्षिणधमीरणे बह-
 माने ते स्नान् कृतार्थान् मत्वा पोतं मोक्षयित्वा क्रीत्याः समीपेना-
 १४ गच्छन् । अनधिककालान्तं परं तस्यास्तटेनावरोहमाणोरक्रुदोग्गनाजी
 १५ वात्योत्पेदे । तथाक्रान्तः पोतो वाथोरभिमुखः स्नातुं न शशाक, वयश्च
 १६ न प्रतिब्रूयावहामहे । ततः परं क्लौदानाशः चुद्रस्य दीपस्य निकटं
 १७ गत्वा महतायासेन पोतस्य चुद्रां गौकां यक्षीतमग्रकुम् । तान्
 पोतस्योपरि गृहीत्वा नाविका रज्ज्वादिभिर्हपायैः पोतस्याधोभागं
 दृढीकर्तुमयतन्त । अनन्तरं सूर्तिनान्नि सैकते बाधा सम्भविष्यतीति
 १८ भयात् ते पोतस्य कूपकमवरोह्यावहन्त । अनन्तरं वात्ययास्मास्नात्य-
 न्निकं क्षिप्रमानेषु ते परस्मिन् दिने कतिपयप्रव्याणि समुद्रे चिचिपु-
 १९ स्तृतीये दिने च स्नहस्तैः पोतस्य सज्जां निश्चिचिपुः । ततः परं किञ्चित्
 २० दिनानि यावत् न सूर्यस्य नक्षत्राणां वा प्रकाशे जाते महावात्या-
 याश्च प्रबलीभूतायां ततः प्रभृत्यस्माकं रक्षायाः समस्ताशपहारि^१ ।
 २१ तदा गुह्यतरेऽनाहारत्वे जाते पौष्णे जनानां मध्ये तिष्ठन्
 व्याजहार, महेष्ठाः, भवन्तो मम मन्त्रणां गृहीत्वा चेत् क्रीणीतो
 न प्रस्थाय विपत्तिक्षतीने न प्राप्यंस्तर्हि तद् युक्तमभविष्यत् ।
 २२ इदानीन्तु भवन्त आश्रयितुमर्हथ, यतो भवतां कस्यापि प्राप्ताणां
 २३ हानिर्न भविष्यति, केवलं पोतस्य । यतोऽहं यस्यास्मि यस्य सेवां
 करोमि च, तस्येश्वरस्यैको दूतो गतमिच्छायां मासुपस्थाय गदित-
 २४ वान्, मा भेषीः, पौल, यतः कैसरस्य समक्षं तथोपस्थातव्यं । पञ्च
 २५ च, पोतस्यास्तव सव्यं वज्रिण ईश्वरेण तुभ्यं दत्ताः । अतो महेष्ठा

आश्वसन्, यतोऽहमीश्वरे विश्वसिमि, यदहं यदुक्तस्तदेव सम्भविव्यति ।

अपि तस्माभिः कस्मिंश्चिद् द्वीपे पतितव्यमिति । १९

आद्रिद्याख्ये समुद्रे इतस्ततो वहमानानामस्माकं चतुर्दशायां २०
निशायासुपस्थितायां मध्यरात्रं पोतवाहकैरनुमीयत, यत् किमपि
स्थलं तेषां समीपवर्ति भवति । अतस्तोयं परिमाद्य विंशति व्यामासौ २१
निर्णीताः । किञ्चिद्दूरं गत्वा च पुनः परिमाद्य पञ्चदश व्यामा
निर्णीताः । अतः पाषाणमयेषु स्थानेषु पतनभयात् ते पोतस्य पञ्चा- २२
ङ्गागाच्चतुरः पोतभुजानवरौघं दिवसारम्भं प्रार्थयन्त । तदा पोत- २०
वाहेषु पोतात् पलायितुमिच्छातो मङ्गात् पोतभुजप्रसारणं कृत्वा
कृत्वा क्षुद्रां नौकां समुद्रेऽवरोहितवत्सु पौलः शतपतिं योद्धृष्या- २१
वादीत्, रमे चेत् पोते नावतिष्ठन्ते तर्हि यूयं रचां प्राप्तुं न शक्नुथ ।
योद्धारक्षदा नौकाया रञ्जुम्बित्वा तस्या निपतनमनुजगिरे । २२
दिनारम्भश्च प्रतीचाकाले च पौलः सविनयं सर्वान् खाद्यानि भोक्तु- २३
भादिंश्चवादीत्, चतुर्दशदिनानि प्रतीक्ष्य यूयमनाहारं काष्ठं घाप-
यन्तः किमपि न शक्नुवन्तः । अतोऽहं सविनयं ब्रवीमि, यूयं भक्ष्यं २४
यहीतुमर्हथ, तद्वि युष्माकं रक्षार्थमुपकारि । यतो युष्माकं कस्यापि
शिरसः केशो न पतियति । इदमुक्त्वा स पूषमादाय सर्वेषां समच- २५
मीश्वरं धन्वं जगाद् भङ्गा च भोक्तुमारम्भे । तदा सर्वेषामाश्वासे २६
जाते तेऽपि भक्ष्यमपह्नीषुः । तस्मिन् पोते वयं साकल्येन षट्सप्त- २७
त्यधिकशतदयं प्राणिन आसु । भवेण वृत्तिं प्राप्य ते गोधूमान् २८
समुद्रे निक्षिपन्तः पोतं सप्ततरमकार्षुः ।

अनन्तरं दिने जाते ते तत् स्थलं नाभ्यजानन् वङ्कन्त्येकान् २९
समाप्ततटविशिष्टमल्लक्षयन् । यदि शकुमस्तर्हि पोतं प्रेरयन्तस्तट-
मारोहयाम इति मन्मथामनुर्व्यस्य । अतएव ते पोतभुजार्निहन्ता ३०

- समुद्रे पतितुं ददुः, युगपच्च कर्णयो र्वन्धनानि सुक्ता'वाधोः समुद्र-
मघभागस्थं वातवसनं विस्तार्य तं समानं तटमुद्दिश्य पोतमवास्तयन् ।
४१ द्विसमुद्रं स्थानं तु प्राप्य पोतं सैकतोपर्व्यप्रेरयन् । मङ्गलस्य निषङ्गो
४२ निखल्लोऽतिष्ठत्, पश्चाद्भागस्त्रयीणां प्रभावेण व्यस्रीयत । तदा थोद्गु-
णामिधं मन्त्रणाज्जायत, यद् वन्दिनोऽस्माभि र्हन्तव्याः, नचेत् कोऽपि
४३ सन्तरणेन पलायिष्यत इति । शतपतिस्तु पौलं रक्षितुमिच्छन्
तन्मन्त्रणासाधनात् तान् निवर्त्तयन्निदमाज्ञापयामास, ये सन्तरणे
४४ सचमाः प्रथमं ते जले निपत्य स्थलं गच्छन्तु, अपरे तु केऽपि काष्ठ-
फलकानि केऽपि वा पोतात् पतितं किमपि वस्त्ववलम्ब्य ध्यान्तु ।
इत्यमेव च सर्वे रक्षिताः स्थलं प्रापुः ।

२८ । रक्षाप्राप्तेः परमस्माभिरज्ञायि यत् तस्य दीपस्य नाम

- ५ मिक्षितेति । तच्चत्या असम्भजाते र्जनास्यास्मान् प्रत्यसामान्यं सौजन्यं
प्रदर्शयामासुः । फलतो वर्त्तमानाया वृष्टेः शीतस्य च हेतोरिन्धन-
६ राग्निं प्रज्वाल्य सर्वानिस्मान् अनुजगृहः । तदा पौले बह्वन् क्षता-
खण्डान् सङ्गृह्येन्धनराशौ निक्षिप्तवति विषधर एकस्तापाभिर्गत्य तस्य
७ हस्तं दद्वावलम्बितोऽतिष्ठत् । ते त्वसम्भजना यदा तं जन्तुं तस्य हस्ते
लम्बमानमपश्यन्तदा मिथोऽब्रुवन् सर्वथा नरहन्तायं मनुष्यो यतः
समुद्राद् रक्षितस्यापि तस्य जीवनं प्रतिफलदाया नानुज्ञायते ।
८ परन्तु स तं जन्तुमवधूय वङ्गौ निक्षिप्य चानिष्टं किमपि न बुभुक्षे ।
९ ते तु प्रतीक्षमाणा अमन्यत यत् स धस्यते सद्यः गतायु र्निपति-
ष्यति वेति । इत्थं दीर्घकालं प्रतीक्ष्य यदा तेऽपश्यन् यन् तस्य
किमप्यशुभं न सम्भवति तदा मतान्तरं कृत्वावदन् स देव इति ।
१० तस्य स्थानस्य सन्निधौ दीपस्य प्रथमनरस्य भूत्यधिकारोऽवि-
द्यत । तस्य नाम पुष्टियः, सोऽस्माननुगृह्य दिग्मन्त्रं ध्यावत् प्रणये-

नास्माकमातिथ्यमकार्षीत् । तदा च पुत्रियस्य पिता ज्वरातिशारेण =
पीडितः शय्यागतश्चासीत् । ततः पौलस्तस्मान्निकमभ्यन्तरं गत्वा
प्रार्थनां हस्तार्पणञ्च कृत्वा तं रोगमुक्तमकार्षीत् । तथा सति तस्मिन् ८
द्वीपेऽपरे ये मनुष्या व्याधिघस्ता आसंस्ते सर्वेऽप्यागत्यारोगीकृताः ।
ते हिं बहुविधेन सन्धानेनास्मान् सन्धानयामासुः प्रस्थानकाले च १०
यद्यत् प्रयोज्यं तदस्मास्वरूपयामासुः ।

तस्मिन् द्वीपे सिकन्दरीय एकः पोतः श्रौतकालमथापयत् तस्य ११
चिह्नमश्विनौ । माघचयेऽतीते वयं तमेव पोतमादह्य प्रस्थिताः । ११
अनन्तरं सुराकूर्षीं प्राप्य दिनचयमवतस्थिमहे । ततश्च वक्रमार्गेण ११
वयं रौगियं प्राप्ताः । पुनरेकस्माद् दिवसात् परं दक्षिणवायौ
सञ्जाते वयं द्वितीये दिने पुनरित्युपतस्थिमहे । तत्र भाद्रपदा- ११
साद्य वयं तेषां समीपं सप्तदिनान्यवस्थातुमाश्रयिताः । इत्यमेव
रोमायामुपतस्थिमहे । अस्माकं संवादं श्रुत्वा तु तत्रत्या भ्रातरो- ११
ऽस्मत्प्रत्युद्गमनार्थमाप्पियफरं त्रिष्टावर्णीञ्च यावद् आगतवन्तः । तान्
दृष्ट्वा पौल ईश्वरं धन्यं वदित्वाश्रावं लब्धवान् ।

रोमायान्तूपस्थितेष्वस्मासु शतपतिर्वन्दिजनान् स्तब्धवावाराधि- ११
पतौ समर्पयामास । पौलस्त स्वरवक्षेण पदातिना सार्द्धं स्वतन्त्रं
वस्तुमनुजज्ञे ।

दिनचयात् परं पौलस्तो चिह्नदिनां मुख्यनरान् समाह्वययामास । १०
समागतेषु च तेषु तान् श्रवादीत्, भो भ्रातरः अस्मादीयजातेः
पैत्रकरीतीनां वा विदुः मया किमपि नाकारि, तथाप्यहं षट्क्ष-
त्रद्वौ चिरुश्लेमे रोमीयाणां हस्ते समर्पितः । ते च विचारं कृत्वा १०
मां विसृष्टुमेच्छन्, यतः प्राणदण्डार्थं कोऽपि दोषो मयि नावि-
द्यत । प्रतिवर्द्धमानेषु तु चिह्नदिषु कैवरेण विचारस्य प्रार्थनं ममा- १८

- वयस्कमभूत्, नास्ति तु खजाते विहङ्गं मया कर्त्तव्यः कोऽप्यभि-
 १० योगः । अतस्तमेव विवादमधि युष्मान् द्रष्टुमाकपितुश्चेच्छक्यं युष्मान्
 आहूतवान्, यत इत्यायेत्यस्य प्रत्याशयाः कारणादहं शृङ्खलेनानेन
 ११ वेष्टितः । तदा ते तमूषुः, त्वामधि यिद्गदिथादेशाद् वयं पचिकां
 न लब्धवन्तः, न वा भ्रातृणां कोऽप्यागत्य तव कस्यापि दोषस्य
 १२ संवादमानीतवान् कथां वा कथितवान् । तव तु मतं किं तत्
 तवेव सुखाच्छ्रोतुमसम्भं युक्तं मन्यते, यतस्तं सम्प्रदायमधि जानीमो
 १३ यत् सर्वत्र तत्प्रतिकूलं कथ्यते । अतस्तैस्तस्य हते दिवसे निश्चिते-
 ऽधिकतराः पान्थशाखां तस्यानिकमाजगुः, स च प्रातरारभ्य सन्ध्यां
 यावत् साह्यं दत्त्वा तान् ईश्वरराज्यस्य व्याख्यानबोधयत्, मोक्षे
 र्व्यवस्थातो भाववादिनां सन्धेभ्यश्चोद्धृता यौगोः कथा पक्षीतं प्राव-
 १४ र्त्तयत् । तदा केऽपि तस्य वाक्यानि जगृहुः केऽपि च तच्च न
 १५ विश्रवसुः । शेषे ते परस्परमनैक्यमतयः व्यसृज्यन्त । पौष्कस्तु तानि-
 मामेकां बाणौमुक्तवान्, पवित्र आत्मा भाववादिना यिशायाहेन
 युष्माकं पूर्वपुरुषानधि सम्यगिदं कथितवान्,

- १६ जातेरस्याः समीपं त्वं गत्वा ब्रूहि कथामिमां ।
 ओष्यथ श्रवणेनेव किन्तु नानुभवित्यथ
 तथा द्रष्टव्यं दृष्ट्वा हि नैव त्वालक्षयित्यथ ॥
 १७ स्तूलीभूतं मनुष्याणाम् एतेषां चदयं यतः ।
 मन्दं शृण्वन्ति ते कर्णैः स्तूनेषु मौल्यन्ति च ॥
 न चेत् ते लोचने दृष्ट्वा स्वकर्णैर्विनिश्चयन् ॥
 बोधं लब्ध्वा स्वचित्तेषावर्त्तयन्ति मनो यदि ।
 तर्हि तैर्मत्त आरोग्यं पक्षीतयं भविष्यति ॥

अतो युष्माभिरिदं ज्ञायतां यदीश्वरस्य परिचाणोपायः परजाती- १८
 यानां समौषं प्रहितं ते च श्रोयन्तौति तस्मिन्नेतत् कथितवति १९
 थिङ्गदिनो मिथो मृगं विवदमानाः प्रतस्थिरे ।

अनन्तरं पौलः सन्पूर्णं वर्षद्वयं भाटकाथ गृहेऽवसत्, यावन्तस्य १०
 मनुष्यास्तत्र तमभ्यगच्छन्ताम् परिगृह्य बाधां विना सन्पूर्णसाहसे- ११
 नेश्वरस्य राज्यमघोषयत् प्रभो यीशोः स्त्रीष्टस्य कथाश्चाग्निचयत् ।

इति ॥

रोमिणः प्रति प्रेरितस्य पौलस्य पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् आभाषणम् ।

- १ ईश्वरो निजपुत्रमधि यं सुसंवादं भाववादिभि धर्मग्रन्थे प्रति-
 श्रुतवान् तं सुसंवादं प्रचारयितुं पृथक्कृत आहूतः प्रेरितस्य प्रभो
 २ यीशुख्रीष्टस्य दासो यः पौलः स रोमानगरस्थान् ईश्वरप्रियाण्
 ३ आहूतांश्च पवित्रलोकान् प्रति पत्रं लिखति । अस्माकं स प्रभु यीशुः
 ४ ख्रीष्टः शारीरिकधर्मन्वेन दायूदो वंशोद्भवः पवित्रस्यात्मनः सम्बन्धेन
 ५ चेश्वरस्य प्रभाववान् पुत्र इति श्रद्धानात् तस्योत्थानेन प्रतिपन्नं ।
 ६ अपरं येषां मध्ये यीशुना ख्रीष्टेन यूयमप्याहूतास्ते अन्यदेशीयल्लोका-
 ७ स्तस्य नास्ति विश्वस्य निदेशयाहिणो यथा भवन्ति तदभिप्रायेण वयं
 ८ तस्माद् अनुग्रहं प्रेरितत्वपदञ्च प्राप्ताः । तातेनास्माकम् ईश्वरेण
 ९ प्रभुणा यीशुख्रीष्टेन च युगमभ्यम् अनुग्रहः शान्तिश्च प्रदीयेतां ।
 १० प्रथमतः सर्वस्मिन् जगति युष्माकं विश्वासस्य प्रकाशितत्वाद् अहं
 ११ युष्माकं सर्वेषां निमित्तं यीशुख्रीष्टस्य नाम गृह्यन् ईश्वरस्य धन्यवादं
 १२ करोमि । अपरम् ईश्वरस्य प्रसादाद् बङ्गकाणात् परं साम्प्रतं युष्माकं
 १३ समीपं यातुं कथमपि यत् सुयोगं प्राप्नोमि, एतदर्थं निरन्तरं
 १४ युष्माकं नामानुच्चारयन् निजासु सर्वप्रार्थनासु सर्वदा निवेदयामि,
 १५ एतस्मिन् यमहं तत्पुत्रीयसुसंवादप्रचारणेन मनसा परिचरामि स
 १६ ईश्वरो मम साक्षी विद्यते । यतो युष्माकं मम च विश्वासेन वयम्
 १७ उभये यथा शान्तियुक्ता भवाम इति कारणाद् युष्माकं स्नेह्यकरणार्थं
 १८ युगमभ्यं किञ्चित्परमार्थदागदानाय युष्मान् साक्षात् कर्तुं मदीया
 १९ वाञ्छा । हे भ्रातृगण भिक्षुदेशीयल्लोकानां मध्ये यद्वत् तद्वद् युष्माकं

मध्येऽपि यथा म्भसं भुञ्जे तदभिप्रायेण सुष्ठुसुष्ठु धुंश्नाकं समीपं
गन्तुम् उद्यतोऽहं किन्तु यावद् अद्य तस्मिन् गमने मम विघ्नो
जात इति ध्रुवं यद् अज्ञातास्तिष्ठत्य तदहम् उचितं न बुध्ये ।

अहं सभ्यासभ्यानां विददविदताञ्च सर्वेषाम् स्वर्णी विद्ये । १४
अतएव रोमानिवासिनां युष्माकं समौपेऽपि यथाशक्ति सुसंवादं १५
प्रचारयितुम् अहम् उद्यतोऽस्मि । यतः ख्रीष्टस्य सुसंवादो मम १६
सम्भाषणं नहि स ईश्वरस्य शक्तिस्वरूपः सन् आधिहदीयेभ्यो ऽन्व-
जातीयान् यावत् सर्वजातीयानां मध्ये यः कश्चिद् तत्र विश्वसिति
तस्यैव चार्णं जनयति । यतः विश्वासस्य समपरिमाणम् ईश्वरस्य १७
धार्मिकतां तत्सुसंवादे प्रकाशते । तदधि धर्मपुस्तकेऽपि लिखित-
मिदं धार्मिको जनो विश्वासेन जीविष्यति ।

यौगुल्लीष्टुनैव धार्मिकतालाभः ।

प्रतिमापूजकानां पापावस्थायाः कथनम् ।

फलतो ये मानवाः पापकर्माणां सत्यतां हन्वन्ति तेषां सर्वस्य १८
दुराचरणस्याधर्मस्य च विरुद्धं स्वर्गाद् ईश्वरस्य कोपः प्रकाशते । यतः १९
ईश्वरमधि यद्यद् ज्ञेयं तद् ईश्वरः स्वयं तान् प्रति प्रकाशितवान्
तस्मात् तेषाम् अगोचरं नहि । फलतस्तस्यानन्तशक्तौश्वरत्वादीन्य- २०
दृष्टान्यपि सृष्टिकाकम् आरभ्य कर्मसु प्रकाशमानानि दृष्टान्ते
तस्मात् तेषां दोषप्रख्यानस्य पन्था नास्ति । अपरम् ईश्वरं ज्ञात्वापि २१
ते तम् ईश्वरज्ञानेन नाद्रियन्त हतज्ञा वा न जाताः ; तस्मात् तेषां
सर्वं तर्का विफलीभूताः, अपरञ्च तेषां संवेदशून्यानि मर्णासि
तिमिरे मृगानि । ते स्वान् ज्ञानिनो ज्ञात्वा ज्ञानहीना अभवन् २२
अनश्वरेश्वरस्य गौरवं विहाय नश्वरमनूय्यपशुपक्ष्मुरोगामिप्रभृते- २३
राकृतिविशिष्टप्रतिमास्तेराश्रिताः ।

- १३ इत्थं त ईश्वरस्य सत्यतां विहाय मृषामतस्य आश्रितवन्तः
सचिदानन्दं सृष्टिकर्तारं त्यक्त्वा सृष्टवस्तुनः पूजां सेवाञ्च कृतवन्तः ;
१४ इति हेतुरीश्वरस्यान् कुक्रियायां समर्थं निजनिजकुचिन्ताभिज्ञा-
१५ वाग्धां स्वं स्वं प्ररीरं परस्परम् अपमानितं कर्तुम् अददात् । ईश्व-
रेण तेषु कभिज्ञाषे समर्पितेषु तेषां द्योषितः स्थाभाविकाचरणम्
१७ अपहाय विपरीतकृत्ये प्रावृत्तन्तः ; तथा पुत्रा अपि स्थाभाविक-
द्योषितमङ्गमं विहाय परस्परं कामरुपानुना दग्धाः सन्तः पुमांसः
पुंभिः साकं कुकृत्ये समामञ्च निजनिजभ्रान्तेः समुचितं फलम्
१८ अस्रभन्त । ते स्त्रेषां मनःस्त्रीश्वराय स्थानं दातुम् अनिष्टकाक्षतो
हेतुरीश्वरस्यान् प्रति दुष्टमनस्कत्वम् अविहितक्रियकञ्च दत्तवान् ।
१९ अतएव ते सर्वे ज्यायो व्यभिचारो दुष्टत्वं लोभो जिघांसा ईर्ष्या
वधो विवादसातुरी कुमतिरित्यादिभिर्दुष्कर्मभिः परिपूर्णाः सन्तः
२० कर्षेजपा अपवादिन ईश्वरदेवका हिंसका श्रेहकारिण आत्मसाधिनः
२१ कुकर्मात्पादकाः पित्रोराज्ञाशङ्का अविचारका नियमकङ्ठिनः स्नेह-
२२ रहिता अतिदेषिणो निर्दयाश्च जाताः । ये जना एतादृशं कर्म
कुर्वन्ति त एव मृतियोग्या ईश्वरस्य विचारमोदुशं ज्ञात्वापि त
एतादृशं कर्म स्वयं कुर्वन्ति वेवञ्चमिति नहि किन्तु तादृशकर्म-
कारिषु लोकेष्वपि प्रीयन्ते ।

पापेन यिहसादीनां सर्वमनुष्ठापां दप्सनीयमस्य कथनम् ।

- २३ हे परदूषक मनुष्य, यः कश्चन त्वं भवसि तवोत्तरदानाय
पन्था नास्ति यतो यस्मात् कर्मणः परस्वया दूष्यते तस्मात् त्वमपि
२४ दूष्यसे, यतस्तं दूषयन्नपि त्वं तदद् आचरसि । किंस्वेतादृगाचारिभ्यो
२५ त्वं दूष्यम् ईश्वरो निखिणोति स यथार्थं इति वयं जानौमः । अत-
एव हे मानुष, त्वं यादृगाचारिणो दूषयसि स्वयं यदि तादृगाच-

रसि तर्हि त्वम् ईश्वरदण्डात् पलायितुं शक्यसीति किं बुध्यसे ?
 अपरं तव मनसः परिवर्तनं कर्तुम् ईश्वरस्यानुग्रहो भवति तत्र
 बुद्ध्या त्वं किं तदीयानुग्रहस्यमाचिरसहिष्णुत्वनिधिं तुच्छीकरोषि ?
 तथा स्वान्तःकरणस्य कठोरत्वात् खेदराहित्याच्चेष्टरस्य न्याय्यविचार-
 प्रकाशनस्य क्रोधस्य च दिनं यावत् किं स्वार्थं कोपं सञ्चिनोषि ?
 किन्तु स एकैकमनुयाय तत्कर्मानुसारेण प्रतिफलं दास्यति ;
 वस्तुतस्तु ये जना धैर्यं धृत्वा सत्कर्म कुर्वन्तो महिमा सत्कारोऽम-
 रत्वञ्चैतानि नृगयन्ते तेभ्योऽनन्तजीवनं दास्यति । अपरं ये जनाः
 सत्यधर्मम् अगृहीत्वा विपरीतधर्मम् गृह्णन्ति तादृशा विरोधिजनाः
 कोपं क्रोधश्च भोक्ष्यन्ते । आ यिह्मदिनो यूगानीयान् पर्थ्यन्तं यावन्तः
 कुकर्माकारिणः प्राणिनः सन्ति ते सर्वे दुःखं यातनाश्च गमिष्यन्ति ;
 किन्तु आ यिह्मदिनो यूगानीयपर्थ्यन्ता यावन्तः सत्कर्मकारिणो
 लोकाः सन्ति तान् प्रति महिमा सत्कारः शान्तिश्च भविष्यति ।

ईश्वरस्य विचारे पक्षपातो नास्ति । अलभ्यव्यवस्थाशास्त्रे र्थैः ११
 पापानि कृतानि व्यवस्थाशास्त्रालम्बनानुरूपत्वेन विनाशो भवि- ११
 ष्यति ; किन्तु लभ्यव्यवस्थाशास्त्रा ये पापान्यकुर्वन् व्यवस्थानुसारादेव
 तेषां विचारो भविष्यति । व्यवस्थाश्रोतार ईश्वरस्य समीपे धार्मिका ११
 भविष्यन्तीति नहि किन्तु व्यवस्थाचारिण एव धार्मिकीकरिष्यन्ते ।
 यतो ऽलभ्यव्यवस्थाशास्त्रा परजातीयलोका यदि स्वभावतो व्यवस्था- १४
 नुरूपान् आचारान् कुर्वन्ति तर्ह्यलभ्यशास्त्राः सन्तोऽपि ते स्वेषां
 व्यवस्थाशास्त्रमिव स्वयमेव भवन्ति । तेषां मनसि चाक्षिस्वरूपे सति १५
 तेषां वितर्केषु च कदा तान् दोषिणः कदा वा निर्दोषान् कृतवत्सु
 ते स्वार्थनिर्लिखितस्य व्यवस्थाशास्त्रस्य प्रमाणं स्वयमेव ददति । यस्मिन् १६
 दिने मया प्रकाशितस्य सुसंवादस्यानुसाराद् ईश्वरो यीशुख्रीष्टेन

मानुषाणाम् अन्तःकरणानां गूढाभिप्रायान् धृत्वा . विचारयिष्यति
तस्मिन् विचारदिने तत् प्रकाशयिष्यते ।

१० पश्य त्वं स्वयं यिद्गदौति विख्यातो व्यवस्थोपरि विमर्शं करोषि,

१८ ईश्वरसुहिष्यं स्वं ज्ञाघसे, तथा व्यवस्थया शिञ्चितो भूत्वा तस्याभि-

१८ मतं जानासि, सर्वासां कथानां सारं विविंचे, अपरं ज्ञानस्य

सत्यतायाश्चाकारस्वरूपं शास्त्रं मम समीपे विद्यत अतो ऽव्यक्तोक्तानां

१० मार्गदर्शयिता तिमिरस्थितलोक्तानां मध्ये-दौष्टिस्वरूपोऽज्ञानलोकोभ्यो

११ ज्ञानदाता शिशूनां शिञ्चयिताहमेवेति मन्यसे । परान् शिञ्चयन्

स्वयं स्वं किं न शिञ्चयसि ? वस्तुतत्त्वौर्ध्वनिषेधव्यवस्थां प्रचारयन् त्वं

११ किं स्वयमेव चोरयसि ? तथा परदारगमनं प्रतिषेधन् स्वयं किं

परदारान् गच्छसि ? तथा त्वं स्वयं प्रतिमादेष्टौ सन् किं मन्दिरस्य

११ द्रव्याणि हरसि ? यस्त्वं व्यवस्थां ज्ञाघसे स त्वं किं व्यवस्थाम् अवमत्य

१४ नेश्वरं सम्मन्यसे ? शास्त्रे यथा लिखति परजातीयानां समीपे

युष्माकं दोषाद् ईश्वरस्य नास्त्रो निन्दा भवति ।

१५ यदि व्यवस्थां पालयसि तर्हि तव त्वक्कुक्षेदक्रिया सफला

भवति ; यदि व्यवस्थां लङ्घसे तर्हि तव त्वक्कुक्षेदोऽत्वक्कुक्षेदो भवि-

१६ त्यति । यतो व्यवस्थाशास्त्रादिदृढधर्मकर्माचारौ पुमान् अत्वक्कुक्षेदौ

१० सन्नपि किं त्वक्कुक्षेदिनां मध्ये न गणयिष्यते ? किन्तु लब्धशास्त्र-

म्बिस्मत्त्वक् च त्वं यदि व्यवस्थालङ्घनं करोषि तर्हि व्यवस्थापालकाः

१८ स्त्राभांविकाष्मिन्मत्त्वको लोकास्त्रां किं न दूषयिष्यन्ति ? तस्माद् यो

वाङ्मे यिद्गदौ स यिद्गदौ नहि तथाङ्गस्य यस्त्वक्कुक्षेदः स त्वक्कुक्षेदो

१८ नहि ; किन्तु यो जन आन्तरिको यिद्गदौ स एव यिद्गदौ अपरस्य

केवललिखितया व्यवस्थया न किन्तु मानसिको यस्त्वक्कुक्षेदो यस्य च

प्रशंसा मनुष्येभ्यो न भूत्वा ईश्वराद् भवति स एव त्वक्कुक्षेदः ।

अपरस्य सिद्धदिनः किं श्रेष्ठं ? तथा लक्ष्मिदेवस्य वा किं फलं ? १
 सर्वथा बह्विनि फलानि सन्ति, विशेषत ईश्वरस्य शास्त्रं तेभ्योऽदीयत । २
 कैश्चिद् अविश्वसने ह्यते तेषाम् अविश्वसनात् किम् ईश्वरस्य विश्वास- ३
 ताया ज्ञानित्यपत्त्यते ? केनापि प्रकारेण नहि । यद्यपि सर्वे मनुष्या ४
 मिथ्यावादिनस्तथापीश्वर, सत्यवादी । शास्त्रे यथा लिखितमासे,

अतस्मान्तु स्ववाक्येन निर्द्देशो हि भविष्यति ।

विचारे चैव मिथ्यापो भविष्यति न संशयः ॥

अस्माकम् अन्यायेन यदीश्वरस्य न्यायः प्रकाशते तर्हि किं वदि- ५
 श्यामः ? अहं मानुषाणां कथामिव कथां कथयामि, ईश्वरः समु- ६
 चितं दृष्टं दृष्ट्वा किम् अन्यायी भविष्यति ? इत्थं न भवतु, तथा ७
 यदीश्वरः कथं जगतो विचारयिता भविष्यति ? मम मिथ्यावाक्य- ८
 वदनाद् यदीश्वरस्य सत्यत्वेन तस्य महिमा वर्द्धते तर्हि कस्मादहं ९
 विचारेऽपराधित्वेन गण्यो भवामि ? मङ्गलार्थं पापमपि करणीय- १०
 मिति वाक्यं तथा कुतो गोच्यते ? किन्तु यैश्च्यते ते नितान्तं ११
 दृष्टस्य पाचाणि भवन्ति ; तथापि तदाक्यम् अस्माभिरप्युच्यत इत्य- १२
 स्माकं ग्वाणि कुर्वन्तः कियन्तो लोका वदन्ति ।

अन्यलोकेभ्यो वयं किं श्रेष्ठाः ? कदाचन नहि यतो सिद्धदिनो १३
 यूनानीयास्य सर्वे एव पापसाधना इत्यस्य प्रमाणं वयं पूर्वम् अद- १४
 दाम । छिपि यथास्ते, १५

‘नैकोऽपि धार्मिको जनः ।

तथा ज्ञानीश्वरज्ञानी मानवः कोऽपि नास्ति हि । १६

विमार्गगाभिः सर्वे सर्वे दुष्कर्माकारिणः । १७

एको जनोऽपि नो तेषां साधुकर्मा करोति च ।

तथा तेषान्तु वै कष्टा अनाद्यतस्तथाज्ञानवत् । १८

- श्रुतिवादं प्रकुर्वन्ति जिज्ञाभिस्तु तु केवञ्च ।
 १४ तेषामोष्ठस्य निम्ने तु विषं तिष्ठति सूर्यवत् ।
 सुखं तेषां हि श्रापेन कपटेन च पूर्यते ।
 १५ रक्तपाताय तेषां तु पदानि क्षिप्रगानि च ।
 १६ पथि तेषां मनुष्याणां नाशः क्लेशश्च केवञ्च ।
 १७ ते जना नहि जानन्ति पन्थानं सुखदायिनं ।
 १८ परमेशाद् भयं यत्तत् तच्चतुषोरसोत्तरं ।
 १९ व्यवस्थायां यद्यस्तिस्ति तद् व्यवस्थाधीनान् लोकान् उद्दिश्य
 सिद्धितीति वचं जानीमः । ततो मनुष्यमात्रो निरुत्तरः सन् ईश्व-
 २० रस्य साक्षाद् अपराधी भवति । अतएव व्यवस्थानुरूपैः कर्मभिः
 कस्यिदपि प्राण्यैश्वरस्य साक्षात् धार्मिकीकृतो भवितुं न शक्यति
 यतो व्यवस्थया पापज्ञानमात्रं जायते ।

यौगक्षीष्टे विश्वासैव धार्मिकतासाधनम् ।

- २१ किन्तु व्यवस्थायाः पृथग् ईश्वरेण देया धार्मिकता व्यवस्थाया
 भाववादिगणस्य च वचनैः प्रमाणीकृता सती इदानीं प्रकाशते ।
 २२ यौगक्षीष्टे विश्वासकरणाद् ईश्वरेण दत्ता धार्मिकता सकलेशु
 २३ प्रकाशिता सती सर्वान् विश्वाशिनः प्रति वर्त्तते । तेषां कोऽपि
 प्रभेदो नास्ति, यतः सर्वे एव पापिनः ईश्वरीयतेजोहीनाश्च जाताः ।
 २४ त ईश्वरस्यानुपहात् मूख्यं विना स्वीकृततेन परिचायेन धार्मिकी-
 २५ कृता भवन्ति । यस्मात् स्वश्रोणितेन विश्वासात् पापनाशको बली
 भवितुं स एव पूर्वम् ईश्वरेण निश्चितः, इत्यम् ईश्वरीयसहिष्णु-
 त्वात् पुराकृतपापानां मार्जनकरणे स्वीयधार्मिकता तेन प्रकाश्यते,
 २६ वर्त्तमानकास्त्रीयाऽपि स्वधार्मिकता तेन प्रकाश्यते, अपरं यौगौ विश्वा-
 २७ शिनं धार्मिकीकुर्वन्नापि स धार्मिकस्तिष्ठति । तर्हि, कुशात्मसाक्षा ?

वा दूरीकृताः, कथा व्यवस्थाया ? किं क्रियारूपव्यवस्थाया ? इत्थं नहि
किन्तु तत् केवलविश्वासरूपया व्यवस्थयैव भवति । अतएव व्यवस्थानु- २८
रूपाः क्रिया विना केवलेन विश्वासेन मानवः धार्मिकीकृतो भवितुं
शक्नोतीत्यस्य राङ्गानां दर्शयामः । स किं केवलधिक्केदिनाम् ईश्वरो २९
भवति ? परजातीयानाम् ईश्वरो न भवति ? परजातीयानामपि
भवति ; यस्माद् एक ईश्वरो विश्वासात् लक्केदिनो विश्वासेनालक्- ३०
केदिनश्च धार्मिकीकरिष्यति । तर्हि विश्वासेन वयं किं व्यवस्थां ३१
सुप्ताम ? इत्थं न भवतु वयं व्यवस्थां संस्थापयाम एव ।

अस्माकं पूर्वपुरुष अभ्राह्मणः कायिकक्रियया किं सम्भवान् ४ १
एतदधि किं वदिष्यामः ? स यदि निजक्रियाभ्यः धार्मिको भवेत् १
तर्हि तस्यात्मस्वाद्यां कर्तुं पन्था भवेदिति सत्यं, किन्तु ईश्वरस्य समीपे
नहि । शास्त्रे किं लिखति ? अभ्राह्मण ईश्वरे विश्वासनात् स २
विश्वासस्तस्मै धार्मिकतार्थं गणितो बभूव । कर्मकारिणो यद् वेतनं ४
तद् अनुपहस्य पक्षं नहि किन्तु तेनोपार्जितं मन्तव्यम् । किन्तु यः ५
पापिनं धार्मिकीकरोति तस्मिन् विश्वासिनः कर्महीनस्य जनस्य यो
विश्वासः स धार्मिकतार्थं गण्यो भवति । अपरं यं क्रियाहीनम् १
ईश्वरः धार्मिकीकरोति तस्य धन्यवादं दायुद् वर्णयामास, यथा,

‘स धन्योऽयानि मृष्टानि यस्यार्गांस्तामृतानि च । ७

स च धन्यः परेशेन पापं यस्य न गण्यते ।’ ८

एष धन्यवादस्त्वक्केदिनम् अलक्केदिनं वा कं प्रति भवति ? ९
अभ्राह्मणस्य विश्वासः धार्मिकतार्थं गणित इति वयं वदामः । स १०
विश्वासस्तस्य लक्केदित्वावस्थायां किम् अलक्केदित्वावस्थायां कस्मिन्
समये धार्मिकतेव गणितः ? लक्केदित्वावस्थायां नहि किन्तु लक्-
केदित्वावस्थायां । अपरञ्च स यत् सर्व्वेषाम् अलक्केदिनां विश्वा- ११

- ११ सिनाम् आदिपुरुषो भवेत्, ते च धार्मिका गच्छेरण्; ये च लोकाः
 केवलं हिमालयो न सन्तो ऽस्तत्पूर्वपुरुष आब्राहामोऽहिमालक् सन्
 येन विश्वासमार्गेण गतवान् तेनैव तस्य पादचिह्नेन गच्छन्ति तेषां
 त्वक्कुहेदिनामप्यादिपुरुषो भवेत् तदर्थम् अलक्कुहेदिनो मानवस्य
 विश्वावात् धार्मिकता उत्पद्यत इति प्रमाणस्वरूपं त्वक्कुहेदिहं च
- ११ प्राप्नोत् । आब्राहामो जगतो ऽधिकारी भविष्यति येषां प्रतिज्ञा
 तं तस्य वंशश्च प्रति पूर्वम् अक्रियत्, सा व्यवस्थामूलिका नहि
- १४ किन्तु विश्वासजन्यधार्मिकतामूलिका । यतो व्यवस्थावसन्निनो
 यद्यधिकारिणो भवन्ति तर्हि विश्वासो विफलो जायते सा
- १५ प्रतिज्ञापि क्षुप्तैव । अधिकन्तु व्यवस्था कोपं जनयति यतो
- १६ ऽविद्यमानायां व्यवस्थायाम् आज्ञासङ्गमं न सम्भवति । अतएव
 सा प्रतिज्ञा यद् अनुग्रहस्य फलं भवेत् तदर्थं विश्वासमूलिका
 यतस्तथात्वे तदंगसमुदायं प्रति अर्थतो ये व्यवस्थया तदंगसम्भवाः
 केवलं तान् प्रति नहि किन्तु य आब्राहामीयविश्वासेन तत्सम्भवा-
- १७ ज्ञानपि प्रति सा प्रतिज्ञा स्थासुर्भवति । यो निर्जीवान् सजी-
 वान् अविद्यमानानि वस्त्रानि च विद्यमानानि करोति आब्राहामंश्च
 विश्वासभूमेस्तस्येश्वरस्य साक्षात् सोऽस्माकं सर्व्वधाम् आदिपुरुष
 आस्ते, यथा लिखितं विद्यते, 'अहं त्वां वज्रजातीनाम् आदि-
 पुरुषं कृत्वा नियुक्तवान् ।'
- १८ तदीयस्तादृशो वंशो जनियते यदिदं वाक्यं प्रतिश्रुतं तदनु-
 साराद् आब्राहामो वज्रदेशीयलोकानाम् आदिपुरुषो यद् भवति
- १९ तदर्थं सोऽनपेक्षितमथपेक्षमाणो विश्वासं कृतवान् । अपरञ्च
 लोणविश्वासो न भूत्वा शतवत्सरवयस्कृत्वात्, 'खशरौरस्य जरां
- २० शारानाभः स्वभार्याया रजोनिवृत्तिञ्च दृष्ट्वा, न मेने । अपरम्

अविश्वासाद् ईश्वरस्य प्रतिज्ञावचने कमपि संशयं न चकार ;
 किन्त्वैश्वरेण यत् प्रतिश्रुतं तत् बाधयितुं शक्यत इति निश्चितं ११
 विज्ञाय दृढविश्वासः सन् ईश्वरस्य महिमानं प्रकाशयामासकार । इति
 हेतोस्तस्य स विश्वासस्तदीयधार्मिकतेव गणयामासकम् । धार्मिकतेवा- १२
 गच्छत तत् केवलस्य तस्य निमित्तं सिद्धितं नहि, अस्माकं निमित्त- १३
 मपि, यतोऽस्माकं पापनाशार्थं समर्पितोऽस्माकं धार्मिकताप्राप्त्यर्थो- १४
 न्यापितोऽभवत् योऽस्माकं प्रभु योऽस्तस्योत्पापयितरौश्वरे यदि वयं १५
 विश्वासमस्तस्माकमपि सएव विश्वासः धार्मिकतेव गणयिष्यते ।

विश्वासेन धार्मिकीकृता वयम् ईश्वरेण सार्द्धं प्रभुणास्माकं ५
 योऽस्तस्योर्ध्वं मेक्षणं प्राप्ताः । अपरं वयं यस्मिन् अनुपहास्ये १
 तिष्ठामस्तस्मात् विश्वासमार्गेण तेनैवानीता वयम् ईश्वरीयविभव-
 प्राप्तिप्रत्याशया समानन्दामः । तत् केवलं नहि किन्तु क्लेशभोगे- २
 ऽप्यानन्दामो यतः क्लेशाद् धैर्यं जायत इति वयं जानीमः, धैर्याच्च
 परीक्षितत्वं जायते, परीक्षितत्वात् प्रत्याशा जायते, प्रत्याशातो- ३
 र्ब्रीक्षितत्वं न जायते, यस्माद् अस्माभ्यं दत्तेन पवित्रेणात्मनास्माकम् ५
 अन्नःकरणनीश्वरस्य प्रेमवारिणा सिक्तानि । अस्मासु निरुपायेषु १
 सत्सु स्त्रीष्ट उपयुक्ते समये पापिनां निमित्तं स्त्रीयान् प्राणान्
 अत्यजत् । क्षितकारिणो जनस्य हृते कोऽपि प्राणान् त्यक्तुं साहसं ७
 कर्तुं शक्नोति, किन्तु धर्मिकस्य हृते प्रायेण कोऽपि प्राणान् न
 त्यजति । किन्त्वस्मासु पापिषु सत्त्वपि निमित्तमस्माकं स्त्रीष्टः ८
 स्वप्राणान् त्यक्तवान्, तत ईश्वरोऽस्मान् प्रति निजं परमप्रेमाणं
 दर्शितवान् । अतएव तस्य रक्तपातेन धार्मिकीकृता वयं नितान्तं ९
 तेन कोपाद् उद्धारिष्यामहे । फलतो वयं यदा रिपव आसु १०
 तदैश्वरस्य पुत्रस्य मरणेन तेन सार्द्धं यद्यस्माकं मेक्षणं जातं तर्हि

- ११ मेखणप्राप्ताः सन्तोऽवश्यं तस्य जीवनेन रक्षां लप्स्यामहे । तत् केवलं नहि किन्तु येन मेखणम् अक्षभामहि तेनास्माकं प्रभुना बीशुखीष्टेन सात्प्रतम् ईश्वरे समानन्दामस्य ।

आदमा यथा पापं द्यतिष्य तथा यीशुना धार्मिकता

जननजीवनम् ।

- १२ तथा सति, एकेन मानुषेण पापं पापेन च मरणं जगति प्राविशत् अपरं सर्वेषां पापित्वात् सर्वे मानुषा मृते निर्जा अभवन् ।
- १३ यतो व्यवस्थादानसमयं यावत् जगति पापम् आसीत् किन्तु यच्च
- १४ व्यवस्था न विद्यते तच्च पापस्यापि गणना न विद्यते । तथाप्यादमेन यादृशं पापं कृतं तादृशं पापं ये नाकारि आदमम्. आरभ्य मोक्षं यावत् तेषामप्युपरि मृत्युं राजत्वम् अकरोत् स आदमो भाष्या-
- १५ दमस्य निर्दर्शनमेवासे । किन्तु पापकर्माणो यादृशो भावस्तादृशं दानकर्माणो भावो न भवति यत एकस्य जमस्यापराधेन यदि. बहूनां मरणम् अघटत तथाप्यीश्वरानुग्रहस्तदनुग्रहमूलकं दानक्षेत्रेण जने-
नार्थाद् बीशुना ख्रीष्टेन बहुषु बाहुल्यातिबाहुल्येन फलति ।
- १६ अपरम् एकस्य जनस्य पापकर्म्म यादृक् फलयुक्तं दानकर्म्म तादृक् न भवति यतो विचारकर्म्मकं पापम् आरभ्य दण्डजनकं बभूव, किन्तु
- १७ दानकर्म्म बहुपापान्यारभ्य धार्मिकताजनकं बभूव । यत एकस्य जनस्य पापकर्म्मतस्तेनैकेन यदि मरणस्य राजत्वं जातं तर्हि ये जना अनुग्रहस्य बाहुल्यं धार्मिकतादानस्य प्राप्तुवन्ति त एकेन जनेन,
- १८ अर्थात् बीशुख्रीष्टेन, जीवने राजत्वम् अवश्यं करिष्यन्ति । एको-
ऽपराधो बहून् सर्वमानवानां दण्डगामी मार्गोऽभवत् तद्वद् एकं धार्मिकतादानं सर्वमानवानां जीवनयुक्तधार्मिकतागामी मार्ग एव ।
- १९ अपरम् एकस्य जनस्याज्ञासाक्षात्तत्वाद् यथा बहवोऽपराधिना जाता-

सबद् एकस्याश्चाचरणम् बहवो धार्मिकीकृता भवन्ति । अधिकम् १०
 व्यवसायगमनाद् अपराधस्य बाहुल्यं जातं किन्तु यच्च पापस्य
 बाहुल्यं तच्चैव तस्माद् अनुग्रहस्य बाहुल्यम् अभवत् । तेन मृत्युना ११
 यदत् पापस्य राजत्वम् अभवत् तदद् अस्माकं प्रभुषीशुखीष्ट-
 हारानन्तजीवनदायिधार्मिकगुणानुग्रहस्य राजत्वं भवति ।

विश्वासस्य फलम् धर्माचरणम् ।

प्रभूतरूपेण यद् अनुग्रहः प्रकाशते तदर्थं पापे तिष्ठाम इति ई १
 वाक्यं किं वयं वदिष्यामः ? तस्य भवत् । पापं प्रति मृता वयं १
 पुनस्तस्मिन् कथम् जीविष्यामः ? वयं यावन्तो लोका धीशुखीष्टे १
 स्थापिता अभवाम तावन्त एव तस्य मरणे स्थापिता इति किं वृथं
 न जानीय ? ततो यथा पितुः पराक्रमेण मृतानां मध्यात् खीष्ट ४
 उत्थापितस्तथा वयमपि यत् नूतनजीविन इवाचरामस्तदर्थं स्थापनेन
 तेन सौद्धं मृत्युरूपे शवागारे संस्थापिताः । अपरं वयं यदि तेन ५
 संयुक्ताः सन्तः स इव मरणभागिनो जातास्तर्हि स इवोत्थानभागिनो-
 ऽपि भविष्यामः । वयं यत् पापस्य दासाः पुन न भवामस्तदर्थम् १
 अस्माकं पापरूपशरीरस्य विनाशार्थम् अस्माकं पुरातनपुरुषस्तेन
 साकं क्रुशेऽहन्यतेति वयं जानीमः । यो हतः स पापात् मुक्त एव । ७
 अतएव यदि वयं खीष्टेन सौद्धं अहन्यामहि तर्हि पुनरपि तेन ८
 सहिता जीविष्याम इत्यस्माकं विश्वासो विद्यते । यतः मृतानां ८
 मध्याद् उत्थापितः खीष्टः पुन न क्षियत इति वयं जानीमः ।
 तस्मिन् कोष्यधिकारो मृत्यो नास्ति । अपरञ्च स यद् अक्षियत १०
 तेनैकदा पापम् उद्दिश्याक्षियत, यच्च जीवति तेनेश्वरम् उद्दिश्य
 जीवति ; तदद् वृथमपि स्नान् पापम् उद्दिश्य मृतान् अस्माकं ११
 प्रभुणा धीशुखीष्टेनेश्वरम् उद्दिश्य जीवन्तो जानीत ।

- ११ अपरञ्च कुत्सिताभिधाषान् पुरयितुं युष्माकं मर्त्यदेहेषु पापम्
 १२ आधिपत्यं न करोतु । अपरं खं खम् अङ्गम् अधार्मिकताया अखलं
 कृत्वा पापसेवायां न समर्पयत, किन्तु मृतानां मध्याद् उत्थितानिव
 खान् ईश्वरे समर्पयत खान्यङ्गानि च धर्माखलरूपाणीश्वरम् उद्दिश्य
 १३ समर्पयत । युष्माकम् उपरि पापस्याधिपत्यं पुन न भविष्यति,
 यस्माद् यूयं व्यवस्थाया अनायत्ता अनुग्रहस्य चायत्ता अभवत ।
 १४ किन्तु वयं व्यवस्थाया अनायत्ता अनुग्रहस्य चायत्ता अभवाम, इति
 १५ कारणात् किं पापं करिष्यामः ? तन्न भवतु । यतो मृतिजनकं
 पापं धार्मिकताजनकं निदेशाचरणस्यैतयोर्द्वयो र्यस्मिन् आज्ञापात्र-
 नायं मृत्यानिव खान् समर्पयत, तस्यैव मृत्या भवत्, एतत् किं
 १६ यूयं न जानीथ ? अपरञ्च पूर्वं यूयं पापस्य मृत्या आसतेति सत्यं
 किन्तु यस्यां शिक्षारूपायां मूषायां निक्षिप्ता अभवत तस्या आकृतिं
 १७ मनोभि र्ब्रह्मन् इति कारणाद् ईश्वरस्य भ्रम्यवादी भवतु । इत्थं
 १८ यूयं पापसेवातो मुक्ताः सन्तो धर्मस्य मृत्या जाताः । युष्माकं
 शारीरिका दुर्व्यवस्थाया हेतो र्मानववद् अहम् एतद् ब्रवीमि;
 पुनः पुनरधर्मकरणार्थं तदत् पूर्वं पापमेध्यतो र्मृत्युले निजाङ्गानि
 समर्पयत तदद् इदानीं पवित्रत्वाय धार्मिकताया मृत्युले निजा-
 १९ ङ्गानि समर्पयत । यदा यूयं पापस्य मृत्या आसत तदा धार्मिक-
 २० ताया नायत्ता आसत् । तर्हि यानि कर्माणि यूयम् इदानीं सज्जा-
 जनकानि बुध्यध्वे पूर्वं तै र्युष्माकं को लाभ आसीत् ? तेषां कर्माणां
 २१ फलं मरणमेव । किन्तु साम्प्रतं यूयं पापसेवातो मुक्ताः सन्त ईश्वरस्य
 मृत्याऽभवत तस्माद् युष्माकं पवित्रत्वरूपं सत्यम् अमृतजीवनरूपञ्च
 २२ कस्यम् आसत् । यतः पापस्य वेतनं मरणं किन्त्वस्माकं प्रभुणा यीशु-
 खीष्टेनानमजीवनम् ईश्वरदानं दानम् आसत् ।

यौगुरेव परित्राता ।

यौगुरा व्यवस्थायाः सुकिलकथनम् ।

हे भ्रातृगण व्यवस्थाविदः प्रति ममेदं निवेदनं । विधिः ७ १
केवलं यावज्जीवं मानवोपर्यधिपतित्वं करोतीति यूयं किं न
जानीथ ? यावत्काष्ठं पति जीवति तावत्काष्ठम् ऊढा भार्या १
व्यवस्थया तस्मिन् बद्धा तिष्ठति किन्तु यदि पति म्रियते तर्हि सा
नारी पत्यु र्व्यवस्थातो मुच्यते । एतत्कारणात् पत्युर्जीवनकाले नारी २
यद्यन्यं पुरुषं विवहति तर्हि सा व्यभिचारिणी भवति किन्तु यदि
स पति म्रियते तर्हि सा तस्या व्यवस्थाया मुक्ता सती पुरुषान्तरेण
यूढापि व्यभिचारिणी न भवति । हे मम भ्रातृगण, ईश्वरनिमित्तं ३
यदस्माकं फलं जायते तदर्थं मृतानां मध्याद् उत्पादितेन पुरुषेण
सह युष्माकं विवाहो यद् भवेत् तदर्थं स्त्रीष्टस्य शरीरेण यूयं
व्यवस्थां प्रति मृतवन्तः । यतोऽस्माकं शारीरिकाचरणसमये मरण- ४
निमित्तं फलम् उत्पादयितुं व्यवस्थया दूषितः पापाभिज्ञाषो-
ऽस्माकम् अङ्गेषु जीवन् आसीत् । किन्तु तदा यस्या व्यवस्थाया ५
वशे आसन्नहि साम्प्रतं तां प्रति मृतत्वाद् वयं तस्या अधीनत्वात्
मुक्ता इति हेतोरीश्वरोऽस्माभिः पुरातनलिखितानुसारात् न सेवि-
तव्यः किन्तु नवीनस्यभावेनैव सेवितव्यः ।

व्यवस्थया पापाङ्गुलिर्न भवति ।

तर्हि वयं किं ब्रूमः ? व्यवस्था किं पापजनिका भवति ? नेत्यं ७
भवतु । व्यवस्थायाम् अविद्यमानायां पापं किम् इत्यहं नावेदं ; किञ्च
लोभं मा कार्षीरिति चेद् व्यवस्थापन्ये लिखितं नाभविष्यत् तर्हि
लोभः किञ्चूतसीदहं नाज्ञासं । किन्तु व्यवस्थया पापं किञ्च प्राप्य ८
ममान्तः सर्वविधं लुप्सिताभिज्ञाषम् अजनयत् ; यतो व्यवस्थायाम्

- ६ अविद्यमानायां पापं मृतं । अपरं पूर्वं व्यवस्थाप्याम् अविद्यमा-
नायाम् अहम् अजीवं ततः परम् आश्नायाम् उपस्थितायाम्
१० पापम् अजीवत् तदाहम् अस्मिन्ने । इत्थं सति जीवननिमित्ता
११ याज्ञा वा मम मृत्युजनिकाभवत् । यतः पापं क्षिद्रं प्राप्य व्यवस्थि-
१२ तादेशेन मां वञ्चयित्वा तेन माम् अहन् । अतएव व्यवस्था पवित्रा,
आदेशश्च पवित्रो न्यायो हितकारी, च भवति ।
१३ तर्हि यत् स्वयं हितकृत् तत् किं मम मृत्युजनकम् अभवत् ?
नेत्थं भवतु ; किन्तु पापं यत् पातकमिव प्रकाशते तथा निदेशेन
पापं यदतीव पातकमिव प्रकाशते तदर्थं हितोपायेन मम मरणम्
१४ अजनयत् । व्यवस्थात्मबोधिकेति वयं जानीमः किन्वाहं शरीरता-
१५ वारी पापस्य क्रीतकिङ्करो विद्ये । यतो यत् कर्म करोमि तत्
मम मनोऽभिमतं नहि ; अवरं यन् मम मनोऽभिमतं तन्न करोमि
१६ किन्तु यद् अतीये तत् करोमि । तथात्वे यन् ममानभिमतं तद्
१७ यदि करोमि तर्हि व्यवस्था सूक्तमेति स्वीकरोमि । अतएव
सम्प्रति तत् कर्म मया क्रियत इति नहि किन्तु मम शरीरस्त्रेण
१८ पापेनैव क्रियते । यतो मयि, अर्थतो मम शरीरे, किमप्युत्तमं न
वसति एतद् अहं जानामि ; ममेच्छुकतायां तिष्ठन्वामप्यहम्
१९ उत्तमकर्माधने समर्थो न भवामि । यतो यामुत्तमां क्रियां
कर्तुमहं वाञ्छामि तां न करोमि किन्तु यत् कुत्सितं कर्म कर्तुम्
२० अनिच्छुकोऽस्मि तदेव करोमि । अतएव यद्यत् कर्म कर्तुं
ममेच्छा न भवति तद् यदि करोमि तर्हि तत् मया न क्रियते,
२१ ममान्तर्वर्तिना पापेनैव क्रियते । भद्रं कर्तुम् इच्छुकं मां यो
२२ ऽभद्रं कर्तुं प्रवृत्तयति तादृशं स्वभावमेकं मयि पश्यामि । अहम्
२३ आन्तरिकपुरुषेणेश्वरव्यवस्थायां सन्तुष्ट आसे ; किन्तु तद्विपरीत

युध्नवं तदन्यमेकं स्वभावं मदीयाङ्गस्थितं प्रपश्यामि, स मदीयाङ्ग-
स्थितपापस्वभावस्याद्यत्तं मां कर्तुं चेष्टते । हा हा योऽहं दुर्भाग्यो १४
मनुजस्य माम् एतस्मान् मृताच्छरीरात् को निस्तारयिष्यति ?
अस्माकं प्रभुणा योऽस्त्रीष्टेन निस्तारयितारम् ईश्वरं धन्यं वदामि । १५
अतएव शरीरेण पापव्यवस्थाया मनसा तु ईश्वरव्यवस्थायाः सेवनं
करोमि ।

योऽस्त्रीष्टेन, सन्पूर्वपरिचायनं प्राप्नोति ।

ये जनाः स्त्रीष्टं योऽस्त्रम् आश्रित्य शारीरिकं नाचरन् ८ १
आत्मिकमाचरन्ति तेऽधुना दण्डार्हा न भवन्ति । जीवनदायकस्या- १
त्मनो व्यवस्था, स्त्रीष्टयोऽस्त्रुना पापमरणयो र्व्यवस्थातो माममोचयत् ।
यस्माच्छरीरस्य दुर्बलत्वाद् व्यवस्थया यत् कर्मासाध्यम् ईश्वरो २
निकर्ष्यं पापिशरीररूपं पापनाशकबलिरूपञ्च प्रेक्ष्य तस्य शरीरे
पापस्य दण्डं कुर्वन् तत्कर्म साधितवान् । ततः शारीरिकं नाचरि- ४
तास्माभिरात्मिकम् आचरन्निर्व्यवस्थाग्रन्थे निर्दिष्टानि धार्मिकता-
कर्माणि सर्वानि साधन्ते । ये शारीरिकाचारिणस्ते शारीरिकान् ५
विषयान् भावयन्ति ये आत्मिकाचारिणस्ते आत्मनो विषयान्
भावयन्ति । शारीरिकभावस्य फलं मृत्युः किञ्चात्मिकभावस्य फलं ६
जीवनं प्राप्तिश्च । यतः शारीरिकभाव ईश्वरस्य विरुद्धः शत्रुताभाव ७
एव स ईश्वरस्य व्यवस्थाया अधीनो न भवति भवितुश्च न शक्नोति ।
एतस्मात् शारीरिकाचारिषु तोष्टुम् ईश्वरेण न शक्यं । किन्तु- ८
श्वरस्यात्मा यदि युष्माकं मध्ये वसति तर्हि यूयं शारीरिकाचारिणो ९
न सन् आत्मिकाचारिणो भवथः । यस्मिन् तु स्त्रीष्टस्यात्मा न
विद्यते स तत्सम्भवो नहि । यदि स्त्रीष्टो, युष्मान् अधितिष्ठति तर्हि १०
पापम् उद्दिश्य शरीरं मृतं किन्तु धार्मिकतामुद्दिश्यात्मा जीवति ।

- ११ मृतगणाद् बीजं वर्ज्योत्थापितस्यैवात्मा यदि युष्मन्मध्ये वसति
तर्हि मृतगणात् स्त्रीष्टस्य स उत्थापयिता युष्मन्मध्यवासिना स्त्री-
यात्मना युष्माकं मृतदेहानपि पुन जीवयिष्यति ।
- ११ हे भ्रातृगण शरीरस्य वयमधमर्णा न भवामोऽतः शारीरिका-
११ चारोऽस्माभिर् न कर्त्तव्यः । यदि यथं शारीरिकाचारिणो भवेत्
तर्हि युष्माभिर् मर्त्तव्यमेव किन्वात्मना यदि शारीरिककर्माणि
११ घातयेत तर्हि जीविष्यथ । यतो यावन्ते लोका ईश्वरस्यात्मना-
११ ह्वयन्ते ते सर्वे ईश्वरस्य सन्ताना भवन्ति । यथं पुनरपि भयजनकं
दास्यभावं न प्राप्ताः किन्तु येन भावेनेश्वरं पितः पितरिति प्रोच्य
११ सम्बोधयथ तादृशं दत्तकपुत्रत्वभावम् प्राप्तम् । अपरञ्च वयम्
ईश्वरस्य सन्ताना एतस्मिन् पवित्र आत्मा स्वयम् अस्माकम् आत्माभिः
१० साङ्गं प्रमाणं ददाति । अतएव वयं यदि सन्तानास्तर्ह्यधिकारिणः,
अर्थाद् ईश्वरस्य स्वत्वाधिकारिणः स्त्रीष्टेन सहाधिकारिणस्य भवामः ;
अपरं तेन साङ्गं यदि दुःखभागिनो भवामस्तर्हि तस्य विभवस्यापि
१० भागिनो भविष्यामः । किन्त्वस्मासु यो भावी विभवः प्रकाशय्यते
१० तस्य समीपे वर्त्तमानकाञ्चीनं दुःखमहं दृणाय मन्ये । यतः
प्राणिगण ईश्वरस्य सन्तानानां विभवप्राप्तिम् आकाङ्क्षन् गितान्तम्
१० अपेक्षते । अपरञ्च प्राणिगणः स्त्रीष्टम् अस्त्रीकताया वशीकृतो
११ नाभवत् किन्तु प्राणिगणोऽपि नश्वरताधीनत्वात् मुक्तः सन् ईश्वरस्य
११ सन्तानानां परममुक्तिं प्राप्स्यतीत्यभिप्रायेण वशीकर्त्ता वशीकृते ।
अपरञ्च प्रसूयमानावद् व्यथितः सन् इदानीं यावत् कृत्स्नः
११ प्राणिगण आर्त्तस्वरं करोतीति वयं जानीमः । केवलः स इति, नहि
किन्तु प्रथमजातफलस्वरूपम् आत्मानं प्राप्ता वयमपि दत्तकपुत्रत्व-
पदप्राप्तिम् अर्थात् शरीरस्य मुक्तिं प्रतीक्षमाणास्तद्दृष्ट्वा, अन्नरार्त्तरावं

कुर्वः । वयं प्रत्याग्राया चापम् असभामहि किन्तु प्रत्यक्षवस्तुनो १४
 या प्रत्याग्रा या प्रत्याग्रा नहि, यतो मनुष्यो यत् समीचते तस्य
 प्रत्याग्रां कुतः करिष्यति ? यद् अप्रत्यक्षं तस्य प्रत्याग्रां यदि वयं १५
 कुर्वीमहि तर्हि धैर्यम् अवलम्ब्य प्रतोषामहे । तत आत्मापि १६
 स्वयम् अस्माकं दुर्व्यसतायाः सहायत्वं करोति ; यतः किं प्रार्थि-
 तव्यं तद् बोद्धुं वयं न शक्नुमः, किन्त्वस्यष्टैरार्त्तारवैरात्मा स्वयम्
 अस्मिन्निमित्तं निवेदयति । अपरम् ईश्वराभिमतरूपेण पवित्रसो- १७
 कानां कृते निवेदयति य आत्मा तस्याभिप्रायोऽन्तर्ध्यामिना
 ज्ञायते । अपरम् ईश्वरीयनिरूपणानुसारेणाहताः सन्तो ये १८
 तस्मिन् प्रीयन्ते सर्वाणि मिश्रित्वा तेषां मङ्गलं साधयन्ति, एतद्
 वयं जानौमः । यत ईश्वरो ब्रह्मादृष्टं मध्ये स्फुटं ज्येष्ठं कर्तुम् १९
 इच्छन् यान् पूर्व्यं लक्ष्मीकृतवान् तान् तस्य प्रतिमूर्त्याः सादृश्य-
 प्राप्त्यर्थं व्ययुक्त । अपरञ्च तेन ये नियुक्तास्त आहता अपि ये २०
 च तेनाहतास्तो धार्मिकीकृताः, ये च तेन धार्मिकीकृतास्तो
 विभवयुक्ताः ।

इत्यत्र वयं किं ब्रूमः ? ईश्वरो यद्यस्माकं सपत्नो भवति तर्हि को २१
 विपत्तोऽस्माकं ? आत्मपुत्रं न रक्षित्वा योऽस्माकं सर्वेषां कृते तं २२
 प्रदत्तवान् स किं तेन सहास्यम् अन्यानि सर्वाणि न दास्यति ? २३
 ईश्वरस्याभिदक्षितेषु केन दोष आरोपयिष्यते ? य ईश्वरस्यान्
 धार्मिकीकरोति किं तेन ? अपरं तेभ्यो दण्डदानाद्या वा केन २४
 करिष्यते ? योऽस्माभिनिमित्तं प्राणान् त्यक्तवान् केवलं तस्य किन्तु
 मृतगणमध्याद् उत्थितवान्, अपि चेस्रस्य दक्षिणे पार्श्वे तिष्ठन्
 अद्याप्यस्माकं निमित्तं प्रार्थत एवभूतो यः स्त्रीष्टः किं तेन ? अस्माभिः २५
 सह स्त्रीष्टस्य प्रेमविच्छेदं जनयितुं कः शक्नोति ? क्रोधो व्यसनं वा

किन्तु इच्छाकस्य नाद्या तव वंशो विख्यातो भविष्यति । अर्थात् ८
 शारीरिकसंबन्धात् जाताः सन्ताना आत्मन्त्यावन्त एवेश्वरस्य सन्ताना
 न भवन्ति किन्तु प्रतिश्रवणाद् ये आद्यन्ते त एवेश्वरवंशो गच्छन्ते ।
 यतस्तत्प्रतिश्रुते वाक्यमेतत्, 'एतादृशे समये ऽहं पुनरागमिष्यामि ९
 तत्पूर्वं' शाराधाः पुत्र एको जनिष्यते ।' अपरमपि वदामि स्वाम- १०
 नोऽभिज्ञाघत ईश्वरेण यन्निष्पितं तत् कर्षतो गहि किन्वाक्ययितु
 जातमेतद् यथा सिद्ध्यति, तदर्थं रिक्कानामिकथा घोषिता जने- ११
 कस्याद् अर्थाद् अस्याकम् इच्छाकात् पूर्वपुरुषाद् गर्भे धृते तथाः
 सन्तानयोः प्रसवात् पूर्वं किञ्च तयोः शुभाशुभकर्षणः करणात् १२
 पूर्वं तां प्रतीदं वाक्यम् उक्तं, ज्येष्ठः कनिष्ठं सेविष्यते, यथा लिखि- १३
 तम् आस्ते, 'तथाप्येषावि न प्रीत्वा याकोवे प्रीतवान् अहं ।'

तर्हि वयं किं ब्रूमः ? ईश्वरः किम् अन्यायकारी ? तथा न १४
 भवतु । यतः स स्वयं मोक्षिन् अवदत्, 'अहं यस्मिन् अनुग्रहं १५
 'चिकौर्षामि तमेवानुगृह्णामि, यच्च दयितुम् इच्छामि तमेव दये ।'
 अतएवेच्छता यतमानेन वा मानवेन तन्न साध्यते दयाकारिणेश्वरे- १६
 णैव साध्यते । फिरौणि शास्त्रे लिखति, 'अहं त्वद्दारा मत्पराक्रमं १७
 दर्शयितुं सर्व्वपृथिव्यां निजनाम प्रकाशयितुञ्च त्वां स्थापितवान् ।'
 अतः स यम् अनुग्रहीतुम् इच्छति तमेवानुगृह्णाति, यच्च निग्रही- १८
 तुम् इच्छति तं निगृह्णाति ।

अदि वदसि तर्हि स दोषं कुतो गृह्णाति ? तदीयेच्छायाः १९
 प्रतिबन्धकत्वं कर्तुं कस्य सामर्थ्यं विद्यते ? हे ईश्वरस्य प्रतिपक्ष २०
 मर्त्यं त्वं कः ? एतादृशं मां कुतः सृष्टवान् ? इति कथां सृष्टवस्तु
 स्तुते किं कथयिष्यति ? एकस्मान् मृत्पिण्डाद् उत्कृष्टापकृष्टौ २१
 दिविधौ कस्यगौ, कर्तुं किं कुशाक्षस्य सामर्थ्यं नास्ति ? ईश्वरः २२

कोपं प्रकाशयितुं निजशक्तिं ज्ञापयितुं चेच्छन् यदि विनाशक
 योग्यानि क्रोधभाजनानि प्रति वज्रकाशं दीर्घवर्षिण्युताम् शान्त-
 १७ वति; अपरञ्च विभवप्राप्त्यर्थं पूर्वं नियुक्तान्यनुग्रहपात्राणि प्रति
 १८ निज विभवस्य वाङ्मयं प्रकाशयितुं केवलमधिकदिनां नहि परजाती-
 १९ यानामपि मध्याद अस्मानिव तान्याह्वयति तत्र तव किं? होत्रेय-
 यन्त्रे यथा लिखितम् आस्ते,

‘यो लोको मम नासीत् तं वदित्यामि मदीयकं ।

या जाति मेऽप्रिया नासीत् तां वदित्याम्यहं प्रियां ।

२० यूयं मदीयलोका न यचेति वाक्यमौच्यत ।

अमरेणस्य सन्ताना इति ख्यात्यन्ति तत्र ते ।’

२१ इत्याद्येलीयलोकेषु विज्ञायाहोऽपि वाचनेतां प्राचारयत्,

‘इत्याद्येलीयवंशानां या संख्या सा तु निश्चितं ।

सामुद्रशिकतासंख्यासमाना यदि जायते ।

तथापि केवलं लोकेरल्पैस्त्राणं व्रजिष्यते ।

२२ यतो न्यायेन स्वं कर्म परेणः साधयिष्यति ।

देशे च एव संक्षेपास्त्रिजं कर्म करिष्यति ।’

२३ विज्ञायाहोऽपरमपि कथयामास,

‘सैन्याध्यक्षपरेणेन चेत् किञ्चिन्नोदग्रिष्यत ।

तदा वयं सिद्धोमेवाभविष्याम विनिश्चितं ।

यदा वयम् अमोराया अगमिष्याम तुल्यतां ।’

इत्याद्येलस्य पत्रमस्य किं बलं ?

२४ तर्हि वयं किं वक्ष्यामः ? परजातीया लोका अपि धार्मिक-

२५ तार्थम् अक्षतमाना विश्वासेन धार्मिकताम् अलभन्त; किन्त्व-

२६ ताद्येललोका व्यवस्थापात्रनेन धार्मिकतायै यतमानास्तत्र नाशमन्त ।

तस्य किं कारणं ? ते विश्वासेन नहि किन्तु व्यवस्थायाः क्रियया
चेष्टित्वा तस्मिन् स्वजनजनके पाषाणे पादस्वजनं प्राप्ताः । लिखितं ११
यादृशम् आस्ते,

‘पञ्च पादस्वजानां हि स्त्रीषोनि प्रकृतम्वया ।

बाधाकारश्च पाषाणं परिष्ठापितवानहम् ।

विश्वसिष्यति यस्तत्र स जनो न अपिष्यते ।’

हे भ्रातर इत्यादिस्त्रीयलोका यत् परिचाषं प्राप्नुवन्ति तदहं १० १
मनसाभिखण्डन् ईश्वरस्य समीपे प्रार्थये । यत ईश्वरे तेषां चेष्टा १
विद्यत इत्यप्राप्तं साध्यसि ; किन्तु तेषां सा चेष्टा सञ्ज्ञाना नहि,
यतस्त ईश्वरदत्ता धार्मिकताम् अविज्ञाय स्मृतधार्मिकतां स्थाप- १
यितुम् चेष्टमाना ईश्वरदत्तायाः धार्मिकताया गिन्नत्वं न स्वीकु-
र्वन्ति । स्त्रीष्ट एकैकविश्वासिजनाय धार्मिकताम् दातुं व्यवस्थायाः ५
फलस्वरूपो भवति । व्यवस्थापालनेन या धार्मिकता तां मोक्षिर्वर्ण-
यामास, यथा, ‘यो जनस्तां पालयिष्यति स तद्वारा जीविष्यति ।’
किन्तु विश्वासेन या धार्मिकता ता एतादृशं वाक्यं वदति, ‘कः १
स्वर्गम् आरुह्य स्त्रीष्टम् अवरोहयिष्यति ? को वा प्रेतलोकम् ०
अवरोह्य स्त्रीष्टं मृतगणमध्याद् आनेष्यतीति वाक् मनसि त्वया न
गदितव्या ।’ तर्हि किं ब्रवीति ? ‘तद् वाक्यं तव समीपस्थम् ८
अर्थात् तव वदने मनसि आस्ते,’ तच्च वाक्यम् अस्माभिः प्रसार्य-
माणं विश्वासस्य वाक्यमेव । वस्तुतः प्रभुं स्त्रीष्टं यदि वदनेन स्वीक- ८
रोषि, तथेश्वरस्य मृतगणमध्याद् उदस्थापयद् इति यद्यन्तःकरणेन
विश्वसिषि तर्हि परिचाषं लप्स्यसे । यस्मात् धार्मिकता प्राप्त्यर्थम् १०
अन्तःकरणेन विश्वसितव्यं परिचाषार्थं वदनेन स्वीकर्तव्यं । आस्ते ११
यादृशं लिखति, ‘विश्वसिष्यति यस्तत्र स जनो न अपिष्यते ।’ इत्यत्र ११

यिद्भदिनि परजातीयलोके च कोपि विशेषो नास्ति यस्माद् यः सर्वेषाम् अदितीयः प्रभुः स निजयाचकान् सर्वान् प्रति वदान्धो भवति । यतः,

‘यः कश्चित् परमेष्ठस्य नाष्ठा हि प्रार्थयिष्यते ।

स एव मनुजो नूनं परिचातो भविष्यति ।’

- १४ यस्मिन् ये जना न व्यश्मिषुस्ते तस्मद्भिः कथं प्रार्थयिष्यन्ते ? ये वा यस्याख्यानं कदापि न श्रुतवन्तस्ते तस्मिन् कथं विश्वसिष्यन्ति ? अपरं
- १५ यदि प्रचारयितारो न तिष्ठन्ति तदा कथं ते श्रोष्यन्ति ? यदि वा प्रेरिता न भवन्ति तदा कथं प्रचारयिष्यन्ति ? यादृशं लिखितम् आस्ते, यथा,

‘माङ्गलिकं सुसंवादं ददत्यानीय ये नराः ।

प्रचारयन्ति श्रान्तेषु सुसंवादं जनास्तु ये ।

तेषां शरणपद्मानि कौटुकं शोभान्वितानि हि’ ।

- १६ किन्तु ते सर्वे तं सुसंवादं न गृहीतवन्तः । यिश्नायाहो यथा लिखितवान्,

‘अस्मत्प्रचारिते वाक्ये विश्वासमकरोद्वि कः ।’

- १७ अतएव श्रवणाद् विश्वास ऐश्वरवाक्यप्रचारात् श्रवणञ्च भवति ।

- १८ तर्ह्यहं ब्रवीमि तैः किं नाश्रावि ? अवश्यम् अश्रावि, यस्मात् तेषां शब्दो महौ व्याप्नोद् वाक्यञ्च निखिलं जगत् ।

- १९ अपरमपि वदामि, इत्याद्येलीयलोकाः किम् एतां कथां न बुध्यन्ते ? प्रथमतो मोशिरिदं वाक्यं प्रोवाच,

‘अहमुत्तापयिष्ये तान् अगण्यमानवेरपि ।

क्षेप्यामि जातिम् एताञ्च प्रोम्भत्तभिन्नजातिभिः ।

- २० अपरञ्च यिश्नायाहोऽतिशयाहोभेण कथयामास, यथा,

अधि मां येसु नाचेष्टि सन्नाप्तसौ जनेरहं ।

अधि मां ये न सम्पृष्टं विज्ञातसौ जनेरहं ॥

किम्विज्ञायेल्लौकिकलोकान् अधि कथथाञ्चकार,

११

येराज्ञास्रद्धिभि र्लोकैर्विद्वद् वाक्यमुच्यते ।

तान् प्रत्येव दिनं क्लृप्तं हसौ विस्तारयाम्यहं ॥

पतितानां इत्यावेल्लौकिकानां परिशेषे परिवाचनं कथनम् ।

ईश्वरेण ल्लौकिकलोका अपसारिता अहं किम् ईदृशं वाक्यं ११ ।

ब्रवीमि ? तन्न भवतु यतोऽहमपि विन्यामीनगोचीय अत्राहाम-
 वंशीय इत्यावेल्लौकिकलोकोऽस्मि । ईश्वरेण पूर्वं ये प्रदृष्टास्ते ल्लौ- १
 कलोका 'अपसारिता इति नहि । अपरम् एखियोपाख्याने शास्त्रे
 यस्मिन्नितम् आस्ते तद् यथं किं न जानीय ? 'हे परमेश्वर १
 ल्लोकास्त्वदीयाः सर्व्वा यच्चवेदीरभञ्जन् तथा तव भाववादिनः
 सर्व्वान् अन्नन् केवञ्च एकोऽहम् अवशिष्ट आसे ते ममापि प्राणान्
 'नाशयितुं चेष्टन्ते,' एतां कथाम् इत्यावेल्लौकिकलोकानां विद्वद्
 एखिय ईश्वराय निवेदयामास । ततस्त्वं प्रतीश्वरस्योत्तरं किं जातं ? २
 बीक्ष्णान्नो देवस्य साक्षात् ये जानूनि न पातितानि तादृशाः सप्त
 सहस्राणि ल्लोका अवशेषिता मया ! तदद् एतस्मिन् वर्त्तमान- ५
 कालेऽपि अनुग्रहेणाभिरुचितास्तेषाम् अवशिष्टाः कतिपथा ल्लोका
 सन्ति । अतएव तद् यद्यनुग्रहेण भवति तर्हि क्रियया न भवति १
 नो चेद् अनुग्रहोऽननुग्रह एव, यदि वा क्रियया भवति तर्ह्यनुग्रहेण
 न भवति नो चेत् क्रिया क्रियैव न भवति ।

तर्हि किं ? इत्यावेल्लौकिकलोका यद् अमृगयन्त तन्न प्रापुः । ०
 किन्त्वभिरुचितल्लोकास्तान् प्रापुस्तदन्ये सर्व्वे अन्यौभूताः । यथा ८
 लिखितम् आस्ते,

चोरनिद्राक्षुताभावं दृष्टिहीने च सोचने ।

कर्षो भ्रुतिविहीनौ च प्रददौ तेभ्य ईश्वरः ॥

८ एतस्मिन् दायूदोऽपि स्त्रिखितवान् यथा,

अतो क्षुत्पासनं तेषाम् उन्माद्यवद् भविष्यति ।

वा वंशयन्मवद् बाधा दण्डवद् वा भविष्यति ॥

९ भविष्यन्ति तथाभ्यासे नेचैः पश्यन्ति नो यथा ।

वेपथुः कटिदेशस्य तेषां मित्तं भविष्यति ॥

१० पतनायै ते स्त्रिखितवन्त इति वाचं किमहं वदामि ? तत्र

भवतु किन्तु तान् उद्योगिनः कर्तुं तेषां पतनात् परजातीयसोकैः

११ परिचाषं प्राप्तं । तेषां पतनं यदि जगतो लोकानां सामजन-

कम् अभवत् तेषां द्वायोऽपि यदि परजातीयानां सामजनको-

१२ ऽभवत् तर्हि तेषां दृष्टिः कति सामजनिका भविष्यति ? अतो

हे परजातीया युष्मान् सम्बोध्य कथयामि मित्रानां ज्ञातिवन्धूनां

मनःसूक्ष्मं जनयन् तेषां मध्ये कियतां लोकानां यथा परिचाषं

१३ साधयामि तस्मिन्निमित्तं परजातीयानां निकटे प्रेरितः सन् अहं

१४ स्वपदस्य मस्तिमानं प्रकाशयामि तेषां निपट्रेण यदीश्वरेण सह

जगतो जनानां मेखनं जातं तर्हि तेषाम् अनुगृहीतत्वं मृतदेहे

१५ यथा जीवनसामस्तद्वत् किं न भविष्यति ? अपरं प्रथमजातं फलं

यदि पवित्रं भवति तर्हि सर्वमेव फलं पवित्रं भविष्यति ; तथा

मूत्रं यदि पवित्रं भवति तर्हि शाखा अपि तथैव भविष्यति ।

१६ कियतीनां शाखानां क्सेदने कृते त्वं वन्यजितवृक्षस्य शाखा भूत्वा

यदि तच्छाखानां ज्ञाने रोपिता सती जितवृक्षोपमूलस्य रसं

१७ भुञ्चे, तर्हि तासां भिक्षुशाखानां विद्वद् मा गर्भीः ; यदि गर्भसि

तर्हि त्वं मूत्रं यत्र धारयसि किन्तु मूत्रं तां धारयतीति संसार ।

अपरञ्च यदि वदसि मां रोपयितुं ताः शाखा विभिन्ना अभवन् ; १८
 भद्रम्, अविश्वासकारणात् ते विभिन्ना जातास्तथा विश्वासकारणात् २०
 त्वं रोपितो जातस्तस्माद् अहङ्कारम् अकृत्वा ससाध्वसो भव ।
 यत ईश्वरो यदि स्थाभाविकीः शाखा न रक्षति तर्हि सावधानो २१
 भव चेत् त्वामपि न स्थापयति । इत्येवेश्वरस्य यादृशी कृपा तादृशं २२
 भयानकत्वमपि त्वया दृश्यतां ; ये पतितास्तान् प्रति तस्य भयानकत्वं
 दृश्यतां, त्वञ्च यदि तत्कृपाश्रितस्तिष्ठसि तर्हि त्वां प्रति कृपा
 दृश्यते ; नो चेत् त्वमपि तद्वत् क्षिप्तो भविष्यसि ।

अपरञ्च ते यच्च विश्वासे न तिष्ठन्ति तर्हि पुनरपि रोपयिष्यन्ते २३
 यस्मात् तान् पुनरपि रोपयितुम् ईश्वरस्य शक्तिरास्ते । वन्यजित- २४
 वृक्षस्य शाखा सन् त्वं यदि ततश्चिच्छो रीतिव्यत्ययेनोत्तमजितवृक्षे
 रोपितोऽभवस्तर्हि तस्य वृक्षस्य स्त्रीया याः शाखास्ताः किं पुनः
 स्ववृक्षे संलग्नितुं न शक्नुवन्ति ? हे भ्रातरो युष्माकम् आत्माभि- २५
 मानो यच्च जायते तदर्थं ममेदृशी वाक्का भवति द्यूयं एतन्नि-
 गूढतत्त्वम् अजानन्तो यच्च तिष्ठथ ; वस्तुतो यावत्काष्ठं सम्पूर्णरूपेण
 परजातीयानां संग्रहो न भविष्यति तावत्कालम् अंशत्वेन इत्याद्ये-
 क्षीयलोकानाम् अन्धता स्थास्यति ; पश्चात् ते सर्वे परिचास्यन्ते ; २६
 एतादृशं लिखितमप्यास्ते,

आगमिष्यति सीयोनाद् एको यस्मात्पादायकः ।

अधर्षं याकोबो वंशात् स तु दूरीकरिष्यति ।

तथा दूरीकरिष्यामि तेषां पापान्यहं यदा ।

तदा तैरेव साङ्गं मे नियमोऽयं भविष्यति ।

सुसंवादात् ते युष्माकं विपश्चा अभवन् किन्त्वभिदक्षितत्वात् ते २७
 पिदल्लोकानां कृते मिथपाचाणि भवन्ति । यत ईश्वरस्य दानाद् २८

११ ३०-१२ ६ रोरिणः प्रति प्रेरितस्य यौक्तस्य पक्षः ।

३६१

- १० आङ्गानाञ्च पञ्चान्तापो न भवति । अतएव पूर्वम् ईश्वरेऽविश्वा-
सिनः सन्नोऽपि यूयं यद्वत् सन्नति तेषाम् अविश्वासकारणाद्
११ ईश्वरस्य कृपापात्राणि जातास्तदद् ददानौ तेऽविश्वासिनः सन्ति
१२ किन्तु युष्माभि र्बन्धकृपाकारणात् तैरपि कृपा लप्स्यते । ईश्वरः
सर्वान् प्रति कृपां प्रकाशयितुं सर्वान् अविश्वासित्वेन गणयति ।
१३ अहो ईश्वरस्य ज्ञानबुद्धिरूपयो र्धनयोः कौटुक् प्राचुर्यं । तस्य
राजशासनस्य तत्त्वं कौटुक् अप्राप्यं । तस्य मार्गाश्च कौटुक्
१४ अनुपलब्धाः । परमेश्वरस्य सङ्कल्पं को ज्ञातवान् ? तस्य मन्त्री वा
१५ कोऽभवत् ? को वा तस्योपकारी भूत्वा तत्काले तेन प्रत्युपकर्तव्यः ?
१६ यतो वस्तुमात्रमेव तस्मात् तेन तस्मै चाभवत् तदीयो महिमा
सर्व्वदा प्रकाशितो भवतु । इति ।

धर्माचरणविविधिणी नानाविधि ।

- १११ हे भ्रातर ईश्वरस्य कृपयाहं युष्मान् विनये यूयं स्वं स्वं
शरीरं सजीवं पवित्रं प्राप्तं वक्षिम् ईश्वरसुहिष्य समुत्सृजत, एषा सेवा
१ युष्माकं योग्या । अपरं यूयं सांसारिका इव माचरत, किन्तु
स्वं स्वं स्वभावं परावर्त्य नूतनाचारिणो भवत, तत ईश्वरस्य निदेशः
कौटुक् उत्तमो ग्रहणीयः सङ्पूर्णश्चेति युष्माभिरनुभावित्यते ।
२ कश्चिदपि जनो योग्यत्वादधिकं स्वं न मन्यतां किन्तु ईश्वरो यस्यै
विश्वासस्य यत्परिमाणम् अददात् स तदनुसारतो योग्यरूपं स्वं
मनुताम्, ईश्वराद् अनुपहं प्राप्तः सन् युष्माकम् एकैकं जनम् इत्या-
३ ज्ञापयामि । यतो यद्वदस्माकम् एकस्मिन् शरीरे बह्वन्यज्ज्ञानि
४ सन्ति किन्तु सर्व्वेषामज्ज्ञानां कार्य्यं समानं नहि; तद्वदस्माकं बह्व-
त्वेऽपि सर्व्वे वयं स्त्रीष्टे एकशरीराः परस्परम् अङ्गप्रत्यङ्गत्वेन
५ भवामः । अस्माद् ईश्वरानुपदेष्टेन विशेषं विशेषं, दानम् अस्मात्

प्राप्तेषु यस्तु कोऽपि यदि भाववाक्यं वदति तर्हि विश्वासस्य परि-
 माणावधारतः स तद् वदतु ; यदा यदि कश्चिन् सेवककारी भवति •
 तर्हि स तत्सेवं करोतु ; अथवा यदि कश्चिद् अध्यापयिता भवति
 तर्हि सोऽध्यापयतु ; तथा य उपदेष्टा भवति स उपदिशतु ; यस्तु =
 दाता स वरदानतया ददातु, यस्तु धिपतिः स धनेनाधिपतित्वं
 करोतु, यस्तु दयालुः स हृष्टमनसा दयताम् ।

अपरञ्च युष्माकं प्रेम कापव्यवर्जितं भवतुः ; यद् अभद्रं तद् ८
 ऋतीयध्वं यस्तु भद्रं तस्मिन् अनुरव्यध्वम् । अपरं भ्रातृत्वप्रेमा १०
 परस्परं प्रीत्यध्वं समाहराद् एकोऽपरजनं श्रेष्ठं जानीध्वम् । तथा ११
 कार्यं निरखस्या मनसि च सोद्योगाः सन्तः प्रभुं सेवध्वम् अपरं १२
 प्रत्याग्रायाम् आनन्दिता दुःखसमये च धैर्ययुक्ता भवतु ; प्रार्थनायां
 यतनं प्रवर्त्तध्वं । पवित्राणां दीनतां दूरीकुर्वध्वम् अतिथिसेवायाम् १३
 अनुरव्यध्वम् । ये जना युष्मान् ताडयन्ति तान् आश्रयं वदत, १४
 प्रापम् अदत्ता ददुमाश्रयम् । ये जना आनन्दन्ति तैः साद्वृत्तम् १५
 आनन्दत ये च वदन्ति तैः सह वदित । अपरञ्च युष्माकं मनसां १६
 परस्परम् एको भावो भवतु ; अपरम् उच्चपदम् अनाकारुण्य
 नीचलोकेः सदापि मार्दवम् आचरत ; स्वान् ज्ञानिनो न मन्यध्वं ।
 परस्माद् अपकारं प्राप्यापि परं नापकुर्वत । सर्व्वेष्टां दृष्टितो १७
 यत् कर्म्मोत्तमं तदेव कुर्वत । यदि भवितुं शक्यते तर्हि यथाशक्ति १८
 सर्व्वलोकेः सह निर्धिरोधेन काष्ठं यापयत । हे प्रियवन्धवः, १९
 कस्यैचिद् अपकारस्य समुचितं दण्डं कथं न ददुः, किन्त्वौशरीय-
 कोश्याय ज्ञानं दत्त यतो विदितमाक्षे परमेश्वरः कथयति,

दानं फलस्य मत्कर्म्म सुचितं प्रददान्वध्वं ।

इतिकारणात्

रिपु र्द्यदि बुधार्त्तस्ये तर्हि तं त्वं प्रभोजय ।

तथा यदि ब्रह्मार्त्तः, स्यात् तर्हि तं परिपाचय ।

तेन त्वं मन्त्रके तस्य ज्वलदग्निं निधास्यसि ।

११ कुत्रियथा पराजिता न सन्त उत्तमक्रियया कुत्रियां पराजयत ।

राज्यामानवयमाजं प्रति कर्त्तव्यम् ।

१३ १ युष्माकम् एकैकजनः शासनपदस्य निम्नो भवतु यतो यानि

शासनपदानि सन्ति तानि सर्वाणीश्वरेण स्थापितानि; ईश्वरं

१ विना पदस्थापनं न भवति । इति हेतोः शासनपदस्य यत्

प्रातिकूल्यं तद् ईश्वरोद्यनिरूपणस्य प्रातिकूल्यमेव; अपरं चे

प्रातिकूल्यम् आचरन्ति ते स्त्रेषां समुचितं दण्डं स्वयमेव घटयन्ते ।

२ शास्त्रा सदाचारिणां भयप्रदो नहि दुराचारिणामेव भयप्रदो

४ भवति; त्वं किं तस्मान् निर्भयो भवितुम् इच्छसि? तर्हि

सत्कर्माचर, तस्माद् यत्रो लप्स्यसे, यतस्तत्र सदाचरणाय, स

ईश्वरस्य भृत्योऽसि । किन्तु यदि कुकर्माचरसि तर्हि त्वं शङ्कस्य

यतः स निरर्थकं खड्गं न धारयति; कुकर्माचारिणं समुचितं

५ दण्डयितुम् स ईश्वरस्य दण्डदभृत्य एव । अतएव केवलदण्डभया-

१ नहि किन्तु सदसहोधादपि तस्य वक्ष्येन भवितव्यं । एतस्माद्

युष्माकं राजकरदानमप्युचितं यस्माद् ये करं गृह्णन्ति त ईश्वरस्य

७ किङ्करा भूत्वा सततम् एतस्मिन् कर्मणि निविष्टास्तिष्ठन्ति । अस्मात्

करपाहिणे करं दत्त, तथा शुल्कपाहिणे शुल्कं दत्त, अपरं

यस्माद् भेतव्यं तस्माद् विभीत, यस्य समादरणीयत्वं समाद्विष-

ध्वम्; इत्थं यद्य यत् प्राप्यं तत् तस्मै दत्त ।

८ युष्माकं परस्परं प्रेम विनान्वत् किमपि देयम् स्वयं न भवतु,

९ यतो यः परस्मिन् प्रेम करोति तेन व्यवस्था सिध्यति । वस्तुतः

परदारान् मा गच्छ, नरहत्यां मा कार्षीः, सौख्यं मा कार्षीः,
मिथ्यावाक्यं मा देहि, लोभं मा कार्षीः, एताः सर्वा आद्या
एताभ्यो भिक्षा या काचिद् आद्यास्ति सापि स्वसमीपवासिनि
स्ववत् प्रेम कुर्वित्यनेन वचनेन वेदिता । यतः प्रेम समीपवासिनो- १०
ऽऽरुभं न जनयति तस्मात् प्रेक्षा सर्वा व्यवस्था पाक्षते ।

विश्वासौभवनकालेऽस्माकं परिचाणस्य सामीप्याद् इदानीं तस्य ११
सामीप्यम् अव्यवहितं ; अतः समयं विविधास्माभिः साम्प्रतम्
अवश्यमेव निद्रातो जागर्तव्यं । वज्रतरा यामिनी गता प्रभातं ११
सन्निधिं प्राप्तं तस्मात् तामसीयाः क्रियाः परित्यज्यास्माभिर्वासरीया
सम्प्रा परिधातव्या । अतो हेतोर्वयं दिवा विहितं सदाचरणम् ११
आचरित्यामः । रङ्गरसो मत्तत्वं लम्पटत्वं कामुकत्वं विवाद ईर्ष्या
चेतानि परित्यज्यामः । दूयं प्रभुयौशुस्त्रीष्टरूपं परिच्छदं परिधङ्गं १०
सुखाभिजावपूरणाय आरौरीकाचरणं माचरत ।

दुर्बलविश्वासिधातव्यां प्रति कर्षयम् ।

यो ज्ञानोऽदृढविश्वासस्तं युष्माकं सङ्गिनं कुतश्च किन्तु सन्देह- १४ १
विचारार्थं नहि । यतो निषिद्धं किमपि खाद्यद्रव्यं नास्ति, कस्य- १
चिज्जनस्य प्रत्यय एतादृशो विद्यते किन्त्वदृढविश्वासः कस्यिदपरो
जनः केवलं शाकं भुङ्क्ते । तर्हि यो जनः साधारणं द्रव्यं भुङ्क्ते स १
विशेषद्रव्यभोक्तारं नावजानीयात् तथा विशेषद्रव्यभोक्तापि साधा-
रणद्रव्यभोक्तारं दोषिणं न कुर्यात्, यस्माद् ईश्वरस्तम् अगृह्णात् ।
हे परदासस्य दूषयितस्त्वं कः ? निजप्रभोः समीपे तेन पदस्त्रेण ४
पदच्युतेन वा भवितव्यं स च पदस्य एव भविष्यति यत ईश्वरस्तं
पदस्त्वं कर्तुं शक्नोति । अपरस्तु कश्चिज्जनो दिनाद् दिनं विशेषं ५
मन्यते कश्चित् सर्वाणि दिनानि समानानि मन्यते, एकैको जनः

- १ स्त्रीयमनसि विविच्य निश्चिनोतु । यो जनः किञ्चन दिनं विशेषं मन्यते स प्रभुभक्त्या तन् मन्यते, यश्च जनः किमपि दिनं विशेषं न मन्यते सोऽपि प्रभुभक्त्या तन्न मन्यते ; अपरञ्च यः सर्व्याणि भक्ष्यद्रव्याणि भुङ्क्ते स प्रभुभक्त्या तानि भुङ्क्ते यतः स ईश्वरं धन्यं वक्ति, यश्च न भुङ्क्ते सोऽपि प्रभुभक्तैव न भुञ्जान ईश्वरं धन्यं ब्रूते ।
- २ अपरम् अस्माकं कश्चित् निजनिमित्तं प्राणान् धारयति निज-
३ निमित्तं प्रियते वा तन्न ; किन्तु यदि वयं प्राणान् धारयामस्तर्हि प्रभुनिमित्तं धारयामः, यदि च प्राणान् त्यजामस्तर्ह्यपि प्रभुनिमित्तं ६ त्यजामः, अतएव जीवने मरणे वा वयं प्रभोरेवास्यहे । यतो जीवन्तो मृताश्चेत्युभयेषां लोकानां प्रभुत्वप्राप्तये स्त्रीष्टो मृत
- १० उत्थितः पुनर्जीवितश्च । किन्तु त्वं निजं भ्रातरं कुतो दूषयसि ? तथा त्वं निजं भ्रातरं कुतस्तुच्छं जानासि ? स्त्रीष्टस्य विचारसिंहानस्य
- ११ सद्युखे सर्वैरस्माभिरुपस्थातव्यं ; यादृशं लिखितम् आस्ते,
परेणः शपथं कुर्वन् वाक्यमेतत् पुरावदत् ।
सर्वो जनः समीपे मे जानुपातं करिष्यति ।
जिह्वैकैका तयेशस्य निम्नत्वं स्त्रीकरिष्यति ।
- १२ अतएव ईश्वरसमीपेऽस्माकम् एकैकजनेन निजा कथा कथयितव्या ।
- १३ इत्थं सति वयम् अद्यारभ्य परस्परं न दूषयन्तः स्वभ्रातृर्विघ्नो
- १४ व्याघातो वा यन्न जायेत तादृशीमौहां कुर्वहे । किमपि वस्तु स्वभावतो नाशुचि भवतीत्यहं जाने तथा प्रभुना यीशुस्त्रीष्टेनापि निश्चितं जाने, किन्तु यो जनो यद् द्रव्यम् अपविचं जानीते तस्य
- १५ कृते तद् अपविचम् आस्ते । अतएव तव भक्ष्यद्रव्येण तन्न भ्राता यदि शोकाग्निबो भवति तर्हि त्वं भ्रातरं प्रति प्रेक्षा नाचरसि । स्त्रीष्टो यस्य कृते स्वप्राणान् व्ययितवान् त्वं निजेन भक्ष्यद्रव्येण तं

न नाग्रय । अपरं युष्माकम् उत्तमं कर्षं निन्दितं न भवतु । १४
 भक्ष्यं पेयक्षेत्रराज्यस्य सारो नहि, किन्तु धार्मिकता ग्रामिणः १०
 पवित्रेणात्मना जात आनन्दश्च । एतै र्यो जनः स्त्रीष्टं सेवते, स १०
 एवेश्वरस्य तुष्टिकरो मनुष्यैश्च सुख्यात । अतएव येनास्माकं सर्वेषां १८
 परस्परम् ऐक्यं निष्ठा च जायते तदेवास्माभि र्यतितथं । भक्ष्यार्थम् १०
 ईश्वरस्य कर्षणो हानिं मा जनयत, सर्वं वस्तु पवित्रमिति यत्नं
 तथापि यो जनो यद् भुक्त्वा विभ्रं लभते तदर्थं तद् भद्रं नहि ।
 तद मांसभक्षणसुरापानादिभिः क्रियाभि र्यदि तव भ्रातुः पाद- ११
 स्त्रस्नानं, विभ्रो वा चाक्षयं वा जायते तर्हि तद्गोचनपानघोस्त्रागो
 भद्रः । यदि तव प्रत्ययस्तिष्ठति तर्हीश्वरस्य गोचरे स्नान्तरे, तं ११
 गोपय; यो जनः स्नमतेन स्नं दोषिणं न करोति स एव धन्यः ।
 किन्तु यः कश्चित् संग्रह्य भुङ्क्तेऽर्थात् न प्रतीत्य भुङ्क्ते, स एवावश्यं ११
 दण्डार्हो भविष्यति, यतो यत् प्रत्ययजं नहि तदेव पापमयं भवति ।

वसवद्विरस्माभि र्दुर्बलानां दौर्बल्यं शोढयं न च स्त्रेषाम् १५
 इष्टाचार आचरितव्यः । अस्माकम् एकैको जनः स्नसमीपवासिनो १
 हितार्थं निष्ठार्थश्च तस्मैवेष्टाचारम् आचरेत् । यतः स्त्रीष्टोऽपि १
 निजेष्टाचारं नाचरितवान्, यथा लिखितम् आस्ते,

तन्निन्दकगणस्यैव निन्दाभि र्निन्दितोऽस्यष्टं ।

अपरश्च वयं यत् सहिष्णुतासाम्बनयो र्जननेन शास्त्रेण प्रत्याशां ५
 लभेमहि तन्निमित्तं पूर्वकाले लिखितानि सर्ववचनान्यस्माकम्
 उपदेशार्थमेव लिखिषिरे । सहिष्णुतासाम्बनयोराकरो य ईश्वरः ५
 स एव करोतु यत् प्रभु र्यीशुस्त्रीष्ट इव युष्माकम् एकजनोऽन्य-
 जनेन साङ्गे मनस ऐक्यम् आचरेत्; यूयसं सर्वं एकचित्ता भूत्वा ५
 सुखेनेवास्मात्प्रभुयुस्त्रीष्टस्य पितरौश्वरस्य गुणान् कीर्तयेत् ।

विह्वलीयानां परजातीयानाञ्च प्रति वीर्यहीनस्य प्रेमकरणम् ।

- ७ अपरम् ईश्वरस्य महिम्नः प्रकाशार्थं खीष्टो यथा युष्मान् प्रत्य-
गृह्णात् तथा युष्माकमप्येको जनोऽन्यजनं प्रतिगृह्णात् ।
८ ईश्वरस्य सत्यता पितृपुरुषान् प्रति तस्य प्रतिज्ञा च यत्
९ प्रामाण्यं गच्छेत् तस्य दद्यात्तुत्याञ्च परजातीया यद् ईश्वरस्य गुणान्
कीर्तयेयुस्तदर्थं वीर्यः खीष्टस्त्वक्छेदनिघमस्य निम्नोऽभवद् इत्यहं
वदामि । यथा लिखितम् आस्ते,

अतोऽहं सन्मुखे तिष्ठन् भिन्नदेशनिवासिनां ।

सुवक्त्रां परिगास्यामि तव नास्ति परेश्वर ॥

- १० अपरमपि लिखितम् आस्ते,

हे परजातयो यूयं समं नन्दत तज्जनेः ।

- ११ पुनश्च लिखितम् आस्ते,

हे सर्वदेशिनो यूयं धन्यं ब्रूत परेश्वरं ।

हे तदीयनरा यूयं कुदध्वं तन्मग्नसंनं ॥

- १२ अपर वीश्यायाहोऽपि लिखेत्,

वीशयस्य तु यत् मूलं तत् प्रकाशित्यते तदा ।

सर्वजातीयनृणाञ्च शासकः समुदेत्यति ।

तत्तान्यदेशिनीकैश्च प्रत्याशा प्रकरित्यते ॥

- १३ अतएव यूयं पवित्रस्थात्मनः प्रभावाद् यत् सम्पूर्णां प्रत्याशां
लप्स्यध्वे तदर्थं तत्प्रत्याशाजनक ईश्वरो विश्वासेन युष्मान् शान्त्या-
नन्दाभ्यां सम्पूर्णान् करोतु ।

उपसंहारः ।

- १४ हे आतरो यूयं सद्भावयुक्ताः सर्वप्रकारेण ज्ञानेन च सम्पूर्णाः
१५ परस्पररोपदेशे च तत्परा इत्यहं निश्चितं जानामि, तथाप्यहं यत्

प्रगल्भतरो भवन् युष्मान् प्रबोधयामि तथैकं कारणमिदं । परजा १६
 तीयाः पवित्रेणात्मना पावितनैवेद्यरूपा भूत्वा यद् प्राप्ता भवेयुस्त-
 त्स्मिन्मिन्महम् ईश्वरस्य सुसंवादं प्रचारयितुं परजातीयानां मध्ये
 यौगुल्लोष्टस्य सेवकत्वं दानं ईश्वरात् लब्धवानस्मि । ईश्वरं प्रति १७
 यौगुल्लोष्टेन मम स्नायाकरणस्य कारणम् आस्ते । परजातीयान् १८
 आश्नायाहिणः कर्तुं ल्लोष्टो वाक्येन क्रियया च, आश्चर्य्यलक्षणेऽपि च-
 क्रियाभिः पवित्रस्थात्मनः प्रभावेन च यानि कर्माणि मया साधि-
 तवान्, केवलं तान्येव विनान्यस्य कस्यचित् कर्माणो वर्णनां कर्तुं १९
 प्रगल्भो न भवामि । तस्मात् आ यिरूशलेम इल्लूरिकं यावत्
 सर्वत्र ल्लोष्टस्य सुसंवादं प्राचारयं । अन्येन निश्चितायां भित्तावहं २०
 यत्न निश्चिनोमि तस्मिन्मिन् यत्र यत्र स्थाने ल्लोष्टस्य नाम कदापि
 केनापि न स्थापितं तत्र तत्र सुसंवादं प्रचारयितुम् अहं यते ।
 यादृशं लिखितम् आस्ते, २१

यै वार्त्ता तस्य न प्राप्ता दर्शनं तेषु लक्ष्यते ।

यैश्च नैव श्रुतं किञ्चित् बोद्धुं शक्यन्ति ते जनाः ॥

तस्माद् युष्मत्समीपगमनाद् अहं सुष्ठुर्मुञ्च निवारितोऽभवम् । किन्वि- २२
 दानोम् अत्र प्रदेशेषु मया न गतं स्थानं किमपि नावशिष्यते २३
 युष्मत्समीपं गन्तुं बडवत्सरानारभ्य मामकीनाकाङ्क्षा च विद्यत
 इति हेतोः स्थानियादेशगमनकालेऽहं युष्मन्मध्येन गच्छन् युष्मान् २४
 आलोकिष्ये, ततः परं युष्मत्सम्भाषणेन तन्निं परिलभ्य तद्देशगमनार्थं
 युष्माभिर्विसर्जयिष्ये, ईदृशी मदीया प्रत्याग्रा विद्यते । किन्तु २५
 साध्यतं पवित्रलोकानां सेवनाय यिरूशलेमनगरं प्रजामि । यतो २६
 यिरूशलेमस्य पवित्रलोकानां मध्ये ये दरिद्रा अर्थविश्राणनेन
 तासुपकर्तुं माकिदनियादेशीया आखायादेशीयाश्च लोका ऐच्छन् ।

१५ २०-१६ ५ रोमिषः प्रति प्रेरितस्य मौलस्य यत्नं ।

३८८

१० एषा तेषां सद्विष्णा यतसो तेषाम् अणिनः अणि यतो हेतोः

परजातीयैः येषां परमार्थस्याग्निनो जाता ऐहिकविषये तेषामुप-

१८ कारसैः कर्त्तव्यः । अतो मया तत् कर्म साधयित्वा तस्मिन् फले

१६ तेभ्यः समर्पिते युष्मन्नाथेन स्थानियादेशो गमिष्यते । युष्मत्समीपे

ममागमनसमये ख्रौष्टस्य सुसंवादस्य पूर्णवरेण सम्बलितः सन् अहम्

आगमिष्यामि इति मया ज्ञायते ।

१०. हे भ्रातृगण प्रभो रींशुखीष्टनाम्ना पवित्रस्यात्मनः प्रेक्षा

२१ च विनयेऽहं चिह्नदादेशस्थानाम् अविद्याभिलोकानां कुरेभ्यो यदहं

रक्षां स्वभेद्य मदीयैतेन सेवनकर्माणा च यद् विदुःशालेमयाः

११ षविचसोकास्तुथ्येयुः, तदर्थं यूयं मल्लित ईश्वराय प्रार्थयमाणा यतध्वं

तेनाहम् ईश्वरेच्छया सानन्दं युक्तसमीपं गत्वा युक्ताभिः सहितः

११ प्राणान् आप्यायितुं पारयिष्यामि । शान्तिदायकं ईश्वरो यूष्माकं

सर्व्वेषां सङ्ग्री भूयात् इति ।

१६. किंक्रोथानगरीयमण्डलः परिवारिका या फौवीनामिका-

१ स्त्राकं धर्माभगिनी तस्याः कृतेऽहं युष्मान् निवेदयामि, यूयं तां

प्रभुमाश्रितां विज्ञाय तस्या आतिथ्यं पवित्रलोकाहं कुरुष्वं, युष्म-

तस्तस्या य उपकारो भवितुं शक्नोति तं बुरध्वं, यस्मात् तथा

२ बहूनां मम चोपकारः कृतः । अपरञ्च स्वीष्टस्य यौगोः कर्मणि मम

सहकारिणौ मम प्राणरक्षार्थं स्वप्राणान् पण्यीकृतवन्तौ यौ

॥ प्रिष्किलाकिलौ तौ मम नमस्कारं शायध्वं । ताभ्याम् उपका-

राप्तिः केवलं मया स्वीकर्तव्येति नहि परजातीयाभिः सर्वमण्ड-

५. स्त्रीभिरपि । अपरञ्च तयो गृहे स्थितान् मण्डस्त्रीलोकान् मम

नमस्कारं ज्ञापयध्वं । तदद् आश्रितादेशे खीष्टस्य पक्षे प्रथमजा-

तपस्वरूपो य इषेनितनामा मम प्रियवन्धुसमूहि मम नमस्कारं

ज्ञापयध्वं । अपरं वज्रअमेणास्मान् असेवत वा मरिचम् तामपि १
 नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरञ्च प्रेरितेषु ख्यातकीर्त्ती मदये ख्रीष्टा- २
 अत्रितौ मम खजातीयौ सहबन्दिनौ च यावान्मनोकथूनिधौ तौ
 मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । तथा प्रभौ मन्त्रियतमम् आम्ब्रियमपि ३
 मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं ख्रीष्टसेवायां मम सहकारिणम् ४
 ऊर्वाणं मम प्रियतमं स्नायुञ्च मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं ५
 ख्रीष्टेन परीक्षितम् आपिङ्गिं मम नमस्कारं वदत, आरिष्टवृक्षस्य
 परिजनांश्च मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं मम ज्ञातिं हेरो- ११
 दियोनं मम नमस्कारं वदत, तथा नार्किंसस्य परिवाराणां मध्ये
 वे प्रभुभ्रात्रितास्तान् मम नमस्कारं वदत । अपरं प्रभोः सेवायां ११
 परिश्रमकारिण्यौ ऋषेनाचुषोषे मम नमस्कारं वदत, तथा प्रभोः
 सेवायाम् अत्यन्तं परिश्रमकारिण्यौ वा प्रिथा पर्षिस्तां नमस्कारं
 ज्ञापयध्वं । अपरं प्रभोरभिरुचितं रूपं मम धर्ममाता या तस्य १२
 'माता' तामपि नमस्कारं वदत । अपरम् असंज्ञतं क्षिगोनं हर्षं १४
 पाचवं हर्षिन् एतेषां सङ्गिभ्रातृगणञ्च नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं १५
 फिक्कल्लगो यूक्षिया नीरिथस्तस्य भगिन्यकुम्पा चैतान् एतैः वाङ्मै
 यावन्तः पवित्रलोका आसते तानपि नमस्कारं ज्ञापयध्वं । यूयं १६
 परस्परं पवित्रबुम्बनेन नमस्कुर्वध्वं । ख्रीष्टस्य मण्डलीगणो युष्मान्
 नमस्कुर्वते ।

हे भ्रातरो युष्मान् विनयेऽहं युष्माभि र्यां शिञ्चा लब्धा ताम् १७
 अतिक्रम्य ये विच्छेदान् विघ्नांश्च कुर्वन्ति तान् निश्चिनुत तेषां
 सङ्गं वर्जयत च । यतस्तादृशा लोका अस्माकं प्रभो र्थीशुख्रीष्टस्य १८
 दासा इति नहि किन्तु स्त्रोदरस्यैव दासाः; अपरं प्रणयवचनै
 र्मन्धरवाक्यैश्च सरललोकानां मनांसि मोहयन्ति । युष्माकम् आश्चा- १९

याहित्वं सर्व्वञ्च सर्व्वे ज्ञातं ततोऽहं युष्मासु सानन्दोऽभवं तथापि
यूयं यत् सद्विज्ञानेन ज्ञानिनः कुञ्जाने चातत्परा भवेतेति ममाभि-
१० ज्ञातः । अधिकान्नु ज्ञानिदायक ईश्वरः शैतानम् अविज्ञानं युष्माकं
पदानाम् अधो मर्हिष्यति । अस्माकं प्रभु यीशुख्रीष्टो युष्मासु
प्रसादं क्रियात् । इति ।

११ मम सहकारौ तौमयिथो मम ज्ञातयो श्रुतिथो यासोन्
१२ सोषिपात्रयेने युष्मान् नमस्कुर्यन्ति । अपरम् एतत्पत्रलेखकक्षार्त्ति-
१३ यनामाहमपि प्रभो नास्मा युष्मान् नमस्करोमि । तथा कृत्स्न-
मण्डल्या मम चातिथ्यकारौ गायो युष्मान् नमस्करोति अपरम्
एतन्नगरस्य धनरचक इरास्तः क्लार्त्तनामकस्यैको भ्रातां तावपि
१४ युष्मान् नमस्कुरुतः । अस्माकं प्रभु यीशुख्रीष्टो युष्मासु सर्व्वेषु
प्रसादं क्रियात् । इति ।

१५ पूर्व्वकालिकयुगेषु प्रच्छन्ना या मन्त्रणाधुना प्रकाशिता भूत्वा
भाववादिसिखितयन्त्रगणस्य प्रमाणाद् विश्वासेन ग्रहणार्थं सदातनं-
१६ श्वेश्वरस्याज्ञया सर्व्वदेग्रीयस्योक्तान् ज्ञाप्यते, तस्या मन्त्रणाया ज्ञानं
लब्ध्वा मया यः सुसंवादो यीशुख्रीष्टमधि प्रचार्य्यते, तदनुसारोद्
१७ युष्मान् धर्म्यं सुखिरान् कर्त्तुं समर्थो योऽद्वितीयः सर्व्वज्ञ ईश्वरस्तस्य
धन्यवादो यीशुख्रीष्टेन सन्ततं भूयात् । इति ।

करिन्धिनः प्रति पौलस्य प्रथमं पत्रं ।

श्राभाषः ।

यावन्तः पवित्रा लोकाः खेषाम् अस्माकञ्च वसतिस्थानेष्वस्माकं १
प्रभो र्थीशोः ख्रीष्टस्य नाम्ना प्रार्थयन्ते तैः सहाकृतानां ख्रीष्टेन
यीशुना पवित्रीकृतानां लोकानां या ईश्वरीयमण्डली करिन्धिनगरे १
विद्यते तं प्रतीश्वरस्येच्छयाकृतो यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलः
सोस्थिनिनामां भ्राता च पत्रं लिखति । अस्माकं पित्रेश्वरेण प्रभुना १
यीशुख्रीष्टेन च प्रसादः शान्तिश्च युष्मभ्यं दीयतां ।

ईश्वरो यीशुख्रीष्टेन युष्मान् प्रति प्रसादं प्रकाशितवान्, ४
तस्मादहं युष्मन्निमित्तं सर्व्वदा मदीयेश्वरं धन्यं वदामि । ख्रीष्ट ५
सम्बन्धीयं साक्ष्यं युष्माकं मध्ये येन प्रकारेण सप्रमाणम् अभवत् ६
तेन यूयं ख्रीष्टात् सर्व्वविधवक्तृताज्ञानादीनि सर्व्वधनानि लभ्यवन्तः ।
ततोऽस्मत्प्रभो र्थीशुख्रीष्टस्य पुनरागमनं प्रतीक्षमाणानां युष्माकं ७
कस्यापि वरसाभावो न भवति । अपरम् अस्माकं प्रभो र्थीशुख्री- ८
ष्टस्य दिवसे धूर्ध्वं यन्निर्दोषा भवेत् तदर्थं स एव यावदन्तं युष्मान्
सुखिरान् करिष्यति । य ईश्वरः स्वपुत्रस्यास्मत्प्रभो र्थीशुख्रीष्टस्या- ९
शिनः कर्तुं युष्मान् आहूतवान् च विश्वसनीयः ।

भातृणात्मनैक्यविषये अनुयोगः ।

हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभुयीशुख्रीष्टस्य नाम्ना युष्मान् विनयेऽहं १०
सर्व्वं युष्माभिरेकरूपाणि वाक्यानि कथ्यन्तां युष्मन्मार्थे भिन्नसङ्गता

- ११ न भवन्तु मनोविचारथोरैक्येन युष्माकं सिद्धत्वं भवतु । हे मम
भ्रातरो युष्मन्मध्ये विवादा जाता इति वार्त्तामहं क्लोभ्याः परिजने
१२ स्थापितः । ममाभिप्रेतमिदं युष्माकं कश्चित् कश्चिद् वदति पौलस्य
ग्रिथ्योऽहम् आपन्नोः ग्रिथ्योऽहं कैफाः ग्रिथ्योऽहं ख्रीष्टस्य ग्रिथ्योऽह-
१३ मिति च । ख्रीष्टस्य किं विभेदः कृतः ? पौलः किं युष्मत्कृते क्रुशे
१४ इतः ? पौलस्य नाम्ना वा यूयं किं स्थापिताः ? क्रिष्णगाथौ विना
युष्माकं मध्येऽन्यः कोऽपि मया न स्थापित इति हेतोरहम् ईश्वरं
१५ धन्यं वदामि । एतेन मम नाम्ना मानवा मया स्थापिता इति
१६ वक्तुं केनापि न शक्यते । अपरं स्तिफानस्य परिजना मया स्थापि-
तास्तदन्यः कश्चिद् यन्मया स्थापितस्तदहं न वेद्मि ।

- १७ ख्रीष्टेनाहं स्थापनार्थं न प्रेरितः किन्तु सुसंवादस्य प्रचारार्थमेव ;
सोऽपि वाक्पटुतया मया न प्रचारितव्यः, यतस्तथा प्रचारिते
ख्रीष्टस्य क्रुशे मृत्युः फलहीनो भविष्यति ।

सुसंवादीयगुणानां प्रशंसा ।

- १८ यतो हेतो र्ये विनश्यन्ति ते तां क्रुशस्य वार्त्तां प्रलापमिव
मन्यन्ते किञ्च परिचाणं लभमानेष्वस्मासु सा ईश्वरीयशक्तिसंख्यां ।
१९ तस्मादित्यं लिखितमास्ते,

ज्ञानवतान्तु यत् ज्ञानं तन्मया नाशयिष्यते ।

विलोपयिष्यते तद् बुद्धिर् बुद्धिमतां मया ॥

- २० ज्ञानी कुच ? शास्त्राध्यापको वा कुच ? इहलोकस्य विचारत-
२१ त्परो वा कुच ? इहलोकस्य ज्ञानं किमीश्वरेण मोहीकृतं नहि ?
ईश्वरस्य ज्ञानाद् इहलोकस्य मानवाः स्वज्ञानेनेश्वरस्य तत्त्वबोधं न
प्राप्तवन्तस्तस्माद् ईश्वरः प्रचाररूपिणा प्रलापेन विश्वाशिनः परिचातुं
२२ रोचितवान् । यिह्दीयलोका लक्षणानि दिदृक्षन्ति परजातीयलो-

कास्तु विष्ठां मृगयन्ते, वयञ्च क्रुशे हतं स्त्रीष्टं प्रचारयामः । तस्य ११
प्रचारो विद्मदीयैर्विघ्न इव परजातीयैश्च प्रक्षाप इव मन्यते, किन्तु १२
विद्मदीयानां परजातीयानाञ्च मध्ये ये आह्वतास्तेषु स स्त्रीष्ट ईश्वर-
रौच्यशक्तिरिवेश्वरौच्यज्ञानमिव च प्रकाशते । यत ईश्वरे यः प्रक्षाप १५
आरोप्यते स मानवातिरिक्तं ज्ञानमेव यच्च दौर्बल्यम् ईश्वर आरो-
प्यते तत् मानवातिरिक्तं बलमेव ।

हे भ्रातरः, आह्वतयुष्मद्गणो युष्माभिरालोक्यतां तन्मध्ये सांसा- ११
रिकज्ञानेन ज्ञानवन्तः पराक्रमिणो वा कुक्षौना वा बहवो न
विद्यन्ते । यत ईश्वरो ज्ञानवतस्तपयितुं मूर्खलोकान् रोचितवान् १०
बलानि च अपयितुम् ईश्वरो दुर्बलान् रोचितवान् । तथा वर्त्त- १२
मानलोकान् संस्थितिभ्रष्टान् कर्त्तुम् ईश्वरो जगतोऽपकृष्टान् हेद्यान्
अवर्त्तमानांश्चाभिरोचितवान् । तत ईश्वरस्य साक्षात् केनाप्यात्म- १८
ज्ञाघातं कर्त्तव्या । यूयञ्च तस्मात् स्त्रीष्टे यौगौ संस्थितिं प्राप्तवन्तः १०
स ईश्वराद् युष्माकं ज्ञानं धार्मिकत्वं पवित्रत्वं मुक्तिश्च जाता ।
अतएव यदद् लिखितमास्ते तदत्,

यः कश्चित् ज्ञाचमानः स्यात् ज्ञाघतां प्रभुना स हि ।

हे भ्रातरो युष्मत्समीपे समागमनकालेऽहं वक्तृताया विद्याया ११
वा नेपथ्येनेश्वरस्य साक्ष्यं प्रचारितवान् तन्नहि; यतो यौगुस्त्रीष्टं १
तस्य क्रुशे हतलञ्च विना नान्यत् किमपि युष्मन्मध्ये ज्ञापयितुं
विहितं बुद्धवान् । अपरश्चातीव दौर्बल्यभौतिकमयुक्तो युष्माभिः १
सार्द्धमार्थः । अपरं युष्माकं विश्वासो यत् मानुषिकज्ञानस्य फलं न १
भवेत्, किन्तु ईश्वरौच्यशक्ते फलं भवेत्, तदर्थं मम वक्तृता मदीय ५
प्रचारश्च मानुषिकज्ञानस्य मधुरवाक्यसम्पत्तितौ नास्तां, किन्वात्मनः
शक्तश्च प्रमाणयुक्तानास्तां ।

ईश्वरीयज्ञानस्य श्रेष्ठत्वम् ।

- ६ वयं ज्ञानं भाषामहे तच्च सिद्धलोकैर्ज्ञानमिव मन्यते, तदिह-
लोकस्य ज्ञानं नहि, इहलोकस्य नमराणाम् अधिपतीनां वा ज्ञानं
७ नहि ; किन्तु कात्यावस्थायाः पूर्वस्माद् यत् ज्ञानम् अस्माकं
विभवार्थम् ईश्वरेण निश्चित्य प्रच्छन्नं तन्निगूढम् ईश्वरीयं ज्ञानं
८ प्रभाषामहे । इहलोकस्याधिपतीनां केनापि तत् ज्ञानं न लब्धं, लब्धं
९ सति ते प्रभावविशिष्टं प्रभुं कुशे नाहसिष्यम् । तदस्तिस्वित्तमास्ते,
नेत्रेण कापि नो दृष्टं कर्णेनापि च न श्रुतं ।
मनोमध्ये तु कस्यापि न प्रविष्टं कदापि यत् ।
ईश्वरे प्रौढमाणाणां कृते तत् तेन सञ्चितं ।

- १० अपरमौश्वरः स्वात्मना तदस्माकं साक्षात् प्राकाशयत् ; यत
आत्मा सर्वमेवानुसन्धत्ते तेन चेश्वरस्य मर्त्यतत्त्वमपि बुध्यते ।
११ मनुजस्यान्तःस्वमात्मानं विना केन मनुजेन तस्य मनुजस्य तत्त्वं
बुध्यते ? तददौश्वरस्यात्मानं विना केनापीश्वरस्य तत्त्वं न बुध्यते ।
१२ वयस्तेहलोकस्यात्मानं लब्धवन्तस्तन्नहि किन्वीश्वरस्यैवात्मानं लब्धवन्तः,
ततो हेतोरीश्वरेण स्वप्रसादाद् अस्माभ्यं यद् यद् दत्तं तत्सर्वम्
१३ अस्माभिर्ज्ञातुं शक्यते । तच्चास्माभिर्मानुषिकज्ञानस्य वाक्यानि
श्रित्वा कथ्यत इति नहि किन्वात्मतो वाक्यानि श्रित्वात्मिके
१४ वाक्यैरात्मिकं भावं प्रकाशयद्भिः कथ्यते । प्राणी मनुष्य ईश्वरीया-
त्मनः श्रित्वा न गृह्णाति यत आत्मिकविचारेण वा विचार्यति
१५ हेतोः स तां प्रस्थापमिव मन्यते बोद्धुश्च न शक्नोति । आत्मिको
मानवः सर्वान् विचारयति किन्तु स्वयं केनापि न विचार्यते ।
१६ यत ईश्वरस्य मनो ज्ञात्वा तत्तुपदेष्टुं कः शक्नोति ? किन्तु स्त्रीष्टस्य
मनोऽस्माभिर्लब्धं ।

प्रचारका ईश्वरस्य सहकर्मकारकाः, ईश्वरघनाद्यस्तत्त्वज्ञा ।

हे भ्रातरः, अहमात्मिकैरिव युष्माभिः समं सम्भाषितुं नाशक्तवं है १
किन्तु शारीरिकाचारिभिः स्त्रीष्टधर्मीं शिशुतुल्यैश्च जनैरिव
युष्माभिः सह समभाषे । युष्मान् कठिनभक्ष्यं न भोजयन् दुग्धम् २
अपाययं यतो यूयं भक्ष्यं ग्रहीतुं तदा नाशक्तु इदानीमपि न
शक्नुय, यतो हेतोरधुनापि शारीरिकाचारिण आधे । युष्माधे ३
मात्सर्यविवादभेदा भवन्ति ततः किं शारीरिकाचारिणो नाधे
मानुषिकमार्गेण च न चरथ ? पौलस्याहमित्यापसोरहमिति वा ४
यदाक्यं युष्माकं कैश्चित् कैश्चित् कथ्यते तस्माद् यूयं शारीरिका-
चारिण न भवथ ?

पौलः कः ? आपल्लु वा कः ? तौ परिचारकमात्रौ तयोरेकै- ५
कस्यै च प्रभु र्यादृक् फलमददात् तद्वत् तयोर्द्वारा यूयं विश्वासिनो
जाताः । अहं रोपितवाग् आपल्लुस्य निषिक्तवान् ईश्वरस्यावर्द्धयत् । ६
अतो रोपयित्वेक्षेकारावसारौ वर्द्धयितेश्वर एव सारः । रोपयित्व- ७
ेक्षेकारौ च समौ तयोरेकेकस्य स्वप्नमयोयं स्ववेतनं लप्स्यते । ८
आवांमौश्वरेण सह कर्मकारिणौ, यूयमौश्वरस्य चेत्रमौश्वरस्य ९
निर्मितिश्च । ईश्वरस्य प्रसादात् मया यत् पदं लब्धं तस्मात् १०
ज्ञानिना गृहकारिणेव मया भित्तिमूलं स्थापितं तदुपरि चान्येन १
निचीयते । किन्तु येन यन्निचीयते तत् तेन विविच्यतां । यतो ११
यौश्वस्त्रीष्टरूपं यद् भित्तिमूलं स्थापितं तदन्यत् किमपि भित्तिमूलं
स्थापयितुं केनापि न शक्यते । एतद्भित्तिमूलस्योपरि यदि केचित् १२
स्वर्णरूपमणिकाष्ठदण्डान् निचिन्वन्ति, तर्ह्येकैकस्य कर्म प्रकाशि- १३
यते यतः स दिवसस्तत् प्रकाशयिष्यति । यतो हेतोस्तेन दिवसेन
वज्रमयेनोदेतयं तत् एकैकस्य कर्म कीदृशमेतस्य परीक्षा वज्रिना

- १४ भविष्यति । यस्य निश्चयनरूपं कर्म स्थासु भविष्यति स वेतनं
 १५ लप्स्यते । यस्य च कर्म ध्वस्यते तस्य क्षति भविष्यति किन्तु वस्त्रे
 निर्गतजन इव स स्त्रयं परिचायं प्राप्स्यति ।
 १६ यूयम् ईश्वरस्य मन्दिरं युष्मन्मध्ये चेश्वरस्यात्मा निवसतीति
 १७ किं न जानीथ ? ईश्वरस्य मन्दिरं येन विनाशते सोऽपीश्वरेण
 विनाशयिष्यते यत ईश्वरस्य मन्दिरं पवित्रमेव यूयं तु तन्मन्दिरम्
 १८ आध्मे । कोऽपि स्त्रं न वञ्चयतां । युष्माकं कश्चन चेदिहलोकस्य
 ज्ञानेन ज्ञानवानहमिति बुध्यते तर्हि स यत् ज्ञानी भवेत् तदर्थं
 १९ मूढो भवतु । यस्मादिहलोकस्य ज्ञानम् ईश्वरस्य साक्षात् मूढत्वमेव ।
 एतस्मिन् लिखितमप्यास्ते,

तौच्छा या ज्ञानिनां बुद्धिस्तथा तान् धरतीश्वरः ।

- २० पुनश्च । ज्ञानिनां कल्पना वेत्ति परमेशो निरर्थकाः ।
 २१ अतएव कोऽपि मनुजैरात्मानं न ज्ञाघतां यतः सर्वाणि युष्माक-
 २२ मेव, पौल वा आपन्नो वा कैफा वा जगद् वा जीवनं वा मरणं
 २३ वा वर्त्तमानं वा भविष्यद्वा सर्वाण्येव युष्माकं, यूयश्च ख्रीष्टस्य,
 ख्रीष्टेश्वरस्य ।

- ४१ लोका अस्मान् ख्रीष्टस्य परिचारकान् ईश्वरस्य निगूढवाक्य-
 २ धनस्याध्यक्षांश्च मन्यन्तां । किञ्च धनाध्यक्षेण विमर्शनीयेन भवि-
 ३ तव्यमेतदेव लोकै र्याच्यते । अतो विचारयद्भि र्युष्माभिरन्यैः कैश्चिन्
 मनुजै र्वा मम परीक्षणं मयातीव लघु मन्यते इहमप्यात्मानं न
 ४ विचारयामि । मया किमप्यपराद्धमित्यहं न वेद्मि किन्त्येतेन मम
 ५ निरपराधत्वं न निश्चीयते प्रभुरेव मम विचारयितास्ति । अत
 उपयुक्तममयात् पूर्वम् अर्थतः प्रभोरागमनात् पूर्वं युष्मांभि र्विचारो
 न क्रियतां । प्रभुरागत्य तिमिरेण प्रच्छन्नानि सर्वाणि दीपधि-

व्यति मनसा मन्त्रणाञ्च प्रकाशयिष्यति तस्मिन् प्रमथ ईश्वराद्
एकैकस्य प्रशंसा भविष्यति ।

हे भ्रातरः सर्वांस्तानि मयात्मानम् आपस्तुष्टोद्दिश्य कथि- १
तानि तस्यैतत् कारणं यूयं यथा शास्त्रीयविधिमतिक्रम्य मानवम्
अतीव नादरिष्यध्व ईत्यस्त्रैकेन वैपरीत्याद् अपरेण न स्थापिष्यध्व
एतादृशीं शिखामावयोर्दृष्टान्तात् लक्ष्यध्वे । अपरात् कस्यां विशेष- २
यति ? तुभ्यं यच्च दत्तं तादृशं किं धारयसि ? अदत्तेनेव दत्तेन
वस्तुना कुतः स्थापये ? इदानीमेव यूयं किं दत्ता लक्ष्यधना वा ? ३
अस्मास्वविद्यमानेषु यूयं किं राजत्वपदं प्राप्ताः ? युष्माकं राजत्वं
मयाभिर्लपितं यतस्तेन युष्माभिः सह वयमपि राज्यांश्चिनो भवि-
ष्यामः । प्रेरिता वयं शेषा हन्तव्याश्चेत्यपरेण निदर्शिताः । यतो ४
वयं सर्वलोकाणाम् अर्हतः स्वर्गीयदूतानां मानवानाञ्च कौतुका-
स्पदानि जाताः । स्त्रीष्टस्य कृते वयं मूढाः किन्तु यूयं स्त्रीष्टेन ५
ज्ञानिनः, वयं दुर्म्मेष्टा यूयश्च सबलाः, यूयं सम्मानिता वयश्चा-
पमानिताः । वयमद्यापि सुधातर्तास्तृष्णातर्ता वस्त्रहीनास्ताडिता ६
आश्रमरहिताश्च सन्तः कर्षणि स्वकरान् व्यापारयन्तश्च दुःखैः काष्ठं ७
थापयामः । गर्हितैरस्माभिराग्नीः कथ्यते दूरीकृतैः सङ्घते निन्दितैः
प्रसाद्यते । वयमद्यापि जगतः समार्जनीयोग्या अवस्करा इव सर्वे ८
मन्यामहे ।

युष्मान् अपथितुमहमेतानि लिखामीति नहि किन्तु प्रिया- ९
त्मजानिव युष्मान् प्रबोधयामि । यतः स्त्रीष्टधर्मे यद्यपि युष्माकं १०
दृश्यदृष्टाणि विनेतारो भवन्ति तथापि बहवो जनका न भवन्ति
यतोऽहमेव सुसंवादेन यौश्लिष्टे युष्मान् अजनयं । यतो युष्मान् ११
विनयेऽहं यूयं मद्गुणामिनो भवत । इत्यर्थे सर्वासु मण्डलीषु १२

सर्व्वे श्रीष्टधर्षयोऽग्रा ये विधयो मथोपदिशन्ते तान् यो युष्मान्
स्मारयिष्यत्येवम्भूतं प्रभोः कृते प्रियं विशासिनश्च मदीयतनयं
तौमथियं युष्माकं समीपं प्रेषितवानहं ।

- १८ अपरमहं युष्माकं समीपं न गमिष्यामीति बुद्ध्वा युष्माकं
१९ कियन्तो लोका गर्वन्ति । किन्तु यदि प्रभोरिच्छा भवति तर्ह्य-
हमविश्वम् युष्मत्समीपमुपस्थाप्य तेषां दर्पभातानां लोकानां वाचं
२० ज्ञास्यामीति नहि सामर्थ्यमेव ज्ञास्यामि । यस्मादीश्वरस्य राजत्वं
२१ वाग्युक्तं नहि किन्तु सामर्थ्ययुक्तं । युष्माकं का वाङ्मना ? युष्मत्समीपे
मद्या किं दण्डपाणिना गन्तव्यमुत प्रेमनक्षतात्मयुक्तेन वा ?

मण्डलोद्गासनस्य कथा ।

- ५१ अपरं युष्माकं मध्ये व्यभिचारो विद्यते स च व्यभिचारस्ता-
दृशो यद् देवपूजकानां मध्येऽपि तत्तुल्यो न विद्यते फलतो युष्मा-
कमेको जनो विमाद्वगमनं कुरुत इति वार्त्ता सर्व्वे व्याप्ता ।
१ तथाच यूयं दर्पभाता आध्वे, तत् कर्म येन कृतं स यथा युष्मन्म-
ध्याद् दूरौक्रियते तथा शोको युष्माभिर्न क्रियते किम् एतत् ?
२ अविद्यमाने मदीयशरीरे ममात्मा युष्मन्मध्ये विद्यते ऽतोऽहं
३ विद्यमान इव तत्कर्मकारिणो विचारं निश्चितवान्, अस्मात्प्रभो
४ यौंशुस्त्रीष्टस्य नास्मा युष्माकं मदीयात्मनश्च मिश्रणे जाते ऽस्मात्प्रभो
यौंशुस्त्रीष्टस्य शक्तेः साहाय्येन स नरः शरीरनाशार्थमस्माभिः
शैतानस्य हस्ते समर्पयितव्यस्ततोऽस्माकं प्रभो यौंशो दिवसे तस्यात्मा
रक्षां गन्तुं शक्नोति ।

- १ युष्माकं दर्पो न भद्राय यूयं किमेतन्न जानीथ, यथा,

विकारः कृत्स्नशक्तूनां स्वल्पकिल्बेन जायते ।

- २ यूयं यत् नवीनशक्तुस्वरूपा भवेत तदर्थं पुरातनं क्लिष्टम् अवमार्ज्जतं

यतो युष्माभिः क्लिष्टशून्यैर्भवितव्यं । अपरम् अस्माकं निस्तारोत्स-
वीयमेषणावको यः स्त्रीष्टः सोऽस्मदर्थं बलीकृतो ऽभवत् । अतः ८
पुरातनक्लिष्टेनार्थतो दुष्टताजिघांसारूपेण क्लिष्टेन न ह्यहि किन्तु
सारस्वत्यलरूपया क्लिष्टशून्यतयास्माभिदत्तवः कर्त्तव्यः ।

व्यभिचारिणां संसर्गो युष्माभिर्विहातव्य इति मया पत्रे लिखितं । ८
किन्त्वैहिकलोकानां मध्ये ये व्यभिचारिणो लोभिन उपद्राविणो १०
देवपूजका वा तेषां संसर्गः सर्व्वथा विहातव्य इति न हि, विहातव्ये
सति युष्माभिर्जगतो निर्गन्तव्यमेव । किन्तु भ्रातृत्वेन विख्यातः ११
कश्चिन्नो यदि व्यभिचारी लोभो देवपूजको निन्दको मद्यप उप-
द्रावी वा भवेत् तर्हि तादृशेन मानवेन सह भोजनपानेऽपि युष्माभि-
र्न कर्त्तव्ये इत्यधुना मया लिखितं । समाजवहिःस्थितानां लोकानां १२
विचारकरणे मम कोऽधिकारः ? किन्तु तदन्तर्गतानां विचारणं
युष्माभिः किं न कर्त्तव्यं भवेत् ? वहिःस्थानां तु विचार ईश्वरेण १३
कारिष्यते । अतो युष्माभिः स पातको स्वमथाद् वहिःक्रियतां ।

विवाडव्यभिचारयोर्विषयिणी कथा च ।

युष्माकमेकस्य जनस्यापरेण सह विवादे जाते स पवित्रलोकैर्ह्ये १
र्विचारमकारयन् किम् अधार्मिकलोकैर्विचारयितुं प्रोत्सहते ?
जगतोऽपि विचारणं पवित्रलोकैः कारिष्यत एतद् यूयं किं न २
जानीथ ? अतो जगद् यदि युष्माभिर्विचारयितव्यं तर्हि बुद्ध-
तमविचारेषु यूयं किमसमर्थाः ? दूता अय्यस्माभिर्विचारयिष्यन्त ३
इति किं न जानीथ ? अत ऐहिकविषयाः किम् अस्माभिर्न
विचारयितव्या भवेयुः ? ऐहिकविषयस्य विचारे युष्माभिः कर्त्तव्ये ४
ये लोकाः मण्डलां बुद्धतमास्त एव निधुष्यन्तां । अहं युष्मान् ५
चपयितुमिच्छन् वदामि युष्माभ्ये किमेकोऽपि मनुष्यस्तादृग्

- १ बुद्धिमावहि यो भ्रातृविवादविचारणे समर्थः स्यात् ? किञ्चैको
 भ्राता भाषान्येन किमविद्यायिनां विचारकाणां साक्षाद् विवदते ?
- ० युष्मन्मये विवादा विद्यन्त एतदपि युष्माकं दोषः । यूयं कुतो-
 ८ न्यायसहनं क्षतिसहनं वा श्रेयो न मन्यध्वे ? किन्तु यूयमपि
 भ्रातृनेव प्रत्यन्यायं क्षतिसह कुद्वय किमेतत् ?
- ९ ईश्वरस्य राज्येऽन्यायकारिणां लोकानामधिकारो नास्तीतिद् यूयं
 किं न जानीथ ? मा वक्ष्यामि, ये व्यभिचारिणो देवार्चिनः पार-
 १० दारिकाः स्त्रीवदाचारिणः पुंमैथुनकारिणस्तत्करा लोभिनो मद्यपा
 तिनृका उपद्राविणो वा त ईश्वरस्य राज्यभागिनो न भविष्यन्ति ।
- ११ यूयस्यैवंविधा लोका आसन् किन्तु प्रभो रथीशो नास्मात्सदौश्वरस्या-
 त्मना च यूयं प्रचालिताः पाविता धार्मिकौ कृताश्च ।
- १२ मदर्थं सर्व्वं द्रव्यम् अप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वं हितजनकं ।
 मदर्थं सर्व्वमप्रतिषिद्धं तथाप्यहं कस्यापि, द्रव्यस्य वशीकृतो न
 १३ भविष्यामि । उदराय भक्ष्याणि भक्ष्येभ्यश्चोदरं, किन्तु भक्ष्योदरं
 ईश्वरेण नाग्रथिष्यते ; अपरं देहो न व्यभिचाराय किन्तु प्रभवे
 १४ प्रभुस्य देहाय । यज्ञेश्वरः प्रभुमुत्थापितवान् स स्वग्रन्थास्मान्पुत्र्या-
 १५ पयिष्यति । युष्माकं यानि शरीराणि तानि स्त्रीष्टस्याङ्गानीति
 किं यूयं न जानीथ ? अतः स्त्रीष्टस्य यान्यङ्गानि तानि मयापहृत्य
 १६ वेष्ट्याया अङ्गानि किं कारिष्यन्ते ? तन्न भवतु । यः कश्चिद्
 वेष्ट्यायाम् आसज्यते स तथा सहैकदेहो भवति किं यूयमेतन्न
 जानीथ ? यतो लिखितमास्ते, यथा, तौ द्वौ जनावेकाङ्गौ भवि-
 १७ व्यतः । यस्य प्रभावासज्यते स तेन सहैकात्मा भवति । अतो यूयं
 १८ व्यभिचारात् पराङ्मुखा भवत । मानवा यान्यन्यानि कलुषाणि
 कुर्व्वन्ते तानि वपुर् न समाविशन्ति किन्तु व्यभिचारिणा स्वविग्रहस्य

विद्वद् कक्षावं क्रियते । युष्माकं धानि वपुंसि तानि युष्मदन्नःस्थित- १८
 खेसराक्षसस्य पवित्रस्यात्मनो मन्दिराणि यूयस्य खेषां क्षामिनो
 नाधे किमेतद् युष्माभिर्न ज्ञायते ? यूयं मूखेन क्रीता अतो
 वपुर्मनोभ्याम् ईश्वरो युष्माभिः पूज्यतां यत ईश्वर एव तयोः क्षामी । १०

उद्गाहीया कथा ।

अपरञ्च युष्माभिर्मां प्रति यत् पञ्चमखेष्टि तस्योत्तरमेतत्, ७१
 घोषितोऽस्यर्घ्यं मनुजस्य वरं; किन्तु व्यभिचारभयाद् एकैकस्य १
 पुंसः स्वकीयभार्या भवतु तद्दद् एकैकस्या घोषितोऽपि स्वकीय-
 भर्ता भवतु । भार्यायै भर्ता यद्यद् वितरणीयं तद् वितरीर्यतां १
 तद्दद् भर्तेऽपि भार्यया वितरणीयं वितरीर्यतां । भार्यायाः स्वदेहे ४
 नास्ति भर्तुरेव, तद्दद् भर्तुरपि स्वदेहे स्वत्वं नास्ति भार्याया
 एव । उपोषणप्रार्थनयोः सेवनार्थम् एकमन्नदानां युष्माकं किञ्च- ५
 त्कास्यं चावद् या पृथक्स्थितिर्भवति तदन्यो विच्छेदो युष्माक्ये
 न भवतु, ततः परम् इन्द्रियाणाम् अर्धैर्यात् श्रेतानो यद् युष्मान्
 परीक्षां न नयेत् तदर्थं पुनरेकच मिक्षत । एतद् आदेशतो नहि १
 किञ्चलुज्ञात एव मया कथ्यते, यतो ममावस्येव सर्व्वमानवानाम्- २
 वक्ष्या भवत्विति मम वाङ्मया किञ्चिद्विश्रद् एकेनैको वरोऽन्येन
 चान्यो वर इत्यनेकैकेन स्वकीयवरो सत्यः ।

अपरम् अकृतविवाहान् विधवांस्य प्रति ममेतन्निवेदनं ममेव ८
 तेषामवस्थितिर्भद्रा ; किञ्च यदि तैरिन्द्रियाणि निघण्टुं न शक्नुवन्ते ९
 तर्हि विवाहः क्रियतां यतः कामदहनाद् व्यूढत्वं भद्रं । ये च १०
 कृतविवाहास्ते मया नहि प्रभुनैवेतद् आज्ञाप्यन्ते भार्या भर्तृतः
 पृथक् न भवतु । यदि वा पृथग्भूता स्यात् तर्हि निविवाहा ११
 तिष्ठतु स्त्रीपतिना वा सन्दधातु भर्तापि भार्या न त्यजतु ।

- ११ इतरान् जनान् प्रति प्रभु न ब्रवीति किन्त्वहं ब्रवामि ; कस्याश्चिद्
 भ्रातुर्योषिद् अविश्वासिनौ सत्यपि यदि तेन सहवासे तुल्यति
 १२ तर्हि सा तेन न त्यज्यतां । तदत् कस्याश्चिद् योषितः पतिरवि-
 श्वासी सत्यपि यदि तथा सहवासे तुल्यति तर्हि स तथा न
 १३ त्यज्यतां । यतोऽविश्वासी भर्ता भार्यया पवित्रीभूतः, तददविश्वा-
 सिनौ भार्या भर्ता पवित्रीभूता ; गोषेद् युष्माकमपत्यान्यशूचीन्-
 १४ भविष्यन् किन्वधुना तानि पविचाणि सन्ति । अविश्वासी जनो
 यदि वा पृथग् भवति तर्हि पृथग् भवतु ; एतेन भ्राता भगिनी
 १५ वा न निवर्ध्यते तथापि वयमीश्वरेण श्रान्तये समाहृताः । हे नारि
 तव भर्तुः परिचाणं त्वत्तो भविष्यति न वेति त्वया किं ज्ञायते ?
 हे नर तव जायायाः परिचाणं त्वत्तो भविष्यति न वेति त्वया
 किं ज्ञायते ?
- १६ एकैको जनः परमेश्वरास्तब्धं यद् भजते यस्याश्चावस्थायाम्
 ईश्वरेणाङ्गायि तदनुसारेणैवाचरतु तदहं सर्वमण्डलीक्षान् आदि-
 १७ ग्रामि । क्षिप्रत्वम् भूत्वा य आहृतः स प्रकृष्टत्वम् न भवतु,
 तदद् अक्षिप्रत्वम् भूत्वा य आहृतः स क्षिप्रत्वम् न भवतु ।
 १८ त्वकृष्णेदः शारो नहि तददत्तकृष्णेदोऽपि शारो नहि किन्त्वोश्वर-
 १९ स्थाज्ञानां पाक्ष्ममेव । यो जनो यस्यामवस्थायामाङ्गायि स
 २० तस्यामेवावतिष्ठतां । दासः सन् त्वं किमाहृतोऽसि ? तन्मा चिन्तय,
 २१ तथाच यदि स्नातन्मो भवतुं प्रक्रुयात्तर्हि तदेव वृणु । यतः प्रभु-
 नाहृतो यो दासः स प्रभो मोक्षितजनः । तदत् तेनाहृतः स्नातन्मो
 २२ जनोऽपि स्त्रीष्टस्त्र दास एव । यूयं मूर्खेन क्रीता अतो हेतो
 २३ नान्वानां दासा मा भवत । हे भ्रातरो यस्यामवस्थायां यस्याङ्गा-
 नमभवत् तथा स ईश्वरस्य साक्षात् तिष्ठतु ।

अपरम् अकृतविवाहान् जगान् प्रति प्रभोः कोऽप्यादेशो मया १५
 न लब्धः किन्तु प्रभोरनुकम्पया विश्वास्यो भूतोऽहं यद् भद्रं मन्ये
 तद् वदामि । वर्त्तमानात् क्लेशसमयात् मनुष्यस्थानूढत्वं भद्रमिति १६
 मया बुध्यते । त्वं किं घोषिति निबद्धोऽसि ? तर्हि मोक्षनं प्राप्तुं १७
 मा यतस्व । किं वा घोषितो मुक्तोऽसि ? तर्हि जायां मा गवेषय ।
 विवाहं कुर्वता त्वया किमपि नापराध्यते तद्वद् व्यूह्यमानया १८
 युवत्यापि किमपि नापराध्यते तथाच तादृशौ द्वौ जनौ शारी-
 रिकं क्लेशं लप्स्येते किन्तु युष्मान् प्रति मम कर्षणा विद्यते । हे १९
 भ्रातरौऽहमिदं ब्रवीमि, इतः परं समयोऽतीव संचिन्तः, अतः कृत- २०
 दारैरकृतदारैरिव रुदद्भिश्चारुदद्भिरिव सानन्दैश्च निरानन्दैरिव
 क्लेशभिश्चाभागिभिरिवाचरितव्यं ये च संसारे चरन्ति तैर्नातिच- २१
 रितव्यं यत इहलोकस्य कौतुको विचलति । किन्तु यूथं यन्नि- २२
 श्चिन्ता भवेतेति मम वाञ्छा । अकृतविवाहो जनो यथा प्रभुं
 'परितोषयेत् तथा प्रभुं चिन्तयति, किन्तु कृतविवाहो जनो यथा २३
 भार्थ्यां परितोषयेत् तथा संसारं चिन्तयति । तद्वत् ऊढयोषितो २४
 ऽनूढा विशिष्यते । यानूढा सा यथा कायमनसोः पवित्रा भवेत्
 तथा प्रभुं चिन्तयति या चोढा सा यथा भर्तारं परितोषयेत्
 तथा संसारं चिन्तयति । अहं यद् युष्मान् मृगबन्धिन्या परिच्छिपेयं २५
 तदर्थं नहि किन्तु यूथं यदनिन्दिता भूत्वा प्रभोः सेवनेऽबाधम्
 आसक्ता भवेत तदर्थमेतानि सर्वाणि युष्माकं हिताय मया कथ्यन्ते ।

कश्चित् कन्यायां यौवनप्राप्तायां यदि स तस्या अनूढत्वं निगू- २६
 नीयं विवाहस्य साधयितव्य इति मन्यते तर्हि यथाभिलाषं करोतु,
 एतेन किंसपि नापराध्यति विवाहः क्रियतां । किन्तु दुःखेनाक्लिष्टः २७
 कश्चित् पिता यदि स्थिरमनोगतः स्वमनोऽभिलाषसाधने समर्थश्च

स्मात् मम कन्या मया रक्षितयेति मनसि निश्चिनोति च तर्हि स
१८ भद्रं कर्म करोति । अतो यो विवाहं करोति स भद्रं कर्म करोति
यस्य विवाहं न करोति स भद्रतरं कर्म करोति ।

१९ यावत्काष्ठं पति जीवति तावद् भार्या व्यवस्थया निबद्धा तिष्ठति
किन्तु पत्यौ महानिद्रां गते सा सुप्तौभूय यमभिलषति तेन सह
तस्या विवाहो भवितुं शक्नोति, किन्वेतत् केवलं प्रभुभक्तानां मध्ये ।
२० तथाच सा यदि निष्पतिका तिष्ठति तर्हि तस्याः चेमं भविष्यतीति
मम भावः । अपरम् ईश्वरस्यात्मा ममाप्यन्तर्विद्यत इति मया बुध्यते ।

प्रतिमाप्रसादविषयिणी कथा ।

८१ देवप्रसादे सर्वेषाम् अस्माकं ज्ञानमाप्ते तदयं विद्मः । तथापि
१ ज्ञानं गम्ये जनयति किन्तु प्रेमतो निष्ठा जायते । अतः कश्चन
यदि मन्यते मम ज्ञानमाप्त इति तर्हि तन यादृशं ज्ञानं चेष्टितव्यं
२ तादृशं किमपि ज्ञानमद्यापि न लभ्यं । किन्तु य ईश्वरे प्रीयते
३ स ईश्वरेणापि ज्ञायते । देवताबलिप्रसादभक्षणे वयमिदं विद्मो
यत् जगन्मध्ये कोऽपि देवो न विद्यते, एकेश्वरो द्वितीयो
४ नास्तीति । स्वर्गे पृथिव्यां वा यद्यपि केषुचिद् ईश्वर इति नामा-
५ रोष्यते तादृशाश्च बहव ईश्वरा बहवश्च प्रभवो विद्यन्ते तथाप्य-
स्माकमद्वितीय ईश्वरः स पिता यस्मात् सर्वेषां यदर्थं चास्माकं
सृष्टिर्जाता, अस्माकञ्चाद्वितीयः प्रभुः स यीशुः ख्रीष्टो येन सर्व-
वस्तूनां येनास्माकमपि सृष्टिः कृता ।

अधिकन्तु ज्ञानं सर्वेषां नास्ति यतः केषिदद्यापि देवतां सन्त्य
देवप्रसादमिव तद् भक्ष्यं मुञ्चते तेन दुर्बलतया तेषां संबेदो मली-
८ मयो भवति । किन्तु भक्ष्यद्रव्याद् वयम् ईश्वरेण पाप्मा भवामस्तन्नहि
यतो भुङ्क्ता वयमुक्तं न भवामस्तद्ददुष्काप्यपकृष्टा न भवामः ।

अतो युष्माकं वा चमता वा दुर्बलानाम् उन्माथस्वरूपा यज्ञ भवेत् ८
 तदर्थं सावधाना भवत । यतो ज्ञानविशिष्टत्वं यदि देवास्तथे उप- १०
 विष्टः केनापि दृश्यसे तर्हि तस्य दुर्बलस्य मनसि किं प्रसादभक्षण
 उत्साहो न जनियते ? तथा सति यस्य कृते स्त्रीष्टो ममार तव ११
 स दुर्बलो भ्राता तव ज्ञानात् किं न विनश्यति ? इत्यनेन
 प्रकारेण भ्रातृणां विरुद्धम् अपराधद्विषेष्वां दुर्बलानि मनांसि ११
 व्याघातयद्भिः युष्माभिः स्त्रीष्टस्य वैपरीत्येनापराध्यते । अतो हेतोः
 पिशिताग्रमं यदि मम भ्रातुर्विघ्नस्वरूपं भवेत् तर्ह्यहं यत् स्वभ्रातु ११
 विघ्नजनको न भवेयं तदर्थं यावज्जीवनं पिशितं न भोक्ष्ये ।

पौलस्त्य प्रेरितत्वविषयिणी कथा ।

अहं किम् एकः प्रेरितो नास्मि ? किमहं स्वतन्त्रो नास्मि ? ६१
 अस्माकं प्रभु र्हीष्टः स्त्रीष्टः किं मया नादर्शि ? यूयमपि किं
 प्रभुना मदौघश्रमफलस्वरूपा न भवथ ? अन्यलोकानां कृते यद्यप्यहं १
 प्रेरितो न भवेयं तथाच युष्मत्कृते प्रेरितोऽस्मि यतः प्रभुना मम
 प्रेरितत्वपदस्य सुद्रास्वरूपा यूयमेवाध्वे । ये लोका मयि दोषमा- १
 रोपयन्ति तान् प्रति मम प्रत्युत्तरमेतत् । भोजनपानयोः किम- ४
 स्माकं चमता नास्ति ? अन्ये प्रेरिताः प्रभो भ्रातरौ कैषास्य यत् ५
 कुर्वन्ति तद्वत् काश्चित् धर्मभगिनीं व्यूष्य तथा साह्रं पर्यटितुं
 वयं किं न शक्नुमः ? सांसारिकश्रमस्य परित्यागात् किं केवलमहं १
 वार्ष्णेयाय निवारितौ ? निजधनव्ययेन कं संयामं करोति ? को ७
 वा द्राक्षाद्येवं कृत्वा तत्फलानि न भुङ्क्ते ? को वा पशुजवं
 पाशवन् तत्पथो न पिवति ? किमहं केवलं मातुषिकां वाचं ८
 वदामि ? व्यवस्थायां किमेतादृशं वचनं न विद्यते ? भोगिर्व्यवस्था- ८
 यन्ने विहितमासीत्, तं शक्यमहं कष्टव्याघं न भंक्ष्यतीति । ईश्वरेष

- १० बन्धोवर्द्धानामेव चिन्ता किं क्रियते ? किं वा सर्वथास्माकं कृते तद्वचनं तेनोक्तं ? अस्माकमेव कृते तद्विहितं । यः क्षेपं कर्षति तेन प्रत्याग्रायुक्तेन कर्तव्यं, यस्तु श्रद्धानि मर्हयति तेन क्षामप्रत्याग्रा-
 ११ युक्तेन मर्ह्यतव्यं । युष्मत्कृतेऽस्माभिः पारभिकाणि वीजानि रोपि-
 तानि, अतो युष्माकमैशिकफलानां वधम् अंग्रिगो भविष्यामः
 १२ किमेतत् महत् कर्षं ? युष्मासु योऽधिकारस्तस्य भागिनो यद्यप्ये
 भवेयुस्तर्ह्यस्माभिसतोऽधिकं किं तस्य भागिभिर्न भवितव्यं ?
 अधिकम्न वयं तेनाधिकादेष्टु न व्यवहतवन्तः किन्तु ख्रीष्टीयसुसं-
 वादस्य कोऽपि व्याघातोऽस्माभिर्यत्र जायेत तदर्थं सर्वं सहामहे ।
 १३ अपरं ये पवित्रवस्त्रानां परिचर्यां कुर्वन्ति ते पवित्रवस्तुतो भक्ष्याणि
 क्षमन्ते, ये च वेद्याः परिचर्यां कुर्वन्ति ते वेदिस्त्रवस्तूनाम्
 १४ अंग्रिगो भवत्येतद् द्यूतं किं न विद ? तद्वद् ये सुसंवादं घोषयन्ति
 तैः सुसंवादेन जीवितव्यमिति प्रमुनादिष्टं ।
 १५ अहमेतेषां सर्वेषां किमपि नाश्रितवान् मां प्रति तदनुसारात्
 आचरितव्यमित्याश्रयेणापि पचमिदं मया न लिख्यते यतः केनापि
 १६ जनेन मम यशसो सुधाकरणात् मम मरणं वरं । सुसंवादघोषणात्
 मम यशो न जायते यतस्तद्घोषणं ममावश्यकं यद्यहं सुसंवादं न
 १७ घोषयेयं तर्हि मां धिक् । इच्छुकेन तत् कुर्व्यता मया फलं लप्स्यते
 १८ किन्त्वनिच्छुकेऽपि मयि तत्कर्षणो भारोऽर्पितोऽस्ति । एतेन मया
 क्षमं फलं किं ? सुसंवादेन मम योऽधिकार आस्ते तं यदभद्र-
 भावेन नाचरेयं तदर्थं सुसंवादघोषणसमये तस्य ख्रीष्टीयसुसंवादस्य
 निर्व्ययीकरणमेव मम फलं ।
 १९ सर्वेषाम् अनायतोऽहं यद् भूरिगो लोकान् प्रतिपद्ये तदर्थं
 २० सर्वेषां दास्यन्मज्जीकृतवान् । यिद्गदीयान् यत् प्रतिपद्ये तदर्थं

यिद्विदीयानां कृते यिद्विदीयद्वाभवं । ये च व्यवस्थापनात्तान्
 यत् प्रतिपद्ये तदर्थं व्यवस्थानायत्तो योऽहं सोऽहं व्यवस्थापनानां
 कृते व्यवस्थापनद्वाभवं । ये चालम्ब्यव्यवस्थान् यत् प्रतिपद्ये ११
 तदर्थम् ईश्वरस्य बालाद् अलम्ब्यव्यवस्थो न भूत्वा स्त्रीष्टेन लम्ब्यव्यवस्थो
 योऽहं सोऽहम् अलम्ब्यव्यवस्थानां कृतेऽलम्ब्यव्यवस्थ इवाभवं । दुर्ब्ध- ११
 खान् यत् प्रतिपद्ये तदर्थमहं दुर्ब्धखानां कृते दुर्ब्धखद्वाभवं ।
 इत्थं केनापि प्रकारेण कृतिपया लोका यन्मया परित्राणं प्राप्नु-
 युस्तदर्थं यो यादृश आसीत् तस्य कृते ऽहं तादृशद्वाभवं ।
 ईदृश आचारः सुसंवादार्थं मया क्रियते यतोऽहं तस्य फलानां ११
 सहभागौ भवितुमिच्छामि ।

पणसाभाये ये धावन्ति धावतां तेषां सर्व्वेषां केवल एकः १४
 पणं लभते युष्माभिः किमेतन्न ज्ञायते ? अतो यूयं यथा पणं
 लप्स्यध्वे तथैव धावत । मत्सा अपि सर्व्वभोगे परिमितभोगिनो १५
 भवन्ति ते तु खानां खजं लिप्सन्ते किन्तु वयम् अन्नानां
 लिप्सामहे । तस्माद् अहमपि खांमि किन्तु लप्स्यमनुद्दिश्य ११
 खांमि तन्नहि । अहं मल्लद्वय युध्यामि च किन्तु कायामाघात-
 यन्निव युध्यामि तन्नहि । इतरान् प्रति सुसंवादं घोषयित्वाहं यत् १०
 खयमग्राह्यो न भवामि तदर्थं देहम् आहन्मि वशीकुर्व्वं च ।

मन्दात् पृथक् स्थातुं कथनम् ।

हे भ्रातरः, अस्मत्पितृपुरुषानधि यूयं यद्ज्ञाता न तिष्ठतेति १० १
 मम वाङ्मया, ते सर्व्वे मेधाधःस्मिता बभूवुः सर्व्वे समुद्रमध्येन १
 वज्रजुः, सर्व्वे मोघिसुद्दिश्य मेघसमुद्रयोः स्थापिता बभूवुः सर्व्वे १
 एकम् आत्मिकं भक्ष्यं बुभुजिर एकम् आत्मिकं पेयं पपुंसु यत्तस्मै- २
 ऽनुचरत आत्मिकाद् अचलात् लब्धं तोषं पपुः सोऽपलः स्त्रीष्टएव

- ५ तथा सत्यपि तेषां मध्येऽधिकेषु लोकेष्वीश्वरो न सन्ततोवेति हेतोस्तो प्रान्तरे निपातिताः ।
- ६ एतस्मिन् ते ऽस्माकं निदर्शनस्वरूपा बभूवुः; अतश्चे यथा कुत्सिताभिस्त्राषिणो बभूवुरस्माभिस्तथा कुत्सिताभिस्त्राषिभिर्न भवितव्यं । लिखितमास्ते, लोका भोक्तुं पातुश्चोपविशुःस्ततः क्रीडितसुत्विता इत्यनेन प्रकारेण तेषां कैश्चिद् यदद् देवपूजा
- ७ कृता युष्माभिस्तदत् न क्रियतां । अपरं तेषां कैश्चिद् यदद् व्यभिचारः कृतस्तेन चैकस्मिन् दिने त्रयोविंशतिसहस्राणि लोका
- ८ निपातितास्तदद् अस्माभि र्व्यभिचारो न कर्त्तव्यः । तेषां कैश्चिद् यदत् स्त्रीष्टं परीक्षितवन्तस्तस्माद् भुजङ्गै र्गष्टाश्च तदद् अस्माभिः
- ९ स्त्रीष्टो न परीक्षितव्यः । तेषां कैश्चिद् यथा वाक्कलहं कृतवन्तस्तत्-कारणात् इत्यादि विनाशिताश्च युष्माभिस्तदद् वाक्कलहो न क्रियतां ।
- १० तान् प्रति यान्येतानि जघटिरे तान्यस्माकं निदर्शनानि जगतः श्रेष्ठयुगे वर्त्तमानानाम् अस्माकं शिचार्थं लिखितानि च बभूवुः ।
- ११ अतएव यः कश्चिद् सुखिरं मन्यः स यन्न पतेत् तच्च सावधानो
- १२ भवतु । मानुषिकपरीक्षातिरिक्ता कापि परीक्षा युष्मान् नाक्रामत्, ईश्वरस्य विश्वासः सोऽतिशक्त्वां परीक्षायां पतनाद् युष्मान् रक्षिष्यति, परीक्षा च यद् युष्माभिः सोढुं शक्यते तदर्थं तथा सह निस्तारस्य पन्थानं निरूपयिष्यति ।
- १३ हे प्रियभ्रातरः, देवपूजातो दूरम् अपसरत । अहं युष्मान्
- १४ विज्ञान् मत्वा प्रभाषे मया यत् कथ्यते तद् युष्माभि र्विविष्यतां ।
- १५ यद् धन्यवाद्पात्रम् अस्माभि र्धन्यं गच्छते तत् किं स्त्रीष्टस्य शोषि-तस्य सहभागित्वं नहि?, यस्य पूपोऽस्माभि र्भज्यते स किं स्त्रीष्टस्य
- १६ वपुषः सहभागित्वं नहि? वयं बहवः सन्तोऽप्येकपुष्परूपा एकवपुः

सहपात्र भवामः, यतो वयं सर्व्व एकपूषस्य सहभागिनः । धूयं १८
 शारीरिकम् इन्द्रायेस्त्रीयवशं निरीक्ष्य । ये वस्त्रीणां मांसानि
 भुञ्जते ते किं यज्ञवेद्याः सहभागिनो न भवन्ति ? इत्यनेन मया १९
 किं कथ्यते ? देवता वासविकी देवतायै वसिदानं वा वासविकं
 किं भवेत् ? तन्नहि किन्तु परजातीयै र्यं वसुषो दीयन्ते त ईश- १०
 राय तन्नहि भूतेभ्यएव दीयन्ते तस्माद् धूयं यद् भूतानां
 सहभागिनो भवयेत्यहं नाभिलषामि । प्रभोः कसेन भूतानामपि ११
 कसेन पानं युष्माभिरसाध्यं, यूयं प्रभो भोज्यस्य भूतानामपि भोज्यस्य
 सहभागिनो भवितुं न शक्नुय । वयं किं प्रभुं स्पर्द्धिष्यामहे ? वयं १२
 किं तस्माद् वसवन्तः ?

मां प्रति सर्व्वे कर्त्ताप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वे हितजनकं सर्व्वम् १३
 अप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वे निष्ठाजनकं । आत्महितः केनापि न २४
 चेष्टितव्यः किन्तु सर्व्वे परहितचेष्टितव्यः । आपणे यत् कथ्यं तद् १५
 युष्माभिः संवेदस्यार्थं किमपि न पृष्ट्वा भुञ्जतां यतः 'पृथिवी १६
 तन्माध्यस्थस्य सर्व्वं परमेश्वरस्य ।' अपरम् अविद्यासिलोकानां १७
 केनचित् निमग्नता यूयं यदि तत्र जिगमिषथ तर्हि तेन यद्
 यद् उपस्थाप्यते तद् युष्माभिः संवेदस्यार्थं किमपि न पृष्ट्वा भुञ्जतां ।
 किन्तु तत्र यदि कश्चिद् युष्मान् वदेत् भक्ष्यमेतद् देवतायाः १८
 प्रसाद इति तर्हि तस्य ज्ञापयितुरसुरोधात् संवेदस्यार्थस्य तद्
 युष्माभि न भोज्यं । 'पृथिवी तन्माध्यस्थस्य सर्व्वं परमेश्वरस्य,' सत्य- १९
 मेतत्, किन्तु मया यः संवेदो निर्हिष्यते स तव नहि परस्त्वैव ।
 मम-या स्मृतकता सा परस्य संवेदेन कुतो दूषयिष्यते ? अनुग्रह- २०
 पात्रेण मया धन्यवादं कृत्वा यद् भुञ्जते तत्कारणाद् अहं कुतो
 निन्दिष्ये ? तस्माद् भोजनं पानम् अन्यदा कर्त्तुं कुर्व्वन्ति युष्माभिः २१

१० ३२-११ ११ करिष्यन् प्रति पौन्यं प्रथमं पत्रं ।

३२१

- १२ सर्वमेवेत्तरस्य महिषः प्रकाशार्थं क्रियतां । धिक्कदीयानां परमा-
तीयानाम् ईश्वरस्य मण्डला वा विप्लवजनकौ युष्माभिर्न भवितव्यं ।
१३ अहमप्यात्महितम् अपेष्टमानो बहूनां परिचाषार्थं तेषां हितं
१४ चेष्टमानः सर्वविषये सर्वेषां तुष्टिकरो भवामीत्यनेनाहं यदत्
स्त्रीष्टस्यानुगामी तदद् यूयं ममानुगामिनो भवत ।

ईश्वराराधनाविषयिणी कथा ।

- ११ १ हे आतरः, यूयं सर्वस्मिन् कार्ये मां स्मरय मया च यादु-
२ सुपदिष्टास्तादृगाचरयैतत्कारणात् मया प्रशंसनीया आध्वे । तथापि
३ मनैषा वाञ्छा यद् यूयमिदम् अवगता भवय, एकैकस्य पुरुष-
४ योत्तमाङ्गस्वरूपः स्त्रीष्टः, योषितयोत्तमाङ्गस्वरूपः पुमान्, स्त्रीष्टस्य
५ योत्तमाङ्गस्वरूप ईश्वरः । अपरम् आच्छादितोत्तमाङ्गेन येन पुंसा
प्रार्थना क्रियते भाववाणी कथ्यते वा तेन स्त्रीयोत्तमाङ्गम्
६ अवज्ञायते । अनाच्छादितोत्तमाङ्गया ययः योषिता च प्रार्थना
क्रियते भाववाणी कथ्यते वा तथापि स्त्रीयोत्तमाङ्गम् अवज्ञायते
७ यतः सा सुखितग्निरःसदृशा । अनाच्छादितमस्तका या योषित्
तस्याः शिरः सुखनीयमेव किन्तु योषितः केशच्छेदनं शिरोसुखनं
वा यदि क्षाज्जाजनकं भवेत् तर्हि तथा स्त्रिशिर आच्छाद्यतां ।
८ पुमान् ईश्वरस्य प्रतिमूर्तिः प्रतितेजःस्वरूपस्य तस्मात् तेन शिरो
९ नाच्छादनीयं किन्तु बीमन्तिनी पुंसः प्रतिविम्बस्वरूपा । यतो
योषातः पुमान् नोदपादि किन्तु पुंसो योषिद् उदपादि ।
१० अधिकन्तु योषितः कृते पुंसः सृष्टिर्न बभूव किन्तु पुंसः कृते
११ योषितः सृष्टिर्बभूव । इति हेतोर्दूतानाम् आदराद् योषिता
१२ शिरस्सधीनता सूचकम् आवरणं धर्तव्यं । तथापि प्रभो विधिना
पुमांसं विना योषिक् जायते योषितश्च विना पुमान् न जायते ।

यतो यथा पुंसो योषिद् उदपादि तथा योषितः पुमान् जायते, ११
 सर्व्ववस्त्रानि चेश्वराद् उत्पद्यन्ते । युष्माभिरेवैतद् विविच्यतां, अना- १२
 दृतया योषिता प्रार्थनं किं सुदृश्यं भवेत् ? पुरुषस्य दीर्घकेशत्वं १४
 तस्य लज्जाजनकं, किन्तु योषितो दीर्घकेशत्वं तस्या गौरवजनकं १५
 यत आच्छादनाय तस्यै केशा दत्ता इति किं युष्माभिः स्वभावतो
 न ग्रिह्यते ? अत्र यदि कश्चिद् विवदितुम् इच्छेत् तर्ह्यस्माकम् १६
 ईश्वरीयमण्डलीनाञ्च तादृशी रीति न विद्यते ।

प्रभो मेर्ज्यविघ्नयिणी कथा ।

युष्माभि नं भद्राय किन्तु कुत्सिताय समागम्यते तस्माद् १७
 एतानि भविष्याण्येन मया यूयं न प्रशंसनीयाः । प्रथमतः मण्डल्यां १८
 समागतानां युष्माकं मध्ये भेदाः सन्तीति वार्त्ता मया श्रूयते
 तस्म्यप्ये किञ्चित् सत्यं मन्यते च । यतो हेतो र्युष्मत्मध्ये ये परी- १९
 क्षितास्ते यत् प्रकाशयन्ते तदर्थं भेदै र्भवितव्यमेव । एकत्र समागतै २०
 र्युष्माभिः प्राभवं भोज्यं भुज्यत इति नहि, यतो भोजनकाले २१
 युष्माकमेकेकेन स्वकीयं भक्ष्यं तूर्णं गम्यते तस्माद् एको जनो
 बुभुक्षितस्तिष्ठति, अन्यश्च परिहृतो भवति । भोजनपानार्थं युष्माकं २२
 किं वेश्मानि न सन्ति ? युष्माभि र्वा किम् ईश्वरस्य मण्डलीं
 तुच्छीकृत्य दीना लोका अवज्ञायन्ते ? इत्यनेन मया किं वक्तव्यं ?
 यूयं किं मया प्रशंसनीयाः ? एतस्मिन् यूयं न प्रशंसनीयाः ।

प्रभुतो य उपदेशो मया कृत्वो युष्मासु समर्पितश्च स एषः । २३
 परकरसमर्पणचपायां प्रभु र्यीशुः पूषमादायेश्वरं धन्यं व्याहृत्य तं २४
 भिक्षुं भाषितवान् युष्माभिरेतद् गृह्यतां भुज्यताश्च तद् युष्माकृते
 भग्नं मम शरीरं ; मम स्मरणार्थं युष्माभिरेतत् कथितां । पुनश्च २५
 भोजनात् परं तथैव कंसम् आदाय तेनोक्तं कंसोऽयं मम शोषि-

- तेन स्थापितो नूतननियमः ; यतिवारं युष्माभिरेतत् पौषते
 १६ ततिवारं मम स्मरणार्थं पौषतां । यतिवारं युष्माभिरेष पूषो
 भुज्यते भाजनेनानेन पौषते च ततिवारं प्रभोरागमनं यावत् तस्य
 १७ मृत्युः प्रकाश्यते । अपरञ्च यः कश्चिद् अयोग्यत्वेन प्रभोरिमं पूषम्
 अस्नाति तस्यानेन भाजनेन पिवति च स प्रभोः कायवधिरयो
 १८ दण्डदायी भविष्यति । तस्मात् मानवेनाप आत्मानं परीक्ष्य पश्चाद्
 १९ एष पूषो भुज्यतां कसेनानेन च पौषतां । येन चानर्हत्वेन भुज्यते
 पौषते च प्रभोः कायम् अविमृशता तेन दण्डप्राप्तये भुज्यते पौषते
 २० च । एतत्कारणाद् युष्माकं भूरिशो लोका दुर्बला रोगिणश्च
 २१ सन्ति बहवश्च महानिद्रां गताः । अस्माभि र्यद्यात्मविचारोऽकारि-
 २२ व्यत तर्हि दण्डो नास्त्यतः ; किन्तु यदास्माकं विचारो भवति
 तदा वयं जगतो जनैः समं यद् दण्डं न लभामहे तदर्थं प्रभुना
 शास्त्रं भुञ्जहे ।
 २३ हे मम भ्रातरः, भोजनार्थं मिलितानां युष्माकम् एकेनेतरो-
 २४ ऽनुगृह्यतां । यस्य बुभुक्षितः स स्वर्गहे भुङ्क्तां । दण्डप्राप्तये युष्माभि
 नं समागम्यतां । एतद्विज्ञं यद् आदेष्टव्यं तद् युष्मात्मनोपागमन-
 काले मयादेक्ष्यते ।

पवित्रात्मनो विविधानुग्रहवानकथनम् ।

- १२१ हे भ्रातरः, यूयं यद् आत्मिकान् दायान् अनवगतास्तिष्ठथ
 १ तदहं नाभिज्ञासिम् । पूर्वं परजातोऽथा यूयं यद् विनौतास्तद्
 २ अवाक्प्रतिमानाम् अनुगामिन आध्वम् इति जानीथ । इति
 हेतोरहं युष्माभं निवेदयामि, ईश्वरस्यात्मना भाषमाणः कोऽपि
 योऽं श्रुत्वा इति न व्याहरति पुनश्च पवित्रेणात्मना विनौतं विनाशः
 ४ कोऽपि योऽं प्रभुरिति व्याहर्तुं न शक्नोति । दाया बहुविधाः

किन्त्वेक आत्मा परिचर्याश्च वज्रविधाः किन्त्वेकः प्रभुः । साध- ५
 नानि वज्रविधानि किन्तु सर्वेषु सर्वसाधक ईश्वर एकः । एकै- ६
 कस्यै तस्यात्मनो दर्शनं परहितार्थं दीयते । एकस्यै तेनात्मना ७
 ज्ञानवाक्यं दीयते, अन्यस्यै तेनैवात्मनादिष्टं विद्यावाक्यम्, अन्यस्यै ८
 तेनैवात्मना विश्वासः, अन्यस्यै तेनैवात्मना स्वास्थ्यदानप्रक्रिरन्यस्यै ९
 दुःसाध्यसाधनप्रक्रिरन्यस्यै च भाववाणी, अन्यस्यै चात्मना विचार-
 सामर्थ्यम्, अन्यस्यै परभाषाभाषणप्रक्रिरन्यस्यै च भाषार्थभाषणसा-
 मर्थ्यं दीयते । एकेनादितृयेनात्मना यथाभिज्ञापम् एकैकस्यै १०
 जनायैकैकं दानं वितरता तानि सर्वाणि साधयन्ते ।

देह एकः सन्नपि यदद् वज्रज्युक्तो भवति, तस्यैकस्य वपुषो ११
 ऽङ्गानां वज्रत्वेन यदद् एकं वपु भवति, तदत् स्त्रीष्टः । यतो १२
 षेतो यिद्धदिपरजातीयदासस्त्रतन्वा यथं सर्वं स्थापनेनैकेनात्मनै- १३
 कदेहीकृताः सर्वं चैकात्मभुक्ता अभवाम । एकेनाङ्गेन वपु र् १४
 भवति किन्तु वज्रभिः । तत्र चरणं यदि वदेत् नाहं हस्तस्त्रात् १५
 शरीरस्य भागो नास्मीति तर्ह्यनेन शरीरात् तस्य विद्योग न भवति ।
 ओचं वा यदि वदेत् नाहं नखं तस्मात् शरीरस्यांगो नास्मीति १६
 तर्ह्यनेन शरीरात् तस्य विद्योगो न भवति । कृत्स्नं शरीरं यदि १७
 दर्शनेन्द्रियं भवेत् तर्हि अवणेन्द्रियं कुत्र स्थास्यति ? तत् कृत्स्नं
 यदि वा अवणेन्द्रियं भवेत् तर्हि प्राणेन्द्रियं कुत्र स्थास्यति ?
 किन्त्विदानीम् ईश्वरेण यथाभिज्ञापितं तथैवाङ्गप्रत्यङ्गानाम् एकैकं १८
 शरीरे स्थापितं । तत् कृत्स्नं यद्येकाङ्गरूपि भवेत् तर्हि शरीरं कुत्र १९
 स्थास्यति ? तस्माद् अङ्गानि वज्रानि सन्ति शरीरं लोकमेव । २०
 अतएव तथा मम प्रयोजनं नास्तीति वाचं पाणिं वदितुं नखं २१
 न शक्नोति, यथा युवाभ्यां मम प्रयोजनं नास्तीति मूर्धां चरणौ

- १२ वदितुं न शक्नोति ; वस्तुतस्तु विषयस्य धान्यज्ञान्यस्याभि दुर्बलानि
 १३ बुध्यन्ते तान्येव सप्रयोजनानि सन्ति । यानि च शरीरमध्येऽवम-
 १४ न्यानि बुध्यन्ते तान्यस्याभिरधिकं शोभन्ते । यानि च सुदृश्यानि
 तानि सुदृक्षतराणि क्रियन्ते किन्तु यानि स्वयं सुदृश्यानि तेषां
 १५ शोभनम् निष्प्रयोजनं । शरीरमध्ये यद् भेदो न भवेत् किन्तु
 सर्वाण्यङ्गानि यद् ऐक्यभावेन सर्वेषां हितं चिन्तयन्ति तदर्थम्
 १६ ईश्वरेणाप्रधानम् आदरणीयं कृत्वा शरीरं विरचितं । तस्माद्
 एकस्याङ्गस्य पीडार्या जातायां सर्वाण्यङ्गानि तेन सह पीडयन्ते,
 १७ एकस्य समादरे जाते च सर्वाणि तेन सह संहस्यन्ति । यूस्य
 १८ स्त्रीष्टस्य शरीरं, युष्माकम् एकैकस्य तस्यैकैकम् अङ्गं । केचित् केचित्
 मण्डल्यामीश्वरेण प्रथमतः प्रेरिता द्वितीयतो भाववादिनस्तृतीयत
 उपदेष्टारो नियुक्ताः, ततः परं केभ्योपि चित्रकार्यसाधनसामर्थ्यम्
 अनामयकरणशक्तिरूपकतौ लोकशासने वा . नैपुण्यं नानाभाषा-
 १९ भाषणसामर्थ्यं वा तेन व्यतारि । सर्वे किं प्रेरिताः ? सर्वे किम्
 भाववादिनः सर्वे किम् उपदेष्टारः ? सर्वे किं चित्रकार्यसाधकाः ?
 २० सर्वे किम् अनामयकरणशक्तियुक्ताः ? सर्वे किं परंभाषावादिनः ?
 २१ सर्वे वा किं परभाषार्थप्रकाशकाः ? यूयं श्रेष्ठदायान् लब्धुं यतध्वं ।
 अनेन यूयं मया सर्वोत्तममार्गं दर्शयितव्याः ।

प्रेमवानस्योत्तमत्वम् ।

- १३ १ मर्त्यस्वर्गोपायां भाषा भाषमाणोऽहं यदि प्रेमहीनो भवेयं
 १ तर्हि वादकतास्वरूपो निनादकारिभेरीस्वरूपस्य भवामि । अपरस्य
 यद्यहम् भाववाणीविशिष्टः स्यां सर्वाणि गुणवाक्यानि सर्वविद्यास्य
 जानीयां पूर्णविश्वासः सन् प्रेक्षाम् स्थानान्तरीकर्तुं शक्नुयाच्च किन्तु
 २ यदि प्रेमहीनो भवेयं तर्ह्यङ्गणनीय एव भवामि ।, अपरं यद्यहम्

असदानेन सर्व्वस्वं त्यजेयं दाहनाय स्वग्ररीरं समर्पयेयञ्च किन्तु
यदि प्रेमहीनो भवेयं तर्हि तत्सर्व्वं मदर्थं निष्फलं भवति ।

प्रेम चिरसहिष्णु हितैषि च, प्रेम निर्द्वेषम् अग्रठं निर्गन्धञ्च । ४
अपरं तत् कुत्सितं नाचरति, आत्मचेष्टां न कुरुते सहसा न ५
क्रुध्यति परानिष्टं न चिन्तयति, अधर्मं न तुष्यति सत्य एव ६
मनुष्यति । तत् सर्व्वं तितिक्षते सर्व्वत्र विश्वासिति सर्व्वत्र भद्रं ७
प्रतीक्षते सर्व्वं सहते च । प्रेम्नो लोपः कदापि न भविष्यति, ८
भाववाण्यो लोप्यन्तं परभाषाभाषणं निवर्त्तिष्यते ज्ञानमपि लोपं
यास्यति । यतोऽस्माकं ज्ञानं खण्डमात्रम् भाववाणीकथनमपि ९
खण्डमात्रं । १० किन्त्वस्मासु सिद्धतां गतेषु तानि खण्डमात्राणि लोपं १०
यास्यन्ते । बाल्यकालेऽहं बाल इवाभाषे बाल इवाचिन्तयञ्च किन्तु ११
यौवने जाते तत्सर्व्वं बाल्याचरणं परित्यक्तवान् । इदानीम् अभ्र- ११
मध्येनास्पष्टं दर्शनम् 'अस्माभिर् लभ्यते किन्तु तदा साक्षात् दर्शनं
लभ्यते । अधुना मम ज्ञानम् अल्पिष्ठं किन्तु तदाहं यथावगम्य-
स्तथैवावगतो भविष्यामि । इदानीं प्रत्ययः प्रत्याशा प्रेम च चीष्टे- १२
तानि तिष्ठन्ति तेषां मध्ये च प्रेम श्रेष्ठं ।

भांवोक्तिं कथयितुं विशेषभाषया कथयितुञ्च कथाकथनम् ।

यूयं प्रेमाचरणे प्रयतध्वम् आत्मिकान् दायानपि विशेषतः १४ १
भावोक्तिर्कथनसामर्थ्यं प्राप्तुं चेष्टध्वं । यो जनः परभाषां भाषते १
स मानुषान् न सम्भाषते किन्त्वौश्वरमेव यतः केनापि किमपि न
बुध्यते स चात्मना निगूढवाक्यानि कथयति ; किन्तु यो जनो १
भाषीक्तिः कथयति स परेषां निष्ठायै हितोपदेशाय सास्वनायै च
भाषते । परभाषावाद्यात्मन एव निष्ठां जनयति किन्तु भाववादी ४
मण्डल्ये निष्ठां जनयति । युष्माकं सर्व्वेषां परभाषाभाषणम् ५

इच्छाम्यहं किन्तु भावोक्तिर्कथनम् अधिकमपौच्छामि । यतः
मण्डल्या निष्ठायै येन स्ववाक्यानाम् अर्थो न क्रियते तस्मान्
परभाषावादितो भाववादी श्रेयान् ।

- १ हे भ्रातरः इदानीं मया यदि युक्तसमीपं गम्यते तर्हि श्व-
रीयदर्शनस्य ज्ञानस्य वा भाववाण्या वा शिष्याया वा वाक्यानि न
- २ भाषित्वा परभाषां भाषमाणेन मया यूयं किमुपकारिष्यध्वे ? अपरं
वंग्रीवस्तथादिषु निष्प्राणिषु वाद्ययन्त्रेषु वदितेषु यदि कणा न
विशिष्यन्ते तर्हि किं वाद्यं किं वा गानं भवति तत् केन बोद्धुं,
- ८ शक्यते ? अपरं रणतूर्या निस्स्रणो यद्यव्यक्तो भवेत् तर्हि युद्धाय
- ९ कः सज्जियते ? तदत् जिज्ञासि यदि सुगम्या वाक् युष्मांभिर्न
गद्यते तर्हि यद् गद्यते तत् केन भोक्तव्यम् ? वस्तुतो यूयं दिगा-
- १० स्त्रापिन इव भविष्यथ । जगति कतिप्रकारा उक्तयो विशन्ते ?
- ११ तासामेकापि निरर्थिका नहि ; किन्तु क्रूरयो यदि मया न बुध्यते
तर्ह्यहं वक्त्रा स्नेच्छ इव मंस्ये वक्त्रापि मया स्नेच्छ इव मंस्यते ।
- १२ तस्माद् आत्मिकदायलिप्तवो यूयं मण्डल्या निष्ठार्थं प्राप्तवज्ज्वरा
- १३ भवितुं यतध्वं, अतएव परभाषावादी यद् अर्थकरोऽपि भवेत् तत्
- १४ प्रार्थयतां । यद्यहं परभाषया प्रार्थनां कुर्यां तर्हि मदीय आत्मा
- १५ प्रार्थयते, किन्तु मम बुद्धिर्निष्फला तिष्ठति । इत्यनेन किं
करणीयं ? अहम् आत्मना प्रार्थयिष्ये बुद्ध्यापि प्रार्थयिष्ये ; अपरं
- १६ आत्मना गास्यामि बुद्ध्यापि गास्यामि । त्वं यदात्मना धन्यवादं
करोषि तदा यद् वदसि तद् यदि शिष्येनेवोपस्थितेन जनेन
न बुध्यते तर्हि तव धन्यवादस्थान्ते तथास्त्विति तेन वक्तुं कथं
- १७ शक्यते ? त्वं सम्यग् ईश्वरं धन्यं वदस्येति सत्यं तथापि तत्र परस्य
- १८ निष्ठा न भवति । युष्माकं सर्व्वेभ्योऽहं परभाषाभाषणे समर्थोऽस्मीति

कारणाद् ईश्वरं धन्यं वदामि; तथापि मण्डलां परोपदेशार्थं १८
मया कथितानि पञ्च वाक्यानि वरं न च खलु परभाषीयानि
वाक्यानि ।

हे भ्रातरः, यूयं बुद्ध्या बालकादिव ज्ञा भूत परन्तु दुष्टतया १०
शिशवदिव भूत्वा बुद्ध्या सिद्धा भवत । शास्त्र इदं लिखितमास्ते, ११
अथा,

इत्यवोचत् परेशोऽहम् आभाविष्य इमान् जनान् ।

भाषाभिः परकीयाभिर्वर्ज्यैश्च परदेशिभिः ।

तथा मया कृतेऽपीने न गृहीयन्ति मदपः ॥

अतएव तत् परभाषाभाषणं अविश्वासिनः प्रति अभिज्ञानरूपं १९
भवति न च विश्वासिनः प्रति; किन्तु भाववाणी नाविश्वासिनः
प्रति तद् विश्वासिनः प्रत्येव । मण्डलीभुक्तेषु सर्वेषु एकस्मिन् स्थाने २२
मिश्रित्वा परभाषां भाषमाणेषु यदि ज्ञानाकाङ्क्षिणोऽविश्वासिनो वा
तत्तागच्छेयुस्तर्हि युष्मान् उन्मत्तान् किं न वदिष्यन्ति? किन्तु २४
सर्वेषु भावोक्तिं प्रकाशयत्सु यद्यविश्वासी ज्ञानाकाङ्क्षी वा कश्चित्
तत्तागच्छति तर्हि सर्वैरेव तस्य पापज्ञानं परीक्षा च जायते, २५
ततस्तस्यान्तःकरणस्य गुप्तकल्पनासु व्यक्तीभूतासु बोधोमुखः पतन्
ईश्वरमाराध्य युष्माक्य ईश्वरो विद्यते इति सत्यं कथामेतां कथ-
यिष्यति ।

हे भ्रातरः, सलिखितानां युष्माकम् एकेन गौतम अन्येनोप- २६
देशोऽन्येन परभाषान्येन ऐश्वरिकदर्शनम् अन्येनार्थबोधकं वाक्यं
अभ्यते किमेतत्? सर्वमेव परिनिष्ठार्थं युष्माभिः क्रियतां । यदि २०
कश्चिद् भाषान्तरं विवक्षति तर्ह्येकस्मिन् दिने द्विजनेन पित्रिनेन
वा परभाषा कथ्यतां, तदधिकैर्न कथ्यतां तैरपि पर्यायास्तुष्टारात्

१४ २८-१५ २ करिग्रिनः प्रति मौनस्य प्रथमं पत्रं ।

३२६

१८ कथ्यतां, एकेन च तदर्थो बोध्यतां । किन्त्वर्थाभिधाषकः कोऽपि
चदि न विद्यते तर्हि स मण्डलां वाच्यमः स्त्रिलेश्वरायात्मने च
१९ कथां कथयतु । अपरं दौचथो वा भाववादिनः खं खमादिग्रं
२० कथयन्तु तदन्ये च तं विचारयन्तु । किन्तु तथापरेण केनचिद्
जनेनेश्वरीयादेशे खन्ने प्रथमेन कथनात् निवर्त्तितव्यं । सर्व्वं यत्
२१ ग्रिर्वा सान्त्वनाच्च खभन्ते तदर्थं यूयं सर्व्वं पर्यायेण भावोक्तिं
२२ कथयितुं शक्नुय । भाववादिनां मर्णासि तेषाम् अधीनानि
२३ भवन्ति । यत ईश्वरः कुशासनजनको नहि सुशासनजनक एवेति
पविष्योक्तानां सर्व्वमण्डलीषु प्रकाशते ।

२४ अपरञ्च युष्माकं वनिताः मण्डलीषु तद्वर्णीभूतास्तिष्ठन्तु यतः
शास्त्रलिखितेन विधिना ताः कथाप्रचाराणात् निवारितास्ताभि
२५ निर्गन्ताभिर्भवितव्यं । अतस्ता यदि किमपि जिज्ञासन्ते तर्हि गेहेषु
पतीन् पृच्छन्तु यतः मण्डलीमध्ये योषितां कथाकथनं निन्दनीयं ।
२६ ऐश्वरं वचः किं युष्मन्तो निरगमत् ? केवलं युष्मान् वा तत्
२७ किम् उपागतं ? यः कश्चिद् आत्मानम् भाववादिनम् आत्मना-
विष्टं वा मन्यते स युष्मान् प्रति मया यद् यत् लिख्यते तत्प्रभु-
२८ नाज्ञापितम् ईत्युरुरी करोतु । किन्तु यः कश्चित् अज्ञो भवति
२९ सोऽज्ञ एव तिष्ठतु । अतएव हे भ्रातरः, यूयम् भावोक्तिकथनसा-
३० मर्थ्यं खन्तुं यतर्धं परभाषाभाषणमपि युष्माभिर्न निवार्य्यतां ।
सर्व्वकर्त्तापि च विध्यनुसारतः सुपरिप्राख्या क्रियन्तां ।

विश्वासीनां शेषकासीनपुनस्तथानलसु ।

१५ हे भ्रातरः, यः सुसंवादो मया युष्मासमीपे निवेदितो यूयञ्च
१ यं गृहीतवन्त आश्रितवन्तश्च तं पुन युष्मान् विज्ञापयामि । युष्माकं
विश्वासो यदि वितथो न भवेत् तर्हि सुसंवादयुक्ताणि मम

वाक्यानि स्मरतां युष्माकं तेन सुसंवादेन परिचाणं जायते । १
 यतोऽहं यद् यत् ज्ञापितस्तदनुसारात् युष्मासु सुख्यां यां शिखां
 समार्पयं सेयं, शास्त्रानुसारात् ख्रीष्टोऽस्माकं पापमोचनार्थं प्राणान् ४
 त्यक्तवान्, अश्वाने स्थापितश्च द्वितीयदिने शास्त्रानुसारात् पुनरु-
 त्थापितः । स चाग्रे कैफै ततः परं दादृशग्रिष्मेभ्यो दर्शनं दत्तवान् । ५
 ततः परं पञ्चशताधिकसंख्यकेभ्यो भ्रातृभ्यो युगपद् दर्शनं दत्तवान् १
 तेषां केचित् महानिद्रां गता बद्धतराश्चाद्यापि वर्त्तन्ते । तदनन्तरं ७
 चाकोवाय तत्पश्चात् सर्वेभ्यः प्रेरितेभ्यो दर्शनं दत्तवान् । सर्वश्रेष्ठे- ८
 ऽकालजाततुल्यो योऽहं, सोऽहमपि तस्य दर्शनं प्राप्तवान् । ईश्वरस्य ९
 मण्डलीं प्रति दौरात्म्याचरणाद् अहं प्रेरितनाम धर्तुम् अयोग्य-
 स्तस्मात् प्रेरितानां मध्ये चुद्रतमश्चास्मि । यादृशोऽस्मि तादृश ईश्वर- १०
 स्थानुग्रहेणैवास्मि; अपरं मां प्रति तस्थानुग्रहो निष्कलो नाभवत्,
 अन्येभ्यः सर्वेभ्यो मयाधिकः श्रमः कृतः, किन्तु स मया कृतस्तस्मिन्
 भक्त्युत्कारिणेश्वरस्थानुग्रहेणैव । अतएव मया भवेत् तैर्वा भवेत् ११
 अस्माभिस्तादृशी वार्त्ता घोष्यते सैव च युष्माभिर्विश्वासेन गृहीता ।

‘मृत्युदशातः ख्रीष्ट उत्थापित इति वार्त्ता यदि तमधि घोष्यते १२
 तर्हि मृतलोकानाम् उत्थितिर्नास्तीति वाग् युष्माकं मध्ये कैश्चित्
 कुतः कथ्यते ? मृतानाम् उत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि ख्रीष्टोऽपि १३
 नोत्थापितः ख्रीष्टश्च यद्यनुत्थापितः स्यात् तर्हिस्माकं घोषणं वितथं १४
 युष्माकं विश्वासोऽपि वितथः । वयश्चेश्वरस्य मृषावाचिणौ भवामः, १५
 यतः ख्रीष्टस्तेनोत्थापितः इति साक्ष्यम् अस्माभिरौश्वरमधि दत्तं
 किन्तु मृतानामुत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि स तेन नोत्थापितः १६
 यतो मृतानामुत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि ख्रीष्टोऽप्युत्थापितत्वं न
 गतः । ख्रीष्टश्च यद्यनुत्थापितः स्यात् तर्हि युष्माकं विश्वासो वितथः, १७

- १८ यूयम् अद्यापि स्वपापेषु मग्नास्तिष्ठथ । अपरं ख्रीष्टाश्रिता ये मानवा
 १९ महानिद्रां गतास्तेऽपि नाग्रं गताः । ख्रीष्टो यदि केवलमिहलोकके
 ऽस्माकं प्रत्याग्राभूमिः स्यात् तर्हि सर्व्वमर्त्य्येभ्यो वयमेव दुर्भाग्याः ।
 २० इदानीं ख्रीष्टो मृत्युदशात् उत्थापितो महानिद्रागतानां मध्ये
 २१ प्रथमफलस्वरूपो जातश्च । यतो यदत् मानुषद्वारा मृत्युः प्रादुर्भूत-
 २२ स्तदत् मानुषद्वारा मृतानां पुनरुत्थितिरपि प्रादुर्भूता । आदमेन यथा
 २३ सर्व्वं मरणाधीना जातास्तथा ख्रीष्टेन सर्व्वं जीवयिष्यन्ते । किन्त्वैकै-
 केन जनेन निजे निजे पर्याय उत्थातव्यं प्रथमतः प्रथमजातफल-
 २४ स्वरूपेन ख्रीष्टेन, द्वितीयतस्तस्यागमनसमये ख्रीष्टस्य लोकैः । ततः
 परम् अन्तो भविष्यति तदानीं स सर्व्वं ग्रासनम्, अधिपतित्वं
 २५ पराक्रमञ्च, लुप्ता स्वपितरौश्वरे राजत्वं समर्पयिष्यति । यतः ख्रीष्टस्य
 रिपवः सर्व्वे यावत् तेन स्वपादयोरधो न निपातयिष्यन्ते तावत्
 २६ तेनैव राजत्वं कर्त्तव्यं । तेन विजेतव्यो यः शेषरिपुः स मृत्युरेव ।
 २७ लिखितमास्ते 'सर्वाणि तस्य पादयो वंशीकृतानि ।' किन्तु सर्वा-
 ण्येव तस्य वंशीकृतानीत्युक्ते सति सर्वाणि येन तस्य वंशीकृतानि स
 २८ स्वयं तस्य वंशीभूतो न जात इति व्यक्तं । सर्व्वेषु तस्य वंशीभूतेषु
 सर्वाणि येन पुत्रस्य वंशीकृतानि स्वयं पुत्रोपि तस्य वंशीभूतो
 भविष्यति तत ईश्वरः सर्व्वेषु सर्व्व एव भविष्यति ।
 २९ अपरं मृतानां विनिमयेन ये स्नायन्ते तैः किं लप्स्यते ? येषां
 मृतानाम् उत्थितिः केनापि प्रकारेण न भविष्यति तेषां विनि-
 ३० मयेन कुतो स्नापनमपि तैरङ्गीक्रियते ? वयमपि कुतः प्रतिदण्डं
 ३१ प्राणभौतिम् अङ्गीकुर्व्वहे ? अस्मत्प्रभुना यीशुख्रीष्टेन युष्मत्तो मम
 या स्नाघास्ते तस्याः श्रपयं कृत्वा कथयामि दिने दिनेऽहं मृत्युं
 ३२ गच्छामि । इफिषनगरे वन्यपशुभिः सार्द्धं यदि लौकिकभावात्

मया युद्धं कृतं तर्हि तेन मन को लाभः ? मृतानाम् उत्थिति
यदि न भवेत् तर्हि,

कुर्वा भोजनपानेऽद्य मृत्यु भविष्यति ।

इत्यनेन धर्मात् मा भंशध्वं ।

११

कुसंसर्गेण लोकानां सदाचारो विनश्यति ।

युधं यथोचितं सचैतन्यास्तिष्ठत, पापं मा कुरुध्वं, यतो युष्माकं १४
मध्य ईश्वरीयज्ञानहीनाः केऽपि विद्यन्ते युष्माकं नपायै मयेदं गद्यते ।

अपरं मृतल्लोकाः कथम् उत्थास्यन्ति ? कौटुशं वा शरीरं १५
सन्धा पुनरेष्यन्तीति वाक्यं कश्चित् प्रप्यति । हे अज्ञ त्वया यद् १६
बीजम् उष्यते तद् यदि न सिध्येत तर्हि न जीवयिष्यते । यथा १७
मूर्त्या निर्गन्तव्यं सा त्वया मोष्यते किन्तु शुष्कं बीजमेव ; तच्च
गोधूमादीनां किमपि बीजं भवितुं शक्नोति । ईश्वरेणैव यथाभिखापं १८
तस्मै मूर्ति दीयते, एकैकस्मै बीजाय स्वा स्वा मूर्तिरेव दीयते ।
सर्वाणि पक्ष्णानि नैकविधानि सन्ति, मनुष्यपशुपक्षिमत्स्यादीनां १९
भिन्नरूपाणि पक्ष्णानि सन्ति । अपरं स्वर्गीया मूर्त्तयः पार्थिवा २०
मूर्त्तयश्च विद्यन्ते किन्तु स्वर्गीयानाम् एकरूपं तेजः पार्थिवानाञ्च
तदन्यरूपं तेजोऽस्ति । सूर्यस्य तेज एकविधं चन्द्रस्य तेजस्तदन्यविधं २१
ताराणाञ्च तेजोऽन्यविधं, ताराणां मध्येऽपि तेजसस्त्वारतन्वं विद्यते ।
इत्थं मृतल्लोकानाम् उत्थितिरपि भविष्यति ।

यद् उष्यते तत् चयं यच्चोत्थास्यति तद् अचयं । यद् उष्यते २२
तत् तुष्कं यच्चोत्थास्यति तद् गौरवान्वितं ; यद् उष्यते तच्चिन्मयं २३
यच्चोत्थास्यति तत् शक्तियुक्तं । यत् शरीरम् उष्यते तत् प्राणानां २४
वयं, यच्च शरीरम् उत्थास्यति तद् आत्मनः वयं । प्राणवयस्वरूपं
शरीरं विद्यते, आत्मवयस्वरूपमपि शरीरं विद्यते । तच्च लिखित- २५

- मासे यथा, 'आदिपुरुष आदमो जीवन्माणी बभूव,' किन्त्वन्तिम
 ५९ आदमः (ख्रीष्टो) जीवनदायक आत्मा बभूव । आत्मसत्त्वं न प्रथमं
 ६० किन्तु प्राक्काल्यैव तत्पश्चाद् आत्मसत्त्वं । आद्यः पुरुषो मृद उत्पन्न
 ६१ त्वात् मृत्प्राप्तो द्वितीयस्य पुरुषः स्वर्गाद् आगतः प्रभुः । मृत्प्राप्तो
 यादृश आसीत् मृत्प्राप्ताः सर्वे तादृशा भवन्ति स्वर्गीयस्य
 ६२ यादृशोऽस्ति स्वर्गीयाः सर्वे तादृशा भवन्ति । मृत्प्राप्तस्य रूपं
 चतुर्दश अस्माभि धारितं तद्वत् स्वर्गीयस्य रूपमपि धारयिष्यते ।
 ६३ हे धातरः, युष्मान् प्रति व्याहरामि, ईश्वरस्य राज्ये रत्नमांसयो-
 रधिकारो भवितुं न शक्नोति, अक्षयत्वे च क्षयस्याधिकारो न
 ६४ भविष्यति । पश्यताहं युष्मभ्यं निगुढां कथां निवेदयामि । सर्वे-
 ६५ रत्नाभिर्महानिद्रा न गमिष्यते किन्त्वन्तिमदिने तूय्यां वादिता-
 याम् एकस्मिन् विपक्षे निमिषैकमध्ये सर्वे रूपान्तरं गमिष्यते,
 यतस्वरौ वादिष्यते, मृतलोकास्त्रायभीता उत्थास्यन्ति वयस्य
 ६६ रूपान्तरं गमिष्यामः । यतः क्षयणीयेनैतेन शरीरेणाक्षयत्वं परि-
 ६७ हितव्यं, मरणाधीनेनैतेन देहेन चामरत्वं परिहितव्यं । एतस्मिन्
 क्षयणीये शरीरे ऽक्षयत्वं गते, एतस्मिन् मरणाधीने देहे चामरत्वं
 गते प्राप्ते लिखितं वचनमिदं सेत्स्यति, यथा,

—————अथेन पश्यते मृत्युः ।

- ६८ मृत्यो ते कण्टकं कुच परलोक जयः क ते ॥
 ६९ मृत्यो कण्टकं पापमेव पापस्य च वचं व्यवस्था । ईश्वरस्य धन्यो
 ७० भवतु यतः सोऽस्माकं प्रभुना यीशुख्रीष्टेनास्मान् जययुक्तान्
 ७१ विधापयति । अतो हे मम प्रियधातरः यूयं सुखिरा निश्चिन्ता
 भवत प्रभोः सेवायां युष्माकं परिश्रमो निष्कलौ न भविष्यतीति
 ज्ञात्वा प्रभोः कार्यं सदा तत्परा भवत ।

दानसंग्रहविधिः । पत्रस्योपसंहारः ।

पवित्रसोकानां कृते योऽर्थसंग्रहस्तमधि गाक्षातीत्यदेशस्तमस्यस्यो १६
 मया यद् आदिष्टास्तद् युष्माभिरपि क्रियतां । ममागमनकाले १
 यद् अर्थसंग्रहो न भवेत् तन्निमित्तं युष्माकमेकैकेन स्वसम्पदानुसारात्
 सङ्घर्षं कृत्वा सप्ताहस्य प्रथमदिवसे स्वसमीपे किञ्चित् निश्चिप्यतां ।
 ततो ममागमनसमये यूयं यानेव विश्वास्या इति वेदिष्यथ तेभ्योऽहं १
 पत्राणि दत्त्वा युष्माकं तद्दानस्य विद्वद्गालेमं नयनार्थं तान्
 प्रेषयिष्यामि । किन्तु यदि तत्र ममापि गमनम् उचितं भवेद् ४
 तर्हि ते, मया सह यास्यन्ति । साम्प्रतं माकिदनिया देशमहं ५
 पर्यट्टामि तं पर्यव्य युष्मत्समीपम् आगमिष्यामि । अनन्तरं किं ६
 जानामि युष्मत्सन्निधिम् अवस्थास्ये श्रौतकालमपि यापयिष्यामि च
 पश्चात् मम यत् स्थानं गन्तव्यं तत्रैव युष्माभिरहं प्रेरयितव्यः ।
 यतोऽहं यात्राकाले क्षणमात्रं युष्मान् द्रष्टुं नेच्छामि किन्तु प्रभु ७
 र्यश्चनुजानीयात् तर्हि किञ्चिद् दीर्घकालं युत्समीपे प्रवस्तुम्
 इच्छामि । तथापि निस्तारोत्सवात् परं पञ्चाशत्तमदिनं यावद् ८
 इक्षिष्युर्यां स्थास्यामि । यस्माद् अत्र कार्यसाधनार्थं ममान्तिके ९
 वृष्टेर्द्वारं मुक्तं बहवो विपश्चा अपि विद्यन्ते ।

तिमयि यद्दि युष्माकं समीपम् आगच्छेत् तर्हि येन निर्भयं १०
 युष्मत्मध्ये वर्त्तत तत्र युष्माभिर्मनो निधौयतां यस्माद् अहं यादृक्
 सोऽपि तादृक् प्रभोः कर्षणे यतते । कोऽपि तं प्रत्यनादरं न करोतु ११
 किन्तु स ममान्तिकं यद् आगन्तुं शक्नुयात् तदर्थं युष्माभिः सकु-
 शलं प्रेष्यतां । भ्रातृभिः सार्द्धमहं तं प्रतीचे । आपन्नं भ्रातरमन्ध्रं १२
 निवेदयामि भ्रातृभिः साकं सोऽपि यद् युष्माकं समीपं प्रजेत्
 तदर्थं मया स.पुनः पुनर्याचितः किन्निदानि गमनं सर्वथा

- ११ तस्मै नारोचत, इतःपरं सुखमयं प्राप्य स गमिष्यति । यूथं जायते
 १२ विश्वासे सुस्थिरा भवत पौरुषं प्रकाशयत वलवन्तो भवत । युष्माभिः
 सर्वाणि कर्माणि प्रेक्षा निष्पाद्यन्तां ।
 १५ हे भ्रातरः, अहं युष्मान् इदम् अभिधासे क्षिप्तानस्य परिजना
 आखाद्यादेशस्य प्रथमजातफलस्वरूपाः, पवित्रलोकानां परिचर्यायै
 १६ च त आत्मनो न्यवेदयन् इति युष्माभिर्ज्ञायते । अतो यूथमपि
 तादृशलोकानाम् अस्मत्सहायानां अमकारिणाञ्च सर्वेषां वश्या
 १७ भवत । क्षिप्तानः फट्ठनात् आखायिकस्य यद् अत्रागमन् तेनाहम्
 १८ आनन्दामि यतो युष्माभिर्यत् न्यूनितं तत् तैः सम्पूरितं । ते
 १९ युष्माकं मम च मनांस्थाप्यायितानि । तस्मात् तादृशां लोका
 युष्माभिः सञ्चान्तव्याः । युष्मभ्यम् आश्रियादेशस्यमण्डलीनां नमस्कृतिम्
 २० आक्षिप्तप्रिस्त्रिस्तयोस्तस्मण्डपस्थमण्डल्याश्च वज्जनमस्कृतिं प्रजानीत ।
 सर्वे भ्रातरो युष्मान् नमस्कृन्वन्ते । यूथं पवित्रचुम्बनेन मिथो नमत ।
 २१ पौलोऽहं स्वकरलिखितं नमस्कृतिं युष्मान् वेदये । यदि कांसिद्'
 २२ वीशुस्त्रीष्टे न प्रीयते तर्हि स प्रापयस्त्रो भवेत् प्रसुरायाति । अस्माकं
 २३ प्रभो वीशुस्त्रीष्टस्थानुपहो युष्मान् प्रति भूयात् । स्त्रीष्टं वीशम्
 २४ आश्रितान् युष्मान् प्रति मम प्रेम तिष्ठतु । इति ॥

करिन्थिनः प्रति पौलस्य द्वितीयं पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । प्रारोपकारत्वात् ईश्वरस्य धन्यवादस्तम् ।

ईश्वरस्येच्छया यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलस्त्रिमधिर्भाता च १ १
दावेतौ करिन्थनगरस्थायै ईश्वरीयमण्डल्याय आस्थायादेशस्येभ्यः
सर्वेभ्यः पवित्रसौकेभ्यश्च पत्रं लिखतः । अस्माकं तातस्येश्वरस्य १
प्रभोर्यीशुख्रीष्टस्य आनुपपत्तः शान्तिश्च युष्मासु वर्त्ततां ।

कृपासुः . पिता सर्वसाम्बन्धनाकरेश्वरस्य योऽस्मात्प्रभोर्यीशुख्रीष्टस्य १
तात ईश्वरः स धन्यो भवतु । यतो वयम् ईश्वरात् साम्बन्धां ५
प्राप्य तथा साम्बन्धनया यत् सर्वविधक्लिष्टान् लोकान् साम्बन्धितुं
शक्नुयाम तदर्थं योऽस्माकं सर्वक्लेशसमयेऽस्मान् साम्बन्धयति । यतः ५
ख्रीष्टस्य क्लेशा यदद् बाहुल्येनास्मासु वर्त्तन्ते तदद् वयं ख्रीष्टेन
बहुसाम्बन्धान्ना अपि भवामः । वयं यदि क्लिष्टाभ्यस्ते तर्हि १
युष्माकं साम्बन्धापरिचाणयोः कृते क्लिष्टाभ्यस्ते यतोऽस्माभिं र्थादु-
ग्रानि दुःखानि सञ्जन्ते युष्माकं तादृशदुःखानां सहनेन तौ
साधयिष्येते इत्यस्मिन् युष्मानधि मम दृढा प्रत्याशा भवति ।
यदि वा वयं साम्बन्धां लभामहे तर्हि युष्माकं साम्बन्धापरिचाणयोः ०
कृते तामपि लभामहे । यतो यूयं यादृग् दुःखानां भागिनोऽभवत
तादृक् साम्बन्धाया अपि भागिनो भविष्येति वयं जानीमः । हे ८
भ्रातरः, आग्निषादेश्च यः क्लेशोऽस्मान् आक्रान्धत् तं यूयं यद्
अनवगतास्तिष्ठत तन्मया भद्रं न मन्यते । तेनातिशक्तिक्लेशेन ८
वयमतीव पीडितस्तस्मात् जीवजरक्षणे निरुपाया जातास्तु, अतो

वयं स्वेषु न विश्वस्य मृतस्योक्तानाम् उत्थापयितरौश्वरे यद् विश्वासं
कुर्वन्तदर्थम् अस्माभिः प्रापदण्डो भोक्तव्य इति स्वमनसि

- १० निश्चितं । एतादृशमयङ्कुरात् मृत्यो र्यो ऽस्मान् अचायतेदानीमपि
चायते स इतः परमप्यस्मान् चायते ऽस्माकम् एतादृशी प्रत्याशा
११ विद्यते । एतदर्थमस्माकते प्रार्थनया वयं युष्माभिरुपकर्तव्यास्तथा
कृते वज्रमि र्याचितो यो ऽनुग्रहोऽस्मासु वर्त्तिष्यते तत्कृते
वज्रभिरौश्वरस्य धन्यवादो ऽपि कारिष्यते ।

करिग्र्ये पौलस्त्य गमननिश्चयः ।

- १२ अपरञ्च संसारमध्ये विशेषतो युष्माक्ये वयं सांसारिका धिया
नहि किन्त्वौश्वरस्यानुग्रहेणाकुटिलताम् ईश्वरीयसारस्यज्ञाचरित-
वन्तोऽत्रास्माकं मनो यत् प्रमाणं ददाति तेन वयं ज्ञाघामहे ।
१३ युष्माभि र्यद् यत् पश्यते गृह्णाते च तदन्यत् किमपि युष्मभ्यम्
अस्माभि र् न लिख्यते तच्चान्नं यावद् युष्माभि र्यहीयत इत्यस्माकम्
१४ आशा । यूथमितः पूर्वमप्यस्मान् अंग्रतो गृहीतवन्तः, यतः प्रभो
यीशुश्रीष्टस्य दिने यद् युष्मास्वस्माकं ज्ञाघा तदद् अस्मासु
युष्माकमपि ज्ञाघा भविष्यति ।
१५ अपरं यूथं यद् द्वितीयं वरं स्वभवे तदर्थमितः पूर्वं तथा
१६ प्रत्याशया युष्मत्समीपं गमिष्यामि युष्मद्देशेन माकिदनियादेशं
ब्रजौत्वा पुनस्तस्मात् माकिदनियादेशात् युष्मत्समीपम् एतद् युष्माभि
१७ र्थिहृदादेशं प्रेषयिष्ये चेति मम वाञ्छासीत् । एतादृशी मन्त्रणा
मया किं चास्त्व्येन कृता ? यद् यद् अहं मन्त्रये तत् किं
विषयिस्तोक्तव मन्त्रयाण आदौ स्वीकृत्य पश्चाद् अस्वीकुर्वं ?
१८ युष्मान् प्रति मया कथितानि वाक्यान्त्ये स्वीकृतानि शेषेऽस्वीकृ-
१९ तानि नाभवन् एतेनेश्वरस्य विश्वस्तता प्रकाशते । मया लिख्यानेन

तिमयिना चेश्वरस्य पुत्रो यो वीरुखीष्टो युष्मत्मध्ये घोषितः स
 तेन स्वीकृतः पुनरस्वीकृतस्तु तन्नहि किन्तु स तस्य स्वीकारस्वरूप-
 एव । ईश्वरस्य महिमा यद् अस्माभिः प्रकाशेत तदर्थम् ईश्वरेण १०
 यद् यत् प्रतिज्ञातं तत्सर्वं स्वीष्टेन स्वीकृतं सतीभूतस्तु । युष्मान् ११
 अस्मांश्चाभिषिच्य यः स्वीष्टे स्थास्वन् करोति स ईश्वर एव । स १२
 चास्मान् मुद्राङ्कितान् अकार्षीत् सत्यङ्कारस्य पणस्वरूपम् आत्मानं
 अस्माकम् अन्तःकरणेषु निरूपितम् ।

अपरं युष्मासु कर्षणां कुम्भं अहम् एतावत्कालं यावत् करिन्ध- १२
 नगरं न गतवान् इति सत्यमेतस्मिन् ईश्वरं साक्षिणं कृत्वा मया
 स्वप्राणान्निग्रपथः क्रियते । वयं युष्माकं विश्वासस्य नियन्तारो न १३
 भवामः किन्तु युष्माकम् आनन्दस्य सहाया भवामः, यस्माद्
 विश्वासे युष्माकं स्थिति भवति ।

अपरञ्चाहं पुनः श्लोकाय युष्मत्सन्निधिं न गमिष्यामीति १४
 मनसि निरचैषं । यस्माद् अहं यदि युष्मान् श्लोकयुक्तान् करोमि १
 तर्हि मया यः श्लोकयुक्तीकृतस्तं विना केनापरेणाहं हर्षयिष्ये? मम २
 यो हर्षः स युष्माकं सुर्वेषां हर्ष एवेति निश्चितं मया बोधिः, अत-
 पव यैरहं हर्षयितव्यस्तैर्मदुपस्थितिसमये यन्मम श्लोको न जाये-
 त तदर्थमेव युष्मभ्यम् एतादृशं पत्रं मया लिखितं । वस्तुतस्तु बह्व- ३
 क्लेशस्य मनःपीडायाश्च समयेऽहं बह्वश्रुपातेन पत्रमेकं लिखित-
 वान् युष्माकं श्लोकार्थं तन्नहि किन्तु युष्मासु मदीयप्रेमबाहुल्यस्य ४
 ज्ञापनार्थं । येनाहं श्लोकयुक्तीकृतस्तेन केवलमहं श्लोकयुक्तीकृतस्त- ५
 न्नहि किन्त्वंगतो यूयं सर्वेऽपि यतोऽहमत्र कस्मिंश्चिद् दोषमारो-
 पयितुं नेच्छामि । बह्वनां यत् तर्ज्जनं तेन जनेनालम्बितं तत् ६
 तदर्थं प्रचुरं । अतः स दुःखसागरे यत्र निमज्जति तदर्थं युष्माभिः ७

- ८ स चन्तव्यः सान्त्वयितव्यश्च । इति हेतोः प्रार्थयेऽहं युष्माभिसाक्षिन्
 ९ दद्या क्रियतां । यूयं सर्व्वकर्म्मणि ममादेशं गृहीथ न वेति
 १० परौचितुम् अहं युष्मान् प्रति लिखितवान् । यस्त्यो दोषो
 युष्माभिः चम्यते तस्त्य स दोषो मयापि चम्यते यस्त्य दोषो मया
 ११ चम्यते स युष्माकं हृते खीष्टस्त्य साक्षात् चम्यते । श्रौतानः
 कल्पनास्माभिरज्ञाता नहि, अतो वयं यत् तेन न वक्ष्यामहे
 तदर्थम् अस्माभिः सावधानैर्भविताम् ।

ईश्वरीयनूतननियमस्त्य श्रेष्ठतमम् ।

- १२ अपरञ्च खीष्टस्त्य सुसंवादघोषणार्थं मयि चोद्यानगरमागते
 १३ प्रभोः कर्म्मणे च मदर्थं द्वारे सुक्ते सत्यपि स्वभातुक्षीतस्त्याविद्यमा-
 नत्वात् मदीयात्मनः कापि शान्तिर्न बभूव, तस्माद् अहं तान्
 १४ विसर्ज्जनं याचित्वा माकिदनिद्यादेशं गन्तुं प्रस्थानम् अकरवम् । य
 ईश्वरः सर्व्वदा खीष्टेनास्मान् जयिनः करोति सर्व्वं च चास्माभिसाक्षी-
 १५ यज्ञानस्त्य गन्धं प्रकाशयति स धन्यः । यस्माद् ये चाणं लप्स्यन्ते ये
 च विनाशं गमिष्यन्ति तान् प्रति वयम् ईश्वरेण खीष्टस्त्य सौगन्ध्यं
 १६ भवामः । वयम् एकेषां मृत्यवे मृत्युगन्धा अपरेषाञ्च जीवनाय
 जीवनगन्धा भवामः, किन्त्वेतादृशकर्म्मसाधने कः समर्थोऽस्ति ?
 १७ अन्ये बहवो लोका यदद् ईश्वरस्त्य वाक्यं मृषाशिक्षया मिश्रयन्ति
 वयं तद्वत् तस्य मिश्रयन्तः सरलभावेनेश्वरस्त्य साक्षाद् ईश्वरस्यादे-
 शात् खीष्टेन कथां भाषामहे ।

- ३१ वयं किम् आत्मप्रशंसनं पुनरारभामहे ? युष्मान् प्रति युष्मत्तो
 वा परेषां केषाञ्चिद् इवास्माकमपि किं प्रशंसापत्रेषु, प्रयोजनम्
 १ आस्ते ? यूयमेवास्माकं प्रशंसापत्रं तच्चास्माकम् अन्नःकरणेषु लिखितं
 २ सर्व्वमानवैश्च ज्ञेयं पठनीयञ्च । यतोऽस्माभिः ज्ञेयितं खीष्टस्त्य पत्रं

ब्रूयन्तेव, तच्च न मत्स्या किंत्वमरस्तेष्वरस्यात्मना सिद्धितं पाषाणपत्रेषु
तच्चहि किन्तु क्रयमद्येषु हत्यत्रेषु सिद्धितमिति सुस्पष्टं ।

स्त्रीष्टेनेश्वरं प्रत्यक्षाकम् ईदृशो दृढविश्वासो विद्यते; वयं ४
निजगुणेन किमपि कल्पयितुं समर्था इति नहि किंस्त्रीश्वरादस्माकं ५
सामर्थ्यं जायते । तेन वयं नूतननिधमस्यार्थतो ऽश्वरसंस्थानस्य ६
तच्चहि किंस्वात्मन एव सेवनसामर्थ्यं प्राप्ताः । अश्वरसंस्थानं मृत्यु- ७
जनकं किंस्वात्मा जीवनदायकः । अश्वरे विस्तिष्ठितपाषाणरूपिणी
या मृत्योः सेवा सा यदीदृक् तेजस्विनी जाता यत्तस्याधिरक्षा-
धिगस्तेजसः कारणात् मोघे मुखम् इत्यायेलौघलोकैः संद्रष्टुं ८
नाशक्यत, तस्मात्तमः सेवा किं ततोऽपि बद्धतेजस्विनी न भवेत् ?
दण्डजनिका सेवा यदि तेजोयुक्ता भवेत् तर्हि धार्मिकताजनिका ९
सेवा ततोऽधिकं बद्धतेजोयुक्ता भविष्यति । उभयोस्तुलनार्था १०
कृतायाम् एकस्यास्तेजो द्वितीयायाः प्रखरतरेण तेजसा हीनतेजो
भवति । यस्माद् यत् लोपनीयं तद् यदि तेजोयुक्तं भवेत् तर्हि ११
यत् शिरस्यायि तद् बद्धतरतेजोयुक्तमेव भविष्यति ।

ईश्वरसहकार्यकारीणां परिचार्यापदत्वम् ।

ईदृशीं प्रत्याशां लब्ध्वा वयं महतीं प्रगल्भतां प्रकाशयामः । १२

इत्यायेलौघलोका यत् तस्य लोपनीयस्य तेजसः शेषं न १३
विलोकयेयुस्तदर्थं मोघि र्यादृग् आवरणेन स्वमुखम् आच्छादयत्
वयं तादृक् न कुर्वः । तेषां मनांसि कठिनीभूतानि यतस्तेषां १४
पठनसमये स पुरातनो निधमस्तेनावरणेनाद्यापि प्रच्छन्नसिष्ठति ।
तच्च न दूरीभवति यतः स्त्रीष्टेनैव तत् कथ्यते मोघेः शास्त्रस्य १५
पाठसमयेऽद्यापि तेषां मनांसि तेनावरणेन प्रच्छाद्यन्ते किन्तु प्रभुं १६
प्रति मनसि परावृत्ते तद् आवरणं दूरीकारिष्यते । यः प्रभुः स १७

१८ एव स आत्मा यच्च च प्रभोरात्मा तच्चैव मुक्तिः । वयस्य सर्व्वेऽना-
त्मादितेनाख्येन प्रभोस्तेजसः प्रतिविम्बं गृह्णन् आत्मास्वरूपेण प्रभुना
रूपान्तरौक्यता वर्द्धमानतेजोयुक्तां तामेव प्रतिमूर्त्तिं प्राप्नुमः ।

तेषां सारस्यसाधकताश्च ।

४१ अपरस्य वयं कल्याणभाजो भूत्वा यद् एतत् परिचारकपदम्
१ अक्षभामहि नाच क्लाम्याम', किन्तु चपायुक्तानि प्रच्छन्नकर्माणि
विहाय कुटिलताचरणमकुर्व्वन् ईश्वरीयवाक्यं निव्यावाक्यैरभिन्न-
यन्तः सत्यधर्मस्य प्रकाशनेनेश्वरस्य साक्षात् सर्व्वमानवानां संबेदगो-
२ चरे स्नान् प्रशंसनीयान् दर्शयामः । अस्माभिर्घोषितः सुसंवादो
यदि प्रच्छन्नः स्यात् तर्हि ये विगच्छन्ति तेषामेव दूष्टितः स
३ प्रच्छन्नः; यत ईश्वरस्य प्रतिमूर्त्तिं र्यः ख्रौष्टस्य तेजसः सुसंवादस्य
प्रभा यत् तान् न दीपयेत् तदर्थम् इह लोकस्य देवोऽविश्रायिनां
५ ज्ञाननयनम् अन्धीकृतवान् एतस्योदाहरणं ते भवन्ति । वयं स्नान्
घोषयाम इति नहि किन्तु ख्रौष्टं यीशुं प्रभुमेवास्मांस्य यीशोः
६ कृते युष्माकं परिचारकान् घोषयामः । य ईश्वरो मध्येतिमिरं प्रभां
दीपनाया दिशत् स यीशुःख्रौष्टस्यास्य ईश्वरीयतेजसो ज्ञानप्रभाया
उदयार्थम् अस्माकम् अन्तःकरणेषु दीपितवान् ।

तेषां दीर्घस्यैर्य्यश्च ।

७ अपरं तद् धनम् अस्माभिर्गृह्ण्येषु भाजनेषु धार्य्यते यतः
८ साह्यता शक्तिर्नास्माकं किन्त्वैश्वरस्यैत्रेति ज्ञातव्यं । वयं पदे पदे
पीयामहे किन्तु नावसीदामः; वयं व्याकुलाः सन्तोऽपि निरुपाया
९ न भवामः; वयं पट्टाख्यमाना अपि न क्लाम्यामः; निपातिता अपि
१० न विगच्छामः । अस्माकं शरीरे ख्रौष्टस्य जीवनं धत् प्रकाशेत् तदर्थं
११ तस्मिन् शरीरे यीशो र्भरणमपि धारयामः । यीशो जीवनं यद्

अस्माकं मर्त्यदेहे प्रकाशते तदर्थं जीवन्तो वयं धीमोः कृते नित्यं
मृत्यौ समर्पामहे । इत्थं वयं मृत्याक्रान्ता यूयञ्च जीवनाक्रान्ताः । १९

विश्वासकारणादेव समभाषि मया वचः । २०

इति यथा ग्रास्त्रे लिखितं तथैवास्माभिरपि विश्वासजनकम्
आत्मानं प्राप्य विश्वासः क्रियते तस्माच्च वचांसि भाष्यन्ते । प्रभु १४
वींशु र्धनोत्थापितः स धीशुनास्मानप्युत्थापयिष्यति युष्माभिः साङ्गं
स्वसमीप उपस्थापयिष्यति च, वयम् एतत् जानीमः । अतएव युष्माकं १५
हिताय सर्वमेव भवति तस्माद् बह्वर्णा प्रचुरानुपग्रहात्ते बह्वर्णो-
कानां धन्यवादेनेश्वरस्य महिमा सम्यक् प्रकाशयते ।

परकाशमयेष्य तेषां प्रत्याशा ।

ततो हेतो वयं न क्लाम्यामः किन्तु वाङ्मयपुरुषो यद्यपि क्षीयते १९
तथाप्यान्तरिकः पुरुषो दिने दिने नूतनायते । क्षणमात्रस्यायि २०
यदेतत् लघिष्ठं दुःखं तद् अतिबाहुल्येनास्माकम् अनन्तकालस्यायि
गरिष्ठसुखं साधयति, यतो वयं प्रत्यक्षान् विषयान् अनुद्दिष्ट्या-
प्रत्यक्षान् उद्दिशामः । यतो हेतोः प्रत्यक्षविषयाः क्षणमात्रस्यायिनः २०
किञ्चप्रत्यक्षा अनन्तकालस्यायिनः ।

अपरम् अस्माकम् एतस्मिन् पार्थिवे दूष्यरूपे वेद्महि जीर्णे १५
सतीश्वरेण निर्मितम् अकरकृतम् अस्माकम् अनन्तकालस्यायि
वेद्मैकं स्वर्गं विद्यत इति वयं जानीमः । यतो हेतोरेतस्मिन् वेद्महि १
तिष्ठन्तो वयं तं स्वर्गीयं वासं परिधातुम् आकाङ्क्षयमाणा निःश्व-
सामः । तथापीदानीमपि वयं तेन न मग्नाः किन्तु परिहितवसना १
मन्वामहे । एतस्मिन् दूष्ये तिष्ठन्तो वयं क्लिष्टयमाणा निःश्वसामः, २
यतो वयं वासं त्यक्तुम् इच्छामस्तन्नहि, किन्तु तं द्वितीयं वासं
परिधातुम् इच्छामः, यतस्तथा कृते जीवनेन मर्त्यं पश्यिष्यते । एत- ५

- दर्थं वयं येन सृष्टाः स ईश्वर एव स चास्माभ्यं सत्यत्कारस्य पण-
 १ स्वरूपम् आत्मानं दत्तवान् । अतएव वयं सर्व्वदोस्तुका भवामः
 किञ्च शरीरे यावद् अस्माभि न्युच्यते तावत् प्रभुतो दूरे प्रोच्यत
 ० इति जानीमः, यतो वयं दृष्टिमार्गे न शरामः किन्तु विश्वास-
 ८ मार्गे । अपरञ्च शरीराद् दूरं प्रवक्तुं प्रभोः सन्निधौ निवसन्त्या-
 काङ्क्षमाणा उत्तुका भवामः । तस्मादेव कारणाद् वयं तस्य सन्निधौ
 निवसन्तस्तस्माद् दूरे प्रवसन्तो वा तस्मै रोचितं यतामहे ।
 १० यस्मात् शरीरावस्थायाम् एकैकेन कृतानां कर्म्मणां शुभाशुभफल-
 प्राप्तये सर्व्वैरस्माभिः स्त्रीष्टस्य विचारासनसम्मुख उपस्थातव्यं ।

वे स्त्रीष्टस्य राजदूताः ।

- ११ अतएव प्रभो भंडानकलं विज्ञाय वयं मनुजान् अनुमयामः
 किञ्चेश्वरस्य गोचरे सप्रकाशा भवामः, युष्माकं संवेदगोचरेऽपि
 १२ सप्रकाशा भवाम इत्याशंसामहे । अनेन वयं युष्माकं सन्निधौ पुनः
 स्नान् प्रशंसाम इति नहि किन्तु ये मनो विना मुखैः स्नाचन्ते
 तेभ्यः प्रत्युत्तरदानाय यूयं यथास्माभिः स्नाघितं शक्नुथ तादृशम्
 १३ उपायं युष्मन् वितरामः । यदि वयं हतज्ञाना भवामस्तर्हि तद्
 १४ ईश्वरार्थकं यदि च सज्ञाना भवामस्तर्हि तद् युष्मदर्थकं । वयं
 स्त्रीष्टस्य प्रेक्षा समाकृत्यामहे यतः सर्व्वेषां विनिमयेन यद्येको जनो-
 १५ ऽस्त्रियत तर्हि ते सर्व्वे मृता इत्यस्माभि बुध्यते । अपरञ्च ये जीवन्ति
 ते यत् स्वार्थं न जीवन्ति किन्तु तेषां कृते यो जनो मृतः पुनस्त्या-
 पितस्य तमुद्दिश्य यत् जीवन्ति तदर्थमेव स सर्व्वेषां कृते मृतवान् ।
 १६ अतो हेतोरितः परं कोऽप्यस्माभि जातितो न प्रतिज्ञातश्च । यद्यपि
 पूर्व्वं स्त्रीष्टो जातितोऽस्माभिः प्रतिज्ञातस्तथापौदानौ जातितः पुन
 १० न प्रतिज्ञायते । केनचित् स्त्रीष्ट आश्रिते नूतना सृष्टि भवति

पुरातनानि क्षुण्णन्ते पश्य निखिलानि नवीनानि भवन्ति । सर्व- १८
 क्षैतद् ईश्वरस्य कर्म यतो योऽशुखीष्टेन स एवास्मान् स्नेन साहं
 संहितवान् सन्मानसम्बन्धीयां परिचर्याम् अस्मासु समर्पितवांसि ।
 यत ईश्वरः खीष्टम् अधिष्ठाय जगतो जनानाम् आर्गाधि तेषाम् १९
 क्षणमिव न गणयन् स्नेन साहं तान् संहितवान् सन्निवर्त्तान्
 अस्मासु समर्पितवांसि । अतो वयं खीष्टस्य विनिमयेन दौत्यं कर्म २०
 सन्नादयामहे, ईश्वरस्यास्माभि युष्मान् यायाच्यते ततः खीष्टस्य
 विनिमयेन वयं युष्मान् प्रार्थयामहे यूयमीश्वरेण सन्वत् । यतो २१
 वयं तेऽद्य यद् ईश्वरीयधार्मिकता भवामस्तदर्थं पापेन सह यस्य
 ज्ञातेयं नासीत् स एव तेनास्माकं विनिमयेन पापः कृतः ।

तेषां दुःखभोगकरणं, सद्भावस्थापनं, चर्ममलविनयश्च ।

तस्य वृथाया वयं युष्मान् प्रार्थयामहे, ईश्वरस्यानुग्रहो युष्माभि ई २
 वृथा न गृह्यतां । तेनोक्तमेतत्, १

संशोभ्यामि शुभे काले त्वदीयां प्रार्थनाम् अहं ।

उपकारं करिष्यामि परिचाणदिने तव ।

पश्यतायं शुभकालः पश्यतेदं चाणदिनं । अस्माकं परिचर्या १
 यन्निष्कलङ्का भवेत् तदर्थं वयं कुचापि विघ्नं न जनयामः,
 किन्तु प्रचुरसहिष्णुता क्लेशो दैन्यं विपत् ताडना काराबन्धनं निवा- ४
 सहौनत्वं परिश्रमो जागरणम् उपवसनं निर्मलत्वं ज्ञानं मृदुशीलता ५
 हितैषिता पवित्र आत्मा निष्कपटं प्रेम सत्याज्ञाप ईश्वरीयशक्ति ६
 र्दक्षिणवामाभ्यां कराभ्यां धर्मास्त्रधारणं मानापमानयोरेखाति- ७
 सुख्यात्यो, भोगितम् एतैः सर्वैरीश्वरस्य प्रशंसान् परिचारकान् ८
 स्नान् प्रकाशयामः । भ्रामकसमा वयं सत्यवादिनो भवामः, अपरि- ९
 चितसमा वयं सुपुरिचिता भवामः, मृतकस्या वयं जीवामः, दण्ड-

माना वयं न हन्यामहे, शोकयुक्ताश्च वयं सदानन्दाः, दरिद्रा

१० वयं वदन् धनिनः कुर्वः, अकिञ्चनाश्च वयं सर्व्वं धारयामः ।

करिन्धीयानां बहुभावे पौलस्तानन्तस्तम् ।

११ हे करिन्धिनः, युष्माकं प्रति ममाख्यं सुक्तं ममान्तःकरणश्च

११ विकसितं । यूयं ममान्तरे न सङ्कोचिताः किञ्च यूयमेव सङ्कोचि-

११ तचित्ताः । किन्तु ममं न्याय्यफलदानार्थं युष्माभिरपि विकसितै

र्भवितव्यम् इत्यहं निजबालकानिव युष्मान् वदामि ।

१४ अपरम् अप्रत्ययिभिः सार्द्धं यूयम् एकयुगे बद्धा मा भूत,

यस्माद् धर्माधर्मयोः कः सम्बन्धोऽस्ति? तिमिरेण सार्द्धं प्रभाषा

१५ वा का तुलनास्ति? विष्णोयास्तदेवेन साकं खीष्टस्य वा का सन्धिः?

१५ अविद्यासिना सार्द्धं वा विद्यासिलोकस्यांशः कः? ईश्वरस्य मन्दिरेण

सह वा देवप्रतिमानां का तुलना? अमरस्येश्वरस्य मन्दिरं

यूयमेव । ईश्वरेण तदुक्तं यथा, 'तेषां मध्येऽहं स्थावाशं निधास्यामि

तेषां मध्ये च यातायातं कुर्व्वन् तेषाम् ईश्वरो भविष्यामि ते च'

१७ मल्लोका भविष्यन्ति । अतो हेतोः परमेश्वरः कथयति यूयं तेषां

मध्याद् वह्निर्भूय पृथग् भवत, किमप्यनेधं न स्पृशतः तेनाहं

१८ यूष्मान् गृहीष्यामि, युष्माकं पिता भविष्यामि च, यूयश्च मम

१८ कन्वापुत्रा भविष्येति सर्व्वशक्तिमता परमेश्वरेणोक्तं ।' अतएव हे

प्रियतमाः, एतादृशीः प्रतिज्ञाः प्राप्तैरस्माभिः शरीरात्मनोः सर्व्व-

मास्तिन्यम् अपमृज्येश्वरस्य भक्त्वा पवित्राचारः साध्यतां ।

७ । यूयम् अस्मान् गृहीत । अस्माभिः कस्याप्यन्याद्यो न हतः

१ कोऽपि न भङ्गित कोऽपि न वञ्चितः । युष्मान् दोषिणः कर्तुमहं

१ वाक्यमेतद् वदामीति नहि युष्माभिः सह जीवनीय मरणाय वा

४ वयं युष्मान् स्नानःकरणै धारयाम इति पूर्व्वं मद्योक्तं । युष्मान्

प्रति मम महोत्साहो जायते युष्मान् अथहं वञ्चं स्नापे च तेन
सर्व्वक्षेत्रमयेऽहं साग्वनया पूर्णो हर्षेण प्रफुल्लितश्च भवामि ।

अस्मासु माकिदनिथादेशम् आगतेष्वस्माकं शरीरस्य काचिदपि ५
शान्तिं न भवत् किन्तु सर्व्वतो वहि विरोधेनान्तश्च भौत्या वयम्
अपीत्यामहि । किन्तु गद्याणां साग्वनयिता य ईश्वरः स तीतस्याग- १
मनेनास्मान् असग्वनयत् । केवलं तस्यागमनेन तन्नहि किन्तु युष्मन्तो ०
जातया तस्य साग्वनयापि, यतोऽस्मासु युष्माकं हार्दविद्यापासक-
त्वेस्वस्माकं समीपे वर्णितेषु मम महानन्दो जातः । अहं पत्रेण ८
युष्मान्, शोकयुष्मान् कृतवान् इत्यस्माद् अन्तये किम्वधुना नानु-
तये । तेन पत्रेण यूयं क्षणमात्रं शोकयुक्तीभूता इति मया
दृश्यते । इत्यस्मिन् युष्माकं शोकेनाहं इत्यामि तन्नहि किन्तु मनः- ८
परिवर्त्तनाय युष्माकं शोकोऽभवद् इत्यनेन इत्यामि यतोऽस्मन्तो
युष्माकं कापि हानि र्यञ्च भवेत् तदर्थं युष्माकम् ईश्वरीयः शोको
जातः । स ईश्वरीयः शोकः परिचाणजनकं निरनुतापं मनःपरि- १०
वर्त्तनं साधयति किन्तु सांसारिकः शोको मृत्युं साधयति । पश्यत ११
तेनेश्वरीयेण शोकेन युष्माकं किं न साधितं? यन्नो दोषप्रचालनम्
असन्नुष्टत्वं हार्दम् आसक्तत्वं फलदानक्षैतानि सर्व्वाणि । तस्मिन्
कर्म्मणि यूयं निर्मलता इति प्रमाणं सर्व्वेण प्रकारेण युष्माभि र्दत्तं ।
येनापराहं तस्य कृते किंवा यस्यापराहं तस्य कृते मया पत्रम् १२
अलेखि तन्नहि किन्तु युष्मानध्यस्माकं यन्नो यद् ईश्वरस्य साक्षाद्
युष्मत्समीपे प्रकाशेत तदर्थमेव । उक्तकारणाद् वयं साग्वनां १३
प्रप्ताः; तास्य साग्वनां विनापरो महाह्लादक्षीतस्याह्लादादस्माभि
रुन्ध्यः, यतस्तस्यात्मा सर्व्वै युष्माभिस्तृप्तः । पूर्वं तस्य समीपेऽहं १४
युष्माभिर्हृद् अस्नापे तेन नास्त्वज्जो किन्तु वयं यदद् युष्मान् प्रति

ऽभवत् । एतस्मिन् अर्धं युष्मान् स्तविषारं आपयामि । नतं संवत्सरम् १०
 आरभ्य यूयं नेवचं कर्त्तुं तन्नहि किन्त्विच्छुकतां प्रकाशयितुम-
 युपाक्रान्धं ततो हेतो र्युक्तते मम मन्त्राणा भद्रा । अतोऽधुना ११
 तत्कर्त्तव्यं युष्माभिः क्रियतां तेन यद्दृष्टुकतायाम् सत्या-
 दद् एकैकस्य स्यदनुसारेण कर्त्तव्यं अपि जनिष्यते ।
 यस्मिन् दृष्टुकता विद्यते तेन यन्न धार्यते तस्मात् सोऽनुगृह्यत १२
 इति नहि किन्तु यद् धार्यते तस्मादेव । यत इतरेषां विरामेण १३
 युष्माकश्च क्षेत्रेण भवितव्यं तन्नहि किन्तु समतयैव । वर्त्तमानसमये १४
 युष्माकं धनाधिक्येन तेषां धनन्यूनता पूरयितव्या तस्मात् तेषा-
 मथाधिक्येन युष्माकं न्यूनता पूरयिष्यते तेन समता जनिष्यते ।
 तदेव आस्तेऽपि लिखितम् आस्ते यथा, येनाधिकं संगृहीतं १५
 तस्याधिकं नाभवत् येन चास्यं संगृहीतं तस्यास्यं नाभवत् ।

युष्माकं हिताय तीतस्त मनसि च ईश्वर इमम् उद्योगं जनि- १६
 तवान् स धन्यो भवतु । तीतोऽस्माकं प्रार्थनां गृहीतवान् किञ्च १७
 स्तयम् उद्युक्तः सन् क्षेत्रेण युक्तसमीपं गतवान् । तेन सह योऽ- १८
 धर एको भ्रातास्माभिः प्रेषितः सुसंवादात् तस्य सुख्यात्या सर्वाः
 मण्डलो व्याप्ताः । प्रभो गौरवाच्च युष्माकम् दृष्टुकतायै च स १९
 मण्डलीभिरेतस्यै दानसेवायै अस्माकं सज्जिते न्ययोष्यत । यतो या २०
 महोपासनसेवास्माभिर्विधीयते तामधि वयं यत् केनापि न
 निष्कामहे तदर्थं यतामहे । यतः केवचं प्रभोः साक्षात् तन्नहि २१
 किन्तु मानवानामपि साक्षात् सदाचारं कर्त्तुम् आलोचामहे ।
 ताभ्यां सहापर एको यो भ्रातास्माभिः प्रेषितः सोऽस्माभिर्वज्र- २२
 विषयेषु वज्रवीरान् परीक्षित उद्योगीव प्रकाशितस्तु किन्त्वधुना
 युष्मासु दृढविश्वासात् तथोक्ताहो वज्रं वदधे । यदि कश्चित् तीतस्त २३

तत्त्वं जिज्ञासते तर्हि य मम सहभागी युष्मत्मध्ये सहकारी च,
अपरयो भ्रात्रोस्तत्त्वं वा यदि जिज्ञासते तर्हि तौ मण्डलीनां दूतौ
२४ स्त्रीष्टस्य प्रतिविम्बौ चेति तेन ज्ञायतां । अतो हेतोः मण्डलीनां
समक्षं युष्मत्प्रेम्णोऽस्माकं ज्ञावायाश्च प्रामाण्यं तान् प्रति युष्माभिः
प्रकाशयितव्यं ।

६१ पवित्रलोकानाम् उपकारार्थकसेवामधि युष्मान् प्रति मम लिखनं
१ निष्प्रयोजनं । यत् आखायादेश्च स्त्रोका गतवर्षम् आरभ्य तत्कार्यं
उद्यताः सन्तीति वाक्येनाहं माकिदनीयलोकानां समीपे युष्माकं
याम् इच्छुकतामधि ज्ञात्वा ताम् अवगतोऽस्मि युष्माकं तस्माद् उल्हा-
२ हावापरेषां वङ्गनाम् उद्योगो जातः । किञ्चित्स्मिन् युष्मान् अन्ध-
स्माकं ज्ञात्वा यद् अतथ्या न भवेत् यूयश्च मम वाक्यानुसाराद्
४ यद् उद्यतास्तिष्ठेत् तदर्थमेव ते भ्रातरो मया प्रेषिताः । यस्मात्
मया सार्द्धं कैश्चित् माकिदनीयभ्रातृभिरागत्य यूयमनुद्यता इति
यदि दृश्यते तर्हि तस्माद् दूढविश्वासाद् युष्माकं सज्जा अनियतं
५ इत्यस्माभिर्न वक्तव्यं किन्त्वस्माकमेव सज्जा अनियते । अतः प्राक्
प्रतिज्ञातं युष्माकं दानं यत् सञ्चितं भवेत् तच्च यद् पाहकतायाः
फलम् अभूत्वा दानश्रीकृताया एव फलं भवेत् तदर्थं ममापे गमनाय
तत्सञ्चयनाय च तान् भ्रातृन् आदेशुमहं प्रयोजनम् अमन्ये ।

दानफलनिर्णयः ।

६ अपरमपि व्याहरामि केनचित् जुद्धभावेन वीजेषूपेतु खल्वपि
ग्रस्थानि कर्त्तव्यन्ते, किञ्च केनचित् वङ्गदभावेन वीजेषूपेतु वङ्गनि
७ ग्रस्थानि कर्त्तव्यन्ते । एकैकेन खमनसि यथा निश्चीयते तथैव दीयतां
केनापि क्वातरेण भीतेन वा न दीयतां यत् ईश्वरो ब्रह्ममाणसे
८ दातारि प्रीयति । अपरम् ईश्वरो युष्मान् प्रति सर्व्वविधं वङ्गप्रदं

प्रसादं प्रकाशयितुम् अर्हति तेन युथं सर्वविषये यथेष्टं प्राप्य सर्वेषु
सत्कर्माणां वडफलवनो भविष्य । एतस्मिन् ज्ञिखितमासो, यथा, ८
व्यथते स जनोरायं दुर्गतेभ्यो ददाति च ।

नित्यस्यायी च तद्धर्मः—

वीजं भोजनीयम् अन्नञ्च वस्त्रे येन विभ्राण्यते स युग्मभ्यम् अपि १०
वीजं विभ्राण्य वडलीकरिष्यति युग्माकं धर्मफलानि वर्द्धयिष्यति ११
च । तेन सर्वविषये सधनीभूतै युग्माभिः सर्वविषये दानश्रीलतायां
प्रकाशितायाम् अस्माभिरीश्वरस्य धन्यवादः साधयिष्यते । एतयोप- १२
कारसेवया पवित्रलोकानाम् अर्थाभावस्य प्रतीकारो जायत
इति केवलं, नहि किन्वीश्वरस्य धन्यवादोऽपि बाडखेनोत्पाद्यते ।
यत एतस्माद् उपकारकरणाद् युग्माकं परीक्षितत्वं बुद्ध्या वडभिः १३
स्त्रीष्टसुसंवादाङ्गीकरणे युग्माकम् आश्वासाहिलात् तद्भागित्वे च
तान् अपरांश्च प्रति युग्माकं दातृत्वाद् ईश्वरस्य धन्यवादः कारि-
ष्यते, युग्मदर्थं प्रार्थनां कृत्वा च युग्मास्त्रीश्वरस्य गरिष्ठानुपहाद् १४
युग्मासु तैः प्रेम कारिष्यते । अपरम् ईश्वरस्यानिर्वचनीयदानात् १५
च धन्यो भूयात् ।

पौलस्त्य प्रेरितत्वं समता च ।

युग्मप्रत्यये नमः किन्तु परोक्षे प्रगल्भः पौलस्त्यं स्त्रीष्टस्य १०१
ज्ञान्वा विनीत्या च युग्मान् प्रार्थये । मम प्रार्थनीयमिदं वयं येः १
शारीरिकापारीणो मन्थामहे तान् प्रति यां प्रगल्भतां प्रकाशयितुं
निश्चिनोमि सा प्रगल्भता समागतेन मयाचरितया न भवतु ।
यतः शरीरे चरन्तोऽपि वयं शारीरिकं युद्धं न कुर्मः । अस्माकं २
बुद्ध्यास्माणि च न शारीरिकानि किन्वीश्वरेण दुर्गभक्षणाच्च प्रव- ३
द्यानि भवन्ति, तैश्च वयं वितर्कान् ईश्वरीयतत्त्वज्ञानस्य प्रतिबन्धिकां ४

- सर्वां चित्तसमुत्पत्तिश्च निपातयामः सर्वसङ्ख्यस्य चन्दनं कृत्वा
 खीष्टस्याज्ञायाद्विषयं कुर्वः युष्माकम् आज्ञायाद्विषये चिद्वे इति
 ६ सर्वस्याज्ञायाद्विषयस्य प्रतीकारं कर्तुम् उच्यता आह्वये च ।
- ७ यद् दृष्टिगोचरं तद् युष्माभिर्दृश्यतां । अहं खीष्टस्य लोक
 इति स्मरणसि येन विज्ञायते स यथा खीष्टस्य भवति वचम्
 अपि तथा खीष्टस्य भवाम इति पुनर्विविच्य तेन बुध्यतां ।
- ८ युष्माकं निपातय तन्महि किन्तु निष्ठायै प्रभुना दत्तं यदस्याकं
 सामर्थ्यं तेन यद्यपि किञ्चिद् अधिकं ज्ञाये तथापि तस्माच्च
 ९ अपिष्ये । अहं पचै र्युष्मान् चासयामि युष्माभिरेतच्च, मन्यतां ।
- १० तस्य पचाणि गुरुतराणि प्रबलानि च भवन्ति किन्तु तस्य शरीर-
 ११ साक्षात्कारो दुर्बल आस्त्रापस्य तुच्छनीय इति कैश्चिद् उच्यते । किन्तु
 परोक्षे पचै भाषमाणा वयं यादृशाः प्रकाश्यामहे प्रत्यक्षे कर्त्तुं
 कुर्वन्तोऽपि तादृशा एव प्रकाशय्यामहे तत् तादृशेन वाचालेन
 १२ ज्ञायतां । स्वप्रशंसकानां केषाञ्चिन्मध्ये स्वान् गणयितुं तैः स्वान् उ-
 पमातुं वा वयं प्रगल्भा न भवामः, यतस्ते स्वपरिमाणेन स्वान्
 परिमिमते स्वैश्च स्वान् उपमिमते तस्मात् निर्बोधा भवन्ति च ।
- १३ वयम् अपरिमितेन न ज्ञाचिष्यामहे किन्त्वौश्वरेण करञ्ज्या युष्म-
 हेऽशगामि यत् परिमाणम् असदर्थं निरूपितं तेनैव ज्ञाचिष्यामहे ।
- १४ युष्माकं देशोऽस्माभिरगन्तव्यस्तस्माद् वयं स्वसीमाम् दत्तव्यामहे तच्च-
 हि यतः खीष्टस्य सुसंवादेनापरेषां प्राग् वयमेव युष्मान् प्राप्तवन्तः ।
- १५ वयं स्वसीमाम् उल्लङ्घ्य परक्षेपेण ज्ञाचामहे तच्चहि, किञ्च युष्माकं
 विषयास्ते दृष्टिं गते युष्मद्देशोऽस्माकं सीमा युष्माभिर्दीर्घैः विस्तारयिष्यते,
 १६ तेन वयं युष्माकं पश्चिमदिक्स्थेषु स्वानेषु सुसंवादं घोषयिष्यामः,
 इत्थं परसीमायां परेषु यत् परिष्कृतं तेन न ज्ञाचिष्यामहे ।

यः कश्चित् स्नाचमानः स्नात् स्नाचतां प्रभुना स हि । स्नेन यः प्रशं- १०
स्यते स परीक्षितो नहि किन्तु प्रभुनाः कः प्रशंस्यते स एव परीक्षितः । १८

यूयं ममाज्ञानतां क्षणं यावत् बोटुम् अर्हं च, अतः सा ११ १
युष्माभिः सङ्घातां । ईश्वरे ममावक्तृत्वाद् अहं युष्मानधि तपे यस्मात् १
सती कन्यामिव युष्मान् एकस्मिन् वरेऽर्थतः स्त्रीष्टे समर्पयितुम्
अहं वाग्दानम् अकार्षं । किन्तु सर्पेण स्नास्यतया यद्दद् हवा १
वक्ष्याञ्चके तदत् स्त्रीष्टं प्रति सतीत्वाद् युष्माकं भंगः सम्भविष्यतीति
विभेमि । अस्माभिरनास्थापितोऽपरः कश्चिद् धीशु र्यदि केन ४
चिद् भ्रान्त्यनुकेनास्थाप्यते युष्माभिः प्रागलब्ध आत्मा वा यदि
क्षभ्यते प्रागगृहीतः सुसंवादो वा यदि गृह्यते तर्हि मन्ये यूयं
सम्बन्धं सविष्यध्वे । किन्तु मुख्येभ्यः प्रेरितेभ्योऽहं केनचित् प्रकारेण ५
न्यूनो नास्मीति बुधे । मम वाक्पटुताया न्यूनत्वे सत्यपि ज्ञानस्य १
न्यूनत्वं नास्ति किन्तु सर्वविषये वयं युष्मद्गोचरे प्रकाशमहे । युष्माकम् ७
उक्त्यै मया नक्षतां स्त्रीकृत्येश्वरस्य सुसंवादो विना वेतनं युष्माकं
मध्ये यद् अघोष्यत तेन मया किं पापम् अकारि ? युष्माकं सेवनायाहम् ८
अन्यमण्डलीभ्यो मृतिं गृह्णन् धनमपहतवान्, यदा च युष्मन्मध्येऽवर्त्त ९
तदा ममार्थाभावे जाते युष्माकं कोऽपि मया न पीडितः ; यतो मम
सोऽर्थाभावो माकिदनिधादेशाद् आगतैर्भ्रातृभिः न्यवार्थ्यत, इत्यमहं
क्वापि विषये यथा युष्मासु भारो न भवामि तथा मयात्मरक्षा कृता
कर्त्तव्या च । स्त्रीष्टस्य सत्यता यदि मयि तिष्ठति तर्हि ममैषा स्नाचा १०
निक्षिप्तास्नाचादेशे केनापि न रीक्ष्यते । एतस्य कारणं किं ? युष्मासु ११
मम प्रेम नास्मेतत् किं तत्कारणं ? तद् ईश्वरो वेत्ति । ये हिद्र- १२
मन्विष्यन्ति ते यत् किमपि हिद्रं न लभन्ते तदर्धमेव तत् कर्त्तुं
मया क्रियते कारिष्यते च तस्मात् ते येन स्नाचन्ते तेनास्माकं समाना

- १२ भविव्यन्ति । तादृशा भाक्तप्रेरिताः प्रवक्षकाः कारवो भूत्वा स्त्रीष्टस्य
 १४ प्रेरितानां वेशं धारयन्ति । तच्चास्यर्थं नहि; यतः स्वयं ग्रैतानो ऽपि
 १६ तेजस्विदूतस्य वेशं धारयति, ततस्तस्य परिचारका अपि धर्मपरि-
 चारकाणां वेशं धारयन्तीत्यङ्गतं नहि; किन्तु तेषां कर्मणि
 यादृशानि फलान्यपि तादृशानि भविव्यन्ति ।

सौदार्थ्यं पोलस्य दःखभोगकरणम् ।

- ११ अहं पुनर्वदामि कोऽपि मां निर्बोधं न मन्यतां किञ्च यद्यपि
 निर्बोधो भवेयं तथापि यूयं निर्बोधमिव मामनुमृष्ट्वा क्षणैकं
 १० यावत् ममात्मज्ञाघाम् अनुजानीत । एतस्याः ज्ञाघाया निमित्तं
 मया तत् कथितव्यं तत् प्रभुनादिष्टेनेव कृत्यते नञ्चहि किन्तु
 १२ निर्बोधेनेव । अपरे ब्रह्मवः शारीरिकज्ञाघां कुर्वते तस्माद् अहमपि
 १४ ज्ञाघिये । बुद्धिमन्तो यूयं सुखेन निर्बोधानाम् आचारं सहध्वे ।
 १० कोऽपि यदि युष्माण् दाघान् करोति यदि वा युष्माकं सर्व्वस्वं
 ययति यदि वा युष्मान् हरति यदि वात्माभिमानो भवति यदि
 ११ वा युष्माकं कपोलम् आहन्ति तर्हि तदपि यूयं सहध्वे । दौर्ब्व्यत्वाद्
 युष्माभिरवमानिता इव वयं भाषामहे, किन्त्वपरस्य कस्यचिद्
 येन प्रगल्भता जायते तेन ममापि प्रगल्भता जायते इति
 ११ निर्बोधेनेव मया वक्तव्यं । ते किम् इन्द्रियोक्त्याः ? अहमप्यौघाः । ते
 किम् इन्द्रियोक्त्याः ? अहमप्यौघाद्यौघाः । ते किम् अत्राहमस्य
 १२ वंशाः ? अहमप्यत्राहमस्य वंशः । ते किं स्त्रीष्टस्य परिचारकाः ?
 अहं तेभ्योऽपि तस्य महापरिचारकः; किन्तु निर्बोध इव भाषे,
 तेभ्योऽप्यहं बज्रपरिग्रहे बज्रप्रहारे बज्रधारं काराणां बज्रवारं
 १४ प्राणनाशशंशये च पतितवान् । थिङ्गदीथैरहं पञ्चलल ज्ञानचत्वारिं-
 शत्प्रहारैराहतस्त्रीर्विषाघातम् पकललः प्रसृष्टाघातस्य प्राप्तवान् ।

वारचयं पोतभञ्जनेन क्षिप्तोऽहम् अगाधसञ्जीवे दिनमेकं राशि- १५
 नेकाच्च यापितवान् । वज्रवारं यात्राभि नदीनां वङ्कटे दंष्ट्रनां १६
 वङ्कटैः खजातीयानां वङ्कटैः परजातीयानां वङ्कटैः नगरस्य वङ्कटैः
 मंरुभूमेः वङ्कटैः सागरस्य वङ्कटैः भागभाट्टणां वङ्कटैश्च परिभ्रम-
 क्लेशाभ्यां वारं वारं जागरणेन बुधादृष्ट्याभ्यां वज्रवारं निराहारेण १७
 श्रौतनग्नताभ्याश्च कालं यापितवान् । तादृशं नैमित्तिकं दुःखं १८
 विनाहं प्रतिदिनम् आकुलो भवामि सर्वाणां मण्डलीनां चिन्ता
 च मयि वर्त्तते । येनाहं न दुर्बलीभवामि तादृशं दौर्बल्यं कः १९
 प्राप्नोति ? योनाहं न तपे तादृशं विघ्नं वा कः प्राप्नोति ? यदि २०
 मया संचितं तर्हि खदुर्बलतामधि साधिये । मया मृषावाक्यं २१
 न कथ्यत इति नित्यं प्रशंसनीयोऽस्माकं प्रभो र्घीशस्त्रीष्टस्य तात
 ईश्वरो जानाति । दक्षेष्कनगरेऽरिताराजस्य कार्याध्यक्षो मां २२
 धर्त्तुम् इच्छन् यदा सैन्यैस्तद् दक्षेष्कनगरम् अरचयत् तदाहं लोकैः
 पिटकमध्ये प्राचीरगवाक्षेणावरोहितस्तस्य करात् चाणं प्रापं । २३

पौलस्त्य तृतीयदर्शनम् ।

आत्मज्ञाया ममानुपयुक्ता किन्त्वहं प्रभो दर्शनादेशानाम् १२ १
 आस्थानं कथयितुं प्रवर्त्तं । इतस्तत्तुर्दशवत्सरेभ्यः पूर्वं मया परि- १
 चित एको जनसूतीयं स्वर्गमनीयत, स सगररीरेण निःशरीरेण
 वा तत् स्थानमनीयत तदहं न जानामि किन्त्वैश्वरो जानाति ।
 स मानवः स्वर्गं नीतः सन अकथ्यानि मर्त्यवागतीतानि च २
 वाक्यानि श्रुतवान् । किन्तु तदानीं स सगररीरो निःशरीरो ३
 वासीत् तस्मात् न ज्ञायते तद् ईश्वरेणैव ज्ञायते । तमथहं ४
 साधिये मामधि ज्ञानेन केनचिद् विषयेण साधिये केवलं ख- ५
 दौर्बल्येण साधिये । यद्यहम् आत्मज्ञायां कर्तुम् इच्छेयं तथापि

निर्व्याध इव न भविष्यामि यतः सत्यमेव कथयिष्यामि, किन्तु
लोका मां यादृशं पश्यन्ति मम वाक्यं श्रुत्वा वा यादृशं मां मन्यन्ते
तस्मात् श्रेष्ठं मां यत्न गणयन्ति तदर्थमहं ततो विरक्षामि ।

पौनस्य सदोर्ध्वस्थं यौगन्धमन्त्रानिच ।

- ० अपरम् उक्तदृश्यप्रान्नितो यदहम् आत्माभिमानो न भवामि
तदर्थं शरीरवेधकम् एकं शूलं मज्जाम् अदायि तत् मदौघात्माभि-
- ८ माननिवारणार्थं मम ताडयिता श्रैतानस्य दूतः । मत्तस्तस्य
- ९ प्रस्थानं चाशितुमहं चिन्तयामि प्रभुमुद्दिश्य प्रार्थनां कृतवान् । ततः
स मासुकवान् ममानुपहस्य सर्वसाधकः, यतो दौर्ध्वस्थात् मम
शक्तिः पूर्णतां गच्छतीति । अतः खीष्टस्य शक्तिं यन्माम् आश्रयति
- १ तदर्थं स्वदौर्ध्वस्त्रेण मम स्नायनं सुखदं । तस्माद् खीष्टहेतो
दौर्ध्वस्त्रनिन्दादरिद्रताविपक्षताकष्टादिषु सक्तुष्याम्यहं । यदाहं दुर्ध्व-
- ११ खोऽस्मि तदैव सख्यो भवामि । एतेनात्मस्नायनेनाहं निर्व्याध
इवाभवम् किन्तु यूयं तस्य कारणं यतो मम प्रशंसा युष्माभिरेव
कर्त्तव्यासीत् । यद्यप्यहम् अगच्छो भवेयं तथापि मुख्यतमेभ्यः प्रेरि-
- ११ तेभ्यः केनापि प्रकारेण नाहं न्यूनोऽस्मि । सर्वथाहुतक्रियाशक्तिसङ्घर्षैः
प्रेरितस्तु चिह्नानि युष्माकं मध्ये सधैर्यं मया प्रकाशितानि ।
- ११ मम पास्तनार्थं यूयं मया भाराकान्ता नाभवन्तैतद् एकं न्यूनत्वं
विनापराधः मण्डलीभ्यो युष्माकं किं न्यूनत्वं जातं? अनेन मम
दोषं समध्वं ।

करिष्यीष्यान् प्रति शेषनिवेदनम् ।

- १४ पश्यत इतीधवारं युष्मत्समीपं गन्तुमुद्यतोऽस्मि तच्चाप्यहं युष्मान्
भाराकान्तान् न करिष्यामि । युष्माकं सम्पत्तिमहं न नृण्ये किन्तु
युष्मानेव, यतः पित्रोः कृते सम्मानानां धनसङ्घर्षोऽनुपयुक्तः किन्तु

सन्तानानां कृते पित्रो धनवञ्चय उपयुक्तः । अपरञ्च युष्मासु वञ्च १५
 त्रिषमाहोऽप्यहं यदि युष्मातोऽप्यं प्रेम सन्ने तथापि युष्माकं
 प्राणरक्षार्थं सानन्दं वञ्चय्यं सर्व्वव्ययञ्च करिष्यामि । यूथं मया १६
 किञ्चिदपि न भाराक्रान्ता इति सत्यं, किन्त्वहं धूर्त्तः सन् हृत्लेन
 युष्मान् वञ्चितवान् एतत् किं केनचिद् वक्तव्यं ? युष्मात्समीपं मया १७
 ये श्लोकाः प्रहितास्तेषामेकेन किं मम कोऽप्यर्थलाभो जातः ? अहं
 तीतं विनीय तेन सार्द्धं भ्रातरमेकं प्रेषितवान् युष्मात्समीपेन १८
 किम् अर्थो लब्धः ? एकस्मिन् भाव एकस्य पदचिह्नेषु चार्वा किं
 न चरितवन्तौ ? युष्माकं समीपे वयं पुनर्दोषच्छानकथां कथयाम १९
 इति किं बुध्यध्वे ? हे प्रियतमाः, युष्माकं निष्ठार्थं वयमीश्वरस्य
 समक्षं स्त्रीष्टेन सर्व्वार्थेतानि कथयामः । अहं यदागमिष्यामि तदा २०
 युष्मान् यादृशान् द्रष्टुं नेच्छामि तादृशान् द्रक्ष्यामि, यूथमपि मां
 यादृशं द्रष्टुं नेच्छथ तादृशं द्रक्ष्यथ, युष्मान्मध्ये विवाद ईर्ष्या क्रोधो
 विपक्षता परापवादः कर्णे अपनं दर्पः कलहस्यैते भविष्यन्ति ; तेनाहं २१
 युष्मात्समीपं पुनरागत्य मदौघेश्वरेण नमयिष्ये, पूर्व्वं कृतपापान्
 श्लोकान् स्त्रीयाशुचितावेश्यागमनलप्यटताचरणाद् अनुतापम् अकृत-
 वन्तो दृष्ट्वा च तानधि मम श्लोको जनिष्यत इति विभेमि ।

एतत्तृतीयवारम् अहं युष्मात्समीपं गच्छामि तेन सर्व्वं कथा १३ १
 दयस्त्रयाणां वा साक्षिणां सुखेन निश्चेद्यते । पूर्व्वं ये कृत- १
 पापास्तेभ्योऽन्येभ्यश्च सर्व्वेभ्यो मया पूर्व्वं कथितं, पुनरपि विद्यमाने-
 नेवेदानीम् अविद्यमानेन मया कथ्यते, यदा पुनरागमिष्यामि
 तदाहं न क्षमिष्ये । स्त्रीष्टो मया कथां कथयत्येतस्य प्रमाणं यूथं १
 ऋग्व्रध्वे, *स तु युष्मान् प्रति दुर्बलो नहि किन्तु सबल एव ।
 यद्यपि स दुर्बलतया कुश आरोप्यत तथापीश्वरीयशक्त्या जीवति ; *

- वयमपि तस्मिन् दुर्बला भवामः, तथापि युष्मान् प्रति प्रकाशि-
- ५ तयेश्वरीयशक्त्या तेन सह जीविष्यामः । अतो यूयं विश्वासयुक्ता
आध्वे न वेति ज्ञातुमात्मपरीक्षां कुर्वध्वं स्वानेवानुसन्धन्त । यीशुः
स्वीष्टो युष्मन्मध्ये विद्यते स्वानधि तत् किं न प्रतिजानीष्य ?
- ६ तस्मिन् अविद्यमाने यूयं निष्प्रमाणा भवथ । किन्तु वयं निष्प्र-
माणा न भवाम इति युष्माभिर्भौत्यते तच्च मम प्रत्याशा
• जायते । यूयं किमपि कुत्सितं कर्म यच्च कुर्वथ तदहम् ईश्वर-
सुहिष्य प्रार्थये । वयं यत् प्रामाणिका इव प्रकाशामहे तदर्थं
तत् प्रार्थयामहे इति नहि, किन्तु यूयं यत् सदाचारं कुर्वथ
= वयञ्च निष्प्रमाणा इव भवामस्तदर्थं । यतः सत्यताया विपक्षतां
८ कर्तुं वयं न समर्थाः किन्तु सत्यतायाः साहाय्यं कर्तुमेव । वयं
यदा दुर्बला भवामस्तदा युष्मान् सबलान् दृष्ट्वा नन्दामो युष्माकं
१० सिद्धत्वं प्रार्थयामहे च । अतो हेतोः प्रभु युष्माकं विनाशाय नहि
किन्तु निष्ठाये यत् सामर्थ्यम् अस्मभ्यं दत्तवान् तेन यद् उपस्थिति-
काले काठिन्यं मयाचरितव्यं न भवेत् तदर्थम् अनुपस्थितेन
११ मया सर्वाप्येतानि क्षिप्यन्ते । हे भ्रातरः शेषे वदामि यूयम्
आनन्दत सिद्धा भवन्त, परस्परं प्रबोधयत, एकमनसो भवत
प्रणयभावम् आचरत । प्रेमशान्त्योराकर ईश्वरो युष्माकं सहायो
१२ भूयात् । यूयं पवित्रचुम्बनेन परस्परं नमस्कुर्वध्वं । पवित्रलोकाः
१३ सर्वे युष्मान् नमन्ति । प्रभो यीशुस्वीष्टस्यानुग्रह ईश्वरस्य प्रेम
पवित्रशास्त्रानो भागितव्यं सर्वान् युष्मान् प्रति भूयात् । तथास्तु ।

गालातिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

पौलस्य प्रेरितस्य पत्रम् ।

मनुष्येभ्यो नहि मनुष्यैरपि नहि किन्तु यीशु ख्रीष्टेन कृतगणमध्यात् १
तस्मोत्थापयिष्या पिचेश्वरेण च प्रेरितो योऽहं पौलः सोऽहं मत्स्य-
वर्त्तिनो भातरस्य वयं गालातीयदेशस्थाः मण्डलीः प्रति पत्रं १
लिखामः । पिचेश्वरेणास्माकं प्रभुना यीशुना ख्रीष्टेन च युष्मभ्यम् १
अनुग्रहः शान्तिश्च दीयतां । अस्माकं तातेस्वरस्येच्छानुसारेण वर्ष- ४
मानात् कृत्स्नसंसारार्द्धे अस्मान् निलसारयितुं यो यीशुरस्माकं
पापहेतोरात्मोत्सर्गं कृतवान् स सर्वदा धन्यो भूयात् । तथास्तु । ५

ख्रीष्टस्यानुग्रहेण यो युष्मान् आकृतवान् तस्माच्चिद्वयं यूयम् १
अतिदुर्णम् अन्यं सुसंवादम् अन्ववर्त्तत तच्चाहं विस्मयं मन्ये ।
सोऽन्यसुसंवादः सुसंवादो नहि किन्तु केचित् मानवा युष्मान् २
चक्षुस्वीकुर्वन्ति ख्रीष्टीयसुसंवादस्य विपर्ययं कर्तुं चेष्टन्ते च ।
युष्माकं सञ्चिधौ यः सुसंवादोऽस्माभिर्घोषितस्तस्माद् अन्यः सुसं- ५
वादोऽस्माकं स्वीर्णयदूतानां वा मध्ये केनचिद् यदि घोष्यते तर्हि
स ग्रन्थो भवतु । पूर्वं यद् अकथयाम, इदानीमहं पुनस्तदत् ८
कथयामि यूयं यं सुसंवादं गृहीतवन्तस्तस्माद् अन्यो येन केनचिद्
युष्मत्सञ्चिधौ घोष्यते स ग्रन्थो भवतु । साध्यतं कमहम् अनु- १०
नयामि ? ईश्वरं किंवा मानवान् ? अहं किं मानुषेभ्यो रोचितुं
यते ? यद्यहम् इदानीमपि मानुषेभ्यो बह्विषेयः तर्हि ख्रीष्टस्य
परिचारको न भवामि ।

- ११ हे भ्रातरः, मया यः सुसंवादो घोषितः स मानुषाण्य सत्य-
 १२ सादृशं युष्मान् ज्ञापयामि । अहं कस्माच्चित् मनुष्यात् तं न
 गृहीतवान् न वा ग्रहितवान् केवलं स्त्रीशोः स्त्रीष्टस्य प्रकाशना-
 १३ देव । पुरा यिह्मदिमताचारी यदाहम् आसं तदा धातुश्रमं
 आचरणम् अकरवम् ईश्वरस्य मण्डलीं प्रत्यतीवोपद्रवं कुर्वन्
 १४ धातुक् तां व्यनाशयं तदवश्यं श्रुतं युष्माभिः । अपरञ्च पूर्वपु-
 रुषपरम्परागतेषु वाक्येष्वन्यापेक्षातीवासक्तः सन् अहं यिह्मदि-
 १५ धर्ममते मम समवयस्कान् बहून् स्त्रजातीयान् अत्यग्रधि । किञ्च
 य ईश्वरो मातृगर्भस्थं मां पृथक् कृत्वा स्त्रीधानुपहेणाहृतवान्
 १६ स यदा मयि स्त्रपुत्रं प्रकाशयितुं परदेशीयानां समीपे मया
 तं घोषयितुञ्चाभ्यस्यत् तदाहं क्रव्यशोणिताभ्यां सह न मन्त्रयित्वा
 १७ पूर्वनिधुक्ताणां प्रेरितानां समीपं यिह्मशालेमं न गत्वारवदेशं
 गतवान् पश्चात् तत्स्थानाद् दक्षेष्कनगरं परावृत्त्यागतवान् ।
 १८ ततः परं वर्षत्रये व्यतीतेऽहं पितरं सम्भाषितं यिह्मशालेमं गत्वा
 १९ पञ्चदशदिनानि तेन सार्द्धम् अतिष्ठं । किन्तु तं प्रभो भ्रातरं
 २० धाकोवञ्च विना प्रेरितानां नान्यं कमप्यपश्यं । यान्येतानि वाक्यानि
 मया लिख्यन्ते तान्यनृतानि न सन्ति तद् ईश्वरो जानाति ।
 २१ ततः परम् अहं सुरिथां किलिकियाञ्च देशौ गतवान् । तदानीं
 २२ यिह्मदादेशस्थानां स्त्रीष्टस्य मण्डलीनां लोकाः साक्षात् मम परि-
 चयमप्राप्य केवलं जनश्रुतिमिमां सत्यवन्तः, यो जनः पूर्वम्
 २३ अस्मान् प्रत्युपद्रवमकरोत् स तदा यं धर्ममनाश्रयत् तमेवेदानीं
 प्रचारयतीति । तस्मात् ते मामधीश्वरं धन्यमवदन् ।

२४ 'अनन्तरं' चतुर्दशसु वत्सरेषु गतेष्वहं वार्षवा सह यिह्मशालेम-
 २५ नगरं पुनरगच्छं, तदानीं तीतमपि स्त्रसङ्गिनम् अकरवं । तत्काले-

इहम् ईश्वरदर्शनाद् याचाम् अकरवं मया यः परिश्रमोऽकारि
 कारिष्यते वा स यन्निष्कलो न भवेत् तदर्थं परजातीयानां मध्ये
 मया घोष्यमाणः सुसंवादस्तत्पत्त्येभ्यो लोकेभ्यो विशेषतो मान्येभ्यो
 नरेभ्यो मया न्यवेद्यत । ततो मम यूनानीयः सहचरस्तीतस्त्य १
 त्वक्केदोऽप्यावश्यको न बभूव । यतश्छलेनागता अस्मान् दासान् २
 कर्तुम् इच्छवः कतिपया भक्तभ्रातरः स्त्रीष्टेन यौशुनास्त्रभ्यं दत्तं
 स्नातृन्व्यम् अनुसन्धातुं चारा इव समाजं प्राविशन् । अतः ३
 प्रकृते सुसंवादे युष्माकम् अधिकारो यत् तिष्ठेत् तदर्थं वयं
 दण्डैकमपि यावद् आज्ञापयणेन तेषां वश्या नाभवाम् । परन्तु ४
 ये लोकां मान्यास्ते ये केचिद् भवेयुस्तानहं न गणयामि यत
 ईश्वरः कस्यापि मानवस्य पक्षपातं न करोति, ये च मान्यास्ते
 मां किमपि नवीनं नाज्ञापयन् । किन्तु द्विजत्वत्वां मध्ये सुसंवाद- ५
 प्रचारणस्य भारः पित्रे यथा समर्पितस्तथैवाच्छिजत्वत्वां मध्ये
 सुसंवादप्रचारणस्य भारो मयि समर्पित इति तैर्बुधैः । यत- ६
 श्छिजत्वत्वां मध्ये प्रेरितत्वकर्षणे यस्य या शक्तिः पित्रमाश्रित-
 वती तस्यैव सा शक्तिः परजातीयानां मध्ये तस्मै कर्षणे माम-
 प्याश्रितवती । अतो मेष्टं दत्तम् अनुग्रहं प्रतिज्ञाय स्तम्भा इव ७
 गणिता ये याकोवः कैफा योहनो चैते सहायतासूचकं दक्षिण-
 हस्तग्रहणं विधाय मां वार्षवास्तु जगदुः, युवां परजातीयानां
 सन्निधिं गच्छतं वयं द्विजत्वत्वां सन्निधिं गच्छामः, केवलं दरिद्रा १०
 युवाभ्यां स्मरणीया इति । अतस्तुदेव कर्तुम् अहं यते स्म ।

विद्यासेन परिव्राजं भवति ।

अपरम् आन्तियखियानगरं पित्र आगतेऽहं तस्य दोषि- ११
 स्वात् समक्षं तम् अभर्त्सयं । यतः स पूर्वम् परजातीयैः सा- १२

- ईम् आहारमकरोत् ततः परं याकोवस्यः समीपात् कतिपयजने-
 व्यागतेषु स हिंस्रत्वपुनुर्येभ्यो भयेन निवृत्त्य पृथग् अभवत् ।
- ११ ततोऽपरे सर्व्वं चिह्नदिनोऽपि तेन सार्द्धं कपटाचारम् अकुर्व्वन्
- १२ बार्णेना अपि तेषां कापयेन विषयगम्यभवत् । ततश्चे प्रकृत-
 सुसंवादरूपे सरलपथे न चरन्तीति दृष्ट्वाहं सर्व्वेषां साक्षान्
 पिचम् उक्तवान् त्वं चिह्नदौ सन् यदि चिह्नदिमतं विहाय पर-
 जातीय इवाचरसि तर्हि चिह्नदिमताचरणाय परजातीयान् कुतः
- १३ प्रवर्त्तयसि ? आवां जन्मना चिह्नदिनौ भवावो परजातीयौ पापिनौ
- १४ न भवावः किन्तु व्यवस्थापालनेन मनुष्यः धार्मिको न भवति
 केवलं योशौ स्त्रीष्टे यो विश्वासस्तेनैव धार्मिको भवतीति बुद्ध्या-
 वामपि व्यवस्थापालनं विना केवलं स्त्रीष्टे विश्वासेन धार्मिकता-
 प्राप्तये स्त्रीष्टे योशौ व्यस्यसिव यतो व्यवस्थापालनेन कोऽपि मानवः
- १५ धार्मिकतां प्राप्तुं न शक्नोति । परन्तु योशूना धार्मिकताप्राप्तये
 यतमानावण्यावां यदि पापिनौ भवावस्तर्हि किं वक्तव्यं ? स्त्रीष्टः
- १६ पापस्य परिचारक इति ? तन्न भवतु । मया यद् भग्नं तद्
- १७ यदि मया पुनर्निर्भीयते तर्हि मयैवात्मदोषः प्रकाशयते । अहं
- १८ यद् ईश्वराय जीवामि तदर्थं व्यवस्थाया व्यवस्थायै अस्मिये । स्त्रीष्टेन
 सार्द्धं कुशे हतोऽस्मि तथापि जीवामि किन्त्वहं जीवामीति नहि
 स्त्रीष्ट एव मदन्त जीवति । सत्कृतं सशरीरेण मया यज्जीवितं
 धार्यते तत् मम दयाकारिणि मदर्थं स्त्रीयप्राणत्यागिनि चेश्वर-
- १९ पुत्रे विश्वसता मया धार्यते । अहमीश्वरस्थानुपहं नावजानामि यस्माद्
 व्यवस्थाया यदि धार्मिकतया भवति तर्हि स्त्रीष्टो निरर्थकमस्मियत ।
- ३१ हे निर्ब्याधा गाथातिलोकाः, युष्माकं मध्ये कुशे हत इव
 योशूः स्त्रीष्टो युष्माकं समक्षं प्रकाशित आसीत् अतो यूथं यथा

सत्यं वाक्यं न गृहीय तथा केनामुच्यते? अहं युक्ततः कदा- १
 नेकां विज्ञाये युधम् आत्मानं केनासम्भवं? व्यवस्थापालनेन
 किं वा विश्वासवाक्यस्य अवशेन? युधं किम् ईदृग् अवबोधा चद् २
 आत्मना कर्माभ्यश्च शरीरेण तत् साधयितुं यतध्वे? तर्हि युष्माकं ३
 गुरुतरो दुःखभोगः किं निष्कसो भविष्यति? कुपस्युक्तो वा
 किं भविष्यति? यो युष्मभ्यम् आत्मानं दत्तवान् युष्मभ्यश्च ४
 आश्चर्याणि कर्माणि च साधितवान् स किं व्यवस्थापालनेन
 विश्वासवाक्यस्य अवशेन वा तत् कृतवान्? लिखितमाप्ते, “अत्रा- ५
 हाम ईश्वरे व्यस्यीत् स च विश्वासस्तस्यै धार्मिकतार्थं गणितो
 बभूव,” अतो ये विश्वासाश्रितास्त एवात्राहामस्य सन्ताना इति ६
 युष्माभिः ज्ञायतां । ईश्वरो परजातीयान् विश्वासेन धार्मिकी-
 करिष्यतीति पूर्वं ज्ञात्वा शास्त्रदाता पूर्वम् अत्राहामं सुसंवादं
 आवयन् जगाद, “त्वन्तो परजातीयाः सर्वे आश्रिपं प्राप्स्य-
 ङ्गीति ।” अतो ये विश्वासाश्रितास्ते विश्वासिनात्राहामेन सार्द्धम् ८
 आश्रिपं लभन्ते । यावन्तो लोका व्यवस्थायाः कर्माण्याश्रयन्ति ९
 ते सर्वे प्रापाधीना भवन्ति यतो लिखितमाप्ते, यथा, “यः
 कश्चिद् एतस्य व्यवस्थापनस्य सर्ववाक्यानि निष्पिष्टं न पालयति
 स शत्रु इति ।” ईश्वरस्य साक्षात् कोऽपि व्यवस्थया धार्मिको न ११
 भवति तद् व्यक्तं, यतः “धार्मिको मानवो विश्वासेन जीवि-
 ष्यतीति” शास्त्रीयं वचः । व्यवस्था तु विश्वाससम्बन्धिनी न भवति १२
 किन्वेतामि यः पालयिष्यति स एव तै जीविष्यतीति नियमसम्ब-
 ण्धिनी । स्त्रीष्टोऽस्मान् परिकीर्य व्यवस्थायाः प्रापात् मोक्षितवान् १३
 यतोऽस्माकं विनिर्भयेन स स्त्रियं प्रापास्यदमभवत् तदधि लिखित-
 माप्ते, यथा, “यः कश्चित् तरावुल्लम्बते सोऽभिगन्त इति ।”

- १० तस्माद् खीष्टेन बौद्धनाम्नाहमस्याग्रीः परमातीवलोकेषु वर्तते
- ११ तेन वचं प्रतिज्ञातम् अत्मानं विश्वासेन कर्तुं प्रकुमः । हे
- भ्रातृगण मानुषाणां रीत्यनुसारेणाहं कथयामि केनचित् मा-
- नवेन यो नियमो निरुपायि तस्य विवृतिरुद्दि वा केनापि न
- १२ क्रियते । परम्ब्रह्माहमाय तस्य वंशाथ च प्रतिज्ञाः प्रतिशुश्रु-
- विरे तत्र वंशशब्दं बहुवचनान्तम् अभूत्वा तव वंशाद्येत्येकवचनान्तं
- १३ बभूव स च वंशः खीष्ट एव । अतएवाहं वदामि, ईश्वरेण यो
- नियमः पुरा खीष्टमधि निरुपायि ततः परं चिन्तदधिकशतः-
- अतवत्सरेषु गतेषु स्थापिता व्यवस्था तं नियमं निरर्थकीकृत्य
- १४ तदीयप्रतिज्ञां कोऽपि न शक्नोति । यस्मात् दायांशस्त्वाभो यदि
- व्यवस्थया भवति तर्हि प्रतिज्ञया न भवति किन्त्वैश्वरः प्रतिज्ञया
- १५ दायांशम् अब्राह्ममायाददात् । तर्हि व्यवस्था किन्मूला ? प्रतिज्ञा
- यस्मै प्रतिश्रुता तस्य वंशस्यागमनं यावद् व्यभिचारनिवारणार्थं
- व्यवस्थापि दत्ता, सा च दूतैराज्ञापिता मध्यस्थस्य करे समर्पिता
- १६ च । नैकस्य मध्यस्थो विद्यते किन्त्वैश्वर एक एव । तर्हि व्यवस्था
- १७ किम् ईश्वरस्य प्रतिज्ञाणां विरुद्धा ? तत्र भवतु यस्माद् यदि
- सा व्यवस्था जीवनदाने समर्थाभवित्यत् तर्हि व्यवस्थैव धार्मिकता-
- १८ स्त्वाभोऽभवित्यत् । किन्तु बौद्धखीष्टे यो विश्वासस्तत्सम्बन्धिन्याः
- प्रतिज्ञायाः फलं यद् विश्वासिलोकेभ्यो दीयते तदर्थं शास्त्रदाता
- १९ सर्वान् पापाधीनान् गणयति । अतएव विश्वासस्थानागतसमये
- वचं व्यवस्थाधीनाः सन्तो विश्वासस्योदयं यावद् बद्धा इवारक्ष्या-
- २० महे । इत्थं वचं यद् विश्वासेन धार्मिकीभवामस्तदर्थं खीष्टस्य
- २१ समीपम् अस्मान् नेतुं व्यवस्थापन्योऽस्माकं विनेता बभूव । किन्त्व-
- २२ भूनागते विश्वासे वचं तस्य विनेतुरनधीना, अभवाम । खीष्टे

यौगौ विश्वसनात् सर्व्वं यूथम् ईश्वरस्य सन्ताना जाताः । यूथं १०
 यावन्नो लोकाः ख्रीष्टे स्थापिता अभवत सर्व्वं ख्रीष्टं परिहित-
 वन्नः । अतो युष्मन्मध्ये यिहृदियूनामिनो दांसखतन्मयो र्थीषा- १५
 पुरुषयोश्च कोऽपि विशेषो नास्ति ; सर्व्वं यूथं ख्रीष्टे यौगवेक
 एव । किञ्च यूथं यदि ख्रीष्टस्य भवय तर्हि सुतराम् अत्राहामस्य १८
 सन्तानाः प्रतिज्ञया दायहाराश्चाध्वे ।

अहं वदामि दायहरो यावद् बालस्तिष्ठति तावत् सर्व्वस्त्वया- ४ १
 धिपतिः सन्नपि स दासात् केनापि विषयेण न विशिष्यते किन्तु पिता
 निरूपितं समयं यावत् पालकानां धनाध्यक्षाणाञ्च निम्नस्तिष्ठति । १
 तत्तद् वयमपि बाल्यकाले दासा इव संसारस्याचरमाणाया अधीना २
 आस्महे । अनन्तरं समये सम्पूर्णतां गतवति व्यवस्थाधीनानां मोक्ष- ४
 मार्थम् अस्माकं पुञ्जलप्राप्त्यर्थं चेश्वरः स्त्रिया जातं व्यवस्थाया ५
 अधीनीभूतञ्च स्वपुत्रं प्रेषितवान् ।

यूथं सन्ताना अभवत तत्कारणाद् ईश्वरः स्वपुत्रस्यात्मानं १
 युष्माकम् अन्नःकरणानि प्रहितवान् स चात्मा पितः पितरित्या-
 क्कानं कारयति । अत इदानीं त्वं न दासः किन्तु सन्तान एव ०
 तस्मात् सन्तानत्वाच्च ख्रीष्टेनेश्वरीय दायहरोऽप्याध्वे ।

ईश्वरानुग्रहे स्थिर स्यात्तु विनयः ।

अपरञ्च पूर्वं यूथम् ईश्वरं न ज्ञात्वा ये स्वभावतोऽनीश्वरास्तेषां
 दासत्वेऽतिष्ठत । इदानीम् ईश्वरं ज्ञात्वा यदि वेश्वरेण ज्ञाता यूथं ८
 कथं पुनस्तानि विफलानि तुच्छानि चाक्षराणि प्रति परावर्त्तितुं
 शक्नुयुः ? यूथं किं पुनस्तेषां दासा भवितुमिच्छन् ? यूथं दिवसान् १०
 मासान् तिथौन् संवत्सराञ्च सन्न्यध्वे । युष्मदर्थं मया यः परिश्रमो- ११
 ऽकारि स विफलः, जात इति युष्मानध्यक्षं विभेमि ।

- हे भ्रातरः, अहं यादृशोऽस्मि यूयमपि तादृशा भवतेति प्रा-
 र्थये यतोऽहमपि युष्मत्पुत्रोऽभवं युष्माभिर्मम किमपि नाप-
 १९ राद्धं । पूर्वमहं कलेवरस्य दौर्ध्वक्षेत्रे युष्मान् सुसंवादम् अज्ञापय-
 २० मिति यूयं जानीथ । तदानीं मम परीक्षकं शरीरक्षेत्रं दृष्ट्वा यूयं
 माम् अवज्ञाय चतुर्थीयितवन्तस्तत्रहि किम्बीश्वरस्य दूतमिव मा-
 २५ चात् स्त्रीष्टं चौश्रुमिव वा मां गृहीतवन्तः । अतस्मादानीं युष्माकं
 या धन्यताभवत् सा क्व गता ? तदानीं यूयं यदि खेषां नयना-
 न्युत्पाद्य ममं दातुम् अशक्यत तर्हि तदप्यकरिष्येति प्रमाणम्
 २९ अहं ददामि । साध्यतमहं सत्यवादित्वात् किं युष्माकं रिपुर्जा-
 ३० तोऽस्मि ? ते युष्मत्क्षते स्पर्द्धन्ते किन्तु सा स्पर्द्धा कुत्सिता यतो यूयं
 तानधि यत् स्पर्द्धन्तं तदर्थं ते युष्मान् पृथक् कर्त्तुम् इच्छन्ति ।
 ३२ केवलं युष्मत्समीपे ममोपस्थितिसमये तत्रहि, किन्तु सर्वदैव भद्र-
 ३८ मधि स्पर्द्धनं भद्रं । हे मम बाह्यकाः, युष्मदन्तर्धावत् स्त्रीष्टो
 मूर्त्तिमान् न भवति तावद् युष्मत्कारणात् पुनः प्रसववेदनेव मम
 ४० वेदना जायते । अहमिदानीं युष्माकं सन्निधिं गत्वा स्वरान्तरेण
 युष्मान् सम्भाषितुं कामये यतो युष्मानधि व्याकुलोऽस्मि ।
 ४१ हे व्यावस्थाधीनताकाङ्क्षिणः, यूयं किं व्यवस्थाया वचनं न
 ४२ गृहीथ ? तन्मां वदत । लिखितमास्ते, अत्राशमस्य दौ पुत्रावासाते
 ४३ तयोरेको दास्यां द्वितीयस्य पत्न्यां जातः । तयो र्यौ दास्यां जातः
 स शारीरिकनियमेन जज्ञे यस्य पत्न्यां जातः स प्रतिज्ञया जज्ञे ।
 ४४ इदमाख्यानं दृष्टान्तरूपं । ते दे योषितावीश्वरीयसम्भौ तयोरेका
 स्त्रीनयपर्वताद् उत्पन्ना दासजनयनी च सा तु हाजिरा । यस्माद्
 ४५ हाजिराशब्देनारवदेशस्यस्त्रीनयपर्वतो बोध्यते, सा च वर्त्तमानाया
 धिक्कृशालेन पुण्याः सदृशी । यतः स्ववाक्यैः सञ्चिता सा दासलम्

आस्ये । किन्तु सर्गोपा विद्वद्ग्रास्तेमपुरी पत्नी सर्व्वेषाम् अस्याकं १९
माता आस्ये । यादृशं लिखितम् आस्ये, २०

बन्धे सन्तानहीने त्वं स्मरं जयजयं कुर्व ।

अप्रसूते तयोक्तास्यो जयग्रन्थस्य गीयतां ।

यत एव सनाथाया घोषितः सन्तते र्मणात् ।

सनाथा या भवेत्सारी तदपत्यानि भूरिशः ॥

हे भ्रातृगण, इच्छाक इव वयं प्रतिज्ञया जाताः सन्तानाः । १८
किन्तु तदानीं शारीरिकनियमेन जातः पुत्रो यद्वद् आत्ति- १९
कनियमेन जातं पुत्रम् उपाद्भवत् तथाधुनापि । किन्तु ग्रास्ते २०
किं लिखितं? 'तम् इमां दासीं तस्याः पुत्रश्चापचारय यत
एव दासीपुत्रः पत्नीपुत्रेण समं न दासहरो भविष्यतीति ।' अतएव
हे भ्रातरः, वयं दास्याः सन्ताना न भूत्वा पत्न्याः सन्ताना भवामः । २१

स्त्रीष्टोऽस्यभ्यं यत् स्नातव्यं दत्तवान् यूयं तच्च स्थिरास्ति- ५ १
उत दासत्वयुगेन पुनर्न निवध्यध्वं । पश्यताहं पौत्रो युष्मान् १
वदामि यदि हिंस्रत्वो भवत्यर्हि स्त्रीष्टेन किमपि नोपका-
रिष्यध्वे । अपरं यः कश्चित् हिंस्रत्वम् भवति स कष्टाव्यव- २
स्थायाः पावनम् ईश्वराय धारयतीति प्रमाणं ददामि । युष्माकं ३
यावन्तो लोका व्यवस्था धार्मिकौभवितुं चेष्टन्ते ते सर्व्वे स्त्रीष्टाद्
अष्टा अनुपहात् पतितास्तु । अतो वयम् आत्मना विशा- ४
यात् धार्मिकतासाभाशविद्धिं प्रतीक्षामहे । स्त्रीष्टे यौगौ लक्ष्- ५
केदालकृच्छेदयोः किमपि गुणं नास्ति किन्तु प्रेक्षा सफलो विश्वास
एव गुणयुक्तः । पूर्वं यूयं सुन्दरम् अधावत किन्त्विदानीं केन ६
वार्धा प्राप्य सत्यतां न गच्छीथ? युष्माकं वा मति युंशदाज्ञान- ७
कारिण ईश्वराभ्य-जाता । ८

८ विकारः क्लृप्ताश्रयानां स्वल्पकिञ्चन जायते ।

- १० युष्माकं मतिं विचारं न गमिष्यतीत्यहं युष्मानधि प्रमुनाग्रवे ;
किन्तु यो युष्मान् विचारयति स यः कश्चिद् भवेत् समुचितं
११ दण्डं प्राप्स्यति । परन्तु हे भ्रातरः, यद्यहम् इदानीम् अपि
तत्कृतेदं प्रचारयेयं तर्हि कुत उपद्रवं भुञ्जीय? तच्छते कुत्र
१२ निष्साधम् अभविष्यत् । ये जना युष्माकं चाक्षय्यं जनयन्ति तेषां
क्षेदनमेव मयाभिलष्यते ।

- १३ हे भ्रातरः, यूथं स्वातन्त्र्यार्थम् आङ्गता आधे किन्तु तत्स्वा
तन्त्र्यद्वारेण शारीरिकभावो युष्मान् न प्रविशतु । यूथं प्रेक्षा पर-
१४ स्परं परिचर्यां कुरुध्वं । यस्मात् त्वं समीपवासिनि स्वंतु प्रेम
१५ कुर्या इत्येकाशा क्लृप्ताया व्यवस्थायाः सारसंग्रहः । किन्तु यूथं
यदि परस्परं दंदस्वप्ने ऽशास्त्रध्वे च तर्हि युष्माकम् एकोऽन्येन
यत्नं पश्यते तच्च युष्माभिः सावधानैर्भवेत्तथं ।

शारीरिककर्मात्मिककर्मणोः कथनञ्च ।

- १६ अहं ब्रवीमि यूथम् आत्मिकाकारं कुरुत शारीरिकाभि-
१७ साधं मा पूरयत । यतः शारीरिकाभिषाष आत्मनो विपरीतः,
आत्मिकाभिषाषश्च शरीरस्य विपरीतः, अगद्योद्भवोः परस्परं
विरोधो विद्यते तेन युष्माभिः र्थंद् अभिलष्यते तच्च कर्त्तव्यं ।
१८ यूथं यथात्मना विनीयध्वे तर्हि व्यवस्थाया अधीना न भवच ।
१९ अपरं परदारगमनं वेश्यागमनम् अशुचिता काकुता प्रतिमापूजनम्
२० इन्द्रजातं शत्रुत्वं विवादोऽन्तर्ज्वलनं क्रोधः कलहोऽनैक्यं पार्थक्यम्
२१ ईर्ष्या बध्ने मत्तत्वं क्षण्टलमित्यादीनि स्पष्टत्वेन शारीरिकभावस्य
कर्त्तव्यं सन्ति । पूर्वं यदत् मया कथितं तदत् पुनरपि कथ्यते
ये जना एतादृशानि कर्त्तव्याचरन्ति तैरीश्वरस्य राज्येऽधिकारः

कदाच न लक्ष्यते । किञ्च प्रेमानन्दः शान्तिस्थिरवर्षिष्णु चित्ते- ११
 विता भद्रत्वं विश्वास्तता तितिक्षा परिमितभोजित्वमित्यादीन्यात्मनः
 फलानि सन्ति तेषां विरुद्धा कापि व्यवस्था नहि । ये तु स्त्रीष्टस्य २१
 स्त्रीकास्ते रिपुभिरभिलाषैश्च बद्धितं शारीरिकभावं कुत्रे निहतवन्तः । २४
 यदि वयम् आत्मना जीवामस्तर्ह्यार्त्तिकाचारोऽस्माभिः कर्त्तव्यः, दर्पः २५
 परस्परं निर्भर्त्सनं द्वेषश्चास्माभिर्न कर्त्तव्यानि । २९

हे भ्रातरः, युष्माकं कश्चिद् यदि कस्मिंश्चित् पापे पतति ई १
 तर्ह्यार्त्तिकभावयुक्तै र्युष्माभिस्तितिक्षाभावं विधाप्य स पुनस्त्याप्यतां
 दूयमपि यथा तादृक्परीक्षायां न पतय तथा सावधाना भवत ।
 युष्माकमुं एकैको जनः परस्य भारं वहत्वेन प्रकारेण स्त्रीष्टस्य १
 विधिं याचयत । यदि कश्चन बुद्धः सन् स्त्रीं महान्तं मन्यते तर्हि २
 तस्यात्मवञ्चना जायते । अत एकैकेन जनेन स्त्रीष्टकर्मणः परीक्षा ४
 क्रियतां तेन परं नास्तीत्येवमस्मात्स्त्रीष्टकर्मणाद् तस्य साक्षा ५
 सम्भविव्यति । अत एकैको जनः स्त्रीष्टं भारं वक्ष्यति ।

यो जनो धर्मापदेशं लभते स उपदेष्टारं स्त्रीष्टसर्वसम्पत्ति १
 भागिनं करोतु । युष्माकं ध्यानं न भवतु, ईश्वरो नोपहृषि- ७
 तव्यः, येन यद् बीजम् उच्यते तेन तज्ज्ञातं शब्दं कर्त्तव्यते । स्त्रीष्टरी- ८
 राद्यं येन बीजम् उच्यते तेन शरीराद् विनाशरूपं शब्दं लक्ष्यते
 किम्यात्मनः ह्यते येन बीजम् उच्यते तेनात्मतोऽनन्तजीवितरूपं
 शब्दं लक्ष्यते । सत्कर्मकरणेऽस्माभिरश्रान्तै र्भवितव्यं यतोऽस्मान्नै- ९
 क्षिष्ठङ्गिरस्माभिरपयुक्तसमये तत् फलानि लक्ष्यन्ते । अतो यावत् १०
 स्त्रीष्टलक्षितं तावत् सर्वान् प्रति विज्ञेयतो विश्वासवेष्टावाचिनः
 प्रत्यस्माभिर्हिताचारः कर्त्तव्यः ।

हे भ्रातरः, अहं स्त्रीष्टेन युष्मान् प्रति किञ्चिद्दृष्टत् पत्रं ११

- ११ लिखितवान् तद् युष्माभिः दृश्यतां । ये शारीरिकविषये सुदृष्ट्या
भवितुमिच्छन्ति ते यत् स्त्रीष्टस्य क्रुशस्य कारणादुपद्रवस्य भागिनो
१२ न भवन्ति केवलं तदर्थं त्वक्छेदे युष्मान् प्रवचयन्ति । ते त्वक्-
छेदपाहिणोऽपि व्यवस्थां न पाप्मयन्ति किन्तु युष्मच्छरीरात् स्नाया
१३ स्नाभार्थं युष्माकं त्वक्छेदम् इच्छन्ति । किन्तु येनाहं संसारात्
हतः संसारीऽपि मम हतस्तदस्मात्प्रभो यौशुस्त्रीष्टस्य क्रुशं विना-
१४ न्यत्र कुचापि मम स्नायनं कदापि न भवतु । स्त्रीष्टे यौशु
त्वक्छेदात्वक्छेदयोः किमपि गुणं नास्ति किन्तु नवीना सृष्टिरेव
१५ गुणयुक्ता । अपरं यावन्तो लोका एतस्मिन् मार्गे चरन्ति तेषाम्
१६ ईश्वरीयस्य कृत्स्नस्येसायेवस्य च शान्तिं रक्षामास्य भूयात् । इतः
परं कोऽपि मां न क्रिन्नातु यस्माद् अहं स्नायाचे प्रभो
१७ यौशुस्त्रीष्टस्य चिह्नानि धारये । हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभो
यौशुस्त्रीष्टस्य प्रसादो युष्माकम् आत्मनि स्वेयात् । तथास्तु ।

इफिषिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

ईश्वरसाधितपरित्रासकथा ।

महासागरवम् ।

ईश्वरसेवका यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौल इफिषिनगरस्थान् १
पवित्रान् ख्रीष्टयौगौ विश्वासिनो लोकान् प्रति पत्रं लिखति ।
अस्माकं तातसेश्वरस्य प्रभो यीशुख्रीष्टस्य चानुग्रहः शान्तिश्च २
युष्मासु वर्ततां ।

विश्वासिलोकानाम् ईश्वरमन्वीतमकथनम् ।

अस्माकं प्रभो यीशोः ख्रीष्टस्य तात ईश्वरो धन्यो भवतु; १
यतः स ख्रीष्टेनास्माभ्यं सर्वम् आध्यात्मिकं स्वर्गोपवरं दत्तवान् ।
वयं यत् तस्य समक्षं प्रेक्षा पवित्रा निष्कलङ्कास्य भवामस्तदर्थं २
स जगतः सृष्टेः पूर्वं तेनास्मान् अभिरोक्षितवान्, निजाभिवाधिता-
नुरोधेन यीशुना ख्रीष्टेन स्वस्य निमित्तं पुत्रत्वपदेऽस्मान् ५
स्वकीयानुग्रहस्य महत्त्वस्य प्रशंसार्थं पूर्वं नियुक्तवान् । तस्माद् ६
अनुग्रहात् स येन प्रियतमेन पुत्रेणास्मान् अनुग्रहीतवान्, वयं
तस्य शोषितेन सुक्तिम् अर्थतः पापचर्मा लब्धवन्तः । तस्य च ७
ईदृशोऽनुग्रहनिचिस्तस्मात् सोऽस्माभ्यं सर्वविधं ज्ञानं बुद्धिश्च बाह्य- ८
रूपेण वितरितवान् । स्वर्गप्रथिष्यो र्वस्यद् विद्यते सत्यम् स ख्रीष्टे ९
संयहीयतीति हितैषिणा तेन कृतो यो मनोरथः सम्पूर्णतां गत- १०
वर्तुं समयेषु साधयितव्यस्तमधि स स्वकीयाभिवाधस्य निगूढं
भावम् अस्मान् आपितवान् । पूर्वं ख्रीष्टे विश्वासिनो ये वयम् ११

- अस्मान्तो यत् तस्य महिषः प्रशंसा जायते, तदर्थं यः स्वकीयेच्छायाः
 ११ मन्त्रपातः सर्वाणि साधयति तस्य मनोरथाद् वयं स्त्रीष्टेन पूर्व
 १२ निरूपिताः सन्तोऽधिकारिणो जाताः । युयमपि सत्यं वाक्यम्
 अर्चतो युष्मत्परिचाषस्य सुसंवादं निशम्य तस्मिन्नेव स्त्रीष्टे विश्रितवन्तः
 प्रतिज्ञातेन पवित्रेणात्मना मुद्रयेवाङ्किताश्च । यतस्तस्य महिषः
 १३ प्रकाशाय तेन क्रीतानां लोकानां सुप्तिं यावन्न भविष्यति तावत्
 स आत्मास्माकम् अधिकारितस्य सत्यङ्कारस्य पण्यरूपो भवति ।

इतिचौयानासर्वं पौलस्य प्रार्थनम् ।

- १४ प्रभौ वीरौ युष्माकं विश्वासः सर्वेषु पवित्रलोकेषु प्रेमं चास्य
 १५ इति वार्त्तां श्रुत्वाहमपि युष्मानधि गिरन्तरम् ईश्वरं धन्यं वदन्
 प्रार्थनासमये च युष्मान् स्मरन् वरमिमं चाशामि । अस्माकं प्रभो
 १६ वीर्यश्रीष्टस्य तातो यः प्रभावाकर ईश्वरः स स्वकीयतत्त्वज्ञानाच्च
 १७ युष्मभ्यं ज्ञानजनकम् प्रकाशितवाक्यबोधकज्ञात्मानं देयात् । युष्माकं
 ज्ञानचबूषि च दीप्तियुक्तानि कृत्वा तस्याङ्गानं कौटुम्भा प्रत्याश्रया
 सम्बलितं पवित्रलोकानां मध्ये तेन दत्तोऽधिकारः कौटुम्भः
 १८ प्रभाविनिधिं विश्वाशिषु चास्मासु प्रकाशमानस्य तदीयमहापराक्रमस्य
 १९ महत्त्वं कौटुम्भं अनुपमं तत् सर्वं युष्मान् ज्ञापयतु । यतः स यस्याः
 शक्तेः प्रवृत्तां स्त्रीष्टे प्रकाशयन् मृतगणमध्यात् तम् उत्थापितवान्,
 २० अधिपतित्वपदं शासनपदं पराक्रमो राजत्वञ्चेतिनामानि यावन्नि
 पदानीह लोके परलोके च विद्यन्ते तेषां सर्वेषाम् ऊर्ध्वं स्त्री
 २१ निजदक्षिणपार्श्वे तम् उपवेशितवान्, सर्वाणि तस्य वरणधोरधो
 निहितवान् या मण्डली तस्य शरीरं सर्वेषां सर्वेषां पुरचितुं पूरकश्च
 २२ भवति तं तस्या मूर्द्धानं कृत्वा सर्वेषाम् उपर्युपरि नियुक्तवान् सैव
 अक्षिरक्षास्त्रपि तेन प्रकाश्यते ।

विश्वसिलोकः स्वभावतः क्रोधं अनुपप्रेष च क्रोधं तदास्मान् ।

पुरा यूयम् अपराधैः पापैश्च मृताः सन्तस्तान्वाचरन्त इह- १
 लोकेत्य संसारानुसारेणाकाशराज्यस्थाधिपतिम् अर्चतः साधयन्तम् २
 आश्वासनविशेषे कर्षकारिणम् आत्मानम् अन्वव्रजत । तेषां मध्ये ३
 सर्व्वे वयमपि पूर्वं शरीरस्य मनस्त्वामनायासेहां साधयन्तः
 स्वशरीरस्याभिज्ञावाग् आचराम सर्व्वेऽन्य इव च स्वभावतः क्रोध-
 भाजनान्यभवाम । किन्तु कल्पानिधिरीश्वरो येन महाप्रेक्षास्मान् ४
 दधितवान् तस्य स्वप्रेक्षो बाहुभ्याम् अपराधैर्मृतानप्यस्मान् स्त्रीष्टेन ५
 सह जीवितवान् यतोऽनुपपदाद् यूयं परिचाणं प्राप्ताः । स च स्त्रीष्टेन ६
 यीशुनास्मान् तेन सार्द्धम् उत्थापितवान् स्वर्गं उपवेशितवांस्य ।
 इत्थं स स्त्रीष्टेन यीशुनास्मान् प्रति स्मृतिनैषितया भाविष्युषु ७
 स्वकौयानुपहस्यानुपमं निधिं प्रकाशयितुम् इच्छति । यूयम् अनु- ८
 पपदाद् विश्वासेन परिचाणं प्राप्ताः, तच्च युष्मद्भूषकं नहि किन्त्वौ-
 श्वरस्यैव दानं, तत् कर्षणां फलम् अपि नहि, अतः केनापि ९
 न स्नाधितव्यं । यतो वयं तस्य कार्य्यं प्राग् ईश्वरेण निरूपिताभिः १०
 सत्क्रियाभिः कास्तथापनाच्च स्त्रीष्टे यीशौ तेन सृष्टास्य ।

लौहमण्डपान् विह्वदीयानां परजातीयानाञ्च एकमत्यम् ।

पुरा जम्बुना परजातीया हस्तकृतं त्वक्केदं प्राप्तैर्लोकै- ११
 श्चाच्छिन्नत्वच इतिनाम्नां ख्याता ये यूयं ते युष्माभिरिदं स्मर्त्तव्यं
 यत् तस्मिन् समये यूयं स्त्रीष्टाद् भिक्षा इत्याद्येनलोकानां १२
 सहवासाद् दूरस्थाः प्रतिज्ञासम्पन्नितनियामानां वहिः स्थिताः सन्तो
 निराशा निरीक्षराश्च जगत्याध्वम् इति । किन्त्वधुना स्त्रीष्टे यीशो- १३
 वाक्यं प्राप्य पुरा दूरवर्त्तिनो यूयं स्त्रीष्टस्य शोषितेन निकट-
 वर्त्तिनोऽभवत । अतः स एवास्माकं सन्धिः स इयम् एकीकृतवान् १४

- प्रचुतादपिषीं मध्यवर्त्तिनीं प्रभेदकभिन्निं भगवान् दृष्टाञ्चायुक्तं
 १५ विधिशास्त्रं स्रग्गरीरेण सुप्तवांसं । यतः स सन्धिं विधाय तौ
 द्वौ सस्मिन् एकं नूतनं मानवं कर्तुं स्रक्चक्रुश्च प्रचुतां निहत्य
 १६ तेनैवैकस्मिन् गरीरे तयो र्व्योरीश्वरेण सन्धिं कारयितुं निश्चित-
 १७ वानं । स चागत्य दूरवर्त्तिनो युष्मान् निकटवर्त्तिनो ऽन्यांस्र
 १८ सन्धे र्मङ्गलवार्त्तां ज्ञापितवान् । यतस्तस्माद् उभयपक्षीषा वयम्
 एकेनात्मना पितुः समीपं गमनाय सामर्थ्यं प्राप्तवन्तः ।
 १९ अत इदानीं यूयम् असन्धकीषा विदेशिनश्च न तिष्ठन्तः
 २० पवित्रलोकैः सहवासिन ईश्वरस्य वेष्मवासिनश्चाध्वे । अपरं प्रेरिता
 भाववादिनश्च यत्र भित्तिमूलस्वरूपास्तत्र यूयं तस्मिन् मूले निचौ-
 २१ यध्वे तत्र च स्तयं यीशुः स्त्रीष्टः प्रधानः कोणस्थप्रक्षरः । तेन कृत्वा
 २२ निर्भिन्तिः संयथ्यमाना प्रभो पवित्रं मन्दिरं भवितुं वर्द्धते । यूयमपि
 तत्र संयथ्यमाना आत्मनेश्वरस्य वासस्थानं भवथ ।

- ३ १ अतो हेतोः परजातीयानां युष्माकं निमित्तं यीशुस्त्रीष्टस्य
 १ बन्दी यः सोऽहं पौत्रो ब्रवीमि । युष्मदर्थम् ईश्वरेण मङ्गं
 २ दत्तस्य वरस्य नियमः कौटुम्बस्तद् युष्माभिरभ्रावीति मन्ये । अर्थतः
 ३ पूर्वं मया सन्धेपेण यथा लिखितं तथाहं प्रकाशितवाक्कोनेश्वरस्य
 ४ निगूढं भावं ज्ञापितोऽभवम् । अतो युष्माभिस्तत् पठित्वा स्त्रीष्टमधि
 ५ तस्मिन्निगूढे भावे मम ज्ञानं कौटुम्बं तद् भोत्स्यते । पूर्वयुगेषु
 ६ मानवसन्तानास्तं ज्ञापिता नासन् किन्त्वधुना स भावस्तस्य पवि-
 ७ त्रान् प्रेरितान् भाववादिनश्च प्रत्यात्मना प्रकाशितोऽभवत् ; अर्थत
 ८ ईश्वरस्य शक्तेः प्रकाशात् तस्यानुग्रहेण यो वरो मङ्गम् अदायि
 ९ तेनाहं तस्य सुसंवादस्य परिचारकोऽभवम्, तद्वारा स्त्रीष्टेन परजातीया
 १० अन्धैः सार्द्धम् एकाधिकारा एकगरीरा एकस्थाः प्रतिज्ञाया अग्नि-

नस्य भविष्यतीति । सर्वेषां पवित्रलोकानां सुदृढमाद्य मन्त्रं =
 वरोऽयम् अदायि यद् परजातीयानां मध्ये बोधागम्यस्य गृह-
 निधेः स्त्रीष्टस्य मङ्गलवार्तां प्रचारयामि, काष्ठावस्थातः पूर्वसाध ८
 यो निगूढभाव ईश्वरे गुप्त आसीत् तदीयनिधमं सर्वान् ज्ञाप-
 यामि । यत ईश्वरस्य नानारूपं ज्ञानं यत् साध्यतं मण्डला १०
 स्तर्गे प्राधान्यपराक्रमयुक्तानां दूतानां निकटे प्रकाश्यते तदर्थं च
 यौशुना स्त्रीष्टेन सर्वाणि सृष्टवान् । यतो वयं यस्मिन् विश्वस्य ११
 दृढभक्त्या निर्भयताम् ईश्वरस्य समागमे सामर्थ्यञ्च प्राप्तवन्- १२
 क्षामस्माकं प्रभुं यौशुं स्त्रीष्टमधि च काष्ठावस्थायाः पूर्वं तं मनो-
 रथं ज्ञतवान् । अतोऽहं युष्माकमिति दुःखभोगेन क्लान्तिं यच्च १३
 गच्छामीति प्रार्थये यतस्तदेव युष्माकं गौरवं ।

प्रार्थनापन्थादनञ्च ।

अतो हेतोः स्तर्गपृथिव्योः स्थितः कृत्स्नो वंशो यस्य नात्मा १४
 विंश्यातस्तम् अस्मात्प्रभो यौशुस्त्रीष्टस्य पितरस्तुद्दिष्टाहं जानुनी १५
 पातयित्वा तस्य प्रभावनिधितो वरमिमं प्रार्थये । तस्यात्मना १६
 युष्माकम् आन्तरिकपुरुषस्य शक्ते दृष्टिः क्रियतां । स्त्रीष्टसु विश्वासेन १७
 युष्माकं चक्षुषु निवसतु । प्रेमणि युष्माकं बद्धमूलत्वं सुस्तिरत्वञ्च १८
 भवतु । इत्थं प्रसूताया दौर्घताया गभीरताया उन्मत्तायाश्च बोधाद्य
 सर्वैः पवित्रलोकैः प्राप्यं सामर्थ्यं युष्माभि र्भक्षतां, ज्ञानातिरिक्तं १९
 स्त्रीष्टस्य प्रेम ज्ञायताम् ईश्वरस्य संपूर्णदृष्टिपर्यन्तं युष्माकं दृष्टि
 भवतु च ।

अस्माकम् अन्तरे या शक्तिः प्रकाशते तथा सर्वातिरिक्तं कर्षं २०
 'सुर्वज्ज' अस्माकं प्रार्थनां कल्पनास्त्रातिक्रमिषु यः शक्नोति स्त्रीष्ट-
 यौशुना मण्डला मध्ये सर्वेषु युगेषु तस्य धन्यवादो भवतु । इति । २१

इंश्वरमस्तोपयोग्याचरितुं विनयः ।

४१ अतो बन्धिरहं प्रभो नांवा युष्मान् विनये यूयं वेणाङ्गाने-
 १ नाङ्गतास्तदुपयुक्तरूपेण सर्वथा नक्षतां मृदुतां तितिक्षां परस्परं
 २ प्रेक्षा सहिष्णुताश्चाचरत । प्रणयबन्धनेन चात्मन ऐक्यं रक्षितुं
 ३ यतध्वं । यूयम् एकशरीरा एकात्मानस्य तदद् आङ्गानेन यूयम्
 ४ एकप्रत्याग्राप्राप्तये समाङ्गताः । युष्माकम् एकः प्रभुरेको विश्वास
 ५ एकं स्थापनं, सर्वेषां तातः सर्वोपरिस्थः सर्वव्यापी सर्वेषां युष्माकं
 ६ मध्यवर्ती चैव ईश्वर आस्ते । किन्तु स्त्रीष्टस्य दानपरिमाणानुसाराद्
 ७ अस्माकम् एकैकस्यै विशेषो वरो ऽदायि । यथा सिद्धितम् आस्ते,
 ८ ऊर्द्धम् आबद्ध जेतुन् स विजित्य बन्दिनोऽकरोत् ।

ततः स मनुजेष्वोऽपि स्त्रीयान् व्यभ्राणयद् वरान् ॥

९ ऊर्द्धम् आबद्धेतिवाक्यस्यायमर्थः स पूर्वं पृथिवीरूपं सर्वाधः-
 १० स्थितं स्थानम् अवतीर्णवान्; यस्यावतीर्णवान् स एव स्वर्गा-
 ११ लाम् उपर्युपस्थाकृत्वान् यतः सर्वाणि तेन पूरयितव्यानि । स
 १२ एव स कास्मिन् प्रेरितान् अपरान् भाववादिनोऽपरान् सुसं-
 १३ वादप्रचारकान् अपरान् पाक्षकान् उपदेशकांश्च नियुक्तवान् ।
 १४ यावद् वयं सर्वे विश्वासस्थेश्वरपुत्रविषयकस्य तत्त्वज्ञानस्य चैक्यं
 १५ समूहं पुरुषार्थस्यार्थतः स्त्रीष्टस्य समूर्णपरिमाणस्य समं परिमाणं
 १६ न प्राप्तुमस्तावत् स परिचर्याकर्षसाधनाय स्त्रीष्टस्य शरीरस्य निष्ठाया
 १७ च पवित्रलोकानां सिद्धतायास्तादृशम् उपायं निश्चितवान् । अत-
 १८ एव मानुषाणां चातुरीतो भ्रमकधूर्णतायाश्च ज्ञानेन सर्वेष्व
 १९ शिष्यावायुना वयं यद् वास्तका इव दोषाद्यमाना न, भ्रातृवाम
 २० इत्यस्माभि र्द्युतितव्यं, प्रेक्षा सत्यताम् आचरन्निः सर्वविषये स्त्रीष्टम्
 २१ बहिष्म बर्द्धितव्यञ्च, यतः स मूर्धा, तस्माच्चैकैकस्याङ्गस्य स्वस्वपरि-

माणानुसारेण साहाय्यकरणाद् उपकारकैः सर्वैः सन्धिभिः कृतज्ञस्य
शरीरस्य संयोगे सन्धिलक्षणे च जाते प्रेक्षा निष्ठां लभमानं कृत्स्नं
शरीरं वृद्धिं प्राप्नोति ।

युष्मान् अहं प्रभुमेदं ब्रवीत्यादिशामि च, अन्ये परजातीया १७
इव यूयं पुन मां चरत । यतस्ते स्वमनोमायाम् आचरणशान्- १८
रिकाज्ञानात् मानसिककाठिन्याच्च तिमिरावृतबुद्धय ईश्वरीय-
जीवनस्य वधिर्भूताश्च भवन्ति, खान् चैतन्यशून्यान् कृत्वा च लोभेन १९
सर्वविधाग्रीवाचरणाय लम्पटतायां खान् समर्पितवन्तः । किन्तु २०
यूयं स्त्रीष्टं न तादृशं परिचितवन्तः, यतो यूयं तं श्रुतवन्तो या
सत्यां शिवा यौश्रुतो लब्धा तदनुसारात् तदौषोपदेशं प्राप्तवन्त- २१
स्वेति मन्ये । तस्मात् पूर्वकालिकाचारकारौ यः पुरातनपुरुषो २२
मायाभिलाषैर् नञ्जति तं त्यक्त्वा युष्माभिर् मानसिकभावो नूतनी- २३
कर्त्तव्यः, यो नवपुरुष ईश्वरानुरूपेण धार्मिकत्वेन सत्यतावहितेन २४
साधुत्वेन च सृष्टः स एव परिधातव्यश्च ।

अतो यूयं सर्वे मिथ्याकथनं परित्यज्य समीपवासिभिः सह २५
सत्यालापं कुर्वत यतो वयं परस्परम् अङ्गप्रत्यङ्गा भवामः । अपरं २६
क्रोधे जाते पापं मा कुर्वन्तम्, अशान्ते युष्माकं रोषे सूर्योऽस्मिं
न गच्छतु । अपरं श्रैतानाय खान् मा दत्त । चोरः पुनस्त्रौष्यं २७
न करोतु किन्तु दौनाय दाने सामर्थ्यं यज्यायते तदर्थं स्वकराभ्यां २८
सङ्गृह्या परिश्रमं करोतु । अपरं युष्माकं वदनेभ्यः कोऽपि कदा- २९
लापो न निर्गच्छतु, किन्तु येन श्रोतुरूपकारो जायते तादृशः
प्रयोजनीयनिष्ठायै फलदायक आलापो युष्माकं भवतु । अपरञ्च ३०
यूयं सुप्तिदिनपर्यन्तम् ईश्वरस्य जेन 'पवित्रेणात्मज्ञा सुद्वेषाङ्किता
अभवत् तं श्लोकान्वितं मा कुर्वत । अपरं कटुवाक्यं रोषः क्रोधः ३१

कलहो निन्दा सर्वविधदेषयैतामि युष्माकं मध्याद् दूरीभवन्तु ।

११ यूयं परस्परं हितैषिणः, कोमलान्तःकरणाश्च भवत । अपरम् ईश्वरः स्त्रीष्टेन च दद् युष्माकं दोषान् क्षमितवान् तदद् यूयमपि परस्परं क्षमध्वं ।

५ १ अतो यूयं प्रियवाञ्छका इवेश्वरस्यानुकारिणो भवत, स्त्रीष्ट

१ इव प्रेमाचारं कुरुत च, यतः सोऽस्मात्सु प्रेम कृतवान् अस्माकं विनिमयेन चात्मनिवेदनं कृत्वा पाप्मसुगन्धार्थकम् उपहारं वक्षि-

२ श्वेश्वराय दत्तवान् । किन्तु वेश्यागमनं सर्वविधाग्रीवक्रिया क्षोभ-
यैतेषाम् उच्चारणमपि युष्माकं मध्ये न भवतु, एतदेव पविच-

३ लोकानाम् उचितं । अपरं कुस्मिताक्षापः प्रक्षापः स्नेयोक्तिश्च न भवतु यत एतान्यनुचितानि किन्त्वैश्वरस्य धन्यवादो भवतु ।

४ वेश्यागान्धग्रीवाचारी देवपूजक इव गण्यो क्षोभी चैतेषां कोपि स्त्रीष्टस्य राज्येऽर्हत ईश्वरस्य राज्ये कमयधिकारं न प्राप्स्यतीति

५ युष्माभिः सम्यक् ज्ञायतां । अनर्थकवाक्येन कोऽपि युष्मान् न वक्ष्यतु यतस्त्रादुगाचारहेतोरनाज्ञापाद्विषु लोकेष्वैश्वरस्य कोपो

६ वर्तते । तस्माद् यूयं तैः सहभागिनो न भवत । पूर्वं यूयम्
७ अन्धकारस्वरूपा आध्वं किम्विदानीं प्रभुणा दीप्तिस्वरूपा भवथ

८ तस्माद् दीप्तिः सन्ताना इव समाचरत । दीप्तिः र्यत् फलं तत्
९ सर्वविधहितैषितायां धार्मिकत्वे सत्यास्त्रापे च प्रकाशते । प्रभवे

१० यद् रोचते तत् परौचध्वं । यूयं तिमिरस्य विफलकर्षणाम् अंग्रिगो
११ न भूत्वा तेषां दोषित्वं प्रकाशयत । यतस्ते लोका रक्षसि यद्

१२ यद् आचरन्ति तदुच्चारणम् अपि क्षमाजनकं । यतः दीप्त्या
१३ यद् यत् प्रकाशयते तत् 'तया चकाशते यच्च चकासि तद्

१४ दीप्तिस्वरूपं भवति । एतत्कारणाद् उक्तम् आख्ये ।

हे निद्रित प्रबुध्यस्व मृतेभ्योऽत्यन्तिं कुरु ।

तत्कृते सूर्यवत् स्त्रीष्टः स्वयं त्वां द्योतयिष्यति ।

अतः सावधाना भवत, अज्ञाना इव माचरत किन्तु ज्ञानिन १५
इव सतर्कम् आचरत । समर्थं बहुमुखं गण्यध्वं यतः काष्ठा १५
अभद्राः । तस्माद् धूयम् अज्ञाना न भवत किन्तु प्रभोरभिमतं १०
किं तद्वगता भवत । सर्व्वेनाश्रजनकेन सुरापानेन मत्ता मा भवत १८
किंस्वात्मना पूर्य्यध्वं । अपरं गीतैर्गानैः पारमार्थिककीर्त्तनैश्च १८
परस्परम् आक्षपन्तो मनसा साङ्गे प्रभुम् उद्दिश्य गायत वादयत च ।
सर्व्वदा सर्व्वविषयेऽस्मात्प्रभो यीशोः स्त्रीष्टस्य नात्मा तातम् ईश्वरं ध्व्यं १०
वदत । धूयम् ईश्वराद् भीताः सन्त अन्येऽपरेषां वशीभूता भवत । ११

स्त्रीपुरुषयोः कर्त्तव्यकर्त्तव्यमप्यस्य ।

हे धोषितः, धूयं यथा प्रभोस्तथा स्वस्वस्वामिनो वशङ्कता ११
भवत । यतः स्त्रीष्टो यदत् मण्डल्या मूर्द्धा शरीरस्य चाता च ११
भवति तदत् स्वामी धोषितो मूर्द्धा । अतः मण्डली यदत् १५
स्त्रीष्टस्य वशीभूता तदद् धोषिङ्गिरपि स्वस्वस्वामिनो वशता स्त्रीक-
र्त्तव्या । अपरञ्च हे पुरुषाः, धूयं स्त्रीष्ट इव स्वस्वधोषितु प्रीत्यध्वं । १५
स स्त्रीष्टोऽपि मण्डल्यां प्रीतवान् तस्याः कृते च स्वप्राणान् त्यक्त- ११
वान् यतः स वाक्ये जलमज्जनेन तां परिष्कृत्य पावयितुम् अपरं
तिलकवस्त्रादिविहीनां पवित्रां निष्कलङ्काश्च तां मण्डलीं तेज- १०
स्विनीं कृत्वा स्वस्वस्य समर्पयितुञ्चाभिलाषितवान् । तस्मात् स्वतनुवत् १८
स्वधोषिति प्रेमकरणं पुरुषस्योचितं, येन स्वधोषिति प्रेम क्रियते
तेनात्मप्रेम क्रियते । कोऽपि कदापि न स्वकीयां तनुम् स्वतो- १८
चितवान् किन्तु सर्व्वे तां विभ्रति पुष्पानि च । स्त्रीष्टोऽपि
मण्डलीं प्रति तदेव करोति, यतो वयं तस्य शरीरस्याङ्गानि

धू १०-ई १२ इतिविधः प्रति प्रेरितस्य यौजस्य वचनं ।

१७६

१० मांशास्त्रीणि च भवामः । एतदर्थं मानवः स्वमातापितरौ परि-
११ त्यज्य स्वभार्यायाम् आसंक्ष्यति तौ द्वौ जनावेकाद्वौ भवि-
१२ व्यतः । एतन्निगूढवाक्यं गुरुतरं मया च ख्रीष्ट मखखावधि तद्
१३ लभ्यते । अतएव युष्माकम् एकैको जन आत्मवत् स्वयोषिति
प्रोयता भार्यापि स्वामिनं समादत्तुं यततां ।

ई १ हे वाक्काः, यूयं प्रभुम् उद्दिश्य पिनोराज्ञापाद्विषो भवत
१ यतस्तत् न्याय्यं । त्वं निजपितरं मातरश्च वयन्वस्मेति चो विधिः
२ च प्रतिज्ञायुक्तः प्रथमो विधिः फलतस्तस्मात् तव कस्यापि देशे
३ च दीर्घकाकम् आबु भविष्यतीति । अपरं हे पितरः, यूयं स्ववाक्का-
कान् मा रोषयत किन्तु प्रभो विनोत्यादेशाभ्यां तान् विन-
५ यत । हे दायाः यूयं ख्रीष्टम् उद्दिश्य सभवाः कस्यापि तासु
६ भूत्वा सरस्वतःकरणैरेहिकप्रभूनाम् आज्ञापाद्विषो भवत । इष्टि-
गोचरीयपरिचर्यया मानुषेभ्यो रोषितुं मा यतध्वं किन्तु ख्रीष्टम्
७ दाया इव निविष्टमनोभिरौश्वरखेष्टां साधयत । मानवान् अनु-
८ द्दिश्य प्रभुमेवोद्दिश्य सद्भावेन दास्यकर्षं कुरुध्वं । दास्यस्वाधीनयो
९ र्येन यत् सत्कर्षं क्रियते तेन तस्य फलं प्रभुतो लभ्यत इति
१० जानीत च । अपरं हे प्रभवः, युष्माभिर्भर्त्सनं विहाय तान्
प्रति न्याय्याचरणं क्रियतां यद्य कस्यापि पक्षपातं न करोति
युष्माकमपि तादृश एकः प्रभुः स्वर्गे विद्यत इति ज्ञायतां ।

वर्त्मयुद्धलज्जायां सज्जीभृतत्वम् ।

१० अधिकन्तु हे आतरः, यूयं प्रभुना तस्य विक्रमयुक्तगता
११ च वलवन्तो भवत । यूयं यत् प्रैतानस्य लज्जानि निवारयितुं
१२ प्रक्रुध तदर्थम् ईश्वरीयसुख्यां परिध्वं । यतः केवलं रक्तमांशा-
भ्याम् इति नहि किन्तु कर्तव्यपराक्रमयुक्तेश्चिरराज्यखेदखोक-

स्थाधिपतिभिः स्वर्गाङ्गवै दुष्टात्मभिरेव सार्द्धम् अस्माभि युद्धं
 क्रियते । अतो हेतो र्यूर्य यथा संकुले दिनेऽवस्थातुं सर्वाणि ११
 पराजित्य दुष्टाः स्थातुञ्च शक्यथ ताम् ईश्वरीयसुसज्जां गृहीत ।
 वस्तुतस्तु सत्यत्वेन शृङ्खलेन कटिं मञ्जा भ्रात्रिकलेन वर्धना वच १४
 आच्छाद्य शान्तेः सुवार्त्तया जातम् उत्साहं पादुकायुगलं पदे १५
 समर्थं तिष्ठत । येन च दुष्टात्मनोऽग्निवाणान् सर्वाङ्गं निर्व्याप- १६
 यितुं शक्यथ तादृशं सर्वाङ्कादकं फलकं विश्वासं धारयत ।
 शिरस्तं परिचाणम् आत्मनः खड्गश्चेश्वरस्य वाक्यं धारयत । १७
 सर्वसमये सर्वथाचनेन सर्वप्रार्थनेन चात्मना प्रार्थनां कुरुध्वं १८
 तदर्थं दुष्टाकाङ्क्षया जायतः सर्वेषां पवित्रलोकानां कृते सदा
 प्रार्थनां कुरुध्वं । अहञ्च यस्य सुसंवादस्य शृङ्खलबद्धः प्रचारक- १९
 दूतोऽस्मि तम् उपयुक्तनोत्साहेन प्रचारयितुं यथा शक्नुयां तथा
 निर्भयेन स्वरेणोत्साहेन च सुसंवादस्य निगूढवाक्यप्रचाराय वक्तृता १०
 यत् मङ्गं दीयते तदर्थं ममापि कृते प्रार्थनां कुरुध्वं ।

उपसंहारः ।

अपरं मम यावत्स्थिति यच्च मया क्रियते तत् सर्वं यद् ११
 युष्माभि ज्ञायते तदर्थं प्रभुना प्रियभ्राता विश्वासः परिचार-
 कश्च तुलिको युष्मान् तत् ज्ञापयिष्यति । यूयं यद् अस्माकम् १२
 अवस्थां जानीथ युष्माकं मनांसि च यत् सान्त्वनां लभन्ते
 तदर्थमेवाहं युष्माकं सन्निधिं तं प्रेषितवान् । अपरम् ईश्वरः १३
 प्रभु यौशुखीष्टस्य सर्वभ्यो भ्रातृभ्यः शान्तिं विश्वाससहितं प्रेम
 च देयात् । ये केचित् प्रभौ यौशुखीष्टेऽद्ययं प्रेम कुर्वन्ति तान् १४
 प्रक्तिं प्रसादो भूसात् । तथास्तु ।

प्रति पौलस्य मे

मङ्गलाचरणम् । फिलिपीयानां द्वाविधौ नानाविधाभ्यासवाक्यम् ।

- १ पौलसीमथिनामानौ धीशुखीष्टस्य दासौ फिलिपिनगरस्थान्
खीष्टयौगोः सर्वान् पवित्रलोकान् मण्डलाध्यक्षान् परिचारकांश्च
२ प्रति पत्रं लिखतः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु धीशुखीष्टस्य युष्मभं
प्रसादस्य ग्रान्तेषु भोगं देयाकां ।
३ अहं निरन्तरं निजसर्वप्रार्थनासु युष्माकं सर्वेषां कृते सानन्दं
४ प्रार्थनां कुर्वन् यति वारान् युष्मान् स्मरामि तति वारान् आ
५ प्रथमाद् अद्य यावद् युष्माकं सुसंवादभागिलकारणाद् ईश्वरं धन्यं
६ वदामि । युष्मन्मध्ये येनोत्तमं कर्म कर्तुम् आरम्भि तेनैव धीशुखीष्टस्य
दिनं यावत् तत् साधयिष्यत इत्यस्मिन् दृढविश्वासो ममास्ते ।
७ युष्मान् सर्वान् अधि मम तादृशो भावो यथाद्यो यतोऽहं
कारावस्थायां प्रत्युत्तरकरणे सुसंवादस्य प्रामाण्यकरणे च युष्मान्
सर्वान् मया सार्द्धम् एकानुपहस्य भागिनो मत्वा स्नहदवे
८ धारयामि । अपरम् अहं खीष्टयौगोः स्नेहवत् स्नेहेन युष्मान्
९ कीदृशं काङ्क्षामि तदधीश्वरो मम साक्षी विद्यते । मया यत्
१० प्रार्थ्यते तद् इदं युष्माकं प्रेम नित्यं वृद्धिं गत्वा ज्ञानस्य विशिष्टानां
११ परीक्षिकायाश्च सर्वविधबुद्धे वाञ्छितं फलतु, खीष्टस्य दिनं यावद्
युष्माकं शरणा निर्विघ्नलस्य भवतु, ईश्वरस्य गौरवाय प्रशंसायै च
धीशुना खीष्टेन धार्मिकलफलाणां पूर्णता युष्मभं दीयताम् इति ।

हे भ्रातरः, मां प्रति यद् यद् घटितं तेन सुसंवादप्रचारस्य ११
 बाधा नहि किन्तु वृद्धिरेव जाता तद् युष्मान् ज्ञापयितुं कामयेऽहं ।
 अपरम् अहं ख्रीष्टस्य कृते बह्वोऽस्मीति राजपुत्र्याम् अन्यस्थानेषु १२
 च सर्वेषां निकटे सुखलभम् अभवत्, प्रभुसम्बन्धीया अनेके भ्रातरश्च १३
 मम बन्धनाद् आश्रायं प्राप्य वर्द्धमानेनोत्साहेन निःशोभं कथां
 प्रचारयन्ति । केचिद् देशाद् विरोधाच्चापरे केचिच्च सङ्गावात् ख्रीष्टं १४
 घोषयन्ति; ये विरोधात् ख्रीष्टं घोषयन्ति ते पवित्रभावात् तच्च १५
 कुर्वन्तो मम बन्धनानि वज्रतरक्लेशदायीनि कर्तुम् इच्छन्ति । ये च १६
 प्रेक्षा घोषयन्ति ते सुसंवादस्य प्रामाण्यकरणेऽहं नियुक्तोऽस्मीति ज्ञात्वा
 तत् कुर्वन्ति । किं वज्रता? कापय्यात् सरलभावाद् वा भवेत्, येन १७
 केनचित् प्रकारेण ख्रीष्टस्य घोषणा भवतीत्यस्मिन् अहम् आनन्दाम्या-
 नन्दिष्यामि च । युष्माकं प्रार्थनया यीशुख्रीष्टस्यात्मन्युपकारेण तत् १८
 मन्त्रिस्तारजनकं भविष्यतीति जानामि । तच्च च ममाकाङ्क्षा प्रत्याशा १९
 च सिद्धिं गमिष्यति फलतोऽहं केनापि प्रकारेण न लज्जिष्ये किन्तु
 गते सर्वस्मिन् काखे यदत् तदद् इदानीमपि सम्पूर्णोत्साहद्वारा मम
 शरीरेण ख्रीष्टस्य महिमा जीवने मरणे वा प्रकाशित्यते । यतो २०
 मम जीवनं ख्रीष्टाय मरणञ्च साभाय । किन्तु यदि शरीरे मया २१
 जीवितव्यं तर्हि तत् कर्मफलं फलिष्यति तस्मात् किं वरितव्यं
 तन्मया न ज्ञायते । दाभ्याम् अहं समीक्षे, देहवासत्यजनाय ख्रीष्टेन २२
 सहवासाय च ममाभिजायो भवति यतस्तत् सर्वोत्तमं । किन्तु देहे २३
 ममावस्थित्या युष्माकम् अधिकप्रयोजनं । अहम् अवस्थास्ये युष्माभिः २४
 सर्वैः शार्द्धम् अवस्थितिं करिष्ये च तथा च विश्वासे युष्माकं वृद्धान्द्वौ
 जमिष्येते तदहं निश्चितं जानामि । तेन त्वमन्तोऽर्थतो युष्मासमीपे मम २५
 पुनरपस्थितत्वात् यूयं ख्रीष्टेन यीशुना वज्रतरम् आह्लादं लप्स्यथे ।

१ २०-२ ११ विविधिनः प्रति यौक्त्य प्रेरितस्य पत्रं ।

४८३

- १० धूयं सावधाना भूत्वा ख्रीष्टस्य सुसंवादस्योपयुक्तम् आचारं कुर्वन् यतोऽहं युष्मान् उपागत्य साक्षात् कुर्वन् किं वा दूरे तिष्ठन् युष्माकं यां वार्त्तां श्रोतुम् इच्छामि सेयं यूयम् एकात्मानस्तिष्ठथ, एकमनसा सुसंवादसम्बन्धीषविश्वासस्य पक्षे यतश्चे, विपक्षेस्य केनापि प्रकारेण
- १८ न व्याकुलीक्रियध्व इति । तत् तेषां विनाशस्य लक्षणं युष्माकश्चेश्वरदत्तं
- १९ परिचाषणस्य लक्षणं भविष्यति । यतो येन युष्माभिः ख्रीष्टे केवलविश्वासः क्रियते तन्नहि किन्तु तस्य कृते क्षेत्रोऽपि सञ्जाते तादृशो वरः
- २० ख्रीष्टस्यानुरोधाद् युष्माभिः प्रापि, तस्मान् मम आदृशं युद्धं युष्माभिरदर्शिं सम्प्रतं श्रूयते च तादृशं युद्धं युष्माकम् अपि भवति ।

यौद्युना त्यागस्वीकारस्य श्रेष्ठतमादर्शप्रदर्शनम् ।

- २१ ख्रीष्टाद् यदि किमपि सम्बन्धं कश्चित् प्रेमजातो हर्षः किञ्चिद् आत्मनः समभागित्वं काचिद् अनुकम्पा कृपा वा जायते तर्हि
- १ धूयं ममाह्लादं पूरयन्त एकभावा एकप्रेमाण एकमनस एकचेष्टासु
- १ भवत । विरोधाद् दर्पाद् वा किमपि मा कुरुत किन्तु नञ्चतथा
- ४ स्नेहो ऽपरान् विगृह्णान् मन्यध्वं । केवलम् आत्महिताय न चेष्टमानाः परहितायापि चेष्टध्वं ।
- ५ ख्रीष्टस्य यौगो र्यादृशः स्वभावो युष्माकम् अपि तादृशो भवतु ।
- ६ स ईश्वररूपौ सन् स्वकीयाम् ईश्वरतुल्यतां ज्ञाप्तास्यदं नामन्यत,
- ७ किन्तु स्वं शून्यं कृत्वा दास्यरूपौ बभूव नराकृतिं लेभे च । इत्थं
- ८ नरमूर्तिम् आश्रित्य नञ्चतां स्वीकृत्य मृत्योरर्थतः कुशीयमृत्योरेव
- ९ भोगायाज्ञापाहौ बभूव । तत्कारणाद् ईश्वरोऽपि तं सर्वोक्तं चकार यच्च नाम सर्व्वेषां नाम्नां श्रेष्ठं तदेव तस्मै ददौ, ततस्तस्मै
- १० यौद्युनाञ्च स्वर्गमर्त्यपाताग्रस्थितैः सर्व्वैर्जानुपातः कर्त्तव्यः, तातस्वेश्वरस्य
- ११ महिम्ने च यौद्युख्रीष्टः प्रभुरिति जिज्ञाभिः स्वीकर्त्तव्यं ।

गतो हे मिषतमाः, युष्माभि र्वदत् सर्वेदा क्रियते तदत् ११
 केवले ममोपस्थितिकाले तन्नहि किन्विदानौम् अनुपस्थितेऽपि
 मयि वञ्चतरयत्नेनाज्ञां गृहीत्वा भयकन्याभ्यां स्त्रियपरिचायं
 साधयतां । यत ईश्वर एव स्त्रीयानुरोधाद् युष्मन्मध्ये मगत्कामनां १२
 कर्षयिद्विष्य विदधाति । यथं कलहविवादवर्जितम् आचारं कुर्वन्तो १३
 ऽनिन्दनीया अकुटिला ईश्वरस्य निष्कलङ्काश्च सन्ताना इव वक्- १४
 भावानां कुटिलाचारिणाश्च लोकानां मध्ये तिष्ठत, यतस्तेषां मध्ये
 यथं जीवनवाक्यं धारयन्तो जगतो दीपका इव दीप्यन्ते । युष्मा- १५
 भिस्यथा कृते मम यत्नः परिश्रमो वा न निष्फलो जात इत्यहं
 स्त्रीष्टस्य दिने स्त्राघां कर्तुं प्रच्छामि ।

युष्माकं विश्वासार्थकाय बलिदानाय सेवनाय च यद्यप्यहं निवे- १७
 दितव्यो भवेयं तथापि तेनानन्दामि सर्वेषां युष्माकम् आनन्दस्त्रांशी
 भवामि च । तदद् यूयमप्यानन्दत मदौयानन्दस्त्रांशिभो भवत च । १८

तीमिषियेणाक्रादीतयो विषयः ।

युष्माकम् अवस्थाम् अवगत्याहमपि यत् सान्त्वनां प्राप्नुयां तदर्थं १९
 तीमिषियं त्वरया युष्मत्समीपं प्रेषयिष्यामीति प्रभौ प्रत्याशां कुर्वे ।
 यः सत्यरूपेण युष्माकं हितं चिन्तयति तादृश एकभावस्तस्मादन्यः २०
 कोऽपि मम सन्निधौ नास्ति । यतोऽपरे सर्वे यौगोः स्त्रीष्टस्य २१
 विषयान् न चिन्तयन्त आत्मविषयान् चिन्तयन्ति । किन्तु तस्य २२
 परीक्षितत्वं युष्माभि र्ज्ञायते यतः पुत्रो यादृक् पितुः सहकारौ
 भवति तथैव सुसंवादस्य परिचर्यायां च मम सहकारौ जातः ।
 अतएव मम भाविदृशां ज्ञात्वा तत्कृपात् तमेव प्रेषयितुं प्रत्याशां २३
 कुर्वे स्वयम् अहमपि त्वर्थं युष्मत्समीपं गमिष्यामीत्याशां प्रभुना २४
 कुर्वे । अपरं च इत्याक्रादीतो मम आता कर्षयुद्धाभ्यां मम २५

सहायस्य युष्माकं दूतो मदीयोपकाराय प्रतिनिधिसाक्षि युष्मत्समीपे
 ११ तस्य प्रेषणम् आवश्यकम् अमन्ये । यतः स युष्मान् सर्वान् अकाङ्क्षत
 १२ युष्माभिरास्व रोगस्य वार्त्ताश्चावौति बुद्ध्या पर्यगोचरः । स पौलस्त्या
 मृतकम्पोऽभवदिति सत्यं किन्त्वौश्वरसं दधितवान् मम च दुःखात्
 परं पुनर्दुःखं यन्न भवेत् तदर्थं केवलं तं न दधित्वा मामपि
 १३ दधितवान् । अतएव यूयं तं विलोक्य तत् पुनरानन्देत मामपि
 १४ दुःखस्य द्राक्षो यद् भवेत् तदर्थम् अहं त्वरया तम् अप्रेषयं । अतो
 यूयं प्रभोः कृते सम्पूर्णानन्देन तं गृह्णीत तादृशान् लोकांश्चादरणी-
 १० यान् मन्यध्वं । यतो मम सेवने युष्माकं चुटिं पूरयितुं स प्राणान्
 पणौकृत्य ख्रीष्टस्य कार्यार्थं मृतप्रायोऽभवत् ।

पौलस्त्य ख्रीष्टजीवनम् ।

३ १ हे भ्रातरः, शेषे वदामि यूयं प्रभावानन्दतः । पुनः पुन
 रेकस्य वचो लेखनं मम क्लेशदं नहि युष्मदर्थञ्च भ्रमनाशकं
 १ भवति । यूयं कुक्षुरेभ्यः सावधाना भवत दुष्कर्माकारिभ्यः साव-
 १ धाना भवत हिंस्रमूलेभ्यो लोकेभ्यश्च सावधाना भवत । वयमेव
 हिंस्रत्वो लोका यतो वयम् आत्मातेश्वरं सेवामहे ख्रीष्टेन धीशुभा
 ४ स्नाघामहे शरीरेण च प्रगल्भतां न कुर्वामहे । किन्तु शरीरे
 मम प्रगल्भतायाः कारणं विद्यते, अपरः कश्चिद् यदि शरीरेण
 प्रगल्भतां शिकीर्षति तर्हि तस्माद् अपि मम प्रगल्भताया गुह-
 ५ तरं कारणं विद्यते । यतोऽहम् अष्टमदिवसे लङ्कडेदप्राप्त इत्या-
 वेकवर्षीयो विन्यामीनगोष्ठीय इन्द्रिजुलजातः इन्दीयो व्यवस्थाचरणे
 १ परीशी धर्मात्साहकारणात् मण्डल्या उपद्रवकारी व्यवस्थातो लभे
 ० धार्मिकत्वे चानिन्दनीयः । किन्तु मम यद्यत् लाभम् आसीत् तत्
 ८ सर्वम् अहं ख्रीष्टस्यानुरोधात् क्षतिम् अमन्ये । किञ्चाधुनाप्यहं

मत्प्रभोः स्त्रीष्टस्य यौगो ज्ञानस्योत्कृष्टतां बुद्ध्या तत् सर्व्वं चितिं मन्ये ।
 यतो हेतोरहं यत् स्त्रीष्टं क्षमेय व्यवस्थातो जातं स्त्रीकीयधार्मिकत्वञ्च ८
 न धारयन् किन्तु स्त्रीष्टे विश्वसनात् क्षम्यं यत् धार्मिकत्वम् ईश्वरेण
 विश्वासं दृष्ट्वा दीयते तदेव धारयन् यत् स्त्रीष्टे विशेष तदर्थं
 तस्यानुसंधात् सर्व्वेषां चितिं स्त्रीकृत्य तानि सर्व्वान्प्रवकरानिव
 मन्ये । यतो हेतोरहं स्त्रीष्टं तस्य पुनस्त्यिते गुणं तस्य दुःखानां १०
 भागित्वञ्च ज्ञात्वा तस्य मृत्योराकृतिञ्च गृहीत्वा येन केनचित्
 प्रकारेण मृतानां मध्यात् पुनस्त्यितिं प्राप्तुं यते । मया तत् ११
 सर्व्वम् अधुना प्रापि सिद्धता वालम्बि तस्मिन् किन्तु यदर्थम् १२
 अहं स्त्रीष्टेन धारितस्तद् धारयितुं धावामि । हे भ्रातरः, मया तद् १३
 धारितम् इति न मन्यते किन्त्वेतदैकमात्रं वदामि यानि पश्चात्
 स्थितानि तानि विस्मृत्याहम् अस्थितान्युद्दिश्य पूर्णयत्नेन लब्धं प्रति १४
 धावन् स्त्रीष्टयौगोर्द्धात् माम् आकृष्यत ईश्वरात् जेतृपणं प्राप्तुं
 चेष्टे । अस्माकं मध्ये ये सिद्धास्तैः सर्व्वैस्तदेव भाव्यतां, यदि च १५
 कश्चन विषयम् अधि युष्माकम् अपरो भावो भवति तर्हीश्वर-
 क्षमपि युष्माकं प्रति प्रकाशयिष्यति । किन्तु वयं यस्य अवगता १६
 आत्मस्तत्तास्माभिरेको विधिराचरितव्य एकभावे भवितव्यञ्च ।

हे भ्रातरः, यूयं ममानुगामिनो भवत वयञ्च यादृगाच- १७
 रणस्य निदर्शनस्वरूपा भवामस्तादृगाचारिणो लोकान् आलोक-
 यध्वं । यतोऽनेके विषये चरन्ति ते च स्त्रीष्टस्य क्रुशस्य प्रचव १८
 इति पुरा मया पुनः पुनः कथितम् अधुनापि रुदता मया
 कथ्यते । तेषां प्रवदशा सर्व्वनाश उदरस्त्रेश्वरो लज्जा च क्षाया १९
 पृथिव्याञ्च क्षयं मेनः । किन्त्वस्माकं जनपदः स्वर्गं विद्यते तस्माच्चा- २०
 गमिष्यन्तं जातारं प्रभुं यौगुस्त्रीष्टं वयं प्रतीक्षामहे । स च यथा २१

श्रद्धा सर्वाण्येव स्वस्य वशीकर्तुं पारयति तथास्माकम् अधमं शरीरं
रूपान्तरीकृत्य स्वकीयतेजोमयशरीरस्य समाकारं करिष्यति ।

- ४१ हे मदीयानन्दमुकुटस्वरूपाः प्रियतमा अभीष्टतमा भ्रातरः,
१ हे मम स्नेहपात्राः, यूयम् इत्थं प्रभौ खिरास्तिष्ठत । हे इवदिये हे
२ सुन्मुखि युवां प्रभौ एकभावे भवतम् एतद् अहं प्रार्थये । हे मम
सत्य सहकारिन् त्वामपि विनीय वदामि एतथोरुपकारस्त्वया
क्रियतां यतस्ते क्षीमिनादिभिः सहकारिभिः साङ्गं सुसंवादप्रचार-
णाय मम साहाय्यार्थं परिश्रमम् अकुर्वतां तेषां सर्वेषां नामानि
च जीवनपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

प्रभो आनन्दस्त्वम् ।

- ४ यूयं प्रभौ सर्वदानन्दत । पुन वदामि यूयम् आनन्दत ।
५ युष्माकं विनीतत्वं सर्वमानवै ज्ञायतां, प्रभुः सन्निधौ विद्यते । यूयं
६ किमपि न चिन्तयत किन्तु धन्यवादयुक्ताभ्यां प्रार्थनायाश्चाभ्यां
७ सर्वविषये स्तुप्रार्थनीयम् ईश्वराय निवेदयत । तथा कृत ईश्वरीयां
या शान्तिः सर्व्या बुद्धिम् अतिशेते सा युष्माकं चिन्तानि मनांसि
८ च खीष्टे यौगौ रचिष्यति । हे भ्रातरः, शेषे वदामि यद्यत् सत्यम्
आदरणीयं न्याय्यं साधु प्रियं सुख्यातम् अन्येन येन केनचित्
प्रकारेण वा गुणयुक्तं प्रशंसनीयं वा भवति तथैव मनांसि निधध्वं ।
९ यूयं मां दृष्ट्वा श्रुत्वा च यद्यत् शिञ्चितवन्तो गृहीतवन्तश्च तदेवा-
चरत तस्मात् शान्तिदायक ईश्वरो युष्माभिः साङ्गं स्थाप्यति ।
१० ममोपकाराय युष्माकं या चिन्ता पूर्वम् आसीत् किन्तु
कर्णधारं न प्राप्नोत् इदानीं सा पुनरफलात् इत्यस्मिन् प्रभौ मम
११ परमाज्ञादोऽजायत । अहं यद् दैन्यकारणाद् इदं वदामि तज्जहि
यतो मम या काचिद् अवस्था भवेत् तस्यां सन्नोष्टुम् अग्रिष्यं ।

दरिद्रतां भोक्तुं शक्नोमि धनाढ्यताम् अपि भोक्तुं शक्नोमि सर्वथा ११
 सर्वविषयेषु विनीतोऽहं प्रचुरतां सुधाञ्च धनं दैन्यस्यावगतोऽस्मि ।
 मम शक्तिदायकेन स्त्रीष्टेन सर्वमेव मया शक्यं भवति । किन्तु १२
 युष्माभिर् दैन्यनिवारणाय माम् उपकृत्य सत्कर्माकारि । हे १४
 किलिपौयसोकाः, सुसंवादस्योदयकाले यदाहं माकिदगिद्यादेशात् १५
 प्रतिष्ठे तदा केवलान् युष्मान् विनापरथा कथापि मण्डल्या सह
 दानादानयो मेम कोऽपि सम्बन्धो नासीद् इति यूथमपि जानीथ ।
 यतो युष्माभिर् मम प्रयोजनाय पिषलनीकीनगरमपि मां प्रति १६
 पुनः पुनर्दानं प्रेषितं । अहं यद् दानं मृगये तन्नहि किन्तु १७
 युष्माकं लाभवर्द्धकं फलं मृगये । किन्तु मम कस्याप्यभावो नास्ति १८
 सर्वं प्रचुरम् आस्ते यत ईश्वरस्य पाप्मं तुष्टिजनकं सुगन्धिनैवेद्य-
 स्वरूपं युष्माकं दानं इषाप्रदिताद् गृहीत्वाहं परितृप्तोऽस्मि ।
 ममेश्वरोऽपि स्त्रीष्टेन धीशुना स्त्रीयविभवनिधितः प्रयोजनीयं १९
 सर्वविशेषं पूर्णरूपं युष्माभ्यं देयात् । अस्माकं पितुरीश्वरस्य धन्य- २०
 वादोऽनन्तकालं यावद् भवतु । आमेन् । यूथं धीशुस्त्रीष्टस्यैकैकं पवि- २१
 चर्जनं नमस्कृत । मम सन्निभ्रातरो युष्मान् नमस्कुर्यन्ते । सर्वं
 पवित्रलोका विशेषतः कैश्वरस्य परिजना युष्मान् नमस्कुर्यन्ते । अस्माकं २२
 प्रभो धीशुस्त्रीष्टस्य प्रसादः सर्वान् युष्मान् प्रति भूयात् । आमेन् । २३

कलसिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । कलसीयलोकानां निमित्तं
ईश्वरस्य धन्यवदनं ।

- १ ईश्वरलोकेष्वपि यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलसीमथियो भ्राता
च कलसीनगरस्थान् पवित्रान् विश्वस्थान् ख्रीष्टाश्रितभ्रातृन् प्रति
२ पत्रं लिखतः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु यीशुख्रीष्टस्य युष्मान्
प्रति प्रसादं शान्तिञ्च क्रियास्तां ।
३ ख्रीष्टे यीशौ युष्माकं विश्वासस्य सर्वान् प्रवित्रलोकान् प्रति
४ प्रेषय वार्त्तां श्रुत्वा वयं सदा युष्मदर्थं प्रार्थनां कुर्वन्तः स्वर्गं
निहिताया युष्माकं भाविष्यद्दः कारणात् स्वकीयप्रभो यीशुख्रीष्टस्य
५ तातम् ईश्वरं धन्यं वदामः । यूयं तस्या भाविष्यद्दो वार्त्तां यथा
६ सुसंवादरूपिण्या सत्यवाण्या ज्ञापिताः सा यद् यत् कृत्स्नं जगद्
अभिगच्छति तद् युष्मान् अप्यभ्यगमत्, यूयञ्च यद् दिनम्
आरभ्येश्वरस्थानुपहस्य वार्त्तां श्रुत्वा सत्यरूपेण ज्ञातवन्तस्तदारभ्य
७ युष्माकं मध्येऽपि फलति वर्द्धते च । अस्माकं मित्रः सत्सदासो
युष्माकं कृते च ख्रीष्टस्य विश्वस्तपरिचारको य इपक्रास्तद् वाक्यं
८ युष्मान् आदिष्टवान् स एवास्मान् आत्मना जनितं युष्माकं प्रेम
ज्ञापितवान् ।

ख्रीष्टस्य माहात्म्यं परिचालसाधककर्मजम् ।

- ९ वयं यद् दिनम् आरभ्य तां वार्त्तां श्रुतवन्तस्तदारभ्य निरन्तरं
युष्माकं कृते प्रार्थनां कुर्वः फलतो यूयं यत् पूर्णाभ्याम् आत्मिक-

ज्ञानबुद्धिभ्याम् ईश्वरस्याभिमतं सम्पूर्णरूपेणावगच्छेत, प्रभो योग्यं १०
 सर्व्वथा सन्तोषजनकश्चाचारं कुर्व्वीतार्थत ईश्वरज्ञाने वर्द्धमानाः
 सर्व्वसत्कर्त्तरूपं फलं फलेत, यथा चेश्वरस्य महिमयुक्तया शक्त्या ११
 सानन्देन पूर्णं सच्चिष्णुतां तितित्वाश्चाचरितुं शक्यथ तादृशेन
 पूर्णबलेन यद् बलवन्तो भवेत, यस्य पिता तेजोवाशिनां पवित्र- १२
 लोकाणाम् अधिकारस्यांशिलायास्मान् योग्यान् कृतवान् तं यद् धन्यं
 वदेत वरम् एनं याचामहे । यतः सोऽस्मान् तिमिरस्य कर्त्तृत्वाद् १३
 सद्भुत्य स्वकीयस्य प्रियपुत्रस्य राज्ये स्थापितवान् । तस्मात् पुत्राद् १४
 वयं परिचाणम् अर्थतः पापमोचनं प्राप्तवन्तः । स चादृश्येश्वरस्य १५
 प्रतिमूर्त्तिः कृत्स्नायाः सृष्टेरादिकर्त्ता च । यतः सर्व्वमेव तेन ससृजे १६
 सिंहासनराजत्वपराक्रमादीनि स्वर्गमर्त्यस्थितानि दृष्टान्दृष्टानि
 वस्तूनि सर्वाणि तेनैव तस्मै च ससृजिरे । स सर्व्वेषाम् आदिः १७
 सर्व्वेषां स्थितिकारकश्च । स एव मण्डलीरूपायास्तनो मूर्द्धा किञ्च १८
 सर्व्वविषये स यद् अघियो भवेत् तदर्थं स एव मृतानां मध्यात्
 प्रथमत उत्थितोऽयश्च । यत ईश्वरस्य कृत्स्नं पूर्णत्वं तमेवावाप्तयितुं १९
 कुशे पातितेन तस्य रक्तेन सन्धिं विधाय तेनैव स्वर्गमर्त्यस्थितानि २०
 सर्वाणि स्वेन सह सन्धापयितुञ्चेश्वरेणाभिलेखे । पूर्वं दूरस्था २१
 दुःक्रियारतमनस्कत्वात् तस्य रिपवश्चास्त ये यूयं तान् युष्मान् अपि
 स इदानीं तस्य मांसस्रगरौरे मरणेन स्वेन सह सन्धापितवान् ।
 यतः स स्वसङ्मुखे पविचान् निष्कलङ्कान् अग्निन्दनीयांश्च युष्मान् २२
 स्थापयितुम् इच्छति । किन्त्वेतदर्थं युष्माभि र्बद्धमूलेः सुस्थिरैश्च २३
 भवितव्यम्, आकाशमण्डलस्याधःस्थितानां सर्व्वलोकानां मध्ये च
 घुर्व्वमानो यः सुसंवादो युष्माभिरश्रुति तज्जातायां प्रत्याशयां
 यष्माभिरचक्षे भवितव्यं ।

प्रभो स्थिरं स्थातुं निवेदनम् ।

- १४ तस्य सुसंवादस्यैकः परिचारको षोऽहं पौलः सोऽहम् इदानीम्
 चानन्देन युगदर्शं दुःखानि सहे स्त्रीष्टस्य ह्योगभोगस्य योऽगोऽपूर्णसमेव
 १५ तस्य तनोः मण्डल्याः कृते स्त्र्यरीरे पूरयामि च । यत ईश्वरस्य
 मन्त्रणया युगदर्शम् ईश्वरीयवाक्यस्य प्रचारस्य भारो मयि समर्पित-
 १६ तस्माद् अहं तस्याः मण्डल्याः परिचारकोऽभवं । तत् निगूढं वाक्यं
 पूर्वयुगेषु पूर्वपुरुषेभ्यः प्रच्छन्नम् आसीत् किन्त्विदानीं तस्य
 १७ पवित्रलोकानां सन्निधौ तेन प्राकाशित । यतो परजातीयानां मध्ये
 तत् निगूढवाक्यं कीदृगौरवनिधिसम्बन्धितं तत् पवित्रलोकान्
 ज्ञापयितुम् ईश्वरोऽभ्यस्तपत् । युगमध्यवर्त्ती स्त्रीष्ट एव स निधि
 १८ गौरवाभाभूमिश्च । तस्माद् वयं तमेव घोषयन्तो यद् एकैकं मानवं
 सिद्धीभूतं स्त्रीष्टे स्थापयेम तदर्थमेकैकं मानवं प्रबोधयामः पूर्णज्ञानेन
 १९ चैकैकं मानवं उपदिशामः । एतदर्थं तस्य या शक्तिः प्रबलरूपेण
 मम मध्ये प्रकाशते तथाहं यतमानः आगमामि ।
- २० १ युष्माकं ज्ञापयितुं शक्यते भ्रातरस्य मम
 शारीरिकमुखं न दृष्टवन्तस्तेषां कृते मम कियान् यत्नो भवति
 २ तद् युष्मान् ज्ञापयितुम् इच्छामि । कलतः पूर्णबुद्धिरूपधनभोगाद्य
 प्रेक्षा संयुक्तानां तेषां मनांसि यत् पितुरीश्वरस्य स्त्रीष्टस्य च
 ३ निगूढवाक्यस्य ज्ञानार्थं सान्त्वनां प्राप्नुयुरित्यर्थमहं यते । यतो
 ४ विद्याज्ञानयोः सर्व्वे निधयः स्त्रीष्टे गुप्ताः सन्ति । कोऽपि युष्मान्
 ५ विनयवाक्येन यत्न वञ्चयेत् तदर्थम् एतानि मया कथ्यन्ते । युगसन्निधौ
 मम शरीरेऽवर्त्तमानेऽपि ममात्मा वर्त्तते तेन युष्माकं सुखीति
 ६ स्त्रीष्टविश्रामे स्थितत्वं वृद्धाहम् आनन्दामि । अतो यूयं प्रभुं
 ७ योऽहं स्त्रीष्टं यादृग् गृहीतवन्तस्मादृक् तम् अनुसरत । तस्मिन्

बद्धमूलाः स्थापिताश्च भवत या च शिवा युष्माभि र्ज्ञाया तदनुसाराद्
विश्वासे सुखिराः सन्तस्तेनैव नित्यं धन्यवादं कुर्वत ।

जीवन् वद संयोगस्य शुभफलम् ।

सावधाना भवत मानुषिकशिवात् इहलोकस्य वर्णमाणा- ८
तद्योत्यन्ना ख्रीष्टस्य विपत्ता या दर्शनविद्या मिथ्याप्रतारणा च तथा
कोऽपि युष्माकं क्षतिं न जनयतु । यत ईश्वरस्य कृत्वा पूर्णता ९
मूर्त्तिमती ख्रीष्टे वसति । यूयञ्च तेन पूर्णा भवथ यतः स सर्वेषां १०
राजत्वकर्तृत्वपदानां मूर्द्धास्ति, तेन च यूयम् अहस्तकृतत्वकृद्देनार्थतो ११
येन शारीरपानानां विग्रहस्यज्यते तेन ख्रीष्टस्य त्वकृद्देन क्षिप्रत्वो
जाता स्थापने च तेन सार्द्धं श्रवागारे संस्थापिताः पुन मृतानां १२
मथ्यात् तस्योत्थापयितुरीश्वरस्य शक्तेः फलं यो विश्वासस्तद्वारा
तस्मिन्नेव स्थापने तेन सार्द्धम् उत्थापिता अभवत । स च युष्मान् १३
अपराधैः शारीरिकत्वकृद्देन च मृतान् इहा तेन सार्द्धं जीवितवान्
युष्माकं सर्वान् अपराधान् क्षमितवान्, यच्च दण्डाशारूपं क्षणपक्षम् १४
अस्माकं विरुद्धम् आसीत् तत् प्रमार्जितवान् शस्त्राकाभिः क्रुशे
बद्धा दूरीकृतवांस्य । किञ्च तेन राजत्वकर्तृत्वपदानि निस्तेजांसि १५
कृत्वा पराजितान् रिपूनिव प्रगल्भतया सर्वेषां दृष्टिगोचरे
प्रेषितवान् ।

अतो हेतोः स्थायास्वाद्ये पेथापेथे उत्सवः प्रतिपद् विश्राम- १६
वारस्येतेषु सर्वेषु युष्माकं न्यायाधिपतिरूपं कमपि मा गृहीत ।
यत एतानि स्थायास्वरूपाणि किन्तु सत्या मूर्त्तिः ख्रीष्टः । अपरञ्च १७
नम्रता स्वर्गदूतानां सेवा चैतादृशम् इष्टकर्माचरणं यः कश्चित् १८
परोक्षविषयान् प्रविशति स्वकौयशारीरिकभावेन च शुधा गर्भितः
सन् सन्धिभिः शिराभिश्चोपकृतं संयुक्तञ्च कृत्वा शरीरं यस्मात् १९

स्वाधीनयोश्च कोऽपि विशेषो नास्ति किन्तु सर्वेषु सर्वः स्त्रीष्ट
 एवास्ते । अतएव यूयम् ईश्वरस्य मनोभिरुचिताः पवित्राः प्रियाश्च १२
 लोका इव स्नेहयुक्ताम् अनुकम्पां हितैषितां नम्रतां तितिक्षां
 सहिष्णुताञ्च परिध्वं । यूयम् एकैकस्याचरणं सहध्वं येन च यच्च १३
 किमप्यपराध्यते तस्य तं दोषं च समतां, स्त्रीष्टो युष्माकं दोषान्
 च दत्तं समितवान् यूयमपि तद्वत् कुरुध्वं । विशेषतः सिद्धिजननेन १४
 प्रेमवत्त्वेन बद्धा भवत । यस्याः प्राप्तये यूयम् एकस्मिन् शरीरे १५
 समाङ्गता अभवत् श्वशुरीया शान्तिं युष्माकं मनास्थितिष्ठतु यूयञ्च
 कृतज्ञा भवत । स्त्रीष्टस्य वाक्यं सर्वविधज्ञानाय सम्पूर्णरूपेण युष्मदन्तरे १६
 निवसतु, यूयञ्च गौतैर्गर्भिः पारमार्थिकसङ्कीर्तनैश्च परस्परम्
 आदिशत प्रबोधयत च अनुगृहीतत्वात् प्रभुम् उद्दिश्य स्ममनोभि
 र्गायत च । वाचा कर्मणा वा यद् यत् कुरुत तत् सर्वं प्रभो १७
 श्रीष्टो गर्वा कुरुत तेन पितरम् ईश्वरं धन्यं वदत च ।

हे योषितः, यूयं स्वामिनां वध्या भवत यतस्तदेव प्रभवे १८
 रोषते । हे स्वामिनः, यूयं भार्यासु प्रीयध्वं ताः प्रति पदवाङ्मयं १९
 मा कुरुध्वं । हे बालाः, यूयं सर्वविषये पिचोराज्ञापाहिणो भवत २०
 यतस्तदेव प्रभोः सन्तोषजनकं । हे पितरः, युष्माकं सन्ताना यत् २१
 कातरा न भवेयुस्तदर्थं तान् प्रति मा रोषयत । हे दासाः, यूयं २२
 सर्वविषये ऐहिकप्रभूनाम् आज्ञापाहिणो भवत दृष्टिगोचरीयसेवया
 मानवेभ्यो रोषितुं मा यतध्वं किन्तु सरस्वान्तःकरणैः प्रभो भीत्या
 कार्यं कुरुध्वं । यच्च कुरुध्वे तत् स्मनुषमनुद्दिश्य प्रभुम् उद्दिश्य २३
 प्रफुल्लमनसा कुरुध्वं, यतो वयं प्रभुतः स्वर्गाधिकाररूपं फलं लप्स्यामहे २४
 इति यूयं जानीथ यस्माद् यूयं प्रभोः स्त्रीष्टस्य दासा भवथ ।
 किन्तु यः कश्चिद् अनुचितं कर्म करोति स तस्यानुचितकर्मणः फलं २५

११ लक्ष्यते तत्र कोऽपि पक्षपातो न भविष्यति । अपरस्य हे अधिपतयः,
यूयं दासान् प्रति न्याय्यं यथार्थज्ञाचरणं कुर्वध्वं युष्माकमप्येको-
ऽधिपतिः स्वर्गे विद्यत इति जानीत ।

४ १ यूयं प्रार्थनायां नित्यं प्रवर्तध्वं धन्यवादं कुर्वन्तस्तत्र प्रबुद्धा-
१ स्तिष्ठत च । प्रार्थनाकाले ममापि कृते प्रार्थनां कुर्वध्वं, फलतः
१ ख्रीष्टस्य यन्निगूढवाक्यकारणाद् अहं बद्धोऽभवं तत्प्रकाशाद्येश्वरो
४ यत् मदर्थं वाग्दारं कुर्यात्, अहस्य यथोचितं तत् प्रकाशयितुं
५ शक्नुयाम् एतत् प्रार्थयध्वं । यूयं समयं बद्धमूखं ज्ञात्वा वहिःस्थान्
१ लोकान् प्रति ज्ञानाचारं कुर्वध्वं । युष्माकम् आलापः सर्व्वदानु-
५ यस्त्वस्यको लवणेन सुखादुस्य भवतु यस्मै यदुत्तरं दातव्यं तद्
युष्माभिरवगम्यतां ।

शेषकथनम् ।

० मम या दशास्ति तां तुखिकनामा प्रभौ प्रियो मम भ्राता
८ विश्वसनीयः परिचारकः सहदासस्य युष्मान् ज्ञापयिष्यति । स यद्
युष्माकं दशां जानीयात् युष्माकं मनांसि सान्त्वयेच्च तदर्थमेवाहं
८ तम् श्रीनीषिमनामानञ्च युष्मद्देशीयं विश्वस्तं प्रियञ्च भ्रातरं प्रेषितवान्
१० तौ युष्मान् अचत्यां सर्व्ववार्त्तां ज्ञापयिष्यतः । आरिष्टार्खनामा मम
महवन्दी वर्षवा भागिनेयो मार्को युष्टनाम्ना विख्यातो यीशुस्यैते
क्षिप्तवचो भ्रातरो युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयन्ति, तेषां मध्ये
मार्कमधि यूयं पूर्व्वम् आज्ञापिताः स यदि युष्मासमीपम्
११ उपतिष्ठेत् तर्हि युष्माभि गृह्णतां । केवलमेत ईश्वरराज्ये मम
११ सान्त्वनाजनकाः सहकारिणोऽभवन् । ख्रीष्टस्य दासो यो युष्मद्देशीय
रूपप्राः स युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयति यूयस्त्वेश्वरस्य सर्व्वस्मिन्
मनोऽभिज्ञापे यत् सिद्धाः पूर्णञ्च भवेत तदर्थं स नित्यं प्रार्थनया

युष्माकं कृते यतते । युष्माकं लाघदिकेयास्त्रितानां हितरापञ्चि- ११
 स्त्रितानाञ्च भ्रातृणां हिताय सोऽतीव चेष्टत इत्यस्मिन् अहं तस्य
 साक्षी भवामि । लूकनामा प्रियस्त्रिकित्सको दौमाञ्च युष्मभ्यं १२
 नमस्कृन्वति । यूयं लाघदिकेयास्त्रान् भ्रातृन् मुक्तां तद्गृहस्त्रितां १५
 मण्डलौञ्च मम नमस्कारं ज्ञापयत । अपरं युष्मत्सन्निधौ पञ्चस्याञ्च १६
 पाठे कृते लाघदिकेयास्त्रमण्डलामपि तस्य पाठो यथा भवेत्
 लाघदिकेयाञ्च यत् पत्रं मया प्रहितं तद् यथा युष्माभिरपि
 पश्येत तथा चेष्टध्वं । अपरम् आर्खिष्यं वदत प्रभो र्थत् परिचर्या- १७
 पदं त्वयाप्रापि तत्साधनाय सावधानो भव । अहं पौषः स्त्रहस्ता- १८
 चरेण युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयामि यूयं मम बन्धनं स्मरत ।
 युष्मान् प्रत्यनुग्रहो भूयात् । आमेन ।

थिषलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । थिषलनीकिनां प्रत्ययप्रत्याग्राप्तेमाचरणस्य प्रशंसनम् ।

- १ पौलः सिम्मानसौमधियस्य पितुरौश्वरस्य प्रभो यौशुखीष्टस्य
वाक्यं प्राप्तं थिषलनीकीयमखलीं प्रति पत्रं लिखन्ति । अस्माकं
तात ईश्वरः प्रभु यौशुखीष्टस्य युष्मान् प्रत्यनुग्रहं शान्तिञ्च क्रियात्तां ।
- २ वयं सर्वेषां युष्माकं हृते नित्यम् ईश्वरं धन्यं वदामः प्रार्थना-
३ समये युष्माकं नामोच्चारयामः. अस्माकं तातेश्वरस्य साक्षात्
प्रभो यौशुखीष्टे युष्माकं विश्वासेन यत् कार्यं प्रेषा यः परिश्रमः
४ प्रत्याग्रया च या तितिष्ठा जायते तत् सर्वं निरन्तरं स्मरामस्य ।
५ हे प्रियभ्रातरः, यूयम् ईश्वरेणाभिदृष्टिता लोका इति । यं
६ जानीमः । यतोऽस्माकं सुसंवादः केवलशब्देन युष्मान् न प्रविश्य
श्रद्धा पविषेणात्मना महोत्साहेन च युष्मान् प्राविशत् । वयन्तु
युष्माकं हृते युष्मद्वये कौटुम्बा अभवाम तद् युष्माभिर्ज्ञाधते ।
७ यथमपि वृद्धोत्तमभोगेन पविषेणात्मना दत्तेनानन्देन च वाक्यं
८ गृहीत्वास्माकं प्रभोश्चानुगामिनोऽभवत् । तेन माकिदगियाखाया-
देश्वयो चावन्तो विश्वासिनो लोकाः सन्ति यूयं तेषां सर्वेषां
९ निदर्शनस्वरूपा जाताः । यतो युष्मत्तः प्रतिनादितया प्रभो वांछा
माकिदगियाखायादेश्वो ज्ञातौ केवलमेतज्जहि किंस्वीश्वरे युष्माकं
यो विश्वासस्तस्य वार्ता सर्वेषां ज्ञावि, तस्मात् तत्र वाक्यकथनम्

अस्माकं निष्प्रयोजनं । यतो युष्मन्मध्ये वयं कौटुशं प्रवेशं प्राप्ता ८
 युयञ्च कथं प्रतिमा विहायेश्वरं प्रत्यावर्त्तध्वम् अमरं सत्यमौश्वरं
 खेवितुं मृतगणमथाञ्च तेनोत्थापितस्य पुत्रस्यार्थत आगामिकोधाद् १०
 अस्माकं निस्तारयितुं रीयोः स्वर्गाद् आगमनं प्रतीक्षितुम् आर-
 भध्वम् एतत् सर्वं ते लोकाः स्वयम् अस्मान् ज्ञापयन्ति ।

हे भ्रातरः, युष्मन्मध्ये ऽस्माकं प्रवेशो निष्कलो न जात इति २ १
 यूयं स्वयं जानीथ । अपरं युष्माभि र्यथाश्रीति तथा पूर्वं १
 फिलिपीनगरे क्लिष्टा निन्दिताञ्च सन्तोऽपि वयम् ईश्वराद् उत्साहं
 लब्ध्वा बहुयत्नेन युष्मान् ईश्वरस्य सुसंवादम् अवोधयाम । यतो- १
 ऽस्माकम् आदेशो भ्रान्तेरशुचिभावाद् वोत्पन्नः प्रवक्ष्यामि वा
 न भवति । किन्त्वौश्वरेणास्मान् परीक्ष्य विश्वसनीयान् मत्वा च ४
 यदत् सुसंवादोऽस्मासु समर्थत तदद् वयं मानवेभ्यो न हरोषिष-
 माणाः किन्त्वस्मादन्तःकरणानां परीक्षकायेश्वराय हरोषिषमाणा
 भाषामहे । वयं कदापि स्तुतिवादिनो नाभवामेति यूयं जानीथ ५
 कदापि हलवस्त्रेण लोभं नाच्छादयामेत्यस्मिन् ईश्वरः साक्षी
 विद्यते । वयं ख्रीष्टस्य प्रेरिता इव गौरवान्विता भवितुम् अशक्याम ६
 किन्तु युष्मत्तः परस्माद् वा कस्मादपि मानवाद गौरवं न लिप्स-
 माना युष्मन्मध्ये मृदुभावा भूत्वावर्त्तामहि । यथा काचिन्माता ७
 स्वकीयग्रिशून् पालयति तथा वयमपि युष्मान् कङ्क्षमाणा युष्मभ्यं ८
 केवलम् ईश्वरस्य सुसंवादं तन्नहि किन्तु स्वकीयप्राणान् अपि दातुं
 मनोभिरभ्यक्षयाम, यतो यूयम् अस्माकं स्नेहपाचाण्यभवत् । हे ९
 भ्रातरः, अस्माकं अमः क्लेशश्च युष्माभिः स्मर्यते युष्माकं कोऽपि
 र्थद् भारंयसो न भवेत् तदर्थं वयं दिवानिशं परिश्राम्यन्तो
 युष्मन्मध्ये ईश्वरस्य सुसंवादमवोधयाम । अपरञ्च विश्वांसिनो युष्मान् १०

- प्रति वयं कौटुकं पवित्रत्वव्यर्थत्वनिर्दीप्तत्वाचारिणोऽभवामेत्यस्मिन्
 ११ ईश्वरो यूयस्य साक्षिण आध्वे । अपरञ्च यदत् पिता स्ववालकान्
 १२ तदद् वयं युष्माकम् एकैकं जनम् उपदिष्टवन्तः साग्वितवन्तश्च, य
 ईश्वरः स्त्रीयराज्याय विभवाय च युष्मान् आहूतवान् तदुपयुक्ता-
 चरणाय युष्मान् प्रवर्त्तितवन्तश्चेति यूयं जानीथ ।

धिषलनीकौयानां ध्यैर्यं पौलस्य आनन्दत्वम्

- १२ यस्मिन् समये यूयम् अस्माकं सुखाद् ईश्वरेण प्रतिश्रुतं वाक्यम्
 अलभध्वं तस्मिन् समये तत् मानुषाणां वाक्यं न मत्तेश्वरस्य
 वाक्यं मत्वा गृहीतवन्त इति कारणाद् वयं निरन्तरम् ईश्वरं
 धन्यं वदामः यतस्तद् ईश्वरस्य वाक्यम् इति सत्यं विश्वासिनां
 १३ युष्माकं मध्ये तस्य गुणः प्रकाशते च । हे भ्रातरः, स्त्रीष्टाश्रितवत्य
 ईश्वरस्य या मण्डल्यो यिह्मदादेशे सन्ति यूयं तासाम् अनुका-
 रिणोऽभवत, तद्गुणा लोकाश्च तदद् यिह्मदिलोकेभ्यस्तदद् यूयमपि
 १४ स्वजातीयलोकेभ्यो दुःखम् अलभध्वं । ते यिह्मदीषाः प्रभुं यौशं
 भाववादिनश्च हतवन्तो ऽस्मान् दूरीकृतवन्तश्च, त ईश्वराय न
 १५ रोचन्ते सर्वेषां मानवानां विपत्ता भवन्ति च; अपरं परजातीय-
 लोकानां परिचाणार्थं तेषां मध्ये सुसंवादघोषणाद् अस्मान्
 प्रतिषेधन्ति चेत्तं स्त्रीयपापानां परिमाणम् उत्तरोत्तरं पूरयन्ति,
 किन्तु तेषाम् अन्तकारी क्रोधस्तान् उपक्रमते ।
 १६ हे भ्रातरः मनसा नहि किन्तु वदनेन कियत्कालं युष्मत्तो-
 ऽस्माकं विच्छेदे जाते वयं युष्माकं सुखानि द्रष्टुम् अत्याकाङ्क्षया
 १७ बद्ध यतितवन्तः । द्विरेककालो वा युष्मत्समीपगमनयास्माकं विशेषतः
 पौलस्य ममाभिज्ञावोऽभवत् किन्तु शैतानोऽस्मान् निवारितवान् ।
 १८ यतोऽस्माकं का प्रत्याशा को वानन्दः किं वा साध्यकिरीटं ?

अस्माकं प्रभो वींशस्त्रीष्टानमनकाले तत्समुत्पत्त्या यथं किं तत्र
भविष्यत् ? यूयम् एवास्माकं गौरवानन्दस्वरूपा भवथ । १०

अतोऽहं यदा सन्देहं पुनः सोढुं नाशक्नुवं तदानीम् ३१
आधीनोऽनगर एकाकी स्नातुं निश्चित्य स्नातारं स्त्रीष्टस्य सुखादे १
सहकारिणश्चेत्तरस्य परिचारकं तीमथियं युष्मत्समीपम् अप्रेषयं ।
वर्तमानैः क्षेत्रैः कस्यापि चास्त्वयं यथा न जायते तथा ते तथा २
स्त्रिरीक्षितानां स्त्रीयथर्धमधि समाश्रयन्तास्तेति तम् आदिशं ।
वयमेतादृशे क्षेत्रे नियुक्ता आस्यह इति यूयं स्वयं जानीथ, ३
अतोऽस्माकं दुर्गति भविष्यतीति वयं युष्माकं समीपे स्थितिकाले-
ऽपि युष्मान् अवोधयाम, तादृशमेव चाभवत् तदपि जानीथ ।
तस्मात् परीक्षणेन युष्मासु परीक्षितेष्वस्माकं परिश्रमो विफलो ५
भविष्यतीति भयं सोढुं यदाहं नाशक्नुवं तदा युष्माकं विश्वासस्य
तत्त्ववधारणाय तम् अप्रेषयं । किन्त्वधुना तीमथियो युष्मत्समीपाद् १
अस्मत्सन्निधिम् आगत्य युष्माकं विश्वासप्रेमणी अश्रुस्नानं सुवार्त्तां
ज्ञापितवान् वयञ्च यथा युष्मान् स्मरामस्तथा यूयमप्यस्मान् सर्वदा
प्रणयेन स्मरथ द्रष्टुम् आकाङ्क्षधे चेति कथितवान् । हे भ्रातरः, ७
वार्त्तामिमां प्राप्य युष्मानधि विशेषतो युष्माकं क्षेत्रदुःखान्यधि
युष्माकं विश्वासाद् अस्माकं सान्त्वनाजायत; यतो यूयं यदि ८
प्रभाववतिष्ठथ तर्जनेन वयम् अधुना जीवामः । वयञ्चास्मादीये-
श्वरस्य साक्षाद् युष्मत्तो जातेन वेगानन्देन प्रफुल्ला भवामस्तस्य
कृत्स्नानन्दस्य योग्यरूपेणेश्वरं धन्यं वदितुं कथं शक्यामः ?
वयं चेन्, युष्माकं वदनानि द्रष्टुं युष्माकं विश्वासे यद् अशिद्धं १०
विद्यते तत् सिद्धीकर्तुञ्च शक्यामस्तादृशं वरं दिशान्निगं प्रार्थ-
यामहे । अस्माकं तातेनेश्वरेण प्रभुना वींशस्त्रीष्टेन च युष्म- ११

३ १२-४ १० चिचनोक्तिः प्रति बौद्धस्य प्रथमं पत्रं ।

५-१

- ११ त्वमौपगमनायास्माकं पन्था सुगमः क्रियतां । परस्परं सर्वान्
प्रति युष्माकं प्रेम युष्मान् प्रति चास्माकं प्रेम प्रभुना वर्ततां
१२ वज्रफलं क्रियताम् । अपरमस्माकं प्रभु र्यौशुषौष्टः स्वकीयैः
सर्वैः पवित्रस्त्रैः सार्द्धं चदागमिष्यति तदा यूथं सचास्माकं
तातस्त्रेश्वरस्य ससुखे पवित्रतया निर्दोषा भविष्यतया युष्माकं
मनांसि क्षिरोक्रियतां ।

धर्माचरणं कर्तुं विनयः ।

- ४ १ हे भ्रातरः, युष्माभिः कौटुम्ब आचरितं ईश्वराय रोषितव्यम्
तद्व्यसक्तो वा शिवा स्वप्ना तदनुसारात् पुनरतिशयं यत्नः
१ क्रियतामिति वचं प्रभुयौशुना युष्मान् विनीयादिशामः । यतो वचं
प्रभुयौशुना कौटुम्बोराज्ञा युष्मासु समर्पितवन्तस्तद् यूथं जानीय ।
२ ईश्वरस्थायम् अभिज्ञातो यद् युष्माकं पवित्रता भवेत्, यूथं
३ व्यभिचाराद् दूरे तिष्ठत । युष्माकम् एकैको जनः स्वकीयं प्राणाधारं
४ पवित्रं मान्यस्व रक्षतु, ये च परजातीयो लोका ईश्वरं न जानन्ति
५ त इव तत् कामाभिज्ञावस्थाधीनं न करोतु । एतस्मिन् विषये
कोऽप्यत्याचारी भूत्वा स्वभ्रातर न वक्ष्यतु यतोऽस्माभिः पूर्वम्
यथोक्तं प्रमाणीकृतम् तथैव प्रसुरेतादृशानां कर्षणां समुचितं फलं
६ दास्यति । यस्माद् ईश्वरोऽस्मान् अशुचिताये नाहृतवान् किन्तु
७ पवित्रतायैवाहृतवान् । यतो हेतो यः कश्चिद् वाक्यमेतच्च गृह्णाति
८ स मनुष्यम् अवजानातीति नहि येन स्वकीयात्मा युष्मदन्तरे
समर्पितस्वम् ईश्वरम् एवावजानाति ।
९ आहवु प्रेमकरणाधि युष्मान् प्रति मम स्निग्धं निष्प्रयोजनं
१० यतो यूथं परस्परं प्रेमकरणाद्येश्वरशिखिता लोकां आध्वे । कस्ते
माकिदनिषादेये च यावन्तो भ्रातरः सन्ति तान् सर्वान् प्रति

युष्माभिसत् प्रेम प्रकाशते तथापि हे भ्रातरः, वयं युष्मान्
विनयामहे यूयं पुन वञ्छतरं प्रेम प्रकाशयत । अपरं ये वक्षिः- ११
स्त्रितास्त्रेषां दृष्टिगोचरे युष्माकम् आचरणं यत् मनोरम्यं भवेत्
कस्यापि वस्तुनस्याभावो युष्माकं यज्ञ भवेत्, एतदर्थं यूयम् अस्मान् १२
यादृशम् आदेशं प्राप्तवन्तस्तादृशं निर्विरोधाचारं कर्तुं स्वस्वकर्माणि
मनांसि निधातुं निजकरैश्च कार्यं साधयितुं यतध्वं ।

प्रभुयौगोः पुनरागमनम् ।

हे भ्रातरः, निराशा अन्ये लोका इव यूयं यज्ञ शोचेध्वं तदर्थं ११
महानिद्रागतान् लोकानधि युष्माकम् अज्ञानता मया नाभिलष्यते ।
यौगुर्भूतवान् पुनरुत्थितवांस्तेति यदि वयं विश्वसामस्तर्हि यौगुम् १२
आश्रितान् महानिद्राप्राप्तान् लोकानपीश्वरोऽवश्यं तेन सार्द्धम्
आनेष्यति । यतोऽहं प्रभो वाक्येन युष्मान् इदं ज्ञापयामि ; अस्माकं मध्ये १३
ये जनाः प्रभोरागमनं यावत् जीवन्तोऽवग्रेक्ष्यन्ते ते महानिद्रितानाम्
अपगामिनो न भविष्यन्ति ; यतः प्रभुः सिंहनादेन प्रधानस्वर्ग- १४
दूतस्थोच्चैः शब्देनेश्वरीयद्वारीवाद्येन च स्वयं स्वर्गाद् अवरोक्ष्यति तेन
खीष्टाश्रिता मृतलोकाः प्रथमम् उत्थास्यन्ति । अपरम् अस्माकं मध्ये १५
ये जीवन्तोऽवग्रेक्ष्यन्ते त आकाशे प्रभोः साक्षात्करणार्थं तैः सार्द्धं
मेघवाहनेन हरिष्यन्ते ; इत्यस्य वयं सर्वदा प्रभुना सार्द्धं स्थास्यामः ।
अतो यूयम् एताभिः कयाभिः परस्परं सान्वयत । १६

हे भ्रातरः, कालान् समयांश्चाधि युष्मान् प्रति मम सिंखनं ५ १
निष्प्रयोजनं, यतो राजौ चादृक् तस्करस्तादृक् प्रभो दिनम् १
उपस्थास्यतीति यूयं स्वयमेव सत्यम् जानीष । शान्तिं निर्भिन्नलक्ष १
विद्यत इति यदा मानवा वदिष्यन्ति तदा प्रभुववेदना यदद्
नर्भिनीम् उपतिष्ठति तदद् अकस्माद् विनाशस्तान् उपस्थास्यति

- ५ तैश्चकारो न क्षण्यते । किन्तु हे भ्रातरः, यूयम् अन्धकारेणावृता
 ६ न भवथ तस्मात् तद्दिनं तत्क्षर इव युष्मान् न प्राप्स्यति । सर्वे यूयं
 ७ दौत्रेः सन्ताना दिवायास्य सन्ताना भवथ वयं निशावंशास्त्रिमिरङ्गशा
 ८ वा न भवामः । अतोऽपरे यथा निद्रागताः सन्ति तद्वद् अस्माभि
 ९ र्भ भवितव्यं किन्तु जागरितव्यं सचेतनैश्च भवितव्यं । ये निद्रान्ति
 १० ते निशायामेव निद्रान्ति ये च मत्ता भवन्ति ते रजन्यामेव
 ११ मत्ता भवन्ति । किन्तु वयं दिवसस्य वंशा भवामः ; अतोऽस्माभि
 १२ र्वचसि प्रत्यक्षप्रेमरूपं कवचं शिरसि च परिचाणाशारूपं शिरसं
 १३ परिधाप्य सचेतनैर्भवितव्यं । यत ईश्वरोऽस्मान् क्रोधे न नियुज्यास्माकं
 १४ प्रभुना यौशुस्त्रीष्टेन परिचाणस्याधिकारे नियुक्तवान्, जायतो
 १५ निद्रागता वा वयं यत् तेन प्रभुना सह जीवामस्तदर्थं सोऽस्माकं
 १६ कृते प्राणान् त्यक्तवान् । अतएव यूयं यदत् कुरुथ तदत् परस्परं
 १७ सान्त्वयत सुस्थिरौकुरुध्वञ्च ।
- १८ हे भ्रातरः, युष्माकं मध्ये ये जनाः परिश्रमं कुर्वन्ति प्रभो
 १९ नांश्च युष्मान् अधितिष्ठन्त्युपदिशन्ति च तान् यूयं सन्मन्यध्वं ।
 २० स्वकर्त्तृहेतुना च प्रेक्षा तान् अतीवादुयध्वमिति मम प्रार्थना,
 २१ यूयं परस्परं निर्विरोधा भवत । हे भ्रातरः, युष्मान् विनयामहे
 २२ यूयम् अविहिताचारिणो लोकान् भर्त्सयध्वं, जुद्धमनसः सान्त्वयत,
 २३ दुर्बलान् उपकुर्वत, सर्वान् प्रति सहिष्णुवो भवत च । अपरं
 २४ कमपि प्रत्यनिष्ठस्य फलम् अनिष्टं केनापि यज्ञ क्रियेत तदर्थं
 २५ सावधाना भवत, किन्तु परस्परं सर्वान् मानवांस्य प्रति नित्यं
 २६ हिताचारिणो भवत । सर्वदानन्दत । निरन्तरं प्रार्थनां कुरुध्वं ।
 २७ सर्वविषये कृतज्ञतां स्वीकुरुध्वं यत एतदेव स्त्रीष्टयौशुना युष्मान्
 २८ प्रति प्रकाशितम् ईश्वराभिमतं । पवित्रम् आत्मानं न निर्व्यापयत ।

भाववाणौ नावजानौत । सर्वाणि परीक्ष्य यद् भद्रं तदेव धारयत । १९
 अतः किमपि पापरूपं भवति तस्माद् दूरं तिष्ठत । शान्तिदायक २०
 ईश्वरः स्वयं युष्मान् सम्पूर्णत्वेन पवित्रान् करोतु, अपरम् अस्मत्प्रभो
 यौगुह्यौष्ठ्यागमनं चावद् युष्माकम् आत्मानः प्राणाः शरीराणि
 च निखिलाणि निर्दोषत्वेन रक्ष्यतां । यो युष्मान् आकलयति स २१
 विश्वसनीयोऽतः स तत् साधयिष्यति ।

हे आतरः, अस्माकं कृते प्रार्थनां कुर्वध्वं । पत्रिपुत्रव्यनेन सर्वान् २५
 भ्रातृन् प्रति सत्कुर्वध्वं । पञ्चमिदं सर्वेषां पवित्राणां भ्रातृणां श्रुति- २७
 नोचरे युष्माभिः पश्यतामिति प्रभो गर्वा युष्मान् श्रपयामि । अस्माकं २८
 प्रभो यौगुह्यौष्ठ्यानुग्रहो युष्मासु भूयात् । आमेन् ।

थिषलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं ।

मङ्गलाश्रयम् । प्रमुयीशो द्वितीयभागवतमधि कथनम् ।

- १ पौलः खिन्नानसौमथियसेतिनामानो वयम् अस्मदीयतातम् ईश्वरं प्रभुं बीशुखीष्टज्ञात्रितां थिषलनीकिनां मण्डलीं प्रति पत्रं लिखामः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु बीशुखीष्टस्य युष्माकस्तुपहं ग्रान्तिञ्च क्रियासां ।
- २ हे भातरः, युष्माकं कृते सर्वदा यथायोग्यम् ईश्वरस्य धन्यवादोऽस्माभिः कर्तव्यः, यतो हेतो युष्माकं विश्वास उत्तरोत्तरं वर्द्धते परस्परम् एकैकस्य प्रेम च बद्धफलं भवति । तस्माद् युष्माभि र्थावन्त उपद्रवक्षेत्राः सञ्जाने तेषु यद् धैर्यं यस्य विश्वासः प्रकाशते
- ३ तत्कारणाद् वयम् ईश्वरीयमण्डलीषु युष्माभिः सावामहे । तस्मैश्वरस्य न्यायविचारस्य प्रमाणं भवति यतो यूयं यस्य कृते दःखं सहध्वं
- ४ तस्मैश्वरीयराज्यस्य योग्या भवथ । यतः स्वकीयस्वर्गदूतानां वलैः सहितस्य प्रभो बीशोः स्वर्गाद् आगमनकाले युष्माकं क्षेत्रकेभ्यः
- ५ क्षेत्रेण फलदानं चार्द्धमस्माभिश्च क्षिप्तमानेभ्यो युष्मभं ग्रान्तिदानम्
- ६ ईश्वरेण न्याय्यं भोक्ष्यते ; तदानीम् ईश्वरानभिज्ञेभ्योऽस्मात्प्रभो बीशुखीष्टस्य सुसंवादापात्रकेभ्यश्च सोकेभ्यो जाज्ज्यमानेन वज्रिना
- ७ संसुचितं फलं बीशुना दास्यते ; ते च प्रभो वेदनात् पराक्रम-
- ८ युक्तविभवाच्च सदातनविनाशरूपं दण्डं कस्यन्ते, किन्तु तस्मिन् दिने स्वकीयपवित्रसोकेषु विराजितं युष्मान् अपराधं कृत्वा विश्वासि-

लोकान् विष्ठापयितुश्च स आगमिष्यति यतोऽस्माकं प्रमाणे युष्माभि
र्विश्वासोऽकारि । यतोऽस्माकम् ईश्वरो युष्मान् तस्याङ्गानस्य योग्यान् ११
करोतु सौजन्यस्य शुभफलं विश्वासस्य गुणश्च पराक्रमेण साधयत्विति
प्रार्थनास्माभिः सर्व्वदा युष्माभिमित्तं क्रियते, यतस्तथा सत्यस्माकम्
ईश्वरस्य प्रभो यीशुख्रीष्टस्य चानुपहाद् अस्मात्प्रभो यीशुख्रीष्टस्य १२
नाम्नो गौरवं युष्मासु युष्माकमपि गौरवं तस्मिन् प्रकाशियते ।

पापपुरुषस्य निषेधः ।

हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभो यीशुख्रीष्टस्यागमनं तस्य समीपे- २ १
ऽस्माकं संस्थितिश्चाधि वयं युष्मान् इदं प्रार्थयामहे, प्रभोस्तद् १
दिनं प्रायेणोपस्थितम् इति यदि कश्चिद् आत्मना वाचा वा
पत्रेण वास्माकम् आदेशं कल्पयन् युष्मान् गदति तर्हि यूयं तेन
वक्ष्यस्वमनस उदिश्यास्व न भवत । केनापि प्रकारेण कोऽपि १
युष्मान् न वक्ष्यत यतस्तस्माद् दिनात् पूर्वं धर्मलोपेनोपस्थातव्यं,
यस्य जगो विपक्षतां कुर्व्वन् सर्व्वस्माद् देवात् पूजनीयवस्तुतश्चोक्तस्यते ४
स्वम् ईश्वरमिव दर्शयन् ईश्वरवद् ईश्वरस्य मन्दिर उपवेश्यति च
तेन विनाशपात्रेण पापपुरुषेणोदेतव्यं । यदाहं युष्माकं सखिधावासं ५
तदानीम् एतद् अकथयमिति यूयं किं न स्मरथ ? साम्प्रतं स १
येन निवार्य्यते तद् यूयं जानीथ, किन्तु स्वसमये तेनोदेतव्यं ।
विधर्मस्य निगूढो गुण इदानीमपि फलति किन्तु यस्तं निवारयति ७
सोऽद्यापि दूरीकृतो नाभवत् । तस्मिन् दूरीकृते स विधर्म्युदेत्यति ८
किन्तु प्रभु यीशु स्वसुखपवनेन तं विधर्मयिष्यति निजोपस्थिते-
स्त्रेण वा विनाशयिष्यति च । श्रैतानस्य शक्तिप्रकाशनाद् विनाशमा- ९
नानां मध्ये सर्व्वविधाः प्रभावशिद्धाः क्रिया अभिका न्यभिज्ञानानि
स्वस्थान्यधर्मजाता सर्व्वविधप्रतारणा च तस्योपस्थितेः फलं भवि-

२१०-ई ५ चिद्वक्त्रोक्तिः प्रति पौलस्त्य द्वितीयं पत्रं ।

५०७

- १० अति; यतो हेतोस्ते परिचाणप्राप्तये सत्यधर्मास्मानुरागं न गृहीत-
११ वन्तस्मात् कारणाद् ईश्वरेण तान् प्रति भ्रान्तिकरमाचार्या
१२ प्रेषितायां ते मृषावाक्ये विश्वसिष्यन्ति । यतो यावन्तो मानवाः
सत्यधर्मं न विश्वस्याधर्मेण तुष्यन्ति तैः सर्वैर्दण्डभाजनैर्भवितव्यं ।

प्रभो स्थिरं स्थातुं निवेदनम् ।

- १३ हे प्रभो प्रिया भ्रातरः, युष्माकं कृत ईश्वरस्य धन्यवादो-
ऽस्माभिः सर्व्वदा कर्त्तव्यो यत ईश्वर आ प्रथमाद् आत्मनः
पावनेन सत्यधर्मं विश्वासेन च परिचाणार्थं युष्मान् वरीतवान्
१४ तदर्थंश्चास्माभिः र्घोषितेन सुसंवादेन युष्मान् आह्वयास्माकं प्रभो
वींशुखीष्टस्य तेजसोऽधिकारिणः करिष्यति ।
१५ अतो हे भ्रातरः, यूयम् अस्माकं वाक्यैः पत्रैश्च यां शिचां
१६ लब्धवन्तस्तां कृत्वां शिचां धारयन्तः सुस्थिरा भवत । अस्माकं
प्रभु वींशुखीष्टसात ईश्वरस्वार्थतो यो युष्मासु प्रेम कृतवान्
नित्याश्च सान्त्वनाम् अनुग्रहेणोत्तमप्रत्याशाश्च युष्मभ्यं दत्तवान्
१७ स स्वयं युष्माकम् अन्तःकरणानि सान्त्वयतु सर्व्वस्मिन् सदाक्ये
सत्कर्म्मणि च सुखिरीकरोतु च ।

- ३ १ हे भ्रातरः, शेषे वदामि, यूयम् अस्मभ्यमिदं प्रार्थयध्वं यत्
प्रभो वाक्यं युष्माकं मध्ये यथा तथैवान्यत्रापि प्रचरेत् मान्यश्च
२ भवेत्; यच्च वयम् अविवेचकेभ्यो दुष्टेभ्यश्च लोकेभ्यो रक्षां
३ प्राप्नुयाम यतः सर्व्वेषां विश्वासो न भवति । किन्तु प्रभु विश्वाख्यः
स एव युष्मान् स्थिरीकरिष्यति दुष्टस्य कराद् उद्धरिष्यति च ।
४ यूयम् अस्माभिः र्घंद् आदिष्यथे तत् कुर्व्वय करिष्यथ चेति
५ विश्वासो युष्मानधि प्रभुनास्माकं जायते । ईश्वरस्य प्रेषि'खीष्टस्य
सन्निष्पुतायाश्च प्रभुः स्वयं युष्माकम् अन्तःकरणानि विनयतु

हे भ्रातरः, अस्मात्प्रभो रींशुस्त्रीष्टस्य नास्तीति वचं युष्मान् इदम् १
 आदिशामः, अस्मात्तो युष्माभि र्यां शिवास्तस्मि तां विहाय कश्चिद्
 भ्राता यद्यविहिताचारं करोति तर्हि यूयं तस्मात् पृथग् भवत ।
 यतो वचं युष्माभिः कथम् अनुकर्त्तव्यास्तद् यूयं स्तथं जानीथ । २
 युष्माकं मध्ये वचम् अविहिताचारिणो नाभवाम, विनामूकं ८
 कस्मात्पुत्रं नाभुञ्जहि किन्तु कोऽपि यद् अस्माभि र्भारयस्यो न
 भवेत् तदर्थं अनेन क्षेत्रेण च दिवानिशं कार्यम् अकुर्व । अत्रा- ८
 स्माकम् अधिकारो नास्तीत्यं नहि किन्त्वस्माकम् अनुकरणात्
 युष्मान् दृष्टान्तं दर्शयितुम् इच्छन्तस्तद् अकुर्व । यतो येन कार्यं १०
 न क्रियते तेनाहरोऽपि न क्रियतामिति वच युष्मासमीपं उप-
 स्थितिकालेऽपि युष्मान् आमिश्राम । युष्माभ्योऽविहिताचारिणः ११
 केऽपि जना विद्यन्ते ते च कार्यम् अकुर्वन्त आस्तस्याम् आश्वर-
 जनीन्यस्माभिः श्रूयते । तादृशान् लोकान् अस्मात्प्रभो रींशुस्त्रीष्टस्य ११
 नास्तीति वचम् इदम् आदिशाम आज्ञापयामस्, ते शान्तभावेन
 कार्यं कुर्वन्तः स्वकीयमत्रं युञ्जता । अपरं हे भ्रातरः, यूयं १२
 भद्राचरणे न क्लाम्यत । यदि च कश्चिदेतत्पत्रे लिखिताम् अस्माकम् १४
 आज्ञां न गृह्णाति तर्हि यूयं तं मानुषं स्तव्यत तस्य संसर्गं त्यजत
 च तेन स चपिष्यते । किन्तु तं न शत्रु मन्यमाना भ्रातरमिव ५
 चेतयत । शान्तिदाता प्रभुः सर्वत्र सर्वथा युष्माभ्यं शान्तिं देयात् । १६
 प्रभु युष्माकं सर्वेषां सङ्गी भूयात् ।

नमस्कार एव पौनस्य मम करेण लिखितोऽभूत् सर्वस्मिन् १०
 पत्र एतन्मम चिह्नम् एतादृशैरक्षरै र्मया लिख्यते । अस्माकं प्रभो १८
 रींशुस्त्रीष्टसानुषः सर्वेषु युष्मासु भूयात् । अनेन ।

तौमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं ।

सङ्ख्याचरणम् । तौमथियं प्रति आदेशः ।

- १ अस्माकं बापकर्तुरीश्वरस्यास्माकं प्रत्याग्राभूतेः प्रभो यीशु-
ख्रीष्टस्य आज्ञानुसारतो यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलः स्वीकृतं सत्यं
धर्मपुत्रं तौमथियं प्रति पत्रं लिखति । अस्माक तात ईश्वरोऽस्माकं
प्रभु यीशुख्रीष्टस्य त्वयि अनुग्रहं दद्यां शान्तिञ्च कुर्यात् ।
- २ साकिदमियादेशे मम गमनकाले त्वम् इक्विनगरे तिष्ठन्
इतरग्रिचा न गृहीतव्या, अनन्तेषूपस्थानेषु वंशावलिषु च युष्माभि-
३ र्हेनो न निवेशितव्यम् इति काचित् लोकान् यद् उपदिशेरेतत्
मयादिष्टोऽभवः, यतः सर्वेरेतैर्विश्वासयुक्तेभ्यो न जायते
४ किन्तु विवादो जायते । उपदेशस्य त्वभिप्रेतं फलं निर्वाहान्तःकरणेन
५ सत्संवेदेन निष्कपटविश्वासेन च युक्तं प्रेम । केचित् जनाश्च सर्वा-
६ ष्तेतानि विहाय निरर्थककथानाम् अनुगमनेन विषयगामिनो-
७ ऽभवन्, यद् भावन्ते यच्च निश्चिन्वन्ति तच्च बुध्यमाना व्यवस्थोप-
८ देष्टारो भवितुम् इच्छन्ति । स व्यवस्था यदि योग्यरूपेण गृह्यते
९ तर्ह्युत्तमा भवतीति वयं जानीमः । अपरं सा व्यवस्था धार्मिकस्य
विरुद्धा न भवति किन्त्वधार्मिको ऽवाच्यो दुष्टः पापिष्ठो ऽपवित्रो
१० ऽऽदिः पिष्टहन्ता मादहन्ता नरहन्ता वेश्यागामी पुंमैद्युनी मनुष्य-
विक्रेता मिथ्यावादी मिथ्याग्रपथकारो च सर्वेषामेतेषां विरुद्धा,
११ तथा सखिदानन्देश्वरस्य यो विभवयुक्तः सुसंवादो मयि समर्पित-

सदनुयायिहितोपदेशस्य विपरीतं यत् किञ्चिद् भवति तदिदं
सा व्यवस्थेति तद्वाहिणा ज्ञातव्यं ।

पौलं प्रति यौगोः प्रेम ।

मह्यं शक्तिदाता योऽस्माकं प्रभुः ख्रीष्टयीशुस्समस्तं धन्यं नदामि । १२
यतः पुरा निन्दक उपद्रावी हिंसकश्च भूत्वायहं तेन विश्वाख्यो १३
ऽमन्यो परिचारकत्वे न्ययुज्ये च । तद् अविश्वासाचरणम् अज्ञानेन
मया कृतमिति हेतोरहं तेनानुकम्पितोऽभवम् । अपरं ख्रीष्टे यौगौ १४
विश्वासप्रेमभ्यां सहितोऽस्मात्प्रभोरनुग्रहो ऽतीव प्रचुरोऽभवत् । पापिनः १५
परिचातुं ख्रीष्टो यीशु जगति समवतीर्णोऽभवत्, एषा कथा
विश्वसनीया सर्व्वे रक्षणीया च । तेषां पापिनां मध्येऽहं प्रथम १६
आसं किन्तु ये मानवा अनन्तजीवनप्राप्त्यर्थं तस्मिन् विश्वसिष्यन्ति
तेषां दृष्टान्ते मयि प्रथमे यीशुना ख्रीष्टेन स्वकीया कृतान्ता
चिरसहिष्णुता यत् प्रकाशते तदर्थमेवाहम् अनुकम्पां प्राप्तवान् । १७
अनादिरचयोऽदृश्यो राजा योऽद्वितीयः सर्व्वज्ञ ईश्वरस्तस्य गौरवं
महिमा चानन्तकालं यावद् भूयात् । आमेन ।

हे पुत्र तीमथिय त्वयि यानि भाववाक्यानि पुरा कथितानि १८
तदनुसाराद् अहम् एनमादेशं त्वयि ससर्पयामि, तस्याभिप्रायोऽयं
यत्त्वं तै वांक्शैवन्तमयुद्धं करोषि विश्वासं सत्संवेदञ्च धारयसि
च । अन्योः परित्यागात् केषाञ्चिद् विश्वासतरो भग्नाभवत् । १९
ऊमिनायसिकन्दरौ तेषां यौ द्वौ जनौ, तौ यद् धर्मनिन्दां पुन २०
न कर्तुं शिञ्चेते तदर्थं मया शैतानस्य करे समर्पितौ ।

प्रार्थनामधि शिक्षा ।

मम प्रथम. आदेशोऽयं, प्रार्थनाविनयनिवेदनधन्यवादाः कर्त्त- २१
व्याः, सर्व्वेषां मानवानां कृते विशेषतो वयं यत् शान्तत्वेन निर्व्वि- २

रोधत्वेन चेश्वरभक्तिं विनीतत्वज्ञाचरन्तः काचं यापयामसादर्थं
 १ नृपतीनाम् उच्चपदस्थानाच्च कृते ते कर्मव्याः । यतोऽस्माकं तारक-
 २ चेश्वरस्य साक्षात् तदेवोत्तमं शास्त्रञ्च भवति, स सर्वेषां मानवानां
 ३ परिचायं सत्यज्ञानप्राप्तिश्चेच्छति । यत एकोऽद्वितीय ईश्वरो विद्यते
 किञ्चेश्वरे मानवेषु चैकोऽद्वितीयो मध्यस्थः स नरावतारः स्त्रीष्टो
 ४ यौशुर्विद्यते यः सर्वेषां मुक्ते मूल्यम् आत्मदानं कृतवान् । एतेन
 ५ येन प्रमाणेनोपयुक्ते समये प्रकाशितयं, तद्घोषयिता दूतो विश्वासे
 सत्यधर्मे च भिक्षजातीयानाम् उपदेशकस्याहं न्वयुष्ये, एतदहं
 स्त्रीष्टस्य नात्मा यथातथ्यं वदामि नानृतं कथयामि ।

८ अतो ममाभिमतमिदं पुरुषैः क्रोधसन्देहौ विना पवित्रकरण
 ९ उत्तोष्य सर्वस्मिन् स्थाने प्रार्थना क्रियतां । तदत् नार्थ्याऽपि-
 सङ्ख्याः संयतमनसश्च सत्यो योग्यमाश्वादानं परिदृष्टुं किञ्च
 केशसङ्कारैः कणकमुक्ताभिर्महार्घपरिष्कदैश्चात्मभूषणं न कुर्वन्त्यः
 १० स्त्रीकृतेश्वरभक्तौनां योषितां योग्यैः सत्कर्माभिः स्वभूषणं कुर्वतां ।
 ११ नारी सङ्पूर्णविनीतत्वेन निर्विरोधं शिष्यतां । नार्थ्याः शिष्यादानं
 १२ पुरुषायाश्चादानं वाहं नानुजानामि तथा निर्विरोधत्वम् आचरि-
 १३ तव्यं । यतः प्रथमम् आदमस्ततः परं इवायाः सृष्टिर्बभूव ।
 १४ किञ्चादम् भ्रान्तियुक्तो नाभवत् योषिदेव भ्रान्तियुक्ता भूत्वात्या-
 १५ चारिणी बभूव । तथापि नारीगणो यदि विश्वासे प्रेषि पवित्रतायां
 संयतमनसि च तिष्ठति तर्ह्यपत्यप्रसववर्त्मना परिचायं प्रप्स्यति ।

अथचपरिचारकयोर्विशयः ।

३१ यदि कश्चिद् अथ्यचपदम् आकाङ्क्षते तर्हि स उत्तमं कर्म
 १ क्षिप्यत इति सत्यं । अतोऽथ्यचेणानिन्दितैकैकां योषितो भर्ता
 परिमितभोगेन संयतमनसा सभ्येनातिथिसेवकेन शिष्ये निपुणेन

न मद्यपेन न प्रक्षारणेन किन्तु मृदुभावेन निर्विवादेन निर्वोभेन १
 स्वपरिवाराणाम् उत्तमशास्त्रेण पूर्णविनीतत्वाद् वय्यानां सन्तानानां २
 निवृत्त्या च भवितव्यं । यत आत्मपरिवारान् शासितुं यो न शक्नोति ३
 तेनेश्वरस्य मण्डलास्तत्त्वावधारणं कथं कारिष्यते ? अपरं च गर्हितो ४
 भूत्वा यत् शैतान इव दृष्टव्योग्यो न भवेत् तदर्थं तेन नवशिक्षेण ५
 न भवितव्यं । यच्च निन्दायां शैतानस्य जाले च न पतेत् तदर्थं ६
 तेन वहिःस्वलोकाणामपि मध्ये सुख्यातियुक्तेन भवितव्यं ।

तद्वत् परिचारकैरपि विनीतैर्द्विविधवाक्यरहितैर्बहुमद्यपाने- ७
 ऽनासक्तैर्निर्वोभैश्च भवितव्यं, निर्व्यस्रसंवेदेन च विश्वासस्य निगूढ- ८
 वाक्यं धारितव्यञ्च । अपे तेषां परीक्षा क्रियतां ततः परम् अग्नि- ९
 न्दिता भूत्वा ते परिचर्यां कुर्वन्तु । अपरं योषिद्विरपि विनी- १०
 ताभिरनपवादिकाभिः सतर्काभिः सर्व्वेच विश्वास्याभिश्च भवितव्यं ।
 परिचारका एकैकयोषितो भर्त्तारो भवेयुः, निजसन्तानानां परिज- ११
 नानाञ्च सुशासनं कुर्य्युञ्च । यतः सा परिचर्या धैर्भद्ररूपेण साध्यते ते १२
 अष्टपदं प्राप्नुवन्ति स्त्रीष्टे यौशौ विश्वासेन महोत्सुका भवन्ति च ।

स्त्रीष्टीयमन्त्राली जीवन्तेश्वरस्य पृष्ठम् ।

त्वां प्रत्येतत्पचलेखनसमये श्रीं त्वत्समीपगमनस्य प्रत्याशा १३
 मम विद्यते । यदि वा विसृज्ये तर्हीश्वरस्य गृहेऽर्पितः सत्यधर्म्मस्य १४
 स्तम्भमिनिमूखस्वरूपायाम् अमरेश्वरस्य मण्डलां तथा कौटुम्ब-
 चाचारः कर्त्तव्यस्तत् ज्ञातुं शक्यते । अपरं यस्य महत्त्वं सर्व्वस्वीकृतम् १५
 ईश्वरभक्तेस्तत् निगूढवाक्यमिदम् ईश्वरो मानवदेहे प्रकाशित आत्मना
 धार्म्मिकीकृतो दूतैः सन्दृष्टः सर्व्वजातीयाभां निकटे योषितो जगतो
 विश्वासपात्रीभूतस्तेजःप्राप्तये स्वर्गं नीतयेति ।

अव्यसोपप्लव्यवहारः ।

- ४१ पवित्र आत्मा स्पष्टम् इदं वाक्यं वदति चरमकाले कतिपय-
 १ लोका वस्त्रिणाङ्कितत्वात् कठोरमनसां कापस्याद् अनृतवादिनां
 २ विवाहनिषेधकानां भक्ष्यविशेषनिषेधकानाञ्च भृतस्वरूपाणां शिष्याणां
 भ्रमकात्मनां वाक्येषु च मनांसि निवेश्य धर्माद् भ्रंशिव्यन्ते ।
 ३ तानि तु भक्ष्याणि विश्वासिनां स्वीकृतसत्यधर्माणाञ्च धन्यवाद-
 सहिताय भोगायेश्वरेण ससृजिरे । यत ईश्वरेण यद्यत् सृष्टं तत्
 सर्वम् उत्तमं यदि च धन्यवादेन भुज्यते तर्हि तस्य किमपि
 ४ नाप्याद्यं भवति, यत ईश्वरस्य वाक्येन प्रार्थनया च तत् पवित्री-
 ५ भवति । एतानि वाक्यानि यदि त्वं भ्रातृन् ज्ञापयेत्तर्हि योऽशु-
 स्वीष्टस्योत्तमः परिचारको भविष्यति यो विश्वासो हितोपदेशश्च
 तया गृहीतस्तदीयवाक्यैराप्यायिष्यसे च ।
 ६ चान्युपस्थानानि दुर्भावानि दृढयोषितामेव योग्यानि च
 ७ तानि तया विदुष्यन्ताम् ईश्वरभक्तये यत्नः क्रियताञ्च । यतः
 शारीरिको यत्नः स्वल्पफलदो भवति किन्त्वैश्वरभक्तिरैहिकपार-
 ८ चिकजीवनयोः प्रतिज्ञायुक्ता सती सर्वत्र फलदा भवति । वाक्यै-
 नेतद् विश्वसनीयं सर्वैर्गृहणीयञ्च वयञ्च तदर्थमेव आम्नामो
 १० निन्दां भुञ्जहे च । यतो हेतोः सर्वमानवानां विशेषतो विश्वासिनां
 ११ ज्ञाता योऽमर ईश्वरस्तस्मिन् वयं विश्वसामः । त्वम् एतानि वाक्यानि
 १२ प्रचारय समुपदिश च । अल्पवयस्कत्वात् केनाप्यवज्ञेयो न भव
 किन्त्वाक्षापोनाचरणेन प्रेक्षा सदात्मत्वेन विश्वासेन शुचिलेन च विश्वा-
 १३ सिनाम् आदर्शो भव । यावत्तस्मिन् आगमिष्यामि तावत् त्वं पाठे
 १४ चेतव्येन उपदेशे च मनो निधत्स्व । प्राचीनगणहस्तापेक्षसहितेन
 भाववाच्या यद्दीनं तुभ्यं विश्वाङ्कितं तवान्ताःस्तु तस्मिन् दाने शिषिस्तमना

मा भव । एतेषु मनो निवेश्य, एतेषु वर्णस्य, इत्यस्य सर्वविषये तव १५
 वृषसङ्घिः प्रकाशता । सस्मिन् उपदेशे च सावधानो भूत्वावतिष्ठस्य १६
 तत् कृत्वा त्वथात्मपरिचापं ओदृष्याच्च परिचापं साधयिष्यते ।

तं प्राचीनं न भर्त्स्य किन्तु तं पितरमिव यूयस्य आहूय ५ १
 वृद्धाः स्त्रियस्य माहूय युवतीस्य पूर्णशुचिनेन भगिनोरिव १
 विनयस्य ।

मन्त्रलोच्यविषयाविषयिणी शिक्षा ।

अपरं सत्यविधवाः सम्पन्नस्य । कस्याश्चिद् विधवाया यदि १
 पुत्राः पौत्रा वा विद्यन्ते तर्हि ते प्रथमतः स्त्रीयपरिजनान् सेवितुं ४
 पित्रोः प्रत्युपकर्तुं च शिक्षितां यतस्तद्देवेश्वरस्य साक्षाद् उद्गमं
 पाप्मस्य कर्त्तुं । अपरं या नारी सत्यविधवा नायस्त्रीणां चास्ति ५
 सा ईश्वरस्याश्रये तिष्ठन्ती दिवामिश्रं निवेदनप्रार्थनाभ्यां काष्ठं
 आपयति । किन्तु या विधवा सुखभोगासक्ता वा जीवत्यपि मृता १
 भवति । अतएव ता यद् अग्निन्दिता भवेयुस्तदर्थम् एतानि त्वया ७
 निदिश्यन्तां । यदि कश्चित् सजातीयान् लोकान् विशेषतः स्त्रीय- ८
 परिजनान् न पाप्मयति तर्हि स विद्यायाद् भ्रष्टोऽविद्याविनो-
 ऽप्यधमस्य भवति । विधवावर्गे यस्या गणना भवति तथा षष्टि- ९
 वत्सरेभ्यो न्यूनवयस्कृता न भवितव्यं ; अपरं पूर्वम् एकस्त्राभिका
 भूत्वा वा यत् शिशुपुत्रोपवर्णेनातिषिष्टेवनेन पवित्रलोकानां चरण- १०
 प्रक्षालनेन क्लिष्टानाम् उपकारेण सर्वविधसत्कर्माचरणेन च सत्कर्मा-
 करणात् सुख्यातिप्राप्ता भवेत् तदप्यावश्यकं । किन्तु युवती ११
 विधवा न गृह्यात् यतः स्त्रीष्टस्य वैपरीत्येन तासां दर्पे जाते
 ता विवाहम् इच्छन्ति । तस्याच्च पूर्वार्धे परित्यज्य दण्डनीचा १२
 भवन्ति । अनन्तरं ता गृह्याद् गृहं पर्यटन्य आश्रयं शिक्षन्ते १३

- केवलमाख्यं नहि किन्त्वनर्घकाद्यापं पराधिकारचर्चाद्यापि शिच-
 १० माणा अनुचितानि वाक्यानि भाषन्ते । अतो मनेच्छेयं युवत्यो
 विधवा विवाहं कुर्वताम् अपत्यवत्यो भवन्तु गृहकर्त्तुं कुर्वतास्तेत्यं
 ११ विपश्चाद्य किमपि निन्दाहारं न ददतु । यत इतः पूर्वम् अपि
 १२ काश्चित् श्रैतानस्य पश्चाद्गामिन्यो जाताः । अपरं विश्वाशिन्वा
 विश्वाशिनी वा कस्यापि परिवाराणां मध्ये यदि विधवा विश्वन्ते
 तर्हि स ताः प्रतिपाद्यतु तस्मात् मण्डल्यां भारेऽनारोपिते
 सत्यविधवानां प्रतिपादनं कर्त्तुं तथा शक्यते ।

नानाविधोपदेशः ।

- १० ये प्राहुः मण्डलीं सम्यग् अधितिष्ठन्ति विशेषत ईश्वरवाक्ये-
 नोपदेशेन च ये यत्नं विदधते ते दिगुणस्त्रादरस्य योग्या
 १२ मान्यन्ताः । यस्मात् शास्त्रे लिखितमिदमास्ते, त्वं शश्वमर्हकृष्णस्यास्यं
 मा बधानेति, अपरमपि कार्य्यच्छद् वेतनस्य योग्यो भवतीति ।
 १३ द्वौ चीन् वा साक्षिणो विना कस्यचित् प्राचीनस्य विद्वद्भ्यम्
 १४ अभियोगस्त्वया न गृह्यतां । अपरं ये पापमाचरन्ति तान् सर्वेषां
 १५ समक्षं भर्त्सयस्व तेनापरेषामपि भौति र्जगिष्यते । अहम् ईश्वरस्य
 प्रभो र्थीशुस्त्रीष्टस्य मनोनीतदिष्यदूतानाञ्च गोचरे त्वाम् इदम्
 आह्वापयामि त्वं कस्याप्यनुरोधेन किमपि न कुर्वन् विनापच-
 पातम् एतान् विधीन् पश्यथ ।
 १६ कस्यापि मूर्द्धं हस्तापर्यं त्वरया माकार्त्वी; । परपापानाञ्चाग्नी
 १७ मा भव । स्वं शुचिं रक्ष । अपरं तवोदरपीडायाः पुनः पुन
 दुर्व्यस्यतायास्य निमित्तं, केवलं तोयं न पिवन् किञ्चिन् द्राक्षारसं
 १८ पिव । केषाश्चित् मानवानां पापानि विचारात् पूर्वं केषाश्चित्

पश्चात् प्रकाशन्ते । तथैव सत्कर्माण्यपि प्रकाशन्ते तदन्यथा सति २५
प्रच्छन्नानि प्लुतां न शक्नुवन्ति ।

यावन्तो लोका युगधारिणो दासाः सन्ति ते स्वस्वस्वामिनं ई १
पूर्णसमादरयोग्यं मन्यन्तां नो चेद् ईश्वरस्य नास्ति उपदेशस्य च
निन्दा सम्भविष्यति । येषाञ्च स्वामिनो विश्वासिनः भवन्ति तैस्ते १
भ्रातृत्वात् नावज्ञेयाः किन्तु ते कर्मफलभोगिनो विश्वासिनः
प्रियाश्च भवन्तीति हेतोः सेवनीया एव, त्वम् एतानि शिष्य
समुपदिश च । यः कश्चिद् इतरशिष्यां करोति, अस्माकं प्रभो २
यीशुख्रीष्टस्य हितवाक्यानीश्वरभक्ते र्द्योग्यां शिष्याञ्च न स्वीकरोति स
दर्पघातः सर्वथा ज्ञानहीनस्य विवादौ वांग्युद्धेस्य रोगयुक्तस्य भवति । ४
तादृशाद् भावाद् ईश्याविरोधापवाददृष्टासूया भ्रष्टमनसां सत्य- ५
ज्ञानहीनानाम् ईश्वरभक्तिं लाभोपायम् इव मन्यमानानां लोकानां
विवादाश्च जायन्ते तादृशेभ्यो लोकेभ्यस्त्वं पृथक् तिष्ठ । संयतेच्छया ६
युक्ता र्थेश्वरभक्तिः सा महालाभोपायो भवतीति सत्यं । एतज्जगत् ७
प्रवेशनकालेऽस्माभिः किमपि नानाथि तत्त्यजनकालेऽपि किमपि
नेतुं न शक्यत इति निश्चितं । अतएव स्वाद्यान्याष्ठादनानि च ८
प्राप्यास्माभिः सन्तुष्टैर्भवितव्यं । ये तु धनिनो भवितुं चेष्टन्ते ते ९
परीक्षायाम् उन्माथे पतन्ति ये चाभिज्ञाया मानवास् विनाशे
नरके च मज्जयन्ति तादृशेभ्यश्चानाहिताभिज्ञावेभ्यपि पतन्ति ।
यतोऽर्थसृष्ट्या सर्वेषां दुरितानां मूलं भवति तामवलम्ब्य केचिद् १०
विश्वासाद् अभ्रंशन्त नानाक्षेत्रैश्च स्वान् अविधन् ।

हे ईश्वरस्य लोक त्वम् एतेभ्यः पलाय्य धर्म ईश्वरभक्ति ११
विश्वासः प्रेम सहिष्णुता चान्तिस्तेतान्याचर । विश्वासरूपम् कृतम- १२
युद्धं कुर्वन्ननन्तजीवनम् आसन्नस्य यतस्तदर्थं त्वम् आह्वतोऽभवः,

- १२ वज्रसाक्षिणां समचक्षोत्तमां प्रतिज्ञां स्वीकृतवान् । अपरं सर्वेषां
जीवयितुरीश्वरस्य साक्षाद् यस्य स्वीष्टो यीशुः पत्नीयपीक्षातस्य
समक्षम् उत्तमां प्रतिज्ञां स्वीकृतवान् तस्य साक्षाद् अहं त्वाम्
१३ इदम् आज्ञापयामि । ईश्वरेण स्वसमये प्रकाशितव्यम् अस्माकं
प्रभो यीशुस्वीष्टस्यागमनं यावत् त्वया निष्कलङ्कत्वेन निर्दोषत्वेन
१५ च विधी रक्ष्यतां । स ईश्वरः सच्चिदानन्दः, अद्वितीयसत्ता, राज्ञां
१६ राजा, प्रभुनां प्रभुः, अमरताया अद्वितीय आकरः, अगम्यतेजो-
निवासी, मर्त्यानां केनापि न दृष्टः केनापि न दृश्यः । तस्य
गौरवपराक्रमौ सदातनौ भूयास्तां । आमेन् ।
- १७ इहलोके ये धनिनस्ते चित्तसमुन्नतिं पपले धने विश्वासञ्च
न कुर्वतां किन्तु भोगार्थम् अस्मभ्यं प्रचुरत्वेन सर्वदाता योऽमर
१८ ईश्वरस्तस्मिन् विश्वसन्तु सदाचारं कुर्वन्तु सत्कर्माधनेन धनिनो
१९ सुकृष्णा दातारस्य भवन्तु, यथा च सत्यं जीवनं पाप्मयुक्त्या
पारत्रिकाम् उत्तमसम्पदं सञ्चिन्वन्तेति त्वयादिश्रुतां ।
- २० हे तीमथिय, त्वम् उपनिधिं गोपय काव्यनिकविद्याया
२१ अपवित्रं प्रज्ञापं विरोधोक्तिञ्च त्यज च, यतः कतिपया लोकास्त्रां
विद्यामवलम्ब्य विश्वासाद् भ्रष्टा अभवन् । प्रसादस्तव सहायो
भूयात् । आमेन् ।

तौमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं ।

मङ्गलावरणम् । धर्मं स्थिरं स्थातुं आदेशः ।

स्त्रीष्टेन यीशुना या जीवनस्य प्रतिज्ञा तामधीश्वरस्येच्छया १
यीशोः स्त्रीष्टस्यैकः प्रेरितः पौलोऽहं स्वकीयं प्रियं धर्मपुत्रं तौम-
थियं प्रति पत्रं लिखामि । तात ईश्वरोऽस्माकं प्रभु यीशुस्त्रीष्टस्य २
लघि प्रसादं दद्यां शान्तिञ्च क्रियासां ।

अहम् आपूर्वपुरुषात् यम् ईश्वरं पवित्रमनसा सेवे तं धन्यं १
वदन् कथयामि, अहम् अहोरात्रं प्रार्थनासमये त्वां निरन्तरं
स्मरामि । यस्य विश्वासः प्रथमे स्त्रीष्टीनामिकायां तव माता- ४
मह्यम् स्त्रीष्टीनामिकायां मातरि चातिष्ठत् तवान्तरेऽपि तिष्ठ-
तीति मन्ये तव तं निष्कपटं विश्वासं मनसि कुर्वन् तवाश्रुपातं ५
स्मरन् यथानन्देन प्रफुल्लो भवेद्यं तदर्थं तव दर्शनम् आकाङ्क्षे ।

अतो हेतो मम हृत्पार्षणेन कथ्यो य ईश्वरस्य वरस्त्वयि १
विद्यते तम् उज्ज्वलचितुं त्वां स्मरयामि । यत ईश्वरोऽस्माभ्यं २
भयजनकम् आत्मानम् अदत्त्वा शक्तिप्रेमसत्कर्तानाम् आकरम्
आत्मानं दत्तवान् । अतएवास्माकं प्रभुमयि तस्य वन्दिदासं मामधि ८
य प्रमाणं दातुं न अपस्व किन्वीश्वरीयशक्त्या सुसंवादस्य कृते
दुःखस्य सहभागी भव । सोऽस्मान् परिचायपात्राणि कृतवान् ९
पवित्रेषाङ्गानाङ्कतवांस्यः ; अस्मात्कर्तृहेतुमेति नहि स्त्रीष्टनिरूपणस्य

प्रवादस्य च कृते तत् कृतवान् । स प्रवादः सृष्टेः पूर्वकाखे

खीष्टेन योऽनुनास्यभ्रमम् अदायि, किन्त्वधुनास्माकं परिचातुं योऽनुनास्यः

१० खीष्टस्यागमनेन प्राकाशत । खीष्टो मृत्युं पराजितवान् सुसंवादेन

११ च जीवनम् अमरताञ्च प्रकाशितवान् । तस्य घोषयिता दूतस्य-

१२ परजातीयानां शिष्यकक्षां नियुक्तोऽस्मि । तस्मात् कारणात् ममाद्यं
क्षेत्रो भवति तेन मम सज्जा न जायते यतोऽहं यस्मिन् विश्व-
सितवान् तमवगतोऽस्मि महादिनं यावत् ममोपनिधिं गौपयस्य
शक्तिस्तस्य विश्रुत इति निश्चितं जानामि ।

१३ हितदायकानां वाक्यानाम् आदर्शरूपेण मत्तः श्रुताः खीष्टे

१४ योऽनुनास्यः विश्वासप्रेक्षोः कथा धारय । अपरम् अस्मदन्तर्वाशिना
पवित्रेणात्मना तासुत्तमाम् उपनिधिं गोपय ।

१५ आश्रित्यादेशीयाः सर्व्वे मां त्यक्तवन्त इति त्वं जानासि तेषां

१६ मध्ये फुगितो हर्षगिनिश्च विद्येते । प्रभुरनीषिफरस्य परिवारान्
प्रति कृपां विदधातु यतः स पुनः पुन मां आप्यायितवान्

१७ मम शृङ्खलेन न चपिला रोमानगरे उपस्थितिसमये यत्नेन

१८ मां मृगयित्वा ममोद्देशं प्राप्तवान् । अतो विचारदिने स यथा
प्रभोः कृपाभाजनं भवेत् तादृशं वरं प्रभुस्तस्मै देयात् । इक्षिप्त-
नगरेऽपि स कति प्रकारैर् मां उपकृतवान् तत् त्वं सम्यग् वेत्सि ।

योऽनुनास्यः योऽनुनास्यः योऽनुनास्यः

२१ हे मम पुत्र, खीष्टयोऽनुनास्यो योऽनुनास्यस्य बलेन त्वं बलवान्

२२ भव । अपरं बलभिः साक्षिभिः प्रमाणीकृतां यां शिष्यां श्रुतवानसि

२३ तां विश्वाख्येषु परस्मै शिष्यादाने निपुणेषु च लोकेषु समर्पय । त्वं

२४ योऽनुनास्योऽनुनास्यो योऽनुनास्यः क्षेत्रं सृष्टम् । यो युद्धं करोति स
संसारिके व्यापारे मग्नो न भवति किन्तु खनिषोऽनुनास्ये रोषितुं

चेष्टते । अपरं यो मत्तै र्युध्यति स यदि निघमानुसारेण न ५
 युध्यति तर्हि किरीटं न लभ्यते । अपरं यः कृषीवत्तः कर्म १
 करोति तेन प्रथमेन फलभागिना भवितव्यं । मया यदुच्यते ०
 तत् त्वया बुध्यतां यतः प्रभुस्तुभ्यं सर्व्वेषु बुद्धिं दास्यति । मम ८
 सुसंवादस्य वचनानुसाराद् दायूदवंशीयं मृतगणमध्याद् उत्था-
 पितश्च यीशुं ख्रीष्टं स्मर । तत्सुसंवादकारणाद् अहं दुष्कर्म्मैव ८
 बन्धनदशापर्य्यन्तं क्लेशं भुञ्जे किन्त्वौश्वरस्य वाक्यम् अवह्नुं तिष्ठति ।
 ख्रीष्टेन यीशुना यद् अनन्तगौरवसहितं परिचाणं जायते तदभि- १०
 रुचिर्नैर्लोकैरपि यत् लभ्येत तदर्थमहं तेषां निमित्तं सर्वाण्ये-
 तानि श्रेहे । अपरम् एषा भारती सत्या यदि वयं तेन साङ्गं ११
 क्षियामहे तर्हि तेन साङ्गं जीविष्यामः, यदि च क्लेशं सहामहे
 तर्हि तेन साङ्गं राजत्वमपि करिष्यामहे । यदि वयं तम् अनङ्गी- १२
 कुर्यात्तर्हि सोऽस्मान्पणङ्गीकरिष्यति । यदि वयं न विश्वसामस्तर्हि १३
 'स विश्वास्त्यस्तिष्ठति यतः स्वम् अपङ्गोतुं न शक्नोति ।

लभेतानि स्मारयन् ते यथा निष्फलं श्रोतॄणां भ्रंशजनकं १४
 वाग्युद्धं न कुर्युस्तथा प्रभोः समक्षं दृढं विनीयादिश । अपरं १५
 त्वम् ईश्वरस्य साक्षात् स्वं परीक्षितम् अग्निन्दनीयकर्म्मकारिणश्च
 सत्यमतस्य वाक्यानां सदिभजने निपुणश्च दर्शयितुं यतस्व । किन्त्व- १६
 पवित्रा अनर्थककथा दूरीकृत्य यतस्तदालम्बिन उत्तरोत्तरम्
 अधर्म्मं वर्द्धिष्यन्ते, तेषाञ्च वाक्यं गलितचतवत् लघवर्द्धको १७
 भविष्यति तेषां मध्ये ऊमिनायः फिस्तीतसेतिनामानौ द्वौ जनौ
 सत्यमताद् भ्रष्टौ जातौ, मृतानां पुनरुत्थिति र्यन्तीतेति वदन्तौ १८
 केषाञ्चिद् विश्वासम् उत्पाटयतस्व । तथापौश्वरस्य भिक्षिमूखम् १९
 अचक्षं तिष्ठति तस्मिंश्चेयं क्षिपि मुद्राङ्किता विद्यते । 'यथा,

जानाति परमेश्वरं स्वकीयान् सर्वमानवान् ।

अपगच्छेद् अधर्माश्च यः कश्चित् स्त्रीष्टनामकम् ॥

- १० किन्तु बृहज्जिज्ञेतेने केवलं सुवर्णमयानि रौप्यमयानि च भाज-
नानि विद्यन्त इति नहि काष्ठमयानि मृण्मयान्यपि विद्यन्ते तेषाञ्च
११ कियन्ति सम्मानाय कियन्त्यपमानाय च भवन्ति । अतो यदि
कश्चिद् एतादृशेभ्यः स्वं परिष्करोति तर्हि स पावितं प्रभोः
कार्ययोग्यं सर्वसत्कार्याद्योपयुक्तं सम्मानार्थकञ्च भाजनं भवि-
१२ श्यति । यौवनावस्थाया अभिलाषास्त्वया परित्यज्यन्तां धर्मा
विश्वासः प्रेम ये च शुचिमनोभिः प्रभुम् उद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन्ते
१३ तैः सार्द्धम् ऐक्यभावस्यैतेषु त्वया यत्नो विधीयतां । अपरं त्वम्
अनर्थकान् आज्ञानांश्च प्रश्नान् वाग्युद्धोत्पादकान् ज्ञात्वा दूरी-
१४ कुरु । यतः प्रभो दक्षिण युद्धम् अकर्त्तव्यं किन्तु सर्वान् प्रति
ज्ञानेन शिष्टादानेष्कुकेन सहिष्णुना च भवितव्यं, विपचाञ्च तेन
१५ नम्रत्वेन चेतितव्याः । तथा कृते यदीश्वरः सत्यमतस्य ज्ञानार्थं तेभ्यो
१६ मनःपरिवर्त्तनरूपं वरं दद्यात्, तर्हि ते येन प्रैतानेन निजाभि-
लाषसाधनाय धृतास्तस्य ज्ञात्वा चेतनां प्रायोद्धारं लब्धुं शक्यन्ति ।

चरमकालस्य विषयसमयविषयिणी कथा ।

- ३१ चरमदिनेषु क्षेत्रजनकाः समया उपस्थास्यन्तीति जानीहि ।
१ यतस्तात्कालिका लोका आत्मप्रेमिणोऽर्थप्रेमिण आत्मलाभिनो-
ऽभिमानीनो निन्दकाः पिचोरनाज्ञाघाहिणः कृतज्ञा अपविचाः
२ प्रीतिवर्जिता असन्धेया मृषापवादिनोऽजितेन्द्रियाः प्रचण्डा भद्र-
३ देविणो विश्वासघातका दुःसाहसिनो दर्पघाता ईश्वराप्रेमिणः
४ किन्तु सुखप्रेमिणो भक्तवेशाः किन्त्वस्त्रीकृतभक्तिगुणा भविष्यन्ति ;

एतादृशानां लोकाणां संगमं परित्यज । यतो ज्ञे जनाः प्रच्छन्नं ९
 गेहान् प्रविशन्ति पापे भारयन्ता नानाविधाभिलाषैश्चाक्षिता
 याः कामिन्यो नित्यं शिखन्ते किन्तु सत्यमतस्तत्त्वज्ञानं प्राप्तुं ०
 कदाचित् न शक्नुवन्ति ता दास्येवद् वशीकुर्वन्ते च ते तादृशा
 लोकाः । यासि र्याम्विष्य यथा मोक्षं प्रति विपक्षत्वम् अकुर्वता ५
 तथैव भ्रष्टमनसो विश्वासविषयेऽप्याह्वायैते लोका अपि सत्यमतं
 प्रति विपक्षतां कुर्वन्ति । किन्तु ते वञ्चदूरम् अघसरा न भविष्यन्ति ८
 यतस्तयो मूढता यदत् तदद् एतेषामपि मूढता सर्वदृश्या भविष्यति ।

धर्मपुस्तकस्य प्रशंसा ।

ममोपदेशः शिष्टताभिप्रायो विश्वासो धैर्यं प्रेम सहिष्णुतो- १०
 पद्रवः क्लेशा आन्तिथस्त्रियायाम् इकनिधे लूलायास्तु मां प्रति ११
 यद्यद् अघटत यांसोपद्रवान् अहम् असहे सर्वमेतत् त्वम् अव-
 गतेऽसि किन्तु तत्सर्वतः प्रभु माम् उद्धृतवान् । परन्तु यावन्तो १२
 लोकाः स्त्रीष्टेन यौशनेश्वरभक्तिम् आचरितुम् इच्छन्ति तेषां
 सर्वेषाम् उपद्रवो भविष्यति । अपरं पापिष्ठाः खल्लास्तु लोका १३
 भ्रातृन्तो भ्रमयन्तस्तोत्तरोत्तरं दुष्टत्वेन वर्द्धिष्यन्ते । किन्तु त्वं १४
 यद् यद् अग्रिचयाः, यच्च त्वयि समर्पितम् अभूत तस्मिन्
 अवतिष्ठ, यतः कस्मात् शिष्टां प्राप्तोऽसि तद् वेत्सि ; यानि च १५
 धर्मशास्त्राणि स्त्रीष्टे यौशौ विश्वासेन परिचाणप्राप्तये त्वां ज्ञानिनं
 कर्तुं शक्नुवन्ति तानि त्वं शैशवकाळाद् अवगतोऽसि । तत् सर्वं १६
 शास्त्रम् ईश्वरस्यात्मना दत्तं शिष्टाये दोषबोधाय शोधनाय
 धर्मविनयाय च फलयुक्तं भवति तेन चेश्वरस्य लोको निपुणः १७
 सर्वस्यैव सत्कर्माणे सुसज्जस्तु भवति ।

दृढवन्निघोलस्य शेषकथनम् ।

- ४१ ईश्वरस्य गोचरे यस्य यौशुः स्त्रीष्टः स्त्रीधागमनकाले स्वरान-
लेन जीवतां मृतानाञ्च लोकानां विचारं करिष्यति तस्य गोचरे-
- १ ऽहं त्वाम् इदं दृढम् आश्चापयामि । त्वं वाक्यं चोषथ कालेऽकाले
चोत्सुको भव पूर्णया सहिष्णुतया शिष्यया च लोकान् प्रबोधय
२ भर्तृय विनयस्य च । यत एतादृशः समय आधाति यस्मिन्
लोकः यथार्थम् उपदेशम् असङ्गमाणाः कर्षकण्डूयनविशिष्टा भूत्वा
३ निजामिलाषात् शिष्यकान् संप्रहीयन्ति सत्यमताञ्च ओषाणि
४ निवर्त्य विषयगामिनो भूलोपाख्यानेषु प्रवर्तिष्यन्ते; किन्तु त्वं
सर्वविषये प्रबुद्धो भव दुःखभोगं स्त्रीकुर सुसंवादप्रचारकस्य कर्म
साधय निजपरिचर्यां पूर्णत्वेन कुरु च ।
- ५ मम प्राणानाम् उत्सर्गो भवति मम प्रस्थानकालोपातिष्ठत् ।
६ अहम् उत्तमयुद्धं कृतवान् गन्तव्यमार्गस्थानं यावद् धावितवान्
७ विश्वासञ्च रक्षितवान् । श्रेष्ठं धार्मिकलसुकुटं मदर्थं रक्षितं विद्यते
तच्च तस्मिन् महादिने यथार्थविचारकेण प्रभुना मङ्गं दायिष्यते
केवलं मङ्गम् इति नहि किन्तु यावन्तो लोकास्तथागमनम्
आकाङ्क्षन्ते तेभ्यः सर्वेभ्योऽपि दायिष्यते ।
- ८ त्वं त्वरया मत्समीपम् आगन्तुं यतस्व, यतो दीमा ऐहिक-
९ संसारम् ईहमानो मां परित्यज्य धिसलनीकीं गतवान् तथा
क्रीष्क गङ्गातिथां गतवान् तीतच्च दाक्षिणातिथां गतवान् ।
१० केवलं लूको मया सार्द्धं विद्यते । त्वं मार्कं सङ्गिनं कृत्वागच्छ
११ यतः स परिचर्यया ममोपकारी भविष्यति, तुल्यिकश्चाहम्
१२ इक्षिपनगरं प्रेषितवान् । यद् आच्छादनवस्त्रं चोद्यानगरे कार्यस्य

सन्निधौ मया निक्षिप्तं त्वमागमनसमये तत् पुस्तकानि च विशे-
 षतस्पर्शपन्थान् आनय । कांक्षकारः सिकन्दरो मम बद्धनिष्ठं १४
 कृतवान् प्रमुखास्य कर्षणां समुचितफलं ददातु । त्वमपि तस्मात् १५
 सावधानस्तिष्ठ यतः सोऽस्माकं वाक्यानाम् अतीव विपक्षो जातः ।
 नमः प्रथमप्रत्युत्तरसमये कोऽपि मम सहायो नाभवत् सर्व्वे मां १६
 पर्य्यत्यजन् तान् प्रति तस्य दोषस्य गणना न भूयात् ; किन्तु १७
 प्रभु र्मम सहायोऽभवत् यथा च मया घोषणा साध्येत परजाती-
 यास्य सर्व्वे सुसंवादं शृणुयुस्तथा मद्भां शक्तिम् अददात् ततोऽहं
 सिंहास्य सुखाद् उद्धृतः । अपरं सर्व्वस्माद् दुष्कर्त्तः प्रभु मां १८
 उद्धरिष्यति निजस्वर्गीयराज्यं नेतुं मां तारयिष्यति च । तस्य
 धन्यवादः सदाकालं भूयात् । आमेन् ।

त्वं प्रिष्काम् आक्षिप्तम् अनीषिफरस्य परिजनांश्च नमस्कुरु । १९
 द्वारास्तः करिन्धनगरेऽतिष्ठत् चफिमस्य पीडितत्वात् मिच्छीतनगरे २०
 मया व्यहीयतः । त्वं हेमन्तकालात् पूर्व्वम् आगन्तुं यतस्व । २१
 उवूक्षः पूदि खीनः क्लौदिया सर्व्वे भ्रातरस्य त्वां नमस्कुरुर्व्वते ।
 प्रभुं यीशुः खीष्टस्तवात्मना सह भूयात् । युष्मास्वनुग्रहो भूयात् । २२
 आमेन् ।

तीतं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं

मङ्गलाचरणम् । मखलीशासनसम्बन्धीया कथा ।

- १ । अनन्तजीवनस्याग्रातो जाताया ईश्वरभक्ते योग्यस्य सत्यमतस्य
यत् तत्त्वज्ञानं यच्च विश्वास ईश्वरस्याभिरूचितस्योक्तौ लब्धते तदर्थं
२ यीशुख्रीष्टस्य प्रेरित ईश्वरस्य दासः पौलोऽहं साधारणविश्वासात्
३ मम प्रकृतं धर्मपुत्रं तीतं प्रति लिखामि । निष्कपट ईश्वर
आदिकालात् पूर्वं तत् जीवनं प्रतिज्ञातवान् खनिरूपितसमये
४ च घोषण्या तत् प्रकाशितवान् । मम चातुरीश्वरस्याज्ञया च तस्य
घोषणं मयि समर्पितम् अभूत् । अस्माकं तात ईश्वरः परिचाता
प्रभु यीशुख्रीष्टश्च तुभ्यम् अनुग्रहं दद्यां शान्तिश्च वितरतु ।

अध्यक्षविषयिणी कथा ।

- ५ त्वं यद् असम्पूर्णकार्याणि सम्पूरये मदीयादेशाच्च प्रतिनगरं
प्राचीनगणान् निधोजयेत्तदर्थमहं त्वां क्रीत्युपदीपे स्थापयित्वा
६ गतवान् । तस्माद् यो नरोऽनिन्दित एकस्या घोषितः स्वामी
विश्वासिनाम् अपचयस्यावाध्यत्वस्य वा दोषेणालिप्तानाञ्च सन्ता-
७ नानां जनको भवति स एव योग्यः । यतो हेतोरध्यक्षेणेश्वरस्य
गृहाध्यक्षेणानिन्दनीयेन भवितव्यं । तेन स्वेष्टाचारिणा क्रोधिना
पानाशक्तेन प्रहारकेण लोभिना वा न भवितव्यं, किन्त्वतिथिसेवकेन
८ सत्सोकानुरागिणा विनीतेन न्यायेन धार्मिकेण जितेन्द्रियेण च
९ भवितव्यं, उपदेशे च विश्वस्यं वाक्यं तेन धरितव्यं यतः स यद्

यथार्थनोपदेशेन लोकान् विनेतुं विप्लकारिणस्य निहन्तरान् कर्तुं
 प्रवृत्तयात् तद् आवश्यकं । यतस्ते बहवोऽवाध्या अनर्थकवाक्यवादिनः १०
 प्रवक्ष्यकाश्च सन्ति विशेषतश्चिन्तित्वा मध्ये केचित् तादृशा लोकाः
 सन्ति । तेषाञ्च वायोध आवश्यको यतस्ते कुत्सितसाभस्त्राग्रधानु- ११
 चितानि वाक्यानि शिष्ययन्तो निश्चितपरिवाराणां सुमतिं नाग्र-
 यन्ति । तेषां खदेशीय एको भाववादी वचनमिदमुक्तवान्, यथा, ११
 क्रीतीयमानवाः सर्वे सदा कापञ्चवादिनः ।

हिंस्रजन्तुसमानास्तेऽस्त्रवाद्योदरभारतः ॥

साध्यमेतत् तथ्यं, अतो हेतोस्त्वं तान् गाढं भर्त्सय ते च यथा ११
 विशाखे खस्त्रा भवेयु र्धिङ्गदीयोपाख्यानेषु सत्यमतभ्रष्टानां मान- १२
 वानाम् आज्ञासु च मनांसि न निवेशयेयुस्तथादिश । शुचीनां १५
 कृते सर्वार्थेव शुचीनि भवन्ति किन्तु कलङ्कितानाम् अविश्वाशि-
 नाञ्च कृते शुचि किमपि न भवति यतस्तेषां बुद्धयः संवेदाश्च
 कलङ्किताः सन्ति । ईश्वरस्य ज्ञानं ते प्रतिजानन्ति किन्तु कर्म- १६
 भिसद् अनङ्गीकुर्वन्ते यतस्ते गर्हिता अनाज्ञापाहिणः सर्वसत्कर्म-
 णाश्चायोग्याः सन्ति ।

स्वविरस्यविरासुवजनदासाः कथमुपदेह्या इति निर्णयः ।

यथार्थनोपदेशस्य वाक्यानि तया कथ्यन्तां विशेषतः प्राचीन- २१
 लोका यथा प्रबुद्धा धीरा विनीता विशाखे प्रेक्षि सन्निष्पृतायाश्च १
 खस्त्रा भवेयुस्तदत् प्राचीनयोषितोऽपि यथा धर्मयोग्यम् आचारं १
 कुर्वुः परमिन्दका वज्रमद्यपानस्य निम्नाश्च न भवेयुः किन्तु
 सुशिक्षाकारिणः संत्य ईश्वरस्य वाक्यं यत् न निन्द्येत तदर्थं युवतीः २
 सुग्रीवताम् अर्थतः पतिस्त्रिहम् अपत्यस्त्रेहं विनीतिं शुचित्वं

- ५ दृष्टिशीलं वीक्ष्यन् स्नामिनिग्नलघादिश्रेयुक्ताया तया कथ्यतां ।
 ६ तदद् दूणोऽपि विनीतचे प्रबोधय । लघु सर्वविषये खं सत्कार्येषां
 ७ दुष्टानां दर्शय शिष्याद्याद्याविकृतत्वं धीरतां यथार्थं निर्द्धारय
 ८ वाक्यं प्रकाशय तेन विपक्षो युष्माकम् अपवादस्त किमपि क्षिद्रं
 ९ न प्राप्य वयिष्यते । दायास्त यत् स्वप्रभूतां निम्नाः सर्वविषये
 तद्विजयकास्त भवेयुः प्रत्युत्तरं न कुर्युः किमपि नापहरेयुः किन्तु
 १० पूर्णां सुविश्वकतां प्रकाशयेयुरिति तान् आदिश । यत एवम-
 कारेणास्माकं चातुरीश्वरस्त शिष्या सर्वविषये ते भूषितव्या ।

सुखभाषाभिप्रायः ।

- ११ यतो हेतोस्ताणजयक ईश्वरस्यानुग्रहः सर्वान् मानवान्
 १२ प्रत्युदितवान् स चास्मान् इदं शिष्ययति यद् वयम् अधर्मा
 सांसारिकाभिजाषांस्त्रान्नीकृत्य विनीतत्वेन न्यायेनेश्वरभक्ता चेह-
 १३ लोके आद्यु र्थापयामः, परमसुखस्याग्राम् अर्थतोऽस्माकं महत्
 १४ ईश्वरस्त चाणककु र्थीशुखीष्टस्त प्रभावस्तोदयं प्रतीचामहे । यतः
 स यचास्मान् सर्वस्माद् अधर्मात् मोचयित्वा निजाधिकारस्वरूपं
 सत्कार्यसूक्तम् एकं प्रजावर्गे पावयेत् तदर्थम् अस्माकं कृते आत्म-
 १५ ज्ञानं कृतवान् । एतानि भाषस्त पूर्णसामर्थ्येन आदिश प्रबोधय
 च, कोऽपि तां नावमन्यतां ।

- ३२ ते यथा देशाधिपानां शासकानास्त निम्ना आम्नायादिष्यस्त
 १ सर्वस्मै तत्कार्येषु सुसज्ज्यास्त भवेयुः कमपि न निन्देयु र्निर्भिरो-
 धिनः शान्तास्त भवेयुः सर्वान् प्रति च पूर्णं सुदुलं प्रकाशयेयुस्तेति
 २ तान् आदिश । यतः पूर्वं वयमपि निर्ब्बोधा अनाज्ञापदिषो भ्रान्ता
 नानाभिजाषांसां सुखानास्त दायेथा दुष्टलेख्याचारिणो वृषिताः

परस्परं द्वेषिण्यभावामः । किन्त्वस्माकं चातुरीश्वरस्य या दया ४
 मर्त्यानां प्रति च या प्रीतिस्तस्याः प्रादुर्भावे जाते वयम् आत्मकृतेभ्यो
 धर्मकर्मभ्यस्तन्नाहि किन्तु तस्य कृपातः पुनर्जन्मरूपेण प्रचक्षतेन ५
 पवित्रस्यात्मनो नूतनीकरणेन च तस्मात् परिचाणं प्राप्ताः स चास्माकं ६
 चाचा श्रीशुक्लीष्टेनास्मदुपरि तम् आत्मानं प्रचुरत्वेन दृष्टवान् । इत्थं ७
 वयं तस्यानुग्रहेण धार्मिकीभूय प्रत्याग्रयानन्तजीवनस्याधिकारिणो
 जाताः । वाक्यमेतद् विश्वसनीयम् अतो हेतुरीश्वरे ये विश्वसि- ८
 तवन्तस्ते यथा सत्कर्माण्यनुतिष्ठेयुस्तथा तान् दृढम् आज्ञापयेति
 ममाभिमतं । तान्येवोत्तमानि मानवेभ्यः फलदानि च भवन्ति ।

सूतेभ्यः प्रश्नवृत्तावलिनिवादेभ्यो व्यवस्थाया वितण्डाभ्यस्य ९
 निवर्त्तस्व यतस्ता निष्फला अनर्थकाश्च भवन्ति । यो जनो १०
 बिभिसुस्तम् एकवारं दिव्वा प्रबोध्य दूरीकुरु, यतस्तादृशो जनो ११
 विषयगामी पापिष्ठ आत्मदोषकश्च भवतीति त्वया ज्ञायतां ।

यदाहम् आर्त्तिमां तुखिकं वा तव समीपं प्रेषयिष्यामि तदा १२
 त्वं नीकपलौ मम समीपम् आगन्तुं यतस्व यतस्तत्रैवाहं शीतकाशं
 यापयितुं मतिम् अकार्षं । व्यवस्थापकः सीना आपन्नस्यैतयोः १३
 कस्याप्यभावो यन्न भवेत् तदर्थं तौ यत्नेन त्वया विसृज्येतां ।
 अपरम् अस्मादौयलोका यनिष्फला न भवेयुस्तदर्थं प्रयोजनीयोप- १४
 काराय सत्कर्माण्यनुष्ठानं शिचन्तां । मम सङ्गिनः सर्व्वे त्वां १५
 नमस्कृष्वते । ये विश्वासाद् अस्मासु प्रीयन्ते तान् नमस्कुरु सर्व्वेषु
 युष्मास्वनुग्रहो भूयात् । आमेन् ।

फिलीमोनं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

मकुलाचरणम् । ओनीषिमदाचार्यं निवेशनम् ।

१ ख्रीष्टस्य यीशो बन्दिदासः पौलस्योमथिथनामा भ्राता च
 २ प्रियं सहकारिणं फिलीमोनं प्रियाम् आप्तिषां सहसेनाम् आर्त्तिष्यं
 ३ फिलीमोनस्य गृहे स्थितां मण्डलीञ्च प्रति पत्रं लिखतः । अस्माकं
 तात ईश्वरः प्रभु यीशुख्रीष्टस्य युष्मान् प्रति शान्तिम् अनुग्रहञ्च
 क्रियासां ।

४ प्रभुं यीशुं प्रति सर्वान् पवित्रलोकान् प्रति च तव प्रेम-
 ५ विश्वासयो र्वृत्तान्तं निश्चयाहं प्रार्थनासमये तव नामोच्चारयन्
 ६ निरन्तरं ममेश्वरं धन्यं वदामि । अस्मासु यद्यत् सौजन्यं विद्यते
 तत् सर्वं ख्रीष्टं यीशुं प्रति भवतीति ज्ञानाय तव विश्वासमूलिका
 ७ दानशीलता यत् सफला भवेत् तदहम् इच्छामि । हे भ्रातः,
 त्वया पवित्रलोकानां प्राणा आप्यायिता अभवन् एतस्मात् तव
 प्रेक्षास्माकं महान् आनन्दः सान्त्वना च जातः ।

८ त्वया यत् कर्त्तव्यं तत् त्वाम् आज्ञापयितुं यद्यप्यहं ख्रीष्टेना-
 ९ तौवोत्सुको भवेयं तथापि बद्ध इदानीं यीशुख्रीष्टस्य बन्दि-
 १० दासश्चैवभूतो यः पौलः सोऽहं तां विनेतुं वरं मन्ये । अतः
 इष्टुञ्चसबद्धोऽहं यमजनयं तं मदीयतनयम् ओनीषिमम् अधि
 ११ तां विनये । स पूर्वं तवानुपकारक आसीत् किन्विदानीं तव
 १२ मम उपकारी भवति । तमेवाहं तव समीपं प्रेषयामि, अतो

मदीयप्राणस्वरूपः स त्वयानुगृह्यतां । सूत्रवादस्य कृते प्रदुष्कृत- ११
 बद्धोऽहं परिचारकमिव तं स्वसन्निधौ वर्त्तयितुम् ऐच्छं । किन्तु १२
 तव सौजन्यं यद् वखेन न भूत्वा स्नेह्यायाः फलं भवेत् तदर्थं
 तव सन्धतिं विना किमपि कर्त्तव्यं नामन्ये । को जानाति क्षण- १३
 काक्षार्थं, तत्तत्सत्य विच्छेदोऽभवद् एतस्यायम् अभिप्रायो यत्
 त्वम् अगन्तकाक्षार्थं तं क्षण्यसे पुन दास्यमिव क्षण्यसे तन्नहि १४
 किन्तु दासात् श्रेष्ठं मम प्रियं तव च शारीरिकसम्बन्धात् प्रभु-
 सम्बन्धाच्च ततोऽधिकं प्रियं भ्रातरमिव । अतो हेतो र्वदि मां १५
 सहभागिनं जानासि तर्हि मामिव तमनुगृह्याण । तेन यदि १६
 तव किमप्यपराद्धं तुभ्यं किमपि धार्यते वा तर्हि तत् ममेति
 विदित्वा गणय । अहं तत् परिशोत्स्यामि, एतत् यौलोऽहं १७
 स्वहस्तेन लिखामि, यतस्त्वं स्वप्राणान् अपि मम धारयसि तद्
 वक्तुं नेच्छामि । भो भ्रातः प्रभोः कृते मम वाञ्छां पूरय १८
 स्त्रीष्टस्य कृते मम प्राणान् आप्यायय । तवाज्ञाणाहिते विश्वस्य १९
 मया एतत् लिख्यते मया यदुच्यते ततोऽधिकं त्वया कारिष्यत
 इति जानामि । तत्करणसमये मदर्थमपि चासम्यक् त्वया सञ्जी- २०
 क्रियतां यतो युष्माकं प्रार्थनानां फलरूपो वर इवाहं युष्मभ्यं
 दायिष्ये ममेति प्रत्याशा जायते । स्त्रीष्टस्य यौगोः कृते मया २१
 सह बन्दिरिपाग्रा मम सहकारिणो मार्क आरिष्टार्थं दीमा २२
 लूकस्य त्वां नमस्कारं वेदयन्ति । अस्माकं प्रभो यौगोऽस्त्रीष्टस्यानु- २३
 गृहो युष्माकम् आत्मना सह भूयात् । आनेन ।

इब्रिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

यौगुलीष्टो मध्यस्थोत्तमः ।

यौगुलूताम्बान् ।

- १ पुरा य ईश्वरो भाववादिभिः पिह्लोकेभ्यो नानासमये
१ नानाप्रकारं कथितवान् स एतस्मिन् प्रेषकाखे निजपुत्रेणास्त्रभं
कथितवान् । स तं पुत्रं सर्वाधिकारिणं कृतवान् तेनैव च सर्व-
२ जगन्ति सृष्टवान् । स पुत्रस्तस्य प्रभावस्य प्रतिविम्बस्तस्य तत्त्वस्य
मूर्तिस्त्रासि स्त्रीयशक्तिवाक्येन सर्वं धत्ते च स्वप्राणैरस्माकं पाप-
मार्जनं कृत्वा ऊर्द्धस्थाने महामहिम्नो दक्षिणपार्श्वे समुपविष्टवान् ।
४ दिव्यदूतगणाद् यथा स विशिष्टनाम्नोऽधिकारी जातस्तथा तेभ्योऽपि
५ श्रेष्ठो जातः । यतो दूतानां मध्ये कदाचिदीश्वरेणेदं क उक्तः ? यथा,
मदीयतनयोऽसि त्वम् अद्यैव जनितो मया ।

पुनश्च 'अहं तस्य पिता भविष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति' ।

- १ अपरं जगति स्त्रकीयाद्वितीयपुत्रस्य पुनरानयनकाखे तेनोक्तं, यथा,
ईशस्य सकाखे दूतैरेव एव प्रणम्यतां ।

- ० दूतान् अधि तेनेदमुक्तं, यथा,
स करोति निजान् दूतान् गन्धवाहस्वरूपकान् ।
वक्त्रिशिखास्वरूपांश्च करोति निजसेवकान् ॥

किन्तु पुत्रमुद्दिश्य तेनोक्तं, यथा,

- ८ हे ईश्वर सदा स्थायि तव सिंहासनं भवित् ।
याचार्थस्य भवेद्दुष्टो राजदण्डस्यदीपकः ॥

पुष्टे प्रेम करोषि त्वं किञ्चाधर्षम् अतीषसे । ८

तस्माद् य ईश ईशसे स ते मित्रगणादपि ।

अधिकाङ्क्षादतैस्तेन सेचनं कृतवान् तव ॥

पुनश्च, यथा,

१०

हे प्रभो पृथिवीमूढम् आदौ संस्थापितं त्वया ।

तथा त्वदीयद्वस्त्रेण कृतं गगनमण्डपं ॥

इमे विनच्छतस्त्रन्तु नित्यमेवावतिष्ठसे ।

११

इदन्तु सकलं विश्वं संजरिष्यति वस्त्रवत् ॥

सङ्कोचितं त्वया तत्तु वस्त्रवत् परिवर्ष्यते ।

१२

तन्तु नित्यं स एवासी निर्न्नासक वस्त्रराः ॥

अपरं दूतानां मध्ये कः कदाचिदीश्वरेणेदमुक्तः ? यथा,

१३

तवारीन् पादपौठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

मम दक्षिणदिग्भागे तावत् त्वं समुपाविश ?

ये परिचाणस्याधिकारिणो भविष्यन्ति तेषां परिचर्यार्थं प्रेष्य- १४

माणाः सेवनकारिण आत्मानः किं ते सर्व्वे दूता नहि ?

अतो वयं यद् भ्रमस्रोतसा नापनीयामहे तदर्धमस्माभि २१

यद्यद् अत्रावि तस्मिन् मनांसि निधातव्यानि । यतो हेतो १

दूतैः कथितं वाक्यं यद्यमोघम् अभवद् यदि च तत्सङ्गनकारिणे

तस्यायाहकाय च सर्व्वस्मै समुचितं दण्डम् अदीयत, तर्ह्यस्मा- २

भिस्त्रादृशं महापरिचाणम् अवज्ञाय कथं रक्षा प्राप्स्यते, यत्

प्रथमतः प्रभुना प्रोक्तं ततोऽस्मान् यावत् तस्य ओदृभिः स्त्रिरी-

कृतं, अपरं लक्षणेः कृतकर्म्मभिर्विविधशक्तिप्रकाशेन निजेष्व्वातः ४

पविचस्यात्मनो विभागेन च यद् ईश्वरेण प्रमाणीकृतम् अभूत् ।

वयं तु यस्य भविराज्यस्य कथां कथयामः, तत् तेन दिव्य- ५

१ दूतानाम् अधीनोक्तमिति नहि । किन्तु कुचापि कश्चित् प्रमाणम्
ईदृशं दत्तवान्, यथा,

किं वस्तु मानवो यत् स नित्यं संस्मर्यते त्वया ।

किं वा मानवसन्मानो यत् स आस्त्रोच्यते त्वया ॥

० दिव्यदूतगणेश्वरः स किञ्चिन् न्यूनः कृतस्त्वया ।

तेजोगौरवरूपेण किरीटेन विभूषितः ॥

सृष्टं यत् ते कराभ्यां स तत्प्रभुत्वे निद्योजितः ।

८ चरणाधष्ठ तस्यैव त्वया सर्वं वशीकृतम् ॥

तेन सर्वं यस्य वशीकृतं तस्यावशीभूतं किमपि नावशेषितं

८ किन्त्वधुनापि वयं सर्वाणि तस्य वशीभूतानि न पश्यामः । तथापि

दिव्यदूतगणेश्वरो यः किञ्चिन् न्यूनोक्तोऽभवत् तं योऽं मृत्युभोग-

हेतोस्तेजोगौरवरूपेण किरीटेन विभूषितं पश्यामः, यत् ईश्वरस्यानु-

१० यद्वात् स सर्वेषां कृते मृत्युम् अस्मदत् । अपरञ्च यस्मै येन स कृतं

वस्तु सृष्टं विद्यते बहुसन्तानानां विभवायानयनकाले तेषां परि-

चाणायसरस्य दुःखभोगेन सिद्धीकरणमपि तस्योपयुक्तम् अभवत् ।

११ यतः पावकः पूयमानाश्च सर्वे एकस्मादेवोत्पन्ना भवन्ति, इति हेतुः

११ स तान् भ्रातृन् वदितुं न शक्नोते । तेन स उक्तवान्, यथा,

द्योतयिष्यामि ते नाम भ्रातृणां मध्यतो मम ।

परन्तु समिते मध्ये करिष्ये ते प्रशंसनम् ॥

११ पुनरपि, यथा, तस्मिन् विश्वस्य स्थाताहं—

पुनरपि, यथा,

पश्याहम् अपत्यानि च दत्तानि ममाम् ईश्वरात् ।

१४ तेषाम् अपत्यानां दधिरपल्लविशिष्टत्वात् सोऽपि तद्वत् तद्वि-

शिष्टोभूत् तंस्माभिप्रायोऽयं तत् स मृत्युवशाधिकारिणं त्रैतानं

मृत्युना वसुधैव कुटुम्बकम् चे च मृत्युभयाद् यावज्जीवनं दास- १५
 तस्य विघ्ना आसन् तान् उद्धारयेत् । स दूतानाम् उपकारी न १६
 भवति किन्निव्राह्मणस्य वंशस्थेवोपकारी भवति । अतो हेतोः १७
 स यथा कृपावान् प्रजानां पापशोधनार्थम् ईश्वरोद्देश्यविषये
 विश्वाख्यो महायाजको भवेत् तदर्थं सर्वविषये स्वभातृणां सदृशी
 भवनं तस्योचितम् आसीत् । यतः स स्वयं परीक्षां गत्वा वं १८
 दुःखभोगम् अवगतस्तेन परीक्षाक्रान्तान् उपकर्तुं शक्नोति ।

वीर्यशैलेयान् ।

हे स्वर्गीयस्याङ्गणस्य सहभागिनः पवित्रभातरः, अस्माकं ३१
 धर्मप्रतिज्ञाया दूतो महायाजकस्य यो वीर्यशैलम् आलोचयन् । मोक्षि १
 र्चदत् तस्य सर्वपरिवारमध्ये विश्वास्य आसीत्, तदद् अयमपि
 स्नानियोजकस्य समीपे विश्वाख्यो भवति । परिवाराच्च यदत् तत्- २
 स्थापयितुरधिकं गौरवं भवति तदत् मोक्षेरथं बद्धतरगौरवस्य
 योग्यो भवति । एकैकस्य निवेदनस्य परिजनानां स्थापयिता कश्चिद् ३
 विद्यते यस्य सर्वस्थापयिता स ईश्वर एव । मोक्षिस्तु वक्ष्यमाणानां ४
 सांख्यी भृत्य इव तस्य सर्वपरिजनमध्ये विश्वास्योऽभवत् किन्तु
 स्त्रीपुत्रस्य परिजनानामध्यस्य इव । वयं तु यदि विश्वास्योत्साहं ५
 साधनञ्च श्रेष्ठं यावद् धारयामस्तर्हि तस्य परिजना भवामः ।

विश्वासेनैव विश्वासप्राप्तिः ।

अतो हेतोः पवित्रेणात्मना यदत् कथितं, तदत्, ७

अथ यूयं कथां तस्य यदि संश्रोतुमिच्छथ ।

तर्हि पुरा परीक्षाया दिने प्रान्तरमध्यतः । ८

मदाज्ञानियहस्त्राने युष्माभिस्तु क्षतं यथा ।

तथा मा कुर्वतेदानीं कठिनाणि मनांसि वः । ९

युष्माकं पितरस्तत्र मत्परीक्षाम् अनुवर्तत ।

कुर्वन्नि मेऽनुसन्धानं तैरदृष्टान्त मत्किंवाः ।

१० चलारिंशत्समा यावत् कुड्माहन्तु तदन्वये ।

अवादिषम् इमे लोका भ्रान्तान्तःकरणाः सदा ।

मामकौनानि वर्तमानि परिजानन्ति नो इमे ।

११ इति हेतोरथं कोपात् प्रपथं कृतवान् इमं ।

प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर्न विश्रामस्थलं मम ॥

१२ हे भ्रातरः सावधाना भवत, अमरेश्वरात् निवर्तको योऽवि-

१३ श्वासस्तुक्तं दुष्टान्तःकरणं युष्माकं कस्यापि न भवतु । किन्तु

यावद् अश्वनामा समयो विद्यते तावद् युष्मत्स्थे कोऽपि पापस्य

वचनया यत् कठोरौकतो न भवेत् तदर्थं प्रतिदिनं परस्परम्

१४ उपदिश्यत । यतो वयं खौष्ट्याग्निनो जाताः किन्तु प्रथमविश्वा-

१५ सस्य दृढलम् अस्माभिः श्रेष्ठं यावद् अमोघं धारयितव्यं । अथ

युयं कथां तस्य यदि संश्रोतुमिच्छथ, तस्मात्प्राज्ञानस्थाने युष्मा-

१६ भिक्षु कृतं यथा, तथा, मा कुर्वतेदानीं कठिनानि मनांसि व इति

तेन यदुक्तं, तदनुसाराद् ये श्रुता तस्य कथां न गृहीतवर्तमाने

१७ के ? किं मोक्षिना मिसरदेशाद् आगताः सर्वे लोका नहि ?

केभ्यो वा स चलारिंशद्वर्षाणि यावद् अनुवर्तत ? पापं कुर्वतां

१८ येषां कुणपाः प्रान्तरेऽपतन् किं तेभ्यो नहि ? प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर्न

न विश्रामस्थलं ममेति प्रपथः केषां विद्वद्भ्यं तेनाकारि ? किम्

१९ अविश्वासिनां विद्वद्भ्यं नहि ? अतस्ते तत् स्थानं प्रवेष्टुम् अवि-

श्वासात् नाशकृवन् इति वयं वीक्षामहे ।

४१ अपरं तद्विश्रामप्राप्तेः प्रतिज्ञा यदि तिष्ठति तस्मात्प्राक्तं कश्चित्

चेत् तस्याः फलेन वञ्चितो भवेत् वयम् एतस्माद् विभीमः ।

यतो ऽस्माकं समीपे यदत् तदत् तेषां समीपेऽपि सुसंवादः १
 प्रचारितो ऽभवत् किन्तु तैः श्रुतं वाक्यं तान् प्रति निष्कलम्
 अभवत्, यतस्ते ओतारो विश्वासेन साङ्गं तस्माभिश्चयन् । तद् २
 विश्रामस्थानं विश्वादिभिरस्माभिः प्रविश्यते यतस्तेनोक्तं, अहं
 कोपात् ग्रपयं हतवान् इमं, प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर् न विश्रामस्थानं
 मम । किन्तु तस्य कर्माणि जगतः सृष्टिकात्मात् समाप्तानि
 सन्ति । यतः कस्मिंश्चित् स्थाने सप्तमं दिनमधि तेनेदम् उक्तं, ४
 यथा, ईश्वरः सप्तमे दिने स्वहृतेभ्यः सर्वकर्माभ्यो विश्रामम् ।
 किञ्चेतस्मिन् स्थाने पुनस्तेनोच्यते, यथा, प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर् न ५
 विश्रामस्थानं मम । फलतस्तत् स्थानं कैश्चित् प्रवेष्टव्यं किन्तु ये ६
 पुरा सुसंवादं श्रुतवन्तस्तेरविश्वासात् तच्च प्रविष्टम्, इति हेतोः ७
 स पुनरद्यनामकं दिनं निरूप्य दौर्घकात् गतेऽपि पूर्वोक्तां वाचं
 दायूदा कथयति, यथा, अद्य यूयं कथां तस्य यदि संश्रोतु-
 मिच्छथ, तर्हि मा कुर्वतेदानौ कठिगानि मनांसि वः । अपरं ८
 विद्वांस्यो यदि तान् व्यश्रामयिष्यत् तर्हि ततः परम् अपरस्य
 दिनस्य वाग् ईश्वरेण नाकथयिष्यत । अत ईश्वरस्य प्रजाभिः ९
 कर्तव्य एको विश्रामस्तिष्ठति । अपरम् ईश्वरो यदत् स्वहृते- १०
 कर्माभ्यो विश्रामम् तदत् तस्य विश्रामस्थानं प्रविष्टो जनोऽपि
 स्वहृतकर्माभ्यो विश्राम्यति । अतो वयं तद् विश्रामस्थानं प्रवेष्टुं ११
 यतामहे, तदविश्वासेदाहरणेन कोऽपि न पततु ।

यौष्टर्महायाजकोत्तमः ।

महायाजकर्वीभ्योः सजानुवृत्ति ।

ईश्वरस्य वादोऽमरः प्रभावविशिष्टस्य सर्वस्माद् विधारणत्वादपि १२
 तीक्ष्णः, अपरं प्राणात्मनो र्गन्धिमज्जयोश्च परिभेदाय विच्छेदकारी

- १२ मनसश्च सङ्ख्यानाम् अभिप्रेतानाञ्च विचारकः । अपरं यस्य समीपे स्त्रीया स्त्रीया कथास्माभिः कथयितव्या तस्यागोचरः कोऽपि प्राणी नास्ति तस्य दृष्टौ सर्वमेवानुवृत्तं प्रकाशितञ्चास्ते ।
- १३ अपरं य उच्चतमं स्वर्गं प्रविष्ट एतादृश एको व्यक्तिरर्थत ईश्वरस्य पुत्रो यीशुरस्माकं महायाज्ञकोऽस्ति, अतो हेतो र्वथं
- १४ धर्मप्रतिज्ञां दृढम् आत्मन्मामै । अस्माकं यो महायाज्ञकोऽस्ति सोऽस्माकं दुःखे दुःखितो भवितुम् अशक्नो नहि किन्तु पापं
- १५ विना सर्वविषये वयमिव परीक्षितः । अतएव कृपां गृहीतुं प्रयोजनीयोपकारार्थम् अनुग्रहं प्राप्तुञ्च वयम् उत्साहेनानुग्रहसिंहासनस्य समीपं यामः ।

ईश्वरे यीशोर्महायाजकत्वपदे नियुक्तत्वम् ।

- ५१ यः कश्चित् महायाज्ञको भवति स मानवानां मध्यात् नीतः सन् मानवानां कृत ईश्वरोद्देश्यविषयेऽर्थत उपहाराणां
- १ पापार्थक्यस्त्रीनाञ्च दानं नियुज्यते । स आज्ञानां धान्तानाञ्च लोकानां दुःखेन दुःखी भवितुं शक्नोति, यतो हेतोः स स्वयमपि
- २ दौर्बल्यवेष्टितो भवति । एतस्मात् कारणाञ्च यदत् लोकानां कृते तदद् आत्मकतेऽपि पापार्थक्यस्त्रिदानं तेन कर्तव्यम् ।
- ३ स शोचपदः स्वेच्छातः केनापि न गृह्यते किन्तु हारोण
- ४ इव य ईश्वरेणाह्वयते तेनैव गृह्यते । एवमकारेण स्त्रीष्टोऽपि महायाज्ञकत्वं गृहीतुं स्त्रीयगौरवं स्वयं न कृतवान्, किन्तु मदौघ तनयोऽसि त्वम् अद्यैव जनितो मयेति वाचं यस्तं भाषितवान्
- ५ स एव तस्य गौरवं कृतवान् । तदद् अन्यगीतेऽपीदमुक्तं, त्वं मस्की-
- ६ वेदकः श्रेष्ठां याज्ञकोऽसि सदातनः । स च देहवासकोत्ते बद्ध-
कन्दनेनाश्रुपातेन च मृत्युत उद्धरणे समर्थस्य पितुः समीपे पुनः

पुनर्विनतिं प्रार्थनाञ्च कृत्वा तत्कालरूपिणीं शङ्कातो रक्षां प्राप्य
 च यद्यपि पुत्रोऽभवत् तथापि यैरक्षिभ्यस्तैराज्ञापयणम् अग्नि-
 क्षत । इत्थं सिद्धीभूय निजाज्ञापादिषां सर्वेषाम् अनन्तपरि-
 चायस्य कारणस्वरूपोऽभवत् । तस्मात् स मस्त्रीषेदकः अग्नी-
 भुक्तो भद्रायाजक ईश्वरेणाख्यातः ।

इन्द्रिलोकानाम् अन्नान्नकारणाद् भक्षणम् ।

तमध्यस्नाकं वञ्चकयाः कथयितव्याः किन्तु ताः स्तम्भकर्णे र्युष्माभि ११
 दुर्गन्धाः । यतो यूयं यद्यपि समयस्य दीर्घत्वात् शिश्नका भवि- १२
 तुम् अग्रक्ष्यत तथापीश्वरस्य वाक्यानां या प्रथमा वर्णमात्रा तामधि
 शिश्नाप्रोप्ति र्युष्माकं पुनरावश्यकता भवति, तथा कठिनद्रव्ये नहि किन्तु
 दुग्धे युष्माकं प्रयोजनम् आस्ते । यो दुग्धपायी स शिशुरेवेतिकार- १३
 णात् धर्मवाक्ये तत्परो नास्ति । किन्तु सदसदिचारे येषां १४
 चेतांसि व्यवहारेण शिश्नितानि तादृशानां सिद्धलोकानां कठोर-
 द्रव्येषु प्रयोजनमस्ति ।

वयं मृत्तिजनककर्माभ्यो मनःपरावर्त्तनम् ईश्वरे विश्वासो ६
 स्नापनशिचणं हस्तार्पणं मृतलोकानाम् उत्थानम् अनन्तकाल- १
 स्थायिविचारान्नां चेतैः पुनर्भिन्तिमूलं न स्नापयन्तः स्त्रीष्टविषयकं
 प्रथमोपदेशं पश्चात्कृत्य सिद्धिं यावद् अग्रसरा भवाम । ईश्वर- १
 स्थानुमत्या च तद् अस्माभिः कारिष्यते ।

य एककलो दीप्तिमया भूत्वा स्वर्गीयवररसम् आस्वादितवन्तः ४
 पवित्रस्यात्मनोऽग्निनो जाता ईश्वरस्य सुवाक्यं भाविकास्तस्य शक्ति- ५
 स्नास्वादितवन्तस्य ते भद्रा यदि स्वमनोभिरीश्वरस्य पुत्रं पुनः ६
 क्रुधे गन्ति सज्जास्यद् कुर्वते च तर्हि मनःपरिवर्त्तनाय पुनस्तान् ७
 नवीनोक्तं कोऽपि न शक्नोति । यतो या भूमिः स्त्रीपरि भूयः ८

प्रतिभं दृष्टिं पिबति तत्कलाधिकारिणां निमित्तम् इष्टानि प्राका-
 ८ दौन्यत्पादयति ना ईश्वराद् आश्रितं प्राप्ता । किन्तु सा भूमि
 गैश्वरकष्टकष्टान् उत्पादयति सा न यास्या प्रापार्हा च श्रेष्ठे
 तस्या दाहो भविष्यति ।

वीश्वराभितानेन परिचायप्राप्तं ज्ञानेति ।

- ९ हे प्रियतमाः, यद्यपि वयम् एतादृशं वाक्यं भाषामहे
 तथापि यूयं तत उत्कृष्टाः परिचायपयस्य पथिकास्याध्व इति
- १० विश्वधामः । यतो युष्माभिः पवित्रलोकानां च उपकारो ऽकारि
 क्रियते च तेनेश्वरस्य नास्ते प्रकाशितं प्रेम अमञ्च विस्मर्त्तुम्
- ११ ईश्वरोऽन्यायकारी न भवति । अपरं युष्माकम् एकैको जनो यत्
 प्रत्याग्रापूरणार्थं श्रेष्ठं यावत् तमेव यत्नं प्रकाशयेदित्यहम् इच्छामि ।
- १२ अतः शिथिला न भवत किन्तु ये विश्वासेन सहिष्णुतया च
 प्रतिज्ञानां कलाधिकारिणो जातास्तेषाम् अनुगामिनो भवत ।
- १३ ईश्वरो यदा अग्राहमाय प्रत्यजानात् तदा श्रेष्ठस्य कल्याणपरस्य
 नास्मा श्रपयं कर्तुं नाशक्नोत्, अतो हेतोः स्तनास्मा श्रपयं कर्त्तुं
- १४ तेनोक्तं यथा, सत्यम् अहं त्वाम् आश्रितं गदित्स्यामि तवान्वयं
- १५ बद्धं धित्स्यामि च । अनेन प्रकारेण स सहिष्णुतां विधात तस्याः
- १६ प्रत्याग्रायाः कलं सम्भवान् । अथ मानवाः श्रेष्ठस्य कलचित् नास्मा
- १७ श्रमन्ते, श्रपयस्य प्रमाणार्थं तेषां सर्वविवादान्तको भवति । इत्यस्मिन्
 ईश्वरः प्रतिज्ञायाः कलाधिकारिणः स्त्रीधमस्वणाया अमोघतां
 वाञ्छन्तो दर्शयितुमिच्छन् श्रपयेन स्वप्रतिज्ञां स्थिरौकृतवान् ।
- १८ अतएव अस्मिन् अनृतकथनम् ईश्वरस्य न साध्यं तादृशेनाचक्षेण
 विषयद्वयेन सम्मुखस्वरसास्वस्य प्राप्तये पक्षाधितानाम् अस्माकं

सुदृढा बान्धना जायते । सा प्रत्याग्रास्माकं मनोनौकाया अचक्षो १६
कङ्करो भूत्वा विष्केदकवस्त्रास्याभ्यन्तरं प्रविष्टा । तच्चैवास्माकम् अथ- १०
सरो यौशुः प्रविश्य मस्कीषेदकः श्रेष्ठां नित्यस्यायी याजकोऽभवत् ।

यौशोर्महायाजकत्वे तस्य सर्व्वत्रेहलं सिद्धं चिरस्थायित्वम् ।

ग्राहमस्य राजा सर्व्वोपरिस्थलेश्वरस्य याजकस्य सन् यो नृप ७ १
तीनां मारणात् प्रत्यागतम् अब्राहमं साक्षात्कृत्याग्निषं गदित-
वान् यस्मै अब्राहमः सर्व्वद्रव्याणां दशमांशं दत्तवान् स मस्की- १
षेदक् स्नानाच्छोऽर्थेन प्रथमतो धर्म्मराजः पश्चात् ग्राहमस्य राजा-
र्थतः श्रान्तिराजो भवति । अपरं तस्य पिता माता वंशश्च २
निर्णय आयुष आरम्भो जीवनस्य श्रेष्ठैस्तेषाम् अभावो भवति,
इत्थं स ईश्वरपुत्रस्य सदृशीकृतः, स लनन्तकालं यावद् याजक-
स्तिष्ठति । अतएवास्माकं पूर्व्वपुत्रश्च अब्राहमो यस्मै कुठितद्रव्याणां ४
दशमांशं दत्तवान् स कौड्क् महान् तद् आलोचयत । याज- ५
कत्वप्राप्ता खेवः सन्ताना व्यवस्थानुसारेण लोकेभ्योऽर्थतः अब्राह-
मम् जातेभ्यः स्त्रीयभ्रातृभ्यो दशमांशग्रहणस्यादेशं सम्भवन्तः ।
किन्त्वसौ यद्यपि तेषां वंशान् नेत्यप्यज्ञापायब्राह्मणाद् दशमांशं १
गृहीतवान् प्रतिज्ञानाम् अधिकारिणम् आग्निषं गदितवांसि । अपरं ७
यः श्रेष्ठान् स सुदृतरायाग्निषं ददातीत्यथ केऽपि सन्देहो
नास्ति । अपरम् इदानीं ये दशमांशं गृह्णन्ति ते मृत्योरेधीना ८
मानवाः किन्तु तदानो यो गृहीतवान् स जीवतीतिप्रमाणप्राप्तः ।
अपरं दशमांशग्राही खेविरप्यब्राह्मणद्वारा दशमांशं दत्तवान् एत- ९
दपि कथयितुं शक्यते । यतो यदा मस्कीषेदक् तस्य पितरं १०
साक्षात् कृतवान् तदानीं स खेविः पितुश्चरन्नासीत् ।

- ११ अपरं यस्य सम्बन्धे लोका व्यवस्थां सम्भवन्मन्त्रेण खेवीषयाजक-
वर्गणं यदि सिद्धिः सम्भवित्यतः तर्हि हारोणस्य अस्या मध्याद्
याजकं न निरूप्येत्तरेण मन्त्रीषेदकः अस्या मध्याद् अपरस्यैकस्य
१२ याजकस्योत्थापनं कुत आवश्यकम् अभवित्यतः ? यतो याजक-
वर्गस्य विनिमयेन सुतरां व्यवस्थाया अपि विनिमयो जायते ।
१३ अपरञ्च तद् वाक्यं यस्योद्देशं सोऽपरेण वंशेन संयुक्तोऽस्ति तस्य
१४ वंशस्य च कोऽपि कदापि वेद्याः कर्षं न कृतवान् । वस्तुतस्तु यं
वंशमधि मोघि याजकत्वस्यैकां कथामपि न कथितवान् तस्मिन्
१५ विद्वादावन्नेष्ट्याकं प्रभु जन्म गृहीतवान् इति सुस्पष्टं । तस्य स्पष्ट-
तरम् अपरं प्रमाणमिदं यत् मन्त्रीषेदकः साङ्ख्यवतापरेण तादृ-
१६ शेन याजकेनोदेतव्यं, यस्य निरूपणं शरीरसम्बन्धौघविधियुक्तया
१७ व्यवस्थया न भवति किन्त्वव्यजौवनयुक्तया ग्राह्या भवति । यत
ईश्वर इदं साङ्ख्यं दत्तवान्, यथा, त्वं मन्त्रीषेदकः अस्यां याजको
१८ ऽसि सदातनः । अनेनाद्यवर्त्तिनो विधे दुष्पक्षताया निष्पक्ष-
तायाश्च हेतोरर्थतो व्यवस्थया किमपि सिद्धं न जातमिति हेतो-
१९ रस्तस्य लोपो भवति । यथा च वयम् ईश्वरस्य निकटवर्त्तिनो
भवाम एतादृशी अष्टप्रत्याग्रा संस्थाप्यते ।

- २० अपरं चौष्टः प्रपथं विना न नियुक्तस्यादपि स अष्टनि-
२१ यमस्य मध्यस्थो जातः । यतस्तो प्रपथं विना याजका जाताः
२२ किन्त्वसौ प्रपथेन जातः यतः स इदमुक्तः, यथा,

परमेश इदं श्रेणे न च तस्माज्जिवर्त्त्यते ।

त्वं मन्त्रीषेदकः अस्यां याजकोऽसि सदातनः ।

- २३ ते च बहवो याजका अभवन् यतस्तो मृत्युना नित्यस्याचिन्नात्
२४ निवारिताः, किन्त्ववावन्मन्त्राणां जावत् तिष्ठति तस्मात् तस्य

याजकत्वं न परिवर्त्तनीयं । ततो हेतो र्यं मानवास्तेनैश्वरस्य १५
 सन्निधिं गच्छन्ति तान् स श्रेष्ठं यावत् परिचातुं शक्नोति यत-
 स्तेषां कृते प्रार्थनां कर्त्तुं स सततं जीवति । अपरम् अस्माकं १६
 तादृशमहायाजकस्य प्रयोजनमासीद् यः पवित्रो ऽहिंसको नि-
 श्कलः पापिभ्यो भिक्षः स्वर्गादप्युच्चीकृतस्य स्यात् । अपरं महा- १७
 याजकानां यथा तथा तस्य प्रतिदिनं प्रथमं स्वपापानां कृते ततः
 परं लोकाणां पापानां कृते बलिदानस्य प्रयोजनं नास्ति यत
 आत्मबलिदानं कृत्वा तद् एककलवस्तेन सन्पादितं । यतो व्यव- १८
 स्था ये महायाजका निरूप्यन्ते ते दौर्ब्यस्युक्ता मानवाः किन्तु
 व्यवस्थातः परं श्रमयुक्तेन वाक्येन यो महायाजको निरूपितः
 सो ऽनन्तकालाय सिद्धः पुन एव ।

स्त्रीष्टीयनवीननियमस्य महत्त्वम् ।

पुरातननियमात् नवीननियमस्य नेहत्वम् ।

कथ्यमानानां वाक्यानां सारोऽयम् अस्माकम् एतादृश एको ८१
 महायाजकोऽस्ति यः स्वर्गमहामहिम्नः सिंहासनस्य दक्षिणपार्श्वे
 संसुपविष्टवान् यच्च दूष्यं न मनुजैः किन्त्वैश्वरेण स्थापितं तस्य १
 सत्यदूष्यस्य पवित्रवस्तूनाञ्च सेवकः स भवति । यत एकैको महा- २
 याजको नैवेद्यानां बलीनाञ्च दाने नियुज्यते, अतो हेतोरेत-
 स्थापि किञ्चिद् उत्सर्जनैयं विद्यत इत्यावश्यकं । किञ्च स यदि ३
 पृथिव्याम् अस्थास्यत् तर्हि याजको नाभविष्यत्, यतो ये व्यव-
 स्थानुसारात् नैवेद्यानि ददत्येतादृशा याजका विद्यन्ते । ते तु ४
 स्वर्गैयवस्तूनां दृष्टान्तेन ज्ञापय्या च सेवामनुतिष्ठन्ति यतो मौञ्जो ५
 दूष्यं बाधयितुम् उच्यते यतीश्वरस्तदेव तमादिष्टवान् पक्षतः स
 तस्माद्वान् यथा, अवधेहि गिरौ तां यच्चजिदर्शनं दर्शितं तदहम्

- १ सर्वथापि त्वया क्रियन्तां । किम्विदानीम् अद्यै तस्मात् श्रेष्ठं सेवक-
पदं प्राप्तवान् यतः स श्रेष्ठप्रतिज्ञाभिः स्थापितस्य श्रेष्ठनियमस्य
० मध्यस्थोऽभवत् । स प्रथमो नियमो यदि निर्दोषोऽभविष्यत्
= तर्हि द्वितीयस्य नियमस्य किमपि प्रयोषणं नाभविष्यत् । किन्तु
स दोषमारोपयन् तेभ्यः कथयति, यथा, परमेश्वर' इदं भाषते
पश्य यस्मिन् समयेऽहम् इत्याद्येसवंग्रेण चिह्नदावंग्रेण च शार्ङ्गम् एकं
नवीनं नियमं स्मिरीकरिष्याम्येतादृशः समय आयाति । परमेश्वरो-
८ ऽपरमपि कथयति तेषां पूर्वपुरुषाणां मिश्रदेशाद् आगत्यनार्थं
यस्मिन् दिनेऽहं तेषां करं धृत्वा तैः सह नियमं स्मिरीकृतवान्
तद्दिनस्य नियमानुसारेण नहि यतस्तैर्मम नियमे सङ्गितेऽहं तान्
१० प्रति चिन्तां नाकरं । किन्तु परमेश्वरः कथयति तद्दिनात् परमहं
इत्याद्येसवंग्रीयेः शार्ङ्गम् इमं नियमं स्मिरीकरिष्यामि, तेषां चित्ते
मम विधीन् स्थापयिष्यामि तेषां हृत्पत्रे च तान् लेखिष्यामि,
अपरमहं तेषाम् ईश्वरो भविष्यामि ते च मम लोका भविष्यन्ति ।
११ अपरं त्वं परमेश्वरं जानीहीतिवाक्येन तेषामेकैको जनः स्वं स्वं
समीपवासिनं भ्रातरश्च पुनर्न शिष्ययिष्यति यत आशुद्रात् महार्गं
१२ यावत् सर्वं मां ज्ञास्यन्ति । यतो हेतोरहं तेषाम् अधर्मान् चमिष्ये
१३ तेषां पापान्यपराधान् पुनः कदापि न स्मरिष्यामि ।' अनेन तं
नियमं नूतनं गदित्वा स प्रथमं नियमं पुरातनीकृतवान्; यच्च
पुरातनं जीर्णञ्च जातं तस्य लोपो निकटोऽभवत् ।

नवीननियमस्य व्यवस्थायाः श्रेष्ठत्वं शुचिकारिणो ज्ञयता च ।

- ६ १ स प्रथमो नियम आराधनाया विविधरीतिभिर्द्वैष्टिकपवि-
१ चक्षानेन च विशिष्ट आसीत् । यतो दूष्यमेकं निरमोक्षत तस्य

प्रथमकोष्ठस्य नाम पवित्रस्थानमित्यासीत् तच्च दीपवृक्षो भोज-
 नासनं दर्शनीयपूषानां अेषी चासीत् । तत्पश्चाद् द्वितीयाद्या- १
 स्तिरष्करिष्या अभ्यन्तरे ऽतिपवित्रस्थानमितिनामकं कोष्ठमासीत्,
 तच्च च सुवर्णमयौ धूपाधारः परितः सुवर्णमण्डिता मिथममञ्जूषा ४
 चासीत् तन्मध्ये मासायाः सुवर्णघटो हारोणस्य मञ्जरितदण्ड-
 स्तश्चितौ मिथमप्रस्तुरौ, तदुपरि च कदम्बासने ह्यायाकारिणौ ५
 तेजोमयौ किङ्कवावास्ताम्, एतेषां विशेषवृत्तान्तकथनाय नाचं
 समयः । एतेस्त्रीद्वयं निर्भिर्तेषु याजका ईश्वरसेवाम् अनुतिष्ठन्तौ ६
 दूष्यस्य प्रथमकोष्ठं गत्यं प्रविशन्ति । किन्तु द्वितीयं कोष्ठं प्रातः ७
 वर्षम् एककाल एकाकिना महायाजकेन प्रविश्यते किन्वात्म-
 निमित्तं लोकानाम् अज्ञानकृतपापानाञ्च निमित्तम् उत्सर्जनीयं ८
 रुधिरम् अनादाय तेन न प्रविश्यते । इत्यनेन पवित्र आत्मा ९
 यत् स्थापयति तदिदं तत् प्रथमं दूष्यं यावत् तिष्ठति तावत्
 महापवित्रस्थानगामी पन्था अप्रकाशितस्तिष्ठति । तच्च दूष्यं वर्त्त- ९
 मानसमयस्य दृष्टान्तः, यतो हेतोः साम्प्रतं संग्रोधनकाष्ठं यावद्
 यन्निरूपितं तदनुसारात् सेवाकारिणो मानसिकसिद्धिकरणेऽसम-
 र्थाभिः केवलं स्वाद्यपेयेषु विविधस्वापनेषु च शारीरिकरीतिभि १०
 र्युक्तानि नैवेद्यानि वस्त्रिदानानि च भवन्ति ।

अपरं भाविमङ्गलानां महायाजकः स्त्रीष्ट उपस्थायाहस्त- ११
 निर्भिर्तेनार्थत एतस्यष्टे र्वर्द्धिर्भूतेन अष्टेन सिद्धेन च दूष्येण गत्वा
 ह्यागानां गोवत्सानां वा रुधिरम् अनादाय स्त्रीष्टरुधिरम् आदा- १२
 यैककाल एव महापवित्रस्थानं प्रविश्यान्तकाशिकां मुक्तिं प्राप्त-
 वान् । ह्यं ह्यागानां रुधिरेण गवीभक्षनः प्रक्षेपेण च यद्यश्नुषि- १३
 लोकाः शारीरिकश्नुषित्वाय पूयन्ते, तर्हि किं मन्मध्ये यः यदा- १४

तनेनात्मना निष्कलङ्कबलमिव स्नेवेश्वराय दत्तवान् तस्य स्त्रीष्टस्य
 रुधिरं युष्माकं मनांस्यमरेश्वरस्य सेवायै किं मृत्युजनकेभ्यः
 १५ कर्षाभ्यो न पवित्रौकारिष्यन्त ? स नूतननियमस्य मध्यस्थोऽभवत्
 तस्याभिप्रायोऽयं यत् प्रथमनियमसङ्गनरूपपापेभ्यो मृत्युना सुप्तौ
 जातायाम् आहृतलोका अनन्तकालीयदायांश्च प्रतिज्ञाफलं लभे-
 १६ रन् । यच्च नियमो भवति तच्च नियमसाधकस्य बले मृत्युना
 १७ भविष्यं । यतो हतेन बलिना नियमः स्थिरीभवति किन्तु
 नियमसाधको बलिं द्यावत् जीवति तावत् नियमो निरर्थक-
 १८ स्तिष्ठति । तस्मात् स पूर्वनियमोऽपि रुधिरपातं विना न
 १९ साधितः । फलतः सर्वलोकान् प्रति व्यवस्थानुसारेण सर्वा आज्ञा
 कथयित्वा मोक्षिर्जलेन सिन्दूरवर्णलोका एषोवद्वेषेण च सार्द्धं
 गोवत्सानीं कागानाञ्च रुधिरं गृहीत्वा ग्रन्थे सर्वलोकेषु च प्रक्षिप्य
 २० वभाषे, युष्मान् अधौश्वरो यं नियमं निरूपितवान् तस्य रुधिर-
 २१ सेतत् । तद्वत् स द्रुष्टोऽपि सेवार्थकेषु सर्वपात्रेषु च रुधिरं
 २२ प्रक्षिप्यवान् । अपरं व्यवस्थानुसारेण प्रायशः सर्वाणि रुधिरं
 परिक्षिप्यन्ते रुधिरपातं विना पापमोक्षणं न भवति च ।

नवीननियमस्य महायाजकस्य श्रेष्ठत्वम् ।

२३ अपरं यानि स्वर्गीयवस्त्राणां दृष्टान्तास्तेषाम् एतैः पावनम् आव-
 श्यकम् आसीत् किन्तु साक्षात् स्वर्गीयवस्त्रानाम् एतेभ्यः श्रेष्ठैर्बलि-
 २४ दानैः पावनमावश्यकं । यतः स्त्रीष्टः सत्यपविचस्थानस्य दृष्टान्तरूपं
 वस्तुतस्तं पविचस्थानं न प्रविष्टवान् किन्त्वसन्निति तत् इदानीम्
 २५ ईश्वरस्य साक्षाद् उपस्थातुं स्वर्गमेव प्रविष्टः । यथा च महायाजकः
 प्रतिवर्षं परशोषितमादाय महापविचस्थानं प्रविशति तथा स्त्रीष्टेन
 २६ पुनः पुनरात्मोत्सर्गो न कर्तव्यः, कर्तव्ये सति जनतः सृष्टिकाक-

मारभ्य बह्वारं तस्य मृत्युभोग आवश्यकोऽभवत् ; किन्निदानो
 स आत्मोत्सर्गस्य पापनाशार्थम् एककालो जगतः श्रेयकाष्ठे प्रच-
 काशे । अपरं यथा मानुषलोककालो मरणं तत्पश्चाद् विचारो १०
 निरूपितोऽस्ति, तदन्तर्गतोऽपि बह्वारं पापवह्नार्थं बलिहारे- १५
 णैककालं उत्सृज्ये, अपरं द्वितीयवारं पापाद् भिक्षः सन् ये तं
 प्रतीक्षन्ते, तेषां परिष्ठापार्थं दर्शनं दास्यति ।

नवीननियमव्यवस्थानुयायियश्चोत्कृष्टता ।

यवस्था भविष्यत्कालानां कथास्वरूपा न च वस्तुनां मूर्ति- १० १
 स्वरूपा ततो हेतोर्निर्णयमात्रैरेकविधैर्वाषिकबलिभिः श्रवणा-
 गतलोकां सिद्धान् कर्तुं कदापि न शक्नोति । यद्यप्यस्य तर्हि १
 तेषां बलीनां दानं किं न न्यवर्त्तियत ? यतः सेवाकारिष्वेककालः
 पवित्रीभूतेषु तेषां कोऽपि पापबोधः पुनर्नाभवित्यत् । किन्तु तै २
 र्बलिदानैः प्रतिवत्सरं पापानां स्मरणं जायते । यतो वृषाणां ४
 क्षाणानां वा हृदिरेण पापमोचनं न सम्भवति ।

एतत्कारणात् स्त्रीष्टेन जगत् प्रविश्येदम् उच्यते, यथा, ५

नेहा बलिं न नैवेद्यं देहो मे निर्मितस्तथा ।

न च त्वं बलिभि र्व्यैः पापत्रै र्वा प्रतुष्यसि । ६

अवादिषं तदेवाहं पश्य कुर्वं समागमं । ७

धर्मयन्त्रस्य सर्गं मे विद्यते स्तिखिता कथा ।

ईश मनोभिष्ठापस्ते मया संपूरयिष्यते ।

इत्यस्मिन् प्रथमतो येषां दानं व्यवस्थानुसाराद् भवति तान्यधि ८
 तेनैदमुक्तं यथा, बलिनैवेद्यहत्यानि पापपञ्चोपचारकं, नेमानि
 वाञ्छन्ति त्वं हि न चैतेषु प्रतुष्यस्यसि । ततः परं तेनोक्तं यथा, ९
 पश्य मनोऽभिष्ठापं ते कर्तुं कुर्वं समागमं ; द्वितीयम् एतद् वाक्यं

- १० स्थिरीकर्तुं स प्रथमं क्षुण्णति । तेन मनोऽभिज्ञावेण च वधं
योऽश्वीष्टयेककलः स्त्रगरीरोत्सर्गात् पविचीकृता अभवाम् ।
- ११ अपरम् एकैषो याजकः प्रतिदिनम् उपासनां कुर्वन् यैश्च
पापानि नाशयितुं कदापि न शक्यन्ते तादृशान् एकरूपान् वक्षीन्
- १२ पुनः पुनस्तृप्तम् तिष्ठति । किन्त्वसौ पापनाशकम् एकं वक्षिं
- १३ दत्तानन्तकाक्षार्थम् ईश्वरस्य दक्षिण उपविश्य यावत् तस्य श्रव-
- १४ वस्तस्य पादपीठं न भवन्ति तावत् प्रतीक्षमाणस्तिष्ठति । यत एकेन
वसिदानेन सोऽनन्तकाक्षार्थं पूयमानान् लोकान् साधितवान् ।
- १५ एतस्मिन् पवित्र आत्मायस्माकं पक्षे प्रमाणयति यतो हेतो-
- १६ स्तद्दिनात् परम् अहं तैः शार्दूलम् इमं नियमं स्थिरीकरिष्यामीति
प्रथमत उक्त्वा परमेश्वरेणैदं कथितं, तेषां चित्ते मम विधीन्
स्थापयिष्यामि तेषां मनःसु च तान् लेखिष्यामि च, अपरस्य
- १७ तेषां पापान्यपराधाश्च पुनः कदापि न स्मरिष्यामि । किन्तु यच्च
- १८ पापमोचनं भवति तच्च पापार्थक्यवसिदानं पुनर्न भवति ।

स्थिरं स्थातुं चेतनायाः सवाक्यम् ।

- १९ अतो हे भ्रातरः, यौगो हृदिरेण पवित्रस्थानप्रवेशाया
- २० स्माकम् उत्साहो भवति, यतः सोऽस्मादर्थं तिरस्करिष्यार्थतः
- २१ स्त्रगरीरेण नवीनं जीवनयुक्तञ्चैकं पन्थानं निर्णतवान्, अपरस्य
- २२ शरीरपरिवारस्याध्यक्ष एको महायाजकोऽस्माकमस्ति । अतो हेतो-
- रस्माभिः सरस्वान्तःकरणैर्दृढविश्वासैः पापबोधात् प्रच्छासितमनोभि
निर्णयजल्ले स्त्रातशरीरैश्चेश्वरम् उपागत्य प्रत्याग्रायाः प्रतिष्ठां
- २३ निश्चला धारयितव्या । यतो यस्मात् अङ्गीकृतवान् स विश्ववनीयः ।
- २४ अपरं प्रेषि सङ्गिथासु चैकैकस्योत्साहवृत्त्यर्थम् अस्माभिः परस्परं
- २५ मन्त्रयितव्यं । अपरं कतिपयलोका यथा कुर्वन्ति तच्चास्माभिः

वभाकरणं न परित्यक्त्यं परस्परम् उपदेष्टव्यञ्च यतस्तत् महादिनम्
उत्तरोत्तरं निकटवर्ति भवतीति युष्माभि र्दृश्यते ।

सत्यमतस्य ज्ञानप्राप्तेः परं यदि वयं स्नेह्या पापाचारं १९
कुर्वन्सर्हि पापानां कृते ऽन्यत् किमपि बलिदानं नावशिष्यते
किन्तु विचारस्य भयानका प्रतीक्षा रिपुनाशकानलस्य तापस्या- २०
वशिष्यते । यः कश्चित् मोक्षे र्व्यवस्थाम् अवमन्यते स दयां विना २०
द्वयोस्त्रिषुणां वा साक्षिणां प्रमाणेन हन्यते, तस्मात् किं बुध्यध्वे २६
द्यो जन ईश्वरस्य पुत्रम् अवजानाति येन च पवित्रीकृतो ऽभवत्
तत् नियमस्य बधिरम् अपवित्रं जानाति, अनुग्रहकरम् आत्मा-
नम् अपमन्यते च, स कियन्महाघोरतरदण्डस्य दोग्धो भवि-
ष्यति ? यतः परमेश्वरः कथयति, २०

दानं फलस्य मत्कर्त्तव्यं सूचितं प्रददाम्यहं ।

पुनरपि, तदा विचारयिष्यन्त परेणेन निजाः प्रजाः ।

इदं यः कथितवान् तं वयं जानीमः । अमरेश्वरस्य करयोः २१
पतनं महाभयानकं ।

हे भ्रातरः, पूर्वदिनानि स्मरत यतस्तदानीं यूयं दीप्तिं प्राप्य २१
बहुदुर्गतिरूपं संघामं सहमाणा एकतो निन्दाक्लेशैः कौतुकीकृता २१
अभवत, अन्यतस्य तद्भोगिनां समाग्निनो ऽभवत । यूयं मम २४
बन्धनस्य दुःखेन दुःखिनो ऽभवत, युष्माकम् उत्तमा नित्या च
सन्तिः स्वर्गे विद्यत इति ज्ञात्वा सानन्दं सर्वस्वस्थापहरणम्
असह्यध्वञ्च । अतएव महापुरस्कारयुक्तं युष्माकम् उत्साहं न परि- २५
व्रजत । यतो यूयं येनेश्वरस्नेह्यां पालयित्वा प्रतिज्ञायाः फलं २६
लभध्वं तदग्रे युष्माभि र्धैर्यावकम्पनं कर्त्तव्यं । येनागन्तव्यं स २७
सत्यकाशात् परम् आगमिष्यति न च विषमिष्यते । धार्मिको २८

जनो विश्वासेन जीविष्यति किन्तु यदि निवर्त्तते तर्हि मम
१८ मनस्तस्मिन् न तोषं यास्यति । किन्तु वयं विनाशजनिका धर्मात्
निवृत्तिं न कुर्वाणा आत्मनः परिचाणाय विश्वासं कुर्वामहे ।

विश्वास-बीराः ।

११ १ विश्वास आशंसितानां निश्चयः, अदृश्यानां विषयाणां दर्शनं
१ भवति । तेन विश्वासेन प्राप्तो लोकाः प्रामाण्यं प्राप्तवन्तः ।
२ अपरम् ईश्वरस्य वाक्येन जगन्मृष्यन्त, दृष्टवस्तूनि च प्रत्यक्ष-
३ वस्तुभ्यो नोदपद्यन्तैतद् वयं विश्वासेन बुद्धामहे । विश्वासेन
हेवस ईश्वरमुद्दिश्य काविकः श्रेष्ठं बलिदानं कृतवान् तस्मात्तेश्वरेण
तस्य दानान्यधि प्रमाणे दत्ते स धार्मिक इत्यस्य प्रमाणं लब्ध-
४ वान् तेन विश्वासेन च स मृतः सन् अद्यापि भाषते । विश्वासेन
हनोको यथा मृत्युं न पश्येत् तथा लोकान्तरं गीतः, तस्यो-
द्देशस्य केनापि न प्रापि यत ईश्वरस्तं लोकान्तरं गीतवान्,
तत्प्रमाणमिदं तस्य लोकान्तरौकरणात् पूर्वं स ईश्वराय रोचित-
५ वान् इति प्रमाणं प्राप्तवान् । किन्तु विश्वासं विना कोऽपीश्वराय
रोचितुं न शक्नोति यत ईश्वरोऽस्ति स्वान्वेषिलोकेभ्यः पुरस्कारं
६ ददाति चेति कथायाम् ईश्वरश्रवणागतैर्विश्वसितम् । अपरं तदानीं
यान्यदृश्यान्यासन् तानीश्वरेणादिष्टः सन् नोद्देशे विश्वासेन भीला
स्वपरिजनानां रक्षार्थं पोतं निर्मितवान् तेन च जगज्जनानां
दोषान् दर्शितवान् विश्वासात् लभ्यस्य धार्मिकत्वस्याधिकारी बभूव
७ च । विश्वासेनाब्राह्मण आहूतः सन् आज्ञां गृहीत्वा यस्य स्थान-
स्याधिकारस्तेन प्राप्तव्यस्तत् स्थानं प्रस्थितवान् किन्तु प्रस्थानसमये
८ क्व यामीति नाजानात् । विश्वासेन स प्रतिज्ञाते देशे परदेशकम्
प्रवचन् तस्याः प्रतिज्ञायाः समानाग्निभ्याम् इच्छाकेन पाकूयेन च

सह द्रव्यवाच्यभवत् । यस्मात् स ईश्वरेण निर्मितं स्थापितञ्च १०
 भित्तिमूलयुक्तं नगरं प्रत्येक्षत । अपरञ्च विश्वासेन सारा वयोति- ११
 कान्ता सन्त्यपि गर्भधारणाय शक्तिं प्राप्य पुत्रवत्यभवत्, यतः सा
 प्रतिज्ञाकारिणं विश्वास्थ्यम् अभिन्यत । ततो हेतो मृतकल्पाद् १२
 एकस्माद् जनाद् आकाशीयनक्षत्राणीव गणनातीताः समुद्रतीरस्थ-
 धिकता इव चासंख्या लोका उत्पेदिरे । एते सर्वे प्रतिज्ञायाः १३
 पक्षान्यप्राप्य केवलं दूरात् तानि निरीक्ष्य बन्दिता च, पृथिव्यां
 यथं विदेशिनः प्रवाशिनश्चास्मह इति स्वीकृत्य विश्वासेन प्राणान्
 तत्पुत्रः । ये तु जना इत्थं कथयन्ति तैः पैट्रकदेशो ऽस्माभि- १४
 रन्विष्यत इति प्रकाशयते । ते यस्माद् देशद् निर्गतास्तं यद्यस्मरि- १५
 यन् तर्हि परावर्तनाय समयम् अलक्ष्यन्त । किन्तु ते सर्व्वीत्- १६
 कष्टम् अर्थतः स्वर्गीयं देशम् आकाङ्क्षन्ति तस्माद् ईश्वरस्तानधि-
 न लक्ष्यमानस्तेषाम् ईश्वर इति नाम गृहीतवान् यतः स तेषां
 कृते नगरमेकं संस्थापितवान् । अपरम् अत्राहामस्य परीक्षायां १७
 जातायां स विश्वसेनेस्हाकम् उत्सवर्जं, वस्तुत इस्हाकि तव
 बीजो विख्यात्यत इति वाग् यमधि कथिता तम् अद्वितीयं पुत्रं १८
 प्रतिज्ञाप्राप्तः स उत्सवर्जः । यत ईश्वरो मृतानप्युत्पापयितुं शक्नो- १९
 तीति स मेने तस्मात् स उपमारूपं तं लेभे । अपरम् इस्हाक् २०
 विश्वासेन याकूबे एषावे च भाविविषयानध्यागिषं ददौ । अपरं २१
 याकूब् मरणकाले विश्वासेन यूषफः पुत्रयोरेकैकस्मै जनायागिषं
 ददौ यज्या अग्रभागे समाकम्ब्य प्रणनाम च । अपरं यूषफ् चरम- २२
 काले विश्वासेनेस्त्रायेस्त्रवंगीयानां मिसरदेशाद् वधिर्गमनस्य वाचं
 जनाद् निजास्त्रीणि चाधि समादिदेश । नवजातो नोअगिस्त्र विश्वा २३
 यात् चीन् मासान् कृपितभ्याम् अगोष्यत यतस्तौ 'स्त्रागिस्त्रं परम-

- १४ सुन्दरं दृष्टवन्तौ राजाज्ञाञ्च न ग्रहितवन्तौ । अपरं वयःप्राप्तो
मोघि विश्वासात् फिरौणो दौहित्र इति नाम नाङ्गीचकार ।
- १५ यतः स क्षणिकात् पापजसुखभोगाद् ईश्वरस्य प्रजाभिः साङ्गैः
- १६ दुःखभोगं वने । तथा मिसरदेशीयनिधिभ्यः स्त्रीष्टनिमित्तां निष्ठां
महतीं सन्निं मेने यतो हेतोः स पुरस्कारदानम् अपैदत
- १७ अपरं स विश्वासेन राज्ञः क्रोधात् न भीत्वा मिसरदेशं परितत्याज,
- १८ यतस्तेनादृश्यं वीक्षमाणेनेव धैर्यम् आसन्नि । अपरं प्रथमजातानां
हन्ता यत् स्त्रीयलोकान् न स्पृशेत् तदर्थं स विश्वासेन निस्तार-
- १९ पर्वीयबलिच्छेदनं दधिरसेचनञ्चानुष्ठितवान् । अपरं ते विश्वासात्
स्वजेनेव सूक्ष्मगरेण जग्मुः किन्तु मिस्रीयलोकास्तत् कर्तुम् उपक्रम्य
- २० तोयेषु ममज्जुः । अपरञ्च विश्वासात् तैः सप्ताहं यावद् धिरीहेः
- २१ प्राचीरस्य प्रदक्षिणे कृते तत् निपपात । विश्वासाद् राह्वनामिका
वेद्यापि प्रीत्या चारान् अनुगृह्णाविश्वाशिभिः साङ्गैः न विनगाशु ।
- २२ अधिकं किं कथयिष्यामि ? गिदियोनो बारकः शिम्शोनो
यिप्तहो दाथूदः शिमूयेलो भावनादिनक्षैतेषां वृत्तान्तकथनञ्च
- २३ मन समयाभावो भविष्यति । विश्वासात् ते राज्यानि वशीकृतवन्तौ
धर्मकर्माणि साधितवन्तः प्रतिज्ञानां फलं लब्धवन्तः सिंहानां
- २४ मुखानि दृष्टवन्तौ वज्रैर्दाहं निर्व्यापितवन्तः खड्गधाराद् रक्षां
प्राप्तवन्तौ दौर्बल्ये सबलीकृता युद्धे पराक्रमिणो जाताः परेषां
- २५ सैन्यानि दवयितवन्तस्य । योषितः पुनस्त्यागेन मृतान् आत्म-
जान् सेभिरे, अपरे च अष्टोत्थानस्य प्राप्तेराग्रया रक्षाम् अगृहीत्वा
- २६ तावनेन मृतवन्तः । अपरे तिरस्कृतैः कण्ठाभि रन्ध्रैः कारया
- २७ च परोक्षिताः । बह्वस्य प्रक्षराघातै र्भन्ताः करपत्रै र्वा विदीर्षा
यन्त्रै र्वा क्रिष्टाः खड्गधारे र्वा व्यापादिताः । ते मेषाणां क्षानानां

वा चर्षाणि परिधाय दीनाः पौडिता दुःखार्ताश्चाधाम्बन् ।
 संसारो येषाम् अयोग्यस्ते निर्जनस्थानेषु पर्वतेषु गङ्गरेषु वृचिस्था- १८
 ण्डिद्रेषु च पर्यटन् । एतैः सर्वैर्विश्वासात् प्रमाणं प्रापि किन्तु १९
 प्रतिज्ञायाः फलं न प्रापि । यतस्ते यथास्मान् विना सिद्धा न २०
 भवेयुस्तथैवेत्यरेणास्माकं कृते श्रेष्ठतरं किमपि निर्दिदिशे ।

नानाविधाश्वासवाक्यम् ।

सर्गीयपथे गमनम् । प्रभोः शासनस्य सुफलम् ॥

अतो हेतोरेतावत्साक्षिमेवैर्बेष्टिताः सन्तो वयमपि सर्व- १२ १

भारम्, आशुवाधकं पापञ्च निक्षिप्यास्माकं गमनाय निरूपिते
 मार्गे धैर्येण धावाम । यस्यास्माकं विश्वासस्थापेसरः सिद्धिकर्ता १
 साक्षि तं यौशं वीचामहे यतः स स्वसम्मुखस्थितानन्दस्य प्राप्त्य-
 र्थम् अपमानं तुच्छीकृत्य क्रुशस्य यातनां सोढवान् ईश्वरीय-
 सिंहासनस्य दक्षिणपार्श्वं समुपविष्टवांस्य । य पापिभिः स्वविरुद्धम् १
 एतादृशं वेषरीत्यं सोढवान् तम आलोचयत तेन यूयं स्वमनः
 सुश्रान्ताः क्लान्ताश्च न भविष्यथ । यूयं पापेन सह युध्यन्तो ४
 ऽद्यापि शोषितव्ययपर्यन्तं प्रतिरोधं नाकुर्वत । तथा च पुत्रान् ५
 प्रतीव युष्मान् प्रति य उपदेश उक्तस्तं किं विस्मृतवन्तः ?

परेशेन कृतां शास्त्रिं हे मत्पुत्र न तुच्छय ।

तेन संभर्त्सितस्यापि नैव क्लाम्य कदाचन ।

परेशः प्रीयते यस्मिन् तस्मै शास्त्रिं ददाति यत् । १

यन्तु पुत्रं स गृह्णाति तमेव प्रहरत्यपि ।

यदि यूयं शास्त्रिं सहध्वं तर्हीश्वरः पुत्रैरिव युष्माभिः साङ्गं श्व- ०
 हरति यतः पिता यस्मै शास्त्रिं न ददाति तादृशः पुत्रः कः ?
 सर्वं वक्ष्याः शास्त्रेरंशिनो भवन्ति सा यदि युष्माकं न भवति ८

- ८ तर्हि यूयम् आत्मजा न किन्तु जारजा आधे । अपरम् चक्ष्माकं
 शारीरिकजन्मदातारोऽस्माकं शास्तिकारिणोऽभवन् ते चास्माभिः
 सम्मानितास्तस्माद् य आत्मनां जनयिता वयं किं ततोऽधिकं
 १० तस्य वशीभूय न जीविष्यामः ? ते त्वत्पदिनानि यावत् स्वमनो
 ऽभिमतानुसारेण शास्त्रिं कृतवन्तः किन्वेषोऽस्माकं हिताय तस्य
 ११ पविचताया अशित्वाय चास्मान् शास्त्रि । शास्त्रिषु वर्त्तमानसमये
 केनापि नानन्दजनिका किन्तु शोकजनिकैव मन्यते तथापि ये
 तथा विनोयन्ते तेभ्यः सा पश्चात् शान्तियुक्तं धर्मफलं ददाति ।
 १२ अतएव यूयं शिथिलान् इक्षान् दुष्कलानि जानूनि च सब-
 १३ क्षानि कुतश्च । यथा च दुष्कलस्य सन्निस्थानं न भज्येत स्वस्थं
 तिष्ठेत् तथा स्वचरणार्थं सरलं मार्गं निर्मात ।

शान्तिभावश्रुतितामधि च निवेदनम् ।

- १४ अपरञ्च सर्वैः सार्द्धम् ऐक्यभावं यच्च विना परमेश्वरस्य दर्शनं,
 १५ केनापि न लप्स्यते तत् पविचत्वं चेष्टध्वं । यथा कश्चिद् ईश्वरस्यानु-
 यष्टात् न पतेत् यथा च तिक्रताया मूलं प्ररुद्धं बाधाजनकं न भवेत्
 १६ तेन च बहवोऽपविचान् न भवेयुः, यथा च कश्चित् लम्पटो वा
 एककलत्र आहारार्थं स्त्रीयज्येष्ठाधिकारविक्रेता य एषौस्तद्वद् अधर्मा-
 १७ चारी न भवेत् तथा सावधाना भवत । यतः स एषौः पश्चाद्
 आशीर्वादाधिकारी भवितुम इच्छन्नपि नानुगृहीत इति यूयं
 जानीथ, स चाश्रुपातेन मत्यन्तरं प्रार्थयमानोऽपि तदुपायं न लेभे ।

व्यवस्थायां महत्वात् सुसंवादस्य महत्त्वम् मत्त ।

- १८ अपरञ्च स्पृश्यः पर्यंतः प्रज्वलितो बह्निः कृष्णवर्णो नेषो
 १९ ऽन्धकारो ह्यन्ध्या त्वरीवाद्यं वाक्यानां शब्दस्य नेतेषां सन्निधौ

युयम् आगताः । तं शब्दं श्रुत्वा ओतारस्तादृशं वक्ष्यावशं यत्
 पुनर्न जायते तत् प्रार्थिवन्तः । अतः पशुरपि यदि धराधरं १०
 सृष्टिं तर्हि स पाषाणाघाते हन्तव्य इत्यादेशं सोढुं ते नाश-
 क्रुवन् । तच्च दर्शनम् एवं भयानकं यत् मोक्षिनोक्तं भीतस्त्रास- ११
 युक्तस्यासीति । किन्तु सीयोनपर्वतो ऽमरेश्वरस्य नगरं स्वर्गस्थ- १२
 चिह्नशालेमम अयुतानि दिव्यदूताः स्वर्गे लिखितानां प्रथमजाता- १३
 नाम् चक्षुः मण्डलौघ सर्वेषां विचाराधिपतिरौश्वरः सिद्धीकृत-
 धार्मिकानाम् आत्मानो नूतननियमस्य मध्यस्थो यीशुः अपरं हेवलो १४
 रक्तात् भेयः प्रचारकं प्रोचषस्य रक्तचैतेषां सन्निधौ युयम् आगताः ।

सावधाना भवत तं वक्तारं नावजानीत यतो हेतोः पृथिवी- १५
 स्थितः स वक्ता यैरवज्ञातस्तै र्यदि रक्षा नाप्रापि तर्हि स्वर्गो-
 धवक्तुः पराङ्मुखीभूयास्माभिः कथं रक्षा प्राप्स्यते ? तदा तस्य १६
 रक्षात् पृथिवी कम्पिता किम्बिदानीं तेनेदं प्रतिज्ञात यथा, अहं
 पुनरेककालः पृथिवीं कम्पयिष्यामि केवलं तच्चहि गगनमपि
 कम्पयिष्यामि । स एककालः शब्दो निश्चल विषयाणां स्थितये १७
 निर्दिष्टानामिव सञ्चलवस्तूनां स्थानान्तरीकरणं प्रकाशयति । अत- १८
 एव निश्चलरात्र्यप्राप्तिरस्माभिः सोऽनुग्रह आलम्बितव्यो येन वयं
 सादरं सभयस्य तुष्टिजनकरूपेणेश्वरं सेवितुं शक्नुयाम । यतोऽस्मा- १९
 कम् ईश्वरः संहारको वक्त्रिः ।

आह्वय प्रसादेः कथनम् ।

आह्वय प्रेम तिष्ठतु । अतिथिसेवा युष्माभिर्न विस्मर्यतां १३ ॥
 यतस्तथा प्रच्छन्नरूपेण दिव्यदूताः केषाञ्चिद् अतिथयोऽभवन् । १
 बन्दिनः सहबन्दिभिरिव दुःखिनस्य देहवासिभिरिव युष्माभिः २
 स्मर्यन्तां । विवाहः सर्वेषां समीपे सम्मानितव्यस्तदीयशय्या च ३

शुचिः किन्तु वेष्टागामिनः पारदारिकाश्चरेण दण्डयिष्यन्ते ।

- ५ यूयम् आचारे निर्लोभा भवत विद्यमानविषये सन्तुष्यत च यस्माद् ईश्वर एवेदं कथितवान्, यथा, त्वां न त्यक्ष्यामि न त्वां ह्रास्यामि । अतएव वयम् उत्साहेनेदं कथयितुं शक्नुमः,

मत्पत्ने परमेशोऽस्ति न भेष्यामि कदापन ।

यस्मात् मां प्रति किं कर्तुं मानवः पारयिष्यति ॥

- ७ युष्माकं ये नायका युष्मभ्यम् ईश्वरस्य वाक्यं कथितवन्तस्ते युष्माभिः स्मर्यन्तां तेषाम् आचारस्य परिणामम् आलोच्य युष्माभिल्लेषां
८ विश्वासोऽनुक्रियतां । यीशुः ख्रीष्टः शोऽद्य सदा च स एवास्ते ।
९ यूयं नानाविधनूतनशिक्षाभि नं परिवर्तध्वं यतोऽनुग्रहे-
णान्तःकरणस्य सुस्थिरीभवनं चेमं न च स्वाद्यद्रव्यैः । यतस्त-
१० दाचारिणस्तैर्नोपकृताः । ये दूष्यस्य सेवां कुर्वन्ति ते यस्या
११ द्रव्यभोजनस्थानधिकारिणस्तादृशौ यज्ञवेदिरस्माकम् आस्ते । यतो
येषां पशूनां शोणितं पापनाशाय महायाजकेन महापवित्रस्थान-
१२ स्थाभ्यन्तरं नीयते तेषां शरीराणि शिविराद् वह्निर्दह्यन्ते । तस्माद्
यीशुरपि यत् स्वरुधिरेण प्रजाः पवित्रीकृत्यात् तदर्थं नगरदारस्य
१३ वह्निर्भूतिं भुक्तवान् । अतो हेतोरस्माभिरपि तस्यापमानं सहमानैः
१४ शिविराद् वह्निस्तस्य समीपं गन्तव्यं । यतो ऽचास्माकं स्थायि नगरं
१५ न विद्यते किन्तु भावि नगरम् अस्माभिरन्विष्यते । अतएव
यीशुनास्माभिर्नित्यं प्रशंसारूपो बल्लिरर्थतस्तस्य नामाङ्गीकुर्वताम्
१६ शोष्ठाधराणां फलम् ईश्वराय दातव्यं । अपरञ्च परोपकारो दानञ्च
युष्माभिर्न विस्मर्यतां यतस्तादृशं बलिदानम् ईश्वराय रोषते ।
१७ यूयं स्वनायकानाम् आज्ञापाहिणो वयसाश्च भवत यतो
यैरुपनिधिः 'प्रतिदातव्यस्तादृशा लोका इव ते युष्मदौघात्मनां

रक्षार्थं जायति, अतस्ते यथा सान्द्रास्तु कुर्व्यं न च मार्त्तस्करा
अथ अतद्धं यतस्तेषाम् आर्त्तस्करो युष्माकम् दृष्टजनको न भवेत् ।

उपसंहारः ।

अपरञ्च यूथम् अस्मन्निमित्तं प्रार्थनां कुरुत यतो वयम् उत्तम- १८
मनोविशिष्टाः सर्व्वेषु सदाचारं कर्त्तुम् इच्छुकाश्च भवाम इति
निश्चितं जानीमः । विशेवतोऽहं यथा त्वरया युष्मभ्यं पुनर् दीये १९
तदर्थं प्रार्थनायै युष्मान् अधिकं विनये ।

अनन्तनियमस्य इधिरेण विशिष्टो महान् मेवपास्तको येन २०
मृतगम्यमध्यात् पुनरानायि स शान्तिदायक ईश्वरो निजाभिमत-
साधनाय सर्व्वस्मिन् सत्कर्म्मणि युष्मान् सिद्धान् करोतु, तस्य २१
दृष्टौ च यद्यत् तुष्टिजनकं तदेव युष्माकं मध्ये यौशुना ख्रीष्टेन
साधयतु । तस्मै महिमा सर्व्वदा भूयात् । आमेन् ।

हे धातरः, विनयेऽहं यूथम् इदम् उपदेशवाक्यं सहर्धं यतोऽहं २२
संक्षेपेण युष्मान् प्रति लिखितवान् । अस्माकं धाता तौमयियो मुक्तो २३
ऽभवद् इति जानीत, स च यदि त्वरया समागच्छति तर्हि तेन
सार्द्धम् अहं युष्मान् साक्षात् करिष्यामि । युष्माकं सर्व्वान् नायकान् २४
पवित्रलोकांश्च नमस्कुरुत । अपरम् इतालियादेशीयानां नमस्कारं
ज्ञास्यथ । अनुग्रहो युष्माकं सर्व्वेषां सहायो भूयात् । आमेन् । २५

याकोबस्य सर्वसाधारणपत्रं ।

प्रकृतभक्तिवर्णनम् ।

- १ ईश्वरस्य प्रभो यीशुख्रीष्टस्य च दासो याकोबो विकीर्णीभूताब्
द्वादश वंशान् प्रति नमस्कृत्य पत्रं लिखति ।
- २ हे मम भ्रातरः, यूयं सदा बह्विधपरीक्षाषु निपतत तदा तत्
३ पूर्णानन्दस्य कारणं मन्यध्वं । यतो युष्माकं विश्वासस्य परीक्षितत्वेन धैर्यं
४ सम्पाद्यत इति जानीय । तच्च धैर्यं सिद्धफलं भवतु तेन यूयं सिद्धाः
सम्पूर्णस्य भविष्यत् कस्यापि गुणस्याभावस्य युष्माकं न भविष्यति ।
- ५ युष्माकं कस्यापि ज्ञानाभावो यदि भवेत् तर्हि य ईश्वरः
सरस्रभावेन तिरस्कारस्य विना सर्वेभ्यो ददाति ततः स याचतां
६ ततस्तस्मै दायिष्यते । किन्तु स निःसन्देहः सन् विश्वासेन याचतां
यतः सन्दिग्धो मानवो वायुना चालितस्योत्प्लवमानस्य च समुद्र-
७ तरङ्गस्य सदृशो भवति । तादृशो मानवः प्रभोः किञ्चित् प्राप्य-
८ तौति न मन्यतां । दिमना लोकः सर्वगतिषु चञ्चलो भवति ।
- ९ यो भ्राता नमः स निजोक्त्या ज्ञाचतां । यस्य धनवान् स
१० मिजनस्यतया ज्ञाचतां यतः स दणपुष्पवत् क्षयं गमिष्यति । यतः
११ सतापेन सूर्योदित्य दणं शोष्यते तत्पुष्पस्य क्षयति तेन तस्य रूपस्य
सौन्दर्यं नश्यति तदत् धनिलोकोऽपि स्त्रीयमूढतया ज्ञास्यति ।
- १२ यो जनः परीक्षां सहते स एव धन्यः, यतः परीक्षितत्वं प्राप्य
१३ स प्रभुना स्नेहप्रकारिभ्यः प्रतिज्ञातं जीवनसुकुटं लप्स्यते । ईश्वरो
मां परीक्षत इति परीक्षासमये कोऽपि न वदतु यतः पापासे-

अरस्य परीक्षा न भवति स च कमपि न परीक्षते । किन्तु यः १
 कश्चित् स्त्रीयमनोवाञ्छयाह्वयते लोभ्यते च तस्मैव परीक्षा
 भवति । तस्मात् सा मनोवाञ्छा समर्था भूत्वा दुष्कृतिं प्रसूते १५
 दुष्कृतिस्य परिणामं गत्वा मृत्युं जनयति । हे मम प्रियभ्रातरः, १६
 यूयं न भ्रान्त्यत । यत् किञ्चिद् उत्तमं दानं पूर्णं वरस्य तत् १७
 सर्वम् ऊर्द्धाद् अर्प्यतो यस्मिन् दद्यान्मरं परिवर्त्तनजातच्छाया
 वा नास्ति तस्माद् दीप्याकरात् पितुरवरोहति । तस्य सृष्टवस्त्राणां १८
 मध्ये वयं यत् प्रथमफलस्वरूपा भवामस्तर्प्यं स स्नेह्यातः सत्य-
 मतस्य वाक्नेनास्मान् जनयामास । अतएव हे मम प्रियभ्रातरः, १९
 युष्माकम् एकैको-जनः अवणे त्वरितः कचने धीरः क्रोधेऽपि
 धीरो भवतु । यतो मानवस्य क्रोध ईश्वरीयधर्मं न साधयति । २०

अतो हेतो यूयं सर्वाम् अशुचिक्रियां दुष्टतावाञ्छस्य ११
 निश्चिष्य युष्मन्ननसां परिचापे समर्थं रोपितं वाक्यं नम्रभावेन
 मृच्छीत । अपरस्य यूयं केवलम् आत्मवक्ष्यितारो वाक्यस्य ओतारो १२
 न भवत किन्तु वाक्यस्य कर्षकारिणो भवत । यतो यः कश्चिद् १३
 वाक्यस्य कर्षकारो न भूत्वा केवलं तस्य ओता भवति स दर्पणे
 स्त्रीयग्नारौरिकवदनं निरीक्षमाणस्य मनुजस्य सदृशः । आत्माकारे १४
 दृष्टे स प्रस्त्राय कौटुम्भ आसीत् तत् तत्क्षणाद् विस्मरति । किन्तु १५
 यः कश्चित् गत्वा मुक्तेः सिद्धां व्यवस्थाम् आलोक्य तिष्ठति स
 विस्मृतियुक्तः ओता न भूत्वा कर्षकर्त्तैव सन् स्वकार्यं धन्यो
 भविष्यति । अनायत्तरसनः सन् यः कश्चित् स्त्रियमनो वक्ष्यित्वा १६
 स्त्र्यभक्तं मन्यते तस्य भक्तिं सुधा भवति । क्षेपकाले पित्रहीनानां १७
 विधवानाञ्च यद् अवेक्षणं संसाराच्च निष्कलङ्गेन यद् आत्मरक्षणं
 तदेव पितुरीश्वरस्य साक्षात् शुचिं निर्दिष्टा च भक्तिः ।

अक्षपट्टममविद्यासबोरावश्यकता च ।

- २ १ हे मम भ्रातरः, यूयम् अस्माकं तेजस्विनः प्रभो र्षीशुखीदृष्ट
 १ प्रभं सुखापेक्षया न भारयत । यतो युष्माकं सभार्या स्वर्णाङ्गुरीयक-
 युक्ते भ्राजिष्णुपरिच्छदे पुरुषे प्रविष्टे मस्तिनवस्त्रे कस्मिंश्चिद् दरिद्रे-
 २ ऽपि प्रविष्टे यूयं यदि तं भ्राजिष्णुपरिच्छदवसानं जनं निरीक्ष्य
 वदेत भवान् अचोतमस्यान उपविशन्निति किञ्च तं दरिद्रं यदि
 वदेत तम् अमुस्मिन् स्थाने तिष्ठ यदाच मम पादपीठ उपविशेति,
 ५ तर्हि मनःसु विग्रेष्य यूयं किं कुतर्कैः कुविचारका न भवथ ?
 ५ हे मम प्रियभ्रातरः, श्रुणुत, संसारे ये दरिद्रास्तान् ईश्वरो
 विद्यासेन धनिनः स्वप्रेमकारिभ्यश्च प्रतिश्रुतस्य राज्यस्याधिकारिणः
 १ कर्त्तुं किं न वरीतवान् ? किन्तु दरिद्रो युष्माभिरवज्ञायते ।
 धनवन्त एव किं युष्मान् नोपद्रवन्ति वस्त्राश्च विचारासनानां समीपं
 २ न नयन्ति ? युष्मदुपरि परिकीर्तितं परमं नाम किं तैरेव न
 ८ निश्च्यते ? किञ्च त्वं स्वसमीपवाशिनि स्वात्मवत् प्रीयस्व, एत-
 ८ शास्त्रीयवचनानुसारतो यदि यूयं राजकीयव्यवस्थां पाक्षयथ
 ९ तर्हि भद्रं कुरुष्व । यदि च सुखापेक्षां कुरुष्व तर्हि पापम् आचरथ
 व्यवस्थया चाज्ञासङ्गिन इव दूष्यध्वे । यतो यः कश्चित् कृत्स्नां
 १० व्यवस्थां पाक्षयति स यद्येकस्मिन् विधौ स्वस्रति तर्हि सर्वेषाम्
 ११ अपराधी भवति । यतो हेतोस्त्वं परदारान् मा गच्छेति यः
 कथितवान् स एव नरहत्या मा कुर्यादित्यपि कथितवान् तस्मात्
 त्वं परदारान् न गत्वा यदि नरहत्यां करोषि तर्हि व्यवस्थासङ्गी
 १२ भवसि । सुक्ते व्यवस्थातो येषां विचारेण भवितव्य तादृशा लोका
 इव यूयं कथां कथयत कथं कुरुत च । यो दयां नाचरति तस्य
 १२ विचारो निर्दयेन कारिष्यते, किन्तु दया विचारम् अभिभविव्यति ।

हे मम भ्रातरः मम विश्वासोऽस्तीति यः कथयति तस्य कर्माणि १४
 यदि न विद्यन्त तर्हि तेन किं फलं ? तेन विश्वासेन किं तस्य परि-
 चाणं भवितुं शक्नोति ? केषुचिद् भ्रातृषु भगिनोषु वा वसनहीनेषु १५
 प्रात्यङ्घिकाहारहीनेषु च सत्सु युष्माकं कोऽपि तेभ्यः ग्रौरार्यं १६
 प्रयोजनीयानि द्रव्याणि न दत्त्वा यदि तान् वदेत्, यूयं सकुशलं
 गलोष्णगात्रा भवत दृश्यत चेति तर्ह्येतेन किं फलं ? तद्वत् विश्वासो १७
 यदि कर्मभिर् युक्तो न भवेत् तर्ह्येकाकित्वात् मृत एवास्ते । किञ्च १८
 कसिद् इदं वदिष्यति तव विश्वासो विद्यते मम च कर्माणि विद्यन्ते,
 त्वं कर्महीनं स्वविश्वासं मां दर्शय तर्ह्यहमपि मत्कर्माभ्यः स्वविश्वासं त्वां
 दर्शयिष्यामि । एक ईश्वरोऽस्तीति त्वं विश्वासिषि । भद्रं करोषि । १९
 भूता अपि तत् विश्वसन्ति कम्पते च । किन्तु हे निर्बोधमानव, २०
 कर्महीनः विश्वासो मृत एवास्त्येतद् अवगन्तु किम् इच्छसि ? अस्माकं २१
 पूर्वपुरुषो यः अब्राहामः स्वपुत्रम् इस्हाकं यज्ञवेद्याम् उत्सृष्टवान् स
 किं कर्मभ्यो न धार्मिकौकृतः ? विश्वासे तस्य कर्मणां सहकारिणि २२
 जाते कर्मभिः विश्वासः सिद्धोऽभवत्, तत् किं पश्यसि ? इत्येष्टेदं २३
 शस्त्रैर्यवचनं सफलम् अभवत्, अब्राहामः परमेश्वरे विश्वसितवान्
 तच्च तस्य धार्मिकत्वायागण्यत स चेश्वरस्य मित्र इति नाम लब्ध-
 वान् । पश्यत मानवः कर्मभ्यः धार्मिकौक्रियते न चैकाकिना विश्वा- २४
 सेन । तद्वद् या राहव्नामिका वाराङ्गना चारान् अनुगृह्णापरेण २५
 मार्गेण विसर्जं सापि किं कर्मभ्यो न धार्मिकौकृता ? अतएवात्म- २६
 हीनो देहो यथा मृतोऽस्ति तथैव कर्महीनः विश्वासोऽपि मृतोऽस्ति ।

त्रिज्ज्ञाया अतश्चदमनीयत्वम् ।

हे मम भ्रातरः, शिचकैरस्माभिर् गुह्यतरदण्डो लक्ष्यत इति २
 ज्ञात्वा यूयम् अनेके शिचका मा भवत । यतः सर्व्वे वयं बद्ध- २

- विषयेषु स्वस्वामः, यः कश्चिद् वाक्ये न स्वस्वति स सिद्धपुरुषः
 १ कृत्स्नं देहं वशीकर्तुं समर्थस्यास्ति । पश्यत वयम् अस्मान् वशीकर्तुं
 २ तेषां वक्त्रेषु स्वस्वीनाम् निधाय तेषां कृत्स्नं शरीरम् अनुवर्त्तयामः ।
 पश्यत ये पोता अतीव दृष्टदाकाराः प्रसृज्यमानैश्च चाक्षितास्तोऽपि
 कर्णधारस्य मनोऽभिमताद् अतिचुद्रेण कर्णेन वाञ्छितं स्थानं प्रत्यनु-
 ५ वर्त्तन्ते । तद्वद् रसनापि चुद्रतराङ्गं सन्ती दर्पवाक्यानि भाषते ।
 १ पश्य कौटुम्भहारणं दृष्टतेऽप्येन वक्त्रिणा । रसनापि भवेद् वक्त्रि-
 धर्मरूपपिष्टे । अस्मदङ्गेषु रसना तादृशं सन्निवृति सा कृत्स्नं
 देहं कलङ्कयति सृष्टिरथस्य चक्रं प्रज्वलयति नरकागलेन ज्वलति
 ७ च । पशुपक्ष्युरोगजलचराणां सर्वेषां स्वभावो दमयितुं शक्यते
 ८ मानुषिकस्वभावेन दमयास्तुके च । किन्तु मानवानां केनापि
 जिज्ञा दमयितुं न शक्यते सा न निवार्यम् अनिष्टं हलाहलविषेण
 ९ पूर्णं च । तथा वयं पितरम् ईश्वरं धन्यं वदामः, तथा चेश्वरस्य
 १० सादृश्ये सृष्ट्यान् मानवान् श्रपामः । एकस्माद् वदनाद् धन्यवाद-
 ११ श्रापौ निर्गच्छतः । हे मम भ्रातरः, एतादृशं न कर्त्तव्यं । प्रस-
 १२ वणः किम् एकस्मात् छिद्रात् मिष्टं तिक्तञ्च तोयं निर्गमयति ? हे
 मम भ्रातरः, उडुम्बरतदः किं जितफलानि द्राक्षालता वा किम्
 उडुम्बरफलानि फलितुं शक्नोति ? तद्वद् एकः प्रसवणो लवणमिष्टे
 तोषे निर्गमयितुं न शक्नोति ।

नानाविधचेतनावाक्यम् ।

प्रकृतज्ञानवर्णनम् ।

- १२ युष्माकं मध्ये ज्ञानी सुबोधश्च क आस्ते ? तस्य कर्माणि ज्ञान-
 १३ मूलकमृदुतायुक्तानीति सदाचारात् स प्रमाणयतु । किन्तु युष्म-
 दन्तःकरणमध्ये यदि तिक्तेभ्यां विवादेच्छा च विद्यते तर्हि सत्य-

मतस्य विद्वद् न ज्ञाप्यध्वं न ज्ञानतं कथयत । तादृशं ज्ञानम् १५
 ज्ञात्वाद् ज्ञानतं नहि किन्तु पार्थिवं शरीरि भौतिकस्य । यतो १६
 हेतोरीत्यां विवादेष्ट्या च यत्र विद्येते तत्रैव कक्षयः सर्वं दुष्कृ-
 तस्य विद्यते । किन्तूज्ञाद् ज्ञानतं यत् ज्ञानं तत् प्रथमं द्रष्टुं ततः १७
 परं ज्ञानं ज्ञानम् आश्रयन्नेयं दृष्टादिसत्त्वैः परिपूर्णम् अवन्दिगं
 निष्कपटस्य भवति । ज्ञानसाधारिभिः ज्ञानसाधर्म्यकसं रोष्यते । १८

गुह्यबोनेर्थादङ्कुरादीनां विरुद्धा कथा च ।

युष्माकं मध्ये समरा रक्षास्य कुत उत्पद्यन्ते ? युष्मदङ्गविविरा- ४ १
 मिताभ्यः, सुखेष्टाभ्यः किं नोत्पद्यन्ते ? यूथं वाक्ष्ये किन्तु नामुष्य, १
 यूथं नरपत्याम् ईर्ष्यास्य कुक्ष्य किन्तु ज्ञातार्थं भवितुं न शक्नुयः,
 यूथं युध्यस्य रणं कुक्ष्य च किन्त्वप्राप्ताक्षिप्तस्य, यतो हेतोः प्रार्थनां
 न कुक्ष्य । यूथं प्रार्थयध्वे किन्तु न सम्भवे यतो हेतोः असुख- २
 भोगेषु व्यर्थं कु प्रार्थयध्वे । हे व्यभिचारिणो व्यभिचारिण्यस्य, ३
 संसारस्य यत् मैत्र्यं तद् ईश्वरस्य ग्राह्यमिति यूथं किं न जानीय ?
 अत एव यः कश्चित् संसारस्य मित्रं भवितुम् अभिच्छवति स एवेश्वरस्य
 शत्रु भवति । यूथं किं मन्त्रध्वे ? ग्राह्यस्य वाक्यं किं फलहीनं भवेत् ? ५
 अस्मदन्तर्वासी य आत्मा स वा किम् ईर्ष्यायै प्रेम करोति ? तन्नहि ६
 किन्तु स प्रतुल्यं वरं वितरति तस्माद् उक्तमास्ते कथा,

आत्माभिमानलोकानां विपक्षो भवतीश्वरः ।

किन्तु तेनैव नखेभ्यः प्रसादाद् दीयते वरः ॥

अतएव यूथम् ईश्वरस्य वक्ष्या भवत त्रैतानां संबन्धे तेन स युष्माकः ७
 प्रसादियन्ते । ईश्वरस्य समीपवर्तिनो भवत तेन स युष्माकं ८
 समीपवर्ती भविष्यति । हे पापिनः, यूथं जकरान् परिष्कुद्वधं ।
 हे दिमनोलोकाः, यूथं ज्ञानाःकरणानि द्रष्टव्यानि कुर्वध्वं । यूथम् ९

उद्दिग्धं शोचत विक्षपत च, युष्माकं हासः शोकाय, आनन्दश्च
१० कान्तरतायै परिवर्त्तेता । प्रभोः समक्षं गच्छा भवत तस्मात् स
युष्मान् उद्धीकरिष्यति ।

११ हे आतरः, यूयं परस्परं मा दूषयत । यः कश्चिद् आतरं
दूषयति भातु विचारश्च करोति स व्यवस्थां दूषयति व्यव-
स्थायाश्च विचारं करोति । त्वं यदि व्यवस्थाया विचारं करोषि
तर्हि व्यवस्थापाक्षयिता न भवसि किन्तु विचारयिता भवसि ।

१२ अद्वितीयो व्यवस्थापको विचारयिता च स एवास्ते यो रक्षितुं नाश-
यितुश्च पारयति । किन्तु कस्मिन् यत् परस्परं विचारं करोषि ?

१३ अथ शो वा वयम् असुकनगरं गत्वा तत्र वर्षमेकं थापयन्तो
वायिष्यं करिष्यामः स्नाभं प्राप्स्यामश्चेति कथां भाषमाणा यूयम्

१४ इदानीं शृणुत । स किं घटिष्यते तद् यूयं न जानीष्य चतो
जीवनं वो भवेत् कीदृक् तप्तु वात्सल्यरूपकं, वणमात्रं भवेद्

१५ दृश्यं क्षुण्यते च ततः परं । तदनुक्ता युष्माकम् इदं कथनीयं
प्रभोरिच्छातो वयं यदि जीवामस्तर्हीतत् कर्म तत् कर्म वा

१६ करिष्याम इति । किन्विदानीं यूयं गर्भवाक्यैः स्नाघनं कुदध्वे

१७ तादृशं सर्वं स्नाघनं कुत्सितमेव । अतो यः कश्चित् सत्कर्म कर्तुं
विदित्वा तन्न करोति तन्न पापं जायते ।

इत्याह दुष्टमिच्छीकानां भीतमनुचितम् ।

५१ हे भगवन्तः, यूयम् इदानीं शृणुत युष्माभिरागमिष्यतस्तेष्व-

१ हेतोः क्रान्ततां विक्षयताश्च । युष्माकं द्रविणं जीर्णं कीदृशुक्ताः

२ सुचेष्टकाः । कनकं रजतञ्चापि विकृतिं प्रगमिष्यति, तत्कञ्चकश्च

युष्माकं पापं प्रमाणयिष्यति, ऊताग्रवच्च युष्माकं पिशितं खाद-

३ यिष्यति । इत्थम् अग्निमघस्तेषु युष्माभिः वक्षितं धनं । पश्यत चेः

कृषीवसै युष्माकं ग्रन्थानि द्विजानि तेभ्यो युष्माभि र्यद् वेतनं
 द्विजं तद् वसै ध्वनिं करोति तेषां ग्रन्थश्चेदकानाम् आर्त्तरावः
 सेनापतेः परमेश्वरस्य कर्णकुहरं प्रविष्टः । यूयं पृथिव्यां सुखभोगं ५
 कासुकताञ्चापरितवन्तः, महाभोजस्य दिन इव निजान्तःकरणानि
 परितर्पितवन्तस्य । अपरञ्च युष्माभि र्धार्मिकस्य दण्डाज्ञा यथा १
 चाकारि तथापि स युष्मान् न प्रतिदुह्वान् ।

धार्मिकलोकानाम् अवश्यदुःखमोचकत्वम् ।

हे भ्रातरः, यूयं प्रभोरगमनं यावद् धैर्यमात्ममध्यं । पश्यत ०
 कृषिवसो भूमे र्वज्रमुखं फलं प्रतीक्षमाणो यावत् प्रथमम् अग्निमश्न
 वृष्टिफलं न प्राप्नोति तावद् धैर्यम् आत्मन्ते । यूयमपि धैर्यमा- ८
 लम्ब्य स्वान्तःकरणानि स्थिरैकुहत, यतः प्रभोरपस्थितिः समीप-
 वर्त्तिन्यभवत् । हे भ्रातरः, यूयं यद् दण्ड्या न भवेत तदर्थं परस्परं ९
 न म्हासत, पश्यत विचारयिता दारसमीपे तिष्ठति । हे मम १०
 भ्रातरः, ये भाववादिनः प्रभो गर्वाभाषितवन्तस्तान् यूयं दुःख-
 सहनस्य धैर्यस्य च दुष्टान्तान् जानीत । पश्यत धैर्यशीला अस्माभि
 र्धन्या लभ्यन्ते । आभूवो धैर्यं युष्माभिरग्रावि प्रभोः परिणामश्चादर्शि ११
 यतः प्रभु र्वज्रहपः सकलस्यास्ति ।

हे भ्रातरः, विशेषत इदं वदामि स्वर्गस्य वा पृथिव्या वा न्यवस्तुनो ११
 नाम गृहीत्वा युष्माभिः कोऽपि ग्रपथो न क्रियतां, किन्तु यथा दण्ड्या
 न भवेत तदर्थं युष्माकं तथैव तन्महि चेतिवाक्यं यथेष्टं भवतु ।

युष्माकं कसिद् दुःखी भवति ? स प्रार्थनां करोतु । कसिद् ११
 द्युनन्दितो भवति ? स गीतं गायतु । युष्माकं कसित् पीडितो १०
 ऽस्ति ? स मण्डल्याः प्राचीनान् आक्रातु ते च प्रभो गर्वा तं तैले-
 नाभिषिच्य तस्य कृते प्रार्थनां कुर्वन्तु । तस्माद् विश्वासजातप्रार्थ- १५

- नया स रोगी रक्षां याच्यति प्रभुश्च तम् उत्थापयिष्यति यदि च
 १९ कृतपापो भवेत् तर्हि स तं समिष्यते । युधं परस्परम् अपराधान्
 अङ्गीकुर्वध्वम् आरोग्यप्राप्त्यर्थं चैकजनो ऽन्यस्य कृते प्रार्थनां करोतु
 २० धार्मिकस्य सत्यत्वा प्रार्थना बलशक्तिविशिष्टा भवति । य एषिषो
 वयमिव सुखदुःखभोगी मर्त्य आसीत् स प्रार्थनयानादृष्टिं याचित-
 २१ वान् तेन देगे सार्द्धं वत्सरचयं यावद् दृष्टिं न बभूव । पश्चात् तेन
 पुनः प्रार्थनायां कृतायाम् आकाशस्तोथान्यवर्षीत् पृथिवी च क्षण-
 क्षानि प्रारोहयत् ।
 २२ हे भ्रातरः, युष्माकं कस्मिंश्चित् सत्यमताद् भ्रष्टे यदि कश्चित् तं
 २३ परावर्त्तयति तर्हि यो जनः पापिनं विपद्यभ्रमणात् परावर्त्तयति स
 तस्यात्मानं मृत्युत उद्धरिष्यति बलुपापान्यावरिष्यति चेति जानातु ।

पित्रस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं ।

सङ्कलाचरणम् ।

पत्न-गात्रातिथ्या-कल्पदिक्रिया-आग्निद्या-विद्युन्निद्यादेशेषु प्रवा- १
खिणो ये विकीर्णलोकाः पितुरीश्वरस्य पूर्वनिर्णयाद् आत्मनः पाव- १
नेन बीशुखीष्टस्याज्ञापयन्नाथ शोणितप्रोक्षणाथ आभिदक्षितास्तान्
प्रति बीशुखीष्टस्य प्रेरितः पित्रः पत्रं लिखति । युष्मान् प्रति
वाङ्मयेन आग्निरनुग्रहस्य भूयासां ।

अनुग्रहकारणाद् ईश्वरस्य धन्यवर्णनं भाववादिभ्यः

स्त्रीपुत्र परित्रासकथनम् ।

अस्माकं प्रभो बीशुखीष्टस्य तात ईश्वरो धन्यः, यतः स १
स्त्रीपुत्रवङ्कशपतो मृतगणमध्याद् बीशुखीष्टस्योत्थानेन जीवन-
प्रत्याग्राह्यम् अर्प्यतो ऽद्यद्यनिष्कलङ्कात्मानसम्पत्तिप्राप्त्यर्थम् अस्मान् ४
युगं ज्ञेयमासा । सा सम्पत्तिः स्वर्गे ऽस्माकं कृते सञ्चिता तिष्ठति,
युयस्त्रैश्वरस्य शक्तिः शेषकाले प्रकाशपरिचाषार्थं विश्रायेण रक्ष्यध्वे । ५
तस्माद् युयं यद्यप्यानन्देन प्रफुल्ला भवथ तथापि साम्प्रतं प्रयो- १
जनहेतोः कियत्कासपर्यन्तं नागाविधपरीक्षाभिः क्लिष्यध्वे । यतो ०
वक्रिन्म्र यस्य परीक्षा भवति तस्मात् नमुरसुवर्षादपि वङ्कमूखं
युष्माकं विश्वासरूपं यत् परीक्षितं स्वर्णं तेन बीशुखीष्टसागमन-
समये प्रशंसायाः, समादरस्य गौरवस्य च योग्यता प्राप्तव्या । युयं तं ८
स्त्रीष्टम् अदृष्टापि तस्मिन् प्रीयध्वे साम्प्रतं तं न पश्यन्तोऽपि तस्मिन्
विश्वसन्तो ऽनिर्वचनीयेन प्रभावयुक्तेन ज्ञानन्देन प्रफुल्ला भवथ,
स्वविश्वासस्य परिणामरूपम् आत्मनां परिचायं समध्वे च । युष्मासु ८
यो ऽनुग्रहो वर्तते तद्विषये य ईश्वरीयवाक्यं कथितवन्तस्ते भाव- १०

- ११ वादिनस्तस्य परिचायकान्वेषणम् अनुसन्धानञ्च कृतवन्तः । विशेष-
तस्तेषामन्तर्वासी यः स्त्रीष्टस्यात्मा स्त्रीष्टे वर्त्तिष्यमाणाणि दुःखानि
तदनुगामिप्रभावञ्च पूर्वं प्राकाशयत् तेन कः कौदृशो वा समथो
१२ निरदिश्यतैतस्यानुसन्धानं कृतवन्तः । ततस्तौ विवक्षिते यत्र ज्ञान्
किन्वत्स्यान् उपकुर्वन्त्येतत् तेषां निकटे प्राकाशयत् । चांस्य तान्
विषयान् दिव्यदूता अप्यवनतशिरसो निरीक्षितुम् अभिसूचयन्ति
ते विषयाः साम्प्रतं खर्गात् प्रेषितस्त पवित्रस्यात्मनः साक्षात्माद्
युष्मत्समीपे सुसंवादप्रचारयिष्यन्तिः प्राकाशयन्त ।

इहरीयासोऽथवास्यानुसारतो धर्मसु आचरितुं पित्रस्य विनयः ।

- १२ अतएव यूयं मनःकटिबन्धनं कृत्वा प्रवृद्धाः सन्तो बीडुस्त्रीष्टस्य
प्रकाशसमये युष्मासु वर्त्तिष्यमानस्यानुग्रहस्य सम्पूर्णां प्रत्याशां कुर्वत ।
१३ अपरं पूर्वोक्तज्ञानतावस्थायाः कुक्षिताभिसाधारणां योग्यम् आचारं
१४ न कुर्वन्तो युष्मदाङ्गानकारौ यथा पवित्रो ऽस्ति यूथमप्यज्ञापाहि-
१५ सन्ताना इव सर्वस्मिन् आचारे तादृक् पवित्रा भवत । यतो
१६ सिद्धितम् आसौ, यूयं पवित्रासिद्धत यस्मादहं पवित्रः । अपरञ्च
यो विनापणपातम् एकैकमानुषस्य कर्मानुसाराद् विचारं करोति
स यदि युष्माभिस्तात आख्यायते तर्हि स्वप्रवासस्य कालो युष्माभि-
१७ र्भौत्या आप्यतां । यूयं निरर्धकात् पैदकाचारात् स्वकीये रूप-
१८ सुवर्णादिभि र्मुक्तिं न प्राप्य निष्कण्डुनिर्गलमेवशावकसेव स्त्रीष्टस्य
१९ वज्रमुखेन इधिरेण मुक्तिं प्राप्तवन्त इति जानीथ । स जगतो
भिन्निमुखस्थापनात् पूर्वं नियुक्तः किन्तु चरमदिनेषु युष्मदर्थं प्रका-
२० शितो ऽभवत् । यतस्तेनैव मृतगणात् तस्योत्थापयितरि तस्मै गौरव-
दातरि चेश्वरे विशिष्य तस्माद् ईश्वरे युष्माकं विश्वासः प्रत्याग्रा
२१ आसौ । यूथम् आत्मना सत्यमतस्याज्ञापयणद्वारा निष्कपटाव भ्रात-

प्रेक्षे पावितमनसो भूत्वा निर्बलान्तःकरणैः परस्परं गाढं प्रेम कुर्वत ।

यस्माद् धूयं चयणीयवीर्यात् नहि किन्त्वचयणीयवीर्याद् ईश्वरस्य ११
जीवनदायकेन नित्यस्थायिना वाक्येन पुनर्जन्म गृहीतवन्तः ।

सर्वप्राणी हृष्येस्तुल्यस्तत्तेजस्तृणपुष्पवत् । १४

हृष्याणि परिशुष्यन्ति पुष्पाणि निपतन्ति च ।

किन्तु वाक्यं परेशस्यानन्तकालं वितिष्ठते । १५

तदेव च वाक्यं सुसंवादेन युष्माकम् अन्तिके प्रकाशितं ।

सर्वान् देशान् सर्वान् कृत्स्नान् कापय्यानीर्थाः समस्तस्थानि- २१
कथास्तू दूरीकृत्य युष्माभिः परिचाणाय वृद्धिप्राप्त्यर्थं नवजातशिशु- १
भिरिव प्रकृतं वाग्दुग्धं पिपास्यतां । यतः प्रभु मधुर एतस्यास्वादं २
धूयं प्राप्तवन्तः । अपरं मानुषैरवज्ञातस्य किन्त्वैश्वरेणाभिरुचितस्य ४
वज्रमूल्यास्य जीवत्प्रसरस्येव तस्य प्रभोः सन्निधिम् आगता धूयमपि
जीवत्प्रसारा इव निचौयमाना आत्मिकमन्दिरं स्त्रीष्टेन यौशुना ५
चैश्वरतोषकाणाम् आत्मिकबलीनां दानार्थं पवित्रो याजकवर्गो
भवथ । यतः ग्राम्ने लिखितमास्ते, यथा, ९

पश्य पाषाण एक ऽस्ति सीयोनि स्थापितो मया ।

मुख्यकोणस्य योग्यः स वृत्तस्यातीव मूल्यवान् ।

यो जनो विश्वसेत् तस्मिन् स राज्ञां न गमिष्यति ।

विश्वाग्निनां युष्माकमेव समीपे स मूल्यवान् भवति किन्त्वविश्वाग्निनां ७
कृते निषेद्धभिरवज्ञाताः स पाषाणः कोणस्य भिन्निमूलं भूत्वा बाधा- ८
जनकः पाषाणः स्खलनकारकश्च शैलो जातः । ते चाविश्वासाद्
वाक्त्रयेण स्खलन्ति स्खलने च नियुक्ताः सन्ति । किन्तु धूयं येनाम्ब- ८
कारमध्यात् सकीयासुर्यदौप्तिमथ्यम् आकृतास्तस्य गुणान् प्रकाश-
यितुम् अभिरुचितो वंशो राजकीयो याजकवर्गः पवित्रा जाति

- १० रधिकर्त्तव्याः प्रजाश्च जाताः । पूर्वं यूयं तस्य प्रजा नाभवत् किन्त्वौ-
दानीम् ईश्वरस्य प्रजा आध्वे । पूर्वम् अननुकम्पिता अभवत्
किन्त्विदानीम् अनुकम्पिता आध्वे ।

नानाविधाश्चासत्ताकसु ।

- २१ हे प्रियतमाः, यूयं प्रवासिनो विदेशिनश्च लोका इव मनसः
प्रातिकूल्येन बोधिभ्यः शारीरिकसुखाभिज्ञावेभ्यो निवर्त्तध्वम् इत्यहं
११ विनये । देवपूजकानां मध्ये युष्माकम् आचार एवम् उत्तमो भवतु
यथा ते युष्मान् दुष्कर्त्तकारिलोकानिव पुन न निन्दन्तः कृपादृष्टि-
११ दिने स्तुतवर्गोत्तरौयसत्किंथाभ्य ईश्वरस्य प्रशंसा कुर्युः ।

शासनकर्त्तुं प्रति कर्त्तव्यव्यवहारः ।

- ततो हेतोर्यूयं प्रभोरनुरोधात् मानवसृष्टानां कर्त्तव्यपदानां
२१ वशीभवत् विशेषतो भूपालस्य यतः स ऋष्टः, देशाध्यक्षाणाञ्च यतस्ते
दुष्कर्त्तकारिणां दण्डदानार्थं सत्कर्त्तकारिणां प्रशंसार्थञ्च तेन प्रेरिताः ।
१५ इत्थं निर्बोधमानुषाणाम् आज्ञानत्वं यत् सदाचारिभि युष्माभि
११ निर्दत्तरौक्रियते तद् ईश्वरस्याभिमतं । यूयं स्वाधीना इवाचरत
तथापि दुष्टताया वेश्मस्वरूपां स्वाधीनतां धारयन्त इव भट्टि
१० किन्त्वैश्वरस्य दासा इव । सर्वान् समाद्रिषध्वं भ्रातृवर्गे प्रीयध्वम्
ईश्वराद् विभीत भूपालं समन्यध्वं ।

दासादिपुरुषान् प्रति उपयुक्तव्यवहारः ।

- १८ हे दासाः, यूयं सम्पूर्णादरेण प्रभूनां वश्या भवत केवलं भद्राणां
१८ दद्यान्नाञ्च नहि किन्त्वनृजुनामपि । यतो ऽन्यायेन दुःखभोगकाल
१० ईश्वरचिन्तया यत् क्रेशसहनं तदेव प्रियं । पापं कृत्वा युष्माकं
चपेटाघातसहनेन का प्रशंसा ? किन्तु सदाचारं कृत्वा युष्माकं यद्
११ दुःखसहनं तदेवेश्वरस्य प्रियं । तदर्थमेव यूयम् आहता यतः स्त्रीदो-

ऽपि युष्मन्निमित्तं दुःखं भुक्त्वा यूयं यत् तस्य पदचिह्नैर्ब्रजेत तदर्थं
 दृष्टान्तमेकं दर्शितवान् । स किमपि पापं न कृतवान् तस्य वदने ११
 कापि हस्तस्य कथा नासीत् । निन्दितो ऽपि सन् स प्रतिनिध्यां न १२
 कृतवान् दुःखं सहमानो ऽपि न भर्त्सितवान् किन्तु यथार्थविचार-
 यितुः समीपे खं समर्पितवान् । वयं यत् पापेभ्यो निवृत्त्य धर्मार्थं १३
 जीवामस्तदर्थं स स्वशरीरेणास्माकं पापानि क्रुद्ध ऊढवान् तस्य प्रहारै-
 र्भूयं स्वस्या अभवत् । यतः पूर्वं यूयं भ्रमणकारिणेभ्य इवाध्वं किन्त्व- १४
 धुना युष्माकम् आत्मनां पाप्मकस्याध्यवस्य च समीपं प्रत्यावर्तिताः ।

हे योषितः, यूयमपि निजस्वामिनां वश्या भवत तथा सति १
 यदि केचिद् वाक्ये विद्यासिन्धो न सन्ति तर्हि ते विनावाक्यं योषि-
 ताम् आचारेणार्थतत्त्वेषां प्रत्यक्षेण युष्माकं सम्यक्सतीत्याचारेणाकटुं २
 शक्यन्ते । अपरं केग्ररक्षणया स्वर्णसङ्कारधारणेन परिच्छदपरि- ३
 धानेन वा युष्माकं वास्तवभूषा न भवतु, किन्त्वौश्वरस्य साक्षाद् वक्तु- ४
 म्मुख्यसमाश्रान्तिभावाद्यथरत्नेन युक्तो गुप्त आन्तरिकमानव एव । यतः ५
 पूर्वकाले याः पवित्रस्त्रिय ईश्वरे प्रत्याश्रामकुर्वन् ता अपि तादृ-
 शीमेव भूषां धारयन्त्यो निजस्वामिनां वश्या अभवन् । तथैव सारा ६
 अत्राश्रमस्य वश्या सती तं पतिमाख्यातवती यूयस्य यदि सदा-
 चारिण्यो भवय व्याकुलतया च भीता न भवय तर्हि तस्याः कन्या ७
 आध्वे । हे पुरुषाः, यूयं ज्ञानतो दुर्भक्ततरभाजनैरिव योषिभिः ८
 सहवासं कुर्वत, एकस्य जीवनवरस्य सहभागिनीभ्यस्ताभ्यः समा-
 हरं वितरत च न चेद् युष्माकं प्रार्थनानां बाधा जनियते ।

प्रेमसमाख्यैर्व्यादिरावशकता च ।

विज्ञेयतो यूयं सर्वे एकमनसः परदुःखैर्दुःखिता आह्वयेभिः ८
 कृपावन्तः प्रीतिभावाद् भवत । अनिष्टस्य परिशोधेनानिष्टं निवृत्त्या ९

वा परिशोधेन जिह्वां न कुर्वन्त आग्निं दत्तं यतो यूथम् आग्नि-

१० रधिकारिणो भवितुमाहता इति जानीय । अपरस्य,

जीवने प्रीयमाणो यः सुदिनानि दिदृक्षते ।

पापात् जिह्वां मृवावाक्यात् स्वाधरौ स निवर्त्तयेत् ॥

११ स त्यजेद् दुष्टतामार्गं सन्निधास्य समाचरेत् ।

मृगयाणस्य शान्तिं स नित्यमेवानुधावतु ॥

१२ शोचने परमेश्वरोन्मीलिते धार्मिकान् प्रति ।

प्रार्थनायाः कृते तेषां तच्छोचे सुगमे सदा ।

क्रोधास्य परेषस्य कदाचारिषु वर्त्तते ॥

१३ अपरं यदि यूथम् उत्तमैश्वर्यानुगामिनो भवय तर्हि को युष्मान्

१४ हिंसियते ? यदि च धर्मार्थं क्रियध्वं तर्हि धन्या भविष्य ।

तेषाम् आग्रह्या यूथं न विभीत न विह्वल वा ।

१५ मनोभिः किन्तु मन्यध्वं पवित्रं प्रभुमीश्वरं ॥

अपरस्य युष्माकम् आन्तरिकप्रत्याशायास्तत्त्वं यः कश्चित् पृच्छति

१६ तस्मै शान्तिभोक्तिष्वाम् उत्तरं दातुं सदा सुसज्जा भवत । ये च

स्त्रीदुर्धर्मे युष्माकं सदाचारं दूषयन्ति ते दुष्कर्म्मकारिणामिव युष्मा-

कम् अपवादेन यत् सज्जिता भवेयुस्तदर्थं युष्माकम् उत्तमः संवेदो

१७ भवतु । ईश्वरस्याभिमतार्थं यदि युष्माभिः क्लेशः सोढव्यस्तर्हि सदा-

१८ चारिभिः क्लेशसङ्गं वरं न च कदाचारिभिः । यस्माद् ईश्वरस्य

सन्निधिम् अस्मान् आनेतुम् अधार्मिकाणां विनिमयेन धार्मिकः

स्त्रीष्टो ज्येष्ठतनयः पापानां दण्डं भुङ्क्त्वान्, स च शरीरसम्बन्धे मारितः

१९ किन्वात्मनः सम्बन्धे पुनर्जीवितो ऽभवत् । तत्सम्बन्धेन च स यार्था

२० विधाय कारावङ्कानाम् आत्मनां समीपे वाक्यं बोधितवान् । पुरा

नोदस्य समर्थं यावत् पोतो निरनीयत तावद् ईश्वरस्य दीर्घवधि-

श्रुता यदा व्यसन्नत तदा तेनाज्ञापाहिणोऽभवन् । तेन पोते-
नाप्येऽर्थाद् अष्टावेव प्राणिनस्तोयम् उत्तीर्णाः । तन्निदर्शनञ्च स्थापनं ११
(अर्थतः शरीरिकमस्तिनतायाश्च स्वागः स नहि किन्त्वौश्वराद्योत्तम-
संवेदस्य वा प्रतिज्ञा सेव) यौश्वरीष्टस्य पुनस्त्यानेनेदानीम् अस्मान् ११
उत्तारयति, यतः स स्वर्गं गत्वैश्वरस्य दक्षिणे विद्यते स्वर्गीयदूताः
शासका बलानि च तस्य वशीभूता अभवन् ।

मुचितासंयमदुःखभोगमधि कथनञ्च ।

अस्माकं विनिमयेन स्त्रीष्टः शरीरसम्बन्धे दण्डं भुक्तवान् अतो ४ १
हेतोः शरीरसम्बन्धे यो दण्डं भुक्तवान् स पापात् मुक्त इतिभावेन
युधमपि सुसज्जीभूय देहवासस्यावशिष्टं समर्थं पुनर्मानवानाम् इच्छा- १
साधनार्थं नहि किन्त्वौश्वरस्येच्छासाधनार्थं यापयत । आयुषो यः १
समर्थो व्यतीतस्तस्मिन् युष्माभि र्यद् देवपूजकानाम् इच्छासाधनं
कामकुत्सिताभिलाषमद्यपानरज्जरसमत्तताघृणार्देवपूजाचारणश्चाकारि
तेन बाहुल्यं । युयं तैः सह तस्मिन् सर्व्वनाशपक्षे मज्जितुं न ४
भावय, इत्यनेनाद्यर्थं विज्ञाय ते युष्मान् निन्दन्ति । किन्तु यो ५
जीवतां मृतानाञ्च । विचारं कर्तुम् उद्योतऽस्ति तस्मै तैस्तत्त- ५
दायिष्यते । यतो हेतो र्ये मृतस्तप्ता यत् मानवोद्देशः शारीरिक- ५
विचारः किन्त्वौश्वरोद्देशम् आत्मिकजीवनं भवेत् तदर्थं तेषामपि
सज्जिधौ सुसमाचारः प्रकाशितोऽभवत् ।

सर्व्वेषाम् अग्निमकाश उपस्थितस्तस्माद् युयं सुबुद्धयः प्रार्थनार्थं ०
जाग्रतश्च भवत । विशेषतः परस्परं गाढं प्रेम कुर्व्वत, यतः, ८

पापानामपि बाहुल्यं प्रेक्षेवाच्छादयिष्यते ।

कातरौकिं विना परस्परम् आतिथ्यं कुर्व्वत । येन यो वरो कथ- ८
लेनेव स परम् उपकरोतु, इत्थं युयम् ईश्वरस्य वञ्चविधप्रसा- १०

११ दृष्टोक्तमा भाष्यागाराधिपा भवत । यो वाक्यं कथयति स ईश्वरस्य
वाक्यमिव कथयतु यस्य परम् उपकरोति स ईश्वरदत्तसामर्थ्यादि-
वोपकरोतु । सर्वविषये यौग्यस्त्रीष्टेनेश्वरस्य गौरवं प्रकाशतां तस्यैव
गौरवं पराक्रमस्य सर्वदा भूयात् । आमेन् ।

११ हे प्रियतमाः, युष्माकं परीक्षार्थं यत्नापो युष्मासु वर्तते तम्
११ असम्भवघटितं मत्वा नाश्चर्यं जानीत, किन्तु स्त्रीष्टेन क्लेशानां
सहभागित्वाद् आनन्दत तेन तस्य प्रतापप्रकाशेऽप्यानन्देन प्रफुल्ला
११ भविष्यथ । यदि स्त्रीष्टस्य नामहेतुना युष्माकं निन्दा भवति तर्हि
यूयं धन्या यतो गौरवदायक ईश्वरस्यात्मा युष्मास्त्वधितिष्ठति तेषां
११ मध्ये स निन्द्यते किन्तु युष्मन्मध्ये प्रशंस्यते । किन्तु युष्माकं कोऽपि
हन्ता वा चोरो वा दुष्कर्म्मज्ञद् वा पराधिकारचर्चक इव दण्डं
११ न भुङ्क्ता । यदि च स्त्रीष्टीयान इव दण्डं युङ्क्ते तर्हि स न सज्जमान-
१० स्ताकारणाद् ईश्वरं प्रशंसतु । यतो विचारस्थारम्भमय ईश्वरस्य
मन्दिरे युज्यते यदि चास्मात्स्वारभते तर्हीश्वरीयसुसंवादापाक्षिणां
श्रेयदशा का भविष्यति ?

१८ धार्मिकेनापि चेत् चाणम् अतिहृष्टेण गम्यते ।

तर्हीधार्मिकपापिभ्याम् आशयः कुत्र सस्यते ॥

१८ अत ईश्वरेष्कातो ये दुःखं भुञ्जते ते सदाचारेण स्वात्मानो
विश्वस्त्वष्टुरीश्वरस्य कराभ्यां निदधतां ।

नक्षत्रागतं व्यातुसावयकता च ।

५१ स्त्रीष्टस्य क्लेशानां साक्षी प्रकाशित्यमाणस्य प्रतापस्याग्नी
१ प्राचीनसाक्षं युष्माकं प्राचीनान् विनीयेदं वदामि । युष्माकं मध्यवर्ती
य ईश्वरस्य मेघवृन्दो यूयं तं पाक्षयत तस्य वीक्षणं कुरुत च, चाव-
यकत्वेन नहि किन्तु खेष्कातो न वा कुलोभेन किन्त्वियुक्तमनसा ।

अपरम् अज्ञानान् अधिकारिण इव न प्रभवत किन्तु दुष्टस्य १
दुष्टान्तरात् भवत । तेन प्रधानपात्रक उपस्थिते दूधम् अज्ञानं २
गौरवकिरीटं सस्यध्वे ।

हे युवानः, दूधमपि प्राचीनस्रोतानां वज्रा भवत सर्वे च ५
सर्वेषां वज्रीभूय नक्षताभरणेन भूषिता भवत, यतः,

आत्माभिमानिस्रोतानां विपद्यो भवतीश्वरः ।

किन्तु तेनैव नक्षेभ्यः प्रसादाद् दीयते वरः ॥

अतो दूधम् ईश्वरस्य वक्ष्यत्करस्याधो नक्षीभूय तिष्ठत तेन स १
उचितसमये युष्मान् उच्चैरुत्थयति । दूधं सर्वेषिणां तस्मिन् निक्षिपत ०
यतः स युष्मान् प्रति चिन्तयति । दूधं प्रवृद्धा आपताश्च तिष्ठत यतो ८
युष्माकं प्रतिवादी यः शैतानः स गर्जनकारी सिंह इव पर्यटन् कं पशि-
ध्मातीति मृगयते, अतो विश्वासे सुखिरासिष्ठमस्तेन बाहुं युध्यत, ९
युष्माकं जगत्पिशाचिभ्यश्चाह्वयति तादृशाः क्षेपण वर्तन्ते इति जानीत ।

अधिकदुःखभोगात् परम् अस्मभ्यं स्त्रीष्टेन वीर्युणा लकीला- १०
मननगौरवदानार्थं योऽस्मान् आहूतवान् स सर्वानुपासीश्वरः स्वयं
युष्मान् शिष्टान् क्षिरान् सबलान् निश्चलाय करोतु । तस्य गौरवं ११
पराक्रमस्याननकाशं यावद् भूषात् । आमेन् ।

यः सिन्धुनामो (मन्ये) युष्माकं विश्वाद्यो भ्राता भवति तद्वा- १२
राहं संक्षेपेण लिखित्वा युष्मान् विनीतवान् दूषय्य यस्मिन् अधि-
तिष्ठय स एवेश्वरस्य सत्योऽनुपपद्यति प्रमाणं दत्तवान् । युष्माभिः १३
वज्राभिर्वृषिता या मच्छन्ती वांविधि विद्यते या मम पुत्रो मार्कण्ड
युष्मान् नमस्कारं वेदयति । दूधं प्रेमपुष्पनेन परस्परं नमस्कुरुत । १४
वीर्युच्चोद्यमिताणां युष्माकं सर्वेषां प्राप्तिर्भूषात् । आमेन् ।

पित्रस्य द्वितीयं सर्वसाधारणपत्रं ।

विश्वासे स्थिरं स्थातुमर्हति प्रवेष्टः ।

- १ वे जना अस्माभिः बार्हस्पत्ये अस्मादीयरे चातरि बौद्धस्त्रीष्टे च धार्मिकतत्त्वमन्त्रितविश्वासधनस्य समानांशित्वं प्राप्तास्तान् प्रति बौद्ध-
- २ स्त्रीष्टस्य दासः प्रेरितस्य श्रिमोहो पिपः पत्रं लिखति । ईश्वरस्वास्माकं प्रभो बौद्धोऽस्य तत्त्वज्ञानेन युष्माकस्तुल्यदृष्टान्तो वाञ्छ्यं वर्तता ।
- ३ जीवगार्हम ईश्वरभक्त्यर्थं यद्यद् आवश्यकं तत् सर्वं गौरव-
सङ्गुष्ठाभ्याम् अस्मादाङ्गनकारिणस्तत्त्वज्ञानद्वारा तस्मैशरीरशक्तिरस्माभ्यं
- ४ दत्तवती । तत्सर्वं च आस्माभ्यं तादृशं वज्रमूल्या महाप्रतिज्ञा दत्ता
स्माभि र्युधं संसारस्याप्तात् कुस्मिताभिस्त्वापमूक्षात् सर्वनाशाद् रक्षां
- ५ प्राप्तेशरीरस्यभावस्यांशिनो भवितुं, शक्नुव । ततो हेतो र्युधं सन्पूर्वं
- ६ यत्नं विधाय विश्वासे सौजन्यं सौजन्ये ज्ञानं ज्ञान आयतेन्निश्चिताम् ।
आयतेन्निश्चितायां धैर्यं धैर्यं ईश्वरभक्तिम् ईश्वरभक्तौ भाव्येष्टं
- ७ भाव्येष्टे च प्रेम युक्त । एतानि यदि युष्मासु विद्यन्ते बर्हन्ते न
- ८ तर्ह्यस्मात्प्रभो बौद्धस्त्रीष्टस्य तत्त्वज्ञाने युष्मान् अस्माकं निष्कलांश्च न
- ९ स्थापयिष्यन्ति । किन्तु एतानि यत्न न विद्यन्ते सो ऽहो दुःखित-
- १० सोऽहम् । स्वकीयपूर्वपापानां मार्जनस्य विमृतिं गतस्य । तस्माद्
हे भ्रातरः, युधं स्वकीयाज्ञानवरणो हृदकरणे वज्र यतध्वं, तत्
- ११ कृत्वा कदाच न स्तुषिष्यथ । यतो ऽनेन प्रकारेणास्माकं प्रभोऽस्मात्
बौद्धस्त्रीष्टज्ञानान्तराज्यस्य प्रवेष्टेन युधं सुकलेन योजयिष्यध्वे ।
- १२ यद्यपि युधम् एतत् सर्वं जानीथ वर्तमाने सत्यमते सुखिरा
भवथ च तथापि युष्मान् सर्वदा तत् स्मारयितुम् अहम् अस्माकम्

न भविष्यामि । यावद् एतस्मिन् दूष्ये तिष्ठामि तावद् युष्मान् १२
 स्मारयन् प्रबोधयितुं विहितं मन्ये । यतो ऽस्माकं प्रभु र्थीशुखीष्टो १३
 मां यत् ज्ञापितवान् तदनुसाराद् दूष्यमेतत् मया शीघ्रं त्यक्तव्यम्
 इति जानामि । मम परलोकगमनात् परमपि यूयं यदेतानि स्मर्तुं १४
 शक्यस्य तस्मिन् सर्वथा यतिष्ये । यतो ऽस्माकं प्रभो र्थीशुखीष्ट १५
 पराक्रमं पुनरागमनञ्च युष्मान् ज्ञापयन्तो वयं कक्षितान्युपास्था-
 नान्यन्वगच्छामेति नहि किन्तु तस्य महिम्नः प्रत्यक्षसाक्षिणो भूत्वा
 भाषितवन्तः । यतः स पितृरौश्वराद् गौरवं प्रशंसाञ्च प्राप्तवान् १७
 विशिष्टतो महिमयुक्तेजोमध्याद् एतादृशी वाणी तं प्रति निर्गत-
 वती, यथा, एष मम प्रियपुत्र एतस्मिन् मम परमसन्तोषः ।
 स्वर्गात् निर्गतेयं वाणी पवित्रपर्वते तेन साङ्गं विद्यमानैरस्माभिर- १८
 ञ्चावि । अपरम् अस्मत्समीपे दृढतरं भाववाणी विद्यते यूयञ्च १९
 यदि दिनारम्भं युष्मन्नःसु प्रभातीयनक्षत्रोदयञ्च यावत् तिमिर-
 मध्ये स्थाने ज्वलन्तं प्रदीपमिव तद् वाक्यं सन्न्यधे तर्हि भद्रं
 करिष्यथ । शास्त्रीया कापि भाववाणी मनुष्यस्य स्वीकृत्यभावबोधका २०
 नहि, एतद् युष्माभिः सम्यक् ज्ञायतां । यतो भाववाणी पुरा २१
 मानुषाणाम् इच्छातो नोत्पन्ना किन्त्वौश्वरस्य पवित्रलोकाः पवित्रे-
 णात्मना प्रवर्तिताः सन्तो वाक्यम् अभवन् ।

धार्मिकाणां रक्षाया कथनम् ।

अपरं पूर्वकाले यथा लोकानां मध्ये मिथ्याभाववादिन उपा- २१
 तिष्ठन् तथा युष्माकं मध्येऽपि मिथ्याग्रिकका उपस्थास्यन्ति, ते
 क्षेत्रां क्षेत्रारं प्रभुम् अनङ्गीकृत्य सत्वरं विनाशं क्षेत्रेषु वर्तयन्ति
 विनाशकवैधर्म्यं गुप्तं युष्मद्व्यम् आनेष्यन्ति । ततो ऽनेकेषु तेषां १
 विनाशकमार्गं गतेषु तेभ्यः सत्यमागस्य निन्दा सम्भविष्यति । अपरञ्च २

ते लोभात् कापयवाक्ये दुष्टानो लाभं करिष्यन्ते किन्तु तेषां पुरातनदृष्ट्या न विद्यन्ते तेषां विनाशश्च न मित्राति ।

- ५ ईश्वरः कृतपापान् दुतान् न चमिला तिमिरदृष्ट्यैः पाताले
- ६ दृष्ट्वा विचारार्थं समर्पितवान् । पुरातनं संसारमपि न चमिला तं
- ७ दुष्टानां संसारं जलाभावेन मज्जयित्वा सप्तजनैः सहितं धर्मप्रचारकं
- ८ गौडं रक्षितवान् । सदोमो घोररा चेति नामके नगरे भविष्यतां
- ९ दुष्टानां दुष्टानां विधाय भक्षीकृत्य विनाशेन दक्षितवान् ; किन्तु
- १० तैः कुक्षितमभिचारिभिर्दुष्टात्मभिः क्लिष्टं धार्मिकं कोटं रक्षितवान् ।
- ११ स धार्मिको जनसेवां मध्ये निवसन् स्त्रीयदृष्टिप्रोचनोचरेभ्यस्तेषाम्
- १२ अधर्माचारेभ्यः स्त्रीयधार्मिकमनसि दिने दिने तप्तवान् । प्रभु
- १३ भक्तान् परीक्षाद् उद्धृतुं विचारदिग्दृष्ट्या यावद् दण्ड्यमानान्
- १४ अधार्मिकान् रोद्धुं पारयति, विशेषतो ये ज्ञेयाभिज्ञायात्
- १५ शारीरिकसुखम् अनुगच्छन्ति कर्तव्यपदानि चावजानन्ति तानेव
- १६ (रोद्धुं पारयति ।) ते दुःसाहसिनः प्रगल्भाश्च । अपरं बलगौरवाभां
- १७ ज्ञेया दिव्यदूताः प्रभोः सन्निधौ तेषां वैपरीत्येन निन्दामुचकं विचारं
- १८ न कुर्वन्ति तेषाम् उच्यपदस्त्राणां निन्दनाद् इमे न भीताः । किन्तु
- १९ ये बुद्धिहीनाः प्रकृता जन्तवो धर्मव्यतायै विनाशतायै च जायन्ते
- २० तत्सदृशा इमे यत्र बुध्यन्ते तत् निन्दनाः स्त्रीयविनाशतया
- २१ विगच्छन्ति स्त्रीयाधर्मस्य क्लृप्तं प्राप्स्यन्ति च । ते दिवा ग्रहभोजनं
- २२ सुखं मन्यन्ते निजकलैः सुखभोगिनः सन्तो युष्माभिः सार्द्धं भोजनं
- २३ कुर्वन्तः कलङ्कितो दोषिणश्च भवन्ति । तेषां लोचनानि
- २४ परदाराकाङ्क्षीणि पापे चात्मानानि ते चक्षुषानि मनांसि मोहयन्ति
- २५ लोभे तत्परमनसः सन्ति च । ते शपथज्ञा वंशाः सरसमार्गं विहाय
- २६ विद्यौरपुत्रस्य विशिष्यस्य विषयेन प्रजन्तो ध्याना चभवन् । स
- २७ विशिष्यसोऽप्यधर्मात् प्राप्ये पारितोषिकेऽप्रीयत, किन्तु निजापराधात्
- २८ भर्तृणाम् अक्षमतं यतो वचनशक्तिहीनं वाचनं मानुषिकगिरम्

उच्चार्य भाववादिन उन्मत्तताम् अवाधत । इमे निर्जलानि १०
प्रसवणानि प्रचण्डवायुना चाक्षिता मेघाश्च तेषां कृते नित्यस्वाधी
चोरतरान्धकारः सञ्चितो ऽस्ति । ये च जना भ्रान्त्याचारिण्यन्तात् १८
ऊष्णोद्भूतास्तान् इमे ऽपरिमितदर्पकया भावमाणाः शारीरिक-
सुखाभिज्ञावैः कामकौडाभिश्च मोहयन्ति । तेभ्यः स्नाधीनतां १९
प्रतिज्ञाय स्वयं विनाशिताया दाया भवन्ति, यतः,

यो येनैव पराजिग्रे य जातस्तस्य किङ्करः ।

चातुः प्रभो रीशुखौटस्य ज्ञानेन संसारस्य मलेभ्य उद्भूता ये १०
पुनस्तेषु निमज्ज्य पराजीयन्ते तेषां प्रथमदशात्तः शेषदशा कुम्बिता
भवति । तेषां पक्षे धर्मपथस्य ज्ञानाप्राप्तिर्वरं न च निर्दिष्टात् ११
पवित्रविधिमागतां ज्ञानप्राप्त्यानां परावर्त्तनं । किन्तु येन सत्या १२
दृष्टान्तकया सैव तेषु फलितवती, यथा,

कुम्बुरः स्त्रीयवान्नाथ व्यावर्त्तते पुनः पुनः ।

कुठितुं कर्त्तुं तद्वत् चाक्षितस्यैव शूकरः ॥

प्रभोः पुनरागमनप्रतीक्षा ।

हे प्रियतमाः यूयं यथा पवित्रभाववादिभिः पूर्वोक्तानि ३ १
वाक्यानि चात्र प्रभुना प्रेरितानाम् अस्माकम् आदेशश्च स्मरय
तथा युष्मान् स्मरयित्वा युष्माकं स्वरूपभावं प्रबोधयितुम् अहं २
द्वितीयम् इदं पत्रं लिखामि । प्रथमं युष्माभिरिदं ज्ञाप्यतां यत् शेषे २
काले स्नेहाचारिणो निम्बका उपस्थाप्य वदिष्यन्ति प्रभोरागमनस्य ४
प्रतिज्ञा कुत्र ? यतः पित्रलोकाणां मरणान्नागमनात् प्ररं स्वर्गादि ५
सुहृत्पारम्पराकाले यथा तथैवावतिष्ठन्ते । पूर्वम् ईश्वरस्य वाक्येनाकाश- ५
मण्डलं जलाद् उत्पत्त्या जले समिष्टमाणा च पृथिव्यविद्यतेतद् ५
र्षनिष्पन्नतातस्ते न जायन्ति, ततस्तात्कालिकसंसारो जलेनाप्राप्तो ५
विनाशं गतः । किन्त्वधुना वर्त्तमाने आकाशभूमण्डले तेनैव वाक्येन १
वज्राघ्रं कृते विचारदिनं दृष्टमानवानां विनाशश्च कार्यं रज्ज्वते । ७

- ८ हे प्रियतमाः, यूथम् एतदेकं वाक्यम् अनवगता ता भवत यत् प्रभोः साक्षाद् दिनमेकं वर्षसहस्रवद् वर्षसहस्रञ्च दिनैकवत् ।
- ९ केचिद् यथा विज्ञप्तं मन्यन्ते तथा प्रभुः स्वप्रतिज्ञायां विज्ञप्त्यते तस्माद् किन्तु को ऽपि यत्नं विनश्येत् सर्वं एव मनःपरावर्तनं गच्छेयुरित्यभिप्रायन् सो ऽस्मान् प्रति दीर्घसहिष्णुतां विदधानति ।
- १० किन्तु क्षपायां चौर इव प्रभो दिनम् आगमिष्यति तस्मिन् महाग्रन्देन गगनमण्डलं लोप्यते मूलवस्त्राणि च तापेन गलित्यन्ते
- ११ पृथिवी तन्मध्यस्थितानि कर्माणि च ध्वस्त्यन्ते । अतः सर्वैरेतैर्विकारे गन्तव्ये सति यस्मिन् आकाशमण्डलं दाहेन विकारित्यते मूलवस्त्राणि
- १२ च तापेन गलित्यन्ते तस्येश्वरदिनस्यागमनं प्रतीक्षमाणैराकाङ्क्षमाणैश्च
- १३ युष्माभिर्धर्माचारेभ्यश्च भक्तिभ्यां कीदृशैर्लोकैर्भवितव्यं ? तथापि वयं तस्य प्रतिज्ञानुसारेण धर्मस्य वासस्थानं नूतनम् आकाशमण्डलं नूतनं भूमण्डलञ्च प्रतीक्षामहे ।
- १४ अतएव हे प्रियतमाः, तानि प्रतीक्षमाणा यूथं निष्कलङ्का
- १५ अग्निन्दिताश्च भूत्वा यत् ग्राम्याश्रितास्तितथैतस्मिन् यतध्वं । अस्माकं प्रभो दीर्घसहिष्णुताञ्च परिचाणजनिकां मन्यध्वं । अस्माकं प्रियस्त्राचे पौत्राय यत् ज्ञानम् अदायि तदनुसारेण सोऽपि पत्रे युष्मान् प्रति
- १६ तदेवास्मिन् । स्वकीयसर्वपत्रेषु चैतान्यपि प्रस्तुत्य तदेव गदति । तेषु पत्रेषु कतिपयानि दुरुद्धाणि वाक्यानि विद्यन्ते ये च लोका अज्ञानाशुद्धास्त्य ते निजविनाशार्थम् अन्यग्रास्त्रीयवचनानीव
- १७ तान्यपि विकारयन्ति । तस्माद् हे प्रियतमाः, यूथं पूर्वं बुद्ध्या वावधानाक्षिप्तत, अधार्थिकाणां भ्रान्तिस्रोतसापचताः स्वकीयसु-
- १८ स्मिरत्वात् मा भ्रम्यत । किन्त्वस्माकं प्रभोस्मात्तु वीर्यश्रीदृष्ट्यानुपदे ज्ञाने च वर्द्धध्वं । तस्य गौरवम् इदानीं सदाकाशञ्च भूयात् । आसेन् ।

योहनस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं ।

पित्रा ईश्वरेण योहाना साहुज्यं सहाग्रित्वकस्य कथनम् ।

योहानेवान्ताजीवनस्वरूपम् ।

आदितो च आसीद् यस्य वाग् अस्माभिरस्मावि यस्य वयं १
 खनेषु ईष्टवन्तो यस्य वीक्षितवन्तः स्तकारेः स्पृष्टवन्तश्च तं जीव-
 नवाद् वयं ज्ञापयामः । च जीवनस्वरूपः प्रकाशत वयश्च तं १
 दृष्टवन्तस्मिन् साक्ष्यं दत्तम्, यस्य पितुः सन्निधाववर्त्तताम्नाकं
 समीपे प्रकाशत च तम् अनन्तजीवनस्वरूपं वयं युष्मान् ज्ञाप-
 यामः । अस्माभि र्घद् दृष्टं श्रुतञ्च तदेव युष्मान् ज्ञाप्यते तेना- १
 स्माभिः सहाग्रित्वं युष्माकं भविष्यति । अस्माकञ्च सहाग्रित्वं पिता
 तत्पुत्रेण योशुखीष्टेन च साह्यं भवति । अपरञ्च युष्माकम् आगन्तो ५
 यत्.सम्पूर्णं भवेद् तदर्थं वयम् एतानि लिखामः ।

ईश्वरो ज्योतिस्तस्मिन् अवस्थितिकथनम् ।

वयं चां वार्त्तां तस्मात् जुना युष्मान् ज्ञापयामः खेचम् । ५
 ईश्वरो ज्योतिस्तस्मिन् अन्धकारस्य क्षेत्रोऽपि नास्ति । वयं तेन १
 सहाग्रित्वं इति गदिता अन्धकारे परामर्शार्हि बन्धाचारिणो न
 शक्तोऽमृतवादिनो भवामः । किन्तु च यथा ज्योतिषि वर्त्तते तथा ०
 वयमपि यदि ज्योतिषि परामर्शार्हि परस्परं सहभागिनो भवाम-
 कस्य पुत्रस्य योशुखीष्टस्य दधिरक्षात्मान् सर्वज्ञात् पापात् शङ्क-
 यति । वयं निष्पाया इति यदि वदामश्चार्हि खयमेव खान् वय- ५

- ८ धामः सत्यमतस्यास्माकम् अन्तरे न विद्यते । यदि क्षपापाणि
 खीकुर्षहे तर्हि स विश्वाद्यो यथार्थिकस्यास्ति तस्माद् अस्माकं
 १० पापानि क्षमिष्यते सर्वसाद् अधर्मास्माकान् इदृश्विष्यति । वषम्
 अक्षतपापा इति यदि वदामस्तर्हि तम् अनृतवादिनं कुर्षसास्त्र
 वाक्शस्यास्माकम् अन्तरे न विद्यते ।

९१ हे प्रियवासकाः, युष्माभि र्यत् पापं न क्रियेत तदर्थं युष्मान्
 प्रत्येतानि मया सिद्ध्यन्ते । यदि तु केनापि पापं क्रियते तर्हि
 पितुः समीपे ऽस्माकं एकः सहायो ऽर्हतो धार्मिको बीशुः
 १ खीष्टो विद्यते । स आस्माकं पापानां प्रायश्चित्तं केवलमस्माकं
 नहि किन्तु निखिलसंसारस्य पापानां प्रायश्चित्तं ।

२ वयं तं जानीम इति तदीयाज्ञापाक्षणेनावगच्छामः । अहं तं
 ५ जानामीति वदित्वा यस्तस्याज्ञा न पास्यति सो ऽनृतवादी बर्त्य-
 ५ मतश्च तस्यान्तरे न विद्यते । यः कश्चित् तस्य वाक्यं पास्यति
 तस्मिन् ईश्वरस्य प्रेम सत्यरूपेण सिध्यति वयं तस्मिन् वर्त्तमहे
 १ तद् एतेनावगच्छामः । अहं तस्मिन् तिष्ठामीति यो गदति तस्मैदम्
 उचितं यत् खीष्टो वादृग् आचरितवान् सो ऽपि तादृग् आचरेत् ।

७ हे प्रियतमाः, युष्मान् प्रत्यहं नूतनामाज्ञां सिद्धामीति नहि
 ८ किन्वादितो युष्माभि र्वा पुरातनामाज्ञां सिद्धामि । आदितो
 युष्माभि र्बद् वाक्यं नूतं वा पुरातनाज्ञा । पुनरपि युष्मान् प्रति
 नूतनाज्ञा मया सिद्ध्यत एतदपि तस्मिन् युष्मास्तु च वत्सं, यतो
 ८ ऽन्धकारो व्यत्येति सत्या ज्योतिस्तेजानीं प्रकाशते; अहं ज्योतिषि
 वर्त्त इति गदित्वा यः अन्धातरं देष्टि सो ऽद्यापि तमिमे वर्त्तते ।

१० अन्धातरि यः प्रीयते स एव ज्योतिषि वर्त्तते विज्ञानकं किमपि

११ तस्मिन् न विद्यते । किन्तु अन्धातरं यो देष्टि स तिमिरे वर्त्तते

तिमिरे चरति च तिमिरेण च तस्य नयने ऽन्धीक्रियेते तस्मात्
क जामौति स ज्ञातुं न शक्नोति ।

ईश्वरीयसत्ये प्रेमे च स्थिरं स्थातुं उपवेशः ।

हे शिशवः, यूयं तस्य नास्मा पापक्षमां प्राप्तवन्तस्माद् अहं ११
युष्मान् प्रति लिखामि । हे पितरः, य आदितो वर्त्तमानस्तं यूयं १२
जानीथ तस्माद् युष्मान् प्रति लिखामि । हे युवानः, यूयं पापा-
त्मानं जितवन्तस्माद् युष्मान् प्रति लिखामि । हे बालकाः,
यूयं पितरं जानीथ तस्मादहं युष्मान् प्रति लिखितवान् । हे १४
पितरः, आदितो यो वर्त्तमानस्तं यूयं जानीथ तस्माद् युष्मान्
प्रति लिखितवान् । हे युवानः, यूयं बलवन्त आध्वे, ईश्वरस्य
वाक्यस्य युष्मदन्तरे वर्त्तते पापात्मा च युष्माभिः पराजिग्ये तस्माद्
युष्मान् प्रति लिखितवान् । यूयं संसारे संसारस्य विषयेषु च मा १५
प्रीयध्वं यः संसारे प्रीयते तस्यान्तरे पितुः प्रेम न तिष्ठति ।
संतः संसारे यद्यत् स्थितम् अर्थतः शारीरिकभावस्याभिलाषो १६
दर्शनेन्द्रियस्याभिलाषो जीवनस्य गर्वस्य सर्वमेतत् पितृतो न
आर्यते किन्तु संसारादेव । संसारस्तदीयाभिलाषस्य व्यत्येति किन्तु १७
य ईश्वरस्तेष्टं करोति सो ऽमन्तकाक्षं यावत् तिष्ठति ।

हे बालकाः, शेषकास्तोऽयं, अपरं स्त्रीष्टारिणोपस्थातव्यमिति १८
युष्माभि र्यथा श्रुतं तथा बहवः स्त्रीष्टारस्य उपस्थितास्तस्मादहं
शेषकास्तोऽस्तीति वयं जानीमः । ते ऽस्मन्माध्यान् निर्गतवन्तः १९
किन्त्वस्मदीया नासन् यद्यस्मदीया अभविष्यन् तर्क्षस्तस्मिन् ऽस्माद्यन्,
किन्तु सर्वं ऽस्मदीया न सन्नेतस्य प्रकाश आवश्यक आसीत् ।

पवित्राक्षाप्राप्ताभिषेक कथनम् ।

यः पवित्रस्तस्माद् यूयम् अभिषेकं प्राप्तवन्तस्तेन सर्वाणि . २०

- ११ जानीय । यूयं सत्यमतं न जानीथ तत्कारणाद् अहं युष्मान्
प्रति लिखितवान् तच्चहि किन्तु यूयं तत् जानीथ सत्यमताच्च
१२ किमप्यनृतवाक्यं नोत्पद्यते तत्कारणादेव । यौशुरभिक्षिप्त्वातेति
यो नाङ्गीकरोति तं विना कोऽपरोऽनृतवादी भवेत् ? स एव स
१३ खौष्टारि र्यः पितरं पुत्रश्च नाङ्गीकरोति । यः कश्चित् पुत्रं
नाङ्गीकरोति स पितरमपि न धारयति यश्च पुत्रमङ्गीकरोति स
१४ पितरमपि धारयति । आदितो युष्माभि र्यत् श्रुतं तद् युष्मासु
तिष्ठतु, आदितः श्रुतं वाक्यं यदि युष्मासु तिष्ठति, तर्हि यूयमपि
१५ पुत्रे पितरि च स्थास्यथ । स च प्रतिज्ञयास्त्रभ्यं यत् प्रतिज्ञातवान्
१६ तद् अनृतजीवनं । ये जना युष्मान् भ्रामयन्ति तानध्यहम् इदं
१७ लिखितवान् । अपरं यूयं तस्माद् यम् अभिषेकं प्राप्तवन्तः स
युष्मासु तिष्ठति ततः कोऽपि यद् युष्मान् शिष्येत् तद्
अनावश्यकं, स चाभिषेको युष्मान् सर्वाणि शिष्ययति सत्यस्य
भवति न चातव्यः, अतः स युष्मान् यदद् अशिष्ययत् तदत् तथ
१८ स्थास्यथ । अतएव हे प्रियवाक्त्रका यूयं तथ तिष्ठत, तथा सति स
यदा प्रकाशिष्यते तदा वयं प्रतिभाम्विता भविष्यामः तस्यागमन-
१९ समये च तस्य साक्षात् अपिष्यामहे । स धार्मिको ऽस्तीति यदि
यूयं जानीथ तर्हि यः कश्चिद् धर्माचारं करोति स तस्मात्
जात इत्यपि जानीत ।

ईश्वरस्य प्रेम । ईश्वरं प्रति प्रेम । ईश्वरसन्तानाः ।

- ३ १ पश्चात् वचनम् ईश्वरस्य सन्ताना इति नाष्वाख्यामहे, एतेन
पितास्त्रभ्यं कौटुकं महाप्रेम प्रदत्तवान्, किन्तु संसारसं नाजानात्
२ तत्कारणादस्मान् अपि न जानाति । हे मित्रतमाः, इदानीं वचनम्
ईश्वरस्य सन्ताना आस्त्रहे पश्चात् किं भविष्यामस्तद् अस्त्राय-

प्रकाशितं किञ्च प्रकाशं गते वयं तस्य सदृशा भविष्याम इति
 जानीमः, यतः स सादृशो ऽस्ति तादृशोऽस्माभिर् दृग्निव्यते ।
 तस्मिन् एषा प्रत्याशा यस्य कस्यचिद् भवति स खं तथा पवित्रं १
 करोति यथा स पवित्रोऽस्ति । यः कश्चित् पापम् आचरति स ५
 व्यवसायाख्यानं करोति यतः पापमेव व्यवसायाख्यानं । अपरं सोऽस्माकं ५
 पापान्यपहर्तुं प्रकाशतैतद् दूयं जानीय, पापस्य तस्मिन् न विद्यते ।
 यः कश्चित् तस्मिन् तिष्ठति स पापाचारं न करोति यः कश्चित् १
 पापाचारं करोति स तं न दृष्टवान् न वागतवान् । हे प्रिय- ७
 वालकाः, कश्चिद् युष्माकं भ्रमं न जनयेत्, यः कश्चिद् धर्माचारं
 करोति स तादृग् धार्मिको भवति यादृक् स धार्मिकोऽस्ति ।
 यः पापाचारं करोति स श्रेतानात् जातो यतः श्रेतान् आदितः ८
 पापीचारी श्रेतानस्य कर्मणा सोपार्थमेवेश्वरस्य पुत्रः प्रकाशत ।
 यः कश्चिद् ईश्वरात् जातः स पापाचारं न करोति यतस्तस्य ८
 वीर्यं तस्मिन् तिष्ठति पापाचारं कर्तुं न शक्नोति यतः स
 ईश्वरात् जातः । इत्यनेनेश्वरस्य सम्मानाः श्रेतानस्य च सम्माना १०
 स्यान्ता भवन्ति । यः कश्चिद् धर्माचारं न करोति स ईश्वरात्
 जातो नहि यस्य स्वभातरि न प्रीयते सोऽपीश्वरात् जातो नहि ।
 यतस्तस्य य आदेश आदितो युष्माभिः श्रुतः स एव एव च ११
 अस्माभिः परस्परं प्रेम कर्तव्यं । पापात्मतो जातो यः काविष् ११
 स्वभातरं हतवान् तत्सदृशेरस्माभिर् न भवितव्यं । स कस्मात्
 कारणात् तं हतवान् ? तस्य कर्माणि दुष्टानि तद्भातुस्य कर्माणि
 धर्मव्याख्यानं इति कारणात् ।

ईश्वरस्य नामानां भावप्रेमं प्रदर्शयन्तम् ।

हे मम आत्माः, संसारो यदि युष्मान् दृष्टिं तर्हि तद् जायते १२

- १० न मन्वन्धं । वयं मृत्युम् उत्तीर्य जीवनं प्राप्तवन्तस्तद् भ्रातृषु
 ११ प्रेमकरणात् जानीमः । भ्रातरि यो न प्रीयते स मृत्यौ तिष्ठति ।
 यः कश्चिन् सभ्रातरं द्रष्टुं स नरघातो किञ्चानन्तजीवनं
 १२ नरघातिनः कस्याप्यन्तरे नावतिष्ठते तद् दूष्यं जानीष । अस्मान्
 कृते स स्वप्राणांस्वकृत्वान् इत्यनेन वयं प्रेक्षसात्मम् अवगताः, अपरं
 १३ भ्रातृणां कृतेऽस्माभिरपि प्राणास्वकृत्वाः । सांसारिकजीविकाप्राप्तौ
 यो जनः सभ्रातरं दौर्गन्तुं दृष्ट्वा तस्मात् स्त्रीयदयां दण्डि तस्यान्तर
 १४ ईश्वरस्य प्रेम कथं तिष्ठेत् ? हे मम प्रियवाक्काः, वाक्येन
 विज्ञेया वाक्याभिः प्रेम न कर्तव्यं किन्तु कार्येण सत्यतया
 १५ चैव । एतेन वयं यत् सत्यमतसम्बन्धीयास्तत् जानीमस्तस्य
 १६ साक्षात् स्नानः करणानि सान्त्वयितुं शक्यामस्य । यतोऽस्मादन्तःकरणं
 यद्यस्मान् दूषयति तर्ह्यस्मादन्तःकरणाद् ईश्वरो महान् सर्वज्ञश्च ।
 १७ हे प्रियतमाः, अस्मादन्तःकरणं यद्यस्मान् न दूषयति तर्हि वक्ष्ये
 १८ ईश्वरस्य साक्षात् प्रतिभान्विता भवामः । यच्च प्रार्थयामहे तत्
 तस्मात् प्राप्नुमः, यतो वयं तस्याज्ञाः पाकयामस्तस्य साक्षात्
 १९ तुष्टिजनकम् आचारं कुर्वामः । अपरं तस्मैयमाज्ञा यद् वयं तस्य
 पुत्रस्य श्रीःस्त्रीदृष्टस्य नाचि विमर्शिमस्तस्याज्ञानुसारेण च परस्परं
 २० प्रेम कुर्वामः । यच्च तस्याज्ञाः पाकयति स तस्मिन् तिष्ठति तस्मिन्
 योऽपि तिष्ठति ; स चास्मान् यम् आत्मानं दत्तवान् तस्मात्
 योऽस्मात् तिष्ठतीति जानीमः ।

परीक्षां विना सर्वेषाम् उपदेवकानाम् अपास्तनम् ।

४१ हे प्रियतमाः, दूष्यं सर्वस्वात्मसु न विमर्शित किन्तु ते ईश्वरात्
 जाता न वेत्त्यात्मनः परीक्षन् यतो वक्ष्यो स्वभावावगादिनो

जगन्नाथम् आगतवन्तः । ईश्वरीयो य आत्मा स युष्माभिरनेन १
 वरिचीयतां, यीशुः खीष्टो नरावतारो भूत्वागत एतद् येन
 केनचिद् आत्मना खीक्रियते स ईश्वरीयः । किन्तु यीशुः खीष्टो १
 नरावतारो भूत्वागत एतद् येन केनचिद् आत्मना नाङ्गीक्रियते
 स ईश्वरीयो नहि किन्तु खीष्टारेरात्मा, तेन चागन्तव्यमिति
 युष्माभिः श्रुतं, स चेदानीमपि जगति वर्त्तते । हे बासकाः, ४
 दूयम् ईश्वरात् जातास्तान् जितवन्तस्व यतः संसाराधिष्ठानकारिणोऽपि
 युष्मदधिष्ठानकारौ महान् । ते संसारात् जातास्ततो हेतोः संसाराद् ५
 भाषन्ते संसारस्य तेषां वाक्यानि गृह्णाति । वयम् ईश्वरात् जाताः, ६
 ईश्वरं यो जानाति सोऽस्मदाक्यानि गृह्णाति यस्मैश्वरात् जातो
 नहि सोऽस्मदाक्यानि न गृह्णाति ; अनेन वयं सत्यात्मानं
 भ्रामिकात्मानञ्च परिचिनुमः ।

पश्यपरं प्रेमकरणस्य फलनिर्णयः ।

हे प्रियतमाः, वयं परस्परं प्रेम करवाम, यतः प्रेम ईश्वरात् ०
 जायते, अपरं यः कश्चित् प्रेम करोति स ईश्वरात् जात ईश्वरं
 वेत्ति च । यः प्रेम न करोति स ईश्वरं न जानाति यत ईश्वरः ८
 प्रेमस्वरूपः । अस्माखीश्वरस्य प्रेमैतेन प्राकाशत यत् स्त्रपुष्पेणास्मभ्यं ८
 जीवनदानार्थम् ईश्वरः खीयम् अद्वितीयं पुष्पं जगन्नाथं प्रेषितवान् ।
 वयं यद् ईश्वरे प्रीतवन्त इत्यत्र नहि किन्तु स यदस्मासु प्रीतवान् १०
 अस्मात्पापानां प्रायश्चित्तार्थं स्त्रपुष्पं प्रेषितवांस्तेत्यत्र प्रेम सन्निष्ठते ।
 हे प्रियतमाः, अस्मासु यदीश्वरेणैतादृशं प्रेम कृतं तर्हि परस्परं ११
 प्रेम कर्तुम् अस्माकमप्युचितं । ईश्वरः कदाच केनापि न दृष्टः १२
 यद्यस्माभिः परस्परं प्रेम क्रियते तर्हीश्वरोऽस्माकमेवेति तिष्ठति तस्य

- १२ प्रेम चास्मासु वेत्स्यते । अस्मभ्यं तेन स्वकीयात्मनोऽङ्गो दत्त इत्यनेन
वयं यत् तस्मिन् तिष्ठामः स च यद् अस्मासु तिष्ठतीति जानीमः ।
१३ पिता जगन्नातारं पुत्रं प्रेषितवान् एतद् वयं दृष्ट्वा प्रमाणयामः ।
१४ योऽङ्गुरीश्वरस्य पुत्र एतद् येनाङ्गीक्रियते तस्मिन् ईश्वरस्तिष्ठति
१५ स चेश्वरे तिष्ठति । अस्मास्त्रीश्वरस्य यत् प्रेम वर्त्तते तद् वयं
ज्ञातवन्तस्तस्मिन् विश्वसितवन्तस्य । ईश्वरः प्रेमस्वरूपः प्रेषि यस्तिष्ठति
१६ स ईश्वरे तिष्ठति तस्मिंश्चेश्वरस्तिष्ठति । स चाङ्गुरो ऽस्ति वयमप्ये-
तस्मिन् जगति तादृशा भवाम एतस्माद् विचारदिने ऽस्माभि र्या
१७ प्रतिभा लभ्यते सास्मात्प्रम्वन्धीयस्य प्रेषः सिद्धिः । प्रेषि भीति न
वर्त्तते किन्तु सिद्धं प्रेम भीतिं निराकरोति यतो भीतिः सद्यतानास्ति
१८ भीतो मानवः प्रेषि सिद्धो न जातः । अस्मासु स प्रथमं प्रीतवान्
१९ इति कारणाद् वयं तस्मिन् प्रीयामहे । ईश्वरे ऽहं प्रीय इत्युक्त्वा
यः कश्चित् स्वभ्रातरं देष्टि सो ऽनृतवादी । स यं दृष्टवान् तस्मिन्
स्वभ्रातरि यदि न प्रीयते तर्हि यम् ईश्वरं न दृष्टवान् कथं तस्मिन्
२० प्रेम कर्तुं शक्नुयात् ? अत ईश्वरे यः प्रीयते स स्वीयभ्रातरर्थपि
प्रीयताम् इयम् आज्ञा तस्माद् अस्माभि र्ज्ञा ।

विश्वासस्य विषयः ।

- ५४ योऽङ्गुरभिषिक्तस्नातेति यः कश्चिद् विश्वसिति स ईश्वरात्
जातः ; अपरं यः कश्चित् जनयितरि प्रीयते स तस्मात् जाते जने
१ ऽपि प्रीयते । वयम् ईश्वरस्य सन्तानेषु प्रीयामहे तद् अनेन
२ जानीमो यद् ईश्वरे प्रीयामहे तस्माज्ज्ञाः पाषयामस्य । यत ईश्वरे
यत् प्रेम तत् तदीयाज्ञापाषनेनास्माभिः प्रकाशयितव्यं, तस्माज्ज्ञास्य
३ कठोरा न भवन्ति । यतो यः कश्चिद् ईश्वरात् जातः स संसारं

जयति किञ्चास्माकं यो विश्वासः स एवास्माकं संसारजयिजयः ।
 श्रीशुश्रीश्वरस्य पुत्र इति यो विश्वसिति तं विना कोऽपरः संसारं ५
 जयति? सोऽभिविक्तस्माता श्रीशुश्रीश्वरस्य धिराभ्याम् आगतः केवलं १
 तोषेन नहि किन्तु तोषधिराभ्याम्, आत्मा च बाधो भवति यत
 आत्मा सत्यतास्वरूपः । यतो हेतोः आत्मा तोषं धिरस्य चोच्छेतामि ०
 बाध्यं ददति तेषां अयाणाम् एकत्वं भवति च । मानवानां ८
 बाध्यं अयस्माभि र्दृश्यते तर्हीश्वरस्य बाध्यं तस्मादपि श्रेष्ठं यतः ८
 सपुत्रमधीश्वरेण दत्तं बाध्यमिदं । ईश्वरस्य पुत्रे यो विश्वसिति १०
 स निजान्तरे तत् बाध्यं धारयति; ईश्वरे यो न विश्वसिति स तम्
 अनृतवादिनं करोति यत ईश्वरः सपुत्रमधि यत् बाध्यं दत्तवान्
 तस्मिन् स न विश्वसिति । तच्च बाध्यमिदं यद् ईश्वरो ऽस्माभ्यम् ११
 अन्नन्तजीवनं दत्तवान् तच्च जीवनं तस्य पुत्रे विद्यते । यः पुत्रं १२
 धारयति स जीवनं धारयति, ईश्वरस्य पुत्रं यो न धारयति स
 जीवनं न धारयति । ईश्वरपुत्रस्य नास्ति विश्वासकारिण युष्मान् ११
 प्रत्येतानि मया लिखितानि तस्याभिप्रायो ऽयं यद् यूयम् अन्नन्त-
 जीवनप्राप्ता इति जानीयात तस्येश्वरपुत्रस्य नास्ति विश्वसेत च ।

तस्यामिमे ऽस्माकं या प्रतिभा भवति तस्याः कारणमिदं १५
 यद् वचं यदि तस्याभिमतं किमपि तं याचामहे तर्हि यो ऽस्माकं
 बाध्यं दृश्यते । स बाध्यं यत् किञ्चन बाधनं दृश्यतेतीति यदि १५
 जानीमस्तर्हि तस्माद् याचिता वरा अस्माभिः प्राप्यन्ते तदपि
 जानीमः । कश्चिद् यदि सत्त्वातरम् अन्त्युज्जनकं पापं कुर्वन् १६
 अस्मति तर्हि स प्रार्थनां करोतु तेनेश्वरस्यै जीवनं दास्यति,
 अर्पतो अन्त्युज्जनकं पापं येन नाकारि तस्ये । किन्तु अन्त्युज्जनकम्
 इत्वं पापम् आद्ये तदपि तेन प्रार्थना क्रियतामित्यर्थं न वदाभि ।

- १० सर्वं एवाधर्मः पापं किन्तु सर्वपापं मृत्युजनकं नहि । स ईश्वरात्
 १० जातः स पापाचारं न करोति किन्त्वैश्वरात् जातो जनः स रक्षति
 १६ तस्मात् स पापात्मा तं न स्पृशतीति वयं जानीमः । वयम् ईश्वरात्
 जाताः किन्तु इत्थः संसारः पापात्मनो वशं गतो ऽस्तीति जानीमः ।
 १० 'अपरम् ईश्वरस्य पुत्र आगतवान् वयस्य यथा तस्य सत्यमवस्य ज्ञानं
 प्राप्नुयामस्माद्वैश्वी धियम् अस्माभ्यं दत्तवान् इति जानीमस्मास्मिन्
 सत्यमये ऽर्थतस्तस्य पुत्रे यीशुख्रीष्टे तिष्ठामस्व ; स एव सत्यमय
 ११ ईश्वरो ऽनन्तजीवनस्वरूपश्च । हे प्रियवासकाः शून्यं देवमूर्तिभ्यः
 स्नान् रक्षत । आमेन् ।

योहनस्य द्वितीयं पत्रं ।

जनेकख्रीष्टीयसहिषाम् प्रति पत्रम् ।

हे अभिरक्षिते कुरिये, त्वां तव पुत्रांश्च प्रति प्राचीनोऽहं पत्रं
लिखामि । सत्यमताद् युष्मासु मम प्रेमास्ति केवलं मम नहि किन्तु
सत्यमतज्ञानां सर्वेषामेव । यतः सत्यमतम् अस्मासु तिष्ठत्यनन्तकालं
थावद्यास्मासु स्थास्यति । तितुरौश्वरात् तत्पितुः पुत्रात् प्रभो
यीशुख्रीष्टाच्च प्राप्यो ऽनुपहः कृपा शान्तिश्च सत्यताप्रेमभ्यां साङ्गं
युक्तम् अधितिष्ठतु ।

वयं पिबतो याम् आज्ञां प्राप्तवन्तस्तदनुसारेण तव केचिद्
आत्मजाः सत्यमतम् आचरन्त्येतस्य प्रमाणं प्राप्याहं भृशम् आनन्दित-
वान् । साम्प्रतश्च हे कुरिये, नवीनां काचिद् आज्ञां न लिखन्त इहम्
आदितो खन्धाम् आज्ञां लिखन् त्वाम् इदं विनये यद् अस्माभिः
परस्परं प्रेम कर्तव्यं । अपरं प्रेमैतेन प्रकाशते यद् वयं तस्याज्ञा
आचरेम । आदितो युष्माभि र्थां श्रुता सेयम् आज्ञा सा च
युष्माभिराचरितव्या । यतो बहवः प्रवक्षका जगत् प्रविश्य यीशुख्रीष्टो
नरावतारो भूत्वागत एतत् नाङ्गीकुर्वन्ति स एव प्रवक्षकः
ख्रीष्टारिस्तासि । अस्माकं अमो यत् पण्डितमो न भवेत् किन्तु
सम्पूर्णं वेतनमस्माभि र्छेभ्येत तदर्थं स्नानधि सावधाना भवत ।
यः कश्चिद् विषयगामी भूत्वा ख्रीष्टस्य शिक्षायां न तिष्ठति स
ईश्वरं न धारयति ख्रीष्टस्य शिक्षायां यस्तिष्ठति स पितरं पुत्रञ्च

- १० धारयति । यः कश्चिद् युष्मत्सन्निधिमागच्छन् शिष्याग्नेनां नागयति
 स युष्माभिः स्खवेष्मणि न गृह्यतां तव मङ्गलं भूषादिति वागपि
 ११ तस्मै न कथ्यतां । यतस्तव मङ्गलं भूषादिति वाचं यः कश्चित्
 तस्मै कथयति स तस्य दुष्कर्माणाम् अंशी भवति ।
 १२ युष्मान् प्रति मया वरूणि लेखितव्यानि किन्तु पञ्चमशीभ्यां
 तत् कर्तुं नेच्छामि. यतो ऽस्माकम् आनन्दो यथा सम्पूर्णो भविष्यति
 तथा युष्मत्समीपमुपस्थाप्याहं समुज्जीभूय युष्माभिः सम्भाषिष्य
 १३ इति प्रत्याग्रा ममास्ते । तवाभिहृतिताया भगिन्या बालकास्त्रां
 नमस्कारं प्रापयन्ति । आग्नेन् ।

योहनस्य तृतीयं पत्रं ।

गाथं प्रति पत्रम् ।

प्राचीनो ऽहं सत्यमताद् यस्मिन् प्रीये तं प्रियतमं गाथं प्रति पत्रं १
लिखामि । हे प्रिय, तवात्मा यादृक् शुभान्वितस्तादृक् सर्वविषये २
तव शुभं स्वास्थ्यञ्च भूयात् । मृष्टभिरागत्य तव सत्यमतस्कार्पितत्वं ३
कीदृक् सत्यमतमाचरस्येतस्य साक्ष्ये दत्ते मम मद्भानन्दो ज्ञातः ।
मम सन्तानाः सत्यमतमाचरन्तीतिवार्तातो मम च भानन्दो ४
जार्धते ततो मद्भक्तरो नास्ति । हे प्रिय, भ्रातृन् प्रति विशेषतस्तान् ५
विदेशिणो भ्रातृन् प्रति त्वया यद्यत् कृतं तत् सर्वं विश्वासिनो योग्यं ।
ते च मण्डलाः साक्षात् तव प्रेक्षः प्रमाणं दत्तवन्तः, अपरम् ६
ईश्वरयोग्यरूपेण तान् प्रस्थापयता त्वया सत्कर्मा कारिष्यते । यतस्तो ७
तस्मान्नास्तीति धाय परजातीयेभ्यः किमपि न गृहीतवन्तः ।
तस्माद् वयं तत् सत्यमतस्य सहाया भवेम तदर्थमेतादृशा लोका ८
अस्माभिरनुपहृतव्याः ।

मण्डलीं प्रत्यहं पत्रं लिखितवान् किन्तु तेषां मध्ये यो ९
दियचिक्किः प्रधानायते सो ऽस्मान् न गृह्णाति । अतो ऽहं १०
अदोषस्थास्वामि तदा तेन यद्यत् क्रियते तत् सर्वं तं स्मारयिष्यामि,
यत्तः स दुष्कर्माभिरस्मान् अपवदति, तेनापि हस्तिं न गत्वा स्वयमपि
भ्रातृन् नानुगृह्णाति ये चानुगृहीतुमिच्छन्ति तान् मण्डलितो
ऽपि वक्षिष्यतीति । हे प्रिय, त्वया दुष्कर्मा नानुक्रियतां किन्तु ११

सत्कर्म्मैव । अः सत्कर्म्माचारी स ईश्वरात् जातः, यो दुष्कर्म्माचारी
 १२ स ईश्वरं, न दृष्टवान् । दीर्घोचित्यस्त पक्षे सर्वैः साध्यम् अदायि
 विशेषतः सत्यमेतेनापि, वयमपि तत्पक्षे साध्यं दृष्टः, अस्माकञ्च
 साध्यं सत्यमेवेति श्रुतं जानीय ।

१३ तां प्रति मया बहूनि लेखितानि किन्तु मदीयलेखनीभ्यां
 १४ लेखितं नेष्टामि । अचिरेण तां द्रष्टव्यमीति मम प्रत्याशास्ते
 तदावां समुत्थीभूय परस्परं सम्भाषिष्यावहे । तव शान्तिं भूयात् ।
 अस्माकं मित्राणि तां नमस्कारं ज्ञापयन्ति त्वमप्येकैकस्मिन् नाम
 प्रोच्य मित्रेभ्यो नमस्कारः । इति ।

यिहूदाः सर्वसाधारणपत्रं ।

विश्वामपस्ते प्राणव्ययेनापि उपवेशत्वम् ।

यौशुस्त्रीष्टस्य दासो याकोवस्य भ्राता यिहूदासातेनेश्चरेण १
पवित्रीकृतान् यौशुस्त्रीष्टेन रक्षितांश्चाङ्गतान् लोकान् प्रति पत्रं
लिखति । कृपा शान्तिः प्रेम च बाहुल्यरूपेण युष्मास्वधितिष्ठतु । १

हे प्रियाः, साधारणपरिचाणमधि युष्मान् प्रति लेखितुं मम १
बहुयत्ने जाते पूर्वकाले पवित्रलोकेषु समर्पितो यो धर्मस्तदर्थं
युं प्रणव्ययेनापि सचेष्टा भवतेति विनयार्थं युष्मान् प्रति पत्र-
लेखनमावश्यकम् अभिनये । अस्माद् एतद्रूपदण्डप्राप्तये पूर्वं लिखिताः ४
केचिज्जना अस्मान् उपसृतवन्तः, ते ऽधार्मिकलोका अस्माकम्
ईश्वरस्यानुपपन्नं धनौकृत्य लज्जटताम् आचरन्ति, अदितीथो
ऽधिपति र्वा ऽस्माकं प्रभु र्वायौशुस्त्रीष्टसं गङ्गीकुर्वन्ति ।

भ्रातृपदेशकात् सावधानत्वम् ।

तस्माद् युं पुरा यद् अवगतास्तत् पुन युंस्मान् स्मारयितुम् ४
इच्छामि, फलतः प्रभुरेककालः स्वप्रजा मिसरदेशाद् उद्धार यत्
ततः परम् अविश्वासिणो यनाश्रयत् । ये च स्वर्गदूताः स्वीय- १
'कर्तव्यपदे न स्थित्वा स्ववासस्थानं परित्यक्तवन्तस्थान् स मन्दादिनस्य
विचारार्थम् अन्धकारमये ऽधःस्थाने सदास्यायिभि र्बन्धनैरबन्ध्नात् ।
अपरं सदोमो चोमरा तन्निकटस्थनगराणि चैतेषां निवासिनस्तत्- ०
समरूपं व्यभिचारं कृतवन्तो विषममैयुनस्य चेष्टया विषयं गतवन्तस्य

- तस्मात् तान्यपि दृष्टान्तस्वरूपाणि भूत्वा सदात्मनवक्रिया दण्डं
 ८ भुञ्जते । तथैवेमे स्वप्नाचारिणोऽपि स्वप्नरीराणि कलङ्कयन्ति
 ९ राजाधीनतां न स्वीकुर्वन्त्युपदस्यान् निन्दन्ति च । किन्तु
 प्रधानदिश्यदूतो मीमांसैलो यदा मोघे र्हेहे ग्रैतानेन विवदमानः
 समभाषत तदा तस्मिन् निन्दारूपं दण्डं समर्पयितुं चाक्षवं न
 १० कृत्वाकथयत् प्रभुस्त्वां भर्त्सयतां । किन्त्वित्ने यत्नं बुध्यन्ते तस्मिन्दन्ति
 ११ यच्च निर्वोधपत्रव इवेन्द्रियैरवगच्छन्ति तेन गच्छन्ति । तान् धिक्,
 ते काविलो मार्गे चरन्ति पारितोषिकस्याग्रातो विलियमो भ्रान्ति-
 १२ मनुधावन्ति कोरहस्य दुर्बुद्धत्वेन विनश्यन्ति च । युष्माकं प्रेमभोग्येषु
 ते विप्लवनका भवन्ति, आत्मभरयश्च भूत्वा निर्दोष्यया युष्माभिः
 १३ साङ्गं भुञ्जते । ते वायुभिश्चासिता निस्त्रोयमेघा हेमन्तकालिका
 निष्फला हि मृता उन्मूलिता दृष्टाः, स्वकीयलज्जाफेणोदमकाः
 प्रचण्डाः सासुद्रतरङ्गाः सदाकाशं यावत् चोरतिमिरभागीनि
 भ्रमणकारीणि नक्षत्राणि च भवन्ति । आदमतः सप्तमः पुरुषो यो
 १४ हनोकः स तानुद्दिश्य भाववाक्यमिदं कथितवान्, यथा,
 पश्य स्वकीयपुण्यानाम् अयुतैर्वर्द्धितः प्रभुः ।
 १५ सर्वान् प्रति विचारान्नासाधनायागमिष्यति ।
 तदा साधार्मिकाः सर्वे जाता यैरपराधिनः ।
 विधर्मकर्मणां तेषां सर्वेषामेव कारणात् ।
 तथा तदैपरीत्येनाप्यधर्माचारिपापिनां ।
 उक्तकठोरवाक्यानां सर्वेषामपि कारणात् ।
 परमेष्ठेन दोषित्वं तेषां प्रकाशयिष्यते ॥
 १६ ते वाक्कलङ्कारिणः स्वभाग्यनिन्दकाः स्वप्नाचारिणो दर्पवादि-
 स्वस्वविशिष्टा'स्त्राभार्थं मनुष्यस्तावकाश्च सन्ति ।

योशो सन्पूर्णान्तपरिचायम् प्राप्तवम् ।

किन्तु हे प्रियतमाः, अस्माकं प्रभो श्रीशुक्लीष्टस्य प्रेरिते बन्ध १०
वाच्यं पूर्वं युक्तं कथितं तत् स्मरत, फलतः शेषसमये स्नेहातो १८
ऽधर्माचारिणो निन्दका उपस्थास्यन्तीति ।

एते लोकाः स्नान् पृथक् कुर्वन्तः सांसारिका आत्महीनाश्च १८
सन्ति । किन्तु हे प्रियतमाः, यूयं स्नेहाम् अतिपविषविश्वासे १०
विचीयमानाः पवित्रेणात्मना प्रार्थनां कुर्वन्त ईश्वरस्य प्रेक्षा स्नान् ११
रक्षत, अनन्तजीवनाय सास्त्राकं प्रभो श्रीशुक्लीष्टस्य कृपां प्रतीक्षध्वं
अपरं यूयं विविच्य कांश्चिद् अनुकम्पध्वं कांश्चिद् अग्नित उद्धृत्य ११
भयं प्रदर्श्य रक्षत, शारीरिकभावेन कलङ्कितं वस्त्रमपि स्तरीयध्वं । ११

अपरञ्च युष्मान् स्तुतनाद् रक्षितुम् उल्लासेन स्वीयतेजसः १०
साक्षात् निर्दोषान् स्थापयितुञ्च समर्थो यो ऽस्माकम् अद्वितीय- १५
स्वाणकर्त्ता सर्वज्ञ ईश्वरस्तस्य गौरवं महिमा पराक्रमः कर्तृत्वस्त्रेदा-
नीम् अनन्तकाशं यावद् भूयात् । आसेन् ।

योहनं प्रति प्रकाशितं वाक्यं ।

मङ्गलाचरणम् । स्वर्गनिवासीषीशोर्ध्वनम् ।

- १ यत् प्रकाशितं वाक्यम् ईश्वरः खदाखानां निकटं श्रीशुभप-
खाखनीनां घटनानां दर्शनार्थं बीशुखीष्टे समर्पितवान् तत् स
२ खीयदूतं प्रेष्य निजसेवकं योहनं ज्ञापितवान् । स चेश्वरस्य वाक्ये
३ खीष्टस्य वाक्ये च यद्यद् दृष्टवान् तस्य प्रमाणं दत्तवान् । एतस्य
भाववादिग्रन्थस्य वाक्यानां पाठकः ओतारस्य तन्मध्ये लिखिताज्ञा-
याहिणस्य धन्या यतः स कासः सन्निकटः ।
- ४ योहन आग्निबाहिःखाः सप्त मण्डलीः प्रति पत्रं लिखति । यो
वर्तमानो भूतो भविष्यं च स सप्तात्मानस्य विंशत्यनस्य सप्तुष्टि
५ तिष्ठन्ति यस्य बीशुखीष्टो विश्वसः साची मृतानां मध्ये प्रथमजातो
भूमण्डलस्य राजानाम् अधिपतिश्च भवति, एतेभ्यो ऽनुपदः ग्रामिण्य'
युष्मासु वर्ततां । यो ऽस्मासु प्रीतवान् खदधिरेणास्मान् खपा-
६ येभ्यः प्रकाशितवान् तस्य पितुरीश्वरस्य आज्ञाकान् ज्ञात्वास्मान्
राजवर्गे नियुक्तवांश्च तस्मिन् महिमा पराक्रमखानन्तकासं यावद्
वर्ततां । आमेन् ।
- ७ पश्यत स मेधैरागच्छति तेनैकैकस्य चक्षुसां दृश्यति ये च तं विद्व-
वन्तस्ते ऽपि तं विलोकित्यन्ते तस्य हृते प्रविवीखाः सर्व्वे वंशा विस-
८ पिबन्ति । सत्यम् आमेन् । वर्तमानो भूतो भविष्यं चः सर्व्वशक्ति-
मान् प्रभुः परमेश्वरः स गदति, अहमेव कः चक्षार्थत आदिरन्तस्य ।
- ९ युष्माकं भ्राता बीशुखीष्टस्य क्षेत्रराज्यतितिचासां सहभागी
चाहं योहनं ईश्वरस्य वाक्यहेतो बीशुखीष्टस्य वाक्यहेतोश्च

पातननामक उपदीप आसं । तत्र प्रभो दिने आत्मनाविष्टो ऽहं १०
 स्वपक्षात् तुरगैर्धनवत् महारवम् अशौचं, तेनोक्तम्, अहं कः ११
 चक्षार्थं आदिरन्तस्य । त्वं यद् द्रष्टुमिच्छसि तद् ग्रन्थे लिखित्वा-
 शिवादेशस्थानां सप्त मण्डलीनां समीपम् इक्षिपं क्षुणां पर्णामं
 शुवातीरां सार्द्धं शिक्षादिस्त्रिफयां सायदीकेयाश्च प्रेषय । ततो ११
 मथा सम्भाषमाणस्य कस्य रवः श्रूयते तद्दर्शनार्थं मुखं परावर्त्तितं
 तत् परावर्त्त्य स्वर्णमथाः सप्त दीपवृक्षा दृष्टाः । तेषां सप्त दीप- ११
 वृक्षाणां मध्ये दीर्घपरिच्छदपरिहितः सुवर्णग्रन्थलेन वेष्टितवक्ष्य
 मनुष्यपुत्राकृतिरेको जनस्तिष्ठति, तस्य शिरः केशस्य श्वेतमेघ- १२
 खोमानौव हिमवत् श्वेतौ लोचने वज्रिग्रिखासमे चरणौ वज्रि- १३
 कुण्डे तापितसुपित्तसदृशौ रवस्य वज्रतोयानां रवतुङ्गाः । तस्य १४
 दक्षिणहस्ते सप्त तारा विद्यन्ते वक्त्राश्च तीक्ष्णो दिधारः खड्गो
 निर्गच्छति मुखमण्डलस्य स्मृतेजसा देदीप्यमानस्य सूर्यस्य सदृशं ।
 तं दृष्ट्वाहं मृतकल्पस्तचरणे पतितस्ततः स्वदक्षिणकरं मयि निधाय १५
 तेनोक्तम् अहम् आदिरन्तस्य । अहम् अमरस्तथापि मृतवान् १६
 किन्तु पश्चाहम् अनन्तकालं यावत् जीवामि । आमेन् । मृत्योः
 परलोकस्य च कुञ्चिका मम हस्तगतः । अतो यद् भवति वक्षेतः १७
 परं भविष्यति त्वया दृष्टं तत् सर्वं लिख्यतां । मम दक्षिणहस्ते १०
 स्थिता याः सप्त तारा ये च स्वर्णमथाः सप्त दीपवृक्षास्तथा
 दृष्टास्तन्नात्पर्यभिदं ताः सप्त ताराः सप्त मण्डलीनां दूताः
 सुवर्णमथाः सप्त दीपवृक्षाश्च सप्त मण्डलाः सन्ति ।

आश्रियास्वचक्षुमण्डलीः प्रति स्वर्गनिवासीयौशोरावेशः ।

इक्षिपस्वमण्डला दूतं प्रति त्वम् इदं लिख; यो दक्षिणकरेण ११
 सप्त तारा धारयति सप्तानां सुवर्णदीपवृक्षाणां मध्ये गमनाममने

- १ करोति च तेनेदम् उच्यते । तव क्रियाः अमः सहिष्णुता च मम गोचराः, त्वं दुष्टान् सोढुं न शक्नोषि ये च प्रेरिता न सन्तः स्नान् प्रेरितान् वदन्ति त्वं तान् परीक्ष्य मृषाभाषिणो विज्ञातवान्,
- २ अपरं त्वं तितिक्षां विदधासि मम नानार्थं वड् सोढवानसि
- ३ तथापि न पर्यङ्गान्यस्तदपि जानामि । किञ्च तव विशद्वं मयैतत्
- ४ वेत्तव्यं यत् तव प्रथमं प्रेम त्वया व्यहोयत । अतः कुतः पतितो ऽसि तत् स्मृत्वा मनः परावर्त्य पूर्वोक्तक्रियाः कुत्र न चेत् त्वया मनसि न परिवर्तिते ऽहं त्वर्णम् आगत्य तव दापयितुं स्वस्नानाद्
- ५ अपसारयिष्यामि । तथापि तवेषु गुणो विद्यते यत् नौकसाय-
तीयलोकानां याः क्रिया अहम् अतीये तास्वमपि अतीये मे ।
- ६ यस्य ओचं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जयति तस्मात् अहम् ईश्वरस्वामिजीवनतरौः फलं भोक्तुं दास्यामि
- ७ अपरं सुर्णस्वमण्डल्या दूतं प्रतीदं लिख ; य आदरन्तश्च
- ८ यो मृतवान् पुनर्जीवितवाञ्छ तेनेदम् उच्यते, तव क्रियाः क्लेशो दैन्यश्च मम गोचराः किन्तु त्वं धनवानसि ये च धिक्कदीर्घा न सन्तः श्रैतानस्य समाजाः सन्ति तथापि स्नान् धिक्कदीर्घान् वदन्ति
- ९ तेषां निन्दामप्यहं जानामि । त्वया यो यः क्लेशः सोढव्यस्तस्मात् मा भैषीः पश्य श्रैतानो युष्माकं परीक्षार्थं काञ्चित् कारार्थां निवेष्टयति दश दिनानि यावत् क्लेशो युष्मासु वर्त्तिष्यते च । त्वं मृत्युपर्यन्तं विश्वासो भव तेनाहं जीवनकिरीटं तुभ्यं दास्यामि ।
- १० यस्य ओचं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जयति स द्वितीयमृत्युना न हिंसिष्यते ।
- ११ अपरं पर्णमस्वमण्डल्या दूतं प्रतीदं लिख, यस्तीक्ष्णं दिधारं

खड्गं धारयति च एव भाषते । तव क्रिया मम गोचराः, यच्च १२
 त्रैतानस्य सिंहासनं तथैव त्वं वससि तदपि जानामि । त्वं मम
 नाम धारयसि मङ्गलैरस्त्रीकारस्वया न कृतो मम विश्वासश्चापि
 आग्निपाः समये ऽपि न कृतः । स तु युष्मान्मध्ये ऽहानि यतः
 त्रैतानस्यैव निवसति । तथापि तव विरुद्धं मम किञ्चिद् वक्तव्यं १३
 यतो देवप्रसादादनाथ परदारगमनाथ चेत्ताथेयः सन्तानानां
 सम्मुख उन्माद्यं स्थापयितुं बालाक् चेनाग्निश्च्युत तस्य विशिष्यमः
 शिष्यावसन्निवस्य केचित् जानास्तत्र सन्ति । तथा नौकसायतीयानां १४
 शिष्यावसन्निवस्य केचित् जना अपि सन्ति तदेवाहम् श्रुतीये ।
 अतो हेतोस्तं ममः परिवर्त्तय न चेदहं त्वरया तव समीपमुपस्थाय १५
 मदङ्गुलसङ्गेन तैः ग्रहं योत्स्यामि । यस्य श्रोत्रं विद्यते स मण्डलीः १६
 प्रत्युद्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जनो जयति तस्या अहं
 गुप्तमात्रां भोक्तुं दास्यामि शुभप्रस्तरमपि तस्मै दास्यामि तत्र प्रस्तरे
 नूतनं नाम लिखितं तच्च पश्यीतारं विना नान्येन केनाप्यवगम्यते ।

अपरं युधातीराक्षमण्डला दूतं प्रतीदं लिख । यस्य श्रोत्रे १७
 वक्रिशिखासङ्घे चरणौ च सुपिस्तस्यसङ्घाशौ च ईश्वरपुत्रो भाषते,
 तव क्रियाः प्रेम विश्वासः परिचर्या सहिष्णुता च मम गोचराः, १८
 तव प्रथमक्रियाभ्यः शेषक्रियाः श्रेष्ठास्तदपि जानामि । तथापि १९
 तव विरुद्धं मया किञ्चिद् वक्तव्यं यतो या ईषेवङ्गनामिका
 बोधित्वां भाववादिनीं मन्यते वेश्यागमनाथ देवप्रसादाग्रनाथ
 च मम दासान् शिष्ययति भ्रामयति च सा त्वया न निवार्यते ।
 अहं ममःपरिवर्त्तनाथ तस्मै समक्षं दत्तवान् किन्तु सा स्त्रीवश्या- २०
 क्रियातो ममः परिवर्त्तयितुं नाभिलषति । पश्चाहं तां ग्रथ्यायां २१
 निषेद्यामि, चे तथा सङ्घं अभिचारं कुर्वन्ति ते यदि क्षत्रियाभ्यो

- ११ मनीषि न परावर्तयन्ति तर्हि तानपि महाज्ञेने निषेधामि
तस्याः सन्तानांश्च मृत्युना हनिष्यामि । तेनाहम् अन्नः करणार्था
मनसाश्चानुसन्धानकारौ युष्माकमेकैकस्मै २ स्त्रक्षिष्यामि । अन्नं मया
१० दातव्यमिति सर्वाः मण्डला ज्ञास्यन्ति । अपरम् अवशिष्टान्
युधातीरस्थलोकान् अर्थतो यावन्मत्तां शिष्यां न धारयन्ति ये च
कैश्चित् शैतानस्य गम्भीरार्था उच्यन्ते तान् ये नावगतवन्मत्तानहं
१५ वदामि युष्मासु कमप्यपरं भारं नारोपयिष्यामि, किन्तु यद्
११ युष्माकं विद्यते तत् ममागमनं यावद् धारयत । यो जनो
जयति श्रेयपर्यन्तं मम क्रियाः पातयति च तस्या अहम्
१० परजातीयानाम् आधिपत्यं दास्यामि; पित्रतो मया यदत्
कर्तव्यं सत्त्वं तदत् सो ऽपि सौहृदपण्डेन तान् चारयिष्यति
१८ तेन मृङ्गाजनामीव ते क्षुणा भविष्यन्ति । अपरम् अहं तस्मै
१२ प्रभातीयताराम् अपि दास्यामि । अस्त्र ओजं विद्यते स मण्डलीः
प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु ।
३ १ अपरं सार्द्धमण्डला दूतं प्रतीदं सिद्ध, यो जन ईश्वरस्य
सन्नात्मनः सप्त ताराश्च धारयति स एव भाग्यते, तव क्रिया
मम गोचराः, त्वं जीवदास्यो ऽसि तथापि मृतो ऽसि तदपि
१ जानामि । प्रवृद्धो भव, अवशिष्टं यद्यत् मृतकण्यं तदपि स्वस्तीकुट
यत ईश्वरस्य साक्षात् तव कर्माणि न सिद्धान्तीति प्रमाणं मया
१ प्राप्तं । अतः कौटुम्भी शिष्यां सन्धवान् अनुवांस्यासि तत् स्मरन् तां
पातय सन्धनः परिवर्त्तय च । चेत् प्रवृद्धो न भवेत्सार्द्धं स्त्रेण इव
तव समीपम् उपस्थास्यामि किञ्च कस्मिन् दण्डे उपस्थास्यामि
॥ तस्य ज्ञास्यसि । तथापि यैः स्त्रवासांसि न कलङ्कितानि तादृशाः
कतिपयलोकाः सार्द्धिर्नगरे ऽपि तव विद्यन्ते ते शुभपरिच्छदै

मेन सङ्गे गमनागमने करिष्यन्ति यतस्तो योग्याः । यो जनो ५
जयति स इन्द्रपरिच्छदं परिधापयिष्यते, अहश्च जीवनमन्यात्
तस्य नाम नान्तर्धापयिष्यामि किन्तु मत्पितुः साक्षात् तस्य
दूतानां साक्षाच्च तस्य नाम स्वीकरिष्यामि । यस्य ओषं विद्यते स १
मण्डलीः प्रत्युच्यमानान् आत्मनः कथां शृणोतु ।

अपरश्च फिक्कादिष्फिथास्यमण्डल्या दूतं प्रतीदं लिख, यः ०
पवित्रः सत्यमयश्चास्ति दायूदस्य कुञ्चिकां धारयति च येन
मोक्षिते उपरः कोऽपि न वृणद्धि बद्धे चापरः कोऽपि न मोक्षयति
स एव भाषते । तत्र क्रिया मम मोक्षराः पश्य तव समीपे ऽहं ६
सुकं द्वारं स्थापितवान् तत् केनापि रोद्धुं न शक्यते यतस्तवाक्यं
बलमास्ते तथापि त्वं मम वाक्यं पाशितवान् मम नास्ती ऽस्वीकारं
न कृतवांसि । पश्य धिक्कदीया न सन्तो ये मृषावादिनः स्वान् ८
धिक्कदीयान् वदन्ति तेषां श्रैतानसमाप्तीथानां कांश्चिद् अहम्
‘आनेष्यामि पश्य ते मदाज्ञात आगत्य तव चरणयोः प्रषंसन्ति
त्वच्च मम प्रिय ऽस्वीति ज्ञास्यन्ति । त्वं मम सहिष्णुतासुचकं वाक्यं १०
रक्षितवानसि तत्कारणात् पृथिवीनिवासिनां परीक्षार्थं कृत्स्नं जगद्
येनागामिपरीक्षादिनेनाक्रमिष्यते तस्माद् अहमपि त्वां रक्षिष्यामि ।
पश्य मया शीघ्रम् आगन्तव्यं तव यदस्ति तत् धारय को ऽपि ११
तव किरीटं नापहरतु । यो जनो जयति तमहं मदीवेश्वरस्य १२
मन्दिरे कथं कृत्वा स्थापयिष्यामि स पुन न निर्गमिष्यति । अपरश्च
तस्मिन् मदीवेश्वरस्य नाम मदीवेश्वरस्य पुर्व्या अपि नाम अर्थतो
या मवीना विद्मशास्त्रेभ्यः पुरी स्तर्गात् मदीवेश्वरस्य समीपाद्
अवरोक्ष्यति तस्मा नाम ममापि नूतनं नाम लेखिष्यामि । यच्च १९
ओषं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानान् आत्मनः कथां शृणोतु ।

- १४ अपरस्य सायदिकेयांश्चमण्डला दूतं प्रतीदं सिद्ध, च आमेन
अर्थतो विश्वास्त्यः सत्यमयस्य साक्षी, ईश्वरस्य दृष्टेरादिश्चास्ति स
१५ एव भावते । तव क्रिया मम गोचराः त्वं ग्रीतो नासि तप्तो ऽपि
१६ नासीति जानामि । तव ग्रीतत्वं तप्तत्वं वा वरं भवेत्, ग्रीतो न
भूत्वा तप्तो ऽपि न भूत्वा तमेवभूतः कदुष्णो ऽसि तत्कारणाद्
१७ अहं स्तुमुखात् त्वाम् उदमिष्यामि । अहं धनी समृद्धश्चास्मि मम
कल्याणभावो न भवतीति त्वं वदसि किन्तु तमेव दुःखार्त्तो दुर्गतो
१८ दरिद्रो ऽन्धो नग्नश्चासि तत् त्वया नावगम्यते । त्वं यद् धनी
भवेत्तदर्थं मत्तो वस्त्रौ तापितं सुवर्णं क्रीणीहि नग्नत्वात् तव कल्या
यस्य प्रकाशेन तदर्थं परिधानाय मत्तः शुभ्रवासांसि क्रीणीहि
यस्य तव दृष्टिः प्रसन्ना भवेत् तदर्थं चक्षुर्लपनायाञ्जनं मत्तः
१९ क्रीणीहीति मम मन्त्रणा । येष्वहं प्रीये तान् सर्वान् भर्त्सयामि
२० शास्त्रि च, अतस्त्वम् उद्यमं विधाय ममः परिवर्त्तय । पश्चाहं
दारि तिष्ठन् तद् आहन्मि यदि कश्चित् मम रवं श्रुत्वा दारं
मोचयति तर्ह्यहं तस्य सन्निधिं प्रविश्य तेन सार्द्धं भोक्ष्ये सो ऽपि
२१ मया सार्द्धं भोक्ष्यते । अपरमहं यथा जितवान् मम पित्रां च
सह तस्य सिंहासन उपविष्टश्चास्मि, तथा यो जंनो जयति तमहं
२२ मया सार्द्धं मस्तिहासन उपवेशयिष्यामि । यस्य ओषं विद्यते स
मण्डलीः प्रत्युत्थमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु ।

स्वर्गीयाराधनादर्शनम् ।

- ४१ ततः परं मया दृष्टिपातं कृत्वा स्वर्गं मुक्तं दारम् एकं दृष्टं
मया सहभाषमाणस्य च यस्य द्वरीवाद्यतुल्यो रवः पूर्वं श्रुतः
स माम् अवोचत् स्थानमेतद् आरोह्य, इतः परं येन येन
१ भवितव्यं तदहं त्वां दर्शयिष्ये । तेनाहं तत्क्षणाद् आत्माविष्टो

भूत्वा ऽप्यस्यं स्मर्गे सिंहासनमेकं स्थापितं तच्च सिंहासने एको
 जन उपविष्टो ऽस्ति । सिंहासने उपविष्टस्य तस्य जनस्य रूपं १
 सूर्यकान्तमण्येः प्रकाशस्य च तुल्यं तत् सिंहासनस्य मरकतमणिव-
 द्रूपविशिष्टेन नेत्रधनुषा वेष्टितं । तस्य सिंहासनस्य चतुर्दिषु ५
 चतुर्विंशतिसिंहासनानि तिष्ठन्ति तेषु सिंहासनेषु चतुर्विंशति-
 प्राचीनश्लोका उपविष्टास्ते शुभ्रवासःपरिहितास्तेषां शिरांसि च
 सुवर्णकिरीटैर्भूषितानि । तस्य सिंहासनस्य मध्यात् तडितो रवाः ५
 क्षान्तिमानि च निर्गच्छन्ति सिंहासनस्थान्तिके च सप्त दौपा
 ज्वलन्ति, त ईश्वरस्य सप्तात्मानः । अपरं सिंहासनस्थान्तिके १
 स्फटिकतुल्यः काचमयो जलाशयो विद्यते, अपरम् अघतः पश्चाच्च
 वज्रचक्षुष्यन्तश्चतारः प्राणिनः सिंहासनस्य मध्ये चतुर्दिषु च विद्यन्ते ।
 तेषां प्रथमः प्राणी सिंहाकारो द्वितीयः प्राणी गोवत्साकारस्तृतीयः ०
 प्राणी मनुष्यवद्वनविशिष्टश्चतुर्थस्य प्राणी उड्डीयमानकुररोपमः ।
 तेषां चतुर्णाम् एकैकस्य प्राणिनः षट् पक्षाः सन्ति ते च सर्वाङ्गैश्च- ८
 भक्तारे च वज्रचक्षुर्विशिष्टाः, ते दिवानिशं न विमान्य गदन्ति
 पविचः पविचः पविचः सर्व्यशक्तिमान् वर्त्ममानो भूतो भविष्यंश्च
 प्रभुः परमेश्वरः । इत्थं तेः प्राणिभिस्तत्स्थानन्तजीविनः सिंहा- ८
 सनोपविष्टस्य जनस्य प्रभावे गौरवे धन्यवादे च प्रकीर्तिते ते १०
 चतुर्विंशतिप्राचीना अपि तस्य सिंहासनोपविष्टस्थान्तिके प्रक्षिपत्य
 तम् अनन्तजीवनं प्रयमन्ति स्त्रीधकिरीटांश्च सिंहासनस्थान्तिके
 निक्षिप्य वदन्ति,

हे प्रभो ईश्वरास्माकं प्रभावं गौरवं वक्षं ।

तमेवार्हसि वक्ष्यामि चत् सर्वं वक्ष्ये तथा ।

तवामिच्छामस्तस्यैव सर्वं वक्ष्ये निर्धने ॥

ईश्वरनेवशावकस्य स्वर्गीयमाहात्म्यम् ।

- ५१ अन्तरं तस्य सिंहासनोपविष्टजनस्य दक्षिणहस्ते ऽन्तर्वहस्य
 १ लिखितं पत्रमेकं मया दृष्टं तत् सप्तसुद्राभिरक्षितं । तत्पश्चाद्
 एको बलवान् दूतो दृष्टः स उच्चैः स्वरेण वाचमिमां बोधयति कः
 २ पत्रमेतद् विवरीतुं तन्मुद्रा मोचयितुश्चार्हति ? किन्तु स्वर्गमर्थ-
 पातालेषु तत् पत्रं विवरीतुं निरीक्षितुश्च कस्यापि सामर्थ्यं नाभवत् ।
 ३ अतो यस्तत् पत्रं विवरीतुं निरीक्षितुश्चार्हति तादृशजनस्याभावाद्
 ४ अहं बद्ध रोदितवान् । किन्तु तेषां प्राचीनानाम् एको जनो
 मामवदत् मा रोदोः पश्य यो विद्धदावंग्रीवः सिंहो दायूदस्य
 मूलस्वरूपस्यास्ति स पत्रस्य तस्य सप्तसुद्राणाञ्च मोचनाय प्रभूतवान् ।
 ५ अपरं सिंहासनस्य चतुर्णां प्राणिनां प्राचीनवर्गस्य च मध्य एको
 नेवशावको मया दृष्टः स हृदि त इव तस्य सप्तशृङ्गाणि सप्तलोचनानि
 च सन्ति तानि कृत्स्नां पृथिवीं प्रेषिता ईश्वरस्य सप्तात्मानः ।
 ६ स उपगत्य तस्य सिंहासनोपविष्टजनस्य दक्षिणकरात् तत् पत्रं
 ७ गृहीतवान् । पत्रे गृहीते चत्वारः प्राणिनस्तुर्विप्रतिप्राचीनास्तु
 तस्य नेवशावकस्याग्निके प्रणिपतन्ति तेषाम् एकैकस्य करयो वीणां
 सुगन्धिद्रव्यैः परिपूर्णं स्वर्णमवपाचञ्च तिष्ठति तानि पवित्रलोकानां
 ८ प्रार्थनास्वरूपाणि । अपरं ते नूतनमेकं गीतमगाधम्, यथा,

गृहीतुं पत्रिकां तस्या सुद्रा मोचयितुं तथा ।

तन्नेवार्हसि यस्मात् त्वं बलिवत् हृदि न गतः ।

सर्व्वाभ्यो जातिभावाभ्यः सर्व्वेष्वाद् वंशदेशतः ।

ईश्वरस्य हृते ऽस्मान् त्वं स्त्रीचरत्नेन क्रीतवान्

असदोश्वरपत्रे ऽस्मान् नृपतीन् राजकानपि ।

कृतवांस्तेन राजत्वं हरिष्यामो महीतले ॥

अपरं निरीक्षमाणेन मया सिंहासनस्य प्राणिचतुष्टयस्य प्राचीनवर्गस्य ११
 च परितो वज्रणां दूतानां रवः श्रुतः, तेषां संख्या अयुतायुतानि
 चक्षुषदृशाणि च । तैश्चैरिदम् उक्तं,

पराक्रमं धनं ज्ञानं शक्तिं गौरवमादरं ।

११

प्रशंसाञ्चार्हति प्राप्तुं ह्येदितो मेघश्रावकः ॥

अपरं स्वर्गमर्त्यपातालसागरेषु यानि यानि विद्यन्ते तेषां सर्वेषां ११
 सृष्टवस्त्वानां वागियं मया श्रुता,

प्रशंसां गौरवं श्रौष्यन् अधिपत्यं सनातनं ।

सिंहासनोपविष्टश्च मेघवत्सस्य गच्छतां ।

अपरं ते चत्वारः प्राणिनः कथितवन्तस्तथास्तु; ततस्तत्तुर्विंशतिप्राचीना ११
 अपि प्रणिपत्य तम् अनन्तकाक्षजीविनं प्राणमन् ।

पुस्तकस्य सप्तमुद्रामोचनदर्शनम् ।

अनन्तरं मयि निरीक्षमाणे मेघश्रावकेन तासां सप्तमुद्राणाम् ई १

एका मुद्रा मुक्ता ततस्तेषां चतुर्णाम् एकस्य प्राणिन आगत्य
 पश्येतिवाचको मेघगर्जनतुल्यो रवो मया श्रुतः । ततः परम् एकः १
 ईश्वरस्यो दृष्टः, तदाच्छुभो जनो धनु धारयति तस्मै च किरौटमेकम्
 अदायि ततः स प्रभवन् प्रभविष्यन् निर्गतवान् ।

अपरं द्वितीयमुद्रायां तेन मोक्षितायां द्वितीयस्य प्राणिन १
 आगत्य पश्येति वाक् मया श्रुता । ततो ऽक्षवर्णी ऽपर एको ४
 ऽश्वो निर्गतवान् तदारोहिणि पृथिवीतः ग्रान्थपहरणस्य लोकानां
 मध्ये परस्परं प्रतिघातोत्पादनस्य च सामर्थ्यं समर्पितम्, एको
 ब्रह्मज्ञो ऽपि तस्मा अदायि ।

अपरं तृतीयमुद्रायां तेन मोक्षितायां तृतीयस्य प्राणिन आगत्य ५
 पश्येति वाक् मया श्रुता, ततः काक्षवर्ण एको ऽश्वी मया दृष्टः, ६

तदारोहिणो ह्यसौ तुष्ठा तिष्ठति अगन्तरं प्राणितुष्टयस्य मध्याद्
वागियं त्वया श्रुता गोधूमानामेकः सेटको सुद्रापादैकमूखः, यवानाश्च
सेटकचयं सुद्रापादैकमूखं, तैस्त्राचारसाश्च त्वया मा हिंसितव्याः ।

० अगन्तरं चतुर्थसुद्रायां तेन मोक्षितायां चतुर्थस्य प्राणिन
= आगत्य पश्येति वाक् मया श्रुता । ततः पाण्डुरवर्ण एको ऽश्वो मया
दृष्टः, तदारोहिणो नाम मृत्युरिति परलोकस्य तम् अनुचरति
सङ्गेन दुर्भिच्छेप महामार्या वन्यपशुभिश्च लोकानां वधाय
पृथिव्याश्चतुर्थीग्रन्थाधिपत्यं तस्मा अदायि ।

६ अगन्तरं पञ्चमसुद्रायां तेन मोक्षितायाम् ईश्वरवाक्यहेतोस्तु-
षाण्यद्वानाश्च छेदितानां लोकानां देहिमो वेशा अधो मया दृश्यन्त ।

१० त उच्चैरिदं गदन्ति, हे पवित्र सत्यमय प्रभो अस्माकं रक्तपाते
पृथिवीनिवासिभिर्विवदितुं तस्य फल दातुस्य कति काशं विस्मये?

११ ततस्तेषाम् एकैकस्मै शुभ्रः परिष्कदो ऽदायि वागियञ्चाकथ्यत
युधमन्यकाक्षम् अर्थतो युष्माकं ये सहदासा भ्रातरो धूर्धमिन्
जानिष्यन्ते तेषां संख्या यावत् सम्पूर्णतां न गच्छति तावद् विरमत ।

१२ अगन्तरं यदा स सप्तसुद्राममोचयत् तदा मयि निरीक्षमन्त्रे
महान् भूकम्पो ऽभवत् सूर्यश्च उद्वसोमजवस्त्ववत् कृष्णवर्णसङ्ग्रमाश्च

१३ रक्तसङ्काशो ऽभवत् गगनस्ताराश्च प्रवक्षवायुना चाक्षिताद् उदुम्बर-

१४ वृक्षाद् निपातितान्यपकफलानौव भूतले न्यपतन् । आकाशमखण्डश्च

१५ बहुलमानयन्वदवान्तर्धानम् अगमत् गिरश्च उपद्वीपाश्च सर्वे
स्नानान्तरं चाक्षिताः पृथिवीस्था भूपाशा मर्शलोकाः सहस्रपतयो
धमिनः पराक्रमिष्वश्च लोका दासा सुक्ताश्च सर्वे ऽपि गुहासु

१६ गिरिखग्रेष्वेव च खान् प्राण्हादधन् । ते च गिरीन् ग्रैकांश्च वहन्ति
बूधम् अक्षदुपरि पतित्वा सिंहासनोपविष्टजनस्य दृष्टितो मेघ-

प्रावकस्य कोपास्त्रास्त्रान् गोपायत ; अतस्त्रास्य क्रोधस्य महादिनम् १०
उपस्थितं कः स्थातुं शक्नोति ?

ईश्वरवासानाम् सुद्राक्नुनम् । स्वर्गीयसुखतर्पणम् ।

अनन्तरं अतारो दिव्यदूता मया दृष्टाः, ते पृथिव्यास्तुर्षु ७१
कोशेषु तिष्ठन्तः पृथिव्यां समुद्रे दृष्टेषु च वायु र्धया न वहेत् तथा
पृथिव्यास्तुरो वायून् धारयन्ति । अनन्तरं सूर्यादयस्त्राणाद् उपसन् १
अपर एको दूतो मया दृष्टः सोऽमरेश्वरस्य सुद्रां धारयति, येषु
चतुर्षु दूतेषु पृथिवीसमुद्रयो र्हिंसनस्य भारो दत्तस्त्रान् स उच्चै-
रिदं अवदत् । ईश्वरस्य दाया यावद् अस्माभि र्भक्षिषु सुद्रयाक्षिता १
न भविष्यन्ति तावत् पृथिवी समुद्रो तरवश्च युष्माभि र्न हिंस्यन्ता ।
ततः परं सुद्राक्षितलोकाणां संख्या यथाश्रवि । इत्याद्येक्षः सर्व- ४
वंग्रीयास्तुस्त्रारिंशत्सहस्राधिकलक्षलोका सुद्रयाक्षिता अभवन्,
अर्धतो विंशदावंग्रे द्वादश सहस्राणि खेपवंग्रे द्वादशसहस्राणि ५
गादवंग्रे द्वादशसहस्राणि, आग्नेरवंग्रे द्वादशसहस्राणि नप्ताक्षिवंग्रे १
द्वादशसहस्राणि मिमिशिवंग्रे द्वादशसहस्राणि, शिमिशोनवंग्रे द्वादश-
सहस्राणि खेत्रिवंग्रे द्वादशसहस्राणि रवाक्षरवंग्रे द्वादशसहस्राणि,
सिबुक्षूनवंग्रे द्वादशसहस्राणि ध्रुववंग्रे द्वादशसहस्राणि विन्यामीन- ८
वंग्रे च द्वादशसहस्राणि लोका सुद्राक्षिताः ।

ततः परं सर्वजातीयानां सर्ववंग्रीयानां सर्वदेशीयानां सर्व- ९
भाषावादिनाञ्च महालोकारणं मया दृष्टं, तान् गणयितुं चेनापि
न शक्यं, ते च शुद्धपरिच्छदपरिहिताः सन्तः करैश्च ताक्षकृन्तानि
वहन्तः सिंहासनस्य मेघप्रावकस्य चान्तिके तिष्ठन्ति, उच्चैःस्तरैरिदं
कथयन्ति च, १०

सिंहासनोपविष्टस्य परमेष्ठस्य नः स्तवः ।

क्षवस्य मेषवत्सस्य सम्भूयात् चाणकारणात् ॥

११ ततः सर्व्वे दूताः सिंहासनस्य प्राचीनवर्गस्य प्राप्तिषतुष्टयस्य च परितस्तिष्ठन्तः सिंहासनस्थान्तिके न्यूनीभूयेश्वरं प्रणम्य वदन्ति,

१२ तथास्तु धन्यवादस्य तेजो ज्ञानं प्रशंसनं ।

शौच्यं पराक्रमस्यापि शक्तिश्च सर्व्वमेव तत् ॥

वर्त्ततामीश्वरेऽस्माकं नित्यं नित्यं तथास्त्विति ।

१३ ततः परं तेषां प्राचीनानाम् एको जनो मां सम्भाष्य जगाद्

१४ शुभ्रपरिच्छदपरिहिता इमे के ? कुतो वागताः ? ततो मथोक्तं हे महेच्छ भवानेव तत् जानाति । तेन कथितं, इमे महाक्लेशमध्याद् आगत्य मेषशावकस्य रुधिरेण स्त्रौघपरिच्छदान् प्रचाक्षितवन्तः

१५ शुक्लीकृतवन्तश्च । तत्कारणात् त ईश्वरस्य सिंहासनस्थान्तिके तिष्ठन्तो दिवाराचं तस्य मन्दिरे तं सेवन्ते सिंहासनोपविष्टो जनस्य तड्गु

१६ अधिस्त्रास्यति । तेषां जुधा पिपासा वा पुन न भविष्यति रौद्रं

१७ कोऽप्युत्तापो वा तेषु न निपतिष्यति, यतः सिंहासनाधिष्ठानकारैरे मेषशावकस्नान् चारयिष्यति, अमृततोयानां प्रस्रवणानां सन्निधिं तान् गमयिष्यति च, ईश्वरोऽपि तेषां मयनेभ्यः सर्व्वमशु प्रमार्च्छति ।

तूरीवाक्यसप्ततृत्तदर्शनम् ।

८१ अनन्तरं सप्तमसुद्रायां तेन मोक्षितायां सार्द्धदण्डकाशं स्वर्गो

१ निःशब्दोऽभवत् । अपरम् अहम् ईश्वरस्थान्तिके तिष्ठतः सप्तदूतान्

२ अपश्यं तेभ्यः सप्तद्वय्योऽदीयन्त । ततः परम् अन्य एको दूत आगतः

३ स्वर्णधूपाधारं गृहीत्वा बेदिसुपातिष्ठत् स च यत् सिंहासनस्थान्तिके क्षितायाः सुवर्णवेद्या उपरि सर्व्वेषां पवित्रलोकानां प्रार्थनासु धूपान्

४ योजयेत् तदर्थं प्रचुरधूपास्तस्यै दत्ताः । ततस्तस्य दूतस्य करात् पवित्रलोकार्त्तं प्रार्थनाभिः संयुक्तधूपानां धूम ईश्वरस्य समक्षं उदतिष्ठत् ।

पश्चात् स दूतो भूषाधारं गृहीत्वा वेद्या वज्रिणा पूरयित्वा पृथिव्यां ५
निक्षिप्तवान् तेन रवा मेघगर्जनानि विद्युतो भूमिकम्पस्याभवन् ।

ततः परं सप्तद्वारी धारयन्तः सप्तदूतास्त्ररौ वादयितुम् उद्यता ९
अभवन् । प्रथमेन त्वर्यां वादितायां रक्तमिश्रितौ शिखावज्जी सम्भूय ०
पृथिव्यां निक्षिप्तौ तेन पृथिव्यास्तृतीय्यांशो दग्धः, तदणामपि
तृतीय्यांशो दग्धः, हरिदर्पदणानि च सर्वाणि दग्धानि ।

अनन्तरं द्वितीयदूतेन त्वर्यां वादितायां वज्रिणा प्रज्वलितो ८
महापर्वतः सागरे निक्षिप्तस्तेन सागरस्य तृतीय्यांशो रक्तोभूतः
सागरे स्त्रितानां सप्राणानां सृष्टवस्तूनां तृतीय्यांशो मृतः, अर्धव- ९
यानां नाम अपि तृतीय्यांशो नष्टः ।

अपरं तृतीयदूतेन त्वर्यां वादितायां दीप इव ज्वलन्ती एका १०
मध्वती तारा गगनात् निपत्य नदीनां जलप्रवहणानाञ्चोपचर्या-
वतीर्णा । तस्यासाराया नाम नागदमनकमिति, तेन तोषानां ११
तृतीय्यांशे नागदमनकीभूते तोषानां तिक्तलात् बहवो मानवा मृताः ।

अपरं चतुर्थदूतेन त्वर्यां वादितायां सूर्यस्य तृतीय्यांशसङ्ग्रह १२
तृतीय्यांशो नक्षत्राणाञ्च तृतीय्यांशः प्रक्षतः, तेन तेषां तृतीय्यांशे
ऽन्धकारोभूते दिवसस्तृतीय्यांशकालं यावत् तेजोहीनो भवति निशापि
तामेवावस्थां गच्छति । तदा निरीक्षमाणेन मयाकाशमध्येनाभिपतत १३
एकस्य दूतस्य रवः मृतः स उच्चैर्गदति, अपरै र्यैस्त्रिभिर्दूतैस्त्वर्यां
वादितव्यास्तेषाम् अवशिष्टद्वारौध्वमितः पृथिवीनिवासिनां सन्नापः
सन्नापः सन्नापश्च सम्भविष्यति ।

ततः परं सप्तमदूतेन त्वर्यां वादितायां गगनात् पृथिव्यां ६१
निपतित एकक्षारको महा दृष्टः, तस्मै रवातलकूपस्य कुचि-
कादाधि । तेन रवातलकूपे सुक्ते महाशिशुपत्स्य भूम इव भूमस- १

- स्मात् कृपाद् उद्धतः । तस्मात् कृपधूमात् सूर्याकाशौ तिमिरावृतौ ।
- १ तस्माद् धूमात् पतङ्गेषु पृथिव्यां निर्गतेषु नरलोकादृष्टिकवत् वर्षं
- २ तेभ्योऽदाधि । अपरं पृथिव्यास्तृणानि हरिद्वर्णशाकादयो वृक्षाश्च
- ते न हिंसितव्याः किन्तु येषां भालेष्वीश्वरस्य सुद्राया अङ्गो नास्ति
- ५ केवलं ते मानवास्तो हिंसितव्या इदं त आदिष्टाः । परन्तु तेषां
- वधाय नहि केवलं पञ्च मासान् यावत् यातनादानाय तेभ्यः साम-
- र्थ्यमदाधि । वृष्टिकेन दृष्टस्य मानवस्य बाह्वृष्टौ यातना जायते
- ५ तैरपि तादृशौ यातना प्रदीयते । तस्मिन् समये मानवा मृत्युं
- मृगयिष्यन्ते किन्तु प्राप्तुं न शक्यन्ति, ते प्राणान् त्यक्तुम् अभि-
- ७ क्षयिष्यन्ति किन्तु मृत्युसेभ्यो दूरं पलायिष्यते । तेषां पतङ्गानाम्
- आकारो युद्धार्थं सुवर्जितानाम् अश्वानाम् आकारस्य तुल्यः, तेषां
- शिरःसु सुवर्णकिरीटानीव किरीटानि विद्यन्ते, सुखमण्डलानि च
- ८ मानुषिकसुखतुल्यानि, केशाश्च घोषितां केशानां सदृशाः, दन्ताश्च
- ९ सिंहदन्ततुल्याः, शौहकवचवत् तेषां कवचानि सन्ति, तेषां पक्षाणां
- १० शब्दो रणाय धावतामश्वरथानां समूहस्य शब्दतुल्यः । वृष्टिकानामिव
- तेषां जालूतानि सन्ति, तेषु जालूलेषु कण्टकानि विद्यन्ते, अपरं
- ११ पञ्च मासान् यावत् मानवानां हिंसनाय ते सामर्थ्यप्राप्ताः । तेषां
- राजा च रथातलस्य दूतस्य नाम ईश्वरीयभावया अवहोन् यूना-
- १२ नीयभावया च अपल्लवोन् अर्थतो विनाशक इति । प्रथमः सन्ताप्यो
- गतवान् पञ्च इतः परमपि द्वाभ्यां सन्तापभ्याम् उपस्नातव्यं ।
- १३ ततः परं षष्ठदूतेन त्वर्यां वादितायाम् ईश्वरस्याग्निके स्थितायाः
- १४ सुवर्णवेद्यास्तुल्यद्वारतः कलचिद् रवो मवाभावि । ष ठरीधारिकं
- षष्ठदूतम् अवदत्, क्षरातास्थे मघानदे ये चत्वारो दूता बद्धाः सन्ति
- १५ तान् मोचय' । ततस्तद्वृष्टस्य तद्दिनस्य तस्यावस्य तद्वस्यश्च च कते

- समुद्रस्य तन्मध्यस्थानाच्च सद्युरमन्तजीविनो नास्मा ग्रपथमिदम्
 • अकरोत्, पुन विस्मयो न भविष्यति, किन्तु त्वरीं वादिष्यतः
 सप्तमदूतस्य त्वरीवादमसमय ईश्वरस्य गुप्ता मन्त्रणा तस्य दास्यन्
 भविष्यदादिनः प्रति तेन सुसंवादे यथा प्रकाशिता तथैव सिद्धा
 • भविष्यति । अपरं स्तर्गाद् यस्य रवो मयाश्रावि स पुन मी
 सन्माध्यावदत् त्वं गत्वा समुद्रमेदिन्योस्तिष्ठतो दूतस्य करात् तं
 विसृणीं चुद्रयन् गृहाण, तेन मया दूतसमीपं गत्वा कथितं
 ६ यन्त्रो ऽसौ दीयतां । स माम् अवदत् तं गृहीत्वा गिष्ठा, तवोदरे
 स तिष्ठरसो भविष्यति किन्तु सुखे मधुवत् स्वादु भविष्यति ।
 १० तेन मया दूतस्य कराद् यन्त्रो गृहीतो गिष्ठितस्य । स तु मम
 सुखे मधुवत् स्वादुरासीत् किन्त्वदनात् परं ममोदरस्तिष्ठतां गतः ।
 ११ ततः स^०माम् अवदत् बभूव जातिर्विश्रभाषावादिराजान् अधि
 त्वया पुन भाववाक्यं वक्तव्यं ।

- ११ • अनन्तरं परिमाणदण्डवद् एको नल्लो मञ्जमदाधि, स ध
 दूत उपतिष्ठन् माम् अवदत्, उत्थायेश्वरस्य मन्दिरं वेदीं तत्र-
 १ त्वसेवकांश्च मिमीक्ष्य । किन्तु मन्दिरस्य वृद्धिः प्राप्तां त्यजं नं
 मिमीक्ष्य यतस्तद् अन्यजातीयेभ्यो दत्तं, पवित्रं नगरस्य द्विचत्वारिंश-
 २ व्याख्यानं यावत् तेषां चरये मर्हिष्यते । पश्चात् मम दाभ्यां
 शास्त्रिभ्यां मया सामर्थ्यं दापिष्यते तावुद्ब्रह्मोमजवत्परिहितौ
 पञ्चधिकद्विशताधिकसहस्रदिनानि यावद् भाववाक्यानि वदिष्यतः ।
 • तावेव जगदीश्वरस्यान्तिके तिष्ठन्तौ जितवृक्षौ दीपवृक्षौ च ।
 ५ यदि केषितुं तौ हिंसितुं चेष्टन्ते तर्हि तयो र्वदनाभ्याम् अग्नि
 र्निर्गत्य तयोः शत्रून् भस्मीकरिष्यति । यः कश्चित् तौ हिंसितुं
 ६ चेष्टते तेनैवंमेव विनष्टव्यं । तयो भाववाक्यकथनदिनेषु यथा वृष्टि

न जायते तथा गगनं रोद्धुं तयोः सामर्थ्यम् अस्ति, अपरं तोषानि
 शोषितरूपाणि कर्तुं निजाभिकाषात् मुहुर्मुहुः सर्वविधदण्डैः
 पृथिवीम् आहन्तुश्च तयोः सामर्थ्यमस्ति । अपरं तयोः श्लाघे ०
 समाप्ते सति रसातलाद् येनोत्थितयं स पशुस्ताभ्यां सह युद्धा तौ
 जेष्यति हनिष्यति च । ततस्तयोः प्रभुरपि यस्यां महापुण्यां क्रुशे ५
 इतो ऽर्धतो यस्याः पारमार्थिकनाम्नी सदोमं मिसरसेति तस्या
 महापुण्याः सन्निवेशे तयोः कुणपे स्थास्यतः । ततो नानाजातीया ८
 नानावंशीया नानाभाषावादिनां नानादेशीयाश्च बहवो मानवाः
 सार्द्धं दिनचयं तयोः कुणपे निरीक्षिष्यन्ते, तयोः कुणपयोः श्लाघने
 स्थापनं नानुश्चास्यन्ति । पृथिवीनिवासिनश्च तयोः हंतोरानन्दिष्यन्ति १०
 सुखभोगं कुर्वन्तः परस्परं दानानि प्रेषयिष्यन्ति च यतस्ताभ्यां
 भाषवादिभ्यां पृथिवीनिवासिनो यातनां प्राप्ताः । तस्मात् सार्द्धं- ११
 दिनचयात् परम् ईश्वरात् जीवनदायक आत्मनि तौ प्रविष्टे तौ
 चरणैर्ददतिष्ठतां, तेन यावन्तस्तावपश्यन् ते ऽतीव चासयुक्ता अभवन् ।
 ततः पर तौ स्वर्गाद् उच्चैरिदं कथयन्तं रवम् अष्टपुतां युवां १२
 स्थापनम् एतद् आरोहतां ततस्तयोः शत्रुषु निरीक्षमाणेषु तौ मेघेन
 स्वर्गम् आकूटवन्तौ । तदृष्टे महाभूमिकल्पे जाते पुण्या दशमांशः १२
 पतितः सप्तसहस्राणि मानुषाश्च तेन भूमिकल्पेन हताः, अवशिष्टाश्च
 भवं गत्वा स्वर्गाच्चैश्वरस्य प्रशंसाम् अकीर्तयन् । द्वितीयः सन्तापो १४
 गतः पश्य तृतीयः सन्तापस्त्वर्णम् आगच्छति ।

सप्तमपूतस्य पुण्यां जनिः । सूर्यपरिहिताञ्चौ तद्विपक्षमागच्छ ।

अगन्तारं सप्तमदूतेन दुर्घ्यां वादितायां स्वर्गं उच्चैः स्वरैर्वागिचं १५
 कीर्त्तिता,

राजत्वं जगतो यस्यद् राज्यं तदधुनाभवत् ।

अस्मत्प्रभोस्तदीयाभिषिक्तस्य तारकस्य च ।

तेन चामन्तकालीयं राजत्वं प्रकरिष्यते ॥

११ अपरम् ईश्वरस्यात्मिके स्तुतौयसिंहासनेषूपविष्टास्तुविंशतिप्राचीना
भुवि खन्यन्तु भूत्वेश्वरं प्रणम्यावदन्,

१० हे भूत वर्त्तमानापि भविष्यंश्च परेश्वर ।

हे सर्वशक्तिमन् स्वामिन् वयं ते कुर्वहे स्तवं ।

यत् त्वया क्रियते राज्यं गृहीत्वा ते महामखं ।

१२ विजातीयेषु कुप्यन्तु प्रादुर्भूता तव क्रुधा ।

मृताणामपि कासो ऽसौ विचारो भविता यदा ।

मृत्याश्च तव यावन्तो भविष्यद्दादिसाधवः ।

ये च क्षुद्रा महान्तो वा नामतस्ते हि बिभ्यति ।

सदा सर्वेभ्य एतेभ्यो वेतनं वितरिष्यते ।

गन्तव्यस्य यदा नाग्नौ वसुधाया विनाशकैः ॥

१८ अनन्तरम् ईश्वरस्य स्वर्गस्थमन्दिरस्य द्वारं सुप्तं तन्मन्दिरमध्ये च
नियममञ्जूषा दृष्टाभवत्, तेन तडितो रवाः स्तनितानि भूमिकन्यो
गुरुतरगिरिस्तदृष्टिस्तैतानि समभवन् ।

१२ ततः परं स्वर्गं महाचिचं दृष्टं योषिदेकासीत् सा परिहित-
सूर्या चन्द्रस्य तस्याश्चरणधोरधो द्वादशताराणां किरीटस्य शिर-
१ स्थासीत् । सा गर्भवती सती प्रसववेदनया व्यथितार्त्तरावम्
२ अकरोत् । ततः स्वर्गं ऽपरम् एकं चिचं दृष्टं महानाग एक
उपतिष्ठत् स लोहितवर्णस्तस्य सप्त शिरांसि सप्त सङ्क्राण्टि शिरःसु
४ च सप्त किरीटान्यासन् । स स्त्राङ्गूलेन गगनस्त्रनक्षत्राणां हती-
चाग्रम् अवस्तुष्य पृथिव्यां न्यपातयत् । स एव नागो नवजातं
सन्तानं पशितुम् उद्यतस्तस्याः प्रसविष्यमाणाया योषितो ऽत्मिके

ऽतिष्ठत् । सा तु पुंसन्तानं प्रसूता स एव लौहमयराजदण्डेन ५
 सर्वजातीश्वारविद्यति, किञ्च तस्याः सन्तान ईश्वरस्य समीपं
 तदीयसिंहासनस्य च सन्निधिम् उद्धृतः । सा च बोधित् प्रान्तरं ६
 पश्चाद्यिता यतस्तत्रेश्वरेण निर्मित आश्रमे षष्ठाधिकशतद्वयाधिक-
 सहस्रदिनानि तस्याः पाशनेन भवितव्यं ।

ततः परं स्वर्गे संपाम उपातिष्ठत् मीखायेकस्तस्य दूताश्च तेन ७
 नागेन सहायुध्यन् तथा स नागस्तस्य दूताश्च संपामम् अकुर्वन्,
 किन्तु प्रभवितुं नाशक्नुवन् यतः स्वर्गे तेषां स्थानं पुनर्नाविद्यत । ८
 अपरं स महानागो ऽर्घ्यतो दिथावस्तः (अपवादकः) श्रैतानस्य ९
 (विपक्षः) इति नास्मा विख्यातो यः पुरातनः सर्पः कृत्स्नं नरलोकां
 भ्रामयति स पृथिव्यां निपातितस्तेन सार्द्धं तस्य दूता अपि तत्र
 निपातिताः । ततः परं स्वर्गे उच्चैर्भाषमाणो रत्रो ऽयं मयाश्रावि, १०

चाणं शक्तिश्च राजत्वमधुनैवेश्वरस्य नः ।

तथा तेनाभिषिक्तस्य चातुः पराक्रमो ऽभवत् ॥

यतो निपातितो ऽस्माकं भ्रातृणां सो ऽभियोजकः ।

येनेश्वरस्य नः साक्षात् ते ऽदूष्यन्त दिवानिशं ॥

नेषवत्सस्य रक्तेन स्वाद्यावचनेन च ।

११

ते तु निर्जितवन्तस्तं न च खेहम् अकुर्वन्त ।

प्राणेष्वपि स्वकीयेषु मरणस्यैव सङ्कटे ।

तस्माद् आनन्दतु स्वर्गां शब्दयन्तां तन्निवासिनः ।

१२

हा भूमिसागरौ तापो युवामेवाक्रमिष्यति ।

युवयोरवतीर्णौ यत् श्रैतानो ऽतीव कोपनः ।

अस्यो मे समयो ऽस्मैतच्चापि तेनावगम्यते ॥

अनन्तरं स नागः पृथिव्यां स्वं निश्चितं विप्रोक्त्य तां पुत्रप्रसूतां १२

- १४ योषितम् उपप्राप्नुवत् । ततः सा योषित् यत् स्त्रीयं प्रान्तरस्था-
 अमं प्रत्युत्पतितं शकुचात् तदर्थं महाकुररस्य पञ्चदशं तस्यै दत्तं, सा
 तु तच्च नागतौ दूरे कालौकं कालद्वयं कालार्द्धं च यावत् पाप्मते ।
 १५ किञ्च स नागस्यां योषितं स्त्रोतसा ज्ञावयितुं स्वमुखात्नदीवत्
 १६ तोषानि तस्याः पश्चात् प्राचिपत् । किन्तु मेदिनी योषितम्
 उपकुर्वती निजवदनं व्यादाय नागमुखाद् उद्गीर्णां नदीम् अपिपत् ।
 १७ ततो नागो योषिते कुड्मा तदंशस्यावशिष्टलोकेर्यतो य ईश्वरस्याज्ञाः
 पालयन्ति योशोः साध्यं धारयन्ति च तैः सह योद्धुं निर्गतवान् ।

द्वयोरनुगतयोः पशोर्दंशनम् ।

- १३ १ ततः परमहं सागरीयसिकतायां तिष्ठन् सागराद् उद्गच्छन्तम्
 एकं पशुं दृष्टवान् तस्य दश शृङ्गाणि सप्त शिरांसि च दश
 शृङ्गेषु दश किरौटानि शिरःसु चेश्वरनिन्दासूचकानि नामगनि
 २ विद्यन्ते । मया दृष्टः स पशुश्चित्रव्याघ्रसदृशः किन्तु तस्य चरणौ
 भङ्गुकस्येव वदनञ्च सिंहवदनमिव । नागेन तस्यै स्त्रीयपराक्रमः स्त्रीयं
 ३ सिंहस्यं महाधिपत्यञ्चादायि । मयि निरीक्षमाणे तस्य शिरसाम्
 एकम् अन्तकाचातेन छेदितमिवादृश्यत, किन्तु सस्यान्तकचतस्य
 प्रतीकारो ऽक्रियत ततः कृत्स्नो नरलोकात् पशुमधि चमत्कारं
 ४ गतः, यस्य नागस्यस्यै पशवे सामर्थ्यं दत्तवान् सर्व्वं तं प्राणमन्
 पशुमपि प्रणमन्तो ऽकथयन्,

को विद्यते पशोस्तुल्यलोका को योद्धुमर्हति ।

- ५ अन्तरं तस्यै दर्पवाक्येश्वरनिन्दावादि वदनं दिशत्पारिंशस्यावान्
 ६ यावद् अवस्थितेः सामर्थ्यञ्चादायि । ततः स ईश्वरनिन्दनार्थं सुखं
 व्यादाय तस्य नाम तस्यावासं स्वर्गनिवासिनश्च निन्दितुम् आरभत ।
 ७ अपरं धार्मिकैः सह योधनस्य तेषां पराजयस्य चालुमतिः सर्व्व-

जातीयानां सर्व्ववंशीयानां सर्व्वभाषावादिनां सर्व्वदेशीयानाञ्चा-
धिपत्यमपि तस्मा अदायि । ततो जगतः सृष्टिकासाप्तेदितस्य ८
मेघवत्स्य जीवन्पुस्तके यावतां नामानि लिखितानि न विद्यन्ते
ते पृथिवीनिवासिनः सर्व्वे तं पशुं प्रणंस्वन्ति । यस्य ओचं विद्यते ९
स शृणोतु । यो जनो ऽपरान् वन्दौकृत्य नयति स स्वयं वन्दौभूय १०
स्त्वानन्तरं गमिष्यति, यस्य खड्गेन हुमि स स्वयं खड्गेन चानिष्यते ।
अत्र पवित्रलोकानां सृष्टिष्णुतया विश्वासेन च प्रकाशितम् ।

अनन्तरं पृथिवीत उद्गच्छन् अपर एकः पशु मया दृष्टः स ११
क्षेपशत्रुवक्त्रत् शृङ्गद्वयविशिष्ट आसीत् नागवच्चाभाषत । स प्रथम- १२
पशोरन्तिके तस्य सर्व्वं पराक्रमं व्यवहरति विशेषतो यस्य प्रथम-
पशोरन्तिकक्षतं प्रतीकारं गतं तस्य पूजां पृथिवीं तन्निवासिनस्य
कतरयति । अपरं मानवानां साक्षाद् आकाशतो भुवि वज्रिवर्षणा- १३
दौनि महाविषाणि करोति । तस्य पशोः साक्षाद् येषां चित्रकर्षणां १४
भाधनाय सामर्थ्यं तस्मै दत्तं तैः स पृथिवीनिवासिनो भ्रामयति,
विशेषतो यः पशुः खड्गेन क्षतयुक्तो भूत्वाथजीवत् तस्य प्रतिमा-
निर्माणं पृथिवीनिवासिन आदिशति । अपरं तस्य पशोः प्रतिमा १५
यथा भाषते यावन्तस्य मानवास्तां पशुप्रतिमां न पूजयन्ति ते
यथा हन्वन्ते तथा पशुप्रतिमायाः प्राणप्रतिष्ठार्थं सामर्थ्यं तस्मा
अदायि । अपरं चुद्रमहङ्गनिदरिद्रमुक्तदाशान् सर्व्वान् दक्षिणकरे १६
भाषे वा कलङ्कं पादयति । तस्माद् ये तं कलङ्कमर्षतः पशो नाम १७
तस्य नाभः संख्याङ्कं वा धारयन्ति तान् विना परेण केनापि क्रय-
विक्रये कर्तुं न शक्नोते । अत्र ज्ञानेन प्रकाशितम् । यो बुद्धिविशिष्टः १८
स पशोः संख्यां गणयतु यतः सा मानवस्य संख्या भवति । सा च
संख्या षट्षण्णधिकषट्षतानि ।

मेघश्रावकस्तस्य सङ्गिनश्च ।

पृथिव्याः शब्दच्छेदनं द्वास्तामुच्छेदयन् ।

- १४। ततः परं निरीक्षमाणेन मया मेघश्रावको दृष्टः स सिधोन-
 पर्वतस्थोपर्वतिष्ठत्, अपरं येषां भालेषु तस्य नाम तत्पितृस्य नाम
 लिखितमास्ते तादृशाश्चतुस्त्वलारिंशत्सहस्राधिका लल्लोकास्तेन
 १ मार्द्धम् आसन् । अनन्तरं वज्रतोयान्नं रव इव गुरुतरस्तनितस्य
 च रव इव एको रवः स्वर्गात् मथाश्रवि । मथा श्रुतः स रवो
 २ वीणावादकानां वीणावादनस्य सदृशः । सिंहासनस्थान्तिके प्राणि-
 चतुष्टयस्य प्राचीनवर्गस्य चान्तिकेऽपि ते नवीनमेकं गौतम् अगायन्
 किन्तु धरणीतः परिक्रीतान् तान् चतुस्त्वलारिंशत्सहस्राधिकलल-
 ४ लोकान् विना नापरेण केनापि तद् गौतं शिञ्चितुं शक्यते । इमे
 योषितां सङ्गेन न कलङ्किता यतस्तेऽमैथुना मेघश्रावको यत् किमपि
 स्थानं गच्छेत् तत्सर्वस्त्रिंशन् स्थाने तम् अनुगच्छन्ति यतस्ते मनुष्याणां
 मध्यतः प्रथमफलाजीवेश्वरस्य मेघश्रावकस्य च कृते परिक्रीताः ।
 ५ तेषां वदनेषु चानृतं किमपि न विद्यते यतस्ते निर्दोषा ईश्वर-
 सिंहासनस्थान्तिके तिष्ठन्ति ।
 ६ अनन्तरम् आकाशमध्येनोद्गीयमानोऽपर एको दूतो मया दृष्टः
 सोऽनन्तकालीयं सुसंवादं धारयति स च सुसंवादः सर्वजातीयान्
 ७ सर्व्ववंशीयान् सर्व्वभाषावादिनः सर्व्वदेशीयांश्च पृथिवीनिवासिनः
 प्रति तेन बोधितव्यः । स उच्चैःस्वरेणेदं गदति यूथमीश्वराद्
 विभीत तस्य स्तवं कुहत् च यतस्तदौघविचारस्य दण्ड उपातिष्ठत्
 तस्माद् आकाशमण्डलस्य पृथिव्याः समुद्रस्य तोयप्रसवणानाञ्च स्रष्टा
 ८ युष्माभिः प्रणम्यतां । तत्पश्चाद् द्वितीय एको दूत उपस्थापावदत्
 पतिता पतिता सा महाबाबिष् या सर्व्वजातीयान् स्तकीय

व्यभिचाररूपं क्रोधमदम् अपाययत् । तत्पश्चात् दत्तौघो दूत ८
 उपस्थाद्योचैरवदत्, यः कश्चित् तं पशुं तस्य प्रतिमाञ्च प्रणमति
 स्वभावे स्वकरे वा कलङ्क गृह्णाति च सो ऽपौरुषस्य क्रोधपाषे-स्त्रितम्
 अमिश्रितं मदम् अर्थत ईश्वरस्य क्रोधमदं पात्यति पवित्रदूतानां १०
 मेघघ्रावकस्य च साक्षाद् वज्रिगन्धकयो र्यातनां सख्यते च । तेषां ११
 घातनाया धूमो ऽनन्तकालं यावद् उद्गमिष्यति ये च पशुं तस्य
 प्रतिमाञ्च पूजयन्ति तस्य नाचो ऽङ्गं वा गृह्णन्ति ते दिवानिग्रं
 कश्चन विरामं न प्राप्नुवन्ति । ये मानवा ईश्वरस्याज्ञा दौघौ १२
 विश्रुत्वा पात्यन्ति तेषां पवित्रलोकानां सहिष्णुतयाच प्रकाशितव्यं ।
 अपरं स्वर्गात् भया सह सम्भावमाण एको रवो मथाभावि तेनोक्तं १३
 त्वं सिद्ध, इदानीमारभ्य ये प्रभौ सिध्यन्ते ते मृता धन्या इति;
 आत्मा भावते सत्यं स्वप्नमेवमेव विरामः प्राप्तव्यः, तेषां कर्माणि
 च तान् अनुगच्छन्ति ।

तदनन्तरं निरीक्षमाणेन मया श्वेतवर्ण एको मेघो दृष्टस्तन्मेघा- १४
 रूढो जनो मानवपुत्राकृतिरस्ति तस्य शिरसि सुवर्णकिरीटं करे
 च तौक्ष्ण्यं दाचं तिष्ठति । ततः परम् अन्य एको दूतो मन्दिरात् १५
 निर्गतोच्चैःस्वरेण तं मेघारूढं सम्भाव्यावदत् त्वया दाचं प्रसार्य
 ग्रन्थच्छेदनं क्रियतां ग्रन्थच्छेदनस्य समय उपस्थितो यतो मेदिन्याः
 ग्रन्थानि परिपक्वानि । ततस्तेन मेघारूढेन पृथिव्यां दाचं प्रसार्य १६
 पृथिव्याः ग्रन्थच्छेदनं कृतं । अनन्तरम् अपर एको दूतः स्वर्गस्थमन्दिरात् १७
 निर्गतः सो ऽपि तौक्ष्ण्यं दाचं धारयति । अपरम् अन्य एको दूतो १८
 वेदितो निर्गतः स वज्रैरधिपतिः स उच्चैःस्वरेण तं तौक्ष्ण्यदाचधारिकं
 सम्भाव्यावदत् त्वया स्वं तौक्ष्ण्यं दाचं प्रसार्य मेदिन्याः प्राचाग्रन्थच्छेदनं
 क्रियतां यतस्तत्कालानि परिणतानि । ततः स दूतः पृथिव्यां स्वदाचं १९

प्रसार्यं वृथित्या द्राक्षाफलच्छेदनम् अकरोत् तत्फलानि चेश्वरस्य
१० क्रोधस्वरूपस्य महाकुण्डस्य मध्यं निक्षिपत् । तत्कुण्डस्यफलानि च
वहि मूर्हितानि ततः कुण्डमध्यात् निर्गतं रक्तं क्रोशशतपर्यन्तम्
अश्वानां खलीनान् यावद् व्याप्नोत् ।

सप्तान्तिमाघातलक्षम् ।

१५ ततः परम् अहं स्वर्गं ऽपरम् एकम् अहुतं महाशक्तिं
दृष्टवान् अर्थतो ये दर्ष्टैरीश्वरस्य कोपः समाप्तिं गमिष्यति तान्
१ दृष्टान् धारयन्तः सप्त दूता मया दृष्टाः । वज्रमिश्रितस्य काचमयस्य
जलाशयस्याहतिरपि दृष्टा ये च पयोस्तत्प्रतिमायास्तत्पात्रो ऽहस्य च
प्रभूतवन्तस्ते तस्य काचमयजलाशयस्य तीरे तिष्ठन्त ईश्वरीयवीणा
१ धारयन्ति, ईश्वरदासस्य मोशे गीतं मेषशावकस्य च गीतं गायन्तो
वदन्ति, यथा,

सर्वशक्तिविशिष्टस्त्वं हे प्रभो परमेश्वर ।

त्वदीयसर्वकर्माणि महान्ति बाहुतानि च ।

सर्वपुण्यवतां राजन् मार्गं न्याय्या च्छतास्य ते ।

हे प्रभो नामधेयान्ते को न भौतिं गमिष्यति ।

को वा त्वदीयनामस्य प्रशंसां न करिष्यति ।

केवलस्त्वं पवित्रो ऽसि सर्वजातीयमानवाः ।

त्वामेवाभिप्रणंस्यन्ति समागत्य त्वदन्तिकं ।

यस्यान्तव विचाराज्ञाः प्रादुर्भावं गताः किल ॥

१ तदनन्तरं मयि निरीक्षमाणे सति स्वर्गे शास्त्रावादस्य मन्दिरस्य
१ द्वारं सुप्तं । ये च सप्त दूताः सप्त दृष्टान् धारयन्ति ते तस्मात्
मन्दिरात् निरगच्छन् । तेषां परिच्छेदा निर्वास्यशुभ्रवर्णवस्त्रनिर्मिता
० वस्त्राणि च शुभ्रवर्णवस्त्रैर्वेष्टितान्यासन् । अपरं चतुर्णां प्राचिनाम्

एकस्यैवः सप्तदूतेभ्यः सप्तसुवर्षकंसान् अददात् । अनन्तरम् ईश्वरस्य ८
तेजःप्रभावकारणात् मन्दिरं धूमेन परिपूर्णं तस्मात् तैः सप्तदूतः
तप्तदृष्टानां समाप्तिं यावत् मन्दिरं केनापि प्रवेष्टुं नाशक्यत ।

ततः परं मन्दिरात् तान् सप्तदूतान् सम्भाषमाण एव १६ १
महारवो मया आवि, यूयं गत्वा तेभ्यः सप्तकंसेभ्य ईश्वरस्य क्रोधं
पृथिव्यां स्थापयत ।

ततः प्रथमो दूतो गत्वा स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् पृथिव्याम् १
अस्थापयत् तस्मात् पशोः कलङ्कधारिणां तन्मतिमापूजकानां
मानवानां शरीरेषु व्यचाजनका दुष्टप्रणा अभवन् ।

ततः परं द्वितीयो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् समुद्रे १
ऽस्थापयत् तेन स कुष्पपक्षग्रोषितकृष्यभवत् समुद्रे क्षिताश्च सर्वे
प्राणिनो मृत्युं गताः ।

अपरं तृतीयो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वे नदीषु ४
जलप्रसवणेषु चास्थापयत् ततस्तानि रक्तमथान्यभवन् । अपरं
तोयानाम् अभिपक्ष दूतस्य वागिधं मया श्रुता ।

वर्तमानस्य भूतस्य भविष्यस्य परेश्वरः । ५

तमेव न्याय्यकारी यद् एतादृक् त्वं व्यचारयः ।

भविष्यदादिषाधूनां रक्तं तैरेव पातितं । ६

ग्रोषितं त्वन्तु तेभ्यो ऽदास्तापानं तेषु युज्यते ॥

अनन्तरं वेदोक्तो भाषमाणस्य कस्यचिद् अयं रवो मया श्रुतः, ७

हे परेश्वर सत्यं तत् हे सर्वप्रज्ञिमन् प्रभो ।

सत्या न्याय्याश्च सर्व्या हि विचारान्नास्तदौषकाः ॥

अनन्तरं चतुर्थो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वे हव्ये ८
ऽस्थापयत् तस्यै च वज्रिणा मानवान् दग्धुं सामर्थ्यम् अदांश्च । तेन ८

मनुष्या महातापेन तापितास्तेषां दण्डानाम् आधिपत्यविशिष्टस्त्रेवरस्य
नामानिन्दन् तत्प्रशंसार्थञ्च मनःपरिवर्त्तनं नाकुर्वन् ।

- १० ततः परं पञ्चमो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वं पश्योः
सिंहासने ऽस्त्रावधत् तेन तस्य रात्रं तिमिराच्छन्नम् अभवत् लोकाश्च
११ वेदनाकारणात् स्वरसना अदंशत । स्वकीयव्यधामणकारणाच्च
स्वर्गस्थम् ईश्वरम् अनिन्दन् स्वक्रियाभ्यश्च मनांसि न परावर्त्तयन् ।
१२ ततः परं षष्ठो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वं परातास्त्रे
महानदे ऽस्त्रावधत् तेन सूर्यादयदिश आगमिष्यतां रात्रां
१३ मार्गसुगमार्थं तस्य तोषानि पर्यगृह्यन् । अगन्तरं नागस्य वदनात्
पश्यो वेदनात् मिथ्याभाववादिनश्च वदनात् निर्गच्छन्तस्त्वयो ऽगृह्य
१४ आत्मानो मया दृष्टास्ते मण्डूकाकाराः । त आश्चर्य्यकर्म्मकारिणो
भूतानाम् आत्मानः सन्ति सर्वग्रन्थिमत ईश्वरस्य महादिने जेन
युद्धेन भवितव्यं तत्क्षते हस्तजगतो रात्रः संघीतुं तेषां सन्निधिं
१५ निर्गच्छन्ति । अपरम् इतिभाषया हर्षाङ्गिहोनामकज्ञाने ते
१६ सङ्गृहीताः । पश्चाहं चौरवद् आगच्छामि यो जनः प्रबुद्धसिष्ठति
यथा च नयः सन् न पर्यटति तस्य सज्जा च यथा दुष्ठा न भवति
तथा स्वार्साधि रचति स धन्यः ।
१७ ततः परं सप्तमो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वम्
आकाशे ऽस्त्रावधत् तेन स्वर्गीयमन्दिरमध्यस्थसिंहासनात् महारवो
१८ ऽहं निर्गतः समाप्तिरभवदिति । तदनन्तरं तडितो रवाः क्षणितानि
चाभवन्, चक्षिन् काले च पृथिव्या मनुष्याः दृष्टास्तम् आरभ्य
१९ बादृक्ष्णवाभूमिकव्यः कदापि नाभवत् तादृग् भूकम्पो ऽभवत् । तदानीं
महानगरी विस्फुटा जाता भिन्नजातौषानीं नगराणि च व्यपतन्
महावाविष् वेष्टरेण स्वकीयप्रचण्डकोपमदिरापाचदानार्थं संयुता ।

शक्यं । १६ २०-१७ ६

नमस्तस्माच्च मनुष्याणाम् १०

रभवत् तच्छिष्यादृष्टेः ११

। क्लेशो ऽतीव महान् ।

महावेष्ट्यायार्चनम् ।

तदनन्तरं तेषां सप्तकंसधारिणां सप्तदूतानाम् एक आगत्य १७ १
मां सम्भाष्यावदत्, अनागच्छ, मेदिन्या नरपतयो यथा वेष्टया वाङ् २
व्यभिचारकर्षं कृतवन्तः, यस्या व्यभिचारमदेन च पृथिवीनिवासिनो
मत्ता अभवन् तस्या वज्रतोषेषूपविष्टाया महावेष्ट्याया दण्डम् अहं
त्वां दर्शयामि । ततो ऽहम् आत्मनाविष्टस्तेन दूतेन प्रान्तरं नीतस्तत्र ३
निन्दानामभिः परिपूर्णं सप्तशिरोभिर्दंष्ट्रद्वयैश्च विग्रिष्टं सिन्दूरवर्णं
पद्मसुपविष्टा योषिदेका मया दृष्टा । सा नारी कृष्णलोहितवर्णं ४
सिन्दूरवर्णश्च परिच्छदं धारयति स्वर्णमणिमुक्ताभिश्च विभूषितास्ति
तस्याः करे दृणार्द्धद्वयैः स्वव्यभिचारजातमलैश्च परिपूर्णं एकः सुवर्णमयः
कंसो विद्यते । तस्या भाले निगूढवाक्यमिदं पृथिवीस्ववेष्ट्यानां ५
दृष्टक्रियाणाञ्च माता महाबाविल्लिति नाम लिखितम् आसीत् ।
मत्त दृष्टिगोचरस्या सा नारी पवित्रलोकानां रुधिरेण यौगोः ६
साक्षिणां रुधिरेण च मत्तासीत् तस्या दर्शनात् ममातिशयम्
आश्चर्यज्ञानं जातं । ततः स दूतो माम् अवदत् कुतश्चावाश्चर्यज्ञानं ७
जायते ? अस्या योषितस्तदाह्नस्य सप्तशिरोभिर्दंष्ट्रद्वयैश्च युक्तस्य
पद्मस्य निगूढभावम् अहं त्वां ज्ञापयामि । तया दृष्टो ऽसौ ८
पद्मरासीत् मेदानीं वर्त्तते किन्तु रसातलात् तेनोदेतव्यं विनाशश्च
गन्तव्यः । ततो येषां नामानि जगतः सृष्टिकाणाम् आरभ्य
जीवनपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ते पृथिवीनिवासिनो भूतम्
अवर्तमानमुपस्थाप्यन्तश्च तं पद्मं दृष्ट्वाश्चर्यं मंसन्ते । अतः ज्ञानयुक्ता ९

- बुद्ध्या प्रकाशितव्यं । तानि यत्नगिराणि तस्या बोधित उपवेक्षण-
- १० ज्ञानस्वरूपाः यत्नगिरयः यत्न राजानस्य सन्ति । तेषां पञ्च पतिता एकस्य वर्तमानः प्रेषस्याप्यनुपस्थितः स यदोपस्थाकति तदापि
- ११ तेनाप्यकाशं ज्ञातव्यं । यः पशुरासीत् किम्बदानौ न वर्तते
- १२ स एवाष्टमः, स यत्नानाम् एको ऽस्ति विनाशं गमिष्यति च । तदा दृष्टानि दशशृङ्गाण्यपि दश राजानः सन्तिः, यद्यपि ते राष्ट्रं न प्राप्तं किन्तु सुहृत्समेकं यावत् पशूना साङ्गे ते राजान इव प्रभुत्वं
- १३ प्राप्स्यन्ति । त एकमन्त्रणा मविष्यन्ति स्वकीयशक्तिप्रभावौ पश्ये
- १४ दास्यन्ति च । ते मेघश्रावके साङ्गे योष्यन्ति, किन्तु मेघश्रावकान् जेष्यन्ति यतः स प्रभूनां प्रभू राज्ञां राजा चास्ति तस्य सङ्गिनो
- १५ ऽप्याङ्गता अभिरुचिता विश्वास्याश्च । अपरं स माम् अवदत् सा वेश्या यचोपविशति तानि तोयानि लोका जनता जातयो
- १६ नानाभावावादिनस्य सन्ति । तदा दृष्टानि दश शृङ्गाणि पशुखेने तां वेश्याम् अतीथिष्यन्ते दीनां मग्राश्च करिष्यन्ति तस्या मांसानि
- १७ भोक्ष्यन्ते वज्रिना तां दाहयिष्यन्ति च । यत ईश्वरस्य वाक्यानि यावत् सिद्धिं न गमिष्यन्ति तावद् ईश्वरस्य भूभोगतं साधयितुम् एकां मन्त्रणां कृत्वा तस्यै पश्ये क्षेत्रां राष्ट्रं दातुश्च तेषां
- १८ मन्त्रीयैश्वर्येण प्रवर्तितानि । अपरं तदा दृष्टा बोधित्वा महाजनमरी सा इषिष्या राज्ञाम् उपरि राजत्वं कुरुते ।

महाबाह्वीऽप्यपतनसु ।

- १८ १ तद्वनारं खर्गाद् अवरोहन् अपर एको दूतो महा दृष्टः
- १ स महापराक्रमविभ्रिटुस्तस्य तेजसा च इषिवी दीप्ता । स यक्षवता करेण वाचमिनाम् यचोपयत् पतिता पतिता महाबाह्विः सा भक्षार्ता वसतिः सर्वेषाम् अशुचात्मनां कारा सर्वेषाम् अशुचीनां

दृष्टानाञ्च पणिणां पिच्चरसाभवत् । यतः सर्वजातीयास्तस्या १
 व्यभिचारजातां कोपमदिरां पीतवन्तः पृथिव्या राजानस्य तथा
 सह व्यभिचारं कृतवन्तः पृथिव्या वणिजस्य तस्याः सुखभोगवाञ्छाद्
 धनाच्छतां गतवन्तः । ततः परं स्वर्गात् मयापर एष रवः श्रुतः, ४
 हे मम प्रजाः, यूथं यत् तस्याः पापानाम् अग्निं न भवत तस्या
 दण्डेऽस्य दण्डयुक्ता न भवत तदर्थं ततो निर्गच्छत । यतस्तस्याः पापानि ५
 गगनस्यग्रान्यभवन् तस्या अधर्म्मक्रियाश्चेत्यरेण संस्मृताः । परान् ६
 प्रति तथा यदद् व्यवहृतं तदत् तां प्रति व्यवहरत, तस्याः कर्म्मणां
 दिगुष्णफलानि तस्यै दत्त, यस्मिन् कंसे सा परान् मद्यम् अपाययत्
 तमेव तस्याः पापार्थं दिगुष्णमद्येन पूरयत । तथा यात्मस्वाद्या यस्य ७
 सुखभोगः कृतस्तथो दिगुष्णौ यातनाशोकौ तस्यै दत्त, यतः सा
 स्वर्गकौथान्तःकरणे वदति, राज्ञीवद् उपविष्टाहं नानाया न च ८
 शोकवित् । तस्माद् दिवस एकस्मिन् मारौदुर्भिक्षशोचनेः सा ९
 संमाशोच्यते नारौ ध्वज्यते वक्रिणा च सा ; यद् विचाराधिपस्तस्या ८
 बलवान् प्रभुरौशरः, व्यभिचारस्तथा सार्द्धं सुखभोगस्य यैः कृतः, ते
 सर्व एव राजानस्तद्वाहधूमदर्शनात् प्ररोदिष्यन्ति वचांसि साहनिष्यन्ति
 बाहुभिः । तस्यासौ यातनाभौते दूरे स्थितेदमुच्यते, हा हा वाविष् १०
 महास्त्रान् हा प्रभावान्विते पुरि, एकस्मिन् आगता दण्डे विचाराज्ञा
 त्वदीयका । मेदिन्या वणिजस्य तस्याः कृते हृदन्ति शोचन्ति च ११
 यतस्तेषां पण्यद्रव्याणि केनापि न क्रीयन्ते । फलतः सुवर्णरौप्यमणिसुक्ताः १२
 सूक्ष्मवस्त्राणि कृष्णलोहितवाचांसि पट्टवस्त्राणि सिन्दूरवर्णवाचांसि
 चन्दनादिकाष्ठानि गजदन्तेन महार्घकाष्ठेन पित्तलकौहभ्यां
 मर्भरप्रसरेण वा निर्मितानि सर्वविधपात्राणि लगेष्वा धूपः १३
 सुगन्धिद्रव्यं गन्धरसो द्राक्षारसलैलं शस्यचूर्णं गोधूमो गावो मेवा

अथा रथा दासेषा मनुष्यप्राणशैतानि पशुद्रव्याणि केनापि न
 १० क्रीयन्ते । तव मनोऽभिज्ञापस्य फलानां समसो गतः, तप्तो दूरीकृतं
 यद्यत् शोभनं भूषणं तव, कदाचन तदुद्देशे न पुन लब्धते त्वया ।
 ११ तद्विक्रेतारो ये वणिजस्तथा धनिनो जातास्ते तस्या चातनाया मयाद्
 दूरे तिष्ठन्तो रोदिव्यन्ति शोचन्त्येदं गदिव्यन्ति हा हा महापुरिः,
 १२ त्वं सूर्यावस्थैः कृष्णसोदितवस्थैः सिन्दूरवर्षावाशोभिद्याच्छादिता
 १३ स्पर्शमणिसुक्ताभिरलङ्कता चासौः, किम्वेकस्मिन् दण्डे सा महासमृद्धि-
 १४ सुप्ता । अपरं पोतानां कर्णधाराः समूहलोका नाविकाः समुद्र-
 व्यवसायिनश्च सर्वे दूरे तिष्ठन्त्यस्यां दास्य धूमं गिरीचमाणा उच्चैः
 १५ क्षरेण वदन्ति तस्या महानगर्याः किं तुल्यं ? अपरं क्षत्रिः सु-
 मन्तिकां निक्षिप्य ते वदन्तः शोचन्त्योच्चैः क्षरेणेदं वदन्ति हा हा
 यस्या महापुर्या वाङ्मयधनकारणात् सम्यन्तिः सञ्चिता सर्वैः
 शसुद्रपोतनायकैः, एकस्मिन्नेव दण्डे सा सम्पूर्णोच्छिन्ना गता ।

१० हे स्वर्गवासिनः सर्वे पवित्राः प्रेरिताश्च हे ।
 हे भाविवादिनो युयं कृते तस्याः प्रहर्षत ।
 युष्माकं यत् तथा सार्द्धं यो विवादः पुराभवत् ।
 दण्डं समुचितं तस्य तस्यै व्यतरदीश्वरः ॥

११ अनन्तरम् एको वल्लवान् दूतो वृहत्पेषणीप्रसारतुल्यं पाषाणमेकं
 गृहीत्वा समुद्रे निक्षिप्य कथितवान्, ईदृग्वल्लप्रकाशेन वाविष्
 महानगरी निपातयिष्यते ततस्तस्या उद्देशः पुन न लब्धते ।

१२ वल्लकीवादिनां शब्दः पुन न ओष्यते त्वयि ।
 गायकानाञ्च शब्दो वा वंशीतुल्यादिवादिनां ।
 त्रिष्वकर्थकरः कोऽपि पुन न द्रक्ष्यते त्वयि ।
 पेषणीप्रसारध्वजः पुन न ओष्यते त्वयि ।

दीपस्यापि प्रभा तदत् पुन न दृश्यते त्वयि ।

११

न कन्यावरयोः शब्दः पुनः संश्लेष्यते त्वयि ।

यस्यान्मुखाः पृथिव्या ये वणिजस्तोभवनं तव ।

यस्याश्च जातयः सर्वा मोहितास्तव मायया ।

भाविवदिपवित्राणां यावन्तस्य हता भुवि ।

१४

सर्वेषां शोणितं तेषां प्राप्तं सर्वं तवान्तरे ॥

राजाधिराजयौशोर्विजययात्रा ।

ततः परं स्वर्गस्थानां महाजनताया महाशब्दो ऽयं मया श्रुतः, १६।

ब्रूत परेश्वरं धन्यम् अस्मदीयो य ईश्वरः ।

तस्याभवत् परिचापं प्रभावस्य पराक्रमः ॥

विचारान्नास्य तस्यैव सत्या न्याया भवन्ति च ।

१

या स्ववेश्याक्रियाभिस्त्यक्तरोत् कृत्स्नमेदिनौ ॥

तां स दण्डितवान् वेश्यां तस्याश्च करतस्तथा ।

शोणितस्य स्वदासानां संग्रोधं स गृहीतवान् ॥

मुनरपि तैरिदमुक्तं यथा,

१

ब्रूत परेश्वरं धन्यं यजित्यं नित्यमेव च ।

तस्या दाहस्य धूमो ऽयौ दिग्भूर्जसुदेव्यति ॥

ततः परं चतुर्विंशतिप्राचीनास्तत्वारः प्राणिनस्त्य प्रणिपत्य ॥

सिंहासनोपविष्टम् ईश्वरं प्रणम्यावदन्,

तथास्तु परमेश्वरस्य सर्वैरेव प्रशस्ततां ॥

अनन्तरं सिंहासनमध्याद् एव रवो निर्गतो, यथा,

१

हे ईश्वरस्य दासेषास्तद्भक्ताः सकला नराः ।

यूयं बुद्धा महान्तास्त्य प्रशंसत व ईश्वरं ॥

- १ ततः परं महाजनतायाः शब्द इव बह्वतोऽयानाश्च शब्द इव
 गृहतरङ्गानितानाश्च शब्द इव शब्दोऽयं मया कृतः,
 ब्रूत परेश्वरं धन्यं राजलं प्राप्तवान् यतः ।
 स परमेश्वरो ऽस्माकं यः सर्वशक्तिमान् प्रभुः ॥
- २ कौर्त्तयामः स्तवं तस्य दृष्टाक्षोक्तायिता वयं ।
 यन्मेषश्रावकस्यैव विवाहसमयो ऽभवत् ॥
 वाग्दत्ता चाभवत् तस्मै या कन्या सा सुसज्जिता ।
 परिधानाश्च तस्मै च दत्तः शुभः सुचेष्टकः ॥
- ३ स सुचेष्टकः पवित्रलोकाणां धार्मिकत्वानि । ततः स माम्
 उक्तवान् त्वमिदं शिष्य मेवश्रावकस्य विवाहभोज्याय ये निमज्जितास्तौ
 धन्या इति । पुनरपि माम् अवदत्, इमानौश्वरस्य सत्यानि
 १० वाक्यानि । अगन्तरम् अहं तस्य चरणक्षोरनिके निपत्य तं प्रक्षण्णु-
 मुद्यतः । ततः स माम् उक्तवान् सावधानस्तिष्ठ मेवं कुद् धीमोः
 साक्ष्यविशिष्टैस्तैव भाह्नमिच्छया च सहदाशो ऽहं । ईश्वरमेव प्रथमं
 वक्ष्याद् धीमोः साक्ष्यं भाववाक्यस्य सारं ।
- ११ अगन्तरं मया कृतः स्वर्गो दृष्टः, एकः श्वेतवर्णो ऽस्यो ऽपि
 दृष्टस्तदाहूतो जनो विश्वास्तः सत्यमयश्चेति नाम्ना ख्यातः स ।
- १२ आचार्येण विचारं युद्धञ्च करोति । तस्य नेत्रे ऽग्निश्चिन्तातुल्ये
 शिरसि च बह्वकिरीटानि विद्यन्ते तत्र तस्य नाम लिखितंमणि
 १३ तमेव विना नापरः को ऽपि तन्नाम जानाति । स दधिरमन्त्रेण
 १४ परिच्छदेनाच्छादित ईश्वरवाद इति नाम्नाभिधीयते च । स्वर्गं
 स्वर्गस्त्वैवैवानि श्वेताम्बाहूटानि परिचितनिर्गन्धश्चेतसूक्ष्मवस्त्राणि च
 १५ भूत्वा तमनुगच्छन्ति । तस्य वक्ष्याद् एकस्त्रीकृत्यः स्वर्गो निर्गच्छति
 तेन स्वर्गेण सर्वजातीयास्तेनाचार्यमित्याः स च औददक्षेण तान्

चारविध्यति सर्वप्रतिमत ईश्वरस्य प्रचक्षकोपरसोत्पादकद्राक्षाकुले
वद्यत् तिष्ठति तत् सर्वं च एव पदाभां पिनष्टि । अपरं तस्य परि- १६
च्छद उरवि च राज्ञां राजा प्रभूनां प्रभुश्चेति नाम लिखितमस्ति ।

अनन्तरं सूर्ये तिष्ठन् एको दूतो मया दृष्टः, आकाशमध्य १०
उड्डीयमानान् सर्वान् पश्चिः प्रति च उच्चैःकरेणेदं बोधयति,
अपागच्छत । ईश्वरस्य महाभोग्ये मिश्रत, राज्ञां क्रव्याणि सेना- १५
पतीनां क्रव्याणि वीराणां क्रव्याण्युधानां तदाह्वानाच्च क्रव्याणि
दासकुक्कुटाणां पुद्गलवृक्षां सर्वेषामेव क्रव्याणि च युष्माभि र्भक्षित-
व्यानि । ततः परं तेनाशाह्वजनेन तदीयवेत्यैश्च बाहूँ युद्धं कर्तुं १८
च पर्युः इविद्या राजानक्षेपां वेन्यानि च समागच्छन्तीति मया
दृष्टं । ततः च पर्युः हृतो यस्य मिथ्याभाववादि तस्यानित्ये विच- २०
कस्याणि कुर्वन् तैरेव पञ्चद्वारिषस्तत्प्रतिमापूजकांश्च भूमितवान्
यो ऽपि तेन बाहूँ धृतः । तौ च वक्रिगन्धकज्वलितहृदे जीवन्तौ
निक्षिप्तौ । अवग्रिह्याश्च तस्याशाह्वजस्य वक्रनिर्गतसङ्गेन वताः, तेषां २१
क्रव्यैश्च पश्चिः सर्वं दृष्टिं गताः ।

• वर्षवचनं यावत् प्रयतानस्य जन्मं तत्कालीयमहाविचारमिदमवगच्छ ।

ततः परं खर्गाद् अवरोधन् एको दूतो मया दृष्टस्तस्य २० १
करे रसातलस्य कुञ्जिका महाभृङ्गस्यैकं तिष्ठतः । अपरं नामो १
ऽर्पितः सो दृष्टः सर्वो ऽपवादकः प्रैतानस्यासि तमेव धृत्वा वर्षवचनं
यावद् बह्वान् । अपरं रसरक्षे तं निषिध्य तदुपरि द्वारं बद्धा २
सुहृद्भित्तवान् अस्मात् तद् वर्षवचनं यावत् सम्पूर्णं न भवेत् तावत्
प्रकाशतोषाख्येन पुन न भूमितव्याः । ततः परम् अचक्ष्माकार्षं तस्य
प्रोक्तो भवितव्यः । अनन्तरं मया शिक्षणानि दृष्टानि तत्र ये ४
मया कपाविग्रहं तेभ्यो विचारमारो ऽदोषतः ; अनन्तरं बोधोः

साक्षात् कारणाद् ईश्वरवाक्यस्य कारणाच्च तेषां शिरस्छेदनं कृतं
पश्चोदादीयप्रतिमाया वा पूजा ये न कृत्वा भास्त्रे करे वा कण्डको
ऽपि न धृतसोषाम् आत्मनो ऽपि मया दृष्टाः, ते प्राप्तजीवना
५ सादृश्यसहस्रं यावत् स्त्रीष्टेन साङ्गं राजलमकुर्वन् । किन्त्ववशिष्टा
५ मृतजनास्तस्य वर्षसहस्रस्य समाप्तेः पूर्वं जीवनं न प्रापन् । एषा
प्रथमोत्थितिः । यः कश्चित् प्रथमाया उत्थितेरंगी स भव्यः
पवित्रश्च । तेषु द्वितीयमृत्योः को ऽप्यधिकारो नास्ति त ईश्वरस्य
स्त्रीष्टस्य च याजका भविष्यन्ति वर्षसहस्रं यावत् तेन सह राजत्वं
करिष्यन्ति च ।

- ७ वर्षसहस्रे समाप्ते ग्रैतानः स्त्रकारातो मोक्ष्यते । ततः स
८ प्रथिव्यास्तुर्दिक्षु क्षितान् सर्वजातीयान् विप्रेषतो जूजाख्यानं
मानूजाख्यां च सासुद्रक्षितावद् वज्रसंख्यकान् जनान् भ्रमयित्वा
९ युद्धार्थं संपरीतुं निर्गमिष्यति । ततस्तो मेदिन्याः प्रक्षेपनात्
पवित्रलोकानां दुर्गं प्रथितमां मगरीं च वेदितवन्तः किन्त्वैश्वरेण
१० निश्चितो ऽग्निराकाशान् पतित्वा तान् खादितवान् । तेषां भ्रमयित्वा
च ग्रैतानो वज्रिगन्धकसो र्द्वे ऽर्धतः पशु मीन्याभाववादी च
यच्च तिष्ठतस्तत्रैव निश्चितः, तेषामन्तकाणं यावत् ते दिवान्निग्रं
यातनां भोक्ष्यन्ते ।

- ११ ततः शुक्लम् एकं महाचिंहासनं मया दृष्टं तदुपविष्टो ऽपि
दृष्टस्तस्य वदनाम्निकाद् भूतभोमच्छब्दे पलायितां पुनस्ताभ्यां स्नानं
१२ न कृत्यं । अपरं युद्धा मृदन्तस्य सर्वं मृता मया दृष्टाः, ते
चिंहासनस्याम्निके ऽतिष्ठन् पन्थास्य व्यस्यीर्यन्त जीवनमुत्सकाक्यम्
अपरम् एकं पुष्पकमपि विक्षीर्यं । तच्च पन्थेषु यत्नत् क्षिप्रितं
१२ तस्मात् मृतांगान् एकैकस्य स्त्रियायुषां विचारः कृतः । तदानीं

समुद्रेष खान्तरक्षा मृतजनाः समर्पिताः, मृत्युपरलोकाभ्यामपि
 खान्तरक्षा मृतजनाः समर्पिताः, तेवाद्यैकैकस्य सक्रियानुधायी
 विचारः कृतः । अपरं मृत्युपरलोकौ वक्रिद्वदे निषिद्धौ, एव एव १४
 द्वितीयो मृत्युः । यच्च कस्यचित् नाम जीवनपुस्तके लिखितं १५
 नाविद्यत स एव तस्मिन् वक्रिद्वदे व्यचिद्यत ।

नव्यनमः।पृथिव्यो वर्चनम् ।

अनन्तरं नवीनम् आकाशमण्डलं नवीना पृथिवी च मया २१
 दृष्टे यतः प्रथमम् आकाशमण्डलं प्रथमा पृथिवी च लोपं गते
 समुद्रेऽपि ततः परं न विद्यते ।

अपरं खर्गाद् अवरोहन्ती पवित्रा नगरी, अर्पतो नवीना १
 पिङ्गलाद्येनपुरी मया दृष्टा, सा वराय विभूषिता कन्येव
 सुसज्जितासीत् । अनन्तरं खर्गाद् एव महारवो मया मृतः पश्चाद्यं १
 भानवैः सार्द्धम् ईश्वरस्वावायः, स तैः सार्द्धं वसति ते च तस्य प्रजा
 भविष्यन्ति, ईश्वरस्य स्वयं तेवाम् ईश्वरो भूत्वा तैः सार्द्धं स्थास्यति ।
 तेषां नेत्रेभ्यस्तन्मूर्ध्नि सर्वाण्यीश्वरेण प्रमादार्जने मृत्युरपि पुनर्न ५
 भविष्यति शोकविद्यापक्षेणा अपि पुनर्न भविष्यन्ति, यतः प्रथमानि
 सर्वाणि व्यतीतानि । अपरं विंशत्यनोपविष्टो जनोऽवदत् पश्चाद्यं ५
 सर्वाणि नूतनीकरोमि । पुनरवदत् शिखरं यत इमानि वाक्यानि
 सत्यानि विद्यास्थानि च सन्ति । पुनर्नाम अवदत् समाप्तं,
 अहं कः कस्य, अहम् आदिरन्तस्य, यः पिपासति तस्मा अहं
 जीवनदाधिपस्यवणस्य तोषं विनामूल्यं दास्यामि । यो जयति स ०
 सर्वेषाम् अधिकारी भवीत्यति, अहंस्त तस्मैश्वरो भविष्यामि स च मम
 पुत्रो भविष्यति । किन्तु भीतानाम् अविवक्षाभिर्वा दृष्टानां नरहनुषां ५

वेद्यानामिनां मोक्षकानां देवपूजकानां सर्व्वेषाम् अनृतवादिनाङ्गांश्चो
वस्त्रिगन्धकज्यक्षितप्लुदे भविष्यति, एष एव द्वितीयो ऋतुः ।

- ८ अनन्तरं श्रेयसप्तदशैः परिपूर्णाः सप्त कंशा चेवां सप्तदूतानां
करेभ्यश्च तेषामेक आगत्य मां सभाभ्यावदत्, आगच्छाहं तां
१० कन्याम् अर्थतो मेवशावकस्य भाविभार्यां तां दर्शयामि । ततः
स आत्माविष्टं माम् अत्युच्चं महापर्व्वतमेकं नीलेश्वरस्य सन्निधितः
स्वर्गाद् अवरोहन्तीं विष्णुशस्त्रेमाख्यां पवित्रां नगरीं दर्शितवान् ।
११ सा ईश्वरौघप्रतापविशिष्टा तस्यास्तेजो महार्चरत्नवद् अर्थतः
१२ सूर्य्यकान्तमणितेजस्तुल्यं । तस्याः प्राचीरं दृष्ट्वा उच्चञ्च तत्र द्वादश
गोपुराणि सन्ति तद्गोपुरोपरि द्वादश स्वर्गदूता विद्यन्ते तत्र च द्वादश
नामान्यर्थत इच्छासेखीयानां द्वादशवंशानां नामानि लिखितानि ।
१३ पूर्व्वदिशि चीणि गोपुराणि उत्तरदिशि चीणि गोपुराणि
दक्षिणदिशि चीणि गोपुराणि पश्चिमदिशि च चीणि गोपुराणि
१४ सन्ति । नगर्याः प्राचीरस्य द्वादश भूखानि सन्ति तत्र मेवशावकस्य
१५ द्वादशप्रेरितानां द्वादश नामानि लिखितानि । अपरं नगर्या-
स्तदीयगोपुराणां तन्प्राचीरस्य च मापनार्थं मया सभासमावस्य दूतस्य
१६ करे स्पर्शमय एकः परिमाणदण्ड आसीत् । नगर्या आकृतिश्चतुरस्रा
तस्या दैर्घ्यप्रत्ये समे । ततः परं स तेन परिमाणदण्डेन तां नगरीं
१७ परिमितवान् तस्याः परिमाणं द्वादशशतस्रस्रक्याः । तस्या दैर्घ्यं
प्रत्यम् उच्चलञ्च समानानि । अपरं स तस्याः प्राचीरं परिमितवान्
तस्य मानवस्पर्शार्थतो दूतस्य परिमाणानुसारतस्तत् चतुश्चत्वारिंश-
१८ दधिकशतस्रपरिमितं । तस्य प्राचीरस्य निर्धितः सूर्य्यकान्तमणिभि
१९ र्जनरी च निर्धयकाचतुल्येन शृङ्गसुवर्णेन निर्धिता । नगर्याः
प्राचीरस्य भूखानि च सर्व्वविधमहार्चमणिभि भूषितानि । तेषां

प्रथमं भित्तिमुखं सूर्यकान्तस्य, द्वितीयं नीलस्य, तृतीयं तावमधोः,
चतुर्थं मरकतस्य, पञ्चमं वैदूर्यस्य, षष्ठं शोणरत्नस्य, सप्तमं चन्द्रकान्तस्य,
अष्टमं मोमेदस्य, नवमं पद्मरागस्य, दशमं लघूनीयस्य, एकादशं १०
पैरोजस्य, द्वादशं मर्तौन्नयेत्यादि । द्वादशगोपुराणि द्वादशसुम्नानि ११
निर्दिष्टानि, एकैकं गोपुरम् एकैकया सुमया कृतं नगव्यां
महामार्गस्याङ्कावत् निर्धनसुवर्णेन निर्दिष्टं । तस्या अन्तर १२
एकमपि मन्दिरं मया न दृष्टं यतः सर्वशक्तिमान् प्रभुः परमेश्वरो
मेघश्रावकस्य स्तब्धं तस्य मन्दिरं । तस्यै नगव्यै दीप्तिदानार्थं १३
सूर्याचन्द्रमयोः प्रयोजनं नास्ति यत ईश्वरस्य प्रतापसां दीपयति
मेघश्रावकस्य तस्या ज्योतिरस्ति । परिचायप्राप्तलोकनिवहास्य तस्या १४
आलोके गमनागमने कुर्वन्ति श्रुत्या राजानस्य स्वकीयं प्रतापं
गौरवस्य तत्कथम् आनयन्ति । तस्या द्वाराणि दिवा कदापि न १५
रोम्यन्ते निश्चापि तत्र न भविष्यति । सर्वजातीनां गौरवप्रतापौ
तत्कथम् आनेष्येते । परन्त्वपवित्रं दृष्टुं नृणां वा किमपि १६
तत्कथं न प्रवेक्ष्यति मेघश्रावकस्य जीवनपुस्तके तेषां नामानि १७
लिखितानि केवलं त एव प्रवेक्ष्यन्ति ।

अतन्तरं स स्फटिकवत् निर्धनम् अमृततोषस्य स्रोतो माम् २२
अदृश्यत् तद् ईश्वरस्य मेघश्रावकस्य च सिंहासनात् निर्गच्छति ।
नगव्यां मार्गमध्ये तस्या नद्याः पार्श्वोरमृतवृक्षा विद्यन्ते तेषां २३
द्वादशफलानि भवन्ति, एकैको वृक्षः प्रतिमासं स्तब्धं यच्छति
तद्दृष्टव्याणि चान्यजातीयानाम् आरोग्यजनकानि । अपरं किमपि २४
प्रापयतां पुन न भविष्यति तस्या मध्य ईश्वरस्य मेघश्रावकस्य च
सिंहासनं स्थास्यति तस्य दायास्य तं सेविष्यन्ते । तस्य वदेनदर्शनं २५
प्राप्स्यन्ति तेषां भाषेषु च तस्य नाम लिखितं भविष्यति । तदानीं

- ५ राशिः पुन न भविष्यति तेषां दीपस्त तेजसा सूर्यस्त वा तेजसा प्रयोजनं न भविष्यति यतः प्रभुः परमेश्वरस्यान् दीपविष्यति ते चानन्तकाक्षं यावद् राजत्वं करिष्यन्ते ।
- ६ अनन्तरं स माम् अवदत्, वाक्यानीमानि विशाखानि सत्यानि च, अपिराद् ये भवितव्यं तानि खदास्यान् ज्ञापयितुं पवित्रभाव-
० वादिनां प्रभुः परमेश्वरः कद्रुतं प्रेषितवान् । पश्चाहं त्वर्षम् आगच्छामि, एतद्गन्धस्तु भाववाक्यानि यः पाक्षयति स एव धन्यः ।

शेषकथनम् !

- ८ योद्धनम् एतानि श्रुतवान् दृष्ट्वांश्चास्मि श्रुत्वा दृष्ट्वा च
९ तद्दृष्ट्वाकद्रुतस्तु प्रणामार्थं तत्परणधोरन्तिके ऽपतं । ततः स माम् अवदत् सावधानो भव मैवं कुह, त्वया तव भ्रात्रेभिर्भविष्यद्वादिभिरेतद्गन्धस्तुपाक्षनकारिभिस्तु सप्तदाशो ऽहं । तेन
१० ईश्वरं प्रणम । स पुन माम् अवदत्, एतद्गन्धस्तुभविष्यद्वाक्यानि
११ त्वया न सुद्राक्ष्यितव्यानि यतः समयो निकटवर्ती । अधर्माचार इतः परमप्यधर्मम् आचरतु, अनेध्याचार इतः परमप्यनेध्याचरतु धर्माचार इतः परमपि धर्मम् आचरतु पवित्राचारश्चेतः परमपि पवित्रम् आचरतु ।
१२ पश्चाहं त्वर्षम् आगच्छामि, एकैकस्मै सक्रियानुवाचिक-
१३ दानार्थं महातप्यफल मम समवर्त्ति । अहं कः चक्षु प्रथमः शेष-
१४ स्वादिरन्तस्तु । अमृतदृष्ट्याधिकारप्राप्त्यर्थं द्वारैर् नगरप्रवेशार्थस्तु
१५ ये तच्छास्त्राः पाक्षयन्ति स एव धन्याः । कुक्षुरैर् मायाविभिर् पुष्पा-
मिभिर् नरहन्तृभिर् देवार्चकैः सर्वैरनुते प्रीयमाणैरनुताचारिभिस्तु
१६ वशिः स्नातुं । मण्डलीषु युष्मन्भनेतेषां वाक्यदानार्थं योद्धनं कद्रुतं प्रेषितवान्, अहमेव दायूदस्तु मूखं वंशस्तु, अहं तेजोमान्-

मन्त्रादिभिराहुः । अस्मिन् कथा च कथयतः, मन्त्रान्मन्त्राः । १७
 कोतापि वदतु, चास्मन्मन्त्रमिति । अथ दृष्टान्तः स चागच्छतु
 यद्येच्छति स विना मूर्खं जीवनदायि जलं गृह्णातु ।

यः कश्चिद् एतद्भगवत्प्रभाववाक्यानि शृणोति तस्मात्तद्वद्वाङ्म- १८
 निदं दृष्टव्यम्, केचिद् यद्यपि किमप्येतेषु बोधयति तर्हीश्वरो-
 यमिदं शिष्यान् दृष्टवान् तस्मिन्नेव बोधयिष्यति । यदि १९
 यः कश्चिद् एतद्भगवत्प्रभाववाक्येभ्यः किमप्यपहरति तर्हीश्वरो यन्मे
 शिष्यान् शिष्यान् जीवनददातु पवित्रनगरात् तस्मात्प्रभवदरि-
 ष्यति । एतत् वाङ्मयं यो ददाति स एव वक्ति सत्यम् अहं दुर्लभम् २०
 वाक्यमस्ति । तद्याह । प्रभो जीवो, चागच्छतां भवता ।

अस्माकं प्रभो वीर्यवीर्यव्यासुपहः सर्वेषु युक्तासु वर्तता । २१
 अस्मिन् ॥

वर्मप्रवक्तव्यं येषां च समाप्तः ।